

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Katolsk Orientering

Det nye katolske Danmarkskort

"Gå ud i alverden og prædik evangeliet for hele skabningen."
(Mark 16,15)

Tekst: Generalvikar Niels Engelbrecht

BISPEDØMMET Nu har vi talt om det nye katolske Danmarkskort i snart et halvt år uden at røbe enkelthederne i det; men her kommer det så.

For at forstå formålet med den nye struktur, er det godt at besinde os på, hvad vores mission som katolsk kirke her i Danmark er.

Hvem er vi? Hvad skal vi? Hvordan skal vi gøre det?

Vi er Kristi Legeme, som skal forkynde evangeliet for alle mennesker ud fra et levende fællesskab med gudstjeneste, vidnesbyrd og omsorg for andre som de bærende søjler.

Det er ikke nyt for os; men situationen, vi skal gøre det i, er hele tiden ny. Det er vigtigt, at vi har ressourcer til at være synlige med vores budskab i det samfund, vi lever i, at vi sammen kan fejre eukaristien og modtage sakramenterne, og at vi kan være udadrettede i diakonalt arbejde.

For 50 år siden og nu

Det store spørgsmål er, om vi bruger vores ressourcer rigtigt til at udføre vores mission. Vi har beholdt næsten de samme strukturer, som vi havde for 50 år siden, selvom de personalemæssige, økonomiske og demografiske forhold er radikalt anderledes.

I skemaet kan man se en del af de forandringer der er sket.

År	1965	2015
Registrerede katolikker	26.800	41.000
Præster	134	68
Søstre	700	105
Menigheder	52	45
Hospitaler	11	0
Skoler	23	22
Pastoralrådsmedlemmer	0	57
Menighedsrådsmedlemmer	0	292
Pastoralcenter	0	1
Informationstjeneste	0	1
Kursuscenter	0	1
Evangeliseringstjeneste	0	1

I 1965 var der 2/3 af det antal katolikker, som vi har i dag; men der var dobbelt så mange præster og syv gange så mange ordenssøstre i landet.

Menighederne betalte selv deres præster. Søstre gjorde et stort arbejde, som de ingen penge fik for. Ordenerne betalte en stor del af kirkens udgifter blandt andet lønnen til 75 procent af præsterne.

I dag har vi altså 50 procent flere katolikker og 50 procent færre præster.

De nye pastoraleenheder – uden hovedstadsområdet – er markeret med rødt.

Bispedømmet har overtaget ansvaret for præsternes løn. Søstrenes tal er skrumpet til en 1/7 og deres gennemsnitsalder er meget høj. Antallet af ordenspræster er faldet med 40 procent. Mange ordensfællesskaber er lukkede.

Bispedømmet har overtaget en stor del af deres bygningsmasse og de dermed forbundne udgifter. Nogle menigheder, der var store dengang, hører nu til de små menigheder, fordi udkantsområderne er blevet affolket. I 1965 var for eksempel Nakskov den tredjestørste menighed i landet. I dag er den nr. 34. Til gengæld er andre menigheder vokset til det dobbelte eller det tredobbelte. Medlemmerne bor andre steder nu. For slet ikke at tale om de sikkert over 100.000 ikke-registrerede katolikker, der er kommet til landet i de sidste årtier.

Hvor det i 1965 var præster og søstre, der havde ansvaret for det meste, er det nu i højere grad de troende selv, som via pastoralråd, menighedsråd og andre tillidsposter er de aktive. Der er

fx 250 medlemmer af menigheds- og pastoralråd, som gør et stort arbejde for Kirken.

Fortsættes side 5 ►

Familiesynoden

Forberedende dokument offentliggjort.

Læs mere side 3

Økumeni

Kirkevandringen i København fylder 60, galleri Emmaus, Assisikredsen.

Læs mere side 7-9

Kirken i Danmark

Tredobbelt diakonvielse, DUK, nyevangelisering og meget mere.

Læs mere side 10-11

Niels Steensens Gymnasium

... dit valg, dit liv

GYMNASIEVALG 2015

Se mere på
www.nsg.dk

• Stærk international profil

• Studierejser og kinalinje

• Høj faglighed og refleksion

• Gymnasiet hvor alle bliver set

• Skole med stærkt fællesskab

• Jesuitergymnasium

Kom til orienteringsaften

Niels Steensens Gymnasium mandag den 26. januar kl. 19.30

Sankt Kjelds Gade 3, 2100 København Ø, tlf. 39 16 23 40

KO mener

Endnu et hektisk år

2014 var et travlt år for pave Frans. Udover tilbagevendende opgaver (audien- ser, liturgiske fejring m.m.) bød året bl.a. på flere udenlandsrejser, pastorale besøg i Italien og et besøg i Europa-Parlamentet og Europarådet. På det diplomatiske område banede han vejen for et tøbrud mellem USA og Cuba, og på vegne af Vatikanet ratificerede han flere internationale aftaler, fx traktaten om afskaffelsen af slaveriet, som han underskrev sammen med repræsentanter for alle verdens religioner. Glemmes må heller ikke hans arbejde med at modernisere kurien og Vatikanbanken i samarbejde med sin rådgivergruppe på ni kardinaler.

Året huskes også for den meget medieomtalte familiesynode i oktober, hans kreering af 19 nye kardinaler i februar, udnævnelsen af Parolin til ny statssekretær, helgenkåringerne af Johannes XXIII og Johannes Paul II og saligkåringen af Paul VI.

Allerede nu viser Den hellige Faders kalender for 2015, at det igangværende år også bliver hektisk. Den 12.-19. januar besøger han Sri Lanka og Filippinerne; hans anden tur til Asien og hans syvende udenlandsrejse siden marts 2013.

På deres møde den 9.-11. februar vil paven og hans rådgivergruppe offentliggøre en plan for modernisering af kurien, og efterfølgende vil de drøfte, hvordan de pavelige råd kan omorganiseres og måske indgå i to større kongregationer; én, hvor kontorerne for familien, lægfolket og livets akademi slås sammen, og en anden, der inkluderer Justitia & Pax, migranterne, 'Cor Unum' og sundhedsarbejderne. Endelig vil Frans på konsistoriet den 14.-15. februar kreere tyve nye kardinaler.

Den 21. marts besøger han bispedømmet Napoli og den 21. juni tager han til Torino for at markere 200-året for Giovanni Boscós fødsel og for at besøge ligklædet i domkirken.

På nuværende tidspunkt ligger datoen ikke fast for pavens besøg i Frankrig; det finder sandsynligvis sted i august og ifølge lækede informationer vil han besøge Paris, Lisieux og Lourdes. Senere – den 22.-27. september – deltager han på den 8. internationale familiekongres i Philadelphia, og i den forbindelse besøger New York og Washington, og tale i kongressen og FN's hovedkontor.

Oktober er dedikeret til den ordinære bispesynode over temaet "Familiens kald og mission i Kirken og i den moderne verden", som afholdes den 4.-25.

2015 kan slutte med yderligere to udenlandsrejser; til Paraguay den 15. november, hvor han håber at besøge Maria-helligdommen i Caacupe, og til Uganda – et besøg, som endnu ikke er bekræftet, selv om kanonisering af de ugandiske martyrer er blevet udskudt i forventning om pavens besøg.

Ser man bort fra arrangementer, som har med det igangværende 'år for det gudviede liv' at gøre, er ovennævnte hvad der foreløbigt venter paven i år. Men i betragtning af, at omkring halvdelen af de begivenheder, der fandt sted i 2014 blev afholdt i sidste øjeblik, vil der sikkert være mange flere overraskelser i vente fra vor uforudsigelige pave. *NM*

To nye kongregationer i støbeskeen

Lægfolk kan blive præfekter for kongregationer.

KURIEN Kardinal Oscar Rodríguez Maradiaga, som har ansvaret med pave Frans' reform af kurien, har bekræftet at to nye kongregationer er under opbygning og han antyder, at lægfolk kan udpeges til at lede nogle af Vatikanets kongregationer.

Kardinal Rodríguez, koordinator for den såkaldte "G9"-gruppe af rådgivende kardinaler til reformering af kurien, siger til den italienske hjemmeside Vatican Insider, at to kongregationer for lægfolket og karitativt arbejde er ved at blive etableret.

Det vil blandt andet ske gennem en sammenlægning af de nuværende pavelige råd for lægfolket, familien, migranter, sundhedsarbejdere, retfærdighed og fred, og Kirkens karitative gren, Cor Unum. Desuden vil der sandsynligvis ske en "omlægning af de interne arbejdsopgaver" i statssekretariatet, oplyser han.

Den honduranske kardinal siger, at en gejstlig ikke nødvendigvis må stå i spidsen for en af kongregationerne og de pavelige råd – et ægtepar kunne for eksempel have ansvaret for familieanliggender og en nonne med særlig erfaring på området,

fx en missionsøster, kunne lede kontoret for migranter, forklarer Rodríguez.

Adspurgt om Kirkens juridiske strukturer også skal reformeres, siger han, at dette emne ikke vil blive drøftet før tidligst ved G9-gruppens næste møde, men han tilføjer: "Jeg tror det er en god idé kun at have én domstol i Kirken ... med én ledelse" som vil inkludere Den apostolske Signatura og Rådet for tolkningen af Lovtekster".

Et sigte med reformerne er, at færre kardinaler fremover skal sidde bag skrivebordene i Rom, forklarer kardinal Rodríguez. "Kurien skal ikke længere opfattes som et paveligt hof eller som Kirkens centrale overmyndighed. Der er brug for en energisk struktur for at tjene pavens opgaver", udtaler han til hjemmesiden Vatican Insider.

NM

Vatikanets økonomi bedre end først antaget

Revision afslører millioner af euro 'gemt væk' i Vatikanbanken.

ØKONOMI En intern revision af Vatikanbanken har afsløret millioner af euro, der var 'gemt væk' på kontoer i Vatikanbanken. Det oplyser kardinal George Pell, der står i spidsen for det nyligt oprettede økonomisekretariat i Vatikanet. Beløbene figurerer ikke i Den hellige Stols balanceregnskab, hvilket medfører at Vatikanets finanser er "langt sundere end antaget", forklarer kardinal Pell.

I et interview til avisen Catholic Herald siger den australske kardinal: "Det er vigtigt at understrege, at Vatikanet ikke er ruineret [eng. broke]. Bortset fra pensionsfonden, som må polstres for at kunne imødegå kravene om 15 eller 20 år, kan Den hellige Stol betale alle sine faste udgifter og samtidig opretholde betydelige aktiver og investeringer".

"Faktisk har vi opdaget, at situationen er langt sundere end antaget, fordi flere hundrede millioner af euro var gemt væk i bestemte afdelingsregnskaber og derfor ikke optrådte i det samlede balanceregnskab. Spørgsmålet om Vatikanet så bør have langt større finansielle reserver, er umuligt at svare på", siger Pell.

Opgaven for økonomisekretariatet, der blev oprettet i februar sidste år, er at føre tilsyn med Vatikanstatens økonomiske transaktioner og sikre, at alle afdelinger lever op til internationale regnskabsstandarder for bl.a. at modvirke korrupsion og for at undgå fejl. Sekretariatet vil senere i år ansætte en intern revisionschef, en lægekspert, der skal arbejde selvstændigt og have myndighed til at gennemføre en uanmeldt intern revision af et hvilket som helst af Vatikanets kontorer, og vedkom-

Den australske kardinal George Pell står i spidsen for det kontor, som fører tilsyn med Vatikanets økonomiske transaktioner og sikre, at alle afdelinger lever op til internationale regnskabsstandarder. Foto: ABC News.

mende vil rapportere direkte til paven.

Kardinal Pell forklarer, at selv om økonomisekretariatet kun har ansvaret for Vatikanstatens finanser, har flere biskopper vist interesse for at anvende de samme finansielle retningslinjer og procedurer i deres egne bispedømmer.

NM

Billedet af isbjørnen, der klamrer sig til det smeltede isbjerg, er blevet et billede på klimaforandringerne, som blandt andet har betydet stigende temperaturer i de arktiske områder.

Foto: Carla Lombardo Ehrlich.

Klimatopmøde: Paven maner til handling nu

Katolske røster for at gøre en aktiv indsats for miljøet.

Tekst: Niels Messerschmidt

MILJØPOLITIK Pave Frans sendte et budskab til deltagerne på klimatopmø-

det i Perus hovedstad, Lima, hvor delegerede fra 195 lande den 1.-12. december

forhandlede om indholdet af en ny og bindende klimaaftale, som skal underskrives i Paris i slutningen af året og træde i kraft i 2020.

"Vi er nødt til at handle inden det er for sent!", skrev paven i sin appel. "Tiden er inde til at finde en global løsning på klimaforandringerne og gøre noget ved deres truende konsekvenser inden det er for sent".

Frans understregede, at der er "klare og bindende etiske imperativer" til, at verdenssamfundet handler nu og at de forener deres bestræbelser uden at skelne til egeninteresser.

"Vi kan kun nå frem til fornuftige løsninger når vi handler i fællesskab og i enighed", skriver Den hellige Fader: "En effektiv bekæmpelse af den globale opvarmning er kun mulig gennem et kollektivt medansvar fri for politiske og økonomiske interesser", skriver han og tilføjer: "Det handler også om at overvinde den indbyrdes mistro og at *Fortsættes* ►

Det forberedende dokument til efterårets synode offentliggjort

Bispekonferencerne skal besvare i alt 46 spørgsmål.

Tekst: Niels Messerschmidt

SYNODE Vatikanet offentliggjorde den 9. december et 26-siders dokument, et såkaldt lineamenta, som led i forberedelsen til efterårets ordinære bispekonference i Vatikanet. Dokumentet tager udgangspunkt i slutdokumentet for den ekstraordinære synode om familien, som fandt sted 5.-19. oktober sidste år. Ifølge kardinal Lorenzo Baldisseri, lederen af bispesynodens sekretariat, skal det nye dokument dels facilitere "modtagelsen" af familiesynodens slutdokument, dels befordre en "videre undersøgelse" af emnerne på sidste års familiesynode, herunder emner som ikke opnåede det nødvendige antal stemmer for at komme med i slutdokumentet – bl.a. de omdiskuterede spørgsmål om gengifte fraskilte og homoseksuelle.

Dokumentets 46 spørgsmål omhandler i store træk de samme emner som lineamenta'et til sidste års familiesynode, men tekstens ordlyd er strammet op for at undgå eventuelle mistolkninger af grundlæggende katolske doktriners gyldighed, skriver journalisten John Allen Jr. på hjemmesiden Crux. Således optræder ordet "uopløseligt" fire gange i teksten for at understrege Kirkens traditionelle lære om ægteskabets uopløselighed. Der er også flere henvisninger til "storheden og skønheden" ved "en familie-model be-

stående af en mand og en kvinde forenet i et ægteskab og åben for forplantning". Teksten indeholder også klare henvisninger til Kirkens forbud mod prævention, en fordømmelse af abort og ønsket om at fremme "en frugtbar livets kultur".

Dokumentet er offentliggjort på italiensk med en bemærkning om at andre sprogversioner snart vil blive sendt til bispekonferencerne, som bliver bedt om at sende svarene til Rom senest den 15. april.

Familiesynoden sidste efterår viste at navnlig tre spørgsmål delte vandene, nemlig Kirkens syn på homoseksuelle og homoseksuelle parforhold, dens syn på "irregulære forhold", dvs. alternative samlivsformer til ægteskabet, samt gengifte fraskiltes adgang til kommunionen

Om skilsmisse og indgåelse af nyt ægteskab

Spørgsmål 38 – om gengifte fraskiltes adgang til kommunionen – lægger ud med at konstatere: "Den sakramentale omsorg for gengifte fraskilte kræver yderligere undersøgelse, herunder vurderingen af den ortodokse praksis, i lyset af 'sonderingen mellem syndens objektive virkelighed og formildende omstændigheder'". Herefter spørges der: "Hvad er udsigterne til forandringer? Hvilke skridt er mulige? Hvilke forslag kan afhjælpe med at overvinde uønskede eller unødvendige forhindringer?"

Fortalerne for en lempe af forbuddet henviser ofte til "den ortodokse praksis" – en praksis i ortodokse kirker, som almindeligvis kun tillader indgåelsen af ét sakramentalt ægteskab, men i visse tilfælde går med til at velsigne et andet, ja endda et tredje forhold.

Forberedelsesdokumentet til næste års bispesynode tager udgangspunkt i slutdokumentet fra familiesynoden i oktober.

► fremme en 'solidaritets, mødets og dialogens kultur' for at beskytte planeten og den menneskelige familie".

Følgerne af klimaforandringerne mærkes allerede "på dramatisk måde" i mange lande, "især i østaterne i Stillehavet", skriver paven og nævner symbolværdien i at afholde klimatopmødet i Lima, der grænser op til Humboldt-strømmen – en kold strøm, som løber langs Sydamerikas vestkyst og som spiller en vigtig rolle for klimaet på hele jorden.

Paven håber, at klimatopmødet – ligesom kommende møder, der har afgørende betydning for indsatsen mod klimaforandringerne fremover – vil befordre en dialog af "retfærdighed, respekt og lighed".

Klimaspørgsmålet berører hele menneskeheden, "især de fattigste og de kommende generationer", mindede Frans deltagerne om. Beslutninger omkring kli-

maet indebærer derfor et "stort etisk og moralsk ansvar".

Stop for brugen af fossile brændsler

Også en gruppe af katolske biskopper fra hele verden sendte et budskab til forhandlerne i Lima, og biskopperne krævede blandt andet et stop for brugen af fossile brændsler og at man styrker indsatsen for at indgå en ny og verdensomspændende klimaaftale.

"Katolikker bør engagere sig i processen op til at klimaaf-talen underskrives i Paris i slutningen af året", skriver de og påpeger, at Den katolske Kirke med sine mere end 1,2 milliarder troende på verdensplan har et betydeligt potentiale til at påvirke den offentlige debat, også når det gælder klimaspørgsmålet.

Det er første gang at katolske biskopper fra alle verdens kontinenter i fællesskab kommer med sådan en opfordring.

Ifølge John Allen Jr. udelukker formuleringen i spørgsmål 38 altså ikke muligheden af visse ændringer på området.

Hvad angår den pastorale omsorg for fraskilte personer (spørgsmål 37) bliver man spurgt om hvordan proceduren ved annullering af et ægteskab – så det ikke er gyldigt ifølge kirkeretten – kan gøres "mere overkommelig, hurtigere og eventuel gratis?" På familiesynode var bred enighed om at modernisere proceduren og pave Frans nedsatte sidste forår en kommission af kirkeretseksperter til at undersøge mulighederne.

Om homoseksualitet

I spørgsmålet om homoseksualitet (spørgsmål 40) hedder det: "Hvordan kan det kristne samfund rette sin pastorale opmærksomhed mod familier, hvor der findes homoseksuelle tilbøjeligheder? Idet man undgår enhver form for uretfærdig forskelsbehandling, hvordan drager man omsorg for folk i sådanne situationer i lyset af evangeliet? Hvordan forslår man dem at efterleve Guds vilje i deres situation?"

Spørgsmålet indledes med bemærkningen om, at den pastorale omsorg mod homoseksuelle i dag stiller Kirken overfor nye udfordringer, også på grund af den måde deres rettigheder fremføres på det sociale område.

Emnet affødte en del diskussion på familiesynoden, men optrådte som nævnt ikke i sluterklæringen. Det, at spørgsmålet atter tages op i lineamenta'et, må alt andet lige indikere, at Kirkens ledelse ønsker en ny drøftelse af emnet på synoden.

Om "irregulære forhold"

Hvad angår "irregulære forhold" spørges der (spørgsmål 21) om hvordan Kirken overfor folk, der endnu ikke er nået til den fulde forståelse af Kristi kærligheds gave, kan udvise "en holdning af accept og tillidsfuld ledsagende" uden at den hører op med at forkynde evangeliets fordringer?

I spørgsmål 22 hedder det: "Hvad kan man fra Kirkens side gøre for at mænd og kvinder i andre samlivsformer – hvor man kan finde menneskelige værdier – mødes med respekt, tillid og opmuntring til at vokse i det gode, og hjælpe dem til at nå det kristne ægteskabs fylde?"

Emnet "irregulære forhold" og nogle biskoppers synspunkt om at disse samlivsformer kan rumme positive elemen-

ter, var genstand for megen debat på familiesynoden, og formuleringen af dette spørgsmål i lineamenta'et vil kunne få debatten til at blusse op igen, mener John Allen Jr.

Familiens kald og mission

Selv om familiesynoden med al tydelighed viste, at de ovennævnte emner er kontroversielle, er de på ingen måde betegnende for dokumentet. Det fokuserer nemlig primært på hvor det kristne livs traditionelle søjler, fx sakramenterne, Bibelen og præsteuddannelsen, på en bedre måde kan støtte op om familien og dens liv. Således hedder det i spørgsmål 23: "Hvordan styrkes familiens dimension i uddannelsen af præster og andre pastorale medarbejdere? Hvad kan familierne selv gøre?"

Bispekonferencens sekretariat siger i en udtalelse, at det er op til de enkelte bispekonferencer at beslutte, hvem de vil lade besvare spørgsmålene. Samtidig opfordres biskopperne til at gøre alt for at undgå, at man "begynder helt forfra" og at man tager hensyn til hvad familiesynoden allerede er nået frem til.

Temaet for den kommende synode, som holdes den 4.-25. oktober i år, er "familiens kald og mission i Kirken og verden i dag". Synoden får flere deltagere end den netop afholdte familiesynode, der havde i alt 253 deltagere.

Meddelelser fra bispekontoret

To konstitueringer og én udnævnelse.

PRÆSTER Pastor *Niels Engelbrecht* er med virkning fra den 5. januar i år konstitueret som sognepræst for Sct. Hans menighed i Køge.

Pastor *Lars Messerschmidt*, indtil nu konstitueret som sognepræst i Køge, fortsætter som konstitueret sognepræst i Ringsted og Vordingborg.

Pastor *Robert Culat* er med virkning fra 1. december 2014 udnævnt til biskoppelig konsulent for de fremmedsprogede grupper i bispedømmet. Udnævnelsen gælder indtil 31. juli 2016.

Caritas vil gerne sige en stor tak til alle, der i 2014 har bidraget til organisationens arbejde!

Julie *Amor* *Bonde*

Alle bidragsydere får i uge 3 et brev med oplysninger om, hvorvidt Caritas har dit cpr.nr. til brug for indberetning til SKAT, og en angivelse af det beløb som du støttet med. Har vi dit cpr.nr., skal du ikke foretage dig noget. Har vi det ikke, skal du enten ringe på 38180000 eller skrive til caritas@caritas.dk inden d. 18. januar og oplyse det.

Caritas Danmark

Endnu en biografi om Frans af Assisi?

Ny bog om Frans af Assisi anbefales til alle, der ønsker et mere helhjertet liv.

Tekst: Kirsten Krog

SPIRITUALITET Hvis man med Unitas forlags nyudgivelse "At leve helhjertet" af Ted Harris og Carolina Johansson regner med at have fået endnu en biografi om Frans af Assisi, bliver man skuffet. Trods det at Frans af Assisis liv er omdrejningspunktet i bogen, er den langt mere en vejledning i, hvordan man kan leve et enkelt og helhjertet liv – men altså netop ud fra Frans af Assisis eksempel.

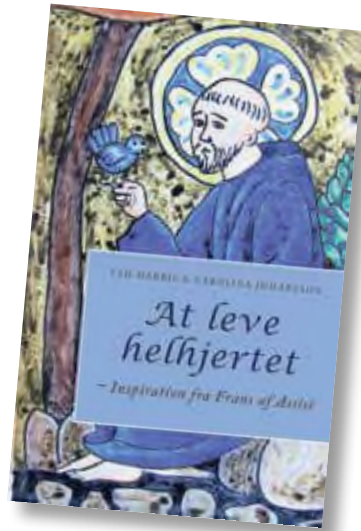
Bogen er bygget op omkring et skelet af faktuelle nedslag i Frans' liv. Dette skelet er ikkledt mere fiktive, fabulerende passager, hvor forfatterne tager fantasien i brug i deres fremstilling af, hvem Frans var, og hvad han tænkte. Men disse Frans-afsnit er altså kun rammen for det egentlige formål med bogen, nemlig gennem hans liv at være en vejledning til

os i dag om, hvordan vore liv kan blive mere hele gennem enkelthed, ydmyghed og samhørighed.

Sproget i bogen er levende, flydende og letlæst, men kammer dog i begyndelsen af bogen nogle enkelte gange over i en for "snakkende", mundtlig stil, når der for eksempel står "Ja, det der frø inde i ham ..." (s. 36) eller "Men nu siger den der stemme fra" (s. 44).

Selvom bogen har en kristen vinkel på det at leve helhjertet, har den en tendens til ind imellem at blive mere almen religiøs. Dette er både dens styrke og dens svaghed. Styrken er, at den med sit almene religiøse præg kan nå længere ud, men dog trods alt har sit afsæt i kristendommen, både med dens fokus på Frans af Assisi, og fordi dens forfattere har denne indfaldsvinkel. Svagheden er, at den har

en tendens at falde i synkretismens fælde. Det sker blandt andet i et længere afsnit, som er en definition af Gud (s. 83-86), hvor der godt nok sker en progression fra billedet af Gud som et mere åndeligt begreb til Gud som en person, vi kan have en relation til, men hvor skridtet til at tale om den kristne Gud, som vi ikke kan komme til uden gennem hans søn, Jesus, aldrig tages. Det samme ses i et af de sidste kapitler, hvor dialogen helt overtager missionens plads (jf. s. 163-175).

Alligevel har "At leve helhjertet" også en pointe for os som kristne i en tid, hvor forbrugsmentaliteten og forsikringstyranniet også har sat sit præg langt ind i kristne kredse. Forfatterne har en klar pointe, når de for eksempel med udgangspunkt i Frans' frivillige valg af fattigdommen skriver: "Vi forsikrer os. I det små. I det store. Vi omgiver os med så stort et sikkerhedsnet, at vi til sidst næsten bliver kvalt. Der er sikkerhedssystemer og alarmsystemer, livsforsikringer og helbredsundersøgelser. Vores behov for at kontrollere andre fører til, at relationer går i baglås. Vi kan stille os selv spørgsmålet: Kan man forsikre sig mod livet? [...] Livet kan ikke kontrolleres, det sker bare med os. Det er, når vi slipper denne kontrol, at livet kan begynde" (s. 142 f.).

Med sine helt klare og aktuelle pointer er "At leve helhjertet" helt sikkert en bog, som på en god måde rokker ved vore ureflekterede og tryghedsøgende liv og kan derfor anbefales til alle, der ønsker et mere helhjertet liv.

Ted Harris og Caroline Johansson: "At leve helhjertet. – Inspiration fra Frans af Assisi" -

Unitas Forlag, 206 sider. Kr. 198, -

Spis, elsk og hvil!

Gud skabte og hvilede, og sådan skal vi også gøre. For ved at give tid og rum til hvilen giver vi plads for den fortsatte skabelse, der er Guds plan. Det er (en af) de flotte grundtanker i ny bog af den svenske præst og forfatter Tomas Sjödin.

Tekst: Malene Fenger-Grøndahl

LIVSKUNST Da jeg begyndte at læse denne bog, var det sent om aftenen, og jeg havde egentlig besluttet mig for at gå nogenlunde tidligt i seng og blive udhvilet, som man siger. Jeg trænger til mere søvn her i den mørke tid, og generelt er jeg ikke god til at gå tidligt i seng, selv om jeg normalt står op kl. 6. Så jo, jeg 'burde' nok være gået tidligt i seng den aften. Men dels holder jeg meget af timerne omkring midnat, dels er jeg nok, som forfatteren til denne bog, præget af den tidstypiske ide om, at det er illegitimt at bruge tid på noget så ineffektivt og unyttigt som at sove eller hvile sig. Altså satte jeg mig til at læse, og jeg slap først bogen, da jeg var nået til sidste side. Undervejs hentede jeg mig et glas rødvin og et stykke kage – og konstaterede med glæde, at hvile ifølge forfatteren også er at gøre det, vi har lyst til!

Da jeg lagde bogen fra mig, følte jeg mig afslappet, lettet, glad og dybt berørt. Som efter en samtale med en god ven, hvor jeg har følt mig både set og genkendt, overrasket og bekræftet. Meget af det, Tomas Sjödins skriver i sin fine essayistiske bog, kan siges at være selvfølgeligheder. Dog ikke ment i nogen negativ forstand. For både store og små sandheder har det med at forsvinde i

mylderet af strøtanker, forvirrede følelser, travlhed og hektiske forsøg på at forstå verden i detaljer og gennemskue det hele. Sandheden, det smukke og det enkle, har det med at fremstå i klare glimt, når vi mindst venter det – typisk når vi giver slip, hviler og bare er. Enten i stilhed med os selv og Gud eller i lystfyldt samvær med fortrolige venner og livsledsagere. Og her er vi inde ved noget centralt i Sjödins bog: Hvile er ikke (blot) at trække sig tilbage i ensom majestæt til en lur på sofaen (selv om han også holder meget af det og taler varmt for det!) eller en gåtur alene i skoven; det er også, og måske i meget højere grad, fest, samtale, måltider og afslappet samvær med gode venner og nær familie. Den tanke er hentet lige ud af den jødiske sabbatstradition og -teologi, som er Sjödins inspirationskilde og løber som en rød tråd gennem bogen.

I den tradition er der mange argumenter for at hengive sig til det sensuelle og lystfyldte, så længe det foregår inden for rammer og regler, som netop afgrænser ens aktiviteter i tid og rum og for eksempel indebærer, at man slukker mobiltelefonen og lukker ned for computeren for at skabe et helligt rum et enkelt døgn i ugen. Det kan lyde som en god undskyldning for at lægge ansvaret fra dig for en

stund og 'stresse af'. Men det er mere og andet, for som Sjödin argumenterer for, er sabbatbuddet alvorligt ment af Gud: "Når Gud efter seks skabelsesdage går ind i stilheden, er det, som om han går ind i selve skabelsens hjerte (...) At hvile er en indbydelse til at træde ind og deltage i Guds egen oplevelse af glæde over skaberværket."

Det er også i hvilen, at vi giver rum for den vækst, vi ikke selv kan skabe, som stauder, der går i dvale for at samle styrke og vokse midt i mørket. Og hertil knytter sig en vigtig pointe, som ramte mig med smertelig genkendelse: "Den alvorligste følge af, at man ikke under sig selv regelmæssig hvile, er ikke, at man stresser sit eget liv i stykker, men at man sætter uro i de mennesker, man elsker højest. (...) Det er, når

kræfterne svinder, at man siger det, man ikke burde have sagt. Så hvilen er en gave til dem, man elsker. Man gør noget for kærligheden, når man intet foretager sig.

Man kan ikke blive udhvilet, men man kan (måske) lære at hvile midt i det, der er – uperfekt, uafsluttet og ufærdigt, som det er. Og på den måde tage forskud på den evige hvile, der med karmelittermunken Wilfrid Stinissens ord "vrimler med liv". Eller som Sjödin skriver om skildringerne af Guds hvile: "Jesus siger, at vi skal spise og drikke ved hans bord i hans rige (...) Der venter os en sabbatshvile. Hvor bliver det dejligt!"

I den tanke er der glæde, håb og tryghed. Og for mit vedkommende også meget genkendelse. Så med de ord i hjertet lagde jeg mig til at sove – med en god fornemmelse af at gøre en fornøjelig pligt. Jeg vågnede med stor glæde over at have lært denne bog at kende, og jeg er sikker på, at den bliver taget frem i mange hvilestunder – forhåbentlig ikke kun af mig. Det fortjener den, og det fortjener Gud og det liv, han har givet os – også i hvilen. Som Sjödin skriver: "At elske er at give slip og se, hvad der sker. Hvilken er en bro til muligheden. Det, der sker, når man hviler, sker ikke, hvis man undlader at hvile. Jeg tror på, at det har at gøre med tilliden til kræfter, der er større end mine egne, og at hvilen dybest set handler om at fortsætte med at være et levende menneske."

Tomas Sjödin: Det sker når du hviler. Boedal, 2014. 172 sider, 199,95 kr.

REJSEBERETNING Lars Neudorf rejste til Amazonas, hvor han mødte en peruansk shaman af Shipibostammen. I kulturmødet med indianerne oplevede han sammenhængen mellem sydamerikansk katolicisme og indiansk shamanisme i en proces, der gav ham nogle stærke, spirituelle oplevelser og satte den

Stille nat over Amazonas

grundtvigske arv, han havde med hjemmefra, i et nyt perspektiv. "Stille nat over Amazonas" beskrives på bogens omslag som "en psykedelisk rejsedagbog, en sygehistorie, en personlig introduktion til shipibo-shamanismen, et tværreligiøst

bekendelsesskrift og et essay om psykoterapi, shamanisme og kristendom."

Bogen omtales nærmere i et kommende nummer af KO.

LR

► *Fortsat fra forsiden* Hvor for 50 år siden den største aktivitet foregik centralt ude i menighederne, er meget blevet centraliseret i mellemtiden. Vi har blandt andet fået et pastoralcenter, en informationstjeneste, en evangeliseringstjeneste og et kursuscenter. Alt sammen ting som hjælper os til at være kirke i den tid, vi lever i nu; men som også betyder langt større udgifter end tidligere.

Udfordringen er at bruge vores ressourcer, så de passer til forholdene.

Derfor forslaget til det nye katolske landkort, som tager hensyn til demografi, økonomi og antal af præster.

28 pastorale enheder

Planen er at dele bispeddømmet ind i 28 pastorale enheder. Vi har forsøgt at opfylde følgende kriterier for dannelsen af enhederne:

Kirkerne skal ligge centralt i forhold til deres områder, så alle katolikker kan komme forholdsvis nemt i kirke.

Tildelingen af præster sker i forhold til medlemstal, geografisk størrelse, antal af kirkelige handlinger (dåb, bryllup og begravelse), skoler og ordenshuse.

De skal have et medlemstal, så de kan være økonomisk selv bærende.

De skal stimulere fælles pastorale aktiviteter.

Enheder af forskellig slags

Der er forskellige modeller for enhederne:

- Ålborg-modellen, hvor flere kirker hører til samme menighed med ét fælles menighedsråd og med lokalråd for de enkelte kirker.
- Sambetjening af flere selvstændige menigheder med hvert sit menighedsråd.
- En menighed med flere kirker med center i den ene kirke og med ét menighedsråd.

Færre menigheder og færre kirker

Hvis vi skal bruge vores personalemæssige og økonomiske ressourcer godt, er

Generalvikar Niels Engelbrecht.

det vigtigt at have færre enheder, så præsterne kan fokusere deres indsats bedre. Færre enheder giver desuden større enheder med større potentiale for børne- og ungdomsarbejde og for frivillige medarbejdere. I mange af de små enheder er det svært at finde frivillige til at påtage sig de forskellige opgaver, der hører til en menighed. Færre enheder giver også flere kirkeskatteydere pr. kirke og dermed en mere stabil økonomi generelt. Vi har en meget stor bygningsmasse i forhold til vores medlemstal, gamle bygninger med et stort udækket vedligeholdelsesbehov – for øjeblikket på omkring 50 millioner kroner. Det gælder derfor for os om at nøjes med færre bygninger, så vi får flere midler til andre formål end bare bygningsvedligehold.

Planen er at lukke menigheder med under 300 medlemmer og at sælge kirker og menighedshuse. Det drejer sig om følgende kirker: Tønder, Haderslev, Grenå, Thisted, Assens, Nyborg, Kalundborg og Vordingborg. Muligheden for på disse steder at fejre messe af og til i andre lokaler – fx i en folkekirke - er

ikke udelukket. I oversigten optræder derfor en kolonne, der hedder messested. Samtidig vil de indkomne midler kunne investeres, så bispeddømmets indtægter stiger, og underskuddet bringes ned.

Tre menigheder med under 300 medlemmer er ikke planlagt til at lukkes: Nuuk, Thorshavn og Åkirkeby. De ligger på steder, hvor de ikke kan indgå i en større enhed og må derfor bestå, da katolikker i Grønland, på Færøerne og på Bornholm ellers ville være udelukket fra sakramenterne.

Hvorfor ikke bare få nogle flere præster?

Desværre er det i øjeblikket ikke muligt at øge antallet af præster, da vi ikke har råd til flere. Der vil heldigvis blive viet præster de næste par år, men der vil også være en vis naturlig afgang. Hvis man sammenligner antallet af præster i de to skemaer her på siden, kan man se, at vi for øjeblikket har 68 præster i alt, men man regner kun med at bruge 38 i menighederne. Hvad skal de andre så lave? Vi må regne med et større antal pensionister blandt præsterne i de næste år, samtidig med at vi har brug for flere præster til de fremmedsprogede katolikker, som vi ikke har ordentlig kontakt med. Der er som nævnt sandsynligvis langt over 100.000 ikke-registrerede katolikker i Danmark.

Derudover er der brug for præster til specialopgaver som fængselspsykiater, ungdomspræst, leder af den kirkelige domstol, generalvikar, præsteuddannelse, pastoralcentret etc.

Missionen skal lykkes

Det er ikke pessimisme, men realisme, som får os til at lave det nye katolske Danmarkskort. Hvis ikke vi vurderer vores ressourcer realistisk, vil vi være i en konstant krisetilstand med manglende økonomi og personale og have svært ved at udføre vores mission. Hvis vi indskrænker

os og fordeler vores ressourcer bedre, vil vi kunne opnå mere med mindre. Det betyder ikke, at vores økonomi dermed pludselig er i orden. Det vil stadig kræve en stor stigning i indtægter, læs kirkeskat, for at få den til at hænge sammen.

Hvordan går processen nu videre?

Forslaget har på nuværende tidspunkt allerede været igennem høringer i biskoppeligt råd, pastoralrådets forretningsudvalg, præsterådet og på to store møder for alle præsterne. Nu følger så høringerne lokalt ude i enhederne. Forslaget skal først drøftes i de lokale menigheder, derefter mødes man med de andre menigheder i de foreslåede pastorale enheder og taler om fremtiden sammen.

Derefter beder vi om en tilbagemelding. Når den endelige plan efter høringen ligger færdig, skal den igennem endnu en høring i præsterådet og pastoralrådet, før den kan sættes i kraft af biskoppen. Det er klart, at mange af ændringerne ikke blot kan sættes i værk sådan uden videre; men vi håber at implementeringen kan begynde efter sommerferien.

Offentligt møde

Den 28. marts afholdes et ekstraordinært pastoralrådsmøde, hvor den foreløbige plan fremlægges. Tid og sted oplyses på katolsk.dk og i *Katolsk Orientering*.

Pastoralenhed	Medlem	Kirkl. handlinger	Skole	Menigh.	Kirker	Messested	Præster
Amager	1.894	98	1	1	1		3
Ansgar-Sakraments	3.144	115	3	2	2		2
Esbjerg	1.315	25	1	1	1		1
Frederiksberg	1.390	37	0	1	1		1
Hellerup-Ordrup	1.310	32	2	1	2		1
Herlev-Brønshøj	1.936	39	0	1	2		1
Herning-Silkeborg-Lemvig	1.367	34	0	2	2	1	1
Hillerød-Helsingør	2.398	42	0	2	2		2
Horsens	1.352	18	1	1	1		1
Jesu Hjerte - Hvidovre	2.201	47	0	2	2		2
Kaldæerne	?		0	1	2		1
Kolding-Haderslev	982	23	1	1	1		1
Lyngby	2.075	41	1	1	1		1
Nuuk	41	4	0	1	1		1
Nykøbing-Maribo-Nakskov	1.314	30	3	2	2	1	1
Næstved-Vordingborg-Køge	1.269	30	1	2	2		1
Odense-Nyborg	2.603	52	1	1			2
Roskilde-Holbæk	1.563	23	1	2	2		1
Slagelse-Ringsted-Kalundborg	804	18	1	2	2		1
Svendborg	867	25	0	1	1		1
Torshavn	158	2		1	2		1
Tønder-Åbenrå-Sønderborg	845	20	0	1	2		1
Taastrup	1.888	30	1	1	1		1
Vejle-Fredericia	1.302	15	2	2	2		1
Viborg - Randers-Thisted	1.066	20	0	2	2	1	1 eller 2
Åkirkeby	118	4	0	1	1		0
Ålborg-Frederikshavn-Hjørring	2.790	54	1	1	4		3
Århus - Grenå	3.251	123	1	1	1	1	3
I alt	41.243	878	22	38	45	4	37-38

Medlemstallene i skemaet er taget fra bispeddømmets centrale medlemskartotek. De angiver mængden af katolikker bosat i de foreslåede enheder. Der er ikke taget hensyn til eventuelle sognebåndsløserne.

”Præsterne er i stor stil uvidende om disse problemer”

Rapport fra international eksorcistkonference i Rom.

Tekst: Pastor Lars Messerschmidt

KONFERENCE Den 13. juni sidste år godkendte Kongregationen for Gejstligheden den internationale forening for eksorcister. Foreningen blev grundlagt blandt andet af den internationalt kendte Don Gabriele Amorth fra Rom og den ligeså kendte Fr. Rufus Pereira fra Mumbai i 1994.

Foreningens formål er først og fremmest at give eksorcister en basal og en fortløbende uddannelse blandt andet ved at arrangere konferencer. I mange år har der derfor fundet sådanne internationale konferencer sted hvert andet år.

For første gang i 2014 fandt konferencen sted i et nyt retræte- og kursuscenter uden for Rom, Fraterna Domus, 20.-25. oktober. Skønmæssigt deltog 250-300 eksorcister og særligt indbudte medhjælpere og eksperter, fx psykiatere.

Jeg har snart i mange år deltaget i disse konferencer, men efter min mening var konferencen i oktober den mest givende og med deltagere fra Europa og Amerika, enkelte fra Asien og Afrika. Deltagerne afspejler ganske godt eksorcisttjenestens manglende udbredelse i Kirken. De færreste ved, at denne tjeneste er et embede i Kirken på linje med fx sognepræsteembedet og går tilbage til Jesu og apostlenes egen eksorcisttjeneste.

Renæssance for tjenesten

På konference efter konference er det blevet og bliver det til stadighed påpeget, at langt fra alle bispedømmer gør brug af denne tjeneste, måske kun de færreste. Og hvorfor? Hele spørgsmålet om Djævelen, onde ånder (dæmoner) og besættelse har i over hundrede år været tabu, og for mange teologer og præster hører en sådan forestilling til i Middelalderen og er uforenelig med et moderne menneskesyn. Alle sjælelige tilstande kan forklares psykologisk.

Dette rejser to problemer: Hvordan

forklarer teologerne så det billede, evangelierne tegner af Jesus som den, der helbreder for al slags sygdom og udfrier mennesker fra Satans magt? Og hvordan bortforklare de mange kendsgerninger også i vor tid, hvor mennesker er svært plaget af Djævelen og ikke kan hjælpes af lægevidenskaben? Dertil kommer, at årsagen til sådanne lidelser ofte skal findes i menneskers flirten med det okkulte, som er meget mere udbredt, end vi forestiller os.

Overfor mange teologers forsøg på at benægte Satans og onde ånders eksistens måtte pave Paul VI i 1970'erne tage til genmæle og slå fast, at deres eksistens hører med til troens univers. Det samme siges i Den katolske kirkes Katekismus.

Eksorcisttjenesten er nu ved at få en renæssance i Kirken blandt andet takket være de ovenfor nævnte Don Amorth og fr. Rufus, og så sent som 1998 udkom et revideret eksorcistrituale.

Et enormt og stigende behov

Konferencen i år var særdeles oplysende og understregede, at behovet for eksorcisttjenesten er enormt og stigende overalt i Kirken – ”men arbejderne er få”. En eksorcist fra Portugal berettede en hel formiddag om sine erfaringer. Jeg sagde bagefter til ham, at alt, hvad han berettede, ligeså godt kunne være fra Danmark. Det samme gjaldt beretningen fra en amerikansk eksorcist. Foreningens formand, den romerske eksorcist fr. Barmonte behandlede temaet: ”Okkultismens skader”, også det kan jeg nikke genkendende til.

Det skal understreges, at alle indlæggene tog deres udgangspunkt i fakta, som man vanskeligt kan afvise. De er så kontante, velbevidnede og kan ikke forklares psykologisk. Også en italiensk psykiater havde et oplæg om eksorcisme og psykiatri, ligesom en kvindelig psykiater

flere gange tog ordet under drøftelserne. Nogle steder er der heldigvis kommet en dialog mellem psykiatere og eksorcister, sådan som Kirken udtrykkeligt anmoder om, når man skal stille en diagnose: sygdom og eller dæmonisk aktivitet.

Et interessant og lidt provokerende foredrag handlede om tatovering og piercing. Foredragsholderen, næstformand i foreningen og eksorcist i Wien, påpegede det problematiske i denne mode, som i øvrigt har eksisteret til alle tider og i de fleste kulturer. Problematisk fordi det forandrer definitivt den krop, Gud har skabt, og som er Helligåndens tempel. Det forvrænger dens skønhed.

Det stærkeste indlæg var et personligt vidnesbyrd af en polsk lægmand om satanisme i musikken (teknomusik). Han fortalte, hvordan han som ung student havde forladt Kirken og var kommet ind i en international gruppe, der organiserede teknomusik, og hvordan Gud mirakuløst reddede ham ud af dette miljø under en teknomusikfestival i Tyskland: ”Tror du på Gud? Tror du på Satan? Vil du bekæmpe Satan?” lød det i hans øre. Han fortalte åbent, at satanisme var ideologien i denne internationale gruppe, og hvordan man udnytter musik, farver og rytmer til at bringe de unge i en ekstatiske tilstand, hvor de let bliver besatte af dæmoner. Efter sin omvendelse

”Flere sagde, at Kirken sover, den ser ikke den hårde virkelighed i øjnene. De mange vidnesbyrd under konferencen fra alle dele af verden understregede dette faktum”.

Her kan du læse mere om eksorcisme:

Gabriele Amorth: An Exorcist Tells his Story, Ignatius Press, 1999
og af samme: An Exorcist; more Stories, Ignatius Press
Jeremy Davies: Eksorcisme i den hellige skrift og i Kirkens praksis, Katolsk Forlag, 2010
Francis MacNutt: Deliverance from Evil Spirits, a practical manual, 1995
Jan Brus Pedersen: Besættelse og Befrielse, Lohses forlag, 2014

Djævelen er stærkere end tidligere, har infiltreret samfundet og i stor udstrækning Kirken selv, fordi trosniveauet er meget lavt eller ikke-eksisterende. Foto: Stockphoto.

har han viet sit liv (han er familiefar) til at fortælle de unge (og andre) om farene ved den slags musik og bekæmpe Satan. Han laver nu film om dette emne og fremviste klip fra den omtalte festival, hvor det ekstatiske hysteri er uhyggeligt. Det hele begyndte med, at en healer rejste rundt i Polen og tilbød healing i kirkerne! og at han som ung mand gik til en sådan healing. Derefter begyndte hans nedfart til helvedet i bogstaveligste forstand.

Kirken må vågne op

Det hører med til beskrivelsen af denne konference (og de tidligere) at understrege den centrale plads liturgien, tilbedelsen og rosenkransen har som ramme om de faglige drøftelser. Konference og retræte smelter sammen, og det kendetegner selve eksorcisttjenesten. Om nogen tjeneste, så er bønnerne en afgørende forudsætning for eksorcisttjenesten.

Det samlede indtryk af konferencen er, at Djævelen er stærkere end tidligere, har infiltreret samfundet og i stor udstrækning Kirken selv, fordi trosniveauet er meget lavt eller ikke-eksisterende. Flere sagde, at Kirken sover, den ser ikke den hårde virkelighed i øjnene. De mange vidnesbyrd under konferencen fra alle dele af verden understregede dette faktum. En italiensk biskop, der prædikede ved en af messerne, sagde tingene ligeud. Også præsteuddannelsen blev kritiseret i denne forbindelse: Seminaristerne bliver ikke uddannet til at forholde sig til menneskers åndelige problemer, hvis de er af dæmonisk art. Eksorcisternes erfaring viser med al tydelighed, at selv i katolske lande opsøger katolikker med sådanne problemer ikke præsterne, men healere og clairvoyante – og så bliver det først katastrofalt. Hvorfor gør de det? Fordi præsterne i stor stil er uvidende om disse problemer. De har ingen kompetence på trods af, at Kristus har betroet Kirken denne opgave. Det er på tide, at Kirken vågner op, var holdningen på konferencen.

A.I.E. – Association Internationale D’Exorcistes

- Anerkendt af pavestolen den 13. juni 2014
- Foreningens første præsident fra 1994-2000, Don Gabriele Amorth, eksorcist i Rom.
- Vicepræsident i samme periode, fr. Rufus Pereira, eksorcist i Mumbai.
- Foreningens formål er blandt andet at fremme grund- og efteruddannelse af eksorcister, at organisere nationale og internationale konferencer for eksorcister, inspirere til teologiske studier vedr. eksorcisttjenesten, at fremme samarbejdet med medicinske og psykiatriske eksperter.
- Medlemmer af foreningen er biskoppeligt udnævnte eksorcister og medhjælpere, herunder eksperter, der kan bidrage i forbindelse med eksorcismer.
- Antal medlemmer 2014, anslået 300-400.

Det længselsfulde menneske

Over hundrede mennesker kom sammen til det tredje Emmausmøde.

Tekst: Maja Arthy Foto: Emmaus- galleri og kursuscenter

ØKUMENI "Kirke er ikke et substantiv, det er et verbum" sagde biskop Peter Fischer-Møller, i forbindelse med det 3. årlige Emmaus-møde i Haslev sidst i november i folkekirkeligt regi.

Det overordnede tema "Det Længselsfulde Menneske" havde tiltrukket over hundrede mennesker, som mødtes og deltog i gruppesamtaler så vidtspændende som 'Længslen som vejviser', 'Længslen oplyser vejen', 'Naturens skønhed trækker himlen ned til os', 'Ikoner', 'Den afsporede længsel', 'Gudsopfattelser – Gud i fortællingen', 'Fornyelse gennem fordybelse' og 'En vej til arbejdsglæde'. Tunge teologer som biskopperne Peter Fischer-Møller (Roskilde Stift), Steen Skovsgaard (Lolland-Falsters Stift), dr. theol. Anne Marie Aagaard, tidligere overrabbiner Bent Melchior, og den ortodokst-prægede natkirkepræst Simon Fuhrmann og Iben Krogsdal, religionssociolog og salmedigter, gav oplæg og inspiration til disse samtaler, som blev krydret af den fabelagtige klezmerduo, Henrik Bredholt og Ann-Mai-Britt Fjord.

Og der blev 'kirket' sammen – både på selve Emmaus og i Haslev Kirke, som var næsten sammensmeltede i både beliggenhed og musisk aktivitet ved meditationerne og søndagsfestgudstjenesten ikke mindst gennem indslag fra kirkemusikerne Betty og Peter Arendt.

Længslen er et grundvilkår

Som jeg ser det, er begrebet længsel et i menneske iboende grundvilkår, som i disse år giver sig udtryk på højst forskellig måde, idet længslens genstand er sløret for mange. Fra stofmisbrug, New Age dyrkelse til religionskrige og erklærede humanistiske og pacifistiske mål er det alt sammen en længsel efter at komme "hjem" til den (Gud), som skabte fra første begyndelse, til et møde med den levende Gud.

Der er den lille længsel, som Iben Krogsdal udformede det, længslen efter mening og fylde, den enkeltes længsel efter at blive set og hørt, som den man er.

Med et citat fra Augustin sagde Peter Fischer-Møller "Mit hjerte er uroligt til det finder hvile i Gud". Kirken kan tilbyde en håbs-dimension, sagde han, i et poetisk sprog, som adskiller sig fra politikernes, økonomernes og det videnskabelige sprog. Kirken skal ud og finde frem til, hvor og hvad folks længsler retter sig mod og udfolder sig, idet han samtidigt advarer imod længslens retning: Den bagudrettede længsel (nostalgien) er faren for at havne i kirkens osteklokke, når vi drømmer os tilbage. Ligeledes er den fremadrettede længsel en virkelighedsflugt fra denne verden, og den forpligtelse vi har til at tale de undertrykte sag. Endelig er der den længsel, som giver pejlemærker i tiden, tilbuddet om verdens bedste historie og sammenhængen mellem krop, sjæl og ånd og at opdage, at det ikke længere alene er min længsel, det handler om, men at vi har en fælles længsel, en længsel efter helhed og sammenhæng - genopdagelsen af os som en del af skaberværket, som vi er blevet betroet et forvalterskab af, denne

kollektive længsel som først opfyldes med lyset fra evigheden.

Steen Skovsgaard talte om, at det at være kristen er at vente – og længes med noget større for øje, en kristen livsstil. Han brugte et citat fra Kierkegaard: "At leve i evigheden, medens vi hører stueuret slå". At lære at vente og forvente Guds nåde. Han citerede biskop Monrad "Opgiv ej længslen" og beskrev sjælstilstanden hos utallige kristne og længslen efter det evige med Monrads ord: "Tålmod er håbets olie". Ligesom bladene på et træ åbner sig for lyset og giver det næring til roden, denne stille forvandling – således er også bønnens virkning.

Bønnens essens

Simon Fuhrmann koncentrerede sig helt om bønnens essens: "Teolog er den, der beder – og den, der beder, er teolog" sagde han. "Bøn er uddannelse" – et levende liv, hvor tro og tanke er sammenkoblet, dette er ørkenfædrenes trospraksis, en praksis, som kommer før teori. Vi har alle et monastisk kald til at finde helhed i vores liv, mener Fuhrmann. Vi er kaldet til at leve med et udelt hjerte. Til at leve i et monastisk kald til at samle. Han berettede om de fire hjørneste i munkens liv: askese (træning af det indre menneske, mådehold og unladelse af at dømmes), apathai (den indre fred og frihed fra lidenskab, begær og lyst - om ikke at reagere på de små impulser, der hele tiden kommer til os), kærlighed (vi er skabt i og til kærlighed.) Han henviste til Lönnebo som siger, at vi er skabt til vand – som den rolige lille kilde, vi kan drikke af, og som har kontakt til det rene grundvand), endelig er der beskuelse (indsigt "Salige er de rene af hjertet, for de skal se Gud", om at se det rene og smukke i de mennesker, vi møder).

Bent Melchior talte om Det Gamle Testamente i moderne tid. For ham handler jødedommen også om bøn – og i særdeleshed om handling. "Vi har til opgave at forbedre verden med et indhold, der højner. Enhver skal kunne sidde trygt uden angst for, at andre kommer for at gøre os ondt. Vi skal tro på en fremtid – uanset hvor tåbeligt, det ser ud." Det handler om at give mennesker livsmod. Det ny-testamentelige bud om at elske sin næste er allerede nedfældet i 3. Mosebog. Han sagde, at i kraft af at samfundet ændrer sig, ændrer loven sig. Og det var vigtigt for ham at understrege, at det klassiske fra jødedom

Emmaus galleri og kursuscenter ligger i Haslev i Haslev Højskoles gamle bygninger. Her er det bygningerne set ovenfra.

Grethe Olsen, daglig leder af Emmaus – galleri og kursuscenter.

og Det gamle Testamente kendte "øje for øje og tand for tand" i vore dage betyder, at du skal erstatte det, du ødelægger, at skriften altså skal fortolkes og ikke tages bogstaveligt. Fundamentalisme har kun katastrofer til følge.

Helligåndens gave

"I er et Kristus-brev" ("der er blevet til ved vor tjeneste, ikke skrevet med blæk, men med den levende Guds Ånd, ikke på tavler af sten, men i hjerter, på tavler af kød og blod") – 2. Korinterbrev kap. 3 – mindede forfatteren til bogen "Mod til Tro", dr.theol. Annemarie Aagaard, os om. Tro til tiden og tro i tiden. Tro i hverdagen består i, hvad man kan se, troens øjne bestemmer, hvad der kan ses. I troens verden er der noget udenfor sproget – pagtstegn og Guds billeder, Guds Herlighed kan ikke udpeges konkret. Vi skal lære at se Mysteriet. Ved at lære at være langmodige, barmhjertige og kærlige får vi del i Guds magt og kan gøre mirakler. Hun citerede paven ved at sige "bed, søg og bank på den barmhjertige Guds hjerte". Så får vi mere end det, vi beder om, nemlig

Indgangen til galleri Emmaus.

Emmaus, maleri af nu afdøde maler Mogens Hoff.

Helligåndens gave – Helligåndens vinger og bliver, ja: Et Kristus-brev.

Det kan kun blive til stikord fra et brag af et vigtigt og vægtigt Emmaus-møde. Et møde på højt teologisk niveau og med en mangfoldighed af bibelske indfaldsvinkler. Desværre var vi atter kun tre til fire katolikker tilstede. Jeg fornemmer en vis skyhed i det katolske troslandskab med at deltage i arrangementer i vores søsterkirke(r), skønt man her kan finde stor inspiration, engagement, oprigtighed, udveksling, varme og hjertelighed. Vi, der har mistet den direkte adgang til vores nedlagte kirker, kan opløftes ved deltagelsen i sådanne møder mellem mennesker af god vilje.

Skulptur i galleri Emmaus.

"Himmelrummet" hvor der blandt andet kan holdes gudstjenester.

Assisi-Kredsen: Økumeni på græsrodsniveau

40 år som 'en fluktuerende og autonom menighed'.

Tekst: Frederik Hjerrild, pastor, cand. theol. & art., formand for Assisi-Kredsen.

Foto: Assisi-kredsen

JUBILÆUM Assisi-Kredsen i Danmark kunne sidste efterår fejre sit 40 års jubilæum, idet den blev stiftet i 1974. Der var i 1970'erne en voksende interesse for at rejse og møde andre kristne traditioner og kulturer, blandt andet arrangerede studentermenighederne i Århus og København, inklusive en del medlemmer af Academicum Catholicum, en rejse til Assisi med 70 deltagere i påsken 1971, og andre enkeltpersoner og mindre grupper fulgte i årene efter.

Assisi-Kredsen har sit udspring i praksis. Der ligger ikke en dybere målsætning bag Assisi-Kredsens etablering, en nødvendig mission eller en påtrængende arbejdsopgave, organiseret af kirken eller kirkerne. Den er dannet af og ledet af lægfolk blot med den hensigt at fejre troen sammen. På rejser opstår der et nært fællesskab alene derved at man er sammen døgnet rundt, spiser og snakker og fester sammen – og holder gudstjeneste sammen. Deltagerne kommer med forskellige forudsætninger og baggrund, alle lærer noget nyt og udfordres til at lytte til andre og selv bidrage med indsigt og spørgsmål. Medlemsskaren, ca. 350, tæller naturligt nok flest folkekirkemedlemmer inklusive en del præster, men der er et betydeligt antal fra Den romersk-katolske Kirke og andre kirkesamfund – både i bestyrelse og blandt medlemmerne – som langt overstiger den almindelige procentvise størrelse af kirkerne i Danmark. Assisi-Kredsen er økumeni på græsrodsniveau, den har ikke nogen kirkelig status og er ikke underlagt kirkeligt tilsyn, den er en fluktuerende og autonom menighed som mødes lejlighedsvis til møder og på rejser.

Assisi-Kredsen har gennem alle årene været medlem af først Det økumeniske Fællesråd, nu Danske kirkers Råd i 'Økumenisk Forum'. Fire gange om året udsendes bladet *Nyt fra Assisi-Kredsen* til alle medlemmer. I bladet er der meddelelser om og referater fra møder, weekends og rejser, ofte levende og afvekslende beretninger ved forskellige rejsedeltagere. Desuden bringer bladet boganmeldelser af franciskansk litteratur.

Erfaringen af det fælleskristelige

Det konfessionelle tilhørsforhold har aldrig været et problem, men snarere en berigelse til indsigt i kirkens mangfoldighed. Når Assisi-Kredsen holder møder eller weekends, eller foretager rejser til det franciskanske Italien, foregår det altid i en liturgisk ramme. Gudstjenester og morgensange finder sted i en konkret sammenhæng, afhængig af stedets tradition og stil og udtryksformer.

Erfaringen er at kristne fra forskellige kirker og konfessioner har mere tilfælles end det, der adskiller. I et franciskansk perspektiv er dette et mindre problem, taget i betragtning at Frans af Assisi højst originalt indregnede ikke blot alle mennesker, men endog dyrene og elementerne, solen og månen og stjernerne, hele skabningen, som én lovsyngende menighed. Frans' Solsangen,

Skabningernes Lovsang, er en økumenisk lovsang som overskrider det snævre perspektiv i den beboede verden.

Glæde kan ikke skjules

Igennem de 40 år Assisi-Kredsen har eksisteret, har mange hundrede danskere deltaget i rejser til Assisi og det franciskanske Italien og erfaret den levende spiritualitet, som findes der. Rejserne har ikke blot været turistrejser, men snarere en slags 'rejsende retræter' – otte eller ni dage i fred og fællesskab. I de første år boede Assisi-Kredsens rejsedeltagere på Nordisk Økumenisk Center i Assisi (nu nedlagt), stiftet af den svenske franciskanerpræst Agostino Lundin, siden hen hos de franciskanske søstre Suore Alcantarine i deres fine lille kloster midt i byen.

Det bedste sted at indlogere sig i Italien er i et kloster, hos søstre eller brødre. Hoteller ligner hinanden overalt i verden, men i et kloster kan man opleve stedet set 'indefra', med lokale briller. I et kloster er der en rytme, en spiritualitet, som er der før man selv kommer og efter at man er rejst, et liv hvor man gæstfrit indbydes til at slutte sig på i det omfang man selv finder passende. Samtidig giver det indblik i et liv som for mange nordboer forekommer enten en romantisk drøm eller en forfærdende forsagelse af verdens goder. Det er en generel erfaring, at det der gør stærkest indtryk på danske klosterbesøgende, er søstrenes glæde.

De kvinder (eller mænd) som vælger ordenslivet, vælger meget bevidst hvad de vil bruge deres liv til. Ved samtaler og samvær med klostrets beboere har det ofte slået nordiske besøgende, så helstøbte, målrettede og glade, søstrene er. Glæde kan ikke skjules.

Gennem alle årene har vi på rejserne nydt godt af venskabet med nogle af brødrene i San Francesco, først pater Max Mizzi, og nu gennem adskillige år den danske franciskaner, broder Theodor.

At danskere kan føle slægtskab med Frans og Assisi, skyldes ikke mindst digteren Johannes Jørgensen som introducerede Frans og det franciskanske Italien for danske læsere med bøgerne *Den hellige Frans af Assisi og Pilgrimsbogen* i begyndelsen af 1900-tallet. Johannes Jørgensen boede i Assisi gennem mange år og blev udnævnt til æresborger i byen. På hans hus i den gade der nu er omdøbt til Via Giovanni Jørgensen, Johannes Jørgensens gade, har byen opsat en mindeplade med et citat af digteren: "Byens brede trappetrin og gader synes at lede mig til stjernerne ... ja, det er vejen, som fører til himlens rige".

Guds lille fattige

Assisi er en lille by, som så mange italienske småbyer smukt beliggende på et bjerg. Byen er malerisk med den gamle bymur intakt og med en historie der kan aflæses i de gamle bygninger fra før kejser Augustus' tid. Således findes stadig på torvet i Assisi en pragtfuld

Assisi-Kredsens stiftere, Ruth Lund Jensen, ved siden af foreningens mangeårige ven og kontaktperson, nu afdøde pater Max Mizzi, der var leder af franciskanernes økumeniske center.

facade af et gammelt Minerva-tempel, San Francesco-basilikaen er fyldt med fresker af Giotto, Cimabue, Lorenzetti og andre gamle mestre, og byen er et mylder af pittoreske gyder og trapper og afsatser. Men det der gør Assisi til noget specielt er Frans, Frans af Assisi – man kan ikke sige Assisi uden at tænke Frans. Man kan blive betaget af et sted, en by, en kultur – men interessen for Assisi, og navnet Assisi-Kredsen, har selvfølgelig noget med Frans at gøre, San Francesco, il poverello di Dio, Guds lille fattige.

Det er denne fattige og stærke skikkelse, der stadig den dag i dag trækker mennesker til Assisi. Frans (1182-1226) levede og døde længe før reformationen, han er en del af også de protestantiske kirkers historie, og hans dybt evangeliske

person har i tidens løb været af interesse langt ud over en italiensk horisont. Frans rører ved et problem, som til alle tider vil være grundproblemet for mennesker: Gud eller mammon. Jesus formulerede det først: Ingen kan tjene to herrer. Han vil enten hade den ene og elske den anden eller holde sig til den ene og ringeagte den anden. I kan ikke tjene både Gud og mammon.

Spørgsmålet om enten at modtage sit liv af Guds nåde – eller besidde sit liv gennem erhvervelse, præstation, ejendom eller penge, var dengang, og er i dag måske mere end nogen sinde et afgørende problem for mange mennesker. En hollandsk teolog, N.G. van Doornik MSC, har således benævnt Frans "en profet for vor tid".

Fra den årlige Frans-fest på Frans' dag den 4. oktober.

KIRKEVANDRING I 60 år har den danske gren af Alban- og Sergijsamfundet arrangeret den store økumeniske kirkevandring i København i forbindelse med den internationale Bedeuge for Kristen Enhed.

Mange kender kirkevandringen; men færre forbinder noget med fællesskabet med det mærkelige navn. Lad mig derfor fortælle lidt om, hvordan det hele begyndte, og hvilke betydelige skikkelser, der gav det liv.

I august 1926 holdt centralkomiteen i World Student Christian Federation sit møde på Nyborg Strand med deltagelse af ledere fra både den engelske og den russiske kristne studenterbevægelse, sidstnævnte dannet i eksil i 1923. Ved den lejlighed besluttede de at holde en engelsk-russisk konference et halvt år efter. Den fremragende lægmandsteolog Nicolas Zernov rejste rundt til Oxford og Cambridge for at interessere professorer og studenter for sagen, ligesom det nylig stiftede Sct. Sergius Teologiske Akademi i Paris blev involveret.

Den 11. januar 1927 fandt konferencen sted i St. Alban lidt nord for London, i klosteret af samme navn. De var ikke så mange, ca. 20 studerende og lærere fra Oxford/Cambridge, 12 fra Paris samt en del anglikanske munke og en enkelt koptisk og en indisk ortodoks. Dermed var The Fellowship of St. Alban and St. Sergius kommet til verden og eksisterer stadig væk, nu på 88. år.

Alban- og Sergijsamfundet blev opkaldt efter Sankt Alban, hvor mødet fandt sted. Sankt Alban er navnet på klosteret og byen, som i romersk tid hed Verulamium. Der blev den unge mand Alban martyr o. 303, fordi han havde skjult en kristen munk på flugt. Denne underviste og døbte Alban, og da soldaterne en dag bankede på, tog Alban vennens munke-dragt på, mens denne flygtede. Han efterlevede Jesu ord, satte sit liv til for vennen, og blev englændernes protomartyr. Sankt Alban klosterets munke kom for øvrigt senere til Odense og gav navn til kirken (og Albani ølet) der midt på Fyn.

Russerne valgte Sankt Sergius, som deres teologiske akademi i Paris var opkaldt efter. Egentlig er Sergius et helgen- navn fra oldkirken, men her er tænkt på Sct. Sergius af Radonezh, som levede 1314-92. Han reformerede det russiske munkevæsen, som var blevet delvis ødelagt af tatarerne, grundede Den Hellige Treenigheds Kloster og derfra 40 klostre mere. Han var en stor mystiker og betragtes som Ruslands største helgen, kanoniseret i 1449.

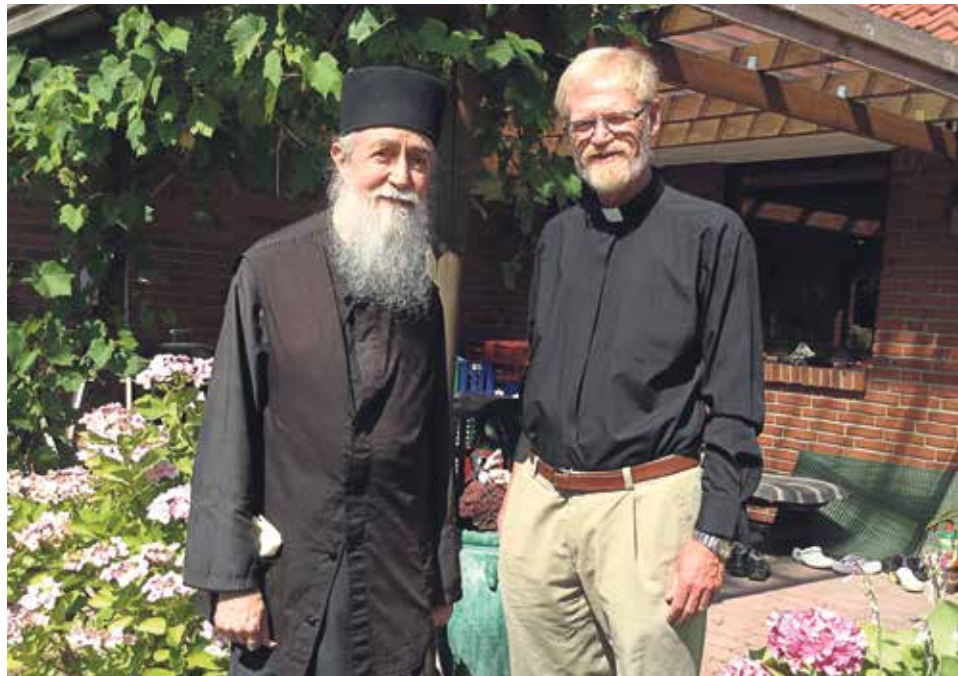
Fællesskabet i Kristus

De russiske og anglikanske præster og akademikere havde ikke sprog og kulturel baggrund til fælles, også deres teologiske tilgang var meget forskellig. Men i kapellet, hvor de sammen tilbad og lovsang den fælles Frelser hver morgen, fornemmede de fællesskabet i Kristus. Den russiske provst, fr. Sergius Bulgakov, foreslog derfor fejringen af eukaristien efter ortodoks og anglikansk ritus på skift, men ved samme alter og i overværelsen af alle konferencedeltagere. Det var en revolutionerende tanke i 1927; men Bulgakov var så respekteret, at det blev praksis ved alle de følgende årsmøder. I 1933 gik denne betydningsfulde ortodokse teolog dog et skridt videre, da han foreslog fælles nadver. Han mente, at alle anglikanere

Sammen i tilbedelsens rum

Den københavnske kirkevandring fylder 60.

Tekst: Palle Thordal

Palle Thordal sommeren 2014 i præstegårdshaven i Kastrup sammen med munken Fotios. Fotios eller Ole Stjernfelt var præst i Tårnby Kirke i 18 år, før han i 1985 rejste til Grækenland for at blive præst i Parakletens (Helligåndens) kloster nord for Athen. Fotios har oversat synaxariet, en beskrivelse af de ortodokse helgeners liv, til dansk. Foto: Alban- og Sergeisamfundet.

Økumenisk mangfoldighed afspejler sig på dette gruppebillede fra kirkevandringen 2012. Her ses præster fra Folkekirken, Den anglikanske St Alban's Church, Den ukrainske katolske Kirke, Den danske ortodokse menighed Gudsmoders Beskyttelse, Den svenske Gustavskyrkan, Den norske Kirke og Metodistkirken. På nederste række til venstre nuværende formand for Alban- og Sergeisamfundet, sognepræst Nete Ertner Rasmussen. Foto: Alban- og Sergeisamfundet.

og ortodokse, som var enige om de væsentlige dogmer, skulle bede deres respektive biskopper om at sanktionere deres deltagelse i hinandens kommunion. Og han var overbevist om, at en stiftsbiskop havde autoriteten til at sanktionere en sådan form for interkommunion, for "hvor biskoppen er, er Kirken" (Ignatius). Det vandt dog ikke gehør blandt de øvrige ortodokse, og et romersk-katolsk synspunkt var slet ikke med i diskussionen, for det var først efter Andet Vatikanerkoncil, at katolikker kom med i Alban- og Sergijsamfundet

Også Niclas Zernov understregede vigtigheden af at være til stede ved hinandens nadverfejring og talte om "Eukaristiens helende kraft". Dermed mente han, at det at være sammen i tilbedelsens rum under nadverliturgien, hvor Helligånden nedbedes, har en livgivende og forenende virkning blandt kristne der søger enheden, omend de endnu ikke kan spise sammen.

På samme måde talte Zernov om "det

personlige venskabs helende kraft". Alban- og Sergijsamfundet gik aldrig ud med officielle udtalelser om dogmatik eller kirkepolitik, men knyttede venskaber på tværs af kirkeskel, venskaber, som uddybede forståelsen for hinandens teologi og gav større overbærenhed med hinandens skikke. Dr. Zernov, som holdt foredrag ved mange universiteter og var sekretær for Alban- og Sergijsamfundet i trediverne, kom med disse udtalelser om "eukaristiens og venskabets helende kraft" i 1939, netop som Anden Verdenskrig brød ud. Da krigen var overstået, bragte denne ildsjæl venskabet og Samfundet til Danmark.

Der var givet forbindelser til England før besættelsen, men det var først i årene efter, at de kunne udbygges. I april 1948 – samme år, som Kirkernes Verdensråd mødtes for første gang i Amsterdam – dannedes den danske gren af Alban- og Sergijsamfundet. Og samme år indkaldte formanden, provst Svend Borregaard, og sekretær Gunnar Tjalve til foredragsaf-

ten med fyrst Myschetzky fra den russiske kirke i Bredgade som taler. Men der var også en ung stud. theol. tilstede, som kunne referere fra Alban- og Sergijsamfundets årsmøde i England den sommer. Det var Arne Bugge, der senere blev domprovst i København. Som første og anden formand virkede Svend Borregaard og Arne Bugge en meget lang periode på 50 år (henholdsvis 24 og 26 år), og de har begge to ydet en uvurderlig indsats for foreningen og for forståelsen af anglikansk og ortodoks kirkeliv.

I de første år efter 1948 magtede Alban- og Sergijsamfundet at holde en årlig to-dages konference; men det som satte sig varige spor var den økumeniske kirkevandring, som provst Borregaard fik ideen til. Den fandt første gang sted i januar 1955 i den internationale Bedeuge for Kristen Enhed (18-25.jan.) og udgik fra Garnisons Kirke og videre langs Bredgade. Året efter begyndte man i Sct. Pauls i Nyboder, fortsatte til metodisternes Jerusalemskirken, den russiske Alexander Nevski og den katolske Sct. Ansgar i Bredgade og videre til den engelske St. Alban's Church og Svenska Gustavskyrka ved Kastellet. Dermed blev der skabt en tradition, som har holdt lige til nu, i 60 år, og som må betegnes som den ældste og længst levende økumeniske kirkevandring i verden. En helt unik begivenhed, som hvert år samler ca. 700 deltagere fra flere kirkesamfund.

Antony Bloom – et fyrtårn i efterkrigstiden

Mit eget møde med Alban- og Sergijsamfundet daterer sig tilbage til 1971, hvor jeg holdt et foredrag for medlemmerne om den koptisk-ortodokse kirke i Arne Bugges store stuer i Fiolstræde, mens gamle fyrst Myschetsky tog sig en lur i lænestolen. Et par år efter besøgte jeg St. Basil's House i London, Alban- og Sergijsamfundets hovedkvarter med bibliotek og et kapel med fine ikoner. Anglikaneren Rev. Gareth Evans var sekretær dengang. Men lige efter St. Basil's House blev etableret i 1949, var Fr. Anthony Bloom chaplain for Samfundet, indtil han blev sognepræst for den russiske menighed i London og senere metropolit. Anthony Bloom vil være mange af KO's læsere bekendt for hans fine bøger om bøn (bl.a. Living Prayer og En vej til bøn). Jeg har selv lært meget af ham, ligesom jeg som ung præst nød godt af ærkebiskop Michael Ramseys refleksioner i bogen The Christian Priest Today. Biskop Ramsey var Alban- og Sergijsamfundets præsident i 50'erne.

Som Fr. Bulgakov havde været en ledende skikkelse i mellemkrigstiden og havde betonet nødvendigheden af at restaurere det eukaristiske fællesskab, blev Fr. Anthony Bloom et fyrtårn i efterkrigstiden, men her med en betoning af den enkelte kristnes intensivering af ens eget spirituelle liv. Et synspunkt, som jo har holdt sig indtil nu, at jo tættere vi søger ind til Kristus, jo tættere kommer vi hinanden. Alban- og Sergijsamfundets ortodokse teologer opfordrede bestemt ikke de andre til at forlade deres eget kirkesamfund, men til at forblive anglikanere og ortodokse og tilsammen stå i tilbedelsens rum med forskellig ritus, men ved samme alter. Men Helligånden har sine egne veje, og enkelte blev ortodokse både i England og herhjemme. En af dem var anglikaneren Timothy Ware, *Fortsættes side 13* ▶

DUK har fået en missionsætning! Med Gud - I fællesskab - For vores næste

Danmarks Unge Katolikker har holdt årsmøde, valgt ny bestyrelse og lanceret en ny missionsætning og missionsfigur, som bunder i DUKs formålsparagraf. Med dette ønsker DUK at komme tættere ind til kernen af, hvad vi er sat i verden for, og derudfra skabe visioner for fremtidens børne- og ungdomsarbejde i Den katolske Kirke.

Tekst: Ragna Valbjørn Skrubbeltrang Goings, udviklingskonsulent i DUK

UNGDOMSARBEJDE Fredag den 2. november ankom cirka 60 personer fra hele landet til Øm for at afholde DUK's årsmøde. Weekendens bød på årsberetninger, kåring af årets lokalforening, afsløring af årstema for 2015, valg af hovedbestyrelsesmedlemmer og lancering og arbejde med DUK's nye missionsætning og missionsfigur.

Lanceringen af DUK's mission kom som et oplæg til arbejdet med årsprogram for 2015. Den foregående hovedbestyrelse satte i 2014 tid af til at starte en proces med frivillige og ansatte,

som har til formål at hjælpe alle dele af organisationen med at gøre det, vi er her for, og ikke blot opretholde status quo. Første del af denne proces har været at komme ind til kernen af hvem vi er, og hvor vi kommer fra. Næste skridt er, på forskellige måder, at undersøge hvor vi gerne vil hen og hvorfor. Tredje skridt er at gøre det – formulere en vision for hvor vi gerne vil hen og så gå... Uden et færdigt landkort, men med verdens skaber og frelser som vores guide!

DUK's missionsætning bunder i vores formålsparagraf som kan læses på duk.

dk/1794/. Essensen er at vi er her for at støtte børn og unge i at leve i tre relationer: Relationen med Gud – i hverdagen, som giver identitet og tro. Relationen med andre troende – i venskaber og fællesskaber, der støtter og udfordrer til at ligne Jesus. Relationen med vores næste – i omsorgsfulde handlinger og frimodige vidnesbyrd. Sagt med andre ord er vores mission at leve 'Med Gud – I fællesskab – For vores næste'.

Under årsmødet havde vi besøg af Formanden for Sveriges Unge Katolikker, Jessica Moussa. Hun skriver på Instagram "Interessant hur man

kombinerar framtidskongress i samband med årsmöte. DUK presenterade idag sin nya vision, alla får vara med att påverka den och forma den". Og det var netop målet: At vi som demokratisk organisation, med Helligånden som vejleder, ville lade årsmødet forme de næste skridt i visionsprocessen. Ved at analysere vores styrker og svagheder ud fra missionsfiguren, kom deltagerne med konkrete henstillinger, pålæg og idéer til ændringer af mål og metoder.

Den generelle opfattelse på årsmødet var at DUK er god til den cirkel der hedder 'I fællesskab', og der er et ønske og behov for at blive bedre til den cirkel der hedder 'Med Gud'. Cirklen 'For vores næste' var også vigtig for mange, og skabte entusiasme blandt de entreprenante typer. Vil du se nogle af de konkrete beslutninger der er taget på baggrund af 3-i-1 missionen, så kan du læse referatet fra Årsmødet på DUKs hjemmeside, eller følge med i hvad de frivillige foretager sig på DUK's Facebookside.

Nyevangelisering

Heldagsretræter i Aarhus og København.

RETRÆTE Kirken har fået til opgave at forkynde evangeliet. Men hvordan kan vi med Helligåndens hjælp få mod, styrke og evner til at forkynde budskabet om Jesus til nutidens mennesker?

Det er emnet for to heldagsretræter, hvor deltagerne får mulighed for at møde og blive inspireret af en mand, som i over 40 år har brugt sit liv på netop det: José H. Prado Flores, også kendt som Pepe Prado (født 1947). Pepe Prado er født i Mexico, og siden han i 1971 blev berørt af Helligånden har han haft som

sit kald at evangelisere i Den katolske Kirke som lægperson. Efter omfattende studier i filosofi og teologi grundlagde han skolen for nyevangelisering, Skt. Andreas Skolen, som i dag omfatter ca. 2.000 skoler i over 80 lande.

Til februar gæster José H. Prado Flores for første gang Danmark sammen med Angela Chinese, direktør for skolen for nyevangelisering i Brasilien. De to vil lede to heldagsretræter, én i København og én i Aarhus. På retræterne vil de undervise med udgangspunkt i den såkaldte 'Kerygma-

metode'. Deltagerne vil opleve personlig forbøn og inspiration til, hvordan de kan styrke og forny deres forhold til Jesus – og derigennem blive i stand til at gøre, som Jesus befaler os at gøre: "Gå ud i alverden og prædik evangeliet for hele skabningen" (Mark 16:15). Målgruppen for retræterne er alle, der ønsker at udvikle og uddybe deres tro.

Sæt allerede nu kryds i kalenderen. Hvis man ønsker flere oplysninger eller at tilmelde sig nu, kan man kontakte Skt. Thomas Fællesskabet fra Aarhus, tlf. 50 29 13 57 (gerne efter kl. 16) / e-mail: sankt.thomas.aarhus@gmail.com, eller Pater Herbert Krawczyk, Vor Frue Kirke Aarhus.

Praktisk info

Dato: 21. februar 2015 i København, 28. februar i Aarhus

Tidspunkt: Kl. 8-21 – der vil veksles mellem undervisning, bøn og eukaristi
Sted: København: Sankt Ansgars menighed, Bredgade 69, 1260 København

Aarhus: Skt. Knuds Skole (gymnastiksalen), Ryesgade 24, 8000 Aarhus C

Emne: Jesu Kerygma, forkyndelse af Jesus

Pris: 350 kr. pr. person inkl. forplejning

Det lysner for Sankt Andreas Bibliotek

Tæt på at sikre budgetterne for de næste tre år.

BIBLIOTEK 1,3 millioner! Så mange penge har Sankt Andreas Bibliotek, bispedømmets bibliotek, allerede i hus. Den 15.-16. november sidste år konfirmerede Pastoralrådet som bekendt Økonomisk Råds beslutning om at standse bispedømmets tilskud til biblioteket. Men biblioteket, der havde kendt til Økonomisk Råds planer siden sommeren 2014, havde en plan B parat. Allerede dagen efter pastoralrådsmødet sendte biblioteket ansøgninger ud til en række katolske sponsorer og fonde her i Danmark.

Indtil videre har fem sponsorer sagt ja til at støtte biblioteket i en kommende treårsperiode, mens tre andre er

principielt positive og p.t. undersøger, hvad der er mulighed for at give.

Et par danske, ikke katolske fonde har doneret 50.000 kr. Derudover trækker biblioteket på sine egne økonomiske reserver. Forsikringsselskabets erstatning fra for 3 1/2 år siden og overskud fra bogudgivelser på tilsammen ca. 240.000 kr. vil blive brugt til at sikre bibliotekets drift.

P.t. er biblioteket i gang med at forbedre salg af ca. 300 af sine ældste bøger for at skaffe penge til at kunne fortsætte.

Flere antikvarboghandlere og auktionshuse er i færd med at vurdere dem, og der vil eventuelt blive afsendt yderligere ansøgninger til fonde etc. når der fore-

ligger et acceptabelt resultat af vurderingen.

I slutningen af november blev biblioteksleder Kate Toft Madsen opsagt som følge af beslutningen om at lade bispedømmets tilskud bortfalde. Nu tyder alt imidlertid på, at hendes løn og bibliote-

En af de mange antikke bøger som Sankt Andreas Bibliotek sætter til salg. Foto: Lisbeth Rütz.

kets drift vil kunne sikres for de næste tre år. Bestyrelsen har nu tre år til at fremtidssikre SAB's drift, hvis bispedømmet fortsat ikke vil kunne yde økonomisk tilskud til SAB. En række enkeltpersoner har udtrykt stor interesse for bevarelsen af biblioteket, og en underskriftsindsamling til støtte for bibliotekets bevarelse gav 337 underskrifter, som blev overrakt til biskop Czeslaw. Biblioteket har også fået stor støtte i bibliotekskredse.

"Det kongelige Bibliotek anser Sankt Andreas Bibliotek for et vigtigt specialbibliotek og informationscenter på det teologiske og kirkehistoriske område, og på disse områder varetager det en værdifuld og påskønnet funktion", skriver vicedirektør Michael Cotta-Schönberg i en støtteskrivelse til biblioteket.

LR

ORDENSLIV Redemptoristernes polske provins overtager fra midten af januar 2015 ansvaret for kommunitet og menighed ved Sankt Annæ Kirke i København. Det betyder, at den polske provins for fremtiden vil sende de præster, der er behov for, også til varetagelse af den filippinsk-engelsksprogede sjælesorg.

Dette indebærer, at de to præster fra Indien, pater Benny Ma-

Ændringer i redemptoristernes struktur i Danmark

thew og pater Joe Toms, vil vende tilbage til Indien senere på året. Redemptoristernes hus i Odense forbliver under den østrigske provins, som fra januar 2015 lægges sammen med den bayerske. Sammenlægningen vil ikke umiddelbart

have nogen konsekvenser for situationen i Odense. Huset i Næstved er fra efteråret 2014 lukket som redemptoristhus; men pater Julian Bodnar forbliver der indtil videre. Bispedømmet vil derefter overtage ansvaret for den pastorale betjening. NE

En hovedfigur i dansk, katolsk bibliotekshistorie

Maria Louise Bruzelius er død.

MINDEORD Den 27. september døde Maria Louise Bruzelius, som i 1954 grundlagde Niels Steensens Bibliotek. Hun blev født i Hurup i 1924 som datter af politimester François d'Auchamp og hustru, Bodil Møller. Efter studentereksamen boede hun i Liobasøstrenes pensionat i Klosteret på Jagtvejen i Kbh., hvor hun blev præget af pastor Hubert Messerschmidt og tankerne bag "Katolsk Aktion". Efter i 1946 at være konverteret til Den katolske Kirke, blev hun 1948 færdig med uddannelsen som bibliotekar. Hun rejste til USA for at videreudanne sig, og blev 1949 BSc i biblioteksvidenskab fra det katolske Marywood College.

Maria Louise d'Auchamp brændte

Foto: Niels Steensens Bibliotek.

for at udbrede sin tro, men kendte problemerne med at få adgang til katolsk litteratur herhjemme. Det apostoliske Vikariats bibliotek (det nuværende Sankt Andreas Bibliotek) var blevet lukket efter en brand i 1944 og blev først genåbnet 10 år senere.

Der fandtes en række mindre biblioteker i sognene, men deres bogbestande var temmelig gamle. I USA lærte hun paulistfædrenes informationscentre at kende.

Her kunne man få svar på spørgsmål og låne katolsk litteratur. I et par måneder rejste hun rundt i USA, besøgte 32 stater og studerede, hvordan man formidlede katolsk litteratur. På denne rejse indsamlede hun ca. 2.200 bind med henblik på at åbne et "katolsk folkebibliotek" i Danmark. Det faldt på et tørt sted, da Niels Steensens Bibliotek blev åbnet 19/1 1954 i Bredgade. Biblioteket blev drevet på frivillig basis sammen med bl.a. dets senere mangeårige leder Inge Müller, Jacob Thomsen og Clara Svendsen, som alle ydede en indsats i deres fritid. Det var et lægmandsinitiativ, der ville noget. Biskop Suhr, som ikke var blevet informeret på forhånd, blev vist noget overrasket!

I 1958 måtte Maria Louise d'Auchamp trække sig tilbage fra det katolske biblioteksarbejde pga. sygdom. Niels Steensens Bibliotek fortsatte dog indtil det i 2007 blev sammenlagt med Sankt Andreas Bibliotek. Hun var i 1950'erne ansat i den amerikanske Ambassades Bibliotek og blev i 1961 ledende bibliotekar (fra 1979 chefbibliotekar) for Arbejds- og Socialministeriets Bibliotek (fra 1979 Det Administrative Bibliotek).

Diakonvielser i domkirken

De tre kandidater kommer fra præstekollegiet i Vedbæk.

DIAKONER Lørdag den 24. januar 2015 vies Vito Gilberro Vinciguerra, Mata Rada og Davide de Nigris til diakoner. Diakonvielsen finder sted kl. 11.00 i Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64 i København og forestås af biskop Czeslaw Kozon.

Vito Gilberro Vinciguerra er født i

Fra venstre mod højre, Davide de Nigris, Mate Rada og Vito Gilberro Vinciguerra. Foto: Redemptoris Mater.

Hun bestred en række faglige hverv, fx som censor på Danmarks Biblioteksskole og sekretær i forskellige nationale og internationale biblioteksudvalg. Desuden skrev hun flere bidrag om biblioteks-faglige emner i den danske og internationale bibliotekspresse. Hun blev gift i 1966 med cand.jur. Helmuth Bruzelius (1898-1982). Efter pensionering i 1984 levede hun en stille tilværelse med sine bøger og havde

Sciacca, Italien, og er 35 år. Han begyndte på præstekollegiet i Vedbæk i 2008, og er for tiden i pastoral praktik i Sct. Knud Lavard kirke i Lyngby.

Mate Rada stammer fra Split i Kroatien. Han er 33 år og påbegyndte sin uddannelse i Vedbæk i 2007. Han er for tiden i pastoral praktik i Jesu Hjerter kirke i København.

Davide de Nigris er født i Ivrea, Italien. Han er 30 år og kom til præsteseminaret i Vedbæk i 2005. Han er for tiden i pastoral praktik i domkirken.

NM

kun en lille bekendtskabskreds, hvortil afdøde p. Stinissen hørte.

Maria Louise Bruzelius døde den 27/9 2014 og blev bisat på Gilleleje Kirkegård efter rekviemsmessen i Sankt Vilhelms Kirke i Hillerød. Hun bør huskes som en hovedfigur i dansk, katolsk bibliotekshistorie. Æret være hendes minde. Hun hvile i fred.

Helge Clausen

Han efterlevede sine egne værdier

Jørgen Hviid in memoriam

MINDEORD Jørgen Hviid var æresmedlem af psykologforeningen. Han blev født den 28. november 1932 og døde den 29. november 2014. På Psykologforeningens 50 års Jubilæum modtog Jørgen Hviid foreningens ridderslag for sin dybe interesse for integration, formidlet gennem disputatsen "Ikke-handicappedes reaktioner overfor handicappede" og virkeliggjort gennem den konsekvens, han i sit eget liv har efterlevet sine holdninger med" (Psyk. Nyt: nr. 13; 1997).

Jørgen læste psykologi ved Professor Franz From, og han blev cand.psych. som 23 årig i 1955 fra Københavns Universitet og arbejdede herefter som klinisk psykolog en årrække ved børneforsorgen og børnehospital i Toronto.

Jørgen studerede til katolsk præst i Paris og blev præsteviet 1962. Jørgen vendte tilbage til Danmark, og Franz From foreslog Jørgen til videre forskning. Således blev Jørgen en højt værdsat vejleder for mange psykologistuderende fra 1963 til 1993 ved Psykologisk Laboratorium ved Københavns Universitet.

1972 fik Jørgen doktorgrad for sin psykologiske disputats, der blev begyndelsen

til den række af stadig aktuelle udgivelser indenfor handicap- og religionspsykologi, som er konkrete vidnesbyrd efter Jørgens psykologiske forskning, flittige liv og enestående menneskesyn.

Den sidste bog "Jacobs kampen" (1999) er et personligt eftermæle om Jørgens eget liv og eftertanker På det tidspunkt var Jørgens sygdom tydelig fremskreden. Jørgen måtte erkende, at han var den mest handicappede i familiefællesskabet. Jørgen udlevede igennem sin lange sygdom sine dybeste intentioner og bar sin skæbne med værdighed. Nu blev det Jørgen, der skulle modtage kærlig omsorg i Niels Steensens Hus af de mentalt handicappede familiemedlemmer. Netop de mennesker som var den røde tråd igennem Jørgens liv og virke. Jørgen betragtede alle mennesker med kærlighed og hver eneste en som ressourcepersoner i vore store verdensfællesskab. Alle er vi en enestående del af en helhed. Til stadighed udviklende sig selv og andre.

For Jørgen var det at erkende sig selv i samhørighed med andre mennesker det vigtigste for den personlige livslange udvikling. Som Jørgen skrev i 1974 i "Det manipulerede menneske": Mennesket

Foto: Katolsk Orienterings arkiv.

identificerer sig med sin familie, er en del af sin familie, man er sin familie. Dette er glemt i industrisamfundet, hvor mennesket er sit arbejde og hvad individet kan yde konkret på arbejdsmarkedet.

Pastor Jørgen Hviid holdt et spejl op foran omverdenen, da han beskrev de mentalt handicappede, som de nederste i samfundets sociale rangstige, fordi de ikke kunne kompensere for deres defekt og være som os andre (Frihed til at være

handicappet 1972). Som Jørgen formulerede, så bliver en defekt til et handicap, når den enkelte handicappede stilles overfor en gruppe almindelige mennesker. De mentale menneskers afvigelse er først afvigende og synlig i forhold til de normale menneskers reaktioner over for de såkaldt handicappede.

Privatmennesket og præsten Jørgen fik sin familie i Niels Steensens Hus med handicappede og ikke-handicappede, der interagerer ligeværdigt med hinanden. Beskrevet i bogen "Hvem er handicappet" (1977).

Jørgen var således både praktisk og teoretisk velfunderet i sin forskning og aktiv i debatten på højt fagligt niveau. Jørgen citeres til stadighed i handicap-psykologiens udgivelser og Jørgen har for eftertidens psykologer slået bro fra fænomenologerne Franz From (1914-98) og Ronald Laing (1987-89) til vor tids debat og krav om integration af handicappede.

Jørgen Hviid forskede i, erkendte og værdsatte alle de menneskelige udviklingsmuligheder og værdier i ethvert menneske – og han efterlevede sine egne værdier forbilledligt.

Tak for alt – Æret været Jørgen Hviids minde.

Psykolog Anna Bohn Smitshuysen, Kolding.

Ingen gode grunde til ikke at rette op på fortidens fejl

Denne kommentar er en reaktion på artiklen "Selv på biblioteket er han sort. Juleskikke og politisk korrekthed", der blev bragt i Katolsk Orientering nr. 17. i december.

I artiklen udtrykker forfatteren sin holdning til den igangværende hollandske debat omkring figuren Zwarte Piet, på dansk Sorte Per. Zwarte Piet beskrives af forfatteren som "En mørkglødet dreng, klædt som renaissance page, som slæber på sækken med godterne". Forfatteren udlægger hvordan Zwarte Piets modstandere "simpelthen kræver, at børnenes elskede sorte per ikke længere må være sort". Lad mig starte min respons her, inden jeg gengiver mere af den oprindelige artikel. Vi har at gøre med to beskrivelser; én af Zwarte Piet, og én af de politiske modstanderes mål. Den første beskrivelse af Zwarte Piet kan jeg nikke genkendende til. Det, der adskiller mig fra forfatteren, er blot, at jeg allerede her synes, at vi har at gøre med et helt absurd fænomen: en sort dreng iklædt tøj fra et tidligere århundrede med det formål at opvarte eller underholde (hvide) mennesker. At Zwarte Piet skulle være alle "børns elskede", må siges at være en subjektiv udmelding. Ja vist, Zwarte Piet deler gaver ud, og det har han gjort i to hundrede år (ca. siden 1830), så ganske naturligt holder mange børn og nostalgiske voksne af ham. Men der er også dem, der ikke gør. Forfatteren indrømmer selv ikke at kende til disse andre, og giver sit bedste bud på, hvem det kunne være: "Måske er der statsborgere af anden

etnisk baggrund i Nederlandene, der føler sig generede af julemandens hjælper? Jeg ved det desværre ikke". Det ville ellers ikke kræve meget læsning for at finde ud af, at disse andre både tæller etniske hollændere, såvel som hollændere med anden etnisk baggrund end hollandsk. Dette er også en af grundene til at kampen om Zwarte Piet er bemærkelsesværdig. Der er ikke tale om, at sorte demonstrerer på gaden mod de hvide magthavere, men derimod at en meget broget skare af folk demonstrerer mod fænomenet Zwarte Piet. Og hvorfor gør de så det? Fordi de mener, at Zwarte Piet repræsenterer ulighed mellem hvide og sorte, og er en materiel reproduktion af en historisk katastrofe – slaveriet.

Hvordan kan det være ok, ligefrem dejligt, at skulle se en hvid mands karikatur af en sort drengetjener servicere Den hellige Nikolaus? Og hvis man konfronteres med, at det ikke bare støder nogen mennesker, men rent faktisk også påmindelse om en historisk skamlet, som igennem dennes reproduktion, fraholder immigranter at føle sig som en del af flertallets fællesskab, hvorfor om jeg må spørge, skulle man så ikke lave denne tradition om?

Det er meget bemærkelsesværdigt i denne debat, og et lignende mønster er set i den dansk/svenske debat om Pippi Langstrømpe, at det (hvide) flertal føler sig stødt på mancheknapperne, fornærmede eller fortørnede over at skulle overveje at ændre en tradition af hensyn til andre (et mindretal). Det forekommer mig ikke blot ukonstruktivt men også selvsk og en anelse bizart, at en "normal" reaktion på at blive konfronteret med racistiske elementer i hverdagen eller ved højtider, er, at føle sig stødt. Hvem har ret til at blive stødt her? Og er der virkelig nogen, der i fulde alvor mener, at det

er bedst at holde fast i en tradition, selv når den virker nedbrydende for andre?

Forfatteren udtrykker sin bekymring ved at fjerne Zwarte Piet således: "ender vi ikke med at fortie de mindre heldige, eller direkte uheldige episoder i vores fælles historie?" Til denne bekymring har jeg tre bemærkninger.

Jeg mener for det første, at det er en alvorlig og farlig underdrivelse at kalde slaveriet og kolonialiseringen for en "uheldig periode". (Ikke at Danmark og Holland som nationalstater har gjort meget andet end at sige "ups" til deres forbrydelser mod menneskeheden.) For det andet er det en fejl at sige, vi sletter "vores historie", for hvis fællesskabet tæller andre end kun etniske hvide europæere, så er det netop ikke en fælles historie, der er beskrevet gennem Zwarte Piet. Hvor er eksempelvis de sortes historie i dette? Det er jo kun fra 'de hvides side' at en sort dreng som tjener i midten af 1800-tallet kan handle om juleglæde. Den sorte dreng, der blev ufrivilligt adskilt fra sin familie, underlagt hvide og udstillet som dum og i bedste fald sjov, er jo ikke repræsenteret her!

Og for det tredje symboliserer Zwarte Piet ikke en påmindelse om en selvansagende og refleksiv stillingtagen til en historisk tragedie, men derimod tragedien selv.

Derfor mener jeg ikke, at der kan være nogen tvivl om, at tiden er til at se dybt ind i historiens kritiske spejl, og selv om intet kan tages tilbage, så skal det jo ikke fraholde os at forsøge at gøre noget bedre. Jeg ser ingen gode grunde til ikke at rette op på fortidens fejl.

Sara Schirmer Rasmussen, 2200 København N

Både udvikling og afvikling-svar på indlæg af Torben Riis

Jeg skal ikke gøre mig klog på, hvordan man takler kirkens økonomiske krise bedst, men Torben Riis ved det åbenbart (KO nr. 17). Der skal yngre og mere kvalificerede kræfter til. Og så skal der udvikling og ikke afvikling til, skriver han.

Det er for letkøbt og overfladisk. Enhver kan sige sådan uden at sige noget som helst.

Hvorfor går du ud fra, at de, der arbejder på sagen, ikke ser fremad?

Hvorfor skulle man være mere kvalificeret, fordi man er yngre??

Hvorfor tror du, at vi ikke kan få relevante bøger om vores tro på et folkebibliotek?

Jeg går ud fra, at du er den Torben Riis, der har været redaktør på KO. Her havde du alle chancer for at få ændret situationen ud fra din store viden. Men intet har ikke ændret sig i din tid, tværtimod er det hele tiden gået støt og roligt ned ad bakke. Hvorfor tror du andre kan vende udviklingen, når du ikke selv kunne?

Nej, det er ikke din skyld, men det er heller ikke det Økonomiske Råds skyld, eller biskoppens eller andre enkeltpersoners skyld. Der er ingen grund til at lede efter syndebugte. Eller komme med letkøbte udtalelser.

Den katolske Kirke står ikke alene med problemet. Alle trossamfund i verden oplever det samme, så der skal ledes helt andre steder for at finde grunden, end der, hvor du leder. Den eneste grund til, at Folkekirken f.eks. ikke har samme dårlige økonomi, er, at kirkeskatten opkræves via skattevæsnen. Der kommer færre i Folkekirken, end i Den katolske Kirke i forhold til medlemstal. Den dag, hvor Folkekirken ikke mere kan benytte skattevæsnen, får de præcis samme problem. Og så bliver der også afvikling i Folkekirken.

Det er heldigvis ikke snart overstået

Et svar til læserbrev fra Ole Dam, 2100 Ø i Katolsk Orientering nr. 16

Da jeg havde læst dette indlæg tænkte jeg "nej, det kan ikke stå uimodsagt". Jeg kan godt nok ikke helt forstå hvad meningen er. Er det at gå til messe en sur pligt?

Jeg går til messe ikke af pligt, men af lyst, fordi jeg,

Jesus sagde: Når Menneskesønnen kommer igen, mon han så vil finde troen på jorden?

Måske skulle du (og andre) overveje, om ikke det, vi ser i dag, allerede er forudsagt af Herren.

Måske skulle du overveje Guds rolle i det, du ser, og ikke bare slynge om dig med anklager.

Lene Larsen, 4100 Ringsted

Svar fra Torben Riis:

Kære Lene Larsen,

Det er mange spørgsmål, du stiller. Jeg skal inden for disse begrænsede rammer forsøge at svare så præcist som muligt. Min pointe om "udvikling ikke afvikling" må du gerne kalde overfladisk. Jeg ville snarere karakterisere den som et bud på, hvilke overordnede kriterier der bør være retningsgivende for de kommende besparelser i bispedømmet. I den forbindelse – og det var hovedsageligt mit læserbrev – pegede jeg på, at forslaget om at trække tæppet væk under biblioteket ikke just er et initiativ, der kan betegnes som en investering i fremtiden. Og apropos dette må jeg på dit spørgsmål, om man kan finde "relevante bøger" på et folkebibliotek, svare: kun i yderst beskedent omfang – og i øvrigt hvad dette angår henviser jeg til Sebastian Olden-Jørgensens indlæg til højre for mit.

Med hensyn til, hvad du mener jeg kunne have gjort i min tid som redaktør af KO, skal jeg blot nævne, at jeg faktisk gennemførte væsentlige besparelser på driften af KO, således at indtægter og udgifter var meget tæt på at komme i balance. Jeg skal tilføje, at det kun var denne – meget beskedne – del af bispedømmets budget, jeg som redaktør havde indflydelse på, og at jeg derfor ikke, som du antyder, havde mulighed for at påvirke den økonomiske situation i bispedømmet som helhed.

Endvidere skal jeg bemærke, at det er meget venligt af

efter messen, er mere glad, og føler mig mere i stand til at være kærlig i min hverdag overfor alle jeg møder, nære som fjerne. For mig er det vigtigste, at jeg fornemmer, at præsten formidler teksterne så jeg engageres, røres og føler Guds nærvær - og det oplever jeg sker. Dertil glæden ved modtagelsen af nadveren

Sproget er ikke det vigtigste. Spansk accent med iblandet humor og kærlighed er mere medrivende end perfekt dansk uden det samme engagement.

Henriette Chartier Lund, 2100 København Ø

dig blankt at frikende enhver enkeltperson – herunder biskoppen og medlemmerne af Økonomisk Råd – for ethvert ansvar for den aktuelle økonomiske misere. Jeg medgiver gerne, at konjunkturerne – den generelle afkristning af Europa og hvad man ellers kan finde på at nævne – er en del af forklaringen. Men ikke hele forklaringen. I krisetider har man mulighed for reagere på de faktiske forhold ved populært sagt at sætte tæring efter næring, altså ikke bruge flere penge, end man har – med mindre der er tale om visionære investeringer i fremtiden. Disse sidste har jeg i en længere årrække spejdet forgæves efter. Skulle jeg have overset noget nævneværdigt i så henseende, hører jeg gerne nærmere om det. Dernæst kommer man ikke udenom, at biskoppen - og i anden række hans rådgivere - har det overordnede ansvar for de beslutninger, der træffes vedrørende bispedømmets økonomi. Det er helt sammenligneligt med forholdene i "verden udenfor", hvor bestyrelsen for en virksomhed eller en minister i en regering har det endelige ansvar for, hvad der sker – et ansvar, der ikke kan tørres af på personer længere nede i hierarkiet, endsige på Gud den Almægtige. Det helt enkle og krystalklare princip er her, at den, der har myndighed til at bestemme, også er den, der i sidste instans må bære ansvaret for sine beslutninger.

Dette blot sagt for en ordens skyld. Det interessante i den aktuelle diskussion om besparelser er ikke at få placeret "aben", men at sikre, at de få menneskelige og økonomiske ressourcer, vi som lokalkirke endnu råder over, bliver anvendt på initiativer, der kan bidrage til vækst og fornyet optimisme.

Torben Riis, 4750 Lundby

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer.

- Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.
- Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde).
- Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.
- Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk

Eller som brev til: Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Den Katolske Kirke og Vassula Rydén?

I Kristeligt Dagblad den 6. december tilkendegav Iben Thranholm under overskriften, "Guds sekretær er min ledestjerne" bl.a., at Vassula Rydén vil gå over i historien som en af den henholdsvis Ortodokse og Katolske Kirkes store kvindelige mystikere på linje med Hildegard af Bingen og Birgitta af Vadstena.

Artiklen i KD er uden tvivl af mange, formentlig også af katolikker, blevet forstået som, at Vassula Rydén er eller er på vej til at blive en af Den Katolske Kirkes store, anerkendte profetiske skikkelser.

Det er hun ikke. Hverken allerede eller på vej. Og det hverken som en af Kirkens store mystikere eller som en af de små. Tværtimod.

Trosalærekongregationen fastslog allerede i 1995 og bekræftede igen i 2007, at Vassula Rydéns budskaber ikke kan betragtes som åbenbaringer fra Gud. Trosalærekongregationen fremhævede i sin begrundelse bl.a., at "der er en samling af grundlæggende elementer i hendes budskaber, der i lyset af katolsk lære må anses som negative". Trosalærekongregationen nævner dels den "suspekta måde", hvorved disse "påståede himmelske åbenbaringer" er fremkommet. Her tænkes formentlig på, at skrifterne er blevet til med "ført hånd" (automat-

skrift eller kanaliseringsteknik, der også er kendt fænomener inden for det okkulte). Dels understreger Trosalærekongregationen flere læremæssige fejl i de "angivelige åbenbaringer", bl.a. i hendes forudsigelser om Antikrists komme, Tusindårsriget og en opståen af en art pan-kristent fællesskab, som er i strid med katolsk lære.

Som følge af denne læremæssige vurdering af Vassula Rydéns budskaber som værende af ikke-guddommelig natur, og fordi hun tilsyneladende sætter sig selv over alle kirkelige jurisdiktioner og kanoniske regler, har Trosalærekongregationen nu to gange anmodet verdens biskopper om aktivt at sikre, at de troende informeres på passende vis her, og at der inden for deres bispedømmer ikke gives mulighed for, at hendes idéer udbredes. Samtidigt har kongregationen opfordret alle de troende til ikke at betragte Vassula Rydéns skrifter og taler som overnaturlige, men til at bevare renheden af den tro, som Herren har betroet Kirken. I 2007 blev det herudover tilføjet/fremhævet, at det forbliver upassende for katolikker at tage del i bedegrupper etableret af Vassula Rydén, ligesom de troende skal følge Kirkens normer for økumeniske møder.

På trods heraf har VR tilsyneladende fortsat mange såkaldte følgere, også blandt katolikker i Danmark. Uanset Trosalærekongregationens klare udmelding er der fortsat bedegrupper over hele Danmark, sågar i de

katolske kirker i Odense og Lyngby iflg. bevægelsens hjemmeside, slig.dk.

En oprigtig længsel efter det hellige er formentlig en væsentlig del af forklaringen på den optagethed, der er af Vassula Rydéns budskaber. Her bør Kirkens ledelse være hyrde for sin flok og dels pege hen på søndagens messefejring, bibellæsningen og den personlige bøn som de steder, vi først og fremmest skal møde Kristus. Dels forklare på hvilke centrale punkter, VR's påståede åbenbaringer og budskaber er i strid med kirkens lære.

En anden forklaring på, at også mange er usikre og forvirrede, er uden tvivl den ikke særligt ihærdige opfølgning i bispedømmet på Trosalærekongregationens skrivelser fra 1995 og 2007. Biskop Czeslaw har vist kun udtalt sig en gang, og det var ikke i Katolsk Orientering. Der er heller ikke noget at finde på katolsk.dk. Ærkebiskoppen af Paris, André Vingt-Trois var ikke i tvivl, da han i november 2012 i forbindelse med et forestående besøg udtalte: "Jeg vil gerne tilkendegive overfor katolikkerne i Paris at fru Vassula Rydéns besøg og de begivenheder, som sker i tilknytning til besøget, slet ikke har forbindelse til den katolske kirke. De religiøse handlinger der måtte foregå (uanset om det er en messe eller bønner om udfrielse og helbredelse), vil være udenfor den katolske kirkes fællesskab."

Nina Marie Lassen, 2910 Charlottenlund

Præsteuddannelse

I KO nr. 14 2014 skriver Ole Dam nogle kritiske bemærkninger om udenlandske præsters forståelse af og holdning til vore danske salmer. Jeg håber ikke, at Ole Dam har ret i sin kritik af vore præster med udenlandsk familie. Kirken i Danmark har jo været afhængig af udenlandske præster siden religionsfriheden, og de fleste har gjort det godt. Men hvis Ole Dam har ret, så er der et problem.

Et antal af disse nye præster er uddannede ved præsteseminariet i Vedbæk. Jeg har forstået, at en del af deres lærere kommer fra udlandet og gæsteforelæser. Det er sikkert dygtige lærere, ellers var de vel ikke indbudt. Men man kan ikke forvente, at udenlandske lærere kender den danske virkelighed og den danske kultur. Man kan ikke med rimelighed forvente, de har kendskab til dansk salmetradition. På Kirkens danske hjemmeside, www.katolsk.dk, savner jeg oplysninger om Vedbæk-seminariets læreplan og overhovedet oplysninger om seminariet Er det hemmeligt? Det er lidt vigtigt, for når man læser kirkerettens canon 1029, så læser man bl.a., at præstekandidaterne skal have de nødvendige kundskaber "debita pollut scientia" (har de nødvendige kundskaber. Red.). Det er en del af liturgien ved præstevielse, at biskoppen i begyndelsen af ritualen spørger kandidatens "vejleder", ham der præsenterer kandidaten for biskoppen, om kandidaten er værdig? Og vejlederen svarer: "Folket og de ansvarlige er blevet spurgt, jeg bevidner, at han er anset for værdig". Men hvis "folket" ikke kender de præstestuderendes læreplan

og de studerendes eksamensresultater, kan vejlederen ikke med god samvittighed erklære kandidaten for værdig, at han altså har de nødvendige kundskaber. Det er helt ansvarsløst at sende nye præster med udenlandsk baggrund ud i den danske virkelighed, hvis de ikke har et bare elementært kendskab til dansk kirkehistorie, til folkekirken og den danske salmeskat. Hvis præsteseminaret i Vedbæk mangler sagkundskab vedrørende dansk kirkehistorie og den danske salmeskat, så findes der et antal veluddannede danske katolikker som både kan og sikkert også vil hjælpe i Vedbæk.

Paul Jørgensen, 2300 København S

Hvem er mon så "de udenlandske præster"?

I læserbrevet ultimo 2014, senest i KO nr. 16 (28.11.2014), under overskriften "Det er snart overstået", bekender Ole Dam, hvor pinagtigt det føles at deltage i søndagsmessen – bl.a. uden at kunne forstå præsten.

Bag forfatterens ironiske form sporer man et virkelig mismod. - Skal man på grundlag af egne erfaringer gætte, så kan dette mismod skyldes, at det som tidligere var ugens højdepunkt, nu nærmest er blevet dens lavpunkt. Medens messen før netop var en opløftende fest, med vel gennemtænkt og forberedt prædiken, med forkyndelsen af det glade budskab om frelse for alle, så er denne prædiken alt for ofte udartet til et vrøvlbudskab!

Man skal ikke udelukkende søge årsagen hertil i den omstændighed, at celebranten hænges i forkyndelsen

på grund af sprogvanskeligheder; men årsagen ligger snarere i en tydelig mangel på solid, sund - fordøjet - teologisk viden. Der åbenbares desuden ikke mindst mangel på elementært kendskab til og føling med den kulturelle kontekst, præsten skal leve og arbejde i pastoralt, især ved forkyndelsen af det glade budskab.

Charlotte Patricia Simonsens indignation (se hendes indlæg i KO nr. 17, 12.12.2014) over OD's ovennævnte læserbrev med dets henvisning til "udenlandske præster" kan jeg forstå, især på baggrund af mine egne erfaringer fra et liv som katolik med en række patres fra forskellige ordener og kongregationer: dominikanere, jesuiter, redemptorister, der som sjælesørgere, lærere og forskere etc. ofte præsterede det fremragende; og de formåede - på kvalificeret vis - at gå i dialog med anderledes troende og ikke-troende.

Disse præster kom også hertil som missionærer fra mange lande - og gav os på den måde et billede af katolicismens universalitet og rummelighed med dens mangfoldighed af spiritualiteter. -

Virkeligheden i dag bliver stadig koldere og mere afstumpet i et samfund, der har mistet sin kristne bevidsthed og identitet.

En ånd- og historieløs verden, der resulterer i et "dement" samfund har derfor brug for kræfter, som er i stand til at tage disse udfordringer op og vise menneskeheden det kristne alternativ! Men dette mål kan kun nås med alment forståelig og humanistisk tilgang - og ikke mindst ved at respektere det enkelte menneskes egen fri vilje. Her viser netop vor Pave Frans vejen!

Niels-Henrik Assing, 2930 Klampenborg

► *Fortsat fra side 9* der blev til fr. Kallistos Ware og til sidst Metropolit. Han var professor i Oxford og en utrolig brobygger, der aldrig sagde et ondt ord om andre kirkers ledere eller dispositioner. Hans bog "The Orthodox Church", der er udkommet i mange oplag, har betydet rigtig meget for forståelsen af ortodoksien. Kallistos Ware har været i Danmark flere gange, sidst i 2014, hvor han deltog i kirkevandringen og dagen efter holdt foredrag i Ansgarsalen ang. de nuværende teologiske samtaler mellem østens og vestens kirker. Og igen mødte vi hans positive og venlige indstilling over for andre kristne, ikke altid en selvfølge hos ortodokse kirkeledere.

Arne Bugge

Endnu mange flere fra Alban- og Sergijsamfundets lange historie burde nævnes. Men især to, som jeg kendte i 40 år og var nær ven med, skal nævnes. Først Arne Bugge, som jeg blev provstekollega med i 1992, og som bad mig om at lede kirkevandringen i 1996, hvilket jeg har gjort siden da. I 1999 overtog jeg også formandsposten i Alban- og Sergijsamfundets bestyrelse

efter Arne Bugge, og kan ikke nok betone hans store betydning for Alban- og Sergijsamfundet igennem hans 26 år som aktiv formand. Arne Bugge var ikke kun en stor kender af den russiske kirke, dens ikoner og liturgi. Han havde også stor veneration for anglikansk kirkeliv. Desuden havde vi en mangeårig fælles ven i sognepræst monsignor. Dietrich Timmermann, som kom med i Alban- og Sergijsamfundets bestyrelse og afløste mig som formand.

Alban- og Sergijsamfundet har haft stor glæde af de mange venskaber, der er blevet knyttet gennem møder og fælles gudstjenester som kirkevandringen. Og Alban- og Sergijsamfundet har haft stor glæde af, at katolikker efter Andet Vatikanerkoncil begyndte at komme med i Samfundet. Ikke mindst i en dansk sammenhæng, hvor det ortodokse islæt aldrig har været så stort som i England, er de katolske venskabsforbindelser vitale for Alban- og Sergijsamfundet.

Mange organisationer opnår ikke at blive så gamle som Alban- og Sergijsamfundet eller kirkevandringen. Men skal vi fortsat leve, skal vi nok blive ved med at

vandre i de spor, som de gamle lagde ud: at være sammen i tilbedelsens rum, i kirken og på vandring, og ikke glemme Bulgakovs sans for Eukaristiens dybeste mening - at være enhedens sakramente, sådan som Herren ville det og stadig vil det. Læs mere om Alban- og Sergijsamfundet på foreningens hjemmeside:

www.albanogsergijsamfundet.dk/

Kirkevandringen 2015

Starter kl. 18:30 i Sankt Pauls Kirke, Sankt Pauls Plads, Gernersegade 33, 1319 København. Der fortsættes i to hold til Jerusalemkirken (metodistkirken), Sct. Aleksandr Nevskij (russisk ortodoks), Sct. Ansgar (katolsk domkirke) og St. Alban's (den anglikanske kirke). Til sidst samles hele kirkevandringen igen i Svenska Gustafskyrkan, hvor pastor Ole Birch fra metodistkirken prædiker over bedeugets tema: Jesus sagde til hende: "Giv mig noget at drikke" (Joh 4,7).

Det sker i Bispedømmet

Januar

Mandag 19. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Fredag 30. kl. 19.00- ca. 21.00: Forsonings- og helbredelsesmesse. Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, København V. Ved pastor Lars Messerschmidt m.fl. Skriftemål fra kl. 18.00.
Info: www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Lørdag 31. kl. 14.30-16.30: Temalørdag: "Evangeliets glæde" Johannes Paul II fortalte os, hvad vi skal gøre; Pave Benedikt XVI fortalte os, hvorfor vi skal gøre det; Pave Frans siger – kom i gang! v/ Hanne Gregersen Sted: Sankt Therese Kirke, Bernstorffsvej 56, Hellerup

Februar

Lørdag 7. kl. 14.30-17.00: Voksenkatekese, tema: "De ortodokse kirker" v/ Helge Clausen. Sted: Sankt Ansgars Kirkes menighedslokaler, Bredgade 69, Kbh. Kr. 40,00 til materialer, kaffe og te. Sluttes med messe kl. 17.00.

Torsdag 12. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade 27C, Kbh. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkekrummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45

Fredag 13. kl. 18.00-19.30: "Åben Dør". Personlig forbøn og samtale. Ved pastor Lars Messerschmidt m.fl. Sted: Jesu Hjerte Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4A, København V.
Info: www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Lørdag 28. kl. 14.30-16.30: Temalørdag: "Caminoen – en moderne Odysse" v/ Ole Due. Sankt Therese Kirke, Bernstorffsvej 56, Hellerup

Første og sidste onsdag i måneden kl. 17.30-19.30: Hjælp til misbrugere og pårørende ved den katolske organisation Cenacolo. Rådgivningen finder sted i Bredgade 69 A, Kbh. K. Tlf.: 51 53 41 60

Skt. Thomas Fællesskabet inviterer til eukaristi, lovprisning og katekese. Sted: Oratoriet, Vor Frue Kirke, Ryesgade 26, Aarhus C. Info: p. Herbert, SJ, 87 30 70 42 eller 24 27 86 89, Jan Zieleskiewicz, 50 29 13 57, eller e-mail: johnny.zet@gmail.com
Hver onsdag kl. 19.00-21.00., undtagen d. 1. onsdag i måneden

Messe med forbøn for de syge afholdes hver den 1. onsdag i måneden, undtagen 1/4, fra kl. 19.00-21.00. Sted: Vor Frue Kirke. Ryesgade 26. 8000 Aarhus C.

Skt. Thomas Fællesskabet inviterer til tilbedelse hvor Det Allerhelligste Sakramente udstilles. Intentionen er, at denne tilbedelse skal være en åndelig forberedelse til den messe som afholdes 1. onsdag i måneden med forbøn for de syge. Sted: Vor Frue Kirke. Ryesgade 26. 8000 Aarhus C.
Tilbedelsen afholdes kl. 19.00-24.00, altid på fredag før d. 1. onsdag på måneden. Datoer i 1. halvår: 30/1, 27/2, 1/5 og 29/5.

Retræter om ny-evangelisering ved José H. Prado Flores fra Mexico og Angela Chinese, fra Brasilien. Den **21. februar 2015** i København. Den **28. februar** i Aarhus. Tidspunkt: Kl. 8.00-21.00, der veksles mellem undervisning, bøn og eukaristi
Emne: Jesu Kerygma, forkyndelse af Jesus
Pris: 350 kr. per person inkl. forplejning

Yderligere info og tilmelding: Skt. Thomas Fællesskabet, tlf. 50 29 13 57 efter kl. 16.00 / e-mail: sankt.thomas.aarhus@gmail.com, eller Pater Herbert Krawczyk, Vor Frue Kirke Aarhus
København: Sankt Ansgars menighed, Bredgade 69, 1260 København
Aarhus: Skt. Knuds Skole (gymnastiksalen), Ryesgade 24, 8000 Aarhus C

Helligåndsseminar på Magleås den 13.-15. marts, v/ Geoff og Gina Poulter. Oplysninger: Maria Truelsen Tlf: 24 60 23 08 eller e-mail: mariatruelsen@mail.tele.dk

Der er MobilKirke 1. og 3. torsdag mellem kl. 20.00 og 22.00. Der er mulighed for samtale, forbøn, velsignelse, samt kaffe og kage. Mobilkirken står på Gammel Torv i København. Alle er velkomne.

Konvertitkursus, Storkøbenhavn 2014/15. Tænk du på at konvertere til Den katolske Kirke? Bispedømmet har i mange år tilbudt et gratis kursus i katolsk tro og praksis. Undervisningen varer fra september til maj og finder sted hver torsdag kl. 19.30 i Sankt Ansgars Kirkes menighedslokale, Bredgade 69 A. Kbh.

Ingen tilmelding - mød blot op! Yderligere oplysninger: www.katolsk.dk

Liturgisk kalender 1.-28. februar 2015

1. *hvid*. HERRENS FREMSTILLING I TEMPLET. (Kyndelmisse) (f). (IV Ps). (4. alm. søndag)
✠ *Gl. Cr. Særl. pf.*
1.L.: Mal 3,1-4;
✠ SI 24,7.8.9.10.

✠ Hærskarers Herre, han er ærens konge!
2.L.: Hebr 2,14-18. **Ev.:** Luk. 2,22-40 eller 2,22-32.

2. *grøn*. Mandag i 4. alm. uge. (IV Ps).
✠ SI 31,20.21.22.23.24.
✠ Vær stærke, fat mod, alle I som venter på Herren!
L.: Hebr 11,32-40. **Ev.:** Mark 5,1-20.

3. *grøn*. Tirsdag i 4. alm. uge. (IV Ps).
Eller *rod*. **Blasius**, biskop og martyr (†316)
✠ SI 22,26b-27.28+30.31-32.
✠ De, som søger dig, Herre, skal prise dig.
L.: Hebr 12,1-4. **Ev.:** Mark 5,21-43.

Blasiusvelsignelse

4. *grøn*. Onsdag i 4. alm. uge. (IV Ps).
✠ SI 103,1-2.13-14.17-18a.
✠ Herrens troskab varer fra evighed til evighed mod dem, der frygter ham.
L.: Hebr 12,4-7.11-15. **Ev.:** Mark 6,1-6.

5. *rod*. Torsdag i 4. alm. uge.
Agathe, jomfru og martyr (†251) (m)
✠ SI 48,2-3a.3b-4.9.10-11.
✠ Gud, vi har oplevet din troskab her i dit tempel.
L.: Hebr 12,18-19.21-24. **Ev.:** Mark 6,7-13.

6. *rod*. Fredag i 4. alm. uge.
Paul Miki og lidelsesfæller, martyrer (†1597) (m)
✠ SI 27,1.3.5.8b-9c.
✠ Herren er mit lys og min frelse.
L.: Hebr 13,1-8. **Ev.:** Mark 6,14-29.

7. *grøn*. Lørdag i 4. alm. uge. (IV Ps).
Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse**.
✠ SI 23,1-3a.3b-4.5.6.
✠ Herren er min hyrde, jeg lider ingen nød.
L.: Hebr 13,15-17.20-21. **Ev.:** Mark 6,30-34.
Bededag for præste- og ordenskald.

8. *grøn*. **5. ALM. SØNDAG**. (I Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm. S. pf.*
1.L.: Job 7,1-4.6-7;
✠ SI 147,1-2.3-4.5-6.
✠ Lovsyng Herren, som læger dem, hvis hjerte er knust eller ✠ Halleluja!
2.L.: 1 Kor 9,16-19.22-23.
Ev.: Mark 1,29-39.

9. *grøn*. Mandag i 5. alm. uge. (I Ps).
✠ SI 104,1-2a.5-6.10+12.24+35c.
✠ Herren skal glæde sig over sine værker.
L.: 1 Mos 1,1-19. **Ev.:** Mark 6,53-56.

10. *hvid*. Tirsdag i 5. alm. uge.
Scholastica, jomfru (†543) (m)
✠ SI 8,4-5.6-7.8-9.
✠ Herre, vor Herre! Hvor herligt er dit navn over hele jorden.
L.: 1 Mos 1,20--2,4a. **Ev.:** Mark 7,1-13.

11. *grøn*. Onsdag i 5. alm. uge. (I Ps).
Eller *hvid*. **Vor Frue af Lourdes**
✠ SI 104,1-2a.27-28.29b-30.
✠ Min sjæl, pris Herren!
L.: 1 Mos 2,4b-9.15-17. **Ev.:** Mark 7,14-23.

12. *grøn*. Torsdag i 5. alm. uge. (I Ps).
✠ SI 128,1-2.3.4-5.
✠ Lykkelig hver den, der frygter Herren.
L.: 1 Mos 2,18-25. **Ev.:** Mark 7,24-30.

13. *grøn*. Fredag i 5. alm. uge. (I Ps).
✠ SI 32,1-2.5.6.7.
✠ Lykkelig den, hvis overtrædelser er tilgivet.
L.: 1 Mos 3,1-8. **Ev.:** Mark 7,31-37.

14. *hvid*. Lørdag CYRILLUS, munk (†869) og METHODIUS, biskop (†885), værnehelgener for Europa (f)
Gl. Hyrdernes pf.
✠ SI 117,1.2.
✠ Gå ud i alverden og forkynd Evangeliet!
eller ✠ Halleluja!
L.: ApG 13,46-49; **Ev.:** Luk 10,1-9.

15. *grøn*. **6. ALM. SØNDAG**. (II Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm. S. pf.*
1.L.: 3 Mos 13,1-2.43-46;
✠ SI 32,1-2.5.11.
✠ Hos dig søger jeg skjul: du lader jubel over min redning lyde omkring mig.
2.L.: 1 Kor 10,31-11,1. **Ev.:** Mark 1,40-45.

16. *grøn*. Mandag i 6. alm. uge. (II Ps).
✠ SI 50,1+8.16b-17.20-21.
✠ Du skal bringe takoffer til Gud.
L.: 1 Mos 4,1-15.25. **Ev.:** Mark 8,11-13.

17. *grøn*. Tirsdag i 6. alm. uge. (II Ps).
Eller *hvid*. **Servitordenens 7 grundlæggere** (†13. årh.)
✠ SI 29,1a+2.3ac-4.3b+9b-10.
✠ Herren velsigner sit folk med fred!
L.: 1 Mos 6,5-8; 7,1-5.10. **Ev.:** Mark 8,14-21.
Det almindelige kirkeår afbrydes her og genoptages mandag den 25. maj ("2. pinsedag").

FASTETIDEN

18. *viol*. **ASKEONSDAG**. (IV Ps).
Faste pf. IV.
1.L.: Joel 2,12-18.
✠ SI 51,3-4.5-6a.12-13.14+17.
✠ Gud, vær os nådig, for vi har syndet!
2.L.: 2 Kor 5,20—6,2. **Ev.:** Matt 6,1-6.16-18.
Faste- og abstinensdag. Askeindvielse kan foretages ved hver menigheds messe eller ordets gudstjeneste.

19. *viol*. Torsdag efter askeonsdag. (IV Ps).
Faste pf.
✠ SI 1,1-2.3.4+6.
✠ Lykkelig den mand, der tager sin tilflugt til Herren.
L.: 5 Mos 30,15-20. **Ev.:** Luk 9,22-25.

20. *viol*. Fredag efter askeonsdag. (IV Ps).
Faste pf.
✠ SI 51,3-4.5-6a.18-19.
✠ Et sonderbrudt og sonderknust hjerte afviser dig ikke, Gud.
L.: Es 58,1-9a. **Ev.:** Matt 9,14-15.

21. *viol*. Lørdag efter askeonsdag. (IV Ps).
Faste pf.
✠ SI 86,1-2.3-4.5-6.
✠ Vis mig din vej, Herre, så jeg kan vandre i din sandhed.
L.: Es 58,9b-14. **Ev.:** Luk 5,27-32.
Peter Damian, biskop og kirkelærer (†1072), kan ihukømmes.

22. *viol*. **1. SØNDAG I FASTEN**. (I Ps).
✠ *Cr. Særl. pf.*
1.L.: 1 Mos 9,8-15;
✠ SI 25,4-5b.6+7bc.8-9.
✠ Dine stier, Herre, er altid godhed og trokab for dem, der holder din pagt og din lov.
2.L.: 1 Pet 3,18-22. **Ev.:** Mark 1,12-15.
Electio-ceremoni i Domkirken.

23. *viol*. Mandag i 1. uge i fasten. (I Ps).
Faste pf.
✠ SI 19,8.9.10.15.
✠ De ord, jeg har talt til jer, er ånd og liv.
L.: 3 Mos 19,1-2.11-18. **Ev.:** Matt 25,31-46.
Polycarp, biskop og martyr (†166) kan ihukømmes.

24. *viol*. Tirsdag i 1. uge i fasten. (I Ps).
Faste pf.
✠ SI 34,4-5.6-7.16-17.18-19.
✠ Herren befrier dem fra alle deres trængsler.
L.: Es 55,10-11. **Ev.:** Matt 6,7-15.

25. *viol*. Onsdag i 1. uge i fasten. (I Ps).
Faste pf.
✠ SI 51,3-4.12-13.18-19.
✠ Et sonderbrudt og sonderknust hjerte afviser dig ikke, Gud.
L.: Jonas 3,1-10. **Ev.:** Luk 11,29-32.

26. *viol*. Torsdag i 1. uge i fasten. (I Ps).
Faste pf.
✠ SI 138,1-2a.2b-3.7c-8.
✠ Den dag jeg råbte, Herre, svarede du mig.
L.: Tif. C t. Est 12.14-16.23-25. **Ev.:** Matt 7,7-12.

27. *viol*. Fredag i 1. uge i fasten. (I Ps).
Faste pf.
✠ SI 130,1-2.3-4.5-6.7-8.
✠ Hvis du, Herre, vogtede på skyld, hvem kunne da bestå, Herre?
L.: Ez 18,21-28. **Ev.:** Matt 5,20-26.

28. *viol*. Lørdag i 1. uge i fasten. (I Ps).
Faste pf.
✠ SI 119,1-2.4-5.7-8.
✠ Lykkelig den, der vandrer efter Herrens lov.
L.: 5 Mos 26,16-19. **Ev.:** Matt 5,43-48.

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Tirsdag og torsdag 10-12 og 13-16.45
Onsdag og fredag 10-12 og 13-16
Mandag lukket. bibliotek@katolsk.dk
Tlf: 33 55 60 90

Skt. Knuds Skole

Skt. Knuds Skole i Aarhus søger administrativ medarbejder

Se mere på skolens hjemmeside: www.sktknudsskole.dk
Ansøgningsfrist 23.1. kl. 12.00

MAGLEÅS

K U R S U S C E N T E R

PÅSKEREFUGIUM 2015
Torsdag den 2. april kl. 14:00 til søndag den 5. april kl. 13:30
- eller til mandag den 6. april kl. 13:30

Messe og andagt på Åsebakken!
- dagsprogrammet på Magleås indrettes herefter.

- Dage med socialt samvær i kristent selskab.
- Ikke total stilhed men ro i påskens ånd.
- Mulighed for tilbedelse i kapellet.
- Dejlige spadsereture i have, park og skov.
- Foredrag og film.
- Aftenhygge ved pejsen.

Praktisk leder: Dagny Buhl mfl.

Pris pr. person kr. 1.630,00 (torsdag til søndag)
Pris pr. person kr. 1.845,00 (torsdag til mandag)

Tilmelding og yderligere oplysninger:
Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
Tlf.: 45 81 07 15 - www.magleaas.dk

Bønnens Apostolat

Februar

- At de indsatte – især de unge – må få mulighed for at genopbygge et værdigt liv.

- At gifte par som er separeret må føle sig velkomne og finde støtte i de kristne kommuniteter.

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 2-2015, som udkommer
fredag den 6. februar

skal være redaktionen i hænde senest

mandag den 19. januar

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 3, som udkommer

fredag den 27. februar

skal være redaktionen i hænde senest

mandag den 9. februar

Vanløse Begravelsesforretning

Jyllingevej 8 · 2720 Vanløse

Deres lokale bedemand siden 1940...

Steen Jørgensen

Mariette Jørgensen

38 71 75 01

Ring og aftal et møde enten
i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften,
weekend og helligdage.

www.v-lm.dk

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre,
et ord fra Jesus og en velsignelse
så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

VI VII VIII IX X XI XII I II
KØBENHAVNS
URMAGER VÆRKSTED
MARTIN ELSIG LAURSEN

tilbyder reparation af alle slags ure:
Standure, vægure, lommeure eller armbåndsure
på vores eget værksted

Ved større ure henter og bringer vi.
Skift af batteri og rem, mens De venter

Lange-Müllers Gade 15. kld. 2100 København Ø
Tlf. 22 83 01 08
www.urmagerværkstedet.dk

Fang læserens opmærksomhed

**Hvis ikke dine kunder ved du findes,
hvordan skal de så finde dig?**

Med en annonce i Katolsk Orientering, når
dit budskab ud til mere end 15.000 katolske
læsere.

Skriv til roenne@katolskorientering.dk for
mere information om hvordan din forretning
bliver mere synlig i Katolsk Orientering.

Biskoppens kalender

Januar

Søndag 18. kl. 12.00: Messe i Domkirken

Tirsdag 20. kl. 18.30: Kirkevandring i København,
starter i Sankt Pauls Kirke i Nyboder

Lørdag 24. kl. 11.00: Diakonvielse i Domkirken

Søndag 25. kl. 11.00: Sankt Ansgar Fest, messe i
Domkirken, kl. 16.30: Sankt Ansgar Fest, vesper i
Domkirken

Mandag 26. - lørdag 31.: Europæisk Bispekonfe-
rence i Rom

Februar

Mandag 2. kl. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd

Tirsdag 3. kl. 16.00: Møde i Forretningsudvalget

Torsdag 5. kl. 10.00: Møde i Præsterådet

Lørdag 7.: Bededag for præste- og ordenskald

Mandag 9.: Præsidiemøde for Nordisk Bispekonfe-
rence

Onsdag 11. kl. 19.00: Messe til ære for Vor frue af
Lourdes

Fredag 13. - søndag 15.: Tyskland

Onsdag 18. kl. 19.00: Askeonsdag, messe i Dom-
kirken

Lørdag 21.: De syges dag

Søndag 22. kl. 16.30: Electioceremoni i Domkirken

Onsdag 25. kl. 15.00: Møde i Forretningsudvalget

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29

Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Støtter nødlidende

www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom

- en katolsk bedemand

T 39 29 60 08

Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

Lourdes: "Glæden ved mission"

Festen for Vor Frue af Lourdes fejres på dagen
onsdag d. 11. februar kl. 19.00 i Domkirken
Sankt Ansgars kirke,
efterfulgt af informationsmøde om årets
valfart til Lourdes 3.- 10. august 2015

Informationschef: Niels Messerschmidt
(ansvarshavende)

Redaktør: Lisbeth Rütz

Layout: Carsten Meyer-Jensen

Annoncer og abonnement: Lisbeth Rønne
roenne@katolskorientering.dk

Medarbejdere i dette nr.: Kirsten Krog, Malene Fenger
- Grøndahl, generalvikar Niels Engelbrecht, pastor Lars
Messerschmidt, Maja Arthy, pastor Frederik Hjerrild,
pastor Palle Thordal, Ragna Valbjørn Skrubbeltrang
Goings, Helge Clausen, Anna Bohn Smitshuysen, Kirsten
Kjærulff.

Redaktion og annoncer:

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15,
1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-
torsdag, Fax 3355 6041.

E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042

Abonnementspris 510 kr. helårligt.

Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,

DK 1610 København V

Tryk Greentech Rotaprint - Distribueret oplag 10.727

ISSN 0902-297X

Englene, hvor blev de af?

De er ikke bare et dekorativt juleelement, men også en del af Guds frelsesplan.

Tekst: Kirsten Kjørulff

TROSLÆRE Julen er englenes tid: "Velkommen igen Guds engle små", "Engle dale ned i skjul", "Engle syng om barnet så smukt", "Da vandrer Guds engle op og ned ad salmens tonestige –" "Engle bringe til store og små bud om ham, som i krybben lå –" – Englefesten i Betlehem er den, som allermest har præget vores billede af englene. Her ser vi dem da også udfylde deres to vigtigste opgaver: At lovsynge Gud og at bringe hans glædesbud til mennesker.

Men resten af året er de så godt som forsvundet fra vores bevidsthed. Vi har næsten glemt, at de ikke kun lovsynger Gud for julens budskab, men at de er

Guds sendebud og medarbejdere i hele hans frelsesprojekt, lige fra begyndelsen og til dommedag og Kristi genkomst: Mægtige, strenge, højtidelige, bydende og frygtindgydende. Vi har glemt, at englene hvert øjeblik er os nær og på Guds befaling griber ind i vor egen og hele verdens tilværelse. Vi har glemt, hvor stor en rolle de spiller i hele frelseshistorien som Guds sendebud, der på hans befaling griber ind både i naturen, i historiens gang og i det enkelte menneskes liv.

Kristus er universets centrum, og derfor er han også midtpunktet i engleverdenen. Det er hans engle, fordi de er skabt ved ham og til ham. Paulus skriver: "I Ham blev

To engle fra basilica di San Vitale i Ravenna i Italien. Kirkebygningen blev påbegyndt i 525 under kejser Theoderik og færdiggjort under hans efterfølger Maximilian. Kirkebygningen, der indvendig er udsmykket med mosaikker fra samme tid, regnes for et hovedværk i tidlig kristen og byzantinsk kunst. Foto: Wikimedia.

alting skabt i Himlene og på jorden, det synlige og det usynlige, troner og herskere, magter og myndigheder." (Kol 1,16) De er jo de "magter" og "kræfter", som udfører Guds vilje: "Priser ham kræfter, som fluks iværksætte, hvad med et vink kun den vældige bød".

I Bibelen kaldes Gud Herren "hærskarernes Gud". Hærskarerne, det er englenes hære. Der er utallige engle med hver deres opgaver, men alle har samme mål: at tilbede og tjene Gud. Således nævner Paulus "troner" (eller tronengle) og

Fortsættes nedenunder ►

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

MASKINEL MAGASINPOST
42512
Afsender: Katolsk Orientering
Katolsk Orientering · nr. 1
16. januar 2015 · 41. årgang

POST
PP
DANMARK

"herskere", "magter" og "myndigheder". Andre steder nævnes "serafer" og "keruber", "ærkeengle" og "kræfter". Oftest bruges kun betegnelsen "engle" uden nærmere præcisering. Her har traditionen i mange tilfælde fortolket det som "skytsengle", da Jesus jo netop omtaler den engel, som hvert menneske får til sin beskyttelse fra undfangelsens første øjeblik: "Se til, at I ikke ringeagter en af disse små. For jeg siger jer: Deres engle i Himlene ser altid min himmelske Faders ansigt". (Matt 18,10)

Gud har skabt englene som rene ånder, personer med høj intelligens og fri vilje. De er udødelige og overgår i fuldkommenhed alle synlige skabninger. Englene har altså ikke levet fra evighed af sådan som Gud, for lige som menneskene er de skabt af Gud ved tidens begyndelse: "Jeg tror på én Gud, den almægtige Fader, Himlens og jordens, alle synlige og usynlige tings Skaber", lyder det i trosbekendelsen. "De usynlige ting" betyder englene. De er usynlige, fordi de er skabt uden fysisk legeme. Derfor er de ikke underordnet tid og rum som os mennesker, der er skabt med både en åndelig sjæl og et fysisk legeme. Derfor dør de ikke, men lever evigt. De lever sammen med Gud i Himlen (som ikke er et fysisk sted, men snarere en tilstand). Deres vigtigste opgave er at tilbede og lovsynge Gud. De adlyder altid hans vilje. De er hans budbringere til menneskene ("engel" betyder "sendebud"). De kan undtagelsesvis påtage sig menneskeskikkelse. De kan påvirke vore tanker og følelser, men ikke vores frie vilje. De kan på overnaturlig vis virke ind i den fysiske verden.

Derimod er andre forestillinger om engle fri fantasi og har ikke noget med

virkelighedens engle at gøre: Engle er således ikke en upersonlig "energi" eller en "indre kraft". De kan heller ikke reduceres til psykologiske fænomener i menneskets underbevidsthed eller andre subjektive forestillinger. En engel er heller ikke et væsen med fuglevinger, selv om de næsten altid afbildes på den måde. Vingerne er et symbol på, at en engel kan bevæge sig uden for tid og rum, fordi de er uden fysisk legeme. En engel er heller ikke en menneskesjæl, hvis legeme ligger i graven. Vi mennesker bliver ikke engle, når vi dør, så her tager vores store salmedigtere fejl, når de kan skrive "Da vorde engle vi som de"

eller "- og giver os englevinger". Vi tror jo på de dødes opstandelse, hvilket vil sige, at vi får vort fysiske legeme tilbage i forklaret skikkelse, ligesom Jesus gjorde ved opstandelsen, mens englene vedbliver at være åndsvæsener uden krop.

Bibelen fortæller, at englene er så mange, at det overstiger alle menneskelige begreber.

Nogle engle har af Gud fået den særlige opgave at være sendebud til menneskene som f. eks. Ærkeenglen Gabriel, som først bliver sendt til Zakarias med bud om, at hans hustru, Elisabeth, skal føde en søn, Johannes Døber, og dernæst bebuder Jomfru Maria, at hun skulle være mor til Guds Søn. Sommetider optræder englene "inkognito" og iklæder sig menneskeskikkelse som f. eks. englen i Tobits Bog: Den venlige mand, som ledsager den

Ærkeenglen Michael. Mosaik i domkirken i Cefalù på Sicilien. Ca. 1145. Foto: ww.regione.sicilia.it

unge Tobias på rejsen til Medien, og som uddriver dæmonen af hans unge brud og helbreder hans blinde far, viser sig til sidst at være Ærkeenglen Rafael.

"Englefyrsten", Ærkeenglen Mikael, er Guds hærfører i kampen mod Satan og hans onde engle, dæmonerne. For næsten fra begyndelsen, da Lucifer i hovmod vendte sin Skaber ryggen og selv ville være Gud, har der været krig i hele universet: "Og der blev krig i himlen. Mikael og hans engle gik i krig med dragen, og dragen og dens engle tog kampen op, men kunne ikke stå sig, og de havde ikke længere deres plads i himlen. Den blev styrtet, den store drage, den gamle slange, som hedder Djævelen og Satan, og som forfører hele verden — styrtet til jorden, og dens engle blev styrtet ned sammen med den." (Åb 12,7)

Kampen raser fortsat, både i Himlen og på jorden. Men da Jesus kommer, bryder Guds Rige frem, og sejren er vis, for han er "den Stærkere", som med sin guddomskraft formår at uddrive dæmonerne. Og han har gennem sine apostle givet Kirken fuldmagt til at uddrive dæmoner i sit navn, og det har Kirken gjort op til vores tid. Dermed har Jesus givet sin Kirke del i den sejr, som han på korset vandt over Satan og ondskabens rige.

Kampen fortsætter ind til verdens ende. Derfor advarer Paulus menigheden i Efesus til at være på vagt over for disse djævelske åndemagter: "I øvrigt, vær stærke i Herren og i hans mægtige styrke. Ifør jer Guds fulde rustning, så I kan holde stand mod Djævelens snigløb. Thi for os står kampen ikke mod kød og blod, men mod myndigheder og magter, mod verdensherskerne i dette mørke, mod ondskabens åndemagter i rummet." (Ef 6,12)

Vi står midt i denne kamp, og de fleste har ingen anelse om det – eller har lukket øjnene for det.

Det er afgørende vigtigt, at vi igen bliver os bevidst om vores medansvar for kampens udfald, både på det personlige og det universelle plan. Vi må genopdage de vældige hjælpere, som Gud har givet os i vor kamp på vej mod himlen.

På festen for ærkeenglene den 29. september, lyder Kirkens bøn (citeret fra Bønnebog for Den katolske kirke, Ansgarstiftelsen 2013):

"Gud, du ordner alt med magt og visdom. Engle og mennesker giver du deres tjeneste. Giv, at den Ondes magt ikke får overhånd, men send dine hellige engle, som står foran dig i Himlen, til denne verden for at de skal beskytte os mod al ulykke. Det beder vi om ved Jesus Kristus."

Ingen uoverensstemmelse mellem de to paver om kommunion til gengifte

Det siger pave emeritus personlige sekretær ærkebiskop George Gänswein.

INTERVIEW Flere medier har i den senere tid antydnet, at der skulle være en uoverensstemmelse mellem pave Frans og pave emeritus Benedikt XVI's syn på spørgsmålet om gengifte fraskiltes adgang til kommunionen. Det afvises nu af den tyske ærkebiskop George Gänswein i et interview i det tyske ugemagasin Christ & Welt, hvor han kalder denne påståede uoverensstemmelse for "kunstig".

"Jeg deler ikke denne opfattelse", siger han. "Det er en kunstig modsætning, som ikke eksisterer. Paven er den øverste garant og beskytter af Kirkens lære og samtidig dens øverste hyrde og præst. Der er ikke en modsætning mellem undervisningen og den pastorale omsorg – de er tvillinger".

Ærkebiskop Gänswein kalder det "absurd" at hævde, at pave Frans lærermæssige udtalelser skulle modsige hans forgængere. "En ting er tydeligt at understrege den pastorale indsats fordi situationen kræver det. Noget helt andet er at ændre undervisningen. Jeg kan kun agere pastoralt følsomt, konsekvent og samvittighedsfuld når det sker på grundlag af den fulde katolske lære. Sakramenternes indhold er ikke overladt til præsternes eget skøn, men er blevet givet af Vorherre til Kirken. Det gælder navnlig ægteskabets sakramente".

Ærkebiskoppen afviser også at Benedikt XVI skulle have ændret konklusionen i en artikel om kommunion for gengifte fraskilte fra 1972 med det formål at

Ærkebiskop Georg Gänswein, præfekt for den pavelige holdning og personlig sekretær for pave emeritus Benedikt XVI, afviser at der skulle være uoverensstemmelse mellem den nuværende og den tidligere paves syn på gengiftes adgang til kommunionen. Foto: Vatikanet.

påvirke sidste års ekstraordinære synode om familien. "Revideringen af den nævnte artikel fra 1972 var afsluttet og sendt til forlæggeren lang tid inden synoden. Enhver forfatter har selvfølgelig lov til at rette i sine egne tekster. Enhver velinformeret person vil vide, at pave Benedikt ikke har delt konklusionerne i den omtalte artikel siden 1981, altså i mere end 30 år! Som præfekt for

Troslærekongregationen har han tydeligt givet udtryk for dette i forskellige kommentarer".

En lækkerbiskop for medierne

Gänswein afviser også rygter om, at flere bekymrede kardinaler skulle have bedt pave emeritus om at gribe ind under den ekstraordinære familiesynode som "rent opspind".

Til det tyske magasin sagde ærkebiskoppen, at han havde det svært med Benedikt XVI's abdikation. "Det er rigtigt, at hans beslutning var svær for mig at acceptere. Jeg kæmpede en indre kamp og den kamp er for længst overstået", sagde Gänswein: "Den dag han blev valgt til pave lovede jeg at hjælpe ham *in vita et in morte*. Naturligvis overvejede jeg ikke at trække mig på det tidspunkt. Løftet er stadig sandt og gælder fortsat".

Ærkebiskop Gänswein kommer også ind på pave Frans' hårde tale til kuriens medarbejdere før jul. "Talen var naturligvis en lækkerbiskop for medierne. Under talen så jeg overskrifterne for mig: Paven hudfletter kuriens prælater; paven irettesætter sine medarbejdere! Udadtil efterlod talen det desværre det indtryk, at der skulle være splid mellem paven og kurien. Dette indtryk er vildledende og har intet med virkeligheden at gøre. Men talen var vand på deres mølle".

Gänswein tilføjede, at redaktionerne i kurien "spændte fra overraskelse til chok og manglende forståelse". NM

Paven indtog Filippinerne med storm

Friluftsmessen i Manila blev den mest folkerige pavelige begivenhed nogensinde.

ASIENSBESØG Millioner af filippinske katolikker stod i timevis i silende regn for at få et glimt af pave Frans, da han afsluttede sit besøg på Filippinerne med en friluftsmesse i Manila søndag den 18. januar. De filippinske myndigheder anslog, at mere end seks millioner mennesker var mødt frem. Dermed dukkede flere op til friluftsmessen end ved den nu tidligere rekord fra 1995. Dengang var fem millioner mødt frem for at se den hellige pave Johannes Paul II's messe, der også fandt sted i Manila.

Pave Frans celebrerede messen sammen med kardinal Louis Antonio Tagle, ærkebiskop af Manila, foran mere end tre millioner troende og andre millioner var stimlet sammen i gaderne for at få et

glimt af Den hellige Fader, da han kørte i kortege fra det nærliggende apostoliske Nuntiatur til Luneta-parken.

Friluftsmessen varede i mere end to timer, men endte trods silende regn i en festlig stemning.

Pave Frans giver fredshilsnen til kardinal Louis Antonio Tagle under den afsluttende friluftsmesse i Manila, hvor anslået mere end tre millioner troende deltog. Foto: L'Osservatore Romano.

Kardinal Tagle sagde efterfølgende, at pave Frans havde været helt overvældet over at se de mange mennesker, der var mødt frem for at se ham. "Han var nærmest hypnotiseret og han blev ved med at spørge: 'Hvor mange mennesker er der mon her?'" sagde kardinalen.

Filippierne er Asiens største katolske land og de troende viste deres store hengivenhed for Den hellige Fader under hele hans besøg. Under transporten til og fra det apostoliske Nuntiatur i Manila til de mange programpunkter stod hundredtusinder således opstillet i gaderne for at få et glimt af ham.

"Den måde paven blev modtaget på var fantastisk og ekstraordinær. Den hellige Fader var meget berørt over de utroligt mange mennesker og i en betydning var det hele nationen, der sluttede op om paven. Det værdsatte paven meget, meget højt", sagde Vatikanets talsmand, p. Federico Lombardi.

Læs mere om pave Frans' tur til Sri Lanka og Filippinerne på side 4. NM

Apostolisk rejse

Paven har besøgt Sri Lanka og Filippinerne. Læs mere side 4.

Abort

Debatten, der ikke vil dø. Læs mere side 5.

Chartreuse

Livet i den store stilhed. Læs mere side 8-9.

Er vi alle Charlie Hebdo?

Er der grænser for ytringsfriheden? Læs mere side 4 og på bagsiden.

KO mener

Aldrig mere Holocaust

Den 27. januar var det 70 år siden at russiske tropper befriede 7.500 fanger fra koncentrationslejren Auschwitz-Birkenau, hvor mere end en mio. mennesker, 90 procent af dem jøder, blev udryddet i de fem år lejren eksisterede. Auschwitz er i dag symbolet på Holocaust – nazisternes udryddelse af jøderne. Allerede under 2. Verdenskrig verserede rygter om at de tyske nationalsocialister forfulgte jøderne og at mange blev internerede i lejre. Men først efter krigens afslutning fik omverden kendskab til at 11 millioner mennesker, heraf 6 millioner jøder, døde i koncentrationslejrene.

I takt med at historikerne nu præcist er i stand til at dokumentere omfanget af nazisternes forbrydelser, vinder tragisk nok den fortælling frem i nogle lande og rabiate miljøer, at Holocaust aldrig har fundet sted; en fortælling, som er et dybt og åbent sår hos de overlevende og de mange pårørende, der mistede et eller flere familiemedlemmer under Holocaust.

Holocaust-fornægtelsen er i dag ikke kun udbredt i højreorienterede, militante miljøer, men indgår i en statslig, anti-jødisk ideologi i Iran, de palæstinensiske områder og over hele den arabiske verden, hvor der kun er få Holocaust-overlevende til at fortælle om rædslerne. Selv i Europa og USA, hvor mange overlevende har dokumenteret nazisternes ugeringer, hævder fortsat mange yderliggående grupper at den værste forbrydelse i menneskets historie blot er en myte.

Den antiracistiske jødiske organisation Anti-Defamation League gennemførte i 2014 en undersøgelse blandt 53.000 personer fra over hundrede lande. Resultatet viste, at 46 % af verdens befolkning aldrig har hørt om Holocaust. Derfor er det forsat vigtigt at markere den årlige Auschwitz-dag, den 27. januar, for at mindes ofrene for Holocaust og andre folkedrab, og at anerkende de lidelser og overgreb, som ofrene blev udsat for. Men også som en årlig påmindelse om, hvad vi kan bruge den historiske erfaring og indsigt til. Holocaust blev begået af folk, der mindede meget om os, i en kultur omtrent som vores og i en tid ikke så fjern fra vor egen.

Op til mindeceremonien kunne man på Auschwitz-museets hjemmesideside læse: "70 års dagen for befrielsen af Auschwitz bliver ikke som de tidligere mindeceremonier. Vi er nødt til at sige det klart og tydeligt: Dette er den sidste mindehøjtidelighed, hvor vi kan mindes fortiden igennem de overlevende fanger. Deres stemmer er den vigtigste advarsel imod, at mennesker er i stand til at foretage et folkedrag og udsætte mennesker for ekstrem ydmygelse".

Om få årtier vil de sidste Holocaust-overlevende være borte. Derfor må vi allerede i dag værne om deres kostbare vidnesbyrd, huske deres historie og fortælle det videre til de næste generationer. Vi må aldrig glemme hvordan et blindt had til en bestemt befolkningsgruppe førte et egentligt masse mord. Og vi må aldrig glemme at kyniske fanatikere fortsat vil stå ved massegravene og forsøge at benægte og ville omskrive historien.

Niels Messerschmidt

En bibel til fingerspidserne

Gratis bibler med blindskrift hjælper fattige blinde verden over.

BRILLE Mere end 285 millioner mennesker verden over lider i dag af et alvorligt synshandicap, de fleste lever i udviklingslande og med ringe mulighed for at få en uddannelse og dermed undslippe fattigdommen. Dem håber den internationale forening af bibelselskaber, United Bible Societies, nu at kunne hjælpe med en udgave af bibelen i brailleskrift, det mest almindelige og internationalt udbredte blindeskriftsystem.

United Bible Societies er ikke blot verdens største oversætter, udgiver og distributør af bibler; de lærer også

synshandikappede at læse brailleskrift, og blindskriftudgaven er således med til at styrke deres tro og hjælpe dem i hverdagen.

"At lære at læse brailleskrift forandrede mit liv. Det gjorde mig uafhængig og jeg indså, at jeg selv kunne gøre noget for at forandre mit liv", fortalte en blind kvinde fra Burkina Faso til United Bible Societies.

En kostbar udgivelse

At fremstille bibler med brailleskrift er en stor opgave – helt bogstaveligt

Synshandicappede i den fattige del af verden får nu, takket være den internationale bibelorganisation United Bible Societies, mulighed for at få en gratis bibel. Foto: Stockphoto.

talt. Fordi brailleudgaven trykkes på en tykkere papirkvalitet og fylder mere end en almindelig trykt tekst, er en komplet braille-bibel typisk på mindst 40 bind, og vejer sammenlagt næsten 40 kilo!

Det er også et kostbart forehavende – det koster næsten 600 dollar at trykke en komplet braille-bibel, eller næsten 50 gange mere end det koster at trykke en almindelig standard bibel. United Bible Societies er derfor afhængig af donationer for at kunne levere gratis bibler med blindskrift, for flertallet af dem, der har brug for den, tilhører de fattigste folk i verden.

Der findes allerede mange steder lyd-bøger af bibelen til folk med synshandicap. Så hvorfor ty til den kostbare proces at trykke bibler med brailleskrift?"

At læse er noget personligt. Der er en enorm forskel på at lytte til at nogen læser op af bibelen og så selv læse den", forklarer Edson, en brasiliansk læser af braille-biblen.

I dag støtter United Bible Societies blindemenigheder i mere end 50 lande. Der findes komplette bibeludgaver i brailleskrift på mere end fyre sprog og dele af Den hellige Skrift på mere end 200 sprog. NM

Nigerias glemte massakre

Katolsk ærkebiskop kritiserer Vesten.

AFRIKA Mens den vestlige verden i sidste måned havde blikket rettet mod terrorangrebene i Paris udspillede en anden tragedie sig i Nigeria. Den 3. januar angreb den islamistiske oprørsgruppe Boko Haram flere byer og landsbyer i den nordøstlige del af landet med tropper og selvmordsbombere; særlig hårdt gik det ud over byen Baga, hvor op imod to tusinde ifølge overlevende skulle være blevet dræbt. Den nigerianske regering siger dog, at dødstallet nærmere er omkring 150, og at mange af de døde var terrorister.

Men tilsyneladende har ingen overblik over, hvad der egentlig er sket i byen. "Jeg ved at mange er blevet slået ihjel. Det er den historie, vi hører. Men ingen kan give en nøjagtig beskrivelse af, hvad der er hændt, for selv soldaterne måtte løbe for livet", sagde ærkebiskoppen i den nigerianske storby Jos, Ignatius Kaigama, til BBC.

Ærkebiskop retter samtidig en stærk kritik mod Vesten for igennem flere år at have ignoreret konflikten i den nordøstlige del af landet: "Nigeria kan ikke konfrontere Boko Haram alene", sagde han og efterlyste støtte fra det internationale samfund og at dets ledere håndterer drabene i Baga med lige så stor indlevelsessevne som drabene i Paris.

Til BBC's nyhedsprogram sagde han: "Vi har brug for at budskabet spredes. Ikke kun når det [et angreb] finder sted i Europa, men også når det sker i Nigeria, Niger og Cameroun. Vi er nødt til at mobilisere vore internationale ressourcer og konfrontere de mennesker, som bringer en sådan sorg for mange familier".

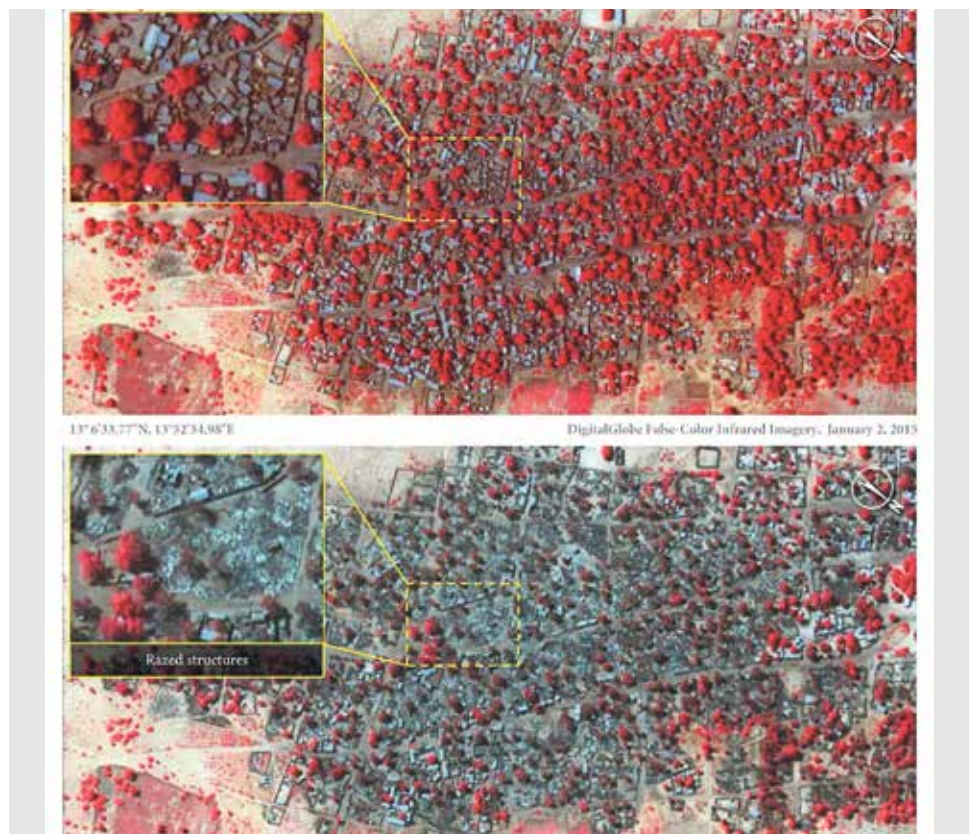
Ærkebiskop Ignatius Kaigama blev interviewet efter de seneste angreb begået af Boko Haram, som var blevet udført weekenden forinden af tre kvindelige selvmordsbombere. En af dem, efter sigende en blot tiårig pige, dræbte tyve mennesker i byen Maiduguri, mens fire andre skulle være blevet dræbt efter to selvmordsbombere i Potiskum.

"Det er en enorm tragedie og det berører alle i Nigeria", tilføjede ærkebiskoppen.

"Men vi synes at være hjælpeløse. For kunne vi stoppe Boko Haram havde vi allerede gjort det. Men de fortsætter stort set ustraffet med at angribe, myrde og erobre områder...".

Boko Haram blev stiftet i 2002 med det mål at oprette en islamisk stat i Nigeria. Oprørsgruppen opererer i den nordlige del af landet, hvor befolkningen overvejende er muslimer. I den sydlige del er folk kristne. Mindst 1,5 mio. mennesker er sendt på flugt af terrorgruppens angreb og i alt er tre mio. berørt af konflikten.

NM

Satellitfoto af byen Baga før og efter at være blevet angrebet af oprørsbevægelsen Boko Harams styrker den 3. januar. Foto: Amnesty International.

Biskoppen af Reykjavik ønsker at stoppe

Peter Bürcher har indsendt sin afskedsansøgning.

NORDEN Biskop Peter Bürcher har af helbredsmæssige grunde indsendt sin afskedsansøgning som biskop af Reykjavik til pave Frans; han bliver dog i embedet indtil paven har truffet sin beslutning.

Som biskop emeritus vil den 69-årige Bürcher fortsat tjene Kirken og efter aftale med patriarken af Jerusalem vil han i en periode opholde sig i Det hellige Land, hvor han skal arrangere retræter og pilgrimsture – noget han tidligere har erfaring med.

Peter Bürcher er født den 20. december 1945 i Fiesch i den schweiziske kanton Valais. Han studerede i Nyon, Geneve, Einsiedeln og Freiburg, og tog i 1971 en licentiatgrad i teologi. Samme år blev han præsteviet i Geneve og arbejdede herefter som præst i Fribourg, Lausanne og Vevey. Fra 1989-94 var han rektor for seminaret i Lausanne, Geneve og Fribourg.

Efter ønske fra pave Johannes Paul II blev han bispeviet i Freiburg i 1994 og var hjælpebiskop for Lausanne, Geneve og Fribourg indtil pave Benedikt XVI i 2007

Biskop Peter Bürcher ønsker af helbredsmæssige grunde at forlade Island. Foto: Cath.ch.

udnævnte ham til biskop af Reykjavik.

Biskop Bürcher har i ti år været præsident for hjælpeorganisationen Catholica Unio Internationalis, og han er medlem af Ridderordenen af Den hellige Grav i Jerusalem og Malteserordenen. Pave Frans udnævnte ham for nylig til medlem af Kongregationen for Østkirkerne.

Det kolde klima på Island og især følgerne af en svær lungebetændelse har i de senere år svækket hans helbred alvorligt og læger har rådet ham til at søge mod mildere himmelstrøg.

NM

At tage vare på skaberværket

Pavelig rundskrivelse om økologi udkommer til sommer.

ENCYKLIKA Den længe ventede rundskrivelse fra pave Frans om 'Mennesket og økologien' offentliggøres senere i år, formentlig i juni eller juli. Det meddelte han selv i flyet undervejs fra Sri Lanka til Filippinerne.

På den improviserede pressekonference sagde pave Frans, at hans udkast er ved at blive gennemlæst af Troselærekongregationen og Statssekretariatet. I næste måned vil han bruge en uge på at færdigskrive den endelige version, som herefter bliver oversat til hovedsprogene.

Pavens budskab på 'den flyvende pressekonference', kombineret med hans gentagne opfordringer til at værne om miljøet, er at mennesket kan tilgive – det gør naturen aldrig. Han betonede sammenhængen mellem Gudstroen og at værne om Skaberværket, og at alle religioner er enige om at miljøødelæggelserne må ophøre.

En appel mod ligegyldigheden

Kardinal Oscar Rodríguez Maradiaga gav på et møde i Würzburg den 13. januar sit bud på indholdet af rundskrivelsen. Uden at kende til udkastet gættede kardinalen på, at rundskrivelsen ville

komme med et opråb mod ligegyldigheden – noget paven tidligere har kritiseret på øen Lampedusa. En sådan kritik af ligegyldighed og passivitet passer også godt ind i Vatikanets hidtidige reaktion på den globale opvarmning, sagde koordinatoren for pave Frans' kardinalråd. "Det gælder om at indse, at det handler om menneskeheden overlevelse".

Maradiaga har selv set hvordan Stillehavsøer er truet af udslettelse på grund af den stigende vandstand. "Derfor kan jeg ikke forholde mig ligegyldig", sagde kardinalen.

Maradiaga, der er født i Honduras, kritiserede også det forhold at klimaforandringerne betvivles i mange kredse. Også USA's og Kinas holdning om ikke at engagere sig fuldt ud i denne problematik er betænkelig, mener Maradiaga: "På denne måde når vi ingen vegne".

Ifølge den pavelige rådgiver er det økologiske problem ikke blot et spørgsmål om politik, idet hver eneste af os har et medansvar for Skaberværket, som vi har fået betroet i vores varetægt.

NM

Imamer og Vatikanet: Uden ytringsfrihed er verden i fare

Medierne opfordres til at fremme en 'mødets kultur'.

DIALOG Et længe planlagt møde mellem kardinal Tauran og franske imamer, som tilfældigvis faldt sted dagen efter attentatet mod satireavisen Charlie Hebdos redaktion i Paris den 7. januar, sluttede med en opfordring til medierne om at "bringe informationer, der respekterer religionerne, de troende og deres praksis, så man kan fremme en mødets kultur".

I fælleserklæringen, underskrevet af kardinal Jean-Louis Tauran, præsident for det pavelige råd for den interreligiøse dialog, og fire franske imamer hedder det videre, at "uden ytringsfrihed er verden i fare".

"Ved mødets afslutning i Rom med de fire franske imamer, der deltog i gårstidens generalaudiens [den 7. januar, red.] sammen med repræsentanter for den franske bispekonference, udtrykker deltagerne forfærdelse over det chokerende attentat på avisen 'Charlie Hebdos kontor, og man ønsker at gentage de ord, paven brugte i går og her til morgen, at fordømme denne grusomhed og brug af blind vold. Ligesom paven opfordrer vi de troende til, i venskab og solidaritet, at vise menneskelig og åndelig solidaritet med ofrene og deres familier. I denne situation bør det understreges at uden ytringsfrihed er verden i fare. Og det er tvingende nødvendigt", hedder det videre, "at modsætte sig had og alle

former for vold, som dræber menneskeliv, ødelægger personens værdighed og på alvorlig vis underminerer grundlaget for fredelig sameksistens mellem individer og folkeslag, uanset deres nationalitet, religion og kultur".

Erklæringen opfordrer de religiøse ledere til at fremme "en fredens og håbets kultur, der kan overvinde frygten og bygge bro mellem folk. I betragtning af mediernes indflydelse opfordres deres ledere til at bringe informationer, der respekterer religionerne, de troende og deres praksis, så man kan fremme en mødets kultur. Den interreligiøse dialog er fortsat den eneste farbare vej til at man sammen kan udrydde fordommene", slutter teksten med at sige.

Deklarationen er underskrevet af kardinal Jean-Louis Tauran, præsident for det pavelige råd for den interreligiøse dialog; biskop Michel Dubost, præsident for rådet for interreligiøse relationer under den franske bispekonference; fr. Roucou, direktør for det nationale organ for relationer med islam; imamerne Tareq Oubrou fra stormoskeen i Bordeaux, Azzedine Gaci fra den osmaniske moske i Villeurbanne, Mohammed Moussaoui, præsidenten for sammenslutningen af franske moskeer og Djelloul Seddiki, direktør for Al Ghazali-instituttet ved stormoskeen i Paris.

NM

Fra venstre mod højre: Imam Tareq Oubrou, biskop Michel Dubost, imam Djelloul Seddiki, fr. Christophe Roucou og imam Mohammed Moussaoui i Rom den 8. januar. Foto: Andrea Gagliarducci, Catholic News Agency.

DEL DIN ARV MED VERDENS FATTIGSTE!

Når du skriver testamente, kan du vælge at lade hele eller en del af din arv gå til Caritas' arbejde for verdens fattigste.

Hvis du beslutter dig for at betænke Caritas, dækker vi omkostningerne ved oprettelsen af testamentet. Caritas kan henvise dig til en advokat.

Kontakt kampagnekoordinator Sidse Helene Surel Mogensen på ssm@caritas.dk eller 38180028, hvis du har spørgsmål angående arv og oprettelse af testamente.

Paven til filippinske ledere: 500 år med kristendom er en kraft for det fælles bedste

Roser filippinernes indsats under tyfonen.

JUBILÆUM Pave Frans lovpriste de filippinske katolikkers stærke tro og opfordrede dem til forsat at lade det kristne budskab bære frugt, og han bemærkede det kommende 500-års jubilæum for kristendommens komme til Filippinerne. "Det er mit håb, at dette vigtige jubilæum vil pege på den kristne tros frugtbarhed og dens potentiale til fortsat at inspirere et samfund, som er det filippinske folks godhed, værdighed og ambitioner værdigt", sagde han den 16. januar.

Paven rejste til Filippinerne den 15. januar efter at have tillbragt tre dage på Sri Lanka som led i hans anden Asiens-tur som pave. Kirken er stor på Filippinerne, hvor 86 procent af landets 98 millioner indbyggere identificerer sig selv som katolikker. Landets præsident siden 2010, Benigno Aquino, mødtes med pave Frans inden paven holdt sin første offentlige tale til en stor gruppe diplomater og embedsmænd i præsidentpaladset i Manila.

Paven sagde, at han beundrede den "heroiske styrke, tro og modstandskraft" som filippinerne udviste efter den voldsomme tyfon Haiyan, der i slutningen af 2013 var skyld i tusindvis af menneskers død og gjorde hundredtusindvis hjemløse.

"Disse dyder, som især er rodfæstet i den kristne tros håb og solidaritet, var kilde til en strøm af godhed og offervillighed, især hos mange af de unge", forklarede paven. "Gennem store afsavn brugte de deres tid og ressourcer til at oprette netværk for gensidigt at hjælpe hinanden og arbejde sammen for det fælles bedste".

I sin tale opmuntrede paven filippinerne til også at yde omsorg for de fattige, der har været hårdt ramt af tyfonen – navnlig i lyset af 'Året for de fattige' som biskopperne i landet har dedikeret 2015 til. "Jeg håber dette profetiske kald bliver en opfordring til alle, på alle niveauer i samfundet, til at afvise enhver form for korruption, som berøver de fattiges ressourcer, og sammen arbejde for at alle mænd, kvinder og børn bliver integreret i samfundets liv", sagde han.

Solidariteten og det store arbejde med at genopbygge de tyfonramte dele af landet bør også være en anledning til at opbygge et samfund, der respekterer menneskets værdighed, fortsatte Frans. "Som mange i jeres samfund har påpeget er det nu mere end nogensinde nødvendigt, at de politiske ledere udmærker sig ved deres ærlighed, integritet og engagement for samfundets bedste", sagde han. "Derved hjælper de med at bevare de righoldige menneskelige og naturlige ressourcer,

som Gud har velsignet dette land med", sagde han.

En aktiv social aktør

Den katolske Kirke på Filippinerne er meget social aktiv og spillede en nøglerolle i den fredelige afsættelse af diktatoren Ferdinand Marcos tilbage i 1986. Kirken var også en aktiv modstander af præsident Aquinos støtte til den kontroversielle 'Lov om sundhed og reproduktion', som blev godkendt i 2012 trods stor katolsk modstand. Lovgivningen indførte seksualundervisning for voksne, mellemskole- og gymnasieelever, og åbnede for statsstøttet prævention under regeringens sygeforsikring. Førrige år fastslog landets højesteret, at visse dele af lovforslaget skulle fjernes herunder blandt andet de bestemmelser, der giver mindreårige adgang til prævention uden forældrenes samtykke og krav, som bryder med institutionernes religionsfrihed.

Selv om pave Frans ikke direkte berørte lovgivningen i sin tale, lagde han vægt på familiens rolle i formidlingen af de kristne værdier og samfundets fornyelse.

"Vi ved hvor svært det er i dag for vore demokratier at bevare og forsvare grundlæggende menneskelige værdier såsom respekten for ethvert menneskes ukrænkelige værdighed, respekten

for retten til samvittighedsfrihed og religionsfrihed samt respekten for livets umistelige ret – fra dets begyndelse og naturlig død via alderdom eller sygdom", sagde han.

Præsident Aquino havde forinden henvendt sig til de statslige embedsmænd og i sin tale berørt Den katolske Kirkes historie på Filippinerne og hvordan den var gået fra at være koloniregeringens forbundsfælle til at være en aktør, der udfordrer 'status quo'. "Evangeliet opfordrer ethvert medlem af Kirken til at gå længere end almisser og ren velgørenhed, til at engagere sig i uretfærdighed i samfundsmæssige anliggender", sagde Aquino. Præsidenten udtrykte også sin agtelse og respekt for pave Frans og hans forsvar for "de undertrykte og marginaliserede".

Efter sine forberedte kommentarer takkede paven præsident Aquino og Filippinerne for at landet "fremmer forståelse og samarbejde mellem Asiens lande". Paven opmuntrede filippinerne til at fortsætte med at bruge deres stærke religiøse arv som en kraft for det fælles bedste. "Må det filippinske folks dybeste åndelige værdighed fortsat finde sit udtryk i anstrengelser for at hjælpe jeres medmennesker til en integreret menneskelig udvikling".

Vatikanet har efterfølgende meddelt, at pave Frans forærede præsident Aquino en faksimile af en middelalderlig bog med søkort fra Vatikanets bibliotek. Kortene viser verden som europæerne i 1500-tallet kendte den. Kristendommen kom til Filippinerne i 1521 via den portugisiske opdagelsesrejsende Ferdinand Magellan. *NM Kilde: Signum.se.*

Ivrige filippinere forsøger at få et billede af paven. Foto: Alessandra Tarantino, AP.

Pave Frans hilser på buddhistiske munke på Sri Lanka. Foto: Twitter.

Paven lod sig ikke mærke af den silende regn på Filippinerne. Foto: NBCNews.

En ældre kvinder modtager pavens velsignelse. Foto: L'Osservatore Romano.

Ytringsfriheden har sine grænser, siger pave Frans

Enhver religion har sin værdighed.

PRESSEKONFERENCE I en improviseret pressekonference ombord i flyet på vej mod Filippinerne kommenterede pave Frans angrebet på satiremagasinet Charlie Hebdo og sagde i den forbindelse, at ytringsfriheden har sine grænser, og at når man siger provokerende ting, så må man også forvente, at der kommer en reaktion:

"Man skal ikke provokere, man skal ikke fornærme andre menneskers tro, man skal ikke lave grin med tro. Der er en grænse. Enhver religion har sin værdighed. Men ytringsfrihed har også grænser," forklarede paven og sagde i spøg til sin medarbejder Alberto Gasparri, der organiserer pavens rejser:

"Hvis min gode ven Alberto Gasparri stiller sig op og bander foran min mor, kan han forvente et slag. Det er normalt. Man skal ikke provokere. Man skal ikke

fornærme andres tro. Man skal ikke gøre grin med andres tro."

Frans slog dog samtidig også fast, at trosfrihed og ytringsfrihed er "fundamentale menneskerettigheder", og at man ikke må "fornærme, føre krig eller dræbe i sin religions navn – det vil sige i Guds navn".

Paven understregede dog, at der ingen undskyldning var for de terrorister, der dræbte 17 mennesker i og omkring Paris: "Man skal ikke gå i krig eller dræbe i sin egen religions navn. At dræbe i Guds navn er en vildfarelse".

"Selv før den religiøse fundamentalisme fjerner mennesker ved at begå forfærdelige drab, fjerner den Gud og forvandler Ham til en et simpelt ideologisk påskud".

NM

Han er Sri Lankas første helgen

Josef Vaz helgenkåret.

HELGENKÅRING Pave Frans har under sit besøg på Sri Lanka helgenkåret Josef Vaz (1651-1711) og dermed gjort ham til landets første helgen. Religionsfrihed og det kristne vidnesbyrd var de centrale punkter i pavens prædiken onsdag morgen under messen i The Galle Face Green i hovedstaden Colombo, en fem hektar stor park som strækker sig fem kilometer langs kysten i hjertet af byens finans- og forretningsdistriktet. Josef Vaz blev samme sted saligkåret af den hellige pave Johannes Paul II for lidt over tyve år siden, den 21. januar 1995. Flere hundred tusinde mennesker deltog i friluftsmessen, og den srilankanske regering havde udråbt onsdagen til helligdag i anledning helgenkåringen.

Josef Vaz blev født i 1651 i Goa i det vestlige Indien, dengang en portugisisk

koloni, men valgte at arbejde på Sri Lanka på et tidspunkt, hvor katolikkerne på øen blev forfulgt af de nederlandske koloniherrer, der var calvinister. Vaz tilskrives at have genoplivet den katolske tro i landet og at have genindviet og udvidet helligdommen for Vor Frue af Madhu, en af Kirkens officielle fem Maria-helligdomme, berømt for sine mirakler og valfarter.

Den hellige Josef Vaz er den første ikke-europæer i nyere tid, der har grundlagt en mission og kirke i et tredje verdensland og har grundlagt en helt indfødt katolsk religiøs kongregation. Han er også den første i nyere tid, som har modtaget den officielle titel 'Apostel' (for Kanara og Sri Lanka) af Kirken for sit arbejde med at redde Kirken.

Samme eftermiddag rejste pave Frans i helikopter til den nordlige del af øen, der i årtier har været præget af borgerkrig (1983-2009). Her besøgte han Maria-helligdommen i Madhu sammen med familier fra de tidligere fjender i borgerkrigen, tamiler og singalesere for at bede for fred og forsoning. *NM*

ABORT Tilbage i november 2003 forsvarede historikeren Lau Sander Esbensen på Københavns Universitet sin ph.d.-afhandling med titlen ”Thi Livet er stærkere end Loven – Danmarks moderne aborthistorie.”

Det var en afhandling, der af flere grunde fangede mediernes opmærksomhed. Først og fremmest var der tale om et ideologisk betændt emne, som ingen andre havde haft lyst til at give sig i kast med. Lau Sander Esbensens afhandling var således den første samlede fremstilling af Danmarks aborthistorie. Dernæst lå det i kortene, at en akademisk lødig redegørelse for forløbet – fra 1920’ernes offentlige debat om svangerskabsafbrydelse og frem til vedtagelsen af den fri abort – nødvendigvis måtte ledsages af en kritisk diskussion af det idémæssige grundlag for at give aborten fri – og sidst, men ikke mindst af en stillingtagen til holdbarheden af de argumenter, der fik størst vægt i debatten. Hvor mange illegale aborter var der f.eks., og hvor farlige var de?

Fra abortforbud til abortfrihed

Hele dette omfattende materiale har Lau Sander Esbensen nu ajourført og omskrevet i en form, der har gjort stoffet tilgængeligt for en langt bredere læserkreds. Det er blevet til en bog på 369 sider, som fører læseren gennem ”rejsen fra abortforbud til abortfrihed” med de fire svangerskabslove fra hhv. 1939, 1956, 1970 og 1973 som de faste holdepunkter. ”Men,” bemærker forfatteren indledningsvis, ”at opremse en række nok så korrekte historiske fakta siger i sig selv meget lidt om, hvad aborthistorien egentlig handler om. De historiske fakta er bærere af en dybereliggende fortælling, og det er i sidste ende den, der gør historien interessant.” Denne dybereliggende fortælling og ”de tanker, motiver og initiativer, som driver den fremad”, præciserer han lidt senere, ”har deres omdrejningspunkt i forestillinger om mennesket, i spørgsmålet om, hvad liv er, hvordan vi forvalter det, og hvad der gør det værdifuldt.”

Med andre ord, aborthistorien blotlægger det skred i menneskesynet, som i efterkrigstiden gøder jordbunden for en moralrelativisme, som f.eks. giver sig udtryk i, at et flertal i dag udelukkende betragter fri abort som kvindens helt selvfølgelige ret til selvbestemmelse.

De illegale aborter – hvor mange drejede det sig om?

Ud over en omfattende redegørelse for den rent politiske og mentalitetsmæssige udvikling, der førte til fri abort, er

Debatten der ikke vil dø

Denne bog er pligtlæsning for enhver, der vil deltage i abortspørgsmålet.

Tekst: Torben Riis

det som allerede antydet Lau Sander Esbensens fortjeneste – at han i kraft af en imponerende kulegravning af det eksisterende kildemateriale – bidrager til at punktere en række myter, som i tiden op til 1973 blev ført i marken som argument for at legalisere fri abort.

Et af disse argumenter var, at antallet af illegale aborter havde vokset sig så stort, at man fra politisk side var nødt til at gribe ind for at få styr på situationen. Hvor mange det præcis drejede sig om, konstaterer Lau Sander Esbensen, ”var der som sædvanlig rigtig mange bud på, de fleste i 15.-20.000-klassen.” Men, tilføjer han, ”i en beregning fra 1972 fremlagde Sele og Nørgaard det måske mest seriøse bud på det. De anslog, at der var ca. 6.000 illegale aborter i 1960 og ca. 2.300 i 1971, og vurderede samtidig, at der fra 1966 og frem var flere legale aborter end illegale.” Senere opgørelser har vist, at tallet meget vel kan have været lavere, og med det markante fald, der viser sig fra 1966, er det sandsynligt, siger Lau Sander Esbensen, ”at der fra sidst i 1960’erne og frem har været utroligt få illegale aborter i alt.” Det er man i stand til at dokumentere, fordi i nærheden af 80 % af illegale aborter førte til en efterfølgende hospitalsindlæggelse. Og han konkluderer: ”Om man politisk og lægefagligt var klar over det – eller ikke ville vide det – er svært at sige... Forestillingen om et uoverskueligt problem vedblev i hvert fald at dominere, også i 1960’erne, og spillede en vigtig rolle som incitament i det aborthistoriske forløb.”

Hvor farligt var det?

Et andet argument var, at man ved at forbyde abort tvang kvinder i armene på kvaksalvere og dermed bragte deres liv og helbred i fare. Det lyder besnærende, men er ikke desto mindre en myte. I virkelighedens verden var de illegale abortører, påpeger Lau Sander Esbensen, som oftest læger eller jordemødre, som derfor havde den fornødne kompetence til at udføre indgrebene. Hertil kommer, tilføjer han, at en abort teknisk set ikke er et særligt kompliceret indgreb, som det tilmed var relativt let at skaffe sig viden om.

Ser man på hyppigheden af komplikationer, er det vanskeligt at vurdere forskellen på legale og illegale aborter i

1960’erne, fordi definitionen af en komplikation varierede fra læge til læge og fra undersøgelse til undersøgelse. Der manglede helt enkelt sikker viden om denne sag, konstaterer Lau Sander Esbensen. Mere ligetil var det at fastslå dødeligheden. Her var der lægevidenskabeligt belæg for at hævde, at hyppigheden af dødsfald i det store og hele var den samme for legale som for illegale aborter. Det blev i 1962 bekræftet af daværende professor i retsmedicin Harald Gormsen, som i en lærebog konstaterede, at letaliteten (dødshyppigheden) forbavsende nok var den samme ved de to arter indgreb, og tilføjede: ”et forhold, som afgjort ikke bør bringes til offentlighedens kundskab.”

Det blev det nu alligevel, konstaterer Lau Sander Esbensen – både i pressen, fra Folketingets talerstol og i diverse tidsskrifter, f.eks. i en publikation fra foreningen Individ & Samfund, hvor man kunne læse, at selv om der stadig fandtes upålidelige kvaksalvere, udføres ”mange illegale abortindgreb ... med forbavsende dygtighed og uden væsentlig større fare end legale”. Ikke desto mindre udeblev det store opgør med myten om de illegale aborters farlighed. Den kunne stadig bruges som skræmmebillede og bliver det fortsat den dag i dag.

Situationen i dag

Afslutningsvis citerer forfatteren to interviewundersøgelser, som vi i Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv fik foretaget i 1993 og 2003. De viser, at mens der fortsat er bred tilslutning til abortloven som sådan (hhv. 79 og 83 %), ser billedet ganske anderledes ud, når man spørger ind til de konkrete begrundelser for at vælge abort. Kun 40 % finder det således etisk acceptabelt at vælge abort med den begrundelse, at kvinden vil blive alene med barnet, og kun hhv. 33 og 23 % accepterer begrundelsen utilfredsstillende boligforhold eller en anstrengt økonomi. Lavest tilslutning opnår begrundelsen, at et barn ville betyde et afbæk i karrieren eller uddannelsen med kun henholdsvis 24 og 16 %.

Af denne og andre undersøgelser konkluderer Lau Sander Esbensen, at vi befinder os i en situation, ”hvor vi som befolkning slutter massivt op om retten til fri abort, men hvor en stor del af os ikke desto mindre er tilbageholdende med at definere etiske forbehold helt ud af abortspørgsmålet og nærer en vis bekymring over de begrundelser, der ligger bag mange aborter ... Ja, man kan sige det på den måde, at aborthistorien ikke slutter ... før vi har gennemskuet, hvad vores instinktive forbehold over for abortindgrebet handler om – og har taget stilling til det.”

Jeg behøver næppe at tilføje, at bogen må betegnes som pligtlæsning for enhver, som ønsker at sætte sig ind i abortspørgsmålet og/eller deltage i debatten – en debat, som ganske rigtigt ikke vil forstumme, så længe den nuværende lovgivning er i kraft.

Lau Sander Esbensen: »Thi Livet er stærkere end Loven...« Danmarks moderne aborthistorie. 369 sider, kr. 350,00. Syddansk Universitetsforlag 2014.

Abortlovgivning

1930: Straffeloven revideres. Man fastholder princippet om straf for abort, men strafferammen indskrænkes til to års fængsel; desuden kan straffen bortfalde under særlige formildende omstændigheder.

1936: Svangerskabskommissionen afgiver betænkning. Et flertal i kommissionen går ind for mulighed for abort på baggrund af 4 indikationer: medicinsk (sygdom), etisk (voldtægt og blodskam), eugenisk (arvelig belastning og sociale årsager).

1937: ”Lov om foranstaltninger i anledning af svangerskab” vedtages i Folketinget. Her er den sociale indikation forsvundet, men den medicinske udvidet. Loven, som er den første svangerskabslov, indebærer således en udvidelse af adgangen til abort.

1939: Loven træder i kraft. Mødrehjælpsloven træder i kraft. Mødrehjælpen bliver dermed den instans, der skal tage stilling til ansøgninger om abort og tilbyde alternativer til abort.

1956: Den 2. svangerskabslov træder i kraft. En social-medicinsk indikation indføres, hvor der ikke alene tages hensyn til ”fysisk eller psykisk sygdom, men også til tilstedeværende eller truende fysiske svækkelsestilstande”. Maksimumstraffen for kvinder sænkes fra 3 mdr.’s fængsel til 3 mdr.’s hæfte.

1970: Den 3. svangerskabslov. Delvis fri abort for kvinder, der er fyldt 38 år eller har mindst 4 hjemmeboende børn. Den sociale indikation udvides, således at der ikke alene tages hensyn til helbredsmæssige, men også til bolig- og økonomiske problemer.

1973: Den 4. svangerskabslov (loven om fri abort) vedtages i juni og træder i kraft 1. oktober.

1975: Loven om fri abort træder i kraft i Grønland.

På Færøerne gælder stadig abortloven fra 1956

Antal legale aborter i årene fra 1960 til 2013:

1960:	3.918
1970:	9.375
1980:	23.334
1990:	20.589
2000:	15.665
2010:	16.362
2011:	15.974
2012:	15.608
2013:	15.073

Tallene stammer fra www.abortnet.dk, en fagside oprettet af foreningen Sex og Samfund. Den generelle abortkvotient – d.v.s. antallet af provokerede aborter udført per 1.000 kvinder i den fødedygtige alder (15-49) har været svagt stigende siden nullerne og lå i 2010 (sidste tal) på 480. Det vil sige, at 1.000 kvinder vil få udført 480 aborter i løbet af deres liv. Den største stigning vedrører de 20-25 årige.

Kilde: *Befolkningens Udvikling 2012. Danmarks Statistik.*

Lau Sander Esbensen. Foto: Respekt for Menneskeliv

PORTRÆT Hun sidder på en slidt kirkebænk i sakristiet i la Sacra Capilla del Salvador i Úbeda i Spanien, da hun pludselig ser ham. Manden står til venstre for hende i naturlig størrelse i et hologram, der ligner noget fra en science fiction film. Hun kan se det landskab han er i, det er midt på dagen og det må være meget varmt, for hans skygge er kort. Bag ham kommer to mænd gående. Hun ser hans fødder i de slidte lædersandaler, flytter blikket opad, ser hans hår, der er skulderlangt, betragter hans klassisk smukke ansigt og vover til sidst at se ham ind i øjnene. Han siger: "Velkommen. Godt at se dig."

Hun ved, at han kender hende til bunds, kender hvert et sekund af hendes liv, alle svaghederne, alt det der er gemt væk, alle hendes nederlag. Og hun ved, at han accepterer hende, for han ser på hende med et blik fuldt af kærlighed. Han taler til hende, og hun forstår hvad han siger, selv om det sker på et fremmed sprog, hun aldrig har hørt før. Hun når lige at sige tak, før synet er væk. Hun tror ikke, nej hun ved, at hun har set Jesus, selv om det går mod hele hendes opdragelse som journalist, hendes rationalitet og kritiske sans.

Charlotte Rørth, der er journalist på Nordjyske, er i Spanien for at skrive artikler om turisme og gastronomi, da hun fuldstændig uventet oplever at se Jesus, fortæller hun i bogen "Jeg mødte Jesus" med den velvalgte undertitel: "Bekendelser fra en modvilligt troende".

Charlotte er nemlig vokset op i et akademikerhjem, har gået på Bernadot-teskolen og er naturligt kritisk indstillet over for sin omverden. Hun er en døbt og konfirmeret kulturkristen, der går i kirke juleaften, men ser slet ikke sig selv som åndeligt søgende. I må ikke fortælle det til nogen, siger hun til sin familie, da hun er kommet hjem og har brug for nogen at snakke med. Men det er slet ikke til at skjule, at der er sket noget. Hun stråler, er fyldt af glæde og er tændt hele tiden. Hun sover næsten ikke. Kiloene rasler af hende, og hun er som fyldt med en kraft, der kan ses helt bogstaveligt som gule lyn, der pumper ud af hendes fingre og giver stød til dem, der rører ved hende. Hun græder

Mødet i sakristiet

En modvilligt troende bekender.

Tekst: Lisbeth Rütz Foto: Lars Pauli

meget, oplever en voldsom belastning af krop, følelser og intellekt. Hvad sker der for mig? spørger hun sig selv. Og hun er bange for, at det hele er ved at rable for hende.

Men hendes rationalistiske opdragelse og skoling som journalist kommer hende til hjælp. Hun bliver "journalist på mig selv", fortæller hun mig. Hun må have en overbygning på det, en forklaring på det der er sket. Det hun har oplevet, har ikke noget med en psykiatrisk diagnose at gøre, man kan ikke forklare det som et epileptisk anfald, og der findes heller ikke en kendt hjerneskade, som kan forklare de oplevelser, hun har haft. De specialister, hun taler med, kan kun forklare, hvad hendes syn ikke er.

To gange, i 2009 og 2010 ser hun Jesus i sakristiet. Efter et af sine syn, har hun et kort møde med 84-årige don Fernando Nieto, kapellan ved Sacra Capilla. "Du er ikke alene, måske blandt mennesker, men Jesus er hos dig. Husk på det", siger han til hende, og fortæller hende, at hun har fået en gave, som hun ydmygt skal passe på. Så tager han hendes hoved i sine gamle hænder, kysser hende på panden og beder om lov til at velsigne hende.

Charlotte har tidligere interviewet dronning Margrethe som den sidste i en serie om tro i dag. Først nu begriber hun, hvad dronningen fortalte hende – at hun efter sin fars død havde følt sig "omsluttet af noget større".

Hjemme i Danmark igen læser hun videre. Hun føler lettelse, da hun hos den svenske pinsepræst Peter Haldorf læser om tårernes gave. De er et tegn på åndsdåben, på at Gud har været på besøg, skriver han. De mennesker, hun interviewede før til sin serie om tro med en intellektuel, kritisk distance, vender hun nu tilbage til. De giver hende de redskaber, hun skal bruge for at begribe det der er sket, for hun har jo slet ikke nogen skoling i troen.

Michael Stubberup, der er med i ledelsen på vækstcentret i Nørre Snede, fortæller hende om, at vi som mennesker er til stede i flere dimensioner, at hun er kommet ind i en dimension hvor, hun har mødt Jesus, noget man normalt først gør efter mange års meditation. Hvor ubegribeligt det end er, var hun til stede både i Spanien i år 2010 og i Palæstina året før Jesus blev korsfæstet.

Liselotte Hornemann Kragh, der er teolog og har oversat Rowan Williams bog *Stilhed og honningkager om ørkenfædrene*, advarer hende mod at fokusere på oplevelsen og blive ved den. "Liselotte var den røde tråd, menneskeligt og religiøst. Hun og Lene Højholt blev åndelige vejledere for mig – den røde tråd menneskeligt og religiøst set", fortæller Charlotte mig. Liselotte forklarer, at andre havde oplevet det samme. Hun hjælper Charlotte, der knap nok kunne huske fadervor til at blive et bedende menneske ved at lære hende hjertebønnen.

Og hun læser Grethe Livbjergs bøger om Johannes af Korset og Teresa af Avila. "Dengang vidste jeg ikke, at Johannes af Korset døde i Úbeda – det fandt jeg først ud af, da jeg besøgte stedet tredje gang. Hans sprog ligger tæt på det, jeg oplevede", siger Charlotte. Og kirken bliver en del af hendes dagligdag. "Mange har spurgt mig, om jeg er blevet katolsk. Næ, jeg føler mig godt tilpas i Folkekirken. Her er jeg i ro. Men jeg føler mig hjemme både i Folkekirken og Den katolske Kirke, for jeg har brug for et rum, hvor jeg kan være helt tryk. Det har også været vigtigt for mig, at den vejledning, jeg havde brug for, var skriftnær. Jeg kunne ikke finde bøger af andre, der havde haft de samme oplevelser som mig. De beskrivelser, jeg fandt, var fra nonner og munke. Men jeg er ikke noget særligt, jeg er et hverdagsmenneske, og mit sprog er hverdagssproget – det er enkelt og

Charlotte Rørth (f. 1962) er journalist på Nordjyske, hvor hun skriver om kultur, køn, samfundstendenser og tro. Jeg mødte Jesus er hendes debut som forfatter.

verdsligt. Jeg formulerer mig i sprog, som ikke skræmmer nogen væk," fortæller Charlotte, der som journalist gerne vil være brogængerske, formidle og bygge bro mellem forskellige verdener, nå dem, der måske har haft samme erfaringer som hende selv og vise, at man godt kan være en rationelt tænkende person, selv om man oplever noget, der ikke kan presses ind i en forklaringsmodel. "Jeg har aldrig været i tvivl om, at det var Guds værk. For det var et syn, der var fyldt med kærlighed," forklarer hun mig og fortæller, at hun hele tiden mærker, Jesus er til stede. "Det er faktisk lidt lige som når man har et spædbarn. Man ved altid, hvor det er."

Charlotte Rørths bog "Jeg mødte Jesus. Bekendelser fra en modvilligt troende", udkom den 30. januar på Informations Forlag.

Daglige bønner online

International kendt bønnehjemmeside nu på dansk.

ONLINE Fem millioner brugere årligt. Så mange mennesker benytter bønnehjemmesiden Sacred Space som deres daglige tilskud af åndelige vitaminer, enten hjemme foran computeren eller på farten via deres smartphone. At Sacred Space – eller Helligt Rum på dansk – nyder internetbrugeres bevågenhed fremgår fx af en googlesøgning på ordet 'prayer'. Her optræder hjemmesiden som en af de øverste hit i søgningen.

Hjemmesiden, som blev oprettet af to irske jesuitter i 1999, ønsker at udbrede kendskabet til ignatiansk spiritualitet gennem en kombination af daglige bibellæsninger og refleksioner. Til at begynde fandtes indholdet på www.sacredspace.ie udelukkende på engelsk, men siden er mere end tyve sprogversioner kommet til – senest er

hjemmesiden var at blive oversat til dansk, se linket nederst på siden.

Som nævnt er Sacred Space inspireret af den hellige Ignatius af Loyolas spiritualitet – præst og grundlægger af jesuitterordenen, hvis indsigt i Guds arbejde med menneskets hjerte har hjulpet mange gennem århundreder med at finde Gud i deres liv, og metoden anvendes i dag i mange retrætehuse verden over.

Hjemmesiden bliver dagligt opdateret og lytteren guides i seks trin gennem en ti minutter lang bønnesession, som tager udgangspunkt i et skriftsted.

Sådan bruges tjenesten

Det kan synes mærkeligt at bede ved computeren, foran skærmen eller over din smartphone, især hvis man sidder

med andre mennesker omkring sig eller distraherende lyde fylder ens omgivelser.

Men Gud er jo overalt og Han prøver hele tiden at nå os, selv i de mest uvante situationer. Når vi ved det, og lidt øvelse med, kan vi bede overalt!

Den enkelte guidede bøn foregår i seks trin, herunder at forberede ens krop og sind, og afsluttes med et skriftsted som er specielt udvalgt til den pågældende dag.

Trinnene er:

- Nærvær
- Frihed
- Opmærksomhed
- Guds ord
- Samtale
- Afrunding

Hvert trin er en form for motion eller meditation med det formål at hjælpe lytteren med at komme i kontakt med Gud, og finde Guds nærvær i ens liv.

På Sacred Spaces hjemmeside findes også daglige 3-minutters retræter samt

Hjemmesiden Sacred Space tilbyder daglige bønner og refleksioner på over tyve sprog. Bag initiativet står irske jesuitter.

tjenesten 'Pray as you go' – daglige åndelige refleksioner.

Den danske version findes på <http://da.sacredspace.ie>.

NM

BEVÆGELSER En højt begavet intellektuel, men også en praktiker, der levede sine tanker og ideer ud i virkeligheden.

Sådan beskrev Psykolognyt engang psykologen, nyligt afdøde pastor Jørgen Hviid i en anmeldelse af hans erindringsbog "Jakobs kampen". Denne artikel vil lægge en ny brik i hans livs mosaik og fortælle om hans betydning for bevægelsen Tro og Lys.

Sådan begyndte det

Hvert eneste af os er et unikt væsen med særlige gaver og skønhed. Vi kan alle – unge og gamle, troende og ikke troende vokse både på det menneskelige og åndelige plan ved at danne venskaber med udviklingshæmmede mennesker. De udviklingshæmmede har helt deres egen plads i Kirkens store fællesskab. Den tro er den røde tråd i bevægelsen Tro og Lys' arbejde.

I begyndelsen af 60'erne var Marie Storm i gang med en uddannelse til omsorgsassistent under det, der dengang kaldtes Åndssvageforsorgen. Lige fra hun var helt lille, havde hun oplevet Jesus som sin personlige ven. Under sit praktikophold på Evensølund oplevede hun, at der af og til blev planlagt en gudstjeneste for beboerne. Personalet udpegede dem, de syntes, der skulle være med. Det er ikke noget for dig. Du forstår det alligevel ikke. Du kan jo ikke sidde stille, blev der sagt til dem, der blev valgt fra. Personalet kunne også finde på at gå hen og slukke, hvis der var gudstjeneste i radioen eller fjernsynet, for beboerne fik jo alligevel ikke noget ud af det...

Det hele berørte Marie meget. Hvorfor skulle de udviklingshæmmede ikke også have lov til at lære Jesus at kende på en måde, der passede til dem? Marie delte sine tanker med søsteren Anne, når hun kom på besøg. De var enige om, at Kirken burde gøre noget mere for de handicappede, men hvordan? I 1968 tog Anne på valfart til Lourdes. Der havde hun en meget stærk oplevelse af, at hun skulle vende tilbage sammen med en gruppe udviklingshæmmede; men hvordan det skulle gå til, ja det havde hun ingen anelse om.

Marie hjalp

I sommeren 1969 blev Jørgen Hviid tilknyttet Assumptionssøstrenes kloster i Hellerup som præst. Anne Storm boede på søstrenes kollegium. Hun og Marie blev gode venner med Jørgen Hviid, og de spiste tit sammen.

En dag fik Jørgen Hviid en henvendelse via Caritas. Kunne han tænke sig at være med til at arrangere en valfart for mentalt handicappede, deres familie og venner til Lourdes, blev der spurgt. Anne tændte straks på ideen. Men hvor var egentlig de handicappede i Kirken? De var gemt væk. Man så dem meget sjældent ude i menighederne. Jørgen, Anne og Marie begyndte helt fra scratch med projektet. De tog rundt til de institutioner, hvor mange af de udviklingshæmmede var anbragt. Anne satte sine medicinstudier på stand by et års tid for at få valfarten op at stå, og Jørgen skrev artikler i blandt andet Katolsk Forum om de handicappedes plads i Kirken. Bevægelsen startede under små og beskedne forhold i Danmark, men var fra starten international. På et møde i Geneve blev Jørgen Hviid valgt til international koordinator på grund

Kaldet til at vokse i venskab med Kristus og med hinanden

Fortællingen om hvordan Tro og Lys begyndte i Danmark

Tekst: Lisbeth Rütz

af sine sprogkunderskaber. Anne blev national koordinator i Danmark.

"I september 1970 havde vi det første møde i kantinen på Rygård. Vi var 18, der gerne ville flyve til Lourdes. Det var jo ikke nok, men som vi sagde. Hvis Maria vil have, vi kommer afsted, så vil hun også hjælpe os. Så begyndte vi at mødes en gang om måneden på Rygård. Først læste Jørgen Hviid messen for os i Sankt Therese Kirke, og bagefter samledes vi i kantinen. Vi forberedte selve valfarten. Sangene, vi skulle bruge i påsken, blev oversat og indøvede. Vi fik fortalt om Jesus og talt om påsken. Vi mimede og tegnede. Efterhånden blev vi flere.

Pastor Knud Ballin blev valfartspræst for os. Han hjalp med fly og billetter til Lourdes. Og det endte med, at vi kom 55 afsted i påsken 1971. Det var en stor oplevelse. Vi var 20.000 personer samlet fra mange lande. På festdagen var det danske indslag, at vi dansede folkedans, og de allerfleste havde folkedansdragter på. Påskenat havde vi festmesse i Pius X basilika, hvor vi allesammen havde lys i hånden. Efter messen dansede vi ud i natten syngende halleluja, halleluja," fortæller Marie.

Fællesskabsideen udviklede sig hele tiden. I 1971 var der sommerlejr på Klitborg og Lourdesvalfart, og året efter var der retræte på Sostrup sammen med Jean Vanier, grundlæggeren af l'Arche-fællesskaberne. I 1975 var der Tro og Lys valfart til Rom. Sideløbende begyndte Jørgen, Anne og Marie at arbejde på at starte et fællesskab med handicappede og ikke handicappede.

"Vi var ude at se på forskellige huse. Pastor Lars Messerschmidt havde fundet ud af, at "Hoffmannsminde på Valby Langgade, som Liobasøstrene havde haft, var ledigt og kunne lejes. I december 1972 flyttede Jørgen Hviid ind, og i januar 73 var vi flere andre, der flyttede ind. I huset boede pastor Hubert Messerschmidt, og han blev en del af fællesskabet. Efter 1½ år her købte "Hviids Fond"

Jørgen Hviid i en afslappet stund på Tro og Lysvalfarten til Rom 1975.

Vincentssøstrenes plejehjem i Helsingør i Nygade 8. Her flyttede der 22 personer op, og de blev fordelt i to familier i efteråret 1974", husker Marie.

Tage, Ingolf, Maria og Jan

Flere og flere hørte om Tro og Lys og fik lyst til at være med. Til en begravelse af en kvinde kom en mand på en bære. Han kunne hverken sidde eller gå og havde ikke noget sprog. Manden var Tage, den afdødes søn, der boede på Ebberødgård. Pater Per Waagø begyndte nu at tage ud til Ebberødgård for at hente Tage og tage ham med til messe og samvær i Tro og Lys på Rygård. Tage kunne ikke bruge sine hænder, men han kunne male med en pensel, der sad på et pandebånd. Han lærte at skrive på samme måde og sendte fødselsdags- og julehilsener.

Tage blev senere firmet i Hillerød og var med på Tro og Lys valfarten til Lourdes og til Rom.

Og der var mongolbarnet Ingolf, der elskede at tegne episoder fra Jesu liv. Ingolf var god til at spille på keyboard eller fløjte og holdt meget af at ministrere til messerne i Tro og Lys.

Maria var 12 år gammel, da hun begyndte at komme med sine forældre i Tro og Lys. Her var hun meget glad for at komme. Hun tegnede tit sig selv på korset. Hvis hun var glad, var der et smil på, hvis hun var ked af det, tegnede hun sig selv grædende. Efter en stor hjerteoperation besøgte præsten og Anne hende på Rigshospitalet med den hellige kommunion. "Nu lever Jesus i mit hjerte, og jeg er ikke alene", sagde Maria til dem, inden de gik. Kort tid efter døde hun pludseligt.

Jan var en anden af de første i Tro og Lys. Fra begyndelsen var han en meget indesluttet person der holdt sig for sig selv og kun talte kun med personalet på den institution hvor han boede. Men til Tro og Lysmesserne oplevede folk at blive modtaget med åbne arme af Jan. Han elskede at bede rosenkrans og holdt

meget af at ministrere til Tro og Lys messerne. Jan døde pludseligt under en retræte på Sostrup.

Vejene skilles

I 1981 skiltes så søstrene Storms og Jørgen Hviids veje. Jørgen Hviid valgte at prioritere l'Arche-fællesskabet i Niels Steensens Hus. Her levede han i et bofællesskab sammen med udviklingshæmmede indtil han måtte på plejehjem på grund af sygdom.

Troen på at ethvert menneske har ret til at høre budskabet om at det er unikt og elsket af Gud var drivkraften bag Jørgens, Annes og Maries arbejde for at hente disse mennesker ind i Kirkens store fællesskab. Hvis ikke vi tre var mødtes, var de nok ikke blevet til noget med Tro og Lys i Danmark", fortæller Marie Storm i et tilbageblik på bevægelsens udvikling i Danmark.

I 2012 var hun, sammen med Anne, med til at fejre Jørgen Hviids 50 års præstjubileum på plejehjemmet, hvor biskop Czeslaw og Lars Messerschmidt fejrede messen sammen med Jørgen. Ringen var sluttet.

Forrest på båren ses Tage. Bag ham fra venstre Anne, Jacob og Marie Storm i folkedragter.

Jean Vanier på Romvalfarten med Tro og Lys i 1975.

ORDENSLIV Pave Frans har udråbt dette kirkeår til et særligt år for det gudviede liv. I sit apostoliske brev i denne anledning henvender paven sig først og fremmest til de ordensfolk, der lever hele deres liv viet til Gud, men han taler også til de lægfolk, som ”deler de samme idealer, ånd og mission”. Paven skriver videre, at der i tilknytning til enhver orden findes en større ”åndelig familie” af lægfolk, som identificerer sig med den spiritualitet, der er den bærende for den pågældende orden. Han opfordrer lægfolket til, i løbet af det kommende år, at fordybe sig i den gave fællesskabet med en sådan ”familie” er.

Hvis det nu er sådan, at man f.eks. identificerer sig med karteuserordenens spiritualitet, står man umiddelbart overfor en udfordring. Karteuserordenen bliver ofte beskrevet som kirkens strengeste, for her kommer indvielsen til Gud til udtryk i et liv, der er karakteriseret ved en radikal grad af ensomhed og stilhed, således at en karteuser tilbringer hele tre fjerdedel af sit liv i cellen. Om livet i cellen siger karteusernes regel: ”cellen er et helligt sted, hvor Herren og hans tjener ofte taler sammen, ligesom venner... hvor det guddommelige og det menneskelige forenes.” Også andre kontemplative ordner lever i stilhed og ensomhed, men for karteuserne er ensomheden og stilheden ”det primære mål for alle vore anstrengelser”. Med henvisning til en lang række bibelske skikkelser holder karteuserne sig for øje, at ”næsten alle Guds vigtigste hemmeligheder blev åbenbaret for hans tjenere, ikke i en urolig menneskemængde, men i ensomhedens stilhed”. Som konsekvens har karteuserne intet apostolat: de har ingen skoler eller hospitaler, yder ingen socialhjælp og tilbyder hverken vejledning eller retræter. De forlader aldrig deres klostre og lukker ingen fremmede ind i dem. Kun med års mellemrum meddeler karteuserordenens generalprior sig til offentligheden gennem interviews, men i løbet af historien har karteuserne efterladt sig store teologiske og åndelige forfatterskaber.

Et tilløbsstykke

Alligevel vælger et voksende antal, i 2013 drejede det sig om over 65.000, at begive sig til karteuserordenens hovedkloster La Grande Chartreuse nord for Grenoble-vel vidende, at de helt sikkert ikke kommer inden for klostermurene og at det er fuldkommen udelukket, at de kommer til at tale med en af klostrets beboere, ja de fleste får ikke et glimt af skikkelserne i de hvide kutter. I de senere år har der boet omkring 30 karteuser i La Grande Chartreuse; en fjerdedel af dem er lægbrødre, som varetager det fysiske arbejde i klostret, mens resten er munke, der aflægger præsteløftet. Der kommer nu så mange besøgende, at klostret er begyndt at bede om at få stilheden respekteret, for på en varm sommerdag kan man ikke alene høre fuglekvidder, men også teenagere fra hele verden, der udfolder sig til deres medbragte musik. Munkene ser frem til den lange vinter fra november til maj, hvor sneen dæmper alle lyde, og det store klosterområde er lukket for besøgende.

Et fællesskab af eremitter

For at nå frem til La Grande Chartreuse skal man bevæge sig langt op i de franske alper, i over 1000 meters højde, ad veje

At formidle det skjulte

La Grande Chartreuse – på besøg hos kirkens strengeste orden.

Tekst: Vibeke Fenger-Petersen

der fører langs skovklædte bjergsider og ind i områder, der bliver mere og mere øde. Dette er den karteusiske ”ørken”, hvor den hellige Bruno i 1084 sammen med seks ledsagere etablerede det fællesskab af eremitter, der blev til karteuserordenen. Lige siden har der været et karteuserkloster her, på trods af naturkatastrofer og på trods af den modstand imod kirken og ordenslivet, som i perioder har gjort sig gældende Frankrigs historie. Stat crux dum volvitur orbis lyder karteusernes motto, korset står fast, mens verden forandrer sig. De sidste par kilometer inden man når klosterporten, er bilkørsel forbudt og man må bevæge sig videre til fods. Når man så som pilgrim omsider står foran klosterporten, bliver man mødt af denne korte og klare besked: on ne visite pas le monastère – klostret kan ikke besøges. Det ved de fleste sikkert godt på forhånd - så hvorfor kommer de? Hvorfor kommer nogle igen flere gange? Hvordan kan man følge Pave Frans’ opfordring og identificere sig med en orden, som på denne utvetydige måde frabeder sig kontakt?

Rent fysisk kommer man altså ikke

tættere på karteuserne i La Grande Chartreuse. Det barske og betagende landskab er imidlertid et fremagende område at vandre i, og hvis man bevæger sig længere op af bjergstierne, bliver man belønnet med et panoramisk overblik over det imponerende og udstrakte bygningskompleks, som klostret er. Herfra kan man få et indtryk af, hvordan munkene bor: hver munk har sit eget lille rækkehus med to etager, hvor han beder, arbejder, spiser og sover – alene og i stilhed. I muren til hvert hus findes en indbygget luge, hvor munkens mad, bliver anbragt efter hans skriftlige instruktioner. Til hvert hus hører et stykke have, som sikrer munkens motion og frisk luft. Husene er indrettet sådan, at de alle åbner sig imod en fælles klostergang, der fører frem imod kirken, for karteusermunkens mødes kun med sine medbrødre til midnatsbønnen, til messen og til vesper. Om søndagen og på større helligdage spiser alle munkene sammen i refektoriet, hvorefter man går en lang tur, hvor man taler med hinanden. Når man står på bjergsiden og ser ned på karteusernes stille verden, får man indtryk af en harmonisk opbygget tilværelse, hvor munken lever alene, men alligevel

Silence! Stilhed! Står der på skiltet foran hovedindgangen til klostret.

Foto: www.panoramio.com

Hele det store klosteranlæg set oppefra. Hver karteuser har sit eget lille toetages hus, hvor han beder og arbejder. Foto: Wikipedia

i et fællesskab, og hvor alt overflødig er fjernet for bedst at formidle munkens rejse frem imod det essentielle: at finde sig selv, og sine medmennesker, i Gud. ”Hver dag”, siger reglen ”prøver munken at gøre sig gennemsigtig for Gud, at give sig selv til Gud med åbne hænder, og med et sind uden uro og bekymringer”.

16 års betænkningstid

Hollænderen Dom Marcellin Theeuwes der var prior for La Grande Chartreuse i årene 1997-2012, og samtidig overhoved for hele karteuserordenen, har sagt, at karteuserne altid har kommunikeret med verden udenfor, men at man har ”satset mere på kvaliteten end kvantiteten af kommunikationen”. I løbet af hans tid som prior, der har været sammenfaldende med udviklingen af kommunikationssamfundet, har karteuserne kommunikeret med verden på en måde, som har bragt La Grande Chartreuse i kontakt med en langt større gruppe, end dem der læser karteusernes asketiske og mystiske litteratur – og det uden at gå på kompromis med ensomheden og stilheden.

I 2002 gav klostret, efter 16 års betænkningstid, den tyske filmskaber Philip Gröning tilladelse til at komme ind bag murene og foretage optagelser af sin prisbelønnede film Den store stilhed, der fik premiere i 2005.

For et par år siden udvidede La Grande Chartreuse det allerede eksisterende klostermuseum til et stort, interaktivt center, der er opbygget som La Grande Chartreuse i mindre skala. Dette helt enestående museum ligger to kilometer fra klostret og tjener altså også det formål at fjerne de mange larmende turister fra klostrets umiddelbare nærhed.

Med brug af klip fra Den store stilhed og andre filmoptagelser kan man følge klostrets liv gennem en dag, gennem årstiderne, gennem kirkeåret og gennem historien. Man kan gå ned ad den lange klostergang, sidde til korbøn i kirken og man kan få en oplevelse af en celle, som i alle detaljer er opbygget og indrettet som the real thing. Man kan iføre sig den hvide karteuserkutte, knæle på bedeskamlen, opleve hvordan maden bliver bragt til cellen, gå rundt i munkens have, og sidde i hans værksted og se en 30 minutter lang video, hvor der ikke sker andet end at en munk stabler brænde til opvarmning af sit hus, brændeknude efter brændeknude. I en tid fuld af billeder har klostret gennem filmen og museet formået at skabe sine egne, og på en overbevisende måde evnet at kommunikere et møde med en virkelighed, der ligger ud over sproget.

Dom Marcellin Theeuwes, har i et interview på den katolske hollandske tv-kanal RKK, forklaret, at motivationen bag filmen og museet var, at selv i traditionelt katolske dele af Europa ved de fleste mennesker i dag ikke, hvad et kloster er, og hvordan og hvorfor en munk lever, som han gør. En så stor afstand er ikke til gavn for nogen, men prioren er sig meget bevidst, at han går på en knivsæg, og at en diffust søgende verden står parat til at kaste sig over hele hånden, når La Grande Chartreuse rækker den en finger! Derfor regner han også med, at klostret

i de kommende år igen vil lukke sig om ensomheden og stilheden, mens man overvejer nye måder at kommunikere på. I sin henvendelse til de gudviede, opfordrer Pave Frans ordnerne til, at man overvejer, om man stadig tjener de fattige, ligesom Kristus gjorde, eller om man skal forny sig for at leve "lidenskabeligt i nutiden". La Grande Chartreuse tjener formodentlig en åndeligt fattig verden bedst ved fortsat at værne om den stilhed, som der er så stor mangel på i dag og ved at fastholde en opfattelse af tid, hvor man ikke hele tiden skal være på, omstille sig, tilegne sig information og bevæge sig fremad, men derimod lever "lidenskabeligt i nutiden" gennem den fordybelse i øjeblikket, som bliver mulig i stilheden og ensomheden i det harmonisk planlagte klosterliv med dets mange daglige gentagelser.

Ensomhed og stilhed som udtryk for solidaritet og fællesskab

Livet i La Grande Chartreuse er et tegn til modsigelse, og karteuserne er da også blevet anklaget for at være arrogante, elitære og selvoptagne. Prioeren understreger imidlertid, at karteuserne er solitaire et solidaire, d.v.s at ensomheden og stilheden ikke har nogen værdi i sig selv, men kun som et udtryk for solidaritet og fællesskab. "I er jo døde, og jeres liv er skjult med Kristus" (Kol.3,2) skriver Paulus, og dette skjulte liv sammen med Gud er en mystisk erfaring, som alle kristne har del i - på forskellige niveauer. Karteuserne i La Grande Chartreuse har i en særlig grad mulighed for at udleve dette liv, og de har ydet en stor indsats for at løse en overordentlig vanskelig opgave: at formidle noget der i sit væsen er skjult. Selvom man aldrig kommer til at tale med en karteuser, kan man altså alligevel godt følge pavens opfordring til fordybelse i fællesskabet med sin åndelige families spiritualitet. Man kan gå offline og bestræbe sig på at følge det råd, som reglen giver munken: "Han bør gøre sig det til sin vane, med jævne mellemrum, roligt at lytte til sit hjerte, så Gud kan gå ind i det gennem alle dets døre og gange". Når man gør det, kommer man på besøg hos kirkens strengeste orden, også selvom man er langt fra La Grande Chartreuse.

Da tavshedens munke blev filmstjerner

Philip Gröning og "die große Stille".

Tekst: Lisbeth Rütz Foto: Filmstiftung NRW

FILM Det hele begyndte i 1984 efter at Philip Gröning havde aflagt eksamen ved filmhøjskolen i München. Han var godt og grundigt træt af filmmiljøet: "Da jeg stadig var på filmhøjskolen og var med til festivals, fandt jeg filmmiljøet ganske forfærdeligt. Jeg ville egentlig slet ikke mere lave film, men vende tilbage til en situation, hvor jeg kunne skrive i fred. Jeg tænkte: det er bedst hvis jeg tager til et kloster med stilhed, hvor jeg kan falde til ro igen og finde mig selv. Og så var den næste tanke naturligvis: Når jeg nu er der, kan jeg lige så godt lave en film og tjene lidt penge".

Sammen med filmkollegaen Nicolas Humbert begyndte Gröning nu at arbejde med ideen til en film, der skulle handle om den tavse verden bag klostermurene i et kontemplativt kloster. De to filmfolk besøgte mange klostre i hele Europa og opdagede, at det helt tavse kloster ikke findes. Selv karteuserne taler sammen, når de har rekreation om søndagen. Men de var svære at komme i kontakt med. Til sidst lykkedes det dog at få lov til at besøge

kom på tegnebrættet, er Gröning undtagelsesvis på sit arbejdsværelse ude i byen klokken syv om morgenen. Pludselig ringer telefonen. I syv uger har jeg ringet til Dem hver dag på dette tidspunkt, lyder det lakonisk i den anden ende. Der ringes fra La Grande Chartreuse. Dom Marcellin Theeuwes er blevet prior på la Grande Chartreuse og har fået munkene med på en film om deres klosterliv.

Klostret stiller en række betingelser, der siger sparto til alt. Der må ikke bruges kunstigt lys til optagelserne. Gröning skal optage det hele selv. Der må ikke være kommentarer og interviews i filmen. Der må kun optages i klostret. Eneste form for tilladt musik er munkenes tidebønner. Gröning får 100 dage til at optage filmen. Han får lov til at filme overalt på klostret og bliver en del af dets hverdag samtidig med, at han optager filmen.

Den medbragte praktikant må kun opholde sig i porthuset. Han skal hjælpe med teknikken. Kravene passer Gröning fint. Gröning ikke bare brænder for sin film - han lever den: "kommunikationen

mere, fordi jeg sørgede for at hente eller bringe udstyret, når han ikke var der".

Optagelsen startede den 23. marts 2002 og sluttede den 1. august 2002. Oktober samme år vendte Gröning tilbage for at vise munkene filmen. Pludselig væltede sneen ned, og Gröning rev ti dage ud af kalenderen for at få vinterbillederne med. Sidste optagelsesdage i var nogle dage i februar - marts og april 2003. "Den store stilhed" havde premiere ved filmfestivalen i Venedig 2005.

En film uden plot

"Det usædvanlige ved filmen er jo, at den egentlig ikke har et plot. Plottet er den forandring, som tilskueren gennemgår, mens han ser filmen. Plottet er tilskuerens rejse. Tilskueren er den egentlige hovedperson i filmen, hvad jeg naturligvis slet ikke vidste endnu, da filmen blev optaget. Tilskuerne takker for filmen, fordi de har følelsen af, at de har fundet sig selv" Sådan har Philip Gröning beskrevet sin film. "Den store stilhed" begyndte som en smal feinschmeckerfilm, men blev solgt til 27 lande og endte på top ti listerne over de mest sete film i Europas biografer.

Mange filmtidsskrifter fæstner sig ved filmens billedside i anmeldelserne. Nærbillederne af munke, der studerer Sankt Hieronymus i deres celler, minder om malerier af George de la Tour. Munkenes ansigter, der uudgrundeligt stirrer ud på os fra lærredet, minder om de store flamske mestre, skriver filmtidsskriftet Variety.

Den polske skuespillerinde Malgorzata Sadowska skriver i tidsskriftet Przekrój, at filmen ikke er et forsøg på at beskrive karteuserne i la Grande Chartreuse. "Den er snarere et forsøg på at betragte verden fra dette steds perspektiv. Hvor menneskets opmærksomhed ikke afledes af noget, hvor årstidernes skiftet mærkes meget intensivt, hvor opmærksomheden fanges af de mønstre, der opstår som jagende skyer på himlen eller pletter på bordet, der males med sollyset lige som den bedste malers pensel. Dokumentarfilmen har sine steder samme kvalitet som et maleri."

Anmelderen Janusz Wroblewski skriver i Polityka om hvordan filmen viser, at selv de mest trivielle typer arbejde som opvask, sneskovling og skomagerarbejde får en egen skønhed i filmen, hvis fornemste kvalitet er, at den viser skønheden i klostrets livsrytme og asketiske livsstil. Citaterne er fra Susanne Grünekle: "Die große Stille und der laute Markt". Stiftung NRW 2010

En lægbroder på arbejde i køkkenet.

Prioeren stillede en række betingelser for optagelserne i la Grande Chartreuse. Blandt andet skulle Grönings frisure tilpasses munkenes.

En gammel munk er på vej hen for at fodre klostrets katte.

Litteratur

Apostolisk brev fra Pave Frans til alle gudviede.

http://w2.vatican.va/content/francesco/en/apost_letters/documents/papa-francesco_lettera-ap_20141121_lettera-consacra.html

RKK: Prior Marcellin Theeuwes Kruispunt kloosterserie, 2004 <https://www.youtube.com/watch?v=z5PgtDy8Vps>

Steven D. Greydanus: Director Philip Gröning discusses life at the Grande Chartreuse monastery, the presence of God in the world, and his award-winning film. Catholic World Report, 2005 <http://www.decentfilms.com/articles/groning>

"Seul avec Dieu. Encretin avec Dom Marcellin Theeuwes." La Grande Chartreuse. Au-dela du silence. Musée Dauphinois. 2002

<http://www.chartreux.org/>

Die große Stille (2005)

Skal Haderslev ødelægges?

En kommentar til det katolske Danmarkskort.

Tekst: Erling Brodersen. Foto: privat

STRUKTURREFORMER Menneskers tilværelse på godt og ondt? Selv i det værste kaos kæmper de til det sidste for at få fast grund under fødderne, et holdbart ståsted, hvorpå de kan bygge og trives. Hvad ondt angår, søges det vel af de fleste overvundet. Måske må roden fjernes. Giftige planter skal faktisk helst rykkes op med rode (sml. Job 31,8 og Sl 52,7). Omvendt forholder det sig, hvis roden er sund. Så er den bevaringsværdig. Omend dens grene er visne, kan nye skud opstå deraf (sml. Es 11,1 og Rom 11,16ff.).

Efter Christian III's tronbestigelse 1536 umuliggjordes Den katolske Kirkes virke her i lighed med mange andre af reformationens brændpunkter. Kirkens bygninger blev inddraget af kronen. Først efter grundloven af 5. juni 1849 kunne vi atter påbegynde nyt liv i Danmark. Under biskopperne Johannes von Euch (†1922), Josef Brems, O. Præm († 1958) og Theodor Suhr, O.S.B. († 1997) fandt en hurtig, frugtbar udvikling sted. Takket være forskellige præsters og søstres ihærdige, selvopofrende indsats opførtes velfungerende hospitaler, skoler og skønne kirker. Disse kunne ganske vist ikke i omfang og pragt stå mål med de før-reformatoriske katedraler, men de var milepæle i det nye katolske landskab.

Kirken fik af visse kredse kamp til strengen, men vandt popularitet hos andre. Store personligheder konverterede og selv kong Frederik og dronning Ingrid blev draget af den. Biskop Suhr og den apostoliske delegat, min gode ven og velgører, ærkebiskop, dr. Bruno B. Heim († 2003) var jævnlige velsete gæster ved hoffet. Til en festforestilling i Det kongelige Teater blev biskop Suhr endog bedre placeret end Folkekirkens biskopper! Begivenheden forevigedes af kongelig hoffotograf Elfelts efterfølger og udstillet i en montre på Strøget. Vi nyder for nuværende øjensynligt ikke længere den samme gunst. I det hele taget er de kristnes fordums status i den vestlige verden, især hvad Europa angår, i rapid tilbagegang. Dog er det ingenlunde tilrådeligt at forfalde til pessimisme eller krybe i skjul. Tværtimod er det nu for alvor på tide at løfte banneret højt (sml. Sl 20,6).

Joseph Hellmanns klenodie i Haderslev

En del præster af format gik i de helliges spor og banede vej. Det bør vi aldrig glemme, men tage ved lære af. En af disse præster var Joseph Hellmann († 1959), der udsendt fra Flensborg 1907 bevidst grundlagde og rodfæstede det første sønderjyske, efterreformatoriske sogn i Haderslev, hvor reformationen begyndte. Indvielsen fandt sted 11. oktober 1908. Senere grundlagdes andre sogne: Sønderborg 1924, Aabenraa 1937 og Tønder 1965. Skt. Marie Kirke, der i 2008 fejrede 100-års jubilæum, er uden tvivl den største, smukkeste, virkeligt mest værdifulde og bevaringsværdige af dem alle, beliggende i Folkekirkens metropol. Vor Frue Kirke, der efter genforeningen 1920 blev domkirke i et nyoprettet stift, spillede som filialkirke til Slesvig, udstyret

med kollegiat-kapitel og store privilegier allerede i middelalderen en afgørende hovedrolle. Hellmanns værk i Haderslev var- og er i sønderjydernes, indbyggernes og tyskerne øjne et uerstatteligt klenodie og en af domkirkebyens seværdigheder. Den er målet for de fleste – især tyske turister, der i sommermånederne opsøger og fylder den til bristepunktet. –

Lidt om min egen tilknytning til Slesvig og Sønderjylland: Min fars familie har rødder der. I foråret 1982 bad biskop Hans Martensen († 2012) mig om at overtage vort sogn i Haderslev. Jeg udbad mig betænkningstid. Med min uforglemmelige samarbejdspartner, Sankt Joseph Søster Clementine Wamhof († 2007) i Ringsted kørte jeg derned for at tage projektet i øjesyn. Udefra så det hele fint ud; men indenfor mødte os et grimt, ildelugtende, rodet og snavset sceneri, et komplet forfald: I stueetagen og på første sal stod baljer og spande til opfangning af regnvand, klodsede rædsomme møbler. Den fugtige, ”sorte” kælder med defekt oliefyr og den gamle skolebygning fra biskop Brems' tid i haven var ligeledes stuvende fulde af hæslige skabe og alskens ragelse. Toiletterne flød over. Den afgående, venlige, men ubehjælpssomme sognepræst Tønnes Øberg Palsøe († 1993) havde foreslået nedrivning af både præstegård samt skole og bygget en bungalow i stedet. Hvorledes manden har kunnet klare sig i det ubeboelige hus forekommer mig stadigvæk ubegribeligt. Modløs og på nippet til at opgive tanken om at slå mig ned dér opfordrede Sr. Clementine mig til at stille en række betingelser for at acceptere embedet.

Bispedømmets daværende generalsekretær, P. Anton Dekkers, S.J., hvis embede jeg senere fik tilbudt, men afslog at tage imod, mente, at jeg måske foreløbigt kunne indrette mig i et hjørne af stuelejligheden. Efterhånden ville man så forsøge at råde bod på situationen. Det nægtede jeg pure og forlangte en gennemgribende restaurering af præstegården, hvilket biskoppen imødekom.

Genopbygningen

Således tiltrådte jeg embedet som sognepræst 1. august 1982, men boede indtil videre hos Sankt Hedvig Søstre i Aabenraa, hvor jeg ikke kunne sove om natten grundet infernalsk støj hidrørende fra omkringliggende værtshuse. Entreprisen forestod den fremragende tømrermester Hans Nielsen i Haderslev. Præstegårdens 1. etage indrettedes efter nedrivning af skunker og anbringelse af store jernbjælker over stueetagens forsænkede loft som påkrævet stabilisering af konstruktionen til to lejligheder, hvor lejere passende for en præstegård kunne yde bidrag til sognets økonomi. Der blev også plads til et gæsteværelse. I haven, som af anlægsgartner Daugaard blev smukt nyanlagt, gravede man tre store overfyldte septiktanke op, tilslutning til det offentlige kloaksystem og fjernvarmeanlæg foretoges. Jeg opfordrede fra starten- og stillede som et ufravigeligt krav -, hvis jeg skulle blive dér, menigheden til at understøtte mig fi-

Kirke og præstebolig set udefra.

Daværende sognepræst Erling Brodersen og biskop Hans ved indvielsen af Rosenkranshuset 1984.

Alterindvielse 1985.

nansielt samt m.h.t. diverse nødvendige gøremål i hverdagen.

Jeg lovede dem til gengæld at bygge det hele op. Adskillige lyttede og handlede, mens andre foretrak at løse sognebånd til menigheder, hvor der ikke forlangtes noget af dem. To absolutte søjler var menighedsrådsformand Feliks Wojtaszewski († 2012) og Christa Kaadtman. Den 9. oktober 1983 fejrede vi kirkens 75-års jubilæum med den apostoliske nuntius, ærkebiskop Luigi Bellotti († 1995) som hovedcelebrant. Generalvikar Ib H. Andersen († 1999), flere danske og tyske præster samt borgmester Kurt Dørflinger med frue og andre honoratiores deltog i højtideligheden. Priorinde i Aabenraa, Sr. Hilaria gav et stort beløb til ny paramenter, som efter mit design blev fremstillet i Wien. Efter pontifikalmessen indbød vi før middagen i Varbergparkens selskabslokaler de tilstedeværende til en kort reception i den nu tomme skolebygning. (Det gamle ragelse fik jeg afhentet af et par kæmper, hvilket indbragte over titusind kroner!) med det faste forsæt at vække deres interesse for indretning af menighedslokaler deri. Nuntius, borgmester og andre bakkede op, og min gode ven, prælat Ib Andersen, lovede at fremme de smedede planer. Den komplet restaurerede bygning, der af visse grunde fik navnet ”Rosenkranshuset”, blev under stor festivitas indviet til Allehelgen, 4. november 1984. Den indeholder entré, to velmøblerede sale med lyse tavler til undervisningsbrug, køkken, to toiletter (det ene et handicap med douche), stor terrasse og markiser. Kirke og tårn blev af murermester Svend Nikolajsen med nyt tag totalrestaureret ud- og indvendigt, i en del af våbenhuset opstod Mariakapellet, et yderst effektivt af St. Ansgarius-Werk Köln doneret udluftningsanlæg installeret m.m. Pastor Stephen Holm bragte os P. Joseph Mesters, S.M.M. korsvej og to store

lysestager fra Kalundborg, imens de af Sankt Hedvig Søstre fra deres nedlagte kapel i Sankt Hedvigs Klinik i Kolding skænkede, håndskårne korsvejsbilleder fra Oberammergau blev anvendt til udsmykning af presbyteriet.

Den enormt dygtige Hans Nielsen fremstillede efter tegning af den stilbevidste Stephen et, som til en domkirke værdigt pragtalter med nogle af billederne på fronten i form af en kalk, credensbord, tabernakelsokkel, flankeret af de omtalte stager og flere taburetter magen til de forhåndenværende (Alle blev betrukket med læder i samme farve som korsvejsreliefferne.). Alterindvielsen fandt sted under den atter med nuntius Bellotti koncelebrerede pontifikalmesse palmesøndag, den 31. marts 1985 efterfulgt af stor middag i Rosenkranshuset. Ib Andersen, dr. Hans Jorna († 1999) og pastor Chu Huy Châu samt mange honoratiores med borgmesteren i spidsen deltog. Alle begivenheder blev rigeligt dækket af pressen og fandt stor bevågenhed i Danmark og Tyskland. Sidst fulgte installering af et automatisk klokkeanlæg. Den pågældende donor ønskede at være anonym. Derfor er jeg til dato forhindret i at takke vedkommende. Normalt har jeg altid sagt tak – selv for et så lille beløb, at frimærket kostede mere end dette (sml. 1. Thess.5,18).

Fra underskud til overskud

Jo mere tingene udviklede sig, desto bedre gik det pastoralt og økonomisk. Da jeg begyndte, var der årligt mærkbart underskud. Snart kunne vi selv klare den daglige drift og mere til. Ved slutningen af min embedsperiode var underskuddet konverteret til et stort overskud. Hvorfra kom hjælpen? Størstedelen fra Diasporahilfe og Bonifatiuswerk i Paderborn, dernæst fra Ansgarværkerne i Köln og Münster, noget fra Sankt Hedvig Søstre, Sankt Joseph Søstre og meget efterhånden fra private personer. Fra disse modtog vi ca. 1 million. *Fortsattes side 11 ►*

Tag med på valfart til Corbie og Amiens

BISPEDØMMET afholder sin første valfart til Corbie, Skt. Ansgars fødeby, i bispedømmet Amiens i det nordlige Frankrig. Valfarten finder sted 11-13. september 2015 og anføres af biskop Czeslaw Kozon og pastor Robert Culat.

Vi besøger bl.a. domkirken i Amiens, en af Frankrigs smukkeste gotiske kirker, og fejrer søndagsmesse med biskoppen i klosterkirken i Corbie. Prisen for valfarten ligger endnu ikke fast, men vil inkludere fly fra Kastrup, bustransport, hotel og forplejning.

Interesserede kan forhåndstilmelde sig ved at indbetale 1.000 kr. på bispeddømmets konto nr. 4183-4140 169 099 (angiv 'Valfart til Frankrig' og navn) og sende en e-mail til pastor Culat, rob68.bellarmin@wanadoo.fr med oplysninger om navn og antal personer, som ønsker at deltage på valfarten.

På grund af et begrænset antal pladser tilrådes hurtig tilmelding, senest den 31. marts 2015.

"I skal bevare modet og opmuntre andre med jeres tillid"

Tredobbelt diakonvielse i domkirken.

KØBENHAVN Lørdag den 24. januar fik bispeddømmet tre nye diakoner, da Davide de Nigris, Mate Rada og Vito Gilberto Vinciguerra fra præstekollegiet

Redemptoris Mater i Vedbæk modtog diakonvielsen i en stopfuld domkirke. Blandt de mange gæster var neokatekumenatets venner, familierne fra udlandet

Foto: Ulla Elmquist.

og sognebørn fra de tre diakoners praktiksteder, hhv. Jesu Hjerter, Sankt Lavard og domkirken.

Biskop Czeslaw tog i sin prædiken udgangspunkt i beretningen om valget af de syv fra apostlenes gerninger (ApG 6,1-7), der placerer diakonens tjeneste centralt allerede i den unge kirkes liv, og vigtigheden af Ordets forkyndelse og omsorgen for de nødlidende. Biskoppen slog også fast, at selv om de tre ikke skal være permanente diakoner, "så betyder det ikke, at I senere skal glemme alt, hvad det vil sige at være diakon, eller helt opgive, hvad der er knyttet til denne tjeneste".

I sin prædiken kom biskoppen også ind på Ordets forkyndelse og bønningen og tjenesten ved bordene som tjenester, som i beretningen umiddelbart synes at være to tjenester, der skal udføres af to forskellige grupper af mennesker. "[Men] begge aspekter skal også rummes i det enkelte menneskes liv, dvs. at også når I engang bliver præster, skal karitative opgaver stadig fylde en del af jeres liv", formanede biskoppen, "ikke ved at I selv gør alt på dette område, og så netop ikke får tid til forkyndelsen og bønningen, med ved at I finder og opmuntrer mennesker [...] og gør en menighed bevidst om denne vigtige side af Kirkens liv".

NM

På vej mod de næste tre år?

Ny støttegruppe bakker op om biblioteket.

SAB Der bliver noget at fejre i bispeddømmet lørdag den 14. marts. Den dag fejrer Sankt Andreas Bibliotek nemlig sin 367. fødselsdag. I år bliver det nok med en vis lettelse. Meget tyder nemlig på, at bibliotekets økonomi for de næste tre år er på vej til at blive

sikret. Lige nu er godt 1,3 million kr. i hus gennem tilsagn fra forskellige private fonde og stiftelser.

Men også som enkeltperson kan man støtte SAB. På initiativ af bestyrelsen for biblioteket er der nu grundlagt en støttegruppe for biblioteket. For at gøre det hele så ubureaukratisk som muligt vil gruppen ikke komme til at fungere som en sædvanlig forening med vedtægter, generalforsamling m.m. Dens medlemmer vil få visse fordele.

De vil blive inviteret til bibliotekets fødselsdag en gang om året, hvor der vil være foredrag, en let frokost og evt.

rundvisning i samlingerne.

Ved fødselsdagen vil formanden for SAB's bestyrelse aflægge status for biblioteket og fortælle om arbejdet med at sikre bibliotekets fremtid. I skrivende stund er der allerede 90 medlemmer af støttegruppen.

Medlemmerne af støttegruppen vil blandt andet få forhåndsmeddelelse per mail, når bibliotekets antikvariat får særlig interessante bøger til salg, og de vil kunne få 25 % rabat ved køb af antikvariske bøger.

Det vil koste 300 kroner om året at være med i gruppen. Beløbet er fuldt

fradragsberettiget. Tilmelding til støttegruppen kan foregå i biblioteket, per tlf. e-mail eller brev. Benyt venligst bispeddømmets almindelige bankkonto: 4183-4140 169 099. Anfør navn og gave til SAB. Har bispeddømmet dit CPR-nummer indberettes beløbet automatisk til SKAT.

Læs mere om biblioteket lige nu på www.sanktandreasbibliotek.dk. Eller besøg biblioteket på Gl. Kongevej 15, 1610 København V. Telefon: 33 55 60 90. Mail: bibliotek@katolsk.dk.

LR

► Fortsat fra side 10

De indbringende kollekter må heller ikke glemmes!

Efter etablering af Rosenkranshuset indbød vi i hele turistsæsonen folk til kirkekaffe og fik således skabt solide kontakter til især tyskerne, hvoraf flere blev permanente bidragsydere. Med ægteparret Krauses hjælp fik vi en partnermenighed i Hamburg. Gentagne gange besøgte vi hinanden. Selv deltog jeg i tyske præstemøder og opnåede således megen hjælp fra mine kolleger. Økumenisk fulgte en række fælles arrangementer, bl.a. "Hele Kirken synger". Messerne og de fælles gudstjenester var prægede af glæde og lovsang. Flere konvertitter blev optaget, iblandt dem den nuværende meget aktive diakon Kaare Nielsen og broder Theodor Jürgensen i Assisi.

Dr. Helge Clausen, der er i gang med at redde Sankt Andreas Bibliotek fra lukning, forfattede i anledning af 100-års jubilæet, som jeg desværre grundet sygdom ikke kunne deltage i, et fantastisk og interessant festskrift: Sankt Marie Kirke i Haderslev 1908-2008, Katolsk Forlag 2008. Joseph Hellmanns vidunder m.m. fremtræder udadtil omtrent i samme skikkelse som før, men det indre er hypermoderne og funktionelt indrettet, en

slags opstandelse, som både givere og modtagere har jublet over og takket for!

Et ondt mareridt?

Skal vort velfungerende sogn i Haderslev virkelig nedlægges, eller er vi blot udsat for et ondt mareridt? Næppe har nogen forestillet sig, at der også skal gives køb på denne juvel. Påtænkes fremtidige gudstjenester afholdt i en farveløs "undergrundskirke"? Hvis det skulle være tilfældet, vil vi ikke længere i Sønderjylland fremstå som verdenskirke. Der er just oprullet et nyt katolsk kort for vore øjne. Selv er jeg en dårlig tegner og for den sags skyld kortspiller, men er til gengæld helt overbevist om, at et sådant indgreb vil resultere i en eklatant fiasko og skandale. Falder øksen, er det umuligt at genoprette skaden.

I København redder man Gud være lovet Jesu Hjerter Kirke og det til denne hørende ejendomskompleks, der udgør en organisk helhed. Netop sådan forholder det sig også i Haderslev. Dvs. det drejer sig her også om en sjælden organisk helhed og desuden et rekreativt område for både præst, menighed og gæster, som næppe har sin lige i bispeddømmet. Endvidere er der rige parkeringsmuligheder. Gennemtvunges et salg, bliver det svært

at finde en køber. På en stor grund skråt overfor lå før min tid et gartneri. Det findes stadigvæk med ituslæede drivhuse og andet rod. Den 7. januar har jeg forelagt biskoppen og generalvikaren en plan, der fremover muliggør, at to præster, der er indstillet på at bo sammen og støtte hinanden åndeligt, kan bo i præstegården og betjene et område fra Kolding til grænsen.

Noget sådant vil uvilkårligt inspirere menighederne til fordybelse i troen, til et fællesskab, der kan danne basis for evangelisering, vores hovedmission iflg. Guds bestemmelse (jvf. Mt.28,16-20) og stabilisere den vaklende økonomi. Hvor hjertet er, vil viljen være. Min kollega Jan Zalewski har fremlagt en anden plan, der omend i nogen henseende forskellig, som min indebærer bevaring af sognet og opretholdelse af gudstjenesterne.

Nogle af os har på fornemmelsen, at ordsproget "For mange kokke fordærver maden" her bliver aktuelt. En eller flere, evt. en lærling, kan have tilsat et krydderi, der gør retten uspiselig. - Undertiden har det været problematisk med ytringsfrihed i Kirken, men med Pave Franciscus øjner vi nye muligheder herfor. Jeg er overbevist om, at vores biskop og generalvikar, over hvis udnævnelse mange glæder sig,

begge er mennesker, der lytter og sikkert tolererer, at også præsterne kan have forskellige opfattelser af det ene eller det andet og ventilere dem. De har brug for åbne medspillere og ikke for en samling feje "rygklappere". Lig Luther, men uden dennes oprørske sind, på rigsdagen i Worms i 1521 kan siges: "Her står jeg, jeg kan ikke andet".

Flere præster har opnået understøttelse fra Tyskland og anden side og velfortjent høstet ros som eksempelvis pastor Hans Esmark, hvis knowhow jeg desværre mangler, for at give nogle sogne bedre muligheder for fællesskab og skabe en ny profil. Haderslev har profilen. Den er en hellig rod. Fjernes den, dør planten, dvs. vore troende bliver prisgivet rodløshed. En deroute uden sidestykke må forventes. Til advarende eksempel kan nævnes anlægget af Thomas B. Thriges gade i Odense i 1960'erne, der ødelagde store værdier i bykernen og skæmmede denne. På stadsarkitektens anbefaling gennemførte byrådet trods mange advarsler og protester ulykken. Fra 2014 startede man afviklingen af den forhadte gade og vil nu forsøge at skabe et eller andet passende, men den tabte skønhed kan aldrig genoprettes. Grove fejl kan oven i købet forlene de ansvarlige med et kedeligt eftermæle.

Polske redemptorister overtager Sankt Annæ Kirke

Fr. Benny Matthew og fr. Joe Toms rejser tilbage til Indien.

ORDENSLIV De polske redemptorister overtager i løbet af foråret det fulde ansvar for Sankt Annæ Kirke på Amager. Derfor vil det i fremtiden kun blive redemptorister fra Polen, som skal varetage sjælesorgen for de tre sproggrupper, som bruger kirken. Denne beslutning ligger fast og står ikke til at ændre, fastslog fr. Lorenz Voith efter messen i Sankt Annæ Kirke lørdag den 10. januar. Lorenz Voith er provincial for den tidligere østrigske provins, som nu er blevet lagt sammen med den sydtyske under navnet Wien – München. Beslutningen om at ordenshuset i fremtiden skal høre ind under den polske provins er taget af de østrigske redemptorister.

Grunden til at Sankt Annæ Kirke nu skal betjenes af de polske redemptorister er, at der på grund af færre ordenskald i dag er langt færre personlige resurser end tidligere i den tidligere østrigske provins. Wien – München provinsen vil dog stadig arbejde her i Danmark ved Sankt Albani Kirke i Odense, hvor den danske redemptorist, fr. Bernhard Kofod, arbejder. Den polske provins vil i fremtiden betjene Sankt Annæ Kirke ved hjælp af engelsksprogede redemptorister, som også er interesserede i at lære dansk.

Som følge af ændringerne ophører p. Benny Matthews og p. Joe Toms engagement på Amager i løbet af dette forår. Fr. Voith udtrykte forståelse for, at de nye forhold ville kunne skabe utilfredshed ligesom dengang fader Patrick Sheils rejste tilbage til Irland. Samtidig udtrykte han sin store taknemmelighed over, at orde-

nen har fået lov til at præge et mere og mere internationalt præget katolsk kirkeliv i Danmark. Han sluttede med en bøn om, at Gud vil lade nye ting spire frem i København.

Biskoppen takkede for, at den polske provins ville påtage sig sjælesorgen ved Sant Annæ Kirke. Han beskrev bispedømmet København som meget pluralistisk og udtrykte sit ønske om at gøre bispedømmet til et hjem for de mennesker, der kommer hertil fra hele verden.

Redemptoristerne har en lang historie i Danmark. I 1899 kom pater Gaudentius Schmiederer og pater Petrus Damian Steidl til Odense som de første redemptorister. I 1901 købte redemptoristerne en grund på Amager, hvor de lod den første Sankt Annæ Kirke bygge. Ordenen kom dengang til Danmark for at varetage sjælesorgen for den voksende gruppe af polske indvandrere og danske konvertitter. Senere kom folk fra hele verden til. Ved Sankt Annæ Kirke er sjælesorgen især præget af en stor filippinsk gruppe. LR

Kirkeliv i Tønder

Menigheden vokser støt.

Tekst: Ute Wagner. Foto: privat

TØNDER I december oplevede menigheden i den katolske kirke Hellig Kors Kirke i Tønder nogle spændende aktiviteter. De altid dejlige, aktive ministranter var medvirkende i et lille rollespil omkring St. Nikolaus. Pastor Pjotr havde fornøjelsen at opleve en ny biskop i skikkelse af ministrant Johnny og ministranterne Elisabeth, Jennifer og Anita deltog i rollespillet som fattige børn, som modtog guldgaver fra Nikolaus. Menigheden fulgte spændt og begejstret med og takket være Sdr. Lydias og Sdr. Ingrid's store indsats, oplevede menigheden på en spændende og levende måde en historie om en katolsk helgen.

Menigheden i Hellig Kors Kirke i Tønder vokser langsomt, men støt og et nyt medlem modtog den hellige dåb i december måned.

Anitas voksendåb var et bevægende ritual, som mange medlemmer overværede med andægtige ansigter. Sr. Lydia underviste Anita i månederne inden dåbsbehandlingen, og Sr. Ingrid var sammen med dåbsbarnet og Sr. Lydias aktive ledsager under hele forløbet.

Siden Pastor Pjotr blev tilknyttet Hellig Kors Kirkes menighed i Tønder, besøger mange menighedsmedlemmer regelmæssigt messen og alle oplever harmoni og stor engagement under kirkeårets traditioner og aktiviteter.

Menigheden er meget taknemmeligt for den store indsats, som Sr. Lydia, Sr. Ingrid og Pastor Pjotr yder i Hellig Kors Kirke i Tønder. Uden deres utrættelige indsats, vil menigheden ikke kunne opleve nærvær, omsorg og støtte i det katolske fællesskab.

Stifter af global missionsbevægelse besøger Danmark

Mange katolikker svigter Jesu befaling om at prædike evangeliet. Det mener stifteren af nyevangeliseringsbevægelsen Skt. Andreas Skolen, der på 40 år har spredt sig til over 80 lande. I februar besøger han Danmark for at give danske kristne kendskab til bevægelsen.

Tekst: Malene Fenger-Grøndahl

EVANGELISERING Den eneste opgave for Kirken er at forkynde evangeliet. Men den opgave svigter mange kristne. Derfor har kirken brug for nyt liv, så dens medlemmer med Helligåndens hjælp kan følge Jesu befaling til alle kristne. Det mener José H. Prado Flores, en 67-årig mexicanskfødt mand, der har brugt de seneste cirka 40 år på at engagere andre kristne, især katolikker, i at forkynde evangeliet. Det har han gjort via en såkaldt skole for nyevangelisering, som han selv har stiftet med støtte fra andre lægfolk og fra en række præster.

Kimen til skolen blev lagt, da José H. Prado Flores i 1971 blev berørt af Helligånden og oplevede et stærkt kald til at evangelisere i Den katolske Kirke som lægperson. Efter omfattende studier i filosofi og teologi grundlagde han skolen for nyevangelisering, Skt. Andreas Skolen, som i dag omfatter ca. 2.000 skoler i over 80 lande. Skolens navn er hentet

fra apostlen Andreas, der som den første discipel bragte sin bror Peter til Jesus. Det er netop målet for skolen, at den skal uddanne 'Andreas'er', der kan bringe flere 'Peter'e til Jesus, så de kan tjene, prædike og elske Jesus bedre, end de selv kan som lægfolk – og på den måde styrke kirken og dens forkyndelse.

Den katolske missionær José H. Prado Flores, bedre kendt som Pepe Prado, hilser på pave Frans.

I slutningen af februar gæster José H. Prado Flores, også kendt som Pepe Prado, Danmark sammen med Angela Chinese, som er direktør for Sct. Andreas Skolen i Brasilien. De to lægfolk vil lede to heldagsretræter, en i København og en i Aarhus, og vil desuden deltage i messer og holde flere foredrag. De to heldagsretræter er åbne for alle, der ønsker at udvikle og uddybe deres tro, og på retræterne vil deltagerne opleve personlig forbøn og inspiration til, hvordan de kan styrke og forny deres forhold til Jesus – og derigennem blive i stand til at gøre, som Jesus befaler os at gøre: "Gå ud i alverden og prædik evangeliet for hele skabningen" (Mark 16,15).

Undervisningen tager udgangspunkt i et program, som er fælles for alle afdelinger af Sct. Andreas Skolen over hele verden. Programmet er udarbejdet af José H. Prado Flores i samarbejde med pater Emilieno Tardif og kendes også som KE-KA-KO (Kerygma-Karisma-Koinonia):

- Kerygma – hjertet og grundlaget forkyndelsen: At Jesus døde, genopstod og er opstået i herlighed som frelser.
 - Karisma – troens nådegave, som gør os i stand til at erfare, at Jesus er levende og virker iblandt os, og som gør os i stand til at formidle troen til andre med stor styrke
 - Koinonia – menigheder af troende, der forkynder evangeliet og på den måde viser, at Gudsriget er til stede iblandt os.
- Biskop Czeslaw Kozon er protektor for

Pepe Prado og Angela Chinese besøg i Danmark, og for det praktiske omkring arrangementet står bl.a. medlemmerne af det såkaldte Sct. Thomas Fællesskab, en gruppe tilknyttet katolsk kirke i Aarhus. Gruppen blev stiftet i 2008 omkring den fælles mission at forkynde evangeliets glade budskab, der fører til et personligt og tæt forhold til Gud. Gruppen er knyttet til og anvender metoder fra skolen for nyevangelisering. Den består i dag af ca. 25 faste medlemmer, som mødes hver onsdag for at fejre eukaristi, bede i fællesskab med spontan lovprisning og sang m.m. En gang om måneden holder gruppen messe med mulighed for personlig forbøn med håndspåleggelse og sakramental velsignelse. Det er gruppens håb, at Pepe Prados og Angela Chinese besøg i Danmark vil føre til oprettelse af flere lokale grupper, der arbejder med metoderne fra Sct. Andreas Skolen.

FAKTA

De to heldagsretræter foregår henholdsvis 21. februar i København og 28. februar i Aarhus.

Tilmelding og yderligere info på www.katolsk-aarhus.dk/nytliv eller hos Sct. Thomas Fællesskabet, tlf. 50 29 13 57 (gerne efter kl. 16) / e-mail: sankt.thomas.aarhus@gmail.com, eller Pater Herbert Krawczyk, Vor Frue Kirke Aarhus.

Katolsk bæredygtighed?

Så kom det langt om længe, ”Det nye katolske Danmarkskort”. Planen, der skal sanere Kirkens økonomi og gøre den bæredygtig, hvad antal kroner og præster angår. Endelig et konkret udspil efter en halv snes års venten på den offentligt inddrevne kirkeskat, som alligevel ikke kom, men som siges at kunne have reddet det hele.

Og hvad foreslås der så? Det første, mange har kigget efter, har nok været, om deres egen menighed og kirke var med på ”dødslisten”. En hel del menigheder, som ser ud til at skulle miste deres selvstændighed og/eller kirkebygning, har nok følt sig berørt. Ud af 64 kirker og kapeller skal otte (ni, hvis Lemvig medregnes) iflg. planen nedlægges og sælges eller nedbrydes. ”Min” kirke, nemlig Sankt Clemens i Grenaa, er iblandt dem.

Hvorfor skal den egentlig det? Planen indeholder ingen beregninger for de berørte kirker, men man taler om, at en menighed mindst skal have 300 medlemmer. Andre kriterier ses ikke.

Har menigheden en dårlig økonomi?

Der plejer ikke at være slemme røde tal på bundlinjen i Grenaa's regnskab, og de senere år er både kirkeskat og kollekter steger pænt: Kirkeskatten steg fra 2011 til 2013 med 40%, sammenlignet med landsgennemsnittet, som var 6%. Som jyde bryder jeg mig ikke om at sige det – vi vil helst roses af andre – men denne stigning på 40% var i al beskedenhed danmarkrekord, hvis man ser bort fra den kaldæiske menighed i Søborg, der præsterede en fremgang på hele 59%; her var der dog tale om beløb på under 10.000 kr. Samlede kollekter var 8.968 kr. i 2005 og 39.233 i 2014. Hvorfor så nedlægge kirken?

Har der været store udgifter til renovering?

Nogle kirker har behov for omfattende renovering – det skulle beløbe sig til 50 millioner i alt. Det har min kirke heldigvis ikke, dvs. gulvet skal nok i løbet af et par år skiftes ud, og det vil koste 200.000 kr., et beløb, som menigheden dog har stående i banken fra en arv til netop et sådant projekt. Så selve kirkebygningen vil ikke belaste

Bispedømmet i de kommende år. Hvorfor så nedlægge kirken?

Har der været store udgifter til ombygninger?

Inden for de seneste to-tre år har frivillige i menigheden ofret mange timer på at bygge et stort sakristi om til menighedssal og et mindre sakristi, samt ændre den tidligere kaffestue til skriftestol og samtaleværelse. Menigheden betalte blot udgifterne til materialer, og det kunne være inden for budgettet. Hvorfor så nedlægge kirken?

Er det en ”død menighed”?

Hvis man tager geografien i betragtning, så er messedeltagelsen (20%) på linje med gennemsnittet i Danmark (21%). Gennem de senere år har vi i Grenaa oplevet en næsten konstant stigning i messedeltagelsen, fra 18,8 deltagere i gennemsnit i 2005 til 25,7 i 2014, hvilket svarer til 20% af de 125 menighedsmedlemmer. Der er messe hver søn- og helligdag. Da Grenaa sogn ligger i ”udkantsdanmark” er der ikke ret mange dåb, bryllupper og begravelser (1-2 om året i hver kategori). Der er dog flyttet et par yngre familier med børn til området, og de er aktive i kirken. Som et væsentligt bidrag til en vurdering af, hvor ”død” menigheden er, kan jeg fortælle, at vi har 2 organister (ulønnede, naturligvis), 1 gudstjenesteleder og sakristan samt 1 kommuniionsuddeler, 4 faste lektorer, 3, der laver kirkekaffe, en 7-8 stykker, der deltager i rengøringsdagene, 1, der passer blomster, 2 faste ministranter og et engageret og velfungerende menighedsråd på 4 personer.

Blandt aktiviteterne uden for messen kan nævnes: Det såkaldte ”8. sakramente” (kirkekaffen, som vi altid har efter messen; mindst halvdelen af messedeltagerne plejer at deltage), ”Kirkekaffe med Indhold”, som er en særlig form for voksenundervisning, der afholdes den 2. søndag i måneden, en årlig pilgrimsvandring, en kvindegruppe, som mødes en aften hver anden måned og fordyber sig i den kommende søndags Evangelium, mangeårig deltagelse i Kvindernes internationale Bededag sammen med andre kristne lokale trossamfund, en årlig økumenisk gudstjeneste, deltagelse i modtagelsen af Betlehemslyset i december sammen med andre lokale

kristne, deltagelse i den lokale årlige kristne julehjælp, en årlig seminardag med foredrag og diskussion. Vi har en Caritas-repræsentant, en Missio-repræsentant og en repræsentant for Katolsk Medie Forum (og det er endda tre forskellige personer!). Jeg nævner blot disse ting her, fordi de ikke synes at indgå i planlæggernes beregninger. Hvis det altså ikke kun er antal kroner og præster, der er relevante? Jeg synes – igen i al beskedenhed – at menigheden er ret levende. Hvorfor så nedlægge menigheden og kirken? Hvis menigheden og kirken bliver nedlagt, mister vi det meste af ovenstående. Hvis man forestiller sig, at der skal være et ”messested” i Grenaa, så vil det komme til at koste en del penge, hvis det overhovedet er muligt.

Desuden vil de fleste af menighedens medlemmer få grumme langt til deres sognekirke. Hele 96 af vore 125 medlemmer bor i postnummer 8500 Grenaa. Dermed har de 63 km til kirke i Århus, hvilket tager 75 min. hver vej med toget og koster 125 kr. Med bil tager det kun 1 time, men parkeringen i Århus er dyr. Fra Grenaa til kirken i Randers er der 55 km. Sådan bliver det, hvis man nedlægger kirken!

Helge Clausen, 8543 Hornslet

Svar på læserbrev i KO nr. 1

Seminaristerne ved bispedømmet og Neokatekumenatets præstekollegium i Vedbæk gennemgår en uddannelse, der er tilrettelagt i samarbejde med og under ansvar fra jesuitternes Gregoriana Universitet i Rom. Her tilbringer de også det sidste studieår og tager deres afsluttende eksamen. Man kan på universitetets hjemmeside (www.unigre.it) se studieplanerne for at opnå en afsluttende grad i teologi.

I det efterfølgende pastorale praktikår har de her i bispedømmet undervisning i bl.a. den økumeniske situation i Danmark, Folkekirkens forhold, danske salmer med kompetente undervisere.

Generalvikar Niels Engelbrecht.

Udkantskirken, der blev væk

Så oprandt dagen for planerne om et nyt katolsk danmarkskort.

Nu planlægger man at nedlægge de små menigheder, men hvad med at man lukkede de sogne som tydeligvis ikke vil forsøge på at forsørge sig selv, menighedens størrelse underordnet?

Bispedømmet vil gerne spare på kontoen for vedligehold af mursten. Det er en ædel tanke. At lukke Haderslev, Kalundborg og Vordingborg er måske en beslutning, som objektivt set lå i kortene og nok ville hænde før eller siden i et Danmark med en stadigt mere geografisk opdelt befolkning, der sværger ved byerne. Men den store besparelse er der jo ikke tale om. De forslag kan umuligt stå alene. I øvrigt; hvem vil købe en katolsk kirke i Grenå, som vi selv ’overtog’ for den store sum af 1 krone tilbage i tiden? Nok har der været tider med inflation, men alligevel..

Overordnet set er oplægget i Katolsk Orientering en kende for ’matematisk’ i sin tilgangsvinkel. Tankerne ledes uvægerligt hen imod en koncert, der skal igennem en finansiel ’turn-around’, frem for på et katolsk bispedømme som et led i Guds Frelsesplan. Jeg efterlyser flere parametre til sammenligning. Antal frivillige i menigheden, kompetent undervisning og kvalitet i liturgien, det sociale liv i sognet, antal messer i ugens løb og tal på hvor mange aktivt praktiserende katolikker som kommer hvert sted.

Det interessante er ikke, hvad oplægget fra bispkontoret nævner. Det interessante består i hvad der helt præcist ikke bliver sat ord på og alt det andet mellem linjerne.

Det usagte først: hvad er status på Skt. Birgitta i Maribo? Det koster penge at rive kirken ned. Det påstås at koste mange penge at lave et ordentligt fundament, som er langtidsholdbart, under kirken. I listen begaves Lolland-Falster med 2 kirker, et ’messested’ og en præst.

Hvad blev resultatet af bestræbelserne på at få et ordenssamfund ind i Jesu Hjerte Kirke i Stenosgade?

Brønshøj & Ordrup, som for år tilbage blev erklæret

annekskirker til hhv. Herlev & Hellerup, fremstår i listen i KO som værende reelle hovedkirker i lighed med alle andre, hvorimod de i vejviseren benævnes som ’øvrige kirker og kapeller’. Men nu er det altså meningen, at de skal sammenlægges med nabosognene ’igen’?

Hvad med Køge, hvor Promana har indstillet at der ikke bruges en bøjet femøre på vedligehold af ejendommen grundet bygningens i forvejen miserable tilstand? Således kan man læse af regnskaberne på katolsk.dk, at der hverken i ’12 eller ’13 er brugt nogen penge overhovedet til vedligehold. Præsteboligen må ikke længere bebos. Men menigheden i Bjerggade bliver heller ikke opløst. Forsvinder sognet først, når bygningen ramler?

Hvad med ordenssamfundene, som forsvinder med deres personale og penge?

Strukturplanen er mestendels et resultat af lommemesmerter. I det nyeste nummer af sognebladet fra Roskilde står der uden omsvøb, sort på hvidt: ”I de sidste 3½ år har vi betalt næsten 500.000 kr. på vedligeholdelse af vore bygninger. Antagelig skal vi de næste fem år bruge ikke mindre end 5 millioner kr. til fortsat vedligeholdelse. Det kan vi formentlig ikke magte. Menighedsrådet vil se på sagen og overveje situationen. Lad os gøre at hvad vi kan og acceptere Herrens vilje.” Jeg går ikke ind for at Roskilde trues, men hvordan fortolker bispkontoret menighedens udtalelse?

Nu kommer vi så til det mellem linjerne: ”Planen er ... at sælge kirker og menighedshuse”.

Hvor gode er udsigterne til indtægter ved frasalg af mursten i Udkantsdanmark sammenholdt med de udgifter, der trods alt må være ved at leje sig ind i stedlige folkekirker med tilhørende faciliteter?

”Vi har... bygninger med et stort udækket vedligeholdelsesbehov ... på omkring 50 millioner kroner.”

Ved pastoralrådsmødet i november blev der omdelt en opgørelse over vedligeholdsefterslæbet for Ansgarstiftelsens ejendomme. Undtaget herfra var enkelte bygninger, som endnu ikke er i del af fælleskassen, men som dog snart bliver det, jævnfør Thomas Larsens svar af læserbrev i KO. Nr. 17, december 2014.

Hvor stor en andel af de 50 millioner kroners efterslæb ligger i Grenå, Haderslev, Tønder, Kalundborg, Vordingborg, Assens, Thisted & Nyborg? Eller er efterslæbet koncentreret i andre bygninger?

”De (nye enheder) skal have et medlemstal, så de kan være økonomisk selv bærende”

Tja, succesen afhænger vel af om man er i stand til at omsætte de teoretisk flere kunder i hver enkelt butik til aktive kirkeskattebetalere. Ellers er det håbløst. Er det realistisk, at denne øvelse vil tabe eksisterende skattebetalere på gulvet i ren frustration og arrigskab?

Jeg er ikke modstander af et nyt danmarkskort, og jeg så gerne at antallet af sognereduktioner blev mere massivt end hvad der pt. er lagt op til. Hellere det end at vi med jævne mellemrum skal opleve, at ’grønthøsteren’ skal en tur hen over herlighederne for at få finanserne til at hænge sammen på ny.

Lad os få skabt nogle overordnede rammer, der er holdbare og levedygtige.

Afslutningsvis vil jeg anbefale menige katolikker uden aktindsigt at visitere Grenås hjemmeside. De har lagt alle relevante dokumenter frem.

Rasmus Kaare Frederiksen, 2720 Vanløse

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer.

- Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.
- Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde).
- Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.
- Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk

Eller som brev til: Katolsk Orientering, redaktionen, GI Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Vassula Ryden

Svar på læserbrev af Nina Marie Lassen
Katolsk Orientering nr. 1.

Nina Marie Lassen bringer i sidste nummer af Katolsk Orientering 16.01.15 et læserbrev, i hvilket hun efter interview med Iben Thranholm om Vassula Ryden i Kristeligt Dagblad 06.12.14 giver indtryk af, at Vassula Ryden en gang for alle skulle være forkastet af den Katolske Kirke. Faktum er imidlertid, at Troselærekongregationen over en årrække har haft en særdeles interessant dialog med Græsk-Ortodokse Vassula Ryden, som jeg her kort vil redegøre for, da jeg selv var involveret i den. Idet denne dialog aldrig er beskrevet i dansk, katolsk sammenhæng, takker jeg hermed Nina Marie Lassen for lejlighed til at redegøre for den her.

Sandt er, at Troselærekongregationen i 1995 udgav en såkaldt Notifikation i hvilken man anførte en række kritiske punkter. Selv påbegyndte jeg doktoratstudierne ved la Gregoriana i Rom i 1997 med en afhandling om det kristne profetbegreb. Afhandlingen udkom i 2007 på Oxford University Press med Pave Benedikts forord. Her behandler jeg bl.a. den kristne profetis historiske udvikling, hvortil hører, at de fleste anerkendte profetskikkelser har været kvinder, er blevet forkastet af samtiden og i værste fald brændt på bålet, og først årtier senere ophøjet som helgener og kirkefornyere. I den forbindelse har jeg også et kapitel om Vassula som et muligt nulevende eksempel på kristen profeti - og det røre, en sådan erfaring skaber i kirkens liv. Her kommer jeg også til den konklusion, at hendes budskaber og egen erfaring stemmer overens med dem, der er gået forud for hende. I Vassulas tilfælde er der imidlertid sket det historiske, at hun - efter den første kritiske stillingtagen fra 1995 - som nævnt har haft en dialog med Troselærekongregationen, der har undersøgt hendes budskaber grundigt, mens hun var i live, hvilket er historisk.

Udgangspunktet for denne dialog var, at jeg i starten af 1998 havde et interview med den daværende præfekt for Troselærekongregationen, Kardinal Ratzinger, publiceret i Communio, 30Giorni og andetsteds om netop den kristne profeti, hvor jeg også bragte samtalen ind på situationen omkring Vassula og efterfølgende også spurgte, om han ville møde Vassula. Det afviste han med 1995-Notifikationen som begrundelse. Men, sagde han: Han ville gerne, at Troselærekongregationen kunne have en dialog med hende, hvis hun var interesseret. Dette var starten på dialogen mellem Vassula og Troselærekongregationen og flere implicerede parter, bl.a. den nuværende Kardinal Grech, Kardinal Bertone, Vassula og mig selv. Vassulas mand var selv i 1998 blevet headhuntet til en ledende stilling i IFAD, FN's landbrugsorganisation, der har hovedsæde i Rom, hvilket faciliterede dialogen.

Jeg havde selv advaret Vassula om, hvad hun gik ind til: Troselærekongregationens skrivelse fra 1995 var en advarsel. En egentlig fordømmelse kunne, som Ratzinger forklarede i mit interview med ham, kun finde sted på baggrund af en formel dialog, der, såfremt Troselærekongregationens konklusion var negativ, også kunne føre til, at Troselærekongregationen formelt kunne fordømme Vassula. Værende overbevist om ægtheden af sin egen erfaring havde hun imidlertid ingen frygt. Dialogen varede til 2004 og indebar en kritisk læsning af alle hendes bøger, som Vassula havde overleveret til Troselærekongregationen, hvorpå Grech på vegne af Ratzinger skrev et brev til hende med Notifikationens kritiske spørgsmål. Disse besvarede Vassula i en længere skrivelse, hvilket efter rum tid igen bragte Troselærekongregationen til en forsigtig positiv udmelding om, at Vassula i dialogen havde tilvejebragt "nyttige klargørelser" og at hendes budskaber nu skulle læses i lyset af samme.

Kardinal Grech kaldte hendes svar "Excellent" og selv sagde Kardinal Ratzinger til mig: Die Vassula hat ja sehr gut geantwortet!" Konklusionen var således, at Vassula endelig kunne møde Kardinal Ratzinger i privat audiens i november 2004, kort tid inden han blev valgt til Pave. Et brev fra 2007 fra Kardinal Ratzingers efterfølger, Levada, har imidlertid igen skabt røre. Brevet

bekræfter i et første punkt, at Notifikationen stadig står ved magt, men i et andet punkt at ovennævnte dialog har ændret situationen, hvorefter den troende selv må læse og vurdere budskabernes ægthed; brevet slutter imidlertid med et tredje kritisk punkt om de økumeniske bedegrupper, der er opstået om Vassulas budskaber, samt at de troende skal følge Kirkerettens anvisninger om økumeniske bedegrupper. Brevets forskelligartede signaler affødte flere henvendelser fra biskopper og kardinaler til Troselærekongregationen med ønske om en klar udmelding. Ud fra mit kendskab til Kirkens håndtering af angivelige nådegaver, vurderer jeg, at man, så længe Vassula stadig lever, ønsker en forsigtig og uafklaret holdning til hende. De troende er, også i Levadas brev, udtrykkeligt opfordret til selv - ud fra læsning af hendes budskaber og hendes klargørelser - at beslutte sig for, om de vil tro på Vassulas åbenbaringer eller ej - ligesom det i øvrigt er tilfældet med andre åbenbaringer, også dem, Kirken har sanktioneret.

Jeg har selv i detaljeret form og med alle underlag dokumenteret dialogen og dens detaljer her: www.cdf-tlig.org.

Kardinal Prospero Grechs anmeldelse i Inside the Vatican af Vassulas selvbiografi kan læses her: <http://insidethevatican.com/tag/vassula-ryden>

Tidligere generalvikar Lars Messerschmidts kommentar til Kardinal Levadas brev fra 2007 kan læses her: http://sandtilvivud.dk/attachments/File/Notat_Troselærekongregationen_om_Vassula_15.08.07.pdf
Niels Christian Hvidt, 5000 Odense C

Vassula Ryden og daværende kardinal Joseph Ratzinger november 2004 Foto: Niels Chr. Hvidt.

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)

Redaktør: Lisbeth Rütz

Layout: Carsten Meyer-Jensen

Annoncer og abonnement: Lisbeth Rønne
roenne@katolskorientering.dk

Medarbejdere i dette nr.: Torben Riis, Vibeke Fenger-Petersen, Malene Fenger-Grøndahl, Erling Brodersen, Ulla Elmquist, Lars Pauli, Niels Chr. Hvidt.

Redaktion og annoncer:

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.

E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042

Abonnementspris 510 kr. helårligt.

Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Greentech Rotaprint - Distribueret oplag 10.727
ISSN 0902-297X

Bispedømmets kalender

Februar

Lørdag 7. kl. 14.30-17.00: Voksenkatekese, tema: "De ortodokse kirker" v/ Helge Clausen. Sted: Sankt Ansgars Kirkes menighedslokaler, Bredgade 69, Kbh. Kr. 40,00 til materialer, kaffe og te. Slutter med messe kl. 17.00.

Torsdag 12. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade 27C, Kbh. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkekrummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45

Fredag 13. kl. 18.00-19.30: "Åben Dør". Personlig forbøn og samtale, v/ pastor Lars Messerschmidt m.fl. Sted: Jesu Hjerter Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4A, Kbh. V. Info: www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Mandag 16. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Mandag 16. kl. 19.00-21.00: Foredrag: "Helligånden" v/ pastor Lars Messerschmidt m.fl. Jesu Hjerter Kirkes menighedssal, Stenosgade 4 B, København V. Info: www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Lørdag 21. kl. 14.00: afholdes SYGEDAGEN i Sankt Mariæ Kirke, Frederiksberg, med mulighed for modtagelse af "De Syges Salvelse" i messen, som læses af biskop Czeslaw Kozon. Mulighed for skriftemål fra kl. 13.15.

Fredag 27. kl. 19.00- ca. 21.00: Forsonings- og helbredelsesmesse. Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, København V, v/ pastor Lars Messerschmidt m.fl. Skriftemål fra kl. 18.00. Info: www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Lørdag 28. kl. 14.30-16.30: Temalørdag: "Caminoen - en moderne Odysse" v/ Ole Due. Sankt Therese Kirke, Bernstorffsvej 56, Hellerup

Første og sidste onsdag i måneden kl. 17.30-19.30: Hjælp til misbrugere og pårørende ved den katolske organisation Cenacolo. Rådgivningen finder sted i Bredgade 69 A, Kbh. K. Tlf.: 51 53 41 60

Skt. Thomas Fællesskabet inviterer til eukaristi, lovprisning og katekese. Sted: Oratoriet, Vor Frue Kirke, Ryesgade 26, Aarhus C. Info: p. Herbert, SJ, 87 30 70 42 eller 24 27 86 89, Jan Zielaskiewicz, 50 29 13 57, eller e-mail: johny.zet@gmail.com
Hver onsdag kl. 19.00-21.00., undtaget 1. onsdag i måneden
Messe med forbøn for de syge afholdes den 1. onsdag i måneden fra kl. 19.00-21.00. Sted: Vor Frue Kirke. Ryesgade 26. 8000 Aarhus C.
Hver den 1. onsdag i måneden, undtagen 1/4.

Skt. Thomas Fællesskabet inviterer til tilbedelse hvor Det Allerhelligste Sakramente udstilles. Intentionen er, at denne tilbedelse skal være en åndelig forberedelse til den messe som afholdes 1. onsdag i måneden med forbøn for de syge. Sted: Vor Frue Kirke. Ryesgade 26. 8000 Aarhus C.
Tilbedelsen afholdes kl. 19.00-24.00, Datoer: 30/1, 27/2, 1/5 og 29/5.

Retræter om ny-evangelisering ved José H. Prado Flores fra Mexico og Angela Chinese, fra Brasilien. Den 21. februar 2015 i København. Den 28. februar i Aarhus. Tidspunkt: Kl. 8.00-21.00, der veksles mellem undervisning, bøn og eukaristi
Emne: Jesu Kerygma, forkyndelse af Jesus. Pris: 350 kr. per person inkl. forplejning

Yderligere info og tilmelding: Skt. Thomas Fællesskabet, tlf. 50 29 13 57 efter kl. 16.00 / e-mail: sankt.thomas.aarhus@gmail.com, eller Pater Herbert Krawczyk, Vor Frue Kirke Aarhus

København: Sankt Ansgars menighed, Bredgade 69, 1260 København

Aarhus: Skt. Knuds Skole (gymnastiksalen), Ryesgade 24, 8000 Aarhus C

Helligåndsseminar på Magleås den 13.-15. marts, v/ Geoff og Gina Poulter. Oplysninger: Maria Truelsen. Tlf.: 24 60 23 08 eller e-mail: mariatruesen@mail.tele.dk

Der er MobilKirke 1. og 3. torsdag mellem kl. 20.00 og 22.00. Der er mulighed for sam-tale, forbøn, velsignelse, samt kaffe og kage. Mobilkirken står på Gammel Torv i København. Alle er velkomne.

Konvertitkursus, Storkøbenhavn 2014/15. Tænk du på at konvertere til Den katolske Kirke? Bispedømmet har i mange år tilbudt et gratis kursus i katolsk tro og praksis. Undervisningen varer fra september til maj og finder sted hver torsdag kl. 19.30 i Sankt Ansgars Kirkes menighedslokale, Bredgade 69 A. Kbh.
Ingen tilmelding - mød blot op! Yderligere oplysninger: www.katolsk.dk

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

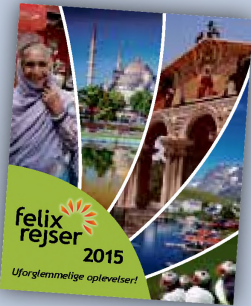

Tirsdag og torsdag 10-12 og 13-16.45
Onsdag og fredag 10-12 og 13-16
Mandag lukket. bibliotek@katolsk.dk
Tlf: 33 55 60 90

Bestil nyt katalog med uforglemmelige oplevelser

felix rejser.dk

7592 2022

Lourdes: "Glæden ved mission"

Festen for Vor Frue af Lourdes fejres på dagen onsdag d. 11. februar kl. 19.00 i Domkirken Sankt Ansgars kirke, efterfulgt af informationsmøde om årets valfart til Lourdes 3.- 10. august 2015

IPSICC

International Psychotherapeutic School in Christian Culture

Fokus på seksuelle, emotionelle, fysiske og åndelige overgrebsproblematikker

IPSICC - den certificerede psykoteraeutiske uddannelse - baseret på et kristent menneskesyn starter nyt hold i Kolding d. 1.-8. august 2015.

Uddannelsen foregår på engelsk, den tages over 4 år og er opdelt i 11 moduler. Den er tilrettelagt, så man samtidig kan passe et fuldtidsarbejde. Se nærmere på www.ipsicc.org for yderligere information og tilmelding.

Eventuelle spørgsmål til:

International leder for IPSICC: Vibeke Møller, læge og psykoteraeut MPF: vibeke@ipsicc.org
Telefon: +45 29891431

Fang læserens opmærksomhed

Hvis ikke dine kunder ved du findes, hvordan skal de så finde dig?

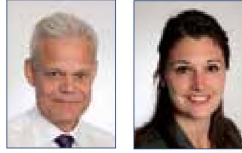
Med en annonce i Katolsk Orientering, når dit budskab ud til mere end 15.000 katolske læsere.

Skriv til roenne@katolskoriering.dk for mere information om hvordan din forretning bliver synlig i Katolsk Orientering.

Vanløse Begravelsesforretning

Jyllingevej 8 · 2720 Vanløse

Deres lokale bedemand siden 1940...

Steen Jørgensen Mariette Jørgensen

38 71 75 01

Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os. Vi træffes også aften, weekend og helligdage.

www.v-lm.dk

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

VI VII VIII IX X XI XII I II
KØBENHAVNS URMAGER VÆRKSTED
MARTIN ELSIG LAURSEN

tilbyder reparation af alle slags ure: Standure, vægure, lommeure eller armbåndsure på vores eget værksted

Ved større ure henter og bringer vi. Skift af batteri og rem, mens De venter

Lange-Müllers Gade 15. kld. 2100 København Ø
Tlf. 22 83 01 08
www.urmagerværkstedet.dk

Katolsk Bibelskole på Magleås

Den 13. - 15. marts 2015

Tema: Nyt liv i Helligånden – et "Life in the Spirit Seminar"
Sted: Magleås Kursuscenter, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
Pris: 1.200 kr. i enkelt værelse + fuld forplejning
Præst: p. Benny Blumensaat
Arrangør: Maria Truelsen

Oplysning og tilmelding: Maria Truelsen
Tlf.: 24 60 23 08
E-mail: mariatruelsen@mail.tele.dk

www.katolskoriering.dk

Hjælp med at sikre Kirkens beståen - også når du er borte

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente.

Arv til Kirken er fritaget for alle afgifter og går derfor ubeskåret til Kirkens arbejde.

Læs mere på www.katolsk.dk eller ring til

Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 80

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Ubeskåret støtte

www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom

- en katolsk bedemand

T 39 29 60 08

Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

- Arv og Testamenter
- Ægtepagter
- Familiesager
- Dødsboer
- Køb af ejendom i Danmark og udlandet.

Advokat Sandra Moll

Telefon: 31 35 35 60
Fax: 31 73 25 84

E-mail: sandra@moll.dk

Tømrer- og Muremester Keld Erik JOHNSEN

Tlf. 54 43 99 08

En katolsk håndværker

Tømrer-muremester Keld Erik Johnsen udfører håndværksarbejde overalt på Lolland Falster, Sydsjælland og Københavnsområdet.

Vi har mere end 30 års erfaring inden for håndværksfaget med blandt andet renoveringsopgaver på katolske kirker, menighedsbygninger og skoler samt nybygnings- og renoveringsopgaver for privatkunder.

Vi er medlem af Dansk Byggeri og Nyk. F. Murerlaug.

Kontakt os for et uforpligtende møde.

Tømrer-muremester Keld Erik Johnsen
Ankervej 12, 4800 Nykøbing F. Tlf.: 54 43 99 08

post@keldjohnsen.dk
www.keldjohnsen.dk

dansk byggeri

Medlem af Dansk Byggeri

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 3, som udkommer **fredag den 27. februar** skal være redaktionen i hænde senest **mandag den 9. februar**

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 4, som udkommer **fredag den 13. marts** skal være redaktionen i hænde senest **mandag den 23. februar**

Mord, blasfemi og grænserne for intolerance

Refleksioner over terrorangrebet i Paris.

Tekst: Phil Lawler, redaktør for Catholic World News

KOMMENTAR Skal vi ikke stoppe al den snak om signalpolitik?

Du siger "I'm Charlie". Men ville du selv have offentliggjort de tegninger, som gjorde Charlie Hebdos redaktører til mål for jihadister? Og vil du offentliggøre dem nu?

Lad mig spørge på en anden måde: Du siger du vil kæmpe for pressefriheden. Men vil du også kæmpe for at forsvare en mere kantet, grovere udgave af magasinet Mad (amerikansk satiremagasin, red.)?

Charlie Hebdos redaktører vidste hvad de gjorde; ved at gøre grin med Islam gjorde de sig selv til målskiver. De var

modige nok til at stå ved deres principper i forsvaret for ytringsfriheden. Vi kan og bør bifalde deres mod og forsvare dette princip dog uden at omfavne den måde, de valgte at gøre det på.

Hvilken lære kan vi udtrække fra attentatet mod Charlie Hebdo? De fleste kommentatorer er enige om at afvise vold og forsvare ytringsfriheden. Det er nemt nok. Men bør og skal vi også forsvare bevidste forsøg på at fornærme andre?

Charlie Hebdo har en lang tradition for at fornærme især troende, og den franske satireavis var lige så god til at fornærme kristne, jødiske og muslimske

overbevisninger. Kristne og jøder reagerede til tider med afsky, mens muslimer, og kun dem, reagerede med vold.

Der er derfor kritiske faktorer i denne tragiske hændelse. Charlie Hebdo fornærmede mange og radikale muslimer reagerede med geværlid. Alle er vi enige om at massakren var moralsk forargelig. Men nogle – faktisk mange – synes også at Charlie Hebdos tegninger er forargelige. Men det sidste retfærdiggør ikke det første.

Det sikre, diplomatiske svar på mordene i Paris er en from hensigtserklæring om at vi alle må afvise intolerance. Men der er en modsigelse i denne kliché, for skal vi også være intolerante overfor intolerancen?

Bill Donohue fra Catholic League (amerikansk interesseorganisation, red.) er blevet skarpt kritiseret for i en offentlig erklæring at have antydnet, at Charlie Hebdos redaktion selv var skyld i denne

massakre. Donohue fastslog dog at vold mod journalister "ikke kan tolereres". Og han fortsatte: "Men vi bør heller ikke tolerere en sådan form for intolerance, der fremprovokerede denne voldelige reaktion".

Efter Donohues' mening repræsenterer Charlie Hebdos satiriske tegninger en form for intolerance. Det mener i hvert fald et mindretal i en tid, hvor mange skribenter indtrængende opfordrer os til at bakke op om Charlie Hebdos sag i tolerancens navn. Alligevel har Donohue en vigtig pointe.

Hvad Charlie Hebdo ikke kunne tolerere var offentligt fromhedsliv. De redaktionelle tegninger stødte de troende med håbet om at fremkalde en modreaktion. Selv om de fordømte drabene i Paris, var det derfor forståeligt, at religiøse ledere kun halvhjertet forsvare Charlie Hebdos fremgangsmåde. Når franske katolske

Fortsættes nedenunder ►

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

42512

Afsender: Katolsk Orientering

Katolsk Orientering · nr. 2

6. februar 2015 · 41. årgang

præster og imamer i en fælles udtalelse beklagede volden tilføjede de samtidig, at mediet burde "bringe informationer der respekterer religionerne".

Charlie Hebdos redaktører ville naturligvis afvise en sådan opfordring. Det ville de fleste, som lever i et frit samfund, også gøre. Mener vi virkelig at journalister skal tilgå religiøs tro på samme ens respektfulde måde? Gælder det for alle religioner? Og dem som opfordrer til at myrder sine kritikere?

Nej, vi mener at journalister frit skal kunne sætte spørgsmålstegn ved og kritisere religiøse overbevisninger. Nok mener vi, at kritikken bør udtrykkes respektfuldt, men vi vil ikke undertrykke den. Og da selv den mest respektfulde kritik vil virke blasfemisk for nogle troende, når vi frem til konklusionen, at vi ikke kan have ytringsfrihed uden at tolerere (ægte eller opfattet) en vist mål af blasfemi.

Men hvad så med tilsigtet blasfemi – dvs. at udtrykke synspunkter, som ikke søger at overtale eller kritisere, men blot at fornærme? Problemet er også her at bestemme, hvilke typer af udsagn der falder ind under denne kategori. I et sundt sekulært samfund bliver folk, der overskrider denne tærskel, mødt af offentlig fordømmelse eller social udstødelse. Denne form for reaktion rummer den egentlige betydning af tolerance: villigheden til at være vildt uenige men ikke til at løse ordstriden på en voldelig måde.

Tolerance udspringer af den kristne kultur, uvant for Islam. Som pave Benedikt XVI blidt bemærkede det i sin berømte Regensburg-forelæsning har den muslimske verden aldrig helt accepteret

fornuftens forrang som et middel til at løse disputer. I den islamiske verden har det det sidste årtusinde været sværdets mænd, som har vundet alle argumenterne.

Denne fremgangsmåde – viljen til at ty til vold – er noget den sekulære verden hverken kan eller bør acceptere. Som New York Times lederskribent Ross Douthat så rammende udtrykker det:

Hvis en tilstrækkelig stor gruppe af ligesindede er parate til at dræbe dig for at udtrykke noget er det næsten helt sikkert at dette bør ytres. Ellers får den voldelige vetoret over vores liberale civilisation, og skulle det ske ville der ikke længere være tale om en liberal civilisation.

”De fleste kommentatorer er enige om at afvise vold og forsvare ytringsfriheden. Det er nemt nok. Men bør og skal vi også forsvare bevidste forsøg på at fornærme andre?”

I sin bedste betydning Charlie Hebdos budskab, at vi ikke kan tillade frygt for islam at begrænse vor ytringsfrihed. På dette punkt er jeg "I'm Charlie".

Desværre er det ikke den konklusion de fleste lederskribenter udleder af tragedien i Paris. En stor del af dem havner i stedet i to blindgyder.

En gruppe af dem afviser intolerance og antyder – i visse tilfælde endda fastslår – at alle religiøse overbevisninger bør anses som en trussel mod ytringsfriheden. Denne gruppe ser blasfemi ikke som den pris vi må betale for ytringsfrihed, men som en fornøjelig konsekvens af denne frihed. Således viser fortalerne for tolerance deres intolerance over for folks tro.

Og ikke alene tro. I Paris deltog alle civilsamfundets spidser i et offentligt møde i solidaritet med ofrene for massakren. Men lederne af højrepartiet Front National var ikke inviteret. De blev åbenbart anset for at være "intolerante". Men uanset dets mangler har Front National ikke brugt vold til at fremme dets synspunkter. Bør budskabet om tolerance så ikke være at alle synspunkter er velkomne, så længe de udtrykkes fredeligt? Åbenbart ikke.

Den anden gruppe af lederskribenter (overlapper undertiden de første) ser drabene i Paris som en provokation mod Vesten, som skal besvares ved at øge de offentlige angreb på Islam. De opfordres til at benytte stærke doser af den medicin, Charlie Hebdo selv foreskriver; flere satiriske tegninger og mere hån mod højt skattede muslimske overbevisninger.

Hvad vil det medføre andet end at drive flere muslimer i armene på dem, der rekrutterer til hellig krig? John Asumah skriver i en sober analyse i tidsskriftet First Things:

At anklage Islam for at være en dødselskende religion – eller Koranen og profeten Muhammed som henholdsvis lov og eksempel for terrorister – er vand på møllen for forskruede fanatikere. Det forstærker blot deres vildfarne tro om at de, og kun de, er sande muslimer.

Alligevel er det umuligt, og uklogt for rationelt tænkende mennesker at afveje den kendsgerning, at mordene i Paris blev begået af fanatiske muslimer – ikke fanatiske kristne, jøder, buddhister eller sikher. Størsteparten af muslimer er naturligvis ikke voldelige fanatikere. Alligevel synes det indlysende, at Islam har et problem med voldelig ekstremisme.

Det er et problem, når man mere er villig til at løse uoverensstemmelser med magt end ad fornuftens vej – det problem pave Benedikt påpegede i Regensburg.

Endnu et problem skal nævnes her. Forvirringen i den vestlige verdens reaktion på Charlie Hebdo-massakren viser, at det moderne sekulære samfund ikke rigtigt forstår hvad et frit samfund er, hvad det medfører og hvad det kræver. Vi taler om tolerance uden at forstå hvad det betyder eller grænserne (hvis nogen) for vor tolerance. Vi kræver, at andres synspunkter respekteres samtidig med at vi kræver retten til blasfemi. Vi siger at vold udgør en trussel mod vores kultur uden at have nået til en fælles enighed af hvad "vores" kultur er.

David Warren kommer på sitet Catholic Thing med denne skarpe kommentar: "Der er blevet sagt en del vrøvl om 'forsvaret af vore værdier'. Det er vand på fanatikernes mølle fordi de ved, at vi ikke har nogen".

Islamiske fanatikere – og ikke kun fanatikere – betragter den vestlige verden med foragt og ser den som et gudløst samfund, hvor en elite alene betragter troen som mål for blasfemi. Omvendt betragter Vesten den islamiske verden som et ufornuftens væksthus, der frembringer eksotiske og uforudsigelige voldelige grupperinger. Desværre er der en vis sandhed i begge synspunkter. Drabene i Paris er det seneste blodige bevis på en social konflikt, der ikke vil ophøre før vi – både Vesten og Islam – tager favntag med den udfordring, pave Benedikt udstedte i Regensburg.

Katolsk Orientering

SALIGKÅRING Intet taler mere mod en saligkåring af Oscar Romero, ærkebiskop af San Salvador, og Helgenkåringkongregationens råd af teologer har nu enstemmigt anerkendt ham som en martyr, der blev myrdet af "had til troen".

Det meddelte Vatikanets kongregation for helgenkåring tirsdag den 3. februar i et dokument, der anerkender Romero som martyr. Romero blev den 24. marts 1980 myrdet under omstændigheder, der aldrig er blevet fuldt opklarede.

Romero efterfulgte den 23. februar 1977 Luis Chavez som den fjerde ærkebiskop af San Salvador. Regimet anså ham for en ufarlig, konservativt præget teolog; men alt ændredes, da Romeros nære ven, befrielsesteologen og jesuitten Rutilio Grande, samme år blev myrdet af militæret. Ærkebiskoppen krævede mordet opklaret og de skyldige straffet. I sine radioprædikener blev Romero efterhånden kendt som en utrættelig forkæmper for menneskerettighederne og de fattige. Da folkefronten ved et kup afsatte diktatoren Somoza i nabolandet Nicaragua, tog militæret magten i El Salvador for at forhindre en kommunistisk revolution.

Oscar Romero saligkåres

Den endelige dato er endnu ikke fastsat.

Tekst: Lisbeth Rütz

Romeros forhold til regeringsjuntaen blev mere og mere anspændt, og den 24. marts 1980 blev han myrdet under fejringen af den hellige messe. Det menes, at en dødspatrolje ledet af major Roberto d'Aubisson Arrieta stod bag mordet; men han blev aldrig dømt for det. Efter mordet på Romero kom det til en borgerkrig mellem regeringen og guerillabevægelsen FMLN. Omkring 70.000 mennesker døde under den 11 år lange borgerkrig.

Romeros saligkåringssproces åbnede allerede i 1990 på lokalt plan og blev i 1997 indledt i Rom. Saligkåringen er trukket i langdrag. Det skyldes blandt andet forbehold i Vatikanet over for befrielsesteologien og vanskeligheder ved at definere, om Romero var en politisk eller religiøs martyr. I El Salvador har Romero i mange år været de facto helgenkåret.

I 2007 erklærede pave Benedikt XVI, han "ingen tvivl" havde om, at Romero

var værdig til saligkåring, og i marts sidste år erklærede Frans, at der ikke findes flere hindringer for en saligkåring. Dekretet fra Vatikanet erklærer, at de formelle og saglige forudsætninger for saligkåringen er opfyldte; men en dato foreligger endnu ikke. I anledning af 30-års dagen for mordet på ham blev den 24. marts i 1990 af FN erklæret for international dag for menneskerettighederne. Kort før mindedagen i år vil Barack Obama besøge hans grav. Den kommende saligkåring anses for en meget vigtig begivenhed i hele Latinamerika. I august 2017 er det 100-året for Romeros fødsel.

Befrielsesteologi

Befrielsesteologien er opstået som reaktion på politiske og sociale problemer i Latinamerika i 1960'erne og 70'erne. Den har taget sit navn fra peruvianeren Gustavo Gutierrez' bog *Teologia de la liberacion* (1972) og har de fattige som sit fokus.

Troslærerkongregationen fastslog under kardinal Joseph Ratzinger, den senere pave Benedikt XVI (2005-2013), i 1984 og 1986, at Kirkens lære er uforenelig med en marxistisk inspireret befrielsesteologi. Fokus for befrielsesteologien er de fattige. Dens mest kendte forkæmpere er brødrene Leonardo og Clodovis Boff fra Brasilien, den nicaraguanske ex-kulturminister Ernesto Cardenal, Oscar Romero og den afdøde brasilianske ærkebiskop Dom Helder Camara.

Demonstranter mindes ved en procession i San Salvador den 22. marts 2014 den myrdede ærkebiskop Oscar Romero. Foto: Reuters: Jessica Orellana.

"Uenighed skal udtrykkes i samtale – ikke i vold og angreb"

Muslimere og kristne opfordrer til sammenhold efter drab på filminstruktør og jødisk sikkerhedsvagt.

ERKLÆRING

Dagen efter skudepisoderne i København den 14.-15. februar ved kulturhuset Krudttønden på Østerbro og foran den jødiske synagoge i Krystalgade, hvor to personer blev dræbt og adskillige politifolk såret, udsendte Danske Kirkes Råd og Kontaktgruppen for Muslimere og Kristne følgende erklæring:

"Danske Kirkers Råd og Kontaktgruppen for Muslimere og Kristne, som består af valgte repræsentanter for danske muslimske trossamfund og kristne kirker, er rystet over det seneste døgnbegivenheder i København. Vi har de dræbte og de-

res pårørende i vores tanker, og beder for dem. Samtidig opfordrer vi til fællesskab og sammenhold i Danmark.

Angrebet på et debatarrangement, hvor en filminstruktør blev dræbt og flere politifolk såret og siden angrebet på synagogen, hvor en vagt blev dræbt og yderligere politifolk såret vækker afsky både herhjemme og ude i verden – og med rette.

Vi må alle som medborgere værne om demokratiet og om retten til at samles for at udveksle meninger eller for at praktisere vores tro uden frygt for at miste livet. Angreb som dem, der er sket i København

er et angreb på medmenneskeligheden. Derfor er det vigtigt, at vi på tværs af religiøse og politiske skel står sammen for fredelig sameksistens og respekt for frihed og demokrati. Uenighed skal udtrykkes i samtale – ikke i vold og angreb.

Vores Gudstro kalder på forsoning, fællesskab og medmenneskelighed i troen på, at vi som Guds skabninger alle er ligeværdige mennesker. Vi, som tilhører kristendommen eller islam, er sammen med jøderne børn af Abraham og burde holde af hinanden, hjælpe og støtte hinanden. I dag er vi alle ét med familien på Østerbro og ét med den jødiske familie i sorgen over tabet af de to mænd.

Danske Kirkers Råds forretningsudvalg og Kontaktgruppen for Muslimere og Kristne".

Den katolske Kirke i Danmark er repræsenteret i begge organer.

NM

Fasten

Pavens fastebudskab. Fastebestemmelserne. *Læs mere side 4.*

Teopoeten

Grethe Livbjerg skriver om Johannes af Korset. *Læs mere side 5.*

Familien

Nordisk katolsk familiekonference. *Læs mere side 6.*

Fasteindsamling

Sårbare kvinder i Niger. *Læs mere på midtersiderne.*

KO mener

"Jesus, hjælp mig!"

Det er som bekendt lettere at forholde sig til det i ens nærhed end det ude i periferien. De tragiske skudepisoder i København den 14.-15. februar berøvede to uskyldige mennesker livet og affødte siden en national selvrefleksion over hvordan gerningsmanden, født og opvokset i Danmark – et land, der hylder frihed, fællesskab og rummelighed – kunne begå denne udåd.

I et land fjernt fra vore breddegrader og dermed også vor mentale radar, ved Libyens middelhavskyst, udspillede sig en endnu mere ulykkelig tragedie. IS-jihadister offentliggjorde samme søndag en video, der viste 21 kristne koptere brutalt blive halshugget alene fordi de var kristne. Med 'Jesus, hjælp mig!' på læberne blev disse egyptiske fiskere de seneste ofre i en grusom udrensning af kristne fra hele Mellemøsten – hvilket danske medier stort set ikke fandt ulejligheden værd at omtale for hvorfor dog ødelægge den gode stemning af fællesskab med de velmenende taler under mindehøjtidelighederne og fakkeltogene og al den positive snak om sammenhold og respekt for de forskellige trossamfund?

Her på vore 'oplyste' breddegrader vil de fleste nok mene at det, at blive halshugget for ens tro, hører en mørk og svunden tid til. Men lignende grusomheder over hele Mellemøsten viser desværre, at det ikke er tilfældet, og at døden under bødelsens hånd er den mulige skæbne for mange af de tilbageværende kristne i området. Deres eneste 'forbrydelse' er at de holder fast i den tro, de har fået overleveret og har holdt i hævd generation efter generation mange århundreder før profeten Muhammed kom til verden.

At kristne fortsat skal udgyde deres blod for deres tro er et trist vidnesbyrd om hadet til kristendommen i visse dele af verden. For uanset om de er katolikker, ortodokse, koptere eller protestanter tilhører disse martyrer alle os kristne og minder os fortsat om, at martyrdøden er den ultimative pris at betale for at tro, at alle mennesker er skabt i Guds billede og at ingen mennesker er mere værd end andre.

Hans Hauge stiller i en kronik i Berlingske Tidende den 17. februar spørgsmålet: 'Hvis terror er problemet, er fællesskabet så løsningen?' og angriber den hule markering af fællesskab, som fakkeltogene var udtryk for. For i et moderne samfund med dens individualisering, skriver han, er fællesskaber en trussel mod individet, der er den eneste minoritet, der findes.

Egoismen og ligegyldigheden har nået et sådan omfang at vi i dag kan tale om en 'globalisering af ligegyldigheden', jf. pave Frans' fastebudskab. Mange talere under mindehøjtidelighederne i Danmark kredsede om begrebet 'fællesskab'. Hvorfor mon? Er ligegyldigheden over for ens næste og for Gud ikke netop blevet et grundvilkår i det moderne samfund, selv for os kristne i sikker afstand fra grusomhederne i Mellemøsten? Et ægte fællesskab opnår vi kun ved at vi hver især bliver øer af barmhjertighed, hvor kærligheden til næsten er dybt forankret i vore hjerter – alt andet er blot tom og velmenende snak. NM

Kæmper mod udbredelsen af genusteorien

De italienske biskopper kritiserer en omsiggribende tendens.

Tekst: Catholic News Agency, redigeret af Niels Messerschmidt

SKOLEKAMP Den italienske bispekonferences generalsekretær, biskop Nunzio Galantino, understreger i en udtalelse, at forekomsten af lærebøger i landets skoler, hvori genusteorien fremstilles som sandhed, er at se bort fra de biologiske kendsgerninger.

Genusteorien, eller genusteorien, er forestillingen om at en persons 'genus' (køn) først og fremmest er en kulturel og social konstruktion og ikke nødvendigvis udspringer af ens biologiske køn.

På bispekonferencens møde fremhævede kardinal Angelo Bagnasco, at spørgsmålet har afgørende betydning og henviste til pave Frans' bekymring for den igangværende 'ideologiske kolonisering af familien' – noget han nævnte to gange under sit nylige besøg på Filippinerne. Pave Frans beklagede, at udenlandsk bistandshjælp til udviklingslandene ofte knyttes sammen med en accept af genusteorien og det kalder han for en slags kolonisering.

Kardinal Bagnasco fremhæver, at genusteoriende lærebøger er med til at "kolonisere tankesættet hos børn, drenge og piger med en forvrænget antropologisk vision, og uden at det efterspørges af eller har forældrenes accept".

Kardinalens kritik følger sig til en igangværende kamp anført af flere italienske forældreorganisationer. Efter lanceringen af en 'national handlingsplan til forebyggelse og bekæmpelse af forskelsbehandling på baggrund af seksuel orientering og kønsidentitet' i 2012 har italienske skoler indført læseplaner i seksualundervisning, som er farvet af genusteologien. Det har fået flere forældreorganisationer

til at arbejdet aktivt mod indførelsen af disse læseplaner og lærebøger.

Amnesty International vælger side

I december sidste år afholdtes en underskriftsindsamling mod udbredelsen af genusteologien i de italienske skoler, og 50.000 underskrifter er siden overrakt til undervisningsministeren.

I underskriftsindsamlingen hedder det bl.a., at "forskellige uddannelsesprojekter ofte præsenteres som at ville 'bekæmpe diskriminering', men bag frasen om 'ikke-diskriminering' gemmer sig ofte en fornægtelse af den naturlige forskel mellem kønnene og at reducere disse forskelle til et kulturelt fænomen; idéen om at kunne identificere sig med begge køn uanset ens eget biologiske køn; ligestillingen mellem alle slags parforhold og familiære situationer, samt og accepten af næsten enhver form for seksuel adfærd".

De italienske biskopper advarer om, at den omsiggribende genusteologi i skolerne er 'en forgiftet kalk', der ikke værner om familien som samfundets mindste og vigtigste byggesten. Foto: Stockphoto.com.

Amnesty International præsenterede sidste år en lærervejledning til gymnasiet med titlen 'Aktiv modstand mod homofobi og transfobi. LGBT's [fællesbetegnelse for homoseksuelle, biseksuelle og transseksuelle, red.] rettigheder, menneskerettigheder'. Ved at tage udgangspunkt i FN's børnekonvention, som anser børn for at være i stand til at udtrykke egne holdninger og træffe egne valg "er det nødvendigt at forstå, at LGBT-personer har menneskelige rettigheder". Videre hedder det i lærervejledningen, at når et skolebarn "undrer sig over sin egen seksuelle orientering eller genusedentitet" er det vigtigt at give "et positivt billede af LGBT-personers liv". Vejledningen forklarer også genusteorien og at man som underviser er nødt til at forstå "forskellen mellem det biologiske og det sociale køn".

En forgiftet kalk

Slutklæringen fra de italienske biskoppers møde understreger, at denne kultur "ikke værner om familien som samfundets mindste og vigtigste byggesten". I stedet "gør den familien til noget unaturligt" og sidestiller den "med hvilke som helst andre følelsesmæssige bånd". Biskop Galantino betegner "lærebøgernes forsøg på at påvirke drenge og piger med genusteorien som et spørgsmål om frihed" som "en forgiftet kalk". Og han tilføjer, at "det er legitimt med individuelle rettigheder, men de må ikke omformuleres og forklædes som noget, der leder til det fælles bedste. For det bygger ganske enkelt på et helt andet udgangspunkt".

De italienske biskoppers bekymring er et ekko af kardinal Zenon Grocholewski, leder for Vatikanets kongregation for katolsk uddannelse, som i december 2013 sagde, at "i dag er et af de største problemer (for de katolske skoler) de store organisationer, der forsøger at fremme genusteologien".

På vej mod markeringen af 500-året for reformationen

Katolikker og lutheranere planlægger fælles økumenisk fejring i 2016.

storie. Erklæringen belyser de teologiske diskussioner, der rasede i reformationens 16. århundrede samt fremhæver de økumeniske fremskridt, der er sket de seneste 50 år. Erklæringen kommer også med fem økumeniske imperativer for udviklingen af dialogen og det fælles vidnesbyrd, som skal danne grundlag for den fælles forbedelse af liturgisk materiale til brug i katolske og lutheranske kirker i forbindelse med jubilæet.

Fra konflikt til fællesskab bygger som nævnt på årtiers teologiske arbejde mellem katolikker og lutheranere, herunder fælleserklæringen omkring doktrinet om retfærdiggørelseslæren, underskrevet af Det lutherske Verdensforbund og Det pavelige råd for fremme af Kristen Enhed den 31. oktober 1999. Heri bekræftes konsensus om grundlæggende sandheder i denne doktrin.

"Et af Det lutherske Verdensforbunds principper ved fejringen af reformationen er at det sker i en ånd af økumenisk ansvarlighed. Vi hilser derfor muligheden velkomme til at udforske måder at opby-

ge den langvarige dialog med Den katolske Kirke på ved at begynde med at planlægge en fælles begivenhed som optakt til 2017. Fra konflikt til kommunion giver os et godt grundlag for disse sonderinger", siger Verdensforbundets generalsekretær pastor Martin Junge.

Kardinal Kurt Koch, formand for Det pavelige råd for fremme af Kristen Enhed, supplerer: "Ved sammen at koncentrere os om det centrale i spørgsmålet om Gud og på en Kristocentrisk tilgang, vil lutheranere og katolikker have muligheden for en økumenisk markering af reformationen, ikke blot på en pragmatisk måde, men gennem en dyb tro på den korsfæstede og genopstandne Kristus, hvem Luther bragte frem i lyset igen. Frans fastslog, at 'ved denne lejlighed vil lutheranere og katolikker have mulighed for første gang at dele en økumenisk markering overalt i verden, ikke som en triumferende fejring, men som forkyndelsen af vores fælles tro på Den treenige Gud. Denne opgave ligger foran os i dag og den kan vi kun adressere sammen". NM

Verdensforbundets generalsekretær pastor Martin Junge taler, mens kardinal Kurt Koch, formand for det pavelige råd for fremme af Kristen Enhed lytter. Foto: Lutheranworld.com.

Gamle kristne manuskripter bringes i sikkerhed

Irakisk dominikaner beskytter historiske kristne manuskripter fra Islamisk Stat.

Tekst: Niels Messerschmidt

NORDIRAK Afskåret fra sit kloster i Mosul af Islamisk Stat arbejder dominikanerpater Najeeb Michael nu på at bevare og digitalisere kristne manuskripter, og dermed bevare erindringer om Iraks kristne fortid.

Pater Michael, der er født i Irak, har studeret i USA og grundlagde i 1990 Center for digitalisering af orientalske

manuskripter for at fremme indsamlingen og registreringen af gamle manuskripter.

I årenes løb har han indsamlet næsten 750 kristne manuskripter for at redde dem og gøre dem tilgængelige for forskning ved at digitalisere dem. Hans arkiv er samtidig et vidnesbyrd om den kristne tilstedeværelse i Irak, som strækker sig over næsten 2.000 år i byer som Mosul

Det er dominikanerpater Najeeb Michaels fortjeneste, at tusindvis af uerstattelige kristne manuskripter nu befinder sig i sikkerhed fra jihadister fra Islamisk Stat. Foto: Catholic News Agency.

og Bakhdida, nu under Islamisk Stats kontrol.

Hovedbyen Mosul har haft et dominikanerkloster siden 1750'erne og klostret har indtil fornylig haft et stort bibliotek med tusindvis af gamle manuskripter samt mere end 50.000 moderne titler.

Da den islamiske opstand ramte Mosul i 2008 i efterdønningerne på den amerikanske invasion af landet i 2003, smuglede dominikanerne deres bibliotek til Bakhdida – et by primært befolket af syriske katolikker ca. 25 km. væk.

I nattens mulm og mørke

I juni sidste år indtog Islamisk Stat Mosul og en måned senere blev de kristne fordrevet fra byen samtidig med, at jihadisterne fortsatte deres ekspansion hen over Nineve-sletten i Nordirak. Imens samlede pater Michael i al hast omkring 1.300 manuskripter fra det 14. til det 19. århundrede, læsede dem på to lastbiler og kørte tidligt om morgenen til et hemmeligt sted i Erbil, hovedstaden

i det irakiske Kurdistan, hvor de nu er i sikkerhed. Der var ikke kun tale om kristne værker, men også manuskripter om musik og grammatik og tekster om Koranen.

”Vi passerede tre kontrolposter uden problemer. Jeg tror, jomfru Maria beskyttede os”, sagde Michael den 26. januar til National Public Radio.

Dominikanernes bibliotek med 50.000 moderne titler blev efterladt i Bakhdida og byen blev den 7. august 2014 indtaget af Islamisk Stat.

I Erbil har pater Michael fået følge af benediktinerpater Columba Stewart, leder af Hill Museum and Manuscript Library i Minnesota, USA, som hjælper med at bevare og digitalisere de syriske manuskripter. Til den franske nyhedsstation France 24 sagde dominikanerpater Laurent Lemoine, som også hjælper pater Michael, at ”vi forsøger at redde disse kulturelle genstande, da det nordlige Irak synes at være på vej mod helt at blive ødelagt”.

”Over hele regionen er sporene efter kristendommen nu ved at blive fejret væk. Der har været fejret messe i Mosul i 1.600 år, og sidste år var første gang der ikke blev holdt messe i al den tid”.

”Beskyttelsen af børn har højeste prioritet”

Paven siger til biskopperne at dette hensyn vejer tungere end ønsket om at undgå skandale.

Tekst: Niels Messerschmidt

INDSKÆRPELSE I et brev til samtlige bispekonferencer og ordenssamfund opfordrer pave Frans de lokale kirker til at opretholde en nultolerance-politik omkring overgreb på mindreårige og at prioritere børns sikkerhed højere end ønsket om at undgå skandale.”

”Der er ingen plads i præsteembedet til dem, der begår overgreb på mindreårige”, skriver paven. ”Vi må gøre alt for at befri Kirken for den svøbe seksuelle overgreb på mindreårige har påført den og vi må åbne veje, som tilbyder ofrene forsoning og lindring”.

Brevet, dateret den 2. februar, er sendt til formændene af de nationale bispekon-

ferencer og lederne af ordenssamfundene.

”Familierne skal vide, at Kirken gør alt for at beskytte deres børn”, skriver Frans. ”De skal også vide, at de har al mulig ret til at henvende sig til Kirken fuld af tillid, fordi den er et trygt og sikkert hjem. Derfor må ingen andre bekymringer prioriteres højere [som at undgå skandale]”.

Paven minder Kirkens ledere om, at de forventes fuldt ud at implementere bestemmelserne i cirkulæret fra 2011, hvori Troslærekongregationen kræver, at alle bispedømmer udarbejder retningslinjer for, hvordan de håndterer anmeldelser om overgreb.

”Det er også vigtigt, at bispekonfe-

Paven indskærper bispekonferencerne og ordenssamfundene om at beskyttelsen af mindreårige har højeste prioritet i Kirken.

rencerne etablerer praktiske rutiner, der regelmæssigt tjekker normerne, og kontrollerer at de bliver overholdt”, skriver paven. Kirken har også ”pligt til at udvise kristen medfølelse med overgrebsofrene og deres familier”, og derfor må bispedømmerne og ordenssamfundene oprette pastorale programmer, ”som tilbyder psykologhjælp og åndelig omsorg”.

Paven opfordrer desuden præster og ordensledere til at mødes med ofrene og deres pårørende: ”Sådanne møder er en

værdifuld anledning til at lytte til dem, som har lidt meget og bede dem om tilgivelse”.

Endelig gør Frans opmærksom på, at han i december 2013 oprettede en pavelig kommission for beskyttelse af mindreårige. Kommissionen skal undersøge hvordan Kirken kan forbedre sine normer og procedurer på området. Den ledes af kardinal Sean O'Malley af Boston og er sammensat af overgrebs ofre og lægekspert, og er tænkt som ”et nyt, vigtigt og effektivt redskab”, der kan hjælpe paven med at sikre, at disse tiltag implementeres på alle niveauer i Kirken.

Paven beder derfor om at bispekonferencerne og de religiøse ordenssamfund arbejder ”tæt og fuldt ud” sammen med kommissionen, så man kan bistå kirkeledere med ”at udveksle erfaringer om bedste praksis på området og gennem uddannelsesprogrammer og træning at udarbejde et passende svar på de seksuelle overgreb”.

FASTEINDSAMLING 2015

Giv uddannelse til sårbare kvinder i Niger

STØT VIA MOBILEPAY
60791887

Caritas Danmark

Sognene skal være ”øer af barmhjertighed”

Paven advarer mod en globalisering af ligegyldigheden.

FASTETID I dette års fastebudskab tager pave Frans udgangspunkt i hvad han kalder en globalisering af ligegyldigheden. ”Når vi er raske og føler os trygge, glemmer vi at tænke på de andre ... vi fokuserer mere på os selv end på deres problemer, deres lidelser og den uretfærdighed, de lider”, skriver han.

Derfor opfordrer paven sogne, menigheder og kristne fællesskaber til at være ”øer af barmhjertighed midt i ligegyldighedens hav!”.

”Vores hjerte bliver koldt”, fortsætter han. ”Så længe jeg er forholdsvis rask og

har det behageligt glemmer jeg dem, der har det mindre godt. Denne egoistiske og ligegyldige holdning har i dag nået et sådant omfang, at vi kan tale om en globalisering af ligegyldigheden. Det er et problem, vi kristne er nødt til at konfrontere”.

I sit fastebudskabet skriver Frans videre, at modsvaret til denne ligegyldighed er bøn, at hjælpe andre og at længes efter Gud. Ifølge paven kan dette ske på tre niveauer: i Kirken overordnet set, i sognene og menigheder og hos den enkelte.

Med hensyn til Kirken henviser Frans til den sans for fællesskab, de helliges samfund, katolikker bør have og opfordrer dem til at dele med andre. Her kan ”ingen besidde det hele alene, men deler alt med de andre”, skriver han.

”Ligegyldigheden over for andre og Gud er en reel fristelse selv for os kristne”, siger paven. I Kirken er der ikke plads til en sådan ligegyldighed, som ofte ”synes at tage magten over vore hjerter”.

På sogneniveau, forklarer han, er ethvert fællesskab kaldet til at se ud over sig selv og engagere sig i det større samfundsliv, som omgiver det, især når det gælder de fattige og dem, der er langt væk. Kirken er i sit væsen missionerende; den lukker sig ikke om sig selv men udsendes til alle nationer og folkeslag.

På det personlige niveau opfordrer Frans katolikkerne til ikke at lade sig

indfange af ”en spiral af angst og afmagt” affødt af de endeløse nyhedsreportager og chokerende billeder af menneskelig lidelse.

Endelig opfordrer Den hellige Fader alle bispedømmer til at slutte op omkring hans initiativ ’24 timer for Herren’ – en bodsfejring den 13.-14. marts, der sætter forsoningens sakramente i centrum for Kirkens mission med udbredelsen af evangeliet, og tænkt som et tegn på bønnes nødvendighed.

Pave Frans’ slutter sit budskab med at bede Herren om at modtaget ”et stærkt og barmhjertigt, et vågent og generøst hjerte. Et hjerte, der ikke lukker sig om sig selv, er ligegyldigt eller bedrages af ligegyldighedens globalisering”.

Fastebudskabet kan læses i sin helhed på www.catholica.dk.

NM

Meddelelse i forbindelse med fastetiden og påsketiden 2015

BESTEMMELSER Fastetiden bør være en tid, hvor man alvorligt bestræber sig på at udvikle sit trosliv, og mere ihærdigt øve kærlighedens gerninger. Man bør om muligt undgå fester og overdrevne fornøjelser, da fastetiden er en alvorens tid. Det gør ikke noget, at vi oplever, at fastetiden har en vis karakter af strenghed, netop fordi vi ønsker at samle os om Jesu lidelse. Så meget desto mere vil vi kunne opleve påskens store glæde, og vort trosliv vil få et dybere indhold. Det er vigtigt, at vi tager fastetiden alvorligt og ikke mister den åndelige iver. Det er nødvendigt for mange at genopdage den åndelige betydning af fastetiden. Forældre har et særligt ansvar for, at deres børn og unge også går ind i denne tid med den for børn og unge mulige forståelse.

Alle troende er af Guds lov forpligtet til, hver på sin måde, at gøre bod. For at alle kan være fælles om en bestemt form for bod, har Kirken foreskrevet bodsdage og fastetid, hvor de troende ganske særligt vier sig til bøn, fromhedsøvelser og kærlighedsgerninger, fornægter sig selv ved mere trofast at opfylde deres forpligtelser og ved faste og afholdenhed.

Særlige oplysninger vedrørende fastetiden

Askeonsdag den 18. februar og langfredag den 3. april, som i år indleder og afslutter fastetiden, er både abstinens- og fastedage til minde om Herrens egen faste, lidelse og død. Disse to dage er forpligtende faste- og abstinensdage, dvs. på disse dage skal man faste og afholde sig helt fra kødspiser.

At faste betyder, at man højst spiser ét fuldt, men enkelt måltid om dagen og lader de øvrige måltider være et minimum, hvis ikke man helt undlader dem.

Hvem er forpligtet?

Personer fra 14 år og opefter er forpligtet af bestemmelsen om, at fredage er bodsdage og askeonsdag og langfredag er abstinensdage (kødløse dage); fra man er fyldt 18, til man er fyldt 59 år, er man også forpligtet til at faste. Forældre

opfordres til at tale med deres børn og unge om betydningen af at overholde Kirkens bestemmelser på dette område og til at markere bods- og fastedage i familien.

Bodens sakramente

Fastetiden lægger særligt op til, at man gør brug af bodens sakramente. Er man sig bevidst at have begået en alvorlig synd, er man forpligtet til at skrifte den inden modtagelsen af kommunionen. Man er i øvrigt forpligtet til at skrifte inden for et år, hvis man har begået alvorlige synder. Der er ingen forpligtelse til en gang om året at skrifte de mindre alvorlige synder; men Kirken opfordrer os til regelmæssigt at gøre brug af bodens sakramente for at blive åndeligt helbredt og vokse i nådens liv.

Modtagelse af den hellige kommunion Alle, der har modtaget den første hellige kommunion, er forpligtet til at modtage Alterets Sakramente mindst én gang om året. Har man i årets løb ikke været til kommunion, bør forpligtelsen opfyldes i påsketiden, hvor vi fejrer Kristi død og opstandelse og hans stadige nærvær blandt os, medmindre der er en rimelig grund til at opfylde den på et andet tidspunkt. Påsketiden strækker sig fra påskemat til og med pinsedag.

Fredage er bodsdage

Alle årets fredage, hvor der ikke fejres en højtid, er bodsdage. I bispedømmet kan man om fredagen i stedet for at afholde sig fra kød (abstinens) vælge andre former for at markere fredagen som bodsdag, f.eks. ved at afholde sig fra anden føde, fra bestemte drikke eller fra andet, f.eks. fornøjelser, eller ved at øve særlige kærlighedsgerninger, bede mere og lignende. Denne frihed til selv at vælge formen for bodsøvelse må ikke føre til, at man tager fredagen som bodsdag mindre alvorlig. Vi bør passe på, at fredagens gamle karakter af bodsdag bliver overholdt for vort eget vedkommende. Det gælder også børnene og de unge.

Fastebidrag

Faste, bøn og åndelig fordybelse er vigtige elementer i fastetiden. Vor fordybelse i troen skal dog altid være ledsaget af vilje til håndgribelige udtryk for næstekærlighed. Derfor er der til fastetiden også knyttet en formaning til at give et konkret bidrag til nødlidende. Det kan ske ved at deltage i Caritas Danmarks’ fasteaktion eller ved på anden måde at bidrage materielt til mennesker i nød.

Kollekten til Det hellige Land indsamles langfredag den 3. april. De kristne i Det hellige Land er alvorligt trængt og har brug for vores solidaritet. Allerede apostlen Paulus anbefalede sine menigheder at støtte de fattige i menigheden i Jerusalem. Derfor anbefales kollekten indtrængende. Pengene går til opretholdelsen af Kirkens aktiviteter i Det hellige Land.

Andre oplysninger

Søndage og påbudte helligdage Messen og modtagelsen af Herrens legeme og blod er centrum i både den enkeltes og i Kirkens liv. Kirken har derfor forpligtet de troende til at deltage i messen på alle søndage og andre påbudte helligdage (juledag og Kristi Himmelfart), med mindre man har en alvorlig grund til ikke at gøre det. På disse dage bør man afholde sig fra alle unødvendige aktiviteter, der hindrer én i

at deltage i messen, i at fejre Herrens dag eller i at få den nødvendige hvile.

Generelle regler for modtagelsen af den hellige kommunion:

1. Det er tilladt at modtage den hellige kommunion to gange på én dag, såfremt det anden gang sker under en messe og ikke under en Ordets gudstjeneste.

2. Den, der ønsker at gå til kommunion, skal mindst én time før kommunionen afholde sig fra at spise og drikke, bortset fra vand og medicin. Ældre og syge eller dem, der passer dem, kan modtage kommunionen uden at faste.

At faste før modtagelsen af den hellige kommunion går tilbage til det 3. århundrede. Kirken forstår denne faste som en åndelig forberedelse og en måde at vise Alterets Sakramente ærbødighed på.

Oliemessen tirsdag den 31. marts kl. 17.00

Messen, i hvilken de hellige olier indvies, som bl.a. bruges til dåb, firmelse og de syges salvelse, finder sted tirsdag den 31. marts kl. 17.00 i Sankt Ansgars Domkirke. Alle, der har mulighed for det, opfordres til at deltage i denne messe, som på en særlig festlig måde afspejler fællesskabet i bispedømmet. De tilstedeværende præster vil ved samme lejlighed overfor biskoppen og menigheden forny deres præsteløfter.

København, den 2. februar 2015
+ Czeslaw Kozon

Foto: Pfarrrbriefservice

KARME "Skal man leve så strengt som Johannes af Korset for at være kristen mystiker?" spurgte en brevsriver.

Johannes af Korset er alvorsmanden med de tunge skrifter og tegningen af Karmelbjerget, hvor den stejle vej opad er beklædt med "Intet – intet – intet". Oven i købet delte han denne tegning ud i ca. 200 eksemplarer. Kan den mand da ikke unde os nogen jordisk glæde?

Jeg har i mig et uudsletteligt barndomsminde: En ny bager var kommet til sognet. Han var en troende mand, havde søndagslukket. Glæde blandt de troende. Men ak! Det rygtedes at man til et selskab hos ham havde spillet kort. Så var han alligevel ikke! Endnu kan jeg se min mors sørgmodige mine, min fars ører, der gik op og ned. Skuffelsen bredte sig med rygtet.

Jeg tror, at Johannes ville have nydt et godt glas og spillet med. Han var ikke moralist.

Han ville ikke fratage os glæde, men føre os til den fuldkomne glæde, som Jesus har lovet os. I hans hovedværk, *Cántico espiritual* – på svensk: *Andlig sang* – der er et hovedværk i den kristne mystik, skriver han: "I er skabt til store ting, I er kaldede til at eje dem! Hvad gør I? Hvad beskæftiger I jer med? Jeres ønsker er ynkelige ..."

Mit eget eksemplar af "Sjælens dunkla natt" er slidt til løblade, fyldt med hidsige understregninger. Men meget misforstod jeg, da jeg som ret ung begyndte at læse ham. Mørket i dette værk klingede alt for godt sammen med min egen depressive tendens. Jeg følte mig genkendt, men der gik lang tid, før jeg så småt kunne nynne med på hans digt: "*Natt, mer end gryningsstunden blev du mig kær.*"

Hans udtryksform er lyrik. Hans Gud er lyrik. Hans teologi måtte synges. I lyrisk form giver Johannes sine mystiske erfaringer et sprogligt suverænt udtryk – så vidt som ord kan meddele det udsigelige – og han regnes da også som en af Spaniens største digtere – men også for en universel poet ... for det primære i poesien er ånd.

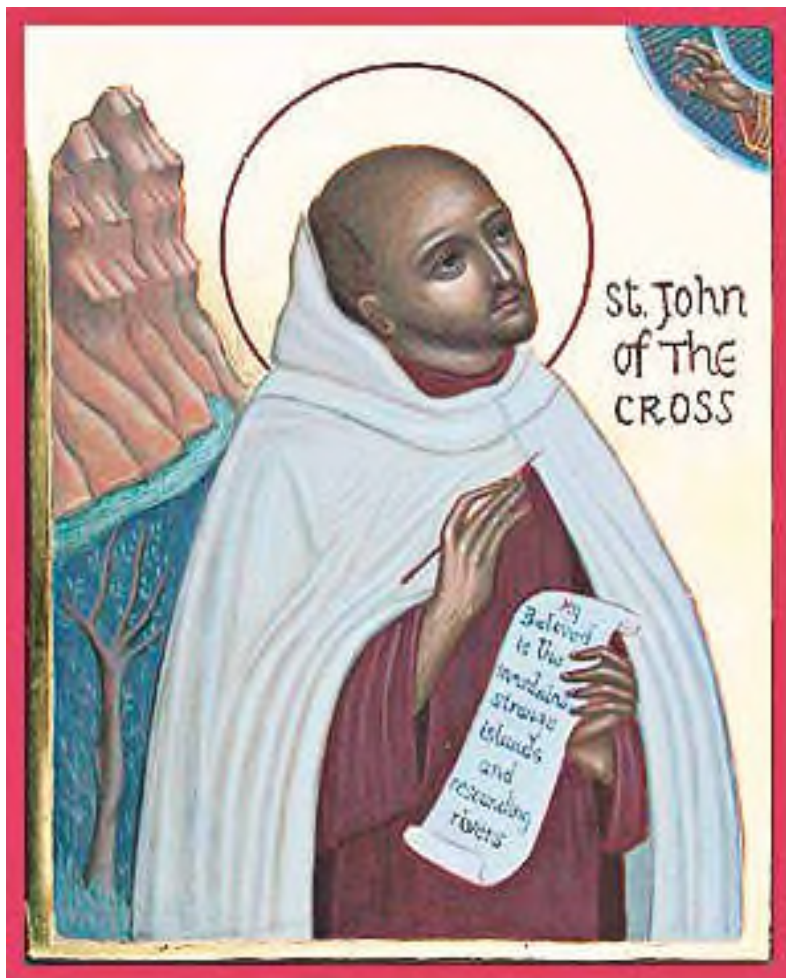
Den æstetiske teolog

Den svejtsiske teolog Hans Urs v. Balthasar – en af sidste århundredes største katolske teologer – funderer i forordet til sit teologiske hovedværk, over hvilket ord han skal indlede værket med og dermed sætte som dets overskrift. Han vælger "skønhed", og omtaler i den forbindelse Johannes af Korset som kirkehistoriens største æstetiske teolog.

Men ordet "æstetisk" har måske for os i Søren Kierkegaards fædreland fået negative undertoner. I hans værker står ordet som udtryk for en uegentlig eksistens, og det er naturligvis ikke i denne betydning af ordet at Johannes bliver betegnet som en æstetisk teolog.

Men H. Urs v. Balthasars siger: "Skønhed – sandhed – godhed – hører uløseligt sammen... I en verden uden skønhed har også det gode mistet sin tiltrækningskraft ... i en verden som ikke længere tiltror sig selv at bekræfte det skønne, har også argumenter for sandheden mistet sin kraft til at overbevise ... for den som ikke længere formår at læse det smukke, bliver Værens vidnesbyrd ikke troværdige".

I sine digte frigør Johannes af Korset læserens egen kreativitet. Han får dybe strenge i os til at vibrere og vækker derved vor egen poetiske sans, så vi i hans digte

Den fødte teopoet

Johannes af Korset ville føre os til den fuldkomne glæde, som Jesus har lovet os, og han levede ud fra Højsangen.

Tekst: Grethe Livbjerg

finder poesien i vort eget liv. Johannes taler til de niveauer i vort væsen, hvor vi måske er stumme eller stammende. Med sin lyrik udvider Johannes vores virkelighedsopfattelse. Han taler til det transcendent i os, til alt det i os som længes ud over vore naturlige grænser. Hans digte gør tilværelsen så meget større og rigere.

Poetiske elektrochok

Den svenske katolske biskop Anders Arborelius ocd omtaler Johannes som "den fødte teopoet". Han skriver i forordet til *Levande Kärlekslåga*: "Guds Mysterium er så overrumplende stort, at et lille digt ofte kan sige mere om ham end de digreste afhandlinger ... 'poetiske elektrochok' kan ruske op i dem som i et helt liv har gjort modstand mod al velmenende moralisme og langtrukne, søvndyssende prædikener".

Et eksempel på sådanne elektrochok er nogle ganske små digte, som i deres korte, knappe form minder om den japanske haikutradition

*Alt det skabte glemt
kun Skaberen i minde
opmærksomhed på det indre
– elske Den elskede.*

Han var betænkelig ved at give efter for ønsket om at han skulle udlægge sine digte. "De ord er født af kærlighed, og det er bedst at lade dem være åbne, så enhver kan få glæde af dem på sin egen måde og på sit eget åndelige plan". Han vil frihed. "Gud fører hver person langs en vej, der er så forskellig fra andres, at du næppe kan finde to mennesker der følger samme vej – ja ikke engang halvejs på deres rejse indad mod Gud". Johannes minder os ustandseligt om, at Helligånden er vores egentlige vejleder. Hos Johannes finder vi den åndelige frihed, som er så vigtig for

at vi kan vokse og modnes. Hos ham kan man ånde frit.

Gud skaber ikke på samlebånd, men unikke kunstværker. Derfor er helgener så vidt forskellige, ja kan i deres menneskelighed have svært ved hinanden, som Teresa og Johannes kunne have det. "Jeg blev virkelig arrig på ham", udbryder Teresa et sted.

Men der blev lagt pres på Johannes, at han skulle udlægge sine digte. Og nogle af hans prosatekster kan misforstås. En karmelit fortalte mig engang, at i fastetiden var "Bestigningen af Berget Karmel" måltidslæsning. Og det var virkelig bod.

Da Johannes holdt jul i sin mørke celle, uden messe eller andet der kunne markere fest, fik han en dyb indsigt i Guds væsen og hans hensigt med mennesket. Også denne indsigt blev omsat i et digt, som kan virke naivt, men som er dyb teologi. Han beskriver den hellige rådslagning mellem De Tre før al tid. Faderen indvier Sønnen i sin vision:

*"Min Søn, jeg ønsker at give dig
En brud som vil elske dig ..."
Og Sønnen svarer:
"Jeg vil dele min herlighed, med den brud
du giver mig ..."
"Bliv til" sagde Faderen ... og i det sagte
ord havde han allerede skabt verden, et
palads for bruden ..."*

Her er ingen adskillelse mellem skabelse og forløsning. Hele eksistensen er et kærlighedseventyr, som kun kan beskrives i brudemystikkens sprog.

Han levede ud fra Højsangen

I den jødiske tradition kaldtes Toraen en ægteskabspagt, og Højsangen blev billede på den dag da Toraen blev givet til folket. Shavuot er den fest, hvor pagten fornyes. Før de ti bud bliver læst

op, synges liturgiske sange, der fejrer brylluppet mellem Gud og Israel. Gud åbenbarede sig ude i ørkenen, ikke på Israels territorium, for pagten er for alle folk. Der er da også ved at opstå en tradition, hvor jøder og en voksende skare kristne sammen drager i ørkenen og fejrer Shavuot, en fælles fornyelse af pagten.

Hvornår har man sidst hørt en prædiken om Højsangen? Nej vel!

Men denne står midt i Bibelen, anbragt dér af Helligånden.

Johannes af Korset levede ud fra Højsangen, og på dødslejet bad han om, at man i stedet for bønner for døende læste for ham af Højsangen.

Med Højsangen bliver alt vendt på hovedet. Fremskridt som kristen er da ikke et fuldkommenhedsprojekt, hvor jeg stadig skal blive bedre. Nej, det bliver at søge den ene som giver glæde til mit liv, som tror på mig, som gør mig levende. Når jeg er med Ham, er hvert øjeblik en opdagelse. At være uden Ham er som at dø.

Men i vores seksualiserede tider kan Højsangen misforstås. Ikke noget nyt. Allerede Gregor af Nyssa advarede mod det.

Sang i ånden

Hvor Ånden kommer til, sker der noget med sproget. Vi ser det pinsedag: Ånden kom som tunger, som netop sprogets instrument. "De blev alle fyldt af Helligånden, og de begyndte at tale andre tungemål". Dette gentager sig hver gang vi i ApG læser om at Helligånden fylder mennesker. De må have et nyt sprog. Åndens liv er for stort til det daglige sprog.

Vi finder dette meget stærkt hos Johannes. De som rejste sammen med ham – han selv nåede i sit ret korte liv op på ca. 27.000 km, til fods, på æselryg – fortalte at han sang meget, og da enten bibelske salmer, eller med ord og melodier som var direkte inspirerede: Sang i Ånden.

Når Helligånden kommer, bliver Gudsmysteriet – Den hellige Treenigheds mysterium – alt det som møder os i det kontemplative liv, så stort for os, at vores daglige almindelige sprog ikke kan rumme det – eller give udtryk for det. Dette er tungetalens mysterium.

Store dele af Bibelen er lyrik, og det er de dele som har betydet mest i troslivet. Thomas Merton skriver i sin fine bog om Davids Salmer (Brød i Ödemarken), at man ikke kan tilegne sig dem, hvis man ikke har sans for lyrik. Og han insisterer på, at hvis man ikke har denne sans medfødt, så må man opøve den.

Johannes spurgte engang en karmelitternonne, hvordan hun bad. Hun svarede: Jeg beundrer Guds skønhed og glæder mig over, at han har den". Johannes blev så begejstret for hendes svar, at han i flere dage talte om Guds skønhed, og han skrev de sidste fem vers af Åndelig Sang, som begynder sådan:

*Lad os glæde os, Elskede,
Lad os gå ud og betragte hinanden i din
skønhed.*

Med sin begejstring for Guds skønhed har Johannes en vigtig appel til vor tid, hvor så meget i kulturen bare er grimt, og hvor kirken heller ikke altid har forstået og efterlevet sit kald til at vidne om Guds skønhed. Men Johannes er jo også nattens digter! Hvad kan hans tale om natten sige os i dag? Mere om det senere.

FAMILIETRÆF Den første weekend i maj træder tusindvis af mennesker hinanden over tærne i Tivoli. Det kan blive en både sur og dyr dag med familien. Løsning: Spender weekenden og pengene på den nordiske katolske familiekonference i Ishøj. Dér får vi maden serveret, dér bliver der en masse sjov for børnene, nogle katolske tanker til de voksne og nye venskaber til alle. Og ikke ondt i tærne ...

Hvad er en katolsk familie? Min definition: Et fællesskab hvor én eller flere beder til Gud, håber på Gud eller i hvert fald ikke har glemt Gud. Det duer også som definition af Kirken. Kirken er jo en familie. Hvad er vi andet end Den hellige Familie i Nazareth, Jesus, Maria og Josef – som bare er blevet lidt større? Derfor tales der i Bibelen om ”brødre” og ”søstre” og at Gud er vores ”Far”. ”Enlige personer” er ikke et katolsk begreb. De er os andre.

En særlig størrelse

Men der er nu noget særligt ved far, mor og børn. En mand og en kvinde bliver ophav til nyt, spinkelt liv og beskytter det. At være til for andre og at blive til gennem andre er kærlighedens ABC.

Disse grundrelationer kan ikke viskes ud, ikke engang hvis vi skilles eller hader hinanden. Selv om far er fuld eller i fængsel, er han stadig min far. Min mor og min far er Guds gave til mig – måske kan jeg ikke få disse ord over min læber, men taknemmeligheden bor i mit hjerte (det ved jeg senest den dag jeg står ved deres grav). Derfor gør det så ondt når vi ikke kan finde ud af at leve med hinanden. Vi har brug for inspiration fra andre familier. Allermest har vi brug Gud – kilden til alt fællesskab.

Udfordringerne

Der har ligget en kulturradikal tåge over landet i omkring hundrede år. Den har kvalt danskernes kristne tro – man ser hverken himlen eller solen længere. Ægteskab og familie føles som Der bliver også tåge imellem os: natikere, et til ansigt, e mon tænker allesammen derude. Det får jeg at vide når vi samles i gen klods om benet. Børnene er online og hører ikke hvad vi, forældrene, siger. Man er så at sige ’sit eget projekt’; små nære goder inden for et par meters rækkevidde bliver livets mening. Det er for fattigt.

At være kærlighedens ABC

Om den nordiske katolske familiekonference i Ishøj den 1.-3. maj.

Tekst: Diakon Bjørn Håkonsson

Vi skal have ren luft igen – perspektiv, udsigt, salmesang, romantik og leg. Gud skal tilbage i familien og offentligheden. Vi skal ikke skamme os over troen. Vores børn vil ikke tilhøre en religion, som går og gemmer sig.

Alle problemer begynder om morgenen. Denne tid skabte Gud til bøn. Men vi er blevet hypnotiserede af så meget andet. Vi smager aldrig på Guds velsignelse ved dagens ankomst. Vi ser eller hører nyheder, mens vi laver kaffe og får at vide hvad medierne synes er vigtigt i dag. Vi er sure og gnavne og slås om badeværelset. Resultatet: Ingen er lykkelige selv om vi når bussen, har mad i maven, sød musik i ørene og håret på plads. Børnene kan lære os meget! En dreng hængte en seddel op over sengen, hvor der stod ”Morgenbøn!”. Det var så det første, han så når han vågnede. En lille skål med vievand kan man også have på natbordet. Man dypper en finger i den og gør korstegnet som det allerførste inden man står op. Det betyder: Vi går ind til den nye dag med Gud ligesom når

vi træder ind i Kirken. Vi laver hjemmet, arbejdet, ja verden om til en kirke. Så er der mor, der har ondt i maven. Hun skal til lønforhandlinger i dag. Hvilken bøn kan hun bede? Måske har lillesøster et svar på det?

Når Kirken er allerbedst

Jeg har fået til opgave at holde et oplæg på familiekonferencen, som skal danne grundlag for diskussioner i dagene den 1.-3. maj i Ishøj. Jeg vil prøve at sige noget om kommunikation i ægteskabet, om hjemmet som et helligt rum, om livet med små, store og meget store børn og om levende menighedsliv. Jeg ved, at mens jeg taler, spekulerer jeg sikkert på hvad de mon tænker allesammen når de sidder og lytter. Det får jeg heldigvis at vide, når vi bagefter samles i grupper. Det glæder jeg mig til.

Hvad er min vision om Kirken? Vi havde en gang en ivrig dreng på en børnelejr. Hans mor blev så stolt da han kom hjem: Rejsetasken var perfekt pakket, præcis som hun havde gjort det

Diakon Bjørn Håkonssons vision for familien og Kirken vil danne grundlag for diskussionerne på den nordiske katolske familiekonference i Ishøj i begyndelsen af maj måned.

da han tog afsted. Forklaringen var, at den glade dreng slet ikke havde skiftet tøj én eneste dag. Vi ledere opdagede det ikke. Alt var for sjovt og der var fuld fart på. Det er for mig et billede af Kirken når den er allerbedst. So be it (hvilket forresten oversat til hebraisk hedder AMEN).

Den katolske nordiske familiekonference

Tid & sted: 1.-3. maj 2015. Dan Hostel vandrehjem, Ishøj Strand.

Tema: Den katolske families styrke

Mere info & tilmelding:

www.familiekonference.katolsk.dk

Bryllup

Himmelske Far, du har kaldet os til at stifte familie.

Fyld os med din kærlighed, og lad vort hjem blive til glæde både for os og for andre.

Foren os med hinanden, ligesom Kristus er forenet med sin Kirke.

Giv os mange gode år sammen.

Lad os dag for dag søge din vilje og overgive både vore glæder og sorger til dig.

Fyld os med taknemmelighed over de børn, du vil give os, og hjælp os med at lede dem på vejen til dig.

Du kærlighedens Gud, vi takker dig for vores kærlighed. vi takker dig for vores kærlighed.

I dit navn begynder vi vores vandring sammen.

Amen.

Fra bønnebog for Den katolske Kirke, Ansgarstiftelsens Forlag 2013

Nedslag i en historisk periode

Nye perspektiver på Bornholms historie.

HISTORIE Katolsk Orientering bragte for to – tre år siden en artikelserie om danske rundkirker – med udgangspunkt i de bornholmske – og deres oprindelse, hvor forfatteren og amatørhistorikeren Jan Eskildsen på en overbevisende måde argumenterede for, at rundkirkerne havde deres udspring i de slaviske lande.

Med sin nye bog ’Bornholm og Østersøen 1060-1140’ forsøger Jan Eskildsen at grave et spadestik dybere. Udgangspunktet for bogen er, at øens historie er forholdsvis udokumenteret, idet de historiske kilder i form af kilder m.v. er gået tabt over tiden. Derfor har forfatteren opsøgt kilder og fakta udenfor Bornholm, også i udlandet, for at belyse en skelsættende periode i Bornholms historie; en historie, der er tæt sammenvævet med kristendommens

komme og udbredelse i Danmark.

Ifølge forfatteren viser en historiografisk undersøgelse af perioden 1060-1140, at nogle begivenheder og forhold hidtil ikke har været inddraget i Bornholms historie, selv om de, direkte eller indirekte, kan have haft betydning for historiens gang eller måden, historien er skrevet på.

Ingen ved præcist, hvornår den første dansker tog kristendommen til sig, og det samme gælder for Bornholm. Nogle historikere mener, at Ansgar og hans følge i begyndelsen af det 9. århundrede kom til et område, hvor kristendommen var kendt i forvejen. På Bornholm kan man have stiftet bekendtskab med kristendommen lige så tidligt eller før, da der ikke er fundet nogen hedenske grave på øen efter 850 – et forhold, som måske skyldes øens placering som handelscentrum i

Østersøregionen. Arkæologiske fund viser nemlig, at Bornholm som Gotland og Øland spillede en vigtig rolle for de søfarende, og at der tidligt var kontakt med lande syd og øst for Østersøen.

Bogen dokumenterer såle-

des, at Bornholm og Danmarks historie ikke kan ses som adskilt fra Europas historie, og at ikke kun kristendommen, men også meget andet er kommet til os fra især landene i Østersøområdet. Bogen gennemgår fx soldyrkelsen, investiturstridens konsekvenser og resultaterne af farvet og mangelfuld historieskrivning. I den forbindelse aflives myten om, at tempelridderne byggede mange rundkirker, herunder de bornholmske rundkirker.

’Bornholm og Østersøen 1060-1140’ henvender sig især til de historiske og kirkeligt interesserede, men alle kan få udnytte af bogen, som trods sine mange fakta både er gennemillustreret med farvefotos og tegninger og er letlæselig.

NM

Bornholm og Østersøen 1060-1140, Bornholms Tidendes Forlag 2014, 176 sider, pris kr. 250,-

Hvorfor bidrage?

Kære læser af Katolsk Orientering,

Traditionen tro samler Kirken i fastetiden ind til fattige og nødlidende. Ikke bare i Danmark, men i hele verden. Typisk er det Caritas, der forestår fasteindsamlingen på bispedømmernes vegne. Også i fattige bispedømmer i Afrika som f.eks. i Niger, hvortil den danske fasteindsamling i år er målrettet.

Fordi han elskede os først

Hvorfor skal du bidrage til fasteindsamlingen? Det kan der være mange grunde til. Fastetiden skal styrke troslivet og forholdet til Gud samt vise næstekærligheden. Det sidste kan vi hver især udtrykke konkret i hverdagen. Men det kan også komme til udtryk i forhold til de søstre og brødre i den menneskelige familie, som vi ikke kender, men som vi ved har behov for vores solidaritet. Såsom udsatte kvinder i Niger. Det er en god grund til at bidrage.

Pave Frans understreger i dette års fastebudskab kærlighedens kilde. "Vi elsker, fordi han elskede os først" (1. Johs. 4,19). Kærligheden til næsten bliver i det perspektiv et spørgsmål om at være et spejl for Guds kærlighed gennem konkrete handlinger. Derfor er ligegyldigheden, som paven vil, at vi skal lade os konfrontere med, det modsatte af kærligheden.

Udstødte kvinder i Niger

Niger er et af de fattigste lande i verden. Der er nok af problemer at slås med. Store dele af befolkningen må slås for både at få noget at leve af og noget at leve for. Respekt for menneskers ligeværd er ikke en selvfølge, og især står mange kvinder i en udsat position. Det er den virkelighed, som Kirken og Caritas i Niger arbejder under og arbejder for at ændre. Det er ikke omkostningsfrit. Tidligere i år blev mange kirker sat i brand, herunder 10 katolske kirker i Niamey.

Vi elsker, fordi han elskede os først! Forpligtelsen får andre dimensioner tilføjet i et land som Niger, hvor kristne er i klart mindretal. Selvom der traditionelt har været et godt forhold mellem kristne og muslimer i landet, så kan det være svært at virke til det bedste for mennesker i et sådant samfund. Rebelgrupper inspireret af bl.a. Boko Haram ønsker at så splid.

Så meget desto vigtigere er det, at Kirken bl.a. gennem Caritas i Niger (CADEV) insisterer på at hjælpe f.eks. kvinder, der ellers er blevet udstødt af samfundet. Fordi alle mennesker er lige meget værd, uanset hvem de er, og hvad de er. En god grund til, at vi i det rige Danmark også støtter!

JANN SJURSEN
GENERALSEKRETÆR, CARITAS

Giv sårbare kvinder i Niger en uddannelse

Det samler Caritas ind til Halvdelen af fastemidlerne går til uddannelsescenteret for sårbare kvinder i Niger. Pengene vil primært blive brugt til køkkenudstyr, som skal bruges i undervisningen. Den anden halvdel støtter mennesker i nød via katastrofefonden - en fond, der kun bliver brugt i katastrofesituationer. I 2014 sendte Caritas penge fra katastrofefonden til Nordøstindien for at hjælpe ofre for etniske sammenstød. 750 familier modtog madrasser, tæpper, mad og lægehjælp.

Af: Sidse Helene Surel Mogensen

I 2004 åbnede Caritas i Niger (CADEV) et uddannelsescenter for sårbare kvinder i hovedstaden Niamey. I Niger er kvinder generelt lavt uddannede og kun 15 % kan læse og skrive. De er økonomisk afhængige af deres mand eller deres familie. Bliver de udstødt af familien, som f.eks. kan være en af konsekvenserne ved at være blevet voldtaget, har de meget svært ved at forsørge sig og må ofte ty til prostitution. Centerets formål er derfor at give sårbare og analfabetske kvinder en uddannelse og dermed et levegrundlag. Et uddannelsesforløb på centeret strækker sig over 11 måneder, hvoraf otte måneder foregår på skolebænken efterfulgt af tre måneders praktik. På centeret bliver kvinderne uddannet som kokke, barneplejersker og hushjælpere samt får kurser i f.eks. hygiejne og ernæring. Centeret har eksisteret i 10 år, og 90 procent af de kvinder, der har gennemført en uddannelse på cen-

teret, har efterfølgende fået arbejde.

Hadjara fik arbejde

En af de kvinder, der har fået en uddannelse på centeret, er Hadjara Saidou. Hadjara er enlig mor til seks børn. Tre af dem er hendes afdøde søsters børn. Hadjara levede af at sælge småkager og havde svært ved at forsørge børnene. En dag mødte hun en kvinde, der fortalte, at hun kunne få en uddannelse på centeret i Niamey. Hadjara havde dog ikke råd til det lille tilmeldingsgebyr, som kvinderne skal betale. Men centeret ordnede det. Hun lånte pengene og betalte dem tilbage, da hun begyndte på sin lønede praktikperiode. I dag har Hadjara arbejde som rengøringsassistent hos FN's Flygtningehøjkommissariat i Niamey.

Centeret mangler penge

Centeret er unikt, og der findes ingen lignende tilbud til socialt udsatte kvinder i Niger. Desværre mangler centeret penge til at fortsætte sine uddannelsesaktiviteter. Det er særligt undervisningsmaterialer, som centeret har problemer med at finansiere. Caritas har derfor besluttet, at de penge, der indsamles ved bispedømmets fasteindsamling 2015, skal gå til at købe undervisningsmaterialer som f.eks. køkkenudstyr til centeret i Niamey.

FAKTA OM NIGER

Hovedstad: Niamey

Befolkningsantal: 17.466.172

Sprog: Fransk (officielt), Hausa, Djerma

Religion: Muslimer (80%), kristne og andre religioner (20%)

Kvinder har trange kår i Niger

Af: Sidse Helene Surel Mogensen

Niger er ikke blot et af verdens fattigste lande, men også et af de lande, hvor der er størst ulighed mellem kønnene. I Niger er kvinden fra fødsel til død underlagt andres vilje. Indtil den dag, hun bliver bortgiftet, bor kvinden hos sine forældre, hvor hun hjælper de andre kvinder i husholdningen med at passe yngre søskende, lave mad, hente vand og fordre dyr. Piger helt ned til 10 år bliver giftet bort for at sikre familien økonomisk men også for at forhindre seksuelle overgreb, idet gifte kvinder – der kan kendes på deres klædedragt – i langt mindre grad udsættes for voldtægt. Pigerne har sjældent noget at skulle have sagt i forhold til valg af ægtemand, og mænd er i gennemsnit 15 år ældre end kvinder, når de indgår ægteskab.

Stor ulighed mellem mand og kvinde

Uligheden mellem kønnene kommer til udtryk på flere måder. Blandt andet ved vold, som er et meget stort og tabuiseret problem i Niger. Det er især de helt unge, nygifte kvinder, som har lav status, der bliver udsat for fysiske, psykiske og seksuelle overgreb. I mange tilfælde forbliver overgrebene ustraffede, er omgivet af massiv tavshed og manglende sanktioner mod gerningsmændene. Kvinder er dårligst uddannede, to ud af tre kvinder er fattige, og der er en højere grad af analfabetisme og under-

ernæring blandt kvinder. De er desuden økonomisk afhængige af mænd og må ikke eje jord.

Kvindes liv er bestemt af lovtekster

I Niger eksisterer den skrevne moderne lovgivning side om side med den uskrevne traditionelle sædvanelov, der ofte er blandet sammen med religiøse (muslimske) regler. Den moderne lovgivning tager udgangspunkt i lige ret for mænd og kvinder, mens sædvaneretten ofte er karakteriseret af manglende rettigheder for kvinder. På det private retslige område, der vedrører familie, ægteskab, skilsmisse og arveforhold kan man selv vælge, hvilket retssystem, man ligger til grund for afgørelser. Det betyder, at den skrevne lov ofte ikke overholdes, og at kvinder dermed diskrimineres.

Ifølge den moderne lov kan kvinder gifte sig, når de er 15 år og mænd, når de er 18 år, men piger helt ned til 10 års alderen betragtes som potentielle ægteskabskandidater. Det er en situation, der giver anledning til mange problematikker. Blandt andet medfører denne praksis tidlige graviditeter og fødsler, som kan medføre sygdommen fistula på grund af pigernes manglende fysiske udvikling. Udover fysiske symptomer, såsom problemer med at holde på urin og afføring, kan fistula også

skabe sociale problemer pga. lugtgener. Dette kan medføre, at pigerne bliver smidt ud af deres mænd og udstødt af samfundet.

Niger har underskrevet FN's konvention om udryddelse af alle former for diskrimination af kvinder. Konventionen er dog underskrevet med forbehold for de artikler, der vedrører lighed i ægteskab og skilsmisse, ret til at bestemme egen bopæl samt arvespørgsmål. Det betyder i praksis, at mænd for eksempel kan ophæve deres ægteskab med en kvinde og sætte hende på gaden uden varsel.

Kvindernes manglende uddannelse betyder, at de er meget vanskeligt stillet, hvis de skulle blive forladt af deres mand eller blive gravide uden for ægteskabet, som konsekvens af voldtægt. Det kan tvinge dem ud i prostitution.

Caritas kæmper for kvinders rettigheder i Niger

Det er nødvendigt at stoppe vold mod og diskrimination af kvinder, hvis Niger for alvor skal løfte sig ud af fattigdommen og udvikle sig. Diskriminationen af kvinder har nemlig store sociale, økonomiske, sundheds- og samfundsmæssige konsekvenser for landet. Splittede familier, tidlige graviditeter og uønskede aborter, prostitution og fysiske sygdomme er blot nogle af kon-

sekvenserne.

Caritas Danmark har i sit Niger-program et ønske at højne kvinders status ved at forbedre deres økonomiske situation, ved at oplyse dem om deres rettigheder og hjælpe dem med at gøre dem gældende.

Caritas modtog i slutningen af januar penge fra Danmarks Indsamlingen til et projekt, der skal dæmme op for vold mod kvinder gennem undervisning af kommunale og religiøse ledere på baggrund af religiøse tekster og den moderne lov. De religiøse ledere på landet er ofte uuddannede og uvidende både om den moderne lov og om Koranens tekster. Undervisningen skal give dem viden om den moderne lovgivning, men også sikre at Koranens budskab om at behandle andre mennesker – også kvinder – med respekt og ikke-vold bliver respekteret. I de små samfund er det de religiøse ledere, som afgør alle spørgsmål om ægteskab og skilsmisse. Erfaringerne fra projektet vil efterfølgende blive udbredt til andre områder.

Uddannelsescenteret i hovedstaden, Niamey, som pengene fra dette års fasteindsamling går til, er et led i Caritas Danmarks strategi, om at give særligt sårbare kvinder et levegrundlag.

Pave Frans' fastebudskab:

Konfronter globalisering af ligestillingen

Af: JANN SJURSEN

Biskop Czeslaw har især hæftet sig ved ét aspekt af Pave Frans' fastebudskab. Det er pavens tale om, at vi som mennesker i vidt omfang glemmer at tænke på andre. Så galt står det ifølge paven til, at han i fastebudskabet opfordrer kristne til at konfrontere globaliseringen af ligestillingen over for Gud og næsten.

Vi bliver blinde og apatiske

”Via globaliseringen kommer vi tæt på meget, som både fascinerer og engagerer os. Verden er blevet mindre, og vi får mulighed for at møde mange forskellige kulturer og mennesker, der kan inspirere os. Men samtidig er det ligesom om, at vi bliver blinde og apatiske over for katastrofer og nød. Det berører os generelt ikke nok, selvom vi jo som aldrig tidligere i historien har viden om, hvor galt det står til selv på den anden side af jordkloden. Måske fordi vi bliver lidt magtesløse tilskuere eller trætte iagttagere af de samme dårlige nyheder igen og igen,” siger Biskop Czeslaw. Han finder, at paven har fat i et meget væsentligt anliggende og synes, at årets fastebudskab meget fint adresserer både, hvad Kirken universelt kan gøre samt den lokale menighed og den enkelte kristne. Det er vigtigt, at vi gør op med ligestillingen:

”Det er jo politikkerne, der sætter rammerne for vores samfund. Men der er meget vi selv kan gøre helt praktisk. I forhold til næsten må vi ikke mindst her i fastetiden spørge, hvor meget vi er villige til at give afkald på selv? Vi bliver med den hellige faders ord nødt til at

konfrontere os med den globalisering af ligestillingen, der vedrører os selv, den enkelte.”

Hold døren åben

Hermed når vi til en af de opfordringer i fastebudskabet, som biskoppen også finder udfordrende for menighederne i Danmark. Det er udtrykket, at sognene skal være ”øer af barmhjertighed.” Her er der noget, der bør arbejdes med, mener Biskop Czeslaw:

”Menighederne må stræbe efter at blive mere inkluderende på både det åndelige og menneskelige plan. Det skal vi opmuntre hinanden til. Først og fremmest skal Kirken - som paven siger i fastebudskabet - være den hånd, der holder den dør åben, der skaber adgang til Kristus gennem vidnesbyrdet. Men den skal også være en konkret håndsrækning til mennesker, der har brug for hjælp. Det kan være lokalt såvel som globalt.”

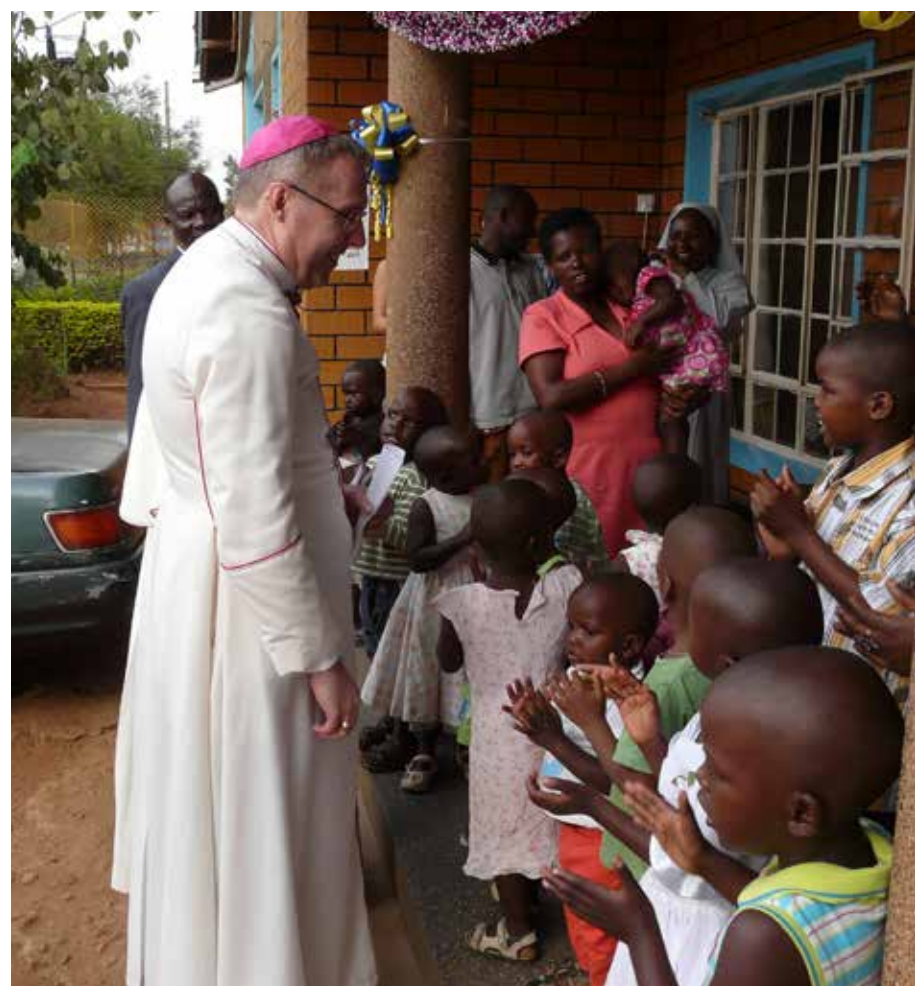
Rækker hånden ud gennem Caritas

”Gennem Caritas Danmark ønsker Kirken her i fastetiden at række hånden ud til udsatte kvinder i Niger og til mennesker, der bliver ramt af katastrofer og derfor har brug for akut nødhjælp. Jeg opfordrer alle til at støtte fasteindsamlingen. Samtidig glæder jeg mig over, at Caritas Danmark i samarbejde med flere sogne har taget forskellige diakonale initiativer. Det håber jeg, vil blomstre i fremtiden og bidrage til øer af barmhjertighed.”, siger Biskop Czeslaw, der også lader opfordringen lyde i et personligt brev til alle bispedømmets medlemmer.

FRA PAVE FRANS' FASTEBUDSKAB 2015

”Kære brødre og søstre. Jeg ønsker, at de steder, hvor Kirken er synligt til stede, især i vore sogne og vore menigheder, bliver øer af barmhjertighed midt i ligestillingens hav!”

”... Lad os derfor i denne fastetid bede Herren: ”Fac cor nostrum secundum cor tuum”: Dan vore hjerter efter dit (Jesu Hjerter litaniet). Så vil vi modtage et stærkt og barmhjertigt, et vågent og generøst hjerte. Et hjerte, der ikke lukker om sig selv, er ligestillende eller bedrages af ligestillingens globalisering.”

Hvordan kommer vi videre?

Det videre forløb for det nye Danmarkskort.

Tekst: Generalvikar Niels Engelbrecht

SOGNESTRUKTUR Det nye katolske Danmarkskort er nu sendt til høring hos menighederne. Jeg er sikker på, at der opstår mange spørgsmål i forbindelse med høringen, navnlig de steder, der bliver ramt hårdt af ændringerne, når fx ens kirke står til at skulle lukkes og sælges. Hvorfor netop vores menighed? Har vi ikke gjort det godt nok? Forslaget om at lukke otte menigheder hænger ikke sammen med deres 'kvaliteter'. Tænk, hvis vi skulle til at give de enkelte menigheder karakterer! Når bispedømmet nu er nødt til at prioritere for at kunne opfylde vores mission som Kirke under de nuværende forhold, har vi valgt en objektiv målestok: menigheder på under 300 medlemmer vil det være nødvendige at lukke. Dermed forsøger vi at ramme færrest muligt. Vi har kun statistik for syv af de menigheder, vi har foreslået nedlagt.

Dér er der tilsammen gennemsnitligt 224 kirkegængere om søndagen. I alt drejer det sig om 1.039 medlemmer, som vil blive ramt af lukninger. Det er klart, at det ikke er uden konsekvenser i form af længere vej til kirke og tab af fællesskab.

Men vi kan næppe finde en måde at foretage de nødvendige indskrænkninger på, uden at det kommer til at koste noget på den ene eller den anden måde.

En del indvendinger mod det nye Danmarkskort går ud på, at det er for præget af en økonomisk og ikke så meget af en pastoral tankegang. Bispedømmets økonomi bliver bestemt ikke reddet af det nye Danmarkskort, som kun er en del af den genopretningsplan på ni punkter, fremlagt på Pastoralrådsmødet i november. Hovedformålet med strukturændringerne er derimod at skabe bedre rammer for det pastorale arbejde

ved at udnytte vore personressourcer bedre og lægge alle gode kræfter sammen i større enheder, så vi får mere glæde af dem. Og samtidig er målet at frigive nogle præster til at udføre alle de andre pastorale opgaver som ungdomsarbejde, fængsels-sjælesorg, sjælesorg for de mange fremmedsprogede etc. Vi må se i øjnene, at vi som Kirke ikke bare er lokale geografiske menigheder, men i stadig højere grad præget af store udenlandske grupper, der har brug for særlig sjælesorg, hvilket vi for øjeblikket kun yder i begrænset omfang.

Det nye katolske Danmarkskort kan sammenlignes med en helikoptertur, hvor vi prøver at se hele bispedømmet lidt oppefra, så vi bedre får øje på den store helhed i stedet for at fokusere på enkelthederne – at se sin egen menighed i en større sammenhæng – og glæde sig

over de nye muligheder, den nye struktur gerne skulle frembringe.

Tidsplanen for forløbet af høringen er, at høringssvar skal være afleveret senest den 13. marts til Jacob Messerschmidt på Bispekontoret på jm@katolsk.dk. Efter at svarene er blevet samlet og systematiserede, vil de blive behandlet af en gruppe bestående af en repræsentant fra Pastoralrådet og en fra Præsterådet samt biskoppen, generalvikaren, administrationschefen og Bispedømmets økonom. De vil så forelægge en endelig plan for Pastoralrådet og for Præsterådet. I maj skulle den endelige plan være på gaden, så vi kan begynde implementeringen allerede i august. Alle ændringer sker selvfølgelig ikke pr. 1. august. Vi regner med at alle detaljer skal være gennemført i løbet af en periode på tre år.

Tidsplan for det nye katolske Danmarkskort

Den 5. januar: Høringssvar afleveres udsendt.

Den 13. marts: Høringssvar afleveres

Den 14.-20. marts: Høringssvar samles og systematiseres.

Den 23. marts: Høringssvar behandles af biskop, generalvikar, bispedømmets økonom og administrationschef, repræsentanter for Pastoralråd og Præsteråd.

Den 28. marts: Ekstraordinært pastoralrådsmøde i Kolding om planen.

Den 10. april: Ekstraordinært præsterådsmøde.

Maj: Den endelige plan offentliggøres

August: Implementeringen af planen begynder.

2015-18: Gennemføringsfase.

De mindedes ofrene

Elever fra Institut Sankt Joseph lagde blomster ved synagogen.

KØBENHAVN Med de tragiske begivenheder den 14. og 15. februar, hvor to mistede livet og fem betjente blev såret ved Krudttønden på Østerbro og synagogen i Krystalgade rykkede den internationale politiske terror tættere på Danmark og blev til en meget håndgribelig realitet for os allesammen.

Derfor kom den også til at sætte sit præg på elevernes første skoledag den 16. februar på Institut Sankt Joseph efter vinterferien. Mange af skolens elever bor på Østerbro, og nogle af dem havde været så tæt på begivenhederne, at de havde hørt skuddene ved Krudttønden, fortæller Institut Sankt Josephs hjemmeside.

Ved morgensamlingen om mandagen efter skoleferien bad man Frans af Assisi bøn om forsoning og fred – en bøn der også blev bedt af alverdens religiøse ledere sammen med pave Johannes Paul II ved det store økumeniske møde i Assisi i 2002, forklarede skoleleder Peter Franklin eleverne.

Flere af skolens klasser var forbi synagogen i Krystalgade, og her blev der lagt blomster med et kort fra skolens elever og ansatte, hvor der stod:

*Til det jødiske samfund i Danmark
Vores dybeste medfølelse, med ønsket
om fred i verden. Institut Sankt Josephs
elever og ansatte.*

LR

En katolsk 367-års fødselsdag i Danmark

Sankt Andreas Bibliotek fester.

BIBLIOTEK Lørdag den 14. marts indtræffer der i Den katolske Kirke i Danmark en mærkedag, som ligger godt 200 år før Grundlovens religionsfrihed i 1849. Hvordan er det muligt? Fandtes Kirken overhovedet i Danmark dengang? Ja, men i det skjulte, bl.a. i de katolske landes gesandtskaber i København.

Den 14. marts 1648 ankom den nye spanske gesandt, grev Bernardino de Rebolledo, til København for at påbegynde sin embedsperiode. Fra den dag regner vort Bispedømmes teologiske bibliotek, det nuværende Sankt Andreas Bibliotek, sin begyndelse. Rebolledo, som var en lærd mand, amatørteolog og forfatter, medbragte nemlig et mindre bibliotek. Det benyttede han til sine daglige studier og katolske aktiviteter. Da han forlod landet i 1659, efterlod

han en del af sine bøger i gesandtskabet, og de udgør grundstammen i det nuværende bibliotek.

Denne spændende historie vil blive berettet ved fejringen af Sankt Andreas Biblioteks 367. fødselsdag lørdag den 14. marts, hvor alle 91 medlemmer af "Sankt Andreas Biblioteks Venner" og repræsentanter for sponsorerne for bibliotekets finansiering i 2015-2017 vil blive inviteret. Der vil blive budt på en let frokost, et kort foredrag, en status for bibliotekets situation, fremvisning af et par sjældenheder fra samlingerne og en rundvisning, også hvor de besøgende normalt ikke kommer. *Helge Clausen*

Det sidste nummer på papir

Katolsk dialog & information bliver nettidsskrift.

TIDSSKRIFT Det danske tidsskrift Katolsk dialog & information er udkommet for sidste gang på papir. Redaktionen har besluttet, at det fremover skal være et nettidsskrift. Katolsk dialog & information er udkommet fire gange om året siden 2005, og i den periode er det blevet til ca. 1.000 sider.

Dan Eriksen skriver i lederen i nr. 4, 2014, at man har besluttet at opgive papirudgaven af tidsskriftet til fordel for "en kombination af hjemmeside/blog og måske Facebook". Han håber, at der fremover kommer "en jævn strøm af artikler" på hjemmesiden www.katolskdialg.dk, og at de nye muligheder gør det lettere at facilitere "samtalen".

"Vi godtager gerne synspunkter, der ikke er vores egne, men det må ikke være krænkende, hadske eller på en anden måde upassende", skriver han.

Er du interesseret i få besked om, når der er nyt på hjemmesiden, kan du sende en e-mail til kassereren Karlheinz Löhner på kh.loehrer@gmail.com.

NM

Fremover kan man kun læse tidsskriftet Katolsk dialog & information på hjemmesiden www.katolskdialg.dk.

Last og brast med Vassula Rydén

Kommentar til N. Lassens læserbrev i KO nr. 1

Det advares i KO nr. 1 mod budskaberne af Vassula Rydén, Sandt Liv i Gud (SLIG), med reference i udtalelser fra det klerikale lederskab.

I tiden før jeg stiftede bekendtskab med SLIG var mine fordomme mod den Katolske Kirke derhenne, at den var et spirituelt konglomerat af hedensk art.

To måneder henne i læsningen af SLIG var samtlige fordomme som blæst af vejen uden at det nævnes med ét ord, at Den Katolske Kirke er sandhedens bannerfører og beslutningen var taget om at konvertere med Helligåndens tilintetgørelse af mine fordomme gennem SLIG.

Fremragende katolske teologer kan verificere, at teologien i SLIG er katolsk ortodoks kristendom og derfor kan det undre, at det klerikale lederskab i kirken behændigt benytter periferiare emner som synet på antikrist og tusindårsriget som brækstang til at lægge afstand til SLIG.

Sagen om tusindårsriget er det vanskeligste emne i Åbenbaringsbogen med tre forskellige opfattelser fordelt på a-, pre- og post-millianisme, hvoraf amillianismen har været den officielt anerkendte opfattelse siden Augustin, måske undfanget af Origenes, men færdigformuleret af Augustin i det fjerde århundrede. Den katolske kirke er historisk set ikke enig med sig selv i sagen om tusindårsriget med en premillianistisk lignende anskuelse de første tre århundreder af kirkens historie. Irenæus (130-200), som regnes som en af de største post-apostolske teologer, var premillianist.

Der er ingen satanisk vildledelse af menneskeheden i løbet af tusindårsriget. Augustin kan undskyldes for sin amillianisme med Romerrigets fornylige anerkendelse af kristendommen som statsreligion, men med Islams opståen, fremmarch og tilintetgørelse af kristne samfund 300 år senere er der ingen årsag for Den Katolske Kirke i dag at være kæphøj med en amillianistisk tilgang til teksten.

Vedrørende tilsynekomsten af antikrist: "For allerede nu virker lovløshedens hemmelighed; blot skal han, der endnu holder igen, først fjernes. Da skal den lovløse åbenbares." 2. Tess. 2,7. Hvem er han, der holder igen? Det er ikke Faderen eller Sønnen eller Helligånden, som ikke kan fjernes. Hvem er han, hvis ikke det er en legitimt indsat pave? Mon ikke det netop er dette det klerikale lederskab har sværest ved at overkomme med SLIG budskaberne.

Det er absurd, at jeg skal holde mig fra det, der gjorde mig katolsk, som det klerikale lederskab formaner til. Sandt Liv i Gud budskaberne kan opsummeres med formuleringen: "Læs og lev Skriften – som enkelt individ og kollektivt som én forenet kirke".

Tummas A. Planck, 2880 Bagsværd

Sølle

Kommentar til N.C. Hvidts læserbrev i KO nr. 2

'Sølle' var det ord, der først faldt mig ind, da jeg læste Niels Christian Hvidts forsøg på at tale udenom Nina Marie Lassen' indlæg i KO nr. 2. Det basale er, at Troslærekongregationen finder måden, hvorpå disse "påståede himmelske åbenbaringer" er fremkommet suspekt, og at der er flere læremæssige fejl i dem.

Desuden har man bedt bispedømmerne om aktivt at sikre, at fru Vasulla Rydén's idéer ikke udbredes inden for kirkens rammer.

Det sker så heller ikke i langt de fleste bispedømmer – kun i nogle få, der iblandt Danmark. Her promoveres hun aktivt fra højeste niveau i det danske bispedømme – sølle.

Sølle er også det forsøg på at få det til at fremstå, som om kirken har blåstemplet Vassula Rydén via det foto NCH har taget af Vassula Rydén og kardinal Ratzinger i 2001.

En enkelt katolsk præst i Danmark, har dog sagt tydeligt fra, og har offentligt omtalt Vassula Rydén som

en falsk profet. "I bedste fald tror hun selv på det, og er blot et redskab for dæmonisk blændværk." Citat, sognepræsten ved Domkirken, Daniel Nørgaard.

For øvrigt er Vassula Rydén blevet reg. som et varemærke af den fond, der varetager hendes mission. Alene det, taler for sig selv. Sølle.

Frans Josef Meyer, 2100 Kbh. Ø

Kirkens holdning til Vassula Rydén er klar

Kommentar til N.C. Hvidts læserbrev i KO nr. 2

Som svar på mit indlæg i KO nr. 1 om Den Katolske Kirkes syn på Vassula Rydén's påståede åbenbaringer, påstår Niels Christian Hvidt i KO nr. 2, at det af Troslærekongregationens Rundskrivelse fra 2007 til Verdens Bispekonferencer om Vassula Rydén's skrifter og aktiviteter (det Hvidt kalder "Levadas brev") skulle fremgå, at "den troende selv må læse og vurdere budskabernes ægthed" på linje med åbenbaringer, som Kirken har sanktioneret.

Hvidt konkluderer: "De troende er, også i Levadas brev, udtrykkeligt opfordret til selv – ud fra læsning af hendes budskaber og klargøringer – at beslutte sig for, om de vil tro på Vassulas åbenbaringer eller ej".

En sådan udlægning og oversættelse af Troslærekongregationens rundskrivelse er urigtig og vildledende. I rundskrivelsen (punkt 2) står:

"Efter dialogen med Troslærekongregationen har Vassula Rydén imidlertid dels afklaret nogle problematiske punkter i sine skrifter, dels klargjort karakteren af sine budskaber, der ikke præsenteres som guddommelige åbenbaringer, men snarere som hendes personlige meditationer (Se Vassula Rydén: Brev af 26. juni 2002, trykt i Sandt Liv i Gud, vol. 12, XXI-LI). Fra et normativt synspunkt og på baggrund af ovennævnte afklaringer må der derfor foretages en tilsynsmæssig vurdering fra sag til sag. Dette under hensyntagen til den faktiske mulighed, der i lyset af de omtalte præciseringer kan være for, at de troende kan læse hendes skrifter." (min oversættelse).

Intetsteds her, heller ikke af andre Vatikandokumenter, fremgår, som Hvidt hævder, at de troende selv må beslutte sig for, om de vil tro på hendes åbenbaringer. Tværtimod fremgår, at en afgørende forudsætning for overhovedet at komme i nærheden af at beskæftige sig med Rydén's skrifter i sit åndsliv er, at disse ikke anses for åbenbaringer, men som personlige meditationer. Herudover skal biskopperne sikre den endelige vurdering af, om disse personlige meditationer konkret må læses, jf. herved ligeledes Kanonisk Lov, punkt 823.

Indrømmet, det er en kortfattet og til dels indforstået skrivelse, der kan være svær at oversætte, men dog ikke til at misforstå, hvis man gør sig umage og læser den i sin helhed sammen med Notifikationen fra 1995.

At jeg ikke nævnte ovenstående passage i mit første indlæg skyldtes ikke, at jeg ikke var bekendt med den, men at denne del af rundskrivelsen mistede sin praktiske betydning kun få måneder efter udgivelsen.

Rydén rettede nemlig i maj 2007 henvendelse til Troslærekongregationen med en kraftig benægtelse af, at hun nogetsteds skulle have givet udtryk for, at hendes skrifter alene var personlige meditationer. Tværtimod fremhævede hun igen sine budskaber som værende på linje med alle andre post-bibelske åbenbaringer og understregede: "Mine budskaber er gaver af guddommeligt forsyn til gavn for Kirken" (citat fra Hvidts dokumentation).

Så længe Rydén afviser Troslærekongregationens afgørende forudsætning om, at der alene er tale om personlige meditationer og ikke åbenbaringer, har ovenfor citerede retningslinje i pkt. 2 – hvor Hvidt misvisende erstatter begrebet personlige meditationer med åbenbaringer – ingen praktisk relevans.

Tværtimod har Troslærekongregationens klare krav til biskopperne om bl.a. aktivt at sikre, at der ikke gives mulighed for, at hendes idéer udbredes, hermed vist sig så meget desto mere velfunderet.

Dialogen med Troslærekongregationen i årene omkring årtusindeskiftet var givetvis interessant, men førte

ikke til noget. I lyset af den åbenbare misfortolkning af Troslærekongregationens rundskrivelse fra 2007 er det umuligt andet end også at være skeptisk over for Hvidts gengivelse af den forudgående dialog. Udtrykte Ratzinger i 2004 optimisme skyldtes det måske, at også han dengang troede at se tegn på, at Rydén ville respektere Den katolske Kirkes læremæssige vurdering.

Den manglende formelle fordømmelse af Rydén's skrifter kan, som bl.a. fremført af dominikaneren Francois-Marie Dermine, lige så sandsynligt skyldes, at hun, som ikke-katolik, ikke er underlagt Kirkens jurisdiktion. Den katolske Kirkes læremæssige vurdering er således fortsat og utvetydigt, at Rydén's budskaber ikke kan betragtes som åbenbaringer fra Gud. Det står ligeledes fast, at de troende opfordres til ikke at betragte Rydén's skrifter og taler som overnaturlige, men til at bevare renheden af troen, ligesom det anses for upassende, hvis de deltager i bønnegrupper etableret i Rydén's regi.

Det er de retningslinjer, vi som katolikker har fået af en Kirke, der har årtusinders erfaring med at bedømme, om ånderne er fra Gud. Der er intet belæg for at mene, at Kirken her er uklar, eller at en opblødning er på vej. Det er ren spekulation og kan ikke være andet end ønsketænkning eller blændværk, når Hvidt forsøger at give et andet billede.

På www.katdialog.dk findes udover Vatikanets skrivelser, bl.a. p. Francois-Marie Dermine, O.P.'s, Vassula Rydén: The Reasons for the Church's Negative Reaction, og en tilsvarende vægtig kritik af Ingerlise Provstgaard, En analyse af Vassula Rydén's Jesus.

Nina Marie Lassen, 2920 Charlottenlund

Hvor er fortjenesten?

Kort efter 1900: 20 er rigeligt!

Kort efter 2000: 120 er for lidt

– når det drejer sig om katolske gudshuse i DK.

Slagelse, kort efter 1900, kirkens krønike: Mod Slutningen af Aaret 1903 anmodede Hans bisk. Højærværdighed Pastor Ernst Buch om at rejse til Slagelse og undersøge Missionsforholdene lidt nærmere. Den 11. November rejste P. B. til Slagelse, besøgte først Borgmesteren og spurgte ham, om der muligvis fandtes Katholikker i Slagelse. Borgmesteren var meget forekommende, men da han personlig ingen Katholikker kendte, opfordrede han P. B. til at forhøre sig hos Politiet. På Politistationen angaves Fiskehandler Rosasco og Værkfører Reichstein som Katholikker. Ved nærmere forespørgsel viste det sig, at Reichstein ikke var Katholik, men derimod hans Hustru. De havde begge været omkring 12 Aar i Slagelse. Deres 2 yngste Børn var døbt i protestantisk Kirke og Fru Reichstein havde også besøgt den protestantiske Gudstjeneste sidste Langfredag, fordi hun "føjte Trang til at gaa i Kirke", og hun kendte ingen anden i Danmark end Folkekirken.

Hun lovede at overvære den hl. Messe, naar der blev indrettet Kapel i Slagelse. Børnene skulde opdrages som Katholikker, hvilket Manden ogsaa gik ind paa. Hos Reichstein boede der en Elektriker med Hustru, der begge var Katholikker, senere kom en Tjenestepige fra Østrig til. Blandt Slagtersvendene på Tarmrenseriet fandtes 4 Katholikker. I alt var der ca. 20 Katholikker i Slagelse.

Da Biskoppen hørte om Rejsens gunstige Resultat, bestemte han straks, at derskulde indrettes et Kapel i Slagelse. Kapellet blev i 1931 afløst af en pragtfuld kirke og 6 år senere kunne lille kirke i Kalundborg indvies.

Kalundborg kort efter 2000

Menigheden er på under 300, 'kun' på 120 (6 gange så mange som ved begyndelsen i Slagelse) Den skal nedlægges og kirken skal lukkes og sælges. Kirken, med ca. 40 siddepladser, samler hver søndag mellem 20 og 30 messedeltagere. Den energiske sognepræst, endnu ikke fyldt 50, kører gerne Vestsjælland tyndt. Til kirken hører to lejemål, som flot dækker menighedens underskud. Det vil sige, at menighedens drift er gratis for bispedømmet, ja, man tjener sågar på den, for de sædvanlige procenter, som skal afleveres fra alle sogne, afleveres osse fra Kalundborg. Bygningsvedligeholdelse er der råd til, men kun lidt efter lidt. P. t. er der, – hører jeg, – små 200.000 kr. i kassen.

Da biskoppen hørte om det gunstige resultat billigede

han staks, at menigheden skal opløses og kirkebygningen forsvinde.

Folk i Kalundborg har 40 km til Slagelse og 45 km. til Holbæk, med mindre de bor nord eller vest for byen, så har de endnu længere... Og sælge ejendomme i Kalundborg = verdens ende, er næsten lisså svært som at sælge sand i Sahara. Hvor er fortjenesten? En bygning, som man svært vil kunne komme af med og en menighed, som man let kommer af med, fordi den ikke orker... .

Stephen Holm, sognepræst i Slagelse, Kalundborg og Holbæk gennem 27 år, 4180 Soro

Når forandringens vinde blæser

"Når forandringens vinde blæser bygger nogle mennesker læhegn og andre sætter sejl" (cit. ukendt) – og måske aktuelt i forhold til de mange drøftelser rundt omkring i vore mange menigheder.

Kirken har gennem de sidste par år stået med store udfordringer – og oplægget vedrørende det katolske landkort, som nu er sendt ud til høring i menighederne, må betragtes som en radikal og indgribende forandring for mange, såvel de enkelte menigheder og dens medlemmer som præster og øvrige tjenere i Kirken. Bispeddømmets arbejdsgrupper har ydet en meget stor indsats. Det er en kendsgerning at Kirken er i krise. Præstemangel – bygningsvedligeholdelse, store omkostninger, økonomiske udfordringer. Få hænder – store opgaver. På dette plan er Kirken ingen undtagelse i forhold til det omkringliggende samfund. Vi har gennem flere år hørt om massiv samfunds- og finanskrise både fra bankernes cheføkonomer og politikere. Vi har hørt om kurstab og kapitalflugt Vi har hørt om faldende huspriser, forventelig stigning i arbejdsløshed, en ungdomsgeneration tabt på gulvet m.v.

Den følelsesmæssige reaktion på en så massiv mediepåvirkning er ofte forbundet med stor frygt og handlingslammelse. Forandringer skaber frygt... forsøg på kontrol ... vi går med ... vi går imod ... vi bliver bange ... vi mister den gamle tryghed ... udvikler vrede, forsøger at placere skyld ... fordømmer ... afviser. Især når vi – i det lille kolde land mod Nord – ikke er forvænt med at bede om hjælp. Og da slet ikke hos Gud.

Det paradoksale er, at der aldrig har været så meget salg i selvhjælpsbøger og selvudviklingskurser som vi ser i disse år. Vi kan selv – vi vil selv – vi vil være frie – og vi vil være uafhængige og vi skal realisere os selv. Hvor finder vi kilden til denne anskuelse?

Guds planer – menneskers planer.

Gennem talrige eksempler fra både Gammel og Ny Testamente ved vi, at Guds planer altid har været "utilregnelige" ... eller var det vore planer? Vi ved, at Guds retfærdighed er en anden end menneskers ... uagtet store Danmarksindsamlinger. Vi ved, at enhver forandring sker gennem accept, at vi tilsidesætter os selv og vores ubændige behov for selvpromovering, giver slip og lade Gud komme til. Det gælder som menighed – og det gælder som kristen.

Hvad afgør om en menighed vokser eller stagnerer? Hvem ved det? Hvem ved hvordan Helligånden arbejder? Er kvaliteten af en menigheds ånds – og trosliv ligefrem proportional med antallet af medlemmer? Hvorfor har vi en menighed – hvad vil vi med vores menighed?

En prognose ville måske – delvis med rette – anslå at antallet af pastorale opgaver ville begrænses væsentligt i disse menigheder. Ingen barnedåb, ingen firmelser, ingen undervisning, ingen bryllupper m.v. Altså ikke så stort et behov som større menigheder med mere differentieret medlemstal.

Hvad ved vi med sikkerhed – og hvad gætter vi os til, når vi drøfter sammenlægninger af menigheder? Hvad ved vi omkring de små menigheder, hvor en stor del er repræsenteret ved ældre og gamle trofaste katolikker, som i øvrigt kan have vanskeligheder ved en såkaldt centralisering?

Måske er tiden inde til nu at stille spørgsmålet... Hvad ønsker Gud af os? Måske er vi stillet overfor en langt større udfordring end den umiddelbare krise.

Tænk hvis vore forsøg på sammenlægninger i virkelig-

heden kun er en udsættelse af et problem som er langt større, nemlig vort eget personlige tilhørsforhold til – og nærvær med Gud. Hvad ville Jesus have sagt hvis han fysisk gik på Jorden i dag?

Er vore udfordringer i dag større end på Jesu tid. Det tror jeg ikke. De er blot mere maskerede og vi har større chancer/risici for at forvirre vort eget trosbegreb. Måske skal det gamle falde før noget nyt kan opstå. Måske skal vi "give slip på egne forestillinger og viden indhentet efter gængse samfundsnormer og prognoser.

Måske skal vi "ryste posen" – eller Kirken – og finde frem til hvad der for os virkelig har værdi – hvad vi som enkeltmedlemmer og i fællesskab har brug for. Og ikke mindst hvad kan vi hver især bidrage med?

Jeg tror vi skal undgå at blive for "dygtige" – for skarpe til at "regne ud". Hvor skal vi begynde denne dialog? Først og fremmest inde i os selv.

Vi må begynde at tænke anderledes ... have tillid ... Mange andre end katolikker længes efter det enestående budskab som Kirken forkynder. Er det ikke her vi skal lægge vore kræfter? Med Helligåndens hjælp og Guds vejledning. Jeg tror kun vi får lov at beholde dette budskab – hvis vi giver det videre.

Frygt ikke ... skrev Pave Johannes Paul II ... I mørket findes Gud – i mørket findes løsningerne ... Lad os ikke selv slukke lyset på grund af frygt. Lad os i stedet være med til at tænde det ... så Kirke kan genopstå i en mere afklaret og renere form end vi har set gennem længere tid. Denne krise er alvorlig og kræver stillingtagen.

Det er ikke nogens skyld ... dog er det alles ansvar. Lad os hejse sejlene, for kun Guds kærlighed kan forandre mennesker.

Bodil Kjær, 4793 Bogo

Stillingtagen til evt. lukning af Skt. Mariæ Kirke i Kalundborg

Det kan ikke overraske bispeembedet, at vi meget stærkt vil opfordre til, at Skt. Mariæ Kirke i Kalundborg ikke lukkes. Et frasalgs – hvis komplekset Lundemarken 15 overhovedet vil kunne sælges – vil kun kunne udløse et beskedent beløb. Som situationen aktuelt er, hviler økonomien i sig selv. Naturligvis kan vi ikke forudse, hvad der i fremtiden vil ske, her tænker vi på ressourcer i forhold til præstebetjening og eventuel fremtidig bygningsvedligeholdelse, hvis disse skulle overstige den lokale evne til at dække det, men så længe vi både økonomisk og ressourcemæssigt kan 'få det til at køre rundt', vil vi af hjertet opfordre til, at Kirken bevares.

Mht. præstebetjening: Vores nuværende sognepræst har udtrykt, at han gerne, også fremover, søndag eftermiddag vil komme til Kalundborg. Der kommer normalt mellem 20 og 30 personer til søndagsgudstjenester, personer som, hvis Kalundborgkirken lukkes, for de flestes vedkommende vil have over 40 km til nærmeste kirke. Konsekvensen er forudsigelig.

Mht. demografi: Kalundborg er Udkantsdanmark. Og katolsk set er Skt. Mariæ kirke særlig nødvendig for opfangning af katolikker af anden etnisk herkomst, der ankommer til Nordvestsjælland. Byens tidligere sygehus er planlagt som nyt asylcenter, og gennem de senere år har vi modtaget mange katolikker med irakisk og afrikansk baggrund, som er blevet en betydningsfuld del af vor ret harmoniske menighed. Særligt har en stor gruppe fra Rwanda fundet deres hjem i vores kirke, og tre gange om året fejres søndagsliturgien med sange og dans fra deres hjemland, – til alles glæde!

Mht. økonomi: I sin drift har Kalundborg menighed gennem de sidste årtier ikke ligget bispeddømmet til last, idet udlejningen af de to præsteboliger årligt har givet en indtægt på ca. 150.000 kr.

Vi fornemmer, at lukning af kirken først og fremmest argumenteres ud fra et økonomisk aspekt. Hvis vores fornemmelse er rigtig, så er det i tilfældet Skt. Mariæ i Kalundborg en ringe løsning, fordi netop vores kirke har en så forholdsvis god økonomi. Yderligere viser erfaringen som bekendt, at en kirkelukning indebærer en høj risiko for at miste menighedsmedlemmer, som i bitterhed/bekvæmmelighed/mulighed for at nedtrappe, måske nok

forbliver i kirken, men vælger at forlade aktiv sognedeltagelse og i frustration framelder sig kirkeskatteordningen. At den offentlige, bestemt ikke billige, transport om søndagen er stærkt reduceret, gør det ikke nemmere

Endelig er det et kendt faktum, at Kalundborg ikke er det sted i Danmark, hvor det er lettest at afhænde bygninger, og mens driften nu bærer sig selv, vil et gennem måneder/år(?) tomt hus være en udgift for bispeddømmet, som skal sammenholdes med forudsigelige lavere kirkeskatsindtægter. Med dette svar håber vi i al tydelighed at have tilkendegivet vores stillingtagen til strukturreformen. Vi ønsker at fortsætte med vores nuværende struktur på Vestsjælland, som er økonomisk velfungerende.

Kalundborg, 8. februar 2015, Menighedsrådet og menigheden, Skt. Mariæ Kirke, Kalundborg

Men det nærmer sig

Svar fra Ole Dam

Først rigtig mange tak for de fire reaktioner på mit hjertesuk "Det er snart overstået" (KO nr. 16). I disse ytringsfriheds-dage bliver jeg belært af Charlotte P. Simonsen – med 50 år på bagen som katolik – om, hvor og hvordan jeg bør henvende mig for ikke at sætte de udenlandske præster i gabestokken.

Jeg mener nu ikke, jeg hænger præster ud, men føler mig forpligtet til at fortælle om selvoplevede episoder, som kan give grunde til overvejelser. For øvrigt kendte jeg i sin tid udenlandske højtuddannede præster bl.a. i Stenosgade, hvor min kone og jeg for 59 år siden blev viet ved højmessens søndag morgen af en tysk jesuit, dér, hvor de "finere" af menigheden kom. Men jeg glæder mig over, at du værdsætter vore nutidige præsters forskelligheder, hvad der også er grund til.

Henriette C. Lund forsøger at trøste mig med, at det endnu ikke er overstået, hvilket jeg må give hende ret i. Men når man har passeret de 84 år, er der nu ikke langt igen. Hun skriver, at sproget ikke er det vigtigste, så det kan være grunden til, at hun ikke kan forstå meningen med mit indlæg. Imidlertid er der i al fald i mit vokabularium stor forskel på at "være sur" og at "være trist". Det første forekommer hos børn og barnlige sjæle, men at være trist kan man blive, når man har mistet noget, man holdt af.

Jeg må give Paul Jørgensen ret, når han skriver, at udenlandske præster ved ankomsten hertil ikke kan forudsættes at være bekendt med dansk kultur, kirkehistorie og deriblandt den danske salmeskat, men at den må antages at blive gjort bekendt, inden præsten slippes løs blandt ubefæstede sjæle. Ellers kommer katekesen til at fremstå som sekterisk og minde om Jehovas vidner.

På samme måde takker jeg Niels-Henrik Assing for at være opmærksom på mine intentioner med indlægget, deriblandt at kateketens forudsætninger bør være rimeligt brede og ikke befinde sig på et minimalt plan.

Ole Dam, 2100 Østerbro

Sprogundervisning

Først og fremmest må jeg udtrykke min beundring for præster, der forlader deres hjemlande for at blive præster hos os.

Vi har et sprog, der er svært at lære. Derfor er det vigtigt for dem såvel som for os, at deres indførelse og oplæring i dansk bliver så optimal som mulig. Det betyder, at fra dag et skal der tilbydes undervisning fra meget højt kvalificerede dansk undervisere. Et intensivt forløb. Dernæst skal der en fonetiker indover, så udtalen bliver korrekt. Og det skal ske lige med det samme, så alle udtalefejl gribes og rettes fra starten. Som det er nu, efterlader man de udenlandske præster med et dårligt sprog, hvilket må være en byrde for dem, og det giver menighederne store vanskeligheder med at forstå dem. Jeg er så gammel, at jeg kender messens gang og kan genkende de fleste læsninger og evangelier.

Men hvad med børn og unge? Hvad med nye kirkegængere? Tilstandene nu er ikke rimelige.

Birgit Arbirk, 5450 Otterup

Det sker i Bispedømmet

Februar

Lørdag 28. kl. 14.30-16.30: Temalørdag: "Caminoen – en moderne Odysse" v/ Ole Due.

Sankt Therese Kirke, Bernstorffsvej 56, Hellerup

Marts

Lørdag 7. kl. 14.30-17.00: Voksenkatekese, tema: "Vidommens Sophia" v/ Susan Skovborg Roed. Sted: Sankt Ansgars Kirkes menighedslokaler, Bredgade 69, Kbh. Kr. 40,00 til materialer, kaffe og te. Sluttes med messe kl. 17.00.

Torsdag 12. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade 27C, Kbh. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkekrummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45

Fredag 13. kl. 18.00-19.30: "Åben Dør". Personlig forbøn og samtale, v/ pastor Lars Messerschmidt m.fl. Sted: Jesu Hjerter Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4A, København V. Info: www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Fredag 13.-15.: Helligåndseminar på Magleås, v/ Geoff og Gina Poulter. Oplysninger: Maria Truelsen. Tlf.: 24 60 23 08 eller e-mail: mariatruelsen@mail.tele.dk

Mandag 16. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Søndag 22. kl. 12.00-14.30: Basar i Jesu Hjerter Kirkes menighedssal Stenosgade for Tro og Lys Afrika.

Fredag 27. kl. 19.00- ca. 21.00: Forsonings- og helbredelsesmesse. Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, Kbh. v/ pastor Lars Messerschmidt m.fl. Skriftemål fra kl. 18.00. Info: www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

April

Torsdag 2. kl. 14.00- søndag 5. el. mandag 6. kl. 13.30: Påskerefugium på Magleås. Oplysninger: tlf.: 45 81 07 15 eller www.magleaas.dk

Første og sidste onsdag i måneden kl. 17.30-19.30: Hjælp til misbrugere og pårørende ved den katolske organisation Cenacolo. Rådgivningen finder sted i Bredgade 69 A, Kbh. K. Tlf.: 51 53 41 60

Skt. Thomas Fællesskabet inviterer til eukaristi, lovprisning og katekese. Sted: Oratoriet, Vor Frue Kirke, Ryesgade 26, Aarhus C. Info: p. Herbert, SJ, 87 30 70 42 eller 24 27 86 89, Jan Zieleskiewicz, 50 29 13 57, eller e-mail: johny.zet@gmail.com
Hver onsdag kl. 19.00-21.00., undt. 1. onsdag i måneden

Messe med forbøn for de syge afholdes den 1. onsdag i måneden fra kl. 19.00-21.00. Sted: Vor Frue Kirke. Ryesgade 26. 8000 Aarhus C.

Hver den 1. onsdag i måneden, undtagen 1/4.

Skt. Thomas Fællesskabet inviterer til tilbedelse hvor Det Allerhelligste Sakramente udstilles. Intentionen er at denne tilbedelse skal være en åndelig forberedelse til den messe som afholdes 1. onsdag i måneden med forbøn for de syge. Sted: Vor Frue Kirke. Ryesgade 26. 8000 Aarhus Tilbedelsen afholdes kl. 19.00-24.00, altid på fredag før d.1. onsdag på måneden. Datoer 27/2, 1/5 og 29/5.

Der er MobilKirke 1. og 3. torsdag mellem kl. 20.00 og 22.00. Der er mulighed for samtale, forbøn, velsignelse, samt kaffe og kage. Mobilkirken står på Gammel Torv i København. Alle er velkomne.

Konvertitkursus, Storkøbenhavn 2014/15. Tænker du på at konvertere til Den katolske Kirke? Bispedømmet har i mange år tilbudt et gratis kursus i katolsk tro og praksis. Undervisningen varer fra september til maj og finder sted hver torsdag kl. 19.30 i Sankt Ansgars Kirkes menighedslokale, Bredgade 69 A. Kbh. Ingen tilmelding - mød blot op! Yderligere oplysninger: www.katolsk.dk

Liturgisk kalender 1. - 31. marts 2015

1. viol. 2. SØNDAG I FASTEN. (II Ps).

✠ Cr. SærI.pf.

1.L.: 1 Mos 22,1-2.9a.10-13.15-18;

☞ SI 116,10+15.16-17. 18-19.

☞ Jeg skal vandre for Herrens ansigt i de levendes land.

2.L.: Rom 8,31b-34. Ev.: Mark 9,2-10.

2. viol. Mandag i 2. uge i fasten. (II Ps).

Faste pf.

☞ SI 79,8.9.11.13.

☞ Herre, gengæld os ikke vore synder.

L.: Dan 9,4b-10. Ev.: Luk 6,36-38.

Karl den Gode, martyr (†1127) kan ihukommes.

3. viol. Tirsdag i 2. uge i fasten. (II Ps).

Faste pf.

☞ SI 50,8-9.16b-17.21+23.

☞ Den, der bringer takoffer, ærer mig, ham lader jeg se Guds frelse.

L.: Es 1,10.16-20. Ev.: Matt 23,1-12.

4. viol. Onsdag i 2. uge i fasten. (II Ps).

Faste pf.

☞ SI 31,5-6.14.15-16.

☞ Frels mig i din trofasthed.

L.: Jer 18,18-20. Ev.: Matt 20,17-28.

Casimir (†1483) kan ihukommes.

5. viol. Torsdag i 2. uge i fasten. (II Ps).

Faste pf.

☞ SI 1,1-2.3.4+6.

☞ Lykkelig den mand, der tager sin tilflugt til Herren.

L.: Jer 17,5-10. Ev.: Luk 16,19-31.

Lucius I, pave og martyr (†254) kan ihukommes

i Domkirken.

6. viol. Fredag i 2. uge i fasten. (II Ps).

Faste pf.

☞ SI 105,16-17.18-19.20-21.

☞ Husk de undere, Herren gjorde.

L.: 1 Mos 37,3-4.12-13a.17b-28.

Ev.: Matt 21,33-43.45-46.

7. viol. Lørdag i 2. uge i fasten. (II Ps).

Faste pf.

☞ SI 103,1-2.3.4-9.10.11-12.

☞ Herren er barmhjertig og nådig.

L.: Mika 7,14-15.18-20. Ev.: Luk 15,1-3.11-32.

Perpetua og Felicitas, martyrer (†204) kan ihukommes.

Bededag for præste- og ordenskald.

8. viol. 3. SØNDAG I FASTEN. (III Ps).

✠ Cr. Faste pf.

1.L.: 2 Mos 20,1-17 eller 20,1-3.7-8.12-17;

☞ SI 19,8.9.10.11.

☞ Herre, du har det evige livs ord.

2.L.: 1 Kor 1,22-25. Ev.: Joh 2,13-25.

Til fremme af dåbskatekesen kan man vælge A-årets

læsninger. I så tilfælde bedes også den særlige

præfation.

9. viol. Mandag i 3. uge i fasten. (III Ps).

Faste pf.

☞ SI 42,2.3.;SI 43,3.4.

☞ Min sjæl tørster efter Gud, den levende Gud, hvornår kan jeg komme og se Guds ansigt?

L.: 2 Kong 5,1-15. Ev.: Luk 4,24-30.

I 3. uge i fasten kan man på en af hverdagene til

fremme af dåbskatekesen vælge at læse A-årets

tekster til 3. søndag i fasten. I så tilfælde bedes også

den særlige præfation.

Francisca af Rom, ordenssøster (†1440) kan ihukommes.

10. viol. Tirsdag i 3. uge i fasten. (III Ps).

Faste pf.

☞ SI 25,4-5ab.6-7bc.8-9.

☞ Herre, husk din barmhjertighed og trofasthed.

L.: TilfDan B, 11-20. Ev.: Matt 18,21-35.

Marie Eugénie Milleret (†1898) kan ihukommes.

11. viol. Onsdag i 3. uge i fasten. (III Ps).

Faste pf.

☞ SI 147,12-13.15-16.19-20.

☞ Jerusalem, lovsyng Herren!

L.: 5 Mos 4,1.5-9. Ev.: Matt 5,17-19.

Marie Eugénie Milleret (†1898) kan ihukommes.

12. viol. Torsdag i 3. uge i fasten. (III Ps).

Faste pf.

☞ SI 95,1-2.6-7.8-9.

☞ Om i dag I dog ville lytte til ham!

Gør ikke jeres hjerter hårde!

L.: Jer 7,23-28. Ev.: Luk 11,14-23.

13. viol. Fredag i 3. uge i fasten. (III Ps).

Faste pf.

☞ SI 81,6c-8a.8bc-9.10-11ab.14+17.

☞ Jeg er Herren din Gud; hør, mit folk.

L.: Hos 14,2-10. Ev.: Mark 12,28b-34.

2-års dagen for pave Frans' valg til pave.

Mindes i menighedens forbønner.

3-årsdagen for biskop Hans Ludvig Martensens død.

Mindes i menighedens forbønner.

14. viol. Lørdag i 3. uge i fasten. (III Ps).

Faste pf.

☞ SI 51,3-4.18-19.20-21b.

☞ Troskab ønsker jeg, ikke slagtofre.

L.: Hos 6,1-6. Ev.: Luk 18,9-14.

15. viol. eller rosa. 4. SØNDAG I FASTEN. (IV Ps).

✠ Cr. Faste pf.

1.L.: 2 Krøn 36,14-16.19-23;

☞ SI 137,1-2.3.4-5.6.

☞ Gid min tunge må klæbe til ganen,

hvis jeg ikke husker dig, Jerusalem.

2.L.: Ef 2,4-10. Ev.: Joh 3,14-21.

Til fremme af dåbskatekesen kan man vælge A-årets

læsninger. I så tilfælde bedes også den særlige

præfation.

16. viol. Mandag i 4. uge i fasten. (IV Ps).

Faste pf.

☞ SI 30,2+4.5-6.11-12a+13b.

☞ Herre, jeg priser dig, for du har trukket mig op fra

dybet.

L.: Es 65,17-21. Ev.: Joh 4,43-54.

I 4. uge i fasten kan man på en af hverdagene til fremme af dåbskatekesen vælge at læse A-årets tekster til 3. søndag i fasten. I så tilfælde bedes også den særlige præfation.

17. viol. Tirsdag i 4. uge i fasten. (IV Ps).

Faste pf.

☞ SI 46,2-3.5-6.8-9.

☞ Hærskarers Herre er med os, Jakobs Gud er vor borg.

L.: Ez 47,1-9.12. Ev.: Joh 5, 1-16.

Patrick, biskop (†471) kan ihukommes.

18. viol. Onsdag i 4. uge i fasten. (IV Ps).

Faste pf.

☞ SI 145,8-9.14.17-18.

☞ Herren er nådig og barmhjertig.

L.: Es 49,8-15. Ev.: Joh 5,17-30.

Cyrillus af Jerusalem (†386) kan ihukommes.

19. hvid. Torsdag, JOSEF, Jomfru Marias

brudgom (h)

Gl. Cr. Sankt Josefs pf.

1.L.: 2 Sam 7,4-5a.12-14a.16;

☞ SI 89,2-3.4-5. 27+29.

☞ Hans slægt skal blive for evigt.

2.L.: Rom 4,13.16-18.22.

Ev.: Matt 1,16.18-21.24a eller: Luk 2,41-51a.

20. viol. Fredag i 4. uge i fasten. (IV Ps).

Faste pf.

☞ SI 34,17-18.19-20.21+23.

☞ Herren er nær ved dem, hvis hjerte er knust.

L.: Visd 2,1a.12-22. Ev.: Joh 7,1-2.10.25-30.

21. viol. Lørdag i 4. uge i fasten. (IV Ps).

Faste pf.

☞ SI 7,2-3.9b-10.11-12.

☞ Herre min Gud, hos dig søger jeg tilflugt.

L.: Jer 11,18-20. Ev.: Joh 7,40-53.

22. viol. 5. SØNDAG I FASTEN. (I Ps).

✠ Cr. Faste pf.

1.L.: Jer 31,31-34;

☞ SI 51,3-4.12-13.14-15.

☞ Skab mig et rent hjerte i mig, Gud.

2.L.: Hebr 5,7-9. Ev.: Joh 12,20-33.

Til fremme af dåbskatekesen kan man vælge A-årets

læsninger. I så tilfælde bedes også den særlige

præfation.

23. viol. Mandag i 5. uge i fasten. (I Ps).

Pass. pf. I.

☞ SI 23,1-3a.3b-4.5.6.

☞ Selv om jeg går i mørkets dal,

frygter jeg intet ondt, for du er hos mig.

L.: Dan 1(13),1-9.15-17.19-30.33-62 eller I(13),1-

3.41c-62. Ev.: Joh 8,12-20.

I 5. uge i fasten kan man på en af hverdagene til

fremme af dåbskatekesen vælge at læse A-årets

tekster til 3. søndag i fasten. I så tilfælde bedes også

den særlige præfation.

Turibius Mogrovejo (†1606) kan ihukommes.

24. viol. Tirsdag i 5. uge i fasten. (I Ps).

Pass. pf. I.

☞ SI 102,2-3.16-18.19-21.

☞ Herre, lyt til min bøn, lad mit råb komme til dig.

L.: 4 Mos 21,4-9. Ev.: Joh 8,21-30.

25. hvid. Onsdag HERRENS BEBUDELSE (h)

Gl. Cr. SærI.pf

1.L.: Es 7,10-14;

☞ SI 40,7-8a.8b-9.10.11.

☞ Se, jeg kommer, Herre, at gøre din vilje!

2.L.: Hebr 10,4-10. Ev.: Luk 1,26-38.

26. viol. Torsdag i 5. uge i fasten. (I Ps).

Pass. pf. I.

☞ SI 105,4-5.6-7.8-9.

☞ Evigt husker Herren på sin pagt.

L.: 1 Mos 17,3-9. Ev.: Joh 8,51-59.

27. viol. Fredag i 5. uge i fasten. (I Ps).

Pass. pf. I.

☞ SI 18,2-3a.3b-4.5-6.7.

☞ I min nød råbte jeg til Herren og han hørte mig.

L.: Jer 20,10-13. Ev.: Joh 10,31-42.

28. viol. Lørdag i 5. uge i fasten. (I Ps).

Pass. pf. I.

☞ Jer 31,10.11-12b.13.

☞ Han vogter os som hyrden sin hjord.

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Tirsdag og torsdag 10-12 og 13-16.45
Onsdag og fredag 10-12 og 13-16
Mandag lukket.

bibliotek@katolsk.dk
Tlf: 33 55 60 90

MAGLEÅS KURSUSCENTER

PÅSKEREFUGIUM 2015

Torsdag den 2. april kl. 14:00 til søndag den 5. april kl. 13:30
- eller til mandag den 6. april kl. 13:30

Messe og andagt på Åsebakken!

- dagsprogrammet på Magleås indrettes herefter.

- Dage med socialt samvær i kristent selskab.
- Ikke total stilhed men ro i påskens ånd.
- Mulighed for tilbedelse i kapellet.
- Dejlige spadsereture i have, park og skov.
- Foredrag og film.
- Aftenhygge ved pejsen.

Praktisk leder: Dagny Buhl mfl.

Pris pr. person kr. 1.630,00 (torsdag til søndag)
Pris pr. person kr. 1.845,00 (torsdag til mandag)

Tilmelding og yderligere oplysninger:
Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød
Tlf.: 45 81 07 15 - www.magleaas.dk

Agnes f. Hoffmann og Johannes Rosenkilde Grams Brudeudstysrlegat

Som hjælp til brudeudstyr for unge katolske piger, som indgår ægteskab med en katolik, uddeles en legatportion til værdigt trængende katolikker.

Uddelingen foretages løbende i 2015.

Ansøgningen indeholdende navn, bopæl, alder samt anbefaling fra en katolsk præst, samt kopi af dåbsattest eller andet bevis for katolsk tilhørsforhold for begge parter indsendes til bestyrelsen.

Ansøgning stiles til:

Katolsk Bispekontor
Gammel Kongevej 15
1610 København V.

Biskoppens kalender

Marts

Mandag 2. - fredag 6.: Nordisk Bispekonference i Essen
Tirsdag 10. - torsdag 12.: Deltagelse i Den polske Bispekonference i Polen
Onsdag 18. - fredag 20.: Møde i COMECE i Belgien
Lørdag 21. kl. 10.30: Firmelse i Sankt Mariæ Kirke, Frb. og Jesu Hjerter Kirke, Kbh.
Tirsdag 24. kl. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd
Torsdag 26. kl. 9.00: Messe for personalet på Gl. Kongevej
Lørdag 28. kl. 10.00: Ekstraordinært Pastoralrådsmøde i Kolding
Søndag 29. kl. 11.00: Pontifikalmesse i Domkirken
Tirsdag 31. kl. 17.00: Oliemesse i Domkirken

Vanløse Begravelsesforretning

Jyllingevej 8 · 2720 Vanløse

Deres lokale bedemand siden 1940...

Steen Jørgensen

Mariette Jørgensen

38 71 75 01

Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os. Vi træffes også aften, weekend og helligdage.

www.v-lm.dk

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

VI VII VIII IX X XI XII I II
KØBENHAVNS
URMAGER VÆRKSTED
MARTIN ELSIG LAURSEN

tilbyder reparation af alle slags ure:
Standure, vægure, lommeure eller armbåndsure
på vores eget værksted

Ved større ure henter og bringer vi.
Skift af batteri og rem, mens De venter

Lange-Müllers Gade 15. kld. 2100 København Ø
Tlf. 22 83 01 08

www.urmagerværkstedet.dk

Bønnens Apostolat

Marts

- At de som er engageret i videnskabelig forskning må tjene alt hvad der er godt for hele mennesket som person.

- At kvindens særlige bidrag til Kirkens liv altid må blive stadig mere anerkendt.

www.catholica.dk
- et katolsk tidsskrift på
internettet

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 4, som udkommer
fredag den 13. marts

skal være redaktionen i hænde senest
mandag den 23. februar

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 5, som udkommer
fredag den 27. marts

skal være redaktionen i hænde senest
mandag den 9. marts

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29

Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Støt mindre
projekter

www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom

- en katolsk bedemand

T 39 29 60 08

Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

Katolsk Bibelskole på Magleås

Den 13. - 15. marts 2015

Tema: Nyt liv i Helligånden – et "Life in the Spirit Seminar"

Sted: Magleås Kursuscenter, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød

Pris: 1.200 kr. i enkelt værelse + fuld forplejning

Præst: p. Benny Blumensaat

Arrangør: Maria Truelsen

Oplysning og tilmelding: Maria Truelsen

Tlf.: 24 60 23 08

E-mail: mariatruelsen@mail.tele.dk

Informationschef: Niels Messerschmidt
(ansvarshavende)

Redaktør: Lisbeth Rütz

Layout: Carsten Meyer-Jensen

Annoncer og abonnement: Lisbeth Rønne
roenne@katolskoriering.dk

Medarbejdere i dette nr.: Grethe Livbjerg, diakon Bjørn Håkonsson, Niels Engelbrecht, Lars Messerschmidt, Helge Clausen.

Redaktion og annoncer:

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15,
1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-
torsdag, Fax 3355 6041.

E-mail: redaktion@katolskoriering.dk, Giro 205-7042

Abonnementspris 510 kr. helårligt.

Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,

DK 1610 København V

Tryk Greentech Rotaprint - Distribueret oplag 10.890
ISSN 0902-297X

Hvis ikke dine kunder ved du findes, hvordan skal de så finde dig?

Med en annonce i Katolsk Orientering, når dit budskab ud til mere end 15.000 katolske læsere.

Skriv til roenne@katolskoriering.dk for mere information om hvordan din forretning bliver synlig i Katolsk Orientering.

Kirkens skæbnetime

Refleksioner over Kirkens fremtid i Danmark.

Tekst: Pastor Lars Messerschmidt

KRONIK Som læserne af Katolsk Orientering vil vide, bliver 2015 på mange måder et afgørende år for Kirkens fremtid i Danmark. Det lyder drastisk, men er det også. De organisationsændringer, der planlægges, vil gribe dybt ind i vores katolske selvforståelse.

Nu drejer det sig ikke blot om en ny opdeling af pastorale enheder i Danmark, kendt som et nyt Danmarkskort. I sidste ende handler det om, hvad vi vil som Kirke her i landet. Jamen, det er da selvklart! Det er det slet ikke. Spørg dig selv, hvad du forventer af din Kirke og din menighed. Prøv at sæt ord på det og drøft det med dine nærmeste. Så vil du se, at vores forestillinger kan afvige meget

fra hinanden og også fremvise megen uklarhed.

Den aktuelle situation kan ikke fortsætte mange år ud i fremtiden, dels på grund af noget så materielt som økonomi, dels på grund af den præstelige betjening. Der skal træffes beslutning NU, ikke blot af biskoppen og hans organer, men af hver menighed, ja enhver katolik. Hvis det er rigtigt, at der foruden de 40.000 registrerede katolikker befinder sig mere end 100.000! andre katolikker, fortrinsvis kommende fra udlandet, så illustrerer det problemet: Hvor er de? Hvilke ønsker har de til Kirken? Nu har 2. Vatikankoncil og de seneste paver klart sagt, at evangelisation, det man også kalder

mission, er Kirkens første opgave og går forud for sakramentsforvaltningen, idet denne forudsætter personlig tro, som igen forudsætter forkyndelse af evangeliet (evangelisation) og undervisning (katekese). Det er den opgave, Kirkens herre har givet Kirken: "Gå ud og gør alle folkeslagene til mine disciple ..." Matthæus 28,19. Vores Kirke i Danmark vil blive bedømt af Kristus på dette grundlag: Har vi fulgt hans missionsbefaling? Hvis vi er ærlige, vil svaret nok være: langt fra.

Vi må altså være selvkritiske som lokal Kirke og måle vores indsats efter Jesu ord og eksempel. Det er det, 2015 skal dreje sig om i alle menigheder og i bispedømmet som helhed. Vi skal i fællesskab finde den rette vej som Kirke.

Jeg vil fremlægge nogle bibelske overvejelser, der måske kan hjælpe i denne proces. Jesu egen måde at udføre sin mission på er nemlig modellen for Kirken, når den skal følge op på hans befaling.

Vi skal principielt gøre ligesom ham. De tre første evangelier strukturerer Jesu gerning efter det samme mønster. Peters og de øvrige disciples bekendelse af Jesus som Kristus, Guds Søn, ved Cæsarea Filippi markerer afslutningen på hans virksomhed i Galilæa og begyndelsen af hans vandring mod Jerusalem. Man kan tale om første del og anden del af hans mission. Der er helt klar fra Guds side en missionsplan.

Gør som Jesus...

Lad os se på første del af planen, missionen i Galilæa, som også er struktureret. Matthæus fortæller, at Jesus forlod Nazareth, sin hjemby, og bosatte sig i Kapernaum ved søen (4,13). Kapernaum var en slags provinshovedstad i Galilæa. Med andre ord udvælger Jesus sig en base, hvorudfra han vil arbejde. Men hurtigt får vi at vide, at han ikke bliver der, men går rundt i alle landsbyer og byer i

Fortsættes nedenunder ►

Adresselabel, flytning	Til Post Danmarks strekcode
------------------------	-----------------------------

42512
 Afsender: Katolsk Orientering
 Katolsk Orientering · nr. 3
 27. februar 2015 · 41. årgang

Galilæa og forkynder, på trods af at hans disciple forsøger at få ham til at blive i Kapernaum, fordi der er stor tilstrømning til hans undervisning. Han siger: "Lad os gå andre steder hen, til landsbyerne heromkring, så jeg også kan prædike der; det er derfor jeg er draget ud" (Mk 1,38). Jesu opgave, som Faderen har betroet ham, er at nå så mange mennesker som muligt i et bestemt område, nemlig i første omgang Galilæa, med det glade og revolutionerende budskab om, at Gud nu vil etablere sit herredømme i verden.

Markus fortæller også i generelle vendinger, hvad Jesus gjorde. Han forkyndte (nemlig dette glade budskab) og uddrev dæmoner (1,39). Når uddrivelse af dæmoner nævnes, er det, fordi budskabet er, at Jesus er kommet for at fratage djævelen hans magt og give den tilbage til Gud. Fristelserne i ørkenen viser os, at Jesu modstander er djævelen selv; denne verdens fyrste. Det glade budskab er altså et budskab om befrielse fra det onde /den onde. Hvis vi forstår dette billede, evangeliet tegner af Jesu missionsvirksomhed, fortæller det os, hvad vi skal gøre: At gå ud til så mange mennesker som muligt og forkynde, at Jesus er Herren over alt ondt inkl. Satan og hans onde ånder. Det er et udfordrende budskab for Kirken og for os at formidle, som kræver stærk, men ydmyg tro.

Et andet træk ved Jesu gerning i Galilæa er, at han samler disciple. Denne discipelskare er genstand for en særlig omsorg fra Jesu side. Han vil nemlig åbenbare Rigets hemmeligheder for dem gennem undervisning. Det vi i dag kalder katekese.

Jesu missionsvirksomhed

Vi har altså følgende elementer i hans missionsvirksomhed: 1) Forkyndelse af et kernebudskab for alle mennesker ledsaget af en helbredende og eksorcistisk virksomhed. 2) Privat undervisning af dem, der har hørt forkyndelsens budskab og er kommet til tro på det, katekese. 3) Jesus vælger en base som udgangspunkt for forkyndelse og undervisning. En sådan model kunne vi godt lade os inspirere af.

Vi har brug for i lyset af Jesu eksempel at overveje forskellen mellem evangelisation (forkyndelse for alle) og undervisning af de troende (katekese). Vi ser det ganske klart i Jesu gerning: De to ting er ikke det samme. Kirken i sit nye ritual for voksendåb skelner derfor klart mellem evangelisation og katekese som to etaper, først det ene, så det andet. Sakramentsmodtagelse forudsætter evangelisation, der følges op af katekese. Strukturen er klar i missionsområderne med voksendåb, men uklar i kristne lande med barnedåb.

Anden halvdel af Jesu gerning er hans vandring mod Jerusalem for at ofre sig selv for verdens frelse. Med lidt fantasi kunne man sammenligne disse to afsnit i Jesu offentlige gerning med messens to dele: Ordets tjeneste og eukaristiens offermåltid. Men der ville ikke være nogen deltagere i messen, hvis ikke der udenfor kirkerummet var foregået en evangelisation, der drog folk ind i det hellige rum. Har vi her forklaringen på, at vore kirker alt for ofte er halvtomme? Der har manglet egentlig evangelisation af de barnedøbte katolikker og af ikke-katolikker. Vi er nødt til ærligt at stille os dette spørgsmål. Og hvad med de måske 100.000 ukendte katolikker? Hvor er

deres levende katolske tro? Er de blevet evangeliseret hjemmefra?

Den her skitserede model for Jesu gerning i blandt os har apostlene også brugt iflg. Apostlenes Gerninger. Den første missionsbase er Jerusalem. Senere opstår der andre, især nævnes Antiokia. Paulus med udgangspunkt i denne by evangeliserer Lilleasien og grundlægger nye centre.

Gennemgår man Kirkens udvikling gennem alle århundreder, er det den samme model, der bruges: et center hvorudfra evangeliseringen finder sted i et bestemt område med henblik på at grundlægge nye menigheder. Sådan gjorde f.eks. Sankt Ansgar. Han valgte først Schleswig, senere Ribe.

Hvis man undersøger missionshistorien i Danmark efter grundlovens indførelse, gør det samme sig gældende: Præster fra København rejste til Roskilde, Ringsted eller Hørsholm og begyndte en mission, som senere førte til oprettelse af menigheder. På samme måde kan man se mønsteret i Jylland: F.eks. er Herning grundlagt fra Vejle. Tønder fra Sønderborg og Flensborg (før 1920) osv.

Gå ud i alverden

Man kan altså slå fast, at Kirken som evangeliserende Kirke skal forkynde evangeliet for alle mennesker, der endnu ikke har personlig tro, for at danne menigheder, hvor eukaristien kan fejres og kristne kan danne levende fællesskaber som alternativ til de menneskelige fællesskaber, der i alt for høj grad er præget af synden (arvesynden). Apostlenes Gerninger beskriver urmenigheden i Jerusalem således: "De (de nyomvendte kristne) holdt fast ved apostlenes

lære (undervisning) og fællesskabet, ved brødets brydelse (eukaristien) og bønnerne (liturgien)" (2,42). Udtrykket 'holde fast ved' kan betyde 'var udholdende i' og går sandsynligvis både på undervisningen, fællesskabet, brødets brydelse og bønnerne. Urmenigheden er frugten af Helligåndens komme på Pinsedag. Uden overdrivelse kan man derfor sige, at det er den model, som Helligånden skal virkeliggøre i Kirken til enhver tid. Det er kun Helligånden, der kan skabe en Kirke på stedet, og modellen er givet på forhånd.

Konklusionen må derfor være: 1) at vi først og fremmest beder om en 'ny pinse', sådan som pave Johannes XXIII opfordrede os til det, 2) at vores nye organisationsplan trofast afspejler urmodellen.

Disse bibelteologiske overvejelser er et forsøg på at give et teologisk redskab til en ansvarsfuld drøftelse af 'det nye katolske landkort'.

Jeg vil til slut kæde den økonomiske og den pastorale side af sagen sammen. Kirkens økonomiske krise er selvforskyldt. For år tilbage, da vi begyndte på vores kirkeskattekampagner, regnede vi ud, at hvis alle katolikker med egen indtægt betalte 2 procent (i dag 1 procent), ville Kirken have en indtægt, der var mindst dobbelt så stor som udgifterne. De enkelte katolikkers medansvar må derfor begynde med, at de betaler den kirkeskat, biskoppen har fastsat. Kan man af kirkeskattens omfang udlede noget om katolikkernes ansvarsbevidsthed? Af deres trosiver? Kun du selv kan svare på det.

Katolsk Orientering

Storbritannien nærmere et 'ja' til menneskekloning

"At ødelægge embryoer for at frembringe andre er en umoralsk medicinsk udnyttelse", siger modstanderne.

Tekst: Niels Messerschmidt

VIDENSKAB & ETIK Storbritannien har taget det første skridt mod menneskekloning. Et flertal i britiske underhus stemte for et forslag om at tillade en teknik, der inkluderer brugen af DNA-materiale fra tre forældre til frembringelsen af et barn. Med teknikken overføres mitokondrier, cellers 'kraftværker', fra ét menneske til et andet og i dette tilfælde får barnet arvemateriale fra to kvinder og én mand. Lovforslaget om den nye genteknologi, der også skal behandles i det britiske overhus, deler den internationale forskerverden.

Hvis overhuset også godkender lovforslaget, hvilket er højst sandsynligt, bliver Storbritannien det første land i verden til at lovgivende denne form for

genteknologi. Ifølge Radio Vaticana viser meningsmålingerne, at blot fem procent af befolkningen støtter lovgivningen af metoden uden at man først har indhentet yderligere kliniske forskningsresultater og sikkerhedstest.

Med den nye genteknologi udskiftes en del af moderens mitokondrie-DNA med en donors, og derved deler barnets DNA-materiale med to mødre og én fader. Teknologien er så fremskreden, at man allerede næste år forventer at kunne frembringe det første barn med denne teknik, og inden for kort tid vil 150 par blive tilbudt denne teknik hvert år. Begrundelsen for at bruge den nye teknik er at undgå at overføre alvorlige genetiske sygdomme, fx muskelsvind, til

Med den nye genteknologi udskiftes en del af moderens mitokondrie-DNA med en donors, og derved deler barnet DNA-materiale med to mødre og én fader. Begrundelsen for at bruge den nye teknik er at undgå at overføre alvorlige genetiske sygdomme, fx muskelsvind, til barnet. Foto: Wikipedia.

barnet. Metoden er kontroversiel og de amerikanske myndigheder har besluttet at forbyde den.

Efterlyser alternative metoder

Lovforslaget har ikke uventet affødt stærk kritik fra katolsk side. Bispekonferencen for England og Wales siger i en udtalelse, at metoden med mitokondrie-donation "behandler menneskeligt liv som et materiale, der kan kasseres", siger de og tilføjer, at embryoet bør "respekteres og beskyttes" fra befrugtningøjeblikket. Biskop John Sherrington af Westminster forklarer, at Kirken "er klar over de lidelser, mitokondrie-sygdomme er skyld i" og at man "håber, at der kan finde alternative genterapeutiske metoder". Men Kirken "modsetter sig sådanne metoder, som medfører ødelæggelsen af menneskeliv".

Også biskopperne i Skotland har ytret sig om sagen. "Denne teknik er ikke en kur", siger biskop John Keenan af Paisly, men "tværtimod et forsøg på at eliminere alle med en bestemt genetisk sygdom. At eliminere alle med en bestemt sygdom og fremstille det som et fremskridt er dybt amoralsk".

"Det er højst overraskende at et samfund, der modsætter sig genetisk modificering af planter, ikke også gør det når det drejer sig om mennesker", skriver den skotske bispekonference.

Underhusets godkendelse af den omstridte genteknologi bliver også kritiseret af foreningen Society of protection of unborn children, som advarer om at der er tale om yderligere et skridt imod menneskekloning. "At ødelægge nogle embryoer for at frembringe andre uden uønskede genetiske egenskaber er kloning", konstaterer foreningens talsmand Paul Tully.

i dag en ransagning af bispedømmets lokaler på Akersveien 5. Baggrunden er den igangværende sag om medlemsregistrering. Desuden er der rejst foreløbig sigtelse mod bispedømmet, biskop Bernt I. Eidsvig og en ansat i administrationen.

Ledelse og medarbejderne i Oslos katolske bispedømme er meget ulykkelige over den opståede situation, og vi gør vores yderste for at give politiet alle de informationer, de har brug for. Det har aldrig været vores hensigt at registrere nogen mod deres Fortsættes side 4 ▶

Fasten

Meditation. Læs mere side 7.

Gregorianik

Den gregorianske sanges historie. Læs mere side 8-9.

Katolsk landkort

Hvad sker der i Tønder og Maribo? Læs mere side 10-11.

Kirken i Danmark

Underskud i domkirken, Justitia et Pax, familiesynoden.

Læs mere side 12.

Det katolske bispekontor i Oslo ransaget af politiet

Bispedømmet beskyldes for at have fiftet med medlemstallet.

NORGE Torsdag den 26. februar om formiddagen ransagede de norske myndigheder det katolske bispekontor og to privatboliger, hvoraf den ene var biskop Bernt Eidsvigs privatbolig.

Det skete som led i efterforskningen af en sag om økonomisk bedrageri for

omkring 50 mio. kr. i forbindelse med medlemsregistrering.

Samme eftermiddag udsendte Oslos bispedømme en pressemeddelelse med følgende ordlyd:

"Afdelingen for finans- og miljøkriminalitet under Oslo politidistrikt foretog

KO mener

Få mændene tilbage på kirkebænkene!

Hjemmesiden www.CatholicCulture.org omtaler en enkel og gennemprøvet formel for hvordan man får familierne tilbage på kirkebænkene; når først fædre kommer, følger mødre og børnene med. Undersøgelser viser at:

* hvis et barn er den første praktiserende kristne i familien er der 3,7 % chance for at resten af familien også bliver det.

* er moderen praktiserende er der 17 % chance for at de andre også bliver det.

* er faderen praktiserende der derimod hele 93 % chance for at resten af familien også bliver det.

En schweizisk undersøgelse når frem til samme resultat, at faderens religiøse praksis spiller en afgørende rolle; går han regelmæssig i kirke vil børnene – uafhængigt af moderens religiøse praksis – med stor sandsynlighed også gøre det.

”Hvad er din egen erfaring?”, spørger Phil Lawler på hjemmesiden: ”Måske kender du flere familier, hvor moderen går regelmæssigt i kirke med børnene uden at faderen gør det. Kender du familier hvor det er lige omvendt? Umiddelbart kan jeg komme i tanker om flere familier i den første kategori”, siger han og foreslår følgende eksperiment:

Tænk på de familier, du kender, der ikke går i kirke. Prøv at gæt hvilken forælder er mest tilbøjelig til at reagere positivt på en invitation. Hvis hun kommer, følger han så med? Og hvad når det er omvendt? Prøv at stå ved kirkens indgang og lav en hurtig optælling over dem, der går ind og ud ad kirken. Hvis ikke der er langt flere kvinder end mænd, er dit sogn ret enestående.

Ønsker vi familierne tilbage i kirken (og at fastholde dem, der allerede kommer), er vi nødt til også at tiltrække fædrene.

I katolske intellektuelle kredse har der i flere årtier været talt om kvinders rolle i Kirken, men man hører kun sjældent om nødvendigheden af også at bringe mænd ind i Kirkens aktive liv. Diskussionen om kvinders rolle handler mest om at få flere af dem i ledende stillinger i kirkelige kontorer, råd og organer. Men for langt de fleste katolikkerne lever Kirkens liv ude i sognene, og her er kvinderne bestemt ikke underrepræsenterede. Det er mændene til gengæld.

Har lægkvinder kun ringe indflydelse på beslutningsprocesserne i Kirken, har lægmænd det i endnu mindre grad – i hvert fald ude i sognene. For varetages opgaverne som sognesekretærer, menighedsrådsformænd (!), kateketer, lektorer, kommuniionsuddelere m.m. ikke typisk af kvinder? Som pave Frans og hans to forgængere har fremhævet, er nyevangelisering den vigtigste udfordring for Kirken i dag. Vi har hårdt brug for at genoplive troen i vore sekulære samfund, hvor Kirkens indflydelse er vigende. Vi er også nødt til at stoppe udvandringen af unge fra Kirken, lukningen af sogne, og at religiøse ordenssamfund og kirkelige institutioner forsvinder. Vi må starte med at få folk tilbage på kirkebænkene. Og for at det skal lykkes, må vore menigheder blive mere attraktive for mændene: for fædrene, som måske kan føre familierne tilbage til et aktivt trosliv. NM

Ærkebispedømmet Köln offentliggør sit årsregnskab

Tysklands rigeste bispedømme har en større formue end Vatikanet.

ÅRSREGNSKAB Ærkebispedømmet Köln offentliggjorde i februar sit årsregnskab for 2013 og regnskabet viser, at ærkebispedømmet råder over værdier for i alt 3,35 mia. euro.

Generalvikar Stefan Heße præsenterede regnskabet, som viser at Köln har en større formue end fx Vatikanet, hvis værdier er opgjort til omkring to mia. euro. Köln er blot det fjerde af Tysklands 27 katolske bispedømmer, som offentliggør et årsregnskab.

Mere end to tredjedele af ærkebispedømmet Kölns værdier er bundet i investeringer, blandt andet i to ejendomselskaber, der administrerer 24.000 lejligheder. Generalvikaren oplyste videre at det meste af ærkebispedømmets indtægt, der stammer fra kirkeskatten, bruges til at hjælpe flygtninge og hjemløse.

Ærkebispedømmet råder også over en del fast ejendom, herunder skoler, præsteseminarer og konferencecentre til en samlet værdi af 678 mio. euro. Årsregnskabet viser, at der er afsat næsten 600 mio. euro

til vedligeholdelse af de omkring 600 historiske kirkebygninger i ærkebispedømmet. Den katolske Kirke i Tyskland er

Katedralen Kölner Dom er byens mest kendte arkitektoniske vartegn. Byggeriet blev påbegyndt i 1248, men blev først afsluttet i 1880. Kirken er den kirkebygning i verden med den største facade, og den er også verdens næsthøjeste gotiske bygning. Foto: Wipikedia.

Førende partikelfysiker ryster den videnskabelige verden

'Ja, jeg tror på Gud', siger hun til italiensk tv.

Tekst: Niels Messerschmidt

BEKENDELSE Den internationalt kendte partikelfysiker, italieneren Fabiola Gianotti, har forarget mange videnskabsfolk efter at have deltaget i det italienske tv-program 'Otto e mezzo'.

”Ja, jeg tror på Gud. Der er ingen modsætning mellem videnskab og tro, og uanset om du er troende eller ikke-troende kan fysikken ikke give os svaret”, forklarer Gianotti: ”Videnskab bygger på eksperimentelle observationer, religion på et modsat princip, på tro. Og de, der tror uden at se, har flere fordele i den henseende”.

Fabiola Gianotti er naturligvis ikke den første videnskabsmand, som bekender sin gudstro; men hendes udtalelse skal ses i lyset af at den udbredte holdning i forskningsmiljøer i dag er, at man skal være ateist for at være en 'rigtig' videnskabsmand.

Den italienske partikelfysiker hører i dag til verdenseliten af atomfysikere. Efter 18 års forskningsarbejde ved CERN, det europæiske center for partikelforskning i Geneve i Schweiz, er Fabiola Gianotti nu talsmand og koordinator for det såkaldte Atlas-eksperiment med ansvar for det avancerede laboratoriums strategiske planlægning. Eksperimentet går ud på ved hjælp af CERN's kraftige artikelaccelerator at finde det såkaldte Higgs-partikel, populært kaldet 'Guds partikel', og eksperimentet anses for at være det største og mest avancerede videnskabelige forsøg nogensinde.

Ingen modsætning mellem tro og viden

Fabiola Gianotti udtalelse er ikke gået ubemærket hen og den er blevet mødt med

enormt velhavende fordi registrerede katolikker skal betale en andel af deres indkomst til Kirken i henhold til en aftale, som går tilbage til det 19. århundrede. I 2013 modtog Kirken i Tyskland 5,5 mia. euro via kirkeskat.

Ærkebispedømmet Köln har omkring to mio. katolikker. NM

mening. Men uanset hvor passioneret og vedholdende menneskets forskning er, finder den ikke en sikker havn ved hjælp af sine egne midler fordi 'mennesket ikke selv er i stand til at kaste lys over virkelighedens evige spørgsmål' ... For at genopdage fornuften i sin oprindelige og fulde dimension må vi genopdage, at den videnskabelige forskning deler samme kilde som troens søgen. Derfor befrugter videnskab og tro gensidigt hinanden. Men paradoksalt nok er det den positivistiske kultur, der udelukker spørgsmålet om Gud fra den herskende videnskabelige debat”.

”Som religion udspringer kristendommen af Logos, Ordet, og derfor forviser den ikke troen til det irrationelle område, da det er fra den kreative fornuft, at længslen efter oprindelse og mening har sit udspring”, slutter Benedikt XVI.

Fabiola Gianotti tilhører verdenseliten af partikelfysikere. Fra 1. januar 2016 er hun udnævnt til direktør for CERN, det europæiske center for partikelforskning i Geneve, Schweiz. Foto: CERN.

Hver fjerde europæer risikerer at havne i fattigdom

Globaliseringen af ligegyldigheden har skylden, siger Caritas.

Tekst: Linda Bordoni, Vatikanradioen, redigeret af Niels Messerschmidt

UNDERSØGELSE Under sit besøg i Europa-Parlamentet i november sidste år opfordrede pave Frans de europæiske politikere til "at fremme politikker, der skaber beskæftigelse og genopretter arbejdets værdighed ved at sikre ordentlige arbejdsforhold" og at Europa genfinder sit lederskab på menneskerettighedsområdet.

Pavens appel har fået fornyet aktualitet efter EU-finansministres møde for at afgøre Grækenlands fremtid i Eurozonen, og en ny rapport om virkningerne af den økonomiske krise afslører en skræmmende fattigdom og knaphed i de syv svageste EU-lande.

Rapporten 'Poverty and Inequalities on the Rise – Just social systems needed as the solution' er udarbejdet af Caritas Europa og skildrer et stadig mere skævt Europa, hvor de sociale risici er stigende, de sociale velfærdssystemer nedprioriteres, og hvor individer og familier bliver stadig fattigere.

Rapporten udfordrer samtidig antagelsen, om at vi næsten er ude krisen ved at dokumentere, at her seks år efter dens start er det de fattige, som betaler prisen for en krise, de uforskyldt er kommet i ved at blive stadig fattigere.

Rapportens konklusioner bygger på de vidnesbyrd, som Caritas' 46 europæiske organisationer har indsamlet gennem deres arbejde med fattige og mindrebemidlede: den fremhæver, at hver fjerde europæer lever i fattigdom, at der er alvorlige huller i landenes velfærdssystemer og at den stramme finanspolitik i medlemslandene ikke har gavnet udviklingen.

Skævvridning i Europa

Caritas Europas generalsekretær Jorge Nuno Mayer fremhæver, at rapporten også kommer med en række anbefalinger og alternative politiske løsninger til de ansvarlige politikere.

"Det er ikke rigtigt, når politikere siger, at krisen er ved at være ovre. Det er den langt fra, og den er resultatet af konkrete valg, de europæiske politikere har truffet", siger han og henviser til, at Caritas' organisationerne nu oplever, at selv folk fra middelklassen er begyndt at stille sig i køen til et gratis måltid eller til andre former for ydelser.

Jorge Nuno Mayer nævner, at børnefamilierne er særligt udsatte, at unge har svært ved at finde arbejde eller udvikle deres evner gennem uddannelse.

Rapporten belyser de uligheder, som hersker inden for de europæiske lande og som hersker mellem landene i Eurozonen.

"Vi ser, at 10 % af de mere velhavende – også i lande som Grækenland, Spanien og Portugal – er blevet rigere de seneste år, mens middelklassen og især de 10 %, som udgør samfundets bund, i samme periode har mærket krisen konsekvenser. Faktisk er deres situation blevet meget forværret, og uligheden er vokset i disse lande", siger han.

Nuno Mayer siger samtidig at uligheden også er øget landene imellem i Europa: nogle lande er blevet rigere, mens andre er blevet fattigere" og ingen synes at tage notits af dette. "Der er tale om 'en globalisering af ligegyldigheden' og det er en bekymrende tendens", siger han.

Pavelige formaninger

Hvad angår pave Frans' gentagne opfordringer til at forandre, hvad han kalder 'en økonomi af udstødelse', henviser Nuno Mayer til pavens tale til Europa-Parlamentets medlemmer sidste år, hvor han opfordrede dem til at arbejde for politikker, der inkluderer menneskerettighederne og menneskets værdighed. Paven afsluttede sin tale med at anerkende Europas lederskab på menneskerettighedsområdet og sagde, at kontinentet må genfinde denne mission.

Caritas Europas generalsekretær siger, at Europa-Parlamentets præsident, Martin Schulz, bagefter udtrykte

sin taknemmelighed for de pavelige formaninger, fordi de europæiske ledere og politikere har brugt en sådan vejledning og opmuntring "fordi de er rådvilde – de europæiske politikere ved virkelig ikke hvilken vej de skal gå".

"Jeg tror, at pave Frans kommer med gode ord fulde af opmuntring og håb og at vi, Caritas, ønsker at bidrage til denne mission som paven giver ved at underbygge hans budskab med de konkrete erfaringer, Caritas har på græsrodsniveau. Men også ved at komme med konkrete anbefalinger til de europæiske institutioner og medlemslandene".

Kort nyt

"Arbejd for enhed i stedet for splittelse"

NORDIRAK "Et folkemord på menneskeheden". Sådan betegner Iraks FN-ambassadør i en tale i Sikkerhedsrådet situationen i Irak. Terrorgrupper har "vanhelligt alle menneskelige værdier", siger han og opfordrer Sikkerhedsrådet til at undersøge anklagerne om, at IS dræber civile og sælger deres organer for at finansiere deres krigsførelse i Mellemøsten. Ambassadøren siger, at man har fundet massegrave med lig, der bærer spor efter kirurgiske indgreb, hvor organer er fjernet. FN's Irak-udsending Nikolaj Mladenov oplyser til journalister, at 790 blev dræbt i Irak i januar.

Midt i den nuværende krise har kaldæernes patriark Louis Raphaël I Sako udsendt et fastebudskab, hvor han opfordrer Iraks kristne til at bruge fastetiden til bøn og refleksion. Han beder dem om at faste så meget som muligt og opfordrer deres "muslimeske brødre og søstre" til at faste i solidaritet. "Målet er hurtigst muligt at opnå fred og stabilitet i regionen, at arbejde for en broderlig sameksistens og forsoning i stedet for fanatisme og konflikt, at opretholde en moralsk orden, at elske sit land og styrke indsatsen for enheden i stedet for sektarisme".

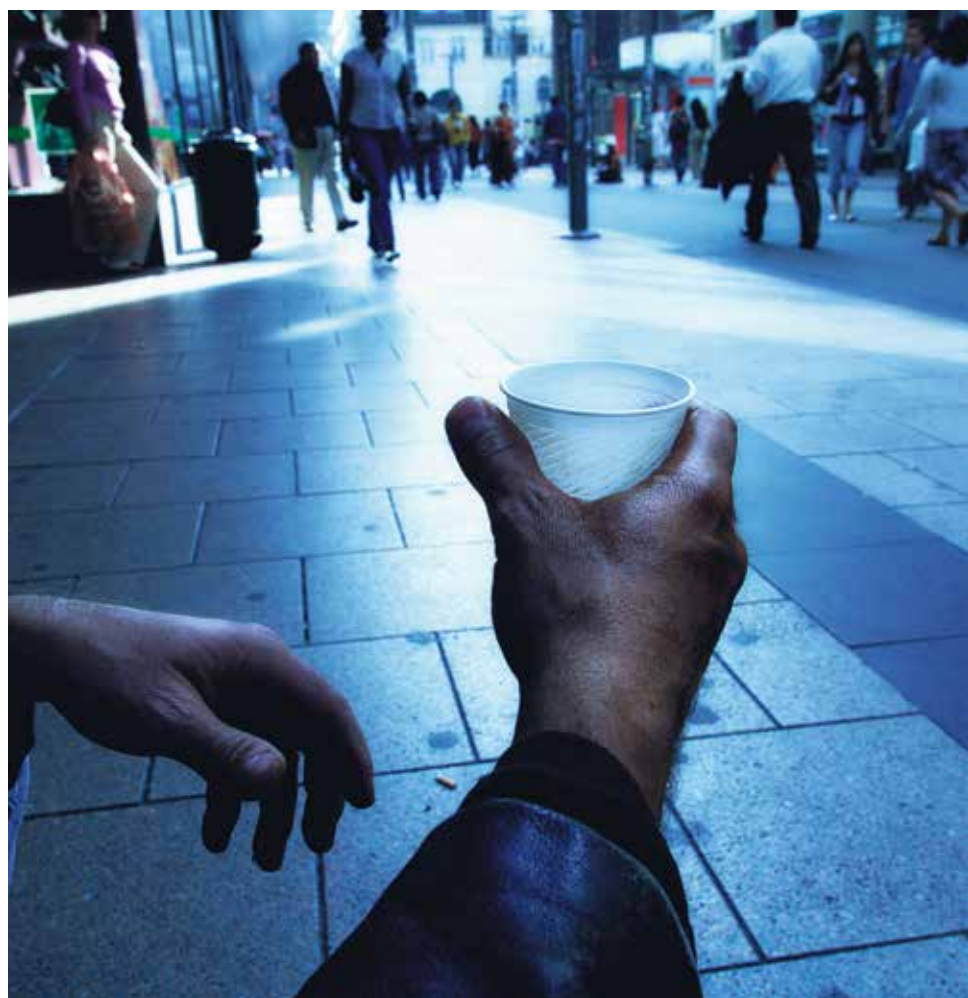
"Vi må konsolidere den kristne tilstedeværelse i Irak og Mellemøsten", skriver patriarken: "Vi kristne er vidner om håb og er bærere af en historie, en civilisation og et budskab".

Kirkesamfund appellerer om fred

UKRAINE Lederne af de katolske og ortodokse kirker i Ukraine opfordrer borgerne til at forsvare landet efter indgåelsen af våbenhvilen i den østlige Donbass region. "International lovning og moralske principper bliver krænket med magt for at forhindre ukrainerne i selv at bestemme deres egen skæbne", skriver Det ukrainske Kirkeråd i en erklæring.

Erklæringen blev offentliggjort efter våbenhvilen indgik mellem den ukrainske regering og de russiskstøttede separatister. Den er underskrevet af de latinsk- og græsk-katolske ledere og landets tre rivaliserende ortodokse kirker. Vatikanets nuntius i Kiev har bekræftet, at Vatikanstaten ikke anerkender Ruslands annektering af Krim-halvøen i marts 2014, og at man ikke har planer om at ændre Kirkens sogne- og bispedømmegrænser i lyset af denne situation.

"Den hellige Stols holdning til overholdelsen af international lov er ikke forskellig fra nationernes fællesskab, især når det gælder et suverænt lands territoriale integritet", siger den amerikanske ærkebiskop Thomas Gullickson. "Hvis den russiske føderation ikke umiddelbart er i stand til at genoprette Ukraines evne til at kontrollere sine egne grænser, bør den i det mindste lukke denne grænse og forhindre krigere og våben i at strømme ind over grænsen".

Caritas-rapport viser, at den økonomiske krise har øget fattigdommen markant i Europa. Foto: Europe Direct Leeds.

FASTEINDSAMLING 2015

Giv uddannelse til sårbare kvinder i Niger

STØT VIA MOBILEPAY
60791887

Caritas
Danmark

INTERVIEW Kaldæernes patriark Louis Raphaël I Sako taler i et interview med det katolske website Zenit om de kristnes situation i Irak og dialogen med muslimer.

”Tro er ikke at bekende sig til en ideologi. Islamisk Stat har også en ideologi; men at tro betyder at elske og at elske betyder at leve [...] Vi har i dag snarere brug for at erfare troen som kærlighed end som metafysisk tro”, siger han.

I interviewet kommer Sako ind på krigen, de religiøse spændinger i landet og kristenforfølgelserne. Hvordan skal vi fx forstå de irakiske kristnes prøvelser?:

”Det har en mening – at troen får forrang. Disse mennesker ofrer sig selv for kærligheden til livet. Deres blod har en meget stor og dyb betydning. Jesus sagde: ’Større kærlighed har ingen end den, der sætter livet til for sine venner’. Jesus er et forbillede for dem, og martyrerne blod er en stor styrke og håbets kilde for os [...] Jeg mener, at Vesten i dem må se et kald til omvendelse, til religiøst liv og tro. Problemer i dag skyldes en tomhed. Vesten er ved at miste sine religiøse værdier, og en kultur af individualisme, nydelse og penge kan ikke tilfredsstille mennesket, der har en længsel efter det absolutte”.

Louis Raphaël I Sako berørte også dialogen mellem kristne og muslimer i bispedømmet Bagdad og i den irakiske kirke generelt. ”Lidelsens dimension bringer de to religioner tættere på hinanden på det rent menneskelige plan. Fx modtager Sankt Raphaels hospital i Bagdad både kristne og muslimske patienter. I hvert af hospitalets stuer hænger et krucifiks og et billede af Vor Frue. Muslimer og kristne mødes også omkring pater Pio; i det palæstinensiske kvarter i Bagdad, i Den hellige Jomfru Marias sogn [...] er opstillet en statue af pater Pio, og folk kender ham. Både

”Italien må ikke lade sig skræmme af IS’ trusler”

Kaldæernes patriark fortæller om de kristnes situation i Irak.

Tekst: Niels Messerschmidt

Kaldæernes patriark Louis Raphaël I Sako siger, at de irakiske kristne martyrs blod ”er en stor styrke og håbets kilde for os”.

kristne og muslimer stopper for at bede foran statuen. Disse små eksempler viser at dialog er mulig. Men vi kristne må tage initiativet. Den kristne tilstedeværelse i Irak er vigtig, og vi kan hjælpe muslimerne med at åbne sig”.

Om krisen i Libyen, hvor IS vinder frem og senest har sagt, at Rom bliver deres næste mål, siger Sako: ”Det er en fælde, og Italien må undgå at gå i krig med dem. De kan øge grænsebevogtningen men det er måske vigtigere at overvåge dem, der allerede er i landet. De sovende terrorceller er meget farlige. Det er i hvert

fald bedre end at indlede en krig, der aldrig stopper ligesom da amerikanerne invaderede i Irak. Og vi har også en krig i Syrien på fjerde år”.

At være tæt på de lidende

Kaldæernes patriark citerer pave Frans, som har beskrevet Kirken som et felthospital efter en kamp. De vestlige landes intervention i Irak medførte store ødelæggelse og måske troede de selv, det ville resultere i noget nyt. Men hvordan? Måske blev spørgsmålet ikke undersøgt til bunds. Vi fik en anden ledelse; men

befolkningen forventede noget andet. Hvor er sikkerheden? For uden den er der intet liv. Vi er nødt til at uddanne folk til frihed og ansvarlighed, til demokrati. En krig er altid et onde og åbner nye sår, og mange er endnu ikke hele”.

Sako kommer i interviewet også ind på hvordan Kirken i Irak hjælper de troende: ”Det sker på tre måder: Ved at tjene de fattigste og mindste blandt os; ved at beskytte og opretholde den kristne identitet og ved at indgå i dialog med muslimerne. Vi prioriterer også de fordrevne familier højt, de omkring 120.000 kristne og mere end to millioner fordrevne muslimer. Vi spørger os selv, hvordan vi kan være tæt på de lidende – vi giver dem mad, drikke og medicin. Det gør kun Kirken og Den italienske Bispekonference, Vatikanet og Caritas hjælper os. Folk er meget rørt over, at Kirken er tæt på dem. Men vi er også kaldet til at forsvare og beskytte den kristne tilstedeværelse og de kristnes rettigheder. På det område yder Iraks centralregering en indsats, fordi den kristne tilstedeværelse er vigtig historisk set. Desuden er vi i dialog med repræsentanter for de muslimske religiøse autoriteter”.

Sako nævner til sidst pave Frans’ nærhed med det irakiske folk. Sako har mødt paven tre gange og Frans har ”altid opmuntret og styrket mig”. Paven har også udsendt to budskaber, et videobudskab og et brev, som kardinal Barbarin læste op i Bagdads domkirke, hvor mere end 5.000 troende var samlet. Vores situation ligger ham meget på sinde og han beder for os. Og for nylig sendte han også kardinal Filoni som sin særlige udsending til Irak”.

► *Fortsat fra forsiden vilje eller at modtage støtte for ikke-katolikker.*

Vi befinder os i den sidste fase af et grundigt oprydningssarbejde for at sikre at vore medlemsregistre er korrekte og i overensstemmelse med statsamtmandens påbud.

Vi ser det som positivt at politiet afsætter store ressourcer i denne sag således at der hurtigt kommer en afklaring.

Oslo katolske bispedømme vl Bernt I. Eidsvig Can.Reg”

Biskop Eidsvig udsendte samtidig en meddelelse til katolikkerne i bispedømmet:

”Kære troende,

Jeg må med et tungt hjerte meddele, at afdelingen for finans- og miljøkriminalitet under Oslo politidistrikt i dag, torsdag den 26. februar, fandt det nødvendigt at foretage en ransagning af bispeddømmets lokaler på

Akerveien 5. Baggrunden herfor er den igangværende sag om medlemsregistrering i bispeddømmet.

Politiet har i dag afhørt flere personer med tilknytning til Oslos katolske bispedømme, herunder mig selv. Jeg vil gerne forsikre jer om at vi gør alt i vores magt for at samarbejde med efterforskningen.

Denne sag er en stor belastning for bispeddømmets administration og mig selv – men ikke mindst jer troende, som nu belastes med noget, I ikke er skyld i. Det gør mig ondt. I skal vide, at I er i mine tanker og bønner i denne svære tid.

Bed også for mig.

+ Bernt I. Eidsvig Can.Reg, biskop af Oslo.”

På skrivende tidspunkt foreligger ingen oplysninger om yderligere sigtelser i sagen.

NM

Den hellige Gregor af Narek ophøjet til kirkelærer

Æresbevisningen tilfalder en armensk munk, mystiker og poet fra det 10. århundrede.

KIRKELÆRER Den hellige Gregor blev født ca. år 950 i Andzevatsik og døde ca. 1005 i år Narek (i det tidligere Storarmenien, nu Tyrkiet). Gregor blev undervist af sin far, biskop Khosrov, som skrev den tidligste kendte kommentar til den guddommelige liturgi, og abbeden af Narek kloster. Han blev præsteviet som 25-årig og tilbragte det meste af sit liv i dette kloster.

Gregors første skriftlige værk var en kommentar til Højsangen. Et senere værk, Klagesangene, som han kaldte en ”encyklopædi af bøn for alle nationer”, består af 95 bønner som kredser over menneskets adskillelse fra Gud og dets søgen efter at blive genforenet med Ham. Mange af de bønner, Gregor skrev, bruges fortsat i liturgien i de armenske kirker.

Med ophøjelsen af Gregor af Narek til kirkelærer har Den katolske Kirke nu officielt 36. kirkelærere. Han er den tredje i dette århundrede, der modtager denne æresbevisning; den hellige Johannes af Ávila og den hellige Hildegard af Bingen blev begge ophøjet til kirkelærer i 2012.

Gregor af Narek vil blive markeret den 27. februar i den romerske helgenkalender. I sin tid som kardinal i Buenos

Aires havde pave Frans tætte relationer til det armenske samfund i Argentina, og meddelelsen om Gregor af Nareks ophøjelse kommer to måneder før paven forventes at fejre en messe i Peterskirken til minde om 100-året for det armenske folkmord, Medz Yeghern, der fandt sted i 1915.

NM

Hvis ikke dine kunder ved du findes, hvordan skal de så finde dig?

Med en annonce i Katolsk Orientering, når dit budskab ud til mere end 15.000 katolske læsere.

Skriv til roenne@katolskorientering.dk for mere information om hvordan din forretning bliver synlig i Katolsk Orientering.

SPIRITUALITET Mit barnebarn havde i religionsundervisningen haft ”mystik” som tema. Spændt spurgte jeg ind til, hvad de havde talt om. ”Åh, spøgelse og sådan noget”. Ikke mærkeligt, at de, der beskæftiger sig med mystik betragtes som lidt sære, i det mindste undtagelser.

Og så slår en bog ned: ”Jeg har mødt Jesus”, ikke udgivet på Lohse, men på Informations Forlag, skrevet af en journalist uden kirkelige rødder, ”helt almindelig”. Og hvor mødte hun Jesus? I den spanske by Ubuda, dér hvor Johannes af Korset døde. Flere gange måtte hun tilbage dertil. I sin første uge på bogmarkedet nåede denne bog toppen på bestsellerlisten. Ramte den lige ned i et dybt menneskeligt behov? Bekræfter den, hvad Wilfrid Stinissen skrev i ”Natten er mit lys”: ”Mystik er hverken usædvanligt eller ekstraordinært ... alle kristne er potentielle mystikere”?

Det er luthersk tro, at mennesket er grundfordærvet af arvesynden – dette svært forståelige begreb. Mens katolsk og ortodoks teologi siger, at mennesket ikke er fordærvet, men såret. Og såret består i at mennesket ikke lever ud fra sit dybeste væsen, men er blevet fremmed for sig selv, for Gud, der ”er mit egentlige jeg”, siger Augustin.

Når Gud bliver en malkeko

Johannes’ undervisning om natterne skildrer en integrationsproces, det kristne livs udviklingsstadier. Johannes elskede natten. Som teenager var natten den eneste tid, han havde som sin egen. Når han bruger natten som metafor, ser han den ikke truende, men er fortrolig med den. Og ikke nat, som storbymennesker kender den, men som vi, der er vokset op på landet, har den i minde. Den havde flere faser: Mørkningen, hvor alt faldt til ro, aftenen, hvor man skulle kende vejen for at finde frem og morgengryet, hvor alt igen vågnede op til en ny dag. Lignende faser finder vi i de stadier på bønnens vej, som Johannes beskriver.

Sanserne er vores vinduer ud mod alt det ydre. Vi bruger den meste tid på at kigge ud – og i dag har vi langt flere ”vinduer” end Johannes havde. Mens jeg har skrevet dette, ringer telefonen, jeg skal lige kigge mails ... Så let kan vi blive helt udadrettede og miste kontakten med vores dybe jeg.

Også i vores relation til Gud kan vi leve på ydersiden. Måske behandler vi Gud ”som en malkeko” som Mester Eckehart (1260-1327) sagde. I den karismatiske periode hørte jeg en yngre præst begejstret fortælle: To unge var ude at cykle. De var sultne, men der var langt til forretninger. De bad Gud om mad, og straks standsede en bil, og pølser med brød blev langet ud til dem. ”Gud er stor, halleluja” sluttede beretningen. Jo, Gud er stor – Han kan også høre vores små bønner, men Han vil give os så langt mere. Vi må opdrages! Det gør Han i natterne. Og ikke et ondt ord om den karismatiske bevægelse. Dér hvor den udvikledes sundt, blev den grobund for flere af de nye kommuniteter.

Vi er skabt til noget stort

Johannes giver os tre tegn, der viser os at vi er i den første nat, sansernes nat: ”Vi finder ikke længere glæde ved hverken himmelske eller jordiske ting”. Nu er Johannes radikaliteten selv. Naturligvis kan vi finde glæde i en hel del, men

mærker alligevel stadig tydeligere, at de virker som at kaste ting ned i en bundløs brønd. Johannes afdækker som en klart-seende åndelig kirurg vore bindinger og beskriver hvad de gør ved os. Vi bliver som det vi elsker, siger han. Knytter vi vores kærlighed til de skabte ting, bliver vi ikke blot som dem, nej, siger han, ”vi bliver mindre end dem for kærlighed ikke bare ligestiller, men underordner den elskende under kærlighedens genstand” (4,3). Vi bliver lavere end vore afguder! Vi er skabt for store ting er en af Johannes yndlingstanker, men vores afhængighed af alt, som er mindre end Gud, gør os små.

Vore bindinger til det skabte, enten det er ting som vores sanser binder os til eller personer som vi psykisk-åndeligt er bundet af, gør os ufrie og hindrer os i at have et inderligt forhold til Gud.

Johannes citerer et meget talende billede fra Profeten Jeremias, hvor Gud siger: ”To onde ting har mit folk gjort: mig, en kilde af levende vand, har de forladt for at hugge sig cisterner, sprukne cisterner der ikke kan holde vand” (Jer 2,13). Jo mere vi klynger os til noget skabt, jo mindre modtagelige er vi for det, Gud vil give, for to hinanden modstridende holdninger kan ikke findes i samme subjekt. Johannes beskriver, at vore ønsker om snart det ene og snart det andet ligner forkælede børn, der altid plager deres mor, og derfor trætter de os, udsuger vores åndelige energi og gør os ulykkelige. Vi får jo ikke vore dybeste længsel opfyldt, fordi vi får de små ting, vi ønsker os, tværtimod vil vi efterhånden føle lede ved dem.

Jeg vovede alt i et kærlighedens eventyr

Mystikeren Johannes af Korset.

Tekst: Grethe Livbjerg

Johannes af Korset. Billede fra det 17. århundrede i barfodskarmelitternes kloster i Segovia.

Johannes giver os mange råd om, hvordan vi kan gøre os frie. Det helt centrale er: ”Du må gøre dig til vane at ønske at ligne Kristus i alt og rette dit liv efter hans liv, hvilket du må betragte, så du kan ligne det og i alt forholde dig sådan, som han selv ville have gjort” (13,3).

Midt i alle Johannes’ gode råd indskyder han sit yndlingsudtryk ”discretio”: Hvis du udfører dette med kærlighed og med sundt omdømme (discretio), så vil du inden kort tid føle stor glæde og tilfredsstillelse” (13,7). Altså er der ikke i Johannes’ askese plads til fanatisme. Alt må stå i kærlighedens, i mystikkens, tjeneste.

Gud er ikke varme følelser

Latinamerikanske befrielsesteologer, især Gustavo Gutierrez, finder i Johannes’ betragtninger over vore uordnede ønsker og begær også en stærk kritik af hele vores samfundsmæssige situation. De hører i Johannes’ ord et aktuelt kald til at vende tilbage til forrige tiders selvfornægtelse og askese. De ser at forkastelsen i vort moderne samfund af Gud og Hans Rige har ført til hjerter og samfund, som er slaver af materialisme, af at eje. Og at Johannes’ nada (intet) kan være en vej til solidaritet med de fattige.

Værre er, at heller ikke alt det, som har med Gud at gøre, giver den glæde, som man før havde. Måske havde du oplevet bønner som en forelskelse. Overlykkelig! Gud forkæler begynderen! Men alt for let forveksler vi de varme følelser med Gud selv. Han må tage dem fra os. Og nu

sidder du dér i tørke. Hvor er de varme følelser forduftet hen? Den sædvanlige meditation over en bibeltekst siger ikke noget. Bekymringen trænger sig på: Har jeg da mistet troen? Nej, for så var tørken ikke nogen bekymring.

I nogle vækkelsesbevægelser møder man denne krise med: ”Hvad har du gjort fejl? Du må have syndet”. Ikke så få retrætesamtaler udgår fra sådanne åndelige overgreb. I andre kirkelige sammenhænge har man mistet sansen for det åndelige livs love, dér findes ikke hjælp til mennesker i troskrise, og om nogen siver ud, glemmer man at spørge ind til årsagen. Så bliver tørken ikke kun den enkeltes problem, men menighedens åndelige død.

Gud vil i følelsernes nat føre os til en større hvile og enkelhed i det åndelige liv. Som br. Wilfrid udtrykte det: ”Der er stor forskel på at jonglere med tanker om Gud og at være i Ham”. NU kan vi tilegne os Johannes af Korsets berømte udtryk: Atención amorosa, den kærlighedsfyldte opmærksomhed.

Bønnen er nu enkel, en hvile. Og måske tror man, at nu har man nået målet. Men snart bliver man revet ud af den vildfarelse: En yderligere nat venter. Johannes’ beskrivelse af den er skræmmende. Guds mål med os er ikke bare at vi skal blive bedre udgaver af os selv, men at vi skal blive guddommeliggjort. Denne nat er en overgang fra det, vi erfarer af Gud til Gud selv, fra dette subjektive niveau til det objektive. Vi kan føle at vi har mistet troen, men i virkeligheden er vi ved en ny start, hvor det ikke længere er det Gud gør for os, men Gud selv, der er vores fred. Vi går gennem død til liv.

Livet med Gud som kærlighedseventyr

Johannes maler i sine digte virkeligheden i livet med Gud som er et kærlighedseventyr. Hans prosa er forsøg på at udlægge digtene, men som prosasprogligt værktøj har han kun sin tids teologi, og derfor bliver hans skelnen mellem to natter: Sansernes nat og åndens nat en skemativering, som sandelig giver os en kyndig vejledning, men som vi ikke skal tage alt for bogstaveligt: Engang sagde en yngre mand til mig: ”Nu har jeg bedt så længe, nu må jeg da snart komme ind i en nat”. Tænk ikke sådan. Den skal nok komme, men sikkert helt anderledes end du havde tænkt.

Natterne er ofte inkarnerede i ydre smerte: Sygdom, skuffelser, skilsmisse ... Det var i de barske vilkår i den mørke enecelle, at Johannes gennemled sin dybeste nat – men også fik sine stærkeste Gudsoplevelser – og skrev sine smukkeste digte.

”Livet leves forfra, men forstås bagfra”. Vi ser, at det var i de mørke tider, vort åndelige liv fordybedes mest. Smerte og lidelse har ikke værdi i sig selv og skal ikke søges, men når de nu rammer os, gør vi klogt i ikke at flygte, men hvile i overgivelsen.

Jeg vil være den første til at nægte, at prisen for vor åndelige modenhed er urimelig høj. Men vort livs smerte er ikke noget vi selv vælger eller fravælger.

Og bliver al Johannes’ tale om nat og mørke for tung, så læg ham væk, slå op i Fil 4,4-7 og læs om ”Glæd jer altid i Herren”.

De mørke natter er overgange fra de små glæder til den fuldkomne glæde, Jesus har lovet os.

Kærlighed til Assisi

Sjælens hjem – Assisi skriver sig ind i tidsåndens pluralisme og synkretisme.

Tekst: Kirsten Krog

SPIRITUALITET Elna Breinholt's bog "Sjælens Hjem – Assisi. En beretning om en indre og ydre rejse" kan være svær at genrebestemme. Den er på en gang en åndelig selvbiograf, en rejsebeskrivelse, herunder også en psykologisk rejsebeskrivelse, og en form for kunstdagbog.

I bogen beskriver forfatteren sine oplevelser i forbindelse med en dragning, som fører hende til og holder hende i Assisi. Efter kort at have fortalt om sin opvækst, noget som benyttes som bagtæppe for den videre beretning, følger vi hende til Assisi, hvor hun begynder en indre rejse mod sig selv. Bogen veksler mellem beskrivelser af dagligdagens begivenheder, hendes åndelige oplevelser, drømme og tanker, hendes overvejelser i forbindelse med malingen af forskellige ikoner og billeder og hendes psykiske

udvikling. Disse niveauer står ikke adskilt, men flettes ind i hinanden, hvor de ikke helt smelter sammen.

Det er altid svært at anmelde bøger af selvbiografisk karakter, da det er sværere at sige noget objektivt vurderende om et egentlig subjektivt værk. Dette er også tilfældet her. Der er ingen tvivl om, at Elna Breinholt ærligt beskriver sine åndelige oplevelser, sine erfaringer med de enkelte ikonmalerier og ønsker at formidle sin kærlighed til Assisi. Der kan imidlertid være delte meninger om, hvorvidt man i udgangspunktet skal "offentliggøre" sådanne indre, intime åndelige oplevelser.

Mængden af selvbiografiske bøger synes at falde i forlængelse af tidens bølge af skriblerierne på de sociale medier, hvor intet tilsyneladende længere er privat. Om man som læser synes om denne

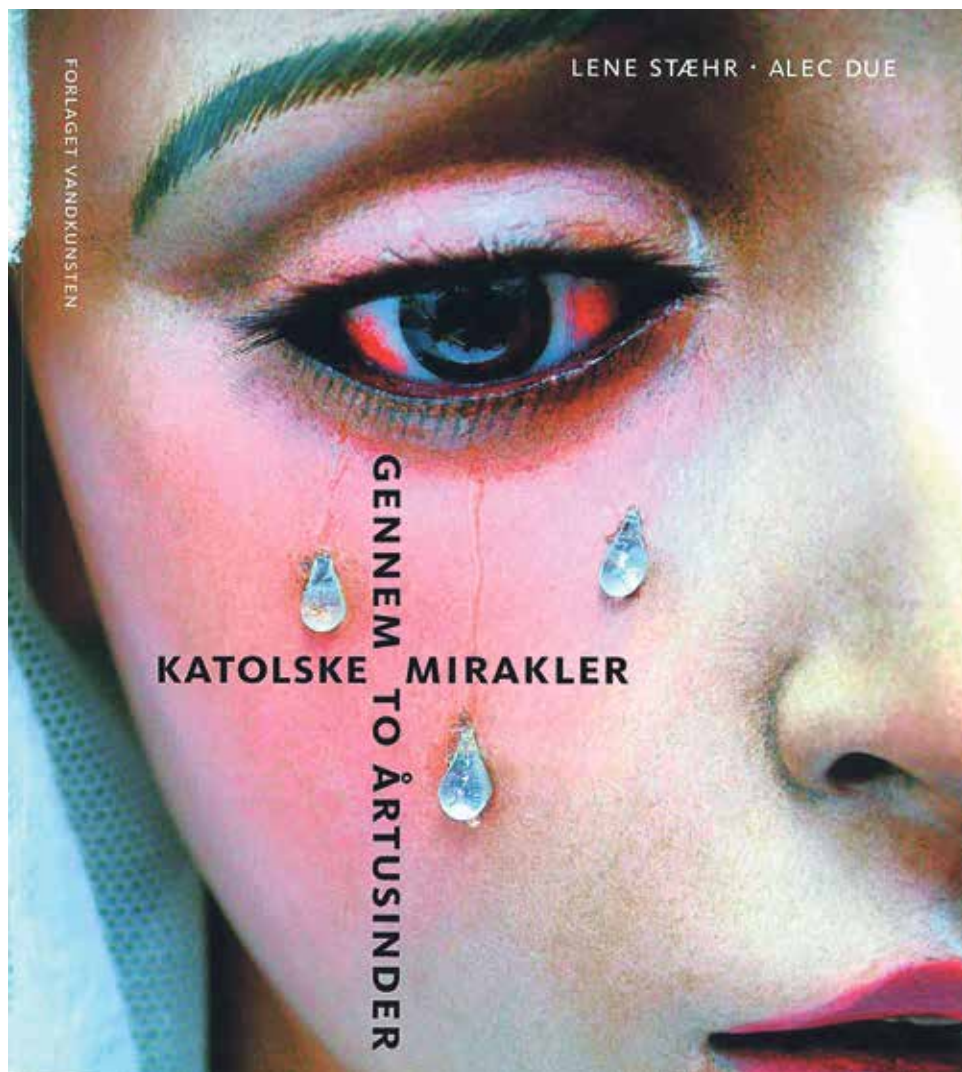
tendens er dog langt hen ad vejen et spørgsmål om smag og behag.

Lettere er det at vurdere beskrivelsen af det trosmæssige univers, som møder læseren i bogen. Selvom der er tale om en katolsk, kristen kontekst med Assisi, Jomfru Maria, helgener og ikoner, er bogen langt fra entydig kristen.

Dette fornemmes allerede med det

temaskabende citat fra Thomasevangeliet – et gnostisk skrift – og underbygges af den indledende brug af ordet Gud. Den samme oplevelse af almen åndelighed har man gennem hele bogen, som f.eks. når forfatteren skriver: "Jeg så Kristus som forkynderen og Buddha som det indre liv. Jeg vidste, at de ville være en indre base." Bogen slutter, hvor den begyndte, med Thomasevangeliet. På mange måder ligger bogen på linje med New Age inspirerede bøger, der blander kristne elementer ind i et mismask af religiøse inspirationer. Sproget hører også hjemme i denne kategori med ord og begreber som: energier, vibration, karma og "min indre Kristus".

Vi har her at gøre med en bog, der skriver sig ind i en række af bøger, der i de senere år er skrevet ud fra en inspiration fra Frans af Assisi. Flere af disse bøger har i større eller mindre grad læst ham ind i tidsåndens pluralisme og synkretisme. Gad vide, hvad han selv ville sige til det?

Tre kilo mirakler

Det begyndte som et filmprojekt og endte som en særegen bog.

Tekst: Niels Messerschmidt

OPSLAGSVÆRK Bogen 'Katolske Mirakler' er ikke en af den slags udgivelser vi er forvænt med her i Danmark. Ikke alene fysisk for med sin vægt på godt tre kilo er den ikke som bøger er flest. Men – og især – indholdsmæssigt for med sit emne 'katolske mirakler gennem to årtusinder' kandidater den til en af de senere års mest eksotiske bogudgivelser på dansk. Det er med andre ord en bog af de mere sjældne, for aldrig tidligere har vi haft en samlet gennemgang af mirakler,

som de er oplevet af kristne gennem to tusinde år. Og aldrig før har så mange billeder fra kunst- og kulturhistorien om dette afgrænsede, men dog omfattende emne, været samlet på ét sted.

Målgruppen for 'Katolske Mirakler' er dem, som fascineres og drages af den kristne mystik og de mirakuløse fænomener i Den katolske Kirke, men alle nysgerrige kan med fordel bruge bogen som både opslagsværk og underholdende lystlæsning.

Et ambitiøst projekt

Tilbage i 2004 udsendte de danske billedkunstnere Alec Due og Lene Stæhr dokumentarfilmen Living Miracles, der blev vist i mange lande. Filmen skildrer en bred vifte af mirakuløse fænomener, som især er kendt inden for Den katolske Kirke. I 2014 udkom så bogen Katolske mirakler gennem to årtusinder, som bygger videre på researchen bag filmen og den forsøger at give en samlet fremstilling af bredden af de mirakuløse fænomener. Det er altså et ganske ambitiøst projekt, de to forfattere har kastet sig ud i.

Både Lene Stæhr og Alec Due har en baggrund som billedkunstnere. Det fornægter sig heller ikke i bogen. Deres fascination over den store visuelle kraft i katolicismen og dens fysiske, ja nærmest sensuelle side af religiøsitet – til forskel fra den mere sproglige og intellektualiserede tilgang til religionen, som præger vore breddegrader – løber som en rød tråd gennem hele bogen.

Den katolske Kirkes mystik har altid været kendetegnet ved sine dramatiske og følelsesfulde udtryk, hvor smerte, lidelse og lyst på forunderlig vis smelter sammen i begrebet passion. Bogen 'Katolske Mirakler' har sat sig det ambitiøse mål at komme hele vejen rundt om blodgrædende madonnaer, ekstatiske nonner, som pisker sig selv til blods, afdøde helgener, hvis lig ikke går i forrådnelse, svævende nadverbrød, mystikere med Kristi sårmerker, undergørende relikvier, guddommelige åbenbaringer.

Forlaget Vandkunsten er kendt for sine smukke bogudgivelser og 'Katolske Mirakler' er da heller ingen undtagelse. Den smukt layoutede og næsten 400 sider store bog er flot illustreret med mere end 500 billeder fra en verden, der er ukendt for de fleste.

Lidt for enhver smag

'Katolske mirakler' er opdelt i ni kapitler, som præsenterer læseren for de mest betydningsfulde mirakuløse hændelser, steder og personer inden for Den katolske Kirke. Hvis man læser bogen gennem religiøse briller dokumenterer den, at der findes mere mellem himmel

og jord. Og selv om forfatterne ikke har katolsk baggrund, fremstår de som lidenskabeligt optagede af bogens svært håndgribelige emne dog uden at være hverken kulturradikalt kritiske eller religiøst missionerende. Derfor er bogen dejligt fri for den skeptiske tone, som sædvanligvis er dominerede, når disse fænomener ansues ud fra et protestantisk udgangspunkt.

Lene Stæhr og Alec Due skal desuden roses for at have indsamlet og fremlagt et materiale, som ellers ikke ville være umiddelbart tilgængeligt i andre sammenhænge på dansk. Introduktionerne til de forskellige kapitler er klare, deres disponering af stoffet overskuelig og æstetikken i top, og hele projektet er båret af en undren og begejstring, der ikke kan undgå at smitte selv den skeptiske læser.

'Katolske Mirakler' kræver ikke de store forudsætninger af sine læsere for at drage dem ind i et spændende og magisk univers, som kan virke lidt fremmedartet selv for os katolikker her i Norden. Bogen minder os om, at den katolske religiøsitet kan antage mange og til tider uventede former. Om man synes, at emnet i sig selv er fascinerende nok til en bog på næsten 400 sider er naturligvis en smagssag. Personligt synes jeg man får valuta for pengene, for med sin smittende fortælleglæde og sit fremragende billedmateriale er bogen et lille mirakel i sig selv.

Alec Due & Lene Stæhr: Katolske mirakler. Udgivet januar 2015 på Forlaget Vandkunsten. 393 sider. Hæftet. Kr. 349,95 ISBN 978-87-7695-227-3.

Foto: Pfarrbriefservice.

Menneske, husk, at du er støv!

Husk at Gud er dig nær og kun venter på, at du vender tilbage til Ham.

Tekst: generalvikar Niels Engelbrecht

FASTEMEDITATION Fastetiden er et drama, der begynder med, at vi som Adam og Eva bliver sendt ud af Paradisets Have og Gud fortæller os, at vi er skabt af jord og skal ende som jord igen.

”Menneske, husk at du er støv og til støv skal du vende tilbage.” Skikken stammer fra, at de, der havde begået de store synder, ved fastetidens begyndelse blev sendt ud af kirken, fik en bodsdragt på og blev

bestroet med aske. Efterhånden blev det en skik, at alle i solidaritet fik strøet aske på sig og identificerede sig med de udrøvnede i erkendelse af, at vi alle er Adam og Eva, og at vi alle har syndet.

Og årsagen til den dramatiske uddrivelse af Paradiset er jo, at Adam og Eva har ladet en anden end Gud få magten over dem med intentionen om, at de selv ville få guddommelig magt og kunne klare sig uden Gud. Men i stedet for at få magt over tingene, bliver de grebet af skam og afmagt, og livet bliver svært og udsigtsløst – der er kun jorden at vende tilbage til, når de har cuttet forbindelsen til Gud.

Døden har fået overmagten i deres liv

Et drama lever af kampen mellem forskellige magter, og det drama, som fastetiden anskueliggør for os, er kampen mellem på den ene side Guds magt og på den anden side den ondes magt, som gemmer sig under vores ønske om selv at have magten over livet – selv at ville være norm og mål.

På et tidspunkt syntes Kirken, at den dramatiske begyndelse var for hård i teksten med støvet, så der kom en alternativ tekst til askeuddelingen: ”Omvend dig og tro på evangeliet!” – slutningen på den første sætning, som Jesus udtaler i Markus Evangeliet, lige efter at han har været ude i ørkenen og er

blevet fristet af Satan uden at være faldet for fristelsen – den tekst, som vi også har læst 1. søndag i fasten i år.

Man kunne sætte de to sætninger op som modpolerne i dramaet mellem håbløsheden, når vi opgiver troskaben mod Gud, og håbet, når vi overgiver magten til ham. Fastetiden gør dramaet tydeligt, fordi vi prøver at identificere det, som tager magten fra os – ofte i materielle ting og adfærdsmønstre, som vi ikke længere er herre over – og prøver med Guds hjælp at blive herre over dem. Fastetidens kamp mod vores laster, det som vi bærer rundt på, og som tynger os ned, lykkes nemlig kun, hvis vi forstår, at det kan vi kun få magt over, hvis vi omvender os og tror på evangeliet. Og evangeliet er kort udtrykt, at Gud er os nær og kun venter på, at vi vender os imod ham og tager imod hans nåde, hans gratis kærlighed til os. Hvis vi giver Gud lov til at få magten i vores liv, behøver vi ikke at bekymre os om de andre magter, for de er magtesløse i forhold til Gud.

Det er ikke et drama, der er begrænset til fastetiden, det foregår hele tiden; men fastetiden hjælper til at se, at ”husk at du er støv...” kun er begyndelsen på historien, men at slutningen er, at døden mister sin magt, hvis vi som Kristus overgiver alt i Guds hænder. Slutningen er ikke Paradisets lukkede porte, men opstandelsen påskedag.

Vi glæder os allerede nu

Midtvejs i fasten skimtes påskeglæden.

LITURGI Lætaresøndag (i år den 15. marts) er den fjerde søndag i fasten og en glædesdag i bodstiden. Den strenghed der hører fastetiden til mildnes, og vi skimter allerede påskeglæden. Det kommer til udtryk i dagens liturgiske farve, udsmykningen af kirken og musikken. Traditionelt spillede orglet ikke i fastetiden, og der var ingen blomster på altret. Men lætaresøndag blev der spillet orgel, og der var blomster på altret. Normal farve i fastetiden er violet; men på denne dag kan bruges rosa.

Introitus indledes på denne søndag med ordene: „*Laetare Ierusalem: et conventum facite omnes qui diligitis*

eam: gaudete cum laetitia, qui in tristitia fuistis: ut exsultetis, et satiemini ab uberibus consolationis vestrae.“

Glød jer med Jerusalem, fryd jer med hende, alle I, der elsker hende; tag del i hendes glæde, alle I, der sørgede over hende. Så skal I drikke og mættes og finde ro ved hendes bryst, I skal die og glæde jer ved hendes dejlige bryst. (Esajas 66, 10-11)

Rosa kan også bruges på 3. søndag i advent – fra gammel tid kaldet gaudetesøndag efter Filipperbrevet 4,4: *Gaudete in Domino semper: Glød jer altid i Herren! Jeg siger atter: Glød jer! Lad jeres mildhed blive kendt af alle mennesker. Herren er nær. LR*

Foto: Wikipedia

4. søndag i fasten (Lætare)

Herren er min hyrde, mig skal intet fattes, han lader mig ligge på grønne vange.

Til hvilens vande leder han mig, han kvæger min sjæl, han fører mig ad rette veje for sit navns skyld.

Skal jeg end vandre i dødsdyggens dal, jeg frygter ej ondt; thi du er med mig, din kæp og din stav er min trøst.

I mine fjenders påsyn dækker du bord for mig, du salver mit hoved med olie, mit bæger flyder over.

Kun godhed og miskundhed følger mig alle mine dage, og i Herrens hus skal jeg bo gennem lange tider.

Salme 23
Tidebog 1987

Følg Ordet

Ordet er os nær, det Ord, der er blevet alt for os, vor Herre Jesus Kristus, som lover altid at blive hos os. Derfor udråber han og siger: „Se, jeg er med jer alle dage til verdens ende.“

Han blev for os hyrden, ypperstepæsten, vejen og døren, ja overhovedet alt. Således har han også åbenbaret sig for os som fest og højtid, ligesom den salige apostel skriver: Vort påskelam er slagtet, nemlig Kristus,“ han som man ventede på. Men han har også kastet lys over salmistens bøn: „Du er min jubel. Fri mig fra dem, der omringer mig!“

Det er den sande jubel, det er den ægte højtid, sejren over det onde. Enhver må for at nå dertil leve ret og i sit hjerte overveje og hvile i Guds frygt.

Uddrag af Athanasius af Alexandria (ca. 296-373) Påskebreve, 14. Fra Bønnebog for Den katolske Kirke, Ansgarsstiftelsens Forlag 2013.

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)

Redaktør: Lisbeth Rütz

Layout: Carsten Meyer-Jensen

Annoncer og abonnement: Lisbeth Rønne, roenne@katolskoriering.dk

Medarbejdere i dette nr.: Grethe Livbjerg, Niels Engelbrecht, Eva Rungwald, Ute Wagner, Jan Zieleskiewicz, Kirsten Krog.

Redaktion og annoncer:

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,
tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.
E-mail: redaktion@katolskoriering.dk, Giro 205-7042

Abonnementspris 510 kr. helårligt. Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Greentech Rotaprint - Distribueret oplag 10.847 ISSN 0902-297X

KIRKEMUSIK De første ord i prologen til Johannesevangeliet: 'I begyndelsen var ordet...', kan også anvendes som det grundlæggende for den gregorianske sang. Den romersk-katolske Kirkes fornemste sangform. Vi ved ikke, hvem der har komponeret sangene, der er meget forskellige stilistisk og er blevet til over en lang årrække. Teksterne er fortrinsvis fra Det nye Testamente og Salmernes Bog, de allerfleste på latin, med enkelte græske og hebraiske indslag. Dertil kommer forskellige ritualer, bønner og tekster fra helgenbiografier.

Gregoriansk sang kan defineres som en enstemmig liturgisk sang med en rytme, som følger det latinske sprog og sprogets accentuering. Man taler om den gregorianske bue, den måde sangen stiger og falder på i tilknytning til Ordet, som den tjener. Sangen er meditativ, en sunge bøn, transparent for Guds ord, og smuk, når den er veludført. Der er enkle antifoner med en tone eller to per stavelse og psalmodi, som anvendes i tidebønnen til recitation af davidssalmer. Der kan være indviklede afsnit med stor afstand mellem højeste og dybeste tone og toneranker kaldet melismer på over ti toner. Til alle i menigheden kan der være sange eller snarere akklamationer; der er mindre stykker som introitus og communio, som kan læses af et kor og der er svære stykker beregnet for solister som graduale, tractus, offertorium og de store responsorier i nattetidebønnen matutin. Gregoriansk sang er en ubrudt musikalsk tradition, som er blevet sunget først af munke og nonner, og i katedraler af præster og korb herrer og siden mere og mere af lægfolk.

Ved åbningen af en konference om gregoriansk sang i Notre Dame, Paris i maj 1985 udtalte den daværende korleder af munkekoret i benediktinerklosteret St. Pierre de Solesmes i Frankrig, Dom Jean Claire (1920-2006,) at sangen kunne siges at leve op til de tre evangeliske råd: fattigdom, kyskhed og lydighed.

Sangen kan betegnes som fattig, fordi den er enstemmig, ofte med anvendelse af kun seks toner. Den melodiske linje er sparsommelig i sin brug af intervaller: sekund, tert, kvart og kvint, men kun yderst sjældent sekst og oktav. Rytmen er smidig som linjerne i det latinske sprog; sangen er født uakkompagneret, og akkompagnement er egentlig i modstrid med sangens natur.

Den gregorianske melodi er ren og kysk. Den undgår ethvert koketteri, som henleder opmærksomheden på den selv. Sentimentalitet og føleri forekommer ikke, blot enkelhed. Den gregorianske sang gør sig transparent for det budskab, den frembærer. Dom Jean Claire spørger, om det ikke er en erfaring, at jo mere et menneske er kysk med det formål at give sin kærlighed til Gud alene, jo mere bliver han gennemsigtig for Guds kærlighed til mennesket?

Lydigheden refererer til, at den gregorianske sang står til tjeneste, hvad enten det drejer sig om tidebønner eller messe. Den underlægger sig de liturgiske tekster på en måde, der får Dom Jean Claire til at referere til Den hellige Skrift med ordene: 'Den som vil være min discipel skal give afkald på sig selv og følge mig' (jævnfør Matt 16.24).

I sit foredrag minder Dom Jean

Kirkens fornemste sangform

I den første af tre artikler fortæller Eva Rungwald om den gregorianske sangs historie.

Tekst: Eva Rungwald

Claire os også om, hvad der kan læses i konstitutionen 'Sacrosanctum Consilium' (1963) fra Det andet Vatikankoncil om kirkens liturgi i kapitel 6, der omhandler kirkemusikken: 'Kirken anser den gregorianske sang som den romerske liturgis egen. Derfor skal den, hvor der er valgmulighed, indtage førstepladsen i de liturgiske handlinger.' (stk. 116).

Benediktinermunken Dom Jean Claire var forskningsleder af St. Pierre de Solesmes' Paléographie Musicale (klostrets videnskabelige forskningsafdeling inden for klausuren) og leder af klostrets schola (et kor med de bedste sangere, der synger de sværeste stykker) fra 1974-2000. Han indspillede med dem mange plader med repertoire fra såvel tidebøn som messe, og de findes overført til CD.

Gregoriansk sangs forhistorie

De tidligste kristne kom fra de jødiske samfund, og det er blevet diskuteret, om ikke stilelementer af jødisk sang kan være blevet overført til den kristne sang. Dette er absolut muligt; men det er svært at finde en melodi eller et melodisk mønster der er gået i arv fra den ene tradition til den anden.

Efter perioder med grusomme forfølgelser fik de kristne i år 313 fuld religionsfrihed. Legenden fortæller, at kejseren over det romerske imperium, Konstantin den Store (ca. 280-337) inden et vigtigt slag modtog en åbenbaring. Han bad til den kristne Gud om hjælp mod sine fjender. På himlen så han da et strålende kors med ordene: 'In hoc signo vinces' – Ved dette tegn skal du sejre. Konstantin den Store fremmede kristendommen ved blandt andet at lade bygge basilikaer, som var velegnede til sang og store processioner.

Efter en ustabil periode med arianisme (hvor man ikke tror at Jesus er født som søn af Gud) samt ikke-kristne religioner, gjorde kejser Theodosius den Store i 391 kristendommen til statsreligion i det romerske rige, der gik fra det nordlige Afrika i syd til England mod nord og til omkring Donauflodnen mod øst.

Der vides ikke meget om den tidlige kristne sang. Ud over salmer fra Det

gamle Testamente kom nye sange til. Justin Martyr (100-156) beskriver den eukaristiske praksis i det 2. århundrede, men omtaler ingen sang. Derimod blev der sunget ved aftenmøder. Egeria, en pilgrim fra Gallien, drog til Det hellige Land i 382-384 og besøgte Jerusalem. Hun beskriver i et brev en vesper med lystænding, hvor der synges antifoner, davidssalmer, hymner og Kyrie eleison.

Brugen af davidssalmer fik et skub fremad i det 4. århundrede, hvor mange kristne søgte ud i den ægyptiske ørken som eneboere, hvad der blev begyndelsen på munkevæsenet. I udgangspunktet skulle de nyankomne lære de 150 davidssalmer udenad. Dem reciterede de i hver sin hytte, og det blev almindeligt at samles natten til søndag, dele sig i to halvkor og på skift synges salmernes vers. På

græsk hedder det: antiphonein, at synges mod hinanden, alternerende i to kor. Efterhånden blev det almindeligt at synges et refrain imellem hvert vers i davidsalmen, det vi i dag kender under navnet 'antifon'. Det var også almindelig praksis at en forsanger sang hele salmen og at menigheden svarede med et refrain. Dette kaldes for responsorial sang. Begge former for praksis blev overført til forløberen af Benedikts regel: Magisterreglen (Rom ca. 520).

Benedikt af Nursia udarbejdede sin regel i det af ham grundlagte kloster Montecassino mellem 530-540). I en prolog, 73 kapitler og en epilog, skriver Benedikt om klosterets ledelse, dets åndelige fundament, dets liturgi, dens organisation, gæster og forholdet til omverdenen, optagelse i klosteret m.m. Munkenes vigtigste opgave er 'Opus Dei', Guds værk. Dette er nøje beskrevet i reglen. Kapitel 8-20 omhandler liturgien. Benedikt foreskriver, at man skal gennemsynges de 150 salmer på en uge, og der er en nøje beskrivelse af, hvornår man skal synges hvilke salmer. Salmerne til den lille tidebøn som komplet er de samme hver aften. Der omtales også 'en Ambrosius-hymne', det er en strofisk sang, der svarer til vore dages salmer.

Dertil kommer: antifoner, responsorier, Te Deum, versikler, litanibønnen, Kyrie eleison, og evangeliske lovsange. Som eksempel på opdelingen af tidebønner og sangens karakter gengives to kapitler af Benedikts Regel.

Benedikts Regel, kapitel 16, Hvorledes tidebønnerne skal afholdes i dagens løb.:

Som profeten siger: Syv gange om dagen synger jeg din pris. Dette hellige syvtal vil vi da opfylde, hvis vi udfører vor skyldige tjeneste ved laudes, prim, sekst, non, vesper og komplet; det er

nemlig om disse daglige tidebønner, han siger: Syv gange om dagen synger jeg din pris. Og om nattens vigilier siger den samme Profet: Ved midnat står jeg op for at prise dig. Lad os derfor lovsynge vor Skaber for hans retfærdige bud til disse tider, dvs. laudes, prim, tert, sext, non, vesper og komplet, og lad os også stå op om natten for at prise ham.

Benedikts Regel, kapitel 19, Om måden at forholde sig under salmesangen.:

Vi tror, at Gud er nærværende overalt, og at Herrens øjne alle vegne overvåger onde og gode. Lad os frem for alt tro dette uden mindste form for tvivl, når vi fejrer gudstjenesten. Derfor skal vi altid overveje, hvad Profeten siger: Tjen Herren i frygt og ligeledes: Syng salmerne med visdom, og I englens påhør lovsynger jeg dig. Lad os altså tænke på, hvorledes vi bør opføre os i Guds og hans engles nærvær, og lad os ved salmesangen stå således, at vort hjerte er i samklang med vor stemme.

I det 4. århundrede og frem fik kristendommen mulighed for at udvikle sig. De forskellige geografiske områder havde hver deres liturgi med tilhørende sangtraditioner. I Rom havde man den gammelromerske sang, et repertoire med den tidlige romerske liturgi, som gik ud af brug i det 13. århundrede. Den synes mindre varieret end den gregorianske sang; men det litterære forlæg er identisk med det i den gregorianske sang. Den ambrosianske, også kaldet den milanesiske sang, har overlevet i Milano til i dag. Den beneventinske sang blev sunget i Syditalien, nærmere bestemt i Benevento, Monte Cassino og Bari indtil begyndelsen af det 9. århundrede. I Spanien sang man den mozarabiske, også kaldet den hispaniske eller den wisigotiske sang, der klarede sig mod den gregorianske sang til anden halvdel af det 11. århundrede. I Gallien og Germania den galliske sang med centre i Narbonne, Toulouse, Lyon og Tours, hvor den blev sunget til begyndelsen af det 8. århundrede, og i Irland den keltiske sang. Den gregorianske sang blev udviklet i området mellem Loire og Rhinen, og kaldes derfor også for den romano-frankiske sang. Af disse sangtraditioner er det kun den gregorianske sang og den ambrosianske sang med deres tilhørende liturgi, som er blevet noteret i et nodesystem med linjer, og derfor er blevet bevaret for eftertiden.

Det kalder vi gregoriansk sang

Gregoriansk sang har sit navn fra pave Gregor den Store (590-604). Han er den fjerde af middelalderkirkens fire doktorer: Augustin, Ambrosius, Jeronimus og Gregor den Store, og han var en dygtig leder i såvel kirkelige som civile anliggender; men hvordan blev han fader til kirkens musik? Der er en afstand på knap 300 år mellem Gregors liv og den første liturgisk komplette noterede sangbog, cantatoriet Cod. Sang. 359 er nedskrevet i klosteret St. Gallen mellem 922-926. Dette er en sangbog for en solist – kantoren med sange som graduale, alleluia og tractus til messen. I den tidligst bevarede ritualtekst Ordo Romanus 1 kan man læse: 'Efter at subdiakonen har læst epistlen, træder kantoren op på amboen og siger responsoriet'. Cod. Sang.359 er noteret med en tidlig form

for noder. De kaldes for adiestematiske, det vil sige linjeløse neumer, og minder mest af alt om flueben. Disse neumer går forud for brugen af kvadratnotation på fire linjer, som vi kender fra 'Graduale Romanum'.

I oktober 598 skrev Gregor et brev til biskoppen af Syrakus om brugen af halleluja. I samme brev nævner han sin bestemmelse om fremførelsen af Kyrie, der på festdage skal udbygges med formentlig latinske vers. På hverdage kan man nøjes med Kyrie eleison og Christe eleison. Endnu i samme brev forsvarer Gregor, at Fadervor skal placeres direkte efter messens kanon, den eukaristiske bøn, hvor Fadervor også befinder sig i dag.

Den ældste beskrivelse af Gregors liv findes hos Isidor af Sevilla (c.560-636), der ikke omtaler noget liturgisk arbejde af Gregors hånd. Det er samme Isidor, som om sangen skriver: 'Musikken forsvinder, hvis den ikke bevares i hukommelsen, for man kan ikke nedskrive den'.

Endelig er der Liber Pontificalis, et værk sammensat af pavebiografier. Heller ikke her nævnes noget om, at Gregor skulle have komponeret sange eller i det hele taget noget om hans liturgiske aktiviteter. Beskrivelsen af Gregor er formentlig fra 638. Der nævnes heller ikke noget om den sangerskole, schola cantorum, som Gregor tilskrives i senere kilder.

Men hvorfra stammer så legenden om Gregor? Englands første missionær, Augustin af Canterbury (død ca. 604), blev af Gregor sendt på mission til England i 597. Den romersk-katolske tro og klostervæsenet fik ved ham en stor fremgang, der igen fik indflydelse på tænkningen omkring Gregor, som var meget værdsat i England. Hos en anonym munk fra Whitby møder man for første gang historien om duen, der stiger ned til Gregor og dikterer ham en kommentar til Ezekiel. Den eneste kopi af dette manuskript findes i St. Gallen Stiftsbibliotek. Måske har denne tegning

inspireret til senere fremstillinger af pave Gregor, hvor han dikterer gregoriansk sang, ligeledes inspireret af Helligånden i form af en due.

Denne berømte tegning af pave Gregor den Store, der inspireret af Helligånden dikterer gregoriansk sang til sin skriver, findes i det ældste fuldkomne manuskript med tidebønnens sange, et såkaldt antifonale. Der er tale om et manuskript med tidlige linjeløse neumer. Det kaldes for Hartkers antifonale efter munken der skrev det ned omkring år 1000. Han levede som eneboer tilknyttet benediktinerklosteret St. Gallen i det nuværende Schweiz.

Der findes to Gregorbiografier

Paul Warnefrid skrev en kort biografi i anden halvdel af 700-tallet. Der er igen tale om den hellige Gregor, der skriver i sit arbejdsværelse. Et familiemedlem iagttaget gennem nøglehullet, at Gregor dikterer en tekst, og ind imellem gør han ophold for at lytte til en vidunderlig due, der sidder på hans hoved. Hos Paul Warnefrid kan man også læse om, hvorledes Gregor under pesten i Rom opdelte den romerske befolkning i syv grupper og lod dem afsyng litanier.

Den anden biograf Johannes Diakon beskriver, hvordan bodsprocessioner i 872-873 gik fra kirke til kirke: 'Som den ivrigste af sangerne har han til stor nytte med stor flid samlet dette 'antiphonarium centonem'. Gregor skal også have grundlagt to sangskoler, en ved Peterskirken og en ved Lateranpaladset. Det er muligt; men det er ikke gregoriansk sang, som vi kender den i dag, der er blevet sunget der. Johannes Diakons biografi er skrevet næsten 300 år efter pave Gregors død.

Sikkert er det, at Gregor gav navn til det gregorianske Sakramentarium kaldet Hadrianum,

fordi det blev sendt af pave Hadrian mellem 784 og 791 på anmodning af Karl den Store († 814). I det medfølgende brev og i den tidligst bevarede kopi der er dateret 811-812 tilskrives sakramentariet pave Gregor.

Først fra 800-tallet findes der musikalsk notation til de liturgiske tekster, og her er ingen liturgiske og musikalske sikre beviser for, at Gregor har komponeret noget. Hans indflydelse på sangen er indirekte i form af liturgiske initiativer og hans berømmelse er utvivlsomt blevet anvendt til at fremme sangens udbredelse i det tysk-franske rige under Pippin den Lille, Karl den Store og deres efterfølgere. Det repertoire, som vi kalder Den romersk-katolske Kirkes eget, og som bærer Gregors navn, er resultat af en fusion af romerske og frankiske elementer, som blev udviklet i området mellem Loire og Rhinen.

Den gregorianske sangs guldalder

Den første nedskrevne gregorianske sang er fra det 9. århundrede. En del af teksterne til denne sang kan spores et århundrede tidligere. Sangen er den tidligste nedskrevne vestlige musik og tæller tusinder af enkelte stykker, og er en sang som er blevet praktiseret uafbrudt siden den blev til. Det 6.-8. århundrede betegnes af nogen som den gregorianske sangs guldalder, skønt der ikke var noget nedskrevet endnu. Vi må huske at det drejede sig om en mundtlig kultur, og selv efter at sangen var blevet skrevet ned var det ikke almindeligt, at et kloster havde mere end en af hver af de nødvendige bøger med det forskellige repertoire. Det siges at en novice skulle kunne Davids 150 salmer udenad før der kunne blive tale om at aflægge løfter. Man regnede også med, at det tog ti år at lære det nødvendige repertoire.

Den gregorianske sangs udbredelse er tæt knyttet til den politiske udvikling i 800-tallet. I 754 besøgte pave Stefan II (752-757) Pippin den Lille for at bede om hjælp mod longobarderne og ved samme lejlighed kronede paven Pippin til kejser i St. Denis nær Paris. Herefter var der en jævn kontakt med Rom med kantorer fra Rom, der drog til frankerriket og kantorer fra Frankerriket, der besøgte Rom. Fra ca. 800-tallet besluttedes det, at alle klostre i riget skulle følge Benedikts regel. Sangen blev mundtligt overleveret. Den første noterede sang er fra 900-tallet, og den er med linjeløse neumer, på italiensk 'in campo aperto' det vil sige åbent land.

Karl den Stores frankiske rige omfattede ved hans død i Aachen i 814, hvad der i dag svarer til Frankrig, det tidligere Vesttyskland samt Nord- og Mellemitalien. Det lå Karl meget på sinde, at Kirken i hans land skulle følge Roms praksis så godt som muligt, og det inkluderede selvfølgelig den

gregorianske sang. I sin 'Admonitio generalis' fra 789 opfordrer han sine gejstlige til udelukkende at synge den romerske sang, som han kalder den.

Med tiden blev den gregorianske sang en kompromiets sang forstået på den måde, at den romerske liturgi og den romerske sang mundtligt blev overbragt. Den var romersk i sin grundstruktur, men blev påvirket og inspireret af frankerne. Denne forvandlede sang vendte tilbage til Rom omkring 950 og opnåede da at få den ærefulde betegnelse 'ifølge den romerske kuries praksis'. Omkring år 1000 var liturgien helt fastlagt for såvel messe som for tidebønner. Der blev komponeret avancerede former som troper og sekvenser, og nyttilkomne helgener fik deres officier og messer. Omkring 1300-tallet var den flerstemmige musik blevet udbredt, interessen for gregoriansk sang var dalende, og ved en revision i 1500-tallet gik sangen mod et forfald.

Hvad er så gregoriansk sang? Ud over at være Den katolske Kirkes fornemste sangskat er sangen den første musik i den vestlige verden, som findes i nedskrevet form, først med linjeløse neumer og siden med kvadratnodeskrift på fire linjer, der minder om den stil vi kender fra Graduale Romanum. Sangen er et resultat af ønsket om at få en ensartet liturgi og musikform i det store Vestromerske rige, som opstod under karolingerne Pippin den Lille og Karl den Store.

Sangrepertoiret blev først nedskrevet i slutningen af det 8. århundrede, men uden musikalsk notation. Kunsten at notere musik var endnu ikke opfundet, så man var afhængig af at lære repertoire udenad.

Eva Rungwald er cand. mag. i musik og fransk fra Københavns Universitet og har diplom i kirkemusikhistorie og i gregoriansk sang fra Institut de Musique Liturgique, Institut Catholique de Paris. Dertil kommer studieophold ved benediktinerklostret St. Pierre de Solesmes med Dom Jean Claire som ekstern vejleder til hendes speciale. Hun arbejder nu som sanger ved flere kirker i København og er kunstnerisk leder af det kvindelige vokalensemble Magnificat, som er specialiseret i gregoriansk sang.

Neumer er nodetegn, som blev anvendt til notation af enstemmig sang fra ca. år 700. Fra venstre ses de linjeløse neumer, som de kan forekomme i manuskripter fra klosteret i Skt. Gallen. Linjeløse neumer kaldes også for neumer 'in campo aperto' – neumer i åbent land. Så følger kvadratnotation og moderne notation.

MARIBO En ting står fast. Bispedømmets rådgivende ingeniørfirma Promana og det lokale firma L.F. Jensen Consult er helt uenige om Sankt Birgitta Kirkes tilstand. Det viste stormødet om kirkens fremtid på Sankt Birgitta Skole den 24. februar i Maribo. Kirken kan stå mange år endnu, mente ingeniør J.C. Jensen fra L.F. Consult, mens direktør Morten Quirinus fra Promana fastholdt, at bygningen er truet af nedstyrtningsfare.

Lokalavisen kalder mødet, hvor godt 60 mennesker deltog, ”en mellemting mellem et vælgermøde, en boksekamp og en dramatisering af Davids kamp mod Goliat” (Folketidende 25. februar).

På baggrund af en rapport fra Promana blev det den 28. august sidste år på et møde med deltagelse af biskop Czeslaw, repræsentanter for bispekontoret, det lokale menighedsråd og menighedens to præster besluttet at lukke kirken. Det skete med baggrund i et notat fra den 27. juni samme år. Notatet fra Promana konkluderede, at der er ”risiko for betragtelige bygningsskader og personfare i situationer, der kan opstå pludseligt og uforudsigeligt”.

Efterfølgende bad en gruppe fra menigheden det lokale ingeniørfirma L.F. Jensen Consult om at undersøge kirken. I en rapport, som bispekontoret modtog i midten af december, fastslår L.F. Jensen Consult, at bygningen ikke er nedstyrtningsstruet; men at det vil være nødvendigt med reparationsarbejder til omkring 1,3 millioner kroner. Promana er lodret uenig. På mødet i Maribo fastholdt Morten Quirinus, at bygningen ikke er tilstrækkeligt underfunderet, og at den kan være nedstyrtningsstruet på grund af de ekstreme vejrmæssige forandringer, der foregår i Danmark i disse år. Det blev mere end antydning af flere i salen, at konklusionen i Promanas rapport var bestilt af bispekontoret – en påstand der blev blankt afvist af generalvikar Niels Engelbrecht og Promana. ”Vi har ikke nogen holdning til, om kirken skal rives ned; men vi vurderer, at der er risiko for sammenstyrtning, hvis man bare lader stå til,” sagde Morten Quirinus.

Bispeddømmet har stillet krav om en tredje, uvildig undersøgelse, som menigheden selv skal finansiere. Lolland-Falsters menigheder skal være enige i bevarelsen af Sankt Birgitta Kirke, og der skal være garanti mod sætningsskader de næste fem år. Der er sat en frist frem til den 1. juli til at afklare kirkens fremtid.

Hvor skal pengene komme fra?

”Vi har temmelig mange gamle bygninger. Flere og flere af dem hører under Sankt Ansgars Stiftelse. Men hvad skal vi egentlig stille op med den her kirke? Hvor skal pengene komme fra? Nu forsøger vi så at lave en samlet planlægning for hele bispeddømmet. De sidste fem

Hvem skal nu betale?

Stormøde om Sankt Birgitta Kirke i Maribo viste lokal opbakning til bevarelse af kirken – men hvordan?

Tekst og foto: Lisbeth Rütz

Menighedsrådsmedlem Anne-Marie Raft fortalte om den nye støtteforening. Til venstre ingeniør I.C. Jensen fra L.F. Consult. Til højre Son Bui fra bispekontoret og arkitekt Morten Quirinus fra Promana.

år er der brugt 20 millioner kroner af bispeddømmets formue, og det siger sig selv, at vi ikke kan blive ved med at køre friløb. Jeg siger ikke, at kirken skal rives ned; men det vil blive meget vanskeligt at bevare den. Det er først og fremmest menighedens ansvar at holde kirken”, sagde generalvikar Niels Engelbrecht, der bad menighederne på Lolland-Falster om at sætte sig sammen og se på økonomien.

Erik Bohn-Jespersen mente, at menighedsrådet havde været alt for længe om at komme i gang med en redningsaktion for kirken. Flere mente, at man med bispeddømmets stigende centralisering måtte kunne forvente hjælp fra bispekontoret, som burde have rådgivet bedre om bygningen. ”Det er Jeres pligt at hjælpe”, blev der sagt. Nogle medlemmer af menigheden foreslog, at

man kunne søge om støtte hos Realdania og forskellige fonde for at bevare kirken. Generalvikaren var i og for sig åben over for at menigheden kunne overtage kirken; men initiativet til at søge om penge skal komme fra menigheden selv.

”Man gør stor skade ved at lukke kirken. Den ligger dør om dør med den største katolske skole syd for Roskilde. Vi synes ikke, at alt her i verden skal handle om økonomi, og det er enormt vigtigt at en skole har sin egen kirke”, sagde Hanne Matarese.

”Er der opbakning til støtteforening, eller skal vi bare sige tak, det var så det. Vi må se at finde ud af det. For ellers er det en begravelse, og det har jeg ikke lyst til at være med til. Skal vi virkelig fejre Maribos 600-års jubilæum næste år med at nedlægge byens katolske kirke?”

Katolsk Lolland-Falster i tal:

1965: 3630 katolikker
2014: 1405 katolikker

Medlemmer i Maribo:

2008: 478
2009: 408
2010: 363
2011: 369
2012: 355
2013: 345
2014: 330

Kirkeskat nu kontra hvis alle betalte 1 % 2014:

betalt kirkeskat efter afgift: 64.486
samlet provenu efter afgift hvis alle betalte 1 %: 311.334

Bispekontoret anbefaler:

Aalborg-modellen med et fælles menighedsråd og lokalråd.
To kirker og et messested.

Menigheden i Maribo anbefaler:

Et fælles menighedsråd med evt. tilknyttede lokalråd, men tre kirker.

spurgte Anne-Marie Raft. Blandt de fremmødte medlemmer af den lokale katolske menighed var der enighed om, at kirken skulle bevares som en vigtig kulturarv; men der er også uden for den katolske menighed stor interesse for at bevare kirken.

Følelserne skal fylde meget

”Der er et usynligt, stærkt bånd mellem polakkasernen og Sankt Birgitta Kirke. Kirken er en meget vigtig del af Midtllands historie. Den er et eksempel på vellykket integration ved siden af kartoffeltyskerne i Jylland og hollænderne på Amager. Katolicismen og gudstroen er grundstenen i Maribos historie. Munkene kom hertil i 1416. Ruinerne af deres kloster kan ses oppe ved domkirken. Det ville være smerteligt, hvis vi en dag kan pege på nogle få rester og sige: her lå den katolske kirke. Jeg er ikke selv katolik. Men jeg har dyb, dyb respekt for de polske sæsonarbejdere,” sagde redaktør Torsten Elsvor, formand for det private museum, Taagerup Polakkaserne.

Bevar fortællingen

”Det er vigtigt, at vi bevarer den polsk-katolske historie i Maribo, Stiftsmuseet. Her træder den tydeligst frem. Her kom de første roearbejdere til, inviteret af sukkerfabrikkerne i 1893. Der kom flere og flere af dem, indtil politikerne i Danmark i 1929 sagde stop for de polske sæsonarbejdere. Alene i 1914 kom der 14.452 polske sæsonarbejdere til Danmark. 4.600 af dem havnede på Lolland Falster. Under Den første Verdenskrig måtte mange polakker blive i Maribo. I 20’erne og 30’erne var der et stort behov for at være sammen her om den polske kulturarv.

”Kirken er den første og den ældste af de katolske kirker på Lolland-Falster. Den er en del af en stærk fortælling her i Maribo, og den er en del af et tydeligt kulturmiljø. Det ville være et identitetstab for Maribo, hvis den forsvinder. Det er et miljø, der er identitetsskabende for mange mennesker. På Stiftsmuseet modtager vi mange henvendelser fra folk med polske rødder. Så ja tak til bevarelse af Sankt Birgitta Kirke”, sagde museumsinspektør Lene T. Buur fra Stiftsmuseet, der lovede Stiftsmuseets støtte til fremtidige ansøgninger om fondsstøtte.

Manden bag byggeriet af Sankt Birgitta Kirke er pastor Edvard Ortved. I 1893 – samme år som de første polske sæsonarbejdere kom til Danmark – blev Ortved udpeget af biskop von Euch til ansvarlig for polsk sjælesorg i Danmark. Kirken er tegnet af H.C. Glahn, der blandt andet tegnede den nu fredede Taagerup polakkaserne, sygehuse, stationsbygninger og godser.

Støtteforening dannet

Mange meldte sig på stormødet ind i en forening, der skal arbejde for at bevare Sankt Birgitta Kirke. Foreningen holdt stiftende generalforsamling den 3. marts.

Alle der er interesserede i at bevare Sankt Birgitta Kirke kan blive medlemmer af foreningen. Yderligere oplysninger om foreningen fås hos Anne Marie Raft raft@live.dk.

Diskussionslysten var stor på mødet. Her taler fra venstre mod højre Jørgen Jaszak Hansen, Erik Bohn-Jespersen mens generalvikar Niels Engelbrecht lytter i baggrunden og Hanne Matarese.

Tønder menighed kæmper for at overleve

Kommentar til det nye katolske danmarkskort.

Tekst: Ute Wagner. Foto: Lisbeth Rütz

TØNDER Jeg vil gerne dele mine tanker, efter at jeg har læst den nye strukturplan vedr. "Det nye katolske Danmarkskort" fra januar 2015.

Menigheden fra Hellig Kors Kirke i Tønder er efter nogle turbulente år endelig kommet til ro.

Præst Piotr Rypulak er en meget populær præst, og han har i løbet af kort tid formået at samle menigheden i godt samarbejde med de to ordenssøstre, pastoralassistent søster Lydia Timmermann og søster Ingrid Frings og formanden for menighedsrådet Pia Petersen.

Den katolske kirke, som blev taget i brug i 1964, er løbende renoveret blevet med hjælp fra lokale håndværkere, deriblandt en meget aktiv gruppe af menigheden.

Med store sponsorater fra medlemmer af menigheden (delvis op til en million kroner), kunne Hellig Kors Kapel blive til Hellig Kors Kirke i maj 2008.

Biskop Czeslaw betegnede i sin prædiken fejringen af kirkens indvielse som "den foreløbige kulmination af længere tids fremgang". "Kirken er bygget til Guds ære, for at eukaristien kan fejres under så værdige rammer som muligt, for eukaristien er det mest intense gudsnærvær på jorden," sagde biskoppen, der også kaldte dagens begivenhed for "en gave og en udfordring. En udfordring fordi der skal være sammenhæng mellem vores liv og vores tro". På grundtvigsk vis kaldte han kirken "en bygning af levende stene, hvor hovedhjørnestenen er Jesus Kristus, den fornemste af de levende stene" (KO 15.5. 2008).

Menigheden i Tønder i dag

Menigheden er vokset stille og roligt i de seneste år. Pga. søstrenes utrættelige indsats igennem regelmæssige besøg, har også sengeliggende medlemmer og også menighedsmedlemmer, som ikke har mulighed for at besøge den ugentlige gudstjeneste, kontakt til deres kirke. Ordenssøstre hjælper ved sjælesorg, hjemme, har kontakt til den katolske menigheds ungdom og de er lyttende og forstående i alle livets udfordringer.

Ser man i dag på en almindelig gudstjeneste, vil man opdage, at der er mange forskellige fremmedsprogede besøgende blandt deltagerne. Her er familier fra Polen med børn, som besøger sr. Lydias kommuniionsforberedelse, der er familier fra de baltiske lande, fra Afrika, fra Vietnam og fra mange andre lande. Den katolske kirke i Tønder er samlingssted og omdrejningspunkt for alle. Ordenssøstre har god kontakt til mange fremmedsprogede katolikker, og de har i de sidste mange år tiltrukket mange fremmede, som fandt et åndeligt sted langt væk fra fædrelandet i Kirkens og menighedens favn.

Hver 1. lørdag om måneden inviterer menighedsrådet til kaffe/te og kage, og besøgstallet er altid højt. Her kan menigheden samles udover gudstjenesten til alle årlige fester, i adventstiden, påske eller høst. Pga. de høje besøgstal ved festerne,

kan vi anvende de dejlige store lokaler i kirken og ved behov også kulturhuset ved siden af kirken, for at kunne samle alle festedeltagere.

Kirkegængere i Tønders katolske kirke, lægger hver gang, der er gudstjeneste, et stort beløb i kollekten. Ser man f.eks. på gennemsnittet af kollektindtægt i området Tønder-Aabenraa-Sønderborg, i forhold til antal medlemmer overfor f.eks. en større menighed som Ansgar, kan der bemærkes, at der betales ca. 90 kr. per medlem i området Tønder-Aabenraa-Sønderborg i sammenligning med menigheden i Ansgarkirken med ca. 60 kr. per menighedsmedlem.

Bruges ressourcerne rigtigt?

I "den nye katolske Danmarkskort" står der bl.a. at "Det store spørgsmål er, om vi bruger vores ressourcer rigtigt til at udføre vores mission ... et levende fællesskab med gudstjeneste, vidnesbyrd og omsorg for andre som de bærende søjler ... Det er vigtigt, at vi har ressourcer til at være synlige med vores budskab i det samfund, vi lever i, at vi sammen kan fejre eukaristien og modtage sakramenterne, og at vi kan være udadrettede i diakonalt arbejde."

Menigheden i Hellig Kors Kirke består af aktive, engagerede mennesker, som bruger deres mangfoldige ressourcer rigtigt, for at udføre den katolske mission. De er synlige og viderebringer budskabet i det samfund, de lever i, og de sørger for at samle en aktiv menighed under ugens besøg og hver lørdag til at fejre eukaristien.

Det succesfulde firkløver, som består af pastor Piotr, søster Lydia, søster Ingrid, og menighedsformand Pia, som er en erfaren og mangeårig formand, bliver understøttet af et aktivt menighedsråd. Der er mange engagerede frivillige som f.eks. ministranterne, der trofast kommer cyklende til gudstjenesten for at udføre deres vigtige del af menighedsarbejdet, lektorer, som med deres varme og høje stemmer læser evangelisternes ord højt op for menigheden. Der er mange medlemmer, som betaler kirkeskat, som sikrer en god og næsten uafhængig økonomi. Vi har fantastiske sponsorer og støtter blandt de lokale håndværkere, som over de sidste år har ført til, at kirken fremstår som en solid bygning med næsten ingen vedligeholdelsesbehov.

En stædig og engageret udkantspost

Vi er en menighed, som ligger centralt i forhold til vores område. Vi har menighedsmedlemmer fra den vestlige, østlige, nordlige og sydlige del af Tønder Kommune (som ligger geografisk udspremt over flere byer), fra f.eks. Polen, Rusland, Vietnam, Afrika, Tyskland og Schweiz.

Gennemfører bispedømmets ledelse den store plan med "det nye katolske Danmarkskort", bliver en aktiv og stor menighed ødelagt på grusom vis. Menighedsmedlemmerne vil sandsynligvis ikke komme til kirke i Aabenraa eller Sønderborg, da afstanden er for stor. Af

"Vi ønsker, at troen skal vise sig i det offentlige rum, og for os er klokketårnet her ved kirken et symbol på, at her er troen på Jesus levende tilstede," sagde daværende sognepræst Benny Blumensaat ved indvielsen af kirkens nye klokketårn den 19. september 2010.

Biskop Czeslaw Kozon får overrakt nøglerne til Hellig Kors Kirke ved indvielsen den 2. maj 2008.

Næsten 300 mennesker fejrede indvielsen af Hellig Kors Kirke. Daværende sognepræst Benny Blumensaat taler for processionen bevæger sig ind i kirken.

en almindelig familie med flere børn, eller ældre som evt. er gangbesværede, kan man ikke forvente, at de tager køreturen til de to andre byer (Tønder-Aabenraa ca. 50 min kørselstid pr. vej, Tønder-Sønderborg ca. 70 min kørselstid pr. vej). Busforbindelserne er få i weekenden. Hvordan skal menighedsmedlemmer i weekenderne komme frem til kirken, når den ikke ligger i nærområdet?

I foreslår, at man kan låne en folkekirke i de byer, hvor der er lukningsplaner. Hvordan vil I spare ved denne løsning? Udgifterne til præsten og kørsel vil alligevel være der. Vores kirke er blevet

betalt kontant, der er ikke gældspapir på den, og omkostningerne er holdt på et minimum.

Vier en stædig og engageret udkantspost i det såkaldte Udkantsdanmark. Vi samler forskellige nationaliteter, og vi lever igennem vores menighedsmedlemmer, som ønsker en kirke i deres umiddelbare nærrområde.

Jeg beder jer om at I hører min/vores bøn:

Bevar Tønder menighed og Kirke, samlet i og omkring Hellig Kors Kirke i Tønder.

Visionen hedder 'Plus 1 million'

'Kirkeskat eller ej. Kirken vil bestå' er navnet på domkirkens nye kirkeskattetekampagne.

Tekst: Niels Messerschmidt

KIRKESKAT Som mange andre menigheder i bispedømmet mærker Skt. Ansgars menighed også at der skal tænkes i nye baner, når det gælder om at øge kirkeskatten. Af domkirkens hjemmeside fremgår det, at sognets 1.650 medlemmer betaler ca. 800.000 kr. i kirkeskat om året; det svarer til knap 500 kr. pr. medlem sammenlignet med ca. 1.600 kr. pr. medlem i Folkekirken. At beløbet ikke er større skyldes, at kun en fjerdedel af de voksne i menigheden betaler kirkeskat. Målet er altså at få flere til at betale kirkeskat.

Domkirken har til det formål fremstillet en informativ kirkeskattebrochure, som på en pædagogisk måde kommer rundt om problematikken og forklarer hvor meget man bør bidrage med – eller rettere sagt hvor lidt, for modsat hvad mange måske tror er der tale om forholdsvis beskedne beløb; for en mellemindkomst er der tale om under 300 kr. om måneden eller blot ca. 200 kr. efter skattefradraget!

"Vi har brug for mindst én million kr. mere i kirkeskat om året for at sognets økonomi kan hænge sammen", forklarer sognepræst Daniel Nørgaard: "Det vil give os 600.000 kr. mere at gøre godt med, når vi har fratrukket 25 % af beløbet til præsterelaterede udgifter og 15 % til bispedømmets fælleskasse. Og vi har brug for pengene, for selv om vi driver den

katolske domkirke for kun 1,3 million kr. om året, har vi desværre et underskud på 400.000 kr. årligt".

Til sammenligning har et almindeligt sogn i Folkekirken driftsudgifter for ca. 3 millioner kr. og sammenholdt med, at den katolske domkirke har langt flere arrangementer og kirkelige handlinger samt flere besøgende end de fleste af landets folkekirker, kan man med pastor Nørgaards ord konstatere, at "det er lykkedes at 'drive mere Kirke' for meget få penge. Det kan vi være stolte af, men regningerne skal jo stadig betales".

Med til regnestykket hører at det meste af arbejdet i domkirken sker på frivilligt basis. "Men vi kan ikke regne med at det fortsætter sådan. Desuden må vi i år regne med at bruge 800.000 kr. på renovering af præstegårdens vinduer. En million kr. mere i kirkeskat lyder måske af meget, men hvis blot hver anden af menighedens voksne medlemmer bidrager med deres andel, ville vi have overskud og råd til at gøre endnu mere godt!", forklarer Daniel.

Er ikke nået i mål endnu

Selv om alle i menigheden burde bidrage til domkirkens udgifter, erkender Daniel Nørgaard at dette mål ligger et stykke ud i fremtiden. Derimod burde det være realistisk at øge kirkeskatten med en halv million allerede i år, blandt andet fordi

nogle unge fra menigheden er begyndt at ringe alle medlemmer op, som ikke betaler kirkeskat, og her har det vist sig at mange faktisk ikke ved, at sognet fattes penge.

"Sideløbende arbejder vi på at nedbringe vores udgifter og vi har fx solgt én bil således at kirkens to præster, diakonen og kirketjeneren nu deles om en bil. Desuden har vi iværksat tiltag til at nedbringe vores faste udgifter til el, varme, m.m. og også her ligger Sct. Ansgars kirke langt under udgifterne i et almindeligt folkekirkensogn".

"Selv om vores økonomi ser ikke for god ud i øjeblikket og den truer med at gøre en ende på flere af vores vigtige aktiviteter, er den gode nyhed, at vi har medlemmer nok til at støtte os. Og hvis alle bare betaler deres andel, kan vi vende underskuddet til et overskud med muligheder for at gøre en masse godt", forklarer sognepræsten, men han understreger samtidig at Kirkens overlevelse ikke udelukkende er et økonomisk spørgsmål. "Kirken skal nok

være der, men din støtte afgør Kirkens udfoldelsesmuligheder. Derfor opfordrer vi alle, betalere og ikke-betalere til at slutte op om kirkeskatteordningen. Som det fremgår af kirkeskattefolderen er det ligetil og ikke særlig dyrt".

KO giver hermed Daniel Nørgaards opfordring videre til andre sogne, som også kæmper med skrantende økonomi. Den inspirerende kirkeskattefolder kan downloades fra domkirkens hjemmeside, www.sanktansgar.dk.

Kirkeskattestatistik

Nøgletal for kirkeskattebetalingen i sognene:

	2011	2012	2013	2014
Antal betalere	5.439	5.592	5.740	6.043
Heraf 1-års kontrakt	3.969	4.118	4.359	4.759
Heraf 10-års kontrakt	1.470	1.474	1.381	1.284

	2011	2012	2013	2014
Samlet kirkeskatteprovenu (mio. kr.)	12,38	12,72	13,63	13,97

Mindste kirkeskattebetaling	40,-	40,-	34,-	42,-
Højeste kirkeskattebetaling	150.000,-	32.312,-	160.000,-	28.929,-
Gennemsnitlig kirkeskat	2.228,-	2.222,-	2.259,-	2.175,-

For anden gang på under et år bliver verdens katolikker spurgt om deres holdning til familierelaterede emner – begge til brug for synoder med fokus på familiens kald og mission i Kirken og i verden. Foto: Vatikanet.

Så skal katolikkerne spørges igen

Bispeddømmets katolikker indbudt til at besvare spørgeskema forud for synode.

LINEAMENTA I slutningen af februar blev bispeddømmets katolikker indbudt til at besvare et ganske omfattende spørgeskema med i alt 46 spørgsmål som optakt til efterårets synode i Vatikanet om familiens kald og mission i Kirken og i verden i dag. Spørgsmålene er for manges vedkommende ret omfattende og dybtgående

I december 2014 udsendte sekretariatet for bispesynoden "lineamenta," en sammenfatning af drøftelserne på den

ekstraordinære synode om familien, som blev afholdt i oktober 2014, herunder også resultatet af besvarelserne af det dengang udsendte spørgeskema.

Hensigten med det første spørgeskema var at få dannet sig et overblik over familiernes situation i dag i verden.

Lineamenta afspejler besvarelsen af disse spørgsmål. Sammen med lineamenta foreligger nu en ny række spørgsmål.

Med disse spørgsmål lægges der op til også at bringe forslag til at fremme

Pilgrimsvandring til Częstochowa

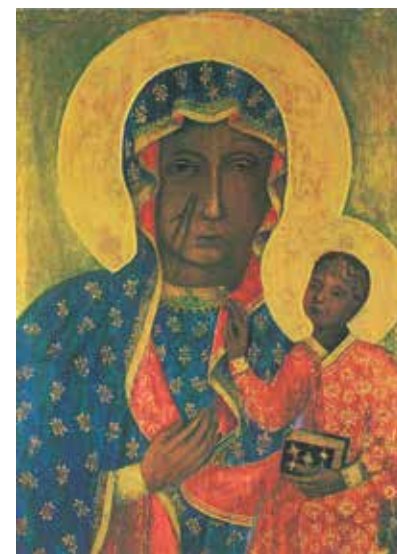
Tag med på pilgrimsvandring i Polen.

POLEN En dansk gruppe arrangerer i perioden 3.-11. august en pilgrimstur til Den sorte Madonna i Częstochowa, Polens nationalhelligdom. Ruten er på ca. 150 km, svarende til at man går omkring 25 km om dagen.

Pilgrimsvandringen begynder i Krakow og man går i flok til Jasna Góra i Częstochowa sammen med dominikanere og gruppen er på omkring 1.500 personer.

Pilgrimsvandringen afsluttes med en højtidelig messe på dansk i klosteret Jasna Góra. Pilgrimspræster fra Danmark er pater Paul Marx og pastor Daniel Nørgaard.

Prisen pr. person er kr. 3.500,- inklusive fly, delvis forplejning, alt transport i Polen, alle overnatninger og pilgrimsgebyr. Tilmelding og betaling af

Den sorte Madonna i Jasna Goraklostret.

depositum på kr. 1.600,- senest den 20. marts 2015. Tilmeldingen er bindende. Resten af deltagebetalingen senest den 1. juli 2015. For mere information: Beata og Jerzy Golubowski, e-mail golubowski@kabelmail.dk eller mobil 21 40 91 88.

familiens sag og løse dens forskellige problemer.

Dokumentet og spørgsmålene særskilt udsendt til præster, diakoner, ordenshuse, menighedsråd, pastoralrådsmedlemmer og Danmarks Unge Katolikker; men alle, der har lyst til at deltage i besvarelsen er velkomne hertil. Spørgeskemaet kommer meget sent, men er først for nylig med stor indsats og omhu blevet oversat til dansk af frivillige kræfter.

For at en gruppe efterfølgende får tid

til at sammenfatte og oversætte svarene, så de kan sendes til Vatikanet i midten af april, er katolikkerne blevet bedt om indsende deres svar til bispesekretariatet senest den 18. marts.

Gruppebesvarelser fra for eksempel menighedsråd får en uge mere til at besvare spørgsmålene.

NM

Han fandt den glemte skat

Jose Prado Flores mødte den opstandne Jesus og vil gerne dele sin glæde ved mødet med hele verden.

Tekst: Jan Zieleskiewicz. Tolkning: Cynthia Evelyn Diaz Rivera og Anna Vidal

INTERVIEW José Prado Flores, stifter af skolen Skt. Andreas Skolen for nyevanglisering i Mexico, gæstede Danmark for første gang i februar 2015. Hans mission med besøget var at forkynde det gode budskab og opfordre os til at følge Jesu befaling om at bringe det levende Guds ord ud til andre mennesker. Under det første seminar i København "Nyt Liv" fik vi mulighed for at tale med José om nyevanglisering.

José, i gennem 40 år har du forkyndt evangeliet på alle verdens kontinenter. Du grundlægger skoler og uddanner kommende forkyndere. Hvad er din motivation?

Min motivation skyldes mit personlige møde med Jesus for 40 år siden. Jeg levede et religiøst liv, studerede og troede at det var sådan, at livet skulle leves. Min opmuntring og løsningen på alle mine problemer var det evige liv. Jeg levede et seriøst liv, dog uden glæden over at have fundet "den gemte skat". For 40 år siden søgte jeg efter Gud, men jeg fandt Ham ikke. Han søgte mig og fandt mig. Jeg havde et personligt møde med Ham, og det resulterede i min motivation: at hele min katolske kirke opnår dette personlige møde med den opstandne Jesus, og at vi opnår det, som paven siger: "Glæden ved at forkynde og bringe Jesus til hele verden". Det er min motivation.

Skal enhver person kunne identificere sig med Jesu kald til at forkynde? Er enhver katolik kaldet til at forkynde?

Nej. Jeg er ikke enig med dem, der siger, at såvel præster som alle lægfolk pga. dåben har retten og pligten til at forkynde.

Under synoden sagde jeg til synodefædrene, at kun de, som er blevet evangeliserede, bør forkynde. For ellers laver man kun propaganda og gør opgaven med en ægte forkyndelse endnu sværere. Så derfor bør forkyndelsen kun udføres af personer, som er blevet evangeliserede; vidner, der har oplevet et personligt møde med den opstandne Jesus.

80 skoler verden over anvender jeres metoder til forkyndelse med stor succes. Hvad er metodens hemmelighed?

Indholdet i vores metode er meget enkel. Den er let at lære og videregive, og vi arbejder altid i grupper. Som Paulus sagde: Jeg plantede, Apollos vandede;

men Gud gav vækst. Vi sår og erfarer, at det er Gud, som rører menneskene, som trænger igennem hjerterne, det er Guds ord som forvandler. Vi er blot stemmen som Johannes Døberen. Men Ordet er effektivt, fordi Ordet har et navn. Ordet hedder Jesus. Vi er forelskede i Ordet – i Guds Ord fra de hellige skrifter.

Sprogligt og kulturelt er der stor forskel på Latinamerika og Skandinavien! Kan vi her i Danmark anvende San Andreas Skolens metode trods denne forskellighed?

Metoden har sine rødder i Europa og bygger blandt andet på Maria Montessori, Piaget og fader Pierre Fort. Den er blot udarbejdet i Latinamerika. Den er ikke latinamerikansk. Metoden er universel og bygger på evangeliet. Vi er inspireret af Jesus, som anvendte disse metoder, og derfor anvender vi dem også. Vores vigtigste kriterier i udarbejdelsen af metoden er først og fremmest om det er en metode, som Jesus, apostlene og Paulus anvendte. For så vil vi også gøre brug af den.

Paulus forkyndte effektivt evangeliet mange forskellige steder, blandt gennem forskellige sprog og kulturer. Han forkyndte Nådens Evangelium, Guds kærlighed og gratis frelse.

Jeg ser derfor intet problem i at anvende metoderne her i Danmark og vil gerne opfordre jer til at prøve om denne skole, dens metoder og program kan anvendes i den danske mentalitet og kultur. Afvis den ikke på forhånd – den er ikke latinamerikansk.

Hvordan vil du opfordre præster og lægfolk til at engagere sig i nyevanglisering i Danmark?

Jeg tror, at efter 1000 års kristendom her i landet, hvor resultatet er, at ca. 1% er troende katolikker, må man lave om på den måde, man evangeliserer på. For det fortæller os, at om 1000 år vil der være 2% troende katolikker. Derfor er der noget, man skal lave om. Når Jesus spurgte disciplene, om de havde fanget fisk, og de svarede nej, sagde Han til dem: "Kast nettet til den anden side."

Så man må kaste nettet til den anden side, finde nye metoder. Hvorfor? Fordi 1000 års metoder kun har givet 1% troende katolikker. Eller skal vi vente

José Prado Flores i gang med en overraskende pointe under katekesen. Foto: Lisbeth Rütz.

1000 år mere for at få 2%? Eller risikerer man, at sekulariseringen tager den ene procent, som er i dag?

Situationen er i det hele taget meget alvorlig. Noget må ændres, men hvad? Efter min mening må man begynde med Kerygma som det første budskab, ligesom med det vi lavede i dag i kurset Nyt Liv. Og bagefter kommer katekese, morallære, liturgien, dogmer og hele Kirkens lære.

For jeg tror, at her som i andre lande, f.eks. afrikanske lande er Kirken kommet ind med katekismus i hånden og ikke med bibelen og prøver på at evangelisere med kirkens lære, med moralen, med liturgien, med paven, med helgener, med fromhed, og ikke med Kerygma, og ikke med det glade budskab, ikke med Jesus selv. En præst fra Uganda sagde engang til mig, at Kirken begår fejl i Afrika, fordi den kom med katekismus i hånden og ikke med bibelen.

Som jeg ser det, skal vi lave det om, med hvad? Med bibelen i hånden, med Guds ord, med Nyt Liv kurser, og bagefter kommer alt det andet. Det menneske, som har erfaret det nye liv inde i sig selv, vil vidne helt naturligt, og det er ikke nødvendigt at motivere det menneske. Der er ingen, som behøver at motivere dig. Du har motivationen inde i dig. Jeg tror, at Vor Herre lærer os denne nye metode: at starte med Kerygma*.

(*Kerygma: (κηρύσσω, kērússō) græsk ord for en herolds budskab; betyder at udråbe som en budbringer, forkynde, proklamere, annoncere, I videre forstand

José Prado Flores og Angela Chinese, direktør for Skole af nyevanglisering i Brasilien sammen med en gruppe unge deltagere på Nyt Liv i Gud-retræten. Scan koden nedenfor og se en lille film med deltagerne. Foto: Lisbeth Rütz.

forstået som apostelenes forkyndelse. Formler og bekendelser som tidligt blev udformet af de første menigheder om deres tro på Kristi lidelse, død og opstandelses frelsende betydning for mennesker. Fx Nyt Liv-kursets indhold baseret på Kerygma-modellen).

For at se deltagerudsagn – besøg <https://www.youtube.com/watch?v=SQF0QjH7kBA&feature=youtu.be> eller scan QR-koden nedenfor.

Bispedømmets kalender

Marts

Mandag 16. kl. 19.00-20.00: Meditation-saften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Søndag 22. kl. 12.00-14.30: Basar i Jesu Hjerter Kirkes menighedssal, Stenosgade for Tro og Lys Afrika.

Fredag 27. kl. 19.00- ca. 21.00: Forsonings- og helbredelsesmesse. Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, København V, v/ pastor Lars Messerschmidt m.fl. Skriftemål fra kl. 18.00.

Info: www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Lørdag 28. kl. 14.30-16.30: Temalørdag: "Normalkatolske tanker – hvad ville jeg sige, på Synoden i oktober, hvis jeg fik

ordet?" v/ Erling Tiedemann. Sankt Therese Kirke, Bernstorffsvej 56, Hellerup

April

Torsdag 2. kl. 14.00- søndag 5. el. mandag 6. kl. 13.30: Påskerefugium på Magleås.

Oplysninger: tlf.: 45 81 07 15 eller www.magleaas.dk

Torsdag 9. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakraments-kirken, Nørrebrogade 27C, Kbh. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, samtale med en af medarbejderne og stilhed. Afslutning med sakramental velsignelse ca. 22.45

Fredag den 10. kl. 18.00-19.30: "Åben Dør". Personlig forbøn og samtale. Ved pastor Lars Messerschmidt m.fl. Jesu Hjerter Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4 A, København V. Info: www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Lørdag 11. kl. 14.30-17.00: Voksenkatekese, tema: "Kirkelæreren – Den hellige Augustin" v/ Sr. Hildegard Madsen. Sted: Sankt Ansgars Kirkes menighedslokaler, Bredgade 69, Kbh. Kr. 40,00 til materialer, kaffe og te. Sluttes med messe kl. 17.00.

Mandag 20. kl. 19.00-20.00: Meditation-saften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Første og sidste onsdag i måneden kl. 17.30-19.30: Hjælp til misbrugere og pårørende ved den katolske organisation Cenacolo. Rådgivning i Bredgade 69 A, Kbh. K. Tlf.: 51 53 41 60

Skt. Thomas Fællesskabet inviterer til eukaristi, lovprisning og katekese. Sted: Oratoriet, Vor Frue Kirke, Ryesgade 26, Aarhus C. Info: p. Herbert, SJ, 87 30 70 42 eller 24 27 86 89, Jan Zieleskiewicz, 50 29 13 57, eller e-mail: johny.zet@gmail.com

Hver onsdag kl. 19.00-21.00, undt. 1. onsdag i måneden.

Messe med forbøn for de syge 1. onsdag i måneden fra kl. 19.00-21.00. Sted: Vor Frue Kirke, Ryesgade 26. 8000 Aarhus C. Den 1. onsdag i måneden, undt. 1/4. tilbedelse af Det Allerhelligste Sakramente. Tilbedelsen forbereder den messe som afholdes 1. onsdag i måneden med forbøn for de syge. Sted: Vor Frue Kirke, Ryesgade 26. 8000 Aarhus C. Tilbedelsen afholdes kl. 19.00-24.00, altid på fredag før d. 1. onsdag på måneden, undt. 27/3. Datoer 1/5 og 29/5.

MobilKirke 1. og 3. torsdag mellem kl. 20.00 og 22.00. Mulighed for samtale, forbøn, velsignelse, kaffe og kage. Mobilkirkens står på Gammel Torv i København. Alle er velkomne.

Blev kirken i Maribo dødsdømt den 24. februar 2015?

Med baggrund i tilsynsrapporter fra 2011 og foråret 2014 om kirkens tilstand valgte vores katolske biskop i Danmark, Czeslaw Kozon, at lukke kirken i slutningen af august 2014 på grund af revnedannelser.

Det skete samtidig med, at bispekontoret udarbejdede forslag til ny struktur for menigheder og kirker i Danmark, som for Lolland-Falster gik ud på at lukke en af de tre katolske kirker.

Siden den 15. oktober 2014 har bispekontoret været bekendt med, at der var udarbejdet en ny ingeniørrapport af et lokalt anerkendt firma med mange års erfaring i bygningskader. Denne rapport siger klart, at kirken kan genåbnes uden fare for personer i bygningen. Trods det, at bispekontoret ved et møde den 15. oktober 2014 lovede at tage hensyn til den ny rapport, har man her i marts 2015 endnu ikke åbnet kirken.

Tværtimod har man stillet nye krav for en genåbning – blandt andet, at der skal nye undersøgelser til og en garanti mod yderligere revnedannelser. Det vil koste yderligere flere hundredetusinde kroner, som hverken bispekontoret eller menigheden har.

Menighedsrådet havde indkaldt til et offentligt møde som fandt sted den 24. februar 2015 for at redde kirken.

I mødet deltog ca. 60 personer, som var med til at støtte menighedsrådet i at bevare kirken.

Generalvikar Niels Engelbrecht fasthold imidlertid på mødet de nye krav, og jeg fremsatte bemærkning om, at det betød en reel permanent lukning af kirken.

Samtidig kom det på mødet frem, at menigheden havde kørt med underskud gennem de sidste mange år for både formuen og driften.

Baggrunden for den meget kedelige situation, som menigheden i Maribo er kommet i, skyldes en række manglende tiltag i perioden efter 2003.

Niels Engelbrecht var sognepræst i Maribo fra 2000-2004, og han fik i 2003 for ca. to millioner kroner understøbt en del af fundamenterne på kirken med baggrund i en ingeniørrapport fra firmaet Rambøll. Han og de efterfølgende præster og menighedsråd "glemte" imidlertid at bruge de ca. 400.000 kr., der var sat af til udbedring af revnerne i kirken.

Vores nuværende sognepræst Gregers har siden sin tiltræden i 2011 arbejdet på at få lukket kirken, men også på at få nedlagt/sammenlagt menigheden i Maribo med Nakskov. Det kom allerede frem på det sidst afholdte menighedsmøde med deltagere fra Nakskov helt tilbage i marts 2012, hvor Gregers sidst på dagen, da de fleste var taget hjem fik flertal for en sammenlægning.

Da menigheden ikke har se regnskaberne for kirken de sidste tre år, må Gregers og menighedsrådet tage ansvaret for disse underskud.

Resultatet af mødet 24. februar blev dog, at menighedsrådet fik ca. 20 personer både katolikker og ikke katolikker til at melde sig til en gruppe, som skulle forsøge at redde kirken fra nedrivning.

Hvis man ikke kan få de to andre menigheder i Nykøbing og Nakskov til at støtte menigheden i Maribo i, at der skal være tre katolske kirker på Lolland-Falster, ser det sort ud. Men det bliver afgjort på et fællesmøde den 7. marts 2015.

Mit forslag er derfor til gruppen i Maribo, at man som det første gennem et møde med bispedømmet får genforhandlet kravene til en genåbning.

Hvis ikke det lykkes så at få overdraget kirken for en krone for selv at kunne genåbne den og få samlet midler ind til en reovering. Til denne reovering må bispedømmet indskyde de 400.000 kr., som forsvandt i 2004, men også det en nedrivning koster – formentlig ca. 500.000 kr.

Jeg håber inderligt, at det vil lykkedes at redde kirken, da jeg allerede har brugt mange timer på projektet.

På mødet den 24. februar afleverede jeg et brev til bispedømmets repræsentanter stilet til vor biskop med anmodning om hjælp til at få genåbnet kirken, og jeg håber på et positivt svar snarest. Hvem kan vi ellers rette henvendelse til for at anke bispedømmes urimelige afvisning? Er det pavestolen?

Menighedsmedlem Erik Bohn-Jespersen, 4990 Sakskøbing

Katolsk pilgrimstræf, var det en ide?

I andre europæiske lande holdes der ofte pilgrimstræf, hvor pilgrimme, der har gået af en af jakobsvejene til Santiago de Compostela mødes for at drøfte pilgrimsliv, give hinanden ideer til nye pilgrimsvandring eller give råd og vejledning til dem, der kunne tænke sig at gå på pilgrimsvandring.

I bispedømmet København har der ikke været stor opmærksomhed om pilgrimsvandring – snarere tværtimod. Opblomstringen af den middelalderlige katolske pilgrimsvandring, der lever godt hos vore trosfæller i andre europæiske lande, synes i Danmark at være overladt til Folkekirken, der har gjort meget ud det. Der findes et utal af pilgrimsforeninger med udspring i Folkekirken, der ligeledes har en del pilgrimspræster ansat.

Jeg har gået ret så mange pilgrimsvandring i både Spanien, Portugal, Frankrig, Italien, Østrig og Tyskland, og jeg har derfor haft en ide om at dele mine erfaringer med andre. Det gør jeg gennem hjemmesiden www.jakobsvejen.dk, ligesom jeg jævnlig har holdt foredrag om den "Moderne pilgrim" – også i en del katolske menigheder. Her har jeg erfaret, at jeg ikke er den eneste danske katolik på jakobsvejene. Derfor har jeg en ide om, at vi danske katolske pilgrimme måske også (ligesom vore venner i Folkekirken) burde mødes en gang til et pilgrimstræf. Hvis andre pilgrimme synes om ideen, kan de skrive til mig på jakobsvejen@gmail.com. Er der interesse for sagen, vil jeg se, om jeg kan arrangere en komsammen.

Poul Erik Magnussen, 2500 Valby. Medlem af Sankt Mariæ Sogn, Frederiksberg.

Eftertanker om eftertanker!

Den er pænt skrevet, "eftertanker" af pastor Lars Messerschmidt på bagsiden af KO nr. 3. Der er mange henvisninger til "gamle dage" og til de områder, som pastor Lars omtaler. Men kirken er dog blevet et par tusinde år, og er stort set fulgt med tiden.

Det første indtryk jeg fik ved at læse kronikken er, at pastor Lars har tilsluttet sig den neokatekumenale linie, som netop prioriterer rækkefølgen 1. mission, og 2. menig-heden. I de mange år jeg har været præst, har kirken altid prioriteret den hl. messe som nr. 1. Kronikken omtaler derefter dæmonuddrivelse, som vi i denne tid oplever, at pastor Lars udfører for åben mikrofon, til mange kristnes undren – skal sligt fremvises i medierne, eller er det noget personligt? I øvrigt også et område, som gode teologer i årevis har sat spørgsmålstejn ved. Og sidst i kronikken tales naturligvis om pastor Lars' mangeårige fortaler for den karismatiske bevægelse.

Ikke et ondt ord om personlig kristendom. Respekt. Men KO's bagside i blad nr. 3, taler nok ikke til mange aktive troende i dag; ikke til de katolikker jeg møder.

En velfungerende menighed finder sammen omkring messeofret om søndagen og lejlighedsvis også i menighedens aktiviteter. Her præsenteres man for Kirkens forkyndelse og opfordring til mission i hverdagen. Vi skal ikke ligne Jehovas Vidner med deres blad Vågn op; men vi skal være sådan i vores hverdag, at andre mærker vores værdier og spørger til dem. Det er sand evangelisation. Også de mange katolikker, som ikke ønsker at komme i fællesskabet, er sig bevidste om deres tilhørsforhold. Det har tidligere angreb på Kirken vist ganske klart: tidl. minister Niels Matthiasen med ordene, at biskoppen skulle man ikke lytte til, han var blot pavens forlængede arm; eller tidl. minister Ninn Hansen, som gjorde nar af biskop Hans Martensens sultestrejke til fordel for asylsøgere. Der rejste sig et brøl af protester, også fra disse mange "anonyme" katolikker i alle ender af samfundet. De er derude, selv om de ikke løber os på dørene! Og de fleste glemmer ikke de frø, der blev lagt i dem ved for eksempel børnenes religionsundervisning i en menighed – 1. kommunion eller firmelse.

Kirkens styrke og mission her i Danmark kommer ikke ved, at der uddannes et antal missionærer, men ved de mange velfungerende menigheder. *Ite missa est* betyder: bring dette I nu har modtaget i denne hellige messe ud i

al verden. Ikke som teologer, men som almindelige travle mennesker, der har deres katolske tro.

"Refleksioner over kirkens fremtid" nævner det magiske tal med 100.000 nye katolikker af fremmed herkomst. Hvor kommer det tal fra? I forvejen har vi mange "passive" katolikker – mennesker, som nok har deres grunde til at være passive. Men hvis menighederne fungerer, vil disse mange katolikker måske vælge at tilslutte sig den lokale menighed, hvis de da ikke bor i nærheden af de 10 menigheder, som i denne tid bliver nedlagt. Man kører næppe rigtig mange kilometer søndag morgen, hvis man ikke er 100 % sikker. Og hvis de så vælger ikke at komme, bør vi også respektere dette, men samtidig spørge os selv: Hvorfor? At gå på jagt efter katolske dåbsattester, vil være upassende.

I øvrigt tror jeg, at katolikker er parate til at betale kirkeskat, hvis de mærker en tilbagemelding fra menigheden/bispedømmet: kontakt, omsorg, fællesskab? *Pastor Hans Esmark, Sankt Vilhelms Kirke 3400 Hillerød*

Pinligt og skandaløst

I oktober 2014 afholdtes en bispesynode i Rom om familien. Inden da havde Vatikanet udsendt et omfattende spørgeskema til alverdens bispedømmer med opfordring til alle, herunder også til lægfolk, om at bevare det. Det var et besynderligt, amatøragtigt spørgeskema, for Vatikanet var ikke interesseret i at høre om vort syn på Kirkens lære om familien, men om hvorfor vi mente, at katolikker i højere og højere grad negligerer de regler, Kirken engang i en fjern fortid har fastsat på dette område. I bispedømmet København gjorde man tilmed alt, hvad man kunne for at undgå, at vi lægfolk skulle besvare skemaet. Og det selv om det jo var os, det hele drejede sig om.

Så kom synoden. Trods Vatikanets beroligende ord om, at alt foregik i en fordragelig atmosfære, er der efterfølgende kommet så mange oplysninger frem om, at det bestemt ikke var tilfældet. Kommunion til gengifte, flerkoneri og homoseksuelle parforhold deler virkelig vandene. Synoden skød emnerne til hjørne, så de skal tage op igen på den mere udvidede bispesynoden, der vil finde sted til efteråret. I starten af december udsendte Vatikanet så et såkaldt "lineamenta", dvs. en liste over de spørgsmål, som biskopperne til den tid skal tage stilling til. Pave Frans har bedt menighederne i bispedømmerne verden over om at debattere dem.

Men hvad er der sket i bispedømmet København? Absolut ingenting. Lineamenta-listen er ganske vist med næsten tre måneders forsinkelse den 26. februar blevet lagt ud på bispedømmets hjemmeside i en på mange steder jammerlig dårlig og uforståelig dansk oversættelse. Alle, der har lyst til at besvare spørgsmålene, er velkommen dertil, hedder det på hjemmesiden, men svarene skal være bispekontoret i hænde inden den 20. marts. Det afskærer enhver seriøs debat rundt om i menighederne.

Man kan derfor nemt få det indtryk, at vor biskop, vore præster og menighedsråd slet ikke ønsker denne debat. På traditionel og gammel-katolsk vis har lægfolk ingen stemme – selv ikke når det drejer sig om forhold, der berører deres liv. Denne foragt for lægfolket er ikke kun pinligt, men også skandaløs. Det er jo trods alt os, der er Kirken, for uden os og vore penge ville der slet ikke være nogen Kirke. Så derfor vil jeg opfordre biskoppen, vore præster og især menighedsråd til øjeblikkeligt at indkalde til møder, hvor enhver kan fremkomme med sit syn på Kirkens lære om familien. For at den trænger til en opdatering, kan alle se, der ikke er hildet i gamle, mosgroede dogmer.

P.S. I øvrigt er det morsomt, at opfordringen på bispedømmets hjemmeside er ledsaget af et billede af den hellige familie, der i lineamenta stilles op som forbilledet for enhver kristen familie. Er man slet ikke klar over, at det ifølge katolsk tradition var et ægteskab uden sex?

Kaare Rübner Jørgensen, Formand for Vi er også Kirken, 2000 Frederiksberg

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer. • Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet. (Fortsættes næste side)

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Tirsdag og torsdag 10-12 og 13-16.45
Onsdag og fredag 10-12 og 13-16 bibliotek@katolsk.dk
Mandag lukket. Tlf: 33 55 60 90

Den Nordiske Valfart til Lourdes

Den 3. til 10. august 2015 under temaet
"Lourdes – Glæden ved mission"

Gejstlige ledere: Biskop Berislav Grgic, valfartspræst
Herbert Krawczyk s.j. med flere.

Fly fra København med Norwegian til Montpellier,
derfra videre med busser til Lourdes.
Indlogering på det firestjernede Hotel Solitude, som
råder over handicapindrettede værelser.
På valfarten deltager præster, plejepersonale og
samaritter samt ungdomsgruppe,
som hjælper alle deltagerne.
Medhjælpere deltager med en reduceret pris og
tilmelding er senest 1. april 2015.

Prisen for almindelige deltagere er DKK 7.000.- og
omfatter fly, bus til/fra lufthavn, ophold med fuld
pension, valfartshæfte og solidaritetsbidrag. Tilmelding
er senest 30. april 2015.

TILMELDINGSMATERIALE og yderligere INFORMATION kan rekvireres hos:

Maria Ana Vidal Bosch, Ellerupvej 45, 8883 Gjern
E-mail: anida@post.tele.dk – Tlf.: +45 5084 5044 eller
Jytte Ormstrup E-mail: ormstrup@gmail.com – Tlf.:
+45 4364 4264

info@lourdes.dk og www.lourdes.dk

Den Nordiske Valfart til Lourdes
Georg Høhling, Askemosevejen 18, 3210 Vejby

Hjælp med at sikre Kirkens beståen - også når du er borte

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testa-
mente.

Arv til Kirken er fritaget for alle afgifter og går derfor
ubeskåret til Kirkens arbejde.

Læs mere på www.katolsk.dk eller ring til

Katolsk Bispekontor

Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 80

- Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde).
- Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.
- Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk Eller som brev til: Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V. Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Vanløse Begravelsesforretning

Jyllingevej 8 · 2720 Vanløse

Deres lokale bedemand siden 1940...

Steen Jørgensen

Mariette Jørgensen

38 71 75 01

Ring og aftal et møde enten
i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften,
weekend og helligdage.

www.v-lm.dk

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre,
et ord fra Jesus og en velsignelse
så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

VI VII VIII IX X XI XII I II

KØBENHAVNS
URMAGER VÆRKSTED

MARTIN ELSIG LAURSEN

tilbyder reparation af alle slags ure:
Standure, vægure, lommeure eller armbåndsure
på vores eget værksted

Ved større ure henter og bringer vi.
Skift af batteri og rem, mens De venter

Lange-Müllers Gade 15. Kld. 2100 København Ø
Tlf. 22 83 01 08
www.urmagerværkstedet.dk

IPSICC

International Psychotherapeutic
School in Christian Culture

Fokus på seksuelle, emotionelle, fysiske og åndelige
overgrebsproblematikker

IPSICC - den certificerede psykoteraeutiske
uddannelse -baseret på et kristent menneskesyn
starter nyt hold i Kolding d. 1.-8. august 2015.

Uddannelsen foregår på engelsk, den tages over 4 år
og er opdelt i 11 moduler. Den er tilrettelagt, så man
samtidig kan passe et fuldtidsarbejde.
Se nærmere på www.ipsicc.org for yderligere
information og tilmelding.

Eventuelle spørgsmål til:

International leder for IPSICC: Vibeke Møller, læge og
psykoterapeut MPF: vibeke@ipsicc.org
Telefon:+45 29891431

Fang læserens opmærksomhed

Med en annonce i Katolsk Orientering, når
dit budskab ud til mere end 10.000 katolske
læsere.

Indryk en annonce som denne
på 83 x 53 mm til kun 800,-

Skriv til roenne@katolskorientering.dk

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29

Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hjælp der gavner

www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom

- en katolsk bedemand

T 39 29 60 08

Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

- Arv og Testamenter
- Ægtepagter
- Familiesager
- Dødsboer
- Køb af ejendom i Danmark og udlandet.

Advokat Sandra Moll

Telefon: 31 35 35 60

Fax: 31 73 25 84

E-mail: sandra@moll.dk

**Tømrer- og Murermester Keld Erik
JOHNSEN** Ankervej 12
Stubberup
4800 Nyk. F.

Tlf. 54 43 99 08

En katolsk håndværker

Tømrer-murermester Keld Erik Johnsen udfører hånd-
værksarbejde overalt på Lolland Falster, Sydsjælland
og Københavnsområdet.

Vi har mere end 30 års erfaring inden for håndværks-
faget med blandt andet renoveringsopgaver på katolske
kirker, menighedsbygninger og skoler samt nybygnings-
og renoveringsopgaver for privatkunder.

Vi er medlem af Dansk Byggeri og Nyk. F. Murerlaug.

Kontakt os for et uforpligtende møde.

Tømrer-murermester Keld Erik Johnsen
Ankervej 12, 4800 Nykøbing F. Tlf.: 54 43 99 08

post@keldjohnsen.dk
www.keldjohnsen.dk

dansk byggeri

Medlem af Dansk Byggeri

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 5, som udkommer
fredag den 27. marts
skal være redaktionen i hænde senest
mandag den 9. marts

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 6, som udkommer
fredag den 24. april
skal være redaktionen i hænde senest
mandag den 6. april

Den frafaldne ateist

C.S. Lewis nåede med sine bøger om Narnia og løven Aslan ud til et kæmpepublikum med evangeliet.

Tekst: Kirsten Krog

LITTERATUR I bogen "Overrasket af glæde" fortæller C.S. Lewis om sit liv fra arrogant, intellektuel ung ateist til levende kristen. Men, som han udtrykker det: "En ung ateist kan ikke vogte sin tro nok, der er fælder overalt". En af disse "fælder" var hans kollega J.R.R. Tolkien, hvorigennem han mødte en levende kristentro. Disse to blev venner for livet, og det siges, at Tolkien "Ringenes Herre" aldrig var blevet til uden Lewis' støtte og at Lewis' Narniaserie kun blev udgivet på grund af Tolkiens opmuntring.

Lewis vej til troen gik gennem hans logiske sans. Faktisk var det troens store

anstødssten, i skikkelse af det onde og lidelsen i verden, der først åbnede hans øjne, fordi han erkendte, at han kun kunne klage over lidelsen som uretfærdig, hvis han i sig havde en bevidsthed om, at der fandtes en bedre verden. Som han udtrykte det: "Siden jeg havde en længsel, som intet i verden kunne tilfredsstille, var den eneste logiske forklaring, at jeg var skabt for en anden verden".

Om sit første skridt på omvendelsens vej skriver Lewis: "Du må forestille dig, hvordan jeg ensom i mit rum på Magdalen, aften efter aften, så snart mine tanker i et sekund forlod mit arbejde, følte hvordan

Han, som jeg så inderligt ønskede at slippe for og frygtede for at møde, til sidst nåede mig. På treenighedsterminen 1929 kapitulerede jeg og erkendte, at Gud var Gud. Jeg bøjede knæ og bad; formodentlig var jeg den aften den mest nedslåede og modvillige omvendte i England". Men for Lewis var sandheden og hans intellektuelle overbevisning så vigtig, at det var lige meget, om han syntes om den eller ej.

Men Lewis var endnu ikke en kristen: "Man må forstå, at den omvendelse, som blev skildret i forrige kapitel kun var en omvendelse til ren og enkel teisme og ikke til kristendommen. Inkarnationen vidste jeg endnu intet om. Den Gud jeg kapitulerede overfor var helt ikke-menneskelig". Senere beskriver han, hvordan Gud ubemærket griber ind og leder ham til en vished om, at Jesus er Guds søn: "Jeg ved hvornår, men ikke hvordan, det sidste skridt blev taget.

Jeg kørte til Whipsnade zoo en solrig morgen. Da jeg kørte, troede jeg ikke, at Jesus Kristus var Guds søn. Da vi nåede frem til zoo, gjorde jeg. Jeg havde ikke gjort mig overvejelser eller havde følt mig bevæget på turen. Det var mere som når en mand, efter en lang søvn, ligger stille i sin seng og bliver klar over, at han nu er vågen".

En vidtfavnende forfatter.

Som troende blev Lewis blev frigjort som skønlitterær forfatter. Hans fantasi fik dybde og hans evne til at tænke højere og dybere end hvad ord kan sige om Gud, gav hans forfatterskab en kvalitet, som ellers sjældent er set. Fra barnsben havde han leget med at fortælle fantasifulde historier; men det var, som om døren til denne fantasifulde og levende verden blev lukket, jo længere han distancerede sig fra troens verden. Men med omvendelsen

Fortsættes nedenunder ▶

Adresselabel, flytning	Til Post Danmarks strekcode
------------------------	-----------------------------

MASKINEL MAGASINPOST
 42512
 Afsender: Katolsk Orientering
 Katolsk Orientering · nr. 4
 13. marts 2015 · 41. årgang

POST
 PP
 DANMARK

blev fantasien, fortællingen og myten sat fri.

Lewis skrev alle sine bøger i hånden, og det siges, at han kun behøvede at gå dem igennem én gang, så var de klar til trykken. Hans forfatterskab strækker sig fra videnskabelige værker om middelalderen og renaissance over teologiske værker til skønlitteratur. Blandt et af hans mest kendte teologiske værker er bogen "Dette er kristendom", som på en bemærkelsesværdig måde formår at skrive om kristendommens kerne, så alle fra katolikker til frikirkefolk kan være med. Også hans "En sorgens dagbog", som er skrevet efter hans elskede hustru Joys død, skal nævnes her, da den for mig at se er noget af det bedste, der er skrevet om lidelsens problem.

Mest kendt af hans skønlitterære værker er børnebogsserien om Narnia, som kan læses af både børn og voksne, og som via eventyret og myten får fortalt hele frelseshistorien lige fra skabelsen til Jesu genkomst. Bedst kendt af de syv bøger er nok "Løven, heksen og garderobeskabet". Udover disse bøger har han skrevet en science fiction trilogi og flere enkeltværker. De fleste af hans skønlitterære bøger findes i en dansk oversættelse.

"Fra helvedets blækhuis"

I 1942 skrev C.S. Lewis "Fra helvedets blækhuis", en bog som har været udgivet på dansk i mange år og i flere udgaver. Bogen er en brevveksling mellem seniordjævelen, onkel Fangegarn og djævelslærlingen, Malurt om, hvordan han bedst fanger menneskesjæle. I bogens

fortale skriver Lewis: "Der er to lige store – men indbyrdes absolut modsatte – vildfarelser, vi mennesker kan hildes i, hvad djævlens angår. Den ene er at lade være at tro på, at de eksisterer. Den anden er at tro på dem og føle en overdreven og usund interesse for dem. De for deres part er lige henrykte for begge vildfarelser og hilser en materialist og et menneske fuld af overtro med samme fryd".

I fiktionens form maler Lewis et billede af, hvordan vi i vor hverdag i dens store og små tilskikkelser udsættes for ofte fordækte fristelser, som, hvor små de end kan se ud, kan være med til at bestemme vort evige vel. Man følger en af Malurts "patienter", som han har fået ansvar for ikke falder i "Fjendens" – altså Guds – hænder. Da det er en brevveksling mellem to djævlens, må man hele tiden være sig bevidst, at de både er lysets engle og løgnere, og at de derfor har et noget blakket forhold til sandheden. Onkel Fangegarn siger således, at den bedste metode til at fange mennesker er at iagttage, hvordan Gud gør og så gøre det modsatte, for: "For os er et menneske først og fremmest føde; vort mål er at opsuge dets vilje i vor, at forøge vort eget livsrum på dets bekostning. [...] Vi ønsker kvæg, som, når tiden er inde, kan blive føde; [Fjenden] ønsker tjenere, som i tidens fylde kan blive sønner. Vi ønsker at suge i os; Han ønsker at skænke. Vi er tomme og ville gerne fyldes; Han er fylde og flyder over".

Men netop ved at beskrive djævelens omvendte virkelighed får Lewis i den grad sagt nogle præcise sandheder om fristelser. F.eks. når onkel Fangegarn i sin

vejledning af Malurt, da dennes "patient" er begyndt at angre, skriver: "Det vigtigste er at forhindre, at han foretager sig noget. Det spiller ingen rolle, hvor meget han tænker på denne nye anger, så længe han ikke omsætter sine tanker i handling. [...] Jo oftere han føler noget uden at handle, des mindre vil han være i stand til nogen sinde at handle og i det lange løb bliver han også mindre i stand til at føle".

Samtidig med at læsningen af "Fra helvedets blækhuis" kan være med til at skærpe læserens opmærksomhed på hverdagens fristelser, er bogens handling spændende. Hvem vinder kampen om sjælen, består djævelslærlingen sin "svendeprov" eller er det Fjenden – altså Gud – der til sidst løber af med sejren? Det må man læse bogen for at finde ud af.

"Den store skilsmisse"

Tre år senere, i 1945 udkommer bogen "Den store skilsmisse", der igen tager et centralt kristent tema op, nu forholdet mellem frelse og fortabelse, mellem himmel og helvede. I begyndelsen af bogen ankommer en bus fra den store grå by til himlen. Folkene, som er ombord, er som substansløse skygger, der trods det, at himlen skulle være evig salighed, oplever besøget som en pine. Blot det at gå i græs med substans er en pine for de substansløse fødder, og hvad med den livgivende regn, der blot vil gennemhulle skyggemenneskene? Nej himmelbesøget er på ingen måder en nydelse for de fortabte. I bogen bliver læseren præsenteret for den ene ynkelige skikkelse efter den anden, som dog ikke selv erkender deres ynkelighed. I deres samtaler med de

massive mennesker i himlen, afslører de på hver deres måde, hvordan vi mennesker bedrager os selv. Kampen står mellem selvet og det uvirkelige på den ene side og virkeligheden og Gud på den anden side. Her er vi frie til at vælge, og den der vælger sig selv, vælger også dermed ikke-væren og dermed fortabelse. Bogen er skrevet som en form for opgør med William Blacks bog "Ægteskabet mellem himmelen og helvede" fra 1793, hvor han forsøger at forene det gode og det onde. I "Den store skilsmisse", som netop beskriver skilsmissen mellem det gode og det onde illustreres det tydeligt, hvor umuligt et sådant ægteskab er.

Længslens mål

For C.S. Lewis blev troen vejen ind til virkeligheden. Som intellektuel oplevede han ikke forstanden som en hindring for troen. I stedet var det gennem en gryende intellektuel overbevisning, at han fandt troen. Ud fra den vældede en længselsfuld glæde frem, som i mange år havde været stækket af ateismen. Uden troen var Lewis aldrig blevet den store forfatter, som han er. Gennem troen udvidede verden sig for ham, hvilket vi ser ikke mindst i hans skønlitterære værker. Gud var svaret på hans længsel. I sin roman "Til vi får ansigter" fra 1956 opsummerer Lewis den sandhed, han nåede frem til i troen, således: "Herre, jeg ved nu hvorfor du ikke udtaler et svar. Du er selv svaret. Foran dit ansigt dør spørgsmålene bort. Hvilket andet svar ville tilfredsstille?"

Katolsk Orientering

Hamburgs nye ærkebiskop Stefan Heße taler med pressen efter bispevielsen. Foto: Erzbistum Hamburg/Kathrin Erbe.

Biskop Czeslaw forlader Mariendom. Foto: Marco Heinen. Neue Kirchenzeitung.

Fra Köln til diasporaen

Ærkebispevielsen i Hamburg blev et tilløbsstykke.

Tekst: Lisbeth Rütz

HAMBURG 700 mennesker fyldte Mariendom til sidste plads og over 300 fulgte med på storskærm udenfor, da Stefan Heße den 14. marts blev viet til ny ærkebiskop af Hamburg. Der blev kvitteret med langvarig applaus, da domprovst Franz-Peter Spiza efter bispevielsen sagde: "Med glæde slår jeg fast, at ærkebispedømmet Hamburg igen har en ærkebiskop."

Frans-Josef Bode, biskop af Osnabrück, forestod som den ældste tjenestegørende biskop i ærkebispedømmet bispevielsen sammen med ærkebiskoppen af Köln, Rainer Maria Woelki, og hjælpebiskop Norbert Werbs fra Schwerin. 24 biskopper – blandt dem biskop Czeslaw, den apostoliske nuntius i Tyskland, ærkebiskop Nicola Eterovic (Berlin), kardinal Reinhold Marx (München) og Joachim Meisner (Köln) deltog i indsættelsen af den nye ærkebiskop. Fra den evangeliske kirke deltog blandt andet biskop Kirsten Fehrs fra Hamburg/Lübeck. Før det høj-

tidelige indtog i kirken modtog Heße ved indgangen til kirken sit brystkorset af forgængereren Werner Thissen. Brystkorset er en testamentarisk gave fra kardinal Paulus Melchers S.J. Heße efterfølger Werner Thissen og Ludwig Averkamp som det tredje overhoved for ærkebispedømmet Hamburg, der blev grundlagt i 1995 og arealmæssigt er det største i Tyskland.

Heße, der med sine 48 år er Tysklands yngste biskop, kommer fra "bispesmedjen" i Köln. I løbet af få år er bispesæderne i Würzburg (Hofmann 2004), Hildesheim (Trelle 2005), Berlin (Woelki 2011) og Dresden (Koch 2013) beklædt med hjælpebiskopper fra Köln. Den medievante Heße er kendt som en god kommunikator, der ikke pakker tingene ind i vat, men er åben, direkte og kontant. Han kommer til embedet med en solid, administrativ erfaring fra Köln, hvor han har stået for en åben, dialogbaseret ledelse.

I Köln har han skolet alle bispedømmets medarbejdere under indførelsen af

den nye handlingsplan, der skal forebygge gentagelse af misbrugssager og indføre faste procedurer i behandlingen af nye. Som administrator i Tysklands rigeste bispedømme har han skabt åbenhed og transparens i forvaltningen af bispedømmets formue. Heße, der er født og opvokset i Köln og med egne ord egentlig kun kendte Hamburg fra ferieindtryk gennem et bilvindue, er blevet hjerteligt modtaget, også af den lokale presse, der vurderer ham som åben, kommunikativ og autentisk.

Måske var det et mindre kulturchok for ham at komme fra Rhinlandet til den protestantiske hansestad. Men han kommer fra en kirke, der skrumper til en kirke der er vokset de seneste år. Cirka 400.000 katolikker fra 171 forskellige lande lever der i ærkebispedømmet Hamburg. 77.000 af dem har ikke tysk pas. De største grupper er polakkerne (34.500), portugiserne (6.900) og italienerne (6.700).

Som ny ærkebiskop af Hamburg har Heße valgt at prioritere det økumeniske arbejde, den interreligiøse dialog og flygtningearbejdet. Han var således med til at bestemme, at domkirken i Köln slukkede lyset i protest, da den flygtningekritiske Pegida-bevægelse valgte den som baggrund for en demonstration mod flygtninge i Tyskland.

Stefan Heße

Født den 7. august 1966 i Köln. Studier i filosofi og teologi i Bonn og Regensburg. Præsteviet 1993 i Köln. 1993-1997 kapellan i Bergheim an der Erft. 1997-2003 subregens på Collegium Albertinum i Bonn. 2001 doktorgrad i Hans Urs von Balthasar. Fra 2003 aktiv i den administrative ledelse af ærkebispedømmet Köln og i bispedømmets mediearbejde. 2010 pavelig æresprælat. Fra 2014 administrator af bispedømmet og generalvikar for ærkebiskoppen af Köln.

Tyskland

Kirken lige nu. Læs mere side 4.

Børn

Den gode hyrde katekese i Aarhus. Læs mere side 5.

Dialogarbejde

25 års jubilæum for fredsmøde i Assisi. Læs mere side 6.

Puslespillet

Fire menigheder blev til én. Læs mere side 7.

Offergaverne frembæres. Foto: Erzbistum Hamburg/Kathrin Erbe.

KO mener

Kristenforfølgelserne

FN er kommet med sin hidtil skarpeste opfordring til at stoppe etniske og religiøse udrensninger i Mellemøsten.

”Mellemøsten gennemlever en situation af ustabilitet og konflikt, der for nylig er blevet yderligere forværret. Konsekvenserne er katastrofale for hele befolkningen i regionen. Mange religiøse samfunds eksistens er alvorligt truet og kristne er i dag særligt udsatte. Man taler ligefrem om deres overlevelse.

Bestræbelserne på at opbygge en bedre fremtid for alle er frustrerende. Vi er vidner til en situation, hvor vold, religiøs og etnisk had, fundamentalistisk radikalisme, ekstremisme, intolerance, udstødelse, ødelæggelse af den sociale struktur i hele samfund og fællesskaber er elementer i en ikke-levedygtig politisk og social model, der truer mange samfunds eksistens.

Millioner er blevet fordrevet eller tvunget væk fra deres forfædres jord. De, der opholder sig i konfliktzoner eller områder kontrolleret af terroristgrupper, lever under den permanente trussel om krænkelse af menneskerettigheder, undertrykkelse og overgreb. Såvel samfund som individer er ofre for barbariske voldshandlinger; de fratages deres hjem, fordrives fra deres hjemlande, sælges til slaveri, dræbes, halshugges og brændes levende. Snesevis af kristne kirker og gamle helligdomme er blevet ødelagt. Situationen for kristne i Mellemøsten – et område de har beboet i århundreder og har ret til at blive dér – giver anledning til alvorlige bekymringer. Der er flere og flere grunde til for alvor at frygte for fremtiden for de kristne samfund, som har levet i mere end to tusinde år i denne region, hvor kristendommen har sin fulde plads og begyndte sin lange historie. De kristnes bidrag i landene i Mellemøsten er velkendte og opbyggende.

Vi har fuld tillid til at regeringer, alle civile og religiøse ledere i Mellemøsten, vil tilslutte os i at tackle denne alarmende situation ved sammen at opbygge en kultur af fredelig sameksistens. I vor globaliserede verden er pluralisme en berigelse. De etniske og religiøse samfunds tilstedeværelse og deres bidrag afspejler en gammel diversitet og en fælles arv. En fremtid uden de forskellige samfund i Mellemøsten medfører en høj risiko for nye former for vold, udstødelse og fraværet af fred og udvikling. Det internationale samfund opfordres til at støtte alle etniske og religiøse samfunds rodfæstede historiske tilstedeværelse i Mellemøsten.

Her er verdensreligioner kommet til syne, inkl. kristendommen. De oplever nu en alvorlig trussel fra ’Islamisk Stat’ og Al-Qaeda, og beslægtede terroristgrupper, som ødelægger disse samfunds liv og skaber risiko for at de kristne helt forsvinder. Støtten vil hjælpe regionens lande med at genopbygge sunde pluralistiske samfund og velfunderede politiske systemer, værne om menneskerettigheder og alles grundlæggende frihedsrettigheder. Vi beder alle stater om at bekræfte deres forpligtelse til at respektere alles rettigheder, navnlig religionsfriheden, der er nedfældet i grundlæggende internationale menneskerettighedskonstitutioner”.

NM

Den neokatekumenale Vandring får pavens opbakning

”Jeres vidnesbyrd om liv viser kerne i Kristi åbenbaring”.

MISSION Pave Frans gav sin uforbeholdne støtte til Den neokatekumenale Vandring, da han mødtes med 7.000 af bevægelsens medlemmer i Paul VI’s audienshal i Vatikanet den 6. marts.

”Jeg bekræfter jeres kald, jeg støtter jeres mission og jeg velsigner jeres karisma”, sagde paven til gruppen: ”Jeres vidnesbyrd om liv viser kernen i Kristi åbenbaring”.

Paven talte til godt to hundrede familier fra Den neokatekumenale Vandring inden de skulle udsendes til missio ad gentes – for at danne små fællesskaber i forskellige egne af verden for herigennem at nå ud til områdets ikke-kristne.

”Vores møde i dag”, bemærkede paven, ”er et missionalt svar på lydighed mod Kristi befaling: ’Gå ud i alverden og prædik evangeliet for hele skabningen. Den, der tror og bliver døbt, skal frelses’”.

Pave Frans sagde til gruppen, at han ved flere lejligheder har insisteret på ”behovet for at Kirken går fra en pastoral indsats af simpel konversion til en gennemgribende missionalt pastoral tjeneste”, og han støttede Den neokatekumenale Vandrings fremgangsmåde:

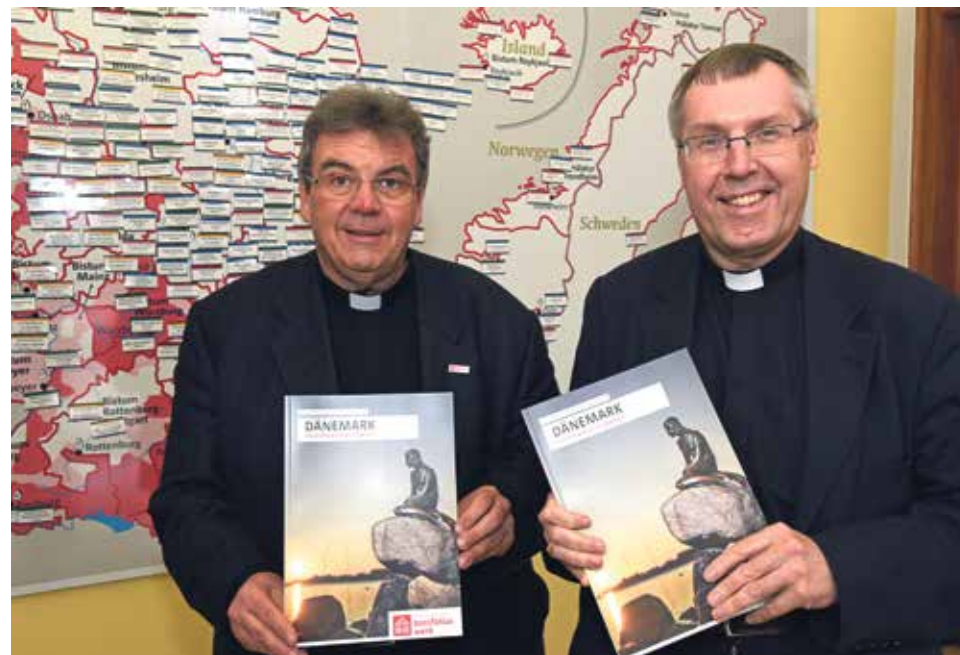
”I har modtaget styrken til at forlade alt og drage mod fjerne lande takket være en vej i kristen indføring, til at leve i små menigheder, hvor I har genopdaget den enorme rigdom i jeres dåb. Det er Den

neokatekumenale Vandring, som er en sand gave fra Forsynet til Kirken i dag”.

Kiko Argüello, grundlæggeren af Vandringsen, sagde til det katolske nyhedsbureau Zenit, at han glæder sig over pavens uforbeholdne støtte. ”Vi er forbløffet

Pave Frans har flere gange mødtes med medlemmer fra Den neokatekumenale Vandring. Billedet stammer fra et møde i Paul VI’s audienshal den 1. februar 2014, hvor paven mødtes med tusindvis af medlemmer fra missionsbevægelsen, som blev grundlagt i Spanien i 1960’erne. Foto: Riccardo De Luca/AP.

Biskop Czeslaw Kozon og Bonifatiuswerks generalsekretær, monsignore Georg Austen, med det nye landhæfte ’Dänemark – Diasporakirche im Umbruch’. Foto: Patrick Kleibold.

En ung kirke med en lang kristen tradition

Tematisk udgivelse fra de tyske katolikkers Bonifatiuswerk om Den katolske Kirke i Danmark.

UDGIVELSE ”Danmark, et land med en lang kristen tradition”. Således indleder den tyske velgørerorganisation sin pressemeddelelse om den nye udgivelse i serien af portrætter om Den katolske Kirke i Norden. Nu er turen kommet til Danmark, og Bonifatiuswerk skriver videre: ”Siden reformationen har størstedelen af befolkningen tilhørt den lutherske folkekirke. De godt 40.500 registrerede katolikker, 0,7 procent af landets 5,6 millioner indbyggere, lever her i en udtalt diaspora. Men denne situation får ikke de troende til at

resignere, og faktisk vokser Kirken i Danmark”, hedder det om den tematiske udgivelse ’Dänemark – Diasporakirche im Umbruch’.

Udgivelsen, der føjer sig til rækken af lignende tematiske udgivelser over Kirkens liv i de andre nordiske lande, indeholder reportager, interviews og flotte fotos, som giver et indblik i livet, strukturen og udfordringerne for det danske bispedømme. Bonifatiuswerk hæfter sig ved, at bispedømmets katolikker fra mere end 70 nationaliteter, fordelt på 46 sogne, hver søndag udgør

over den kærlighed, han har vist os”, sagde han. Argüello, hvis bevægelse til tider har mødt kritik på grund af dens særlige liturgiske praksis, og til tider er stødt sammen med bispedømmers bispedømmer, understreger betydningen af de familier, som er udsendt af Den neokatekumenale Vandring for at etablere brohoveder for evangelisering. ”Den kristne familie, som er åben for livet, er en frelse for verden”, tilføjede han. Pavens tale kan læses på dansk i sin fulde længde på www.katolsk.dk. NM

et internationalt gudstjenestefællesskab, hvor messen fejres på 14 forskellige sprog. De 22 katolske skoler er i dag ikke længere rene katolske miljøer, men steder hvor Kirken og det moderne samfund mødes. Og selv om der bliver stadig færre ordensfolk, vokser antallet af troende fortsat, konstaterer Bonifatiuswerk, der har støttet vort bispedømme økonomisk siden 1974.

Det nye landhæfte skildrer ikke kun Den katolske Kirke i Danmark, men også den danske stat og samfund, vor historie og vor kristne tradition. På 68 sider beskrives de problemer og håbefulde perspektiver, som knytter sig til den flersprogede Kirke. Udgivelsen fuldender serien om katolikkene i Norden. Bonifatiuswerk har tidligere udgivet lignende hæfter om Den katolske Kirke i Sverige, Norge, Finland og Island samt kirkerne i Estland og Letland.

’Dänemark – Diasporakirche im Umbruch’ (Danmark – Diasporakirche i forandring) koster 5 euro og kan bestilles via Bonifatiuswerks hjemmeside, www.bonifatiuswerk.de. NM

Thérèse af Lisieux' forældre på vej til at blive kanoniserede

Rygtene vil vide, at det sker under bispesynoden i oktober.

Tekst: Niels Messerschmidt

KANONISERING Frans forventes inden påske at anerkende et mirakel, som er sket på deres forbøn. Dermed er vejen banet for, at forældrene til den hellige Thérèse af Lisieux, en af Kirkens mest elskede helgener, de salige Louis og Zélie Martin bliver kanoniserede under bispesynoden om familien i oktober.

Præfekt for Helligkåringkongregationen, kardinal Angelo Amato, meddelte under en konference om de helliges rolle i Kirkens liv, at "takket være Gud vil to ægtefolk, den hellige Thérèse af Lisieux' forældre, blive kanoniserede i oktober".

Salige Louis og Marie Zélie Martin giftede sig i 1858, og parret fik ni børn,

hvoraf de fire døde i en tidlig alder. De fem overlevende – heriblandt den hellige Thérèse – indtrådte alle i ordenslivet. Zélie Martin døde af kræft i 1877 blot 45 år gammel, mens Louis døde som 70-årig i 1894. Parret blev saligkåret i 2008 og de menes at være de første forældre til en helgen, der er blevet saligkåret. Det er med til at fremhæve forældrenes vigtige rolle i deres børns menneskelige og åndelige opdragelse.

I henhold til de almindelige procedurer i Vatikanet må paven, før de kan kanoniseres, anerkende et mirakel sket på deres forbøn. Dette dekret forventes at blive underskrevet før påske. Herefter

Franske katolikker sagsøger datingsite

Datingsitet formidler ægteskabelige sidespring.

FRANKRIG Paraplyorganisationen af katolske familieforeninger har stævnet Gleeden, et datingsite for gifte som formidler ægteskabelige sidespring. Gleeden hævder selv at have én million brugere i Frankrig og 2,3 millioner andre over hele Europa.

Datingsitet, hvis navn er en sammentrækning af de engelske ord 'Glee' (lystighed) og 'Eden' (Edens have), har skabt stor opstandelse ved sin annoncekampagne med store plakater, hvor man ser et æble, der er taget en bid af. Den ledsagende tekst siger: "I modsætning til antidepressive midler koster en elsker ikke sundhedsvæsnet noget".

Paraplyorganisationen Les Associations Familiales Catholiques, der sidste år var meget aktiv i de omfattende protester mod lovforslaget om at tillade samkønnede ægteskaber i Frankrig, har indsamlet

Paraplyorganisationen Les Associations Familiales Catholiques, der sidste år var meget aktiv i de omfattende protester mod lovforslaget om at tillade samkønnede ægteskaber, sagsøger nu et datingsite for at formidle utroskab. Foto: afc-44.org.

Tak for dit bidrag!

FRIVILLIGT BIDRAG I disse uger modtager katolske husstande en opfordring til via giroindbetalingskort eller betalingservice at yde et frivilligt bidrag til udgivelsen af Katolsk Orientering. Dit frivillige bidrag er helt afgørende for avisens økonomi, som i disse år døjer med stigende udgifter til trykning og distribution af avisen. Så tag godt imod opfordringen til at yde et frivilligt bidrag til KO – der er hårdt brug for din hjælp!

KO's redaktion takker for alle bidrag, store som små.

Relikvieskrinet med de jordiske rester af salige Louis og Marie Zélie Martin – forældre til den hellige Thérèse af Lisieux
Foto: Gaudiumpress.org.

er proceduren, at paven rådfører sig med kardinalerne og afholder et konsistorium med de kardinaler, som befinder sig i Rom for at meddele sin beslutning om at gå videre med ceremonien under bispesynoden om familien den 4.-25. oktober. En embedsmand fra Vatikanet siger, at mødet sandsynligvis vil finde sted i juni.

Ifølge oplysninger handler nævnte mirakel om, at en lille pige fra bispedømmet Valencia i Spanien, Carmen, der var født for tidligt med flere livstruende komplikationer til følge, blev ramt af en alvorlig hjerneblødning, der kunne have resulteret i uoprettelig skade. Hendes forældre bad om parrets forbøn, den lille pige overlevede og blev siden rask.

Pave Frans har en særlig hengivenhed for den hellige Thérèse af Lisieux. Han plejede at have et billede af den franske karmelit fra det 19. århundrede i sit bibliotek, mens han var ærkebiskop af Buenos Aires. Han har fortalt, at havde han et problem bad han Thérèse "ikke om at løse det, men at tage det i sine hænder og hjælpe mig med at acceptere det". Som tegn på at hun havde hørt hans anmodning, forklarede han, at han "næsten altid modtog en hvid rose".

Inden åbningen af sidste års ekstraordinære bispesynode om familien bad pave Frans foran relikvier af den hellige Thérèse af Lisieux, hendes forældre og et andet par, de salige Luigi og Maria Beltrame Quattrocchi; relikvierne var hentet til Rom specielt til bøn under biskoppernes drøftelser om familielivet og dets udfordringer.

mere end 20.000 underskrifter mod annoncerne, som dog fortsat hænger i den parisiske metro. I Paris-forstaden Versailles er de derimod pillet ned efter en strøm af massive protester.

Utroskab har ikke været kriminelt i Frankrig siden 1975, men i søgsmålet mod Gleeden argumenterer paraplyorganisationen med at 'tjenesten' overtræder love, der pålægger ægtefæller at vise hinanden respekt, troskab og støtte. NM

Kort nyt

Ønsker dødsstraffen afskaffet

VATIKANET Den hellige Stol har rettet en appel til verdens nationer om at afskaffe dødsstraffen. Opfordringen blev fremsat af Vatikanets faste observatør ved FN's menneskerettighedsråd i Genève den 6. marts.

"Det er evident, at der i dag findes andre midler end dødsstraf til at beskytte mennesker mod en aggressor og for at håndhæve offentlig orden og sikkerhed". Det sagde ærkebiskop Silvano Tomasi i en tale til rådet.

Brugen af dødsstraf viser ingen tydelig positiv effekt, og da den eksekverede straf ikke kan ophæves, gives der ingen mulighed for at rette eventuelle juridiske fejl. Den hellige Stol støtter enhver bestræbelse med henblik på at afskaffe dødsstraf, sagde Tomasi.

For at nå dette mål må der iværksættes sociale reformer med det formål at forvandle dødsstraf til en livstidsstraf og til forbedring af forholdene under afsoningen af straffen med henblik på at respektere den dømtes menneskelige værdighed, betonedede ærkebiskop Tomasi.

Stadig flere kvinder arbejder i Vatikanet

VATIKANET Antallet af kvinder, der arbejder i Vatikanet, er steget de seneste år. Det viser en undersøgelse foretaget af Vatikanradioen; inden for Vatikanstatens administration arbejder nu dobbelt så mange kvinder som for ti år siden.

I denne periode er antallet af kvinder steget fra 195 til 371. Selv i relative tal er stigningen markant. I 2004 var antallet af kvinder i pavens tjeneste i Vatikanstaten på knapt 13 procent; ti år efter, i 2014, var kvindernes andel steget til 19 procent.

I følge oplysninger fra personaleafdelingen er 41 procent af de ansatte kvinder akademikere. De arbejder blandt andet som afdelingsledere ved kuriens myndigheder, som arkivarer, historikere og som journalister.

DEL DIN ARV MED VERDENS FATTIGSTE!

Når du skriver testamente, kan du vælge at lade hele eller en del af din arv gå til Caritas' arbejde for verdens fattigste.

Hvis du beslutter dig for at betænke Caritas, dækker vi omkostningerne ved oprettelsen af testamentet. Caritas kan henvise dig til en advokat.

Kontakt kampagnekoordinator Sidse Helene Surel Mogensen på ssm@caritas.dk eller 38180028, hvis du har spørgsmål angående arv og oprettelse af testamente.

”Smerteligt og alarmerende”

Mere end hver femte katolik i Tyskland overvejer at forlade Kirken, viser ny undersøgelse.

Tekst: Lisbeth Rütz

UNDERSØGELSE 36,8 % af katolikkerne mellem 20 og 25 og 35,0 % af katolikkerne mellem 55- 65 er utilfredse.

Dermed er disse to grupper statistisk set de mest utilfredse katolikker i Tyskland. Det viser undersøgelsen Zufriedenheitsstudie Bistum Münster (tilfredshedstudie for bispeddømmet Münster), der blev præsenteret den 2. marts af Münsters biskop Felix Genn og de tre ansvarlige forskere ved en pressekonference i Münster.

Bispeddømmet har bestilt undersøgelsen hos et socialforskningsinstitut i Münster. Formålet med undersøgelsen, der er den første af sin art, er at afdække, hvordan de tyske katolikker ser på deres kirke.

Den er baseret på telefoninterviews med 1.000 repræsentativt udvalgte katolikker i bispeddømmet og på onlinebesvarelser fra 80 af bispeddømmets ansatte. Bispeddømmet Münster er med 1.937.391 katolikker det tredjestørste i Tyskland efter ærkebispeddømmene Köln (2.056.173) og ærkebispeddømmet Freiburg (1.938.510). Undersøgelsens resultater vurderes at være repræsentative for hele det katolske Tyskland.

Tidligere analyser viser, at de fleste katolikker forlader Kirken efter lang tids stigende fremmedgjorthed over for Kirken som institution. Derfor er et af formålene med undersøgelsen at afdække hvad der ligger bag, når så mange træder ud og hvad der kan gøres for at forhindre, at Kirken taber flere medlemmer

Hvordan forhindre mere frafald?

Liturgien, sjælesorgen og kvaliteten af det kateketiske arbejde er ifølge de ansvarlige for undersøgelsen afgørende for, hvor tilfredse katolikkerne er. Nøgleord i indsatsen for at forebygge yderligere frafald er de tre I'er – integritet, interaktion og integration. Integritet betyder i denne

sammenhæng, at Kirken opleves som pålidelig. Interaktion vil sige, at den skal føre en intensiv dialog med de troende og integration, at den skal samle kræfterne på det organisatoriske plan og at der skal være et bedre samarbejde mellem Kirkens ledelse og de troende. Kirkens ledelse bør i følge undersøgelsen koncentrere sig mere om, hvilke forventninger, Kirkens medlemmer har til den. Undersøgelsen pointerer også, at Kirken bør interessere sig mere for de mennesker, der er i dens periferi. Dåb, firmelse, bryllup, begravelse er centrale kirkelige handlinger i menneskers tilværelse og skal være anledning til, at Kirken orienterer sig mod målgruppernes forventninger til Kirken. På samme måde anbefaler rapporten en systematisk og kontinuerlig evaluering af samarbejdet mellem præster og lægfolk.

Biskop Genn kalder i en kommentar resultatet af undersøgelsen for ”smerteligt og alarmerende”, men mener ikke, at tallene alene kan forklares med de store kirkelige krisetemaer i disse år. Ved præsentationen af undersøgelsen talte biskoppen med henvisning til pave Frans om nødvendigheden af at blive en kirke, der lugter af fårene. Kirken skal være

Der er blevet længere mellem folk på de tyske kirkebænke. Foto: www.katholisch.de

”indbydende, ikke ekskluderende og indadvendt. Vi vil være en kirke, der leder efter og støtter alle troendes nådegaver og talenter. Vi vil være en kirke, der netop er der for menneskene, for de fattige og de svage i vores samfund. Hvis det lykkes for os i ganske konkrete handlinger og gennem en forbedring af vores kontakt med hinanden, ja så mærker menneskene forhåbentlig, at pagten mellem Gud og mennesker også gælder også for dem og kan gøre deres liv uendelig meget rigere”, sagde biskop Genn.

Undersøgelsen viser, at 22 % eller mere end hver femte katolik i bispeddømmet Münster har overvejet at forlade Kirken. Mere end halvdelen begrundet overvejelserne om udmelding med, at de finder Kirken for gammeldags, andre med kirkeskattens størrelse eller skuffelse over Kirken som institution. Knap en tredjedel af de spurgte er tilfredse med Kirken som institution, mens næsten halvdelen derimod er tilfredse med deres lokale menighed.

Så mange sagde farvel til Kirken

I 2010 – samme år som de internationale misbrugsskandaler – forlod godt 181.000 tyske katolikker Kirken. Da Limburg-biskoppens luksusbyggeri ramte forsiderne i efteråret 2013, sagde knap 180.000 tyske katolikker farvel til Kirken. Det er næsten 60.000 mere end i 2012 og det tredjestørste tal nogensinde. Flest udmeldelser var der i 1992, hvor tallet nåede op på 192.766 katolikker. Mange af dem var

tidligere DDR-borgere, der forlod Kirken for at slippe for kirkeskatten. Men også de protestantiske kirker er ramt af tilbagegang. De seneste tal for de protestantiske kirker er fra 2012. Her valgte 265.500 at melde sig ud.

2013 forlod 10.112 mennesker i bispeddømmet Münster Kirken. Tallene for 2014 kendes endnu ikke; men alt tyder på, at tendensen fortsætter, fastslog biskop Genn. 10,8 % af de tyske katolikker går i kirke hver søndag. Tallet svinger dog stærkt. I Tysklands mindste bispeddømme Görlitz, der ligger ved grænsen til Polen, går 20,1 % af katolikkerne til messe om søndagen, fastslår den tyske bispekonferences website, www.katholisch.de.

Et kursskifte med transparens i alt hvad der har med Kirkens økonomi og forvaltning at gøre og målrettet forebyggelse af sexmisbrug er vigtigt, hvis man skal fastholde katolikkerne i Kirkens fællesskab, siger Michael Ebertz, religionssociolog i Freiburg, i en kommentar til undersøgelsen. Han advarer dog mod for store forventninger til effekten af disse tiltag. ”At få tilliden tilbage er sværere end at sætte den over styr”, siger han. Den nye undersøgelse kommer ikke til at stå alene. Der er planlagt en fortsættelse med ”marketingspaven” Heribert Meffert, der fra 1968-2002 havde Tysklands første lærestol i marketing.

Uddrag af kirkestatistik 2013

Tallene i parentes er tallene for 2012
Kirkemedlemmer: 24.170.754 (2012: 24.340.028)

Sogne: 11.085 (2012: 11.222)

Dåb: 164.664 (2012: 167.505)

Første kommunion: 191.169 (2012: 202.088)

Firmelser: 167.255 (2012: 175.967)

Vielser: 43.728 (2012: 47.161)

Begravelser: 252.344 (2012: 247.502)

Optagelser: 3.062 (2012: 3.091)

Genoptagelser i Den katolske Kirke: 6.980 (2012: 7.185)

Udmeldelser: 178.805 (2012: 118.335)

Præster: 14.490 (2012: 14.636)

Kilde: www.katholisch.de.

”Jeg prøver at vænne mig til det”

siger Stefann Heße, der fortæller, at den nye titel kræver tilvænnning.

PORTRÆT Moin var Stefan Heßes første hilsen til hamburgerne, da han den 27. januar for første gang mødte repræsentanter for pressen og bispeddømmet til en uformel pressekonference i Hamburg.

Han indrømmede i et interview med TV-stationen NDR, at han sov uroligt den første nat efter at være blevet spurgt, om han ville være ærkebiskop af Hamburg og fortalte, at han havde udbedt sig en betænkningstid på to dage.

Før bispevielsen tilbragte Heße en uge i et kloster langt væk fra iPad'en og den bærbare. Her forberedte han sig mentalt

Foto: Erzbistum Hamburg/Kathrin Erbe.

på den krævende liturgi ved indsættelsen og havde daglige samtaler med sin åndelige vejleder.

Jeg håber, jeg bliver hamburger med hud og hår, fortalte Heße ved det første møde. Med min alder er jeg måske Jeres biskop de næste 27 år, betroede han hamburgerne og indrømmede, at han måtte vænne sig til bispestav, ring og mitra – til et job han ikke har ansøgt om, men er blevet kaldet til.

Heße ikke bare drikker Kölsch – han taler det også. I forhold til Köln hvor Kirken stadig er en kulturbærende institution er ærkebispeddømmet Hamburg med sine 400.000 medlemmer hård diaspora. Her skal der arbejdes for at synliggøre Kirken.

Han er vokset op som eneste barn af et bagerpar i Köln. Begge forældre arbejdede hårdt i bageriet Her måtte Stefan fra barnsben hjælpe til i butikken. Det var her, jeg lærte at være kundebevidst, og det kan jeg også bruge i dette job, fortalte han i NDR:

Heße vil møde andre autentisk og ægte. Han vil dyrke den interreligiøse dialog, som han har haft gode erfaringer med i Köln. Han er helt bevidst om, at Limburgaffæren har ført til en tillidskrise mellem Kirkens ledelse og lægfolket, og derfor har han i Köln arbejdet for at skabe større transparens i bispeddømmets økonomi.

Ærkebiskop Heßes våbenskjold

De to korslagte hvide nøgler til venstre, den blå stjerne øverst til højre og hjertet med kors over nederst til højre er taget fra ærkebispeddømmet Hamburgs våbenskjold. De to korslagte nøgler er en henvisning til ærkebispeddømmet Hamburg-Bremen, der forsvandt ved reformationen.

Hjerte og kors stammer fra den salige Niels Stensens (1638-1686) bispevåben, og stjernen henviser både til Maria, Hamburgs skytshelgen, og bispeddømmets katedral, Mariendom.

Floden nederst til venstre viser dels hen til Rhinen i bi-

Til mennesker der er kørt fast i deres tilværelse vil han gerne tale om tilgivelsens helende kraft. Og han vil gerne gøre det tydeligt, at Kirkens lære om seksualitet ikke bare er et lovkatolog – men faktisk er til for at hjælpe mennesker og give dem retningslinjer i deres liv, fortæller han NDR. LR

skoppens hjemegn dels til Elben, der løber gennem Hamburg.

Biskoppens valgsprog ”*Apud Deum omnia possibilia*” For Gud er alting muligt” er taget fra Matthæus 19,26.

Ærkebiskop Stefan vil senere modtage palliet – en hvid uldstola med sorte silkekors fra pave Frans. Palliet er et tegn på bispestolens fællesskab med Den hellige Stol og bæres ved højtidelige lejligheder. Efter overrækkelsen vil ærkebiskoppen føre palliet i våbnet.

Som symbol på værdigheden som ærkebiskop øverst en prælatat (galero) med 20 kvaster i fire rækker (1,2,3,4). LR

BØRN »Lad de små børn komme til mig, det må I ikke hindre dem i, for Guds rige er deres» Luk 18,16.

Det lyder enkelt, godt og betryggende – som noget også et lille barn vil kunne forholde sig til.

Og der findes en katekese for de små, som er enkel, god og betryggende. Den hedder ”Den gode Hyrde Katekese.” Denne er en Montessoribaseret katekesemetode for børn i alderen 3-12, som er i brug i 37 lande, bl.a. England, Mexico, Australien, Indien, Tyskland, Norge, USA, Sydafrika og Tanzania. Maria Montessori var den første kvindelige læge og matematiker i Italien. I 1907 begyndte hun forsøg med at undervise børn i religion i Rom. Montessoriskoler er aktive over hele verden; men kun få ved, at Marias første forsøg med metoden handlede om den katolske tro og ikke de almindelige skolefag. De kom til senere.

Hele uddannelsesforløbet i metoden har tre niveauer. Den kan tages intensivt i seks dele, to dele til hvert niveau. Hver del på seks dage. Første del til børn fra 3-6, anden del fra 6-9 og 3. del fra 9-12.

Montessoris arbejde blev videreudviklet af to andre katolske kvinder fra Italien, Sofia Cavalletti, biblist og hebraiskkyndig og Gianna Gobbi, Montessorilærerinde. Den har, takket være dem, nu faste rammer, og den er gennem mere end 50 år blevet gennemprøvet med børn fra hele kloden. Katekesen formidler den katolske tro og liturgi. Den er ens i indhold og formidling, uanset hvor den er i verden, og den er altid baseret på Montessoripædagogikken. Men den har nu fået en økumenisk dimension, da katekesen også anvendes af ortodokse, anglikanere og lutheranere, som tilpasser metoden efter hver deres tradition, for eksempel med deres liturgiske bønner.

Gode kursusdage i Aarhus

Det er en glæde at fortælle, at idéen om at afholde kurset i Danmark for første gang øjeblikkeligt blev støttet af biskoppen, Pastoral-Centret og sognepræst pater Herbert Krawczyk i Århus. Det første kursus, altså 1. del af niveau 1, blev afholdt i vinterferien 2015 hos Aarhus menighed med 15 deltagere! Aarhusmenigheden har støttet initiativet ved at invitere hele holdet privat til middag flere gange eller ved at stille op med kage, boller, rengøring og madlavning dagligt! Biskoppen velsignede kurset med en messe på engelsk for holdet og glædede os ved at dele en middag med hele holdet en aften. Deltagerne blev indkvarteret og forplejet på bedste vis i menighedslokalerne og også hos private fra menigheden. Det var 1. del på niveau 1, som blev gennemgået.

Linda Kaiel fra Oregon i USA var kursuslederen. Hun holder mange kurser i Den gode Hyrde Katekese (GHK) i bl.a. Europa og Indien. På denne tur skulle hun til Holland og Norge i tillæg til Danmark. Hun har i mange år undervist i metoden for bl.a. Kærlighedens Missionærer i mange lande. Søstrene har taget den til sig som en del af deres arbejde med både børn og voksne. Også søstrene i København forsøger at starte den med engelsktalende børn. ”Sennepsfrøet” er nu plantet også her i vores jord.

Flere menigheder i Danmark har nu også mulighed for at tilbyde deres børn denne skat (Aarhus, København, Vejle, Sønderborg og Thisted). Man må håbe, at flere vil komme til! Katekesen er en sand

Den gode hyrde- katekese er kommet til Danmark

Første modul af uddannelse i børnekatekese afviklet i Aarhus.

Tekst: Regina Silva og Deborah Damgaard-Hansen. Foto: Ela Orłowska

glæde for både børnene og de voksne, som fordyber sig i den.

2. del af niveau 1 bliver tilbudt senere, mest sandsynligt i efterårsferien 2015. Man må godt tage 2. del først og så tilegne sig 1. del efterfølgende.

Kurset er for alle voksne (fra ca. 15 år) som gerne vil inspireres til formidling af eller fordybelse i vores tro, både kateketer, forældre og alle interesserede!

Undervisningen omfatter selve Montessorimetoden, metodens filosofi, den teologiske baggrund for materialerne og selve brugen af de specifikke materialer i undervisningssituationen med børnene. Undervisningen for gruppen fra 3-6 år er grundlaget, og alle efterfølgende temaer bygger på det, som gennemgås i dette niveau.

Den gode Hyrde er en udmærket berigelse for menighedernes øvrige katekese og ”konkurrerer” på ingen måde med den etablerede katekese, men supplerer denne. I tillæg til at katekesen naturligvis har en værdi for barnet i sig selv, egner metoden sig også som forberedelse til første kommunion- og firmelsesundervisningen, hvis man lokalt ønsker det. Desuden passer den godt til de mange tosprogede børn vi har, da den ikke er så meget baseret på bøger, men på oplevelser og selvstændigt arbejde i trygge rammer. Et fast lokale, hvor alle børn arbejder sammen om de samme temaer, skaber et fællesskab tidligt i de små børns kirkelige liv, selvom de kommer fra forskellige kulturer. Dette kan muligvis lægge grundlag for en stærkere kirke i Danmark i fremtiden. De korte bibeltekster, som bruges, kunne eventuelt først læses for de enkelte børn på det sprog, de kender bedst og efterfølgende introduceres på dansk. Så kommer de ind til første kommunion-undervisning med en solid baggrund i og bedre forståelse for troen. Der er mange plusser ved metoden! Det kunne også forudses, at børn som lærer om Gud på denne måde i den tidlige barndom har bedre forudsætninger for at bevare troen, når de vokser sig større.

Hvad er det som karakteriserer katekesen?

Katekesen har meget enkle metoder, konkrete og håndterlige, som virkelig appel-

lerer til et lille barn – og som samtidigt er fuldstændig bibel- og liturgibaserede.

Selv småbørn kan sagtens forstå en hel del om troen, hvis den præsenteres på en aldersegnet måde. Her er der ingen bøger i brug bortset fra Bibelen.

Udvalgte bibeltekster læses højt for barnet, men bliver ikke fortolket som i de fleste børnebibler. Cavalletti og Gobbi tog kun de tekster med i katekesen, som virkelig vakte genklang hos børnene, de arbejdede med dengang. Imens arbejder børnene i et ”atrium”, et lokale specielt forberedt til formålet. Rummet indeholder enkle, men fine og konkrete materialer og redskaber, særligt placeret i børnehøjde. Disse skal de vælge og arbejde med efter den voksnes første introduktion. Der er enkelhed og orden, bøn, fællesskab og arbejde. Udstyret til Marias Bebudelse er for eksempel et lille, smukt hæfte med bibelteksten, et lille hus af træ, og to solide figurer i børnehånd størrelse, Maria og engelen Gabriel. Ingen genstand eller detalje er med, som ikke fremhæver temaet. Altså, materialet må ikke ligne legetøj eller minde om markedsførte genstande.

Linda viser lignelsen om den kostbare perle.

Hvordan hjælper disse redskaber barnet i dets religiøse oplevelse? Tænk engang over, hvis en voksen hører et skønt citat fra Bibelen under messen, så vil han måske finde Bibelen frem, når han kommer hjem, finde versene og læse dem sagte om og om igen for at ”fordøje” den. Så vil han tænke over ordene og måske tale til Gud i en takkende eller glædesfyldt bøn.

Men et lille barn, som endnu ikke kan læse, har behov for en anden vej. I

Peter, Gabriele, Vibeke og Jytte arbejder med materialer til katekesen.

atriummet, det forberedte lokale, får barnet anledning til at fundere over en bibeltekst eller en bøn fra liturgien ved at tage materialet, som tilhører teksten, frem og arbejde med den og på den måde ”meditere” over den. For eksempel kan barnet placere træfigurer af får i ring omkring en hyrdefigur i en indhegning, mens teksten om den gode hyrde læses højt for barnet. Når barnet senere ønsker at meditere over denne historie, vælger barnet dette materiale og sidder for sig selv og flytter figurerne, mens den oplæste historie huskes.

Temaerne

De vigtigste temaer for de 3-6 årige, som Cavalletti og Gobbi kom frem til, er 1) den gode hyrde, 2) Eukaristien som gave fra Faderen, 3) Jesus som verdens lys, og 4) dåben som Guds formidling af denne store gave. Også tre velkendte lignelser om Guds rige tiltaler de små med tekster som er korte, men meningsfulde og dybe, nemlig: sennepsfrøet som vokser til et stort træ, hvor fuglene kan gemme sig, den kostbare perle som handelsmanden sælger alt for at kunne købe og den gemte skat i marken. For et andet eksempel nævnes ikke Jesu død uden i samme sætning at nævne hans opstandelse til livet igen. For de mindste 3-6 årige er det glæden i Gud, tryghed og den nære relation til Gud, som de er mest fokuserede på. Andre åndelige temaer som moralske overvejelser og store spørgsmål om frelseshistorien er noget, de er optaget af i en senere alder af 6-9 og 9-12.

De ældste børn i niveau 1, de seksårige, som kan læse, kan skrive teksterne ned eller lave den rigtige orden i en række strimler med bønnetekster, eller sætte navneskilte på en tidslinje over frelseshistorien. Der er rige muligheder for fordybelse i disse aktiviteter. Der hersker en meditativ ånd i atriummet. Der er altid et bønnehjørne og materialer for alle de vigtigste begivenheder i Jesu liv, som børn i den alder kan relatere sig til. For de mindste er det glæden i Gud, trygheden og den nære relation til Gud, som de er mest fokuserede på. De andre temaer, moralske overvejelser og de store spørgsmål om frelseshistorien, er noget de er optaget af i senere alder af 6-9 og 9-12.

Og her ligger et af den voksnes vigtigste opgave i atriummet: at værne om barnets ro, ikke forstyrre, forklare eller afslutte for tidligt. Men iagttagelse og sammen med barnet opleve de vidunderlige øjeblikke, hvor barnet møder Gud i trygge rammer. Det er den voksne hjælperes rolle. Selvsagt også at holde orden og faste rammer for opførelsen i miljøet. Og det kan ud over at hjælpe barnet være en sand berigelse for den voksnes tro. Ved at se og høre barnet tager de del i barnets verden, og derved bliver de også som et barn på den måde, Jesus mener vi skal.

”Den gode Hyrde Katekese tillader Gud at tale direkte til barnet” siger en forælder.

Det lyder stærkt! Men, kombinationen af Montessoripædagogikken og troen er en mægtig sammenfletning! Og de 50 års erfaring viser, at mange gode frugter er vokset frem fra et lille frø plantet i Italiens jord.

Læs mere om hvordan deltagerne oplevede kurset på www.katolsk.dk.

Ånden fra Assisi er stærk og styrkes af pave Frans

I disse dage mødes ledere fra forskellige kristne kirker og andre religiøse samfund i Assisi for at fejre 25 års jubilæet for et franciskansk center for dialog. Selv om det kan være svært at dokumentere de konkrete resultater, gør dialogarbejdet en reel forskel i en verden præget af religiøs forfølgelse og terrorisme, mener to eksperter.

Tekst: Malene Fenger-Grøndahl Fotos: CEFID

JUBILÆUM Buddhisters bøn med strubesang og hinduers messen af mantraer høres jævnligt bag de gamle mure i en bygning i Assisi. Også kristne bønner på mange sprog og muslimsk Koran-recitation giver genlyd i huset. Det sker, når religiøse grupper fra hele verden er gæster på CEFID, Centro Franciscano Internazionale per il Dialogo (Det Franciskanske Internationale Center for Dialog), som i slutningen af marts fejrer sit 25 års jubilæum.

"På de 25 år har den interreligiøse dialog på mange måder fået godt fat. Der er skabt relationer, ikke kun mellem institutionerne, men også mellem mennesker, som føler en fælles forpligtelse til at arbejde for fred med religionen som drivkraft," vurderer lektor ved Institut for Samfund og Globalisering ved Roskilde Universitet og tidl. lektor ved Det amerikanske Universitet i Rom, Bjørn Thomassen.

Det aktuelle medie billede er ganske vist præget af Islamisk Stats hærgen i Irak og Syrien og terrortrusler i Europa. Men bag overfladen findes et vedvarende arbejde for dialog og fred, understreger han. "Noget af det har symbolsk karakter; men symbolhandlinger er også vigtige i politik. Desuden er der skabt traditioner, som er opstået direkte eller indirekte inspireret af 'ånden fra Assisi'," siger han med henvisning til det begreb, som pave Johannes Paul den 2. introducerede i sin prædiken ved World Day of Prayer for Peace i 1986. Ved mødet var religiøse ledere fra hele verden samlet på pavens foranledning – med bønner som fælles udgangspunkt og skabende kraft.

'Ånden fra Assisi' spredte sig efter mødet som inspiration til interreligiøst arbejde både på leder- og græsrodsplan, og den særlige ånd er i følge den danske franciskanske lægsøster Bente Wolf, der bor i Assisi og arrangerer retræter for skandinaviske pilgrimme i regi af Assisi Mission, stadig meget virksom: "Jeg kan bedst beskrive den som en indre erfaring af et møde med Guds favnende, ubetingede kærlighed og fred. I mine 14 år i Assisi har jeg oplevet, hvordan Assisis ånd rører og bevæger alle – i øvrigt også dem, der ikke kom til Assisi som åndeligt søgende pilgrimme, men mere med et ønske om at opleve byens skønhed, kunst og arkitektur. De kommer som turister; men mange rejser hjem som pilgrimme."

Frans trådte stierne i Assisi

CEFID's arbejde bygger på ånden fra Assisi, som kan siges at gå tilbage til 1200-tallet, da byens og måske verdens mest berømte helgen, Frans af Assisi, trådte sine stier i fredsarbejds og religionsdialogens vildnis. Efter 2. Vatikankoncil steg interessen for dialog med ikke-kristne grupper, ikke mindst i Assisi, hvor franciskanerne var

meget bevidste om deres ordensstifters eksempel. I en tid præget af uro og korstog insisterede han på at møde den muslimske kalif ansigt til ansigt og forsøgte at skabe fred mellem de stridende parter. Fra 1960'erne tog en franciskaner, pater Max Mizzi (OFM Conv., mindrebrødrene), tråden op efter ordensstifteren ved at skabe kontakt til de øvrige kristne kirker og verdens andre religioner, især hinduer og buddhister, som han inviterede til Assisi. I de senere år er dialogen med muslimer kommet til at fylde mere, som noget af det, CEFID's nuværende leder, padre Silvestro Bejan (OFM Conv.), lægger vægt på at udbygge.

I det hele taget har den interreligiøse dialog taget store skridt fremad, i høj grad inspireret af World Day of Prayer for Peace, vurderer Bjørn Thomassen. Denne begivenhed var bl.a. afgørende for, at arbejdet i det såkaldte Religionernes Verdensparlament, oprindeligt stiftet i 1893 i Chicago, blev genoptaget med et 100 års jubilæumsmøde i 1993, og siden er blevet intensiveret med fokus på at fremme en global etik.

"Ånden fra Assisi har sat sig igennem i konkrete tiltag som dette, men også som en bredere forståelse af, at den eneste vej frem, hvis man vil løse konflikter, er omvendelse, hvor man følger et radikalt fredsbudskab som det Frans af Assisi prædikede og virkeliggjorde. At pave Frans tog navn efter ham er meget betydningsfuldt, og vi kan se, at pave Frans lægger vægt på netop de elementer, som karakteriserede

Frans af Assisi, fattigdommen og arbejdet for fred," siger Bjørn Thomassen.

Han peger bl.a. på pave Frans' udlandsrejser til Israel, Jordan og Palæstina samt Sri Lanka og hans planlagte rejser til Bosnien-Hercegovina og sandsynligvis Uganda og Centralafrika som eksempler på, at paven forholder sig konkret til konflikter og krig, sådan som også Frans af Assisi gjorde. "Han viser, at den interreligiøse dialog kan bruges som springbræt til at skabe fred, helt i tråd med ånden fra Assisi og de organisationer, der kan siges at repræsentere samme tradition, fx Sant' Egidio, der har fungeret som fredsmæglere i Mozambique og Algeriet," siger han.

Hvor langt kan man gå i religionsdialogen?

I forbindelse med World Day of Prayer for Peace blev det diskuteret, om mødets form nærmede sig synkretisme, og diskussionen om, hvor langt man kan gå i forhold til fx fælles liturgi, er ikke slut. Men den hindrer ikke de fælles bestræbelser på at mobilisere religionen som en fredsskabende kraft, vurderer dialogkonsulent med speciale i kristen-muslimske relationer og missionsteologi, Mogens S. Mogensen: "Som jeg ser det, er det nødvendigt, at vi har vores åndelighed og spirituelle praksis med os i de fælles bestræbelser på at skabe fred. Det er så stærk en drivkraft, at den ikke kan negligeres. Det er heri, en stor del af verdens befolkning henter identitet og motivation. Men personligt mener jeg, at vi skal turde fastholde forskellene. Vi kan så være gæster i hinandens liturgi og deltage i så meget af det, vi synes, at vi

kan være med til. Vi skal øve os i at være gæstfri og i at være gæster," siger han.

Netop hvad det angår, er centret i Assisi et forbillede, mener han. Samtidig er Assisi som sted kraftfuldt, fordi det er forbundet med historien om Frans, "der ligesom historien om Jesus fascinerer mennesker uanset religion. De kan nærme sig den på forskellig måde; men for dem alle repræsenterer Frans et sandt menneske og sand spiritualitet, og det virker inspirerende, ligesom pave Frans' insisteren på at tage udgangspunkt i den konkrete virkelighed og forholde sig til menneskers problemer, er et stærkt vidnesbyrd," siger Mogens S. Mogensen.

Bente Wolf er enig: "Mens Jesus i forståelsen Guds enbårne Søn er kontroversiel for nogle religioner, ikke mindst jødedommen og islam, er Frans af Assisi en skikkelse, som er elsket i alle kulturer og religioner. Frans' liv og mission afspejler nogle grundlæggende, universelle værdier om næstekærlighed, broder-/søsterskab mellem mennesker og i hele skabelsen, fred, og et liv i ydmyghed, enkelhed og tjeneste af næsten, som mennesker af god vilje ser som et ideal. Gennem alle århundreder siden Frans og Klara er pilgrimme strømmet til i Assisi, og i vor tid er det hvert år omkring fem millioner fra alle verdenshjørner og fra alle religioner og kulturer, der kommer på besøg; heraf vælger mere end en million at tilbringe flere dage i Assisi som en hjælp til deres spirituelle proces."

Padre Silvestro taler til gruppen af muslimer.

På dialogcentret i Assisi modtager franciskanerbrødre fra hele verden undervisning i økumenisk og interreligiøs dialog, så de er rustet til at lave dialogarbejde i deres hjemegne. Her er det franciskanerbrødre fra Latinamerika, der er på besøg i Assisi for at modtage undervisning af centrets leder padre Silvestro Bejan.

CEFID – Centro Franciscano Internazionale per il Dialogo (Det Franciskanske Internationale Center for Dialog) er en økumenisk og interreligiøs mission under Franciskanerordenens (OFM Conv.) øverste ledelse. Det har til huse i Assisi.

- Centrets formål er at arbejde for kristen enhed og interreligiøs dialog som en videreførelse af 'ånden fra Assisi', introduceret af pave Johannes Paul den 2. ved World Day of Prayer for Peace i 1986, og i tråd med traditionen fra Frans af Assisi.

- Centret modtager grupper fra hele verden og samarbejder med bl.a. kristne grupper, hinduer, buddhister, jøder og muslimer.

- I marts i år er det 25 år siden, at ordenenes Franciskanerordenens (OFM Conv.) øverste myndighed besluttede at oprette CEFID. Det fejres på centret i Assisi, hvor repræsentanter for en lang række kirkesamfund og andre religiøse grupper er inviteret.

- CEFID er en udløber af et økumenisk og interreligiøst arbejde i Franciskanerordenen, som især blev drevet frem af Pater Max Mizzi. I næsten 50 år frem til sin død i 2008 arbejdede han for dialog mellem religioner, traditioner og kulturer og var i flere år nomineret til Nobels Fredspris.

- I 1993 flyttede CEFID ind i en bygning i Assisi, hvor centret stadig ligger. Centret samarbejder med Assisi Mission, der ledes af danske Bente Wolf.

Læs mere på:

www.lospiritodiassisi.org/cefid_eng.html

www.assisimission.net

INTERVIEW En af grundtankerne bag det nye katolske Danmarkskort er at bispedømmets mindste menigheder bliver sammenlagt med nabomenigheder. Det sker for at skabe bedre rammer for det pastorale arbejde gennem at udnytte de eksisterende personressourcer bedre. Men fungerer det også i praksis? Det mener formanden for Sankt Knud Lavard menighedsråd, John-Erik Stig Hansen, der selv måtte se sin kirke i Søborg lukke i 2008 og menigheden blive lagt sammen med Lyngby, og i 2013 bød sognebørn fra Birkerød/Hørsholm velkommen efter kirkelukningerne i Nordsjælland.

Selv om Søborg-menigheden var lille og velfungerende, blev det i midten af 00'erne klart, at med kun 230 medlemmer var alle dens aktiviteter utroligt sårbare, fordi de hvilede på bestemte personers indsats, forklarer John-Erik Stig Hansen. Ydermere havde menigheden fra 2006 ikke længere en fast præst tilknyttet hvilket betød, at gudstjenesterne måtte bæres af gudstjenesteledere og hjælp fra tilfældige præster.

Da bispekontoret nogle år senere foreslog at lukke menigheden i Søborg blev mange "selvfølgelig kedede af det, fordi vi var en hyggelig og rar lille menighed med en smuk kirke". Men menigheden havde samtidig svært ved at opretholde et grundlag for alle de ting, som skal være i en menighed, aktiviteter, katekese osv., tilføjer han.

En gevinst for begge menigheder

I forbindelse med menighedssammenlægningen medbragte man fra Søborg erfaringen om, at menighedslivet i vid udstrækning hviler på lægfolks – og ikke præstens – indsats, og da der samtidig ikke fandtes mange aktiviteter i Lyngby, var det ifølge John-Erik Stig Hansen en win-win-situation for begge menigheder at blive sammenlagt. Den nye menighed på i alt 1.400 medlemmer gav nemlig et helt andet grundlag for at organisere de frivillige kræfter, og en række nye tiltag blev introduceret eller styrket.

"Vi vidste, hvor vigtigt det er at få organiseret det frivillige arbejde, fordi det er det, som gør, at man er Kirke for hinanden i lokalområdet. Så det var en god fælles oplevelse af, at pludselig kunne vi folde menighedslivet ud på en anden og rigere måde i stedet for at opleve, at vi hele tiden var truet, var sårbare, for få og ikke kunne få det til at køre rundt".

I 2013 oplevede John-Erik Stig Hansen så processen fra den anden side da Birke-

Sognesammenlægninger: "Glæd jer!"

Menighedsrådsformand John-Erik Stig Hansen ser tilbage på to sognesammenlægninger.

Tekst: Niels Messerschmidt

rød/Hørsholm menigheder blev nedlagt og en del af dem blev overflyttet til Lyngby. Det betød, at menigheden voksede til 2.100 medlemmer, hvilket ikke blot betød flere frivillige hænder, men især lagde grunden til et solidt økonomisk fundament.

"Det er en fantastisk ting at vi nu har økonomien på plads. For nu fik vi fx råd til at udføre de vedligeholdelsesarbejder, vi har udskudt i årevis fordi økonomien var for stram. Det gav os også mulighed for at hæve vores aktivitetsniveau yderligere, så seks udvalg og arbejdsgrupper nu organiserer den frivillige indsats – lige fra kirkekaffen og de sociale aktiviteter, over katekese for børn og unge, til en mediegruppe, der står for sognebladet og hjemmesiden, og økonomiudvalg, liturgiudvalg, byggeudvalg, kor osv."

Betød erfaringerne fra sammenlægning af Søborg og Lyngby at sammenlægningen med Birkerød/Hørsholm forløb bedre og mere gnidningsløst?

"Med skam at melde gjorde vi det ikke meget bedre end første gang og det burde vi nok have gjort. Fx gjorde vi ikke nok ud af at fortælle de nye sognebørn om

vore gode erfaringer med menighedssammenlægninger og at inddrage dem i processen. Efter den første sammenlægning lærte vi vigtigheden af at inddrage flere lag i menighederne: Præsten og menighedsrådet skal først drøfte hvilke ting, aktiviteter og særegne kultur, man ønsker at tage med sig fra den menighed, der skal nedlægges. De frivillige kræfter i den tidligere menighed skal også sikres en aktivitet i den nye menighed, og så skal menighederne naturligvis også høres. Det er ikke nok at skrive et par artikler til sognebladet. Det er utroligt vigtigt at planlægge hele forløbet – det burde vi have gjort, men det skete desværre ikke i tilstrækkelig grad".

Var det fordi der ikke var nogen som tog ejerskabet? Hvem styrede processen?

"Jeg tror nok at det i nogen grad faldt mellem to stole, fordi det var en proces som i begge tilfælde var initieret af bispekontoret og på en eller anden måde endte det med, at vi sad og ventede på at bispekontoret gjorde noget – uden at vi greb ind i processen og tog ejerskab på det. Det er en ting jeg vil anbefale man tager ved lære af. På en vis måde er vi et godt eksempel på at man kan få noget rigtigt god ud af det; men vi kunne bestemt have gjort processen bedre".

Mener du at menigheder i dag skal have en vis størrelse for at være velfungerende og tilbyde en bred vifte af aktiviteter?

"Udover at en menighed i dag skal have en vis kritisk masse for at kunne have et sundt økonomisk grundlag, må den også have en vis størrelse for at man kan berige hinanden og være Kirke sammen.

Det er ikke kun et spørgsmål om at kunne give menighedens medlemmer en lang række passive tilbud; det er et endnu større tilbud i sig selv at kunne få lov at være aktiv i en katolsk menighed, hvilket jeg i virkeligheden tror, er en meget efterspurgt vare. Så hvis vi formår at lægge det sådan til rette, at alle også føler sig velkomne og alle har mulighed for at bidrage og give noget, uanset om der er tale om at lave kage til kirkekaffen, katekese eller aftenforedrag, eller lave filmklub, er vi alle i et vist omfang med til at realisere Kristi tilstedeværelse for os selv og hinanden".

En vision forankret i menigheden

John-Erik Stig Hansen forklarer, at det er baggrunden for at man har formuleret en vision for Sct. Knud Lavard menighed, og ved hver anden kirkekaffe diskuteres dele af visionen og hvordan man realiserer den. Derved bliver visionen et løbende projekt for hele menigheden, og det har den sidegevinst, at visionen ikke står og falder med enkeltpersoner.

"På den måde bliver struktu-

re for menighedens liv og aktiviteter langt mere robuste og 'fremtidssikre'".

På spørgsmålet om en menighed kan blive for stor, så den indre dynamik mistes, tror John-Erik Stig Hansen ikke, at noget sådan vil gøre sig gældende herhjemme. "Jeg kan kun sige, at de 300 medlemmer, vi var i Søborg, var for få og en for tung byrde for dem, som skulle bære menighedens liv. Nu når vi op på over 2.000 medlemmer og det giver os en bæredygtig økonomi og en sund bredde i aktiviteterne".

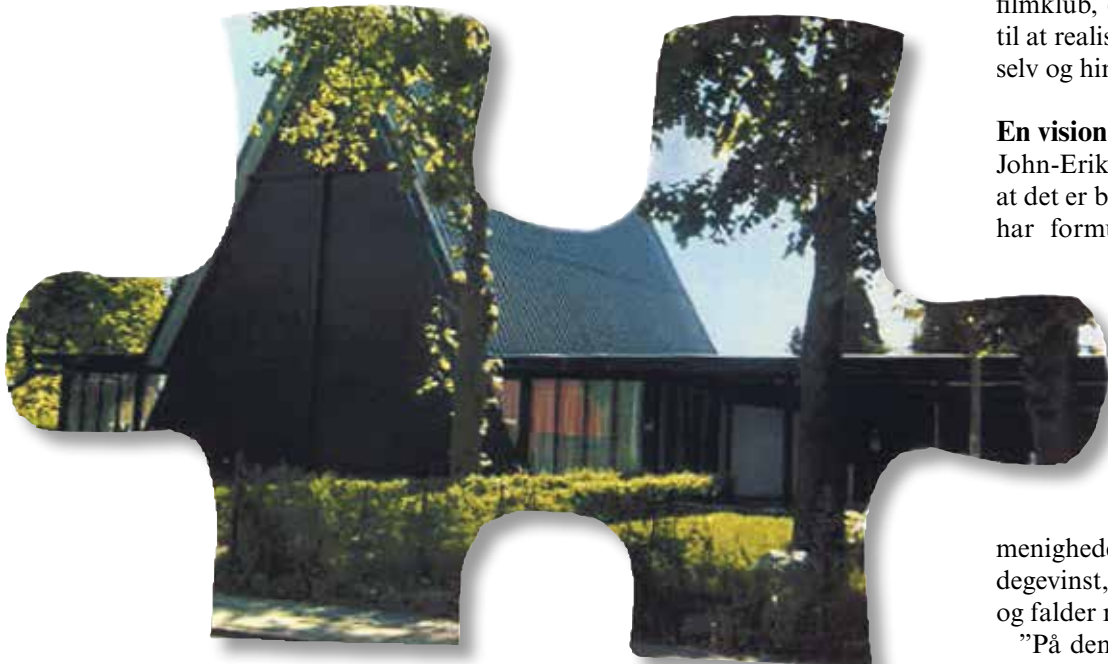
"Og så kan vi glæde os over at flere unge er blevet aktive i menigheden. Det er til dels frugterne af den bedre organisering af børne- og ungdomsarbejdet i menigheden, men det må nok primært tilskrives den tilstødende katolske skole, der i samme periode har været tiltagende aktiv og dygtigt ledet, og samtidig har gjort meget for at styrke sin katolske identitet", forklarer John-Erik Stig Hansen.

Til slut, hvilke råd vil du give små menigheder, som står foran at skulle lægges sammen med større?

"Til dem vil jeg kun sige: 'Glæd jer. Glæd jer, fordi I får nogle muligheder som I ikke har haft tidligere'. Nogle af de medlemmer, vi har fået fra Birkerød/Hørsholm, er ved at gå bagover af begejstring, når de kommer til en søndagsmesse, hvor der er tonsvis af børnefamilier. De siger, at det myldrer med unger. Yes, de larmer, men hvor er det livgivende at se og at opleve som en del af messen, at vi simpelthen har børn over det hele. Så glæd jer, men husk også at forbered jer ordentligt, for så får glæden ben at gå på".

John Erik Stig Hansen. Foto: Privat.

Kirkens fornemste sangform

I den anden af tre artikler fortæller Eva Rungwald om den gregorianske sangs historie.

Tekst: Eva Rungwald. Illustrationer: Wikipedia

KIRKEMUSIK En meget væsentlig del af det gregorianske repertoire, messens propriumsled (*introitus, graduale, alleluia, tractus, offertorium og communio*) samt tidebønnens antifoner og responsorier blev til i mødet mellem den romerske liturgi og den gallikanske sang. Det er den del af det gregorianske repertoire, som tidligst blev nedskrevet, først med linjeløse neumer og siden på linjer. Den romerske liturgi indførtes i det gallisk/frankiske område mellem Loire og Rhinen af kyndige udsendinge fra Rom. Derfor kan dette område kaldes den gregorianske (*romano-frankiske*) sangs vugge. Fra de store scriptorier (skrivestuer) i Sankt Gallen og Einsiedeln i det nuværende Schweiz, Fulda i Tyskland og Metz i Frankrig, udgik manuskripter med liturgiske tekster på dyrehud, og efterhånden også med musikalsk notation til den voksende mængde klostre. Teksterne til 'Proprium de tempore' (af latin 'proprium': særegen, de tekster der hører til kirkeårets søndage, tider og fester og som er skiftende) kommer fra Bibelen, mens 'Proprium de sanctis', tekster til helgenfester, er fra helgenbiografier.

En benediktinermunk, der kom til at betyde meget, var Benedikt af Aniane (ca. 745-821). Han fik sin uddannelse ved Pippin den Lilles hof, blev siden munk, så eneboer og oprettede derefter et kloster i Aniane (nordøst for Montpellier). Han studerede de eksisterende munkeregler og blev Ludvig den Frommes rådgiver i en

regulering af klosterreglerne. I 817 ledede han synoden i Aix la Chapelle (Aachen), hvor det blev bestemt at alle klostre i Frankerriget skulle følge Benedikts Regel.

Under Karl den Store kom Frankerriget til at omfatte det nuværende Frankrig samt dele af Tyskland, Schweiz, Spanien og Italien.

Pippin den Lille (715-768)

Karl den Store (742-814), som opnåede at blive kronet til kejser af paven, juledag år 800

Ludvig den Fromme (781-840)

De eksisterende liturgier og sangtyper blev afløst af gregoriansk sang og blev ikke nedskrevet med den notation, der skulle komme med Guido af Arezzo. Det betyder at vi f.eks. ikke kender melodierne fra den mozarabiske tradition i Sydfrankrig og Spanien, da man ikke kan læse afstanden/intervallerne mellem neumerne i den tidlige notation.

At kunne læse musikken – notation på linjer

Notation af musik på linjer tilskrives Guido af Arezzo (ca. 992-1033). Han var benediktinermunk, musikteoretiker og pædagog. I sin berømte teoribog *Micrologus de disciplina artis musicae* (ca. 1025), skrev han om undervisning i gregoriansk sang.

Indtil da havde sangere måttet lære

repertoiret til tidebøn og messe ved at lytte og gentage sangen, til de kunne den udenad. Notationen med linjeløse neumer 'in campo aperto' giver oplysninger om hvor mange toner der er pr. stavelse, og om hvordan de skal synges: korte eller lange, lette eller med betoning, og visse stavelers udtale, samt om det går op, ned eller om der er tonegentagelse. Intervallerne, afstanden mellem tonerne, kunne man ikke læse. Der havde været flere forsøg med notationsmetoder, f.eks. med bogstaver eller et nodesystem med flere linjer end vi kender det i dag, men Guidos metode blev den, der vandt udbredelse.

Guido blev uddannet i klosteret Pomposa nord for Ravenna i Italien. Det var her, han udviklede det system med noder på linjer, som er basis for hvad vi bruger i dag; det kan man læse om i hans brev til en tidligere medbroder.

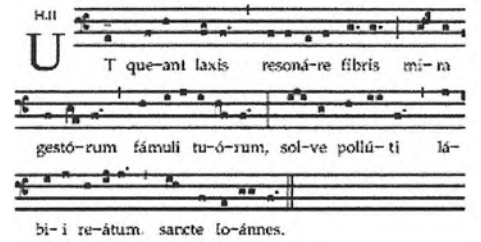
Når han her bruger det nok så poetiske udtryk 'den ukendte sang' mener han en sang som man endnu ikke har lært (*'Epistola de ignoto cantu' – brev om den ukendte sang*): 'Vi behøver ikke en kantor eller et instrument for at lære en ukendt melodi... Efter at jeg begyndte at undervise denne nye metode til drengene, var nogle af dem i stand til at synge en for dem ukendt melodi på mindre end tre dage... Hvis du ønsker at fæste noder eller neumer til hukommelsen, så at de med det samme er til rådighed i en kendt eller ukendt sang, og du kan give dem lyd straks og med overbevisende sikkerhed, må du koncentrere dig om den node eller det neume, som er begyndelsen til en kendt melodi, og for at bevare en tone i din hukommelse, må du have en melodi til rådighed, som svarer til denne beskrivelse og begynder med denne node.

Lad os for eksempel tage denne melodi, som jeg lærer drengene udenad:

C	D	F	DE	D	
Ut	que-	ant	la-	Xis	
D	D	C	D	E	E
Re-	so-	na-	re	fi-	bris
EEG	E	D	EC	D	
Mi-	ra	ges-	to-	rum	
F	G	a	G	FED	D
Fa-	mu-	li	tu-	o-	rum
GaG	E	F	G	D	
Sol-	ve	po-	lu-	Ti	
a	G	a	F	Ga	a
La-	bi-	i	re-	a-	tum
GF	ED	C	E	D	
sanc-	te	Jo-	an-	Nes	

(Figur A)

Du ser vel hvordan hver linje begynder med en forskellig tone? (Se figur A) Hvis du øver dig som jeg har beskrevet, og kan begyndelsen af hver sætning, så du kan begynde hver linje du ønsker uden tøven, vil du være i stand til at synge disse seks toner som de er når du ser dem.'

Forste vers af hymnen til vesper for Johannes Doberen, som den står at læse i Liber Hymnarius. Oversættelse: Hellige Johannes, løs vor syndige læbe, for at stemmebånd lydt kan forkynde dine underfulde gerninger. (Tekst: Johannes Diakon, oversættelse: Jacob Thomsen).

Vi ser her, hvordan Guido bruger de seks stavelser: ut, re, mi, fa, sol, la, der er begyndelsesstavelserne i hver linje af første vers i vesperhymnen 'Ut queant laxis'. I dag har de fleste sprog erstattet stavelserne 'ut' med 'do', når de bruger stavelserne i den såkaldte solmisation (pædagogisk sangmetode).

Over stavelserne i verset af 'Ut queant laxis' ses en bogstavnotation hvor der skiftes fra store bogstaver til små mellem G på anden linje og a i andet mellemrum hvis vi læser i et nutidigt femlinjet nodesystem med g-nøgle.

Et andet redskab Guido brugte i sin undervisning var den såkaldte 'guidoniske hånd'. Hver del af et fingerled på den ene hånd fik tilskrevet et nodenavn, og eleverne kunne se, hvilken tone deres lærer ønskede de skulle synge, når han pegede med en finger fra den anden hånd.

I prologen til 'Guidos Antiphonarium', skrevet omkring 1030, fortæller han om nodelinjesystemet, som gør det muligt for sangerne at læse musik fra bladet.

Nodesystemet har fire linjer. Guido farvelægger også linjerne for to af tonerne

Guido af Arezzos bogstavnotation.

for at gøre det lettere for sangerne. En gul linje for tonen c og en rød linje for tonen f. De farvede linjer vil hjælpe sangeren med at huske halvtonetrinene under henholdsvis c og f. I 1032 demonstrerede Guido med succes sine metoder for pave Johannes XIX; han fortæller, at paven var meget interesseret og insisterede på at lære denne nye metode, så at han selv kunne synge en ukendt sang fra bladet.

Ordinariumsleddene Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus og Agnus Dei blev nedskrevet så sent, at de ikke findes noteret med den tidlige linjeløse notation, men kun med kvadratnotation på linjer.

Octoechos – de otte tonearter

Repertoiret i de otte såkaldt modale tonearter som vi møder dem i gregoriansk sang er blevet til over en længere periode.

Efter det 9. århundrede ordnede musikteoretikere de eksisterende sange i otte tonearter og anvendte græske termer.

I tidebønnen er det en antifons toneart, som bestemmer, i hvilken toneart man skal recitere den efterfølgende davidssalme, og denne reciteres efter musikalske mønstre, der er forskellige fra toneart til toneart.

Reglerne for salmodi er faste, mens

Den guidoniske hånd i manuskript fra The Bodleian Library i Oxford.

Toneart/modi	Navn	Recitationstone/ tenor	Sluttone/ finalis	Senere navne, kaldet kirketonearter
1. modus	autentisk protus	a	D	dorisk
2. modus	plagal protus	F	D	hypodorisk
3. modus	autentisk deuterus	E	E	frygisk
4. modus	plagal deuterus	H (c)	E	hypofrygisk
5. modus	autentisk tritus	c	F	lydisk
6. modus	plagal tritus	a	F	hypolydisk
7. modus	autentisk tetrardus	d	G	mixolydisk
8. modus	plagal tetrardus	c	G	hypomixolydisk

De oprindelige og nyere navne på tonearter i gregoriansk sang.

Plakette på det hus i Arezzo hvor Guido tilbragte en del af sit liv. Her vises skalaen: C D E F G a, a G F E D, med kvadratnotation og de navne som Guido fik fra stavelserne i Johanneshymnen: Ut, re, mi, fa, sol, la.

1. modus		autentisk protus
2. modus		plagal protus
3. modus		autentisk deuterus
4. modus		plagal deuterus
5. modus		autentisk tritus
6. modus		plagal tritus
7. modus		autentisk tetrardus
8. modus		plagal tetrardus

Der er fire hovedtonearter (autentiske) og deres afledninger (plagale). Forstavelsen 'hypo-' betyder under. En skalas sluttone kaldes også for 'finalis', her angivet med F, og dens recitationstone for 'tenor', her angivet med R.

der er en stor musikalsk frihed i kompositionen af messens led og i de store responsorier i tidebønnen matutin og i tidebønnens antifoner.

Kommer vi til repertoire af gregoriansk sang, kan vi se, at der er musikalske vendinger som er forskellige fra modus til modus, og vi kan konstatere, at nogle genrer knytter sig til bestemte tonearter, f.eks. findes 'tractus' kun i 2. og 8. modus mens de fleste gradualer står i 5. toneart, den yngste af tonearterne, som minder meget om en durskala. Repertoire er blevet til før teorien om tonearterne, og

de forskellige genrer af sang er udviklet på forskellige tidspunkter i historien.

Der er groft set tre stilarter i gregoriansk sang:

Den syllabiske stil hvor der er en tone til hver stavelse, eksempelvis sekvensen.

Den neumatiske stil hvor der er én, to eller tre toner pr. stavelse, eksempelvis introitus.

Den melismatiske stil, hvor der kan være hele toneranker på enkelte stavelser, eksempelvis Kyrie.

Den hellige St. Gallus som overdrager benediktinermunken Hartker at nedskrive alle antifoner og responsorier til tidebønnen. I øverst i højre hjørne ses Vorherres velsignende hånd.

Her ses tegningen af Gregor den Store i Hartkers antifonale Mss St. Gall 390-392. Gregor dikterer inspireret af Helligånden gregoriansk sang til sin skriver.

Søde kartofler på skoleskemaet

Midlerne fra Pastoralenhed IV's indsamling har båret frugt i Uganda. Nu får 400 elever dagligt et måltid mad på skolen.

Tekst: Naja Mammen Nielsen, kommunikationskoordinator, Caritas. Foto: Caritas.

UDVIKLINGSHJÆLP Caritas har i en årrække styrket en række bondeforeninger i Uganda gennem fortalerarbejde, landbrugstræning og organisering. Pastoralenhed IV har valgt at støtte to af foreningerne og har over en toårig periode samlet 155.598 kr. ind i de fire menigheder. Et beløb, der er gået til styrkelsen af Kasaala Caritas farmers' association og Gweri Integrated Development Associa-

tions arbejde i lokalsamfundet.

Sidstnævnte ligger i Soroti-distriktet i det nordøstlige Uganda. Et område, der er præget af stor fattigdom. Foreningen deler gerne ud af sine erfaringer og har med hjælp fra indsamlingen startet et samarbejde med en skole med ca. 400 elever. Børnene kommer fra fattige familier, og de færreste har ressourcer til at give børnene et måltid mad før og mens

de er i skole. En udfordring, der har stor betydning for børnenes koncentration og læring. Bondeforeningen har forsøgt at imødekomme dette problem og har i dialog med Caritas valgt at starte et havebrug på skolen for at sikre børnene et godt måltid mad.

Undervisning i jordbrug

Gweri Integrated Development Associations har stået for at oplære børn, lærere og forældre i at dyrke og passe jorden omkring skolen. Der er købt frø, kartoffelstiklinger og hakker, og børn og voksne tager del i arbejdet med havebruget. Der dyrkes blandt andet bønner, kasawa og søde kartofler, da de er fulde af gode næringsstoffer og kan tilberedes på mange måder. Den søde kartoffel er en subtropisk plante og har det bedst med masser af varme og lys, den er derfor ideel at dyrke i det ugandiske klima. Sidste år slog en del høsten fejl bortset fra de søde kartofler, og dette års høst har igen givet et stort udbytte af søde kartofler. Nok til at eleverne kan få et mættende måltid mad. På sigt skal der også dyrkes grøntsager, så kosten kan blive mere alsidig. Det betyder, at skolen med tiden kan blive selvforsynende.

"Bondeforeningerne er taknemmelige for støtten fra Danmark og med dette projekt føler de, at de giver noget tilbage til lokalsamfundet", fortæller Maj Forum, programkoordinator for Uganda.

Et sidste projekt

Pastoralenhed IV, som består af de fire menigheder Horsens, Herning, Silkeborg og Vejle, har i mange år samlet ind til forskellige projekter under Caritas. Dette projekt bliver det sidste, da det nye katolske Danmarkskort betyder, at enheden bliver opløst.

"Hos Caritas sætter vi stor pris på det mangeårige samarbejde med Pastoralenhed IV, som har nået ud til mange mennesker. Vi håber, at menighederne stadig vil være interesserede i at fortsætte indsamlingsaktiviteterne, når de nye enheder er på plads", siger Sidse Helene Surel Mogensen, kampagnekoordinator hos Caritas.

Høsten af søde kartofler sikrer skoleeleverne et mættende måltid mad. Foto: CIDI Soroti.

NIELS STEENSENS GYMNASIUM SØGER AFDELINGSINSPEKTØR

Niels Steensens Gymnasium søger en afdelingsinspektør til grundskolen pr. 1. august 2015.

Niels Steensens Gymnasium er en katolsk privatskole med ca. 600 elever fra 6. klasse til 3g. Skolen er en af 22 katolske privatskoler i Danmark.

Skolen er desuden en del af et netværk af jesuiterskoler med mere end 2. mio. elever over hele verden, og skolens undervisning og øvrige aktiviteter er præget af det ignatianske dannelsessyn. Et dannelsessyn opkaldt efter Ignatius af Loyola (1491-1556), grundlæggeren af den katolske jesuiterorden som lagde fundamentet for en moderne pædagogik, der vægter refleksion og bygger bro mellem videnskab og religion.

Skolen har en stærk international profil med kontakter og udveksling med skoler i mange lande (Kina, Indien, Frankrig, Tyskland og USA). Niels Steensens Gymnasium indgår desuden i tæt dialog og samarbejde med 11 britiske jesuiterkoler, hvilket bl.a. betyder udveksling, fælles ledermøder og efteruddannelse af skolernes personale.

VI TILBYDER EN SKOLE MED

- En høj faglighed i forhold til både stærke og mindre stærke elever
- Fagligt veluddannede lærere engageret og motiveret med baggrund i skolens værdigrundlag
- En åben atmosfære præget af lærere med internationalt udsyn og mange elever med bred international og etnisk varieret baggrund
- Et syn på dannelse, hvor elever præges til personligt ansvar og medmenneskelighed
- Et velfungerende samarbejde mellem elever, forældre, lærere og ledelse baseret på dialog og gensidig respekt

VI SØGER EN AFDELINGSINSPEKTØR DER

- Kan identificere sig med skolens værdigrundlag
- Har ledelsesmæssig erfaring og lyst til at påtage sig varierende ledelsesmæssige opgaver i forhold til både pædagogiske og administrative medarbejdere
- Har erfaring med pædagogisk udviklingsarbejde og glæder sig til at arbejde med skolens pædagogiske udvikling
- Har stærke administrative evner og gerne erfaring fra arbejde med time- og fagfordeling, eksamensplanlægning og vikardækning
- Kan være ansvarlig for en velfungerende kontakt til elever og forældre i grundskoleafdelingen
- Ser en spændende udfordring i at rekruttere elever både til en privat grundskole og et privat gymnasium med et fælles værdigrundlag
- Er god til at kommunikere skriftligt og mundtligt
- Har gode samarbejdsevner

Afdelingsinspektøren refererer til rektor og er rektors stedfortræder i forhold til grundskolen

Undervisning: et til to hold alt efter de konkrete omstændigheder det pågældende skoleår.

Ansøgningen stiles til bestyrelsen for Niels Steensens Gymnasium og sendes til:

Rektor Lise Baadsgaard Jepsen, jp@nsg.dk

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til rektor Lise Baadsgaard Jepsen, 39 16 23 51.

Ansøgningen skal være skolen i hænde senest d. 24. april 2015

Ansættelse sker i henhold til gældende overenskomst.

Læs mere om skolen på www.nsg.dk

Nye medarbejdere i Caritas

Caritas har vokseværk og udvider medarbejderstaben med to nye medarbejdere.

VELKOMMEN Betina Gollander-Jensen, 45 år, er ansat som Caritas Danmarks nye teamleder for nødhjælp.

Med sig har hun tyve års professionel erfaring med projektstyring og kapacitetsopbygning af humanitære partnere, senest fra en stilling som programchef hos Statens Serum Institut.

Betina har en kandidat i forvaltning og International Udvikling fra RUC og har tidligere arbejdet hos Udenrigsministeriet, Dansk Flygtningehjælp, UNHCR, Sex & Samfund og Amnesty International. Hun har stor ekspertise i at undervise, rådgive, styrke og lede humanitære processer. Hun har international erfaring fra en række afrikanske kontekster og har været udstationeret i 11 år i Kenya, Sydafrika, Mozambique, Sudan og Uganda.

Det er et velkendt ansigt på Caritas

Sekretariat, der tiltræder stillingen som Au pair-koordinator. Andreas Riis, 32 år, har tidligere arbejdet med kommunikation hos Caritas og var med til at etablere et Au pair center. Nu får Caritas glæde af hans kompetencer igen, når han får ansvaret for Au pair projektet i samarbejde med Au Pair Network.

Således styrkes det nationale arbejde med endnu en medarbejder.

Andreas er cand.mag. i dansk fra Københavns Universitet. Han har arbejdet med kommunikation i tidligere stillinger, senest som webredaktør hos COOP Danmark, som freelance webkonsulent og som underviser på en række institutioner. Desuden er han aktiv i DUK (Danmarks Unge Katolikker) og underviser i konfirmationsforberedelse.

Andreas Riis og Betina Gollander-Jensen. Foto: Caritas.

Nye ansigter i Justitia et Pax

To kvinder skal styrke kommissionens sociale profil.

SOCIALLÆRE Efter at Justitia et Pax havde ligget i dvale i nogle år udnævnte biskop Czeslaw Kozon pr. den 1. juli 2011 en gruppe katolikker med Nik Bredholt i spidsen til medlemmer af Justitia et Pax (J&P) for en treårig periode. Den biskoppelige kommission har til opgave at fremme retfærdighed og fred og arbejde for at udbrede kendskabet til Kirkens sociallære.

Tidligere på året gendnævnte biskoppen flere af de tidligere medlemmer – Bertil Frosell, Gregers Mærsk-Kristensen, Steffen Ryom, Rosa Ø. Knudsen, Michael Riis, Jakob Egeris Thorsen og Nik Bredholt (der fortsætter som formand) – men også et par nye ansigter, forelægger Maria Hammershøj og sygeplejerske Stine Riegels.

Maria Hammershøj har tidligere blandt andet siddet i styregruppen for bispedømmets hjemmeside, katolsk.dk, har været redaktør af Sct. Ansgar kirkes søgneblad og har været webmaster for domkirken hjemmeside. Efter at være flyttet til London har hun arbejdet to gange om ugen i Open House, en slags moderne suppekøkken for de hjemløse i Soho-bydelen.

”Frivilligt arbejde er for mig en god måde at være i kontakt med kirken. Det giver mulighed for at møde en masse interessante mennesker og for at have relevante diskussioner som man ikke har på kirkebænken. Og så er det jo helt enkelt det at være kirke i praksis”, siger Maria Hammershøj, som er glad og bæret over at være blevet spurgt om at være medlem ”for Kirkens sociallære er jo et fantastisk grundlag at arbejde ud fra”.

”Arbejdet i J&P ligger meget fint i forlængelse af hvad jeg har lavet indtil nu, så jeg glæder mig til at bidrage hvor jeg kan. Det bliver sandsynligvis mest i forbindelse med kommunikation og den udfordring, der altid ligger i dialogen med det omgivende samfund”.

Stine Riegels er sygeplejerske og kandidat i socialt arbejde. Katolik siden 1989. Hun er valgt ud fra sin store viden om og sit store engagement sociale forhold. Stine arbejder på et bosted syd for København og har tidligere været gadesygeplejerske. Desuden sidder hun i gruppen mod trafficking under Danske Kirkes Råd.

”Jeg vil gerne gøre Kirkens sociallære

Stine Riegels.

mere kendt både blandt katolikker og mere alment. Vil via Kirkens sociallære arbejde for et mere humant samfund, hvor penge bliver middel og ikke mål, og hvor gensidighed og fællesskab bliver vigtigere end konkurrence, præstation og indtægt”, siger Stine.

Kommissionens formand, Nik Bredholt siger til Katolsk Orientering, at hans tanker med kommissionen er at fortsætte arbejdet for at gøre sociallære mere kendt

Maria Hammershøj.

i en bredere kreds: ”Jeg tror, at der er en stor lydhørhed, hvad angår katolsk sociallære med den nye pave, og den interesse skal vi udnytte. Jeg vil også gerne arbejde for at vi bliver bedre til at bruge de sociale medier og vi arbejder derfor på en ny hjemmeside, som om muligt kan være mere interaktiv”. *NM*

Den største Dag festival 2015

Tekst: Kim Tai Nguyen og Kasper Baadsgaard-Jensen

BØRN OG UNGE Danmarks Unge Katolikker har fornøjelsen af at invitere børn og unge til Den største Dag festival '15. Det bliver to dage i henholdsvis øst og vest med troen i centrum. De sidste gange, man har afholdt dette arrangement, har det været med overnatning; men i år har man valgt kun at gøre det en lørdag og dele det op i øst- og Vestdanmark. Årsagen til ikke at afholde Den største Dag som hidtil, men i stedet at afholde De største Dage er en forhåbning om

at højne kvaliteten af indholdet, da det vil frigive kræfter fra de praktiske opgaver, som i stedet kan bruges på selve indholdet.

De største Dage som festival er et anderledes koncept, end vi tidligere har set, men et koncept der er skabt ud fra de rammer, vi kender DSD under. De Største Dage 2015 er inspireret af Verdens Ungdoms Dage - man samles på tværs af alder, baggrund og etnicitet omkring Gud og den katolske tro. Vi kan nok

ikke blive helt så mange, som deltager i Verdens ungdoms Dage, men vi kan stadig samles i et stort antal og fejre vores tro sammen. Det er netop behovet for sådan to dage: Vi mødes og styrker det fællesskab, vi har i vores tro.

Håbet for festivalen er at opsætte forskellige rammer og aktiviteter, der for den enkelte deltager såvel som leder, giver en trosoplevelse, som ikke er begrænset til dagen. Det er håbet, at alle får inspiration, der kan tages med hjem og bygges videre på.

DUK ønsker at skabe de bedste rammer for en trosmæssig oplevelse, der kan bibringe børn og unge en glæde i troen. Det er vigtigt at vise børn og unge, hvad Den katolske Kirke har at byde på og møde dem, hvor de er i deres trosliv. Derfor vil tilbuddet af aktiviteter indeholde en bred vifte af tilbud – der vil således være noget for alle med henblik på, at afspejle Kirkens rige tradition og universalitet.

DUKs årstema for 2015 er: ”Hvor to eller tre er forsamlet i mit navn er jeg mit i blandt dem” (Mat 18,20)

Dette får en central rolle for DSD'15. Vi håber at dagene kan være med til at bevidstgøre dette løfte overfor deltagerne og at de vil se, at det at være katolik ikke kun er begrænset til søndag morgen, men er en del af vores identitet. Endvidere er det hensigten, at deltagerne vil opleve, at vores identitet som katolikker er til stede og udtrykkes på mange måder i forhold til os selv og omverden.

Dette ønsker vi bliver afspejlet i de forskellige aktiviteter, der vil være i løbet af dagen og ikke mindst i den afsluttende festmesse fejret af Biskop Czeslaw.

Hvis dette skal blive en succes, har vi brug for jeres hjælp rundt omkring i sognene. Vi håber meget, I vil støtte op om dette arrangement og hjælpe jeres børn og unge med at arrangere transporten, så flest mulige kan deltage!

De to dage vil finde sted:

Øst: den 19. september i København på Niels Steensens Gymnasium

Vest: den 26. september i Horsens på Sct. Ibs Skole.

Deltagerne kan tilmelde sig via deres sogn. Prisen for dagen vil være 50 kr., og deltagerne skal være medlem af DUK.

Har du spørgsmål er du velkommen til at kontakte DUKs sekretariat.

Det er fest i gaden, når DUK-medlemmerne samles for at fejre deres tro.

Den største dag

Festival er en ny tilføjelse til DSD. Idéen er at tilbyde en bred række vifter til alle aldersgruppen. Der vil være noget for den kreative og noget for den fysiske.

Der vil være provokerende oplæg for den diskussionslystne og foredrag, der giver dig noget at tænke over.

Kirken vil være åben, der vil være mulighed for at skrive og for stilhed og bøn.

Det er vigtigt for os, at det ikke bliver en lukket opdeling, så deltagerne har mulighed for at vælge de punkter, de selv synes er spændende og relevante for dem.

På DUK's hjemmeside og facebookside vil du kunne følge med, når vi langsomt begynder at offentliggøre de enkelte aktiviteter og foredrag, der vil være på de to dage.

Eftertanker fører mod fremtidstanker

Refleksioner over Kirkens fremtid i Danmark

Tekst: virksomhedsrådgiver Kai Svendsen

KRONIK Som læsere af Katolsk Orientering nr. 3 2015 kunne vi glæde os over Pastor Lars Messerschmidt's kronik: Kirkens Skæbnetime.

Glæden skyldes, at det altid er belastende, når noget, vi holder af, ser truet ud, uden der samtidig er tegnet et klart perspektiv for dets fremtid. Det er vigtig tænkning, at Kirken også består af os, der ikke er teologer. For os er det ikke på samme måde nærliggende, som for en teolog, at vi kan være en del af 'Kirken', uden at have mulighed for hyppigt at være en del af dens lokale arbejde og virke.

Efter at have sovet på kronikken, blev den ved med at komme tilbage til mig. Og det stod mere og mere klart, at selvom jeg tilhører en af de otte menigheder, som er besluttet lukket, så skyldtes min forstemthed ikke så meget det. Ja det er i virkeligheden slet ikke årsag til den sindstilstand, som meddelelserne om det nye kirkelige landkort efterlod mig i.

Kære Lars Messerschmidt. Du ser også, at det vigtigste ikke er, hvad vi gør her og nu, hvor vort bispedømme i øjeblikket har mistet sin finansielle frihed og uafhængighed, dvs. er tvunget til at lade økonomiske forhold være afgørende på kort sigt.

Du viser os, at vi gennem eftertanke må tænke over: Hvordan være Kirke fremover.

Tak Lars Messerschmidt fordi du bringer os på sporet af den vigtige lære, at før man kan begynde at forstå den nutid, vi lever i, må vi besinde os på: hvem vi er.

Hvordan vi vil være det nu ind i tiden i dag og i morgen. Og i morgen kræver, at vi tænker over, i hvilken retning vi vil gå. Den store forskel på troen på vores frelser og de, som ikke har ladet ham bære deres liv er håbet.

I gode søstre og brødre i vores bispedømme, som er en del af processen med at tegne vort bispedømmes måde at være Kirke, til jer en stor tak for det arbejde, som ligger foran jer. For I har fået en del af det kald at beskrive og sandsynliggøre, hvordan vi i nogle overordnede træk kan være kirke. At grave dybere end der indtil nu er offentliggjort noget om.

I Danmarkskortet over antal sogne og kirker ligger en fristende mulighed for at antage, at nu er noget af det væsentligste gjort. Fordi den økonomiske del af det at være Kirke er så fremtrædende i disse år.

Men som vi alle godt ved og forstår, så kommer det, man vil være, metoderne hvormed man vil være det, forud for at kunne tegne, hvordan det ser ud.

Penge, struktur og former er midler i en plan, som udspringer af en vision!

Det forstår vi alle godt, selvom vi ikke kan beskrive det med ord. Det er en indbygget del af almindelig menneskelig fornemmelse. Og derfor spejder vi alle, når vi får en besked om den fremtidige struktur, efter hvilken Vision er det nu strukturen skal tjene?

Hvem kunne ikke mere eller mindre spontant nikke til meget af det pave Frans sagde til kurien lige inden jul? Hvorfor? Fordi det var, hvad man gennem hele 1900 og 2000 års tallene ved empirisk forskning har konstateret er 'god latin', hvor mennesker skal omgås hinanden.

Vor Kirke har, om end sent, men dog for længst erkendt, at der er ingen modsætning mellem forskning og tro. Teologi og Ledelse.

Pave Frans er et dejligt eksempel på et menneske, som bruger visdom og viden om næsten alt til at styrke Kirkens udvikling.

At bruge de resurser, som kan hjælpe i en vanskelig situation, demonstrerede vort bispedømme, da vi stod med krisen mellem de ganske, ganske få af Kirkens især tidligere ansatte og børn. Et, set i et ledelsesmæssigt perspektiv, fornemt eksempel på samspillet mellem Kirkens teologer og de ikke teologiske specialister, teologerne valgte at samarbejde med.

Der klæber en meget gammel forventning til teologer. Og desværre lever enkelte teologer stadig, som om det endnu gjaldt for dem. Nemlig den århundredgamle forventning, hvor teologen i lighed med lægen og få andre belæste blev betragtet som alvidende.

Kære teologer. Den opgave I står over for, at skulle tegne visionen, retningen den afføder og udrede alt, hvad det kræver af ressourcer, er der specialister, som kender redskaberne til. De kommer også med én vigtig forudsætning foruden redskaber. Deres objektivitet. Det indebærer, at de ikke er en del af al den forudindtaget, som enhver organisme har om sig selv. Og som er en af de største blokeringer for nytænkning. Lederne dvs. først og fremmest teologerne tegner forudsætninger og rammer. Dvs. Kirkens lære og juridistik. Det er indenfor disse rammer der arbejdes. Også af specialisterne i loyalitet over for opdragsgiver.

For god orden skyld skal til sidst nævnes, at selv er jeg ikke en sådan specialist, men har set dem arbejde og har oplevet, hvordan processerne sammen med dem frigør og afdækker ellers skjulte former for visdom og viden hos de ansvarlige ledere.

Gud har ikke villet, at en leder kan og ved alt. Men at han ser og forstår, at en opgave er en mulighed. Og jo større ansvar han har, desto mere er det et kald at lytte til andre. Også om hvorfor beslutninger er rigtige. Deraf kommer modet til at træffe dem.

Hvem siger, at det kun er stort, der er godt?

Ude i det "virkelige liv" har man i lange tider lagt institutioner sammen – det være sig sygehuse, plejehjem, skoler eller børneinstitutioner – ud fra den betragtning, at stort var godt og billigt.

Nu viser det sig imidlertid, at det i rigtig mange tilfælde slet ikke er så godt. Patienter og borgere bliver til numre i en journal. Det menneskelige aspekt går fløjten. Elever og børn i institutioner bliver ensomme, fordi der ikke er et tæt fællesskab. I de store enheder forflygtiges ansvaret, for hvis alle har ansvar, så tager ingen ansvar, for det er der vel en anden, som gør.

Er Den katolske Kirke i Danmark i gang med at lave samme øvelse?

Vil vi ikke få så langt til den nærmeste kirke, at mange vil glide ud, fordi der ikke naturligt vil opstå et fællesskab? Og de får for langt til kirke? Hvad med vore ældre brødre og søstre, som ikke længere er så mobile?

Har man overvejet, hvad det betyder for et område, at der er en katolsk kirke på stedet, hvor der fejres messe – om ikke hver dag, så dog i det mindste om søndagen eller bare én gang om ugen?

Har man overvejet – med Helligåndens hjælp – hvad det betyder, at messeofferet udføres regelmæssigt – ikke bare for os selv og vores lille cirkel, men for hele egnen, for hele Danmark og i sidste instans for hele verden? Har vi glemt, at vi på den måde er medansvarlige for hele Kirken?

Har man overvejet, hvad det betyder for et sted og en egn, at Kristus er fysisk til stede i Tabernaklet i kirken? Eller har vi mistet troen på det?

Har man overvejet, hvad det betyder, at der overhovedet er en katolsk kirke?

Har man overhovedet taget Helligåndens vejledning i betragtning i alle disse spørgsmål? Eller er man så fokuseret på menneskelige beregninger og økonomi, at alt andet = den åndelige side af sagen, lades ude af betragtning?

Har man/vi helt glemt at søge Helligåndens vejledning? Har vi glemt Jesu løfte til sin Kirke, at Han er med os alle dage, og at dødsrigets porte ikke skal få magt over

Kirken/menigheden?

Eller tænker vi, at vi hellere må se at få gjort noget, og så kan vi altid bagefter bede om Helligåndens velsignelse?

Grethe Michelsen, 4700 Næstved

Lægfolket i dag

Kirkens største værdisamling er ikke materielle kostbarheder, men et levende lægfolk, der for en stor del er Kirkens frivillige arbejdskraft. Uden denne gruppe ville meget ikke være muligt. Lægfolket er i sig selv en værdi, som Kirken kan råde over – ja, lægfolket er også Kirken. Men der er nogle forudsætninger for, at samspil og samarbejde mellem ledelse og lægfolk kan fungere, kan vokse og blive til velsignelse: En åben, dialogbaseret kontakt mellem ledelse og medarbejdere er nødvendig, og ledelsen må lytte – ellers forsvinder motivation og engagement hos de frivillige. Der er nemlig en sammenhæng mellem disse faktorer og så lægfolkets loyalitet over for deres Kirke. Her er ikke tale om en magtfordeling, men om en respektfuld balance mellem ledelsen og lægfolket.

For tiden synes næsten alt at dreje sig om økonomi og strukturer. Den åndelige fattigdom, der hastigt griber om sig ude i samfundet, som vi også mærker inden for Kirkens egne rækker, og som vi har medansvar for – hører vi mindre om. Heller ikke om den åndelige søgen i nutiden, eller om den diakonale og missionale forpligtelse – alt det pave Frans taler om i *Evangeliet Glæde*. Man kunne mene, at det var her Kirkens ledelse skulle træde i karakter, inspirere os og i langt højere grad sætte ind for at hjælpe medmennesket til at genfinde sin Gud – i stedet synes samtalen, for en stor del – præget af bekymringer om den dårlige økonomi.

Men hvorfor er der så store problemer med kirkeskatten? Kunne det have noget at gøre med den mærkbare afstand mellem ledelsen og lægfolket, der står uden mulighed for reel medinddragelse, og som derved passiviseres? Alt for ofte præsenteres lægfolket for planer, der allerede er vedtaget før de fremlægges, og derfor virker nedvurderende på lægfolket. Eller med en klerikaliserings- og betjeningskultur, der endnu ikke

er gjort op med? Og måske også med, at vi endnu har en mandsdomineret kultur hos os? Ikke uden grund anbefaler pave Frans: Kvinderne skal tages med ind i beslutningsprocesser og ledelsesfunktioner, for der at bidrage med synspunkter og måder at tænke på – noget der længe har manglet på det kirkelige ledelsesplan. Kvinder tænker, føler og ser ting fra andre vinkler end mænd.

Skal Kirkens ledelse stå stærkt, er mere åbenhed og medarbejderinvolvering en forudsætning, så vi fortsat kan udvikle og bruge de mange hvilende ressourcer, som lægfolket og især kvinderne – sidder inde med, men som ofte passiviseres af den nævnte mandsdominerede ledelse i Kirken. I dette perspektiv ligger der mange muligheder forude – både for Kirken og ude i de lokale menigheder. Og skal Kirken forblive troværdig, må den også agere sammen med kulturen ude i de enkelte sogne, hvor både sognepræster og lægfolk kæmper for at overleve – og for at bevare de historiske rødder, som hører med til livet i menighederne – ellers dør de. Og her kunne tilføjes: Sankt Andreas Bibliotek og Arkivet. En kulturskat, som præster og lægfolk i århundreder har samlet og udbygget – og som er vigtig for, at vi kan kende vore rødder; men som i dag møder en lukket dør for hjælp til – på værdig vis, at bevare denne vor fælles kulturarv.

Ruth Christophersen, 2000 Frederiksberg

Nok er nok m.m.

Efter hændelserne i DK og Paris for nylig synes jeg, at der mangler noget i debatten omkring terrorhandlinger fra muslimers side – derfor dette læserbrev.

Jeg synes Charlie Hebdo og Krudttønden/Synagogen i København delvis selv er ude om, at det er gået så galt: hvorfor lave provokerende tegninger af profeten Mohammed, når vi ved hvor hævnerrige og aggressive nogle muslimer er – Det er efter min mening at lege med ilden og har intet med ytringsfrihed at gøre – det er mangel på respekt for andre religioner.

Selvfolgelig skulle disse ekstremister ikke have trukket til våben og skudt blandt uskyldige mennesker – men nok er nok: Lad os lade disse ekstremister være i fred – før bliver der aldrig fred.

I øvrigt mener jeg, at det var fejlt af regeringen, at den ikke hilste på Dalai Lama. Det var jo blot af hensyn til Kina og vores handel med dem. Det var altså et spørgsmål om penge – men hvad med menneskerettighederne – jeg spørger bare.

Marie-Louise Hoff Johansen, 2900 Hellerup

Historien og teologi. En tak til Richard P. McBrien

Richard P. McBrien (1937-2015) var afgjort en af de mest indflydelsesrige teologer i USA efter koncilet, men han blev også opfattet som kontroversiel, fordi han stod som eksponent for tanken om, at Kirken stadig er undervejs. Hans bog *Catholicism* har fået følgende titel i den danske oversættelse *Katolsk tro gennem to årtusinder* (Niels Steensens Forlag 1987) Det svarer godt til forfatterens intention, som han formulerer således i sit forord "Min bog skal være en bro mellem i går og i dag. En sådan bro må bygge på vor tros opståelses- og udviklingshistorie. Jo bedre vi kender den historiske udvikling, jo bedre kan vi overvinde de nuværende vanskeligheder."

Ubehag ved forandringerne er noget vi også kender herhjemme. Vi danske katolikker føler os lidt i et vadested. Vi trænger til hjælp for at finde ud af, hvor vi står nu og hvad vi er på vej til, og det omfatter meget mere end den kommende kirkestruktur. Denne hjælp har vi fået allerede for en generation siden, da Ruth Plum assisteret af de dygtige teologer Ib H. Andersen, Leslie O. Dorn og Kåre Osorio, kastede sig ud i at fordanske studieudgaven af McBriens *Catholicism*, noget hun ikke fik udelt tak for.

For nogle af os, som gik til religions- eller konvertitundervisning for en del år siden, kan det føles som om "de" forandrer "vores" religion. Så her er et godt råd: Slå op i McBrien. Jeg selv gør det regelmæssigt og altid med udbytte. Kendskab til historien er en forudsætning for sund teologi. Derfor denne tak til ham.

Jean-Pierre Duclos, 3600 Frederikssund

Det retslige Gudsforhold

For nylig holdt biskop Czeslaw Kozon et velbesøgt voksenkateketisk møde over emnet Bodens sakramente. Igennem en time forklarede biskoppen, at skriftemålet er et kernesakramente i lighed med eukaristien, og gennemgik meget fint baggrunden for det personlige skriftemål.

I Johannes 1. brev (1,8) kan vi læse: "Hvis vi siger, at vi ikke har synd, fører vi os selv på vildspor." Vi er alle syndere – vi er alle i samme båd. Sagt på en anden måde: "Hvis vi ikke har dårlig samvittighed – har vi slet ingen samvittighed." God samvittighed eksisterer derfor ikke, den er en fiktion.

Kirken erklærer, at skriftemålet i de sidste halvt hundrede år har ændret sig fra at være noget mørkt og dystert til at være noget befriende, idet synden i skriftemålet bliver fjernet. Tilgivelse kræver dog stadig omvendelse, anger og bod aflagt hos en autoritet, der har fuldmagt. (KKK 1440)* Ikke alle præster har denne fuldmagt til at høre skrifte og udstede absolution, hvilket de troende nok ikke altid er opmærksomme på. (KKK 1463)

En synd er ifølge Kirkens lære en krænkelse af Gud, og da det er Herrens sag at skille bukkene fra fårene, er det ikke mindst før afslutningen af den jordiske tilværelse påtrængende at forlige sig med Gud som Dommer. Tidligere var det vigtigt, at en præst kunne tilkaldes, hvis døden stod for døren. Det er et spørgsmål om simpel retfærdighed at forsøge at genoprette forholdet til Gud: et retsforhold mellem Gud og mennesket. (KKK 1459)

I vore dage har det ændret sig således, at et skriftemål helst skal bestilles i god tid ligesom hos tandlægen, medmindre synden kan rubriceres i småtingsafdelingen, som kan klares på nogle få minutter inden søndagsmessens begyndelse, men anonymiteten er forsvundet. Det personlige skriftemål har sin oprindelse i det 12. århundrede, men er baseret på Johannesevangeliet (20,23), hvor Jesus siger til sine disciple, som han selv havde valgt og derfor kendte godt: "Modtag Helligånden. Forlader I nogen deres synder, er de dem forladt; nægter I nogen deres synder, er de dem ikke forladt." Ifølge Kirkens lære er alle biskopper apostlenes efterfølgere. Senere har Kirken ekstrapoleret sin autoritet videre til mere end 400.000 præster – bortset fra en mindre del af præsterne, som kun kan anvende deres autoritet i tilfælde af overhængende død.

Ifølge nu afdøde præster begyndte der i Kirken allerede under 2. Verdenskrig at lægges op til store ændringer i Kirkens teologi og liturgi; og så kom i 1959 Johannes den 23.'s indkaldelse til det 2. Vatikankoncil. Under denne store forsamling foregik der mange diskussioner, der til tider udviklede sig til skarpe næsten uforsonlige opfattelser, som dog endte med mange, men ikke éntydige kompromisser – en art revolution, som blev iværksat fra toppen.

Det blev til mange overraskende ændringer; adskillige disciplinære handlinger, som tidligere havde været højt i hævd, blev erklæret ligegyldige; messen blev omkalfaltret liturgisk og sprogligt, og præsternes stilling i samfundet og i menigheden ændrede sig umærkeligt. Der opstod med indførelsen af menighedsråd en del uoverensstemmelser, idet rådene, som for en stor del bestod af lægfolk, misforstod deres opgave; de troede, at de skulle lede menigheden og ikke kun rådgive. Heldigvis blev opgaverne langsomt klarlagt, ligesom fordelingen af ansvar og myndighed blev fastslået, men meget var nyt, og Kirken var ikke mere som før.

Mange troende var glade for udviklingen, og biskop Martensen var blandt de første, der efter koncilet indkaldte til en synode, som på baggrund af spørgeskemaer i regionerne på demokratisk vis skulle beslutte fornyelsen af Kirken efter koncilets retningslinier. En af de tydelige virkninger efter synoden var de troendes deltagelse i eukaristien, som voksede, så man i dag kan opleve, at praktisk taget hele den deltagende menighed søndag efter søndag modtager kommunien, uden at der er kø ved skriftestolene.

Det kan se ud, som om de troende har ændret deres Gudsforhold fra et retsforhold til et Gud-Søn/Datterforhold. Når emnet bliver bragt på bane blandt praktiserende katolikker, bliver lignelsen om den fortabte søn ofte nævnt (Luk. 15,11), hvor Jesus med lignelsen

viser, at Faderens opfattelse af retfærdighed ikke er som menneskers. Man kunne derimod forvente, at Faderen ville pålægge sønnen en bod på f.eks. tre måneder under den brændende sol i vingården som daglejer. I stedet modtog Faderen ham med kærlighed, klædte ham i de fineste klæder og festede med overdådig mad på grund af sønnens omvendelse.

Er denne opfattelse en analogi på vildspor?

Ole Dam, 2100 København Ø.

* *Den Katolske Kirkes Katekismus*

Manglende 'p': Redaktørens drøm/mareridt

I den flotte melding om partikelfysiker Fabiola Gianottis kommende lederskab af CERN har stavekontrolprogrammet i *Katolsk Orientering* nr. 4 af 13. marts 2015 s. 2 i spalte 12 afsnit 4 linje 11 spillet sætteren et lille puds, idet CERN nu får en helt ny funktion: 'Eksperimentet går ud på ved hjælp af CERN's kraftige artikelaccelerator at finde det såkaldte Higgs-partikel.' Herligt, at man, såfremt eksperimentet lykkes, vil kunne få sprøjtet artikler ud med ufattelig hast: enhver redaktørs drøm/mareridt. På samme side ville det i omtalen af Ærkebispedømmet Kölns - og de tyske kirkers - rige skatteindtægter ikke have gjort noget at nævne, at det er Kölns tidligere overborgmester og første forbundskansler katolikken Konrad Adenauers fortjeneste, at han ved etableringen af Forbundsrepublikken sørgede for, at kirkesamfundenes skattekrav bliver inddrevet af de offentlige skattemyndigheder, noget vi her i vort oh så demokratiske Danmark fortsat kun kan drømme om.

Karl-Heinz Westarp, Dr. Phil., Hårup, 8530 Hjortshøj

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer. • Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet. (Fortsættes næste side)

- Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde).
- Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.
- Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskoriering.dk

Eller som brev til: Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)

Redaktør: Lisbeth Rütz

Layout: Carsten Meyer-Jensen

Annoncer og abonnement: Lisbeth Rønne, roenne@katolskoriering.dk

Medarbejdere i dette nr.: Regina Silva, Deborah Damgaard-Hansen, Ela Orłowska, Malene Fenger-Grøndahl, Eva Rungwald, Naja Mammen Nielsen, Kim Tai Nguyen, Kasper Baadsgaard-Jensen Kirsten Krog.

Redaktion og annoncer:

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,

tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041. E-mail: redaktion@katolskoriering.dk, Giro 205-7042

Abonnementspris 510 kr. helårligt. Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Greentech Rotaprint - Distribueret oplag 10.963 ISSN 0902-297X

Foto: Pfarbriefservice.

Det sker i Bispedømmet

Marts

Lørdag 28. kl. 14.30-16.30: Temalørdag: "Normalkatolske tanker – hvad ville jeg sige, på Synoden i oktober, hvis jeg fik ordet?" v/ Erling Tiedemann.

Sankt Therese Kirke, Bernstorffsvej 56, Hellerup

April

Torsdag 2. kl. 14.00- søndag 5. eller mandag 6. kl. 13.30: Påskerefugium på Magleås. Oplysninger: tlf.: 45 81 07 15 eller www.magleaas.dk

Torsdag 9. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade 27C, Kbh. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkekrummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45

Fredag den 10. kl. 18.00-19.30: "Åben Dør". Personlig forbøn og samtale. Ved pastor Lars Messerschmidt m.fl.

Jesu Hjerter Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4 A, Kbh.V. Info: www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Lørdag 11. kl. 14.30-17.00: Voksenkatekese, tema: "Kirkelæreren – Den hellige Augustin" v/ Sr. Hildegard Madsen. Sted: Sankt Ansgars Kirkes menighedslokaler, Bredgade 69, Kbh. Kr. 40,00 til materialer, kaffe og te. Slutter med messe kl. 17.00.

Mandag 20. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Fredag 24. kl. 19.00- ca. 21.00: Forsonings- og helbredelsesmesse. Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, Kbh. V, v/ pastor Lars Messerschmidt m.fl. Skriftemål fra kl. 18.00. Info: www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Første og sidste onsdag i måneden kl.17.30-19.30: Hjælp til misbrugere og pårørende ved den katolske organisation Cenacolo. Rådgivningen finder sted i Bredgade 69 A, Kbh. K. Tlf.: 51 53 41 60

Skt. Thomas Fællesskabet inviterer til eukaristi, lovprisning og katekese. Sted: Oratoriet, Vor Frue Kirke, Ryesgade 26, Aarhus C. Info: p. Herbert, SJ, 87 30 70 42 eller 24 27 86 89, Jan Zieleskiewicz, 50 29 13 57, eller e-mail: johny.zet@gmail.com. Hver onsdag kl. 19.00-21.00, undt. 1. ons i måneden. Messe med forbøn for de syge afholdes den 1. ons fra kl. 19.00-21.00. Sted: Vor Frue Kirke, Ryesgade 26. 8000 Aarhus C.

Skt. Thomas Fællesskabet inviterer til tilbedelse hvor Det Allerhelligste Sakramente udstilles. Intentionen er, at denne tilbedelse skal være en åndelig forberedelse til den messe som afholdes 1. onsdag i måneden med forbøn for de syge. Sted: Vor Frue Kirke, Ryesgade 26. 8000 Aarhus C. Tilbedelsen afholdes kl. 19.00-24.00, altid på fredag før 1. onsdag i måneden. Datoer 1/5 og 29/5.

Der er MobilKirke 1. og 3. torsdag mellem kl. 20.00 og 22.00. Der er mulighed for samtale, forbøn, velsignelse, samt kaffe og kage. Mobilkirken står på Gammel Torv i København. Alle er velkomne.

Liturgisk kalender 1. - 30. april 2015

1. viol. **ONSDAG I DEN STILLE UGE.** (II Ps).

Pass.pf. II.

☞ SI 69,8-10.21-22.31+33-34.

☞ I nådens tid, Herre, svar mig i din store miskundhed, Gud!

L.: Es 50,4-9a. Ev.: Matt 26,14-25.

2. viol. **TORS DAG I DEN STILLE UGE.** (II Ps).

Fastetiden afsluttes skærtorsdag inden aftenmessen.

PÅSKEHØJTIDEN (TRIDUUM PASCHALE)

2. hvid. **SKÆRTORS DAG AFTEN.**

Påskehøjtiden indledes med aftenmessen, som træder i stedet for vesper, og varer til og med 1.påskedags 2.vesper.

Gl. Euk.pf. I.

1.L.: 2 Mos 12,1-8.11-14;

☞ SI 116,12-13.15-16.17-18.

☞ Velsignelsens bæger er fællesskab med Kristi blod.

2.L.: 1 Kor 11,23-26. Ev.: Joh 13,1-15.

3. rød. **LANGFREDAG.**

1.L.: Es 52,13-53,12;

☞ SI 31,2+6.12-13.15-16.17+25.

☞ Fader, i dine hænder betror jeg min ånd.

2.L.: Hebr. 4,14-16; 5,7-9. Ev.: Joh 18,1-19,42.

Faste- og abstinensdag.

Kollekt for Det Hellige Land.

4. viol. Lørdag. **PÅSKE LØRDAG.**

Aften. hvid. PÅSKEVIGILIE. (h).

Gl. Påskens pf. I. Til bortsending og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! Påskelyset står tændt ved alle messer til og med pinsedag.

Af det Gamle Testaments læsninger skal læses mindst 3.

GT:

1: 1 Mos 1,1-2,2 eller 1,1.26-31a;

☞ SI 104,1-2a.5-6.10+12.13-15a.24+35c.

☞ Herre, send din ånd og skab liv, gør jorden ny!

eller: ☞ SI 33,4-5.6-7.12-13.20+22.

☞ Herrens godhed fylder jorden.

2: 1 Mos 22,1-18 eller 22,1-2.9a.10-13.15-18;

☞ SI 16,5+8.9-10.11.

☞ Vogt mig, Gud, jeg søger tilflugt hos dig.

3: 2 Mos 14,15-15,1a (obligatorisk);

☞ 2 Mos 15, 1b.2.3-4.5-6.17-18.

☞ Jeg vil synge for Herren, for han er højt ophøjet.

4: Es 54,5-14;

☞ SI 30,2+4.5-6.11+12a+13b.

☞ Herre, jeg priser dig, for du har trukket mig op fra dybet.

5: Es 55,1-11;

☞ Es 12,2.3+4bcd.5-6.

☞ I skal øse vand med glæde af frelsens kilder.

6: Bar 3,9-15.32-4,4;

☞ SI 19, 8.9.10.11.

☞ Herre, du har det evige livs ord.

7: Ez 36,16-17a.18-28;

☞ SI 42,5bcd; 43,3.4.

☞ Som hjorten skriger ved det udtørrede vandløb,

sådan skriger min sjæl efter dig, Gud.

I tilfælde af dåb: Vekselsang nr. 5

eller: ☞ SI 51,12-13.14-15.18-19.

☞ Skab et rent hjerte i mig, Gud.

NT: Rom 6,3-11;

☞ SI 118,1-2.16-17.22-23.

☞ Halleluja! Halleluja! Halleluja!

Ev.: Mark 16,1-8.

5. hvid. **PÅSKE DAG.**

HERRENS OPSTANDELSE. (h).

☞ *Gl. Sekvens. Cr. Påskens pf. I. Til bortsending og svar tilføjes:* Halleluja! Halleluja!

1.L.: ApG 10,34a.37-43;

☞ SI 118,1-2.16-17.22-23.

☞ Denne dag har Herren skabt, lad os juble og glæde os på den eller ☞ Halleluja! Halleluja! Halleluja!

2.L.: Kol 3,1-4 eller 1 Kor 5,6b-8.

Ev.: Joh 20,1-9 eller Mark 16,1-8 eller ved aften-

messe Luk 24,13-35.

PÅSKETIDEN

6. hvid. **MANDAG I PÅSKEUGEN.**

Gl. Evt.sekvens. (Cr). Påskepf. I. Til bortsending og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja!

L.: ApG 2,14.22-32;

☞ SI 16,1-2a+5.7-8.9-10.11.

☞ Vogt mig, Gud, jeg søger tilflugt hos dig

eller ☞ Halleluja! Ev.: Matt 28,8-15.

7. hvid. **TIRSDAG I PÅSKEUGEN.**

Gl. Evt.sekvens. Påskepf. I. Til bortsending og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja!

L.: ApG 2,36-41;

☞ SI 33,4-5.18-19.20+22.

☞ Herrens godhed fylder jorden eller ☞ Halleluja!

Ev.: Joh 20,11-18.

8. hvid. **ONSDAG I PÅSKEUGEN.**

Gl. Evt.sekvens. Påskepf. I. Til bortsending og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja!

L.: ApG 3,1-10;

☞ SI 105,1-2.3-4.6-7.8-9.

☞ Jeres hjerte glæde sig, I, som søger Herren

eller ☞ Halleluja!

Ev.: Luk 24,13-35.

9. hvid. **TORS DAG I PÅSKEUGEN.**

Gl. Evt.sekvens. Påskepf. I. Til bortsending og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja!

L.: ApG 3,11-26;

☞ SI 8,2a+5.6-7.8-9.

☞ Herre, vor Herre! Hvor herligt er dit navn over hele jorden eller ☞ Halleluja!

Ev.: Luk 24,35-48.

10. hvid. **FREDAG I PÅSKEUGEN.**

Gl. Evt.sekvens. Påskepf. I. Til bortsending og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja!

L.: ApG 4,1-12;

☞ SI 118,1-2+4.22-24.25-27a.

☞ Den sten, bygmestrene vragede, er blevet hoved-

hjørnesten eller ☞ Halleluja!

Ev.: Joh 21,1-14.

11. hvid. **LØRDAG I PÅSKEUGEN.**

Gl. Evt.sekvens. Påskepf. I. Til bortsending og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja!

L.: ApG 4,13-21;

☞ SI 118,1+14-15.16-18.19-21.

☞ Jeg takker dig, for du svarede mig

eller ☞ Halleluja!

Ev.: Mark 16,9-15.

12. hvid. **2.SØNDAG I PÅSKEN.**

Guds Barmhjertigheds søndag. (II Ps).

☞ *Gl. Evt.sekvens. Påskepf. I. Til bortsending og svar tilføjes:* Halleluja! Halleluja!

1.L.: ApG 4,32-35;

☞ SI 118,2-4.16-18.22-24.

☞ Tak Herren, for han er god, for hans trofasthed

varer til evig tid eller ☞ Halleluja!

2.L.: 1 Joh 5,1-6. Ev.: Joh 20,19-31.

13. hvid. Mandag i 2. uge i påsken. (II Ps).

Eller rød. **Martin I,** pave og martyr (†655)

Påskepf.

☞ SI 2,1-3.4-6.7-9.

☞ Lykkelig hver den, der søger tilflugt hos dig,

Herre! eller ☞ Halleluja!

L.: Ap.G 4,23-31. Ev.: Joh 3,1-8.

14. hvid. Tirsdag i 2. uge i påsken. (II Ps).

Påskepf.

☞ SI 93,1ab.1c-2.5.

☞ Herren er konge! Han har klædt sig i højhed

eller ☞ Halleluja!

L.: Ap.G 4,32-37. Ev.: Joh 3,7-15.

15. hvid. Onsdag i 2. uge i påsken. (II Ps).

Påskepf.

☞ SI 34,2-3.4-5.6-7.8-9.

☞ Den hjælpeløse råbte, og Herren hørte ham

eller ☞ Halleluja!

L.: Ap.G 5,17-26. Ev.: Joh 3,16-21.

16. hvid. Torsdag i 2. uge i påsken. (II Ps).

Påskepf.

☞ SI 34,2+9.17-18.19-20.

☞ Den hjælpeløse råbte, og Herren hørte ham

eller ☞ Halleluja!

L.: Ap.G 5,27-33. Ev.: Joh 3,31-36.

17. hvid. Fredag i 2. uge i påsken. (II Ps).

Påskepf.

☞ SI 27,1.4.13-14.

☞ Kun ét ønsker jeg fra Herren, at bo i Herrens hus

eller ☞ Halleluja!

L.: Ap.G 5,34-42. Ev.: Joh 6,1-15.

18. hvid. Lørdag i 2. uge i påsken. (II Ps).

Påskepf.

☞ SI 33,1-2.4-5.18-19.

☞ Lad din godhed komme over os, Herre,

for vi venter på dig.

L.: Ap.G 6,1-7. Ev.: Joh 6,16-21.

19. hvid. **3. SØNDAG I PÅSKEN.** (III Ps).

☞ *Gl. Cr. Påskepf.*

1.L.: ApG 3,13-15.17-19;

☞ SI 4,2.4.7.9.

☞ Løft dit ansigts lys mod os, Herre

eller ☞ Halleluja!

2.L.: 1 Joh 2,1-5a. Ev.: Luk 24,35-48.

Kirketælling.

20. hvid. Mandag i 3. uge i påsken. (III Ps).

Påskepf.

☞ SI 119,23-24.26-27.29-30.

☞ Lykkelig den der vandrer efter Herrens lov

eller ☞ Halleluja!

L.: Ap.G 6,8-15. Ev.: Joh 6,22-29.

21. hvid. Tirsdag i 3. uge i påsken. (III Ps).

Eller hvid. **Anselm,** biskop og kirkelærer (†1109)

Påskepf.

☞ SI 31,3d.4.6+7b+8a.17+21ab.

☞ Herre, i din hånd befaler jeg min ånd

eller ☞ Halleluja!

L.: Ap.G 7,51-8,1a. Ev.: Joh 6,30-35.

22. hvid. Onsdag i 3. uge i påsken. (III Ps).

Påskepf.

☞ SI 66,1-3a.4-5.6-7a.

☞ Bryd ud i fryderåb for Gud, hele jorden

eller ☞ Halleluja!

L.: Ap.G 8,1b-8. Ev.: Joh 6,35-40.

23. hvid. Torsdag i 3. uge i påsken. (III Ps).

Eller rød. **Georg,** martyr

Eller rød. **Adalbert,** biskop og martyr (†997)

Påskepf.

☞ SI 66,8-9.16-17.20.

☞ Bryd ud i fryderåb for Gud, hele jorden

eller ☞ Halleluja!

L.: Ap.G 8,26-40. Ev.: Joh 6,44-51.

24. hvid. Fredag i 3. uge i påsken. (III Ps).

Eller rød. **Fidelis af Sigmaringen,** præst og martyr

(†1622)

Påskepf.

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Tirsdag og torsdag 10-12 og 13-16.45
Onsdag og fredag 10-12 og 13-16
Mandag lukket.

bibliotek@katolsk.dk
Tlf: 33 55 60 90

Den Nordiske Valfart til Lourdes

Den 3. til 10. august 2015 under temaet
"Lourdes – Glæden ved mission"

Gejstlige ledere: Biskop Berislav Grgic, valfartspræst
Herbert Krawczyk s.j. med flere.

Fly fra København med Norwegian til Montpellier,
derfra videre med busser til Lourdes.
Indlogering på det firestjernede Hotel Solitude, som
råder over handicapindrettede værelser.
På valfarten deltager præster, plejepersonale og
samaritter samt ungdomsgruppe,
som hjælper alle deltagerne.
Medhjælperne deltager med en reduceret pris og
tilmelding er senest 1. april 2015.

Prisen for almindelige deltagere er DKK 7.000.- og
omfatter fly, bus til/fra lufthavn, ophold med fuld
pension, valfartshæfte og solidaritetsbidrag. Tilmelding
er senest 30. april 2015.

TILMELDINGSMATERIALE og yderligere INFORMATION kan rekvireres hos:

Maria Ana Vidal Bosch, Ellerupvej 45, 8883 Gjern
E-mail: anida@post.tele.dk – Tlf.: +45 5084 5044 eller
Jytte Ormstrup E-mail: ormstrup@gmail.com – Tlf.:
+45 4364 4264

info@lourdes.dk og www.lourdes.dk

Den Nordiske Valfart til Lourdes
Georg Høhling, Askemosevejen 18, 3210 Vejby

Vi ønsker alle vore
læsere et skønt forår...
Venlig hilsen
redaktionen på KO.

Fang læserens opmærksomhed

Med en annonce i Katolsk Orientering, når
dit budskab ud til mere end 10.000 katolske
læsere.

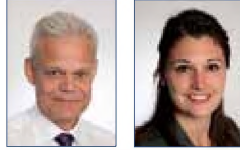
Indryk en annonce som denne
på 83 x 53 mm til kun 800,-

Skriv til roenne@katolskorientering.dk

Vanløse Begravelsesforretning

Jyllingevej 8 · 2720 Vanløse

Deres lokale bedemand siden 1940...

Steen Jørgensen Mariette Jørgensen

38 71 75 01

Ring og aftal et møde enten
i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften,
weekend og helligdage.

www.v-lm.dk

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre,
et ord fra Jesus og en velsignelse
så ring: **75 18 18 08**
Torsdag, fredag og lørdag
kl. 20.00-23.00 hele året

VI VII VIII IX X XI XII I II

KØBENHAVNS
URMAGER VÆRKSTED

MARTIN ELSIG LAURSEN

tilbyder reparation af alle slags ure:
Standure, vægure, lommeure eller armbåndsure
på vores eget værksted

Ved større ure henter og bringer vi.
Skift af batteri og rem, mens De venter

Lange-Müllers Gade 15, kld. 2100 København Ø
Tlf. 22 83 01 08
www.urmagerværkstedet.dk

Mindre bolig i København

....søges af 50-årig kvindelig lærer/talepædagog fra
oktober, tilflyttet fra Vejle. Husleje max 9.500 kr/mdl.

Jeg kan kontaktes på mail:
tina.witzel.bech@gmail.com eller på tlf. 31 69 11 00

Bønnens Apostolat

April

- At de som er engageret i videnskabelig forskning
må tjene alt hvad der er godt for hele mennesket
som person.

- At kvindens særlige bidrag til Kirkens liv altid må
blive stadig mere anerkendt.

bispedømmets hjemmeside
www.katolsk.dk

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 6, som udkommer
fredag den 24. april

skal være redaktionen i hænde senest

mandag den 6. april

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 7, som udkommer

fredag den 15. maj

skal være redaktionen i hænde senest

mandag den 27. april

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29

Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Støtter nødlidende

www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom

- en katolsk bedemand

T 39 29 60 08

Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

www.catholica.dk -
et katolsk tidsskrift på
internettet

Biskoppens kalender

Marts

Lørdag 28. kl. 10.00: Ekstraordinært Pastoral-
rådsmøde i Kolding

Søndag 29. kl. 11.00: Pontifikalmesse i Domkirken

Tirsdag 31. kl. 17.00: Oliemesse i Domkirken

April

Torsdag 2. kl. 17.00: Skærtorsdag, messe i Dom-
kirken

Fredag 3. kl. 15.00: Langfredagsliturgi i Domkirken

Lørdag 4. kl. 21.30: Påskelørdag, påskevigilie i Dom-
kirken

Søndag 5. kl. 11.00: Påskedag, Pontifikalmesse i
Domkirken

Torsdag 9. kl. 10.00: Møde i Økonomisk Råd

Fredag 10. kl. 10.00: Møde i Præsterådet

Lørdag 11. kl. 11.00: Firmelse i Sankt Ansgar,
Aabenraa

Søndag 12. kl. 10.00 og kl. 14.00: Firmelse i Sankt
Albani, Odense

Torsdag 16. kl. 10.00: Messe Redemptoris Mater

Lørdag 18. kl. 10.00: Firmelse i Vor Frue, Næstved

Søndag 19. kl. 10.00 og kl. 13.00: Firmelse i Sankt
Annæ, Amager

Tirsdag 21. kl. 14.30: Møde i Liturgikommissionen

Onsdag 22. kl. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd

Torsdag 23. kl. 9.00: Messe for medarbejderne på
Gl. Kongevej

Lørdag 25. kl. 10.00: Firmelse i Sankt Knuds Kirke,
Fredericia, kl. 16.00: Firmelse i Sankt Norberts Kirke,
Vejle

Søndag 26. kl. 10.00: Firmelse i Sankt Michaels
Kirke, Kolding, kl. 16.00: Firmelse i Sankt Marie,
Haderslev

Fra ateistens univers til en kristen livsholdning

Poul Hoffmann – en forbigået dansk forfatter

Tekst: Kirsten Krog

LITTERATUR Poul Hoffmanns forfatterskab er overvældende både i sit omfang og i sit vid. Alligevel virker det som om, at den danske litterære elite helt har overset ham eller i hvert fald har valgt at lade som om, han ikke hører til i det gode litterære selskab.

Den modsatte

En ting er da også sikker, han passer på ingen måder ind i det moderne litterære landskab. Alt hos ham er ligesom modsat. Overfor tanken om alle tings udvikling til det bedre stiller han troen på alle tings undergang. Overfor budskabet om en tolerant, blødsøden gud, sætter han den hellige og almægtige Gud. Overfor

ateismens fremmarch stiller han troen på en åndelig virkelighed bestående af Gud og djævelen, engle og dæmoner, frelse og fortabelse. Overfor den "frie" kærligheds og sexfikserede kultur sætter han den rene og guddommelige kærlighed, som har sit udspring i Gud selv. Over for kvindefrigørelsens hyppige maskulinisering af kvinden stiller han Bibelens syn på manden og kvinden. En mere reaktionær og provokerende tilgang – og det skal forstås i ordenes allermost positive betydning – skal man lede længe efter. Hvad stiller man som moderne dansker op med en sådan provokation?.

Fra ateist til kristen

Men Poul Hoffmann har noget at have sin provokation i. Her er der ikke tale om en fundamentalistisk kristen, der lever med skyklapper på og uden føling med den tid, han lever i endsige med en ateists tankegang. Den 86-årige forfatter er således selv gået fra ateistens univers til en kristen livsholdning: "I gymnasiet var jeg nærmest aggressivt antikristen", som han selv beskriver det i samtalebogen "Vinden blæser hvorhen den vil", skrevet af hans søn Helge Hoffmann. Vejen fra denne aggressive modstand mod kristendommen til levende Kristus-troende gik gennem hans kristne hustru, Kirsten, hvis kærlighed så at sige drev ham i armene på Gud: "Og ja, der advares jo af kristne i almindelighed voldsomt imod, at kristne gifter sig med ikke-kristne. Det ender næsten uvægerligt med, at den kristne mister troen, hedder det, fordi den ikke-kristne har den åndelige tyngdekraft i denne verden med sig. Det går galt i 100 tilfælde

ud af 100, siges der. Vi kan kun sige, at så er vi altså tilfælde nr. 101 [...]. For tyngdekraft eller ikke tyngdekraft, sandheden er og bliver stærkere end løgnen. Og kærligheden er altid på sandhedens side". Poul Hoffmann beskriver sin overgang til kristentroen som en gliden "på en rolig flod", men trods den stille overgang, var der ikke tale om en entydig, jævn vej: "Jeg slæbte i lang tid rundt på en masse af liberalteologiens utrolige vrøvl", med alle dens spørgsmålstejn ved Bibelens sandhed. Men i en oplevelse i lighed med C.S. Lewis' oplevelse af at få skænket troen på Jesus som Guds søn (se KO nr. 4 om C.S. Lewis), oplevede Poul Hoffmann at få skænket troen på Bibelen som Guds ord.

Som Lewis har Hoffmann også oplevet, at fornuften og videnskaben ikke står i kontrast til troen og Bibelens ord, og også i hans skønlitterære forfatterskab ses en sammensmeltning af tro og videnskab. Hans bibelsyn er klart place-

Fortsættes nedenunder ►

Adresselabel, flytning	Til Post Danmarks strekcode
------------------------	-----------------------------

MASKINEL MAGASINPOST
 42512
 Afsender: Katolsk Orientering
 Katolsk Orientering · nr. 5
 27. marts 2015 · 41. årgang

PP
 DANMARK

ret i den konservative del af det kirkelige landskab; men teologisk og trosmæssigt er han påvirket af et bredt udsnit af de kristne kirkesamfund.

Et vidtforgrenet forfatterskab

Poul Hoffmann har været en særdeles produktiv forfatter, og hans forfatterskab fylder let et par hyldemeter, hvis man har samlet det hele. Han har udgivet alt fra prædikensamlinger over teologiske og populærvidenskabelige værker til noveller og tykke romaner. Hans interesse for naturvidenskab og dermed også for dinosaurerne ligger bag en bog som "Dinosaurerne og syndfloden" (1996), hvor han kommer med teorier, som ligger langt fra hovedstrømningen indenfor naturvidenskab. Hans bibelsyn kommer klart frem i en bog som "Den hele bibel" (1969) og hans lyse syn på ægteskabet, som udspringer af hans eget samliv med sin hustru, tages under behandling i to bøger, han har skrevet sammen med hende: "En bog om kærlighed" (1982) og "Kærligheden ophører aldrig" (1986). I den faglitterære genre findes desuden utallige artikler og kronikker, der i tidens løb har været udgivet i forskellige aviser og tidsskrifter. Dertil kommer skønlitterære værker. Blandt dem findes tre trilogier. Den første handler om Moses og er nok den mest kendte: "Den brændende tornebusk" (1956), "Den evige ild" (1957) og "Kobberslangen" (1958). Alle tre bind er udkommet i adskillige oplag og oversat til flere sprog, hvilket i øvrigt gælder for en lang række af hans bøger. Anden trilogi omhandler korsfarertiden: "De fagre riger" (1960), "Magtens nat" (1963) og "Den gyldne rose" (1965). Endelig har han skrevet en trilogi om dronning Ester

fra Det gamle testamente: "Månen i Persepolis" (1984), "Stjernerne i Ekbatana" (1987) og "Solen i Saïs" (1989). Udover dette har han skrevet en dobbeltroman om Noas dage: "Over alle ørne" (1968) og "Ingen nat før dæmring" (1970), som vil blive præsenteret nedenfor, og enkeltstående romaner som f.eks. "Jeanette" (1962) og "Sangen om Maria" (1973), hvoraf den sidste også vil blive gennemgået i det følgende. Ser man blot på tætheden i udgivelsesårene, får man en vis fornemmelse af, hvilken arbejdsindsats og produktivitet, der ligger bag Poul Hoffmanns forfatterskab.

I Noas dage og i vore

"Over alle ørne" og "Ingen nat før dæmring" er en underlig dobbeltroman.

Dens handling er i virkeligheden to handlinger og to tidsaldre, der er smeltet sammen. Den handler om Noas dage – tiden før syndfloden – og den handler om vor tid og de sidste tider. Synden i Noas dage svarer til synden, som den er i dag. Vranglæren og tidsånden i Noas dage synes at være identisk med den, vi ser i vore dage.

Ordene fra Mattæus-evangeliet danner temaet for hele romanen, og indleder beretningen: "Som det var i Noas dage, sådan skal det også være med Menneskesønnens komme. For i dagene før syndfloden åd og drak de, giftede sig og bortgiftede lige til den dag, da Noa gik ind i arken; og de vidste ikke noget, før syndfloden kom og rev dem alle bort. Sådan skal også Menneskesønnens komme være". Der er altså på ét niveau tale om en bibelsk roman på linje med Moses- og Ester-trilogierne, men samtidig er der tale om en fremtidsroman. Det er temaer omkring

kampen mellem Gud og Djævelen – eller Lysbringeren, som han kaldes her – der er centrale. Her tages alt fra humanismen og udviklingsvidenskaben over abortproblematikken og seksualmoralen til bibelkritikken, som her kaldes "lysteologien", og relativismen op til kærlig, ironisk og alvorlig behandling. Bøgerne er fyldt med fyndige og præcise formuleringer, som rammer lige på kornet, og samtidig er de fyldt med håb og et positivt, kristent livssyn. Poul Hoffmann ynder at tale om, at han tror på jordens undergang – ikke indlysende positivt – men i "Over alle ørne" forklares denne tror med ordene: "Vejen til verdens opstandelse går gennem verdens undergang".

"Sangen om Maria"

Med "Sangen om Maria" har vi at gøre med en samtidsroman. Bogen beskriver et gryende kærlighedsforhold mellem den unge italienske kvinde Maria og jegfortælleren, en dansk teologistuderende, som mødes på en rejse. Bogen er en moderne udgave af Højsangen og har kærligheden mellem manden og kvinden som hovedtema, eller måske snarere kærligheden i dens fylde, som den viser sig gennem den ægte kærlighed mellem en mand og en kvinde. Der er ingen tvivl om, at denne kærlighed for Hoffmann er noget helt specielt, givet af Gud i dens mangfoldighed. Ind imellem bliver han endog meget dristig i sin fremstilling af kærligheden, som når han skriver: "– Salomos Højsang, sagde jeg. – Hvorfor skal der tales så undskyldende om dens "fnysende sanselighed"? Hvorfor ikke acceptere det? Vildskaben, umætteligheden, dette alt-andet-til-side-fejende, som gennemår den – der står, at det er Herrens lue. Skal

vi kalde det for urent, som Gud har kaldt for rent?" eller "Kunne du ikke mærke, vi åndede med hinandens lunger og følte med hinandens nerver? Det var os selv, vi glemte". Kærligheden mellem manden og kvinden bliver i "Sangen om Maria" som i Højsangens fortolkninger imidlertid også til et billede på forholdet mellem Kristus og bruden: "Alle historiens og litteraturens følelsesladede kærlighedssaer er blot splinter af Kristi kors, gnister af det bål, som brændte på Golgata". På samme måde udspringer der af denne begejstring for kærligheden et kvindesyn, som gør op med den del af kvindefrigørelsen, som består i at blive mere som mændene: [...] Hvorfor må vi aldrig blive frigjort til at være kvinder? Hvorfor skal vi afskaffes? [...] Hvis man tager kvindeligheden fra os, tager man menneskeligheden. Vi har ingen anden. Kunne du være menneske uden som mand?"

"Sangen om Maria" er måske den af Poul Hoffmanns romaner, der i sin teologi og mystik kommer tættest på en katolsk tankegang, i hvert fald beskriver og formulerer den noget om kærligheds-mystikken, som ligger tæt på, hvad man kan finde hos mange katolske mystikere.

Styrker og svagheder.

Poul Hoffmanns romaner har helt klart deres styrke i handlingerne og ikke mindst tematikkerne. Ingen kan så præcist som Hoffmann sige nogen vigtige sandheder om vor tid og vor tro. Også sprogets saft og kraft er et kendetegn ved hans forfatterskab. Til gengæld er personskildringerne lidt svage. Man kan måske sige, at hans skrivestil er maskulin og har sagen mere end følelserne i centrum. Romanerne er dog ikke uden stærke følelser.

Katolsk Orientering

Må bispekonferencer fastsætte egne pastorale retningslinjer?

Spørgsmålet har fået flere kardinaler på banen.

Tekst: Niels Messerschmidt

DEBAT Troslærekongregationens præfekt, kardinal Gerhard Müller, har i et interview med magasinet *Famille Chrétienne* kritiseret kardinal Reinhard Marx' udtalelse om, at Den tyske Bispekonference ikke er en underafdeling af Vatikanet og derfor selv fastsætter sine pastorale retningslinjer med hensyn til gengiftes adgang til at modtage kommunion, som "aldeles ukatolsk."

"Det er en aldeles ukatolsk forestilling, som ikke tager hensyn til Kirkens universelle karakter. Bispekonferencer kan træffe afgørelser i visse spørgsmål, men de er ikke et læreembede ved siden af Kirkens læreembede, uafhængigt af paven og samtlige biskoppers fællesskab", siger Müller.

Præfekten kommenterer også kardinal Marx' udtalelse om at Den tyske Bispekonference "ikke er en underafdeling af Rom". Müller minder om at "en bispekonference er ikke et særskilt koncil og endnu mindre et økumenisk koncil. For-

manden for en bispekonference er intet andet og mere end en administrativ mødeleder, og han har ikke i kraft af dette hverv nogen særlig læremæssig autoritet".

"Når jeg hører nogen udtale, at 'en bispekonference ikke er en underafdeling af Rom', giver det mig anledning til at minde om, at bispedømmer heller ikke er underafdelinger af bispekonferencers sekretariater eller af det bispedømme, som bispekonferencens formand er biskop for. En sådan holdning risikerer at genoplive en form for modsætningsforhold mellem de lokale kirker og Den universelle Kirke, som man siden 1. og 2. Vatikankoncil har sat sig ud over. Kirken er ikke summen af de nationale kirker, hvis ledere stemmer om, hvem der skal være deres leder på det universelle plan".

Flere røster i debatten

At forslaget fra formanden for Den tyske Bispekonference ikke nyder fuld opbakning blandt tyske biskopper fremgår af et

interview med kardinal Paul Josef Cordes i *Catholic News Agency*. Her fremhæver Cordes, at spørgsmålet om gengiftes adgang til kommunionen er et spørgsmål "som rækker langt ud over regionale særpræg på det rent praktiske niveau med rod i mentalitetsmæssige og kulturelle forskelle – et spørgsmål, som ikke kan adskilles fra selve teologiens kerne. Selv ikke en kardinal kan løse en så kompleks gordisk knude med et enkelt sværdslag".

Kardinal Cortes henviser til Benedikt XVI's tale til Den romerske Rota (Kirkens Højesteret) i 2012 om at ingen kan sætte sig ud over Kirkerettens bindende udsagn om pastorale spørgsmål, og han tilføjer: "Så når formanden [kardinal Marx] gentagne gange giver udtryk for at han i læremæssige spørgsmål ønsker at 'forblive i Kirkens fællesskab', må det enten skyldes, at han er uvidende om de grænser, Kirkens læreembede sætter for pastoral omsorg, eller at hans udtalelse blot er motiveret af ønsket om at fremtræde i et sympatisk lys".

Også kardinal Kurt Koch har blandet sig i debatten og advarer de tyske biskopper om, at Kirken ikke bare skal tilpasse sig tidsånden ligesom mange tyske kristne gjorde det under Det tredje Rige for at takkes nazisterne.

I et interview med *Die Tagespost* afviser den schweiziske prælat kardinal Marx' forslag om at Kirken må tilpasse sig til "livets realiteter" for katolikker i dag og være mere imødekommende over for gengifte fraskilte. Koch, der er formand for Det pavelige råd for kristen Enhed, henviser til en lignende historisk situation under Det tredje Rige, hvor "tyske kristne" tilpassede deres tro til nationalsocialisternes verdenssyn og deres racistske og nationalistiske idealer.

"Vi er nødt til at skelne meget omhyggeligt her og lytte med følsomhed til tidens tegn – og til ånden, som åbenbarer sig i disse tegn: Hvilke af dem er evangeliets tegn, hvilke er ikke?"

Kardinal Koch slår fast, at det ikke er Kirkens mission at tilpasse sin uforanderlige lære til tidsånden, men at den må være tro mod Kristi lære til alle tider, gennem hele historien.

Congo

Hun støtter skolepiger i Congo.

Læs mere side 4.

Cambodia

Danske vietnamesere gør en forskel.

Læs mere side 5.

Høje Taastrup

Historien om et kloster.

Læs mere side 7.

Kirkelukninger

Status fra møde i Kolding den 28. marts.

Læs mere side 10.

Kardinal Reinhard Marx og kardinal Gerhard Müller (t.h.).

Argentina anerkender SSPX-gruppe

SYDAMERIKA Den argentinske gren af Piusbroderskabet (SSPX) har fået myndighedernes godkendelse som en "bispedømmeassociation" i henhold til kanon 298 i kanonisk lov. Anerkendelsen skyldes kardinal Mario Poli, ærkebiskop af Buenos Aires.

På anmodning af kardinal Poli har den argentinske regering anerkendt SSPX som en juridisk person inden for Den katolske Kirke og med anerkendelsen følger retten til at modtage økonomisk hjælp fra myndighederne. Det er første

gang at den traditionalistiske gruppe officielt er blevet anerkendt af et katolsk bispedømme.

Ved at anerkende SSPX som en katolsk association i henhold til bestemmelserne i kanonisk lov har kardinal Poli godkendt at Piusbroderskabets medlemmerne er en del af Kirken. Gruppens kanoniske status er dog fortsat problematisk fordi SSPX' biskopper og præster ikke har Den katolske Kirkes godkendelse til at forvalte sakramenterne. Men kardinal Polis gestus, som har særlig betydning

ved at finde sted i pave Frans' tidligere bispedømme, sender måske et signal om, at der blandt Kirkens ledere findes et ønske om at bringe den årelange splittelse mellem Piusbroderskabet og Kirken til ophør.

Biskop Guido Pozzo, sekretær for Den pavelige kommission *Ecclesia Dei* med ansvaret for den officielle dialog med Piusbroderskabet, er glad for løsningen i Argentina, men understreger samtidig at Vatikanet ikke har været involveret i sagen og at spørgsmålet om Piusbroderskabets præsters legitimitet til at forvalte sakramenterne fortsat er uafklaret. *NM*

KO mener

En barmhjertig og udstrakt hånd

Den 11. april offentliggjordes den pavelige bulle *Misericordiae Vultus* (Barmhjertighedens ansigt) forud for det ekstraordinære hellige år, der løber fra 8. december i år til 20. november 2016.

Pave Frans ønsker at Kirken i dette år skal leve ud fra Jesu ord i Lukasevangeliet: "Vær barmhjertige, som jeres fader er barmhjertig" (Luk 6,36). Det hellige år skal være "en nådens tid for Kirken og styrke de troendes vidnesbyrd og gøre det mere virkningsfuldt", hedder det i bullen.

Et heligt år skal fremme troens fornyelse og er forbundet med en særlig form for aflad. Traditionelt fejres hellige år hvert 25. år, og det sidste ordinære af slagsen blev udråbt af Johannes Paul II i forbindelse med det store jubilæum i 2000. Det forestående år er det tredje ekstraordinære hellige år siden Bonifatius VIII indførte fejringen i år 1300. De to andre blev fejret i 1933 (1900-året for Jesu død og opstandelse) og i 1983 (1950-året).

Barmhjertighed er det centrale og gennemgående begreb i *Misericordiae Vultus* og målet er, at de troende skal fordybe sig i hvordan de i praksis kan udleve og vise barmhjertighed; de må "vække deres ofte slumrende samvittighed for fattigdommens drama", skriver paven. Frans har valgt at lade barmhjertighedens år begynde 8. december, som er 50-årsdagen for afslutningen på 2. Vatikankoncil (1962-65): "Dengang blev mure revet ned, som alt for længe havde lukket Kirken inde i en privilegeret fæstning", erklærer han. I bullen udtrykker Frans også håb om en uddybet dialog mellem religionerne. Også jødedommen og islam fremstiller barmhjertigheden som en af Guds vigtigste egenskaber, nævner han.

Men hvorfor fejre et barmhjertighedens år i dag? Ganske enkelt fordi Kirken i en tid med store historiske forandringer er kaldet til på en mere tydelig måde at vise og være tegn på Guds tilstedeværelse og nærhed i verden. Kirken har brug for at genopdage sin mission om at være et tegn og redskab på Guds nåde. Året skal ikke blot være et synligt tegn og en udstrakt hånd mod vor næste, især mod de lidende, de ensomme og forladte, dem som synes uden håb om at blive tilgivet eller som ikke føler Guds kærlighed.

Vi må også hver især erfare glæden ved at være fundet af Jesus; den gode Hyrde, som er kommet for at opsøge de fortabte får. I barmhjertighedens år at modtage hans kærlighed, når han bærer os på sine skuldre og fører os tilbage til sin Faders hus. Et år for at blive berørt af Jesus Kristus og forvandles af hans barmhjertighed, så vi selv kan blive barmhjertighedens vidner.

Denne tid er en tid til barmhjertighed, skriver paven, en gunstig tid til at læge sår, en tid til ikke at trættes over at møde alle dem, der venter på at se og med deres egne hænder røre tegnene på Guds nærhed, en tid som tilbyder alle en vej til tilgivelse og forsoning.

Niels Messerschmidt

Paven proklamerer et ekstraordinært heligt år

Temaet for året er Guds barmhjertighed.

JUBELÅR Pave Frans har proklameret et ekstraordinært heligt år, der begynder 8. december i år og slutter på Krist Konges fest 20. november 2016. Temaet for dette år er Guds barmhjertighed – noget paven ønsker Kirken skal genopdage og omsætte i praksis.

Guds barmhjertighed har været temaet for Frans' pontifikat og det indgår i hans biskoppelige valgsprog, som er hentet fra Skt. Bede: "*miserando atque eligendo*" (ved at have barmhjertighed og ved at vælge).

Under det ekstraordinært hellige år vil søndagsmessens læsninger i det almindelige kirkeår blive hentet fra Lukas, kendt som "barmhjertighedens evangelist" sammen med initiativer arrangeret af Det pavelige råd for Nyeangelisering, som arrangerer året.

Hellige år, også kaldet jubelår, er sjældne begivenheder i Kirkens liv; det sidste fandt sted under den hellige Johannes Paul II's pontifikat i 2000. Ordinære hellige år markeres hvert 25. år, mens et ekstraordinært heligt år kan proklameres for at markere en bestemt begivenhed.

Hvor stammer traditionen fra?

Skikken udspringer af en gammeltestamentlig tradition; i 3. Mosebog 25, 9–11 fortælles det at hver 50. år var viet til Gud. Et heligt år markerer begyndelsen på en 49-årig cyklus og det 50. år er med andre ord næste hellige år.

Pave Bonifatius VIII indførte traditionen i år 1300. Blandt pilgrimmene i Rom opstod i 1299 rygtet, at alle, der besøgte Peterskirken næste år, ville opnå fuld aflad. Paven billigede det og proklamerede, at år 1300 skulle være et heligt år. Han besluttede samtidig at hvert hundrede år skulle være et heligt år.

Den hellige pave Johannes Paul II knæler efter at have åbnet Porta Sancta ved begyndelsen af det hellige år i 2000. Foto: Vatikanet.

Nogle få år senere kom der henvendelser til Clemens VI om at frekvensen var for sjælden til at alle havde mulighed for at opleve et heligt år i deres levetid, og han ændrede derfor frekvensen til hvert 50. år. Samtidig gjorde han det muligt at man også kunne opnå fuld aflad i Laterankirken og Skt. Paul uden for Muren.

Omkring 1389 ændrede pave Urban VI frekvensen til hvert 33. år i henhold til traditionen om at Jesus Kristus var 33 år gammel, da han døde. Bonifatius IX proklamerede, at det næste hellige år skulle være i 1390 og tilføjede Santa Maria Maggiore – samt en række kirker uden for Rom – til listen over kirker, hvor man kunne få fuld aflad.

I 1470 ændrede Paul II frekvensen til de nuværende 25 år, og hans efterfølger Sixtus IV besluttede at et heligt år skal begynde den 24. december i det foregående kalenderår og slutte den 24. december i det hellige år.

I det hellige år valfarter mange pilgrimme til de hellige steder i Rom (de syv valfartskirker) og deltager i religiøse arrangementer, også i de lokale kirker. Starten på året markeres ved at paven åbner den tilmurede hellige dør, *Porta Sancta*, i Peterskirken; denne dør holdes åben og mures først til ved årets afslutning.

Det hellige år bliver i 2025. Det er også forventet, at 2033 bliver et ekstraordinært heligt år på grund af 2000-års markeringen for den traditionelle datering af Kristi død.

I alt har der været 26 hellige år i Kirkens historie – det sidste ekstraordinært hellige år blev proklameret af den hellige pave Johannes Paul II i 1983.

NM

Blodrelikvie blev flydende under Frans' besøg i Napoli

Sidste gang det skete under en paves tilstedeværelse var i 1848.

RELIKVIE Blodet fra den hellige Januarius, biskop og martyr og Napolis skytshelgen, som opbevares i en ampul i byens katedral og normalt er størknet, blev delvist flydende da pave Frans kysede relikviet under sit besøg i den syditalienske by.

Ifølge nyhedsbureauet AFP sagde kardinal Crescenzo Sepe af Napoli, da han fremviste ampullen for den pavelige delegation: "At blodet er delvist flydende viser at Sankt Januarius elsker vor pave og Napoli". Hertil svarede pave Frans: "Biskoppen har netop meddelt os, at

blodet er delvist flydende. Så vi ser at helgenen kun elsker os halvt. Vi må derfor omvende os mere så han kommer til at elske os mere!"

Sidste gang blodet blev flydende under en paves tilstedeværelse var i forbindelse med Pius IX' besøg i katedralen i 1848. Fænomenet indtraf ikke, da den hellige pave Johannes Paul II besøgte Napoli i 1979 og heller ikke da Benedikt XVI besøgte byen i 2007.

Sankt Januarius (død ca. 305) var biskop under kejser Diokletian. Hans regeringstid var præget af mange

kristenforfølgelser og henrettelser. Da biskoppen fik at vide, at kristne i Pozzuoli var dødsdømte, tog han med det samme af sted til havnebyen vest for Napoli, hvor han forsøgte at få dem frigivet. I stedet blev Januarius selv dømt til døden og kastet for løverne i byens arena, men ifølge legenden lagde løverne sig på knæ for ham og slikkede hans tæer. Biskoppen blev derfor forsøgt brændt levende i en stor ovn, men da man senere åbnede ovndøren fandt man ham siddende levende og uskadt inde i ovnen. Til sidst blev han halshugget.

Ifølge legenden samlede en kristen kvinde noget af hans blod op i en lille flaske, som nu opbevares i katedralen i Napoli. Denne relikvie vises frem tre gange om året, når substansen på forskellige tidspunkter bliver flydende. Fænomenet er blevet omhyggeligt undersøgt og synes utvivlsomt at finde sted.

NM

Paven kysser relikviet, som skulle indeholde den hellige Januarius' blod, i overværelse af kardinal Crescenzo Sepe af Napoli. Foto: Huffingtonpost.

Storbritannien: 170.000 embryoner destrueres hvert år

Opgørelser afslører en "hensynsløs destruktion i industriel målestok"

Tekst: Niels Messerschmidt

IVF-BEHANDLING I Storbritannien destrueres der hvert år næsten 170.000 embryoner som følge af IVF-behandling (In Vitro Fertilisering, populært kaldet reagensglasbehandling). Det fremgår af nye opgørelser. Da man begyndte at føre disse opgørelser tilbage i 1990 lå tallet på seks; i 2013 lå tallet på 169.644 embryoner og tallet har været stigende over hele perioden på nær tre år.

Avisen *Catholic Herald* skriver, at de britiske myndigheder i denne periode har givet tilladelse til at i alt to millioner embryoner blev destrueret. Det får Lord David Alton, katolik og medlem af overhuset, til at kalde det for "en hensynsløs destruktion i industriel målestok" og "et svigt i respekten for og beskyttelsen af menneskelivet i dets tidligste faser".

Princippet i IVT-behandlingen er at

stimulere ægdannelsen ved hjælp af en hormonbehandling, så der modnes flere æg. Herefter tages æggene ud af æggestokkene og befrugtes i laboratoriet enten ved at der tilsættes cirka 100.000 sædceller til hvert æg (almindelig IVF) eller ved at en enkelt sædcelle indføres direkte i ægget (mikroinsemination). To til tre dage efter lægges et eller to befrugtede æg tilbage i livmoderen. De resterende befrugtede æg nedfryses til senere brug eller anvendes i forskningøjemed. Når tidsgrænsen (typisk fem år) for opbevaring af nedfrosne embryoner er overskredet, destrueres de – det samme gælder æg, der viser sig at være bærer af et defekt gen, som forårsager en arvelig sygdom.

"Britisk lovgivning og videnskab anerkender, at menneskeligt liv begynder ved undfangelsen. Derfor har skiftende

regeringer sagt at menneskelige embryoner skal behandles med respekt og ikke bør anvendes, hvis der findes alternativer. Hvordan kan dette forenes med en hensynsløs destruktion på industrielt niveau?", spørger Lord David Alton og fortsætter: "Den manglende respekt og beskyttelse af menneskelivet i dets tidligste stadier fører til en manglende respekt for livet på alle de andre trin".

Omkring fem procent af alle danske børn fødes i dag efter behandling med IVF-teknik.

Katolik og medlem af det britiske overhus, Lord David Alton, klandrer Storbritannien for ikke at gøre nok for at respektere og beskytte menneskeliv i dets tidligste faser. Foto: plus.google.com.

Ærkebispedømmet New York introducerer kirkeligt lederprogram

Lederprogram henvendt til lægfolk skal frigøre præsterne til det pastorale arbejde.

EFTERUDDANNELSE I forsøget på at lette mængden af daglige administrative opgaver, som højst sandsynligt vokser i takt med sognesammenlægningerne og som følge af at præsterne skal betjene stadig større menigheder, har ærkebispedømmet New York introduceret et uddannelsesprogram, som skal give lægfolk en formel træning i kirkelig ledelse.

Det 2-årige onlinebaserede uddannelsesprogram er udviklet i fællesskab med Villanova universitets afdeling for Kirkeledelse og Forretningsetik. Ærkebispedømmet vil indskrive 50 personer, som efter endt uddannelse kan kalde sig Master i kirkelig ledelse.

Beslutningen om at introducere programmet kommer efter at New Yorks ærkebispedømme har omlagt godt hundrede sogne, hvilket har resulteret i mindst 55 nye sogne og snesevis af sogne, som skal lukke.

Ærkebispedømmet taler om et nødvendigt tiltag for bedre at kunne betjene alle katolikker og for at kunne imødegå forskellige uddannelsesmæssige og velgørende behov.

Kardinal Timothy Dolan, ærkebiskop af New York, har tidligere sagt, at kursændringer skal frigøre præsterne til mere pastoralt arbejde og ikke til at beskæftige sig med "at udskifte kedler og utætte tag i

150 år gamle sogne, som kun er en tredjedel fyldt om søndagen".

Det er ærkebispedømmets håb, at uddannelsen af nye kirkelige administratører kan være med til at styrke katekesen og andre aktiviteter i sognet for herved bedre at kunne tiltrække og fastholde søgnebørnene.

Villanova universitetet begyndte i 2008 at tilbyde masteruddannelser i kirkelig ledelse og de uddanner mindre end tyve studerende årligt. Pensum indeholder bl.a. regnskabsaflæggelse, fundraising, personalepleje, civil- og kirkelov, og strategisk planlægning.

Ærkebispedømmet New York regner med at hente potentielle studerende – men ikke udelukkende – fra en pulje af nuværende kirkelige frivillige, som er interesseret i en anden karriere. Forventningen er, at når man først er uddannet vil kirkelige administratører vende tilbage til at arbejde i et ærkebispedømmesogn, selv om der ikke gives nogen jobgaranti.

NM

Ønsker alle kirker på den arabiske halvø revet ned

Saudi Arabiens øverste religiøse leder gentager tidligere opfordring.

ARABIEN Stormuftien af Saudi Arabien har opfordret til at alle kirker på den arabiske halvø rives ned. Han hævder at dette skridt er i overensstemmelse med islamisk lov.

Den øverste sunnimuslimske gejstlige, sheik Abdul Aziz bin Abdullah, sagde til en delegation fra Kuwait midt i marts, at det var "nødvendigt at nedrive alle kirker i området", ifølge *Arabian Business'* hjemmeside.

Sheiken er leder af Det øverste Råd for Ulema [islamiske lærde] og for Den stående komité for videnskabelig forskning og udstedelse af Fatwaer. Han betragtes som den højeste embedsmand inden for

religiøs lov i det sunnimuslimske kongedømme.

I februar luftede det kuwaitiske parlamentsmedlem Osama Al-Munawer planerne om at fremsætte et lovforslag, der kræver at alle kirker i landet rives ned. Al-Munawer præciserede senere at forslaget kun skulle gælde nye kirker, mens gamle ville få lov til at blive stående.

Golfområdet er hjemsted for omkring 2 millioner kristne migrantarbejdere, og nye kirker er blevet opført for at betjene dem. Der lever omkring 1,5 million katolikker i Saudi Arabien, men her er det strengt forbudt at opføre kirker. NM

Kort nyt

Mere end 1.000 missionærer dræbt siden 1980

STATISTIK Ifølge Kongregationen for folkenes evangelisering, Propaganda Fide, er mindst 1.062 katolske missionærer blevet dræbt siden 1980.

Opgørelserne viser, at 115 blev dræbt i 1980'erne og 604 i løbet af 1990'erne; mindst 248 missionærer forsvandt under folkemordet i Rwanda, Afrika, i 1994.

Bønnemaraton for Verdensungdomsdagene

UNGDOM Verdensungdomsdagene i Krakow, Polen, den 26.-31. juli 2016 nærmer sig og unge fra hele verden er ved at forberede sig til den største internationale ungdomsbegivenhed i Kirkens liv.

Arrangements officielle hjemmeside står sammen med spanske sociale medier bag et virtuelt bønnemaraton kaldet 'May Feelings'. På www.mayfeelings.com/prayforwyd angiver et kort hvor i verden unge beder for Verdensungdomsdagene. Ved at oprette sig som bruger har man mulighed for på sitet at dele sine bønner med andre.

Paven besøger FN

USA Generalsekretær Ban Ki-moon oplyser, at pave Frans FN's hovedkontor i New York den 25. september i år. "Generalsekretæren hilser pave Frans' besøg velkommen som en vigtig begivenhed i løbet af det historiske år, hvor FN markerer sit 70-års jubilæum og hvor medlemsstaterne skal træffe vigtige beslutninger om bæredygtig udvikling, klimaforandringer og den fremtidige fred og menneskelig velstand". Under sit besøg vil paven tale i FN's generalforsamling og mødes privat med generalsekretæren og generalforsamlingens formand.

Hvem i dit lokalområde har brug for hjælp eller fællesskab? Caritas' Diakonipulje er til aktiviteter for mennesker i Danmark, der har brug for støtte i livet. Se hvordan du søger på www.caritas.dk

Foto: Lisbeth Rütz

Hun er med til at gøre en forskel i Bukavu

Watotoprojektet hjælper over 300 piger i skole.

Tekst: Lisbeth Rütz

UDVIKLINGSARBEJDE En gang om måneden mødes en flok mennesker i Sankt Andreas Kirke i Ordrup og i Sankt Knud Lavard Kirke i Lyngby. De mødes til messen, spiser en dejlig middag bagefter og ser film. De penge, der kommer ind til middagene, går til Watoto skoleprojektet, der hjælper over 300 piger i Congo med deres skolegang.

Watotoprojektet støtter piger på pigeskolen i Bukavu i Østcongo. Fra januar til juni sidste år støttede Watoto ca 313 piger i tre 1. klasser og tre 4. klasser. Fra september til december støttede man 300 piger, der nu gik i 2. og 5. klasse.

Francine er en af de faste støtter på projektet. Hendes mor Adrienne startede i 2010 Watoto skoleprojektet sammen

med andre medlemmer af Sankt Therese og Sankt Andreas menigheder. Hun er stolt af sine rødder i Congo.

”Jeg betragter mig selv som verdensborger – for jeg er ikke helt dansk og ikke helt congoleser. Jeg er taknemmelig for min baggrund i Congo, men elsker Danmark. I Danmark får alle en chance for en uddannelse – det er en værdi der burde være universel”, siger Francine, der har travlt med studierne på CBS, hvor hun lige nu er i gang med at tage en uddannelse på engelsk i management og innovation. Fremtidsvisionen er et job i en af de danske virksomheder der arbejder på det afrikanske marked.

Det er nemlig først nu, at virksomhederne herhjemme begynder at få øjnene op for de muligheder, der faktisk ligger i at arbejde med Afrika, mener Francine. Hun ser også Afrika som mulighedernes kontinent, som et sted hvor det rykker mange steder, hvor man bliver trænet i at tænke kreativt og hvor man for små midler eksperimenterer med grøn energi.

Hun lægger ikke skjul på, at Kirken har betydet rigtig meget for, at hun faldt til i Danmark. Mens hun boede på flygtningecentret i Skjern lærte hun Benny Blumensaat at kende. ”I Kirken mødte jeg en hel palet af nationaliteter – det var godt for mig. På Øm mødte jeg unge katolikker fra hele verden”, fortæller Francine, der tog 1. g i Herning, før hun rykkede teltplæne op og flyttede til København, hvor hun tog resten af gymnasiet på Niels Steensens Gymnasium.

I 2013 var Francine i Congo, hvor hun besøgte Kashumo pigeskolen i Bukavu i Kivuprovinen for at besøge projektet.

”Gang på gang fik jeg at vide du skal huske at sige tak til alle i Danmark”, siger Francine, der fortæller, at besøget var lidt af en øjenåbner for hende. Det er barsk at gå i skole i Congo. Der kan være op til 70 elever i en klasse, og skolen er lukket land for dem, der ikke har råd til skolepengene. Mange af de store piger har ikke rigtig tid til at lave lektier, fordi de skal hjælpe til derhjemme.

Tidligere forsvandt mange af pigerne fra skolen efter 4. klasse. Nu har det vist sig, at den årgang, som Watotoprojektet har støttet lige fra 1. klasse, har klaret sig rigtig godt. Aldrig har man haft så mange elever i 5. klasse som nu. Flere elever betyder mere pladsmangel på skolen.

Derfor er der nu planer om bedre toiletfaciliteter og to nye skolebygninger med flere klasseværelser og rum til computerundervisning. Projektet kostede i 2014 ca 200.000 dollars, og Watoto vil ansøge andre organisationer om penge til byggeriet, fortæller projektets årsrapport for 2014. Kontakten mellem Danmark og Congo er tæt. Man følger hele tiden med i, hvad der foregår via skolesekretærernes rapporter og man bruger den lokale viden.

Nyeste knopskydning på projektet er Watotogruppen, som menighedsrådsmedlem Petrea Hannibal startede i september sidste år i Sankt Knud Lavards Kirke i Lyngby. Og det er ikke bare i Congo, man lærer mere.

”Min datter lærer kærlighed og menneskelighed af Watoto, og hun lærer at tænke på at hjælpe andre. Det er noget med basal medmenneskelighed, noget med at passe på hinanden. Der er meget læring i det her. Mennesker vil gerne hjælpe, hvis der er en mulighed for det”, siger Francine.

Watoto skoleprojekts bankkonto er Nordea reg. nr. 2135 kontonummer 0756-466-266

Hvis man er interesseret i at vide mere om skoleprojektet i Congo – skriv til watotoskoleprojekt@gmail.com.

Francine sammen med skoleinspektøren foran skolen i Bukavu.

Francine sammen med nogle af skolens elever.

Skal du med på sommerlejr?

Tilmeld dig på duk.dk og vær del af en fantastisk uge på Ømborgen, fyldt med bøn, sjov og selvfølgelig en masse dejlige oplevelser!

hvor to eller tre er forsamlet i mit navn, dér er jeg midt iblandt dem
DUKs årstema 2015 Matt. 20:18

BØRNELEJR
7-10 år
29. juni - 4. juli

MAXILEJR
13-15 år
11. - 18. juli

MIDILEJR
10-12 år
4. - 11. juli

JUNIORLEJR
16-18 år
18. - 25. juli

Sommerlejrene '15 støttes af
bonifatius werk

Sommerlejrene '15 arrangeres af
DANMARKS UNGE KATOLIKKER
DUK

Plakaten er designet af

Græsrodsarbejde i Cambodias jungle

Danske vietnamesere river to uger ud af kalenderen på frivilligt arbejde.

Tekst: Niels Messerschmidt. Foto: Chi Le m.fl.

HJÆLPEARBEJDE Vil du være med til at gøre en forskel og bruge to uger af din sommerferie på frivilligt arbejde i en primitiv lægeklinik midt i Cambodias jungle og undervise landsbyens børn i engelsk – og i øvrigt selv betale for transporten og forplejningen? Disse spørgsmål stillede Vietnamesisk Team (VT) under Danmarks Unge Katolikker

sine medlemmer sidste sommer og det ville mange unge vietnamesiske katolikker rigtig gerne. Faktisk så mange at de oprindelige 20 pladser blev overtegnet på lidt over en halv time!

”Det har vi aldrig været ude for før”, forklarer Martin Khoa Anh Nguyen fra arrangørgruppen: ”Da vi fandt ud af, at efterspørgslen var så stor og mange

Den nyuddannede læge Chi Le (siddende) har tidligere arbejdet som frivillig i landsbyen Po Thum. Hun er en af initiativtagerne til sommerens tur.

Selv om salesianske ordensfolk gør et stort arbejde for at forbedre forholdene i landsbyen Po Thum og omegn, er området stadig præget af stor fattigdom.

gerne ville med på turen, udvidede vi med yderligere ti pladser og de blev også revet væk”.

De 30 unge vietnamesere, anført af en gruppe på fem ledere, skal blandt andet undervise skolebørn, arbejde i en primitiv lægeklinik, opføre hytter og være med til at uddele ’daglige fornødenheder’ i form af ris, nudler og sukker til de fattigste familier. Stedet er landsbyen Po Thum lidt vest for hovedstaden Phnom Penh, hvor en gruppe amerikanske-vietnamesiske salesianere i længere tid har undervist fattige cambodianere og vietnamesiske flygtninge.

Martin Khoa Anh Nguyen forklarer, at initiativet til den kommende tur kommer fra den nyuddannede læge Chi Le, der udover at være et kendt ansigt inden for børne- og ungdomsarbejdet blandt vietnamesere her i landet selv har arbejdet som frivillig i Po Thum, og sidste år var hun sammen med to venner med til at oprette en primitiv lægeklinik.

”Chi Le har det netværk, man skal bruge dernede og Vietnamesisk Team har så koblet sig til arrangementet og tilbyder unge at tage derned for at hjælpe”, forklarer Martin og nævner, at Vietnamesisk Team er den største gruppe under Danmarks Unge Katolikker og typisk har 3-400 deltagere på årets forskellige lejre.

Skolen som omdrejningspunkt

Det var den i USA boende vietneser, salesianeren Frère Phong, som for nogle år siden opførte en skole i landsbyen Po Thum. I Cambodia er der ikke tradition for, at fattige forældre sender deres børn i skole og derfor tilbød Frère Phong børnene et gratis måltid mad for at få dem til at komme i skole og fx en cykel, hvis de havde været der i hele forløbet.

”Frère Phong har tidligere besøgt vores bispedømme i forbindelse med et VT-arrangement. Det er herigennem, at Chi Le, som i mange år har siddet i VT’s udvalg, lærte ham at kende og tog imod hans opfordring til at komme og etablere en lægeklinik i Cambodias jungle”, siger Martin Khoa Anh Nguyen.

Indbyggerne i Po Thum er som nævnt fattige cambodianere og vietnamesiske flygtninge. Sidstnævnte er flygtet fra det kommunistiske styre i nabolandet og lever typisk i enklaver i Cambodia uden at være integreret med lokalbefolkningen. Nogle af dem er katolikker, oplyser

Martin; men det er ikke en betingelse for at modtage hjælp.

Blandt arrangørgruppens fem ledere, som til sommer tager til Po Thum, er også en nyuddannet skolelærer, som har erfaring med frivilligt arbejde i udlandet. Han skal sammen med nogle af de øvrige deltagere undervise de flere hundrede skolebørn i engelsk, mens andre primært vil gå til hånd med mere fysisk arbejde, idet det er planen, at gruppen skal opføre mindst tre hytter til landsbyens fattigste beboere. Endelig vil nogle deltagere skulle arbejde i lægekliniken, hvor salesianske ordenfolk holder styr med uddelingen af medicin, så de mest trængende tilgodeses først.

Vær med til at hjælpe

Som det er kutymen ved de herboende vietnamesiske katolikkers nytårsfest, bruger man anledningen til at indsamle midler til diverse projekter. I år samlede man penge ind til projektet i Cambodia. Derudover, oplyser Martin Khoa Anh Nguyen, har arrangørgruppen henvendt sig til folk i deres netværk ligesom man har iværksat en indsamlingskampagne under navnet ’Cambodia 2015 – Vil du gøre en forskel?’. Endelig har gruppen henvendt sig til en række store erhvervsvirksomheder og fx har Lego-koncernen doneret kasser med legoklodser til skolen i Po Thum.

”Vi er glade for alle bidrag, men er mest interesserede i penge, for det koster næsten 12.000 kroner at opføre en hytte. Selv om der naturligvis er tale om et meget simpelt hus betyder en sådan hytte rigtig meget for de fattige”, forklarer Martin Khoa Anh Nguyen.

Han slutter med at pointere, at de indsamlede midler ubeskåret går til de forskellige projekter i Po Thum, og altså ikke skal finansiere gruppens egne udgifter. Hver eneste deltager betaler nemlig selv af egen lomme for rejse, forplejning m.m.

Vil du gøre en forskel?

Vi har hænderne og viljen til at gøre arbejdet, hedder det i indsamlingskampagnen. Vil du hjælpe os med midlerne? Du kan støtte arbejdet i Po Thum i Cambodia ved at indbetale et beløb – stort som småt – på konto nr. 6845-0000215097.

Fattige familier i Cambodia har ikke tradition for at sende deres børn i skole. Et gratis måltid mad er en af måderne at få dem til at komme i skole.

En bog man lever med

”Skjul dig ved bækken Kerit. Livet i Karmel” er en konkret vejledning i livet med Gud.

Tekst: Kirsten Krog

SPIRITUALITET I karmelklostre har man siden 1736 haft en lille bog til vejledning for novicer. Meget i den er selvfølgelig præget af den tid, den blev skrevet i; men den var også fuld af værdifuld vejledning. Med udgangspunkt i den skrev Wilfrid Stinissen derfor på opfordring af søstrene i Danmark og Sverige en opdateret vejledning med titlen ”Skjul Dig ved bækken Kerit. Livet i Karmel”, som også er udkommet på dansk på forlaget Ave Maria. Bogen er tænkt som vejledning til novicer og munke og nonner i karmelklostrene, og meget i den er specifik vejledning for klosterfolk. Men den er også ment som vejledning for sekularkarmelittere og for alle, der ønsker at leve Gud nær, hvad enten de i forvejen er inspireret af karmelitisk spiritualitet eller ikke.

I ”Skjul Dig ved bækken Kerit” finder man megen og god konkret vejledning til kristenlivet og klosterlivet. Bogen er meget lettilgængelig, opdelt i små afsnit eller sentenser i en række kapitler, og jeg vil tro, at alle kan finde hjælp i den til at komme dybere ind i tros- og bønslivet.

Særligt vil jeg fremhæve kapitlet om ”Indre bøn og kontemplation”, som har en dybde og samtidig enkelthed, der kan hjælpe den bedende til at slippe al krampagtighed i bønne. Blandt andet skriver Stinissen: ”Hvis bønne trods alle forsøg føles helt mislykket, kan du under alle omstændigheder takke Gud for, at han lærer dig, at bønne ikke er noget du kan, men som du får, når han vil det. Han lærer dig, at du er helt afhængig af ham” (s. 54), og videre ”Det du ikke har, kan du bede om. ”Bed, så skal I få”, siger Jesus (Matt. 7,7). Der findes intet som Jesus hellere vil give end netop kærlighed. [...] En bøn om tro, håb og kærlighed bliver altid bønne. Du glæder Gud ved at bede om det han allerhelst vil give” (s. 55). Dermed bliver bøn ikke præstation, men overgivelse.

Også kapitlet ”At læse bibelen – Lectio Divina” bør fremhæves. Udover at være en konkret vejledning i forskellige måder, man kan læse Bibelen på, er dette kapitel fyldt med præcise formuleringer om Bibelen og Jesus og deres sammenhæng. Blot for at give et par eksempler: ”Som

kristen ved du, at hele Bibelen er en tolkning af det ene Guds ord, som Sønnen, Kristus er. På hver eneste side er det ham du møder”. Eller igen om Jesus: ”Det er ham som udgør Skriftens enhed, eftersom hele Skriften taler om ham. Han er Skriften eneste ekseget. Søg derfor altid Kristus, når du læser Bibelen.”

Af andre afsnit, der har lige stor relevans for ordensfolk som for lægfolk, kan nævnes kapitlerne om eukaristien, tidebønne, åndelig læsning, samvittighedsransagelse og skriftemål.

Men også de kapitler, – der mere specifikt er for folk, som lever klosterliv – kan være til vejledning og hjælp for alle, der lever med Gud.

Et eksempel på det sidste er kapitlerne ”Livet i fællesskabet” og ”Kærlighed til næsten”, hvor man umiddelbart kan skifte ”kommunitet” eller ”klosterlivet” ud med ”menighedslivet” og ved at følge rådene i kapitlerne få et meget bedre og kærligere miljø i menighederne. Tag blot rådene: ”Elsk dine søstre eller brødre og tak ofte Gud for hver enkelt af dem.” (s. 191), ”Giv ikke efter for irritation, men betragt allerede den første impuls som en opfordring til at øve dig i sagmodighed. Glem ikke, at du selv irriterer andre, ofte uden at du aner det” (s. 200), eller ”Du ved aldrig, hvad der foregår i et menneskes hjerte og hvorfor det menneske handler som det gør. Den synd du begår ved at dømme en broder er i virkeligheden større end den synd han har begået” (s. 201).

Som anmelder har jeg ikke haft mulighed for at følge bogens indledende opfordring til ikke at læse bogen i et stræk, og jeg er godt klar over, at jeg derfor er gået glip af noget af dybden i den. Alligevel har læsningen været en glæde, ja jeg må sige, at jeg, selvom jeg ikke tilhører bogens primære målgruppe, længe har savnet netop en sådan bog, og andre vil sandsynligvis opleve det samme. Så køb bogen og lev med den.

Wilfrid Stinissen: *Skjul Dig ved bækken Kerit. Livet i Karmel*, Forlaget Ave Maria, 261 sider.

”Bøger har deres skæbne ...”

Når katolske bøger finder nye hjem.

Tekst: Helge Clausen

BIBLIOTEKER ... siger et bevinget ord af den romerske forfatter Terentianus Maurus fra ca. år 200. Det vil mange nok kunne nikke bifaldende til, bortset fra at ordet ’skæbne’ ikke har noget at gøre i en katolsk sammenhæng, hvor vi hellere taler om Guds Forsyn og menneskets frie vilje.

Bispedømmets teologiske bibliotek, Sankt Andreas Bibliotek, har mange bøger, hvis vej til biblioteket har været kroget og dramatisk. Et eksempel er Selvas Danicas, skrevet af bibliotekets grundlægger, den spanske gesandt Bernardino de Rebolledo, og trykt i København i 1655. Den havde biblioteket ikke, før en amerikansk professor i botanik i 2007 tilbød, at vi kunne købe hans eksemplar. Hans kone havde ved googling fundet Rebolledos navn i forbindelse med mit. Bogen havde tilhørt den indiskfødte professors bedstefar. I hans hjemby (Calicut i Kerala-provinsen) havde der i årene 1752-1796 været et dansk handelskompagni, som

havde forbindelser til den danske koloni Trankebar (1620-1845). Måske har bogen været medbragt fra København af en dansker, der har efterladt den derude?

Sådan fik Selvas Danicas et nyt og nok mere relevant og sikkert hjem. Bogen blev for øvrigt fremvist til de 43 gæster ved bibliotekets 367-års fødselsdag den 14. marts.

Sankt Andreas Bibliotek anskaffer, opbevarer og udlåner bøger, sådan som de fleste biblioteker gør. Men herudover er biblioteket bevidst om nogle kulturbevarende opgaver. Én af dem er at bidrage til at skaffe katolske bøger nye, gode hjem, hvis ejerne ikke længere kan eller magter at tage vare på dem. Vigtigst er naturligvis de danske, katolske bøger og andre publikationer, fordi mange af dem er trykt i små oplag og dermed nemt kan forsvinde. Den første katolske salmebog i Danmark efter reformationen, Samlung gestlicher Gesänge, trykt i København i 1773, findes så vidt vides kun i ét eksemplar.

I de senere år har biblioteket derfor assisteret ved nedlæggelse eller reduktion af katolske biblioteker herhjemme. I nogle præstegårde har der i tidens løb ophobet sig mange bøger, som ikke længere bruges af præsterne eller menigheden. Det kan være et gammelt menighedsbibliotek eller bøger, som forskellige præster har anskaffet. Frem for at kassere disse bøger er der efter anmodning kommet en ekspert fra biblioteket, og bøgerne er blevet gennemgået og sorteret. Nogle (især de katolske) var af interesse for biblioteket, andre (især de ikke-katolske) kunne måske sælges til antikvarboghandlere, mens resten kunne foræres væk eller kasseres som værdiløse. Noget lignende gælder for biblioteker i klostre og ordenshuse. En tredje gruppe er private katolikkers (forskere og bogsamlere), hvor arvingerne måske ikke ved, hvad de skal stille op med bøgerne.

På denne måde har biblioteket hjulpet med at skaffe mere plads i flere præstegårde, et tidligere kloster og nogle private hjem. I alt drejer det sig om ca. 30.000 bind. Hvad biblioteket ikke havde i forvejen, er indgået. Resten er blevet solgt til fordel for biblioteket; køberne har primært været danske katolikker.

Overskriftens bevingede ord er for øvrigt ikke fuldstændigt. Det citeres ofte

Helge Clausen fortæller om SAB's historie. I anledning af bibliotekets 267. fødselsdag er Rebolledos portræt udsmykket med en krans. Foto: Lisbeth Rütz.

på denne måde, men i sin helhed lyder det: Bøger har deres skæbne, alt efter læserens fatteevne (*Pro captu lectoris habent sua fata libelli*).

Katolsk børne- bogspris til norsk forfatter

Stian Hole får prisen for ”Annas himmel”.

BØRNEBOG Den norske forfatter og illustrator Stian Hole har modtaget

Den tyske Bispekonferences børne- og ungdomsbogspris for bogen ”Annas himmel”. Under ledelse af hjælpebiskop Robert Brahm fra Trier blev bogen udvalgt blandt 230 titler fra 69 forlag.

Bogen fortæller i korte, intense tekster om Anna, der lige har mistet sin mor. Anna og faderen er ved at forberede sig på at tage til begravelse i kirken, mens Anna stiller faderen spørgsmål om Gud og moderens død. Bogen har vakt opsigt

på grund af sine tegninger, der for den opmærksomme læser er ekkoer af hovedværker i verdenskunsten.

Stian Hole blev internationalt kendt med bogen ”Garmans sommer”, der fik den vigtigste norske litteraturpris Brageprisen og den

tyske pris for ungdomslitteratur i 2010.

Annas himmel får prisen for at tematisere komplicerede teologiske spørgsmål på et kunstnerisk højt, men alligevel børnevenligt plan, hedder det i begrundelsen for prisen.

Biskop Gebhard Fürst vil overrække prisen den 19. maj til Stian Hole ved en højtidelighed i Osnabrück.

LR

BOFÆLLESSKAB Hist hvor vejen slår en bugt ligger den gamle smedje i Høje Taastrup. De fleste katolikker på Vestegnen kender den, for her boede assumptionssøstrene fra 1982 til 2011. Men huset kan også fortælle en historie om, hvordan klostertanken lever videre på stedet i en ny og livskraftig form.

Bed and breakfast? Psykologpraksis? Oldekolle? Der var mange om budet, og idéerne stod i kø, da de første købere til klosteret meldte sig. Men søstrene ville helst sælge klosteret til et kristent formål. En af dem, der stod i kø for at købe Klostergården, var Hans Erik Friberg. Han havde drevet et mindre firma, der arbejdede med indretning af børnehaver og vuggestuer i Danmark og Norge. Firmaet kørte godt; men i september 2009 solgte han det. Han oplevede tydeligt Guds ledelse som en indre stemme, der sagde til ham – det er en gave, en ny mulighed jeg giver dig. Og han solgte i tillid til, at Gud ville vise vej.

Længslen efter noget mere

”Jeg længes efter noget mere i mit liv, ikke fordi jeg er utaknemmelig – jeg vil bare gerne ha’ et dybere fællesskab og kendskab til dig Herre”, blev han ved med at tænke og formulere. Længslen blev ledetråden. Han søgte en anden livsførelse, hvor man ikke lever i tidsånden med gudstjenesten som appendiks, en livsform med mere kærlighed og fællesskab. Men hvordan det præcist skulle ske, vidste han ikke. Månederne gik og frustrationen steg. På en af mange ture i skoven fornemmede han, at Helligånden fik ham til at fokusere på kærligheden. En dag gik det op for ham – ”jamen jeg leder jo efter et moderne kloster” – et sted med et kærligt, helbredende, skabende fællesskab – et sted hvor discipelskabet ville få dybere betydning. Giv mig et kloster, begyndte han at sige til Gud.

Han begyndte at google efter klostre til salg, fandt en ruin i Sverige og troede, han var på gal kurs. Du er også for skør, sagde han til sig selv – et kloster! Han søgte videre og bad, og han kaldte på Jesus i skoven den 18. november 2010 – som i Jeremias 33,2-3, hvor der står – at man må kalde på Gud, så vil han svare og kundgøre dig store og lønlige ting... ”Jeg stod i skovbrynet og anede ikke mine levende råd – var kommet til vejs ende med min søgen, og der kom Gud i den sagte hvirken, nu skete der endelig noget. 15 minutter efter min

Den danske salmebog og assumptionssøstrenes grundlægger Anne-Eugénie Milleret side om side i Klostergårdens kirkerum.

Giv mig et kloster Gud

Historien om hvordan assumptionssøstrenes kloster i Høje Taastrup blev til et kristent bofællesskab.

Tekst og foto: Lisbeth Rütz

højlydte kalden kom der pludselig en e-mail fra min private banking rådgiver i Handelsbanken, Liljebjerg. Han tilbød mig at købe klosteret i Høje Taastrup. Jeg fik kuldegysninger af helligheden i øjeblikket og bøjede min knæ i tak til Gud”, fortæller Friberg.

Mødet med søstrene

Hvem er I, spurgte søstrene, da han kort tid efter i december 2010 sad og drak kaffe sammen med dem første gang. Og Friberg fortalte lidt om sin egen baggrund. Han er gift med Inge, har fire børn og har sin baggrund i et frikirkeligt miljø. Han var præst ved Apostolsk Kirke i Aarhus fra 1989-95 og fik sin første kontakt med det katolske univers, da han i 80'erne underviste ved Sankt Michaels Skole i Kolding.

Friberg fortalte dem om sin vision med det moderne kloster og det faldt vist i rigtig god jord – søstrene havde jo i længere tid bedt Gud sende de rigtige købere, så klosteret kunne blive bevaret på en eller anden måde.

Men købsprocessen trak ud, andre købere var inde i billedet og det blev til nye vandreture i skoven med Gud. En dag

bad han indtrængende Gud om at finde et menneske på jorden, der var i stand til at lytte til Helligåndens røst, så han kunne få en opmuntring. En dag ringede Mette Brask nede fra Caminoen i Spanien. ”Jeg tror, I skal bo ved Caminoen. I skal bo et sted, hvor der kommer mange pilgrimme forbi – mennesker, der har brug for at bo i et kloster for en tid og finde ro, fred og vejledning”, sagde hun til Friberg. To dage efter ringede hun igen. Hun havde fundet ud af, at klosteret i Høje Taastrup lå ved den gamle pilgrimsvej i Danmark.

Endelig i september 2011 blev der skrevet slutseddel på Klostergården. Nu begyndte Friberg at bede Gud om at sende de rigtige mennesker og holde de forkerte borte, noget Inge og han havde lært af L’Abri fællesskabet i Schweiz. Først kom der en gruppe UMO-unge (Ungdom Med Opgave) fra hele verden. De tog sig af hjemløse indvandrere i Kristuskirken på Nørrebro og var med i Burn Copenhagen – et bønneevent, der skulle velsigne København

I dag er Klostergården blevet et velfungerende kristent bo- og livsfællesskab. De 12 beboere kommer fra forskellige kirkesamfund og er mellem 16 og 62 år gamle.

Ikke en værelsesudlejning

Klostergården er ikke bare en værelsesudlejning, så man annoncerer ikke efter beboere. At bo sammen handler også om at være sammen om opgaverne, om at være klar over, at der også ligger kærlighed i at tømme skraldespanden. Det praktiske med fordelingen af arbejdet klares med tre A4-sider på køleskabet, hvor man skriver sig på en madlavningsliste, en deltagerliste til aftensmaden og en rengøringsliste. En gang om ugen er der klosteraften, hvor der sættes på, at alle beboerne er der. Som alle andre klostre har Klostergården også sin livsregel – det dobbelte kærlighedsbud – og så drejer det sig om at få det levet ud i hverdagen

Klostergården er blevet en bikube af aktivitet. Der er af og til parterapikurser, lørdags- og manderetræter, hvor 14 mænd mødes for at snakke om maskulinitet og kristendom. Mange unge, venner, gæster og familie kommer forbi, og Friberg deltager i lokalt, økumenisk arbejde. Både unge og ældre kommer for at høre om denne livsform, og bofællesskabet har været til inspiration for et fællesskab helt ovre i USA.

Men det væsentligste er det urkristne i at leve, bede og bo sammen hvor man deler ud af sin tid, sit smil og sin kunnen.

Man spiser sammen – der er varme og ild i ovnen, etnisk madduft eller brødduft. ”Og når man dagligt lever og beder for og med hinanden, lærer man hinanden rigtigt at kende. Man lærer at tage vare på hinanden”, fortæller Friberg.

Klostergården er nabo til Høje Taastrup Kirke.

Stort og småt bliver vendt over langbordet i Klostergården, hvor beboerne samles til fællesmåltiderne.

Klostrets 1-års fødselsdag fejres den 1. september 2012. Foto: Klostergården.

Kirkens fornemste sangform

I den tredje og sidste artikel om den gregorianske sang fortæller Eva Rungwald om messen med gregoriansk sang i den form, den har i dag.

Tekst: Eva Rungwald

KIRKEMUSIK *Introitus* er en antifon med et eller lejlighedsvis flere vers fra en davidssalme. Sangen ledsager en eller flere præsters og ministranternes indgangsprocession i kirken ved messens begyndelse. Stilen er neumatisk (en mellemting mellem melismatisk og syllabisk). *Introitus* synges af koret.

Kyrie (græsk: Herre) har sit udspring i litaniet (anråbelse om hjælp), der oprindeligt var et refrain sunget af kor/menighed som svar på forbønner. Den galliske pilgrim Egeria oplevede denne bøn i Jerusalem i slutningen af det 4. århundrede.

Messen blev i de første århundreder fejret på græsk, og *kyrie* er forblevet på dette sprog. Det synges alternerende mellem solist og kor, mellem to kor eller mellem kor og menighed. *Kyrie* kan have meget lange melismer (toneslyngninger på en stavelse) (i *Kyrie XIII* er der 34 toner på sidste stavelse i den tredje anråbelse af *Kyrie*).

Gloria er en recitativisk hymne. Ifølge 'Liber Pontificalis' (en samling af pavebiografier fra 500-tallet) blev den introduceret i den romerske liturgi af pave Symmachus (498-514). Teksten er i sin oprindelse græsk og går tilbage til de tidligste kristne tider. Den indledes med englenes lovprisning julenat: 'Ære være Gud i det højeste! på jorden fred i mennesker, der har hans velbehag' (Luk 2,14). Det ældste *Gloria* i 'Graduale Romanum' (s. 793-794) er særdeles recitativisk med nogle meget smukke afsluttende melismer. Det går under tilnavnet 'more ambrosiano' (efter den ambrosianske skik). *Gloria* er ellers i neumatisk stil. Det kan synges alternerende mellem solist og kor, mellem to kor eller af alle. *Gloria* blev oprindeligt intoneret af paven; nu om dage gøres det af celebranten.

Kollekten er den bøn, der synges som recitativ af celebranten.

Læsning af Det gamle Testamente er et recitativ sunget af en lektor.

Graduale: (af latin: trin), navnet kommer af, at sangens første del tidligere blev udført af en solist, som stod et trappetrin neden for amboen (læsepulten). Der er tale om et responsorium sunget af kor og solist. Stykket er vanskeligt med en del melismer og stor ambitus (omfang). Det synges i klostre af scholaen, korets specialister. *Graduale* er at betragte som svar på 1. læsning.

Læsning af epistlen er et recitativ sunget af en lektor.

Alleluia (hebraisk: 'lad os prise Jahve') er et responsorium sunget af kor/menighed og solist. *Alleluia* blev indført i det 3. århundrede som en akklamation reserveret til påskedag. Fra det 7. århundrede blev det sunget det meste af året, og der blev tilføjet en tekst i midten, således at man kunne opføre det, som vi kender det i dag. (Erstattes af tractus i fasten og ved requiemsmessen, med mindre der synges alleluja, som det blev muligt efter 2. Vatikankoncil). I klostre synges verset af scholaen.

Tractus: (langstrakt) Der er her tale om

en meget ornamentet salmodi. Stykket er vanskeligt og udføres af en solist og scholaen. Der er ingen gentagelse af 1. del som det ses i *introitus* og *communio*, eller som det ses i *graduale*.

Sekvensen opstod i midten af 800-tallet. Det er en lang række af tekstled med én stavelse pr. tone, ofte er to efter hinanden følgende tekstled på den samme melodi. Nu om dage anvendes kun fire sekvenser, nemlig dem til påskedag (*Victimae paschali laudes*), pinsedag (*Veni Sancte Spiritus*), Kristi Legemsfest (*Lauda Sion*) og Marias Smerter (*Stabat Mater*), en sekvens der tilskrives Jacopone da Todi. Den blev indført i det romerske missale og breviar i 1727. Hvor de tre førstnævnte sekvenser findes i 'Lovsang' i deres latinske udgave med gregoriansk sang, findes *Stabat Mater* kun som salme nr. 529, 'Under korset dybt nedbøjet'.

Den meget benyttede tekst til sekvensen '*Dies Irae*', som vi blandt andet kender fra Mozarts og Verdis fortolkninger af Requiemsmessen, er ikke længere at finde i *Graduale Romanum*. Koncilet der blev afholdt i forlængelse af 2. Vatikankoncil: '*Sacrosanctum Concilium*' (1969-1970) besluttede, at '*Dies irae*' kunne udelades, da man fandt at teksten overbetonede dom, frygt og rædsel. Koncilet tillod desuden at '*Laeta quies*', en sekvens til ære for Skt. Benedikt, kunne synges. Sekvensen, der er i syllabisk stil, synges af koret eller alle i forlængelse af *Alleluia*. Den kan også synges vekselvis solist og kor, to grupper eller kor og menighed.

Evangelium er et recitativ der reciteres af en diakon eller celebranten.

Credo (*Symbolum Nicaenum*) er begyndelsesordet i trosbekendelsen. Den nikænsk-konstantinopolitanske trosbekendelse blev først indført ved koncilet i Nicæa 325 og i ændret og udvidet form ved kirkemødet i Konstantinopel 381. *Credo* (jeg tror) blev oprindeligt anvendt i forbindelse med dåben, og blev først i 500-tallet indført i søndagsmessen. Sangen er syllabisk (en tone for hver stavelse) og synges vekselvis eller af alle.

Offertoriet er i sit udgangspunkt en antifon, således at der synges: antifon, salmevers, antifon; men de fleste offertorier står i *Graduale Romanum* kun med antifondelen. Vi må forestille os, at der oprindeligt har været en stor procession med frembæring af offergaver beregnet til en basilika med mange celebranter og ministranter. En undtagelse er offertoriet '*Domine, Iesu Christe*' fra requiemsmessen, som findes i '*Graduale Romanum*' med antifon og et vers (s. 674-675.) Offertoriet er et krævende stykke i melismatisk stil beregnet for scholaen.

Oratorio secreta er en bøn, der reciteres af præsten og kan spores tilbage til '*Sacramentarium Gelasianum*', et manuskript med kristen gudstjenestelære/liturgik fra det 8. århundrede. Navnet stammer fra en tidligere praksis, hvor bønner blev sagt i stilhed. Det romerske Missale fra 1970 gengiver bønnerens tidligere betegnelse '*Oratio super oblata*' (bøn over det frembårne).

Præfation (indledning) er en skiftende

bøn, der som optakt til den eukaristiske bøn går lige over i *Sanctus*. *Præfationen* er et recitativ der synges af celebranten.

Sanctus indledes med et trefoldigt 'Helig'. Teksten er fra Det Gamle Testamente: Es 6,3, og fra Matt 21,9 om Jesu indtog i Jerusalem. Det blev oprindeligt sunget på tonen fra *præfationen*, men blev senere til et ofte smukt ornamentet stykke i en blandet neumatisk-melismatisk stil. *Sanctus* synges af koret/menigheden.

Kanon er et recitativ, der synges af celebranten. *Pater noster* (Fadervor). Stilen er syllabisk. Synges af alle.

Agnus Dei er oprindeligt et litani, som kom til i det 7. århundrede. Det består af Johannes Døberens ord til Jesus dagen efter hans dåb (Joh 1,29) 'Se Guds lam, som bærer verdens synd' fremført tre gange, og efterfølges af bønnerne '*miserere nobis*', jævnfør de to blindes bøn til Jesus 'Forbarm dig over os, du Davids søn' (Matt 9,27). På et tidspunkt ændredes de sidste ord i den tredje påkaldelse til '*Dona nobis pacem*' – Giv os fred. *Agnus Dei* kan synges alternerende, så at en solist/kolet synger *Agnus Dei*, og der svares '*qui tollis peccata mundi*' af koret/menigheden.

Communio (fællesskab): Oprindeligt er der tale om en processionssang, som skal ledsage kommunionen, og man kan da også vælge at indsætte så mange vers fra en davidssalme, som man har brug for. Stilen er neumatisk. Et af de ældste *communio* er '*Gustate et videte*' (Smag og se, hvor Herren er god, fra Sl. 34). Antifonen synges af koret, versene af en solist.

Velsignelse er et recitativ for celebranten.

Ita missa est/Deo Gratias: Celebranten og alle.

Vi bemærker, at celebrantens led i en messe med gregoriansk sang synges eller reciteres på en salmetone.

Nye former og nedgangstider

Tropen blev især dyrket fra 800-1000-tallet, mens sekvensen som før nævnt opstod i midten af 800-tallet.

De fleste sekvenser gik ud af brug i forbindelse med reformkoncilet i Trento (1545-1563). Tropen er en tekst der er skrevet på en ordløs melisme, typisk et *kyrie* eller et *sanctus*. Næsten hver eneste tone i melismen/toneranken, der kommer på ordet *Kyries* sidste stavelse, har fået tildelt et ord eller en stavelse.

1. LUX ET O-ROO * lu- cia sum- me, De- us
2. In cu- jus no- tu constanti- ca, clemens
3. Qui so- lus po- tes mi- se- ré- ri, no- bis

1. e- lé- i- son. 4. O mun- di Re- démp- tor, sa- lus et
2. e- lé- i- son. 5. Per cru- cem re- démp- tis a mor- te
3. e- lé- i- son. 6. Qui es Ver- bum Pa- tris, Ver- bum ca-

4. hu- má- na, rex pi- e, Christe, e- lé- i- son. 7. Pa- ri- ci- te,
5. pe- rénni, spes no- stra, Christe, e- lé- i- son. 8. Me- di- ci- na
6. ro- factum, lux ve- ra, Christe, e- lé- i- son.

7. Spi- ri- tus Sanc- te, De- us, nobis e- lé- i- son. 9. Tri-
8. et únci- o no- stra, pi- e nobis e- lé- i- son.

9. ni- tas et úni- tas, san- cta, no- stri sem- per e- lé- i- son.

Her ses et troperet *Kyrie* fra påsketidens ordinarium, Missa I. De første ord i tropen har givet navn til messen. Man afskaffede troperne ved Tridentinerkoncilet. (Til sammenligning, se *Kyrie I* i *Lovsang* s. 128).

I løbet af 1200-tallet vandt flerstemmig sang indpas, begyndende med organum, hvor stemmerne bevæger sig parallelt i kvarter og kvinter. Efterhånden blev flerstemmigheden så kunstfærdig, at det var svært at forstå teksten. I 1549 skrev biskop Bernardino Cirillo Franco til en kollega i Rom: 'I vore dage er musikerne begejstrede for den såkaldte fuga. Når én sanger synger '*sanctus*' synger en anden '*sabaoth*' og en tredje '*gloria tua*'. Dette foregår med skrig, grynten og gurglen, der får en til at tænke på katte i januar snarere end på blomster i maj.' Hans udtalelser blev citeret på koncilet i Trento.

Herefter blev Palestrina og hans kollega Annibale Zoila i 1577 sat til at restaurere de gregorianske melodier, men arbejdet gik i stå på grund af manglende finansiering, og først i 1614 udkom det *graduale* der kendes under navnet *Editio medicaea*. Melodierne i denne udgave, der blev normgivende, havde undergået en forandring, og desværre førtes dette videre i Pustet-Verlags af Vatikanet godkendte *Graduale* fra 1871. Melismerne er forkortede, sangenes omfang formindsket, flere stavelser flyttet i forhold til tonerne, og de oprindelige neumer erstattet med sammenhængende kvadrater og romber.

Genopblomstring og nedtur

I 1833 erhvervede sognepresten Prosper Guéranger fra den nærliggende by Sablé benediktinerklosteret St. Pierre de Solesmes, der havde stået hen siden munkene var blevet jaget bort i 1791 i forbindelse med den franske revolution. Han blev den første abbed i en ny fransk benediktinerkongregation. Fra 1886 blev der udsendt munke, der skulle fotografere manuskripter fra klostre og biblioteker i Europa. Hver enkelt melodi blev noteret og sammenlignet med andre kilder. Efterhånden tegnede der sig et billede af den sang, der ifølge munkene havde sin guldalder i det 7.-9. århundrede, en tid, hvor den gregorianske sang eksisterede i kraft af mundtlig overlevering. André Mocquereau publicerede i 1889 et eksempel på dette enorme arbejde, nemlig *graduale* '*Justus ut palma floruit*' (den retfærdige skyder op som palmen), som det findes i 219 forskellige manuskripter.

De dækker perioden fra det 9.-17. århundrede og er fra forskellige lande i Europa. De ældste og mest nøjagtige kilder er ret enige i overleveringen. Det var ud fra sådanne sammenlignende studier, at munkene i 1908 med Pius Xs godkendelse publicerede *Graduale Romanum* som indtil 2. Vatikankoncil var den obligatoriske messebog i Den katolske Kirke. I 1934 fulgte *Antiphonale Monasticum*, som indeholder alle dagtidebønner fra prim til komplet. 2. Vatikankoncil (1962-65) medførte en kraftig nedtur for sangen. Den blev ikke sjældent identificeret med konservatisme, og i begejstringen over at man nu kunne benytte sit modersmål i lovprisningen af Gud, gik den gregorianske sang i mange kirker og klostre så godt som ud af brug.

Ny tid – nyt håb

En af de mest betydningsfulde musikvidenskabsmænd fra Solesmes, Dom Eugène Cardine (1905-1988), specialiserede sig i studiet af den tidlige linjeløse notation og dens betydning for fortolkning af gregoriansk sang. Det er under hans indflydelse, at nyere

Ave Maria fra *Graduale Triplex*, 1979. Til venstre ses i en lille ramme angivelse af, hvilke manuskripter og fra hvilken side man har afskrevet de linjeløse neumer. L står for Laon, Bibliothèque municipale, 239, fra efter år 930, notationen er skrevet med sort. E står for Einsiedeln, St. Gallen Stiftsbibliothek 121, fra begyndelsen af 1000-tallet; notationen er skrevet med rødt.

Offertoriet til 4. søndag i advent: Ave Maria fra *Pustets Graduale*, 1871. Vi bemærker, at der er sket en væsentlig forkortelse af melodians længde og omfang i forhold til den udgave vi kender fra det nuværende *Graduale Romanum*.

'Pavelige institut for sakral musik' i Rom, en post han varetog indtil 1984. Han var ansvarlig for *Graduale Triplex* fra 1979, hvor der fra tidlige manuskripter over og under *Graduale Romanum*s notation er indskrevet den linjeløse notation der angiver opførelsesmæssige detaljer, som kvadratnotationen ikke giver. To af hans studerende varetog kopieringen af de tidlige neumer. Marie-Claire Billecocq afskrev den franske notation fra Laon med sort over neumerne i *Graduale Romanum* fra 1974, og Rupert Fischer forestod notationen af neumer fra St. Gallen, noteret med rødt under sangenes tekster. Disse linjeløse neumer ligner mest flueben. Oprindeligt kan de have været tænkt som tegnlæsning af korlederens håndbevægelser i ledelsen af sangen. Tegnene og bogstaverne hjælper i fortolkningen af sangens lette og tungere toner, forlængelser og afbrydelser i tonestrømmen og udtale af visse konsonanter.

Dette redskab til opførelsespraksis har medført en blomstrende interesse for sangen, fordi dens skønhed er kommet frem i lyset. Flere kor har indspillet CD'er efter disse principper. Det gælder munke, nonner og lægfolk.

Lidt terminologi

Gregoriansk sang er en enstemmig sang formet over liturgiord. Den er født uakkompagneret, og er det nødvendigt at akkompagnere den, gøres det bedst ved ikke at sukke den ind i for mange harmonier. Betegnelsen gregoriansk sang frem for gregoriansk musik er langt at fore-

trække, da der er tale om sang og kun sang. Betegnelsen gregoriansk koral er ikke dækkende, da en koral er betegnelse for en salmemelodi. Betegnelsen gregoriansk er snarere tysk end dansk.

Udtrykket munkesang høres ikke sjældent i omtalen af gregoriansk sang, sikkert fordi nonner tidligere levede og ofte lever et mere tilbagetrukket liv end munke. Ikke desto mindre synger nonner lige så ofte gregoriansk sang som munke.

I Danmark har man i Lovsang (København, Ansgarstiftelsens Forlag, 2011) truffet det valg at notere den gregorianske sang med fjerdedele og ottendedelsnoder, hvor man i Norge i Lov Herren, katolsk salmebog (Oslo, St. Olav Forlag, 2000) bruger kvadratnotation, der synes at yde en større hjælp i fortolkningen af sangen.

Kvalitet i den danske katolske kirkemusik

Når man skal tale om kvalitet inden for katolsk kirkemusik, er det svært at komme uden om uddannelse, hvad allerede Pius den X i sit berømte *Motu proprio: Tra le sollecitudini* (blandt bekymringerne), 22. november 1903 var inde på: 'Der må gøres en indsats for på bedst mulig måde at støtte og fremme de videregående læreanstalter for sakral musik som allerede eksisterer, og hjælpe med at grundlægge sådanne, hvor der ikke er nogen. Det er af den største vigtighed at Kirken selv kan sørge for uddannelse af sine korledere, organister og sangere i overensstemmelse med de sande principper for kirkekunst.'

Også konstitutionen 'Sacrosanctum Concilium' om kirkens liturgi, fra den 4. december 1963, kommer ind på betydningen af uddannelse. I kapitel 6 kan man læse: 'Der skal lægges stor vægt på musikalsk undervisning og praksis i seminarierne', her er selvfølgelig tale om præsteseminarierne, men også på de øvrige katolske institutter og skoler. Til dette formål skal de lærere, der har ansvar for undervisningen i kirkemusik, have en grundig liturgisk uddannelse.'

Der anbefales derudover oprettelsen af højere institutter for kirkemusik, hvor det synes gavnligt. Musikerne og sangerne... skal også have en grundig liturgisk uddannelse.'

Hans Jensen interviewede i 1985 til 'Tidens tegn' 1985 fire danske kirkemusikere. Her citeres Knud-Erik Kengen i spørgsmålet om, hvordan man skaffer organister samt kantorer, der kan synge og lede et kor: 'Hvad gør man så? Man finder en person som måske kan spille en Clementi-sonate på klaver, stikker ham eller hende koralbogen i hånden og siger: 'Værsgod, nu spiller du den til en dansk højmesse.'

De får overhovedet ingen hjælp eller støtte i den opgave, man sætter dem til. Men de må have informationer, kursus-tilbud, så de lærer noget om, hvordan liturgien er skruet sammen, hvordan man laver et forspil, hvordan man intonerer... der må være en skoling i det specifikt katolske. Det er simpelt hen bare at gøre det! Det specifikt katolske, som man ikke kan få uddannelse i på danske kirkemusikskoler, er gregoriansk sang, liturgisk orgelspil og liturgik. Det skulle vel være muligt at oprette en form for katolsk kirkemusikskoleundervisning her i landet, hvor der hverken mangler danske fagfolk, lokaliteter eller instrumenter.

Korbøn i cistercienserabbediet Heiligenkreuz i Wienerwald uden for Wien. Foto: www.stift-heiligenkreuz.org.

Schola hos benediktinerinderne i abbediet St. Erentraud in Kellenried, som ligger ved Ravensburg. Klosteret blev grundlagt i 1924 som kloster af Beuronkongregationen. Nonnerne har indsunget flere CD'er med gregoriansk sang. Foto: www.abtei-kellenried.de.

Nyere sangbøger med gregoriansk sang:

Graduale Triplex (Paris-Tournai: Abbaye Saint-Pierre de Solesmes & Desclée, 1979)
Liber Hymnarius (Paris-Tournai: Abbaye Saint-Pierre de Solesmes & Desclée, 1983)

Nyere bøger om gregoriansk sang:

Cardine, Eugène, *An Overview of Gregorian Chant* (Orleans, Massachusetts: Paraclete Press, 1992)

Cardine, Eugène, *Gregorian Semiology* (Sablé-sur-Sarthe, Abbaye St. Pierre de Solesmes, 1982)

Ekenberg, Anders, *Den gregorianske sången* (Stockholm, Gehrmans Musikförlag, 1998)

Fowels, Robert M., *Chant Made Simple* (Brewster, Massachusetts: Paraclete Press, 2007)

Hiley, David, *Gregorian Chant* (Cambridge: Cambridge University Press, 2009)

Kirke på skrump

Strukturplanen skal give mere kirke for færre penge. Men kommer der hvide pletter på det katolske landkort?

Tekst: Lisbeth Rütz. Foto: Anton Dorph-Petersen og Lisbeth Rütz

PASTORALRÅDET Vi mangler penge til et nyt tag, sagde menighedsrådet og kikkede bedende på biskoppen i håbet om, at han ville trække 4, 5, eller 600.000 op af hatten. Og det gjorde han så.

Den slags hovsaløsninger har bispeddømmets økonomi været præget alt for meget af, mente generalvikar Niels Engelbrecht på Pastoralrådets ekstraordinære møde den 28. marts, hvor det nye katolske landkort blev taget under behandling i Kolding. Det nye landkort er baseret på 9. udgave af en fremadrettet strukturplan, der skal give bedre overblik over bispeddømmets økonomi og sikre bedre udnyttelse af personaleresourcer. Strukturplanen skal træde i kraft fra den 1. august, og indfasningen skal foregå over en tre års periode.

”Den skal have mest mulig effekt og udrette mindst mulig skade. Ideelt set skal den sikre, at vi bruger færre penge på mursten og flere på mennesker. For lige nu har vi mange steder, hvor messen fejres. Det halter mere med diakonien, og det er også utrolig vigtigt, at vi evangeliserer ud af Kirken”, sagde Niels Engelbrecht.

Færre præster til flere mennesker

I dag er der færre præster og ordenssøstre til at tage sig af de danske katolikker, og folk er flyttet fra provinsen ind til de store byer. Det betyder, at mange menigheder i provinsen skrumpet. Nakskov menighed var i 1943 landets største med 1.700 medlemmer – i dag er der ca. 300 medlemmer. I Nykøbing Falster var der samme år 1.500 medlemmer – i dag er der 821. Samtidig med at provinssogne i udkantsdanmark er skrumpet, er der kommet store fremmedsprogede grupper, der i øjeblikket ikke bliver ordentlig betjent. Der er mange flygtninge, som der ikke drages systematisk omsorg for, og store polske grupper, som vi ikke har ordentlig kontakt med.

Det har vist sig, at der i Lyngby er brug for en præst til betjening af en stor engelsktalende gruppe, og der er også behov for en præst mere i fængselsjælesorgen, konstaterede generalvikar Niels Engelbrecht.

Strukturplanen går efter objektive kriterier og sigter mod, at menigheder på under 300 medlemmer lukkes, men tilbydes messe to gange om måneden på et messested i lånte eller lejede lokaler.

Den bruger antallet af dåb, bryllup og begravelse som parameter for, hvor mange præster der behøves. Eneste

undtagelser er kirkerne i Nuuk, Torshavn og Rønne.

Den nye strukturplan handler også om, at vi skal have overskud til at afdække nye behov og opfylde dem, sagde biskop Czeslaw. Et eksempel – i dag er der store grupper af kaldæiske kristne i Danmark, og for at dække deres behov er der blevet ordineret fire diakoner til det kaldæiske bispeddømme.

Et kig på statistikken viser, at der er færre og ældre præster og ordenssøstre i Den katolske Kirke i Danmark i dag. 1942 var der 812 ordenssøstre, i 1965 var der 700 – i dag er der 105 søstre. Der vil til efteråret være omkring 65-70 aktive præster i bispeddømmet. Cirka 50 præster vil være under 70, 21 mellem 70 og 75 og 16 vil være mere end 75 år gamle. Der er flere nye præster på vej. De vil i de kommende år blive sat ind i tingene ved at blive anbragt hos erfarne præster, der nærmer sig pensionsalderen.

Bispeddømmet er blevet mere centraliseret, fordi bispeddømmet skal varetage en række fællesopgaver, som vi ikke havde tidligere. Vi har for eksempel brug for en informationstjeneste, et pastoralcenter der kan udgive undervisningsmaterialer og en evangeliseringstjeneste. Flere fælles opgaver betyder større udgifter for fælleskassen, sagde generalvikaren.

Væk med de røde tal på bundlinjen

Den dystre økonomiske baggrund for strukturplanen er, at der kun har været 11 % stigning i kirkeskatten de sidste fem år. Tallene taler deres eget sprog og bilagene til PR-mødet viste, at de små menigheder og menigheden på Frederiksberg topper, når man ser på den gennemsnitlige betaling per medlem. Strukturplanen kan komme til at betyde, at man mister nogle kirkeskattebetalere, erkendte generalvikaren.

Planen skal føre til færre og større økonomisk selv bærende enheder. Vi har for mange gamle bygninger, som er for dyre at vedligeholde, og derfor skal bygningsmassen skrumpet. For at få et samlet overblik er alle bispeddømmets bygninger blevet vurderet, og Promana, bispeddømmets ingeniørfirma, har lavet en opdateret vedligeholdelsesplan.

Strukturplanen kommer efter et par år med sammenlægninger i Københavnsområdet. Ordrup sogn er lagt sammen med Hellerup, Søborg med Lyngby, Herlev med Brønshøj og Sankt Ansgar med Sakramentskirken. Samtidig med jesuit-

Generalvikar Niels Engelbrecht forklarer tankerne bag strukturplanen.

ternes exit fra Stenosgade per 1. august overvejer et kommunitet at flytte ind i bygningerne. Det er meningen, at Stenosgade langsomt skal overtage betjeningen af Hvidovre. Efter planen skal der fremover bo flere præster i Helsingør, som har en stor præstegård. Roskilde er i nyeste udgave af strukturplanen sat sammen med Køge. ”Det bliver et meget stort område, der kommer til Roskilde og en meget stor byrde kommer til at ligge på præsten”, sagde Ellen Margrethe Nelth fra Sankt Laurentii i Roskilde i en kommentar. Helena Baszkiewicz fra Vor Frue i Slagelse bemærkede i en kommentar til den planlagte nedlæggelse af kirken i Kalundborg, at det må forventes, der kommer asylcenter til byen.

Fremtiden for Sankt Birgitta Kirke i Maribo er fortsat uafklaret. To undersøgelser – den ene foretaget af bispeddømmets ingeniørfirma Promana, den anden af et lokalt ingeniørfirma, er kommet til diametralt modsatte vurderinger af bygningens tilstand. Menigheden i Maribo har derfor bedt om en timeout på et år mere. På Fyn planlægges kirkerne i Nyborg og Assens nedlagt. De betjenes af præster fra Sankt Albani Kirke. De 159 katolikker i Nyborg må i fremtiden tage til messe i Odense, og man regner med, at katolikkerne i Assens måske kan låne byens folkekirke til messested.

Menigheden vil gerne bevare ejerskabet til kirken og have tid til at skaffe de nødvendige midler til at købe kirken for, sagde Peter Nash fra Sankt Albani Kirke i Odense på pastoralrådsmødet i en melding på vegne af menigheden i Assens.

Knasterne i Jylland

Spørgsmål fra pastoralrådsmedlemmer viste, at der er et par knaster i Jylland, som skal files til, før det nye, katolske Danmarkskort bliver en realitet.

Hvorfor skal bispeddømmet ikke være solidarisk med de små menigheder, spurgte sr Lydia Timmermann fra Hellig Kors Kirke i Tønder, som planlægges

nedlagt. Hun vurderede, at dyr og dårlig kollektiv trafik ville komme til at koste medlemmer i Sønderjylland og frygtede, det ville komme til at gå ud over de skrøbelige medlemmer, der ikke kan komme til kirken. ”Kirken skal også komme ud til dem, der ikke kan komme i kirke. Der er folk, som kører mange kilometer for at komme til undervisning. Hvor skal de gå hen nu? Nu kommer der hvide pletter på det katolske Danmarkskort”, sagde sr. Lydia.

”Vores gamle kirke bygning er kommet på kommunens atlas over bevaringsværdige bygninger. Vi er i gang med at indsamle en million bare for at få skiftet gulv. Er vi i stand til i Viborg på længere sigt økonomisk og pastoralt at tage os af hinanden?”, sagde Asbjørn Nordam fra Sankt Kjelds Kirke i Viborg. Han påpegede, at Esbjerg, Herning, Viborg og Aalborg ligger i et vækstcenter – et område med store afstande og dårlige trafikforbindelser. Der bor mange udenlandske katolikker her. Alene i Thisted kommune er der 349 polakker, og der er mange tilflytterfamilier med børn. Men desværre er de dårligt registrerede.

Menigheden i Lemvig er med 292 medlemmer en af dem, der tænkes nedlagt. ”Det er vi kede af, siger de i Lemvig; men dem, der bestemmer i Herning og Lemvig er glade for det”, sagde Asbjørn Nordam, der nævnte, at præsten i Herning har været ude og se på noget omkring Struer.

Kirken i Grenå er overtaget fra Den katolske apostolske Kirke. Kan den ikke sælges til en anden kirke, skal den rives ned. Men det bliver svært at få solgt den grund, den ligger på. Det samme gælder for kirken i Thisted. ”Hvis det nu er sådan, at intet økonomisk er vundet, kunne man så ikke overveje bevarelse af kirken i Grenå?”, spurgte Hans Jørgen Frederiksen fra Aarhus. Planen forudsiger, at menigheden lægges ind under Aarhus. For dem der har længst til kirke, vil der blive cirka 75 kilometer hver vej.

Fortsattes næste side ►

Esbjerg, Herning, Viborg og Aalborg ligger i et katolsk vækstcenter, sagde Asbjørn Nordam fra Sankt Kjelds Kirke i Viborg.

Det er meget vigtigt med et fast katolsk sted i Thisted, sagde Lillian Kristensen fra Sankt Marie Kirke i Aalborg.

Vi taber medlemmer på det her, mente sr. Lydia Timmermann fra Hellig Kors Kirke i Tønder.

Der er en rigtig bred accept af planen; men der er også meget smertelige ting imellem, sagde PR-formand Maria Truelsen.

► *Fortsat fra side 10*

”Har I undersøgt udgiften til leje af messested? På Samsø koster det 1.000 om måneden”, sagde Margarethe Stelsberg fra Sankt Clemens i Grenaa.

”Thisted kunne blive en blomstrende menighed hvis de havde en præst i deres midte. Det er meget vigtigt med fast katolsk sted i området. Vi har mange polakker og mange flygtninge”, sagde Lillian Kristensen fra Aalborg. Hun så den dårlige kollektive trafik i området som et stort problem og var skeptisk over for planens forslag om at etablere et messested på Mors. ”Thy og omegn er ikke vendt mod Mors. Katolikker er ikke i så høj kurs der, så det er ikke sikkert man kan låne folkekirken der”, sagde hun.

”En del af de jyske præster er meget skeptiske over for strukturplanen. De har råbt vagt i gevær på grund af faren for, at den katolske tilstedeværelse helt forsvinder i de små samfund. Vi må

kommunikere ud, at der også er positive ting i projektet”, sagde pastor Benny Blumensaat fra Esbjerg i en kommentar til strukturplanen.

Pastor Ambroziu Anghelus fra Randers beklagede, at kirken i Grenå tænkes nedlagt, da menigheden er gode kirkeskattebetalere og har en arv stående til uforudsete udgifter. I Sønderjylland fandt generalvikaren, at det gav god mening at bevare Aabenraa, da den ligger centralt placeret i Sønderjylland og det er her der er flest børn og unge. Haderslev slipper for lukning, fordi den har registreret et stort antal nye medlemmer. Den havde den 28. marts 357 medlemmer mod 190, da planen blev sendt ud. Kirken skal betjenes fra Kolding, men med aktiviteter i Haderslev

Tak for den konstruktive holdning

Biskop Czeslaw takkede ved mødets afslutning for den konstruktive holdning

til planen. Der ligger mange gode overvejelser til grund for planen. Selv om vi skrumper lidt, koster det stadig penge, så vi skal have mere ind i kirkeskat og mere gang i kirkeskatteordningen. Vi har langt fra tilstrækkeligt med nye veltjenende katolikker, som tilslutter sig kirkeskatteordningen, sagde biskop Czeslaw.

Pastoralrådets formand Maria Truelsen beklagede den meget sene udsendelse af det omfattende materiale, som foreligger efter at strukturplanen har været til høring ude i menighederne.

Alle input er blevet diskuteret også de private, og det ser ud som om der stadig er mulighed for at påvirke planen med de rigtige argumenter ved hånden, sagde Maria Truelsen. Hun fremhævede de mange velbegrundede og engagerede kommentarer, som var kommet ind, men også at ikke alle kan få opfyldt deres ønsker. Mødet i Kolding var en mulighed

for at påpege fejl og mangler og eventuelt gøre indsigelse mod strukturplanen.

Måske kan vi finde løsninger på transportproblemerne, sagde Maria Truelsen, der konstaterede, at strukturplanen var blevet mødt med rigtig bred accept, selv om der var meget smertelige ting imellem.

Strukturplanen blev behandlet den 10.4. på et møde i præsterådet. Den 20.-21. juni behandles strukturplanen på næste PR-møde på Magleaa.

Hele det omfattende bilagsmateriale kan ses på <http://katolsk.dk/858/> Her findes udkastet til det nye katolske Danmarkskort, en oversigt over høringssvarene og bilagshæftet.

Det nye katolske Danmarkskort – Hvor er vi lige nu?

Generalvikaren orienterer.

Tekst: Niels Engelbrecht

STRUKTURPLANEN Den første runde i høringen om det nye katolske Danmarkskort førte til en del ændringer, som man kan læse om i referatet fra pastoralrådsmødet. Da ændringerne berører mange menigheder, har vi besluttet at foretage en 2. høringsrunde om planen, som dog er kortere end den første. Alt det materiale, som blev udleveret til pastoralrådet er sendt til menighedsråd og præster i hele landet og kan desuden hentes ned fra hjemmesiden.

Tidsplanen for 2. høringsrunde ser ud som følger: 10. april - 1. maj er der mulighed for at behandle forslaget ude i enhederne. Høringssvar skal være biskoppens sekretær Jacob Messerschmidt i hænde senest 1. maj. De indkomne svar vil blive forelagt præsterådet den 7. maj og pastoralrådets forretningsudvalg den 12. maj.

Den sidste udgave af planen vil blive behandlet på det ordinære pastoralrådsmøde 19.-21. juni, hvorefter biskoppen tager stilling til dens endelige udformning, sådan at implementeringen kan begynde 1. august i år, og være gennemført 1. august 2018.

Hvor skal vi hen?

Det er vigtigt i den videre proces at holde fast ved de mål, der er opsat for den nye strukturplan, nemlig at vi skal blive bedre til det, som er vores mission som kirke: at vi som Kristi Legeme er sendt til at forkynde evangeliet ud fra et fællesskab med fundament i gudstjeneste, omsorg og vidnesbyrd – liturgi, martyrium og diakoni. Vi skal være gode husholdere, der bruger vores ressourcer rigtigt og ikke bare, som vi plejer.

Diskussionen om planen ender mange gange i økonomi, og vi beskyldes for kun at tænke på penge. Men udgangspunktet for hele planen var lige så meget at fordele vores personalemæssige ressourcer fornuftigere, så først og fremmest præsterne kunne udnytte deres kræfter bedre – til fordel for menighederne og til mindre

belastning for dem selv – og at de større enheder ville gøre det lettere at finde frivillige medarbejdere til at udføre de mange forskellige opgaver, der skal løses i menighederne: ungdomsarbejde, diakoni, besøgstjeneste, katekese, kirkebogsføring, regnskaber osv.

Den skulle også gerne frigøre ressourcer til alle de andre opgaver, vi har som kirke på nationalt plan: pastoralcenter, evangelisering, katolsk information, pastoral omsorg for de mange udenlandske katolikker etc.

Gode husholdere

Desværre er vi også nødt til at se på økonomien i denne forbindelse, da vi jo ikke har uindskrænkede midler – tværtimod. Og vi kan ikke blive ved med at give flere penge ud, end der kommer ind. Ikke fordi vi bruger for mange penge – de samlede udgifter for hele den katolske kirke i Danmark: bispedømmets administration og institutioner, præstelønninger, sognes drift og vedligeholdelse er mindre end driften af en enkelt af vore større katolske skoler. Vi har skåret meget på bispedømmets drift allerede, og det er svært at se, hvor vi kan skære yderligere. Derfor er en forøgelse af kirkeskatten også en forudsætning for, at planen kan lykkes.

Det ville være helt forkert af den grund at sætte sig hen med hænderne i skødet og opgive vores mission. I stedet må vi glæde os over, hvad vi har af ressourcer og forsøge at bruge dem så godt som muligt. Vi skal være gode husholdere, som sætter vores midler ind, så vi får mest muligt ud af dem. Desværre betyder det, at vi må skære nogle steder, hvor det kommer til at gøre ondt. Det er fuldt forståeligt, at folk bliver kede af det, hvis deres kirke skal lukkes. Og der vil kunne sættes spørgsmålstegn ved de enkelte dele af planen. Høringsrunderne skal give muligheden for, at alle spørgsmålstegn, indvendinger og alternative forslag kan komme på bordet, også selvom der ikke

kan tages hensyn til dem alle. Det må ikke ende med, at vi ikke får gjort noget ved planen, for så ville vi være dårlige husholdere.

Den næste tid bliver spændende – både på godt og på ondt – men håbet er, at den

endelige plan vil få samlet opbakning fra alle, så den fører til en styrkelse af vores mission og ikke til polarisering og konflikt.

Vi må bede meget om Helligåndens hjælp til vores kirke i tiden frem til pinse.

Fasteindsamling på Sankt Ansgars Skole

INDSAMLING Ved skolens passionsgudstjeneste den 27. marts kunne elever fra Sankt Ansgar Skole overrække en

check til Caritas skoleprojekt på 10.000 kr. Sankt Ansgar Skole har i fastetiden sat fokus på forældreløse børn i Zimbabwe.

Jann Sjørnsen fra Caritas, der deltog i passionsgudstjenesten, takkede for bidraget og roste skolens 5. klasser for et flot passionsspil. *KP*

Elever fra Sankt Ansgar Skole overrækker checken på 10.000 kroner til Jann Sjørnsen. Foto: Sankt Ansgars Skole.

Ikke bare en bygning

Kirkens økonomiske problemer fjernes ikke ved centralisering.

I diskussionen vedrørende lukningen af kirker her i Danmark er der to hovedfaktorer som, hvis ikke de bliver integreret ordentligt, vil have katastrofale konsekvenser for Kirkens virke og troværdighed. Én faktor omhandler retfærdiggørelsen af de planer der involverer budgetter, gæld, lukning og salg af kirker, og flytningen af Kirkens tilstedeværelse og dens aktiviteter til mere centrale lokaliteter, som siges vil betjene et større segment af den katolske befolkning. Den anden faktor omhandler Kirkens selvforståelse og livskraft i forhold til dens mission og dens apostoliske mandat.

Kirken er ikke en bygning, men et levende sakramente. Kirken eksisterer kun i og med menneskets sakramentale forening med Kristus, som gør mennesker til hans disciple. Dette er kernen i den udfordring vi mødes med nu, det virkelige emne i denne såkaldte omarrangering af det katolske landkort. Der hvor sakramenterne ikke længere fejres, er Kirken i et sandt og bedrøveligt eksil, og har mistet grunden til sin eksistens. Som institution er Kirkens største gave og største ansvar at bringe Kristus til verden i form af sakramenterne og de menigheder, der tjener, afspejler og viderebringer hans nåde og tilstedeværelse. Hver kirke og dens menighed er som surdejen i Kristus' lignelse; igennem dens bare tilstedeværelse er den et lys og et levende vidnesbyrd til verden og det lokalsamfund, hvor den befinder sig.

Idéen om at centralisere Kirken, at fjerne fællesskabet og den sakramentale tilstedeværelse fra de 'fattige' hjørner af kortet, er i sandhed antitesen til Kirkens mandat og Kristus' befaling til sine disciple om at gå ud og bringe ham, det Levende Ord, til alle steder i verden. Det er Kristus, ikke Kirkens hierarki som befaler sine hyrder at gå ud og samle folket omkring ham, alle uden undtagelse, fra alle steder uden undtagelse.

At løsningen på Kirkens økonomiske problemer kan klares ved at lukke kirker, og blot forvente at flere menigheder som er uheldige nok til at falde under den famøse 300 grænse, bare skal finde en anden kirke at være medlem af, er naivt udi det ekstreme og skaber et retfærdiggjort tab af tiltro til Kirkens lederskab og dens visioner. Det afslører også en fuldkommen mangel på erfaring med og forståelse for den demografisk danske kultur, som er bygget på lokalsamfundet. Disse er fællesskaber, som har udviklet deres egen selvforståelse og interne forhold, ofte gennem generationer.

En kirke og dens menighed er et fællesskab, som hører med til et større, lokalt fællesskab, og den er dybt forankret i det liv og de mennesker der udgør det lokalsamfund. Enhver glæde og sorg som fejres i menighedens sakramentale fællesskab bliver delt med lokalsamfundet – Guds Hus er også et hjem. At dette levende tegn på Gudsriget vil blive afskaffet af de selvsamme mennesker, som er valgt af Ånden til at forsvare, tjene og støtte dem, skaber sorg og fortvivlelse.

Det er ikke blot en økonomisk krise vi taler om, men en krise der rammer lige i hjertet af den mission, som Kirken har fået overdraget af Kristus. De mindre menigheder, om de findes i provinsen eller store byer, er ofte med til at bringe Kirken og Kristi glædelige budskab til den del af samfundet, som har mest brug for den, der hvor der er få til at 'arbejde i vingården', der hvor Kirkens lys skal skinne i mørket – alt imens vi nu er i gang med at indskrænke og tilbagetrække dens reelle og essentielle vidnesbyrd. Hvordan retfærdiggøres det overfor Kristus, som er Kirken? Hvordan retfærdiggøres det over for de troende som er 'jordens salt', udvalgt af Gud til at tage bolig i verden med Kirkens sakramenter som deres næring, styrke, og vidne?

Hvad end løsningen på Kirkens økonomiske problem må være, så må det ikke fejle i dets ansvar overfor Kristus, de troende og de fællesskaber, som har deres liv i ham. Det tab af tillid og tiltro til Kirkens lederskab som flere og flere føler, er en skuffelse som er ikke baseret bare på tabet af en bygning, men i oplevelsen og følelsen af at blive forladt, fordi ingen taler om deres reelle smerter, som om det er upassende at have sådan en smerte, og at man er usolidarisk, hvis man er kritisk eller er uenig over for hele det handlingsforløb som er gået forud for disse beslutninger. Hvor er hyrdernes trøstende ord, hvornår

får vi den tiltrængte sjælesorg fra Kirken i denne krise i stedet for bare en forklaring baseret på et regnskab, som de fleste af os ingen mulighed har for at forstå?

Sand autoritet er ikke magt, men ansvar. De som har autoritet til at lukke en kirke, og at fratage en menighed og et lokalsamfund Kristi sakramentale tilstedeværelse, har et endnu større ansvar for at sikre, at enhver menighed, hvad end for en løsningsmodel der skal til, stadig vil have adgang til sakramenterne som før, og vil kunne stå som vidne til Kristi tilstedeværelse i en verden som trænger mere og mere til hans kærlige omsorg og trøstende budskab. For når det levende sakramente og den menighed som Kristus har kaldet til sig er væk, så er Kirken, Kristi Legeme, i sandhed også væk.

Der er ingen som bestrider at Kirken er dybt i gæld. Men der er mange af os som føler at vi, som også er Kirken, ikke er blevet set eller hørt. Vi kan ikke forvente at finde penge, hvis der ingen penge er at finde, men vi kan forvente at Kirken sender sin biskop, eller anden ansvarlig, ud til enhver kirke som står for lukning, for der at fejre messe med menigheden og vise deres fællesskab og omsorg for os, og at mødes med menigheden for sammen at udarbejde en fælles plan for bevaring af en reel mulighed for fortsat at samles omkring og modtage sakramenterne. Kirkens lederskab må ikke svigte den fattige og forfulgte Kristus i krisens stund.

David Russell OFS, Gudbjerg 5892

Hvad der dog siges i forbindelse med "planen"

Gennem længere tid har vi nu beskæftiget os med 'Det nye katolske Danmarkskort'. Meget er der skrevet og mange menigheder kan ikke forstå, at netop deres menighed skal nedlægges. Ikke desto mindre er der tale om rettidig omhu, omend mere rettidighed var at foretrække. Det skal forstås derhen, at det har været kendt længe, at indtægter og udgifter ikke svarede til hinanden. Hvorfor ventede man. Joh, man forsøgte at få tilladelse til at opkræve kirkeskat over skattebilletten. Det gik i vasken i VK-regeringens tid. Derfor måtte andet gøres, og det tager tid at regne ud, hvordan man skal gøre det, men hvem har dog tegnet de streger?

Der er taget hensyn til, hvor mange præster der var råd til og hvor mange medlemmer, der skal til for lave en bæredygtig økonomisk set – ikke om menighederne naturligt hænger sammen kultur- og transportmæssigt.

Et par eksempler:

Faaborg skal høre sammen med Svendborg. Kan man komme til messe fra Faaborg. Ja, det kan man godt; men man skal hjemmefra med bussen kl. 07.30, være i Svendborg 08.30 og vente på messe til kl. 10. Messen slutter kl. ca. 11 og bussen hjem kører 11.50 hjemkomst kl. 13. Giver det ekstra hænder i Svendborgmenigheden? Næppe. Man kan køre senere, men det bliver så via Odense. Så kunne man da ligeså godt tage i Sankt Albani Kirke.

Tønder skal nedlægges! Søndag kører første bus fra Tønder mod Aabenraa kl. 09.40. Messen er kl. 10. Man ankommer med bussen 10.55 lige netop når messen er overstået. Man kunne flytte messen til kl. 11 men så må den ikke vare længere end til 11.50, hvis man skal nå bussen 12.05 (næste bus kører først kl. 14.05). Og hvor har man tænkt sig at gøre af søstrene, hvis man sælger kirken i Tønder? Uafklaret spørgsmål!

Der er forskel på mulighederne, når man bor i Københavnsområdet, som det beskrevne ved Søborg og Hørsholm og langt ude i Udkantsdanmark, hvor man kan komme for ikke at have andet end el og vand og et hus. Transport er en by i Rusland til tider helt i Sibirien eller Thule.

De gode transportmuligheder ligger i Sønderjylland i nord- og sydgående retning.

Der er lignende problemer i andre regioner.

Til sidst skal jeg bede Lisbeth Rütz stave Niels Steensen rigtigt. Han staves som skrevet her. Det gør gymnasiet også. *Gert Brennalt, 6535 Branderup (Forkortet af redaktionen)*

Var Helligånden på ferie?

Ord, ord, ord – en syndflod af ord. Og kostbar (= dyr) trykssvæerte. Hvad ellers kan der siges om sognenedlæggelserne? Det er og bliver yderst irriterende,

Biskoppens kalender

April

Torsdag 23. kl. 9.00: Messe for medarbejderne på Gl. Kongevej

Lørdag 25. kl. 10.00: Firmelse i Sankt Knuds Kirke, Fredericia, kl. 16.00: Firmelse i Sankt Norberts Kirke, Vejle

Søndag 26. kl. 10.00: Firmelse i Sankt Michaels Kirke, Kolding, kl. 16.00: Firmelse i Sankt Marie, Haderslev

Maj

Fredag 1. kl. 10.00: Firmelse Sankt Nikolaj Kirke, Esbjerg

Lørdag 2. og søndag 3.: Den Nordiske Familiekonference

Onsdag 6. kl. 10.00: Møde i Økonomisk Råd

Torsdag 7. kl. 10.00: Møde i Præsterådet

Fredag 8. kl. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd

Lørdag 9. kl. 10.00: Firmelse i Vor Frue Kirke, Aarhus, kl. 16.00: Firmelse i Vor Frue og Sankt Kjelds Kirke, Silkeborg og Viborg

Søndag 10. kl. 10.00: Firmelse i Sankt Mariæ Kirke, Aalborg, kl. 16.00: Firmelse i Sankt Maria, Martyrernes Dronning, Hjørring.

Tirsdag 12. kl. 16.00: Møde med Forretningsudvalget.

Onsdag 13. kl. 7.30: Messe på Præstekollegiet Redemptoris Mater.

Torsdag 14. kl. 10.00: Firmelse i Sankt Knud Lavard, Lyngby, kl. 16.00: Firmelse Sankt Vincent, Helsingør

Fredag 15. kl. 11.00: Firmelse i Vor Frue og Sankt Antoni, Herlev og Brønshøj.

Søndag 17. kl. 9.00: Firmelse i Sankt Franciscus Kirke, Nakskov, kl. 11.00: Firmelse i Hellig Kors Kirke, Nykøbing Falster.

Torsdag 21. kl. 7.30: Messe på Præstekollegiet Redemptoris Mater.

Fredag 22. kl. 10.00: Messe hos Kærlighedens Missionærer

Lørdag 23. kl. 10.00: Firmelse for Citymenighederne i Marmorkirken, kl. 16.00: Firmelse i Sankt Nikolaj Kirke, Hvidovre

Søndag 24. kl. 11.00: Messe i Domkirken, kl. 15.00: Spansk messe i Domkirken

Mandag 25. kl. 10.00: Firmelse i Sankt Pauls Kirke, Taastrup, kl. 13.00: Firmelse i Sankt Andreas og Sankt Therese, Ordrup og Hellerup

Onsdag 27. kl. 9.00: Messe for medarbejderne på Gl. Kongevej, kl. 14.00: Møde i Liturgikommisionen

Torsdag 28. kl. 7.30: Messe på Præstekollegiet Redemptoris Mater.

Søndag 31.: Valfart til Åsebakken

usammenhængende og ydermere en kilde til endnu færre kirkebesøg og flere udmeldelser.

Over for sognenes almindelige medlemmer er argumentation et absolut minus. Kun to læserbreve i Katolsk Orientering nr. 5, 2015 (Grethe Michelsen og Ruth Christophersen) gør opmærksom på de mange negative aspekter, der kommer til det yderst ødelæggende resultat af et sådant skridt.

Helligånden må have været på ferie!

Beate-Maria Olsen, 1302 København K

Betaling af kirkeskat

Jeg kunne tænke mig, at man som katolik kunne få tildelt et kontonummer, således at de ekstra indbetalinger man foretog, automatisk blev indberettet til SKAT via CPR-nummer, i lighed med kirkeskatten. Man kunne så, foruden kirkeskatten, af og til sende en lille gave til Kirken via netbank. Kirken modtager det fulde beløb, mens man selv kun bliver belastet med 30-50 %. På den måde bidrager staten til Kirken (i form af mindre skatteindtægter), det kunne også bøde lidt på de betalinger vi jo alle, via statsskatten, yder til folkekirkens bygninger mm..

Man kunne i mange hjem have en sparebøsse stående hjemme, heri kunne man lægge de mindre mønter, der fylder så meget i pungen. Det kan let løbe op i flere hundrede kroner som man ikke savner og som man har puttet i sparebøsse og som skattefar gavmildt øger i det fradrag man får. Det løser desværre nok

Helheden og delene – og det fælles ansvar

Det er godt, at den danske katolske kirke er vågnet til et ansvar for sig selv og sin egen situation og nu erkender, at der ”må gøres noget”. Ja, vi skal spørge: Hvad vil vi med vor kirke? Og vi får at vide, at vi må udnytte vore ressourcer bedre og være fælles om ansvaret. Det lyder rigtigt og godt og jeg er enig. Men er vi nu også fælles om det?

Måske byrden er blevet lagt lidt for ensidigt over på det nuværende Danmarkskort, sognebørn der ikke betaler kirkeskat nok og en række kirkeenheder, der for ottes vedkommende trues med lukning. Dem det går hårdest ud over opfordres til at være solidariske af hensyn til det der er bedst for ”helheden”.

Men selvansagelsen må vel også gælde præsterne og deres vilje til at spørge: hvad vil jeg med mit præstekald?

En overset vinkel i debatten synes jeg er spørgsmålet om præsterne måske bedre kunne udnytte de tidsressourcer, som de allerede har til rådighed. Hvis problemet er, at vi har for mange præster (som jo koster mange penge) så er der ingen logik i at vi skal til at lukke så mange kirker. Det hænger ikke sammen. De lukningstruede kirker har sandsynligvis for få medlemmer, fordi de ramte områder ikke forsynes med tilstrækkelig evangelisering og katekse, som jo netop altid har været – og stadig er – de to grundpiller, vor kirke skal vokse og holdes ved lige på. Dette påpeger Lars Messerschmidt så klart i sin fine kronik (KO nr. 3). Og til det formål er der brug for præste-kraft!

Der findes mange steder et uopdyrket medlemstal ”derude”. Vi kunne med stor sandsynlighed nå langt videre med vore kirker, hvis præsterne især i de truede områder sætter mere tid af til evangelisering og katekse.

Ikke bare tid, men også ”gejst”. Denne tankegang er også en vigtig del i pave Frans’ visioner for Kirken, som han selv på forbilledlig vis legemliggør: Ud til folket. Hvis præsterne brugte mere tid på at få nye medlemmer og nære dem vi har, øger vi ikke bare muligheden for at få mere kirkeskat fra de nye, men også for at de allerede eksisterende medlemmer motiveres til at betale med glæde. Diskussionen om øgede kirkeskatter bør ikke føres uden at tage kvaliteten af Kirkens tjeneste, ”det man får for pengene”, med i betragtning.

Menighedernes ansvar er naturligvis at støtte kraftigt op om dette arbejde. Men præsten må føre an som Kirkens ansigt udad til. Præsterne må ikke vente på at vi først viser, vi kan møde talstærkt op. Præsterne er til for folkets skyld, ikke omvendt. Og der er intet så missionerende som en præst der brænder for Kirken og dens budskab og går ud til folket med det. Det er den ånd og den handling Kirken er skabt på. Og aftager den, skrumper Kirken også, hvad den er godt i gang med i Danmark.

Vi trænger til ”en ny pinse”, som Lars Messerschmidt siger. Og det må vi alle bede om. Debatten må derfor også handle om: hvordan kan de præster der har mistet gnisten og motivationen få den tilbage? Hvad har de behov for? Hvad kan vi gøre for dem? Hvad kan de gøre for hinanden? Hvis ikke de har gejsten, får folket den heller ikke.

Jeg synes også det er lidt i strid med Kirkens ånd at droppe dem der bor ”længst ude” og som er mest besværlige at nå. Der lægges vægt på, at delene skal støtte (evt. ofre sig...) for helheden; men skal helheden ikke også støtte delene? Jeg tror, der i mange af disse kirker kan findes andre løsninger der kan sikre at de ikke fremover kommer til at ligge helheden til last sådan rent økonomisk. Ved høringen i Thisted, hvor man

mødte talstærkt op, vistes stor vilje til at samles om det økonomiske ansvar i forbindelse med kirkens fortsatte beståen for menigheden. Så hvorfor så lukke? Hvor der er en vilje er der også en vej. Og viljen er der. Vi må så bare håbe, at vejen ikke bliver lukket.

Man kunne derfor godt overveje om det ikke giver mere mening at nogen få præster skal køre nogen flere kilometer noget oftere, end at vi skal til at lukke kirker med deraf følgende tab af både gamle og nye medlemmer. Har vi råd til at miste dem? Det kunne godt dreje sig om mange, da det åndelige behov for den skat Den katolske Kirke har at byde på forventeligt fremover vil vokse i takt med at dødens kultur tiltager rundt omkring os – nu osse i vort eget land.

En levende Kirke skal fornys hele tiden. Og her kommer vi ikke uden om, at der skal katekse til. Vi har alle brug for jævnligt at blive oplært og inspireret i de rigdomme, vor tro byder på. Præsten er en meget central skikkelse i denne proces. Der skal mere end blot gode prædikener til. At begynde lukning af en stribe kirker i udkantsområderne er jeg bekymret for vil signalere, at Den katolske Kirke i Danmark er en synkende skude. Og det tiltrækker ikke nye. Og så må de søgende sjæle – som der er massevis af – gå andre steder hen.

Vi har brug for en Kirke der tror på sit eget budskab og vil vise det i konkrete handlinger. Vi må godt have en ambitiøs vision for vor Kirke og turde tro på at der her, som i så mange andre sammenhænge, er bedre økonomi i at tænke ”vækst” i stedet for at tænke ”lukning” og ”indskrænkning”!

Peter Damgaard-Hansen,
7700 Thisted

ikke Kirkens store økonomiske problemer, men det synliggøre for mange af os, at man er forpligtet til at understøtte Kirken, og vil måske i det lange løb skabe forståelse for, at det ikke er nok at yde en skærv under offertorieindsamlingen, men at man skal gå aktivt ind i det økonomiske ansvar vi jo naturligvis alle har.

For hvor ubehageligt det end lyder; så har vi alle et ansvar for hele menigheden, også for dem, der ikke betaler kirkeskat, hvad enten det skyldes manglende evne eller manglende vilje.

Finn Vanggaard, 2942 Skodsborg

En festlig første kommunionsdag

Søndag den 12. april modtog 21 børn den første hellige kommunion i Sankt Ansgars Kirke. Det blev en festlig dag opfyldt af Helligåndens nærvær. Diakon Davide De Nigris holdt en fantastisk tale for børnene, forældre, gæster og menighed, så evangeliet fremstod fuldt af mening. Med en fuldstændig pædagogisk, logisk, humorfyldt, kærlig forkyndelse, så enhver kunne gå hjem med et let hjerte. Og tak til underviserne gennem forløbet.

Musikken var total fantastisk med Johannesmessen som ledsager og sangkoret så oplagt. Og klarinettspil som punktum på en festlig og højtidelig dag Tak for den musiske indsats i hele påsken

Der gik en bedstemor hjem med håb i hjertet og med påskebudskabet som ledsager.

Inge Fischer, 1571 København V

Et misvisende billede af menigheden i Tønder

Kommentar til artikel af Ute Wagner i KO nummer 4.

I de sidste par numre af KO har Ute Wagner beskrevet menigheden i Tønder som værende nær Paradistilstanden, hvor alt nu er fryd og gammen. Dette er langt fra tilfældet. Jeg tilhører den gruppe i menigheden der har været med i mange år og husker, hvordan vi i fællesskab har klaret de problemer der opstod og hvordan det var, før vi blev frosset ud af både det gamle og det nye menighedsråd. Vi har skullet kæmpe for at indføre nogle

simple aktiviteter i menigheden, f. eks. kirkekaffe og fik besked på, at hvis vi absolut ville gøre noget, så skulle vi selv betale for det. Det gjorde vi. Med succes.

Gennem de sidste mange år har pastor Benny Blumensaat været hele menighedens præst og han ville gerne have, at der skete mere i menigheden, men måtte desværre give op, da han ikke magtede samarbejdet med et yderst modvilligt menighedsråd og derfor bad han biskoppen om at blive løst fra opgaven som sognepræst i Tønder. Vi var dengang og er stadig meget kede af det.

Vi håbede, at menighedsrådsvalget sidste år kunne ændre situationen; men efter at valget skulle gå om to gange på grund af procedurefejl (!)!! var alt stadig ved det gamle. Tilstandene i Tønder er absolut ikke som beskrevet i KO. Det har været smerteligt at opleve, hvordan menigheden langsomt svinder ind, ikke kun talmæssigt; men også hvad fællesskabet angår. For mig har det betydet, at jeg nu har løst sognebånd til Esbjerg, andre er gået til de andre menigheder og nogle ved ikke hvor de skal gå hen.

Carmen Tästensen, 6240 Løgumkloster

Vi betragter hermed emnet som uddebatteret i KO.

Med venlig hilsen fra redaktionen.

Reformationen 1536

Under oprydning forleden blev jeg opmærksom på Erling Brodersens artikel om menigheden i Haderslev (K.O. 2, 6. februar 2015). Heri læser jeg til min forbavselse, at ”kirkens bygninger blev inddraget af kronen” i forbindelse med Christian III’s tronbestigelse i 1536. Det bliver jeg som kirkehistoriker nødt til at korrigere, for det er simpelthen ikke sandt.

Hvad der dengang skete, var, at biskopperne blev afsat og den jord, der lå til bispestolene, blev konfiskeret. Desuden blev tiggerordeners klostre lukket og bygningerne overdraget til den by, hvori de lå, men det var dog for de flestes vedkommende allerede sket i slutningen af Frederik I’s tid. Landklostrene fik derimod lov til at bestå, nu som krongods. Men nye medlemmer måtte de ikke optage. Deres bygninger og jord blev administreret af kongeligt udpegede lensmænd, der kunne være en af de afsatte biskopper, ja undertiden sågar klostrets egen abbed. Den jord, der lå til andre og

finansierede de ved dem stiftede messer, blev konfiskeret og givet til de nyoprettede hospitaler, da messerne nu betragtedes som overflødige.

Desuden var der den jord, der lå til sognekirkerne. Den rørte man ikke ved, før i begyndelsen af den 20. århundrede, hvor den ved lov blev gjort statsejendom og udstykket til husmandsbrug. Til gengæld forpligtede statens sig at betale præsternes løn. Men ingen domkirke og ingen sognekirke blev gjort til statsejendom. De var og forblev at være, hvad man i dag vil kalde selvejende institutioner. Endelig gik den 1/3 af befolkningens tiende (kirkeskat), der tidligere var blevet givet til biskopperne, i kongens kasse. Skal man neutralt vurdere reformationen, må man sige, at bortset fra at den ene variant af kristendommen blev erstattet af en anden, så var der tale om en omfordeling af samfundets økonomiske og menneskelige ressourcer. Og hermed lagdes grunden til en effektivisering af den civile administration på lands- så vel som på lokalt plan – noget som først fandt sted i Frankrig under Napoleon og som stadig ikke er en realitet i de sydeuropæiske katolske lande.

Kaare Rübner Jørgensen,
2000 Frederiksberg

Informationschef: Niels Messerschmidt
(ansvarshavende)

Redaktør: Lisbeth Rütz

Layout: Carsten Meyer-Jensen

Annoncer og abonnement: Lisbeth Rønne,
roenne@katolskorientering.dk

Medarbejdere i dette nr.: Kirsten Krog, Chi Le, Eva Rungwald, Kirsten Poulsen, Anton Dorph-Petersen.

Redaktion og annoncer:

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15,

1610 København V, tlf.: 3355 6040

kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.

E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042

Abonnementspris 510 kr. helårligt. Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Greentech Rotaprint - Distribueret oplag 10.965
ISSN 0902-297X

Det sker i Bispedømmet

April

Fredag 24. kl. 19.00- ca. 21.00: Forsonings- og helbredelsesmesse. Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, København V, v/ pastor Lars Messerschmidt m.fl. Skriftemål fra kl. 18.00.

Info: www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Lørdag 25. kl. 14.30-16.30: Temalørdag: "Bøn" v/ sr. Hildegard Madsen, Sankt Therese Kirke, Bernstorffsvej 56, Hellerup

Maj

Lørdag 2. kl. 14.30-17.00: Voksenkatekese, tema: "Temperaturen på Kirken" v/ Jacob Egeris Thorsen. Sted: Sankt Ansgars Kirkes menighedslokaler, Bredgade 69, Kbh. Kr. 40,00 til materialer, kaffe og te. Sluttes m. messe kl. 17.00.

Fredag den 8. kl. 18.00-19.30: "Åben Dør". Personlig forbøn og samtale. Ved pastor Lars Messerschmidt m.fl. Jesu Hjerter Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4 A, København V.

Info: www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Lørdag 9. kl. 10.00-15.30: Seminar i Pindstrup, Den katolske Kirke i kunsten og kunsthistorien, v /Lektor Hans

Jørgen Frederiksen. Sted Sankt Michaels Kirke, Kas-trupvej 1, Pindstrup, 8550 Ryomgård. Frokost: medbring noget til buffet. Pris kr. 50,-. Oplysninger Birgit Clausen, tlf. 86 99 63 54 eller clausen.birgit@gmail.com

Torsdag 14. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade 27C, Kbh. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkekrummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45

Mandag 18. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Mandag 18. kl. 19.00-21.00: Foredrag: Den nye pinse v/ pastor Lars Messerschmidt m.fl. Jesu Hjerter Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4 A, København V. Info: www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Første og sidste onsdag i måneden kl.17.30-19.30: Hjælp til misbrugere og pårørende ved den katolske organisation Cenacolo. Rådgivningen finder sted i Bredgade 69 A, Kbh. K. Tlf.: 51 53 41 60

Skt. Thomas Fællesskabet inviterer til eukaristi, lovprisning og katekese. Sted: Oratoriet, Vor Frue Kirke, Ryesgade 26, Aarhus C. Info: p. Herbert, SJ, 87 30 70 42 eller 24 27 86 89, Jan Zieleskiewicz, 50 29 13 57, eller e-mail: johny.zet@gmail.com

Hver onsdag kl. 19.00-21.00, undt. 1. onsdag i måneden Messe med forbøn for de syge afholdes den 1. onsdag i måneden fra kl. 19.00-21.00. Sted: Vor Frue Kirke. Ryesgade 26. 8000 Aarhus C.

Skt. Thomas Fællesskabet inviterer til tilbedelse hvor Det Allerhelligste Sakramente udstilles. Intentionen er at denne tilbedelse skal være en åndelig forberedelse til den messe som afholdes 1. onsdag i måneden med forbøn for de syge. Sted: Vor Frue Kirke. Ryesgade 26. 8000 Aarhus C. Tilbedelsen afholdes kl. 19.00-24.00, altid på fredag før d.1. onsdag på måneden. Datoer 1/5 og 29/5.

Der er MobilKirke 1. og 3. torsdag mellem kl. 20.00 og 22.00. Der er mulighed for samtale, forbøn, velsignelse, samt kaffe og kage. Mobilkirken står på Gammel Torv i København. Alle er velkomne.

Liturgisk kalender 1. - 31. maj 2015

1. *hvid*. Fredag i 4. uge i påsken. (IV Ps).
Eller *hvid*. **Josef**, Arbejderen
Påskepf.
V SI 2,6-7.8-9.10-11.
R: Du er min søn, jeg har født dig i dag!
eller R: Halleluja!
L.: Ap.G 13,26-33. Ev.: Joh 14,1-6.

Hvis Josef fejres læses følgende tekster:
L.: 1 Mos 1,26-2,3 eller Kol 3,14-15.17.23-24.
V SI 90,2.3-4.12-13.14+16.
R: Herre, frem vore hænder værk.
Ev.: Matt 13,54-58.
(Store bededag)

2. *hvid*. Lørdag i 4. uge i påsken. (IV Ps).
Athanasius, biskop og kirkelærer (†373) (m)
Påskepf.
V SI 98,1.2-3b.3c-4.
R: Hele den vide jord har set vor Guds frelse
eller R: Halleluja!
L.: Ap.G 13,44-52. Ev.: Joh 14,7-14.
Bededag for præste- og ordenskald.

3. *hvid*. **5. SØNDAG I PÅSKEN**. (I Ps).
✠ *Gl. Cr. Påskepf.*
L.L.: Ap.G 9,26-31;
V SI 22,26b-27.28+30.31-32.
R: Herre, du er min lovsang i den store forsamling
eller R: Halleluja!
L.: 1 Joh 3,18-24. Ev.: Joh 15,1-8.

4. *hvid*. Mandag i 5. uge i påsken. (I Ps).
Påskepf.
V SI 115,1-2.3-4.15-16.
R: Ikke os, Herre, ikke os, men dit navn skal du give ære
eller R: Halleluja!
L.: Ap.G 14,5-18. Ev.: Joh 14,21-26.

5. *hvid*. Tirsdag i 5. uge i påsken. (I Ps).
Påskepf.
V SI 145,10-11.12-13.21.
R: Dine venner, Herre, skal kundgøre dit kongedømmes prægtige herlighed
eller R: Halleluja!
L.: Ap.G 14,19-28. Ev.: Joh 14,27-31a.

6. *hvid*. Onsdag i 5. uge i påsken. (I Ps).
Påskepf.
V SI 122,1-2.3-4a.4b-5.
R: Lad os drage til Herrens hus
eller R: Halleluja!
L.: Ap.G 15,1-6. Ev.: Joh 15,1-8.

7. *hvid*. Torsdag i 5. uge i påsken. (I Ps).
Påskepf.
V SI 96,1-2a.2b-3.10.
R: Fortæl om Herrens herlighed blandt alle folkene
eller R: Halleluja!
L.: Ap.G 15,7-21. Ev.: Joh 15,9-11.
*20-årsdagen for biskop Czeslaw Kozons bispevielse
Mindes i menighedens forbønner*

8. *hvid*. Fredag i 5. uge i påsken. (I Ps).
Påskepf.
V SI 57,8-9.10-12.
R: Jeg vil takke dig blandt folkene, Herre
eller R: Halleluja!
L.: Ap.G 15,22-31. Ev.: Joh 15,12-17.

9. *hvid*. Lørdag i 5. uge i påsken. (I Ps).
Påskepf.
V SI 100,1b-2.3.5.
R: Bryd ud i fryderåb for Herren, hele jorden!
eller R: Halleluja!
L.: Ap.G 16,1-10. Ev.: Joh 15,18-21.

10. *hvid*. **6. SØNDAG I PÅSKEN**. (II Ps).
✠ *Gl. Cr. Påskepf.*
L.L.: Ap.G 10,25-26.34-35.44-48;
V SI 98,1.2-3b.3c-4.
R: For folkenes øjne har Herren åbenbaret sin retfærdighed
eller R: Halleluja!
L.: 1 Joh 4,7-10. Ev.: Joh 15,9-17.

11. *hvid*. Mandag i 6. uge i påsken. (II Ps).
Påskepf.
V SI 149,1-2.3-4.5+6a+9b.
R: Herren glæder sig over sit folk
eller R: Halleluja!
L.: Ap.G 16,11-15. Ev.: Joh 15,26-16,4a.

12. *hvid*. Tirsdag i 6. uge i påsken. (II Ps).
Eller *rod*. **Nereus og Achilleus**, martyrer (†1. årh.)
Eller *rod*. **Pancratius**, martyr (†304)
Påskepf.
V SI 138,1-2a.2bc-3.7c-8.
R: Herre, din højre hånd frelser mig
eller R: Halleluja!
L.: Ap.G 16,22-34. Ev.: Joh 16,5-11.

13. *hvid*. Onsdag i 6. uge i påsken. (II Ps).
Eller *hvid*. **Vor Frue af Fatima**
Påskepf.
V SI 148,1-2.11-12.13.14.
R: Himmel og jord er opfyldt af din herlighed
eller R: Halleluja!
L.: Ap.G 17,15.22-18,1. Ev.: Joh 16,12-15.

14. *hvid*. Torsdag **KRISTI HIMMELFART** (h).
✠ *Gl. Cr. Hf.pf.* Påskelyset står fremme til og med pinsedag.
L.L.: Ap.G 1,1-11;
V SI 47,2-3.6-7.8-9.
R: Gud drager op under jubelråb, Herren drager op til hornets klang
eller R: Halleluja!
L.L.: Ef 1,17-23 eller Ef 4,1-13 eller 4,1-7.11-13.
Ev.: Mark 16,15-20.

15. *hvid*. Fredag i 6. uge i påsken. (II Ps).
Påskepf. eller *Hf.pf.*
V SI 47,2-3.4-5.6-7.
R: Gud er hele jordens konge
eller R: Halleluja!
L.: Ap.G 18,9-18. Ev.: Joh 16,20-23a.

16. *hvid*. Lørdag i 6. uge i påsken. (II Ps).
Påskepf. eller *Hf.pf.*
V SI 104,2-3.8-9.10.
R: Gud er hele jordens konge
eller R: Halleluja!
L.: Ap.G 18,23-28. Ev.: Joh 16,23b-28.

17. *hvid*. **7. SØNDAG I PÅSKEN**. (III Ps).
✠ *Gl. Cr. Hf.pf.*
L.L.: Ap.G 1,15-17.20a.20c-26;
V SI 103,1-2.11-12.19-20b.
R: Herren har grundfæstet sin trone i Himlen
eller R: Halleluja!
L.L.: 1 Joh 4,11-16. Ev.: Joh 17,11b-19.

18. *rod*. Mandag i 7. uge i påsken. (III Ps).
Erik, martyr (†1160) (m)
Påske-el. Hf.pf.
V SI 68,2-3.4-5ac.6-7b.
R: I jordens riger, syng for Gud
eller R: Halleluja!
L.: Ap.G 19,1-8. Ev.: Joh 16,29-33.

Ad libitum læsninger til Erik:
L.: Åb 21,2.22-27.
V SI 101,1-2a.3-4.6-7.
R: Om troskab og ret vil jeg synge.

19. *rod*. Tirsdag i 7. uge i påsken. (III Ps).
Johannes I, pave og martyr (†526) (m)
Påske-el. Hf.pf.
V SI 68,10-11.20-21.
R: I jordens riger, syng for Gud!
eller R: Halleluja!
L.: Ap.G 20,17-27. Ev.: Joh 17,1-11a.

20. *hvid*. Onsdag i 7. uge i påsken. (III Ps).
Eller *hvid*. **Bernardin af Siena**, præst (†1444)
Påske-el. Hf.pf.
V SI 68,29-30.33-35a.35b-36bc.
R: I jordens riger, syng for Gud
eller R: Halleluja!
L.: Ap.G 20,28-38. Ev.: Joh 17,11b-19.

21. *hvid*. Torsdag i 7. uge i påsken. (III Ps).
Eller *rod*. **Kristoffer Magallanes**, præst (†1927), og **lidelsesfæller**, martyrer (†1915-1937)
Påske-el. Hf.pf.
V SI 16,1-2a+5.7-8.9-10.11.
R: Vogt mig, Gud, jeg søger tilflugt hos dig
eller R: Halleluja!
L.: Ap.G 22,30; 23,6-11. Ev.: Joh 17,20-26.
Eugène de Mazenod (†1861) kan fejres.

22. *hvid*. Fredag i 7. uge i påsken. (III Ps).
Eller *hvid*. **Rita af Cascia**, ordenssøster (†1457)
Påske-el. Hf.pf.
V SI 103,1-2.11-12.19-20b.
R: Herren har grundfæstet sin trone i himlen
eller R: Halleluja!
L.: Ap.G 25,13-21. Ev.: Joh 21,15-19.

23. *hvid*. Lørdag i 7. uge i påsken. (III Ps).
Påske-el. Hf.pf.
V SI 11,4.5+7.
R: De retskafne skal se dit ansigt, Herre
eller R: Halleluja!
L.: Ap.G 28,16-20.30-31. Ev.: Joh 21,20-25.

23. Aften: *rod*. **PINSEVIGILIE** (h)
Gl. Sekvens. Cr. Pinsens pf. Til bortsendelsesord og svar føjes: Halleluja! Halleluja!
L.L.: 1 Mos 11,1-9 eller 2 Mos 19,3-8a.16-20b eller Ez 37,1-14 eller Joel 3,1-5;
V SI 104,1-2a.24+35c.27-28.29b-30.
R: Herre, send din Ånd; gør jorden ny!
eller R: Halleluja!
L.L.: Rom 8,22-27. Ev.: Joh 7,37-39.

24. *rod*. Søndag. **PINSEDAG** (h)
✠ *Gl. Sekvens. Cr. Pinsens pf. Til bortsendelsesord og svar føjes:* Halleluja! Halleluja!
L.L.: Ap.G 2,1-11;
V SI 104,1ab+24ac.29bc-30.31+34.
R: Herre, send din Ånd; gør jorden ny!
eller R: Halleluja!

2.L.: 1 Kor 12,3b-7.12-13. Ev.: Joh 20,19-23.
eller (ad libitum)
2.L.: Gal 5,16-25. Ev.: Joh 15,26-27; 16,12-15.
Påsketiden afsluttes efter komplet.

DET ALMINDELIGE KIRKEÅR

25. *grøn*. Mandag i 8. alm. uge. (IV Ps).
Eller *hvid*. **Beda den Ærværdige**, præst og kirkelærer (†735)
Eller *hvid*. **Gregor VII**, pave (†1085)
Eller *hvid*. **Maria Magdalene af Pazzi**, jomfru (†1607)
V SI 32,1-2.5.6.7.
R: Glæd jer over Herren, fryd jer, I retfærdige.
L.: Sir 17,24-29. Ev.: Mark 10,17-27.

26. *hvid*. Tirsdag i 8. alm. uge. (IV Ps).
Filip Neri, præst (†1595) (m)
V SI 50,5-6.7-8.14+23.
R: Den, der vandrer retsindigt, skal se Guds frelse.
L.: Sir 35,1-12. Ev.: Mark 10,28-31.

27. *grøn*. Onsdag i 8. alm. uge. (IV Ps).
Eller *hvid*. **Augustin af Canterbury**, biskop (†605)
V SI 79,8.9.11+13.
R: Vend dig til os, Herre, med din barmhjertigheds lys.
L.: Sir 36,1-2.5-6.13-19. Ev.: Mark 10,32-45.

28. *hvid*. Torsdag. **JESUS KRISTUS - DEN EVIGE YPPERSTEPREÆST** (f)
Gl. Sær!pf.
L.: Jer 31,31-34 eller Hebr 10,11-18;
V SI 110,1b-e.2.3.
R: Du er præst for evigt på Melkisedeks vis.
Ev.: Mark 14,22-25.

29. *grøn*. Fredag i 8. alm. uge. (IV Ps).
V SI 149,1-2.3-4.5-6a+9b.
R: Herren glæder sig over sit folk
eller R: Halleluja!
L.: Sir 44,1.9-13. Ev.: Mark 11,11-26.
Ursula (Julia) Ledochowska, (†1939) kan fejres.

30. *grøn*. Lørdag i 8. alm. uge. (IV Ps).
Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse**.
V SI 19,8.9.10.11.
R: Herrens forordninger er retskafne, de glæder hjertet.
L.: Sir 51,12b-20. Ev.: Mark 11,27-33.

31. *hvid*. Søndag. **DEN HELLIGE TREENIGHEDS FEST** (h) (9.alm.søndag)
✠ *Gl. Cr. Sær!pf.*
L.L.: 5 Mos 4,32-34.39-40;
V SI 33,4-5.6+9.18-19.20+22.
R: Lykkeligt det folk, Herren udvalgte sig til ejendom.
L.L.: Rom 8,14-17. Ev.: Matt 28,16-20.
Valfart til Åsebakken

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Tirsdag og torsdag 10-12 og 13-16.45
Onsdag og fredag 10-12 og 13-16
Mandag lukket. bibliotek@katolsk.dk
Tlf: 33 55 60 90

Sankt Pauls Skole, Taastrup
søger to lærere og en barselsvikar

Da vi har to lærere, der går på pension og en lærer der går på barsel søger vi pr. 1. august 2015 tre uddannede lærere. Vi skal have dækket følgende fag: matematik, fysik-kemi, natur og teknologi, geografi, dansk, engelsk, musik (gerne med erfaring som kor-leder), idræt, kreative fag. Da vi skal ansætte to nye lærere og en barselsvikar, er der mulighed for at blande kortene.

Sankt Pauls Skole er en katolsk privatskole med 240 elever fordelt på 0.-9. klasse, på ét spor. Skolen ligger i dejlige grønne omgivelser, kun 5 minutters gang fra Høje Taastrup Station. Sankt Pauls Skole er etableret i 1976 og bygger på det katolske livs- og menneskesyn.

Ansøgningsfrist den 30. april 2015.
Læs mere på www.sanktpaulsskole.dk (ledige jobs)

Værelse søges

Tidligere sognepræst i Folkekirken, konvertit fra 2005, søger møbleret værelse med adgang til toilet, bad og tekøkken pr. 1. august 2015 i den centrale del af København eller Frederiksberg. Max 3.000 kr./måned
Billet mrk. KO nr. 6.

Bønnens Apostolat

Maj

- At vi må afvise den herskende ligegyldighed og tage os af vor næste som lider, især de syge og de fattige.

- At Marias forbøn må hjælpe de kristne, som lever i sekulariserede samfund, til at være rede til at forkynde Jesus.

Hjælp med at sikre Kirkens beståen - også når du er borte

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente.

Arv til Kirken er fritaget for alle afgifter og går derfor ubeskåret til Kirkens arbejde.

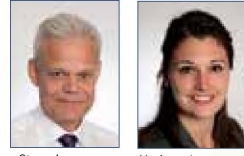
Læs mere på www.katolsk.dk eller ring til

Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 80

Vanløse Begravelsesforretning

Jyllingevej 8 · 2720 Vanløse

Deres lokale bedemand siden 1940...

Steen Jørgensen Mariette Jørgensen

38 71 75 01

Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os. Vi træffes også aften, weekend og helligdage.

www.v-lm.dk

Danske Bedemænd

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

VI VII VIII IX X XI XII I II

KØBENHAVNS
URMAGER VÆRKSTED

MARTIN ELSIG LAURSEN

tilbyder reparation af alle slags ure:
Standure, vægure, lommeure eller armbåndsure på vores eget værksted

Ved større ure henter og bringer vi.
Skift af batteri og rem, mens De venter

Lange-Müllers Gade 15. kld. 2100 København Ø
Tlf. 22 83 01 08
www.urmagerværkstedet.dk

IPSICC

International Psychotherapeutic
School in Christian Culture

Fokus på seksuelle, emotionelle, fysiske og åndelige overgrebsproblematikker

IPSICC - den certificerede psykoterapeutiske uddannelse - baseret på et kristent menneskesyn starter nyt hold i Kolding d. 1.-8. august 2015.

Uddannelsen foregår på engelsk, den tages over 4 år og er opdelt i 11 moduler. Den er tilrettelagt, så man samtidig kan passe et fuldtidsarbejde. Se nærmere på www.ipsicc.org for yderligere information og tilmelding.

Eventuelle spørgsmål til:

International leder for IPSICC: Vibeke Møller, læge og psykoterapeut MPF: vibeke@ipsicc.org
Telefon: +45 29891431

Fang læserens opmærksomhed

Med en annonce i Katolsk Orientering, når dit budskab ud til mere end 10.000 katolske læsere.

Indryk en annonce som denne på 83 x 53 mm til kun 800,-

Skriv til roenne@katolskorientering.dk

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29

Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Ubeskåret støtte

www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom

- en katolsk bedemand

T 39 29 60 08

Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

- Arv og Testamenter
- Ægtepagter
- Familiesager
- Dødsboer
- Køb af ejendom i Danmark og udlandet.

Advokat Sandra Moll

Telefon: 31 35 35 60
Fax: 31 73 25 84

E-mail: sandra@moll.dk

Tømrer- og Murermester Keld Erik JOHNSEN
Ankervej 12
Stubbekøping 4800 Nyk. F.

Tlf. 54 43 99 08

En katolsk håndværker

Tømrer-murermester Keld Erik Johnsen udfører håndværksarbejde overalt på Lolland Falster, Sydsjælland og Københavnsområdet.

Vi har mere end 30 års erfaring inden for håndværksfaget med blandt andet renoveringsopgaver på katolske kirker, menighedsbygninger og skoler samt nybygnings- og renoveringsopgaver for privatkunder.

Vi er medlem af Dansk Byggeri og Nyk. F. Murerlaug.

Kontakt os for et uforpligtende møde.

Tømrer-murermester Keld Erik Johnsen
Ankervej 12, 4800 Nykøbing F. Tlf.: 54 43 99 08

post@keldjohnsen.dk
www.keldjohnsen.dk

dansk byggeri

Medlem af Dansk Byggeri

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 7, som udkommer **fredag den 15. maj**

skal være redaktionen i hænde senest **mandag den 27. april**

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 8, som udkommer **fredag den 5. juni**

skal være redaktionen i hænde senest **mandag den 18. maj**

Jeg er den gode hyrde

26. april er international bededag for præste- og ordenskald. Der optages kollekt til bispedømmets teologistuderende. I denne anledning bringer vi et uddrag af en prædiken af pave Benedikt XVI til diakonvielse i Peterskirken, IV Påskesøndag, 7. maj 2006.

Oversættelse fra italiensk ved Lisbeth Rütz.

PRÆDIKEN ”Jeg er den gode hyrde. Den gode hyrde sætter sit liv til for fårene. Den, der er daglejer og ikke er hyrde og ikke selv ejer fårene, ser ulven komme og lader fårene i stikken og flygter, og ulven går på rov blandt dem og jager dem fra hinanden; for han er daglejer og er ligeglad med fårene.

Jeg er den gode hyrde. Jeg kender mine får, og mine får kender mig, ligesom Faderen kender mig, og jeg kender Faderen; og jeg sætter mit liv til for fårene. Jeg har også andre får, som ikke

hører til denne fold; også dem skal jeg lede, og de skal høre min røst, og der skal blive én hjord, én hyrde.

Derfor elsker Faderen mig, fordi jeg sætter mit liv til for at få det tilbage. Ingen tager det fra mig, men jeg sætter det til af mig selv. Jeg har magt til at sætte det til, og jeg har magt til at få det tilbage. Og det har min fader påbudt mig at gøre.”

Det evangelium vi har lyttet denne søndag er kun en del af Jesu store tale om hyrderne. I dette stykke siger Herren tre ting om den sande hyrde til os: Han giver

sit liv for fårene, Han kender dem og de kender Ham og Han tjener enheden. Før vi reflekterer over disse tre karakteristiske ting ved at være hyrde vil det måske være nyttigt kort at huske den forudgående del af talen om hyrderne, hvor Jesus før Han beskriver sig selv som hyrde til vores overraskelse siger jeg er porten (Joh 10,7) Det er gennem Ham, at man skal gå ind i tjenesten som hyrde. Jesus understreger meget klart denne grundlæggende betingelse ved at sige den der ikke går ind i fårefolden gennem døren, men klatrer over et andet sted, han er en tyv og en røver. Ordet ”klatrer over” – ”anabainei” på græsk fremkalder billedet af en, der klatrer over hegnet for at komme derind, hvor han ikke burde kunne komme ind. I ordet ”klatre” over kan man også se billedet på karrierejagten, forsøget på at komme opad, på at skaffe sig selv en position gennem Kirken, på at lade sig betjene og ikke tjene. Det er billedet på manden, der gennem præsteembedet

vil gøre sig selv betydningsfuld og gerne vil blive til noget. Det er billedet på ham, der gerne vil ophøje sig selv og ikke være Jesu Kristi ydmyge tjener. Men den eneste legitime vej mod præstetjenesten er korset. Det er den sande vej, det er den sande port. Ikke at ønske at blive til noget personligt, men i stedet for at være der for den anden for Kristus og således gennem Ham og sammen med Ham være der for de mennesker, som Han søger og som Han vil lede på Livets vej. Man går ind i præsteembedet gennem den sakramentale vielse, og det indebærer netop gennem hengivelse til Kristus for at Han skal råde over mig, for at jeg skal tjene Ham og følge Hans kald også selv om dette måtte være i modstrid med mine egne ønsker om selvrealisering og agtelse. At gå igennem den dør som er Kristus vil sige at kende og elske Ham mere og mere for at vor vilje skal forenes med Hans og vor handlen skal blive et med Hans

Fortsættes nedenunder ►

Adresselabel, flytning	Til Post Danmarks strejkode
------------------------	-----------------------------

MASKINEL MAGASINPOST
42512
Afsender: Katolsk Orientering
Katolsk Orientering · nr. 6
24. april 2015 · 41. årgang

POST
PP
DANMARK

handlen. Kære venner – i denne intention vil vi bede mere og mere, vi vil engagere os netop i dette for at Kristus skal vokse i os, for at vores fællesskab med Ham skal blive dybere og dybere, så at det bliver Kristus selv der med os som mellemmand bliver hyrden.

Lad os se nærmere på Jesu tre fundamentale udsagn om den gode hyrde. Det første der kraftfuldt går gennem hele talen om hyrderne siger ”hyrden sætter sit liv til for fårene”. Korsets mysterium står i centrum for Jesu tjeneste som hyrde, og det er gennem det, Han tjener os alle. Han giver sig selv og det ikke bare i en fjern fortid. I den hellige eukaristi gør han det til virkelighed hver eneste dag. Han giver sig selv hen i vore hænder, Han overgiver sig selv til os. Derfor står den hellige eukaristi med god grund i centrum for præstens liv. Eukaristien hvor Jesu offer på korset til stadighed bliver nærværende og virkeligt blandt os. Og med det som udgangspunkt lærer vi også hvad det betyder at fejre eukaristien på passende vis, at det er et møde med Herren som for vor skyld afklæder sig sin guddommelige herlighed og lader sig ydmyge indtil døden på et kors og som giver sig selv til enhver af os. Den daglige eukaristifejring er meget vigtig for enhver af os. Her står han igen over for dette mysterium, igen lægger han sig selv i Guds hænder idet han samtidig føler glæden ved at vide, at Han er nærværende, Han tager imod mig Han løfter mig altid op igen og Han bærer mig, Han giver mig hånden, Han giver mig sig selv. Eukaristien må blive en livets skole for os – en skole, hvor vi lærer at give vores liv hen. Livet giver man ikke bare hen i dødsøjeblikket og ikke bare i martyriets stund. Vi bør give det hen det

dag for dag. Det er nødvendigt at lære hver eneste dag, at jeg ikke selv ejer mit liv. Dag for dag bør jeg lære at hengive mig selv, at stille mig til rådighed for det som Han, Herren, i øjeblikket har brug for af mig også selv om andre ting forekommer mig smukkere og vigtigere. At give livet hen, ikke at tage det. Det er netop ved at gøre sådan at vi erfarer friheden. Vi erfarer friheden fra os selv, storheden i at være til. Netop ved at kunne bruges, ved at være en person som der er brug for her i verden bliver livet smukt og vigtigt for os. Kun den der giver sit eget liv skal finde det.

Som den anden ting siger Herren til os: Jeg er den gode hyrde. Jeg kender mine får, og mine får kender mig, ligesom Faderen kender mig, og jeg kender Faderen. To tilsyneladende helt forskellige ting, men de er alligevel indbyrdes forbundne – Jesu forhold til faderen og forholdet mellem Jesus og dem, der er Ham betroede. Men begge hører netop sammen, fordi menneskene til syvende og sidst tilhører Faderen og leder efter Skaberens – efter Gud. Når de opdager at der er en, der kun taler i sit eget navn og kun viser tilbage til sig selv, så forstår de at det er for lidt og at han ikke kan være det, de søger. Der hvor der i stedet lyder en anden stemme, Skaberens stemme, Faderens stemme, gennem en anden person, dér åbnes døren til den relation som mennesket venter på. Sådan må det være i vores tilfælde. I vores inderste må vi leve forholdet til Kristus som formidler af Faderen. Så åbner man døren til den relation som mennesket venter på.

Kun sådan kan vi virkelig forstå menneskene, for kun i Guds lys forstår man de dybder, der ligger i mennesket. Så

bliver den der lytter til os klar over, at vi ikke taler om os selv men om den sande hyrde [...]

Til slut taler Herren til os om den enhedens tjeneste der er givet hyrden. ”Jeg har også andre får, som ikke hører til denne fold; også dem skal jeg lede, og de skal høre min røst, og der skal blive én hjord, én hyrde.”

Det samme gentager Johannes efter synedriets beslutning om at dræbe Jesus, da Kaifas sagde at det ville være bedre hvis en døde for folket end at hele folket gik til grunde. Johannes genkender i dette ord af Kaifas et profetisk ord og tilføjer: og ikke for folket alene, men også for at samle Guds spredte børn til ét. [...]

Der hvor Ezechiel i sin profeti om hyrden havde genoprettelsen af enheden blandt Israels spredte stammer (Ez 34,22-24) der handler det nu ikke blot om det spredte Israels enhed men om enheden blandt alle Guds børn om menneskeheden, om Kirken af jøder og hedninger. Jesu mission vedrører hele menneskeheden og derfor er Kirken betroet et ansvar for hele menneskeheden for at den skal erkende Gud, den Gud som gennem Jesus Kristus blev til menneske for os alle [...]

Den gamle kirke fandt i sin tids skulptur hyrden som bærer et får på skuldrene. Måske er disse billeder en del af den drøm om landlivets idyl, som dengang fascinerede samfundet. Men for de kristne blev denne figur med den største selvfølghed billedet på Ham, der er gået ud for at finde det fortabte får, menneskeheden. Den blev billedet på Ham, der følger os ud i vort forvildede livs ørkener, billedet på Ham som tog det vildfarne får, menneskeheden, op på sine

skuldre og bærer det hjem. Jesus Kristus er blevet billedet på den sande hyrde. Ham betror vi os til. Vi betror Jer, kære brødre, til Ham – særligt i denne time for at han kan lede Jer og bære Jer alle dage, for at han kan hjælpe Jer til gennem Ham og med Ham at blive gode hyrder for Hans flok.

Amen.

Kalddagens budskab 2015

er ”Exodus – den grundlæggende erfaring ved kaldet”. I budskabet taler pave Frans om kaldet som en ”exodus”, en udgang fra det vante for at begive sig ud i friheden med Gud. Abraham, Moses og Israels folk er sådanne mennesker, som er brudt op fra noget kendt og sikkert. Pave Frans siger: ”Når vi hører ordet ”exodus” går vore tanker straks til begyndelsen af den vidunderlige historie om kærlighed mellem Gud og det folk, der består af Hans børn, en historie som går via de dramatiske dage med slaveriet i Ægypten, Moses’ kaldelse, befrielsen og vandrigen mod Det forjættede Land. Ved roden til ethvert kristent kald er der denne grundlæggende bevægelse af troserfaring: at tro vil sige at forlade sig selv, gå ud af jegets bekvemmelighed og stivhed for at centrere vort liv i Jesus Kristus; som Abraham forlade sit eget land og begive sig på vandring med tillid, i vished om, at Gud anviser vejen til det nye land”.

Katolsk Orientering

Fra Island, Norge, Sverige og Danmark var der kommet cirka 100 deltagere til familiemødet.

den 3. maj 2015. Han forsikrer alle der er til stede her om, at han er dem nær i sine bønner for familien og for dens væsentlige rolle i samfundet. Idet konferencen belyser de mange udfordringer familierne i de skandinaviske bispedømmer er stillet overfor, beder Hans Hellighed om, at biskopperne og konferencens deltagere vil kaste lys over familiens skønhed som den fundamentale celle i samfundet, hvor vi lærer at leve sammen med andre på trods af vore forskelligheder og hvor vi lærer, at vi hører sammen (*Evangelii Gaudium 66*). Han opmuntrer endvidere deltagerne til at søge nye veje til at evangelisere familier og til at række ud til dem, som er langt væk fra Kristus og hans kirke. Idet han anbefaler alle forsamlede til Marias forbøn, hun som er moderen i den hellige familie, meddeler pave Frans med glæde sin apostolske velsignelse som et løfte om fred og glæde i Herren”.

Grundcellen i samfundet

Den anden nordiske familiekongres satte fokus på, hvordan vi styrker den katolske familieidentitet.

Tekst og foto: Lisbeth Rütz

FAMILIEN Den strålende forårssol kiggede velvilligt på, mens godt 100 børn og voksne fra Danmark, Island, Norge og Sverige den 1.-3. maj samledes til nordisk, katolsk familiekonference på Ishøj Vandrerhjem.

Aktivitetsniveauet var i top både udenfor, hvor masser af børn tumlede sig på boldbanerne og indenfor, hvor Björn Håkonsson, psykolog og ungdomsdiakon i Den katolske Kirke i Sverige skød programmet i gang med et oplæg om det katolske ægteskab og familien. Latteren rullede gang på gang gennem salen; men der var også øjeblikke med alvorlig eftertænksomhed, da Håkonsson talte om familielivet og det katolske ægteskab som det, vi dybest set længes efter. Det handler om tryk, fokus og faste rammer; men det handler også om at vise børnene, at vi er på vej og at vi også søger efter Gud.

Tag ved lære af sneglen og kom ned i tempo. Få dig et liv med tid til livet og styrk den katolske familieidentitet var budskabet på kongressen, der gerne skal føre til etablering af katolske familienetværk i Norden.

Unge danske og svenske katolikker stod klar med børneprogrammerne, mens de voksne valgte sig ind på workshops om hjemmet som helligsted, kærlighed og kommunikation i familien, forberedelsen af de unge til et liv midt i verden og det livsvigtige samarbejde mellem menighed og familie.

Alle nordiske biskopper med undtagelse af biskoppen af Oslo, Bernt Eidsvig, og biskoppen af Helsinki, Temoo Sippo, deltog, og under konferencen blev der oplæst en personlig hilsen fra pave Frans: ”Den hellige Fader glædede sig over at høre om den anden familiekonference, der afholdes i København fra den 1. til

DUK'erne viser, hvad det hele går ud på.

Psykolog og diakon Björn Håkonsson fortæller om katolske familieidealer.

Rejsen til frihed

Linh's flugt fra Vietnam i 1975.

Læs mere side 5.

Karmel

Mød Kristus sammen med Thérèse, Karmel i Berlin, karmelitisk spiritualitet.

Læs mere side 6-7.

Guatemala

Kirke og tro ved Atitlán-søen.

Læs mere side 8-9.

Troens vandring

Biskop Czeslaw indbyder til bispedømmets valfarter på Åsebakken søndag den 31. maj og på Øm søndag den 7. juni.

VALFART Bispedømmets to store valfarter udgør faste punkter i vor lokale liturgiske kalender. De falder i maj og juni, og deres indhold styres altid af påskens placering i kirkeåret. Hvis det ikke er påskemysteriet selv, der bliver fokus, så rammer valfarterne andre store fester. I år er det igen festerne for Den hellige Treenighed og Kristi Legeme og Blod. Den første fejres på Åsebakken

den 31. maj og den anden på Øm den 7. juni. Fælles for begge valfarter er, at de også ønsker at rette vort blik mod Jomfru Maria, som – omend beskedent – æres begge steder.

At rejse og således også at tage på valfart er noget, de fleste nu til dags har mulighed for. At rejse er i modsætning til tidligere en del af de fleste menneskers liv. For flertallet er en rejse en oplevelse

og adspredelse, for andre har deres måske eneste større rejse været dramatisk og har betydet afsked med hjem og vante omgivelser.

En valfart skal rumme lidt af begge aspekter. Vi drager som pilgrimme ud for at lade et sted og dets budskab tale til os. Vi rejser for at være sammen og dele de fælles indtryk. Endelig skal vi også være rede til at give udtryk for en opbrudsstemning, der gør, at vi tør forlade noget vant og trygt og begive os ud i noget nyt.

At valfarte rent fysisk er med til at levendegøre troens vandring for os. Som

Fortsættes side 11 ►

Pinsemeditation

En ny glæde bryder frem.

Læs mere side 16.

KO mener

Social retfærdighed

EU og medlemslandene adresserer fortsat finanskrisens følger ved primært at fokusere på den økonomiske politik – på bekostning af socialpolitikken. Imens dokumenterer Caritas Europas seneste rapport virkningerne; en foruroligende grad af fattigdom i de EU-lande, der er hårdest ramt. Disse politikker har haft en ødelæggende virkning på europæerne og deres manglende konkrete støtte til at afhjælpe problemerne, at beskytte livsvigtige offentlige ydelser og skabe beskæftigelse har været med til at forlænge krisen, skriver Caritas

Rapporten skildrer et uretfærdigt Europa, hvor de sociale risici er stigende, velfærdssystemer beskæres og folk og familier falder længere ned i fattigdommen. Det svækker den sociale sammenhængskraft og tilliden til de politiske institutioner. Rapporten dokumenterer at 123 mio. EU-borgere, ca. hver 4., kæmper med fattigdom og social udstødelse.

Caritas ønsker at udfordre det fremherskende synspunkt om at den værste del af krisen er overstået. Det er den ikke! Sociale organisationer og kirker konfronteres dagligt med følgerne af de nuværende politikker i deres arbejde med de fattige og udstødte. Og vi oplever, at fattigdom, arbejdsløshed og social udstødelse rammer stadig flere efter seks års økonomisk krise.

De vedtagne økonomiske stramninger har ikke givet de ønskede positive bidrag til samfundets fælles gode. Således risikerer mere end 1/3 af befolkningen i flere EU-lande at havne i fattigdom eller social udstødelse, og 1/3 af alle børn i 14 af de 28 EU-lande lever i dag i fattigdom.

Der er en voksende erkendelse af, at vi lever i et Europa, hvor den sociale sammenhængskraft svækkes og de sociale risici vokser. Velfærdssystemer beskæres og stadig flere havner i fattigdom. De europæiske politikere er nødt til at indse, at den stigende mistillid til vore politiske institutioner går hånd-i-hånd med udhulingen af de sociale rettigheder og velfærd – hvilket i sidste ende svækker troen på det europæiske projekt, skriver Caritas Europas generalsekretær.

Hvis ikke de europæiske regeringer ændrer holdning til hvordan krisen løses, risikerer Europa at danne grobund for racisme, fremmehad og andre former for had. Den sociale uro er vokset med 12 % de sidste 5 år – højere end i nogen anden region i verden, skriver Caritas. Svaret på det europæiske kontinents problemer handler derfor ikke kun om løse de økonomiske udfordringer men også om dets fremtid. Paven mindede EU-politikere om "at et samfunds storhed måles i måden det behandler de mest trængende; de, der intet har udover deres fattigdom".

Med pavens ord i mente har EU alt at vinde ved at være sig sit demokratiske ansvar bevidst og den langvarige effekt af de beslutninger, de træffer nu. Politikere har et valg og tiden er moden til at de går i brechen for at bekæmpe skattesnyd, omfordelingen af de offentlige udgifter, at hæve skatteindtægterne og -bidragene, og at man investerer i mennesker, så vi alle fremover kan leve et værdigt liv i retfærdige samfund. NM

"At udviske forskellene mellem mand og kvinde er problemet, ikke løsningen"

Paven berørte konnenes forskelle og komplementaritet på en generalaudiens.

FAMILIEN På generalaudiensen den 15. april kommenterede paven komplementariteten mellem mand og kvinde med ordene: "At udviske forskellene er problemet, ikke løsningen". Samtidig opfordrede han til "kreativitet og dristighed" i anerkendelsen af kvindens bidrag til samfundet og Kirken.

Pavens katekese tog udgangspunkt i skabelsesberetningen i 1. Mosebog, hvor Gud, efter at have skabt universet og alle levende væsener skabte hovedværket, nemlig menneskevæsenet, som han skabte i sit eget billede: "I Guds billede skabte han det: som mand og kvinde skabte han dem" (1 Mos 1,27).

"Som vi alle ved, er den seksuelle forskel til stede i alle former for liv, i den lange række af levende væsener. Men kun i manden og kvinden bærer den i sig Guds billede og lighed: Den bibelske tekst gentager det hele tre gange i to vers (26-27): manden og kvinden er Guds billede og lighed. Dette siger os ikke blot, at manden taget for sig selv er Guds billede, ikke kun kvinden taget for sig selv er Guds billede, men også manden og kvinden som par er Guds billede. Forskellen mellem mand og kvinde er ikke til som modsætning eller underordning, men som fællesskab og videregivelse af liv, altid i Guds billede og lighed.

Erfaringen lærer os det: For at kende sig selv godt og vokse harmonisk har mennesket brug for gensidigheden mellem mand og kvinde. Når dette ikke sker, ser man konsekvenserne. Vi er skabt for at lytte til og hjælpe hinanden. Vi kan sige, at uden den gensidige berigelse i denne relation – i tanke og handling, i følelserne og i arbejdet, også i troen – kan de to slet ikke til bunds forstå, hvad det vil sige at være mand og kvinde".

Et udtryk for frustration og resignation "Den moderne og nutidige kultur", fortsatte pave Frans, "har åbnet nye rum, nye friheder og nye dybder for at berige

forståelsen af denne forskel. Men den har også indført mange tvivlsspørgsmål og megen skepticisme. Fx spørger jeg mig om den såkaldte gender teori ikke også er et udtryk for en frustration og resignation, som sigter på at udviske den seksuelle forskel, fordi den ikke længere ser sig i stand til at blive konfronteret med den. Ja, vi risikerer at foretage et tilbageskridt. Fjernelsen af forskellen er netop problemet, ikke løsningen. For at løse deres problemer med relationer skal manden og kvinden tale mere sammen, lytte mere til hinanden, kende hinanden bedre, holde mere af hinanden. De skal behandle hinanden med respekt og samarbejde venskabeligt. Med disse menneskelige grundforudsætninger er det – understøttet af Guds nåde – muligt at projektere den ægteskabelige og familiære enhed for hele livet. Det ægteskabelige og familiære bånd er en alvorlig ting og er det for alle, ikke kun for de troende. Jeg vil opfordre akademikerne til ikke at forsømme dette emne, som om det var blevet sekundært for engagementet for et friere og mere retfærdigt samfund.

Gud har betroet jorden til mandens og kvindens forbund: slår det fejl, tørlægger den verden for hengivenhed og formørker himlen for håbet. Signalerne er bekymrende, og vi ser dem".

To punkter som kræver større opmærksomhed

Paven angav derefter "to punkter blandt mange, som jeg tror, må optage os med større intensitet".

"Det første. Det er hævet over al tvivl, at vi må gøre mere til fordel for kvinden, hvis vi vil give mere styrke til gensidigheden mellem mand og kvinde. Det er netop nødvendigt, at kvinden ikke kun høres mere, men at hendes stemme har en reel vægt, en anerkendt autoritet i samfundet og i Kirken. Netop den måde, hvorpå Jesus betragtede kvinden i en

sammenhæng, som var mindre gunstig end vor, fordi kvinden på den tid bare var på andenpladsen ... og Jesus betragtede hende på en måde, som giver et magtfuldt lys, som oplyser en vej, der fører langt, og som vi kun er gået et stykke ad. Vi har endnu ikke i dybden forstået, hvad det er, som det særligt kvindelige kan give os, hvad kvinden kan give samfundet og også os: kvinder forstår at se tingene med andre øjne, som komplementerer mændenes tanker. Der ligger en vej for os at gå med mere kreativitet og dristighed.

En anden refleksion drejer sig om emnet, mand og kvinde skabt i Guds billede. Jeg spørger mig selv, om den kollektive krise af tillid til Gud, som forårsager os så meget ondt, som gør os syge af resignation til vantro og kynisme, ikke også er forbundet med krisen i forbundet mellem mand og kvinde.

Faktisk siger den bibelske beretning – med det store symbolske billede af det jordiske paradys og arvesynden – os netop, at fællesskabet med Gud afspejles i menneskeparrets fællesskab, og tabet af tillid til den himmelske Fader skaber splittelse og konflikt mellem mand og kvinde.

Herfra kommer det store ansvar, som Kirken, alle troende og frem for alt de troende familier har for at genopdage skønheden i skaberens plan, som også skriver Guds billede ind i pagten mellem mand og kvinde. Jorden fyldes af harmoni og tillid, når pagten mellem mand og kvinde leves i det gode. Og hvis manden og kvinden søger den sammen indbyrdes og med Gud, finder de den uden tvivl. Jesus opmuntrer os udtrykkeligt til vidnesbyrdet om denne skønhed, som Guds billede er", sluttede pave Frans sin katekese om familien.

NM

Stadig flere katolikker i verden

...men der bliver færre ordenssøstre og seminarister.

STATISTIK Den nyeste udgave af Vatikanets statistiske årbog, som er ajourført til udgangen af 2013, viser at i perioden 2005-13 er antallet af katolikker steget med over 12 % på verdensplan – til i alt 1,25 milliarder. Stigningen ligger over den generelle befolkningstilvækst og 17,7 % af verdens befolkning er nu katolikker. En stor del af væksten er sket i Afrika, hvis katolske befolkning er steget med 34 % i løbet af de otte år og nu er oppe på 206 millioner.

På verdensplan var der (ved udgangen af 2013) 5.173 biskopper, 415.348 præster (mod 405.178 i 2000), over 43.000 permanente diakoner og mere end 55.000 mandelige ordensfolk, som ikke er præster, 693.575 ordenssøstre og 118.251 seminarister.

Antallet af præster er steget med 0,3 % siden 2012, 2,2 % siden 2005 og 2,5 % siden 2000. Mellem 2005 og 2013 er der 29,2 % flere præster i Afrika og 22,8 % i Asien, men 7,1 % færre i Europa.

I perioden 2005-13 er antallet af permanente diakoner steget med 29 % og næsten hele stigningen er sket i Europa og Amerika.

Antallet af kvindelige ordenfolk, som har aflagt løfter, er faldet med 8,8 % siden 2005. Tilbagegangen har været på mere end 15 % i Europa, Amerika og Oceanien, mens der har været en stigning på 18 % i Afrika og 10 % i Asien.

Antallet af præstestuderende er på verdensplan steget fra 63.882 i 1978 til 110.553 i 2000, og toppede med 120.616 seminarister i 2011 – en stigning på

88,8 %, hvis den anskues i en 33-årig periode fra starten på den hellige Johannes Paul II's pontifikat.

I perioden 2011-13 er antallet af seminarister dog faldet med 2 %. En stigning i antal seminarister i Afrika (1,5 %) var dog ikke nok til at opveje et toårigt fald i Nordamerika (5,1 %), Sydamerika (næsten 7 %), Asien (0,5 %) og Europa (3,6 %). Mellem 2011 og 2013 faldt antallet af seminarister med over 10 % i Colombia, Peru, Tjekkiet, Storbritannien og Australien, men det steg med 4,5 % i Ukraine og 7,5 % i Belgien.

NM

Vatikanet sætter punktum for syv år lang undersøgelse

Amerikansk søsterorganisation har fået nye statutter og vedtægter.

Tekst: Niels Messerschmidt

VISITATION Repræsentanter for paraplyorganisationen for amerikanske kvindelige ordensfolk, *Leadership Conference of Women Religious* (LCWR), mødtes den 16. april med paven i Vatikanet for at sætte punktum for en syv år lang undersøgelse af organisationen. I forbindelse med offentliggørelsen af slutrapporten har Vatikanet godkendt organisationens nye statutter og vedtægter.

Tilbage i april 2012 offentliggjorde Vatikanet resultatet af en flerårig visitats af forholdene i LCWR. Visitatorerne fandt også frem til alvorlige teologiske og læremæssige fejl i forbindelse med organisationens seneste årsmøder. Ved samme lejlighed udpegede Vatikanet

ærkebiskoppen af Seattle, Peter Sartain, til at lede gruppen af biskopper, som skulle gennemgå LCWRs virke og reformere organisationen. Efter offentliggørelsen af slutrapporten har Troslærekongregationen udstyret ærkebiskop Sartain med et femårigt mandat til at hjælpe organisationen med at evaluere sine publikationer og undervisningsprogrammer for at sikre deres overensstemmelse med Kirkens lære.

LCWR har forklaret, at deres publikationer primært har til formål at besvare åndelige spørgsmål snarere end at repræsentere formelle teologiske undersøgelser, fordi målgruppen for disse publikationer rækker langt uden for Den katolske Kirkes egne rækker. Men

Repræsentanter fra *Leadership Conference of Women Religious* brugte 50 minutter sammen med pave Frans, hvor de bl.a. diskuterede hans apostoliske rundskrivelse *Evangelii Gaudium*, der – som de sagde – ”har påvirket dybt vores liv som ordensfolk og vores mission i verden”. Foto: Catholic News Service.

da der er en ”vigtig forbindelse mellem spiritualitet og teologi” og fordi LCWRs publikationer skal inspirere og uddanne ordenskvinder, konkluderer Vatikanets rapport at der er brug for ”en sund læremæssig forankring”. Derfor bliver der nu nedsat en rådgivende komité, som skal gennemgå LCWRs publikationer inden offentliggørelse for at sikre ”den teologiske integritet i organisationen”.

Slutrapporten glæder sig over organisationens nye vedtægter, som skal tydeliggøre LCWRs rolle som ”en offentlig juridisk person centreret om Jesus Kristus og loyal mod Kirkens lære”. Rapporten berører også en række andre forhold, blandt andet vigtigheden af eukaristien og behovet for at ordensfællesskaberne beder de traditionelle tidebønner, og rapporten udtrykker til slut taknemmelighed over den ”afklarende og frugtbare samtale”, som har præget processen.

Søster Sharon Holland, talskvinde for LCWR, udtalte, at processen havde været ”lang og udfordrende”, men at de under forløbet har opdaget, at det, der forener os, ”er langt mere end det, som adskiller os”.

Med sine omkring 1.500 medlemmer udgør LCWR omkring tre procent af samtlige 57.000 ordenssøstre i USA, men da de fleste medlemmerne er ordensføresatte hævder organisationen at repræsenterer 80 procent af alle de amerikanske søstre.

dels den faktiske situation i verden, som anskues ud fra en naturvidenskabelig og en samfundsvidenskabelig vinkel.

FN's generalsekretær Ban Ki-moon har udtrykt sin taknemmelighed over encyklikaen og taler om at videnskab og religion hører sammen. Dette synspunkt ligger helt på linje med hvad der udtrykkes i andre pavelige encyklikaer, som næsten altid taler om at tro og fornuft er to sider af samme sag. NM

Vatikan-konference om klimaforandringer

FNs generalsekretær hovedtaler på klimakonference i Vatikanet.

MILJØ Vatikanet afholdt i slutningen af april konferencen *Protect the Earth, Dignify Humanity* med udgangspunkt i pave Frans' kommende encyklika om miljøet og klimaforandringer. På konferencen talte bl.a. FN's generalsekretær Ban Ki-moon, den amerikanske økonom Jeffret Sachs og pavens repræsentant for miljøet, kardinal Peter Turkson, formand for Det pavelige råd for Retfærdighed og Fred.

Et af konferencens mål var at opbygge en global bevægelse for at bremse klimaforandringerne.

Miljøorganisationer verden over har udtrykt begejstring over at paven sætter sin popularitet og moralske autoritet bag kampen mod klimaopvarmningen, men omvendt mener klimaskeptikere at paven adresserer et emne, han ikke har forstand på. Frans har tidligere sagt, at klimaopvarmning ”fortrinsvis” er et menneskeskabt fænomen og han ønsker at encyklikaen udkommer tids nok til at dens budskab kan blive absorberet inden FN's klimaforhandlinger begynder i Paris i november. Johannes Paul II og Benedikt XVI talte begge stærkt for at beskytte miljøet, men Frans er den første

til at gøre miljøet og klimaforandringerne til genstand for en encyklika.

Kardinal Turkson har ved flere lejligheder løfte lidt af sløret for indholdet af den kommende pavelige encyklika. Han har netop udgivet bogen *'Land and Food'*, der berører nogle af de hovedpunkter i encyklikaen, herunder adgangen til mad og udnyttelsen af naturressourcer, Kirkens lære om skabelsen og bioteknologi. Bogen kommer også med politiske anbefalinger, fx forbedrede uddannelsesprogrammer rettet mod virksomheder, politikere og økonomiske ledere.

Encyklikaen er færdigskrevet

Kansler for Det pavelige videnskaberne Akademi, monsignore Marcelo Sanchez Sorondo, har oplyst til Vatikanradioen, at encyklikaen er færdigskrevet og er i færd med at blive oversat til hovedsprogene og at den forventes offentliggjort i slutningen af maj eller i begyndelsen af juni. Sorondo oplyser, at encyklikaen udgår fra to forskellige synsvinkler: dels den bibelske, hvor mennesket er vogter af Guds skaberværk og medansvarlig for at udvikle skabelsen på en bæredygtig måde,

Kort nyt

Hitter på twitter

SOCIALE MEDIER Pave Frans' @Pontifex-twitterprofil følges af mere end tyve mio. personer. Den pavelige konto findes på hovedsprogene engelsk, spansk, arabisk, fransk, tysk, italiensk, polsk, portugisisk samt latin.

Andre Twitter-brugere med mere end tyve mio. følgere omfatter USA's præsident Barack Obama og den canadisk/amerikanske popstjerne Justin Bieber.

Den pavelige Twitter-konto blev lanceret under pave Benedikt XVI den 12. december 2012. Da pave Frans begyndte at twitte den 17. marts 2013 var godt 3,4 mio. personer tilmeldt kontoen.

Afviser Ankaras kritik

TYRKIET ”Paven er ingen fjende af islam”, siger den armensk-katolske patriark Nerses Bedros XIX og afviser tyrkiske udtalelser om at pave Frans skulle have angrebet islam ved at kalde mordet på armenierne under 1. Verdenskrig for ’det 20. århundredes første folkemord’.

”Den tyrkiske regerings strategi om at forhindre talen om et folkemord på armenierne er dømt til at mislykkes. Derfor er Tyrkiet så nervøse og træffer omfattende diplomatiske foranstaltninger. Men paven følger sin samvittighed og gentager blot, hvad han sagde for to år siden”. Patriarken afviser ”manipulerende fortolkninger” om at paven skulle være fjendtligt indstillet overfor Tyrkiet eller tale dårligt om den islamiske verden. Der er indlysende tale om en bevidst strategi fra den tyrkiske regerings side.

”Paven er ikke ’for’ armenierne og ’imod’ tyrkerne. Han afviser ingen. Under sin rejse i november sidste år fremhævede han netop Tyrkiets betydning for dialog og forsoning og som en bro mellem Europa og Orienten. Man må se pavens udtalelser om nazismen eller stalinismen og de seneste hændelser i Europa, Afrika og Asien i en sammenhæng. Han betragter hele verden og giver udtryk for hvad han opfatter som mangel på menneskelighed. Erindringen om og fordømmelsen af historiske tragedier skal forhindre lignende gentagelser, som fx i Mellemøsten”.

MØD CARITAS PÅ VALFARTERNE

Igen i år kan du møde ansatte og frivillige fra Caritas på valfarterne i Åsebakken (31/5) og Øm (7/6). Kom og få en snak om Caritas' arbejde.

Overrabbiniere drøfter anti-semitisme og kristenforfølgelser med paven

Europas kristne og jøder må sammen bekæmpe forfølgelser af religiøse mindretal.

Tekst: Niels Messerschmidt

INTERRELIGIØSITET En delegation på 30 europæiske overrabbiniere mødtes med pave Frans for at drøfte antisemitisme som optakt til fejringen af 50-året for offentliggørelsen af *Nostra Aetate* (I vor tid), Det andet Vatikankoncilis deklaration om Den katolske Kirkes forhold til ikke-kristne religioner.

”Det er i dag vigtigere end nogensinde i Europa at understrege det menneskelige livs åndelige og religiøse dimension”, sagde paven.

Det var første gang at en delegation fra Konferencen for Europæiske Rabbiniere (CER) blev modtaget i Vatikanet og efter mødet havde paven et privat møde med den franske overrabbiner Haim Korsia, en fortaler for interreligiøst samarbejde.

CERs formand Rabbi Pinchas Goldschmidt udtalte med henvisning til 50-året for offentliggørelsen af *Nostra Aetate*, at mødet var ”af afgørende betydning og giver os chance for at styrke forholdet mellem de to trossamfund”.

”De senere års stigning i antisemitisk vold og hadtale fyldte meget i vore drøftelser”, sagde Goldschmidt, der er overrabbiner for Moskva. Han tilføjede, at det interreligiøse samarbejde er ”særligt relevant i kølvandet på de seneste angreb på de jødiske samfund i Europa og katolske samfund i Afrika og Mellemøsten”.

Dyb sympati for de forfulgte kristne

Som åndeligt overhoved for at af de jødiske samfund, der har været hårdest ramt af antisemitisme, sammenlignede Haim Korsia sidste år kristenforfølgelserne i Mellemøsten med forfølgelse af jøder under Holocaust.

”Situationen for de religiøse mindretal over hele verden og især i Mellemøsten kaster dog en skygge over højtideligheden i dag”, forklarede Korsia i september sidste år under en mindeceremoni i Paris for Holocaust-ofre. ”Ligesom vore forældre bar den gule stjerne tvinges kristne nu til at bære det flammende bogstav”,

Pave Frans hilser på overrabbiner Rabbi Pinchas Goldschmidt, formand for konferencen for europæiske rabbiniere. Foto: L'Osservatore Romano.

sagde han og henviste til det arabiske tegn for kristen, som jihadister i Nordirak har malet på huse tilhørende kristne.

Rabbi Pinchas Goldschmidt udtrykte på vegne af CER sin ”dybeste sympati, sine bønner og støtte til de kristne i Mellemøsten”. Det jødiske samfund, fortsatte han, sætter pris på *Nostra Aetates* ”afvisning af enhver form for forfølgelse af ethvert menneske”, dets anerkendelse af jødernes åndelige arv og de kristnes bidrag, og dets fordømmelse af ”antisemitisme mod jøder til enhver tid og begået af hvem som helst”.

Ligesom pave Frans taler Goldschmidt

om betydningen af at minde europæerne om Guds eksistens og traditionelle religiøse værdier: ”Hvem ville have troet for 25 år siden at Øst[europa] ville blive en forsvarer af traditionelle religiøse værdier, mens Vesten har omfavnet en sekularisme, der fjerner den fra sine jødisk-kristne rødder”, fortsatte han.

Rabbi Goldschmidt mener at pave Frans er i en unik position ”som Guds udsending til at hjælpe med at bygge nye broer og bringe øst og vest væk fra krigens afgrund og mod et forenet og fredeligere Europa og verden”.

”De er mænd og kvinder som os”

Efter tragedien i Middelhavet forsøger paven og de europæiske biskopper at råbe politikerne op.

MIDDELHAVET Paven har endnu en gang appelleret til det internationale samfund om at gøre alt for at undgå flere tragedier som den, da en overfyldt båd med migranter kæntrade lørdag nat den 12. april og hundredvis af mennesker druknede.

”De er mænd og kvinder som os, vore brødre på jagt efter et bedre liv – forfulgte, sårede, udnyttede, ofre for krig, på jagt efter et bedre liv”, sagde paven efter søndagens Regina Coeli i Peterskirken: ”Jeg retter min dybtføjte appel til det internationale samfund om at reagere beslutsomt og hurtigt at sørge for, at sådanne tragedier ikke gentager sig”.

Tragedien indtraf, da en båd med mere end 700 personer ombord kæntrade omkring 110 km ud for Libyens kyst. Ifølge medier er kun 28 overlevende hevet op af vandet, reddet af et portugisisk handelsskib. Talsmand for FN's Flygtningehøjkommissariat, Carlotta Sami, sagde om søndagen til italiensk tv, at hvis tallene bekræftes, vil det være den ”værste masse drab nogensinde set i Middelhavet”.

Alene i ugen op til forliset blev 10.000 migranter reddet i land af den italienske kystvag.

En lakmusprøve på Europas velvilje

Op til de europæiske stats- og regeringschefer ekstraordinære topmøde om migrantspørgsmålet udsendte kardinal Marx, formand for Den tyske Bispekon-

ference og talsmand for Kommissionen for biskopper i EU (COMECE) en pressemeddelelse hvori han siger, at spørgsmålet er en lakmusprøve på de europæiske politikeres villighed til at løse det grave-rende problem.

”Det ser ud til at mere end 1.000 migranter er døde i Middelhavet i løbet af de sidste ti dage. EU kan ikke være upåvirket af denne menneskelige tragedie. Det er tydeligt, at EU tiltrækker flygtninge og at menneskesmulgere udnytter EU's grænsekontrol til at redde deres ofre, og det er også beklageligt at

der ikke gøres nok i deres hjemlande til at bekæmpe årsagerne til at folk flygter”.

Den tyske kardinal er hård i sin kritik af EU's indsats og han siger: ”Europas politikere har ofte beklaget flygtninges død uden at drage konsekvenserne. Den seneste tragedie tvinger nu de europæiske lande til at træffe drastiske foranstaltninger for at tackle denne dramatiske situation. Europas svar bliver en lakmusprøve på de europæiske værdier. Hvis EU ønsker at leve op til sine overbevisninger må den genoprette 'Mare Nostrum'-tjenesten og udvide sin Triton-mission til at beskytte EU's ydre grænser. At redde menneskeliv i Middelhavet må ikke være et rent politisk anliggende. Det er en sand menneskelig pligt og et krav til Europas moralske ånd”.

”Jeg glæder mig over at EU's udenrigsministre har forpligtet sig til at styrke indsatsen i Middelhavet og at

hæve budgettet for EU's indsats i denne region. Det er dog nødvendigt at deres ord følges op af beslutninger på stats- og regeringschefernes topmøde på torsdag [den 23. april]. Europa må arbejde hårdt på at finde konkrete forslag til en fælles asyl- og indvandringspolitik. Der må vedtages alle nødvendige foranstaltninger for at undgå at lørdagens tragedie sker igen! Stats- og regeringscheferne kan ikke længere tillade sig at udsætte spørgsmålet om indvandring på ubestemt tid”, skriver kardinal Reinhard Marx.

NM

Migranter fra Afrika og Mellemøsten, på flugt fra krig og fattigdom, er villige til at sætte livet på spil, når de i overfyldte fiskerbåde næsten dagligt prøver at krydse Middelhavet for at nå Europas kyster. Foto: one-europe.info.

Sidste år mistede 3.279 bådflugtninge ifølge den internationale flygtningeorganisation IOM livet i Middelhavet.

I 2015 ventes endnu flere at dø på samme rute.

Allerede i årets første måneder frygtedes op mod 900 mennesker at have mistet livet.

I 2014 modtog Italien over 170.000 flygtninge ad søvejen. Det er cirka 14.200 per måned eller mere end 460 om dagen. De fleste af dem blev reddet af det italienske Mare Nostrum – program, der stoppede i slutningen af oktober sidste år. Det blev afløst af Triton-programmet, der opererer inden for 30 sømil fra den italienske kyst. I 2014 steg antallet af flygtninge over søvejen til Italien fra Eritrea og Syrien med henholdsvis 275 og 250 procent i forhold til 2013.

Over 26.000 mindreårige kom til Italien i 2014. Mindst 13.000 af dem var uledsagede.

Kilde: UHNCR (The UN Refugee Agency)

Reddet af Clara Mærsk

Linh Nguyen fortæller i ny bog om historiens største redningsaktion til søs.

Tekst: Lisbeth Rütz

BOGUDGIVELSE Linh glemmer aldrig den 30. april 1975. Den dag sad hun sammen med sin mor og syv søskende fra 4 til 26 år om bord på fragtskibet Truong Xuan i Saigons havn. Der var kaos og panik i gaderne. Butikkerne blev plyndret og tusindvis af mennesker forsøgte at komme væk, mens de kunne.

Hun havde ellers haft en god og tryk barndom i Saigon. Krigen var noget, der foregik i andre byer, så den mærkede hun ikke så meget til. Hun havde masser af venner og var aktiv i kirkens sangkor. Moderen var enke og arbejdede for amerikanerne. Hun var allerede en gang før flygtet fra Nordvietnam til Saigon, og nu var hun parat til at gøre det igen. Hendes børn skulle ikke vokse op i et kommunistisk Vietnam med ensretning, genopdragelseslejre og knægtelse af menneskerettighederne.

Du kan komme med på et skib, der ligger nede i havnen, får hun pludselig at vide en dag. Kufferterne bliver fyldt med det allernødvendigste, mor og børn gik ombord. Vi sejler ikke alligevel, lyder det så pludselig efter mange timers ventetid. Den lille familie må sove om natten hos slægtninge. Dagen efter hører de, at der ligger endnu et skib i havnen.

Havneområdet er afspærret – alt er kaos, for alle vil ind og væk fra Saigon på de skibe, der er tilbage i havnen. Men vagten får tilsyneladende medlidenhed med den lille familie og slipper dem ind.

På skibet Truong Xuan sidder de næsten 4.000 mennesker stuvet sammen. Hver eneste kvadratmeter er taget i brug. De venter og de venter. Saigon er faldet, hører de ved middagstid, og skibet forlader havnen. Men efter godt et døgn går skibet på grund. Ingen ved, hvad der er sket, og rygterne svirrer. Men endelig bliver skibet slæbt fri af en slæbebåd.

Smil og vink i Hong Kong

Ude på åbent hav opdager besætningen så, at motoren er ved at sætte ud. Drengene og mændene kæmper med at pumpe vand ud af maskinrummet, og der bliver sendt SOS-signal ud til alle skibe i nærheden. På Clara Mærsk modtager telegrafisten signalet. Den færøske kaptajn Anton Olsen tager en hurtig beslutning uden at kontakte hovedkontoret, og skibet sætter kursen mod Truong Xuan, som man når efter tre timer. Der bliver lavet en gangbro mellem de to skibe, og flygtningene kravler op ad skibssiden på de store net, der bliver kastet ud. En efter en klatrer alle Linhs søskende op. Til sidst kommer hun selv med sin mor og fireårige lillesøster.

Om aftenen den 4. maj sejler skibet ind i havnen i Hong Kong. Den britiske fregat HMS Chichester har akuthjælp til syge flygtninge klar og eskorterer dem ind i havnen. På gamle filmklip ser man Clara Mærsk sejle ind i havnen med smilende og vinkende vietnamesere. Nogle er så

udmattede og dehydrerede, at de må bæres fra borde

I Hong Kong bliver hele gruppen indkvarteret i en flygtningelejr. Repræsentanterne fra flygtningeorganisationerne kommer og interviewer dem. For Linh og hendes familie er der ingen tvivl. De blev reddet af et dansk skib, så nu vil de til Danmark.

101 af flygtningene kommer til Danmark. Her bliver de indkvarteret på Taastrupgaardsvej. Vi kom ind i det danske samfund med det samme, fortæller Linh, der husker den venlige modtagelse og den fine nye lejlighed med blomster på bordet. Der er danskundervisning fra dag et, og der bliver kæmpet med det svære sprog; men Linh klarer sig godt og tager en dansk HF-eksamen. Hun går på handelsskole og bliver ansat som korrespondentelev på Mærsk i 1978.

En af støttepillerne i Danmark for familien er Kirken, hvor de går til messe sammen med andre vietnamesere og lærer danskerne at kende. Mor og børn bliver aktive i Taastrup menighed, og børnene får kammerater på DUK's sommerlejr. De får tæt kontakt med Assumptionssøstrene, og biskop Martensen kommer på besøg. Linh husker ham stadig som meget nærværende og lyttende.

Troen har holdt sammen på Linhs familie i alle årene. Hun har den med sig som en naturlig del af opvæksten i Vietnam og samles hvert år til bøn med sine søskende på forældrenes dødsdage. I dag har hun fundet sit ståsted i Sakramentskirkens engelske menighed.

Den røde tråd i Linhs liv

Nu er de flygtninge, som blev reddet på Truong Xuan, spredt over hele verden; men mange af dem holder stadig kontakt med hinanden gennem en forening, og skibets kaptajn, der nu bor i USA, har besøgt sine flygtninge i Europa. Taknemmeligheden over for Mærsk er stor. Den 3. oktober 2013 blev en mindetavle overdraget fra flygtningene til A.P. Møller-Mærsk. Clara Mærsk regnes for at være historiens største redningsaktion til søs. Men det var ikke sidste gang, Mærsk hjalp bådflugtninge. I perioden fra 1975 til 1989 foretog Mærsk-skibe i alt 61 redningsaktioner og samlede 6.594 bådflugtninge op.

For Linh blev Mærsk den røde tråd i hendes liv, og her arbejder hun stadig.

Statistik

Ikke-vestlige efterkommere udgør 7 procent af en årgang. Der bor ca. 14.000 i Danmark med vietnamesisk baggrund. Cirka den ene halvdel er katolikker, den anden er buddhister.

Efterkommere med oprindelse i Vietnam skiller sig ud blandt både drenge og piger som den gruppe, der har det højeste karaktergennemsnit. Både pigerne og drengene ligger lidt højere end piger og drenge af dansk oprindelse, viser en undersøgelse fra Danmarks Statistik november 2014

Efterkommere fra Asien – herunder også vietnamesere – er mindre kriminelle end alle andre sammenlignelige grupper, også danskere, viser data fra 1993-2011.

Kilde: Forbrydelse, straf og afsoning i Danmark. Undersøgelse ved Rockwool Fonden. Gyldendal 2015.

I dag føler Linh sig som halvt vietnamesisk og halvt dansk. Hun har ikke noget ønske om at vende tilbage til Vietnam, men gjorde tjeneste på Mærsk kontor i Saigon fra 2004-2005, mens hendes mand arbejdede som frivillig med at undervise fattige børn.

Linh foran Mærsk på Esplanaden. Foto: Hassan Javed.

Mød Linh i Sakramentskirken

Søndag den 14. juni vil der klokken 11 efter messen i Sakramentskirken Nørrebrogade være mulighed for at møde Linh og købe hendes bog.

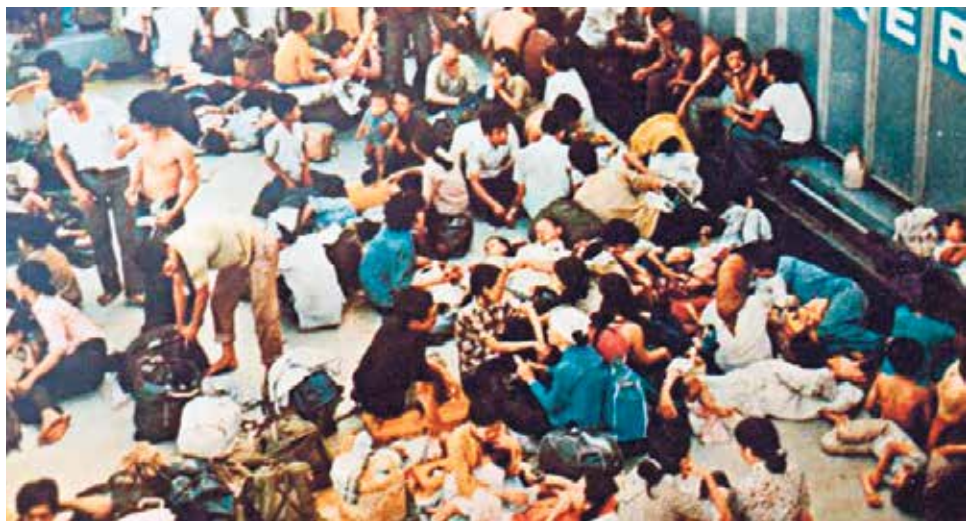
Linh Nguyens "Rejsen til frihed" koster 149 kroner og kan bestilles i enhver boghandel eller bestilles direkte på www.katolskforlag.dk. Forsendelsesomkostninger kommer til.

Første møde med Danmark

Efter en lang flyvetur landede flyet i Københavns lufthavn den 28. august 1975, hvor det var mørkt om aftenen. Vi var omkring 100 personer, som blev kørt i store vogne direkte til Taastrupgaardsvej, en ny boligbebyggelse i Storkøbenhavn. Vi var meget nysgerrige, men kunne ikke se ret meget af byen på grund af mørket. Det var så spændende, hvad der ventede os her, nok et fuldstændigt nyt og meget anderledes liv.

Jeg kendte nogle af H.C. Andersens fortællinger, som fandtes oversat til vietnamesisk, men jeg vidste ikke, at han kom fra Danmark. Vi havde geografi i skolen i Vietnam, men Danmark var aldrig blevet nævnt.

Bussen kørte os til Taastrupgaardsvej, en ny bebyggelse med lejligheder. Vi blev tildelt en pæn og stor lejlighed med tre soveværelser. En dame viste min mor, at der var både koldt og varmt vand i vandhanerne, og hvordan man brugte komfuret Pigerne så beundrende til. Vi havde ikke komfur i Vietnam og kun koldt vand i vandhanen. Når det var for koldt at bade i, kogte vi vand og blandede det med vandet fra vandhanen. Jeg lagde mærke til, at der var friske blomster på bordet, og var glad for den betænksomme og varme velkomst. Uddrag fra "Rejsen til frihed".

Desperate flygtninge ombord på Clara Mærsk. Foto: A-P Møller Mærsk arkiv.

Biskop Hans Martensen på besøg hos Linh og hendes familie på Taastrupgaardsvej. Her ses han sammen med familien, assumptionssøster Erika og pastor Herberighs fra Sankt Pauls Kirke i Taastrup. Privatfoto.

ØMVALFART

Søndag den 7. juni 2015

“Vi beder dig, som ikke
dømmer efter fortjeneste,
men rigeligt skænker
tilgivelse”

(jf. Den romerske nadverbøn)

PROGRAM

Kl. 11.00

Indledning og valfartsvandring fra Ømborgen.

Kl. 12.30

Pause – Tilbedelse – Underholdning.

Kl. 13.00 – 14.00:

Mulighed for skriftemål i kirken

Kl. 13.30:

Biskoppen møder årets 1. kommunikanter.

Kl. 14.30:

Højmesse ved biskop Kozon.

Katolsk Lejrcenter
Lindholmvej 11-13, Emborg
8680 Ry
www.omborgen.dk

Mød Kristus sammen med Thérèse

Relikvier fra den hellige Thérèse af Lisieux rejser gennem Tyskland, Østrig og Schweiz i maj måned.

RELIKVIER Egentlig udrettede Thérèse Martin ikke de helt store ting i sit liv. Bortset fra en pilgrimsrejse til Rom bevægede hun sig aldrig udenfor Normandiet. I 1897 døde hun som kun 24-årig af tuberkulose på karmelklostret i Lisieux – nogle få hundrede meter fra barndomshjemmet les Buissonnets. Hun var jo ikke noget særligt, skal en af hendes medsøstre i Karmel have sagt kort før hendes død. Og det gav Thérèse hende ret i. Men Thérèses selviografi "Histoire d'une âme" (en sjæls historie) der handler om "den lille vej", vi alle kan gå på vejen til hellighed, ramte i den grad plet og viste mange troende det fromhedsideal, de havde søgt efter.

Thérèse blev kendt under sit klosternavn Thérèse af Jesusbarnet. Allerede omkring århundredskiftet fra 1899-1900 begyndte de første undere at ske ved hendes grav. I 1923, samme år som hun blev saligkåret, blev hendes jordiske rester overflyttet til Karmelklostret i Lisieux, og i 1925 blev hun helgenkåret af Pius XI.

Men hvorfor gjorde Pius XI denne unge kvinde, der stort set aldrig havde været udenfor sin fødeegn, til værnehelgen for Kirkens mission i 1927? Det skyldes nok, at Thérèse gerne selv ville have været missionær i Vietnam, men ikke kunne på grund af sit dårlige helbred. Til gengæld skrev hun flittigt sammen med to unge missionærer i Vietnam. Hun bad for dem og støttede dem ivrigt med sine breve i deres missionsopgave – at fortælle mennesker, at Gud elsker dem. Også det er mission.

I 1944 gjorde Pius XII hende til Frankrigs anden værnehelgen ved siden af Jeanne d'Arc, jomfruen fra Orleans.

Efter sin død er Thérèse for alvor blevet missionær. Fra 1994 har relikvieskrinet med knoglerester fra hende besøgt blandt andet Tyskland, Østrig, Burkina

Faso, Italien, Taiwan, Brasilien, Mexico, Rusland, Irak og Filippinerne.

Under mottoet "Mit Thérèse Kristus beegnen" – mød Kristus sammen med Thérèse – er skrinet i denne måned på vej gennem Tyskland, Østrig og Schweiz. Wiens ærkebiskop Christoph Schönborn, der var en af de ivrigste fortalere for at gøre Thérèse til den tredje kvindelige kirkelærer ved siden af Katarina af Siena og Teresa af Avila, skriver i denne anledning: "Med stor glæde har vi i ærkebispedømmet Wien fået lov til at tage imod relikvierne af den lille, hellige Thérèse af Lisieux. Thérèse lovede at sende os nådegaver som en regn af roser. Lad os ikke være bange for at bede hende om det. Mange har gjort den erfaring, at Thérèse virkelig hjælper og at hun ofte gør det på overraskende vis. Pave Frans vidner i særlig grad om det. Jeg har selv igen og igen fået lov til at erfare det." LR

En gammel kvinde og en lille pige viser ærbødighed mod den hellige Thérèses relikvier, da de i efteråret 2009 føres gennem England og Wales. Foto: catholicrelics.co.uk.

Til alle der vil trænge dybere ind i bøn

Forlaget Ave Maria genudgiver spirituel klassiker af Teresa af Avila.

Tekst: Kirsten Krog

SPIRITUALITET Siden første del af 1990'erne har man kunnet læse Teresa af Avilas selvbiografi og hendes "Sjælens slot" på dansk. Begge er udgivet på forlaget Visdommens bøger. Nu er også "Fuldkommenhedens vej" udkommet, denne gang på Forlaget Ave Maria og oversat af Lissie Lundh fra den svenske oversættelse.

"Fuldkommenhedens vej" handler som alle Teresa af Avilas bøger om bøn. Da den ikke udmærker sig ved sin stringens og systematik, fremstår der ikke umiddelbart en klar linje i bogen. Men på trods af at Teresa af Avila springer lidt fra det ene til det andet, kan man uden besvær udskille i hvert fald tre emner om bøn i bogen: 1) Grundlaget for bøn, 2) en definition af, hvad indre bøn er og 3) en gennemgang af Fadervor.

Som grundlag for at kunne bevæge sig ind i bøn og som betingelse for at kunne få en frugtbar bøn, skal man være ydmyg og fornægte sig selv. Første del af bogen er således en vejledning i sund askese, som den må se ud for en karmeliternonne. Men selvom denne del så udpræget er skrevet til dem, som lever i kloster og endda specifikt i et karmeliterkloster, har den også appel til

alle andre, der ønsker at leve et liv i bøn; for uden at man dør fra sig selv og vover at se sig selv i lyset fra Guds majestæt, går man let vild i bønnens land. Askesen kan have en anden karakter for dem, som lever i verden: men essensen er den samme.

En del læsere vil nok blive forundret over den definition af indre bøn, som Teresa af Avila kommer med i "Fuldkommenhedens vej". Mange ser den indre bøn som modsætning til mundtlig bøn og som mere eller mindre identisk med kontemplation. Den som dyrker indre bøn er kontemplativ, mens den der "kun" beder mundtlige bønner ikke kan regnes for sådan. Men her siger Teresa af Avila noget andet. Hun mener således, at al sand bøn må være og er indre bøn, for indre bøn handler mere om, hvor man har sit fokus, mens man beder, end om hvorvidt man bruger ord eller ej. Hun skriver bl.a.: "I skal vide, døtre, at indre bøn ikke har noget at gøre med, om man bevæger læberne eller ej. Når jeg taler til Gud og er bevidst om, at jeg gør det, og når jeg giver Gud mere opmærksomhed end selve ordene, forener jeg indre bøn med mundtlig bøn" (s. 110). Når fokus er på Gud kan kontemplationen opstå midt

i en mundtlig bøn, f.eks. når vi beder Fadervor, ligeså vel som mens vi sidder i stilhed ind for Gud.

Derfor er der heller ikke noget underligt i, at man i en bog om indre bøn finder en gennemgang af den mest centrale og vigtige af alle mundtlige bønner, nemlig Fadervor, og at Teresa af Avila også i sin gennemgang af den hele tiden slår over i at tale om kontemplation. F.eks. skriver hun: "Jeg ved nemlig, at flere personer, som beder mundtlig bøn på den måde jeg netop her beskrevet, af Gud bliver ophøjede til en meget høj kontemplation" (s. 143) og videre om en kvinde, Teresa

af Avila kendte: "Jeg forstod, at hun ved at holde fast ved Fader Vor, erfarede ren kontemplation" (s. 143).

Men, når den mundtlige bøn munder ud i kontemplation eller hvilens bøn, må man slippe ordene i bøn: "Forstanden vil ikke forstå mere end en eneste ting, og hukommelsen vil ikke opholde sig ved andet end dette. Her indser både viljen og forstanden, at dette er det eneste nødvendige, og at alt andet blot forstyrrer dem. [...] At tale er en plage for dem. Og at læse Fader Vor en eneste gang tager dem en hel time. De er så nær Gud, at de ser, at de kan gøre sig forstået ved hjælp af tegn. De befinder sig inde i slottet hos deres Konge" (s. 146).

Alle, der kender til at bede Fadervor uden at gøre sig bevidst, hvad de beder – og det kender alle nok til – og alle, der ønsker at trænge dybere ind i bøn og det nære liv med Gud for at nå til kontemplationen og hvilens bøn bør læse denne klassiker inden for åndelig litteratur.

Teresa af Avila, *Fuldkommenhedens Vej*. Forlaget Ave Maria 2010, 200 sider. Pris: 125 kr.

Stilheden er en magnet

I klostret i Berlin Charlottenburg lever 11 søstre efter Karmels ånd i en lille oase af bøn og stilhed. Men stedet fortæller også om en af de mørkeste perioder i Tysklands historie.

Tekst og foto: Lisbeth Rütz

BERLIN Pensionisterne går morgentur med hunden og et par tilslørede kvinder er på vej ind i den lokale Lidl i det ensformige kvarter med de mange ens karreer fra 50'erne og 60'erne. Pludselig ser jeg kirketårnet med guldkors rage højt op over blokkene. Jeg er kommet til karmelklostret Regina Martyrum ved Heckerdamm ikke langt fra Tegellufthavnen uden for Berlin i Charlottenburg Nord.

”Wir sind für sie da” står der venligt på dørskiltet ved siden af ringeklokken. Jeg ringer på og bliver modtaget af sr. Maria Theresia inde i klostret, hvor der p.t. bor 11 søstre. Den sidste søster, sr. Claudia Elisheva, aflagde profes i februar sidste år. Søstre lever en relativ udadventt tilværelse i klostret, og der er ikke som i mange andre karmelklostre noget gitter, som adskiller dem fra gæsterne i samtaleværelset. De arbejder i klostrets boghandel, tager sig af husholdningen og de mange gæster, passer kirken eller fabrikere dåbslys og andre gaveartikler som klostret sælger i boghandelen ved siden af klostret.

Her bor så gæsterne, fortæller sr. Maria Theresia og åbner ind til gæstefløjen. Der er plads til 10 mennesker. De lyse, meget enkelt indrettede værelser vender ud mod haven og er en tro kopi af søstrenes celler. ”Vi har altid gæster her. De fleste af dem er jo kirkefremmede og ved ikke så meget om kristendommen; men de møder os søstre med stor interesse og åbenhed. De kommer her, fordi de søger stilhed og ro for en tid. Mange af dem deltager i vores korbøn og er meget interesserede i at høre om Karmels spiritualitet. Det er vigtigt for os, at de føler sig frie her. Vi er der for gæsterne og er altid parate til en samtale med dem, hvis de har brug for det.”

”Det her rum drager dem som en magnet” siger hun og slår døren op til meditationsrummet. Tabernaklet står i midten under det store krucifiks inde i det store tomme, lyse rum. Under vinduet står stabler af bedeskamler. ”Mange af vores gæster elsker at sidde herinde. Tit kommer de bagefter og siger: ”Åh det gjorde mig så godt at sidde herinde”. Vi har også en gruppe neurologer, der mødes

her regelmæssigt. De forsker i, hvordan meditation påvirker hjernen og dyrker det også selv. De er meget nysgerrige efter at vide, hvad meditation er for os. Ingen af dem er troende; men de kan sidde herinde meget længe – op til en time ad gangen”, fortæller sr. Maria Theresia.

En fast arbejds- og bønrytme inddeler hverdagen i klostret, hvor dagligdagen leves i stilhed. Ligegyldigt hvor søstre er og hvad de laver standser de op klokken tre, når et par klokkeslag bryder stilheden. Med en kort bøn mindes søstre Jesu død, men også de mennesker, der hver eneste dag er ofre for krig og forfølgelser. Katolsk set er Berlin hård diaspora; men Karmel på Heckerdamm markerer sig med udstillinger og seminarer om Teresa af Avila og har et tæt samarbejde med de mandlige karmelitter i Birkenwerderklostret som ledes af pater Reinhard Körner. Reinhard Körner voksede op i det ateistiske DDR, hvor han tog det højst usædvanlige skrift at træde ind i Karmel. Han har skolet en gruppe lægkarmeliter som retræteledere, redigerer et tidsskrift om karmelitisk spiritualitet og står selv for en række udgivelser om bøn og meditation.

Kirke i ingenmandsland

Helt bevidst er Regina Martyrum kirken placeret tæt på Plötzenseefængslet. Under det tredje rige arbejde guillotinen på højtryk her, hvor almindelige kriminelle og systemkritikere blev henrettet på samleband.

Herude i ingenmandslandet skød boligblokkene op i de første år efter sammenbruddet i 1945. Vejene blev opkaldt efter tyske frihedskæmpere for at minde om, at der også var et andet Tyskland hvor fagforeningsfolk, præster, kunstnere, studerende protesterede mod det totalitære styre. De tyske katolikker ønskede at være på stedet med en kirke for at mindes ”die Blutzügen” – blodvidnerne – der med deres død vidnede om deres tro. Den katolske Kirkes mødedag, Katholikentag, tog initiativ til at starte en indsamling.

Mange små og store bække finansierede byggeprojektet. I alle Tysklands katolske

kirker blev der optaget kollekt, velhavende kvinder solgte deres guldsmykker, nogle ægtepar ofrede deres vielsesringe til indsamlingen, og mange uden for Kirken – for eksempel Berlins jøder gav bidrag. I 1963 stod kirken endelig færdig. Den er præget af store facader af glas og upudset beton. Arkitektonisk set bryder den med fortiden og læner sig op ad udenlandske eksempler som le Corbusiers kirkebyggerier og dominikanerklostret la Tourette.

Fem store glasvinduer med indgraverede citater fra kendte figurer fra modstandskampen – Erich Klausener, Edith Stein, Alfred Delp S.J., Bernhard Lichtenberg og James Moltke – markerer indgangspartiet, hvor en lang trappe fører op til selve kirkerummet, som helt domineres af Georg Meistermanns 123 kvadratmeter store altertavle.

”Hvad sker der med mig, når man meddeler mig, at jeg bliver hængt klokken fem i morgen tidlig? Verden bryder sammen, falder fra hinanden som blokke der styrter ned. Og ud af det der ødelægges kommer den blivende forjættelse. Gru står således over for lys”. Sådan beskriver kunstneren Georg Meistermann tankerne bag sin altertavle. Øverst og nederst ved billedets kanter antydes omridset af to øjenlåg. Membranen mellem jord og himmel er revet væk. Et svævende lam midt i billedet ser op på et stort øje. Til højre viser et segl hen til den dom, høst og rettergang, der går hen over verden (Apokalypsen 14,18-20).

I nazitiden blev Georg Meistermann hånet og latterliggjort. Han måtte hutle sig igennem, og mange af hans kunstværker blev ødelagt. Men det nye Tyskland tog ham til sig, og han fik betroet mange opgaver i kirkeudsmykning.

Erindringskultur

Kernen i søstrenes sendelse og det der forbinder dem med Regina Martyrum kirken er hvad der med et smukt tysk ord kaldes Erinnerungskultur – erindringskultur. I Dachau ved den tidligere KZ-lejr havde priorinden for Karmel Sankt Josef i Bonn, søster Maria Theresia af den korsfæstede kærlighed, i 1964 grundlagt et nyt Karmelkloster, der skulle tjene Kirken med bøn for forsoning og fred. Flere og flere søstre kom til, og i 1983 kom de første tolv søstre fra Dachau til Heckerdamm, hvor de flyttede ind i

det tidligere menighedshus for at fungere som det åndelige bagland for kirken og dens menighed. Hver eneste dag viser de mennesker rundt i kirken, fortæller om dens historie og tager imod gæster på retræte. Der er næsten altid gæster med til middagsbønnen, når søstre samles hver dag klokken tolv for at bede for fred i verden, for ofrene for Plötzensee, ja for alle der lider og forfølges.

Karmelklostret og Gedenkkirche Regina martyrum ligger på Heckerdamm 230. Med offentlig transport nås kirken og klostret med U7. Man står af på Jakob-Kaiser-Platz, går ud ved udgangen i retning mod Tegel-lufthavnen og tager derefter bus 109 eller M21 til stoppestedet Weltlinger Brücke, hvorfra der er ca 150 meter til klostret.

Foran Frits Koenigs Pietà samles søstre og mange gæster hver dag klokken 12 til bøn for alle lidende og forfulgte.

Sr. Maria Theresia.

Et stort krucifiks og tabernaklet er eneste inventar i gæstefløjens meditationsrum. Mange gæster tilbringer timer herinde i stilheden.

Den meget kompakte kirkebygning får et lyst, næsten svævende præg ved de mange små, hvide marmorsten, den er beklædt med. Over indgangen hænger Fritz Koenigs skulptur: Kvinden i solen – en hentydning til Apokalypsens kapitel 12. Foto: Wikipedia.

FELTARBEJDE Santiago Atitlán er på alle måder en by i vækst. På 25 år er befolkningen fordoblet til 46.000 indbyggere. Det er sket takket være vaccinationsprogrammer, øget adgang til lægehjælp og forbedret fødevarerforsyning. Byens borgere er til 97 % tzutujil-indianere, kun 2-3 % er udefrakommende spansktalende "ladinos" (af blandet indiansk-spansk oprindelse). Dertil kommer et par dusin udlændinge, der nyder det pittoreske liv blandt venlige mennesker ved bredderne af én af verdens smukkeste søer. Den danske vinder af melodigrandprix i 2012, Soluna Samay, voksede op her, indtil familien flyttede til Bornholm. I forbindelse med et forskningsprojekt om kristendommens forandring i Latinamerika tilbragte jeg i efteråret og vinteren sidste år tre måneder i byen sammen med min familie, hvor jeg lavede feltarbejde. Tager man de religiøse briller på, er Santiago Atitlán nemlig et yderst spændende sted. Her brydes ortodoks, romersk katolicisme med et en hel stribe stærkt missionerende evangikale kirker og med den traditionelle maya-katolske religion, kaldet "Costumbre" ("sæd og skik"), som er en århundrede gammel nænsom blanding af katolske og indianske elementer. Det religiøse aktivitetsniveau er meget højt; men på trods af intens konkurrence, hersker der for det meste fred og fordragelighed mellem de forskellige grupper. Kigger man nærmere efter, er der endog ofte et overlap imellem dem. Omkring midten af forrige århundrede tilhørte langt den største del af befolkningen costumbre-traditionalisterne. Der var ingen fastboende præst, og traditionalisterne passede på kirken, dyrkede helgenerne (både katolske og indianske) og sørgede for, at det rituelle liv i byen blev opretholdt. De blev udfordret af en ganske lille gruppe strenge protestanter (omkring 5 %) og en lille gruppe rettroende katolikker: kateketer, der var blevet skolet i spansk og i Kirkens lære, samt deres familier. De "rettroende" og "traditionalisterne" måtte jo dele kirken og kom på trods af talrige gnidninger for det meste godt ud af det med hinanden. Et par gange om året kom en præst tilrejsende og fejrede messe; men da de færreste talte særlig godt spansk og da præsterne ikke talte tzutujil, var der ikke meget interaktion mellem præst og menighed. I 1950 var Santiago således et forholdsvis isoleret sted, hvor de farverige synkretistiske traditioner levede, og hvor indflydelsen udefra var begrænset. Det skulle ændre sig radikalt; men før vi får den historie, må vi tage med på en lille tidsrejse tilbage til den spanske erobring og den efterfølgende kristning af tzutujil-folket.

Erobringen i 1524

Da den spanske erobreren Pedro Alvarado i 1524 nedkæmpede tzutujil-folkets forsvarshær og erobrede området, var folket allerede stærkt svækket. Smitsomme europæiske sygdomme (bl.a. mæslinger), som indianerne ingen modstandskraft havde overfor, havde spredt sig langt hurtigere end spanierne kunne erobre. I området omkring Santiago Atitlán var halvdelen af befolkningen døde i løbet af to år før Alvarados ankomst. Spanierne tvangsflyttede senere indbyggerne på sydsiden af Atitlán-søen til det, der blev kaldt Santiago Atitlán efter Apost-

Kirken, grundlagt i 1547.

Mellem tradition og vækkelse

Ved Atitlán-søens sydlige bred i Guatemalas højland hersker der vækkelsesstemning blandt tzutujil-mayaerne. I deres hovedby Santiago Atitlán blomstrer Den katolske Kirke som aldrig før og samtidig har halvdelen af befolkningen tilsluttet sig en af byens 30 protestantiske kirker. Taberen i spillet er den traditionelle mayareligion, som er en århundrede gammel blanding af katolske og indianske traditioner. Alt efter perspektiv er det både en forståelig, glædelig og begrædelig udvikling. Her følger første del.

Tekst og foto: Ph.d. Jakob Egeris Thorsen

len Jakob. Kort efter erobringen ankom franciskanske brødre, der ødelagde befolkningens helligsteder, religiøse skrif-

ter og gudestatuer. Mindrebrødrene oprettede senere et ordenshus, kristnede befolkningen og byggede en solid kirke,

Atitlán-søen.

hvis grundmure står den dag i dag. Folkets oprindelige tro var en typisk højtudviklet mesoamerikansk religion med et Pantheon af guder og komplekse offerritualer for opretholdelse af den kosmiske balance, frugtbarhed og overflod. Til dette hørte også menneskeofre. Blandt andet havde man en uhyre præcis kalender og kunne med langt større præcision end datidens europæere forudsige solformørkelser og deslige. Men spanierne var overlegne i ildkraft, og med stor nidkærlighed sørgede man for at destruere alle ydre tegn på den gamle religion. Tzutujil-folket blev døbt og brødrene lagde et stort arbejde for dagen med at lære sig sproget og at gøre den katolske religion (i dens særlige spanske udgave) forståelig for de nydøbte. Området var blandt andet rigt på kakao og selvom der ikke var guld, forventede erobrerne sig et godt afkast. Men omkring år 1600 mistede spanierne imidlertid interessen for området, og også franciskanerne lukkede deres ordenshus.

En præsteløs kolonitid

I mere end 350 år var Santiago Atitlán herefter uden en fastboende præst. Det var ikke attraktivt for spanske præster at bo blandt fattige indianere, og byen måtte derfor nøjes med korte besøg af en præst et par gange om året. I deres sted satte præsterne en række religiøse broderskaber, der skulle sørge for dyrkelsen af de vigtigste helgener, holde kirken, synge til begravelser og instruere børnene i troen. Disse broderskaber fik ligeledes en civil rolle, da man fra deres midte valgte borgmesteren og andre offentlige hverv. Spanierne lod indianerne styre sig selv og dyrke deres jord uden indblanding, når blot de betalte den aftalte skat og fra tid til anden leverede arbejdskraft til spanske haciendaer og plantager. På trods af de spanske missionærers ihærdige forsøg, havde de nu kristne tzutujiler ikke forladt deres indianske religion og verdenssyn. Den dyrkede man fortsat i det skjulte og efter at præsterne var rejst, blev det katolske og de traditionelle verdenssyn i højere grad integreret i hinanden. I mayaernes religion kunne og kan guddomme antage mange former, og det var ikke noget problem at identificere forskellige katolske helgener med eksisterende guddomme, urkræfter og ånder. En helgen kunne således være mere end den helgen, figuren forestillede. Jesus Kristus blev integreret som én af de øverste guddomme: Han er guden, der var kommet fra hinsides havet og som i kraft af sit offer havde gjort en ende på alle menneskeofre. Han er søn af den anden tidsalder sol og Maria, han er den første stamfader til vores tidsalder og betvinger ondskabens kræfter fra den tidligere tidsalder. Ved sin død bliver han Frelseren og den tredje sol. Hvert år til påske løber hans blod fra korset ned i jorden og gøder den således, at regntiden kan begynde og majsene igen spire. Jesus er bror til Santiago (Jakob), som samtidigt er Venus, til Johannes Martin, som er nordenvinden, til Diego Martin, som er søndenvinden og til Johannes, som også er bjergenes guddom. Månen er måske Jesu søster. Jesu kraft er størst i regntiden efter påsken og opstandelsen. Senest siden begyndelsen af det 19. årh. har Jesus endvidere haft en kreativ

Jesu med- og modspiller "Maximón" med Stetson-hat og cigar.

modspiller, nemlig afguden Maximón eller Mam, som er en romdrikkende og cigarrygende Loke-figur, der ved passende ofre kan hjælpe både med stort og småt. Han er den tørre periodes guddom og associeres bl.a. med det erotiske begær og kontrollen af samme. I den stille uge spiller han rollen som Judas og bliver hængt. Men ved langfredagsprocessionen mødes han med Jesus og overfører her noget af sin maskuline energi til den korsfæstede og gravlagte, således at Jesus kan få kraft til at genopstå som sol og Frelser påskemorgen. Som enhver kan se, er der her tale om en dyb og gennemført synkretisme, hvor de kristne symboler og fortællinger helt er indlejret i en indiansk kosmologi og høstcyklus. Disse forestillinger og ritualer eksisterer stadig i dag, om end de i de seneste årtier er trængt alvorlig i defensiven af ortodoks katolicisme og evangelisk kristendom.

Uafhængighed og indflydelse udefra

Efter uafhængigheden fra Spanien i 1821 og under skiftende liberale præsidenter i det 19. århundrede, som ønskede at modernisere økonomien

og samfundet, blev Santiago Atitlán langsomt og ubarmhjertigt en del af den nationale politik. Præsidenterne ønskede eksportafgrøder og eksproprierede derfor store dele af den fællesejede indianske jord, som de til bl.a. gav til tyske kaffedyrkere, der i tilgift fik (næsten) gratis arbejdskraft af de indianere, der boede i området og som kunne tvangsudskrives til hoveriarbejde. I Santiago mistede indianerne meget jord og blev fattigere; men derudover passede de sig selv og deres meget ritualrige og krævende maya-katolske religionssystem. Men forandringens vinde var også her begyndt at blæse. I begyndelsen af det tyvende århundrede begyndte protestantiske missionselskaber i stor stil at sende missionærer til Latinamerika og dermed også til Guatemala og Santiago Atitlán. I næste del af denne beretning skal det handle om, hvad der skete, da først en række protestantiske kirker og senere Den katolske Kirke sendte missionærer til byen og dermed startede en kristen vækkelse i byen, som i løbet af århundredet radikalt skulle forandre det religiøse landskab og udfordre traditionalisternes autoritet.

Hovedgaden i Santiago Atitlán.

Nye detaljer om Frans af Assisis liv og virke

En meget tidlig biografi om den populære helgen opdaget ved et tilfælde.

KODEX Umiddelbart efter Frans af Assisis død i 1226 begyndte hans nærmeste at skrive hans biografi. Senere i 1200-tallet, da man ønskede at nedtone helgenens mere radikale idéer, blev en del af disse tidligere levnedbeskrivelser forsøgt fjernet. Et nyt fund indeholder en del af disse oprindelige tekster.

Det lille håndskrift, en kodex på 8 x 12 cm med 122 tætskrevne sider og uden illustrationer, blev opdaget ved et tilfælde af en amerikansk professor. Han opdagede kodex'en i forbindelse med en auktion i Paris og varskoede sin franske ven og middelalderforsker Jacques Dalarun. Efter at denne hurtigt havde studeret håndskriftet ud fra fotografierne i auktionskataloget, blev han overbevist om at der måtte være tale om en hidtil ukendt tekst af Thomas af Celano, Frans' nære ven og krønikeskriver.

Teksten er muligvis en af de tekster, der gik i baggrunden efter den hellige Bonaventura skrev sin helgenbiografi i 1263. Den blev i 1266 erklæret for den eneste officielle biografi om Frans af Assisis liv og ordenens generalkapitel i Paris beordrede, at alle andre tekster skulle destrueres. Manglen på tidligere manuskripter er derfor med til at vanskeliggøre historieforskningen om mennesket bag den helgenagtige myte.

Nyopdaget kodex om Frans af Assisi kan måske kaste nyt lys over en af Den katolske Kirkes mest populære helgener. Foto: Jacques Dalarun.

Thomas af Celanos værk

Frans af Assisi døde i Portiuncula i 1226, og umiddelbart herefter blev hans afsjælede legeme bragt til Assisi for at forhindre, at det blev stjålet og spredt for alle vinde. For allerede mens han levede betragtede mange Frans som en hellig person. Som led i hans kanonisering gav pave Gregor IX Thomas af Celano til opgave i 1228 at skrive helgenens officielle *vita*, fordi han var en af Frans' første disciple og sluttede sig til ordenen omkring 1215. Biografien var snart færdig og allerede i februar 1229 gjorde paven den til den officielle biografi. Senere – i 1244 – skrev Celano yderligere en biografi om Frans efter at have "mediteret over hans hellighed".

Den senere version præsenterede stoffet om Frans' liv på en mere organiseret måde end hidtil.

Ifølge Jacques Dalarun synes den nye tekst at være et supplement til Celanos første *vita*. Den oprindelige tekst blev tilsyneladende anset for at være for lang for franciskanerbrødre og blev senere forkortet. Kodex indeholder imidlertid også nye detaljer og refleksioner af Thomas af Celano, især over hvordan det franciskanske ideal om frivillig fattigdom og kærlighed til Skaberværket skal forstås. At være franciskaner, nævner teksten, vil sige at klæde sig fattigt ligesom de fattige og spise den samme mad som dem, og at man omfavner hele skaberværket i en broderlig ånd – dvs. mennesker, dyr og planter.

Denne lille kodex er endnu ikke blevet undersøgt indgående, men er måske en slags privat optegnelsesbog, som har tilhørt en broder i Assisi. Derimod hersker der ikke tvivl om håndskriftets italienske herkomst og om at det er forfattet efter år 1230.

NM

REJSEBERETNING En gang imellem er man nødt til at rejse ud for at komme hjem. Man må møde det fremmede for at kunne finde sig selv igen. Hverken samtalerterapi, meditation, kunst eller traditionel kristendom gav Lars Neudorf den ro og afklaring, han ledte efter midt i en alvorlig, personlig krise. Men ude i Amazonasjunglen fandt han en form for afklaring og frigørelse fra fortiden hos shamanen og shipiboindianeren Ricardo. Shamanerne har i hundredvis af år haft religiøse ceremonier for at møde skovens ånder. De kom i trance og mødte ånderne ved at drikke ayahuasca, som de selv laver af urter med euforiserende virkning.

I dag valfarter mange vesterlændinge ud i junglen. De opsøger shamanerne og drikker ayahuascaen som en slags psykedelisk naturmedicin for at opnå nye indsigter i sig selv. Ayahuascaen kaldes også "lærerdrinken", og det siges, at den fortæller dig, hvad du har brug for at lære om dig selv.

Hvad der skete for Lars i Amazonas, kan man læse om i "Stille nat over Amazonas". Den er i dansk sammenhæng en meget usædvanlig udgivelse, for den er både en psykedelisk rejsedagbog, en sygehistorie, beretningen om en anderledes dannelsesrejse og en refleksion over forholdet mellem shamanisme og kristendom. Den giver et billede af, hvordan indianernes naturreligiøsitet eksisterer relativt harmonisk side om side med en katolicisme, Lars oplever som løsere organiseret end den vestlige. Og så er den bare en elementært spændende og vel-skrevet historie.

Nådegaven

Ude i Amazonasjunglen guidede shamanen Ricardo Lars og andre vesterlændinge gennem sjælens landskab. Han mødte i de shamanistiske sessioner de mere mørke sider af sig selv. Og han fik en meget håndgribelig erfaring af, at han havde brug for den kristne nådegave. Som han selv forklarer det – erfarede han, hvad det er, denne nådegave skal befri os fra. Sessionerne med shamanen oplevede han som en udrensningssproces, som gav en åbning for lys, glæde og kærlighed. Og han havde en oplevelse af, at det glade budskab blev mere håndgribeligt, fordi man ikke veg tilbage for at tale om dæmonien som noget konkret.

Lars var vokset op i et kulturkristent hjem med en far, der var skolegrundtvigianer og levede på Grundtvigs salmer hele sit liv. Som helt ung distancerede han sig fra det og oplevede faderens smerte ved ikke at kunne give sin egen kristendom videre. Men ude i junglen oplevede han også, hvordan hans kristne bagage var intakt. Salmerne og barndommens glæde ved julen blev pludselig levende og vedkommende for ham igen. Find dig en god kirke når du er kommet hjem, sagde shamanen Ricardo til Lars. Og det prøver Lars så på i dag. I dag betragter han sig selv som en kristen, der har stykket sin egen spirituelle praksis sammen. Grundtvigs salmer, barndommens juleoplevelser, religiøsitet i Bachs musik og Tolkiens eventyrunivers er vigtige for Lars, der som han selv udtrykker det prøver på at finde ind i en relation til "lyset". Og han oplever det som at hans meditationer mere og mere har fået karakter af bøn.

I "Stille nat over Amazonas" ser vi en ny trospraksis, der ligger i krydsningsfeltet mellem terapi, religion og selvudvikling

"Find dig en god kirke"

Historien om Lars, der i Amazonas kom tilbage på sporet af sin fædrene tro.

Tekst: Lisbeth Rütz Foto: Lars Neudorf

og det fokuserer bogen meget på. Lars har en stor blufærdighed omkring troen; men han vil gerne være med i en menighed, der har et stærkt fællesskab. Det stiller også nogle krav til os som Kirke. For hvordan kommer vi i dialog med mennesker, der betragter sig som kristne og har samme erfaringsgrundlag som Lars? Hvordan skal vi som Kirke forholde os til sådan en trospraksis? Og hvad forventer Lars sig af Kirken? Det talte KO med Lars om.

Åndeverdenen

De kræfter eller mekanismer, han oplevede under sessionerne med shamanen, oplever Lars som noget spirituelt: "Vi opdrages til at tænke på det spirituelle som noget rent positivt og eftertragtel-sesværdigt. Men for mig er det afgørende at forstå, at åndeverdenen rummer både negative og positive kræfter, og det derfor kræver stor påpasselighed og nøgternhed at bevæge sig i den. Sådan oplever jeg også at man traditionelt ser på det, ikke mindst i katolsk sammenhæng", siger Lars, der synes mange kirker har et forklaringsproblem, når de skal formidle betydningen af det kristne budskab. Han oplever det som om, at kirkerne har det svært med at tale om syndefaldet, om at vi har brug for nådegaven:

"Hvorfor skal man frelses af Gud, hvis man ikke oplever sig som falden? Jeg kan godt forstå, at præster i dag ikke har lyst til at fare frem med tidligere tiders tale om syndefald og dæmoni, og at man gerne vil fokusere på det positive i troen. Men hvis man slet ikke kan sige noget meningsfuldt

om, at der findes skadelige kræfter eller mekanismer, som vi er udleveret til, hvis ikke vi får vores tilværelse sat i det rigtige perspektiv, så er det umuligt at gøre det kristne budskab meningsfuldt."

Lars er glad for traditionens sprog i Kirken. Han oplever, at gudstjenesten i den grad handler om et nærvær, men også om, at det er nødvendigt med en vis distance for at håndtere dette nærvær:

"Jeg kan næsten opleve det som et overgreb, når præster eller andre helt uformidlet giver sig til at tale mytologisk sprog midt i en samtale, som jeg forventer foregår i et almindeligt samfundssprog. Jeg tænker, at det bl.a. er for at undgå den situation, at de kirkelige traditioner er lavet: For at man forsigtigt kan dyrke et fællesskab omkring de religiøse eller spirituelle erfaringer indenfor rammer, der giver mulighed for at opretholde en respektfuld distance imellem vores individuelle oplevelsessfærer. Der har jeg det personligt meget bedre med de ældre kirkelige traditioner, mens f.eks. rytmisk musik ved gudstjenester er sværere, fordi den taler et musikalsk sprog, der i mine ører handler om at nedbryde distance og ikke om at opretholde den."

Brug ressourcerne bedre

Og han synes ikke rigtig, kirkerne altid bruger de ressourcer de har. Vi burde som Kirke bruge kirkerummet mere bevidst for at komme de folk i møde, der kommer til os med vidt forskellige erfaringer, mener han:

"En kæmperessource, som Kirken har,

Shamanerne Olivia og Julian.

er de konkrete kirkerum og det at de mytologiske fortællinger er til stede i rummet, også når der ikke prædikes eller udføres ritualer. Det har jeg selv stor glæde af, når jeg er i en kirke, som jeg godt kan lide. Hvis man vil give plads til folk med meget forskellige erfaringer, er rum en god ting.

Jeg kunne godt drømme om, at flere kirker gav mulighed for at man kunne komme til en slags bedetime eller meditationstime, eller hvad man nu skulle kalde det, hvor folk bare var i rummet og på hver deres måde kunne bede eller meditere. Jeg tænker her ikke på almindelig dagsåbningstid, hvor folk bare kommer og kigger på kirken, men på en form for fælles session, hvor det fælles er rummet og ikke kirkehandlingerne. Det kunne man f.eks. markere ved, at der var musik, men i så fald musik med distance, f.eks. renaissancemusik, ville jeg personligt være glad for."

"De gange jeg har været til katolsk messe, har jeg oplevet en glæde i udførelsen af de rituelle handlinger, som jeg godt kunne unde Den luthersk-evangeliske Kirke mere af", siger Lars, der oplever katolsk liturgi som anderledes med alle de mange tegnhandlinger, der indgår i messen og nævner indledningsprocessionen, klokkerne og røgelsen. Ude i Amazonas kom han tilbage til den kristne tradition.

Men han er stadig på vej.

Forfatteren har skrevet bogen under pseudonymet Lars Neudorf. Hans rigtige navn er redaktionen bekendt.

Ricardo med sin yndlingsplante Nihue Rao.

"Stille nat over Amazonas" udkom efteråret 2014. Et uddrag kan læses her:

Når min kristendom på nogle punkter så åbenlyst adskiller sig fra den luthersk-evangeliske, som jeg er vokset op med, hænger det uden tvivl sammen med, at vejen til den er gået gennem moderne nyreligiøsitet og terapi-kultur. Men mindst ligeså meget er det et resultat af de katolske troselementer, jeg har taget til mig på Nihue Rao Centro Espiritual. Den åndelige dimension, jeg forholder mig til, har ikke meget at gøre med det anelsesfulde felt, der i de fleste nyreligiøse sammenhænge går under navnet "det spirituelle". Det er noget meget mere konkret, der mere ligner den opfattelse af gode og onde ånder, man finder i Bibelen, og som inden for katolicismen holdes i hævd på en noget mere bogstavelig måde, end det i dag er normalt i luthersk-evangelisk sammenhæng".

Amazonasfloden.

En gammel dames 90 års fødselsdag

Fest i gaden trods dystre fremtidsudsigter.

Tekst: Anette Macko, landsleder for DKKF

BEVÆGELSER Forhåbentlig er det ikke en overraskelse, at det i år er 100 år siden, at bl.a. kvinder fik valg- og stemmeret i Danmark. Men måske er det en overraskelse, at Danmarks Katolske Kvindeforening – DKKF – i år fylder 90 år. Det blev markeret ved en weekend for kvinder på Øm den 17.-19. april.

Siden stiftelsen af DKKF i 1925 har foreningen på forskellig vis arbejdet for at støtte kvinder i det katolske Danmark – i begyndelsen ved at danne lokale grupper, som dels tog på sygebesøg og dels som grupper, hvor katolske kvinder kunne dele tro og liv med hinanden. Mange markante kvinder har gennem årene været dybt engagerede i DKKF, og selvom foreningen gennem de 90 år har ændret organisation og formuleringer af formålsparagraffer, har det centrale hele tiden været at danne ramme for katolske kvinders fællesskab med hinanden.

DKKF's liv har gennem mange, mange år været sårbart. Det er altid til diskussion, hvorfor det er vigtigt, at der er en forening for kvinder. Behøver man at afgrænse sig fra mændene? Og hvad er det, som en kvindeforening i katolske sammenhænge kan samles om, når diskussioner om kvinder og muligheden for at tage del i mange flere typer opgaver i Kirken (eksempelvis som diakoner eller præster) ikke kan føre noget sted hen – og for øvrigt deler foreningens medlemmer i skarpe grupper over for hinanden fremfor at samle?

Nedlægges DKKF?

Markeringen af DKKF's 90-års jubilæum på weekenden på Øm stod i lyset af, at foreningen efterhånden ikke har så mange medlemmer mere, og at de kræfter, som der er i DKKF, også er begrænsede. For at sige det som det er: Det er ikke uden grund, at DKKF bliver omtalt som en gammel dame, for DKKF afspejler på det punkt virkelig fint sine medlemmer. Derfor havde DKKF's bestyrelse indstillet til beslutning til generalforsamlingen, som foregik som en del af weekendens program, at man går i gang med nedlægge DKKF. Dette vedtog generalforsamlingen, og beslutningen

følges op af en ny generalforsamling den 13. juni, som skal træffe den endelige beslutning.

På trods af denne dystre generalforsamling var weekenden en festlig og inspirerende markering af 90-års fødselsdagen.

Vi var ca 30 kvinder, som havde fundet vej til Øm, og efter lørdagens generalforsamling deltog vi i workshops.

Et af temaerne var Den nye feminisme – kvindens rolle i Kirken og de pavelige rundskrivelser, og Birgit Clausen fortalte i workshoppen særligt om pave Johannes Paul 2. tanker om kvinden, som hun er beskrevet i rundskrivelsen Kvindens værdighed og kald, hans definition af den nye feminisme og de tråde, som trækkes ind i rundskrivelsen Livets evangelium.

En anden workshop var en introduktion til Den gode hyrde-katekese, som er et kateketisk program målrettet til mindre børn. Den foregik i en anden workshop ledet af Deborah Damgaard-Hansen.

Ved festmessen sang koret, som blev dannet under en tredje workshop under ledelse af Kirsten Holdt Jørgensen.

Ingen platte vittigheder

Festmessen blev celebreret af generalvikar p. Niels Engelbrecht, som i sin prædiken gav et bud på hvorfor det var kvinder, som var de første til at møde den opstandne Kristus. Lige præcis den del af påske-fortællingen er jo ofte omdrejningspunktet i en vittighed – nemlig, at den opstandne Jesus viste sig for kvinderne først, fordi han ville være sikker på at nyheden om hans opstandelse nåede hurtigt ud til flest mulige. Dette nævnte p. Niels heldigvis ikke i sin prædiken, men forklarede at når Jesus viste sig for kvinder først, kunne vi antage, at det var fordi kvinders måde at drage omsorg for hele opgaven eller hele situationen, gjorde at

Fødselsdagsflaget var hejst foran Ømborgen. Foto: Anette Macko.

det naturligvis var dem, som var til stede ved graven som de første. Jesus viste sig efter sin opstandelse på mange måder og i flere forskellige skikkelser afhængigt af, hvem han viste sig for. Den pointe fik vi et konkret eksempel på ved oplægget næste formiddag.

Om aftenen – efter messen – nød vi i højt humør en lækker middag med gode taler og en række sange fra DKKF's

Der var festmesse i Ømborgens kirke. Foto: Charlotte Rørth.

sangbog, som blev udgivet i 1933. Det var skønt at være sammen om sange, som på én gang fremkaldte store smil og grin, men som også fremkaldte minder hos nogle af deltagerne – som var unge kvinder, da sangbogen blev udgivet og som fortalte om den måde, som man som kvinde blev set skævt til, hvis man trådte for langt frem for mængden.

Charlotte Rørth kom på besøg

Søndag formiddag fik vi besøg af journalist og forfatter Charlotte Rørth, som først på året udgav sin bog: ”Jeg mødte Jesus – bekendelser fra en modvilligt troende”. Det var en stor oplevelse at høre hende fortælle om sit syn i et lille nedlagt sakristi i en by i Spanien og ikke mindst var det til stor inspiration at høre hende fortælle om, hvad det har betydet for hendes liv indtil videre. Charlotte Rørth var ikke aktiv kristen eller troende inden hun i en åbenbaring møder en mand, som hun antager kun kan være Jesus. Flere af deltagerne sagde i samtalen med hende efter hendes oplæg, at det var befriende at hun fortæller om det ”helt nede på jorden”. Hun fremstår som en helt almindelig kvinde og ER en helt almindelig kvinde, som holder fast i, at selvom hendes oplevelser er specielle, er de ikke så sjældne, som man kunne

tro. Hun fortalte om de mange, mange tilkendegivelser fra folk fra fjern og nær, som efter udgivelsen af hendes bog har henvendt sig til hende og fortalt om, hvordan de har haft Gudsoplevelser, der gør at de ligesom Charlotte Rørth kan sige: Jeg VED at Gud findes. Charlotte Rørth fortalte om sine mange tanker om, hvorfor hun havde haft de syn og oplevelser, som hun fortæller om i bogen, og er kommet frem til at hendes faglighed som journalist og den lyst og evne til formidling har været afgørende – og forpligtende for hende.

En dejlig weekend på Øm sluttede, og tilbage står nu at en ekstraordinær generalforsamling beslutter om DKKF fortsat skal være en forening for katolske kvinder i Danmark, eller om man vil slutte med at sige TAK for 90 dejlige og inspirerende år. Det finder vi ud af den 13. juni i Odense.

► *Fortsat fra forsiden* troende er vi altid på vej – ikke rastløse og uden orientering, – men med et mål, nemlig det endelige møde med Gud. Men under denne rejse får vi også lov til at opleve glæden ved ny indsigt og fordybelse. Vi oplever glæden ved at kunne gå videre, hvis vi for en tid var gået i stå. Hvis vi har været på afveje eller var faret vild, har vi mærket lettelsen ved at være kommet tilbage på rette spor. Endelig er troens vandring ikke noget, vi foretager alene, men sammen med andre mennesker.

Lidt af alt dette skal vi opleve på en valfart, også vore to valfarter her i foråret. Måske synes nogen, at målene ikke er så spændende, at man har lyst

til at begive sig af sted, og bliver derfor hjemme, enten helt og holdent, eller bare hjemme i menigheden. Menigheden er rigtignok vort kirkelige hjem og rammen og vort basale kirkeliv; men vi skal også hele tiden opleve os selv som bispedømme og dermed også som et større fællesskab. Det kommer til udtryk ved vigtige fejring i domkirken; men endnu tydeligere på en valfart.

Selv om en valfart kan være en smuk og adspirende oplevelse – og mange bedømmer den efter det – så skal vi i højere grad knytte det at drage på valfart sammen med vor tro. Gud vil have os fremad og nærmere til sig og nærmere til hinanden. Med den rette indstilling

oplever vi også dette på en valfart. Vi vandrer af sted i tro og mødes som Kirke, udtrykker fællesskabet ved at være mange og tilbyder Gud gennem vor fejring af Eukaristien.

Til daglig har vi sjældent mulighed for markant at udtrykke vor tro udadtil. En valfart er en god anledning til det.

Til december begynder ”Barmhjertighedens år,” som pave Frans udråbte for nylig. Gud er vor Far og har givet os barnekår. Han er barmhjertig og vil altid tage imod os. Det går igen i temaet for valfarten til Åsebakken: ”I har fået en ånd, som giver barnekår.” (Rom 8,15b).

Det samme tema går på en anden måde igen ved valfarten til Øm, ikke

i et bibelcitater, men i en henvisning til 1. nadverbøn, hvor vi i slutningen henvender os til Gud, ”som ikke dømmer efter fortjeneste, men rigeligt skænker tilgivelse.”

Ud over, at Gud er vor barmhjertige Far, som hans Søn taler vor sag hos, går jomfru Maria i forbøn for os. Vore valfarter er således også udtryk for vor tillid til Guds barmhjertighed.

Jeg indbyder derfor alle til at slutte talstærkt op om vore valfarter og glæder mig til at se jer.

København 30. april + Czeslaw

Pilgrimme med katolsk baggrund starter nyt pilgrimsforum

Antallet af danskere, der går til Santiago er nu over 1.500 årligt.

Tekst: Poul Erik Magnussen. Foto: Jan Tvangso

PILGRIMSVANDRING Tilstrømningen var ikke overvældende, da jakobs-pilgrimme med katolsk baggrund havde sat hinanden stævne til eftermiddagsmesse i Sankt Mariæ Kirke på Frederiksberg, fredag den 10. april. Tolv mødte op for at tale om pilgrimsvandring, og den lille gruppe var meget alsidig sammensat af garvede pilgrimme og pilgrimme med lidt erfaring eller pilgrimme som stod foran den første tur på Camino Frances til Santiago.

Ideen med dette nye pilgrimsforum er hentet i Tyskland, hvor uformelle pilgrimsmøder – ofte kaldet Pilgerstammtisch – er blevet meget populære i stort set hele landet. Pilgrimstræffene begynder

normalt med messe, hvorefter pilgrimmene spiser sammen og udveksler erfaringer. Det samme blev så gentaget på Frederiksberg, og snakken om pilgrimslivet gik så godt, at den lille gruppe blev enige om at lave et lignende arrangement i Sankt Vilhelm Kirke i Hillerød til oktober, når pilgrimssæsonen går på hæld. Her er det ligeledes ideen at begynde fællesskabet med messe. Det vil så vise sig, om flere pilgrimme har lyst til at være med at skabe et pilgrimsfællesskab i katolsk sammenhæng.

Der findes ingen oversigt, der viser hvor mange danske pilgrimme med katolsk baggrund, der går (eller har gået) til Santiago; men det samlede antal dan-

skere på de spanske pilgrimsstier er steget nærmest eksplosivt i de seneste 4 år. I 2010 gik 980 danskere ad Jakobsvejen til Santiago de Compostela. I de seneste fire år er over 1.500 danske pilgrimme årligt registreret på pilgrimskontoret i Santiago. I fjor blev det til 1.733 danskere. Og i dette års første – meget kolde og nedbørsrige – tre måneder er det foreløbig blevet til 30 danske pilgrimme. (ingen i januar, fem i februar og 25 i marts).

Pilgrimsvandringen i Spanien har de seneste 25 år fået en kolossal stor betydning, og i 2014, hvor næsten 240.000

Der blev brainstormet om fremtiden og hygget igennem ved pilgrimstræffet i Sankt Mariæ Kirke.

pilgrimme i årets løb ankom til Santiago, var der for første gang flere ikke-spaniere på de spanske pilgrimsveje end spanierne selv. Det giver sig nu også udslag i en væsentlig ændring af de kirkelige tilbud til de mange pilgrimme. I Santiagos store katedral, vil der denne sommer være faste daglige messer på tysk, fransk, italiensk, portugisisk og engelsk ved siden af de mange daglige messer på spansk, ligesom Katedralen vil tilbyde "lejlighedsvis" messer på koreansk og japansk.

Knap halvdel af den kvarte million pilgrimme, der nu årligt ventes ind til Santiago, oplyser, at de går til Santiago af religiøse grunde, mens den anden halvdel oplyser, at de går af en blanding af kulturelle, spirituelle og religiøse grunde.

I den danske folkekirke er der i kølvandet på de mange danske jakobs-pilgrimme opstået et utal af pilgrimsgrupper med folkekirkelig baggrund, og der er flere steder ansat pilgrimspræster, som arrangerer gruppevandring med spirituelt kristen indhold.

Hvis du er interesseret i at følge dette nye katolske initiativ, vil der lejlighedsvis være nyt på bloggen www.jakobsvejen.dk.

Janne Blichert-Toft modtager Steno-medaljen

Guldmedalje for banebrydende geologisk forskning.

HÆDER Den dansk/franske forsker og geolog Janne Blichert-Toft modtog ved en ceremoni på Geologisk Museum i København den 24. april den prestigefulde Steno-medalje. Hæderen, der uddeles til forskere for deres betydningsfulde bidrag inden for geologien, er tidligere fortrinsvis tildelt udenlandske forskere, men gives også undtagelsesvis til danske forskere. Medaljen tildeles med intervaller på fire eller fem år.

Janne Blichert-Toft, der er bosiddende i Frankrig og arbejder som forskningsdirektør på det geologiske institut på Lyons universitet, modtog medaljen for sit banebrydende arbejde inden for højtemperatur geokemi, petrologi og geokronologi.

Dansk Geologisk Forening indstiftede i 1969 en guldmedalje for at hædre fremtrædende geologer. Denne fik navnet Steno-medaljen efter den danske geolog og videnskabsmand

Niels Steensen, der er internationalt anerkendt for geologiens grundlægger. Niels Steensen (1638-1686) ydede som led i sit omfattende videnskabelige virke et banebrydende bidrag til krystallografi såvel som stratigrafi, som er fundamentale discipliner i geologi.

Tildeling af Steno-medaljen blev efter en lang pause atter uddelt igen den 16. november 2009. Medaljen er uddelt otte gange siden 1969:

2015: Janne Blichert-Toft, Frankrig
2009: Finn Surlyk, Danmark
1998: Katharina von Salis Perch Nielsen, Schweiz
1993: John Callomon, Storbritannien
1989: Victor R. McGregor, New Zealand/Danmark/Grønland
1984: Jörn Thiede, Tyskland
1979: Stephen Moor bath, Storbritannien
1974: John Haller, Schweiz
1969: Sigurdur Thorarinsson, Island.

NM

Janne Blichert-Tofts forskningsfelt er høj-temperatur geokemi med fokus på især radiogene isotoper. Foto: Lyons universitet.

Dobbelt diakonvielse i Domkirken

Glædelig begivenhed i bispedømmet

DIAKONER Kasper Baadsgaard-Jensen og Jan Edvin Dominic Hansen diakonvies fredag den 28. august. Diakonvielsen foregår kl. 17.00 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade, Kbh. V og forestås af biskop Czeslaw Kozon. Kasper Baadsgaard-Jensen (27 år) og Jan E.D. Hansen (31 år) begyndte begge deres præsteuddannelse i juni 2009, og begge har boet på Det engelske Kollegium i Rom, mens de studerede filosofi og teologi på det pontifikale universitet Gregoriana.

Kasper er for tiden i praktik i menigheden i Aarhus, mens Jan er i praktik i menighederne i Vejle og Fredericia.

NM

Kasper Baadsgaard-Jensen (t.v.) og Jan E.D. Hansen diakonvies i Jesu Hjerter Kirke i slutningen af august.

Flygtninge flytter ind i Nordvanggård kloster

Rudersdal Kommune køber tidligere kloster til midlertidig indkvartering af flygtninge.

NORDSJÆLLAND Ejendommen Nordvanggård i Birkerød har i næsten 60 år været hjemsted for Søstre af det dyrebare Blod. Nu har søstre valgt at sælge ejendommen, og Rudersdal Kommune overtog pr. 1. maj i år den smukke firlængede gård til brug for midlertidig indkvartering af flygtninge.

"Jeg er glad for, at vi med overtagelse af Nordvanggård har fundet en løsning, som både følger søsterordenens ønsker og løser en af kommunens store udfordringer i øjeblikket, nemlig den midlertidige indkvartering af flygtninge. Nordvanggård er blevet for stor til

søsterordenen, men de nuværende søstre kan naturligvis blive boende, indtil de finder et nyt, mere egnet hjemsted", siger borgmester Jens Ive.

Søstre selv er også tilfredse med aftalen

"Vi er meget glade for denne løsning og takker alle, som har støttet os med deres hjælp og forbøn i de seneste år. Vi bliver boende på Nordvanggård, indtil vi har fundet et nyt hjemsted. Pengene fra Nordvanggård skal overføres til vores generalledelse i Rom, som for næsten 60 år siden købte Nordvanggård. Pengene

skal også bruges til at opbygge et sygehus og en skole i Sydsudan og til at købe et nyt hus her i Danmark", siger søster Anna Mirijam Kaschner.

Nordvanggård er en firlænget gård opført i begyndelsen af 1900-tallet og er klassificeret som bevaringsværdig. Ejendommen har tidligere været plejehjem, og derfor er der i dag mange værelser og forholdsvis gode toilet- og badeforhold, som dog kræver en opdatering. Der kan indrettes 50-60 værelser, alt efter størrelse og behov. Arealet er på i alt 2.636 m² fordelt på stueplan med 1.323 m², udnyttet tagetage på 815 m² og 498 m² kælder.

Kommunen betaler 21 mio. kroner for ejendommen, og det vurderes at de samlede omkostninger til ombygning beløber sig til ca. 2,5 mio. kroner.

Købet og indretning af ejendommen finansieres via optagelse af lån, da ejen-

dommen skal benyttes til flygtningeboliger.

De første 30-40 værelser er indflytningsklar omkring juni i år. De øvrige værelser kræver mere istandsættelse og forventes at være klar til indflytning omkring august/september 2015.

Der oprettes en tidsbegrænset lejekontrakt med Søstre af det dyrebare blod, så de kan blive boende i en kortere periode efter nærmere aftale.

NM

Sagde I 'Glæd jer'?!?

Jeg glæder mig til ethvert nyt nummer af Katolsk Orientering. Jeg ved ikke, om jeg glæder mig til det nye Danmarkskort. Det kommer vel an på lødigheden af de politiserende argumenter, der bringes til torvs. Glæden over at skulle fodres med en helsides jubellovprisning af sognesammenlægningers talrige velsignelser i KO nr. 5 var til at overse. Overskriften lød kort og godt: "Glæd Jer!"

Jeg siger atter; Glæd jer, kære udkantskatolikker. Den ny-opdagede opskrift til bispedømmets overlevelse er enkel. Den er ligetil. Den er nem at huske. Og tilmed helt ligefrem. I al sin simplicitet: Vi skal bare gå sammen med nabomenigheden. Det er virkelig skarpt set. I den eposagtige hyldestsang får vi serveret allehånde gode råd og fif til hvordan man bedst kommer ind i en allerede fasttømret kirkelig sammenhæng, hvor konflikter og kulturmøder ellers nemt ville kunne sætte en anden dagsorden. Det er sikkert alt sammen vældigt godt. Problemet er bare, at det forhåndenværende besparelsesforslag udelukkende rummer nedskæringer i den yderste provins med talrige logistiske, trafikale og sociale udfordringer i vente.

Det bedyres frejdigt: "I får nogle muligheder, som I ikke har haft tidligere". Det er utvivlsomt korrekt. Prøv turen ml. Aarhus & Grenå. Den er hysterisk morsom. Prøv at tage fra Tønder til søndagsmesse i en anden by og kom hjem om mandagen med offentlig transport. Lårklaskende skægt. Der er en verden til forskel på strukturerne i Storkøbenhavn & de forestående i Vandkantsdanmark! Lyngbys nærområde er ingenlunde kompatibelt med de forhold, som katolikker i mindrebemidlede områder slås med.

Lad menighedssammenlægningerne ske dér, hvor folk rent faktisk har et geografisk alternativ. Lad sognesammenlægningerne ske dér, hvor vi rent faktisk har en chance for at finde en køber til vores mursten. Lad kirkenedrivningerne ske dér, hvor byggegrundene rent faktisk er noget værd.

Riv f.eks. Johanneskirken i Søborg ned og byg på grunden to boliger i samme arkitektoniske stil som de øvrige på Vandtårnsvej. De kan sælges for minimum 4-5 millioner kroner stykket. Måske mere. For 8 millioner kr. kan man sponsorere Assens og andre små menigheder i mange, mange år fremover.

Vi får konstant at vide, at planen rummer et såkaldt objektivt kriterium på 300 medlemmer. Andre kriterier eller tanker har åbenbart ikke spillet en rolle. Desværre. Af denne grund fryder mit hjerte sig over, at Haderslev & Tønder nu har fået over 300 medlemmer. Hvad vil man nu gøre? Skakmat.

Bispedømmet bør alvorligt overveje den kurs man er

på vej ud af i denne tid. Hvilke menigheder bidrager forholdsmæssigt mest til den fælles drift? Er det de små eller store menigheder, som bedst varetager denne opgave? Hvor ligger de dyre mursten? De otte udvalgte menigheder har vedligeholdsefterslæb på 2,5 million. Ansgarstiftelsen har et samlet efterslæb på 50 millioner. Således er besparelsen yderst marginal. Kommer planen til uforvarende at straffe dem, som bidrager til festen? De store sogne har jo intet at frygte. Hvem kunne drømme om at nedlægge Odense eller Aarhus?

Man vil gerne have mest mulig effekt ved sammenlægninger med mindst mulig skade for lægfolket. Svaret er ligetil: Lad sognesammenlægningerne ske i Storkøbenhavn. Man kan gå til nabomenigheden.

Lad være med at genere de små menigheder i Vandkantsdanmark. Og hvis de vil købe deres egne kirker af Ansgarstiftelsen for 2 kroner, så lad dem. Gl. Kongevej burde i stedet være glade for at slippe af med ansvaret. Er det ikke det, som det hele handler om? At aflaste Ansgarstiftelsens ejendomsportefølje?

8 små menigheders nedlæggelse kan umuligt redde bispedømmet, når man samtidigt betænker at talrige ordener reducerer og dermed velsagtens overdrager bygninger til selvsamme bispedømme. Hvornår overtager Ansgarstiftelsen murstenene i Hellerup, Vejle & Odense af hhv. assumptionssøstre, præmonstratenserne og redemptoristerne?

Jeg giver afslutningsvis ordet til Stella Maris menighed i Nyborg, som foruden at være velsignet med et af de smukkeste kirkeanlæg i bispedømmet, tilmed også råder over en skarp pen. Følgende stod at læse i Danmarkskortets bilagshæfte: "Ressourcerne skal bruges på at ændre forholdene. Forholdene skal ikke ændres så de passer til ressourcerne".

Sådan. Så nemt kan det siges.

Rasmus Kaare Frederiksen, 2720 Vanløse

I høj grad vores egen skyld

I den forgangne tid har der i Katolsk Orientering været mange læserbreve med klager over de kommende strukturforandringer, sognesammenlægninger osv.

Men i høj grad er problemerne vores egen skyld. Prøv at huske tilbage på de seneste fem år, og svar så ærligt på nedenstående spørgsmål:

- Har jeg/min familie været til messe, hver søndag? (Undtagen ved alvorlig sygdom, snestorm og lignende)
- Har jeg været til skrifte mindst en gang om året?
- Har jeg understøttet mine børns religionsundervisning? (Dvs. bedt aftenbøn eller lignende, prioriteret sakramentsundervisningen højere end sport og fritidsaktiviteter, af og til talt om Gud, Kirken, helgener osv.)
- Har jeg fået mine børn (børnebørn, nevøer, niecer, gudbørn ...) til at overveje, om de kunne have er præste- eller ordenskald?
- Har jeg betalt kirkeskat eller lagt et tilsvarende beløb i kollekten?

Det er disse ting – og nok et par stykker til – der skaber levende, voksende menigheder. Ikke kirkebygninger, kirkekaffe, menighedsråd eller offentlig transport, selv om de selvfølgelig er behageligheder. Charlotte Olden-Jørgensen, 3200 Helsingør

Nye tider i kirke og kloster

Der var engang et vidunderligt sted lige i smørhullet i Nordsjælland, et kloster – hvidmalet med duftende roser og kvindrende svaler om sommeren, indhyllet i sne og mystik om vinteren. Et kloster, som ifølge en herlig myte, i sin tid blev erhvervet for en pose guld-chokoladepenge. Travle søstre med opgaver i børnehave og plejehjem og kærlige præster satte deres præg igennem årene. Menigheden blomstrede, man skulle sandelig møde i god tid for at få en siddeplads. Der kom nye tider, søstrene svandt ind i antal og nye og fremmedsprogede præster holdt deres indtog. Det tyndede ud i menigheden.

Omsider lukkede kirke og kloster ned. Det hele blev tilbudt bispedømmet for 1 kr. men dette takkede nej. Stedet forfaldt, lå hen i et par år. Søstre søgte – forgæves – at sælge til en høj pris. Grupper af folkekirkepræster og andre kristne samfund bød ind på det. Men ingen havde de penge, som søstre forlangte.

Omsider besluttede de sig for at sælge til kommunen, Rudersdal, som stod og manglede plads til den voksende flytningstrøm. En absolut prisværdig løsning, selv om prisen lå langt under den oprindelige sum på mange millioner. Alt dette foregik uden den gamle menighed og det omgivende samfunds vidende, et nærsamfund som består af fire gamle gårde og et gadekær, et bevaringsværdigt område har kommunen for nyligt proklameret. Desuden ligger børnehaven og plejehjem, begge "vokset" ud af klostret, klos op af – ligesom skole og SFO ligger i umiddelbar nærhed.

Men hen over natten så at sige kom aftalen i stand uden hensyn til den i lovændringen inkluderede 2-ugers høringsfrist. Og først da salg og køb var på plads, kunne en skinmanøvre af en høring finde sted her sidst i april. Mange, omkring fem og halvfjers af de berørte naboer, mødte op, forvirrede og bestyrkede. Midt i maj efter dette mærkværdige og mildest talt utilfredsstillende informationsmøde, som rammer mange mennesker med sorg, angst og usikkerhed, er det tanken at de første af 60 (muslimske) enlige mænd fra Syrien flytter ind. Bortset fra lidt sprogundervisning har de intet at tage sig til i dagens løb. Der er ikke lagt planer. De er her på ubestemt tid. Der er intet opsyn. Men søstre af Det Dyrebare Blod er tilfredse.

Således formede afslutningen sig på et eventyrligt smukt – og i enhver henseende opløftende – sted, som har været rammen om barnedåb, firmelse, bryllupper, begravelser – og den daglige messe for mange, mange katolikker igennem næsten tres år.

Om man dog ikke kunne have prioriteret flygtede kristne familier i denne "Den Hellige Families Kirke", kristne som har det ekstra svært på grund af forfølgelse også her i landet, og som derved havde kunnet fejre messe i fred, noget de ellers ikke har lejlighed til i vores flygtningelejre? Ikke tale om: I Danmark diskriminerer vi ikke, lød det fra borgmester Jens Ive "Islam er vores næststørste religion, og det kan jeg ikke have nogen problemer med".

Maja Arthy, 3460 Birkerød

Valfart til Vor Frue af Aasebakken 2015

Søndag den 31. maj 2015
Den Hellige Treenigheds fest

"I har fået den ånd, som giver barnekår."

(Rom 8,15b)

Program:

kl. 9.15: Valfart gennem Rude skov
Udgår fra skovbrynet på Rudersdalsvej i Holte.

kl. 10.30: Mulighed for skriftemål
(polsk, dansk, engelsk) v/Vor Frue Kloster

kl. 11.30: Bispemesse

kl. 12.30: Pause

Mulighed for spisning, samvær, leg.
Køb vietnamesiske specialiteter - hele beløbet går til Valfartens drift.
Salg af kaffe, vand og øl hos spejderne.
Mød de forskellige katolske lægmandsorganisationer og hør om deres arbejde.
Danmarks Unge Katolikker (DUK) arrangerer lege for børn og unge.

kl. 15.00: Mariaandagt

Dagens program slutter kl. 15.45, men man er velkommen til at blive på grunden så længe som man vil.

Praktiske oplysninger:

Deltagelse i valfarten gennem skoven:
Bus og tog: Tog til Holte Station. 20 minutters gåtur til Rudersdalsvej (overfor Poppel Allé). Der er mulighed for at få kørt bagage fra Holte Station til Aasebakke mellem 8.30 og 9.00

Bus til Høsterkøb: 197 fra Holte st. via Høsterkøbvej til Birkerød st. Afgang fra Holte st. kl. 9.26, 10.26, 11.26. Stoppested: Magleås kursuscenter.

Læs mere ved at scanne nedenstående kode

Tryk: PASTORAL-CENTRET

Rettelse:

I artiklen i KO nr. 6 side 4 "Hun er med til at gøre en forskel i Bukavu", havde der desværre indsneget sig en fejl. Det rigtige kontonummer for Watoto-projektet er: 2135-0756-446-266 i Nordea Charlottenlund.

Yderligere oplysning om Watotoprojektet kan fås på watotoskoleprojekt@gmail.com

Med venlig hilsen fra redaktionen

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)

Redaktør: Lisbeth Rütz

Layout: Carsten Meyer-Jensen

Annoncer og abonnement: redaktion@katolskoriering.dk

Medarbejdere i dette nr.: Kirsten Krog, Jacob Egeris Thorsen, Poul Erik Magnussen, Jan Tvangsø, Anette Macko, Charlotte Rørth.

Redaktion og annoncer:

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040

kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.

E-mail: redaktion@katolskoriering.dk, Giro 205-7042

Abonnementspris 510 kr. helårligt. Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Greentech Rotaprint - Distribueret oplag 11.022 ISSN 0902-297X

Det sker i Bispedømmet

Maj

Torsdag 14. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade 27C, Kbh. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkekrummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45

Mandag 18. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Mandag 18. kl. 19.00-21.00: Foredrag: Den nye pinse v/ pastor Lars Messerschmidt m.fl. Jesu Hjerter Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4 A, København V. Info: www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Onsdag 20. kl. 19.30: Katolsk menighedspleje afholder generalforsamling i Skt. Ansgars menighedssal, Bredgade.

Fredag 29. kl. 19.00- ca. 21.00: Forsonings- og helbredelsesmesse. Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, København V, v/ pastor Lars Messerschmidt m.fl. Skriftemål fra kl. 18.00.

Info: www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Juni

Torsdag 11. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade 27C, Kbh. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkekrummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45

Søndag 14. Ekskursion til karmeliterklostret i Helsingør. Messe i Skt. Vincent kirke kl. 10.00. Efter messen fælles frokost. Derefter besøg i det gamle karmeliterkloster. Kaare Rübner Jørgensen viser rundt og orienterer om ordenen i middelalderens Danmark og om klostret i Helsingør. Arrangementet slutter ca. 16.30. Alle er velkomne. Pris inkl. frokost 160 kroner. Tilmelding senest 7. juni 2015 til Jens N Buch tlf. 2064 3160 eller vierogaaskirken@gmail.com. Betaling til VE-OKs konto Oikos (Fokesparkassen) reg.nr. 9860 konto 8929 70 1179.

Første og sidste onsdag i måneden kl.17.30-19.30: Hjælp til misbrugere og pårørende ved den katolske organisation Cenacolo. Rådgivningen finder sted i Bredgade 69 A, Kbh. K. Tlf.: 51 53 41 60

Skt. Thomas Fællesskabet inviterer til eukaristi, lovprisning og katekese. Sted: Oratoriet, Vor Frue Kirke, Ryesgade 26, Aarhus C. Info: p. Herbert, SJ, 87 30 70 42 eller 24 27 86 89, Jan Zieleskiewicz, 50 29 13 57, eller e-mail: johny.zet@gmail.com

Der er MobilKirke 1. og 3. torsdag mellem kl. 20.00 og 22.00. Der er mulighed for samtale, forbøn, velsignelse, samt kaffe og kage. Mobilkirken står på Gammel Torv i København. Alle er velkomne.

MAGLEÅS
KURSUSCENTER

Familieuge på Magleås 2015

Familieugen henvender sig til familier af alle slags, store som små fællesskaber. Det kan være bedsteforældre med børnebørn, tanter og onkler, fætre og kusiner og andre interesserede, ja alle, der har lyst til at tilbringe en sommeruge sammen på Magleås.

På årets familieuge vil vi arbejde med emnet "Spiritualitet i hverdagen". Der vil være foredrag, workshops, messer, leg og spil og almen hygge i løbet af ugen, som også byder på grillaften og udflugt.

Praktiske oplysninger:

Søndag den 5. juli kl. 14.00 til lørdag den 11. juli kl. 14.00
Pris Voksne kr. 2.185,- Børn 8-15 år kr. 1395,- Børn indtil 3-7 år kr. 625,-

Tilmelding
Magleås Sekretariat tlf. 45810715, e-mail: info@magleas.dk

Magleås Kursuscenter
Høsterkøvej 6
3460 Birkerød

Liturgisk kalender 1. - 30. juni 2015

1. rød. Mandag i 9. alm. uge. (I Ps).

Justinus, martyr (†166) (m)

☞ Sl 112,1-2.3.4-5-6.

☞ Lykkelig den, der frygter Herren
eller ☞ Halleluja!

L.: Tob 1,3; 2,1b-8. Ev.: Mark 12,1-12.

2. grøn. Tirsdag i 9. alm. uge. (I Ps).

Eller rød. **Marcellinus** og **Peter**, martyrer (†303)

☞ Sl 112,1-2.7-8-9.

☞ Den retfærdiges hjerte er trygt i tillid til Herren
eller ☞ Halleluja!

L.: Tob 2,9-14. Ev.: Mark 12,13-17.

3. rød. Onsdag i 9. alm. uge. (I Ps).

Karl Lwanga og **lidelsesfæller**,

martyrer (†1886)(m)

☞ Sl 25,2-3.4-5ab.6-7bc.8-9.

☞ Jeg længes efter dig, Herre.

L.: Tob 3,1-13.16-17. Ev.: Mark 12,18-27.

4. grøn. Torsdag i 9. alm. uge. (I Ps).

☞ Sl 128,1-2.3.4-5.

☞ Lykkelig hver den, der frygter Herren.

L.: Tob 6,10-11; 7,1.9-17; 8,4-9a.

Ev.: Mark 12,28b-34.

5. rød. Fredag i 9. alm. uge. (I Ps).

Bonifatius, biskop og martyr (†754) (m)

☞ Sl 146,2.6c-7.8-9a.9bc-10.

☞ Min sjæl, lovpris Herren!

eller ☞ Halleluja!

L.: Tob 11,5-17. Ev.: Mark 12,35-37.

6. grøn. Lørdag i 9. alm. uge. (I Ps).

Eller hvid. **Norbert**, biskop (†1134)

Eller hvid. **Gudsmoders lørdagsmesse.**

☞ Tob 13,2.6b.c.d.

☞ Lovet være Gud, som lever i evighed.

L.: Tob 12,1.5-15.20. Ev.: Mark 12,38-44.

Bededag for præste- og ordenskald.

7. hvid. Søndag. **KRISTI LEGEMS OG BLODS FEST** (h)

☞ *Gl. Sekvens ad lib. Cr. Euk. pf.* (10.alm.søndag)

1.L.: 2 Mos 24,3-8;

☞ Sl 116,12-13.15+16bc.17-18.

☞ Jeg løfter frelsens bæger og påkalder Herrens navn
eller ☞ Halleluja!

2.L.: Hebr 9,11-15.

Sekv (ad lib): Pris, o Sion, din forsoner.

Ev.: Mark 14,12-16.22-26.

Valfart til Øm

8. grøn. Mandag i 10. alm. uge. (II Ps).

☞ Sl 34,2-3.4-5.6-7.8-9.

☞ Smag og se, at Herren er god.

L.: 2 Kor 1,1-7. Ev.: Matt 5,1-12.

9. grøn. Tirsdag i 10. alm. uge. (II Ps).

Eller hvid. **Efræm Syrer**, diakon og kirkelærer (†373)

☞ Sl 119,129.130.131.132.133.135.

☞ Herre, lad dit ansigt lyse over din tjener!

L.: 2 Kor 1,18-22. Ev.: Matt 5,13-16.

10. grøn. Onsdag i 10. alm. uge. (II Ps).

☞ Sl 99,5.6.7.8-9.

☞ Hellig er du, Herre, vor Gud.

L.: 2 Kor 3,4-11. Ev.: Matt 5,17-19.

11. rød. Torsdag i 10. alm. uge. (II Ps).

Barnabas, apostel (m)

L.: ApG 11,21b-26; 13,1-3;

☞ Sl 98,1.2-3ab.3c-4.5-6.

☞ For folkenes øjne har Herren åbenbaret sin retfærdighed.

Ev.: Matt 10,7-13.

I. vesper til Jesu Hjerter fest

12. hvid. Fredag. **JESU HJERTE FEST** (h)

Gl. Cr. Sær. pf.

1.L.: Hos 11,1.3-4.8c-9;

☞ Es 12,2.3+4bcd.5-6.

☞ I skal øse vand med glæde af frelsens kilder.

2.L.: Ef 3,8-12.14-19. Ev.: Joh 19,31-37.

International bededag for præsterne.

13. hvid. Lørdag i 10. alm. uge. (II Ps).

Marias eneste hjerte (m)

☞ Sl 103,1-2.3-4.8-9.11-12.

☞ Herren er barmhjertig og nådig.

L.: 2 Kor 5,14-21. Ev.: Luk 2,41-51.

14. grøn. 11. **ALM. SØNDAG.** (III Ps).

☞ *Gl. Cr. Alm. S. pf.*

1.L.: Ez 17,22-24;

☞ Sl 92,2-3.13-14.15-16.

☞ Det er godt at takke dig, Herre.

2.L.: 2 Kor 5,6-10. Ev.: Mark 4,26-34.

15. grøn. Mandag i 11. alm. uge. (III Ps).

☞ Sl 98,1.2-3ab.3cd-4.

☞ Herren har kundgjort sin frelse.

L.: 2 Kor 6,1-10. Ev.: Matt 5,38-42.

16. hvid. Tirsdag i 11. alm. uge. (III Ps).

Vilhelm, abbed (†1203) (m)

☞ Sl 146,2.5-6.7.8-9a.

☞ Min sjæl, lovpris Herren! eller ☞ Halleluja!

L.: 2 Kor 8,1-9. Ev.: Matt 5,43-48.

17. grøn. Onsdag i 11. alm. uge. (III Ps).

☞ Sl 112,1-2.3-4-9.

☞ Lykkelig den, der frygter Herren eller ☞ Halleluja!

L.: 2 Kor 9,6-11. Ev.: Matt 6,1-6.16-18.

18. grøn. Torsdag i 11. alm. uge. (III Ps).

☞ Sl 111,1-2.3-4.7-8.

☞ Herre, dine hænders gerninger er sandhed og ret
eller ☞ Halleluja!

L.: 2 Kor 11,1-11. Ev.: Matt 6,7-15.

19. grøn. Fredag i 11. alm. uge. (III Ps).

Eller hvid. **Romuad**, abbed (†1029)

☞ Sl 34,2-3.4-5.6-7.

☞ Herren befrier de retfærdige fra alle deres trængsler.

L.: 2 Kor 11,18.21b-30. Ev.: Matt 6,19-23.

20. grøn. Lørdag i 11. alm. uge. (III Ps).

Eller hvid. **Gudsmoders lørdagsmesse.**

☞ Sl 34,8-9.10-11.12-13.

☞ Smag og se, at Herren er god.

L.: 2 Kor 12,1-10. Ev.: Matt 6,24-34.

21. grøn. 12. **ALM. SØNDAG.** (IV Ps).

☞ *Gl. Cr. Alm. S. pf.*

1.L.: Job 38,1.8-11;

☞ Sl 107,23-24.25-26.28-29.30-31.

☞ Tak Herren, for han er god, hans trofasthed varer til evig tid eller ☞ Halleluja!

2.L.: 2 Kor 5,14-17. Ev.: Mark 4,35-41.

Kollekt for Bonifatiuswerk

22. grøn. Mandag i 12. alm. uge. (IV Ps).

Eller hvid. **Paulinus af Nola**, biskop (†431)

Eller rød. **John Fisher**, biskop, og **Thomas More**, martyr (†1535)

☞ Sl 33,12-13.18-19.20 + 22.

☞ Lykkeligt det folk, Herren udvalgte sig til ejendom.

L.: 1 Mos 12,1-9. Ev.: Matt 7,1-5.

23. grøn. Tirsdag i 12. alm. uge. (IV Ps).

☞ Sl 15,2-3a.3bc-4ab.5.

☞ Herre, hvem kan være gæst i dit telt?

L.: 1 Mos 13,2.5-18. Ev.: Matt 7,6.12-14.

23. hvid. **JOHANNES DØBERS FØDSEL** (h)

Tirsdag aften. **Vigiliemesse**

Gl. Cr. Sær. pf.

1.L.: Jer 1.4-10;

☞ Sl 71,1-2.3-4a.5-6ab.15ab+17.

☞ Fra fødslen har jeg støttet mig til dig.

2.L.: 1 Pet 1,8-12. Ev.: Luk 1,5-17.

I. vesper til Johannes Døber

24. hvid. Onsdag. **JOHANNES DØBERS FØDSEL**

(h) **Højtidsmesse**

Gl. Cr. Sær. pf.

1.L.: Es 49,1-6;

☞ Sl 139,1-3.13-14.15-16a

☞ Jeg takker dig, fordi jeg er underfuldt skabt.

2.L.: ApG 13,22-26. Ev.: Luk 1,57-66.80.

25. grøn. Torsdag i 12. alm. uge. (IV Ps).

☞ Sl 106,1-2.3-4a.4b-5.

☞ Tak Herren, for han er god! eller ☞ Halleluja!

L.: 1 Mos 16,1-12.15-16 eller 1 Mos 16,6b-12.15-16.

Ev.: Matt 7,21-29.

26. grøn. Fredag i 12. alm. uge. (IV Ps).

☞ Sl 128,1-2.3.4-5.

☞ Se, sådan velsignes den mand, der frygter Herren.

L.: 1 Mos 17,1.9-10.15-22. Ev.: Matt 8,1-4.

27. grøn. Lørdag i 12. alm. uge. (IV Ps).

Eller hvid. **Cyrrillus af Alexandria**, biskop og kirkelærer (†444)

Eller hvid. **Gudsmoders lørdagsmesse.**

☞ Luk 1,46b-47.48-49.50+53.54-55.

☞ Herren husker på sin barmhjertighed.

L.: 1 Mos 18,1-15. Ev.: Matt 8,5-17.

27. Lørdag aften:

rød. **PETER OG PAULUS, APOSTLE** (h)

Virgiliemesse

Gl. Cr. Sær. pf.

1.L.: ApG 3,1-10;

☞ Sl 19,2-3.4-5b.

☞ Deres rost når ud til verdens ende.

2.L.: Gal 1,11-20. Ev.: Joh 21,1.15-19.

I. vesper til Peter og Paulus, apostle

28. rød. Søndag. **PETER OG PAULUS, APOSTLE**

(h) **Højtidsmesse** (13.alm.søndag)

☞ *Gl. Cr. Sær. pf.*

1.L.: ApG 12,1-11;

☞ Sl 34,2-3.4-5-6-7.8-9.

☞ Herren befriede mig for al min frygt.

2.L.: 2 Tim 4,6-8.17-18. Ev.: Matt 16,13-19.

29. grøn. Mandag i 13. alm. uge. (I Ps).

☞ Sl 103,1-2.3-4.8-9.10-11.

☞ Herren er barmhjertig og nådig.

L.: 1 Mos 18,16-33. Ev.: Matt 8,18-22.

30. grøn. Tirsdag i 13. alm. uge. (I Ps).

Eller rød. **De første romerske martyrer.**

☞ Sl 26,2-3.9-10.11-12.

☞ Herre, jeg har din godhed for øje.

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Tirsdag og torsdag 10-12 og 13-16.45
Onsdag og fredag 10-12 og 13-16
Mandag lukket. bibliotek@katolsk.dk
Tlf: 33 55 60 90

Kvindernes Dalumretræte Mandag den 21. – fredag den 25. september 2015

Igen i år indbydes til retræte hos de gæstfrie Sankt Hedvigsøstre på Dalum Kloster, Dalumvej 105, 5250 Odense SV.

Retrætepræst er p. Jan Ophoff. O. Præm. Vejle, og temaet er "Jesus, sig mig hvem du er. Hvad siger du om dig selv?"

Pris: 1.200 kr., hvoraf 300 kr. er depositum, som skal betales ved tilmelding på bankkonto reg.nr. 7260 konto 1115743. Husk at anføre dit navn og adresse på indbetalingen.

Yderligere oplysninger og tilmelding inden 1. juli til Birgit Clausen, Teglvangsvej 64, 8543 Hornslet Tlf. 86 99 63 54, e-mail: clausen.birgit@gmail.com
Alle kvinder er velkomne.

katolsk orientering
www.katolskorientering.dk

Biskoppens kalender

Maj

Torsdag 14. kl. 10.00: Firmelse i Sankt Knud Lavard, Lyngby, **kl. 16.00:** Firmelse Sankt Vincent, Helsingør
Fredag 15. kl. 11.00: Firmelse i Vor Frue og Sankt Antoni, Herlev og Brønshøj.

Søndag 17. kl. 9.00: Firmelse i Sankt Franciscus Kirke, Nakskov, **kl. 11.00:** Firmelse i Hellig Kors Kirke, Nykøbing Falster.

Torsdag 21. kl. 7.30: Messe på Præstekollegiet Redemptoris Mater.

Fredag 22. kl. 10.00: Messe hos Kærlighedens Missionærer

Lørdag 23. kl. 10.00: Firmelse for Citymenighederne i Marmorkirken, **kl. 16.00:** Firmelse i Sankt Nikolaj Kirke, Hvidovre

Søndag 24. kl. 11.00: Messe i Domkirken, **kl. 15.00:** Spansk messe i Domkirken

Mandag 25. kl. 10.00: Firmelse i Sankt Pauls Kirke, Taastrup, **kl. 13.00:** Firmelse i Sankt Andreas og Sankt Therese, Ordrup og Hellerup

Onsdag 27. kl. 9.00: Messe for medarbejderne på Gl. Kongevej, **kl. 14.00:** Møde i Liturgikommisionen

Torsdag 28. kl. 7.30: Messe på Præstekollegiet Redemptoris Mater.

Søndag 31.: Valfart til Åsebakken

Juni

Mandag 1. kl. 8.00: Messe på Karmel

Onsdag 3. kl. 7.30: Messe Redemptoris Mater

Torsdag 4. kl. 18.30: Messe og Kristi Legemsprocesion i Sankt Therese Kirke, Hellerup

Lørdag 6. kl. 11.00: Firmelse i Horsens

Søndag 7.: Valfart til Øm

Onsdag 10. kl. 7.30: Messe Redemptoris Mater

Fredag 12. og lørdag 13: Folkemøde på Bornholm

Søndag 14. kl. 10.00: Messe i Sankt Marie Kirke, Aabenraa i anledning af p. Piotr Rypulaks 25-års præstebubilæum

Mandag 15. kl. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd

Onsdag 17. kl. 7.30: Messe Redemptoris Mater

Fredag 19. kl. 9.00: Messe for medarbejderne på Gl. Kongevej, **kl. 16.00:** Møde i Forretningsudvalget

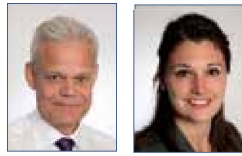
Lørdag 20. og søndag 21.: Pastoralrådsmøde

Onsdag 24. kl. 7.30: Messe Redemptoris Mater

Vanløse Begravelsesforretning

Jyllingevej 8 · 2720 Vanløse

Deres lokale bedemand siden 1940...

Steen Jørgensen Mariette Jørgensen

38 71 75 01

Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os. Vi træffes også aften, weekend og helligdage.

www.v-lm.dk

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

VI VII VIII IX X XI XII I II

KØBENHAVNS
URMAGER VÆRKSTED

MARTIN ELSIG LAURSEN

tilbyder reparation af alle slags ure:
Standure, vægure, lommeure eller armbåndsure
på vores eget værksted

Ved større ure henter og bringer vi.
Skift af batteri og rem, mens De venter

Lange-Müllers Gade 15, kld. 2100 København Ø
Tlf. 22 83 01 08
www.urmagerværkstedet.dk

Mændenes retræte på Dalum 2015

10. til 14 august hos Sankt Hedvig Søstre
Retræteleder Pater Paul Marx, O.M.I.
pris 1.200 kr. tilmelding Jaime Morales 31 44 31 10
jaime@mail.dk

Dalum Kloster Dalumvej 105 5250 Odense SV

Bønnens Apostolat

Juni

- At indvandrere og flygtninge må føle sig velkomne og blive behandlet med respekt i de lande de kommer til.

- At det personlige møde med Jesus vil få mange unge mennesker til at ønske at ofre ham deres eget liv i præsteskapet eller det gudviede liv.

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 8, som udkommer **fredag den 5. juni**

skal være redaktionen i hænde senest

mandag den 18. maj

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 9, som udkommer

fredag den 26. juni

skal være redaktionen i hænde senest

mandag den 8. juni

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29

Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Støtter mindre
projekter

www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom

- en katolsk bedemand

T 39 29 60 08

Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

Sankt Pauls Skole Bestyrelsen

Skoleleder

Sankt Pauls Skole i Høje Taastrup søger ny skoleleder til ansættelse 1. august 2015

Sankt Pauls Skole er en katolsk privat grundskole med ca. 240 elever 0.- 9., kl. og en tilhørende SFO med plads til ca. 95 børn.

Skolen, der er etableret i 1976, formidler viden, kristen etik og moral i respekt for den differenterede kultur og virkelighed skolens elever befinder sig i, således, at eleverne forlader skolen med et aftryk, der afspejler ansvar, respekt og tolerance overfor andre, grundfæstet i det kristne budskab om fred, sameksistens og næstekærlighed.

Yderligere information om stillingen som skoleleder kan ses på skolens hjemmeside: www.sanktpaulsskole.dk se fanen "Nyheder" og derefter "Ledige stillinger".

Ansøgning bilagt CV og relevante anbefalinger stiles og fremsendes til Sankt Pauls Skole, Frøgaard Alle 8, 2630 Taastrup, att. bestyrelsesformand Anders Keller senest d. 15. juni 2015, kl. 12.00.

Bispeddømmets hjemmeside
www.katolsk.dk

Else og Jørgen Jørgensens Fond

Til fordel for ensomme, syge eller gamle medlemmer af det romersk-katolske trossamfund i Danmark uddeles legater fra Else og Jørgen Jørgensens Fond.

Ansøgninger indeholdende navn, bopæl, alder samt kopi af årsopgørelse for 2014 skal være legatbestyrelsen i hænde senest 1. september 2015.

Ansøgningen stiles til:

Katolsk Bispekontor
Att. Jacob Messerschmidt
Gammel Kongevej 15 A
1610 København V

Disciplenes glæde over at se Herren har en særlig genklang i pinsen

"Fred være med jer! Som Faderen har udsendt mig, sender jeg også jer". Da han havde sagt det, blæste han ånde i dem og sagde: "Modtag Helligånden. Forlader I nogen deres synder, er de dem forladt, nægter I at forlade nogen deres synder, er de ikke forladt" (Joh 20,21 ff.).

Tekst: Pater Peter C. Phan*

REFLEKSION Det var ifølge Johannes-evangeliet de første ord Jesus sagde til sine disciple efter at han var opstanden. Fuldt af glæde råbte Maria Magdalene til disciplene: "Jeg har set Herren!" og hun fortalte dem om Jesu trøstende ord: "Jeg stiger op til min fader og jeres fader, til min Gud og jeres Gud" (Joh 20,17). Men Marias budskab om Jesu opstandelse

bragte dem intet håb og glæde. I stedet skjulte disciplene sig i et rum "bag lukkede døre af frygt for jøderne" (Joh 20,19). Det var her Jesus pludselig stod midt iblandt dem og sagde: "Fred være med jer!".

Johannes' skildring af det første møde mellem Jesus og hans disciple efter hans opstandelse er skuffende nok sparsom

og uden mange detaljer. Evangelisten bemærker blot at Jesus viste disciplene "sine hænder og sin side" og at de "blev glade", da de så Herren. Havde vi været journalister, der rapporterede om genforeningen mellem de mismodige disciple og deres fredsskabende og opstandne Herre, ville vi uden tvivl have skildret disciplenes første chok og deres mistro, deres gradvise genkendelse af Herren, deres ihukommelse af hans ord for til sidst at beskrive de følelsesmæssige scener med overstrømmende gensynstårer og begejstring, den livlige dansen rundt og hoppen i vejret af ren og skær glæde, den højstemte omfavelse og kindkyssen, og disciplene, der triumferende kaster Jesus op i luften som en sejrherre.

Men Johannes er teolog og ikke journalist, og hans ærinde er at beskrive meningen med den begivenhed, vi kalder 'pinse'. For Johannes er fire elementer helt centrale i pinseunderet, nemlig Jesu gave, hans fred, hans udsendelse af

disciplene, hans udgydelse af Helligånden og at han giver disciplene magt til at forlade syndere.

Evangelisten Lukas' skildring af pinseunderet i Apostlenes Gerninger kapitel 2 (1-11) adskiller sig fra Johannes' beretning i flere detaljer. I overensstemmelse med sin tredeling af frelseshistorien henlægger Lukas Helligåndens udgydelse til halvtreds dage efter Jesu opstandelse, til den jødiske Shavuot-fest. Det gør han for at vise at den pagt, Gud indgik med Israel og som Jesus fornyede, nu – i de sidste tider – når sin fylde i Kirken fyldt af Helligånden. I modsætning til evangelisten Johannes, der understreger den opstandne Kristus som den, der skænker én Helligånden, fokuserer Lukas i stedet på Helligånden selv og hans magt symboliseret i form af et kraftigt vindstød og tunger af ild, og Helligåndens universelle sendelse gennem at lade apostlene tale forskellige tungemål.

Fortsættes nedenunder ►

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

42512
Afsender: Katolsk Orientering
Katolsk Orientering · nr. 7
15. maj 2015 · 41. årgang

MÅSKEINEL MAGASINPOST

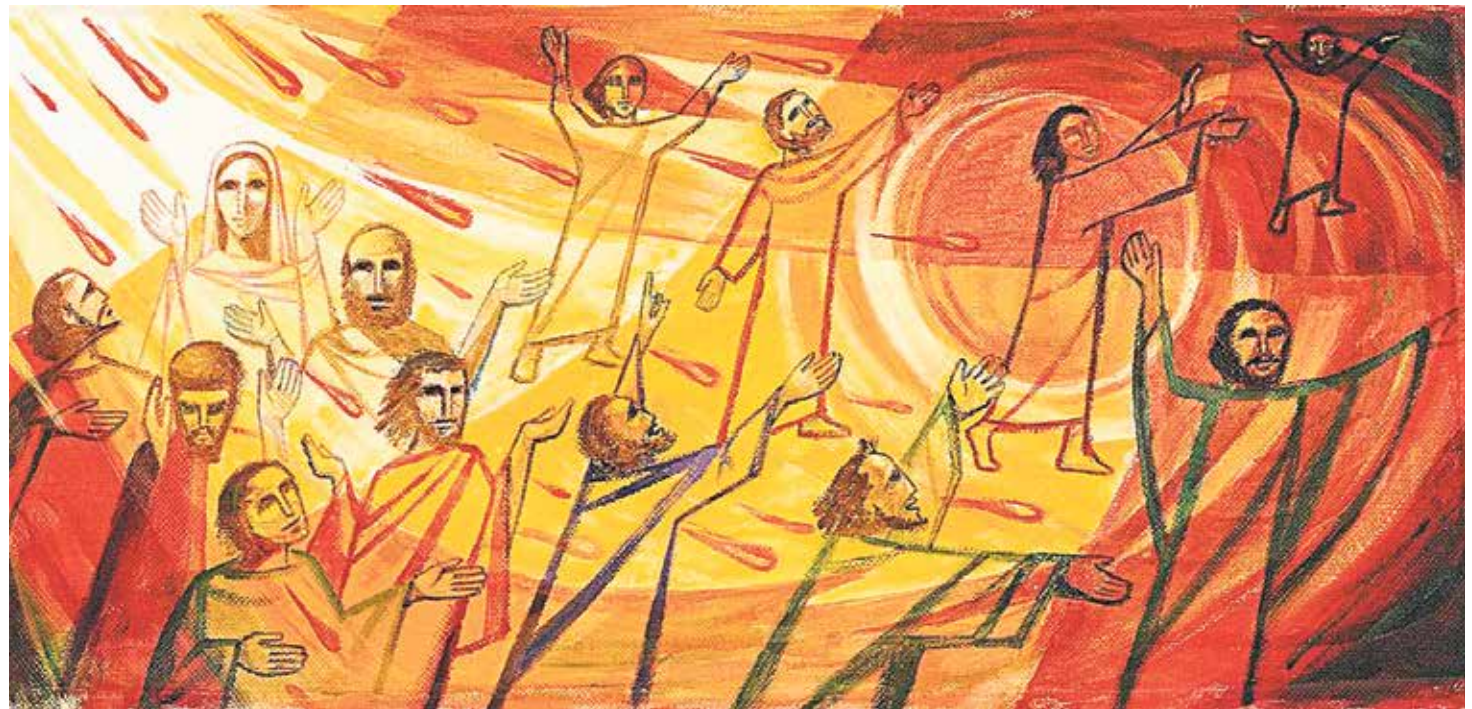
POST
PP
DANMARK

Trods disse forskelle i tidspunktet for begivenheden og den måde, hvorpå Helligånden giver sig til kende, er beretningerne hos Lukas og Johannes enige om den grundlæggende bekræftelse af den tætte relation mellem Jesus og Helligånden, der både er Guds og Kristi ånd, og med udgydelsen af Helligånden begynder en ny æra i Guds historie med sit folk. Dette er Kirkens tidsalder, hvis opgave det er at forkynde det glade budskab under Helligåndens vejledning og kraft for "alt kød" og "til verdens ende".

Både Lukas og Johannes ser Jesu udgydelse af Helligånden, Faderens løfte, til sine disciple ikke blot som en gave til deres egen helliggørelse men som noget, som gør dem rede til deres mission. Ligesom Faderen udsendte Jesus til verden udsender Han nu disciplene til netop den samme mission. Og ligesom Jesu' gerning blev udført med Åndens kraft vil disciplenes sendelse også blive udført med Åndens gaver.

Apostlen Paulus nævner nogle af disse nådegaver i sit først brev til menigheden i Korinth: gaven til at meddele visdom, gaven til at meddele kundskab, evnen til at bedømme ånder, troens gave, kraft til at gøre mægtige gerninger, nådegaven til at helbrede, profetisk tale, tungetale og tydning af tungetale (1 Kor 12,7-11). Paulus insisterer på at Helligåndens forskellige gaver ikke skal bruges for egen vinding, men til gavn for det "fælles gode", for at opbygge Kirken især dens enhed i den ene og samme Ånd, den ene og samme Herre, den ene og samme Gud (1 Kor 12,4-6).

Hvad er budskabet i de tre bibellæsninger som bør genlyde på en helt særlig måde her i pinsetiden? Evangelisten

Med Helligåndens udgydelse begynder en ny æra i Guds historie med sit folk. Dette er Kirkens tidsalder, hvis opgave det er at forkynde det glade budskab under Helligåndens vejledning og kraft for "alt kød" og "til verdens ende". Maleri af Ed Friedlander, 'Pentecost'.

Lukas' billede af Helligånden som et kraftigt vindstød og tunger som af ild vil naturligvis fortsat vække vor forestilling om Helligåndens kraft, som oppebærer Kirkens sendelse. Pauli beskrivelse af Kirken som Kristi ene legeme, hvor der ikke længere er et skel mellem jøder og hedninge, slaver eller frie (1 Kor 2,12-13), vil fortsat inspirere vort arbejde hen imod en alt-inkluderende Kirke og verden.

Men jeg vil foreslå at Johannes bemærkning om at disciplene "glædede sig" (*echar san*) ved synet af Herren er det mest passende og mest nødvendige budskab til verden af i dag. Det er ikke en tilfældighed at pave Frans' seneste rund-

skrivelse med titlen Evangelii Gaudium begynder med det glade budskab: "Evangeliets glæde fylder hjerterne, ja, hele livet hos dem, der møder Jesus. De, som lader sig frelse af ham, befries fra synden, fra al tristhed, fra den indre tomhed, isolationen. Med Jesus Kristus fødes glæden, og den genfødes igen og igen".

Denne glæde er den "fred" (*irēnē, shalom*) som Jesus giver og som verden ikke kan give. Jesus sammenligner den sorg og smerte, som disciplene gennemgår, med en kvinde, der føder. Når hun først har født sit barn, husker kun ikke mere sin trængsel af glæde over, at "et menneske er født til verden" (Joh 16,21).

I de sidste mange år har Den katolske Kirke oplevet tristhed og sorg på grund af mange og forskelligartede skandaler. Nu, hvor en ny pinsetid står for døren, bryder en ny glæde frem. Atter kan vi sammen med Maria Magdalene og disciplene juble: "Vi har set Herren!" (Joh 20,25).

*Pater Peter C. Phan (f. 1946) er amerikansk katolsk teolog og professor emeritus i katolsk socialtænkning ved Georgetown University samt forfatter til mange bøger, herunder *Being Religious Interreligiously: Asian Perspectives on Interfaith Dialogue*. Essayet har været bragt i *National Catholic Reporter*.

Katolsk Orientering

Saligkåring forener Latinamerika

Et splittet og voldshærgede El Salvador samles omkring Oscar Romero.

Tekst: Lisbeth Rütz

EL SALVADOR "På denne festdag for nationen El Salvador og også for broderlandene i Latinamerika takker vi Gud for, at han gav martyrbiskoppen evnen til at se og høre sit folks lidelser."

Det meddeler pave Frans apostoliske brev, som kardinal Angelo Amato, præfekt for helgenkåringkongregationen læste op lørdag den 23. maj på Salvador del Mundo pladsen i landets hovedstad San Salvador. Mere end 100 biskopper, 1.500 præster og omkring 200.000 troende fra 57 lande overværede saligkåringen af ærkebiskop msgr. Romero, der blev dræbt den 24. marts 1980 under fejringen af messen i en hospitalskirke i San Salvador.

Ærkebiskop Romero blev 70'erne kendt over hele verden for sin kompromisløse kamp for menneskerettighederne og de fattige i El Salvador.

Ansvar for mordet er aldrig blevet placeret; men meget tyder på at han blev dræbt efter ordre af Roberto d'Aubisson, grundlæggeren af det højreorienterede parti ARENA.

Romero samler El Salvador

Alle offentlige skoler og institutioner var lukket for at markere saligkåringen. Ceremonien blev overværet af Oscar Romeros yngre bror Gaspar og omkring 100 af Romeros familiemedlemmer.

Mange statsoverhoveder fra hele Latinamerika var til stede. Otte gejstlige bar i et glasskrin den skjorte, Romero havde på, da han blev myrdet. Hele dagen var der lange køer for at se relikvierne.

Det er planen, at Romeros relikvier nu skal vises frem for de troende i kirkerne i El Salvador og i flere store katedraler i nabolandene.

En mediebegivenhed

Saligkåringen blev fulgt tæt af de latinamerikanske medier. "Oscar Arnulfo Romero er nu salig" skriver "Prensa Grafica". "Endelig sejrede retfærdigheden", skriver la Pagina.

"Granma", det cubanske partiorgan, skriver i en kommentar, at saligkåringen har stor betydning for Cuba, fordi El Salvador og Cuba står over for de samme udfordringer og håber, at en bedre verden er mulig.

Mange latinamerikanske politikere har markeret sig i forbindelse med saligkåringen med udtalelser om, at de kæmper for samme sag som Romero. Og Argentinas præsident Christina Kirchner mindedes i et budskab tiden med militærdiktatur i Argentina.

Saligkåringproces med forhindringer

Romeros saligkåringproces begyndte på lokalt plan i 1990 og fortsatte i 1997 i Rom. Processen har flere gange været sat i bero. Teologisk skulle det opklares, om Romero blev dræbt på grund af sin tro eller på grund af sit politiske engagement mod militærjuntaen. Romero blev i samtiden anset for en konservativ teolog og lagde afstand til befrielsesteologien, der fokuserer på de fattige og er inspireret af marxismen; men efter sin død er han dog blevet ikon for kampen mod strukturel uretfærdighed i Latinamerika. I 2007 erklærede pave Benedikt XVI, at han ingen tvivl havde om, at Romero var værdig til saligkåringen, og i december 2012 åbnede han for en fortsættelse af processen. I begyndelse af februar i år anerkendte pave Frans Romero som martyr og banede dermed vejen for hans

Pilgrimme i Romero-tshirts beder den 22. maj på aftenen for Romeros saligkåring ved hans grav. Foto: KNA.

saligkåring. I El Salvador har Romero i mange år været de facto helgenkåret.

Forsoningsbestræbelser

Oscar Romeros død udløste en langvarig borgerkrig, hvor mindst 75.000 døde og 7.000 forsvandt. Også efter borgerkrigens afslutning i 1992 er der fortsat uro og sociale spændinger i El Salvador. Der er en mordrate på 41,2 per 100.000 indbyggere, fastslog en FN rapport i 2014. Dermed er landet klassificeret som et af de farligste i verden. Mordraten overgår visse krigszoner. Ca. 65.000 af de seks millioner indbyggere skal være medlemmer af en bande. Efter at våbenhvilen mellem de to bander MS-13 og Barrio 18 brød sammen døde alene i marts i år 481 mennesker. Det er gennemsnitlig 16 om dagen, skriver det franske dagblad la Croix. Før saligkåringen blev der offentliggjort et fælles dokument, hvor flere af landets største væbnede bander kaldet maras udtalte, at de i Romeros ånd ville afstå fra kriminalitet under saligkåringen.

I store helsides annoncer i lokale aviser på selve dagen for saligkåringen udtrykte partiet ARENA uventet sin respekt for Romeros indsats for fred, forsoning og broderskab i landet.

Kritiske røster

Flere af de mennesker, der stod Romero nær, har udtrykt kritik af Kirkens håndtering af saligkåringen. Man må ikke gøre Romero til en lightudgave af en helgen, siger ærkebiskop Romeros tidligere sekretær Jaime Garcia, der kræver politiske konsekvenser af saligkåringen. Det er ikke nok at opkalde en lufthavn eller nogle gader efter ham, mener Garcia, der også har udtrykt frygt for, at Kirken vil udnytte saligkåringen økonomisk ved at sælge T-shirts, hatte og frimærker. Garcia siger ifølge KNA, at Kirken i mange år ikke ville høre "Romeros sande budskab".

En anden kritisk røst kommer fra søster Maria Julia Garcia. Hun er leder af Divina Providencia hospitalet i San Salvador. Her blev Romero skudt under en messe i hospitalets lille kapel. Søstre har lige siden værnet om minderne efter Romero i et lille museum, hvor de også opbevarede de messeklæder og den skjorte, han bar, da han blev dræbt.

"Nu hvor paven har anerkendt ham som martyr er alle interesserede i Romero. Det gælder også dem, der var helt uenige i hans budskab. Vi der har den moralske ejendomsret til disse relikvier frygter, at de vil blive taget fra os og flyttet til et andet sted, hvor de ikke vil blive behandlet med samme respekt", siger hun i en kommentar til nyhedsbureauet CNS.

Guatemala

Kirke og tro ved Atilán-søen.

Læs mere side 4-5

Nikæa

Historien om et kirkemøde.

Læs mere side 8-9

Netværk styrker

Filippinsk menighedsliv i Danmark.

Læs mere side 10

Kirken i Danmark

Bispejubilæum, Haraldsted-valfarten, Folkemødet på Bornholm og meget mere.

Læs mere side 12-13

KO mener

Ægteskabet i krise

Irernes 'ja' til at legalisere homoseksuelle ægteskaber er et signal om, at Kirkens mindskede indflydelse har efterladt et stort tomrum i det irske samfund – en udvikling, som har stået på i årtier, men har accelereret efter afsløringerne af de mange overgrebsager. Det går ikke ubemærket hen i et land, hvor de fleste familier tidligere har fostret præster eller ordensfolk.

Efter afstemningsresultatet er Kirken nødt til at vende blikket indad og har brug for hvad ærkebiskoppen af Dublin, Diarmuid Martin, kaldte et "virkelighedstjek". "Der er en social revolution i gang, og måske har Kirkens folk ikke været så klar over, hvad det indebar. Hvis resultatet er udtryk for de unges holdning, har Kirken en enorm opgave med at finde et sprog, så de kan tale til og udbrede dens budskab til de unge ikke kun om dette emne, men generelt set".

Trods mange irske kampagner til forsvar for det traditionelle ægteskab, har ægteskabet som institution været udsat for erodering i årtier, og afstemningsresultatet var en naturlig konsekvens af denne udvikling. Det var ikke de homoseksuelle der 'afskaffede' ægteskabet; det gjorde den brede befolkning. Devalueringen af ægteskabet kan illustreres ved fire grundlæggende egenskaber ved det traditionelle ægteskab. *Varighed:* Irland ændrede sin forfatning i 1995 og legaliserede skilsmisse så "til døden jer skiller" blev fjernet fra ægteskabsloven for tyve år siden. *Monogami:* Mellem 1996 og 2011 steg antallet af par, der gifter sig igen med næsten 550 %. *Forplantning:* Irlands fødselsrate er høj i forhold til af Europa, men er faldet fra 4 børn pr. kvinde i 1960'erne til nu lidt over 2 børn pr. kvinde. På grund af disse radikale forandringer i måden mænd og kvinder forpligter sig til hinanden i ægteskabet, har den fælles forståelse i Irland, ligesom i andre vestlige og sekulariserede lande, ændret sig så meget, at mange unge irere har en anden og mindre forpligtende opfattelse af ægteskabet end fx deres bedsteforældre. I de homoseksuelles øjne udgør denne udvikling ikke et problem. Det er jo netop muligheden for skilsmisse, muligheden for at indgå et nyt ægteskab og børn som en tilvalgs mulighed, der gør en udvandet og ikke-forpligtende form for ægteskab attraktiv i deres øjne.

Derfor er det logisk, at en fjerde egenskab ved det traditionelle ægteskab, *seksuel komplementaritet*, nu synes unødvendig for mange. Ironisk nok får homoseksuelle nu mulighed for at blive viet på et tidspunkt, hvor irske ægteskaber mærker sekularismens bagside.

I 1996-2011 var der 360 % stigning i antal samlevende par i Irland og 500 % stigning i brudte ægteskaber i perioden 1986-2011. Det er skæbnens ironi at den irske konstitution, der er dedikeret til Den hellige Treenighed, nu knæstætter homoseksuelle ægteskaber. En barsk påmindelse om at selv den mest formelle katolske lovgivning i et formelt katolsk land kan blive misbrugt af sekularismen. NM

Paven helgenkårer to palæstinensiske nonner

Et signal om pavens interesse i at forbedre de kristnes vilkår i Mellemøsten.

VATIKANET Pave Frans helgenkårede søndag den 17. maj fire nonner under en ceremoni på Peterspladsen. Det skete under overværelse af blandt andet kirkeledere fra Det hellige Land, repræsentanter for selvstyregeringen i Ramallah samt tusindvis af kristne fra hele Mellemøsten.

Den palæstinensiske præsident Mahmoud Abbas, der selv er muslim, var dagen forinden i privataudien hos paven, og tidligere på ugen havde paven givet en politisk 'gave' til palæstinenserne i form af en principerklæring, hvor "en palæstinensisk stat" omtales eksplicit.

Den ene af de to nye palæstinensiske helgener, den kontemplative sr. Maria Baouardy (1846-78) opholdt sig i en årrække i Frankrig og Indien inden hun i 1875 grundlagde et kloster i Betlehem for uskoede karmeliter. Hun tilhørte sammen med sin familie Den græsk-katolske melkittiske Kirke og blev saligkåret af pave Benedikt XVI i 2009.

Den anden palæstinenser, sr. Maria Alfonsina Sultanah Danil Ghattas (1843-1927), levede et aktivt pastoralt liv og var med til at stifte Rosenkranssøstrene.

Kongregationen er i dag aktiv i samtlige lande i regionen, også Golfstaterne, hvor de driver skoler og børnehjem. Sr. Maria blev saligkåret af den hellige pave Johannes Paul II i 1983.

Pater Rifat Bader, direktør for det katolske studie- og medicenter i Amman, Jordan, mener at helgenkåringen af de to palæstinensiske nonner "er et godt forbillede for alle Mellemøstens

indbyggere", såvel muslimer som jøder og kristne.

Kanoniseringerne viser "at kvinder kan yde et positivt bidrag til samfundet, hvilket er et meget vigtigt emne især i vore arabiske lande, hvor kvindes rolle i samfundet og i hendes egen familie ikke altid bliver anerkendt", forklarer han.

Udover de to palæstinensiske ordenssøstre blev også den franske sr. Jeanne Emilie de Villeneuve CIC (1811-54) og den italienske sr. Adelaide Brando (Maria Kristina) SVEGS (1856-1906) helgenkårede.

Et vigtigt politisk signal

Selv om de ovennævnte helgenkåringer formelt set ikke har noget med politik at gøre, sender helgenkåringerne af de to palæstinensiske nonner sammen med den nye traktat mellem Vatikanet og Palæstina, der blev færdigforhandlet

den 13. maj, et vigtigt politisk signal om pave Frans' store interesse i at forbedre vilkårene for de kristne i Mellemøsten.

"Det er en anerkendelse af, at staten eksisterer", siger Vatikanets talsmand p. Federico Lombardi til nyhedsbureauet AP om den nye aftale med Palæstina.

Aftalen betyder, at Vatikanet ophører med at have diplomatiske forbindelse til Den Palæstinensiske Befrielsesorganisation (PLO) og i stedet opretter forbindelse til staten Palæstina.

Den officielle anerkendelse fra Vatikanets side kommer efter at pavestaten i mere end ét år uofficielt har anerkendt Mahmoud Abbas som præsident for Palæstina.

Ikke uventet siger Israel i en kommentar, at man er "skuffet" over Vatikanets beslutning. I erklæringen fra det israelske udenrigsministerium hedder det, at nyheden "ikke gavner fredsprocessen" og at den "fjerner den palæstinensiske ledelse fra de direkte, tosidige forhandlinger". Det israelske udenrigsministerium siger videre, at man nu vil "overveje en passende reaktion" på Vatikanets skridt. NM

Der var stor glæde på Peterspladsen, da pave Frans helgenkårede to palæstinensiske nonner den 17. maj. Foto: Huffingtonpost.com.

"Vær barmhjertige, som jeres Fader er barmhjertig"

Vatikanet offentliggør logoet for Barmhjertighedens år.

HELLIGT ÅR På en pressekonference i Vatikanet den 5. maj præsenterede ærkebiskop Salvatore Fisichella højdepunkterne for det kommende ekstraordinære Barmhjertighedens år, der starter den 8. december 2015 og slutter den 20. november 2016.

Mottoet for året er "Vær barmhjertige, som jeres Fader er barmhjertig" (Luk 6,36), og organiseringen af året er lagt i hænderne på Det pavelige råd for Nyevangelisering, der ledes af ærkebiskop Fisichella.

Pressekonferencen præsenterede også logoet for det hellige år, der viser Den gode Hyrde med en fortabt sjæl på sine skuldre. Logoet sammenfatter ifølge Fisichella hvad året handler om – Den gode Hyrde, hvis kærlighed og tilgivelse har magt til at ændre ens liv.

Ærkebiskop Fisichella tilføjede, at det hellige år vil byde på forskellige arrangementer, fx en dag for det gudviede

liv den 2. februar som afslutning på det igangværende år for det gudviede liv, en dag for kurien den 22. februar, en dag for 'barmhjertighedens arbejdere' på den hellige Moder Teresa af Kolkatas festdag den 5. september og en dag for indsatte i fængsler den 6. november. Det vil også være mærkedage for ungdommen, diakoner, præster, kateketer samt for syge og handicappede.

I forkyndelsesbullen 'Barmhjertighedens ansigt' (Misericordiae Vultus) opfordrer pave Frans alle biskopper i Verdenskirken til at åbne en 'Barmhjertighedens dør' i deres domkirke eller i en anden kirke efter forbillede af Peterskirken og de tre andre pavelige basilikaer i Rom – og at denne skal være åben under hele det hellige år.

I denne periode opfordres de troende til på en mere dybtgående måde at udleve barmhjertigheden, skriver paven. De må "vække deres samvittighed, som ofte har

slumret under fattigdommens drama", hedder det i bullen.

Frans har valgt den 8. december som åbningsdato fordi det da er nøjagtigt 50 år siden 2. Vatikankoncil (1962-65) afsluttede.

Det hellige år for barmhjertigheden har fået sin egen hjemmeside på en række sprog, www.iubilaeummisericordiae.va.

NM

Logoet for Barmhjertighedens år er udført af den slovenske jesuit pater Marko I. Rupnik og viser Den gode Hyrde, som bærer en fortabt sjæl på sine skuldre. Mottoet for året er "Vær barmhjertige, som jeres Fader er barmhjertig" (Luk 6,36).

”Visse spørgsmål må aldrig ignoreres eller ties ihjel”

Men disse spørgsmål må ikke resultere i nye konfessionelle skel, advarer paven.

Tekst: Niels Messerschmidt

ØKUMENI ”Spørgsmål om menneskelivets værdighed, som altid må respekteres, og spørgsmål om familien, ægteskabet og seksualitet må hverken ignoreres eller ties ihjel af frygt for at ødelægge den hidtil opnåede økumeniske konsensus”, sagde pave Frans til overhovedet for Svenska Kyrkan, ærkebiskop Antje Jackelen, da denne var i privataudiens i Vatikanet i begyndelse af maj.

På mødet blev der drøftet en række følsomme spørgsmål, blandt andet ordination af kvindelige præster og biskopper, homoseksuelle ægteskaber og skilsmisse – områder, hvor de to kirkesamfund har divergerende syn og som er med til at vanskeliggøre den daglige dialog i de lande, hvor de to kirkesamfund lever side om side.

”Med taknemmelighed til Gud fejrede vi sidste år 50-året for 2. Vatikankoncil dekret om økumenien, *Unitatis Redintegratio*, som fortsat er det vigtigste referencepunkt for Den katolske Kirkes økumeniske engagement. Det fremgår af dette dokument at økumenien ikke må ignoreres. Den opfordrer alle katolikker til at tolke og se tidens tegn og vejen til enhed ved at overvinde den splittelse blandt kristne, der ikke blot strider med Kristi vilje. Den er også en skændsel for verden og en hindring for Kirkens vigtigste opgave, at forkynde evangeliet til alle mennesker”, sagde paven i sin tale.

”Når dekretet taler om Kristi sårede legeme, udtrykkes der dyb respekt og påskønnelse for de (fra os) adskilte brødre og søstre, hvis eksistens vi ofte

værdsætter alt for lidt i hverdagen. Det er faktisk sådan at de ikke må opfattes som modstandere eller konkurrenter, men som vores brødre og søstre i troen. Katolikker og protestanter har verden over pligt til at fremme enheden i bispedømmerne, sognene og menighederne. Selv om der stadig mangler meget på det sakramentale og kirkelige plan for at nå en fuld og synlig enhed i troen, kan vi være forvisset om at Helligånden leder og styrker den åndelige økumeni og den teologiske dialog”.

”Jeg tænker også med glæde på det nyere dokument ’Fra konflikt til fællesskab: Den fælles Luthersk-Katolske mindededag for Reformationen i 2017’ udgivet af Den lutherske-katolske Enhedskommission. Det er mit inderlige håb, at dette initiativ med Guds hjælp og vor indbyrdes hjælp kan lette vejen mod enhed”.

”Kaldet til enhed i Jesus Kristi efterfølgelse indeholder også en stærk opfordring til at vi på det karitative plan har en fælles pligt til at hjælpe

Svenska Kyrkans overhoved, ærkebiskop Antje Jackelen, hilser på paven i forbindelse med et besøg i Vatikanet sidste måned. Foto: L'Osservatore Romano.

mennesker, der lider af forskellige former for elendighed og vold, og som derfor har et særlig behov for vores barmhjertighed, især de af vore brødre og søstre, der forfølges for deres tros skyld og som har brug for vores opmærksomhed. Det får os til at vokse i broderligt fællesskab”, sagde Frans og pointerede:

”Men der findes også en række andre spørgsmål af akut karakter. Spørgsmål om menneskelivets værdighed, som altid må respekteres, og spørgsmål om familien, ægteskabet og seksualitet må hverken ignoreres eller ties ihjel af frygt for at ødelægge den hidtil opnåede økumeniske konsensus. Det vil være ærgerligt hvis nye konfessionelle skel cementeres i disse vigtige spørgsmål”.

Efter privataudiens udsendte Svenska Kyrkan en pressemeddelelse, der beskrev mødet som ”både formelt og personligt varmt”. Videre hed det, at ”tragedierne på tærsklen til Europa fortsætter. Tusindvis af mennesker dør i Mare nostrum, vort Middelhav: en skændsel for Europa! Migration og millioner af flygtning vil fortsat stille vore værdier og vor evne til at handle på en svær prøve [...] Verden retter blikket mod de religiøse ledere, fordi religionerne har en kulturel integritet, en åndelig dybde og en moralsk kraft, som ofte mangler i det rent verdslige perspektiv”.

Ærkebiskop Antje henlede også opmærksomheden til pavens udtalelse om kønnenes lighed og ligeløn for mænd og kvinder: ”Paven har sendt håbefulde signaler til hele verden ved tydeligt at tale om spørgsmålene fattigdom, marginalisering og ligestilling – nu senest om den manglende ligeløn mellem mænd og kvinder”.

I sin tale fremhævede Antje også klimaspørgsmålet – noget, som både ærkebiskoppen og paven er engageret i – og ærkebiskoppen overdrog et kopi af et klimabrev underskrevet af Svenska Kyrkans biskopper.

og at muslimske kvinder tiltrækkes af kristendommen navnlig på grund af Jesu respektfulde og ligeværdige omgang med kvinder. Siden et præsidentielt dekret i 2006 har det været forbudt at evangelisere i landet. Ikke-muslimsk tilbedelse er kun tilladt på godkendte steder, og uddeling af en bibel kan resultere i fem års fængsel eller udvisning for udenlandske præster.

NM

Stigende interesse for kristendom i Algeriet

Hundredvis af algeriske konvertitter efterspørger Bibelen hver måned.

NORDAFRIKA Tusindvis af muslimer i Algeriet efterspørger Bibelen og lader sig døbe efter at være desillusionerede over det ’Arabiske forår’ og fremvæksten af voldelig islamisme, siger landets eneste distributør af bibler. Ali Khidri, sekretariatschef for Bibelselskabet i Algeriet, siger til den engelske katolske avis *The Tablet*, at ”hundredvis” kommer hver eneste måned til hans kontor for at få fat i en bibel og at ”tusindvis” går i kirke for at lære mere om den kristne tro. Ifølge Khidri er et stigende antal muslimer begyndt at stille spørgsmål ved deres tro efter de mange ugeringer, som bliver begået i Islams navn. ”De er mere og mere kommet til at føle at dette er Islams sande ansigt”, forklarer han og tilføjer, at kristne konvertitter er begyndt at lave tv-programmer for at engagere algeriere med bibelen med udgangspunkt i deres viden om koranen. Ifølge Bibelselskabet findes der mellem 100.000 og 200.000 kristne i Algeriet – en stor stigning i forhold til de godt 2.000 for tredivede år siden. Der findes dog ingen pålidelige opgørelser om deres antal i landet, idet kristne må ikke praktisere deres tro offentligt. Ali Khidri siger, at myndigheders påstand om at der skulle

være op imod 600.000 kristne er grebet ud af luften og er et forsøg på at skabe ophidselse blandt landets muslimer.

Bibelselskabet oplyser, at der fandt mere end 2.000 dåb sted i 2013; der findes 48 registrerede protestantiske menigheder, omkring 200 ’undergrundsmenigheder’, som mødes i folks private hjem og et dusin katolske, selv om disse hovedsagelig benyttes af udlændinge. Ali Khidri har tidligere sagt, at Algeriet tolererer konversioner blandt berberne, der udgør en stor del af Algeriets befolkning, fordi disse var kristne før Islams indtog i landet,

Vor Frue af Afrika i Algier er meget synlig i bybilledet. Den katolske Kirke betjener udlændinge og dens præster har forbud mod at evangelisere. Foto: Mehnimalik.

Kort nyt

Bernadette tilbage til Lourdes?

FRANKRIG En forening i Lourdes ønsker at få den hellige Bernadette Soubirous’ jordiske rester udleveret fra konventet i Bourgogne til den sydvestfranske by, hvor hun i 1858 modtog flere Maria-åbenbaringer.

Gruppen, der støttes af flere af hendes efterkommere, forklarer, at der snart ikke er flere søstre tilbage i konventet i Nevers til at holde opsyn med kapellet hvor Bernadettes afsjælede legeme befinder sig.

En embedsmand fra Lourdes siger at tiden er inde til at Bernadette vender tilbage til pilgrimsbyen, der er en af de største Maria-helligdomme med millioner af pilgrimme hvert år.

I Nevers, hvor tre søstre holder opsyn med Bernadettes kapel, der årligt besøges af 170.000 pilgrimme, modsætter konventet og lokale embedsmænd sig idéen. Bernadette Soubirous skulle have ytret, at hun ikke ønskede at vende tilbage til Lourdes, som hun forlod i 1866, for at undgå pilgrimmes og mediernes opmærksomhed. Hun døde i Nevers i 1879.

5.000 katolikker dræbt i bispedømmet

NIGERIA Terrororganisationen Boko Haram har dræbt over 5.000 katolikker i et enkelt nigeriansk bispedømme, oplyser *Aid to the Church in Need (ACN)*.

I bispedømmet Maiduguri i den nordøstlige del af landet er mere end 100.000 flygtet på grund af terrorangreb og over 350 kirker er ødelagt. I nogle tilfælde er ødelagte kirker blevet genopført for siden at blive ødelagt igen.

Boko Haram kontrollerer nu det mest af bispedømmets område, oplyser ACN. Af dets 40 sognekirker og kapeller er de 22 blevet forladte ligesom 32 af 40 grundskoler og fire af fem klostre.

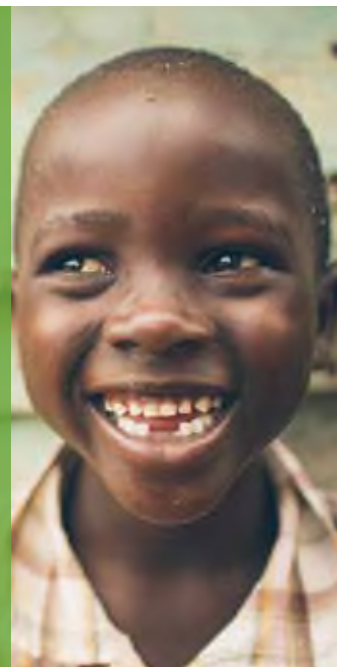
Der er nu godt 7.000 enker og 10.000 forældreløse børn i bispedømmet, oplyser en talsmand til ACN.

DEL DIN ARV MED VERDENS FATTIGSTE!

Når du skriver testamente, kan du vælge at lade hele eller en del af din arv gå til Caritas' arbejde for verdens fattigste.

Hvis du beslutter dig for at betænke Caritas, dækker vi omkostningerne ved oprettelsen af testamentet. Caritas kan henvise dig til en advokat.

Kontakt kampagnekoordinator Sidse Helene Surel Mogensen på ssm@caritas.dk eller 38180028, hvis du har spørgsmål angående arv og oprettelse af testamente.

Mellem tradition og vækkelse – del 2

Ved Atitlán-søens sydlige bred i Guatemalas højland hersker der vækkelsesstemning blandt tzutujil-mayaerne. I deres hovedby Santiago Atitlán blomstrer Den katolske Kirke som aldrig før og samtidig har halvdelen af befolkningen tilsluttet sig en af byens 30 protestantiske kirker. Taberen i spillet er den traditionelle mayareligion, som er en århundredgammel nænsom blanding af det katolske og det indianske verdensbillede. Alt efter perspektiv er det både en forståelig, glædelig og begrædelig udvikling. Her følger anden del.

Tekst og foto: Ph.d Jakob Egeris Thorsen

FELTARBEJDE Allerede i 1935 åbnede det nordamerikanske missionsselskab Central American Mission en kirke i Santiago Atitlán. Evangelikale protestanter i nord anså ikke katolikker for at være rigtige kristne og slet ikke de synkretistiske mayaindianere. Derfor sendte man missionærer til Guatemala og Latinamerika, og da missionærer også sætter pris på skøn natur, blev byerne omkring Atitlán-søen oplagte steder.

Det var imidlertid så som så med deres succes. Amerikansk evangelisme var meget fremmed fra den lokale kultur og det traditionelle religiøse liv. At blive protestant betød, at man fuldstændig var nødt til at bryde med byens traditioner og det var ikke et attraktivt valg for de fleste. Men nogle konverterede og fik i tilgift adgang til uddannelsesmæssige ressourcer og forbindelser udefra. Det var ofte unge, intelligente mennesker fra de mindre indflydelsesrige familier, der med deres konversion fik mulighed for at bryde med det hierarkiske lokale system og få et nyt og ædrueligt fællesskab, hvorfra de kunne arbejde til byens bedste.

Den dag i dag er mange skolelærere og brand- og ambulancefolk medlemmer af denne første protestantiske kirke. Men også i Den katolske Kirke kom der folk udefra. På foranledning af pave Pius den XII's opfordring til Europa og USA om at sende præster og søstre til den dybt underbemandede Kirke i Latinamerika, blev Santiago Atitlán i 1960 'adopteret' af bispeddømmet i Oklahoma City. De sendte et energisk hold af præster, læger og søstre og fik i

løbet af kort tid bygget sognet op med amerikansk know-how og dollars. Kirken blomstrede op, børnedødeligheden styrteddykkede, alfabetiseringskampagner rullede, en radiostation blev etableret og et kooperativ sikrede bønderne bedre og billigere indkøb samt bedre afsætningsmuligheder. De amerikanske præster var generelt tolerante overfor de religiøse broderskabers aktiviteter, men satsede samtidigt på at skabe en ny generation af katolikker med kendskab til Kirkens lære og til ortodoks praksis.

På protestantisk side kom der flere kirker til i løbet af 1960'erne. De amerikanske missionærer trak sig ud og kirkerne kom på lokale hænder og begyndte at vinde flere tilhængere. Protestanterne sørgede for, at Det nye Testamente blev oversat og var dermed med til at give Tzutujil-folket et skriftsprog.

Et blodigt årti

I årene 1978-1983 kulminerede Guatemalas 36-år lange borgerkrig (1960-1996) mellem venstreorienterede guerillagrupper og et hårdhændet militærdiktatur. Hæren og affilierede dødspatroljer slog hårdt ned på alt, hvad der bare mindede om opposition: Studenter- og bondeledere, fagforeningsfolk, politikere fra den demokratiske opposition, samt landets indianske befolkning blev ofre for vold og tortur. Omkring 250.000 mennesker blev slået ihjel og 40 landsbyer jævnet med jorden. Ofrene var især landets mayabefolkning. Også Den katolske Kirke blev hårdt ramt, da kirkeligt engagement for de fattigste blev betragtet som 'kommunisme'.

Traditionalister fejrer Jesu fødsel.

Seksten præster og 400 kateketer mistede livet. Volden ramte også Santiago. I 1980 etablerede militæret en forlægning i udkanten af byen for at bekæmpe guerilla-gruppen i området. Det blev begyndelsen på ti år med mord, voldtægt af lokale piger, tortur af tilfangetagne og talrige "forsvindinger".

Over tusind mennesker blev ofre for militærets patruljer og i byen herskede en stemning af angst. En af dem, der måtte lide døden, var byens sognepræst Stanley Francis Rother, som blev skudt på klods hold i sakristiet den 28. juli 1981. Rother var hverken politisk engageret, befrielsesteolog eller på nogen måde en provokatør. Han så blot, hvordan hans kateketer og sognebørn pludselig blev myrdet og fundet mishandlede til ukendelighed, og protesterede over dette overfor militæret. Ligeledes havde han hjemme i Den katolske Kirke i USA gjort opmærksom på den voldsomme undertrykkelse, der fandt sted. Mordet på den elskede sognepræst udløste stor bestyrtelse i byen. Sognebørnene fik af Rother forældre lov til at fjerne hans hjerte og begrave det i kirken, inden hans afsjælede legeme blev ført hjem til Oklahoma. Den dag i dag er der et mindesmærke inde i kirken, og i sakristiet, hvor han blev skudt, er der indrettet et kapel. Bispeddømmet i Oklahoma har for få år siden igangsat en proces, som de håber på længere sigt kan lede frem til en salig- og helligkåring. Lokalt har Stanley Francis Rother imidlertid allerede helgenstatus og mange drengebørn fik i 1980'erne og 90'erne navnet Francisco til minde om byens martyr-præst. Volden stoppede først i 1990, hvor militæret efter en veldokumenteret massekrænkelse i byen med 13 omkomne blev tunget til at nedlægge deres base pga. nationalt og internationalt pres.

Volden og angsten var medvirkende til en storstilet konversion til de protestantiske pinsekirker. I modsætning til Den katolske Kirke var pinsevennerne ikke i militærets søgelys og kirkerne blev med deres ekstatiske og emotionelle gudstjenester et frirum for mange. Desuden var præsterne her ikke udlændinge, men indfødte, som kunne prædike på tzutujil.

Katolsk sogn på lokale hænder

I 2001 forlod den sidste præst fra Oklahoma Santiago Atitlán, og sognet

Sidealter i kirken.

overgik til det lokale bispeddømmes administration. Unge præster med indiansk baggrund var klar til at tage over.

Der var forskel på de gamle amerikanske præster og de unge indianske. Hvor man tidligere havde forsøgt at leve i fred med de synkretistiske traditionelle broderskaber, angreb de nye præster de gamle traditioner fra prædikestol og i deres ledelse af sognet, hvor traditionalisterne i stigende grad blev isoleret og udgrænset fra sognets liv og fra kirken. Og hvor de amerikanske præster havde haft et stort fokus på (og succes med) social udvikling, alfabetisering, og sundhed, satsede de nye mere ensidigt på det åndelige, det vil sige evangelisering og intern mission. De indianske præster kommer fra bispeddømmets seminarium i Sololá, hvor ledelse og undervisning i mange år har haft tilknytning til bevægelsen Opus Dei, hvilket præger forkyndelsen og den pastorale prioritering. I samarbejde med menighedsrådet har præsterne i løbet af de sidste 14 år iværksat talrige tiltag for at organisere og "vække" lægfolket.

Resultatet er bemærkelsesværdigt: I et sogn med omkring 25.000 katolikker er der over 300 forskellige læggrupper, der mødes på forskellige tidspunkter, på forskellige steder og med forskellige formål. Udover i hovedkirken er der fire lokale centre og kapeller, hvori en stor del af aktiviteterne foregår. Her er grupper for folk i alle aldre og livssituationer, der står for alt fra rengøring af kirke, katekese, en omfattende besøgstjeneste,

Den nye prædikestol og det nye alter.

Neopentekostal kirke i Santiago Atitlán.

Messefejring.

lovsang og kor og uddeling af fødevarer og medicin til de fattigste. De nye præster og menighedsrådet har sådan set ikke opfundet så meget nyt, men har pustet liv i de meget velfungerende strukturer, som amerikanerne efterlod.

I dag bugner kirken af liv. Til hver af de fem søndagsmesser er kirken stuvende fyldt (ca. 1.500 mennesker pr. messe) og det same gælder de to daglige hverdagsmesser.

I august 2013 åbnede kirken et kapel, hvor Alterets Sakramente er udstillet og tilbedes uafbrudt alle ugens syv dage på alle tidspunkter af døgnet. Det er med andre ord muligt blandt en forholdsvis lille katolsk befolkning at finde nok frivillige, der vil forpligte sig til faste "bønsvagter" foran monstransen og til at sidde vagt ved kirken om natten.

Satans værk eller mayaernes gamle testamente?

Både protestanterne og de nyevangeliserede katolikker er hårde i deres afvisning af den gamle, synkretistiske mayakatholicisme. Særligt afguden Maximón, der af traditionalisterne opfattes som en bedstefader-type, der passer på byen, bliver anset for at være en satanisk dæmon. Afvisningen af Maximón fører ofte til en ukritisk forkastelse af alle de lokale religiøse traditioner, myter og fortællinger. I stedet for at forholde sig kritisk til traditionen og bevare mange af dens smukke elementer, kasserer en ny generation af katolikker rask væk det hele og adopterer i stedet en "universel spansk" form for catholicisme. I stedet for at betragte de gamle lokale myter som en form for mayaindiansk "gammelt testamente", afvises de som falske og en ny generation af børn lærer dem slet ikke. Et eksempel på splittelsen er påskedramaet langfredag og processionerne i den stille uge, der altid er blevet arrangeret af traditionalisterne.

Det nye menighedsråd vil ikke lade dem styre det længere og har i stedet lavet sin egen "katolske" procession. Der har været en masse ballade og biskoppen har mange gange måttet mægle. Så nu udgår der to processioner fra kirken langfredag. Inde i kirken kan splittelsen også ses i indretningen. På sidealtrene, som styres af traditionalisterne, står kolonitidens helgenfigurer iført indiansk klædedragt og lokale symboler. Ved hovedalteret, som styres af præst og menighedsråd, hersker der nu en helt anden stil med et pompøst og lidt kitschet guldalter og gipsfigurer af helgener. Blandt traditionalisterne ønsker de fleste at finde en modus vivendi med sognekirken, mens et mindretal er blevet så vrede, at de ikke længere beskriver sig selv som katolikker og er begyndt at be-

trakte den traditionelle religion som helt særegen og uden reference til de kristne elementer.

Fremtiden

Konflikterne, som beskrives ovenfor, kulminerede for to år siden og endte med, at biskoppen måtte udskifte den ivrige sognepræst med en mindre konfrontatorisk type, der siden har forsøgt at skabe forsoning blandt de forskellige floje i kirken. Når man taler med de forskellige religiøse grupper i byen er alle i princippet enige om, at de er nødt til at arbejde sammen.

De protestantiske menigheder og Den katolske Kirke er de bedst fungerende enheder i civilsamfundet og der er masser af udfordringer, som alle er enige om, at de burde samarbejde om: Fattigdom, alkoholisme, en begyndende spredning af crack-narkotika, sporadisk vold og selvtægt, samt en truende miljømæssig katastrofe i form af forureningen af den smukke Atitlán-sø. Men der er stadig langt fra ønske til virkelighed. Borgerkrigen og voldelige episoder i 00'erne, hvor en hemmelig bevæbnet gruppe udførte en selvbestaltet "social udrensning" med op mod 100 likvideringer af småkriminelle, handlende og peronlige rivaler, har efterladt megen mistro og nag i befolkningen og mellem de religiøse grupper. Flere maya-shamaner blev nemlig slået ihjel og nogle af dem, der blev dømt for likvideringerne, var indflydelsesrige medlemmer af evangeliske kirker og Den katolske Kirke.

I dag er alle imidlertid enige om at kigge frem af og lade fortidens sår hele. Her kan kirkerne og de mest indflydelsesrige maya-traditionalister spille en afgørende rolle for at skabe forsoning.

Paven besøger Ecuador, Bolivia og Paraguay

Vil opfordre til større social retfærdighed på kontinentet.

UDENLANDSBESØG Selv om pave Frans' kommende tur til Latinamerika den 5.-12. juli ikke bringer ham til hjemlandet Argentina, vil den bringe ham i tættere kontakt med hans jesuitiske rødder og et af de vigtigste karakteristika ved hans virke som ærkebiskop af Buenos Aires: en direkte kontakt med fattige og syge mennesker, og dem, der arbejder med at ændre de sociale uligheder i lyset af det glade budskab.

Paven begynder sin rundtur til de tre sydamerikanske lande i Ecuador for herefter at besøge Bolivia og Paraguay. Selv om de lokale jesuitersamfund har nydt pave Frans' særlige opmærksomhed under hans foreløbig syv udenlandsrejser, er det første gang at Vatikanet anfører et møde i den officielle tidsplan for pave Frans' udenlandsrejser; nemlig den 6. juli, hvor han spiser frokost sammen med jesuitterne på Javier-kollegiet i Guayaquil, Ecuador.

Den efterfølgende aften aflægger han et privat besøg i jesuiternes kirke i Ecuadors hovedstad Quito, også kendt som La Compania – en perle i spansk barokarkitektur. De første jesuitter ankom til Ecuador i 1574 blot 34 år efter at selskabet var blevet grundlagt af den

hellige Ignatius af Loyola, og opførelsen af kirken i Quito påbegyndtes i 1605.

Paven vil opholde sig mindre end fire timer i Bolivias hovedstad La Paz. Kilder i Vatikanet siger, at Frans, der mangler det meste af én lunge, af læger er blevet frarådet at opholde sig i lang tid i La Paz, som er verdens højest beliggende hovedstad i næsten 3,5 kilometers højde. Samme aften han ankommer til Bolivia, den 8. juli, vil paven efter en kort velkomstceremoni, et besøg hos landets præsident og et møde med de civile myndigheder, flyve videre til hovedbyen i departementet Santa Cruz.

I alle tre lande vil pave Frans blive modtaget af en officiel velkomstceremoni og holde private møder med landenes præsidenter i henhold til protokollen; derudover vil Frans mødes med repræsentanter for civilsamfundet i Ecuador, embedsmænd i Bolivia og medlemmer af det diplomatiske korps i Paraguay.

Hårdkogte kriminelle og græsrodsaktivister

Højdepunkterne i pavebesøget bliver formentlig de store friluftsmesser med deltagelse af hundredtusinder af troende og

Frans' møder med folk fra samfundets bund. Den 8. juli vil han besøge et alderdomshjem drevet af Barmhjertighedens Missionærer i Quito; i Santa Cruz i Bolivia, vil han tale til deltagere på det andet Verdensmøde for Folkelige bevægelser, der er en gruppe af græsrodsaktivister, og i Asuncion i Paraguay vil han besøge både et børnehospital og indbyggere i et af byens fattigste kvarterer, Barnado Norte.

I Bolivia vil Frans også besøge det berømte, topsikrede Palmasola-fængsel i Santa Cruz, hvor mere end tredive personer i 2013 blev dræbt under et opgør mellem indsatte medlemmer af rivaliserede bander. Det er ikke fremmed for pave Frans at besøge fængsler: som ærkebiskop af Buenos Aires gjorde han det

til en del af sine embedspligter og under sit pontifikat har han besøgt mindst tre fængsler i Italien.

Turen til Latinamerika, det andet i hans pontifikat, vil give pave Frans mulighed for igen at understrege sit forsvar for de fattige og marginaliserede og komme med en opfordring til at skabe større social retfærdighed på det sydamerikanske kontinent. Paven har ved flere lejligheder også gjort sit til at være talsmand for en omfordeling af velstanden og har fremhævet, hvordan fx klimaforandringer især rammer de fattigste lande.

I pavens rejsekalender er også planlagt udenlandsrejser til Bosnien i juni, Cuba og USA i september og flere afrikanske lande mod slutningen af året.

NM

Pave Frans besøger i næste måned det sydamerikanske kontinent for anden gang i løbet af to år. Billedet viser de mere end én million mennesker, som deltog på den store friluftsmesse på den berømte Copacabana-strand i Rio Janeiro, Brasilien, i forbindelse med Verdensungdomsdagene i 2013. Foto: Reuters.

Dyrene og os

24 præcise nedslag i Bibelen fra Robert Culat.

Tekst og foto: Lisbeth Rütz

BIBELN Aldrig har produktiviteten i landbruget været højere end i dag. Der skal produceres mest muligt på kortest mulig tid. Burhønsene lever deres korte liv på en stålrist, og mange søger presses ind i farebokse, hvor de har knap nok kan vende sig. Det gør produktionen mere rentabel; men omkostningerne er store målt i dyrevelfærd.

Sproget sladrer om vores syn på dyrene i landbruget. De kaldes produktionsdyr og er blevet til kødautomater. Hvordan skal vi som kristne forholde os til det? For Robert Culat, præst for den franske menighed i København, var det naturligt at bruge de ressourcer, han havde i sin teologiske uddannelse. Syv års teologiske studier – to i Frankrig og fem i Rom – havde lært ham lidt om skabningens teologi, men ingenting om økologi eller dyreetik.

Culat begyndte at interessere sig for, hvad Bibelen har at sige om dyrene. Studierne mundede ud i den særdeles læseværdige bog "Méditations bibliques sur les animaux", der udkom i år i Frankrig. Han fandt mange steder både i Det gamle og Det nye Testamente, som viser et tæt samhørighedsforhold mellem dyr og mennesker. Og han opdagede hurtigt, at især Salmernes bog er en meget rig kilde. Intet gammeltestamenteligt skrift er så kendt og elsket af de kristne. De 150 Davidssalmer er den faste grundstamme i den tidebøn, der bedes af de fleste ordeer, men også af mange lægfolk.

Mennesket står øverst i skaberværket

"Du har gjort det til hersker over dine hænder værk, alt har du lagt under dets fødder, får og okser i mængde, selv de vilde dyr, himlens fugle og havets fisk, dem som færdes ad havenes stier", fortæller salme 8 vers 7 og genoptager hermed den skabelsteologiske tanke i 1. Mosebog vers 28, hvor Gud gør mennesket til den skabning, der står over resten af det skabte.

Men billedet er langt rigere end det. Salmernes bog viser os en Gud, der har omsorg for al sin skabning: "Han giver kvæget dets føde, og ravnene, hvad de skriger efter", siger salme 147, vers 9, der hylder Guds gavmildhed mod alt levende. Og sammen med hele skaberværket deltager dyrene i lovprisningen af Skaberen: "Lovpris Herren på jorden, alle I havdyr og store dyb, ild og hagl, sne og røg", siger salme 148, der 11 gange lader havets dyr, de vilde dyr, kvæget, krybdyrene og

de vingede fugle deltage i en kosmisk lovsang til himlens og jordens skaber og peger frem mod Frans af Assisis *Cantico delle Creature* (Solsangen).

Arvesynden rammer dyrene

Gud så, at alt var godt; men så kom syndefaldet. Arvesynden er lige som en kædereaktion. Den betyder en forstyrrelse af forholdet mellem Gud og mennesket. For selv om dyrene ikke kan synde som os, har syndefaldet negative konsekvenser for hele skabningen, og den forstyrrelse det medfører forplanter sig videre til forholdet mellem menneskene og dyrene. Derfor har hele skabningen behov for frelse. "Herre, du frelser mennesker og dyr", siger Salme 36,7. I Det nye Testamente finder Culat især tanken udfoldet hos Paulus i Romerbrevet, Efeserbrevet og brevet til Kolossenserne. Paulus nævner ikke dyrene eksplicit; men de er en del af hele skabningen, og menneskets frelse hænger sammen med hele skabningens frelse.

"Vi ved, at hele skabningen endnu sukker og vander sig sammen", siger Romerbrevet 8,22. Efeserbrevet taler i 1,10 om en "frelsesplan for tidernes fylde: at sammenfatte alt i Kristus, både det himmelske og det jordiske". Kristi frelsesgerning rettes mod alt det skabte, som det skrives i brevet til Kolosserne 1,19-20: "For i ham besluttede hele guddomsfylden at tage bolig og ved ham at forsone alt med sig, på jorden som i himlene, ved at stifte fred ved hans blod på korset."

Dyrene i Kirkens katekismer

Kirkens katekismer forsøger at sammenfatte Kirkens lære og tradition i hele dens dybde og fylde. For at finde svar

Et vågent publikum lytter, mens Robert Culat præsenterer sin bog på den franske bogcafé i Fiolstræde.

Robert Culat prædiker ved søndagsmessen for den franske menighed.

på hvad de har at sige om dyrene, studerede Culat blandt andet den store officielle katekismus fra 1997 (dansk oversættelse 2006) og ungdomskatekismen Youcat fra 2010 (dansk oversættelse 2011). Han fandt, at katekismerne langtfra giver noget entydigt svar.

Paragraf 358 i Den katolske Kirkes Katekismus siger, at "Gud har skabt alt til mennesket". Det kan give et indtryk af, at dyrene kun er til for menneskets skyld. Omvendt taler paragraf 229 om, at dyrene "er vilde af Gud" og om at "mennesket skal respektere enhver skabnings egenværdi", og paragraf 1046 taler om skæbnefællesskabet mellem Gud og skabningen.

I ungdomskatekismen Youcat, der blev trykt i 2010 under Benedikt XVI's pontifikat, finder Culat en katekismus, der viser større sensibilitet over for dyrene og lægger meget mere vægt på venskabet mellem mennesker og dyr.

Hvordan skal mennesket forholde sig til dyrene og andre medskabninger spørger paragraf 57. Svaret er at mennesket skal "ære Skaberen i skabningerne og behandle dem hensynsfuldt og ordentligt."

"Dyrene er vore medskabninger som vi skal elske og glæde os over, ligesom Gud glæder sig over deres eksistens", står der i spørgsmål 437. I det hele taget har

ungdomskatekismen en stærkere understregning end Den katolske Katekismus af at dyrene kan lide og at de ikke bare er til for menneskets skyld. De omtales som Guds sansende skabninger, som det er en synd at plage. Og kærlighed til dyr fremhæves i Youcat som noget dybt menneskeligt, fastslår Culat.

Samlet set finder Culat i katekismerne en vis spænding mellem en antropocentrisk vision, der ser dyrene som menneskets undersætter og en kristocentrisk vision, der peger på Kristus som den nye Adam, der skal komme i tidens fylde og genindsætte al skabningen i dens oprindeligt tænkte værdighed.

Bibelen – især Det gamle Testamente – indeholder meget visdom om, hvordan vi varetager vores ansvar for dyrene. For nok står mennesket øverst i skaberværket; men vi har ikke fået carte blanche til at behandle dyrene, vores medskabninger, vilkårligt, siger Culat.

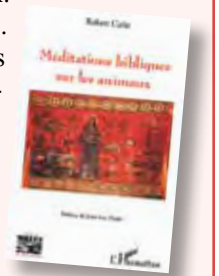
At studere hvad Bibelen og katekismerne siger om dyrene er ikke bare en interessant fromhedsøvelse. Det er eller bør munde ud i nye indkøbsvaner.

Set i lyset af hvad Kirken lærer os om dyrene som medskabninger bør vi tænke i dyreetiske baner næste gang vi køber en bakke æg eller langer en flæskesteg ned i indkøbskurven. For det gør noget ved os selv som mennesker, når vi køber kød produceret under uværdige forhold, hvor dyrene reduceres til objekter. Dybest set er det også i strid med hvad Kirken lærer om at vise respekt for skaberværket, mener Culat, der håber, at dyrene får den plads, som tilkommer dem i pavens kommende encyklika om økologi. Man må håbe, at hans bog oversættes til dansk. Den er oplagt til studiekredse, som vil gå i dybden med et brandvarmt emne.

Méditations bibliques sur les animaux

Robert Culats bog består af 24 bibelske eftertanker – 15 i Det gamle Testamente og 9 i Det nye Testamente. Der lægges især vægt på de to første kapitler i Første Mosebog og på Salmernes Bog. To bilag viser, hvordan Bibelens budskab om forholdet mellem mennesker og dyr behandles i Den katolske Katekismus og hvordan skabelsteologien udtrykkes i liturgien.

Robert Culat: Méditations bibliques sur les animaux. L'Harmattan 2015. Bogen kan købes i den franske bogcafé, Fiolstræde 16 København. Mail: bogcafe@mac.com. Telefon: 33163972.

Nostalgi eller berigelse af troslivet?

Traditionsvenner i Danmark.

Tekst og foto: Lisbeth Rütz

LITURGI For første gang i mange år blev der søndag den 17. maj i relativ ubemærkethed fejret levitmesse i Jesu Hjerter Kirke i København. Levitmessen hænger

som navnet antyder sammen med fejringen af den traditionelle messe eller som den officielt hedder messen efter den ekstraordinære ritus. Den traditionelle

messe bliver kun fejret på latin og var indtil 1969 Kirkens messeform i den romerske ritus. Levitmessen er "den fulde pakke" – en udvidet, festlig form af den traditionelle messe. Præst, diakon og subdiakon medvirker, og levitmessen var tidligere ret almindelig i større sognekirker, fortæller Borromæusposten – et nyhedsbrev fra Sankt Karl Borromæusgruppen, der siden 90'erne har arbejdet for at sikre fejringen af den traditionelle messe i Danmark. Traditionsvennerne har haft fast messested i Jesu Hjerter Kirke i Sten-

osgade siden 2008, hvor pastor Michael Hornbech-Madsen som den første i næsten 40 år læste traditionel messe. Nu læses der traditionel messe i Stenosgade af skiftende præster, som har sagt ja til at påtage sig denne opgave. I et års tid har der også været fejret traditionel messe i Jesu Hjerter Kirke i Randers.

Hvad kan den traditionelle messe?

Siden 2012 har p. Paul Marx O.M.I. været ansvarlig for tilrettelæggelsen af den traditionelle messe- *Fortsattes side 7* ▶

► *Fortsat fra side 6* fejring i Danmark. Hvordan ser han på denne messeform? Er det ren nostalgi at fejre den, eller kan den noget, som den nye messe ikke kan? Kan den berige vores trosliv?

”Den nye messe, hvor præsten har front mod menigheden, betoner måltidspræget i og med at præsten er vendt mod menigheden. Der kan være en tendens til at reducere det hellige i den nye messe. Alteret har mistet sin betydning. Det er blevet reduceret til et bord. Men det er et helligt sted, som skal omgås med den største ærbødighed.

I den gamle traditionelle messe er det præsten, som leder Guds folk. Han og

menigheden ser i samme retning. Han bringer Jesu Kristi offer til Faderen på alles vegne. Der er en dybere fornemmelse af det hellige og en dyb åndelighed i den. Den lægger mere vægt på det mystiske, det ophøjede. Der er mere stilhed til at opløfte hjertet, og der er mere tid og plads til at være lyttende. Længslen efter at tilbede Gud ligger dybt i os. Og der er en hunger efter åndelighed – efter at lære Gud at kende. Den traditionelle messe imødekommer det behov”, siger p. Marx.

Latinen er ikke fremmedgørende

Der kommer mange unge mennesker helt ned til teenagealderen til den traditionelle messe.

Det er Paul Marx’ erfaring, at latin ikke virker fremmedgørende over for de unge, som ikke har haft latin. Den virker snarere som et særligt kultsprog, der understreger dybden af det der sker.

Han ser traditionstabet i Kirken som et problem: ”En af de ting som koncilet insisterede på var at følge liturgireformerne op med grundig katekese. Det er desværre blevet forsømt. Katekesen fulgte ikke med, og derfor ser vi det forfald, der er i Vesten, hvor Kirken er i en sørgelig forfatning. Kirken skal til at fokusere på voksenkatekese og på at gå ud og evangelisere egne medlemmer”, siger Paul Marx.

”*Summorum pontificum*” – et motu proprio (på eget initiativ – dvs. en skrivelse fra paven selv) af pave Benedikt XVI tilod fra 7. juli 2007 at fejre messen efter den ekstraordinære form, som den er fastlagt i Johannes XXIII’s missale fra 1962, uden at der på forhånd skal indhentes særlig tilladelse fra biskoppen. Skrivelsen henstiller, at der hvor der fin-

des stabile grupper, som ønsker at fejre liturgien efter den ekstraordinære form, skal den kirkelige ledelse forsøge at imødekomme deres behov.

Men bølgerne gik højt, da biskop Czeslaw den 10. januar 2010 læste pontifikalmesse efter den gamle ritus i Sankt Ansgars Kirke. ”Danske katolikker vender tilbage til latin” lød en overskrift i Kristeligt Dagblad. Billederne fra messen blev lagt ud på Borromæusgruppens hjemmeside, hvor trafikken en overgang var så intens, at siden gik ned.

”Katolsk knæfald for den sorte reaktion”, lød den bombastiske overskrift på et indlæg i Kristeligt Dagblad, hvor formanden for VEOK, historikeren Kaare Rübner Jørgensen, skrev, at pontifikalmessen var ”en åbenlys krænkelse af de beslutninger, der blev truffet på Andet Vatikanerkoncil i 1960’erne”. Han talte om ”en klerikalisering af kirken og dermed en højredrejning” og mente, at den traditionelle messe var ”for romantikere og nostalgikere, for mennesker, som af den ene eller anden grund ønsker at føre tiden tilbage til 1950’erne.”

Samme sted udtalte historikeren Sebastian Olden-Jørgensen, at Kirken med pave Benedikts motu proprio viste ”en pluralisme der også strækker sig til den liturgiske højrefløj”, men også om, at den traditionelle messe før var en del af en konservativ pakke, men nu var blevet delvist afpolitiseret.

I dag er tiden løbet fra de drastiske overskrifter. Stille og roligt er der opstået

et miljø omkring de traditionelle messer. Der holdes regelmæssigt katekese i Stenosgade for unge mellem 18 og 35, og nogle deltager i den traditionelle pinsenvalfart fra Paris til Chartres. I år holdes der i uge 31 for tredje gang i træk sommerlejr for traditionsvenner på Klitborg fra den 25. juli til den 1. august.

Det liturgiske fundament bliver dagens start med messe efter den ekstraordinære form og afslutning med komplet. Ind i mellem disse to fixpunkter er der mulighed for at nyde sommerlivet, men også enkelte dage med fordybelse, fortæller Jacob Schwartz fra Borromæusgruppen.

Alle er hjerteligt velkomne til traditionel messe i Jesu Hjerter Kirke i Stenosgade København den 1. og 3. søndag i måneden kl. 18. Der ligger messehæfter fremme i kirken, så man kan følge med i messen. Næste messe er søndag den 7. juni, hvor der i anledning af Kristi Legemsfest vil være sakramental tilbedelse fra kl. 16:45 til kl. 17:45. Læs mere om den traditionelle messe på www.katolikker.dk

Præst, diakon og subdiakon foran alteret i Jesu Hjerter Kirke.

På vej ind i kirken. Til venstre Kaare Nielsen, i midten p. Luke Melcher, til højre Jan Hansen.

Smag på stilheden

Engelsk benediktiner fortæller danskerne om meditativ bøn.

SPIRITUALITET Man kan smage stilheden, og der er ikke en lyd at høre, selv om vi sidder over 100 mennesker i lokalet ved Helligåndskirken. Vi er til møde om kristen meditation med Lawrence Freeman, som er inviteret til Danmark af Helligåndskirken, Areopagos og Danmission.

Lawrence Freeman mødte benediktineren John Main som ung studerende i Oxford. ”Main talte om kristen meditation med meget få og enkle ord. Da han talte om det fik jeg en fornemmelse af, at jeg var ved et vendepunkt i mit liv. Rent intellektuelt gav det ikke megen mening for mig; men jeg følte mig ramt af det”, fortæller Freeman, der et par år efter begyndte at meditere med noget, der lignede regelmæssighed. Han var vokset op i et katolsk hjem; men Kirken var kommet til at betyde mindre og mindre for ham. Ved at praktisere kristen meditation fandt han tilbage til Kirken og trådte senere ind hos benediktinerne. I dag er Lawrence Freeman leder af WCCM, et verdensomspændende netværk for kristen meditation. Netværket blev grundlagt af John Main (1926-82), der i 1975

åbnede det første kristne meditationscenter i London. Netværket findes nu i over 100 lande og bygger på bønstraditioner, der går helt tilbage til ørkenfædrene. Formålet er at føre mennesker tilbage til den kontemplative bønsvvej.

Freeman besøgte Danmark i forbindelse med udgivelsen af bogen ”Stilhed & Enkelthed”, som indeholder en række daglige tekster til kristen meditation af John Main. Bogens daglige læsninger tænkes anvendt i dagens første eller sidste time før eller efter hver meditationsperiode. At meditere er ganske enkelt, men det er ikke det samme som at det er let. For det er en udfordring og det tager tid at udvikle enkelheden,

siger Freeman i bogens forord. Bønsmetoden bruger et ord som fokus under meditationen, og Main foreslår Maranata (1 Kor 16,22), som er aramæisk og betyder ”Kom Herre”).

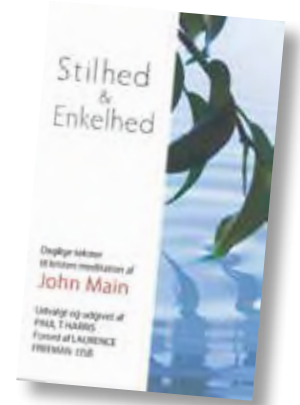
”Der har traditionelt været skepsis i Folkekirken over meditativ bøn; men efterhånden er der også her kommet mere åbenhed over for den. Det handler dybest set om, at egoet skal blive mindre og mindre for at give plads til Kristus i os,” fortæller

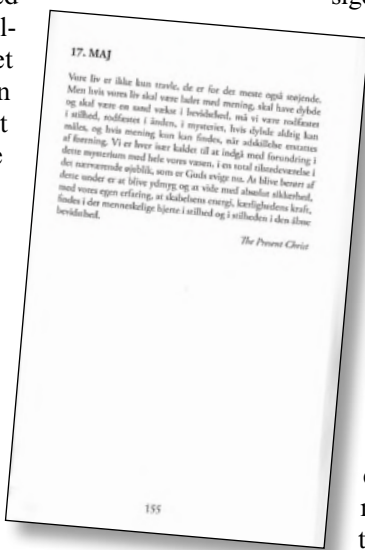
Lawrence Freeman laver afspændingsøvelser sammen med deltagerne, for alle sætter sig ned og mediterer.

bogens danske oversætter pastor emeritus Gustav Bonnevie, der selv mediterer dagligt og er med til at lave retræter om kristen meditation. Man hviler mere i sig selv når man mediterer og man bliver ikke så let løbet over ende, mener Bonnevie. Bevægelsen afholder løbende retræter og seminarer i Danmark. Onsdag den 17. juni og tirsdag den 15. september starter nye endagskurser i meditation i København.

Her kan man høre mere om hvordan man mediterer og hvad der adskiller kristen meditation fra anden meditation. Man kan her også få hjælp til opstart af nye meditationsgrupper. Man kan informere sig om tid, sted og pris på bevægelsens hjemmeside www.kristenmeditation.org. LR

Stilhed & Enkelthed. Daglige tekster til kristen meditation af John Main. Udvalgt og udgivet af Paul T. Harris. Forord af Lawrence Freeman OSB. WCCM i Danmarks Forlag. 396 sider. Pris: 179,95 kr.

KIRKEHISTORIE ”Jeg er Josef, jeres broder”. Sådan sagde den hellige pave Johannes XXIII (1881-1963) i sin kroningsmesse (1958). Med disse ord signalerede han en helt ny åbenhed overfor andre kirker og kirkesamfund. Med sin fortid som pavelig diplomat blandt andet i Istanbul (1935-1944) vidste han, at der var en verden udenfor Vatikanets mure. Den verden blev også budt indenfor, da han i 1959 indkaldte til 2. Vatikanerkoncil. Det er således karakteristisk, at der deltog observatører fra mange forskellige kirker og kirkesamfund – også Den danske Folkekirke var repræsenteret. Blandt Koncillets mange dokumenter er der to, der vedrører forholdet til andre kristne og til andre religioner, nemlig dekretet om økumeni ”*Unitas redintegratio*” fra 1964, og erklæringen om Kirkens holdning til de ikke-kristne religioner ”*Nostra Aetate*” fra 1965. Johannes XXIII kom ikke til at opleve disse dokumenter. Han døde i 1963, men efterfølgeren Paul VI (1897-1978) fulgte hans linje. Det kom klart til udtryk, da han besøgte Det hellige Land i 1964. Der mødtes han med den økumeniske patriark af Konstantinopel (Athenagoras 1886-1972). Det blev et hjerteligt møde, som betød, at den gensidige ekskommunikation fra 1054 billedligt talt blev smidt i papirkurven.

I den ortodokse verden nyder den økumeniske patriark en æresforrang. Men et er en forrang, noget andet er realiteternes verden. Der er den russiske kirke den stærkeste magtfaktor, og den er langt mindre økumenisk indstillet. Æresforrangenskyldes, at den økumeniske patriark residerer i det, der engang var de byzantinske kejseres rigshovedstad. Det er Konstantin den Store (272-337), der flytter hovedstaden mod øst, der befolkningsmæssigt og økonomisk var Romerrigets tyngdepunkt.

Han udbygger en eksisterende by ved Bosporus og giver den sit eget navn. Blandt det konstantinske pragtbyggeri er to kirker: Én indviet til de tolv apostle og én til freden. I 360 blev der indviet endnu en kirke i Konstantinopel. Den kom til at hedde Hagia Sophia. I knap 200 år var den byens kirkelige centrum, så brændte den ned til grunden under en opstand i byen (Nikaopstanden 532). Branden gav plads for Justinian I's (482-565) Hagia Sophia; et arkitektonisk mesterværk, der i århundreder var den østlige kristenheds centrum – og naturligvis sæde for den økumeniske patriark.

Konstantins sejr ved den Milviske bro

Konstantin havde måttet kæmpe sig til magten. I 312 besejrer han konkurrenten Maxentius (ca.278-312) i slaget ved den Milviske bro. Før det slag har han iflg. den kristne apologet Lactantius (ca.245-ca.325), drømt, at han skulle sætte Kristusmonogrammet ”chi-rho” på skjolde og standarder. Det gør han og sejrer. Siden optræder det også på hans mønter. Sammen med Licinius (250-325), der har magten i øst, udsteder han i 313 i Milano et edikt, der gør kristendommen til en tilladt religion, ligestillet med andre religioner. Der er statsræson i det træk, for de diocletianske forfølgelser (303-311) havde ikke opnået deres mål – snarere tværtimod, og kejseren havde brug for de kristne for at opbygge en stærk stat, der kunne modstå presset fra barbarfolkene udenfor rigets grænser. Men tager man Lactantius historie i betragtning, afspejler ediktet også

Drømmen om Nikæa lever og har det godt

Både pave Frans og Bartolomaios, den økumeniske patriark af Konstantinopel, ønsker et nyt kirkemøde i Nikæa i 2025, 1.700 år efter det første møde. Det er drømmen om Kirkens enhed, der er i spil.

Tekst: sr. Rut Schmidt OSB

kejserens omvendelse. Selv om det først er på dødslejet at han bliver døbt.

I 323 besejrer kejser Konstantin Licinius ved Adrianopel, og dermed er scenen sat for at flytte rigshovedstaden mod øst og til at indkalde til et kirkemøde i Nikæa. Det er det første af en række økumeniske, dvs. verdensomspændende konciler, hvis afgørelser i tidens teologiske strids spørgsmål har gyldighed den dag i dag. Et eksempel herpå er den trosbekendelse, der hedder Nikænum-konstantinopolitenum. Første udgaven blev formuleret ved mødet i 325, andenudgaven på det efterfølgende møde i Konstantinopel i 381. I vesten (inklusive Den danske Folkekirke) bruges den i en latinsk version, der afviger fra den græske (se nærmere nedenfor), hvad de ortodokse opfatter som et slag i ansigtet. Derfor foreslog en biskop og en provst i folkekirken sidste år, at man går over til at bruge en oversættelse af den oprindelige tekst.

Da ariansk kætteri truede Kirkens enhed

Nu ønsker Pave Frans (f.1936) og Bartolomaios (f.1940), den økumeniske patriark, at indkalde til et nyt møde i Nikæa i 2025, altså 1.700 år efter det første møde. Den tanke afspejler en drøm om Kirkens enhed. Vi bekender jo alle troen på Den hellige almindelige Kirke. Men den udelte kirkes tid var ikke uden krig og strid. For at vende tilbage til ovennævnte trosbekendelse, så er ordene om Jesus, ”Gud af Gud, lys af lys, sand Gud af sand Gud, født ikke skabt, af samme væsen som Faderen”, vendt mod det arianske kætteri. Presbyteren Arius fra Alexandria (ca.250-336) mente, at Jesus var en skabning, og at der derfor var et tidspunkt, hvor han ikke eksisterede. Kætteriet var i flere århundreder en trussel mod Kirkens enhed, idet mange af de germanske folkeslag, der brød ind over rigets grænser, antog kristendommen i dens arianske form. Det gjaldt således

øst-og vestgoterne og longobarderne. Det er først i 496, da frankerkongen Klodevig (466-511) antager kristendommen i dens katolske form, at den for alvor vinder indpas blandt de germanske stammer.

En paveskabne kan illustrere, hvor usikre tiderne var i århundrederne efter mødet i Nikæa. I 525 sender den arianske østgoterkonge, som en anden stik-i-rend-dreng, pave Johannes I (d.526) til kejserhoffet i Konstantinopel for at tale arianernes sag. Da paven kommer tilbage med uforrettet sag, bliver han fængslet i Ravenna – og dér dør han. Forholdet mellem Gud Fader og Gud Søn var altså det store stridspunkt i 325 og århundrederne derefter. Men også Helligåndens position bliver defineret.

Den er iflg. den græske tekst udgået fra Faderen, mens den i den vestlige version er udgået fra Faderen og Sønnen. Det er dette ”filioque”, der er et af de store stridspunkter mellem øst og vest. Det er et teologisk problem af subtil karakter, som de færreste har kunnet forstå. Men at man egenmægtigt har ændret i en agtværdig af alle godkendt tekst, det er til gengæld let forståeligt, og når man ikke kender sammenhængen, forargeligt.

Tilføjelsen giver god mening i sin samtid. Den stammer nemlig fra Spanien, hvor de arianske vestgoter sidder på magten, indtil araberne i det 7. århundrede besætter det meste af den Iberiske Halvø. Tilføjelsen skal understrege Jesu guddom. Hensigten er ikke at skille sig ud fra Kirkens fællesskab. Tværtimod, man har villet fastholde læren fra de første økumeniske konciler. Frankerne tog den spanske version til sig, og siden kommer den også til Rom. Det er formentlig sket så sent som i 1014.

Mørk middelalder i vest – højt dannelsesniveau i øst

I vest var folkevandringstiden den mørke middelalder, hvor store dele af den antikke dannelse gik tabt – og det, der bevare-

des, bevarede i kirkeligt regi. Det var således ganske almindeligt med fyrster, der hverken kunne læse eller skrive. I øst derimod var dannelsesniveaet stadig højt, og også almindelige mennesker gik op i tidens teologiske diskussioner. Men selv dér må teologien bag striden være gået over hovedet på de fleste. I sidste instans er det et spørgsmål om, hvordan man tolker begrebet Treenighed. Skal vægten ligge på enheden eller på trefoldigheden? Og er Gudsbegrebet statisk eller dynamisk? Netop, fordi teologien er så subtil, kommer overskuelige divergenser til at spille en vigtig rolle i den indbyrdes strid, som f.eks. at præsterne i øst var gifte, mens de i vest skulle være ugifte, og at man i øst brugte syret nadverbrød, mens det i vest var usyret.

Det 5. århundrede prægedes af stridigheder om Kristi natur. På kirkemøderne i Efesos (431) og Kalkedon (451) blev Jesu natur defineret som ”sand Gud og sandt menneske”, og Jomfru Maria fik titlen *Theotokos* dvs. gudfødersken. For nogle var det for meget, og for andre for lidt. Nestorianerne kunne med deres læggen vægt på Jesu menneskenatur ikke skrive under på resultatet af de to kirkemøder, og det kunne monofysitterne heller ikke, men af den modsatte grund. For dem har Jesus kun en natur: Den guddommelige. Nestorianerne bredte sig mod øst, og nåede helt til Kina. I dag er der kun få spor af deres virke. Men måske er de Thomaskristne i Sydindien efterkommere af den nestorianske mission.

Monofysitterne kom især fra Ægypten, hvad der var et stort problem for kejserne, for det mindskede deres indflydelse i rigets kornkammer. De forsøgte derfor flere gange at opnå et kompromis. Den koptiske Kirke og Den etiopiske Kirke stammer fra det 5. århundredes monofysitter. Kirkens enhed gik altså hurtigt i fløjten, men drømmen lever.

Tilbage til nutiden: En pave og en patriark har bedt i broderlig samdrægtighed – og gjort det på det helligste af alle hellige steder: Gravkirken i Jerusalem. I det fælles dokument, som de udsendte efter mødet, understreger de ønsket om en fortsat teologisk dialog og understregede kirkerens ansvar for en retfærdig verdensorden, der tager hensyn både til menneskene og naturen (KO 8. 2014).

Men hvordan kunne det overhovedet ske, at øst og vest gled fra hinanden? Langt op i tiden var gudstjenestesproget i Rom græsk, og mange paver kom østfra. Helt til det fjerne Britannien nåede den græske indflydelse. I det 8. århundrede sad der således en græksproget ærkebiskop i Canterbury. I det følgende århundrede møder vi slavernes apostle brødrene Cyril (ca.827-869) og Methodios (ca.815-885). De stammede fra Thessalonika i Grækenland, men arbejdede i pavens tjeneste. Verden var lille, men det var farefuldt at rejse. Islams fremmarch fra det 7. århundrede og frem betød, at Middelhavet ikke længere var ”*Mare nostrum*”, og de hærgende vikinger gjorde naturligvis ikke situationen nemmere. Mangel på kontakt gør det sværere at forstå hinanden, og små afvigelser i sæd og skik kan blive en uovervindelig anstødssten.

Bandlysningen i 1054

I 1054 sender pave Leo (1002-1054) udsendinge til Konstantinopel. De skal forhandle om en alliance vendt mod de

Pave Frans besøgte den 29.-30. november sidste år Istanbul til Sankt Andreas fest. Foto: Catholic News Service/L'Osservatore Romano.

normannere (vikinger fra Normandiet), der havde slået sig ned i Syditalien, hvor Byzans endnu havde nogle støttepunkter. Normannerne havde en tid holdt paven i fangenskab, derfor var pavestolen interesseret i en alliance, og kejseren var også interesseret i at forsvare sine syditalienske besiddelser overfor de aggressive normannere. Politisk talte alt således for en alliance. Men de to hovedforhandlere var selvbevidste herrer; magtmennesker, der ikke tog det så nøje med midlerne, blot de fik deres vilje. Pavens udsending hed Humbert (ca.1000/1015-1061). Han var kardinal og pavens sekretær. Som paven tilhørte han en reformbevægelse, der ville sikre Kirkens selvstændighed overfor fyrsterne, samtidig med at den bekæmpede præstægteskab og simoni dvs. det at man kunne købe sig til kirkelige embeder. Hans modpart var patriarken Michael Kerullarios (d.1059), en herre, der ikke tøvede med at blande sig i statens anliggender. Det skete f.eks. to år senere da kejserinde Theodora døde. Hun var den sidste repræsentant for det markedske dynasti, der havde regeret i næsten 200 år. På sit dødsleje udpegede hun en ny kejser. Han var embedsværkets kandidat, men hæren og kirken med patriarken i spidsen ville have en anden – og sådan blev det 10). Kejseren formåede ikke at holde forhandlingerne på sporet, og den 16. juli 1054 efterlod Humbert en bandbulle på højalteret i Hagia Sofia. Øst og vest var gået hver til sit. Først mere end 900 år senere mødtes de to kirkers overhoveder i endrægtig bøn, og året efter blev de gensidige bandlysninger ophævet. Men da var kirkerne i øst og vest ikke længere politiske magtfaktorer som dengang i 1054.

De, der oplevede den gensidige bandlysning i 1054, havde næppe forestillet sig, at der skulle gå mere end 900 år før end den blev ophævet. Det kom da også til flere forsøg på at genoprette enheden. Men det var politiske konstruktioner betinget af den byzantinske kejsers behov for støtte mod landets fjender, og ikke af et dybfølt folkeligt ønske. Derfor bar unionerne i 1274 og 1437 ikke nogen varig frugt. Korstogene komplicerede yderligere situationen. Byzantinerne opfattede de vestlige korsfarere som nogle uciviliserede brushoveder, og bedre blev det ikke, da det fjerde korstog endte, ikke i Palæstina, men i Konstantinopel.

I 1204 erobrede korsfarerne byen, som de plyndrede. Frem til 1261 sad der en latinsk kejser i byen – og naturligvis en latinsk patriark. Det meste af Balkan blev opdelt i latinske fyrstendømmer, og de italienske handelsrepublikker satte sig på kontrollen med handelsvejene. Men i Nikæa samlede man sig om Theodor Laskaris (d.1222), og derfra udgår kampen mod vesterlændingene. Langsomt blev riget samlet igen. Men det var en skygge af sig selv. Man kan sige at det byzantinske riges døds kamp begynder i 1204. Med den ballast i bagagen er den folkelige uvilje mod unionsforsøgene særdeles forståelig, og det er i øvrigt karakteristisk, at unionspatriarken ikke er hjemme i Konstantinopel, da byen er erobret af de osmanniske tyrker.

Konstantinopels fald

I begyndelsen af april 1453 indesluttede de osmanniske tyrkere Konstantinopel, og sultanens artilleri hamrede løs på

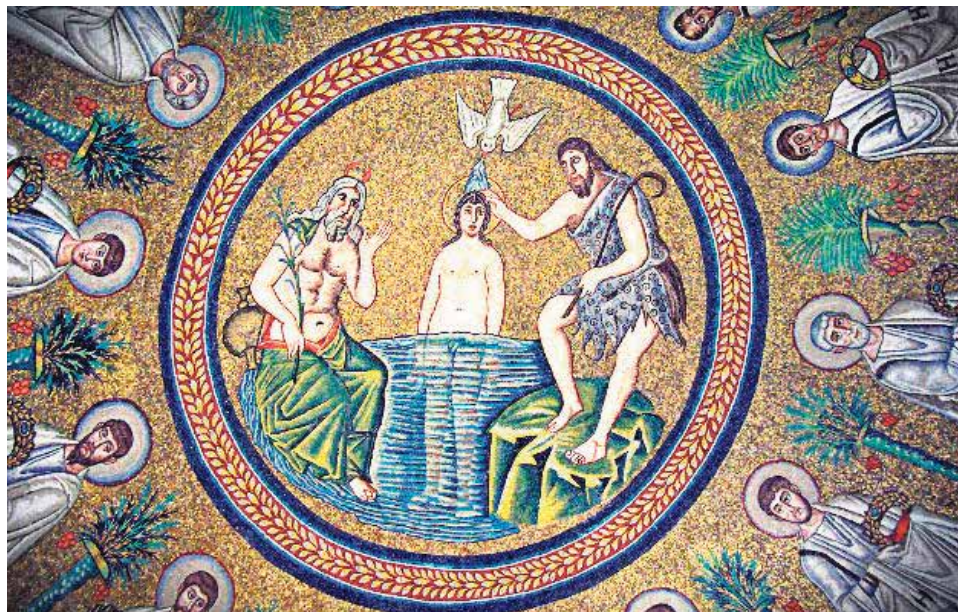
dens mure. Med unionen i Ferrara havde Byzans sikret sig støtte fra vesten, men det var ikke nok. Den første kejser havde været Konstantin den Store, den sidste var også en Konstantin; nemlig Konstantin XI af huset Palaiologos (1449-1453). Han døde kæmpende, og så intens var kampen, at ingen kunne sige, hvad der var blevet af hans jordiske rester. Den 28. maj samledes de troende en sidste gang i Hagia Sofia – og den dag var der ikke forskel på ortodokse og unionstilhængere. De var alle Guds børn, og de bad alle endrægtigt om Guds hjælp i nøden. Få dage senere holdt sultanen sit indtog i byen, og i Hagia Sofia blev der for første gang holdt muslimsk bøn. Den kirke, der havde været den ortodokse verdens hovedkirke, var nu en moske, og det var den indtil Kemal Atatürk (1881-1939) skabte det moderne Tyrkiet. I hans tid blev den omdannet til et museum. Det er den nu, om end den tyrkiske regeringschef har talt om igen at bruge den som moske. Den nye patriark residerede en tid i den ovennævnte apostelkirke. Men da den var i dårlig forfatning, blev den opgivet, og patriarken flyttede til en mindre, men bedre vedligeholdt klosterkirke.

Med sultanens indtog i Konstantinopel endte en epoke. I mere end 11 århundreder havde der hersket kristne kejsere i byen ved Bosporus, og i mere end 9 århundreder havde Justinians Hagia Sofia været byens kirkelige centrum. Den

ortodokse verdens centrum rykkede nu mod nord, idet Moskva opfattede sig som det tredje Rom; en opfattelse der kun blev underbygget, da Zar Ivan III (1462-1505) ægtede prinsesse Zoe Palaiologina. Hun var Konstantin XI's broderdatter og med hende kom byzantinsk sæd og skik til Moskva – og ikke at forglemme også vestlige arkitekter og kunsthåndværkere.

En pave og en patriark har bedt sammen og udsendt en fælles skrivelse, der afspejler en forsonings ånd mellem øst og vest. Det ville være i den forsonings ånd, som foreslået at bruge Nikæum-konstantinopolitanum i dens oprindelige udformning. Det er i øvrigt bemærkelsesværdigt, at skrivelsen slutter med den jødiske bøn, der kaldes den aronitiske velsignelse (4 Mos 6,25f). Jeg har sjældent oplevet den brugt i katolsk sammenhæng. Men hver søndag bruges den i Den danske Folkekirke. Når alle har været til alters, er det den velsignelse præsten lyser over menigheden. Den er altså fælles gods ikke bare for katolikker og ortodokse, men også for de reformatoriske kirkesamfund. Den lyder i sin helhed: "Herren velsigne og bevare dig, Herren lade sit ansigt lyse over dig og være dig nådig, Herren løfte sit ansigt mod dig og give dig fred".

Drømmen om Nikæa lever og har det godt.

Kristi dåb. Loftsmosaik fra det 10. århundrede i arianernes dåbskapel i Ravenna. Foto: Wikipedia.

Theotokos – Gudsfødersken – sammen med kejser Johannes II og kejserinde Eirene af Konstantinopel. Kejser Johannes II giftede sig ca. 1104 med prinsesse Piroška af Ungarn, der som kejserinde tog navnet Eirene. I den græsk-ortodokse kirke æres hun som den hellige Eirene. Hun var en datter af den ungarske konge Ladislaus I den hellige. Mosaik i Hagia Sophia. Foto: Wikipedia.

Kejser Konstantin præsenterer en model af den kommende kirke for Guds Moder. Detalje fra mosaik i Hagia Sofia Istanbul. Ca. år 1000. Foto: Wikipedia.

Den nuværende patriark, Bartolomaios I, regnes som den 270. efterfølger af apostelen Andreas, en bror til Simon Peter. Foto: Nikolaos Manginas.

Hvad er et koncil?

Et koncil (af lat. concilium = forsamling, råd) er en officiel kirkelig forsamling, som holder møde, diskuterer emner og træffer autoritative beslutninger på områder, som gælder hele Kirken. I antikken blev koncilerne indkaldt af kejseren; men siden højmiddelalderen er konciler blevet indkaldt og ledet af paven.

Koncilerne kaldes ofte økumeniske konciler. Betegnelsen økumenisk kommer af oikos (af græsk oikain = at bo) og refererer egentlig til "den beboede verden", hvilket for romerne var ensbetydende med Romerriget.

Der har været afholdt konciler i Den katolske Kirke i en tidsperiode på næsten 1.700 år. I Den katolske Kirke regner man med i alt 21 økumeniske konciler fra konciliet i Nikæa i 325 til 2. Vatikankoncil 1962 – 1965.

De første syv konciler var især præget af de orientalske biskopper og situationen i Østeuropa. Disse konciler regnes også som økumeniske af de ortodokse.

Kilde: Helge Clausen: 21 konciler. De økumeniske konciler i Den katolske Kirke. Katolsk Forlag 2012.

Caritas som kulturel drivkraft

Katolske filippinske netværk i Danmark.

Tekst og foto: Jorge Simon Izquierdo Diaz

BEVÆGELSER Jeg blev interesseret i filippinsk kultur i Danmark igennem den katolske Skt. Annæ Kirke på Amager, hvor jeg lærte filippinsk kultur i Danmark at kende. Filippinske indvandrere er en aktiv del af det danske arbejdsmarked; men de er næsten usynlige i det offentlige rum. Med denne artikel vil jeg gerne bidrage til en bedre forståelse af disse kulturelle og religiøse repræsentationer, som jeg mener kan hjælpe Katolsk Orienterings læsere og det danske samfund til at forstå en del af det katolske indvandremiljø her i landet.

De fleste af Filippinerne ca. 75 millioner indbyggere er katolikker. Landet har officielt været katolsk siden 1600-tallet, hvilket er noget særligt i asiatisk sammenhæng, hvor hovedreligionerne er buddhisme, hinduisme og islam. Filippinerne er praktiserende katolikker, og de har udviklet en særlig måde at dyrke katolicisme på i Asien, som hedder 'Filippino teologi', der har bl.a. ideen om velgørenhed, caritas, som en kulturel drivkraft.

Filippinske indvandrere i Danmark arbejder typisk i servicebranchen, eller som au-pairs eller som sømænd på danske rederier. Når man deltager i deres fiesta, går i kirken sammen med dem og besøger dem privat, oplever man da, at filippinerne først og fremmest nyder fællesskab.

Katolske filippinske bevægelser i Skt. Annæ Kirke

På baggrund af Det andet Vatikankoncil (1962-1965) anbefalinger, som har ført til folkelige måder at opleve den katolske tro på i de lokale kirker, har i de seneste år indisk fødte Father Benny og Father Joe, der efterfulgte den irske Father Patrick som præster for det filippinske samfund på Skt. Annæ, givet aktiviteterne i sognet et løft. I Skt. Annæ Kirke er filippinerne aktive deltagere. Bøn er ledetråden; men filippinske kirkebevægelser står for mange sociale aktiviteter i sognet: Marialegionen, El Shaddai, Couples for Christ og 60+.

El Shaddai, der betyder "God Almighty" (1 Mos 17,1.35,11) på hebraisk, er en oprindelig filippinsk karismatisk bevægelse. I flere år har El Shaddai haft Rey som leder i København. Hver lørdag eftermiddag forkynder Rey Guds ord til forsamlingen i Skt. Annæ's menighedslokale. Hver session af El Shaddai har det samme forløb: åbningsbøn med salme 91 om den Almægtiges (*Dyos*, på tagalog) skygge, Amy Grants sang om den sejrende Jesus, læsning og fortolkning af søndagens gospel og afsluttende bøn.

El Shaddai og Marialegionen

Religion spiller en vigtig rolle i filippinerne hverdagsliv. Hovedaktiviteten i den katolske karismatiske fornyelsesbevægelse er bøn, som Rey beskriver som en måde at tjene Gud og andre mennesker på. El Shaddais medlemmer tror fast på bønnens kraft til, at man kan hjælpe sig selv og andre i svære tider, når man ikke kan finde et job, når man er ensom eller syg. At Gud eksisterer er næsten en selvfølge for katolsk fødte filippiner, der tror på Guds indgreb, når de oplever samværet med andre mennesker. "I El Shaddai giver vi det til Gud. Når nogen spørger mig eller en af os 'bror, kan du bede', er det stor tilfredsstillelse at vide, at bønnen er blevet hørt", siger Rey.

Marialegionen (Legio Mariae) er også en katolsk bevægelse, der har bøn som hovedformål. Den blev stiftet i 1921 i Irland og har mange afdelinger verden over. Marialegionen, som er stærkt repræsenteret på Filippinerne, er en vigtig mursten i filippinske kvinders netværk på verdensplan. I København begyndte Marialegionen sine aktiviteter i Skt. Annæ i 1978 takket været Father Patricks tiltag.

Som alle legionens afdelinger i verden, er Marialegionen i Skt. Annæ Kirke organiseret i et præsidium eller et hovedsæde, med præsident, vicepræsident, sekretær og kasserer – og det er stillinger som medlemmerne skiftevis beklæder. Legionærstrene (*kapatid*) er disciplinerede mennesker. Ud over bøn for de levende og de afdøde, hengiver legionærerne sig

til andre mennesker igennem sygebesøg og samfunds tjeneste, samt hjælp i mesen.

"Nogle gange beder vi for nogen vi kender, andre gange beder vi, hvis vi har hørt om noget", forklarer Flora, som er veteranmedlem af Marialegionen. Om legionærerne tager aktion er naturligvis afhængig af, om de har fritid til rådighed. Af denne grund skelner de mellem faste og hjælpende søstre, så frivillige aktiviteter ikke forstyrrer deres eget job eller familie. Regulær deltagelse og anciennitet er hovedkriterier for valget af formand hver tredje år, forklarer Linda, den nuværende præsident.

Rosenkransbøn er Marialegionens hovedaktivitet om søndagen. Rosenkransbøn er en filippinsk katolsk tradition, der holdes i familierne. Hos Flora var det bedstemoren, der ledte familiens rosenkransbøn til Vor Frue af den stedsevarende hjælp, hvis novene tiltrækker mange hengivne på Filippinerne.

Marialegionens søstre er specielt aktive med bøn for de afdøde. Legionærerne beder altid efter et fast mønster, bestået af rosenkrans, litanier og en særlig afsluttende bøn. "Det er hvad man har lært i familien; men det kan variere fra familie til familie" siger Flora. I den filippinske kultur forstås det sådan, at kroppen (*katawan*) og sjælen (*kaluluwa*) ikke adskilles fra hinanden på nogen skarp måde. Man tror, at mennesker har en sjæl, der svækkes under sygdom og forsvinder ved døden. Når nogen afgår ved døden, beder den filippinske Marialegion først i ni dage, igen efter 40 dage efter døden og igen efter et år. Så på en måde forbindes den afdødes sjæl med Jesu opstandelse ved at der bedes for de afdøde i et lang forløb efter den fysiske død er sket. Med deres bøn forbereder de bedende den afdøde til slutningen af den aktion, der endnu ikke er sket, altså sjælens afgang fra kroppen.

Omsorg for andre mennesker

Det at være en hjælpende hånd er filippinerne kendt for. Marialegionens omsorgfuldhed og nærende rolle som en mor for sit barn strækker sig til deres bekymring for andre mennesker. "Vi filippinoer hjælper fra vores hjertes inderste, som det hedder *Buong puso Pagtulong sa simbahan* på tagalog", siger Flora.

Det er religiøse forestillinger, som f.eks. forholdet mellem det indre jeg (*loob*) og den sociale sammenhæng, der styrer den måde en filippino forholder sig til kirken på. For at beskrive dette har de et særligt sprog på tagalog. Til at begynde med værdisætter de *pailoob*, den uselviske attitude hos mennesker. I vores samtale laver Flora en hoveddistinktion mellem midlertidig hjælp til en person som man kender, og midlertidig hjælp til en person, som man ikke kender.

Pakikisama er et grundbegreb i filipino tænkemåden. Det at hjælpe nogen fra din kreds, der har bedt dig om hjælp, hedder *pakikisama*. "Selvom du ikke kan lide tanken, giver du en hånd fordi du værdsætter venskab", siger Flora. For Rey har *pakikisama* meget at gøre med gensidig tilpasning. "Hvis du siger ja til at gøre en anden person en tjeneste, hedder det *pakikisama*, det er som at tilpasse sig til hinandens ønsker. Vi føler os bedre tilpas, når vi ingen fjender har", tilføjer Rey.

Det er en anden type hjælp, når man hjælper nogle helt ukendte mennesker for hjælpens skyld. Det hedder *kusangloob na pagtulong sa simbaha*, et udtryk der betyder frivilligt arbejde fra dit hjertes inderste. "Selv om du ikke kender dem du hjælper, føler du det som din pligt at vise en positiv indstilling over for opgaven. Det er en moralsk indstilling, der involverer hele din person, dit ansigt, dit navn og din krop" forklarer Flora. Det er punktuelt hjælp, en opgave relateret til frivilligt arbejde, som man kan sige på pæredansk.

Filippino er familieorienterede mennesker. Begrebet *Guminhawa*, som betyder det gode liv på tagalog, eller nærmest at støtte en andens liv, omfatter ideen om permanent hjælp i familieforhold. Om man bor i en lejlighed i Manilas centrum eller i et fattigt palme hus (*nipakak*) ude på landet, har *Guminhawa* en motiverende kraft til at binde familiemedlemmer i en kæde af permanent og hierarkisk hjælp fra forældre til børn og fra den ældste til den yngste søskende, med henblik på at forbedre familiemedlemmers liv. "Det kommer fra *loob*, fra vores indre vilje, at vi handler sådan", siger de.

Opretholdelse af familieværdier og netværk er også et hovedmål i diasporaen, som styrkes igennem den katolske tro.

Nuværende præsidium i Marialegionen ved Sankt Annæ Kirke.

Møde i El-Shaddai.

'I bibliodrama oplever vi, at vores liv har betydning'

Ele Bonde er vokset op med Bibelens fortællinger og havde en stærk tro. Men efterhånden døde fortællingerne for hende, og de fik først for alvor liv og mening igen, da hun gjorde sig erfaringer med bibliodrama. Det blev hendes vej tilbage til Gud og videre i livet. Hun tog en katolsk uddannelse i bibliodrama, som hun nu bruger til at lave åndelig vejledning i grupper.

Tekst og foto: Malene Fenger-Grøndahl

BIBELN Ele Bondes møde med bibliodrama var i sig selv lidt af et livsdrama. Hun var vokset op med bibelske fortællinger og kendte dem til bevidstløshed. Så mange gange havde hun hørt dem fortalt, og så mange gange havde hun selv fortalt dem videre, at ordene nærmest kom automatisk ud af hendes mund. Ele Bonde er født i Tyskland i en protestantisk familie med en stærk tro, som blev praktiseret i det daglige. Ikke mindst bibellæsning og kirkegang fyldte meget i hverdagen, og det blev suppleret af undervisning i den katolske skole, hvor Ele gik. Så det kristne budskab og de bibelske fortællinger var noget, hun ikke for alvor satte spørgsmålstegn ved. Ikke før den dag i hendes voksne liv, da det gik op for hende, at fortællingerne var døde for hende. De talte ikke ind i hendes livserfaringer, kastede ikke lys ind over de mørke sider i hendes sind og gav hende hverken forklaringer på det smertefulde eller anvisninger på en vej videre.

Standardhistorien var ikke sand

"Det var, som om beretningerne om Jesus var blevet til en standardhistorie om, at noget gik galt, og så kom Jesus og fik det, og alt blev godt igen. Men det var ikke den erfaring, jeg havde i mit liv. Så hvad skulle jeg stille op?," husker Ele Bonde om den svære tid i hendes liv. "Jeg var ikke parat til at lægge Bibelens fortællinger til side og leve uden dem, men jeg vidste heller ikke, hvordan jeg skulle leve med dem og i dem," siger hun.

Hun sidder i stuen i sit og sin mand Steen Bondes hjem i Lee ved Bjerringbro. I en sofa bag hende ligger en hvidpelset kat. Uden for vinduerne står blå krukker med blomster og krydderurter, og i vindueskarmen står en Jesus-ikon. Huset og dets omgivelser med marker og skov emmer af forår og ro og spejles i Eles milde smil og rolige,

men alligevel indtrængende stemme. Sådan kender mange deltagere i hendes retræter, åndelige vejledningsforløb og bibliodrama-seancer hende. Mange har gjort samme erfaring med hendes bibliodrama-forløb, som hun selv gjorde sig, da hun første gang for alvor stiftede bekendtskab med den form for leven sig ind i de bibelske fortællinger.

Gud er til stede

Ele Bondes krise blev afløst af et kald og en vej videre, da hun mødte en tysk munk, der ligesom hun selv deltog i et kursus om temacentreret interaktion. Han fortalte hende om bibliodrama, og hun blev grebet af det, han fortalte og mærkede en stærk længsel efter at træde ind i bibliodramaets rum og opleve, hvad det ville gøre ved hende. Hun tog af sted til det center i Tyskland, hvor hun siden har taget en fireårig efteruddannelse i netop bibliodrama-ledelse og -vejledning, og der erfarede hun det, som hun instinktivt havde fornemmet og håbet: "Gud er til stede i teksten og i mit liv. Vi kender det fra Det gamle Testamente, hvor Gud siger det meget klart – jeg synes, at det lyder tydeligt på tysk – Ich bin da. Gud er der og har været der hele tiden, og han kalder på os, som også er der. For det, der bliver tydeligt, når vi træder ind i fortællingerne i bibliodrama, er, at mennesket fylder så utrolig meget i de bibelske fortællinger. Jeg er der med alt det, jeg kender fra mit liv. Alt det svære og indviklede. Og Gud er der sammen med mig og viser mig, hvor jeg står og er i mit liv, og samtidig får jeg en bevidsthed om, at jeg er på vej. Jeg kan se mig i bevægelse. Jeg er på vej ind i noget, som måske er svært. Måske har jeg i spillet vendt Gud ryggen; men jeg ved, at Gud er der sammen med mig," forklarer Ele Bonde. "Guds nærvær blev mærkbart igen, fordi jeg selv kunne

komme til stede som mere end bare én, der skulle hjælpes."

Han kalder på mig

Som eksempel nævner hun teksten om Jesus som Den gode Hyrde, der kalder på fårene. "Det er en tekst, som vi har hørt prædikener over mange gange, og vi har hørt, at Jesus er hyrden, der kalder på os. Men i bibliodrama kan vi ikke undgå, at de ting, vi har hørt mange gange og forstået med hovedet, bliver konkrete og mærkbare i kroppen. For der står en person, som i bibliodramaet har påtaget sig hyrdens rolle, og kalder på mig. Han kalder mig det navn, jeg har fået i dramaet. At opleve, hvad det gør ved mig, at nogen kalder på mig... Hvorfor bliver jeg bange? Hvorfor begynder jeg at græde? ... For de fleste er alene sådan en kropslig erfaring og reaktion noget meget stærkt, som de tager med sig videre... som lever videre i dem i år bagefter."

Livserfaring er velkommen

Ele Bondes første erfaringer med bibliodrama fik hende til at beslutte at tage en uddannelse i bibliodrama-ledelse. Den færdiggjorde hun i 2000, og siden har hun lavet bibliodrama i både Indien, Danmark og Tyskland. Det kan foregå i et telt i haven i Lee, hvor deltagerne har sat en hel uge af, på en weekendretræte i et kloster eller i en menighed, hvor der er tre timer til rådighed. Teksterne kan være fra Det gamle eller nye Testamente; stort set alle typer af bibeltekster kan bruges, blot de har et helende perspektiv. Deltagerne kan være bibelkyndige eller uden nogen særlig viden om eller erfaring med at læse bibeltekster. Både børn og voksne kan deltage, selv "livserfaring er meget velkommen", som Ele Bonde siger. Den vigtigste forudsætning er, at deltagerne er parate til at bringe deres livserfaringer i spil. "De skal være nysgerrige på livet og sig selv i livet, og de skal være parat til at gå ind i relation med andre mennesker. For det er også det, vi oplever i bibliodrama – at livet er relationelt."

Et træ kan ikke løbe

Konkret forløber bibliodrama på den måde, at Ele Bonde har en tekst med, som hun har udvalgt på forhånd. Hun læser den langsomt op, og alle lytter og mærker efter, hvad teksten gør ved krop og hjerte. Man lytter med alle sine sanser og accepterer, hvad teksten gør ved én. Så stiller deltagerne spørgsmål til teksten. Det, der undrer, rører eller anfægter dem, bliver der sat ord på – uden noget krav om, at der skal findes svar eller forklaringer. Herefter 'tegner' Ele Bonde det rum op, hvor fortællingen foregår. Det kan være ved at stille stole eller lignende op i bestemte formationer og angive, hvor de konkrete steder i fortællingen er i rummet. Så beder Ele Bonde de enkelte deltagere om at finde en plads eller en rolle. "Nogle mærker først, hvem de er i teksten, andre mærker hvilket sted de befinder sig. For nogle kommer det samtidig. Ofte bliver folk overraskede over, at de er et helt andet sted eller en helt anden person, end deres fornuft ville have fortalt dem. Man kan også være en ting eller et fænomen. Det vigtige er, at man i dramaforløbet forbliver tro over for sin rolle. Er man et træ, skal man acceptere de begrænsninger, der ligger i det, så kan man ikke begynde at løbe," siger Ele Bonde med et smil.

Andres perspektiv er en gave

Når deltagerne har fundet deres sted og rolle, interviewer dramalederen dem om deres position, så det bliver klarere for dem, hvem de er, og hvordan de agerer og føler i den rolle og situation. Flere personer kan have samme rolle, men vil udfylde den forskelligt. Herefter kan deltagerne gå i interaktion med hinanden. Endelig får alle mulighed for at mærke efter, hvor de er på vej hen, hvilken bevægelse der er på vej. Spillet ledes af Ele, som hjælper alle spillere på vej. Så sætter hun punktum, alle går ud af deres rolle, og deltagerne sætter sig sammen og deler, hvad de har oplevet. "Det med at dele er vigtigt, for der bliver det tydeligt, hvad vi står med hver især, og hvad teksten tilbyder os i vores liv, i vores konkrete situation. Det viser sig også ofte, at det har været en stor gave at opleve de andre udfylde deres roller og spille ud fra deres perspektiv," siger hun.

Hun understreger, at bibliodrama ikke er skuespil; det er ikke noget, man opfører for andre, men et rum, man træder ind i, hvor Gud er til stede, og det bliver tydeligt, at ens erfaringer har betydning og er en del af en større sammenhæng. "Som barn blev jeg proppet med snak om, at Gud elsker os alle, at vi er Guds børn, og at Gud er med dig. Men det blev tomt for mig, fordi der ikke blev talt om den menneskelige vej og hvordan vi finder kontakten til Gud på den vej. I bibliodrama blev det tydeligt for mig, at jeg er betydningsfuld, at hele mit liv er betydningsfuldt. Præcis det samme oplever jeg, at der sker for deltagerne, når jeg laver bibliodrama. De får lov at komme til stede i teksterne og mærke, at Gud er der sammen med dem," siger Ele Bonde.

Lettere ved at gå til terapi

Hun oplever, at længslen efter den form for Gudserfaring er stor, men at der stadig er en tilbageholdenhed over for at give sig i kast med fx bibliodrama. "De fleste har lettere ved at gå til terapi, og det kan jo også være fint. Men psykologien blev ikke opfundet med terapien, den findes i de bibelske fortællinger, samtidig med at perspektivet der er så meget større. Der er altid det mere, hemmeligheden Gud, som vi mærker, når vi træder ind i fortællingerne."

Ele Bonde

Er født i Tyskland i 1958. Voksede op i en troende protestantisk familie og gik i katolsk skole.

Blev i 1978 gift med danske Steen Bonde og flyttede til Danmark med ham.

Cand.phil. fra Aarhus Universitet.

Uddannet i bibliodrama fra Geitsliches Zentrum für Spiritualität und Begleitung hos pallottinerordenen i Vallendar, Tyskland, samt i 'familieopstilling (en systemisk fænomenologisk terapiform) i Tyskland.

Arbejder med diakoni, sjælesorg, åndelig vejledning, retræter m.m.

Har været engageret i religionsdialog i foreningen IKON, bl.a. i Indien.

Forfatter til bogen Ansigtets gåde. Om at finde identitet i de bibelske fortællinger (Boedal).

Læs mere om Ele og Steen Bondes arbejde: www.liv-i-samspil.dk.

Elo Bonde. Foto: Malene Fenger-Grøndahl.

Tillykke biskop

Biskop Czeslaw fejrede 20 års jubilæum i Bredgade.

JUBILÆUM En glad biskop Czeslaw fejrede torsdag den 7. maj 20-års dagen for sin bispevielse med en messe i Sankt Ansgars Kirke i Bredgade.

Nuntius var sammen med 15 præster, tre diakoner, en del ordenssøstre og mange lægfolk med til at markere jubilæet, der efter messen blev fejret ved en festlig reception og et bugnende gavebord i menighedslokalerne, hvor nuntius med oversættelse af generalvikar Niels Engelbrecht holdt tale for biskop Czeslaw på tysk.

Fra Sankt Ansgars menighed fik biskoppen overrakt en flaske rødvin fra sit bispevielsesår 1995.

LR

En glad biskop Czeslaw til jubilæumsreceptionen.

Fra festmessen i Sankt Ansgars Kirke.

I Knud Lavards fodspor

Gå med fra Roskilde til Haraldsted den 4. juli.

PILGRIMSVANDRING De to erfarne pilgrimsvandrere, Jerzy og Beata Golubowski fra Sankt Laurentii menighed i Roskilde, arrangerer igen i år en pilgrimsvandring fra Roskilde til Haraldsted. Pilgrimsvandringen begynder med en kort andagt den 4. juli kl. 7 om morgenen i Sankt Laurentii Kirke. Et stykke af vejen vil man komme til at gå på den gamle landevej, som Knud Lavard sandsynligvis red på til kongsgården i Haraldsted efter et julegilde i Roskilde. Noget af strækningen kaldes for Valdemarsvej, og inden ankomsten til Haraldsted går man ad Knud Lavards Vej. Forventet ankomst til Haraldsted: ca. 17.30.

Pilgrimsvandringen er på ca. 28 kilometer og går gennem noget af Danmarks skønneste natur. Den er nogle steder ret anstrengende, men kom alligevel og vær med i et dejligt pilgrimsfællesskab. Der er mulighed for overnatning i Haraldsted i medbragte telte, som dagen før pilgrimsvandringen transporteres til Haraldsted. Dagen efter pilgrimsvandringen, den 5. juli, kan man

deltage i det officielle valfartsprogram.

Valfarterne til Haraldsted startede i 1914, men blev afbrudt af Den første Verdenskrig. Hvert år siden 1920 er danske katolikker samledes i Haraldsted for at mindes den hellige Knud Lavard. Han er Sjællands værnehelgen og far til kong Valdemar den Store. Knud Lavard blev myrdet af sin fætter Magnus den 7. januar 1131 i Haraldsted. På mordstedet blev der bygget det lille kapel, som er valfartsmålet.

LR

Pris inkl. transport til Ringsted Station og forplejning; 150 kr,-/pers. Uden overnatning, men inkl. transport til Ringsted og aftensmad i Haraldsted: 70 kr,-/pers.

Der er mulighed for at slutte sig til vandringen undervejs. Få mere information hos Jerzy: golubowski@kabelmail.dk eller mobil: 21 40 91 88. Tilmeldingsfrist mandag den 29. juni.

Næste pastoralrådsmøde

Lørdag den 20. og søndag den 21. juni vil der blive afholdt pastoralrådsmøde på Magleås. Den foreløbige dagsorden indeholder følgende programpunkter:

MAGLEÅS Lørdag den 20. Fremlæggelse af de seneste indsigelser og ændringer til strukturplanen ved generalvikar Niels Engelbrecht. Tilbage melding fra pastoralrådet på strukturplanen.

Spørgsmål til biskoppen om Neokatekumenatet ved spørgepanel bestående af Maria Truelsen, Hanne Roj-Larsen og Eva Vinther. Derefter spørgsmål og debat ved forsamlingen.

Biskoppens orientering

Daniel Nørgaard fortæller om ægteskabskurset.

Søndag den 21

Administrationschef Thomas Larsen fremlægger regnskabet for 2014.

Danske kirkedage og barmhjertighedens år. Orientering ved diakon Kaare Nielsen.

Endelig dagsorden med mødetidspunkter m.m. vil blive lagt ud på www.katolsk.dk. Her vil bilag og mødereferat også komme til at ligge.

Strukturplanen

Ved pastoralrådsmødet vil pastoralrådet skulle tage endelig stilling til bispedømmets strukturplan. Indfasningen af den nye strukturplan er planlagt til at begynde fra august og vil strække

sig over en flerårig periode. Målet er at skabe økonomisk selv bærende menigheder, og grundtanken bag strukturplanen er, at bispedømmet skal opdeles i færre og større enheder med lidt færre kirker. Det vil give en større kirkeskat per kirke og højne aktivitetsniveauet i de enkelte menigheder.

300 er grænsen

Inddelingen sker efter et objektivt kriterium, idet kirker med under 300 medlemmer lukkes. De kirker der tænkes lukket er kirkerne i Vordingborg, Kalundborg, Tønder, Assens, Lemvig, Nyborg, Grenå og Thisted. Haderslev kirke, der var indstillet til lukning, er passeret de 300 medlemmer og undgår dermed lukning.

Strukturplanen tager afsæt i bispedømmets alvorlige økonomiske situation, personalesituationen i bispedømmet og demografiske ændringer, som betyder faldende antal medlemmer i nogle menigheder i provinsen.

Der er offentlig adgang til pastoralrådets møder. Ønsker man frokost, eftermiddagskaffe eller aftensmad den 20.-21. aftales dette direkte med Magleås på telefon 45 81 07 15.

LR

Pilgrimsvandringen 2014 (privatfoto).

Det sker i bispedømmet

Juni

Søndag 7.: Bispedømmets valfart til Vor Frue af Ømborgen. Kl. 11: Indledning og valfartsvandring fra Ømborgen. Kl. 12.30: Pause - tilbedelse - underholdning. Kl. 13-14: Mulighed for skriftemål i kirken. Kl. 13.30: Biskoppen møder årets 1. kommunikanter. Kl. 14.30: Højmesse ved biskop Kozon.

Fredag 12. kl. 18-19.30: "Åben Dør". Personlig forbøn og samtale. Ved pastor Lars Messerschmidt m.fl. Jesu Hjerte kirkes menighedssal, Stenosgade 4 B, Kbh V. www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk.

Lørdag 13. kl. 14: Møde i Ælnoth - katolsk historisk Forening for Danmark. Mødet vil markere 1.150-året for Sankt

Ansgar død og finder sted i Sankt Andreas Bibliotek, Gl. Kongevej 15, 1610 København V. Fhv. universitetslektor Tore Nyberg taler om Sankt Ansgar - historisk person og genstand for liturgisk kult. Desuden vil der blive berettet om nogle resultater fra de opsigtsvækkende udgravninger i Ribe de seneste år.

Torsdag 11. kl. 20-23: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade 27 C, Kbh. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkerummet. Aftenen slutter med en sakramental velsignelse ca. kl. 22.45.

Søndag 14.: Ekskursion til karmeliterklostret i Helsingør. Messe i Skt. Vincent

kirke kl. 10. Efter messen fælles frokost. Derefter besøg i det gamle karmeliterkloster. Kaare Rübner Jørgensen viser rundt og orienterer om ordenen i middelalderens Danmark og om klostret i Helsingør. Arrangementet slutter ca. kl. 16.30. Alle er velkomne. Pris inkl. frokost 160 kr. Tilmelding senest 7. juni til Jens N. Buch, tlf. 20 64 31 60 eller vierogsaakirken@gmail.com. Betaling til VEOKs konto reg.nr. 9860 konto 8929 70 1179.

Mandag 15. kl. 19-20: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, Kbh Ø.

Fredag 26. kl. 19-ca. 21: "Åben Dør". Personlig forbøn og samtale. Ved pastor Lars Messerschmidt m.fl. Jesu Hjerte

kirkes menighedssal, Stenosgade 4 B, Kbh V. www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk.

Første og sidste onsdag i måneden kl. 17.30-19.30: Hjælp til misbrugere og pårørende ved den katolske organisation Cenacolo. Rådgivningen finder sted i Bredgade 69 A, Kbh K. Tlf. 51 53 41 60.

Skt. Thomas Fællesskabet

Invitation til eukaristi, lovprisning og katekese. Sted: Oratoriet, Vor Frue kirke, Ryesgade 26, Aarhus C. Info: p. Herbert SJ, tlf. 87 30 70 42 eller 24 27 86 89, Jan Zieleskiewicz, tlf. 50 29 13 57, e-mail johny.zet@gmail.com.

Kirkeligt samarbejde på Folkemødet

Også i år er kirkelige organisationer, herunder Den katolske Kirke, repræsenteret på det folkepolitiske møde i Allinge.

BORNHOLM En række kirkelige organisationer og kirker fra forskellige kristne traditioner samarbejder om teltet 'Mellem himmel og jord' på Folkemødet på Bornholm den 11.-14. juni i år. I teltet bydes der på et spændende og varieret program for at vise omverdenen, hvad kristne kirker og organisationer

har at bidrage med til den politiske samfundsdebat. Det er ikke tilfældigt, at kirker og kirkelige organisationer engagerer sig i Folkemødet, der forventes at bringe omkring 100.000 mennesker til Bornholm.

"Kirken er en vigtig del af samfundet og har en vigtig stemme ind i verden.

Den katolske Kirke er et af de mange kirkesamfund, som deltager på Folkemødet på Bornholm. Det politiske folkemøde har vokseværk og i år forventes mere end 100.000 personer at lægge vejen forbi Allinge.

Vi kan bidrage med et vigtigt budskab om håb og nærvær i verden. Der hvor mennesket er, bør Kirken også være – derfor er det helt naturligt for os også at være til stede på Folkemødet", siger generalsekretær for Danske Kirkers Råd, Mads Christoffersen.

Arrangørerne – Baptistkirken, Bibelselskabet, Bornholmske Frikirker, Children's Mission, Danske Kirkers Råd, Dansk Missionsråd og Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling, Den katolske Kirke, FrikirkeNet, Kirkernes Integrationsstjeneste og UCB Media – har forberedt et program med 13 forskellige arrangementer, der på hver sin måde viser deltagerne på Folkemødet, hvad Kirken har at byde på.

Samarbejdet om 'Mellem himmel og jord' er økumenisk og rummer således mange forskellige kristne traditioner og menneskelige ståsteder. Selvom det i forberedelserne kan kræve, at der gives rum for diskussioner og forskelligheder, så har samarbejdet været med til at forme teltets program og anses af alle de medvirkende som en stor styrke.

"Lige så fælles vi er om at være Kirke og fælles i vores tilstedeværelse ved Folkemødet, ligeså mangfoldige er vi også. Og denne dobbelthed af fællesskab og mangfoldighed kommer også til udtryk i teltets aktiviteter", fortæller koordinator John Mester, der selv kommer fra Bornholmske Frikirker.

Politisk debat, etisk diskussion og rap Programmet i 'Mellem himmel og jord' byder på mange forskelligartede arrangementer. Torsdag den 11. juni belyses 'Religion og medierne' med en paneldebat om emnet efterfulgt

af 'Globaliseringens personligheder', hvor man kan møde fem personer fra den globale verden, nu bosiddende i Danmark, fortælle deres livshistorie.

Fredag den 12. juni indledes med en paneldebat om 'Religionsfrihed: Hvilken vej går udviklingen og hvad kan vi gøre?'. Herefter vil biskop Czeslaw Kozon, biskop Peter Skov-Jacobsen og generalsekretær Lone Møller-Hansen diskutere om der er grænser for, hvad Kirken skal blande sig i. Senere om fredagen drøftes om der er fremtid for klimaengagementet – et aktuelt spørgsmål i lyset af pave Frans' kommende encyklika om miljøet og klimaforandringerne – efterfulgt af et oplæg af Armeniens ambassadør i Danmark om 'Det glemte folkedrab'. Fredagens program slutter med en anderledes musikgudstjeneste med rap og rockmusik.

Lørdag den 13. juni indgår biskop Czeslaw Kozon i det panel, som diskuterer emnet 'Aktiv dødsbistand – en vildvej eller en værdig udvej?'. Senere diskuteres trossamfundenes vilkår i Danmark og om kristne asylansøgere – en truet race i Danmark.

Traditionen tro slutter kirkernes engagement på Folkemødet af med en fælles økumenisk gudstjeneste i Allinge Kirke søndag den 14. juni.

Et andet katolsk islæt på Folkemødet er Mobilkirken anført af diakon Kaare Nielsen med flere, som for andet år i træk deltager på det politiske folkemøde i Allinge.

Se programmet for kirketeltet på www.himmel-og-jord.dk.

NM

Katolsk samfundsdebattør og ildsjæl hædres

Erling Tiedemann modtager Ældrerådets Hæderspris 2015.

HÆDER Samfundsdebattør, tidligere formand for Det etiske Råd og forhenværende amtsborgmester Erling Tiedemann, er dette års modtager af Ældrerådets Hæderspris. Prisoverrækkelsen fandt sted under Danske Ældreråds repræsentantskabsmøde på Hotel Nyborg Strand den 11. maj.

"Erling Tiedemann synliggør på den nationale og lokale scene, at ældre borgere har ressourcer og kan bidrage til

lokalsamfundet og til yngre generationer. En holdning han ikke blot udtrykker, men også efterlever. Som 83-årig er Erling Tiedemann aktiv samfundsdebattør og arbejder som ansvarshavende redaktør på den dansk-katolske podcast katpod.dk. Han formår at følge med tiden og ser digitale fremskridt som nye muligheder for sit virke", hedder det i pressemeddelelsen.

"Erling Tiedemann modtager prisen

som anerkendelse for sin mangeårige, uegennyttige indsats i utallige sammenhænge. Hans indsats strækker sig fra politik, skoleledelse, teologi, etik, til medicinsk prioritering. Han har også igennem årene siddet i væsentlige råd og udvalg.

Erling Tiedemann udviser et stort engagement og har altid holdt den etiske fane højt".

Bent Aa. Rasmussen, formand for Danske Ældreråd, siger: "Erling Tiedemann har påvirket ældrerådene til at medtænke etikken i de politiske spørgsmål".

En stolt Erling Tiedemann blev hyldet med stående applaus. Han takkede for prisen og sagde: "Det har glædet mig, at dem der nominerede mig nævnte min optagethed af etik. Etik handler blot om det gode liv, hvordan man bevarer det uden at sætte det hele over styr".

NM

Farvel til Lisbeth Rønne

KO tager afsked med sin sekretær.

PERSONALIA Bispekontoret tog ved en reception onsdag den 13. maj afsked med Lisbeth Rønne. Lisbeth har trofast tjent KO gennem 14 år under fire redaktører.

Med uopslidelig tålmodighed har hun holdt styr på arbejdsgangene omkring hundreder af KO's numre, hun har nurset annoncørerne og har med sin venlige telefonstemme guidet læserne videre.

I forbindelse med omfattende besparelser i bispedømmet sidste år blev Lisbeth Rønnes stilling nedlagt.

Hun blev derfor afskediget samtidig

med KO's webmaster Margrethe Stenby, som fratrådte efter nytår.

Ved afskeden overrakte informationschef Niels Messerschmidt medarbejdernes afskedsgave - et kontant tilskud til en kommende rejse til USA, og biskop Czeslaw takkede i en tale Lisbeth for en trofast og engageret indsats gennem mange år.

Vi vil savne Lisbeth meget på kontoret og ønsker hende alt det bedste i forbindelse med hendes nye pensionisttilværelse. LR

Informationschef Niels Messerschmidt overrækker personalets afskedsgave til en rørt Lisbeth Rønne. Foto: Lisbeth Rütz.

LITTERATUR Den, som har hørt om bestsellerforfatteren Anne Rice eller måske har læst noget af hende, vil sikkert undre sig over, hvad hun har at gøre i en serie om kristne forfattere. Hun er nemlig bedst kendt for sin vampyrserie, som ligger langt fra alt, der har med kristendom at gøre og hvor man tages ind i mørkets rige.

Fra katolsk barndom til ateistisk ungdom

Anne Rice voksede op i et katolsk hjem, gik på katolsk skole og havde katolske venner. Hele hendes tidlige verden var gennemsyret af en katolsk praksis og tro.

I sin selvbiografi "Called out of Darkness" ("Kaldet ud af mørket") fortæller hun, hvordan troen på Jesu nærvær i sakramentet var ligeså virkelig for hende, som de biler, hun kunne høre køre på vejen udenfor kirken. Men efter grundskolen fik hun flere og flere venner, som ikke havde den samme baggrund som hende, og deres syn på livet, på Den katolske Kirke og på tro i det hele taget kom til mere og mere at farve hendes tankegang. Med tiden gik hun fra at være en barnlig og tillidsfuld troende til en kirkefjendtlig ateist, der så Kirken som anti-intellektuel, antividenskabelig, ja anti-næsten hvad som helst. Som voksen begynder hun at skrive bøger og bliver efterhånden en uhyre populær og rig forfatter. Hendes bøger er centreret om mørkets kræfter, men som hun senere skriver, kan man i dem læse hendes eget indres kamp mellem det onde og det gode.

Ikke glemt af Gud

Men midt i Anne Rices ateistiske liv begynder Gud at opsøge hende. Med udgangspunkt i det, hun beskæftiger sig med som forfatter, bliver det sværere og sværere for hende at fastholde sin ateisme. Hun skriver således: "Jo mere jeg læste af historien, jo mere rystet blev min ateisme. Historien såvel som verden talte til mig om Gud. De store personligheder i historien talte til mig om Gud. Især jødernes overlevelse, som jeg studerede grundigt i forbindelse med romanerne "Servant of the Bones" og "Pandora" og "Blood and Gold" talte til mig om Gud. [...] Jeg så noget i jødernes overlevelse, for hvilket der ikke var nogen sociologisk eller økonomisk forklaring overhovedet. [...]"

Hvis bare en "ting" i mine studier ledte mig tilbage til Kristus, var det Hans folk, jøderne". Hun fortsætter: "Ateismens verden brast sammen for mig, ligesom den katolske tros verden engang var brast sammen for mig. Jeg mistede min tro på den ikke-eksisterende Gud", "Jeg var hemmelig "besat" af Jesus Kristus, men jeg fortalte ingen om det, heller ikke mig selv". Men samtidig oplevede hun en indre kamp. Hendes billede af Kirken som reaktionær og fordømmende hang fast, og hun vidste ikke, hvad hun skulle gøre af sine kvaler f.eks. vedrørende Kirkens syn på homoseksualitet. Hun havde mistet en datter, da denne stadig var et barn og hendes eneste levende barn var åbenlyst homoseksuel.

Tilbage til troen og Kirken

Jesu afgørende redskab til at gennem-bryde Anne Rices modstand er kærligheden. I mødet med en statuette af Jesus på korset, der med sin venstre hånd rækker ned mod Frans af Assisi, åbner hun sig for Guds kærlighed: "Dette er et billede

Som kaldte os ud af mørket til sit underfulde lys

Anne Rice – fra vampyrer til Jesus Kristus.

Tekst: Kirsten Krog

på Jesu Kristi kærlighed, som venter på mig. Dette er inkarnationens mysterium.

Dette er Herren, der skaber en bro over afgrunden mellem Gud og mennesket. Dette er Herren, der midt i hans ubeskrivelige lidelse rækker ud efter ... mig". Det bliver Jesu kærlighed, der sejrer i kampen mellem moderkærligheden og den gryende tro. Anne Rice beskriver sin overgivelse i Jesu kærlige arme på følgende måde: "I overgivelsens øjeblik gav jeg slip på alle de teologiske og sociale spørgsmål, som have holdt mig borte fra Ham i adskillige år. Jeg gav simpelthen slip. Jeg havde den grundlæggende og ordløse følelse af, at hvis Han vidste alle ting, behøvede jeg ikke at vide alt, og at jeg i bestræbelsen på at forstå alt, havde [...] mistet selve pointen. [...] Jeg behøvede ikke at vide, hvordan mine homoseksuelle venner skulle finde frelsens vej, eller hvordan mine hårdtarbejdende sekulariserede humanistiske venner skulle eller ville modtage Hans nådes frelsende kraft. Jeg behøvede ikke at vide, hvorfor gode mennesker led kvaler og døde i smerte. Han ved det, og det var Hans viden, der overvældede mig, Hans viden, der blev fuldstændig virkelig for mig. [...] Hvorfor skulle jeg forblive adskilt fra Ham, blot fordi jeg ikke kunne begribe det? Han kunne begribe det. Selvfølgelig!"

Det var kærlighed, der førte mig til denne indsigt, kærlighed der førte mig

ind i fuldstændig tillid til Ham, tilliden til, at den Gud der skabte os, aldrig kunne forkaste os – at det, som ser ud som meningsløshed i vores verden, er grænsen for vores forståelse, men aldrig en grænse for Ham. [...] Hvordan kan jeg beskrive virkeligheden af Hans guddommelige sikkerhedsnet, igennem hvilket intet ved et uheld falder igennem"

Kristne bøger

Efter denne overgivelse til kærligheden, begynder Anne Rice at overveje, hvordan hun bedst kan tjene Gud. Som barn ønskede hun en overgang at indtræde i et karmeliterkloster og naturligt nok dukker denne tanke op igen. Hun forstår imidlertid, at det ikke er hendes vej. Samtidig må hun indse, at hun ikke kan fortsætte sine vampyrfortællinger. Men en dag forstår hun, hvad hendes kald er: "Skriv for Gud. Skriv for Ham. Skriv kun for Ham". Efter nogen kamp indvier hun sit fortsatte forfatterskab til Gud uden at vide, hvad det vil komme til at betyde for hende, der er blevet kendt og elsket for en hel anden form for romanskriveri, end hun nu begiver sig ud i.

I første omgang kaster Anne Rice sig over romaner om Jesu liv. Den første, "Jesus – hjemkomsten fra Egypten" er en beretning om Jesu liv som barn, mens den anden, "Jesus – vejen til Kanaan" handler om hans liv som voksen. Begge romaner

findes på dansk og kan være en anden måde at nærme sig evangelierne på, end gennem bibellæsning og prædikener.

Efter bøgerne om Jesus vender Anne Rice tilbage til et univers, som mere ligner hendes kendte overnaturlige univers, men nu med sandheden og godheden som fortegn. Med serien "Songs of the Seraphim", som omfatter romanerne "Angel Time" og "Of Love and Evil" skriver hun nu igen om kampen mellem det onde og det gode, men nu med Kristus som den, der skiller det sande fra det falske.

En trist retning

Her ville det være rart at stoppe portrættet af en forfatter med et klart og gribende vidnesbyrd om Kristus; men i 2010 kunne man pludselig læse følgende på Anne Rices hjemmeside: "I dag holder jeg op med at være kristen. Jeg er færdig."

Jeg bliver ved med at være overgivet til Kristus som altid, men ikke med at være "kristen" eller være en del af "kristenheden". Det er simpelthen umuligt for mig at "høre til" denne trættekære, fjendtlige og med rette upopulære gruppe. I ti år har jeg forsøgt. Jeg har lidt nederlag. Jeg er en outsider. Min samvittighed tillader mig intet andet". Hvad der afstedkom denne ændring, kan være svært at forstå, men meget tyder på, at det primært har været hendes oplevelse af kristnes udelukkelse af hendes homoseksuelle søn, der til sidst er blevet for meget for hende. Dagen efter uddyber hun sin skelnen mellem det at være kristen og det at tro på Kristus med følgende ord: "Min tro på Kristus er central i mit liv. Min omvendelse fra en pessimistisk ateist fortabt i en verden, jeg ikke forstod, til en optimistisk troende i en verden skabt og opretholdt af en kærlig Gud, er afgørende for mig. Men at følge Kristus betyder ikke at følge Hans efterfølgere. Kristus er uendelig meget vigtigere end kristendommen og vil altid være det, lige meget hvad kristendommen er, har været og vil blive". At vi skal følge Kristus, ikke Hans efterfølgere, har hun jo i udgangspunktet ret i, men vi er ikke indpodet i Kristus, som en luftig abstrakt tanke, men som en konkret og håndfast indpodning på hans legeme, som er Kirken. Man kan med andre ord ikke skille Kristus fra Hans legeme, og når man forsøger, går det galt. Dette ses da også i Anne Rices udvikling fra 2010 til i dag, hvor hun er tilbage til at skrive de vampyrhistorier, hun som kristne erkendte, hun ikke at kunne fortsætte med.

Hvorfor læse Anne Rice?

På den baggrund kan man spørge, om det så er værd at læse Anne Rice? Ja! Hendes selvbiografi "Called out of Darkness", som desværre ikke er oversat til dansk, er noget af det smukkeste, jeg har læst. Den beskriver ærligt hendes vej tilbage til troen, men også hendes kampe, som man nu i bakspejlet kan forklare hendes ændrede kurs ud fra. Også de bøger, hun har skrevet som troende og viet til Kristus er værd at læse, og så kan man jo parallelt med sin læsning, spørge sig selv, hvad i ens liv, man ærligt må se i øjnene og gå til Gud med, for at ikke ens ellers oprigtige tro skal lide skibbrud, eller man kan spørge sig selv, om noget i ens eget liv kan skygge for andres syn for Kristus, om man med sin trættekærlighed og fordømmende holdning kan holde nogle borte fra Kristus.

Anne Rice. Foto: Wikipedia.

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Tirsdag og torsdag 10-12 og 13-16.45
Onsdag og fredag 10-12 og 13-16 bibliotek@katolsk.dk
Mandag lukket. Tlf: 33 55 60 90

ØMVALFART

Søndag den 7. juni 2015

“Vi beder dig, som ikke
dømmer efter fortjeneste,
men rigeligt skænker
tilgivelse”
(jf. Den romerske nadverben)

PROGRAM

- Kl. 11.00
Indledning og valfartsvandring fra Ømborgen.
- Kl. 12.30
Pause – Tilbedelse – Underholdning.
- Kl. 13.00 – 14.00:
Mulighed for skriftemål i kirken
- Kl. 13.30:
Biskoppen møder årets 1. kommunikanter.
- Kl. 14.30:
Højmesse ved biskop Kozon.

Katolsk Lejrcenter
Lindholmevej 11-13, Emborg
4640 By
www.omborgen.dk

Vanløse Begravelsesforretning

Jyllingevej 8 · 2720 Vanløse

Deres lokale bedemand siden 1940...

Steen Jørgensen

Mariette Jørgensen

38 71 75 01

Ring og aftal et møde enten
i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften,
weekend og helligdage.

www.v-lm.dk

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre,
et ord fra Jesus og en velsignelse
så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

VI VII VIII IX X XI XII I II

KØBENHAVNS
URMAGER VÆRKSTED

MARTIN ELSIG LAURSEN

tilbyder reparation af alle slags ure:
Standure, vægure, lommeure eller armbåndsure
på vores eget værksted

Ved større ure henter og bringer vi.
Skift af batteri og rem, mens De venter

Lange-Müllers Gade 15. kld. 2100 København Ø
Tlf. 22 83 01 08
www.urmagerværkstedet.dk

Informationschef: Niels Messerschmidt
(ansvarshavende)

Redaktør: Lisbeth Rütz

Layout: Carsten Meyer-Jensen

Annoncer og abonnement:
redaktion@katolskorientering.dk

Medarbejdere i dette nr.: Jakob Egeris Thorsen, sr. Rut
Schmidt O.S.B., Jorge Simon Izquierdo Diaz, Malene
Fenger Grøndahl. Ulla Elmquist.

Redaktion og annoncer:

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15,
1610 København V, tlf.: 3355 6040
kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.
E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042

Abonnementspris 510 kr. helårligt. Alle katolske
husstande kan få bladet tilsendt gratis.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK
1610 København V

Tryk Greentech Rotaprint - Distribueret oplag 11.022
ISSN 0902-297X

Hjælp med at sikre Kirkens beståen - også når du er borte

Du kan støtte Kirken ved at betænke
den i dit testamente.

Arv til Kirken er fritaget for alle afgifter og går derfor
ubeskåret til Kirkens arbejde.

Læs mere på www.katolsk.dk eller ring til:

Katolsk Bispekontor

Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 80

IPSICC

International Psychotherapeutic
School in Christian Culture

**Fokus på seksuelle, emotionelle, fysiske og åndelige
overgrebsproblematikker**

IPSICC - den certificerede psykoteraeutiske
uddannelse -baseret på et kristent menneskesyn
starter nyt hold i Kolding d. 1.-8. august 2015.

Uddannelsen foregår på engelsk, den tages over 4 år
og er opdelt i 11 moduler. Den er tilrettelagt, så man
samtidig kan passe et fuldtidsarbejde.
Se nærmere på www.ipsicc.org for yderligere
information og tilmelding.

Eventuelle spørgsmål til:

International leder for IPSICC: Vibeke Møller, læge og
psykoteraeut MPF: vibeke@ipsicc.org
Telefon:+45 29891431

Biskoppens kalender

Juli

Torsdag 2. kl. 18.30: Messe Red. Mater
Lørdag 4. kl. 17.00: Messe Domkirken
Søndag 5. kl. 9.30: Messe Sakramentskirken kl.
11.00 Messe Domkirken
Søndag 12. kl. 11.00: Messe Domkirken
Torsdag 16. kl. 10.30: Messe Karmel
Lørdag 18. kl. 17.00: Messe Domkirken
Søndag 19. kl. 11.00: Messe Domkirken
Søndag 26. kl. 11.00: Messe Jesu Hjerter Kirke

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29

Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hjælp der gavner

www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom

- en katolsk bedemand

T 39 29 60 08

Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

- Arv og Testamenter
- Ægtepagter
- Familiesager
- Dødsboer
- Køb af ejendom i Danmark og udlandet.

Advokat Sandra Moll

Telefon: 31 35 35 60

Fax: 31 73 25 84

E-mail: sandra@moll.dk

Else og Jørgen Jørgensens Fond

Til fordel for ensomme, syge eller gamle medlemmer af
det romersk-katolske trossamfund i Danmark uddeles
legater fra Else og Jørgen Jørgensens Fond.

Ansøgninger indeholdende navn, bopæl, alder samt
kopi af årsopgørelse for 2014 skal være legatbestyrelsen
i hænde senest 1. september 2015.

Ansøgningen stiles til:

Katolsk Bispekontor
Att. Jacob Messerschmidt
Gammel Kongevej 15 A
1610 København V

Møde i ÆLNOTH

- katolsk historisk Forening for Danmark

Mødet vil markere 1150-året for Sankt Ansgar død og finder
sted lørdag den 13. juni 2015 kl. 14.00 i Sankt Andreas
Bibliotek, Gl. Kongevej 15, 1610 København V.

Fhv. universitetslektor Tore Nyberg holder foredrag: Sankt
Ansgar – historisk person og genstand for liturgisk kult.
Desuden vil der blive berettet om nogle resultater fra de
opsigtsvækkende udgravninger i Ribe de seneste år.

Bestyrelsen

Mændenes retræte på Dalum 2015

10. til 14 august hos Sankt Hedvig Søstrene

Retræteleder Pater Paul Marx, O.M.I.

Pris 1.200 kr.

Tilmelding: Jaime Morales 31 44 31 10 eller jaime@mail.dk

Dalum Kloster Dalumvej 105 5250 Odense SV

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 9, som udkommer
fredag den 26. juni skal være redaktionen i hænde senest
mandag den 8. juni Indlæg til Katolsk Orientering nr. 10,
som udkommer **fredag den 14. august** skal være redaktionen
i hænde senest **mandag den 27. juli**.

Miljø og retfærdighed hører sammen

Sveriges tidligere miljøminister reflekterer over pave Frans' kommende encyklika.

Tekst: Andreas Carlgren

SKABERVÆRKET "Menneskeheden er indtrådt i en ny epoke. Vore teknologiske fremskridt har ført os til en skillevej". Så dramatisk beskrives klodens nuværende tilstand af nogle af verdens førende og kendteste forskere, der deltog for ca. et år siden på en konference arrangeret af Det pavelige videnskabernes Akademi. Deres konklusioner er nu sammenfattet i en appel, der beskriver hvordan "vi har forandret vort naturlige miljø så meget, at forskerne kalder vores epoke for 'antropocen', fordi menneskets adfærd har en afgørende indvirkning på hele

planetten". De konkluderede, at "hvis denne udvikling fortsætter vil vi i dette århundrede opleve klimaforandringer og ødelæggelse af økosystemer uden fortilfælde, som vil ramme os alle på en alvorlig måde".

Det alarmerende budskab har mange hørt før. Det nye er, at forskerne ikke kun peger på miljøteknik, økonomiske værktøjer og grøn vækst. "Den måske største udfordring er de menneskelige værdier", siger de: "Ulighed, global uretfærdighed og korruption undergraver vore etiske værdier, personens værdighed

og menneskerettighederne. Vi har brug for at ændre vores attitude og bekæmpe globaliseringen af ligeGYldigheden med dens "brug og smid væk"-kultur og afgudsdyrkelsen af penge. Vi er særligt forpligtet overfor de fattige; at styrke familierne og fællesskaberne, og prioritere og beskytte skabelsen som menneskeheden's vigtigste ansvar for de kommende generationer. Vi har den innovative og tekniske formåen til at være gode forvaltere af Skaberværket".

Forskerne henviser til Benedikt XVI, der har talt om at der "udover naturens økologi findes hvad man kan kalde menneskets økologi, hvilket fordrer en social økologi" (Budskab til Verdensfredsdagen 2007). Andetsteds siger han: "Nedbrydningen af naturen hænger nemlig snævert sammen med kulturen, som former det menneskelige samliv. Bliver 'humanøkologien' respekteret i samfundet, gavner det også miljøøkologien" (Caritas in Veritate).

De førnævnte forskere formulerer det således: "En sund humanøkologi i form af etiske dyder bidrager til bæredygtighed og et miljø i balance. Vi har i dag brug for en relation af gensidig nytte: økonomien må gennemsyres af sande værdier, og respekten for Skaberværket fremmer menneskets værdighed og velfærd".

Det videnskabelige møde og deres appel sker forud for offentliggørelsen af pave Frans' encyklika om miljøet og fattigdomsbekæmpelse.

Den ghanesiske kardinal Peter Turkson, formand for Det pavelige råd for Retfærdighed og Fred, er måske den person (udover paven) der bedst kender indholdet af encyklikaen, idet han har haft til opgave at forberede den. I marts talte han på Sct. Patricks universitet i Maynooth, Irland, om emnet 'Ægte økologi og håbets horisont: Omsorg for de fattige og for skabelsen i pave Frans' undervisning'.

Fortsættes nedenunder ►

Adresselabel, flytning	Til Post Danmarks strekcode
------------------------	-----------------------------

MASKINEL MAGASINPOST
 42512
 Afsender: Katolsk Orientering
 Katolsk Orientering · nr. 8
 5. juni 2015 · 41. årgang

PP
 DANMARK

Ikke uventet vakte foredraget stor opmærksomhed, blevet citeret og gav anledning til nye spekulationer over hele verden. Turkson sammenfattede det således: "Pave Frans taler for en ægte økologi som nøglen til at løse de indbyrdes forbundne spørgsmål om menneskets økologi, udvikling og miljøet".

Dette og indholdet af hans foredrag kan også ses som et markant svar på forskernes appel.

Det første princip er "det ægte og altomfattende kald til at være beskytter". Det drejer sig om at beskytte og værne om skabelsen og mennesket, betonede Turkson. Begge aspekter er indbyrdes afhængige og bidrager sammen til en ægte og bæredygtig menneskelig udvikling.

Turkson understregede at en ægte økologi "ikke handler om at gøre Kirken grønnere. Alligevel ligger det andet princip tæt på hvad sekulære miljøaktivister hævder: 'Drevet af de videnskabelige beviser på klimaforandringerne', sagde Turkson, "er vi kaldede til at værne om det menneskelige og respektere naturens grundlæggende måde at fungere på som dyder i deres egen ret".

Det er blevet rapporteret, at Vatikanet netop af hensyn til den videnskabelige troværdighed har arbejdet meget nøje med at gennemgå de videnskabelige holdninger i klimaspørgsmålet og andre miljøspørgsmål.

Turkson stillede sig helt bag den videnskabelige linje sammenfattet i FN klimapanel's rapport fra 2014. Han talte om "den overbevisende enighed blandt klimapanelets mere end 800 forskere".

Og han sammenfattede: "Det er en pligt for den kristne at værne om Guds fortsatte skabelse, uanset grundene til klimaforandringerne. At værne om

skabelsen og at udvikle og leve en ægte økologi er en grundlæggende kristen pligt, som danner grundlag for udvikling og fred i verden". Han citerede også pave Frans, der i en prædiken fornylig sagde: "En kristen, som ikke værner om skabelsen, ikke får den til at blomstre, er en kristen, der ikke bryder sig om Guds værk – det værk født af Guds kærlighed til os".

Med hensyn til klimaspørgsmålet viser paven et stadig større engagement og udtaler sig oftere om emnet; almindeligvis med stor gennemslagskraft, men også med dyb alvor og bekymring. Med udtalelser fremsat af kardinal Turkson og andre af Vatikanets repræsentanter på det seneste, er det indlysende at paven anser miljøspørgsmål, fattigdom og klimaet som de vigtigste spørgsmål i det indeværende år. Turkson pegede på FNs konference for finansiering af udviklingsarbejde i Addis Abeba i juni, FNs generalforsamling i september, hvor paven skal tale og verden enes om globale mål for en bæredygtig udvikling, og FNs klimatopmøde i Paris i december.

Den amerikanske opinions interesse for klimaspørgsmålet har hidtil været ret lunken eller endda skeptisk, men et holdningsskifte synes at være på vej. Forventningerne til pavens kommende USA-besøg er store. Der spekuleres om hans popularitet vil kunne overbevise den amerikanske opinion om at indtage et stærkt politisk standpunkt i klimaspørgsmålet.

Kardinal Turkson nedtonede dog det politiske aspekt i sin tale. I stedet fremhævede han teologien, og han mente at retfærdighed i denne sammenhæng især handler om relationer. Han beskrev "den treleddede relation, som vi alle

indgår i og som er afgørende for selve livet", nemlig "vores forhold til Skaberen, til medmennesket og det naturlige miljø, vi lever i". Han sammenfattede: "Et retfærdigt menneske har fællesskab med Gud, sine medmennesker og med jorden, og på den måde skaber han også fred!".

Når Frans siger, at vi ikke kan redde miljøet uden også at adressere de dybe uligheder i fordelingen af jordens ressourcer, når han siger at denne økonomi er "en økonomi, der dræber", så mente Turkson, at paven "ikke fremsatte politiske kommentarer, men blot opremser gamle bibelske sandheder". Og Turkson fortsatte: "At være beskytter af Skaberværket, de fattige og alle menneskes værdighed, er en nødvendig forudsætning for at være kristen og være fuldt menneskelig".

Det tredje princip handler om et moralsk holdningsskifte og en hjertets forandring. Turkson mente, at "bindende forskrifter, retningslinjer og mål er nødvendige værktøjer for at bekæmpe fattigdom og klimaforandringerne", men han henviste samtidig til den hellige Frans af Assisi, som pave Frans har hentet sig navn fra.

"En praktisk, bæredygtig og ægte tilgang til økologien må bygge på mere end bare videnskab, materie og økonomi, på mere end bare love og politik. Når den hellige Frans kiggede mod himlen, når han studerede de vidunderlige og smukke dyr, betragtede han ikke dem med videnskabens formler eller økonomiens utilitaristiske blik. Han udviste ærefrygt, undren og broderskab. Han sang om 'broder Sol' og 'søster Måne'".

Alle, der har fulgt pave Frans tæt, har kunnet mærke hvordan dialog og "mødets kultur" gennemsyrer hans undervisning.

I det fjerde princip tilpasses begrebet "mødet" til målet at opnå økologisk omvendelse. "I centrum for denne sande økologi står en opfordring til dialog og fornyet solidaritet, en hjertets forandring, hvor det gode i mennesket – og ikke jagten på profit – er den afgørende værdi som styrer vor stræben efter det globale, det universelle fælles gode".

Selv om pave Frans ofte er blevet beskrevet som spontan og uforudsigelig, viser Turksons tale netop hvor konsekvent dette hovedtema har gennemsyret Frans' pontifikat. Frøene til hans encyklika om "en lødig økologi" fandtes allerede i hans første prædiken som pave: Omsorgen for de fattige og Skaberværket, og "håbets horisont".

I en af sine første taler forklarede Frans hvorfor han havde valgt sit navn. Han fortalte at den brasilianske kardinal Claudio Hummes "omfavnedes og kyssede mig og sagde: 'Glem ikke de fattige', og jeg tænkte umiddelbart på den hellige Frans. Frans var en fredens mand, fattig, en mand som elskede og værnede om skabelsen".

Nu er den første encyklika om økologien på trapperne, udarbejdet af en ledende kreds af personer fra lande, der normalt anses for at befinde sig i udkanten af Vatikanets mest magtfulde kredse – lande som Ghana, Brasilien og Argentina. Fra lande, hvor omsorgen for de fattige og skabelsen hænger naturligt sammen. Og et katolsk syn på en ægte økologi er snart på vej til at blive udbredt over verden gennem den globale Kirke.

Artiklen har været bragt i Signum nr. 3, 2015 og bringes her med redaktionens tilladelse.

Katolsk Orientering

Disput mellem kardinal og medlem af overgrebskommission

Kardinalen kritiseres for sin håndtering af overgrebsager som ærkebiskop af Sydney.

Tekst: Niels Messerschmidt

SAMMENSTØD Kardinal George Pell, præfekt for Vatikanets økonomiske sekretariat, er kommet i søgelyset, efter at et fremtrædende medlem af Vatikanets overgrebskommission har kritiseret hans håndtering af overgrebsager, mens han var ærkebiskop af Sydney.

I programmet *60 Minutes* på den australske tv-kanal *Channel Nine* anklagede Peter Saunders, der selv har været misbrugt af en pædofil præst og i dag er medlem af Vatikanets kommission til beskyttelse af mindreårige, kardinal Pell for at have udvist ligegyldighed overfor ofrene for en pædofil præst i Australien. Saunders gik så vidt som til at kalde Pells holdning for "nærmest sociopatisk" og han opfordrede pave Frans til at skride ind og afsætte kardinalen.

Kardinal Pells talsmand sagde efterfølgende i en pressemeddelelse, at "de falske og vildledende påstande, som er fremsat mod Hans Eminence, er skandaløse".

"Som ærkebiskop har kardinal Pell fra begyndelsen indtaget en markant holdning mod seksuelle overgreb på børn og har indført foranstaltninger, som gør det muligt at fremføre anmeldelser og undersøge dem uafhængigt".

"Kardinal Pell har aldrig mødt hr. Saunders, der synes at have dannet sine stærke meninger uden nogensinde at have talt med Hans Eminence", sagde talsmanden og tilføjede:

"I lyset af alt det tilgængelige materiale, herunder en erklæring afgivet af kardinalen under ed, er der ingen undskyldning for at videregive ukorrekt og injurierende materiale. Under disse omstændigheder har kardinalen ikke andet valg end at rådføre sig med sine advokater".

Skal vidne foran kommission

Disputten fik Vatikanets talsmand, pater Federico Lombardi, til den 3. juli at udsende en erklæring, hvori det understreges, at Peter Saunders kun udtaler sig på egne vegne og ikke på vegne af overgrebskommissionens 17 medlemmer. "Den pavelige kommission til beskyttelse af mindreårige [...] har ingen kompetence til at udtale sig om enkeltsager eller forespørgsler", hedder det.

Peter Saunders, der står i spidsen for foreningen National Association for People Abused in Childhood (NAPAC), har udtalt til avisen *The Guardian Australia*, at "vores Kirke har historisk brugt millioner på at forsvare pædofile" og til avisen *Sunday Visitor* oplyste han, at han udtalte sig efter at være blevet kontaktet af ofre for præsters overgreb i Australien. "Jeg får dagligt henvendelse fra folk, der siger: 'Du er medlem af kommissionen. Kan du ikke tale om det?'"

Samtidig meddelte Den kongelige

australske Kommission til undersøgelse af institutionelle seksuelle overgreb begået mod børn, at den vil indkalde kardinal Pell til at vidne ved en høring i den australske delstat Victoria. Kardinal Pell har meddelt, at han er villig til at tage til Australien for at vidne. Han har tidligere to gange vidnet foran kommissionen via videoopkobling fra Vatikanet.

Dette forhold blev også omtalt i Vatikanets erklæring: "Med hensyn til Den kongelige australske Kommission til undersøgelse af institutionelle seksuelle overgreb begået mod børn vil alle relevante spørgsmål blive behandlet af Det australske Råd for sandhed, retfærdighed og forsoning, som koordinerer den lokale Kirkes svar på den kongelige kommissions konklusioner".

Vatikanets erklæring slutter med at sige, at Vatikanets overgrebskommission "fortsat er dedikeret til den mission, som er skitseret i de nyligt godkendte og foreløbige statutter, nemlig at hjælpe Kirken overalt i verden med at beskytte mindreårige og sikre overgrebsofrenes interesse som det altoverskyggende mål. Til det formål finder kommissionen det vigtigt, at de, der har magtpositioner i Kirken reagerer hurtigt, transparent og med den klare hensigt at opnå retfærdighed".

Peter Saunders, medlem af Vatikanets overgrebskommission, anklager kardinal George Pell for at udvise ligegyldighed overfor overgrebsofre, dengang han var ærkebiskop af Sydney. Foto: Religious News Service & ABC News.

Folkemødet

Stor interesse for Mobilkirken på Folkemødet. Læs mere side 3

Langeland

90-års dag for Sankt Bendts Kapel. Læs mere side 4

Flygtninge

Unge katolikker i Aarhus gør en indsats for flygtninge. Læs mere side 5

Kunst og tro

Nis Schmidt – en katolsk kunstner.

Læs mere side 6

“Hvor er det godt og herligt, når brødre sidder sammen!”

Mange katolikker mødtes i Øm og på Åsebakken.

VALFARTER Mange katolikker valgte atter i år at bruge en søndag på at være sammen med andre katolikker på Åsebakken og Øm. Biskop Czeslaw tog på valfarterne udgangspunkt i den kirkelige fest, der blev fejret på valfartsdagen.

"Vi fejrer i dag kulminationen af vor gudserkendelse", sagde biskop Czeslaw på Åsebakkevalfarten den 30. maj til festen for Den hellige Treenighed.

"Gud er ikke blevet treenig, fordi de tre personer har manifesteret sig på en særlig måde. Når vi står over for Treenigheden,

så møder vi Gud sådan, som han altid har været fra evighed af: Den evige Fader, Sønnen, som er født af Faderen forud for alle tider, og Ånden, som ligeså meget forud for alle tider udgår fra dem begge.

Selv om Gud altid har været treenig, var det ikke noget menneskene opdagede som indlysende lige med det samme.

Det er hans Søn, som har formidlet os denne indsigt. Han kom for på en meget håndgribelig måde at vise os Guds kærlighed og omsorg, men også for derigennem at lade os erfare Guds

dybder, som Treenighedens væsen mere end noget andet er udtryk for. At møde Gud i hans Treenighed er det ultimative formål med vort *Fortsættes side 7* ▶

Omkring 1.100 mennesker var kommet fra hele Jylland og Fyn for at deltage i valfarten til Øm.

Foto: Ole C. P. Sorensen.

KO mener

Et spørgsmål om liv eller død

Omsorgen for skaberværket har ikke fyldt meget i kristen tænkning gennem 2.000 år og fandt først sent vej til katolsk sociallære. Selv om jorden former vort livsgrundlag og også er det sted, hvor mange drages mod Gud gennem skaberværkets skønhed og vidundere, tager vi ofte det naturlige miljø for givet.

Pave Frans berører dette i sin miljøencyklika, der netop er udkommet. Heri belyses spørgsmålene om "en integreret økologi", om hensynet til mennesket og jorden, og hvordan miljøødelæggelser og klimaforandringerne især rammer de fattige og mest udsatte. Dermed bliver social og økonomisk retfærdighed samt omsorgen for skaberværket vigtige temaer for de nuværende og kommende generationer.

Laudato Si i er den første encyklika til at anskue de økologiske problemer i lyset af menneskelig aktivitet. Som hyrde understreger Frans vor moralske pligt til at drage omsorg for næsten og skabelsen. I sin første prædiken som pave sagde han: "Jeg beder alle ledere i det økonomiske, politiske og sociale liv, og alle mennesker af god vilje: lad os være skabelsens 'beskyttere' og beskytte den plan, Gud har indskrevet i naturen, beskytte hinanden og miljøet". Og under sit besøg på Filippinerne appellerede Frans til de unge om "at vise hensyn til miljøet", at "være ansvarlige borgere" og "gøre jorden til en smuk have for menneskets familie, for når vi ødelægger vore skove, udpiner jorden og forurener vore have, forråder vi dette ædle kald".

I sit budskab til Verdensfredsdagen i 2014 bekymrede Frans sig om de børn, der sulter, mens mad går til spildevestens "smid-væk-kultur". Og de fremtidige generationer, der bliver ofre for mennesker som undlod at bevare, respektere og betragte naturen som "en nådegave [...] til gavn for vore brødre og søstre, også de fremtidige generationer". Laudato Si identificerer og belyser især miljøtruslerne mod fattige og udsatte samfund, og Frans kommer med en moralsk opfordring til verdensledere – på det personlige og det internationale plan. Hans vision er, at Kirken kan yde et afgørende bidrag i kampen for at afbøde klimaforandringerne.

Vil Laudato Si forandre noget? Dette kritiske øjeblik i verdens historie kalder på en åndelighed og etik, som kan udruste os til at være skaberværkets beskyttere. At ignorere dette perspektiv vil sætte Kirken og de troende ud på et fatalt sidespor, mens det store drama udspiller sig ude i den store verden. Ved at lytte til jorden begiver vi os som Kirke ud på en stor åndelig, intellektuel og moralsk rejse.

Frem for at leve som samvittighedsløse og grådige udnyttede vil vi, ved at rette vort blik mod jorden, blive bemyndiget til at genopdage vort fælles slægtskab, at leve som brødre og søstre, venner og elskende, mødre og fædre, præster og profeter, medskabere og børn af den jord, som Gud i sin store kærlighed har betroet os. Dette er vor generations største religiøse eventyr – ikke mindre end et spørgsmål om liv eller død. NM

En bredside til Vatikanets mediearbejde

Formand for mediekomité efterlyser radikale forandringer.

Tekst: Catholic Herald, red. Niels Messerschmidt

KOMMUNIKATION Den tidligere britiske politiker og guvernør for Hong Kong, Lord Chris Patten, der forrige år fik ansvaret for at føre tilsyn med Vatikanets medievirksomhed, opfordrer nu til radikale forandringer.

I en tale til bispekonferencen for England og Wales i anledning af Verdenskommunikationsdagen rettede Patten en skarp kritik mod de nuværende strukturer for mediearbejdet i Vatikanet ved at hævde, at de ikke er tilpasset den digitale tidsalder. Han sagde, at mens "Kirken rydder op i måden, den håndterer sine finanser på ved at anvende moderne principper for bogføring og revision, herunder gennemsigthed", nyder kommunikationsområdet ikke samme opmærksomhed.

Lord Patten fortsatte: "Det ville være ret bizart, hvis Vatikanet varetog sit mediearbejde uden at reflektere over hvordan andre medieintensive virksomheder griber denne opgave an her i andet årti af det 21. århundrede. Det ville være endnu mere bizart, hvis Vatikanet afviste denne form for moderne medievirksomhed, som andre – herunder de nationale kirkelige organisationer – tager for givet".

Komitéen til modernisering af Vatikanets mediearbejde, som Lord Patten har stået i spidsen for frem til marts i år, er nu kommet med sine anbefalinger. Heri lægges op til gennemgribende forandringer, blandt andet omlægning af de nuværende arbejdsgange. Herom sagde han: "Vi kan ikke garantere, at mediearbejderne fremover vil have de samme arbejdsopgaver eller arbejdsgange som i dag. De kan heller ikke undslå sig en effektiv og overordnet styring af deres arbejde. Jeg har ikke indtrykket af, at Vatikanets virksomhed er særlig topstyret eller at den administreres, udvikles og vurderes ud fra en overdreven centralisme. I stedet finder der en del dobbeltarbejde sted, hvilket er et unødigt spild af tid, ressourcer og personale".

Lord Patten forklarede, at Vatikanet er nødt til at finde en ny tilgang til mediearbejde for at kunne imødegå de udfordringer, som internettidsalderen stiller. Han

tilføjede, at der er brug for "en kritisk vurdering af det indhold, der produceres". I dag er der et stigende behov for visuelt multimedia-materiale, især hvis man ønsker at nå et yngre publikum. "For at kunne være nærværende på de sociale medier på en effektiv måde må man udvikle en interaktiv tilgang, hvor informationer ikke 'sendes' til et passivt publikum, men i stedet giver mulighed for dialog med brugerne og derved giver mulighed for at besvare spørgsmål og kritik samt indbyde folk til et dybere engagement. Alt dette kræver en større koordinering af de eksisterende medieoperationer".

Videre forklarede han, at en "grundlæggende svaghed" i mediearbejdet er den manglende koordinering og integration af Den hellige Stols medieressourcer.

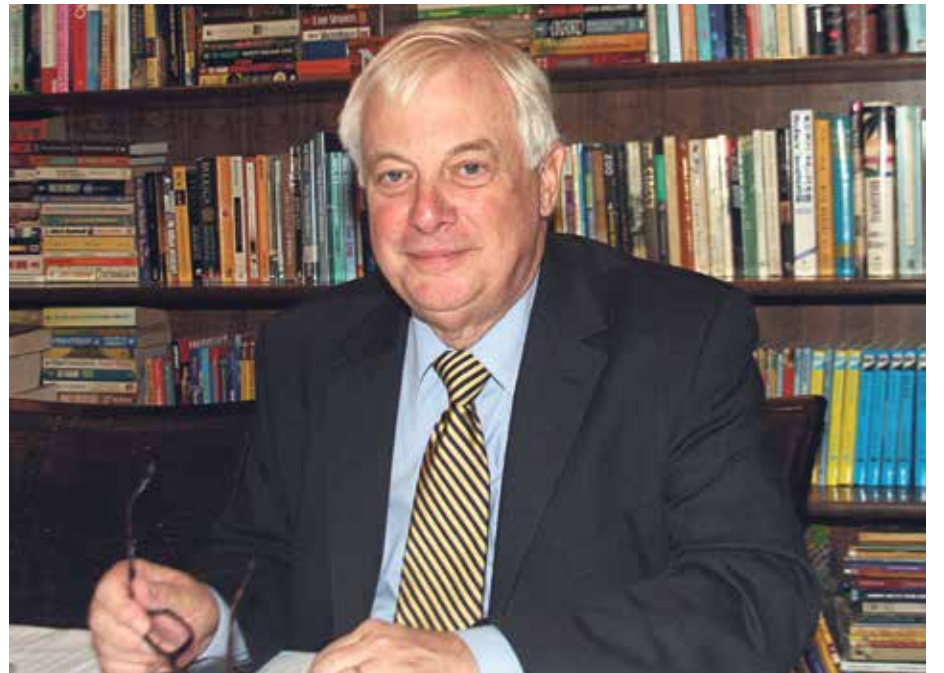
"Komitéen fandt, at opdelingen mellem forskellige medieenheder og deres institutionelle selvstændighed vanskeliggør muligheden for at udvikle en sammenhængende kommunikationspolitik og er med til at mindske informationsvirksom-

hedens overordnede effektivitet".

"Fraværet af koordinering har resulteret i dobbeltarbejde og til tider endda mangedobling af visse kerneaktiviteter som fx oversættelsestjenester, akkreditering af journalister, håndtering af rettighedsspørgsmål, direkte medierelationer, teknologisk innovation og sociale og digitale medieengagement".

"Et sådan dobbelt og flerdobbelt arbejde er ressourcespild og gør det vanskeligt for eksterne medie at finde ud af hvordan man kommer i kontakt med Den hellige Stol. Opdelingen af medievirksomheden har også gjort det unødigt svært for Den hellige Stol at producere indhold, der kan distribueres gennem de trykte medier, radio- og billedmediet og som har brug for en effektiv digital tilstedeværelse for at engagere modtagerne i dag".

Lord Patten og hans komité forslår at man sammenlægger de forskellige kommunikationsenheder under én fælles ledelse og opretter nye afdelinger, der varetager pastorale, administrative, kommercielle og teknologiske spørgsmål samt en speciel enhed for medierelationer. Patten forklarede, at komitéens medlemmer "er af den opfattelse, at hvis det nogensinde skulle være et gunstigt tidspunkt at lave en stor reform af mediearbejdet, er det under pave Frans' ledelse", og han tilføjede: "Kort sagt hvis det ikke er nu, hvornår er det så?"

Formanden for komitéen til modernisering af Vatikanets mediearbejde, Lord Chris Patten, efterlyser en bedre koordinering og effektivisering af Den hellige Stols medieaktiviteter. Foto: wikiwand.com.

Arbejdsplaner til synoden og katekese foreligger snart

Den brasilianske kardinal kommenterer processen op til efterårets bispesynode.

FAMILIEN Bispesynodens sekretariat er i fuld gang med at forberede den kommende bispesynode om familien i oktober. Sideløbende er Det pavelige råd for Nyeangelisering ved at lægge sidste hånd på et dokument om katekese i relation til nyeangelisering. Det oplyste kardinal Odilo Pedro Scherer, ærkebiskop af Sao Paulo og medlem af synodesekretariatet, i et interview med Vatikanradioen.

"Udarbejdelsen af arbejdsplanen Instrumentum laboris er godt fremskredet, og jeg regner med at det

kan offentliggøres og distribueres i juli måned. Under denne proces har vi nydt godt af Den hellige Faders konstante tilstedeværelse [...] Det viser den vigtighed og interesse, pave Frans tillægger synoden og dens emne, familien".

Om indholdet af Instrumentum sagde kardinal Scherer: "Dens emner er allerede blevet adresseret på sidste års ekstraordinære synode, men de er blevet berigede af de mange bidrag, indsendt af bispekonferencerne og individuelle besvarelser fra bispedømmer og sognene, som på hver sin måde er med til at

nuancere refleksionen over de forskellige emner".

Nyheden vil ifølge Scherer bestå i "anskuelsen af disse emner", at man kommer med "evalueringer – set ud fra troens synspunkt og Kirkens mission" og at man "angiver handleplaner" om grundlæggende emner som familien, kaldet og familiens mission i Kirken og verden.

Kardinalen orienterede også om Det pavelige råd for Nyeangeliserings plenarforsamling, hvis hovedformål var at skrive udkastet til et kortfattet dokument om katekese og nyeangelisering..

Den brasilianske kardinal håber "at denne korte tekst med retningslinjer for katekese i relation til nyeangelisering bliver klar hurtigst muligt", også med sigte på det ekstraordinære hellige år for barmhjertighed, der begynder den 8. december i år. NM

Folkefest med katolsk islæt

Glimt fra bispedømmets deltagelse på Folkemødet 2015.

Tekst & fotos: Niels Messerschmidt

FOLKEMØDET En delegation fra bispedømmet deltog for andet år i træk på det politiske stormøde i Allinge i dagene 11.-14. juni, både som arrangører af paneldebatter i det fælleskirkelige telt Mellem Himmel & Jord og med Mobilkirken, der tilbød nysgerrige forbipasserende at lade sig fotografere sammen med pave Frans. Kirketeltet bød på debatter om bl.a. religion og medierne, religionsfrihed, det armenske folkemord og om kristne asylansøgere.

Biskop Czeslaw Kozon deltog i en paneldebat om aktiv dødshjælp og

i en anden debat drøftede han med Københavns biskop Peter Skov-Jakobsen og baptisternes generalsekretær Lone Møller-Hansen om der er grænser for, hvad Kirkerne skal blande sig i.

Generalvikar Niels Engelbrecht repræsenterede Den katolske Kirke i søndagens økumeniske gudstjeneste i Allinge Kirke, hvor Caritas' generalsekretær Jann Sjursen holdt prædiken.

Mobilkirken var i hele perioden bemandet med diakon Kaare Nielsen, Eva Vinter og Teresa Starzynski.

Folkekirkens biskopper står bag pave Frans – i hvert fald Peter Skov-Jakobsen, biskop i Københavns Stift og Peter Fischer-Møller, biskop i Roskilde Stift. Paven var også et hit hos især unge for hvem, det at tage et selfie, er den mest naturlige ting i verden.

Mellem paneldebatterne og hilsen på mange kendte på Folkemødet, havde biskop Czeslaw også tid til at give interviews, her til kommunikationsmedarbejder Thilde Thordahl Andersen fra Bibelselskabet, mens hendes kollega Inge Haandsbæk Jensen har travlt med at stille skarpt på biskoppen.

De mange spændende debatter fra kirketeltet Mellem Himmel & Jord kan (gen)ses på <https://lucb.solidtango.com>.

Biskoppens musiklærer på Toreby Centralskole, Jens Camradt, lagde vejen forbi kirketeltet. Han husker Czeslaw som en stille, men flittig elev og at han allerede dengang havde en god stemme.

Deltagerne i den tværkirkelige gudstjeneste, fra venstre provst Gotfred Larsen, korpsleder Preben Kristensen, Frelsens Hær, generalsekretær Jann Sjursen, Caritas Danmark og formand for Rådet for Socialt Udsatte, generalsekretær Lone Møller-Hansen, Baptistkirken, biskop Peter Fischer-Møller, Roskilde Stift, generalsekretær Mads Christoffersen, Danske Kirkers Råd, John Mester, Pinsekirken, koordinator for teltet Mellem Himmel & Jord, Camilla Westen, præst i Baptistkirken Bornholm, Birgitte Stoklund Larsen, leder af Grundtvig-Akademiet, generalvikar Niels Engelbrecht, Den katolske Kirke og pastor Dean Andersen, Metodistkirken.

Caritas
Danmark

SØGER

KOORDINATOR

TIL NATIONALT HJÆLPEARBEJDE

Brænder du for at hjælpe sårbare mennesker, at formidle, at sætte projekter i gang og engagere og motivere frivillige? Så har vi jobbet til dig.

Vi søger en engageret medarbejder med lyst til at koordinere og videreudvikle vores diakonale hjælpearbejde for sårbare mennesker i Danmark. Stillingen er på 25 timer om ugen.

Målet er at sætte fokus på sårbare menneskers situation og at give katolikker og andre mulighed for at involvere sig i diakonalt arbejde i Danmark. Indsatsen bygger på den katolske sociallære, der også ligger til grund for Caritas Danmarks værdigrundlag og bygger på respekt, fællesskab og solidaritet. Arbejdsområdet er især familien og migranter.

Den nationale koordinator samarbejder med hele sekretariatet, men først og fremmest med Caritas' sognerepræsentanter og frivillige i de igangværende projekter samt andre med interesse for det diakonale arbejde.

Læs det udvidede stillingsopslag på www.caritas.dk

Ansøgning pr. mail senest fredag den 14. august 2015 til caritas@caritas.dk, att. Hannah Holst Kragelund

Rund fødselsdag for perlen på Langeland

Sankt Bendts Kapel fylder 90.

Tekst og foto: Lisbeth Rütz

RUDKØBING Menigheden i Rudkøbing er med sine godt 30 medlemmer en af landets mindste. Til gengæld råder den over et af de smukkeste katolske kirkerum i Danmark. Sankt Bendts Kapel i Brogade er unikt ved, at det står der stort set som ved indvielsen i 1925.

Den 30. maj fejrede menigheden 90-årsdagen sammen med biskop Czeslaw, konstitueret sognepræst fra Svendborg Ngoc Tuyen Nguyen, forhenværende sognepræst i Odense Jerzy Kruk, andenpræst i Odense, pater Bernhard Kofod C.S.S.R., Langeland Kommunes borgmester Bjarne Nielsen og gæster fra menigheden i Svendborg.

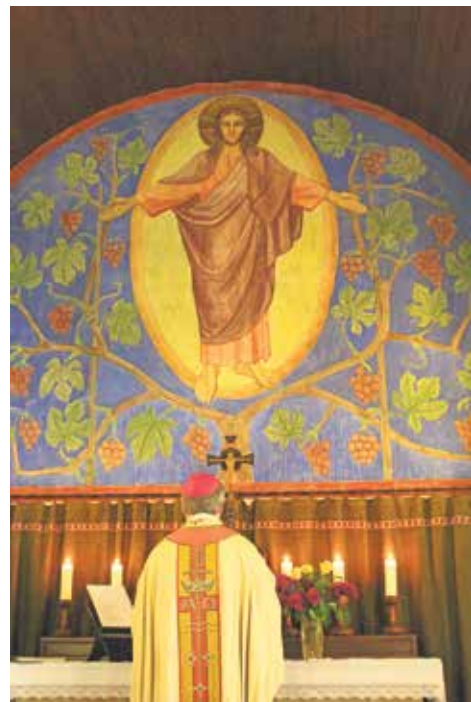
I et præcist timet foredrag af Walter Dalland hørte menigheden og gæsterne før messen om historien bag kirken. En del danskere konverterede ved det forrige århundredskifte inspireret af Grundtvig. Det blev dengang betragtet som et alvorligt skridt, fortalte Dalland.

Den farverige og karismatiske præst Peter Schindler var menighedens første fastboende præst og tog initiativ til at bygge kapellet. Han var født og opvokset på Frederiksberg med en almindelig bred grundtvigiansk baggrund og konverterede som ung. Han studerede i Belgien og var andenpræst i Svendborg fra 1921. I 1925 blev han sognepræst i Rudkøbing. De fleste i menigheden var polakker, som var kommet for en sæson eller to i sukkerroerne og så var blevet hængende. Dengang var Langeland nærmest verdens ende. Man skulle med to forskellige færger fra Svendborg for

at komme derover, og under vinterens isforhold kunne man fødes og dø uden adgang til hjælp fra en præst, fortalte Walter Dalland.

Til påskemesse på Gåsetorvet

Schindler fejrede messe med den langlandske menighed i et lejet lokale – sandsynligvis på Hotel Rudkøbing. Men palmesøndag fortalte kroværten, at der ikke kunne holdes messe påskedag

Biskop Czeslaw foran alteret i Sankt Bendts Kapel. Bag altret ses Birgitte Wests freske af Kristus som det sande vintræ.

på hotellet. Lokalerne skulle pludselig bruges til noget andet. Det var den lokale provst, der stod bag.

Da kirkegængerne var på vej til gudstjeneste påskedag i Sankt Nikolaj Kirke, mødte der dem et sælsomt skue på Gåsetorvet. En dør var blevet taget af hængslerne og lagt over to bukke som alter. Schindler talte til menigheden fra en improviseret prædikestol, og man kunne se katolikerne knæle på fortovet for at modtage kommunionen. Synet fik mange nysgerrige kirkegængere til at kvitte påskegudstjenesten. ”Middelalderen holder indtog på Gåsetorvet” berettede lokalpressen dagen efter. Efter dette oprin var der pludselig ingen problemer med at få lokaler på hotellet... Men nu ville Schindler være herre i eget hus.

Tilbage i 20'erne var Den katolske Kirke i Danmark langt mere decentralt opbygget end i dag. Der var ikke nogen samlet byggeplan for det apostoliske vikariat – Kirkebyggeri var stort set overladt til præsternes frie initiativ, så Schindler måtte selv skaffe hver en krone til byggeriet. Nu kom det ham til hjælp, at han var dygtig til at netværke. Han brugte Johannes Jørgensens kontakter og skaffede pengene til byggeriet ved at holde foredrag om missionen i Danmark i belgiske kirker. Velviljen var stor, og snart var der penge nok til at købe en ejendom på Gåsetorvet, hvor der blev indrettet præstegård og kapel.

Det lille kirkerum er meget gennemtænkt indrettet og indrammes af de fire evangelisters symboler. Udsmykningen er resultatet af et meget frugtbart samarbejde mellem Schindler og tre unge katolske kunstnere, Birgitte West, Axel Theilmann og Chresten Skikkild. Birgitte Wests fresker er malet omtrent samtidig med Blochs billeder i Frederiksborg Slotskirke. Blochs stil virker ret sødladen på nutidsmennesket.

Birgitte West lod sig inspirere af Joakim

Skovgaard's billeder i Viborg Domkirke, men søgte også tilbage mod 1200-tallets italienske malerkunst. I freskerne genkender man middelalderlige motiver, som for eksempel ærkeenglen Michael, der vejer en afdøds sjæl, et motiv, der også findes i adskillige nordsjællandske kirker.

Mariaalteret er stærkt byzantinsk præget. Det stod på kirkeloftet i Svendborg i mange år, men er nu tilbage på sin gamle plads. Det smukke tabernakel med en fisk og et anker på døren blev lavet af en lokal sølvsmed.

I sin prædiken tog biskop Czeslaw udgangspunkt i kirkerummet og knyttede an til symbolikken med vinstokkene i Birgitte Wests store freske bag alteret. Han så fresken som et udtryk for Kristus som den ene midler mellem Gud og mennesker. Denne tankegang kom også til udtryk i dagens evangelietekst fra brylluppet i Kana. Tør vi give slip og gøre som Maria? Tør vi gå ud på vandringerne sammen med ham, sagde biskop Czeslaw.

Fremtiden

Nøjagtig som ved kapellets bygning for 90 år siden samledes menigheden på Hotel Skandinavien efter messen. I dag er menigheden væsentlig mindre end for 90 år siden; men kapellet bruges jævnligt, også når der ikke er messe. En lokal, økumenisk bedegruppe mødes her hver tirsdag, og renæssancekoret Quilisma øver her. En lille gruppe lokale katolikker har gennem mange år taget ansvar for kapellet. Hvad der kommer til at ske fremover vides ikke, men ingen tvivl om at mange gerne vil bevare kapellet, der er gået hen og blevet til en lokal turistattraktion.

Læs mere om messetider for Sankt Bendts Kapel på <http://katolsk-sydfyn.dk>.

Også dette er 'periferien'

På Grønland lever der en lille, men aktiv katolsk menighed på omkring 250 mennesker. Her er et tæt samarbejde mellem præster, ordenssøstre og lægfolk.

Tekst: Sarah Numico, SIR Europe

BISPEDØMMET Der er omkring 250 katolikker på verdens største ø, Grønland, og det er ikke let at udbrede det glade budskab hen over isen ... Her lever godt 56.000 mennesker, hvoraf de 16.000 lever i hovedstaden Nuuk, mens resten er fordelt på større eller mindre bygder. 87 procent af Grønlands indbyggere er indfødte, mens resten hovedsageligt kommer fra Danmark, Island, Sverige, Thailand og Filippinerne. De seneste fem år har migrationen på Grønland udvist en negativ tendens (i 2013 på minus 477 personer), mens arbejdsløsheden ligger på ti procent. I 2012 fik 76 unge grønlandere en universitetsgrad. I dag er der en udbredt pessimisme blandt unge, hvilket blandt andet kommer til udtryk i et stigende antal selvmord blandt unge under 20 år.

Journalist Sarah Numico fra det italienske nyhedsbureau SIR Europe har interviewet Mikaela Engell, der udover at være rigsombudsmand i Grønland også er formand for menighedsrådet i

Nuuk, som støtter sognets præster i ”alle de praktiske beslutninger vedrørende menigheden, herunder regnskab og vedligeholdelsesprojekter”.

Hvordan vil du beskrive det katolske menighedsliv på Grønland?

”Vores menighed er ganske lille, og vi er i høj grad afhængige af hinanden”, siger rigsombudsmand Mikaela Engell, der også er formand for menigheden i Krist Konge Kirke i Nuuk. Foto: KNR.

”Vores kirke i Nuuk hilser den altid omskiftelige internationale menighed velkommen. Vi har ikke det helt nøjagtige tal over hvor mange katolikker, der findes på Grønland, men vi mener det drejer sig omkring 250 personer. Mange af menighedens medlemmer kommer fra Danmark, men i mange tilfælde er der tale om udlændinge, der arbejder her i en tidsbegrænset periode enten som lærere eller inden for sundhedsvæsenet. Der findes også en levende – og forholdsmeget stor – filippinsk sproggruppe. Den evangelisk-lutherske kirke spiller en afgørende rolle i det grønlandske samfund, og de fleste indfødte tilhører den. Derfor er kun få

af os katolikker etniske grønlandere. Det lille kommunitet Jesu små Søstre er en velsignelse for os. Søster Agnes og søster Noële har levet og arbejdet i Nuuk siden begyndelsen af 1980'erne og udgør ryggraden i vor menighed”.

Hvad er de vigtigste aktiviteter i menigheden?

”Grønland befinder sig i et fjernt hjørne af verden, og derfor har vi ikke en fastboende præst. Vores sognepræst, pastor Christian Noval, bor i Danmark og rejser regelmæssigt til Nuuk. I tidsrummene mellem hans besøg bliver vi betjent af andre præster fra bispedømmet i København, og vi har altid en præst hos os i forbindelse med de vigtigste liturgiske fester. De søndage, hvor der ikke er en præst, mødes menigheden til ordets gudstjeneste. Det er en stor gave for os at leve på denne måde: vi henter ny inspiration fra alle de præster, som besøger os. Vi kan altid nå pastor Christian pr. telefon, e-mail eller via Skype, så vi føler os meget trygge”.

Hvilke udfordringer møder I?

”Vores menighed er ganske lille og vi er i høj grad afhængige af hinanden. Som nævnt opholder mange af menighedens medlemmer sig kun på Grønland i en kortere periode på grund af deres arbejde, og de **Fortsattes side 5 ►**

”Vi gjorde intet, men det var nærmest alt for dem”

En gruppe unge fra Katolsk Kirke i Aarhus besluttede at gøre noget for en gruppe flygtninge fra Eritrea og Syrien og opdagede undervejs, at de får mere, end de giver.

Tekst og foto: Malene Fenger-Grøndahl

DIAKONI ”Hvorfor gør I det her?”. Den unge kvinde fra Eritrea stillede spørgsmålet sent på eftermiddagen pinsesøndag. Hun stillede det til Nadege Sandrine Uwamahoro. De to var sammen med en gruppe på i alt ca. 50 personer samlet på det midlertidige center i Langå, der husede flygtninge fra Eritrea og Syrien. De fleste af flygtningene havde boet flere forskellige steder i Danmark, før de kom til Langå, og da de ankom dertil, kendte de fleste af dem ingen danskere og talte kun nogle få danske ord. Men de fleste af dem ønskede at få kontakt med danskerne for at komme tættere på det samfund, som de alle håbede, at de ville få lov at blive en del af. Derfor modtog de det som en stor, uventet gave, da Nadege sammen med 10-15 andre unge fra en international gruppe af studerende fra Aarhus kontaktede dem for at tilbyde dem at mødes og tilbringe tid sammen.

De unge fra Aarhus er alle fra den såkaldte Mount Tabor-gruppe under Den katolske Kirkes menighed i Aarhus. De mødes til engelsksproget gudstjeneste om lørdagen og til forskellige sociale aktiviteter. Men de laver også projekter, som kommer andre end dem selv til gode, og da de ved en tilfældighed – via en sprogskolelærer fra Langå – hørte om de ensomme flygtninge, besluttede gruppen enstemmigt og spontant, at de ville lave nogle aktiviteter for flygtningene. Projektet, som de døbte Solidarity Project, har kørt siden marts, og har bestået i, at gruppen fra Aarhus er mødtes med flygtningene fra Langå cirka en gang om måneden hen over foråret og den tidlige sommer.

”Vi mødes og laver nogle aktiviteter sammen, tager på tur eller leger og spiser sammen. Første gang var vi på asylcentret i Langå. Anden gang inviterede vi dem på besøg i Aarhus, hvor vi besøgte Bazar Vest, Væksthusene i Botanisk Have og Den Gamle By. Tredje gang prøvede vi en indendørs klatrevæg i Aarhus, og i pinsen lavede vi en dag med ’olympiske lege’, hvor vi konkurrerede i sjove lege som sækkeløb,” siger fortæller Nadege Sandrine Uwamahoro.

Under præmieoverrækkelsen efter det uhøjtidelige OL-arrangement stillede den unge kvinde fra Eritrea Nadege det enkle spørgsmål: ”Hvorfor gør I det her?”. ”Fordi vi har lyst. Vi nyder også at have det sjovt og lære nye mennesker at kende”,

lød Nadege Sandrine Uwamahoros svar.

”Men får I da ikke penge for det?” lød det næste spørgsmål. Da Nadege rystede afkræftende på hovedet, bad den unge kvinde om lov til at fortælle det videre til resten af flygtningene. Lidt senere bad to unge mænd fra Eritrea alle om at være stille, så de kunne sige noget. De holdt en højtidelig takketale, hvor de gav udtryk for, at gruppen fra Aarhus havde betydet en verden til forskel for flygtningene fra Langå.

”Det var meget rørende og overvældende, for vi gør det jo også for vores egen skyld, og det er så oplagt, at vi gør det, når vi har muligheden. Som kristne er vi kaldet til at se bag om forskelle som race,

nationalitet, køn osv. og se hinanden som brødre og søstre i Jesus. Dybt nede er vi alle mennesker, og vi er brødre og søstre, og det er vores opgave som kristne at holde os det for øje og handle ud fra det,” siger Nadege Uwamahoro. Gruppen har ikke har præsenteret sig som kristne, men blot som mennesker, der gerne ville tilbringe noget tid sammen med flygtningene og lære dem at kende. ”De fleste fra Eritrea er kristne, mens syrerne for de flestes vedkommende er muslimer. Men det er ikke vigtigt. Det handler om at mødes som mennesker.”

At gøre noget for flygtningene i Langå er for hende også en måde at give noget af det videre, hun selv har modtaget i de mange år af sit liv, hun har været flygtning.

”Jeg har været ti år i Danmark nu; men før det var jeg flygtning i lige så lang tid. Jeg blev flygtning, da jeg var seks år og måtte flygte fra Rwanda.. Da mine forældre og jeg var flygtninge i Zambia, tog nogle katolske søstre sig af os og gjorde noget af det samme for os, som vi forsøger at gøre for flygtningene i Langå nu,” siger hun.

Der hygges i dyrehaven i Aarhus.

Også et midaldrende ægtepar med rødder i Eksbjerg er aktive i gruppen fra Aarhus; de har bl.a. i flere omgange lavet mad til både flygtningene og deres venner fra Aarhus. Men Nadege Uwamahoro understreger, at man ikke behøver at have samme baggrund som flygtningene for at kunne gøre noget for dem. ”Det handler om at være sammen menneske til menneske.”

Det kan Isabella Maria Kyle bekræfte. ”Vi har så meget til fælles, selv om vores liv på overfladen ser forskelligt ud. Vi er brødre og søstre, og vi har samme ønsker for livet,” siger Isabella Maria Kyle, der til daglig læser til lærer. ”Et møde som det forvandler ens hjerte,” siger hun og tilføjer: ”Som kristen føler jeg det som en forpligtelse at række ud til de fattige. Det er jo de fattige, syge og udstødte, der behøver os. Det siger Jesus meget tydeligt. Men at gøre noget for dem er en positiv forpligtelse, ikke en pligt i negativ forstand. Det er en chance, vi får for at overvinde vores magelighed. Jeg har fået så meget ved at række lidt ud over mig selv.”

Italienske Enrico Sabatini, der er på praktikophold i en virksomhed i Aarhus som en del af sine studier, er enig: ”Vi kom for at give dem noget, men det blev en gave til os. Det er kærlighedens væsen, at jo mere du giver, jo mere får du. De var så smilende og åbne og ikke så generte eller reserverede, som jeg havde forestillet mig – på trods af, at mange af dem kunne fortælle om forfærdelige traumer. Alligevel var der lys og håb i deres øjne, og det lys spredte sig til os. De gav os noget, selv om de intet havde i hænderne,” siger han og tilføjer: ”Den hellige familie var selv en slags flygtninge. Vi forsøger at møde Jesus i disse flygtninge. Det er min motivation – at vi må møde Jesus i dem, der behøver mad, et smil, venskab.”

I juni inviterede gruppen igen flygtningene til Aarhus, hvor de var ude at se skulpturudstillingen Sculpture by the Sea, holdt picnic i Mindeparken og var en tur i Dyrehaven for at fodre hjortene. Det blev også en foreløbig afsked, for 1. juli lukker centret i Langå, og flygtningene bliver fordelt til kommuner over hele landet. ”Vi håber at holde kontakt, bl.a. via Facebook, men vi håber også, at vores lille projekt kan inspirere andre til at gøre noget. Fx til at blive kontaktpersoner for flygtningene, når de flytter ud til et sted, hvor de endnu en gang skal begynde forfra,” siger Nadege Uwamahoro.

Caritas støtter gruppen

Du kan støtte på reg.nr. 2251, konto: 6877595410. Hør nærmere om projektet hos Nadege Uwamahoro, e-mail natchsandrine@yahoo.dk eller Isabella Maria Kyle, isabella.kyle@gmail.com.

► *Fortsat fra side 5* vender siden hjem til Danmark. Næste sommer flytter to af vore familier tilbage til Danmark, og vi ved ikke, om de vil blive erstattet af nye familier. Vi kommer til at savne børnene! De konstante forandringer er en udfordring for os, fordi de gør det svært at have et normalt sogneliv”.

Hvad er de positive aspekter ved at være katolik på Grønland?

”At vi kan gå til messe! Det, at have en kirke, et sogn og Jesu små Søstre, er nærmest et mirakel, også i vanskelige situationer, som vi er nødt til at adressere selv om der er få af os”.

Hvordan er de økumeniske relationer?

”Vi har gode relationer med andre kristne trossamfund her i Nuuk, og vi deltager i økumeniske fejring. Den evangeliske Kirke spiller en vigtig rolle her, men Pinsekirken vinder frem”.

Hvad er Jeres tilstedeværelse i det offentlige liv?

”Vi prøver at holde en lav profil: ’ikke med ord, men med handlinger ...’ I Grønland bliver religion, ligesom i de fleste andre skandinaviske lande, betragtet som et privat anliggende, og det betragtes som noget pinligt, ja endda som udtryk for dårlig smag, at diskutere religiøse emner. Det er baggrunden for, at vi ikke taler så meget om vor tro, men i stedet forsøger at leve den”.

Hvorledes føler I, at Den universelle Kirke er jer nær?

”Vores menighed er meget international, så vi har bånd til hele verden. På trods af de store geografiske afstande føler vi os af den grund meget tæt på andre katolikker. Desuden betyder vi meget for bispedømmet København, som altid tænker på os, så vi føler os som en del af Kirken”.

KUNST Med et hvast og direkte blik kikker Nis Schmidt direkte ud på den, der betragter billedet. Billedet hedder "To på firs" og er et selvportræt, som Nis Schmidt malede til sin 80-års fødselsdag i 2012. Det er holdt i grå, sorte og hvide nuancer.

Det eneste, der bryder farveskalaen, er den lysende gule farve på emaljekruset, der står foran ham på bordet.

På et andet selvportræt, "Dødens triumf" fra 2011, ses Nis Schmidt i to udgaver. Til venstre i en naturalistisk udgave og til højre samme ansigt, men nu med to store, sorte og gabende tomme øjenhuler. I et tredje selvportræt er baggrunden en sort skoletavle. Øverst på tavlen ses en ligning og et gammelt tvebaks-ur, nederst en hinkerude.

"Egentlig er jeg slet ikke portrætmaler – jeg er symbolsk maler – så når jeg nu engang imellem maler mig selv, er det fordi jeg har mere tålmodighed med mig selv," smiler Nis Schmidt. Hans billeder er fyldt med enkle, tilsyneladende helt banale hverdagsting. Det kan være en nøgle, et ur, slidte hverdagsting, tal eller skrift, der løftes ud af deres normale hverdagssammenhæng og får en langt dybere betydning og vægt end den, vi normalt tillægger dem.

Den katolske tro er altid med i processen, når Nis Schmidt maler. Efter 15 års overvejelser blev han som 34-årig i 1966 optaget af pater Edmund Stappers. Med konversionen trængte behovet for at udtrykke noget religiøst sig på. Indtil engang i 80'erne malede Nis Schmidt kun abstrakte billeder. Han var fascineret af 1100-tallets romanske kunst og kirkebyggeri i Danmark og ville gerne udtrykke noget dansk. Derfor brugte han i mange billeder en romansk kirkemur, som man kender den fra så mange landsbykirker. Han holdt sig i fladen med det romanske; men der var figurative islæt – for eksempel en jakobsstige.

"I det mindste, i det største"

En dag kom han hjem fra København i choktilstand efter at have set nogle store udstillinger med Eckersberg og Constantin Hansen. "Det kan man da se, hvad er", siger man gerne om guldaldermalerne. Bagved "naturalismen" ligger romantikernes idé om, at man kan se Guds aftryk i naturen "i det mindste, i det største", som det hedder i "Guldhornene".

Et krus er ikke bare et krus

Nis Schmidt – en katolsk kunstner.

Tekst: Lisbeth Rütz, Fotos: Galleri Emmaus og bogen "Nis Schmidt – med kors og krus"

En anekdote fortæller om det. Constantin Hansens datter Elise malede også. En dag kommer han forbi hende, som hun sidder og maler en lerskål, der er skæv i brændingen. Nej, tegn den ikke sådan. Tegn den, som var den i paradiset, siger faderen.

Nis Schmidt begyndte at arbejde med at få flere realistiske elementer ind i sit maleri. Han ville ikke male idealiseret – men ledte efter en slidt og selvudslettende skønhed.

Længe gik han og ledte efter et ydmygt motiv. En dag var det der pludselig. I opvaskemaskinen fik han øje på et gammelt blåt emaljekrus med rustpletter. Han overvejede at skabe en serie billeder med ydmyge, anonyme hverdagsting og kalde dem "franciskanske nature morte". Han malede bedstefaderens og oldefaderens træskomagerværktøj, bedstemoderens slidte fejeblad, hendes vaskskraber og grydelåg.

På galleri Emmaus i Haslev, hvor Nis Schmidt udstiller lige nu, fylder hans billeder af krus en hel væg. Han vender altid tilbage til dette motiv. Det er det slidte, bulede krus, mærket af mange års daglig brug, der interesserer ham. Nogle gange står det der alene og signalerer ensomhed, andre gange står det sammen med andre krus som tegn på fællesskab. Mange gange med en skive brød ved siden af. "Jeg ville prøve på at lave noget figurativt – ville lave nature morte men ikke som de gamle hollændere, for den overforædthed går jo ikke i vores tid. I dag er det odiet at være forædt. Man skal dele med de fattige," siger Nis Schmidt.

Nøgler, blå emaljegrydelåg, vindueshasper og køkkenredskaber dukker op igen og igen på billederne sammen med halvt udviskede tekster, tal, formler og trekanter, ofte på en baggrund af fragmenter af romanske hvælvinger, der viser hen til tilværelsens religiøse dimension.

Nøglen kan symbolisere, at man åbner hjertets dør for andre eller lukker dem ude. Måske bliver man selv lukket ud af fællesskabet. For en katolik viser den helt selvfølgelig hen til nøglemagten – at

"binde eller løse synden" (Matt 16,19, 18,18).

Nis Schmidt holder meget af stilfærdigheden i Hammershøys billeder. De store ting sker som regel i stilheden: det er ikke larmen der ændrer verden så meget som den åndelige stilhed, mener han. Som ung brugte han røde, orange, gule og grønne toner. Senere smed han de stærke farver væk og brugte en mere behersket farveblanding. Nu bruges de stærke farver mere som krydderi.

Nis Schmidts kirkekunst

Schmidt er en meget alsidig kunstner, der i sin kirkekunst også har arbejdet i glas og bronze. Bronzearbejdet "Troens vinge" kan ses som en kommentar til, at det moderne menneske har smidt troen væk. Skulpturen er inspireret af en bog, Nis Schmidt læste om daværende kardinal Ratzinger. "En del af hans teologi er jo, at tro og fornuft er nøje forbundet. Ratzinger siger, at mennesket har fået to vinger, troens og fornuftens; men det moderne menneske har smidt troens vinge væk, og så har man et misfoster – en énvinget engel", siger Nis Schmidt.

I de katolske kirker i Vejle, Sønderborg og Kolding kan man se nogle af Nis Schmidts glasruder. I 1974 bestilte daværende sognepræst Stappers nye ruder i Sankt Norberts kirke som afløser for de gamle vinduer i maskingotik. Ruderne skulle være i blå og røde farver som i de gotiske glasmosaikker. Fem år efter kom

"Troens vinge" er inspireret af daværende kardinal Ratzinger.

Mariatrude til Grandløse Kirke 2005.

udsmykningen af Sankt Michaels Kirke i Kolding, hvor han skabte en mosaik inspireret af daværende sognepræst Georg Bertling, som han citerer for at sige: "Denne jord er velsignet af Gud". Farvesætningen er gul, orange og rød. Man ser 12 meget forskellige tunger af ild komme ned. Tungerne er meget forskellige for det er meget forskellige apostle, de manifesterer sig over. Til Grandløse kirke lavede han i 2005 glasmosaikken "Mariatrude". Det er katolikkerne, der har mest forståelse på Jomfru Maria, mente den daværende sognepræst. Derfor ønskede hun en katolsk kunstner. Mosaikken viser Guds Moder oven på måneseget. Hun holder barnet i sine arme, og det breder allerede armene ud som på korset. Barnet står i skæringspunktet mellem horisontale og vertikale lysstriber, som symboliserer kraften, der kommer oppefra, og kraften, der udgår horisontalt fra barnets udstrakte arme. Bagved ses Gabriel og øverst Helligåndens due. Billedet rummer på en gang fortællingerne om bebudelsen, Jesu barndom og korsfæstelsen.

Nis Schmidt udstiller på Galleri Emmaus i Haslev til den 16. august. Læs mere her: www.galleri-emmaus.dk/. Læs også om Nis Schmidt på www.nisschmidt.dk.

På billedet "Mur med nøgle" ses en række elementer der er typiske for Nis Schmidt: nøglen, en halvt udvisket tekst og en brudt, romansk korbue.

To på firs fra 2012.

Glasmosaik 1979: Denne jord er velsignet. Sankt Michaels Kirke i Kolding.

► *Fortsat fra forsiden* liv på jorden, sådan som det klassiske katekismussvar lægger os det på sinde, når det hedder, at vi er på jorden for at lære Gud at kende og for ved at elske og tjene ham en gang at måtte leve sammen med ham i himlen,” sagde biskop Czeslaw.

På valfarten til Øm på Kristi Legems- og Blods Fest talte biskop Czeslaw om Eukaristien som et meget konkret udtryk for fejringen af menneskevordelsen.

”Menneskevordelsen skete en gang

i tiden; men i Eukaristien bliver den til stadighed på ny gjort nærværende. Dermed er også Kristus på en helt speciel måde til stede i blandt os.

Nogle vil sige, at vor andagt til Kristus i Eukaristien blot er en kult, et ritual, som vor Kirke har båret med gennem tiden. Intet kommer dog uden grund. Selv om messen rummer alt, hvad vi har brug for af gudsnærvær, så opstod der også et ønske om, at ære dette nærvær uden for messen, hvortil kommer, at nærværet

nogle gange blev fornægtet, så der var brug for yderligere forklaringer og ydre manifestationer for at bestyrke os i vor tro,” sagde biskop Czeslaw.

Ikke altid tænker de valfartende på, hvor mange mennesker der behøves for at få en valfart til at fungere.

I år var der en særlig anledning til at takke Ole le Févre, der har valgt at slutte

som valgfartsleder. Fra 1976 har han været med til at tage praktisk ansvar for ømvalfarten og siden 2000 som valfartsleder. Sammen med sin kone Lena har han stået for detailplanlægningen og uddeling af arbejdet til de cirka 60 frivillige, der hvert år møder op for at hjælpe med alt rugbrødsarbejdet.

LR

Omkring 1.300 deltog i valfarten på Åsebakken. Foto: Franz Igwebuike.

Procession med Mariastatuen på Åsebakken. Foto: Franz Igwebuike.

Sankt Knud Lavard – et højaktuelt forbillede

Valfarten til Haraldsted den 5. juli handler om, hvordan vi bør leve som kristne.

Tekst: Jørgen Nybo Rasmussen

HELGENER Valfarter og pilgrimsrejser er i de seneste år blevet utroligt populære. Det imødekommer åbenbart et stort behov hos nutidens mennesker at vandre i naturen i stilhed og eftertanke. I forhold til den tidligere vandrebævegelse kombineres oplevelsen af naturen og kulturelle minder med åndelig fordybelse og meditation. Også Folkekirken har som vejledere ansat flere særlige pilgrimspræster. Katolikker har altså ikke mere som før et monopol på pilgrimsbevægelsen. Men det er stadig specielt for os, at vore valfarter præges af vor kirkes tro og har bestemte hellige personer og steder som valfartsmål.

Den 5. juli 2015 går vor valfart til Haraldsted, hvor Knud Lavard i 1131 blev myrdet. Sidste år kunne vi fejre 100-året for genoptagelsen af denne valfart i nutiden. Vi følger altså en rodfæstet tradition i bispedømmet. Men har denne tradition nu også sand værdi og betydning for os i dag? Kan Knud Lavard sige os noget, vi kan bruge i vort virkelige liv, eller er han blot en ligegyldig historisk gallionsfigur?

Ved tidligere Knud Lavard-valfarter har man gerne heftet sig ved de ord, hvormed pave Alexander III i 1179 begrundede optagelsen af hertug Knud i kirkens helgenfortegnelse, nemlig at han ”imens han levede, førte et hæderligt og rosværdigt liv og handlede efter de kristne dyder”. Det lyder udmærket, men problemet er, at ordene er så generelle. Hvad gjorde Knud faktisk, der var så forbilledligt i hans liv?

De ”kristne dyder” kaldes i dag de ”fire kardinaldyder”, nemlig: klogskab, retfærdighed, mådehold og mod. De bør

være normgivende for ethvert kristent liv, også for lægfolk. Knud Lavard var hverken præst eller tilhørte en orden, men som familiefader og politiker var han en aktiv kristen lægmand i sin tid.

I det lys må vi forstå, hvordan han reagerede på nogle vigtige begivenheder i sit liv. Hans forældre, kong Erik Ejegod og dronning Bodil, tog på valfart til Det hellige Land, men døde begge på rejsen. De havde sat Knud i pleje hos Skjalm Hvide, der blev stamfader til tidens førende kristne slægt, Hviderne.

For at give Knud tidens bedste videre uddannelse sendte han ham til hertug Lothar af Sachsen, hvor Knud personligt tilegnede sig de kristne ridderidealer, der ville præge det politiske og militære liv i kardinaldydernes ånd.

På vej ud til kapelruinen. Foto: Lisbeth Rütz 2011.

Som ung hertug af Slesvig tog Knud energisk kampen op mod voldsmænd og korrupsion og indførte lov og orden. Sådan viste han både retfærdighed og mod. I opgøret med sin fætter, venderfyrsten Henrik, viste han det samme. Men da han havde sejret, forstod han også ved klogt mådehold at vinde Henrik som ven. Dette var med til at skabe den goodwill for Knud, at han efter Henriks og hans sønners død selv fik overdraget den vestlige del af Venden som len af Lothar, der i mellemtiden var blevet tysk kejser.

I Danmark førte denne succes til kongesønnen Magnus misundelse, og gjorde ham til Knuds hemmelige fjende. Først forsøgte han at ophidse sin fader, den gamle kong Niels, imod Knud ved at beskyldte ham for illoyalitet som både dansk og tysk hertug. Men Knud forsvarede sig. Han havde tvært imod skabt en gavnlig fred ved sydgrænsen. Også kirkens mission støttede Knud personligt og økonomisk. Da kong Niels inviterede Knud til julegilde i Roskilde 1130, forsøgte Knuds hustru Ingeborg at holde ham tilbage. Hun havde jo hørt rygter om Magnus' hensigter. Men Knud

tog alligevel af sted. Netop nu måtte han opfylde sin pligt som lensmand. Ved julegildet opfordrede Magnus Knud til et møde i Haraldsted. Han ville aftale med Knud at tage sig af hans familie, mens han selv drog på valfart. Han udnyttede altså Knuds loyalitet og fromhed til at lokke ham i det baghold i skoven, der 7. januar 1131 kostede ham livet.

Også i vor tid udnyttes religion på de mest kyniske måder i politik. Visse mennesker bruger religion som skalkeskjul for de værste forbrydelser. Politikere misbruger religion til vold mod andre. I denne hårde tid er der nye grunde til af Knuds forbillede og i bøn til ham at lære ”at leve efter de kristne dyder”.

Husk valfarten til Haraldsted! Søndag den 5. juli.

Kom og vær med på den ældste valfart i nyere tid til sct. Knud Lavard, Sjællands værnehelgen

Kl. 14:00 mødes vi til en kort andagt i Haraldsted Kirke, hvorefter vi går i processionen lille kilometer til kapelruinen

Ca. kl. 15:00 celebrer biskop Czeslaw Kozon den hellige messe

Derefter fælles samvær i Knud Lavards Hus, hvor der vil blive budt på kaffe/te og kage. Der vil også være mulighed for at købe pølser med brød og diverse drikkevarer.

Kl. 18: Afsluttende andagt.

Der er mulighed for at blive kørt, hvis man ikke kan gå fra kirken til kapelruinen.

For afhentning på Ringsted station, kontakt Lene Irlov tlf: 21 73 27 21

Øvrige henvendelser: Ruth Simonsen tlf: 24 26 25 49 ruthmaria@mail.dk.

Jubilæum i Bredgade

Tekst: Ulla Elmquist, Foto: Omar Ingerslev

JUBILÆUM Den 7. april blev der hejst flag ved Sankt Ansgars Kirke i anledning af at det den dag netop var 250 år siden, det første lille kapel i Bredgade blev indviet. 250 års tilstedeværelse i Bredgade skal naturligvis fejres stort og det bliver i september måned i forbindelse med 150 års jubilæet for den nuværende kirkes konsekration, hvor Det Kgl. Kejserlige gesandtskabskapel fik navnet Sankt Ansgars Kirke.

Fejringen påbegyndes lørdag den 5. september med en procession gennem det gamle København forbi de steder, hvor der fra 1650'erne har ligget gesandtskabskapper. Der vil undervejs blive uddelt foldere til forbigående med programmet for september måned, da det er hensigten at få mange københavnere til at kigge forbi i vores kirke.

Søndag den 6. september vil der være pontifikalmesse kl. 11 med alle de nordiske biskopper og forhåbentlig biskoppen af Osnabrück, hvis forgænger for 150 år siden foretog konsekrationen. Kl. 16.30 samme dag er der festvesper med reception bagefter.

Og så går det ellers slag i slag med koncerter: Hildegard ensemblet synger den 8. sep kl. 19.30, Bjørn Rasmussen orgelkoncert den 12. kl.

Messehagel broderet af kejserinde Maria Theresa til det første lille kapel i 1765.

med Philip Schmidt-Madsen den 14. kl. 19.30, korkoncert den 19. kl. 15 med Hørsholmkoret, koncert med orgel og klarinet ved Rolf og Klaus Tönshoff den 21. kl. 19.30 og endelig synger Sankt Ansgars udvidede kor Knud Lavard liturgien den 26. kl. 15.

Der er også en række foredrag: Den 15. fortæller Ole Kongsted om de ældste koralbøger (nodebøger), og det bliver muligt at høre, hvordan lyden har været i Bredgade for 200 år siden, og måske selv prøve at synge nogle af sangene fra den gang. Den 17. kommer Brian Patrick McGuire og taler om: "Sankt Ansgar som menneske og Danmarks kristning". Og den 22. vil Sebastian Olden-Jørgensen holde foredrag. Alle aftener kl. 19.30 i kirken.

Desuden vil der være miniforedrag den 9. 10. og 11. september fra kl. 15.30 til kl. 18. Hvert foredrag varer et kvarter. Der vil være en udstilling i undervisningslokalet på første sal, som vil være åben i forbindelse med miniforedragene samt ved omvisninger i kirken alle onsdage i september kl. 11.

Hele festivalen slutter med et brag af en fest for hele menigheden lørdag aften den 26. september.

Skriv datoerne ind allerede nu og afsæt hele september måned til fejring af jubilæet.

Italiens franciskanske hjerte

31 danske katolikker besøgte Assisi og Orvieto.

Tekst: Kate Toft Madsen. Foto: Ulla Elmquist

REJSER Den 1. juni drog en lille gruppe på 31 afsted til Assisi og Orvieto i Italien med de erfarne rejseledere, generalvikar Niels Engelbrecht og sakristan Ulla Elmquist, og med diakonerne Davide De Nigris og Mate Rade som assistenter. Det var også en rejse tilbage i tid, nemlig til det 13. århundrede, da den hellige Frans og den hellige Klara levede og virkede, og da underet i Bolsena fandt sted. Det sidste vender vi tilbage til.

Både Assisi og Orvieto ligger i det skønne Umbrien med bakker og floder, oliventræer, solskin og skønne jordfarver i byggematerialerne. De er begge meget gamle byer med rødder i antikken: i Orvieto har der været bosættelser siden etruskerne tid.

Først tilbragte vi fem dage i det smukke og bakkede Assisi og travede rundt (man kommer i god form!) til alle de største seværdigheder: Basilica San Francesco, San Damiano, domkirken San Rufino, Santo Stefano, Santa Maria degli Angeli, Basilica Santa Chiara og Eremo delle Carceri. Flere af disse er steder, hvor Frans eller Klara har levet og virket. De er ofte så velbevarede, at man får et ganske godt indtryk af, hvordan de har set ud dengang. Italienerne har en stor veneration for historien og dygtige håndværkere og konservatorer. Det kommer den besøgende til gode. Stort set hver dag fejrede vi messe sammen, og hver gang i en ny kirke. Efter min mening var de messer, vi fejrede ved den hellige Frans' grav og ved Porziuncola i Santa Maria degli Angeli de mest mindeværdige. Der er noget særligt ved at fejre messen på dansk og synge danske salmer ved disse helligsteder, og på den måde manifestere den dansk-katolske gren på vintræet. Der var også fejringen af Kristi Legems- og Blodsfest i Assisis domkirke, San Rufino, som foregik i en glad og afslappet atmosfære, og hvor Davide De Nigris havde den ære at læse evangeliet. Det gjorde han supergodt, med klar og tydelig røst.

Efter Assisi gik turen videre med bus til Orvieto, og nu kommer vi til legenden om underet i Bolsena. I det 13. århundrede var der en del debat i Kirken omkring spørgsmålet om Kristi reelle tilstedeværelse i nadveren, og om betydningen af ofte at modtage alterets sakramente. I 1263 var en tysk præst på vej til Rom. Han var begyndt at tvivle på Kirkens lære om forvandlingen. Da han

fejrede messe i Bolsena, som ligger cirka 20 kilometer væk fra Orvieto, begyndte hostien at dryppe blod efter at han havde sagt indstiftelsesordene. Blodet faldt ned på corporalet, det klæde som ligger under hostien på alteret. Den chokerede præst tog straks til Orvieto, hvor pave Urban IV netop befandt sig, fremlagde corporalet og fortalte om underet. Dette førte til, at Urban indstiftede Kristi Legems og Blodsfesten ved bullen "Transiturus" af 8. september 1264. Slår man festen efter i ikke-italienske opslagsværker, tillægges underet i Bolsena ikke megen betydning – hvis det da overhovedet nævnes. Men i Orvieto mener man naturligvis noget andet, og her fejres Kristi Legems- og Blodsfest STORT.

Festen begynder med messe i Orvietos smukke domkirke fra det 14. århundrede, der blev bygget specifikt til at huse corporalet. Domkirken har et særpræget sort- og hvidstribet interiør, egentlig ret stilrent og nordisk, og et smukt sidekapel med malerier af Signorelli. Ved messen deltog flere end 100 seminarister, over 50 præster (herunder Niels), og en glad kardinal Walter Kasper i funklende messehagel som hovedcelebrant. Der var også et par diakoner med, herunder vore "egne" Davide og Mate.

Efter kommunionen begyndte den farverige Kristi Legems og Blodsprocession gennem Orvieto by. Her deltager repræsentanter fra bl.a. de enkelte kvarterer i Orvieto klædt i middelalderdragter, og folk klædt som repræsentanter af de forskellige håndværkerlaug, der eksisterede i middelalderens Orvieto. De bærer store bannere som fortæller historien om underet i Bolsena. Efter disse repræsentanter fra det civile samfund gik de gejstlige, og corporalet blev båret i procession. Til sidst gik det katolske fodfolk. Det var meget festligt. Der var 32 graders varme, og det har sikkert været temmelig varmt for deltagerne i middelalderdragter, der var lavet af tungt fløjlsstof. I Danmark håber vi på solskin til vores valfarter, måske håber de på grævejrt til festdagen i Orvieto? Processionen sluttede med bortsendelsen tilbage på domkirkepladsen.

Undervejs sagde Ulla, at nu troede hun ikke, at hun magtede at arrangere flere rejser. Men sagde hun ikke det samme under Steensen-valfarten i 2013? Efter at vi er kommet hjem, har hun sendt os en hilsen, og nu tør man håbe, at der kommer endnu en Assisi-tur.

Pilgrimsrejse til Medjugorje

REJSER Siden 1981 har mange mennesker fra hele verden besøgt Mariavalfartsstedet Medjugorje. Sognepræst Benny Blumensaat fra Esbjerg er en af dem, der kommer tilbage igen og igen sammen med grupper.

"Medjugorje er uden sidestykke i menneskeheds historie, og det vigtigste budskab, Jomfru Maria kommer med, er, at mennesker skal omvende sig til hendes søn Jesus Kristus, gå til skrifte, læse i Bibelen, bede og deltage i den hellige messe. Medjugorje er blevet verdens skriftemålssted, og en

verdensomspændende vækkelse finder sted med utallige omvendelser og helbredelser gennem det personlige møde med den korsfæstede og opstandne Jesus Kristus", siger den erfarne pilgrimspræst, der i mange år sammen med Maria Truelsen har arrangeret pilgrimsrejser til en pris, hvor de fleste kan være med. Næste pilgrimsrejse til Medjugorje finder sted fra den 27. august til den 3. september og koster 4.999 kr.

Yderligere oplysninger og tilmelding hos Maria Truelsen – mail: mariatruelsen@mail.tele.dk eller tlf. 24602308

Millioner af mennesker er strømmet til Medjugorje siden Mariaåbenbaringerne begyndte i 1981. Foto: Hans Jensen.

Fejring af Kristi Legems Fest foran domkirken i Orvieto.

Biskoppens kalender**Juli****Torsdag 2. kl. 18.30:**

Messe Red. Mater

Lørdag 4. kl. 17.00:

Messe Domkirken

Søndag 5. kl. 9.30:

Messe Sakramentskirken kl. 11.00

Messe Domkirken

Søndag 12. kl. 11.00:

Messe Domkirken

Torsdag 16. kl. 10.30:

Messe Karmel

Lørdag 18. kl. 17.00:

Messe Domkirken

Søndag 19. kl. 11.00:

Messe Domkirken

Søndag 26. kl. 11.00:

Messe Jesu Hjerte Kirke

Koncilets messe

I bladets artikel om dem, der foretrækker den traditionelle messe (KO 2015 nr. 8, s. 6-7) savnede jeg nogle historiske oplysninger, uden hvilke det vil være vanskeligt at forstå Benedikt XVI's beslutning fra 2007 om at tillade brugen af den tridentinske messe, som artiklen drejer sig om. Den giver frit valg mellem to måder at fejre nadveren på, men kalder dog den ene for ekstraordinær for at udtrykke, at den adskiller sig fra det normale, som jeg her omtaler som koncilets messe. Den afløser den tridentinske messe, vi møder i Johannes XXIII's missale fra 1962, der med små varianter er identisk med det, vi kalder den tridentinske rite efter det store reformatoriske koncil, som fra 1545 til 1563 indførte en centralistisk og klerikaliseret struktur i den latinske kirke. Det var i dets ånd Pius V 7 år senere i 1570 besluttede at uniformere middelalderens lidt anarkistiske liturgiske skabelser og bestemte, at fra nu af skulle alle fejre nadveren, som man gjorde i de romerske menigheder.

4 århundreder senere gik der også 7 år efter koncilets afslutning, før Paul VI i 1970 handlede ligeså radikalt som sin forgænger og bestemte, at alle fra nu af skulle fejre nadveren på en ny måde, som udtrykte ånden i det lige afsluttede kirkemøde. Ad den vej udtrykte alle, at de anerkendte den. Og det var netop derfor, den franske biskop M. Lefebvre, som hele tiden havde taget afstand fra koncilets arbejde, pure nægtede at anvende den nye liturgi, og i hans nystiftede kongregation St. Pius X's præsteselskab bruger man udelukkende de gamle tridentinske liturgiske bøger.

Benedikt XVI var meget opmærksom på dette brud med Moderkirken, og for at lette vejen tilbage for skismatikere besluttede han i 2007 at tillade alle, som foretrak det, uden videre at benytte sig af de gamle liturgiske bøger. Men lokkemaden virkede ikke. Lefebvres efterfølgere tager afstand fra hele koncilet, og at tage imod Roms tilbud ville udtrykke en accept af hele koncilet.

Dette mislykkede forsøg på at hele bruddet kan i hvert fald få os alle til at overveje, hvordan vi udtrykker vores accept af koncilets budskab. Er det tilstrækkeligt at deltage i den nye liturgi for at sige, at vi lever op til den

fornyelse, koncilet ønskede at få i gang? Og til Jer, som føler jer mere hjemme i de traditionelle former, hvordan kan vi sammen vise, at vi alle ønsker at gå i gang med den fornyelse, koncilet stadig opfordrer os til? Det har nemlig talt om meget andet end modersmål i liturgien.

Jean-Pierre Duclos, 3600 Frederikssund

Nej til donation i Maribo

Menigheden i Maribo begyndte at se lys forude, da en sponsor viste interesse for at støtte en renovering af kirken, og vi havde også positive forventninger til, at Bispekontoret ville give os grønt lys til at igangsætte projektet. Der gik lang tid, og Bispekontoret skulle rykkes for svar. Vi var så tæt på deadline, at tilbuddet om at undersøge muligheden for at hjælpe os, nær var passeret.

Generalvikar Niels Engelbrechts svar, der blev afsendt på vegne af biskoppen, var ultimativt og negativt, og der blev igen fremsat krav om 5 års garanti mod nye sætninger m.m., ligesom vi ikke fik tilbudt nogen forhandling. Der er selvfølgelig ikke noget firma, der er parat til at afgive en garanti på, hvad andre har opført for 120 år siden. Niels Engelbrecht fik heller ikke en sådan garanti, da han i sin tid var sognepræst i Maribo og selv stod for en delfundamentering af kirken. Det er vores opfattelse, at Bispekontoret har fået ingeniørfirmaet Promana med på at lukke kirken under påskud af, at murværket ikke kunne holde og udgjorde en sikkerhedsrisiko med fare for sammenstyrtninger, og derfor blev kirken afspærret med stålhegn i august måned sidste år. Bevaringsforeningen har gennemgået ingeniør rapporterne og fundet væsentlige fejl fra 2011, som har ligget til grund for lukningen af kirken. Der er f. eks. vedlagt 3 fotos fra sprængninger i sakristiernes murværk, som om disse sprængninger er indtruffet i nyere tid. Jeg kan i hvert fald huske dem helt tilbage til 1957, da jeg gik i 1. klasse. Vi har efterfølgende haft vores egen lokale rådgivende ingeniørfirma LF Con. til at efterkontrollere kirkebygningens sikkerhedstilstand, og denne undersøgelse viser, at bygningen for tiden ikke udgør nogen sikkerhedsrisiko, og at der ikke kan konstateres nogen form for hældning. På bestyrelsesmødet den 12. juni fremlagde Erik Bohn Jespersen en

mundtlig udtalelse fra et tredje ingeniørfirma, som ikke er i tvivl om, at kirken kan genåbnes.

Hvis der bare er et gran af sandhed i Bispekontorets beregninger, kræver det, at sagen tages alvorligt. Hvis der virkelig er risiko for sammenstyrtninger, må der ikke være en skoleklasse ved siden af bygningerne. Naboen skal genhuses, og præsteboligen fraflyttes, og Maria Gade skal afspærres. Menigheden i Maribo betragter biskoppens igangsatte undersøgelse som et stort cirkusnummer, fordi man ikke vil betjene Sankt Birgitta Kirke, når vi kan gå til messe i Sankt Birgitta Kloster. Bispekontoret har hverken respekt for levende eller døde. Der kan ikke afholdes bryllupper på klostret, og der kan heller ikke afholdes begravelser på stedet, fordi klostret ikke er indrettet til det. Jeg kan sagtens forestille mig, at kommende begravelser vil ske uden forudgående messer, fordi det er i modstrid med sund fornuft at køre så mange kilometer med døde mennesker, fordi vi skal gøre Bispekontoret tilfreds.

Det eneste positive ved kirkens lukning er, at den har samlet menigheden. Pludselig vrimlede det med positive tilkendegivelser fra alle hjørner. Det var både fra ikke-katolikker og fra katolikker, der ikke havde vist sig i kirken i mange år. Der var også en stor støtte fra fremtrædende personer på Lolland Falster og ganske særligt fra Lolland Falsters Museum.

Sankt Birgitta Kirke skal bestå, fordi den er et historisk monument for nogle af de første polakker, der kom til Danmark. Kirken er med sit flotte, polske loft og særpræg den flotteste katolske kirke på Lolland Falster. Den er i sig selv et klemodie, som skal bevares. Om 2 år er den 120 år gammel, og den kan holde i 100 år endnu. Hvis menigheden ikke har egen kirke, forsvinder dens medlemmer i det lange løb. Og til næste år fejrer Maribo "Marias Bo" 600 års jubilæum, og festen kan ikke fejres ordentligt, hvis Sankt Birgitta Kirke ikke er en del af det.

Bevaringsforeningen fortsætter, og vi får brug for hjælp fra hele landet, når vi begynder at ansøge om sponsorater. Hvis vi ikke får hjælp fra anden side, vil en renovering af kirken være en meget vanskelig opgave.

Jan Tvangso, Bevaringsforeningen Sankt Birgitta Kirke i Maribo.

E-mail: Jan.tvangsoe@gmail.com.

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 10, som udkommer **den 14. august** skal være redaktionen

i hænde senest **den 27. juli**

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 11, som udkommer **den 28. august**

skal være redaktionen

i hænde senest

den 10. august.

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)

Redaktør: Lisbeth Rütz

Layout: Carsten Meyer-Jensen

Annoncer og abonnement:

redaktion@katolskorientering.dk

Medarbejdere i dette nr.: Malene

Fenger-Grøndahl, Jørgen Nybo-

Rasmussen, Ole C.P. Sørensen,

Franz Igwebuikwe, Grethe Livbjerg, Ulla

Elmquist, Aase Morling, Hans Jensen.

Redaktion og annoncer:

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej

15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040

kl. 9-13 mandag-torsdag.

E-mail: redaktion@katolskorientering.dk,

Giro 205-7042

Abonnementspris 510 kr. helårligt. Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel

Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Greentech Rotaprint. Distribueret

oplag 11.172. ISSN 0902-297X

Det sker i bispedømmet**Juli:**

Søndag 5.-lørdag 11.: Familieuge på Magleås. For familier af alle slags, store som små fællesskaber. Emnet er "Spiritualitet i hverdagen". Foredrag, workshops, messer, leg og spil og almen hygge i løbet af ugen samt grillaften og udflugt. Pris: voksne kr. 2.185,-, børn (8-15 år) kr. 1.395,-, børn (3-7 år) kr. 625,- Tilmelding: Magleås sekretariat på tlf. 45 81 07 15, e-mail: info@magleas.dk.

Torsdag 9. kl. 20-23: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade 27 C, Kbh. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne eller blot for at nyde stilheden og

roen i kirkerummet. Aftenen slutter med en sakramental velsignelse ca. kl. 22.45.

August:

Torsdag 13. kl. 20-23: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade 27 C, Kbh. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkerummet. Aftenen slutter med en sakramental velsignelse ca. kl. 22.45.

Mandag 3.-tirsdag 11.: Pilgrimsvandring til Den sorte Madonna i Czestochowa, Polen. Ruten er på ca. 150 km, svarende til ca. 25 km om dagen. Pilgrimsvandringen begynder i Krakow og man går i flok til Jasna Góra i Czestochowa sammen

med dominikanere og gruppen er på omkring 1.500 personer. Pilgrimsvandringen afsluttes højtideligt med messe på dansk i klosteret Jasna Góra. Pilgrimspæstere fra Danmark er pater Paul Marx og pastor Daniel Nørgaard.

Mandag 17. kl. 19-20: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø.

Søndag 30. kl. 10 - 15. Loppe/sommermarked ved Skt. Antoni kirke, Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj. Over-skuddet går delvis til Caritas og til pater Tantholdt Hansens arbejde i Peru. Salg af glas, bøger, tøj, legetøj, mad og m.m. Der er også boder til børnene.

Første og sidste onsdag i måneden kl. 17.30-19.30: Hjælp til misbrugere og pårørende ved den katolske organisation Cenacolo. Rådgivningen finder sted i Bredgade 69 A, Kbh. K. Tlf. 51 53 41 60. Skt. Thomas Fællesskabet inviterer til eukaristi, lovprisning og katekese. Hver onsdag kl. 19-21, undtagen den 1. onsdag i måneden. Messe med forbøn for de syge afholdes 1. onsdag i måneden kl. 19-21. Sted: Oratoriet, Vor Frue kirke, Ryesgade 26, Aarhus C. Info: p. Herbert SJ, tlf. 87 30 70 42 eller 24 27 86 89, Jan Zielekiewicz, tlf. 50 29 13 57, e-mail johny.zet@gmail.com.

Juli

1. *grøn.* Onsdag i 13. alm. uge. (I Ps).
 V. SI 34,7-8.10-11.12-13.

R. Den hjælpeløse råbte, og Herren hørte ham.

L.: 1 Mos 21,5-8-20. Ev.: Matt 8,28-34.

2. *grøn.* Torsdag i 13. alm. uge. (I Ps).
 V. SI 116,1-2.3-4.5-6.8-9.

R. Jeg kan vandre for Herrens ansigt i de levendes land.

L.: 1 Mos 22,1-19. Ev.: Matt 9,1-8.

3. *rod.* Fredag. THOMAS, apostel (f)
 ✠ Gl.Ap.pf.

L.: Ef 2,19-22;

V. SI 117,1-2.

R. Gå ud i al verden og forkynd evangeliet!
 Ev.: Joh 20,24-29.

4. *grøn.* Lørdag i 13. alm. uge. (I Ps).
 Eller *hvid.* **Elisabeth af Portugal** (†1336)

Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse.**

V. SI 135,1-2.3-4.5-6.

R. Lovpris Herren, for han er god.

L.: 1 Mos 27,1-5.15-29. Ev.: Matt 9,14-17.

Bededag for præste- og ordenskald.

5. *grøn.* **14. ALM. SØNDAG.** (II Ps).

✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*

1.L.: Ez 2,2-5;

V. SI 123,1-2a.2bcd.3-4.

R. Vore øjne er rettet mod Herren vor Gud, til han er os nådig.

2.L.: 2 Kor 12,7-10.

Ev.: Mark 6,1-6.

6. *grøn.* Mandag i 14. alm. uge (II Ps).

Eller *rod.* **Maria Goretti**, jomfru og martyr (†1902)

V. SI 91,1-2.3-4.14-15ab.

R. Min Gud, jeg stoler på dig.

L.: 1 Mos 28,10-22a. Ev.: Matt 9,18-26.

7. *grøn.* Tirsdag i 14. alm. uge (II Ps).

V. SI 17,1.2-3.6-7.8+15.

R. I retfærdighed skal jeg skue dit ansigt, Herre.

L.: 1 Mos 32,23-33. Ev.: Matt 9,32-38.

8. *grøn.* Onsdag i 14. alm. uge (II Ps).

Eller *rod.* **Augustin Zhao Rong**, præst (†1815), og **lidelsesfæller**, martyrer (†1648-1939)

V. SI 33,2-3.10-11.18-19.

R. Lad din godhed komme over os, Herre, for vi venter på dig.

L.: 1 Mos 41,55-57; 42,5-7a.17-24a.

Ev.: Matt 10,1-7.

9. *rod.* Torsdag i 14. alm. uge (II Ps).

Villehad, martyr (†1572) (m)

V. SI 105,16-17.18-19.20-21.

R. Husk de undere, Herren gjorde

eller R. Halleluja!

L.: 1 Mos 44,18-21.23b-29; 45,1-5.

Ev.: Matt 10,7-15.

10. *rod.* Fredag KNUD KONGE,

martyr, kongeriget Danmarks værnehelgen (†1086) (f)

Gl.Mart.pf.

L.: 2 Krøn 24,18-22 eller 2 Kor 9,6-15;

V. SI 31.3cd.4.6+8ab. 16bc-17.

R. Fader! I dine hænder betror jeg min ånd.

Ev.: Matt 10,34-39.

På Færøerne og i Grønland:

rod. **Knud Konge**, martyr (†1086) (m)

11. *hvid.* Lørdag BENEDIKT, abbed, værnehelgen for Europa (†547) (f)

Gl.Helg.pf.

L.: Ordspr 2,1-9;

V. SI 34,2-3.4-5.6-7.8-9.10-11.

R. Jeg vil love Herren til hver en tid

eller R. Smag og se, at Herren er god.

Ev.: Matt 19,27-29.

12. *grøn.* **15. ALM. SØNDAG.** (III Ps).

✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*

1.L.: Amos 7,12-15;

V. SI 85,9ab+10.11-12.13-14.

R. Lad os se din godhed, Herre, og giv os din frelse!

2.L.: Ef 1,3-14 eller 1,3-10.

Ev.: Mark 6,7-13.

13. *grøn.* Mandag i 15. alm. uge. (III Ps).

Eller *hvid.* **Henrik** (†1024)

V. SI 124,1-3.4-6.7-8.

R. Vi har vor hjælp i Herrens navn.

L.: 2 Mos 1,8-14.22. Ev.: Matt 10,34-11,1.

14. *grøn.* Tirsdag i 15. alm. uge. (III Ps).
 Eller *hvid.* **Kamillus af Lellis**, præst (†1614)

V. SI 69,3.14.30-31.33-34.

R. I ydmyge, søg Gud, og I skal få nyt mod.

L.: 2 Mos 2,1-15a. Ev.: Matt 11,20-24.

15. *hvid.* Onsdag i 15. alm. uge. (III Ps).

Bonaventura, biskop og kirkelærer (†1274) (m)

V. SI 103,1-2.3-4.6-7

R. Herren er barmhjertig og nådig.

L.: 2 Mos 3,1-6.9-12. Ev.: Matt 11,25-27.

16. *grøn.* Torsdag i 15. alm. uge. (III Ps).

Eller *hvid.* **Vor Frue af Karmel**

V. SI 105,1+5.8-9.24-25.26-27.

R. Evigt husker Herren på sin pagt

eller R. Halleluja!

L.: 2 Mos 3,13-20. Ev.: Matt 11,28-30.

17. *grøn.* Fredag i 15. alm. uge. (III Ps).

V. SI 116,12-13.15-16.17-18.

R. Jeg løfter frelsens bæger og påkalder Herrens navn

eller R. Halleluja!

L.: 2 Mos 11,10-12,14. Ev.: Matt 12,1-8.

18. *grøn.* Lørdag i 15. alm. uge. (III Ps).

Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse.**

V. SI 136,1+23-24.10-12.13-15.

R. Hans trofasthed varer til evig tid

eller R. Halleluja!

L.: 2 Mos 12,37-42. Ev.: Matt 12,14-21.

19. *grøn.* **16. ALM. SØNDAG.** (IV Ps).

✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*

1.L.: Jer 23,1-6;

V. SI 23,1-3a.3b-4.5-6.

R. Herren er min hyrde, jeg lider ingen nød.

2.L.: Ef 2,13-18.

Ev.: Mark 6,30-34.

20. *grøn.* Mandag i 16. alm. uge. (IV Ps).

Eller *hvid.* **Torlak**, biskop (†1193)

V. 2 Mos 15,1b-2.3-4.5-6.

R. Jeg vil synge for Herren, for han er højt ophøjet.

L.: 2 Mos 14,5-18. Ev.: Matt 12,38-42.

21. *grøn.* Tirsdag i 16. alm. uge. (IV Ps).

Eller *hvid.* **Laurentius af Brindisi**, biskop og kirkelærer (†1619)

V. 2 Mos 15,8.9.10+12.17.

R. Jeg vil synge for Herren, for han er højt ophøjet.

L.: 2 Mos 14,21-15,1. Ev.: Matt 12,46-50.

22. *hvid.* Onsdag i 16. alm. uge. (IV Ps).

Maria Magdalene (m)

V. SI 78,18-19.23-24.25-26.27-28.

R. Herren gav dem brød fra himlen.

L.: 2 Mos 16,1-5.9-15.

Ev.: Joh 20,1-2.11-18.

Ad libitum læsninger til Maria Magdalena:

L.: Højs 3, 1-4a eller 2 Kor 5,14-17;

V. SI 63,2.3-4.5-6.8-9.

R. Min sjæl tørster efter dig, min Gud.

23. *hvid.* Torsdag BIRGITTA,

værnehelgen for Europa (†1373) (f)

Gl.Helg.pf.

L.: Gal.2,19-20;

V. SI 34,2-3.4-5.6-7.8-9.10-11.

R. Smag og se, at Herren er god.

Ev.: Joh.15,1-8.

24. *grøn.* Fredag i 16. alm. uge. (IV Ps).

Eller *hvid.* **Charbel Makhlef**, præst (†1898)

V. SI 19,8.9.10.11.

R. Herre, du har det evige livs ord.

L.: 2 Mos 20,1-17. Ev.: Matt 13,18-23.

25. *rod.* Lørdag JAKOB, apostel (f)

Gl.Ap.pf.

L.: 2 Kor 4,7-15;

V. SI 126,1-2ab.2cd.3.4-5.6.

R. De, som sår med gråd, skal høste med frydesang.

Ev.: Matt 20,20-28.

26. *grøn.* **17. ALM. SØNDAG.** (I Ps).

✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*

1.L.: 2 Kong 4,42-44;

V. SI 145,10-11.15-16.17-18.

R. Herre, du åbner din hånd og mætter os.

2.L.: Ef 4,1-6.

Ev.: Joh 6,1-15.

27. *grøn.* Mandag i 17. alm. uge. (I Ps).

V. SI 106,19-20.21-22.23.

R. Tak Herren, for han er god.

L.: 2 Mos 32,15-24.30-34.

Ev.: Matt 13,31-35.

28. *hvid.* Tirsdag i 17. alm. uge. (I Ps).

Martha (m)

V. SI 103,6-7.8-9.10-11.12-13.

R. Herren er barmhjertig og nådig.

L.: 2 Mos 33,7-11; 34,4b.5-9.28.

Ev.: Joh 11,19-27 eller Luk 10,38-42.

Ad libitum læsninger til Martha:

L.: 1 Joh 4,7-16;

V. SI 34,2-3.4-5.6-7.8-9.10-11.

R. Jeg vil prise Herren til alle tider

eller R. Smag og se, at Herren er god!

29. *rod.* Onsdag i 17. alm. uge. (I Ps).

Olav, martyr (†1030) (m)

V. SI 99,5.6.7.9.

R. Hellig er du, Herre vor Gud.

L.: 2 Mos 34,29-35. Ev.: Matt 13,44-46.

På Færøerne og i Grønland

rod. OLAV, martyr (†1030)

Gl.Cr.Mart.pf (h)

1.L.: Visd 10,10-14;

V. SI 31,2-3a.3bc-4.6+8ab.16bc-17.

R. Fader! I dine hænder betror jeg min ånd.

2.L.: Jak 1,2-4.12.

Ev.: Matt 16,24-28 .

30. *grøn.* Torsdag i 17. alm. uge. (I Ps).

Eller *hvid.* **Peter Chrysologus**, biskop og kirkelærer (†451)

V. SI 84,3.4.5-6a+8a.11.

R. Hvor er din bolig vidunderlig,

Hærskarers Herre!

L.: 2 Mos 40,16-21.34-38.

Ev.: Matt 13,47-53.

31. *hvid.* Fredag i 17. alm. uge. (I Ps).

Ignatius af Loyola, præst (†1556) (m)

V. SI 81,3-4.5-6ab.10-11ab.

R. Bryd ud i jubel for Gud, vor styrke.

L.: 3 Mos 23,1.4-11.15-16.27.34b-37.

Ev.: Matt 13,54-58.

August

1. *hvid.* Lørdag i 17. alm. uge. (I Ps).

Alfons Maria de' Liguori, biskop og kirkelærer (†1787) (m)

V. SI 67,2-3.5.7-8.

R. Folkene skal takke dig, Gud, alle folkene skal takke dig.

L.: 3 Mos 25,1.8-17. Ev.: Matt 14,1-12.

Bededag for præste- og ordenskald.

2. *grøn.* **18. ALM. SØNDAG.** (II Ps).

✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*

1.L.: 2 Mos 16,2-4.12-15;

V. SI 78,3+4bc.23-24.25+54.

R. Korn fra himlen gav han dem at spise.

2.L.: Ef 4,17.20-24.

Ev.: Joh 6,24-35.

3. *grøn.* Mandag i 18. alm. uge. (II Ps).

V. SI 81,12-13.14-15.16-17.

R. Bryd ud i jubel for Gud, vor styrke.

L.: 4 Mos 11,4b-15. Ev.: Matt 14,13-21.

4. *hvid.* Tirsdag i 18. alm. uge. (II Ps).

Johannes Maria Vianney, præst (†1859) (m)

V. SI 51,3-4.5-6.12-13.

R. Vær os nådig, Herre, for vi har syndet!

L.: 4 Mos 12,1-13. Ev.: Matt 14,22-36.

Ad libitum læsninger til J.M. Vianney

Ev.: Matt 9,35-10,1.

5. *grøn.* Onsdag i 18. alm. uge. (II Ps).

</

14. *rod.* Fredag i 19. alm. uge. (III Ps).

Maximilian Maria Kolbe, præst og martyr (†1941) (m)

☞ Sl 136,1-3.16-18.21-22+24.

☞ Hans trofasthed varer til evig tid eller ☞ Halleluja!

L.: Jos 24,1-13. Ev.: Matt 19,3-12.

15. *grøn.* Lørdag i 19. alm. uge. (III Ps).

Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse.**

☞ Sl 16,1-2a+5.7-8.11.

☞ Herre, du er min tilmålte del.

L.: Jos 24,14-29. Ev.: Matt 19,13-15.

Lørdag aften: hvid JOMFRU MARIAS OPTAGELSE I

HIMLEN (h) Virgiliemesse *Gl.Cr. SærI.pf.*

1.L.: 1 Krøn 15,3-4.15-16;16,1-2;

☞ Sl 132,6-7.9-10.13-14.

☞ Herre, bryd op til dit hvilested sammen med din magtfulde ark.

2.L.: 1 Kor 15,54b-57. Ev.: Luk 11,27-28.

16. *hvid.* Søndag: **JOMFRU**

MARIAS OPTAGELSE I

HIMLEN (h) (20. ALM.SØNDAG)

Højtidens messe

☞ *Gl.Cr.SærI.pf.*

1.L.: Åb 11,19a; 12,1-6a.10ab;

☞ Sl 45,10.11-12.16.

☞ Dronningen står ved din højre side, smykket med ofirguld.

2.L.: 1 Kor 15,20-26.

Ev.: Luk 1,39-56.

Kirketælling

17. *grøn.* Man. i 20. alm. uge. (IV Ps).

☞ Sl 106,34-35.36-37.39-40.43-44.

☞ Husk os, Herre, i nåde mod dit folk.

L.: Dom 2,11-19. Ev.: Matt 19,16-22.

18. *grøn.* Tirsdag i 20. alm. uge. (IV Ps).

☞ Sl 85,9.11-12.13-14.

☞ Herren taler fred til sit folk.

L.: Dom 6,11-24a. Ev.: Matt 19,23-30.

19. *grøn.* Onsdag i 20. alm. uge. (IV Ps).

Eller *hvid.* **Johannes Eudes**, præst (†1680)

☞ Sl 21, 2-3.4-5.6-7.

☞ Herre, over din styrke glæder kongen sig.

L.: Dom 9,6-15. Ev.: Matt 20,1-16.

20. *hvid.* Torsdag i 20. alm. uge. (IV Ps).

Bernhard, abbed og kirkelærer

(†1153) (m)

☞ Sl 40,5.7.8-9.10.

☞ Se, jeg kommer, Herre, for at gøre din vilje.

L.: Dom 11,29-39a. Ev.: Matt 22,1-14.

21. *hvid.* Fredag i 20. alm. uge. (IV Ps).

Pius X, pave (†1914) (m)

☞ Sl 146,5-6ab.6c-7ab.7c-8.9-10.

☞ Pris Herren, min sjæl! eller

☞ Halleluja!

L.: Ruth 1,1.3-6.14b-16.22.

Ev.: Matt 22,34-40.

22. *hvid.* Lør. i 20. alm. uge. (IV Ps).

Jomfru Maria, vor Dronning (m)

☞ Sl 128,1-2.3.4.5.

☞ Se, sådan velsignes den mand, der frygter Herren.

L.: Ruth 2,1-3.8-11; 4,13-17.

Ev.: Matt 23,1-12.

23. *grøn.* 21. ALM. SØNDAG. (I Ps).

☞ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*

1.L.: Jos 24,1-2a.15-17.18b;

☞ Sl 34,2-3.16-17.18-19.20-21.22-23.

☞ Smag og se, at Herren er god.

2.L.: Ef 5,21-32. Ev.: Joh 6,60-69.

24. *rod.* Mandag

BARTHOLOMÆUS, apostel (f)

Gl.Ap.pf.

L.: Åb 21,9b-14;

☞ Sl 145,10-11.12-13ab.17-18.

☞ Dine hellige, Herre, kundgør dit riges strålende herlighed.

Ev.: Joh 1,45-51.

25. *grøn.* Tirsdag i 21. alm. uge. (I Ps).

Eller *hvid.* **Ludvig** (†1270)

Eller *hvid.* **Josef af Calasanz**, præst

(†1648)

☞ Sl 139,1-3.4-6.

☞ Herre, du ransager mig og kender mig.

L.: 1 Thess 2,1-8. Ev.: Matt 23,23-26.

26. *grøn.* Onsdag i 21. alm. uge. (I Ps).

☞ Sl 139,7-8.9-10.11-12.

☞ Herre, du ransager mig og kender mig.

L.: 1 Thess 2,9-13. Ev.: Matt 23,27-32.

27. *hvid.* Torsdag i 21. alm. uge. (I Ps).

Monika (†387) (m)

☞ Sl 90,3-4.12-13.14+17.

☞ Mæt os med din godhed, så vi kan juble og glæde os.

L.: 1 Thess 3,7-13. Ev.: Matt 24,42-51.

Ad libitum læsninger til Monika: Ev.: Luk 7,11-17.

28. *hvid.* Fredag i 21. alm. uge. (I Ps).

Augustin, biskop og kirkelærer (†430) (m)

☞ Sl 97,1+2b.5-6.10.11-12.

☞ I retfærdige, glæd jer i Herren.

L.: 1 Thess 4,1-8. Ev.: Matt 25,1-13.

29. *rod.* Lørdag i 21. alm. uge. (I Ps).

Johannes Døberens Martyrium (m)

☞ Sl 98,1.7-8.9.

☞ Herren kommer for at holde dom over folkene med retskaffenhed.

L.: 1 Thess 4,9-11. Ev.: Mark 6,17-29

Ad libitum læsninger til Johannes Døbers Martyrium:

☞ Sl 71,1-2.3-4a.5-6ab.15ab+17.

☞ Min mund skal vidne om din retfærdighed.

L.: Jer 1,17-19.

30. *grøn.* 22. ALM. SØNDAG. (II Ps).

☞ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*

1.L.: 5 Mos 4,1-2.6-8;

☞ Sl 15,2-3a.3bc+4bc.5.

☞ Herre, hvem kan være gæst i dit telt?

2.L.: Jak 1,17-18.21b-22.27.

Ev.: Mark 7,1-8.14-15.21-23.

Kollekt for Caritas Danmark

31. *grøn.* Mandag i 22. alm. uge. (II Ps).

☞ Sl 96,1+3.4-5.11-12.13.

☞ Herren kommer for at holde dom over jorden.

L.: 1 Thess 4,13-18.

Ev.: Luk 4,16-30.

Martin Ryom

- en katolsk bedemand

T 39 29 60 08

Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Tirsdag og torsdag 10.00-12.00 og 13.00-16.45
Onsdag og fredag 10.00-12.00 og 13.00-16.00
Mandag lukket.

Biblioteket har lukket i juli.

bibliotek@katolsk.dk
Tlf: 33 55 60 90

Vanløse Begravelsesforretning

Jyllingevej 8 · 2720 Vanløse

Deres lokale bedemand siden 1940...

Steen Jørgensen

Mariette Jørgensen

38 71 75 01

Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os. Vi træffes også aften, weekend og helligdage.

www.v-lm.dk

Else og Jørgen Jørgensens Fond

Til fordel for ensomme, syge eller gamle medlemmer af det romersk-katolske trossamfund i Danmark uddeles legater fra Else og Jørgen Jørgensens Fond.

Ansøgninger indeholdende navn, bopæl, alder samt kopi af årsopgørelse for 2014 skal være legatbestyrelsen i hænde senest 1. september 2015.

Ansøgningen stiles til:

Katolsk Bispekontor
Att. Jacob Messerschmidt
Gammel Kongevej 15 A
1610 København V

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

Mændenes retræte på Dalum 2015

10. til 14 august hos Sankt Hedvig Søstrene
Retræteleder Pater Paul Marx, O.M.I.
Pris 1.200 kr.

Tilmelding: Jaime Morales 31 44 31 10 eller jaime@mail.dk

Dalum Kloster Dalumvej 105 5250 Odense SV

Bønnens Apostolat

Juli

• At politisk ansvar må opleves på alle niveauer som en højere form for barmhjertighed.

• At Latinamerikas kristne – stillet over for den sociale ulighed – må være vidner om kærlighed til de fattige og bidrage til et mere broderligt samfund.

VI VII VIII IX X XI XII I II

KØBENHAVNS
URMAGER VÆRKSTED

MARTIN ELSIG LAURSEN

tilbyder reparation af alle slags ure:
Standure, vægure, lommeure eller armbåndsure på vores eget værksted

Ved større ure henter og bringer vi.
Skift af batteri og rem, mens De venter

Lange-Müllers Gade 15. kld. 2100 København Ø
Tlf. 22 83 01 08

www.urmagerværkstedet.dk

Støtter nødlidende

www.vincentgrupperne.dk

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29

Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Er du interesseret i Sankt Josephs Søstrenes spiritualitet og åndelige skrifter, er her en mulighed for dig til at læse lidt mere

I 2011 udgav Sr. Mary O'Toole csj fra Canada et studieværk inspireret af jesuitterpræsten Jean Pierre Médailles åndelige skrifter og erfaringer. Dette har vore medsøstre i Norge fået oversat. Vi har en hel del af dette 4 binds meget flotte materiale (på norsk), som vi ønsker kan blive flere folk til gavn og glæde.

Er du interesseret, så henvend dig enten pr. mail eller telefon. Da det er temmelig tungt, må vi på forhånd sige at man må selv afhente bøgerne og man er også velkommen til at give et bidrag, som vil gå til vort arbejde i missionen i Bolivia.

Henvendelse til:

Sr. Susanne
susanne@csjdanmark.dk
Tlf.: 21 49 28 55

Kærlighedens pinse

Skitse til et portræt af Marthe Robin.

Tekst: Grethe Livbjerg

SPIRITUALITET For nogle år siden blev jeg pr. telefon kontaktet af en mig ukendt kvinde. Hun havde hørt, at jeg havde besøgt Marthe Robin, og så måtte jeg jo interessere mig for alle mulige åbenbaringer og profetier, som hun diskede op med, og fik knyttet sammen med Marthe. Fortumlet lagde jeg røret, og siden har jeg været tilbageholdende med al tale om Marthe. Hun er så fjernt fra al dette sværmeri og skal holdes ude fra det.

Den franske filosof Jean Guitton (1901-1999, medlem af Det franske Akademi) følte det som et kald fra Gud at skrive en bog om Marthe Robin, så mange, ligesom han selv, kunne opleve Marthe som en kær søster. "Portrait de Marthe

Robin", Paris 1985. Denne bog er min vigtigste kilde.

Jean Guitton kendte Marthe gennem mange samtaler og utallige vidnesbyrd fra personer, hvis liv var berørt af hende. Han betegnede hende som mystiker og definerede mystik som "en umiddelbar kontakt med virkeligheden". Men at leve i den kontakt må vel være normalt? Er det forslidte citat af Karl Rahner ikke sandt: "Den kristne af i morgen må være mystiker, eller slet ikke være til"? Marthe var så normal!

Jo, man kan beskrive Marthe som den "store" mystiker, der i 51 år ikke spiste, ikke drak, ikke sov, som var stigmatiseret og hver uge fra torsdag til lørdag gen-

nemlevede Jesu lidelse. Ja, så var hun da også i kamp med djævelen, som siges at have slået et par af hendes tænder ud.

Så har sensationslysten – også den åndelige – fået sit.

Alt dette er sandt; men da Jean Guitton bragte disse fænomener på tale, afviste Marthe at gå ind på dem: "Det er overfladisk. Man skal ikke lave historier af det. Jeg er hinsides dette. Træng dybere ned. Det, som du kalder mystisk liv, er lige så vel i dig som i mig. Det består i at ville være ét med Jesus". Og denne enhed blev for Marthe så konkret, når hun to gange ugentligt modtog den hellige kommunion, hendes eneste næring.

På retræter i Roche d'Or, et af de retrætehuse – Foyers de Charité – som Marthe stiftede, havde jeg lagt mærke til, at man altid omtalte Marthe med fornavn, og med varme i stemmen som var hun en kær søster. Hende måtte jeg engang besøge.

Og så sad jeg da i det gamle franske

bondekøkken, hvor man ventede på at komme ind til Marthe. Jeg havde mus i maven. Man sagde at hun kunne læse i mennesker. Uha, hvad ville hun læse i mig? Marthes øje kunne ikke tåle lys, så der var halvmørkt i det lille værelse hvor hun havde levet i så mange år. Man så hende ikke tydeligt, men hvilket nærvær! Tomme fraser var nødvendige for at få kontakt. Den var der umiddelbart. Mine – synes jeg – så alvorlige problemer, blev mødt med en kærligt befriende latter. Man sagde, at for Marthe var der ingen problemer, kun løsninger. Hun var så normal! Hvad hun sagde til mig om min fremtid er min hemmelighed, men det har slået til.

I Frankrig findes der områder, som aldrig rigtigt er blevet kristne. Et sådant var Château-neuf-de-Galaure omkring år 1900. Dér ligger den lille bondegård, hvor Marthe blev født i 1902, og hvor hun døde den 6. februar 1981.

Fortættets nederunder ►

Adresselabel, flytning	Til Post Danmarks strekcode	MASKINEL MAGASINPOST 42512 Afsender: Katolsk Orientering Katolsk Orientering · nr. 9 26. juni 2015 · 41. årgang
------------------------	-----------------------------	--

Hendes far var antiklerikal, men gik til messe hver påske, hendes mor måske oftere, og naboerne til begge sider var ateister. Dåbsprocenten i sognet var ganske lav. Marthe var den yngste af seks søskende. En tyfusedepidemi kostede en søster livet, og svækkede Marthe, så hendes skolegang blev afbrudt. Hjemmet var kendt for sin munterhed og var centrum for danseaftener – og Marthe elskede at danse. Hun forlod aldrig denne gård, hvor hun i sit lille værelse modtog over 100.000 besøgende. Nu er processen omkring hendes saligkåring i fuld gang – og måske er det først nu, at hendes mission rigtigt begynder.

I hendes første kommunion finder vi hendes hemmelighed: "Jeg blev taget i besiddelse". Hun skulle ikke leve sit eget, men Jesu liv. En anden afgørende begivenhed var ganske enkel – som alt i hendes liv – hun slog tilfældigt op i en bog og læste: "For dig er livet lidelse." Hun knælede ned og overgav sig til Jesus, som var hende kærlighed, og hvis liv hun nu ville leve, lige til korset. Hun troede, at hun skulle være karmeliternonne som hendes ideal: Therese af Lisieux. Men nej, hendes vej skulle være en anden. En vej som ingen andens.

En dag sad hun og talte med sin sognepræst. Hun standsede midt i en sætning, og i 27 måneder hørte man kun få ord fra hende, hun spiste kun ganske lidt, drak lidt te og kaffe, hun var som i en anden verden. Pludselig vågnede hun op og genoptog den afbrudte samtale. Men hun var ændret, modnet. Gud havde virket i hende. Og Therese af Lisieux havde besøgt hende og betroet hende noget om Guds plan for hende.

Hendes mysteriøse sygdom skred frem. Hun gik gennem perioder med angst:

Hvad skulle der blive af hende? Hun blev lammet og måtte opgive broderiet, det sidste arbejde hun kunne udføre for dog at tjene lidt. Men hun fik fred i tanken, at sygdommen var del af hende åndelige liv, af hendes kald. Netop i hendes totale svaghed kunne Gud udføre store ting. Jesus viste sig en dag for hende og spurgte: "Vil du blive som mig?" Og der var intet Marthe hellere ville. Hun fik sårmerkerne. Tornekronen. De nærtstående som kyssede hende på panden, fik blod på læberne. Hendes liv kunne synes som total passivitet – men hvilken aktivitet udgik der ikke fra hendes lille rum. Hun insisterede på, at der skulle bygges en skole, så børnene kunne føres ind i et kristent liv. Sognepræsten var modvillig: Så få dåb, endnu færre kirkelige vielser, hvor skulle børnene komme fra? Men han måtte give sig. Skolen startede med få elever. Den voksede til gymnasium, der kom landbrugsskole til. Jeg har talt med flere unge, som har gået dér, og især besøg hos Marthe havde betydet meget for dem.

Marthe Robin (1902-1981) var kronisk sengeliggende fra hun som 21-årig blev delvist lammet og mistede det meste af synsevnen. Hun tilbragte hele sit liv i sit barndomshjem. Men tusinder af mennesker søgte råd hos hende. Foto: www.egliscatholique.fr.

En ung pige kom til Marthe for at betro hende sit klosterkald. Marthe svarede: "Er der ikke en "garçon", du kan forelske dig i?" Jo, snart dukkede han op.

Naboerne kom og drøftede landbrugsproblemer med hende. En ung filosof fra Paris havde meldt sit besøg. Han havde hovedet fuldt af kloge spørgsmål til denne specielle kvinde. Hun modtog ham med sin bekymring: "Har De set min lille sorte ged? Man siger at den er syg", og i snakken om den lille ged sivede de sindrige tanker ud af den uge filosofers hoved, og de reelle problemer kunne komme frem.

En præst fra Lyon, père Finét havde fået som opgave at bringe Marthe et Mariabillede til hendes skole. Han var ikke begejstret: "Gud fri mig fra stigmatiserede kvinder!" Men det blev til tre timers samtale mellem de to. Han havde skrevet teologiske værker, men her fandt han en dyb teologisk indsigt, der ikke byggede på læsning, men på Helligåndens undervisning. Den tredje time af de to's samtale indledtes med, at Marthe sagde: "Gud har en opgave til Dem. De skal starte et retrætearbejde her. Det skal bygge på lægfolk, der skal leve i kommuniteter: Foyers de Charité". P. Finét protesterede: Han var netop blevet udnævnt til leder af katolsk undervisning i Lyon, retræter var ikke noget for ham. Men Gud havde en anden plan med ham, og hans overordnede svarede: "Har Marthe Robin sagt det, er det rigtigt, hun er troværdig". Père Finets livsopgave blev at være Marthes skriftefar, vejleder og medarbejder.

Nu er der Foyers de Charité i over 40 lande, spredt ud over kloden. Men udover at være stifter af Foyers de Charité, har Marthe haft stor indflydelse på de nye kommuniteter, som er vokset frem i Frankrig, dog diskret i baggrunden.

KO vil bringe mere om dem.

Under en retræte jeg fulgte med Père Finét, fortalte han en aften om Marthes liv. Jeg grifede ned, men blev diskret standset: Der måtte ikke skrives om Marthe.

Jean Guitton havde lagt mærke til, at Marthe altid, nærmest profetisk, vendte tilbage til forventningen om en kærlighedens pinse. En dag spurgte han hende, hvordan denne pinse skulle komme. "Åh, slet ikke som noget ekstraordinært. Jeg ser den komme fredfyldt, bryde frem lidt efter lidt. Jeg tror, at den allerede er begyndt. Man spørger mig altid om fremtiden. Jeg ved intet, kun én ting: Fremtiden er Jesus". Dog insisterede Marthe på, at i fremtidens Kirke ville lægfolks indsats være helt afgørende.

Marthe afsluttede vores samtale med at spørge om antallet af kirkesamfund i Danmark. Og så bad vi sammen for dem alle. I mine kontakter med ikke-katolske venner mindes jeg ofte denne forbøn.

Hvorfor er der flere markante stigmatiserede mystikere i vor tid: Pater Pio, den netop helgenkårede sr. Maria af den Korsfæstede Jesus ocd? Kan det være for at minde os om, at kristendommen er korsets religion? I en tid, hvor kristendommen trues med at være en velfærdsreligion, hvor vi glemmer Pauli ord: "Jeg ville ikke vide af andet blandt jer, end Jesus Kristus, og det som korsfæstet" (1 Kor 2,2), dér fremstår disse stigmatiserede som den korsfæstede midt iblandt os.

Marthe havde levet skjult, men ved hendes begravelse deltog 200 celebranter, hvoraf flere biskopper. Fransk tv havde udsendelser om Marthe, ja også dansk radio viede hende en time. Jeg har dog aldrig mødt nogen, som har hørt denne udsendelse!

Katolsk Orientering

Medjugorje: Er en officiel erklæring på trapperne?

Paven vil udtale sig i løbet af efteråret.

Tekst: Niels Messerschmidt

VALFARTSSTED Vatikanets talmand oplyser, at Frans vil udtale sig om de påståede Maria-åbenbaringer i Medjugorje i løbet af efteråret. Det sker efter at Trosælærekongregationen har holdt møde om spørgsmålet og har fremlagt sin vurdering af Medjugorje-kommissionens rapport for paven.

De påståede Maria-åbenbaringer, der begyndte i Medjugorje i 1981, er ikke officielt blevet anerkendt af Kirken. Dengang sagde seks børn, at jomfru Maria havde vist sig for dem mens de vogtede får. Åbenbaringerne finder fortsat sted, hævder tre af de seks seere, som nu er voksne. Hundretusinder valfarter hvert år til den lille landsby i Bosnien-Hercegovina, heriblandt mange syge. Sjælesorgen for de mange pilgrimme har været genstand for

stridigheder mellem lokale franciskanere, tidligere franciskanere, karismatiske grupper og den lokale biskop, og både franciskanerordenen, den lokale biskop og Vatikanet har flere gange forsøgt at skabe ro og orden gennem disciplinære tiltag.

I 1991 formulerede den daværende jugoslaviske bispekonference retningslinjer for fænomenet. Da de ikke kunne fastslå om aktiviteterne var overnaturlige, frarådede de officielle valfarter til stedet, men understregede samtidig nødvendigheden af at tilbyde sjælesorg til de mange pilgrimme. Trosælærekongregationen har siden stadfæstet retningslinjerne. I marts 2010 nedsatte Benedikt XVI en kommission, der skulle undersøge fænomenerne og komme med anbefalinger for det åndelige liv og omsorg for pilgrimmene.

Pave Frans har ved flere lejligheder udtrykt skepsis overfor Maria-åbenbaringer. Maria er "ingen overpostmester", sagde han om fænomenet i november 2013, og under en morgenmesse i Santa Marta den 9. juni afskrev han fænomenerne ved at sige, at "Guds endelige ord har navnet Jesus".

Hen over sommeren skrev italienske medier, at undersøgelseskommissionen og Trosælærekongregationen skulle være nået frem til en negativ konklusion om åbenbaringernes ægthed. Ifølge medierne skulle kongregationen støtte kommissionens konklusion om at der ikke findes bevis for at der finder overnaturlige åbenbaringer sted i Medjugorje. Desuden vil kongregationen – også ifølge medierne – anbefale, at sognepræster afstår fra at støtte arrangementer, der godkender fænomenerne i Medjugorje som ægte. Trosælærekongregationen skulle derimod anerkende Medjugorje som et særligt "sted for bøn" i lyset af de mange rapporter om intense åndelige oplevelser, som pilgrimme har haft dér. Valfarter til Medjugorje vil ikke blive forbudt så længe de ikke fokuserer på de påståede Maria-åbenbaringer, skriver italienske medier.

Laudato sí'

Stine Riegels skriver om pavens nye rundskrivelse. *Læs mere side 4*

Pastoralrådsmøde

Kirkelukninger, Neokatekumenatet, bispedømmets budget og meget mere. *Læs mere side 7-9*

Om nådegaverne

Pastor Lars Messerschmidt skriver om privatåbenbaringer og Åbenbaringen. *Læs mere side 9-10*

Odense

Farvel til søstre. *Læs mere side 13*

Fælles markering af reformationen

Den 31. oktober 2016 mødes ledere for Den katolske Kirke og Det lutherske Verdensforbund i Lund for at markere 500-året for reformationen.

MARKERING "Det er med stor glæde og forventning, at Svenska kyrkan byder Det lutherske Verdensforbund og Vatikanet velkommen til Lund. Fremskridtene i den økumeniske dialog betyder, at katolikker og lutheranere nu for første gang har en fælles forståelse af reformationen. Mødet bekræfter denne udvikling. Samtidig er det et vigtigt signal om, at vi i en tid med store globale udfordringer har en fælles opgave med at forkynde evangeliet i ord og gerning", siger Svenska kyrkans ærkebiskop Antje Jackelén.

Mødet i Lund udspringer af en flere årtier lang dialogproces. En milepæl i denne proces er dokumentet *Fra konflikt til fællesskab* fra 2013. Heri udtrykker lutheranere og katolikker sorg og anger over den smerte, man har tilføjet hinanden, men også en taknemmelighed over de teologiske indsigter, begge parter har bidraget med. Samtidig betones det fælles ansvar for at forkynde den kristne tro, ikke mindst gennem arbejdet for fred og retfærdighed.

Det er i denne ånd, at katolikker og lutheranere mødes i Lund næste efterår for sammen at mindes reformationen. Under mødet afholdes et symposium og en gudstjeneste med en liturgi udarbejdet særligt til denne lejlighed.

Biskop Anders Arborelius er sammen med Svenska kyrkan og Sveriges kristne Råd vært for en økumenisk markering i Lund af 500-året for reformationen, som Det lutherske Verdensforbund og Vatikanet afholder den 31. oktober 2016. Foto: Bispeddømmet Stockholm.

"Som tidligere lundeboer er jeg glad for at dette vigtige økumeniske møde afholdes netop her. Lund var engang et katolsk centrum i Nordeuropa, og netop nu er den økumeniske situation i vor del af verden unik og interessant. Jeg håber, at dette møde vil få os til at kigge fremad, så vi i fællesskab kan vidne om Jesus Kristus og hans evangelium i vores sekulariserede miljø", siger biskop Anders Arborelius.

At mødet bliver afholdt i Lund skyldes flere ting: det var her, at Det lutherske Verdensforbund blev oprettet i 1947, og forbundet fejrer sit 70-års jubilæum i 2017. Lund ligger også i "det lutherske Skandinavien", som på mange måder er blevet præget af reformationen.

Mødet afholdes den 31. oktober, på selve reformationsdagen; ifølge traditionen sømmede Martin Luther denne dag sine 95 teser fast på porten til slotskirken i Wittenberg i 1517. Mødet i Lund knytter sig dermed til 500-årsjubilæet for reformationen, der til næste år får stor opmærksomhed i de lutherske kirker verden over.

Mødet markerer også, at det i 2017 er 50 år siden, den økumeniske dialog mellem lutheranere og katolikker begyndte.

Det er Det lutherske Verdensforbund og Vatikanet, som indbyder til mødet. Det lutherske Verdensforbund repræsenterer ca. 72 mio. lutheranere fra 144 kirker, og Den katolske Kirke har mere end 1,2 mia. troende på verdensplan. Vært for mødet er Svenska kyrkan i tæt samarbejde med Den katolske Kirke i Sverige og Sveriges kristne Råd.

NM

KO mener

Tænk globalt – handl lokalt

Hen over sommeren udkom paven længe ventede encyklika, *Laudato Si'*, med sit budskab om, at klimaforandringerne og rovdriften på naturens ressourcer udgør en trussel mod jordens fremtid. Frans anskuer problematikken ud fra en menneskelig eller 'integral økologi' – at alt i verden er organisk forbundet. Vi kan fx ikke tænke det sociale aspekt uden at indtænke naturen; spørgsmålet om økologi er derfor også et spørgsmål om retfærdighed. At tage vare om skaberværket er da ikke alene et spørgsmål af økumenisk og interreligiøs relevans, men angår hele menneskeheden.

Hvorfor hænger økologien uløseligt sammen med retfærdighed? Jo, mener paven, for førstnævnte spørgsmål er intimt forbundet med ansvaret og omsorgen for jordens fattige og marginaliserede. Mens det især er de industrialiserede lande på den nordlige halvkugle som bærer skylden for den globale opvarmning og miljøødelæggelserne, er det de fattige lande i syd som rammes af følgerne. De industrialiserede lande bærer derfor hovedansvaret for den globale miljøkrise og har et større ansvar for omstillingen mod en bæredygtig udvikling.

Med *Laudato Si'* henvender paven sig ikke kun til katolikkerne, men til såvel indflydelsesrige nationer og organisationer som alle mennesker af god vilje, og beder dem om at forvalte vores fælles goder og jordens ressourcer på en mere retfærdig måde til gavn for alle og de fremtidige generationer. Paven advarer om, at klimaforandringerne vil få alvorlige konsekvenser for os alle og ikke kun ramme de særligt udsatte og efterlyser derfor en ny global mentalitet – til en økologisk omvendelse af hjertet.

Frans beder alle mennesker af god vilje om at involvere sig i dialogen om jordens fremtid og lade det konkret komme til udtryk i vort eget liv. For hvis vi fortsætter med at ødelægge naturen, vil naturen i sidste ende ødelægge os.

Selv om *Laudato Si'* ikke kommer med konkrete politiske anbefalinger og løsninger, inviterer den til en åben og fordomsfri debat om spørgsmålet. Den italesætter en lang række problematikker, hvis konkrete svar overordnet set ligger i hænderne på det internationale samfund, men hvis grundlæggende årsag kan føres tilbage til at menneskets egoisme og moralske relativisme er kommet ud af kontrol, så vi ikke længere formår at forvalte vores ansvar over for Gud og vore medmennesker.

Med *Laudato Si'* italesætter pave Frans en bekymring som stadig flere af os bærer rundt på. I det lys er det en kilde til håb, at præsident Obama netop har offentliggjort en ambitiøs plan for USA's omstilling til mere bæredygtige energikilder. Måske er verdenslederne begyndt at forstå, at situationen er alvorlig og kræver handling nu. Når Frans i næste måned besøger USA, vil han tale til FN's generalforsamling og den amerikanske kongres. Omdrejningspunktet bliver givetvis temaerne bag *Laudato Si'*.

Spørgsmålet er så, om tiden er moden til at ændre kurs, inden det er for sent. FN's klimatopmøde i november vil måske give os svaret. *Niels Messerschmidt*

Søster Nirmala Joshi stod i tolv år i spidsen for Kærlighedens Missionærer efter Moder Teresas død i 1997. Foto: *news.asiaone.com*.

Moder Teresas efterfølger død

Den tidligere generalsuperior for Kærlighedens Missionærer blev 80 år.

INDIEN Søster Nirmala Joshi, der 80 år gammel. Sr. Nirmala blev født i 1934 i Ranchi i den indiske delstat Jharkhand og konverterede

til katolicismen som ung for kort tid efter at indtræde i Kærlighedens Missionærer.

Hun blev udsendt til Panama og var en af de første fra Kærlighedens Missionærer til at lede en mission. I 1976 oprettede sr. Nirmala den kontemplative gren af ordenen, som hun stod i spidsen for indtil hun efterfulgte Moder Teresas i marts 1997.

Sr. Nirmala virkede som ordenens generalsuperior frem til den 25. marts 2009. Inden hun trådte tilbage på grund af dårligt helbred modtog hun Padma Vibhushan-ordenen, en af den indiske nations højeste civile udmærkelser for sit sociale arbejde.

Kærlighedens Missionærer hjælper syge og nødlidende i mere end 130 lande. Ordenen driver suppekøkkener, AIDS-hospicer, centre for spedalske samt hjem for kvinder og forældreløse børn. Ordenen virker også i Danmark.

NM

En ordenssøster inspicerer skaderne på den historiske Mangfoldiggørelseskirke, der ligger ved Genesaret Sø i det nordlige Israel og er en af de klassiske destinationer for kristne pilgrimme. Foto: *Ariel Schalit/AP*.

Kristne demonstrerer mod 'hadforbrydelse' mod historisk kirke

Mangfoldiggørelseskirken i Galilæa forsøgt nedbrændt.

ISRAEL Tusindvis af kristne demonstrerede den 21. juni i Det hellige Land mod endnu et brandattentat mod en historisk kirke. Demonstrationen fandt sted på Mangfoldiggørelseskirkens grund i Tabgha på det sted, hvor Jesus efter traditionen bespiste 5.000 mennesker med

fem brød og to fisk.

Brandattentatet skete den 18. juni og forårsagede omfattende skade på den historiske bygning. En souvenirbutik, et kontor og et møderum brændte ned, mens det lykkedes brandmændene at få styr på ilden, inden den nåede selve kirkebygningen.

Politiet formoder, at branden er påsat, idet der var spraymalet på kirkens mure – "Falske afguder vil blive smadret" – med røde, hebraiske bogstaver.

Ifølge nyhedsmediet *Ynetnews* har kirken længe døjet med at kors og vejskilte, der leder hen til kirken, bliver overmalet.

Mistanken retter sig mod ekstreme jøder med nationalistiske motiver, og politiet har anholdt ti personer.

De senere år har en hård kerne af højreorienterede, ekstremistiske bosættere vandaliseret flere kirker og kristne institutioner i Israel og på Vestbredden. Med angrebene ønsker de at hævne enhver beslutning i det israelske samfund, der går imod deres interesser.

Organisationen Rabbimere for Menneskerettigheder har registreret 43 hadangreb mod kirker, klostre og moskéer siden 2009, men kun ganske få personer er blevet dømt.

Angrebene er nu så omfattende, at Den katolske Kirke i Israel ifølge dagbladet *Haaretz* nu har afleveret en rapport til Vatikanet om situationen for de kristne i landet. *NM*

Miljøbevidstheden hos tidligere paver

Flere paver før Frans har berørt emnet 'økologi'.

GRØN TÆNKNING Frans er den første pave, der har gjort miljøbeskyttelse til et centralt tema for en hel encyklika og ligeledes den første pave til åbent at mene, at klimaet er blevet varmere på jorden og at det fortrinsvis skyldes menneskelig aktivitet. Men Frans er ikke den første pave som har ytret sig om økologiske spørgsmål. Siden Paul VI (1963-78) har Peters efterfølgere og Vatikanet ved flere lejligheder ytret sig om det stadig mere

presserende spørgsmål. Benedikt XVI gjorde det så tit at de italienske medier gav ham tilnavnet 'den grønne pave'.

Pave Paul VI var den første med sin encyklika *Populorum progressio* fra 1967 – som udkom tre år inden FN's første klimakonference. Budskabet i encyklikaen var at "udvikling" er mere end blot økonomisk vækst; den må anskues på baggrund af retfærdighed, langsigtet bæredygtighed og samfundsmæssige

konsekvenser. Selv om der i teksten ikke udtrykkeligt henvises til miljøbeskyttelse, afstak rundskrivelsen de formelle rammer for Kirkens lære om miljøbeskyttelse. Vatikanet sendte en delegation til FN's første klimakonference i 1970 i Stockholm. Året efter advarede pave Paul VI om, at menneskeheden risikerer "selv at blive et offer når naturen slår tilbage som følge af menneskets ubetænksomme rovdrift".

Hans efterfølger, den hellige pave Johannes Paul II (1978-2005), advarede i sin første encyklika *Redemptor hominis* fra 1979 om den vedholdende forurening af naturen og han fordømte de vestlige landes energifråseri. Den tidligere Karol Wojtyła vidste af egen erfaring fra det socialistiske Polen alt for godt, hvad *Fortsættes side 3* ►

Arbejdsdokument for familiesynoden offentliggjort

Familiens udfordringer belyses i det omfattende dokument.

SYNODE Vatikanet offentliggjorde den 23. juni arbejdsdokumentet for efterårets bispesynode om familien – *Instrumentum Laboris* – som inkluderer bidragene fra bispekonferencerne og andre aktører verden over.

I arbejdsdokumentet foreslås det blandt andet at gengifte par bør "integreres" i Kirken.

På pressekonferencen, hvor dokumentet blev offentliggjort, sagde synodese­kretær ærkebiskop Bruno Forte, at synodens formål er ikke at komme med et 'ja' eller 'nej' til om gengifte fraskilte katolikker må modtage kommunionen, men at biskopperne reflekterer over spørgsmålet, skriver *The Tablet*.

Et andet sted i teksten hedder det, at den pastorale indsats i bispedømmerne også må 'ledsage' homoseksuelle katolikker og deres familier. Mens man fastholder Kirkens modstand mod homoseksuelle ægteskaber siger dokumentet samtidig at homoseksuelle må behandles med respekt og indlevelse.

Instrumentum Laboris er opdelt i tre afsnit – ét for hver uge under den kommende synode. En struktur den har lånt fra *Relatio Synodi*, sluddokumentet fra sidste års familiesynode, og som viser den tætte relation mellem de to bispesynoder.

Arbejdsdokumentets tre dele

1) At lytte til familiens udfordringer: antropologisk, kulturelt, socioøkonomisk, økologisk. Blandt udfordringerne opremses fattigdom, social udstødelse, mental retardering, migrationsproblemet, kvindens rolle, bioetik og seksualundervisning.

2) Om familiens kald: familieliv, frugtbarhed, den missionale dimension, tro, bøn, undervisning, relationen Kirke-familie, unges frygt for at gifte sig samt barmhjertighed.

3) Familiens mission i dag; behovet for et nyt sprog, evangelisation, ægteskabsliturgi. Der tales også om hurtigere annullationsprocedurer og om integration af troende, der lever i illegitime ægteskaber, om bod og andre pastorale problemer.

Kardinal Lorenzo Baldisseri (tv), der her ses med pave Frans under sidste års ekstraordinære familiesynode, har på et pressemøde præsenteret arbejdsdokumentet for dette års synode. Foto: *L'Osservatore Romano*.

I tredje del foreslås at en universel familieret føjes til FNs universelle deklaration om menneskerettigheder.

Bispesynodens generalsekretær kardinal Lorenzo Baldisseri sagde på pressemødet, at synodekontoret har modtaget 99 sammenfatninger fra bispekonferencer og østkatolske kirkesamfund samt yderligere 359 besvarelser fra bispedømmer, sogne,

enkeltpersoner og civile grupper.

Baldisseri nævnte, at efterårets synode vil afsætte mere tid til at biskopperne kan mødes i små grupper og at de frit kan udtale sig til medierne.

Synoden afholdes i Rom fra den 4. til den 25. oktober.

NM

Overvejende positive reaktioner

Mediernes reaktioner på pavens miljøencyklika.

OMTALE Internationale medier har kommenteret offentliggørelsen af pave Frans' nye encyklika *Laudato si'* og den er langt hen ad vejen blevet positivt omtalt. Således skriver det italienske dagblad *La Stampa*: "Pave Frans har skrevet mere end bare en encyklika om miljøet. I sin tekst kommer Roms biskop med refleksioner over miljøspørgsmålet i alle dets forgreninger, og han formulerer en presserende og nødvendig global kritik af den udviklingsmodel, der nu omslutter hele jorden og hele menneskeheden, og som truer med at kaste os mod selvtilintetgørelsens klippe".

Også den spanske avis *El País* udtrykker sig i lignende dramatiske vendinger: "I Vatikanet har man netop afsikret en bombe med uforudsigelig sprængkraft. Offentliggørelsen af pave Frans' encyklika om økologien er en reel krigserklæring mod de store industrivirksomheder og lederne i de førende lande. For det er dem, skriver paven, som er skyld i klimaforandringer og fattigdom ved at lægge beslag på størstedelen af de naturlige ressourcer".

Avisen *New York Times* skriver: "Den vision, pave Frans skitserer i sin encyklika, er meget omfattende i sin målsætning og ræk-

kevidde. Han beskriver den hensynsløse rovdrift på og ødelæggelsen af miljøet og ansvarlig for dette tilskriver han ligegyldighed, grådighed, en overdreven tro på teknologi og politisk kortsynethed. De mest udsatte, skriver han, er de fattigste mennesker, som mister hus og hjem, og hvis skæbne bliver fuldstændigt ignoreret".

Den engelske avis *The Guardian* sætter pris på rundskrivelsen som et opråb til de rige nationer om at betale deres gæld til de fattige. Avisen skriver videre, at pavens tekst er en "moralsk formaning til at handle" og at paven samtidig giver udtryk for sin "vrede og sorg over de mægtigstes ligegyldighed".

I Frankrig har mediernes reaktion på encyklikaen været mere behersket. "Paven kritiserer 'smid-ud-kulturen' i de rige lande", lyder overskriften i den franske avis *Le Monde*. Chefredaktøren for den katolske

avis *La Croix*, Dominique Greiner, spørger i et videobudskab: "Hvad kan vi lære af pavens encyklika? At krisen er en moralsk krise, en civilisationskrise. Og paven kritiserer at de fattigste må lide som følge af klimaforandringerne".

Den australske avis *Sydney Morning Herald* ser pavens rundskrivelse som en udfordring til alle klimaskeptikerne og paven giver dem en påtale på en måde, som naturvidenskaben ikke kan gøre det alene. Men, fortsætter avisen, den, der mener at pavens budskab stækker klimaskeptikernes indflydelse, gør nok regning uden vært. Men teksten kan ses som en forberedelse til pavens rejse til USA i september, hvor klimaspørgsmålet fylder meget i den offentlige debat.

Kilde: *Kathpress.co.at* og *signum.se*.

NM

► *Fortsat fra side 2* han talte om. I den by, hvor han tidligere havde været biskop, Krakow, blev vasketøjet ofte sværtet til af røgen fra det nærliggende Lenin-værkets skorstene.

I sin socialencyklika *Centesimus annus* fra 1991 indførte han begrebet 'humanøkologi' og sammenkædede beskyttelsen af naturen med beskyttelse af livet. Han skrev, at ødelæggelsen af det menneskelige miljø vejer tungere end ødelæggelsen af det naturlige miljø. Miljøødelæggelser ligesom abort kunne forstås som et udtryk for en "dødens kultur". Johannes Paul II krævede en radikal omlægning af livsstilen i det moderne forbrugssamfund, navnlig i de rige lande. Han henviste også udtrykkeligt til klimapå-

virkingen og dens konsekvenser.

I *Kompendium i den kirkelige social-lære* fra 2004, udgivet af Det pavelige Råd *Justitia et Pax*, bliver klimaspørgsmålet berørt. "Klimaet er en ejendom som må beskyttes", står der i kompendiet. Desuden fremhæves urbefolkningers ret til deres naturressourcer og i kompendiet tog Vatikanet for første gang også stilling til en grøn genteknologi.

Benedikt XVI (2005-13) – den pave som indførte affaldssortering i Vatikanet – fremkom ofte med udtalelser om miljøbeskyttelse. I sin tredje og sidste encyklika *Caritas in veritate* fra 2009 bruger han flere afsnit på dette tema. Særlig konkret bliver han når det drejer sig om energihåndteringen. "Når nogle få stater, indflydelsesrige grupper og virksomheder, opkøber ikke-fornybare energikilder, så forhindrer de udviklingen i fattige lande".

I encyklikaen berører Benedikt XVI ikke klimaforandringerne, men han opfordrer til en livsstil som er præget af solidaritet mellem generationer og har de fremtidige generationer i tankerne. Benedikt XVI overtager

begrebet humanøkologi fra Johannes Paul II og indsætter det i en større teologisk sammenhæng. Navnlig i sin tale til den tyske

Forbunds­dag i september 2011 fremhævede Benedikt XVI, at miljøbeskyttelse er beskyttelse af liv i videst forstand. NM

VIL DU VÆRE MED TIL AT SPREDE VERDENS BEDSTE NYHEDER?

Vær med til at sprede Verdens Bedste Nyheder ved den landsdækkende morgen-event **fredag den 11. september fra 07.00-09.00**. Vi har brug for frivillige, som vil bruge 2 timer på at uddele VBN-avisen til forbi-passerende, særligt i: Frederikshavn, Aalborg, på Randers st., Vejle st., Kolding st., Aabenraa, Nyborg st., Slagelse st., Næstved st., Kalundborg st., Roskilde st., Lergravsparken metro st., Hovedbanegården (KBH), Helsingør st., Rønne og Nuuk.

Caritas er en del af kampagnen "Verdens Bedste Nyheder" sammen med 100 organisationer, DANIDA og FN. Målet er at sprede det gode budskab: Ulandsbistanden skaber udvikling.

Hvis du har lyst til at hjælpe os med at skabe glæde en fredag morgen, så skriv en mail til kampagnemedarbejder Josefine Sochacka-Ebbesen på jse@caritas.dk.

Befriende og opmuntrende læsning

Paven inviterer til, at troende og ikke-troende sammen dæmmer op for en voldsom forbrugerisme og materialisme.

Tekst: Stine Riegels

MILJØ Hvad vil det sige at være et ordentligt menneske? Det er et meget subjektivt spørgsmål. Mine 35 års erfaring som sygeplejerske blandt socialt udsatte og blandt alvorligt syge og døende har vist mig, at ordentlighed er en menneskelig dyd, der går på tværs af alder, køn, forstand, uddannelse, helbred, religion, indtægt og social status.

Hvad forstår jeg ved ordentlighed? Ordentlighed betyder bl.a., at man også har blik for andres behov, og ikke kun for sine egne. At man handler, når andre lider, og ikke kun taler smukt. Tør dele med dem, der har mindre, end man selv har. Forsøger at lade være med at leve på andres bekostning. Evner at sætte sig selv til side, når andre er i nød. Tør risikere noget af sit eget for at hjælpe andre. Ejer lydhørhed for andres lidelse. Tør hjælpe. Tør tage mod hjælp.

Det er for mig som katolik epokegørende, at paven i sin nye rundskrivelse *Laudato si'*, der kom den 18. juni i år, henvender sig til "alle mennesker af god vilje". Paven missionerer ikke i denne rundskrivelse, han forsøger ikke at overtale anderledes troende til at blive katolikker, og han forsøger ikke at overtale ateister til at blive troende. Han belærer ikke, men taler til ligemænd om, at vi er nødsaget til at arbejde sammen på tværs af konfessioner, hvis vi gerne vil gøre et forsøg på at bevare vores fælles klode som et sted, hvor mennesker kan være og trives.

” Paven missionerer ikke i denne rundskrivelse, han forsøger ikke at overtale anderledes troende til at blive katolikker, og han forsøger ikke at overtale ateister til at blive troende

Han maner sine egne trosfæller til større ansvarlighed, når han skriver, at "det er godt for menneskeheden og for verden, når vi, der tror, i højere grad vedkender os det ansvar for naturen, der følger af vores tro."

Paven minder om det grundlæggende faktum, at "mennesker kun kan forventes at vise respekt for kloden, hvis de selv oplever at blive mødt med respekt af verden omkring dem." Også her er det forpligtende for de troende at vise respekt for deres medmennesker, hvis de gerne vil have dem med på at redde miljøet. Paven giver i denne rundskrivelse selv et eksempel på at tale til ligemænd og -kvinder om klodens tilstand.

Det skulle også bare mangle, kunne man godt sige, for de såkaldt kristne dele af verden har i høj grad ført an i den kommerialisering, der er sket med jordens rigdomme – og i den udpinshed, af mennesker og af jord, som denne koncentration af materiel rigdom på få hænder, har medført.

Mange af os har mange bekymringer om klimaet og om bæredygtighed og om uligheden i verden, og en del smukke ord om, hvordan det kunne blive bedre. Men få af os er nået til at ville opgive vores

egne flyrejser, eller medbringe vores egen kop, for at undgå engangsservice, eller eget sengetøj, for at spare en vask. Vi er paradoksalt nok bange for at lide afsavn, for at mangle. Den kommercielle verden, vi lever i, er lykkedes med at skræmme os til aldrig at måtte lide sult eller tørst eller mangle noget.

Dødssynderne

En pave skal advare mod de syv dødssynder: Grådighed, egoisme, dovenskab, hovmod, uordentligt begær, nærigheid og misundelse, ellers er han ikke en rigtig pave. Paven har i denne rundskrivelse skrevet små 100 sider om klodens tilstand, hvor han kæder årsagerne til den udpinte jord sammen med årsagerne til udpinshed blandt de dårligst stillede befolkningsgrupper i verden.

Pavens skrivelse er basal, banal og – ikke overraskende – idealistisk. Den sammenfatter på ret få sider hele klodens forbundethed og fælles skæbne. Den redegør for en gennemført holistisk tankegang: "Intet i verden er ligegyldigt!" Jeg synes, den er befriende og opmuntrende læsning, ikke mindst ovenpå det danske folketingsvalg der fandt sted samme dag, som rundskrivelsen udkom. Paven har, modsat mange danske politikere, visioner for et bedre samfund – og så er han ikke bange for multikultur eller for international samhørighedsfølelse.

Paven taler med overbevisning om, at de

klimatiske forandringer er menneskeskabte. Denne overbevisning er det ikke alle videnskabsfolk, ej heller lægfolk, der deler. Han taler om, at vi mennesker har svigtet Guds tillid, da vi fik skaberværket betroet. Sådan skal en god præst tale. Der er ingen tvivl om, at han således taler til skyld og skam i mange af os, fordi vi her i den vestlige verden forbruger en uforholdsmæssig stor del af verdens ressourcer, og vi ved, at vi gør det på de fattiges bekostning. Vi ved, at de store klimaforandringer truer de fattigste verdensborgere mest. Vi ved godt, at et velstillet par uden børn forbruger mange gange flere af jordens ressourcer end en fattig familie med otte børn. Vi ved, at det truer freden i verden, at der er så stor forskel på livsbetingelserne for de rige og for de fattige. Nogle af os erkender måske også, at den voldsomme materialisme truer med at drukne vores egen længsel efter ægthed og enkelthed i tilværelsen?

Men det er svært at skille sig for meget ud fra normen. Det er svært at lære sine børn at gå i genbrugstøj og at spare på dyr teknik og dyre forlystelser. Vi har det svært i vores kultur med selvbeherskelse, afsavn og ofre.

Lykken ligger i at begrænse vores behov

"Forbrug må erstattes af afsavn." Det skal man nok være økumenisk patriark for at turde sige højt og tydeligt til verden. Og man skal være pave for at turde gentage det, sådan som paven gør i denne rundskrivelse. Paven følger det dog op med den lovende påstand: "Lykke er at kunne begrænse de behov, som bedøver os, og være åbne for de forskellige muligheder, som livet tilbyder."

Vi mennesker gives meget forskellige vilkår i livet. Her er ingen synlig retfærdighed. Som kristne tror vi på, at det er Gud, der styrer klodens gang. Men vi tror også på, at vi mennesker har vores fri vilje. Vi kan gøre os umage med ikke at bruge flere ressourcer end nødvendigt, ikke at leve mere på andres bekostning end nødvendigt, og vi kan forsøge at behandle det, livet giver os, med respekt.

Hvis man gør sig umage med ikke at basere sin lykke på andres afsavn, kan man bedre få en god samvittighed og finde ro. Hvad enten kloden forbliver mulig at leve på for mennesker eller ej. Behovet for en god samvittighed, tror jeg, gælder, hvad enten man tror på Gud eller ej. Og hvad enten man tror på menneskeskabte klimaforandringer eller ej.

Troende og ikke-troende, "alle mennesker af god vilje", er vel i princippet enige om, at jorden er fælles eje, og at dens rigdomme bør komme alle til gode. Og man må formode, at alle mennesker gerne vil forsøge at give en beboelig klode videre til deres børn.

Jeg er ikke biolog, og jeg har ikke forudsætninger for at vurdere, om klimabelastningerne kun er menneskeskabte, eller om de ville være sat ind med samme styrke, uanset om her var mennesker på kloden eller ej.

Men spørgsmålet får mig til at mindes broder Wilfrid Stinissen, en klog teolog, der engang forklarede, at man som teolog mener, at summen af ondskab i verden ikke kun består af summen af menneskers ondskab. Altså at der også findes destruktive kræfter i verden, som vi mennesker ikke kan gøre for. For mig var det en stor trøst at få at vide, at man tror sådan.

Som socialsygeplejerske har jeg til gengæld forstand på misbrugsbehandling, og her er det et grundlæggende udgangspunkt,

*Den hellige Frans giver sin kappe til en fattig. Freske af Giotto i Basilica Superiore Assisi ca 1295-1299. Fresken regnes for at være den første af 28 scener fra helgenens liv og er baseret på en historie i Bonaventuras *Legenda Maior* – en biografi om Frans af Assisi, som blev skrevet på bestilling af franciskanerordenen og godkendt af generalkapitlet i 1263. Foto: Wikipedia.*

at det ikke er særlig interessant, hvis skyld det er, at misbruget er opstået. Det interessante er, hvordan man kommer videre, når man nu engang har fået et misbrug.

Dette fokus kunne man måske med fordel også anvende på vores påståede misbrug af klodens ressourcer, for alle er vel enige om, at kloden er nødlidende, og de fattiges eksistens og freden i verden er truet af klimaforandringer? Det kan let blive ufrugtbart at fortsætte diskussionen om, hvis skyld det er. Og måske bliver det en flugt fra at gøre noget ved det.

Hvad paven inviterer til, er, at troende og ikke-troende sammen dæmmer op for en voldsom forbrugerisme og materialisme, og udnyttelse af andre mennesker og af ressourcer, og at vi sammen finder en fremtid for kloden, for de fattigste iblandt os og for os selv. Hvor vi kan være trygge ved, at klodens sparsomme ressourcer fordeles bæredygtigt imellem os, så der bliver større chance for at bevare og udbygge verdensfreden. En verden, hvor man som et ordentligt menneske ikke lever for at forbruge, men forbruger for at leve.

En verden, vi i højere grad kan være glade for at give videre til vores børn.

*Stine Riegels, medlem af bispedømmets kommission *Justitia et Pax*. Foto: Privat.*

”Så vi får visdom i hjertet”

Et seminar på de evangeliske kirkedage i Stuttgart lærte Marianne Meyer noget om bibliodrama som interkulturel og økumenisk brobygger.

Tekst: Marianne Meyer

TYSKLAND At de tysksprogede lande som Østrig, Schweiz og Tyskland har en lang og rig tradition for bibliodrama, lod sig slet ikke betvivle, da over 60 bibliodrama- og bibliologlærere (bibliolog har jødiske rødder med fokus på det verbale/fortællende udtryk og udbydes i form af ca. femten basisuddannelser i Østrig i 2015) mødtes i det evangeliske kirkecenter Paul Gerhardt-Kirche i anledning af Deutscher Evangelischer Kirchentag, som i år havde den noget kryptiske overskrift ”*Damit wir klug werden*” fra Salme 90, 12. Det var blot 14 dage efter Den økumeniske Kirkedag, der i år blev afholdt i Speyer med 22.000 besøgende.

Noget uvirkeligt for en dansk katolik og vel også for danske protestanter at deltage i blot ét af de uendelig mange tilbud, som de evangeliske kirkedage kunne byde på. Til bibliodrama fandt alene 2.000 mennesker vej. Jeg kan ikke lade være med at tænke, om en enkelt begivenhed på ”Himmelske

Dage” i København næste år også kan mønstre samme antal deltagere på tre dage.

Rammen om de 40 bibliodramaer og bibliologer var et nyere kirkecenter i den vestlige del af det smukke Stuttgart med rummelige træbeklædte rum, store vinduespartier og frodige åndehuller! Og det var der hårdt brug for i 28 graders varme.

Byen, der lå badet i sol den første uge af juni, sydede af liv. Det myldrede med mennesker i telte og naturligvis i koncert- og foredragssale, i byens grønne skyggefulde parker, på cafeer og i den tætpakkede U-Bahn. Med adskillige tusind besøgende blev det af og til ligefrem en udfordring at færdes.

Bibliodrama-dagene indledtes med panelbidrag fra Østrig, Polen og Sverige m.fl. Indlæggene havde fokus på interkulturelle aspekter. De handlede om konkrete tiltag i forhold til, hvorledes bibliodrama og bibliolog kan benyttes som brobyggende mellem

Mange tyske toppolitikere blandt andet forbundskansler Angela Merkel deltog i kirkedagene i Stuttgart. Foto: Deutscher evangelischer Kirchentag.

kristne og ikke-troende, mellem kristne og muslimer og mellem de tre store monoteistiske verdensreligioner: kristne, muslimer og jøder, bl.a. for at mindske spændinger i bymiljøer, og for at gøre op med udgrænsning af befolkningsgrupper og følelser af ikke at høre til. I Stockholm har man i år forsøgt at lave bibliodrama for buddhister, muslimer og kristne sammen, hvor man har benyttet tekster af Dag Hammarskjöld. I bibliodrama/bibliolog-formen er der tale om et trykt, skabende miljø, hvor deltagerne samtidig beholder egen autenticitet.

Det overordnede tema for de evangeliske kirkedage om at ”handle klogt og vist” tog således i bibliodrama-delen afsæt i alternative måder at interagere på i større grupper i samfundet, og afspejlede således helt klart tidens aktuelle tema om integration og behovet for at finde metoder, der kan mindske eller eliminere antisemitisme og fobier overfor muslimer.

Som konsekvens heraf berettede man om, hvorledes det er muligt at gøre erfaringer med ikke-bibelske tekster i en dramatisk/kunstnerisk form som f.eks. at sammenstille bibelske tekster med zenbuddhistiske. Eller at sammenstille en Rumi-tekst og en bibelsk tekst. Eller at sammenstille bibelske tekster med mystiske tekster fra jødedom og islam eller sågar med eventyrtekster. Alt sammen noget som er i sin vorden.

I Brasilien, hvor problemerne er anderledes, fordi en stor del af befolkningen ikke kan læse noget videre, benyttes bibliodrama for at lytte mere intensivt til, hvad Gud siger ind i tiden i specifikke socialpolitiske områder, som eksempelvis natur og miljø.

På internationalt plan arbejdes også med andre nye spændende tiltag, hvor bl.a. bibliodrama-lærere fra Tyskland, Ungarn og Polen har arbejdet sammen om at kombinere den ignatianske retræteform med bibliodrama. De har således for nylig udbudt et sådant med titlen ”Jesus og Zakæus”.

Og hvilke temaer blev der så arbejdet med i de udbudte bibliodramaer i Stuttgart? Der var tre gennemgående temaer, der blev behandlet på forskellig vis: lignelsen om de kloge og de mindre kloge jomfruer, se Mt 25,1-13, og lignelsen om den uærlige godsforvalter, jf. Luk 16,1-13. Begge tekster lidt vanskelige at gå til, men med en udtalt dynamik, som kan udnyttes i bibliodramatisk tilgang. To af os prøvede endvidere kræfter med Ordsprogenes Bog 3,9-13 sammenstillet med en zenbuddhistisk tekst, der lå så tæt op af, at det var påfaldende.

Vi tolv deltagere fra Den internationale økumeniske Bibliodramauddannelse (Tyskland, Polen og Danmark) fik rigeligt at se til i forhold til at observere, beskrive, simulanoversætte og ikke mindst reflektere og agere på eget personligt plan i de 2-3 bibliodrama'er vi kunne nå på tre dage, når der samtidig skulle afsættes tid til evaluering og fælles refleksion med fem andre og vore undervisere.

Det overordnede lederteam fandt hele konceptet med bibliodrama/bibliolog så succesfuldt afviklet, at man skønner det værd at satse på også ved Katholischer Kirchentag, der afholdes i Leipzig i 2016.

Noget kunne tyde på, at en ny generation af bibliodramalærere er ved at vokse frem (pionererne er 70 år og derover), og at denne form for tilgang til bibelens skatkammer har fået sin renaissance.

Den syriske konflikt rammer kirker og moskeer

91 kirker og 1.400 moskeer er blevet ødelagt under borgerkrigen.

MELLEMØSTEN Den maronittiske ærkebiskop af Damaskus, Samir Nassar, appellerer til de kristne i Vesten om at hjælpe landets tolv millioner flygtninge og internt fordrevne.

I et brev til den kirkelige organisation Aid to the Church in Need kalder ærkebiskoppen borgerkrigen i Syrien for ”det grusomste menneskelige drama siden 2. Verdenskrig” og han påpeger, at 5,6 millioner børn er berørt af krigen og at mange mennesker er døde på grund af mangel på læger og medicin. Nassar oplyser desuden at 1.400 moskeer og 91 kirker er blevet ødelagt.

”Takket være modige præster i to forskellige kvarterer i Damaskus er vi nu gået i gang med at ombygge en kælder og en lejlighed, så vi kan holde gudstjenester dér. Domkirken ligger langt væk for de troende, så vi var nødt til at flytte til noget i nærheden af dem”, forklarer ærkebiskop Nassar.

”Når kirker ødelægges, spredes de kristne. På trods af at de udsatte sig selv for farer, har nogle kristne stået for opførelsen af to små kapeller. Enhver har ydet sit til dette arbejde, nogle har bedt rosenkransen med denne intention”.

Idet han appellerer til omverdenens hjælp tilføjer Nassar: ”Det er rigtigt, at disse projekter ikke kan realiseres uden økonomisk støtte udefra men dét, at de troende samles om disse initiativer i denne smertefulde tid, skaber i sig selv et kristent håb og er anledning til åndelig fornyelse”.

NM

Åbningsgudstjenesten til deutscher evangelischer Kirchentag i Stuttgart 3. juni. Foto: Deutscher evangelischer Kirchentag.

Meddelelse til medlemmer, der har 10-års kontrakt med procent-sats.

Send kopi af din årsopgørelse fra 2014 til:

Den katolske Kirke i Danmark
Gl. Kongevej 15
1610 København V
att.: Lilian Munch Jakobsen

eller til: lj@katolsk.dk

De første 100 år

Sakramentskirken blev bygget i kirkeligt ingenmandsland på Nørrebro.

Tekst: generalvikar Niels Engelbrecht

KIRKEHISTORIE I 1856 opgav man at holde København inden for voldene. De blev først nedlagt senere; men det blev muligt at bygge uden for dem. Begyndelsen til brokvartererne var lagt, og efterhånden opstod de store boligområder på Østerbro, Nørrebro og Vesterbro. Det var kun syv år efter Grundlovens vedtagelse i 1849, hvor religionsfriheden blev indført i Danmark og Den katolske Kirke var ved at finde sine fødder efter at have været forbudt område i mere end 400 år.

Nørrebro var kirkeligt ingenmandsland. Der var hverken protestantiske eller katolske kirker i området. Folkekirken kom først i gang. I 1856 lagdes grundstenen til Sankt Johannes Kirke på Sankt Hans Torv. I lang tid var det den eneste kirke i området, som befolkningsmæssigt voksede eksplosivt. Med en menighed på ca. 20.000 medlemmer betød det bunkebryllupper, -begravelser og -dåb og overarbejdede præster. Kirkens første sognepræst Johannes Frimodt startede en bevægelse for at bygge nye kirker, og i løbet af 70'erne lykkedes det at få bygget fire nye kirker.

Katolikkerne havde ikke problemet med for store menigheder i området. I København var der kun én katolsk kirke, Sankt Ansgars i Bredgade inde bag voldene og antallet af katolikker i hele Danmark var et sted mellem 1.000 og 2.000 personer. Selvom der skulle gå 59 år, inden man kunne nedlægge grundstenen til sin egen katolske sognekirke på Nørrebro i 1915, skete der alligevel i de mellemliggende år betydningsfulde ting i kvarteret for Den katolske Kirkes udvikling i Danmark.

Det første messested på Nørrebro

I begyndelsen af 1860'erne blev gården Solitude, som lå ved siden af Assistents Kirkegård, sæde for den apostoliske præfekt for Nordpolsmissionen, msgr. Bernard, der var ansvarlig for missionen i den nordligste del af Skandinavien og Atlanterhavsøerne. Han havde valgt København som centrum for sit arbejde, hvor han også planlagde at oprette et missionsseminarium. Msgr. Bernard var stærkt interesseret i at føje Danmark til sit område, hvilket førte til en heftig strid med sognepræsten ved Sankt Ansgars Kirke, Hermann Grüder, der blev støttet af sin foresatte, biskoppen i Osnabrück. Der var en ivrig brevveksling med Propagandakongregationen, der var øverste instans for missionsområderne. Striden endte i 1869 med, at Nordpolsmissionen blev nedlagt, og at Bernard blev apostolisk præfekt for Norge og Grüder for Danmark. Dermed flyttede Bernard fra Solitude, der senere kom til at tilhøre familien Günther, den familie, som i to generationer var de store katolske murer-mestre, der stod for bygningen af de fleste nye katolske bygninger i København. De havde spisestue i det tidligere kapel stadig med stjerner malet på det blå loft.

I 1875 lejede murermester Günther gårdens sidefløj ud til en lille gruppe jesuitter. Jesuitterne var i 1872 i forbindelse med kulturkampen af Bismarck blevet fordrevet fra Tyskland, og en gruppe af dem var kommet til Danmark, hvor kammerherreinde Berling byggede kirke og kollegium for dem i Ordrup. En lille gruppe på to præster og en lægbroder slog sig nu

ned på Solitude for at begynde deres mission i København. I den forbindelse fik de også et kapel, der imidlertid var så lille, at det var vanskeligt at holde offentlig gudstjeneste i det. Forholdene var i det hele taget for små for et missionsarbejde, så allerede året efter, i 1876, flyttede de over i en villalejlighed i Evaldsgade 5. Det blev også hurtigt for småt, og 1878 forlod de Nørrebro. Efter endnu et stop i Kronprinsessegade endte de i 1885 i Stenosgade og byggede skole og kirke der.

Stabile forhold

I samme år, som man opgav at holde København inden for voldene, i 1856, kom de første ordensfolk til Danmark. Sankt Joseph Søstrene ankom til København fra Chambéry i Frankrig og slog sig ned i en lejlighed på Sankt Annæ Plads. Deres mission var at drive skoler og hospitaler. Det første projekt var en skole på Toldbodvej i Indre By, den skole, som udviklede sig til Institut Sankt Joseph på Østerbro. I 1873 kom så deres første hospitalsprojekt, Sankt Josephs Hospital i Griffenfeldsgade på Nørrebro, begyndelsen til deres hospitalsimperium, som på et tidspunkt kom til at bestå af 9 hospitaler ud over hele landet. I 1873 begyndte de at bygge og i 1874 kunne de flytte ind, selvom forholdene stadig var meget primitive. De havde én seng til tre søstre. Priorinden sov i sengen og de to andre på gulvet. For at komme til messe måtte de vandre ind til Sankt Ansgars Kirke, som på det tidspunkt stadig var den eneste kirke i København. Men i 1875 kunne præfekt Grüder indvie deres første kapel, og fra nu af var der messe hver dag. En af jesuitterne kom og fejrede den.

Begyndelsen til en menighed

I 1883 fik søstrene en fast præst, der boede i Griffenfeldsgade. I slutningen af året overtog pastor Neuvel dette embede. Omtrent samtidig døde præfekt Grüder og blev efterfulgt af Johannes Von Euch som leder af Kirken i Danmark. Han opmuntrede pastor Neuvel til at begynde dannelsen af en menighed på Nørrebro. Den finansielle

Msgr. Neuvel i St. Josefs Hospitals have.

begyndelse på missionen bestod af femører. Hvert medlem skulle give fem øre om ugen til udviklingen af menighed og bygning af kirke. 6 år efter i 1890 var femørerne blevet til 18.000 kr. som var startkapitalen til købet af Nørrebrogade 27. Sælgeren betingede sig at kunne fortsætte sin forretning i bygningen i 10 år. Det hjalp til at forrente de lån, der var taget og i mellemtiden rejste pastor Neuvel sit hjemland, Holland, tyndt og prædikede kollekter sammen. Allerede i 1890 kunne han på den måde skaffe 26.000 kr. I de følgende år fortsatte indsamlingen ad mange kanaler og i år 1900 blev halvdelen af bygningen på Nørrebrogade revet, og der blev bygget beboelsejendom og skole på grunden. Samme år udbyggede Sankt Joseph Søstrene hospitalet og opførte en egen kirke der, så menigheden fik bedre forhold til deres gudstjenester. Men der var stadig lang vej til bygningen af menighedens egen kirke. Pastor Neuvel måtte først afdrage gælden på ejendommen. I 1915 havde man tilstrækkeligt med midler til at begynde bygningen af kirken. Den 9. juli kunne biskop von Euch nedlægge grundstenen til kirken – 42 år efter at han havde givet pastor Neuvel opgaven at starte en menighed på Nørrebro.

**Sakramentskirken
1917 - 1992**

Fra grundstensnedlæggelsen til Sakramentskirken 9. juli 1915. På billedet ses biskop Johannes von Euch, msgr. Anton Neuvel, pastor Philip von der Kettenburg og sakristan F. Jensen. Foto: Sakramentskirken 1917-1992.

Landejendommen Solitudes hovedbygning på Nørrebro. (Tegn. af J.L. Ridter, 1880).

100-års jubilæet blev markeret med en messe og sang på dansk, engelsk og fransk. Sognepræst Daniel Nørgård hygger med nogle af sognebørnene. Foto: Lisbeth Rütz.

FORMANDSBERETNING ”En kirke uden diskussioner er en død kirke”, sagde Maria Truelsen, der citerede pave Frans i sin beretning om det første år som formand for pastoralrådet. Formandens og PR’s reelle kompetence blev drøftet, og det var på forretningsudvalgets første møde i januar blevet diskuteret, ”hvem der bestemmer dagsordenen på et PR-møde og hvem der bestemmer, hvad der skal stå i formandens beretning”.

Man konkluderede efterfølgende, at biskoppen ifølge kirkeretten afgør, hvad pastoralrådet skal beskæftige sig med.

Formanden ville gerne have mere fokus på, hvordan man motiverer fremmedsprogede gruppers repræsentanter til at deltage i pastoralrådsmøderne. Dette kan eventuelt ske ved, at man retter personlig henvendelse

Diskussioner viser, at Kirken lever

Formanden for Pastoralrådet ser tilbage på det første år.

Tekst: Lisbeth Rütz. Foto: Anton Dorph-Petersen

til de pågældende.

Pastoralrådets møder er åbne. Det er tilladt at optage møderne og lægge det ud på nettet; men folk, der vil optage, bedes sige det på forhånd. Formanden henstillede, at budgettet blev forelagt forretningsudvalget på næstsidste møde før pastoralrådsmødet, da forretningsudvalget ikke altid havde følt sig godt nok klædt på til at forholde sig til strukturplanen og det sparekatalog, som

blev vedtaget af pastoralrådet på mødet 26.-27. november sidste år.

En drøftelse af Neokatekumenatets virke i Danmark var sat på pastoralrådets dagsorden til mødet den 20.-21. juni. Maria Truelsen, Hanne Roi-Larsen og Eva Vinther fra pastoralrådet havde udarbejdet en række spørgsmål til biskoppen.

Maria Truelsen betegnede formålet med tremandsgruppens spørgsmål som at skabe

bedre dialog og udrydde spændinger. Biskoppen valgte imidlertid at erstatte spørgsmålene med sin egen redegørelse for Neokatekumenatets virksomhed. Efterfølgende kunne der så stilles spørgsmål til ham. I øvrigt havde alle pastoralrådsmedlemmer før mødet fået tilsendt en skrivelse fra 23 katolikker i Danmark. Skrivelsen udtrykte sig kritisk om Neokatekumenatets virksomhed og udtrykte bekymring for Kirkens fremtid i Danmark. Tremandsgruppens spørgsmål var derimod ikke blevet rundsendt. Pastor Benny Blumensaat fandt, det havde været formålstjenligt at sende spørgsmålene ud til alle pastoralrådets medlemmer. I en kommentar til formandsberetningen takkede Ulla Pinborg fra Sankt Vilhelms Kirke i Hillerød for de 23 katolikkers initiativ til skrivelsen om Neokatekumenatet.

SOGNESTRUKTURER Generalvikar Niels Engelbrecht fremlagde en oversigt over 12. udgave af den nye strukturplan for bispedømmet. Strukturplanen blev fremlagt ved pastoralrådsmødet i november sidste år og på et ekstraordinært møde den 28. marts.

Ideen bag det nye katolske danmarkskort er, at sognestrukturen skal tilpasses de personalemæssige og økonomiske ressourcer, der er til rådighed. Med den nye struktur bliver der flere om færre udgifter, og det forventes, at det alt i alt vil skabe en bedre udnyttelse af ressourcerne og større dynamik ude i sognene.

I 3. høringsrunde kom der vægtige indlæg fra Viborg mod, at Thisted lægges til Viborg. Thisted forbliver derfor under Aalborg. Aalborg forsynes med to præster og skal fremover have lidt ekstra hjælp fra en diakon eller seminarist. Der planlægges messested omkring Thisted med messe to gange om måneden.

Grenå nedlægges og lægges ind under Randers. Planen foreslår et messested i Grenå med messe to gange om måneden. Margarethe Stelsberg efterlyste råd om, hvordan man kan få den nye sognestruktur til at fungere fremadrettet. Hun fremhævede, at deltagerantallet i messerne i Grenå ”raslede ned” mellem 2003-2010, hvor man havde skiftende sognepræster. Det steg støt, efter at der igen blev messe hver søndag, viser menighedens statistik

Der skal etableres en form for kirkecenter i Struer og Holstebroområdet i forbindelse med, at kirken i Lemvig nedlægges.

Herefter fulgte en længere debat omkring kirken i Tønder og vanskeligheder med medlemsregistrering. Ifølge generalvikarens fremlægning opfylder Tønder ikke de

Nyt katolsk danmarkskort fra august

Strukturplanen vedtaget i pastoralrådet.

objektive krav om 300 medlemmer, som er betingelsen for, at en menighed skal kunne overleve. Den 19. juni var der 252 bekræftede medlemmer i Tønder. Man afventer bekræftelse fra 26 personer. En del af de aktive i Tønder tæller ikke med, da de bor i Tyskland.

Flere udtrykte stor respekt for søster Lydias kæmpe arbejde med at registrere medlemmerne i Tønder. Asbjørn Nordam fra Sankt Kjelds Kirke i Viborg betegnede i en kommentar det formelle krav om 300 katolikker i en menighed som ”umenneskeligt”. ”Kartoteksystemet er meget svagt. Vi er alt for dårlige til at tage

os af hinanden. I Viborg har vi lige haft et par begravelser med nogle mennesker der boede 15 km fra os. Først når vi skal udstede begravelsesattesten opdager vi, at de har været der”, sagde Asbjørn Nordam.

”Vi burde alle gøre som sr. Lydia gør. Det er jo et spørgsmål om at vise omsorg for hinanden”, sagde Anton Dorph-Petersen fra Sankt Norbert i Vejle. Søster Lydia fremhævede i en kommentar, hvor vigtigt det er at være opsøgende, da katolikker ofte venter på at blive opsøgt og ikke kommer af sig selv. ”Der burde helt overordnet gøres meget mere for at optage kontakt til folk; men vi kan jo ikke opsøge folk vi ikke kender”,

sagde biskop Czeslaw i en kommentar til debatten om medlemsregistreringer.

Generalvikaren fastslog, at området Lolland-Falster er demografisk hårdt ramt. Samlet set er hele området gået tilbage fra 2.630 medlemmer i 1965 til 1.441 i 2015. I strukturplanen lægges der op til, at de lokale menigheder bliver enige om to kirker og et messested. P.t. er Birgittasøstrenes klosterkirke lokalt messested. Status for Sankt Birgitta Kirke i Maribo er p.t. uafklaret både med hensyn til om bygningen er reelt nedstyrtningsruet og om der er midler nok til den fortsatte drift.

Gabriella Szirmai fra Vor Frue Kirke i Næstved spurgte, hvad man har tænkt sig konkret med Vordingborg. Generalvikaren svarede, at man ingen overvejelser har om messested for Vordingborg, da byen ligger godt trafikalt. I Tønderområdet påtænkes der messe to gange om måneden på et messested. Assens, Nyborg og Kalundborg nedlægges

Pastoralrådet anbefalede i en afstemning efter debatten biskoppen at følge strukturplanen med 32 stemmer for, 1 imod og 2 der afholdt sig fra at stemme. LR

Programmet var tæt pakket, og der var mange ting at holde styr på for pastoralrådets medlemmer.

Strukturplanen iværksættes fra midten af august i år til august 2018. Bispekontoret vil kontakte de menigheder, hvor der skal nedlægges og sælges kirker. Der vil først ske noget ude i sognene, når bispekontoret har holdt møde med de berørte menigheder. På siden www.katolsk.dk vil man løbende kunne følge med i, hvor man er henne i processen.

NEOKATEKUMENATET Biskop Czeslaw indledte sin præsentation af Vandringen med at udtrykke håbet om, at han kunne afklare den forplumring, der var opstået omkring Vandringen og løse op for spændinger. Han beskrev Vandringen som en bevægelse, der vil nå de mennesker, den traditionelle kirkestruktur ikke altid når ud til. Pave Johannes Paul II støttede bevægelsen meget, Benedikt XVI godkendte dens statutter, og også pave Frans har bakket bevægelsen op. Biskoppen understregede, at Vandringen altid har en lydighedsforpligtelse over for den lokale biskop.

Siden i 70'erne har Vandringen haft aktiviteter i Sankt Antoni Kirke i Brønshøj. Den 25. april 1998 blev Vandringens præstekollegium Redemptoris Mater (RM) oprettet. Det flyttede i 2002 fra Ehlersvej

Den neokatekumenale Vandring på dagsordenen igen

Biskoppen orienterer om Vandringen, og pastoralrådet drøfter kritisk skrivelse fra 23 danske katolikker.

til Vedbæk. Ti præster er indtil nu udgået fra RM og arbejder som verdenspræster her i Danmark. To præster er p.t. udlånt til Sverige og Island. Til efteråret præstevies yderligere tre fra RM. Undervisningen af Vandringens præstestuderende foregår ved lærerkræfter fra Gregoriana Universitetet.

Disse lærerkræfter forelæser blokvis inden for de emneområder, der indgår i præsteuddannelsen. De har også ansvaret for uddannelsens faglige niveau og for at afholde eksamen.

De mennesker, som slutter sig til Vandringen, skal gennem et langt forløb i små kommuniteter, hvor troen fødes og hvor de skal lære kristen levevis, fortalte biskop Czeslaw. P.t. er der tre kommuniteter ved Sankt Antoni Kirke, et i Hellerup og et ved Sankt Pauls Kirke i Taastrup. Tidligere har der været et kommunitet i Sostrup. P.t. er kommunitetet i Aalborg ikke aktivt. Vandringen ser sig selv som en missionsbevægelse. Det er vigtigt for dens præster at have en god kontakt med

baglandet. Som regel er de vokset op i barndomshjem præget af Vandringen.

Hver torsdag mødes præsterne fra Vandringen på præstekollegiet til bøn og almindeligt samvær. De prøver at støtte hinanden og bor derfor gerne sammen i små bofællesskaber.

Biskoppen understregede, at der skal findes en rimelig fordeling mellem den tid, præsterne bruger på Vandringen og den der bruges på sognet. Af og til er Neokatekumenatets præster fraværende – typisk til påske, hvor de i reglen afslutter deres mangeårige vandring.

Ligesom det er tilfældet hos cistercienserne og jesuitterne, har også Vandringen sin egen æstetik. I Trelleborg i Sverige er der en kirke, som er bygget efter det neokatekumenale mønster. Medlemmerne af Vandringen fejrer *Fortsættes side 8 ▶*

► *Fortsat fra side 7* søndagsliturgien om lørdagen – hvilket blev muligt efter Det andet Vatikanconcil.

Vandringen samler lejlighedsvis penge ind under sine liturgier, og på et senere stadium i bevægelsen gives en slags tiende. Bispedømmet og menigheden på stedet får også del i disse midler. Vandringen er lige som alle andre i bispedømmet forpligtet til at betale kirkeskat. I øvrigt tilskyndes dens medlemmer til at deltage i det lokale sogns aktiviteter. Biskoppen understregede, at Vandringen er et nyt tiltag i kirken, der sommetider skal hjælpes til rette.

Biskoppen fremhævede, at kun omkring 150 mennesker er aktive i Vandringen i Danmark. De repræsenterer kun en af mange facetter i Kirkens fromhedsliv. Vandringen er en del af bispedømmet København og skal derfor ikke føles som noget fremmed og udansk.

Kritisk skrivelse drøftes

Før mødet var en skrivelse fra 23 danske katolikker blevet rundsendt til alle pastoralrådets medlemmer. Skrivelsen forholder sig kritisk til Neokatekumenatet og udtrykker bekymring for Kirkens fremtid i Danmark. Den er stilet til biskop Czeslaw, præsterådet, det biskoppelige råd, nuntius og pastoralrådsformand Maria Truelsen. Efter biskoppens redegørelse fulgte en længere debat om Vandringen og om skrivelsen.

”Som jeg læser statutterne, er de ikke beregnet til, at Neokatekumenatets præster skal være sognepræster”, sagde Maria Truelsen.

Biskoppen fremhævede, at Vandringens statutter ikke forbyder dens præster at være sognepræster, og han lagde vægt på nødvendigheden af at tale om tingene og på-pege ubalancer.

”Du siger, der skal være en rimelig fordeling; men du skal bare huske på, at en præst fra Vandringen næppe er en fuldtidspræst”, sagde Lillian Kristensen fra Sct. Mariae Kirke i Aalborg henvendt til biskoppen og henviste til erfaringer i Nordjylland med Neokatekumenatet. Ulla Pinborg efterlyste, at der arbejdes for en præsteuddannelse med et mere skandinavisk præg, eventuelt på et nordisk katolsk præsteseminarium. Hertil svarede biskop Czeslaw, at et nordisk

samarbejde er vanskeligt – blandt andet på grund af sprogbarriererne.

”Med en præst fra Vandringen kommer der komunitet og specielle NK-katekeser, og det er i sig selv en indikator for mangel på rummelighed. Præsterne fra Vandringen er engagerede præster; men vi må se problemerne i øjnene. Vores menigheder er for små til specielle NK-katekeser og grupper, der bliver en kirke i Kirken.”, sagde sognepræst Benny Blumensaat fra Esbjerg. Han understregede, at præsterne skal være der for alle i menigheden og mente, at man skulle gøre sognene opmærksomme på, hvad det medfører, når der kommer en præst fra Vandringen.

”Er det ikke en tilsidesættelse af Jesus Kristus i tabernaklet, når Vandringen fejrer messen et andet sted end i kirken – måske

fordrede til, at der kom en artikel i KO om *Missio ad gentes*. Det er Vandringens missionsinitiativ, der sender familier ud for at danne kristne fællesskaber i områder, der hvor Kirken ikke eksisterer eller ikke kan nå ud til folk.

”Vi skal takke dem, der er kommet op til vores kolde og gennemsækulariserede land”, sagde Teresa Starzynski fra menigheden i Nykøbing Falster. Med henvisning til en række skriftsteder i Det gamle og Det nye Testamente oplæste hun en længere kommentar til gruppens henvendelse til biskoppen. Hun havde svært ved at genkende billedet af Vandringen og beskrev dens to præster på Lolland-Falster som dedikerede, vidende, samarbejdsvillige og flittige præster, der gør alt hvad de kan for at komme dem i møde, som af forskellige grunde ikke

eksklusiv gruppe i menigheden”, sagde Asbjørn Nordam fra menigheden i Viborg. Han udtrykte bekymring for, at disse grupperinger i små og sårbare danske sogne kan virke splittende.

”Vi har haft præster fra Vandringen i to år uden negative erfaringer”, sagde Eva Linnemann fra Sankt Knud Lavard menighed. Hun fandt, at Neokatekumenatet i nogen grad var blevet gjort til syndebug og vurderede, at det fastholdt præstens engagement, når han kunne være med i Vandringen.

”Det, der nu siges om Vandringen, sagde man tidligere om jesuitterne”, sagde generalvikar Niels Engelbrecht. Han foreslog at se problematikken i et historisk perspektiv og anbefalede professor Yvonne Marie Werners bøger om Den katolske Kirkes historie i Danmark.

Flere af pastoralrådets medlemmer så Vandringen som en berigelse. ”Alle vores andenpræster fra Vandringen har i den grad været nærværende. De er rigtig gode til dansk, og vi har haft positive oplevelser med dem”, sagde Pernille Wedel fra menigheden på Bornholm. Hun oplevede det dog, som om der var mange spændinger i emnet og foreslog evt. konfliktløsning der, hvor det brændte på.

Birte Krog-Møller fra Sankt Ansgars Menighed så Vandringens præster som en berigelse for bispedømmet og advarede mod ”at tale problemet op”.

”Diskussionen i dag viser, at emnet ikke er uddebatteret. En gruppe præster i Jylland og på Fyn deler mange af de bekymringer, som brevskriverne kommer frem med”, sagde Benny Blumensaat.

”Det er vigtigt at vi har taget denne diskussion. Det handler om, hvad det er for en kirke, vi bevæger os hen mod – hvad det er for en kirke vi ønsker”, sagde Maria Truelsen, der efterlyste, at biskoppen udarbejder retningslinjer for Vandringens virke her i bispedømmet. Biskoppen sluttede med at sige, at Vandringen ikke skulle være fast punkt på pastoralrådets dagsorden. Han lovede at se nærmere på sagen og ville skele til, hvad man gjorde i andre lande. Han anbefalede at løse eventuelle lokale problemer med dialog og eventuelt gennem inddragelse af generalvikaren.

LR

Biskop Czeslaw præsenterer Neokatekumenatet.

i et tilstødende lokale”, sagde Benny Blumensaat, der omtalte en messefejring på Dalum Kloster, hvor søstrene havde stillet sig fuldstændig uforstående over for denne praksis i bevægelsen.

Information efterlyses

”Det er en velformuleret skrivelse, og vi skal tage brevskriverne alvorligt. Men tiden er gået i stå for dem. De ønsker en anden kirke. Der er intet i deres brev, som jeg genkender fra mit sogn. Vandringens gudsforståelse tiltaler unge mennesker – de er idealister. Neokatekumenatet er kommet for at blive”, sagde Hans Larsen fra Sankt Therese Kirke i Hellerup i en kommentar til brevet. Eva Vinther efterlyste mere information om Vandringen generelt og op-

kan modtage Kirkens sakramenter.

Biskoppen understregede i en kommentar vigtigheden af fortsat dialog, oplysning og nedbrydning af fordomme omkring Vandringen.

”Da vi fik præstekollegiet, blev vi lovet, at ikke alle skulle være i Danmark. P.t. er der i alt 14, som med tiden vil være præster i DK. De kommer til at udgøre 27 % af den danske præstestand. Det er lovlig mange. Sæt det på en pause og lad os få ro på”, sagde Hanne Roj-Larsen fra Sankt Mariae Kirke på Frederiksberg. Den bredde og diversitet, der ligger i at mange ordener har arbejdet i Danmark, så hun som en stor styrke, og den ønskede hun bevaret.

”Det, jeg hører brevskriverne sige, er, at de der er aktive i forvejen bliver en slags

praksisorienteret med mange øvelser, som skal laves som hjemmearbejde.

Ægteskabskurset er løbet ind i det problem, at der mangler undervisere. Derfor efterlyste Daniel Nørgaard undervisere, som har været gift i mange år, og han foreslog at honorere dem med 1.000 kr. for at undervise i et modul på en kursusdag.

Det var endvidere et problem, at flere slet

ikke følte sig klædt på til at undervise i emnet kroppens teologi. Marcelino Gauguin fra Pastoral Centeret henviste til, at der snart kommer en udgivelse på dansk om emnet.

Pastoralrådsmedlem Eva Linnemann fra Sankt Knud Lavards Kirke og Marcelino Gauguin præsenterede bispedømmets nye kateketuddannelse. Kurset omfatter 14 moduler, og første modul starter den 29. august. Man skal tage otte obligatoriske og mindst fire valgfrie moduler. Efter 12 moduler er man færdiguddannet som kateket. Målet er at skabe ensartede standarder for, hvad børn og unge skal kunne, når de forberedes til første hellige kommunion og firmelse. Man ønsker at lægge et højt fagligt niveau og skabe nogle fysiske rammer, som ligger i top, og der skal være god mulighed for at netværke med ligesindede. Prisen kommer til at ligge på 550 kr. for et modul, og det er meningen, modulerne skal afvikles forskellige steder i landet. Uddannelsen er så fleksibelt tilrettelagt, at den kan skræddersys efter deltagernes egne behov, og man kommer hele vejen rundt teologisk, pædagogisk og spirituelt.

LR

Kateketisk oprustning i bispedømmet

Ægteskabskurset og ny kateketuddannelse præsenteret.

UNDERVISNING Sognepræst Daniel Nørgaard fra Sankt Ansgars Kirke præsenterede bispedømmets kursus, hvor man forbereder par til ægteskabet. Projektet begyndte i foråret 2007 på initiativ af blandt andet Jakob Bang. Kursets formål er at give parrene redskaber til et bedre ægteskab. Materialet blev udgivet i 2014. Det foreligger både på dansk og engelsk. Cirka 200 par har været igennem en forberedelse med materialet, der består af otte moduler. Kurset er obligatorisk, og det er meningen, at parret skal melde sig senest seks måneder før vielsen, så de kan nå at komme igennem stoffet. På hjemmesiden www.vivilgiftes.katolsk.dk kan man finde materiale, information om kursusdage og tilmelde sig. To tredjedel af parrene er blandede par, hvor kun den ene er katolik. Daniel Nørgaard fortalte, at mange har været utrolig glade for ægteskabskurset.

Langt de fleste mener, de har fået en nyttig og brugbar viden med kurset, der er meget

Eva Linnemann fra Sankt Knud Lavards Kirke i Lyngby og Marcelino Gauguin præsenterer bispedømmets nye kateketuddannelse.

Tæt på nul i underskud

Administrationschef Thomas Larsen præsenterede årsregnskabet for 2014.

REGNSKABER Et ”varmt” emne de sidste par år har været kirkeskatten. Der kommer mere ind nu i kirkeskat; men vi er meget langt fra den 70 % stigning, som var forudsat fra 2011-2015.

Næsten 800 katolikker mere har i perioden 2011-2014 tegnet etårskontrakter; men antallet af tiårskontrakter er faldet med 186. Fra 2010 til 2014 er skatteindbetalingen steget med 11 %; men gennemsnitsbetalingen er faldet lidt. Når man tager højde for inflationen, kommer der nogenlunde samme antal kroner ind som i 2011.

Fra 2010 til 2014 er bispeddømmets egenkapital formindsket med godt 72 millioner kroner. Det skyldes, at vi har et underskud på den ordinære drift og

konstant disponerer over flere penge end dem, vi har i kassen. Mindre end 1 krone ud af hver brugte 5 kroner i bispeddømmets fællesøkonomi kommer fra katolikerne i Danmark.

Sidste år blev sparekataloget vedtaget på pastoralrådets møde i november. Sparekataloget indebar blandt andet nedlæggelse af tre stillinger på Bispekontoret og nedsat arbejdstid for en fjerde medarbejder. Den besparelse, som fyringerne på bispekontoret udløste, vil kunne ses på 2015 regnskabet

Fra 2010 til 2014 har underskuddet været støt faldende. I år kommer bispeddømmet ud med et regnskab, hvor resultatet er tæt på nul. De ekstraordinære indtægter i regnskabet er voldsomt påvirkede af en

indtægt på 30 millioner kroner, svarende til værdien af bygningerne på Gl. Kongevej, som bispeddømmet har fået i gave af jesuitterne.

Af de 30 millioner hensættes 20 millioner til udgifter til præstepensioner, da Bonifatiuswerk fremover kun giver os tilskud til aktive præster. Ti millioner hensættes til bygningsrenoveringer i bispeddømmet.

Ansgarstiftelsens årsregnskab

Resultat 2010 -14, hovedtallene

	2010	2011	2012	2013	2014
Ordinære indtægter i alt	16.243.353	18.498.482	18.637.652	20.728.056	19.986.093
Ordinære udgifter i alt	-25.129.688	-23.304.527	-23.533.340	-24.812.007	-24.335.924
Resultat af ordinær drift	-8.886.335	-4.806.045	-4.895.688	-4.083.951	-4.349.831
Finansielle indtægter	1.665.908	2.567.200	1.369.559	-40.167	1.669.258
Resultat, inkl. finansielle poster	-7.220.427	-2.238.845	-3.526.129	-4.124.118	-2.680.573
Ekstraordinære poster	-1.600.175	-872.813	425.257	2.143.473	2.345.573
Årets resultat i alt	-8.820.602	-3.111.658	-3.100.872	-1.980.645	-335.000
Akkumuleret underskud	-8.820.602	-11.932.260	-15.033.132	-17.013.777	-17.348.777

I 2013 blev Den hellige families Kirke i Birkerød og Sankt Hans Kirke i Hørsholm lukket. Det har betydet cirka 700.000 kr. mindre i udgifter for sognene i Nordsjælland. Indtægter i form af kirkeskat fra de to nedlagte sogne er stort set uændrede.

Da Sankt Hans Kirke i Hørsholm blev nedlagt, blev kirkebygningen revet ned, og grundarealet udstykket til to villagrunde.

Nettoprovenuet fra salget af de to grunde er 5.949,350 kr.

Fælleskassen vil få en merindtægt herfra de næste mange år, da 80 % af provenuet fra salget af Sankt Hans Kirke bruges til konsolidering af bispeddømmets egenkapital. Ca. 10 % bruges til afvikling af gæld i sognene generelt, mens 10 % går retur til Sankt Knud Lavards Sogn i Lyngby og Sankt Vincents Sogn i Helsingør, der har modtaget medlemmerne af de to nedlagte sogne i Nordsjælland. LR

Det bliver himmelsk..

Næste års kirkedage og barmhjertighedens år præsenteret.

PROJEKTER Diakon Kaare Nielsen præsenterede ”Himmelske Dage”, som afvikles i Kristi Himmelfartsferien næste år. Her vil de københavnske kirker indtage byens gader og pladser for at tiltrække alle de nysgerrige sjæle, der interesserer sig for tro, men ikke bruger Kirken til daglig. Der bliver blandt andet åbningsgudstjeneste på Nytorv og teater i byens gader og stræder. På Christiansborg Slotsplads bliver der stillet over 50 telte op. I samtalsaloner kan man slænge sig i 200 forskellige sofaer og være med i eksistentielle diskussioner, som udvalgte debattører sætter i gang. Kristi

Himmelfartsdag bliver kirkernes kulturnat. Mange af de københavnske kirker – blandt andet Jesu Hjerte Kirke i Stenosgade – slår dørene op og byder folk indenfor. I alt vil der blive afviklet over 300 arrangementer i løbet af en weekend.

Det hele foregår i krydsfeltet mellem kirke, kultur og samfund. Centrale temaer bliver etik, eksistens, ånd og ansvar. Patriarken af Konstantinopel er en af de mange internationale gæster, der kommer til København i kirkedagene. ”Som katolsk Kirke bør vi også være med og markere os med events af et vist niveau. Det vi

kommer med skal være for hr og fru Jensen og ikke bare for de nørdede katolikker”, sagde Kaare Nielsen, der efterlyste forslag til events fra danske katolikker.

Kaare Nielsen fortalte også om det ”Barmhjertighedens år”, der starter den 8.12. i år og løber til 20.11. næste år. På tegnebrættet er blandt andet ideer om en særlig markering af Barmhjertighedens søndag, valfart til Ars eller Krakow, særlige initiativer i fastetiden, for eksempel uddeling af bønnekort, særlige fastepredikener og at finde en kirke, hvor man kunne have en hellig dør, der åbnes i forbindelse med Barmhjertighedens år.

Sr. Teresa Piekos fra Maria Immaculata Søstrenes kommunitet i Odense fortalte om projektet ”Guds frelse”. Projektet blev introduceret på pastoralrådets

efterårsmøde og er nu kommet godt på vej takket være både økonomisk og åndelig opbakning fra mange katolikker. Projektet omfatter både en udstilling og en lille bog, som er oversat til forskellige sprog og skal uddeles på Verdens ungdomsdagen i 2016 i Krakow. De små bøger er allerede nu blevet præsenteret for et større publikum – blandt andet ved Ømvalfarten. Sr. Teresa præsenterede bogens budskab som ”Stands op og tænk over hvor du er på vej hen med dit liv”. Bogen er skrevet på et enkelt sprog og kan for eksempel bruges til forberedelse til første kommunion og firmelse. Det har vist sig, at den også appellerer til mange voksne. LR

Læs mere om Himmelske Dage 2016 og projektet Guds frelse på side 13 under Kirken i Danmark.

TEOLOGI Jeg møder ofte mennesker, der ikke kan forene Kirkens karismatiske og institutionelle dimension. Diskussionen f.eks. i Katolsk Orientering i forbindelse med Vassula bunder efter min mening i denne problematik. Konflikten viser sig også, når talen er om såkaldte privatåbenbaringer som f.eks. Medjugorje, der heller ikke (endnu) er officielt anerkendt af Kirken, for så vidt den stedlige biskop (og hans forgænger) med næsten alle midler har bekæmpet de angivelige åbenbaringer. Noget lignende gælder Garabandal, og sådan var det også med Fatima i begyndelsen. Mange senere helgenkårede personer som f.eks. pater Pio er blevet forfulgt af de kirkelige myndigheder. Kirkehistorisk har det stort set altid været tilfældet. Erfaringen synes at være, at den karismatiske og den institutionelle side af Kirken ofte står i et spændingsforhold for ikke at sige i et praktisk modsætningsforhold til hinanden, og de enkelte katolikker føler sig let tvunget til at skulle vælge side. Jeg vil forsøge at forklare dette nærmere.

Først skal vi have begreberne på plads

Desværre er begrebet karismatisk blevet overtaget af medierne på en sådan måde, at det ikke længere kan bruges i en kristen sammenhæng uden at blive misforstået. Ordet karismatisk er et teologisk begreb, der kommer af karisma, som anvendes forskellige steder i Det Nye Testamente

Kirken er både karismatisk og institutionel

I dag er vi kommet langt væk fra troens verden. Derfor har vi brug for private åbenbaringer, der kan belyse Åbenbaringen, skriver pastor Lars Messerschmidt, der i denne første artikel af to kommenterer diskussioner i KO om Vassula og Medjugorje.

Tekst: Pastor Lars Messerschmidt

og især af apostlen Paulus, og som vi oversætter med nådegave. En nådegave er alene en gave fra Helligånden og ikke, som

mange mener, identisk med naturlige evner, som f.eks. musikalitet eller intelligens. Det er klart, at også vore naturlige evner er

Mirjana – en af seerne i Medjugorje. Fra Marytv Medjugorje 2. februar 2015.

gaver fra Gud og som sådan et potentiale, vi skal udnytte i opbyggelse af en bedre verden og til en vis grad også Kirken; men de naturlige evner er ikke overnaturlige, men netop naturlige. Denne skelnen er afgørende for at undgå begrebsforvirring. Det er en klassisk katolsk skelnen, som vore protestantiske brødre og søstre ikke kender, men heller ikke mange almindelige katolikker. Men den er kapital.

Har det nogen betydning? Er det ikke en abstrakt diskussion? Har denne skelnen mellem naturlige evner og overnaturlige, karismatiske evner nogen praktisk betydning? Man kunne analysere vores pastorale aktiviteter og projekter ud fra disse to begreber: de naturlige ressourcer – medfødte eller tilegnede – og de overnaturlige gaver, der kommer fra Helligånden. Tager jeg fejl, når jeg påstår, at vores pastorale aktiviteter baseres først og fremmest på vore naturlige og tillærte evner, og at de egentlige overnaturlige nådegaver stort set ikke indgår (bevidst) i den pastorale virkelighed? Hvis Kirkens fremgang og overlevelse afhænger af vores indsats, hvorfor står det så så sløjt til i mange sammenhænge på trods af en velment og stor indsats? Hvorfor er vi som Kirke så lidt frugtbar? Hvad er der galt – hvis der er noget galt?

Vi kan ikke styre Helligånden

Den nu helgenkårede pave Johannes XXIII, den ’gode pave’, Fortsættes side 10 ►

► *Fortsat fra side 9* talte om en ny pinse, da han indkaldte til 2. Vatikankoncil og opfordrede alle katolikker til at bede om, at Helligånden ville ”forny sine undere som i en ny pinse”. Man har ikke brug for en ny pinse med alt, hvad det indebærer, hvis man selv kan løse opgaverne ved at bruge sine naturlige evner i Guds tjeneste. Man har kun brug for en ny pinse i Kirken, fordi de naturlige evner pr. definition ikke rækker til at løse den opgave, Kristus har betroet sin Kirke, nemlig at ’evangelisere’ og formidle Kristi frelse til mennesker. For Kirken gælder det naturligvis om at fremme de naturlige gaver ved den bedst tænkelige uddannelse og formation af Kirkens tjenere; men det er langt fra nok. Man skal også konstant være åben for Åndens gaver.

Kirkens sakramenter udgør en interessant syntese af institution og karisma. Man kunne kalde dem for institutionelle nådegaver (karismer), dvs. handlinger, som får hele deres virkning fra Helligånden. De er Kristus-handlinger. Sakramenterne har alene deres virkning fra Kristi Ånd. De er handlinger, gennem hvilke Jesus fortsætter sin frelsende gerning i Kirken ned gennem alle tider og ud over jorden. Sakramenterne er i denne forstand ’karismatiske’, selvom de også er institutionelle.

Helligåndens frie gaver

2. Vatikankoncil lærer, at der foruden disse overnaturlige, af Kristus indstiftede handlinger tillige findes det man kalder Helligåndens frie gaver, som Han giver til de enkelte, når og hvor, han måtte ønske det. I Johannes 3,8 sammenligner Jesus Helligånden med vinden, som blæser, hvor den vil. Ligesom vi ikke for alvor kan styre vinden, således kan vi heller ikke styre Helligånden. Jesus siger: ”Sådan er det med enhver, som er født af Ånden”, nemlig døbt med den kristne dåb. Han beskriver således en åndelig tilstand, som enhver døbt kristen i princippet befinder sig i, og som er ren overnaturlig og ikke afhængig af vore naturlige evner.

Et retarderet menneske har lige så mange overnaturlige gaver som et normalt, måske endda flere. En kristen, der er ”født på ny” (jfr. vers 3+6), har i dåben modtaget et helt nyt guddommeligt liv, hvor Helligånden er den væsentligste drivkraft og udrustning.

I denne tekst har vi kombinationen af Helligåndens institutionelle, sakramentale virke og Helligåndens frie virke i den enkelte ligesom i Jesus selv. Jesu handlinger var karismatiske i den betydning, at Helligånden virkede i ham, så han kunne gøre Faderens vilje. Alle hans handlinger, som han gjorde efter Faderens vilje, var i egentlig forstand karismatiske.

Det er Lukas magtpåliggende i Apostlenes Gerninger at vise, at apostlene, ja hele Kirken, fortsætter med at gøre de samme gerninger, som Jesus gjorde: ligesom han helbredte, uddrev onde ånder og opvakte døde, således gjorde apostlene det også, men de gjorde det i Helligånden ligesom Jesus. Det er forklaringen på, hvorfor Lukas så omhyggeligt omtaler den første pinse og direkte citerer Jesus for at sige: ”Johannes døbte med vand; men I skal døbes med Helligånd om ikke mange dage... I skal få kraft, når Helligånden kommer over jer, og I skal være mine vidner både i Jerusalem og i hele Judæa og Samaria og lige til jordens ende” (ApG 1,5+8). Intet under, at man har kaldt Apostlenes Gerninger evangeliet om Helligånden. Budskabet er klart: Kirken er ikke et rent menneskeligt samfund, en forening, eller organisation,

der tilhører denne verden, men Kristi fortsatte nærvær i verden: Vi er, som Paulus siger det, Kristi legeme. Det kan vi kun være i kraft af Helligånden: ”Sådan er det også med Kristus. For vi er alle blevet døbt med én Ånd til at være ét legeme” (1.Kor. 12,12b-13a). For at forstå Paulus’ teologi er det nødvendigt at vide, at han mange gange som f.eks. her, når han bruger ordet ’Kristus’, mener Kirken som Kristi legeme. Der er altså teologisk en identitet mellem Jesus og Kirken på grund af Helligåndens værk. Således var Jesus jo også undfanget ved Helligånden. I oldkirken talte man derfor om ’*totus Christus*’: ’den hele Kristus’.

Guds ånd skal handle gennem os

Når det nu er Det nye Testaments klare lære om Kirken, at den på én gang er indstiftet af Kristus og dermed har en institutionel karakter og samtidig er fyldt med Kristi ånd, som ikke kan begrænses til den institutionelle side, kan det så undre, at de seneste paver har fokuseret så meget på en ny pinse? Det kan kun skyldes, at Kirken igen har brug for at forstå sit overnaturlige væsen, fordi vi i praksis tænker på verdslig vis. Det har i hele Kirkens historie været problem nummer et. Kirken har bevidst eller ubevidst tilpasset sig denne verden og samfundet, f.eks. i sin måde at organisere sig på og prioritere opgaverne på.

Hvad gør Gud i Kirkens historie for at bringe den tilbage på sporet? En ny pinse! Hvor mange har lagt mærke til, at der i Apostlenes Gerninger omtales i hvert fald én anden pinse beskrevet med mange af de tegn, der kendetegnede den første? Peter og Johannes var blevet arresteret, men menigheden gik i forbøn for dem, og de blev løsladt. Derefter samledes menigheden og bad om ny styrke til at stå prøvelserne igennem: ”Da de havde bedt, rystedes det sted, hvor de var forsamlet, og de blev alle fyldt med Helligånden, og de forkyndte Guds ord med frimodighed” (ApG 4,31). Jo, også den første menighed i Jerusalem havde til stadighed brug for, at pinsens Ånd blev ved med at virke i dem; men bønner var en forudsætning for, at det kunne ske. Det forstod den hellige pave Johannes XXIII.

Lukas skriver, at ”de alle som én opløftede deres røst og bad til Gud” (ApG 4,24). Jeg er ikke overbevist om, at vi i Kirken i dag beder ’med én røst’ om en ny pinse, som Johannes XXIII opfordrede os til at gøre

” **Vi stoler for meget på os selv i stedet for på Gud. Det er Kirkens problem. Sådan har det altid været og vil altid være indtil Kristi genkomst. Men derved modarbejder vi Gud, naturligvis uden at vide det eller ville det.**

det. Ikke mange kender den lille bøn, han formulerede. Lad os være ærlige, vi har ikke fattet nødvendigheden af hjertets bøn og at bede ’med én røst’, som Jesus selv har lært os det: ”alt hvad to af jer her på jorden bliver enige om at bede om, det skal de få af min himmelske fader”, og han begrunder dette løfte med, at han selv er sammen med dem, der beder på denne måde (Mt 18,19-20).

Og hvorfor har vi ikke det? Måske fordi vi mangler ægte og personlig tro. Vi lever i den vildfarelse (i praksis, måske ikke teoretisk), at det er os som Kirke, der skal redde verden med de menneskelige ressourcer, vi nu engang har (fra Gud). Nej, det er Guds Ånd, der i og gennem os skal handle, for at Guds Rige kan komme til vor verden. Guds pædagogik er altid følgende: Han respekterer vores frihed, og han lader os prøve kræfter med den guddommelige opgave, vi har fået, så vi kan indse, at vi ikke selv kan løse verdens og vore egne eksistentielle problemer. Vi må ikke blot teoretisk forstå det, men eksistentielt, så vi bliver ”fattige i ånden” (jfr. Mt 5,3).

Vi stoler for meget på os selv i stedet for på Gud. Det er Kirkens problem. Sådan har det altid været og vil altid være indtil Kristi genkomst. Men derved modarbejder vi Gud, naturligvis uden at vide det eller ville det. Jeg vil ikke sætte spørgsmål ved den gode vilje og intention, men pege på vores åndelige uforstand og ufølsomhed. Jesus bebrejdede sine første disciple deres lidettroenhed. Derfor en ny pinse!

Når man prøver at lukke munden på Helligånden

Men Gud sidder ikke og venter på, at vi bliver klogere. Han arbejder hele tiden i Kirkens konkrete liv med, lad os kalde det, komplementære løsninger. Det er her de store og små mystikere og karismatiske (i ordets oprindelige betydning) personligheder og de såkaldte private åbenbaringer kommer

ind i billedet. Man kunne beskrive dette område i Kirkens liv for Helligåndens frirum: Suverænt vælger han personer, som han inspirerer på en ekstraordinær måde for at levendegøre Kirken, som altid er i fare for at stivne i sine institutioner (det gælder også ordenslivet!), og således viser han os, at det alene er ham, der får tingene til at fungere.

Mange har sikkert gjort den samme erfaring som jeg, at der kan være en radikal forskel på disse af Helligånden inspirerede personer og på standardteologi og åndelig litteratur. Det sidste er begavede menneskers forsøg på at forstå og forklare troens mysterium (det er der ikke noget galt i, og det skal der også være plads for), det første er Helligåndens egen direkte belæring formidlet af guddommeligt inspirerede mennesker ind i en ny historisk kontekst. ”Sandhedens Ånd skal vejlede jer i hele sandheden” (Joh 16,13), og virkningen er helt anderledes, når Helligånden er primus motor.

Naturligvis skal man ikke ukritisk tro på alle, som udgiver sig for at være inspireret af Helligånden. Det advarede f.eks. også Paulus mod. Men den holdning, bevidst eller ubevidst, der ofte kommer til udtryk i dagens debat om profeter og privatåbenbaringer, synes at afsløre en principiel, nærmest dogmatisk afstandtagen til denne virkelighed: ”Vi har ikke brug for den slags ting, vi har Bibelen og Kirkens tradition, og det er nok”. Det er teologisk ukorrekt, som både Bibelen og Kirkens tradition utvetydigt viser. Det er at lukke munden på Helligånden ved at mene, at han kun arbejder gennem Kirkens nok så guddommeligt indstiftede institutioner. Tag f.eks. åbenbaringen af Jesu Hjerter i 1600-tallet (Margrethe Maria Alacoque) eller af den barmhjertige Jesus i vor tid (Faustina). Disse åbenbaringer var Guds belæring til en Kirke, der havde glemt alt om Guds store kærlighed og barmhjertighed (Alacoque), og at det vigtigste i vores tro er at ”stole på Jesus” (Faustina). Ingen nok så lærd teolog eller åndelig forfatter kan forklare disse mysterier, så vi tager dem til os med vort hjerte – det er alene Helligånden i stand til. Og Han må have frihed til at gøre det på den måde, Han vil. Derfor en ny pinse, hvor vi bliver bragt tilbage på sporet, og vi har hele tiden brug for det, fordi vi så let skrider ud, og i vore dage er vi faktisk kommet langt væk fra troens verden og har derfor brug for (”private”) åbenbaringer, der kan belyse Åbenbaringen.

Man kan kalde åbenbaringerne i Kirkens liv for aktualisering og uddybning af Åbenbaringen. Helligåndens egen kommentar til den afsluttede Åbenbaring.

Denne artikel fortsættes i KO nummer 11.

Foto: David Armitage Vassula the second pentecost 1999.

Skab katolske arrangementer på Magleås

Siden 1976 har Magleås dannet rammen om mange katolske arrangementer. Det skal forhåbentlig fortsætte, men påskerefugiet, familieugen og magleåsugen mangler arrangører.

Tekst: Christian Guldager

ARRANGEMENTER Kirkens smukke kursusjendom Magleås i Høsterkøb, nord for København, kæmper en hård kamp for at få styr på økonomien og forhåbentlig blive en overskudsgivende virksomhed, som kan bidrage positivt til Kirkens økonomi. Derfor er der sket ændringer i både drift og produktudbud, således at det fx nu er muligt at afholde private og eller virksomhedsfester på stedet.

Det betyder, at rigtig mange weekender, der før var tomme på Magleås, nu er fyldt med glade gæster, der får gode minder – mens Magleås får penge i kassen.

Katolske arrangementer med rabat Magleås ejes af Den katolske Kirke, og derfor er det også ønskeligt, at så mange katolikker som muligt får glæde af stedet.

Det er Kirkens håb, at stedet kan være samlingssted for katolske arrangementer, hvorfor der gives en særlig rabat, når arrangementet er katolsk – dog ikke selskaber. Endvidere kan der opnås særdeles gode priser, hvis man vælger at afholde det katolske arrangement i de perioder, som eksterne kursugæster ikke anvender, fx ferieperioderne.

Påskerefugium, familieuge og Magleåsugen

Frivillige og arbejdsomme katolikker har i mange år planlagt fine og relevante arrangementer på Magleås, til stor glæde for andre – især katolikker. Påskerefugiet, familieugen og magleåsugen har været gennemført med god succes i mange år, om end deltagerantallet er skrumpet lidt i de senere år. De tre arrangørgrupper har dog hver især ønsket at stoppe, mens legen er god, hvorfor der på nuværende tidspunkt ikke er planlagt hverken påskerefugium, familieugen eller magleåsuge i 2016. Det er synd, for Magleås udgør en enestående mulighed som samlingssted for danske katolikker.

Andre arrangementer?

Magleås tilbyder rigtig mange muligheder, og nye arrangører er velkomne til selv at byde ind med anderledes arrangementer, som ikke nødvendigvis skal være kopier af de tidligere katolske arrangementer. Kontakt Magleås' daglige leder, Ole B. Thomsen – tlf. 45 81 07 15 – og hør om de særlige priser og/eller besøg Magleås og få inspiration til katolske arrangementer. Læs mere om Magleås på www.magleaas.dk.

pontifikale universitet Gregoriana.

Jan er for tiden i praktik i menigheden i Aarhus, mens Kasper er i praktik i menighederne i Vejle og Fredericia. NM

Kasper Baadsgaard-Jensen (t.v.) og Jan E.D. Hansen diakonvies i Jesu Hjerter Kirke i slutningen af august.

Dobbelt diakonvielse i Jesu Hjerter Kirke

Glædelig begivenhed i bispedømmet.

DIAKONER Kasper Baadsgaard-Jensen og Jan Edvin Dominic Hansen diakonvies fredag den 28. august. Diakonvielsen foregår kl. 17.00 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade, Kbh. V og forestås af biskop Czeslaw Kozon. Kasper Baadsgaard-Jensen (27 år) og Jan E.D. Hansen (31 år) begyndte begge deres præsteuddannelse i juni 2009, og begge har boet på Det engelske Kollegium i Rom, mens de studerede filosofi og teologi på det

Himmelske Dage i København

Stort økumenisk arrangement i hovedstaden i 2016.

KIRKETRÆF Har du en mening om kristendommens rolle i samfundet, et forslag til, hvad fremtidens kirke skal indeholde, eller lyst til at vise, hvad din lokale kirke gør, når den er bedst? Så tilmeld dig som medvirkende til Himmelske Dage, som foregår i Indre By i København i Kristi Himmelfartsferien, den 5.-8. maj 2016.

Det er frivillige, organisationer og kirker, som står bag Himmelske Dages arrangementer, koncerter, debatter og happenings. Hensigten er at give de besøgende mange forskellige muligheder for at smage på troen, bruge kirkerummet og stille kritiske spørgsmål og diskutere kirke og kristendommens rolle i det danske samfund.

Allerede nu er en lang række projektgrupper i gang med planlægningen af særligt udvalgte projekter. De arbejder med alt fra morgensang med Fangekoret på Nytorv – over en fortællekaravane, der skal bevæge sig gennem Indre By med optræden for børn – til gudstjenester, der både i musik og ord skabes helt fra bunden.

Himmelske Dage er hundredvis af arran-

gementer i Københavns Indre By. Fra tidlig morgen til sen aften, på gader, torve og pladser – og inde i telte, kulturinstitutioner og kirker. Nytorv er centrum for de store fællesarrangementer.

Det er her, åbningsarrangementet og de store taler finder sted. Og på Christiansborg Slotsplads byder organisationer, foreninger og kirker på debat, samtalsaloner, events, workshops og musik. Himmelske Dage er Danske Kirkedage 2016.

Du kan tilmelde dit arrangement på www.himmelskedage.dk og følge det på Facebook på www.facebook.com/himmelskedage.

NM

Susanne Hartmann Stæger dirigerer til koncert i Sakramentskirken. Foto: Lisbeth Rütz.

Sangglæde får taget til at lette

Sommerkoncert i Sakramentskirken.

MUSIK Syngende og klappende en festlig brudemarch fra Jämtland strømmer dybt koncentrerede piger og drenge i blå T-shirts ind ad porten til Sakramentskirken. Med børneklassikere af Sigurd Barrett og Halfdan Rasmussen, Ingemanns ”Nu titte til hinanden” og klassikere af Fauré, Telemann og Langlais holder de i mere end en time de stolte forældre og bedsteforældre i ånde inde i den stopfulde Sakramentskirke.

Bagefter bliver der klappet, så taget er lige ved at lette til Sankt Cæcilie Korenes sommerkoncert den 22. juni. Børnene har alle sammen gået til kor hos Susanne Hartmann Stæger. Da hendes stilling som korleder ved Hellig Kors Kirke blev nedlagt sidste år, stod hun pludselig med en masse musikglade børn, der ikke havde noget sted at gå hen. Derfor oprettede hun Susannes musikbiks og fik lov til at få øvelokaler i Sankt Ansgars Kirke, Jesu Hjerter Kirke og Sakramentskirken.

Omkring 50 børn har sunget i Sankt Cæcilie korene det første år. Susanne fortsætter fra midten af august med babysalmesang for de helt små, kirkerytmik for børn fra 1-4 år, spirekoret for de 5-

8-årige, Sankt Cæcilie børnekorene for børn fra 2.-5. klasse og Sankt Cæcilie juniorkor for børn fra 5.-10. klasse.

Musikbiksen har tilbud til børn fra de er nyfødte til de som 15-16-årige er klar til at gå ind i et ungdomskor. Rytmerne og tonerne bliver leget ind i børnene fra de er helt små. Større børn lærer hørelære, musikalske grundbegreber og grundlæggende nodelæsning.

Det føles ikke altid sejt for en syngelad dreng at synge alene sammen med en flok piger. Derfor kommer der som noget helt nyt et kor for syngelade drenge fra 5-9 år.

Alle børn er velkomne, så længe forældrene accepterer, at repertoiret er kristent betonet, og at korene ind imellem synger til messer. Derfor kommer trosoplæring ind i sangøvelserne på en naturlig måde, for eksempel ved at man snakker om Jesus og på den måde får et fortrolighedsforhold til kirken. Og interessen hænger ved. Hvert eneste år afleverer Susanne børn til radioens kor eller til Sankt Annæ Gymnasium. LR

Korene starter fra midten af august. Vil du vide mere så læs på musikbiks.dk.

Sorrig og glæde de vandre tilhobe

Jesuitterne forlader Stenosgade efter 130 år.

KIRKEHISTORIE Der var engang en ung, ærgerrig spanier. Han var ivrig kriger, men blev hårdt såret og under et strengt sygeleje gennemgik han en religiøs krise. Han blev så grebet af de to ordensstiftere, Frans af Assisi og Dominicus, at han bestemte sig for at efterligne dem. Nu ville han gribe til de åndelige våben og kæmpe videre på sjælenes slagmark. Han grundlagde derfor en orden, der skulle vinde mennesker tilbage til Kirken og udbrede den til de lande, der endnu ikke havde hørt om kristendommen. Hans navn var Ignatius Loyola.

"Ild er jeg kommet for at kaste på jorden og hvor ville jeg ønske, at den allerede havde

fænget" (Luk 12,49) var det skriftsted, Stenosgades mangeårige sognepræst Gerhard Sanders S.J. tog udgangspunkt i, da han den 31. juli på den hellige Ignatius dag prædikede i Jesu Hjerter Kirke. Dermed markerede han også afslutningen på 130 års jesuiterhistorie, for den 1. august overgik jesuitternes ejendom i Stenosgade til bispedømmet.

"Hvis jeg har haft hjemme i Danmark så har det været her", sagde pater Sanders. Den 7. maj 1970 kom han til Stenosgade og her har han været i 45 år. Sanders startede sit liv her i Danmark med et vinterkursus på Askov Højskole. Efter et år i Aarhus kom han til Stenosgade, hvor han har været lige siden. Gennem årene har han beklædt mange tillidposter, blandt andet som bispedømmets mangeårige økonom. Det er en god tid, der nu er forbi. Det er gået op og ned; men sorrig og glæde de vandre tilhobe, sagde Sanders med henvisning til slutsalmen af Kingo.

Vi kan takke Bismarck for, at jesuitterne kom til Danmark. Som en del af jernkanslerens kulturkamp blev de med vedtagelsen af jesuiterloven i 1872 smidt ud af Tyskland. Allerede samme år sørgede de for i Ordrup at grundlægge Sankt Andreas Kollegium, der skulle give drenge en katolsk

uddannelse af høj kvalitet. Men jesuitterne havde flere ambitioner, og den 27. april 1885 satte rektor for kollegiet i Ordrup sin underskrift på skødet til Stenosgade, da Henrik Meldahl solgte sine ejendomme til Sankt Knuds Stiftelse.

1893 blev grundstenen lagt i Stenosgade og to år senere stod kirken færdig. Det var kun godt 40 år siden, man havde fået religionsfrihed og det virkede lidt som halsløs gerning at bygge en stor kirke her for der var jo ingen menighed til den; men det kom der efterhånden med de mange konvertitter, jesuitterne fik.

"Det er et meget betydningsfuldt jesuiterhus, der lukkes her", sagde nuværende sognepræst i Stenosgade Niels Engelbrecht henvendt til jesuitternes provinsøkonom Ralf Klein, der i dagens anledning var kommet til Stenosgade. Generalvikaren kaldte jesuitterne "et stort vitamintilskud til Kirken i Danmark". Polly Berling og præfekt Hermann Grüder, der ifølge Niels Engelbrecht selv gik rundt med en jesuit i maven hjalp med til at jesuitterne fik fodfæste i Danmark.

Jesuitterne var højtuddannede mennesker, der kom til Danmark i en tid, hvor der var meget polemik om Den katolske Kirke i Danmark. "Grüder tog del i polemikken og jesuitterne var ofte ghostwriters for ham, når han gendrev hvad der blev skrevet.

Jesuitterne opbyggede enheder, hvor man kunne leve et intenst spirituelt liv. Mariakongregationen blev et åndeligt fundament for mange, der var altid åbent i kirken og der var mange præster, så man kunne altid komme til skrifte", sagde Engelbrecht.

Stenosgade blev et kraftcenter i dansk katolicisme. Her viste jesuitterne Kirkens høje videnskabelige niveau og to jesuitter, Heinrich Roos og Alfred Otto, udviklede middelalderfilologien. Senere kom Sankt Knuds Skole til. Den var lavet som realskole

Mange sognebørn benyttede sig af lejligheden til at ønske p. Sanders held og lykke med fremtiden.

Inger Jensen takker i sin tale p. Sanders for mange gode år i Stenosgade.

for drengene i byen og leverede i mange år drenge til kirkekoret. Jesu Hjerter Kirke var kendt for sin flotte liturgi og høje musikalske standard, fortalte generalvikaren, der selv har gået på Sankt Knuds Skole.

Pater Sanders flytter nu ud på Sankt Knuds Kollegium i Sankt Kjelds Gade. På menighedens vegne ønskede Niels Engelbrecht ham held og lykke og overrakte en check, mens der blev klappet.

Ved den meget velbesøgte reception bagefter benyttede mange lejligheden til at genopfriske gamle minder fra Stenosgade. Niels Engelbrecht overrakte ved receptionen en gave til John Toft. John har lagt mange års trofast arbejde i Stenosgade og havde valgt at slutte sin indsats samtidig med p. Sanders. LR

P. Sanders fejrer messen den 31. juli i Jesu Hjerter Kirke. Fra venstre mod højre: P. Michal Gutkowski, Sankt Knuds Kollegium, p. Kim Tang Nguyen, Jesu Hjerter Kirke, p. Ralf Klein, økonom i den tyske provins, diakon Mate Rada, Jesu Hjerter Kirke p. Gerhard Sanders, Jesu Hjerter Kirke, sognepræst Niels Engelbrecht, Jesu Hjerter Kirke, sognepræst Daniel Nørgaard, Sankt Ansgars Kirke og tidligere generalvikar Lars Messerschmidt.

Et godt år for bispedømmets bibliotek

I 2014 lærte biblioteket sine venner at kende.

BIBLIOTEK En overgang så det sort ud; men 2014 blev trods alt et godt år for bispedømmets bibliotek – Sankt Andreas Bibliotek – fortæller bibliotekets årsberetning. Ikke uventet modtog biblioteket i november den endelige dom. Bispedømmet standsede fra januar i år sit årlige tilskud til biblioteket, og biblioteksleder Kate Toft Madsen blev afskediget efter Pastoralrådets indstilling i november om at skære tilskuddet væk. Men formanden for bibliotekets bestyrelse, Helge Clausen, var klar med plan B. En række ansøgninger til fonde i ind- og udland blev sendt afsted få dage efter Pastoralrådets vedtagelse.

Og i løbet af ganske kort tid kom der generøse tilsagn om støtte fra ordenssamfund i Danmark og de tyske Ansgarwerke. Biblioteket mangler dog stadig ca. 400.000 kr. i helt at nå målet – men dets overlevelse indtil udgangen af 2017 er sikret. For at skaffe yderligere midler har bibliotekets bestyrelse besluttet at sælge de fleste af titlerne fra før 1800.

Mens gode råd var dyre, kom en gammel plan op af skrivebordsskuffen. Alle interesserede blev indbudt til at være med i en ny støtteforening, Sankt Andreas

Biblioteks Venner. Ved årsskiftet havde over 100 af bibliotekets lånere meldt sig som medlemmer.

Sankt Andreas Bibliotek henvender sig som det største offentlige katolske bibliotek i Norden bredt til alle, der vil gå på opdagelse i Den katolske Kirkes liv og lære. Klassisk og moderne spiritualitet topper i popularitet med over 30 % af udlånene, viser en udlånsanalyse fra 2010. På andenpladsen kommer kirke- og dogmehistorie.

Siden 2013 har biblioteksleder Kate Toft Madsen også haft ansvaret for Katolsk Historisk Arkiv. Arkivet er bispedømmets hukommelse. Det er her, man går hen, hvis man eksempelvis vil vide noget om Djunkovsky og Nordpolsmissionen, læse om søsterskæbner i tilbedelsesklostret på Jagtvejen, finde historien bag kirken i Thisted eller forstå, hvorfor Søstrene af det dyrebare Blod grundlagde en mission på Bornholm.

Her opbevares arkivalier fra bispedømmets egen forvaltning, katolske institutioner og foreninger og mange privatpersoner. I december modtog biblioteket 50.000 kr. fra 15. juli Fonden til opdatering af Bibliographia Nicolai Stenonis, bibliotekets database med titler

af og om den salige Niels Stensen. Arbejdet med at opdatere databasen forventes færdigt i år. Arkivet vil i år formentlig også få en ganske enkel hjemmeside, der fortæller lidt om, hvad arkivet er, og hvordan man kan bruge det.

Hvis bispedømmets plan om lukning af otte kirker får fuld gennemslagskraft, bliver der trængsel på arkivets hylder i de kommende år. Her vil de nedlagte menigheders arkivalier komme til at stå ved siden af arkivalier fra Birkerød og Hørsholm sogne, der lukkede i 2013.

Bibliotek og arkiv er uundværlige som vidensbank om Den katolske Kirke generelt og kilde til dansk, katolsk historie. Her finder katolikker af alle slags sammen i et levende katolsk miljø, og her diskuteres alt, hvad der p.t. rører sig i Kirken. Mange mødes her til bibliotekets egne arrangementer eller til møder i katolske foreninger. Traditionen tro fejrede biblioteket igen sidste år sin fødselsdag den 17. marts. På et meget velbesøgt møde fortalte cand.theol. Hans Christensen om sit teologiske speciale om Det andet Vatikankoncil, og mag. art. Kaare Rübner Jørgensen fortalte om foreningen VEOK's nye udgivelse "Der var engang et koncil". En del af bibliotekets indtægter kommer fra antikvariatet, der sælger dubletter og titler, der ikke passer ind i bibliotekets profil. I november blev der holdt et tredages bogmarked med salg af titler fra klosterbiblioteket på Sostrup og fra

mgr. Dietrich Timmermanns dødsbo.

Eneste lønnet arbejdskraft i biblioteket er bibliotekslederen. Men biblioteket ville slet ikke kunne fungere uden de frivillige, der hvert år lægger hundreder af arbejdstimer i bibliotek og arkiv. På bibliotekets hjemmeside kan man læse mere om de arbejdsopgaver, man p.t. søger frivillige til.

LR
Læs bibliotekets årsberetning på bibliotekets hjemmeside.

På Sankt Andreas Bibliotekets hjemmeside www.sanktandreasbibliotek.dk kan man læse mere om biblioteket. Via sidens søgefunktion kan man finde de titler, man har brug for. Man kan låne bøgerne på Sankt Andreas Bibliotek eller bestille dem til afhentning på det nærmeste folkebibliotek. Her kan man også finde lister med forslag til læsning om Johannes XXIII, kirkefædre etc. og bøger der giver en god indføring i katolicismen.

Sct. Albani Skole tager afsked med søstrene

Tak for mange dejlige år sammen.

Tekst: Charlotte Kruise

AFSKED Torsdag den 18. juni 2015 blev der holdt afsked for søster Teresa på Sct. Albani Skole, både om morgenen og om eftermiddagen. Det var en meget rørende og bevægende dag for alle, både lærere, elever, gamle elever, forældre og venner.

Dagen startede med, at samtlige elever på Sct. Albani skole, klassevis havde forberedt overraskelser til søster Teresa. Søster Teresa blev sat på en stol midt i mellem eleverne, og så begyndte eleverne ellers klassevis at give søster Teresa overraskelser. Søster Teresa fik en masse tegninger, videohilsner, et billede af Jomfru Maria lavet af en masse små billeder af elevernes ansigter, søde blomster på pind med fine tegninger på, og eleverne holdt taler og sang. Det var en utrolig bevægende morgen. Søster Teresa

fik mange knus og kram af eleverne, og ingen kunne være i tvivl om, hvor meget hun har betydet for alle på Sct. Albani Skole.

Søster Teresa holdt en meget varm og kærlig tale for eleverne og takkede for de mange gode oplevelser, hun har haft gennem årene. Det var meget bevægende og smukt. Om eftermiddagen var der reception for alle, der havde været en del af søster Teresas liv gennem de sidste 37 år, hvor hun har været på Sct. Albani Skole.

Det var også en meget rørende eftermiddagsreception. Søster Teresa fik en masse gaver og blomster. Der var lavet en flot lagkage, med et herligt billede af søster Teresa på. Der blev holdt taler, og nogle af lærerne havde lavet et sjovt indslag,

hvor de hver især holdt en rørende tale for søster Teresa. Søster Teresa holdt en dejlig tale, hvor hun mindedes de mange dejlige år på Sct. Albani Skole og alle de skønne oplevelser.

Samtidig med receptionen havde søster Teresa lavet en udstilling kaldet "Projekt 2016", der hedder "Guds frelse og Guds barmhjertighed". Der var også udstillet billeder og nogle fotoalbummer, som omhandlede de mange dejlige år, søster Teresa har været på Sct. Albani Skole, og de

Trods den vemodige anledning var der store smil til afskedsfesten på Sct. Albani Skole.

mange elever, der har været en del af hendes hverdag gennem 37 år. På udstillingen kunne man købe bogen: "Guds frelse og Guds barmhjertighed".

Søster Teresa, søster Wincencja og søster Celestyna var helt klart en medvirkende faktor til, at min datter, der har gået på Sct. Albani skole siden 2011, fik en god, tryk og positiv start på Sct. Albani Skole. Min datter lærte hurtigt deres navne at kende, og når vi mødte søstrene rundt omkring, hilste min datter på dem ved deres navn, noget jeg ved, alle tre søstre nød.

Min datter kommer også til at savne søster Teresa til kristendomsundervisning. Søster Teresa har lært min datter om kristendom og troen på Gud på en meget inspirerende og levende måde.

Søster Teresa, søster Wincencja og søster Celestyna har betydet utrolig meget for min datter Laura (5. klasse) og mig. De har alle tre en meget stor plads i vore hjerter, og vi kommer til at savne dem i bybilledet og på skolen.

Vi sender jer alle tre søstre de bedste og kærligste tanker. Vi håber, at vi ses igen en dag.

"Jeg vil bede for Jer alle sammen i Danmark"

Maria Immaculata Søstrenes kommunitet i Odense lukker.

ORDENSLIV I mange, mange år har de været der. De har været en fast del af bybilledet og er kendt langt ud over Sct. Albani menigheds grænser. Men nu er det slut. Sct. Albani menighed tog den 28. juni afsked med Maria Immaculata Søstrene.

Og søstrene blev fejret med maner. Der var vietnamesisk dans til jomfru Marias ære og afskedsreception med buffet, festtaler, smil og omfavnelser; men der blev også knust en enkelt tåre.

Nok har søstrene arbejdet meget i det skjulte og ikke gjort væsen af sig selv; men de har haft et kæmpe netværk. De har altid været der for menigheden. Nu skal sognebørnene til at undvære synet af en nynnende søster, der kommer susende om hjørnet med et par indtøbsposer, lige finder ud af en sjov aktivitet til næste DUK-dag eller sørger for, at sakristiet er i tip top stand.

"På en måde er det hårdt at rejse fra Odense; men på en måde er det også en lettelse, for det er jo et nyt kapitel i mit liv, der begynder. Nu flytter jeg ned til moderhuset i Debica, og jeg vil blive ved med at bede for jer alle sammen i Danmark, siger søster Celestyna, der i mange år stod for

husholdningen i præstegården. I Debica bor der cirka 80 søstre, og her kommer sr. Celestyna til at møde sr. Wincencja, der i foråret rejste tilbage til Polen på grund af sygdom. Hun passede i mange år sakristiet i Odense. Sr. Teresa var ungdomssøsteren i Odense. Hun har undervist i billedkunst og religion på Sct. Albani Skole i 37 år og var for 35 år siden primus motor i at starte mini-DUK i Odense. Nu flytter hun over til søstrenes kommunitet på Amager. Alder, sygdom og mangel på nye kald er årsagerne til, at søstrene nu forlader Odense. Tilgangen er faldende, og kommunitetet i Odense er et blandt flere, der lukker. Hvor der i dag måske kommer tre, fire nye søstre om året, kom der tidligere 30.

Søstrene har i Odense været en del af det kit, der holdt menigheden sammen. Deres ordensdragt gjorde dem til en slags ambassadører for kirken og skabte mange kontakter udadtil. Gang på gang blev de standset på gaden af folk, der bad om en velsignelse, udlændinge, der ikke vidste, at der var en katolsk kirke i Danmark eller muslimske kvinder, der her mødte en slags kristne medsøstre.

LR

Kommunitetet i Odense sammen med provinsledelsen. Sr. Teresa Piekos, regnskabsfører sr. Savia Bezak (moderhuset Polen), sr. Wincencja Gurgul, generalforstanderinde m. Maksymilla Pliszka og sr. Celestyna Prybysz. Foto: Privat.

Sr. Teresa med DUKere i Odense til afskedsfest.

Fest og farver i Odense

Sr. Teresa Piekos' afskedsfest i Odense.

Tekst og foto: Kim Tai Nguyen, DUK Odense

DUK Afskedsfesten for sr. Teresa blev afholdt i Sct. Albani Skoles gymnastiksal den sidste lørdag i juni måned. Det var en glædelig dag, hvor lederne fra Sct. Albani DUK i al hemmelighed havde arrangeret en stor afskedsfest for sr. Teresa, hvor vi ville overraske hende med fest og farver og give hende en uforglemmelig dag. Det lykkedes for os i allerhøjeste grad!

Sr. Teresa Piekos flyttede til Odense for over 35 år siden som Maria Immaculata Søster. Igennem de 35 år har sr. Teresa med stor ildhu og viljestyrke samlet og hjulpet massevis af børn og unge i menigheden. Det var med alt fra undervisning og katekese til børn og unge, udflugter, skuespil og utallige arrangementer. En af hendes store fortjenester var at etablere Sct. Albani DUK, da hun ville understrege vigtigheden af børne- og ungdomsarbejde i menigheden.

Nu var den dag kommet, hvor vi ville vise hende vores taknemlighed for hendes indsats.

Mange børn, unge og forældre var samlet, og afskedsfesten startede med en stor klapsalve til en rørt sr. Teresa. Derefter var der fælles buffet og spisning, hvor sr. Teresa havde mulighed for at gå rundt og føre små hyggelige samtaler med folk. Efter spisnin-

gen havde vi en masse muntre aktiviteter, hvor lederne havde arrangeret sjove lege for børnene og de unge. Der var smil og glæde i alles ansigter og allermest hos sr. Teresa. Festen sluttede af med en fælles bøn, en endnu større klapsalve end tidligere, og alle fik lov til at kramme sr. Teresa, inden folk tog hjem.

En vidunderlig scrapbog var lavet på forhånd af Sct. Albani DUK, hvori der var samlet og isat mange personlige tekster og billeder af mange af hendes tidligere og nuværende elever samt familier, som ville fortælle hende, hvor meget hun betød for dem og Odense menighed. "Den perfekte gave" som sr. Teresa fortalte!

Sr. Teresa fortalte mig et par dage senere, at hun var så rørt, men samtidigt også begejstret over afskedsfesten. Det er netop fællesskabet og glæden i folks ansigter, som sr. Teresa altid har arbejdet sig hen mod – og det vil hun fortsætte med at gøre, uanset hvor hun tager hen. Hun har givet sit hjerte igennem alt hendes arbejde for den katolske menighed i Odense, og selvom hun er rejst, så kan man stadig mærke, at hun har efterladt en del af sit hjerte og sin sjæl i Odense.

Vi takker hende for alt hendes arbejde, gejst og livsglæde, som hun har bragt til os.

Kirken – en forening eller Kristi Legeme?

Min indremissionske baggrund var mere antikatolsk, end man i vore økumeniske tider kan forestille sig. Jeg var overbevist om, at Den katolske Kirke var falsk. En dag, da jeg kom forbi en katolsk kirke, vandt min nysgerrighed: Jeg måtte bare med egne øjne se dette forfærdelige. Lige inden for døren blev jeg mødt af Jesu nærvær, så stærkt at alt ændredes. Uden kendskab til Kirkens teologi om nadveren, uden viden om, at man opbevarede Kristi Legeme i tabernaklet vidste jeg, at Han var der, og hver gang jeg siden da kom i nærheden af denne kirke var jeg én stor tilbedelse. Tænk hvis denne kirke havde været lukket, permanent eller temporært? Der gik flere år inden jeg blev optaget i Kirken; men den dag startede min konversion.

Mange kan fortælle lignende historier.

I flere af de nye kommuniteter i Frankrig er tilbedelsen af Jesus i alterets sakramente helt centralt. Ved gademission deler man sig op, og nogle er i tilbedelse foran tabernaklet. Man inviterer mennesker ind, for man ved, at i denne tilbedelsens atmosfære kan Jesus selv møde dem.

Hver gang man lukker en kirke, fratager man mennesker muligheden for dér at møde Jesus.

Blandt naboerne her kan man mærke en frygt for at vores kirke skulle lukke. Uden at de konkret ved det, så fornemmer de, at den betyder noget for dem.

En katolsk kirke er Jesu konkrete tilstedeværelse. Dette må være et overordnet syn, når man overvejer at lukke en kirke.

Jeg mødte engang – for mange år siden – en ung katolik, der kom fra en Øm-lejr. Hun udtrykte, at de da havde et godt fællesskab, men de kunne lige så godt være en politisk forening. Jeg tror absolut ikke, at dette er karakteristisk for katolsk ungdomsarbejde i dag. Men jeg kan ikke sige mig fri for af og til at få en fornemmelse af, at vores danske katolske kirke af nogle betragtes som en forening: Man kan lukke nogle afdelinger ned og centralisere foreningens virke.

Men Kirken er Kristi Legeme. Når nogle katolikkers adgang til messe vanskeliggøres til det næsten umulige, er det ikke bare foreningsmedlemmer man besværer, men det er Kristi Lemmer, der hindres i at leve i forening med Leget.

At man ved lukning af kirker mister kirkeskatteindtægter, ikke bare fra de berørte, men generelt, skulle vel være indlysende.

Hvor ofte hører man ikke bemærkning er om, at der nu altid snakkes om penge. Folk er dødtørste af denne penge-snak.

Man kan trykke nok så mange ”reklamer” for kirkeskatteordningen, men så længe man negligerer lægfolkene, beslutter sammenlægninger og nedrivninger for derefter at give os en skinførestilling om at blive hørt, så skæpper det ikke i kassen.

På mange måder skal der nok en om-vendelse til!

Grethe Livbjerg, 2920 Charlottenlund

Den katolske Kirke har bevaret den sunde lære

Kristendommen begyndte ikke med reformationen. En gruppe danske borgere, bl.a. Moses Hansen og Johnny Noer, som har samlet sig under banneret ”Med Grundlov skal Land bygges” besluttede i november 2013 at ville stå værn om Danmarks kristne værdier, som er grundlagt fra den tid da Danmark var katolsk, ved bl.a. at indstævne kirkeministeren, ligestillingsministeren og socialministeren for at have overtrådt Danmarks Grundlov i forbindelse med indførelsen af homoseksuelle vielser i folkekirken. Johnny Noer har på forlaget ”med Grundlov skal Land bygges” udgivet et hæfte der hedder ”Reformationens børn”, hvori han postulerer, at Danmark er og forbliver en protestantisk nation, der bygger sin tro og lovgivning på reformatorenes 500-årige, sunde lære”. Hvilken sundhed? Jeg støtter 100% indstævningen og vil bede for, at sagen falder ud til fordel for Moses Hansen, Johnny Noer og kompagni, og dermed også for Den kristne Kirke i Danmark, og værdsætter og respekterer deres ildhu og profetiske mod til at gå foran, men reformatorerne bidrog altså med den splittelse, der i dag har medført, at den danske folkekirke er styret af staten

og dermed af politikerne og derfor selvforskyldt har bragt sig i en position, hvor den falske lære bliver en del af kirkens DNA. Den katolske Kirke, som reformatorerne brød med, og som er repræsenteret i Danmark med 50 kirker spredt ud over Danmark, Grønland og Færøerne har bevaret den sunde lære, fordi den bygger på et læreembede der er upolitisk og ikke lefler for tidsånden, og derfor er det vildledende, når Johnny Noer ensidigt taler om ”reformationens børn”, den rigtige titel burde være ”apostelkirkens børn”. Den kirke der i dag er et værn imod djævelens vildfarelser er apostelkirken – også kendt som ”én hellig katolsk og apostolisk kirke” hvis to åbenbaringskilder er Skriften og Traditionen. Lad alle ”apostelkirkens børn” finde sammen også på tværs af kirkeskel i en fælles kamp mod ondskabens magter, i erkendelsen af, at den kristne kirke startede med Jesus og ikke med Luther. Reformationens år 2017 bør overalt fejres ved at ”protestantismens børn” vedkender sig deres katolske arv med respekt og kærlighed og at ”apostel kirkens børn” omfavner alle, der bekender Jesus som Herre, som brødre og søstre.

Pastor Benny Blumensaat, Sankt Nikolaj Kirke Esbjerg

Koncilet handlede om meget mere end modersmålet

Svar til Jean-Pierre Duclos (KO 26.06.2015)

Som en af den traditionelle messes ”venner” vil jeg gerne takke Jean-Pierre Duclos for at have givet noget historisk baggrund bag messen og for hans opfordring til fælles forslag for liturgisk fornyelse. Jeg vil dog præcisere et par ting i Hr. Duclos’ indlæg. Det er ikke korrekt, at Pius V forlangte, at alle skulle anvende hans messebog. Tværtimod tillod han brugen af alle andre liturgiske former med mere end 200 år på bagen. Tænk om den ellers så liberale Paul VI havde vist samme storsind ved liturgireformen i 1969!

Det skal også præciseres, at ønsket om forsoning med Pius X-selskabet ikke var den eneste grund til, at Benedikt XVI tillod brugen af den ældre liturgi. Langtfra alle, der var knyttet til den traditionelle liturgi, var tilhængere af mgr. Lefèbvre. Som Benedikt XVI forklarede handlede det mindst lige så meget om at forsoning Kirken med sin egen historie og tradition og modvirke opfattelsen af et radikalt brud i liturgiernes udvikling.

Når det er sagt, rammer Hr. Duclos hovedet på sømmet når han konstaterer, at koncilets opfordring til fornyelse i liturgien handlede om meget andet end brugen af modersmålet. Koncilet ønskede, at fejringen af liturgien skulle afspejle dens forbindelse med den himmelske liturgi, og at alle de troende fik en dyb forståelse for og forankring i liturgiernes rigdomme. Mange har nok troet, at forståelsen ville være sikret med indførelsen af modersmålet, men virkeligt at fatte den dybere realitet bag kræver undervisning, eller rettere indføring i liturgiernes mysterium – og her er der stadig et stort uopfyldt behov.

Vi, der er knyttet til den traditionelle liturgi her i landet, anerkender bestemt 2. Vatikankoncilts ønsker om liturgisk fornyelse, selvom vi mener, at det kunne være opnået uden helt så drastiske ændringer i liturgien som blev tilfældet. Derfor gør vi også vores bedste for – som ikke altid skete før koncilet – at liturgien fejres værdigt, med bevidsthed om den åndelige realitet bag, med gregoriansk sang med deltagelse af menigheden (som koncilet ønskede), at sørge for oversættelser af de liturgiske tekster og at oplyse om liturgiernes rigdomme gennem nyhedsbrev og foredrag m.m. Dette er tiltag, der bør gøres gældende i begge former af liturgien, og der burde her være grundlag for et frugtbart samarbejde med dem, der foretrækker den nye liturgi. Hr. Duclos er meget velkommen til at kontakte mig, hvis han har konkrete ideer til at realisere dette.

Gideon Ertner, 1954 Frederiksberg C

Tak til søstrene i Odense

Så er den æra forbi. Nu har de sidste søstre forladt Sct. Albani menighed i Odense.

Siden begyndelsen af 1900-tallet har søstre fra forskellige ordenssamfund bistået præsterne ved Sct. Albani kirke i deres arbejde for menigheden. Søstrene tog sig af de praktiske gøremål, som pasning af kirke og præstegård, samt undervisning af børn for at aflaste præsterne, der så kunne

hellige sig den åndelige del af menighedslivet i vores store menighed med de mange forskellige nationaliteter.

Jeg og mine børn har især kendt Maria Immaculata søstrene. Der var tre af dem:

Den ene, sr. Celestina, tog sig af køkken og præstegården, den anden, sr. Wincencja, tog sig af de mange forskellige gøremål i kirken og sakristiet. Den tredje, sr. Teresa, stod for ungdomsarbejdet og forberedelsen af børnene til den 1. hellige kommunion. Det var hovedsagligt hende vi havde at gøre med. Jeg var i teenageårene med som hjælper på Sct. Albani DUK’s sommerlejr til Aa Strand, med sr. Teresa som primus motor. Uforglemmelige somre med varmt fællesskab. Senere, som forældre, blev vi på forskellig vis draget ind i undervisningen af vore børn i hjemmet. Vi blev også under hendes ledelse fra tid til anden aktiveret i julearrangementer, så som det årlige krybbespil og ”klippe-klistre”, samt i lørdagskatekesen, hvor børnene blev delt op i aldersgrupper og til dels undervist af forældre og især unge fra DUK. Disse hyggelige lørdage, der foruden undervisning også bestod i fællesspisning og leg, var meget berigende for både børn og voksne.

Det var ganske naturligt at børnene fortsatte i DUK. Her var det igen sr. Teresa der var initiativtager og tovholder ved de mange arrangementer, og dem var der en del af, f.eks. bowling eller ture i Djurs Sommerland, Bonbonland, Knuthenborg Safaripark og mange andre. Sammen med de månedlige møder skabte disse aktiviteter liv og sammenhold blandt børn og unge. Der var en stab af unge engagerede hjælpere, der trådte til når der var brug for dem. Det bliver for fremtiden dem, der skal føre arven videre.

Vi er vore søstre en meget stor tak skyldige. De var medvirkende til, at Sct. Albani menighed blev til en levende menighed. Måtte Gud belønne dem for alt det gode de har gjort for vor menighed.

Jesper Hahn og familie, 5690 Tommerup

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer. • Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet. • Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde). • Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer. • Læserbreve kan indsendes som e-mail til: redaktion@katolskorientering.dk - eller som brev til: Katolsk Orientering, Redaktionen, Gl. Kongevej 15, 1610 København V. Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 12, som udkommer **den 18. september** skal være redaktionen i hænde senest **den 31. august**

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 13, som udkommer **den 9. oktober** skal være redaktionen i hænde senest **den 21. september**.

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)

Redaktør: Lisbeth Rütz

Layout: Carsten Meyer-Jensen

Annoncer og abonnement: redaktion@katolskorientering.dk

Medarbejdere i dette nr.: Stine Riegels, Niels Engelbrecht, Marianne Meyer, Anton Dorph-Petersen, Lars Messerschmidt, Christian Guldager, Charlotte Kruise, Kim Tai Nguyen.

Redaktion og annoncer:

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.

E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042

Abonnementspris 510 kr. helårligt. Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Greentech Rotaprint - Distribueret oplag 11.022 ISSN 0902-297X

Bønnens Apostolat

August

- At de som arbejder frivilligt må give sig fuldt og helt i tjenesten for de trængende.

- At vi må tilsidesætte vort eget jeg og lære at være næste for dem som befinder sig i udkanten af menneskelige og sociale forbindelser.

Hjælp med at sikre Kirkens beståen - også når du er borte

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente.

Arv til Kirken er fritaget for alle afgifter og går derfor ubeskåret til Kirkens arbejde.

Læs mere på www.katolsk.dk eller ring til

Katolsk Bispekontor

Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 80

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Tirsdag og torsdag 10.00-12.00 og 13.00-16.45
Onsdag og fredag 10.00-12.00 og 13.00-16.00
Mandag lukket.

Biblioteket har lukket i juli. bibliotek@katolsk.dk
Tlf: 33 55 60 90

Biskoppens kalender

August

Onsdag 12-14. :

Møde for Skandinaviske præste- og ordens kandidater i Osnabrück (PSP)

Lørdag 15. : Vietnamesisk Valfart til Øm

Onsdag 19 kl. 9.00: Messe for medarbejderne på Gammel Kongevej

kl. 11.00 Møde i Forretningsudvalget

Torsdag 20. kl. 10.00

Biskoppeligt Rådsmøde

Fredag 21.

Præsidiemøde i Nordisk Bispekonference

Lørdag 22. kl. 12.00

Polsk Valfart til Pindstrup

Onsdag 26. kl. 15.00

Møde i Danske Kirkers Råd

Fredag 28. kl. 17.00

Diakonvielse i Jesu Hjerte Kirke

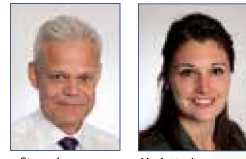
Søndag 30. kl. 14.00

Messe i Domkirken i anledningen af FAKS 50 års jubilæum

Vanløse Begravelsesforretning

Jyllingevej 8 · 2720 Vanløse

Deres lokale bedemand siden 1940...

Steen Jørgensen Mariette Jørgensen

38 71 75 01

Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os. Vi træffes også aften, weekend og helligdage.

www.v-lm.dk

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

VI VII VIII IX X XI XII I II

KØBENHAVNS
URMAGER VÆRKSTED

MARTIN ELSIG LAURSEN

tilbyder reparation af alle slags ure:
Standure, vægure, lommeure eller armbåndsure på vores eget værksted

Ved større ure henter og bringer vi.
Skift af batteri og rem, mens De venter

Lange-Müllers Gade 15. kld. 2100 København Ø
Tlf. 22 83 01 08
www.urmagerværkstedet.dk

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

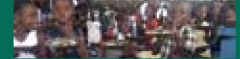
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Ubeskåret støtte

www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom

- en katolsk bedemand

T 39 29 60 08

Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

- Arv og Testamenter
- Ægtepagter
- Familiesager
- Dødsboer
- Køb af ejendom i Danmark og udlandet.

Advokat Sandra Moll

Telefon: 31 35 35 60
Fax: 31 73 25 84

E-mail: sandra@moll.dk

Fang læserens opmærksomhed

Med en annonce i Katolsk Orientering når dit budskab ud til mere end 10.000 katolske læsere.

Ring på tlf. **33 55 60 40** og hør nærmere om dine muligheder for at blive set i et medie med mening.

Det sker i bispedømmet

August:

Mandag 17. kl. 19-20: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø.

Søndag 30. Kl. 10-15. Loppe/sommermarked ved Skt. Antoni kirke, Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj. Overskuddet går delvist til Caritas og til p. Tantholdt Hansens arbejde i Peru. Salg af glas, bøger, tøj, legetøj, mad m.m. Der er også boder til børnene. MobilePay modtages.

September:

Lørdag den 12. og søndag den 13. september:

Skt. Annæ Dag i Skt. Annæ Kirke

Nærmere program kommer i KO nr. 11 den 28. august.

Første og sidste onsdag i måneden kl. 17.30-19.30:

Hjælp til misbrugere og pårørende ved den katolske organisation Cenacolo. Rådgivningen finder sted i Bredgade 69 A, Kbh. K. Tlf. 51 53 41 60.

Skt. Thomas Fællesskabet inviterer til eukaristi, lovprisning og katekese. Hver onsdag kl. 19-21, undtagen den 1. onsdag i måneden. Messe med forbøn for de syge afholdes 1. onsdag i måneden kl. 19-21. Sted: Oratoriet, Vor Frue kirke, Ryesgade 26, Aarhus C. Info: p. Herbert SJ, tlf. 87 30 70 42 eller 24 27 86 89, Jan Zieleskiewicz, tlf. 50 29 13 57, e-mail johny.zet@gmail.com.

Ordensliv går ikke af mode

I klosterverdenen er lydighed, regler og autoritet plusord, viser ny bog fra sr. Sofie Hamring, der fremhæver klosterlivet som et demokratisk ideal.

Tekst: Lisbeth Rütz

KIRKEHISTORIE En munk fik engang i en drøm til opgave af Jesus at grundlægge et nyt kloster. Han måtte selv om, hvilke brødre han ville tage med sig. Munken går i gang og tager de allerbedste, mest intelligente og fromme brødre, dem han trives bedst med. Jesus er generøs og lader ham tage dem, han vil have. Da munken er klar til den nye grundlæggelse, siger Jesus til ham: "Fint, så tager jeg restgruppen". Vi er alle med i den restgruppe, fortæller sr. Sofie Hamring i sin nye bog: "Vilket himla liv. Om fællesskaber, klostre og nye kommuniteter".

Sr. Sofie er dominikaner og bor i Rögla Kloster uden for Lund. Hun har tidligere

skrevet bøger om et studieophold i Israel, kroppens teologi og om sin egen kringledede vej fra blomsterbarn i Stockholm til klostersøster hos dominikanerinderne.

Hendes nye bog ser klostervæsenet i et historisk fugleperspektiv, men viser også, hvordan kommunitetstanken leves i dag i Frankrig. Sr. Sofie tilhører kongregationen Dominikanerinderne fra Tourelles. Det kan være en af grundene til den franske indfaldsvinkel. Men nu er Frankrig også spændende katolsk set. Trods turbulente forhold og periodevis højspænding mellem stat og kirke har ordenslivet blomstret her med mange nye grundlæggelser efter hver eneste krise. Da pavedømmet ramte bunden

i 900-tallet, gik munkene i Cluny i spidsen med nye liturgiske reformer. Da Kirken var ved at miste store dele af Sydfrankrig til albigenkerne, opstod dominikanerordenen. Efter at den franske revolution havde lukket klostrene, sendt ordensfolk på skaffottet og tvunget Kirken helt i knæ, kom der i 1800-tallet en ny glansperiode med masser af nye ordensgrundlæggelser. Med Dom Gueranger i spidsen kom der liturgisk fornyelse fra Solesmes, og den store prædikant, dominikaneren Lacordaire, kom til at præge en hel generation af katolikker. Med oprøret i 1968 kom et nyt lavpunkt. Nu er det slut med ordensvæsenet, tænkte mange. Flere og flere klostre stod tomme, præsterne forlod deres embeder, og mange satte spørgsmål ved troen selv, fortæller sr. Sofie. Men pludselig skød de nye kommuniteter op af jorden som paddehatte. Unge fra venstrebevægelserne forlod barrikaderne og engagerede sig radikalt i nye måder at leve Evangeliet på. Præster og ordensfolk levede sammen med lægfolk i nye fællesskaber,

Sr. Sofie Hamring. Foto: privat.

der ofte eksperimenterede med nye liturgiske former og intense gudstjenestefejringer. Det er svært at placere disse fællesskaber, der var traditionstro, men ikke traditionalister, bekendte *Fortsættes nedenunder* ▶

Adresselabel, flytning	Til Post Danmarks strekcode
	MASKINEL MAGASINPOST 42512 Afsender: Katolsk Orientering Katolsk Orientering · nr. 10 14. august 2015 · 41. årgang

sig til Det andet Vatikankoncil, men stod langt fra de såkaldt progressive katolikker. Mere end 100 forskellige nye religiøse fællesskaber kom der i 70'erne alene i Frankrig.

Det svære fællesskab

Søster Sofie ser klosterlivet som en slags kirke i miniature, der realiserer idealet i Apostlenes Gerninger 2,42: "De holdt fast ved apostlenes lære og fællesskabet, ved brødets brydelse og ved bønnerne". Men som i ethvert andet samliv kommer der en hverdag efter den første forelskede begejstringstid.

Sr. Sofie lægger ikke skjul på, at det er hårdt arbejde at leve sammen i et kommunitet. Klosterlivet kræver målrettedhed, disciplin og anstrengelse, og man vil møde de tre skuffelser. Man savner det, man forlod, man opdager, at fællesskabet ikke var så perfekt som man troede, og man må lære at leve med egne og andres svagheder og nederlag. Sr. Sofie ser Israels historie som urtypen på, hvordan mennesker fungerer i et fællesskab. Man er udleveret til hinanden, og ligesom under Israels ørkenvandring er man på vej hen mod et mål, der synes langt væk.

Magtmisbrug i Kirken

I Evangeliet vokser rajgræs og hvede side om side indtil høsten. Sådan er det også i Kirken, hvor ordenslivet sætter både god og dårlig frugt. Ordensbevægelsernes historie fortæller om, at Kirken er præget af synd. Og den viser, at ondskab og synd er til stede i Kirken som en mystisk realitet. Den karismatiske bevægelse var en ny pinse for Kirken. Den inspirerede, men viste også, hvor svært det kan være at håndtere magt.

I 1973 blev les Béatitudes (Saligprisningerne) og le Chemin Neuf (den nye vej) – to

nye karismatiske fællesskaber – grundlagt i Frankrig. Les Beatitudes blev grundlagt af en ung protestantisk præst Gérard Croissant. Sammen med sin kone og et andet par ville han starte et nyt kommunitet, hvor præster, gudviede og familier kunne leve sammen og dele alt med hinanden i Evangeliets ånd. Efter nogle år konverterede kommunitetet til Den katolske Kirke. Der var stærke omvendelser, radikale trosudtryk og en intens gudstjenestefejring i Saligprisningerne, der afvænnede narkomaner, reddede mange ægteskaber og nåede ud til mange kirkefremmede. En smuk liturgi og en karmelitisk spiritualitet med vægt på stilhed og indre bøn gik hånd i hånd med omfattende socialt arbejde.

Men pludselig bristede boblen. Afhoppede medlemmer anklagede ledelsen for svært magtmisbrug, mental manipulation og seksuelt misbrug. Et medlem af ledelsen blev idømt fem års fængsel for seksuelle overgreb mod mindreårige, og grundlæggeren måtte forlade Saligprisningerne efter at have tilstået seksuelle overgreb på kvinder i fællesskabet. De fleste medlemmer forlod Saligprisningerne; men det overlevede under skærpet tilsyn fra Vatikanet.

Kommunitetsliv kræver regler, der formulerer den fælles vision og udstikker retningslinjer for, hvordan idealet skal leves i mødet med dagligdagens krav. Det er styrkende for et kommunitets identitet, at reglen læses op dagligt til overvejelse. Sr. Sofie ser dominikanernes klosterregel som en demokratisk regel, der er velegnet til moderne kommuniteter, fordi den lægger stærk vægt på det kollektive ansvar. Dominikanernes re-

gel blev til gennem et langt sejt træk. Hver gang paven havde foreslået nye ændringer af reglen, rejste Dominicus tilbage til brødrene for at få deres accept af udkastet.

Som dominikaner foretrækker sr. Sofie at tale om konciliaritet – at alles vilje bringes i samklang med hinanden. Målet er at være *cor unum in Deum* et hjerte på vej hen mod Gud. Det betyder ikke, at man skal være enige om alt; men det betyder, at hver enkelt tager sin kaldelse alvorligt, og at man sammen er bevidste om den retning, man arbejder hen imod.

Kirkehistorien viser, hvordan uenighed om fortolkningen af en klosterregel kan føre til nye ordensfællesskaber. I 1987 brød en lille gruppe ud af kapucinerne og grundlagde the Franciscan Brothers and Sisters of the Renewal, der arbejder i New Yorks værste slum blandt dybt kriminelle stofmisbrugere i South Bronx. Sr. Sofies egen orden, les Dominicaines de Tourelles, skilte sig i 1898 ud for at grundlægge kommuniteter, hvor søstrene kunne studere og tage universitetsgrader i teologi.

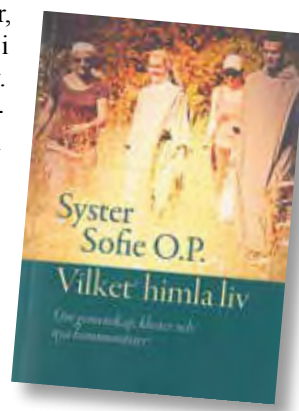
Eksperimenter i 68-ånden med kollektiv klosterledelse og afskaffelse af priorinden har ikke været den helt store succes, mener sr. Sofie, hvis pointe er, at synlig ledelse er en nødvendighed i klosterlivet. Men alle vigtige beslutninger indledes med rådslagning, fælles eftertanke og bøn. Den, der er sat til at styre over andre, må selv være øvet i lydighed, og paradoksalt er lederen den, der tjener mest, siger sr. Sofie. I klosterlivet kræves en fælles bevidsthed om, at egen viljen ifølge hele den klassiske åndelige tradition er den største hindring i det åndelige liv. Autoritet kommer af augere, at

lade vokse, og det er en af priorindens fornemste opgaver at finde ud af, hvilke talenter, kommunitetets medlemmer har, og at få dem til at blomstre, så de tjener den fælles vision. Derfor har ethvert kloster ifølge sr. Sofie brug for en leder, der er et bønnens menneske og kan skabe balance mellem de modstridende viljer.

Vilket himla liv er en bog, der er meget personlig uden at være privat. Sr. Sofie trækker på personlige erfaringer fra over 25 års klosterliv i Frankrig og Sverige og formår at gøre det begribeligt for læseren, hvorfor lydighed, autoritet og kaldelse er permanent nødvendige søjler i klosterlivet. Den dokumenterer, hvordan konciliet inspirerede til nye typer ordensliv. Cirka 30 af de omkring 50 nævnte klosterbevægelser efter konciliet er franske. Det viser den åndelige vitalitet hos Frankrig, Kirkens ældste datter, men også dens problembarn. Bogen viser, hvordan benediktinerne, karmeliterne, cartusianerne, jesuitterne og dominikanerne – ordener med det, sr. Sofie kalder evighedsstatus – går ind og præger nye grundlæggelser.

For nogle år siden blev "Nonne tur – retur" breaking news med sin pinagtigt ærlige demonstration af en dysfunktionel klosterkultur. "Vilket himla liv" dementerer overbevisende påstanden om, at klosterlivet i det 21. århundrede er passé. Som daværende kardinal Ratzinger konstaterede i en kommentar til de nye klosterbevægelser: Helligånden viste sig endnu en gang stærkere end al menneskelig planlægning. Den åbenbarede sig på en måde, ingen havde forudset.

Syster Sofie O.P.: Vilket himla liv. Om gemenskap, kloster och nya kommuniteter. 344 sider. 323 svenske kroner. Artos & Norma 2015.

Katolsk Orientering

Balancegang i Cuba

Hvor langt kan pave Frans gå?

Tekst: Lisbeth Rütz

STATSBESØG Når pave Frans søndag den 20. september fejrer messen sammen med tusinder af troende på den kæmpestore Plaza de la Revolución i Havanna, vil hans lige så berømte landsmand, Che Guevara (1928-1967) kikke ham over skulderen, skriver telegrambureauet KNA i en kommentar til det kommende pavebesøg. Bag alteret vil de troende nemlig kunne se et kæmpeportræt af den argentinske læge, frihedskæmper og revolutionsikon.

Besøget i Cuba fra den 19.-22. september fortsættes med en rundrejse i USA, hvor paven blandt andet skal besøge de Forenede Nationers hovedkvarter, møde immigranter, hjemløse og indsatte i et fængsel. I Philadelphia skal han deltage i det 8. verdensmøde for familier.

Besøget bliver lidt af en balancevandring. På den ene side vil paven formentlig tale for yderligere forbedringer i forholdet mellem Cuba og USA, på den anden side vil han, når han mødes med præsident Raul Castro blive nødt til at kommentere de fortsatte krænkelser af menneskerettighederne i landet.

Menneskerettigheder krænkes

Pavens besøg kommer efter genoprettelsen af de fulde diplomatiske forbindelser mellem USA og Cuba. Forbindelserne blev afbrudt i 1961 – to år efter at revolutionen i 1959 havde bragt Fidel Castro til magten. Fidel Castro trådte tilbage i 2008, hvor han blev afløst af sin lillebror Raul. Efter 54 års pause blev ambassaderne i Havanna og Washington genåbnet den 20. juli, men der er dog stadig lang vej igen, før relationerne mellem de to lande når et normalt niveau.

I dagbladet El Nuevo Herald, der udgives i Florida, forlyder det, at den cubanske

kardinal Jaime Ortega tre måneder før de diplomatiske tilnærmelser mellem USA og Cuba begyndte overrakte en skrivelse til USA's og Cubas præsidenter. I skrivelsen skal paven have tilbudt at virke i en mæglerrolle mellem de to stater.

Menneskerettighederne har det stadig skidt i Cuba. Ifølge menneskerettighedsorganisationer blev 674 mennesker i juli måned arresteret af politiske grunde. Det er det højeste tal i et år skriver KNA. Mange systemkritikere er skuffede over de få og spredte reaktioner i udlandet på regimets jernnæve over for enhver form for kritik. Der er også skuffelse over, at Den katolske Kirke p.t. tilsyneladende ikke energisk nok markerer sin modstand mod krænkelserne af menneskerettighederne.

"Fjenden er nu det cubanske folk", siger den cubanske dissident Guillermo Farinas efter at regeringen i Havanna ikke mere ser USA som fjende. I 2010 måtte han ikke rejse til Bruxelles for at modtage Sacharowprisen. Bevægelsen "damer i hvidt", der siden

Når pave Frans til september fejrer en stor friluftsmesse på Plaza de la Revolución i Havanna, vil den argentinske revolutionære Che Guevara (1928-1967) kikke ham over skulderen. Foto: Wikipedia.

2003 har kæmpet for frigivelse af 75 fængslede politiske fanger, håber på et møde med pave Frans. Det er dog tvivlsomt, om det vil ske ifølge KNA. En anden systemkritisk gruppe er Cuba possible, der består af intellektuelle og aktivister. Gruppen har tidligere krævet en saligkåring af den cubanske præst Felix Varela (1788-1853) fordi denne kæmpede for et frit og uafhængigt Cuba.

Raul Castro udtrykker respekt

Pave Frans er den tredje pave, der efter Johannes Paul II og Benedikt XVI har besøgt Cuba, og besøget bakkes op af det officielle Cuba. Raul Castro har i en tale i Cubas nationalforsamling omtalt pavens nylige rejse til Ecuador, Bolivia og Paraguay som værende af historisk betydning. Han udtrykte stor beundring for pavens kamp for fred og ligeberettigelse og ville modtage ham "med sympati, respekt og gæstfrihed".

I anledning af pavebesøget har det cubanske udenrigsministerium oprettet et website på spansk. Sitet fortæller om tidligere pavebesøg på Cuba, forbindelserne mellem Vatikanet og Cuba, religion og cubansk identitet. Fidel Castro citeres på websitet for følgende: "Vi vil aldrig høre op med at kæmpe for alles ret til at være troende eller til ikke at være det."

Et stort flertal af borgerne i USA og Latinamerika støtter genoptagelsen af de diplomatiske forbindelser mellem USA og Cuba, viser en undersøgelse foretaget af opinionsinstituttet Pew i juli. 72 % af de amerikanske borgere og 76 % af de latinamerikanske støtter også, at handelsblokaden mod Cuba stopper. Forventningerne til, at Cuba vil udvikle sig i en mere demokratisk retning efter genoptagelsen af de diplomatiske forbindelser er til gengæld mere beskedne. 43 % af amerikanerne og 47 % af latinamerikanerne forventer, at Cuba gradvist vil gå den vej. Læs mere om pavebesøget på Cuba på www.papafranciscoencuba.cubaminrex.cu/

Tillykke

Tre præster har fødselsdage og jubilæer. *Læs mere side 4-5*

Katolsk danmarkskort

Hvor er vi i processen?

Læs mere side 6

Diakoni

Caritas samler ind til det nationale arbejde. *Læs mere side 7-10*

Kirken i Danmark

Jubilæum i domkirken, Sankt Annæ Fest, De største Dage.

Læs mere side 12, 13 og 14

Boom i ordenskald på Heiligenkreuz

Så mange munke har der ikke været siden det 13. århundrede.

ORDENSLIV Midt i en tid hvor færre og færre går i kloster, indledte otte unge mænd fra Østrig, Tyskland og Tjekkiet den 14. august på aftenen før festen for Marias Optagelse i Himlen deres noviciat på cistercienserklosteret Heiligenkreuz i Wienerwald uden for Wien. En for en knælede de for abbeden og modtog fra ham den hvide ordensdragt som tegn på, at de nu er optaget som novicer. Samtidig modtog de også deres klosternavne, som de skal bære resten af deres liv, hvis de vælger at blive i klosteret. Da der i forvejen var fem "gamle" novicer i klosteret, nåede

De 13 novicer sammen med abbed Maximilian og klosterets novicemester pater Rupert.

Heiligenkreuz hermed op på 13 novicer. Der er nu 91 munke i klosteret – det største antal siden det 13. århundrede. Klosteret Heiligenkreuz blev grundlagt af markgreve Leopold i 1133. Det blev verdensberømt, da de velsyngende munke indspillede CD'en "Chant-Music for paradise", der efter to år var solgt i over en million eksemplarer. Efter den første CD startede munkene Obsculta, verdens eneste klosterejede pladeselskab. Overskuddet fra CD-udgivelserne finansierer teologistudierne for præstestuderende, der kommer fra hele verden for at studere på Heiligenkreuz. Abbediet driver også præsteseminaret Leopoldinum, det største præsteseminarium i det tysksprogede område. Det er ansvarligt for 18 sogne med ca. 40.000 mennesker og grundlagde i 1988 datterklosteret Stipel i Bochum i Ruhrområdet.

LR

KO mener

Prostitution vil altid dæmonisere kvinder

Den internationale handel med kvinder må bekæmpes på alle niveauer og Amnesty International forslår nu en fuldstændig afkriminalisering af køb og salg af seksuelle ydelser, da de mener det vil forbedre forholdene for sex-arbejdere. Det er sympatisk at ville hjælpe udnyttede og sårbare kvinder, men ved også at afkriminalisere købere af seksuelle ydelser er spørgsmålet, om ikke Amnestys forslag også gavner de kriminelle netværk, der tjener formuer på kvindehandel til sexindustrien, herunder alfonserne og bordelejerne.

Amnestys forslag bygger på den ideologiske antagelse, at det bør være en menneskeret at folk frit kan vælge om de vil købe eller sælge seksuelle ydelser. Men at gøre samleje til en omsættelig handelsvare må nødvendigvis betyde at fremmedgøre kvinden fra sin egen seksualitet og seksuelle følelser, kort sagt, fra sin personlige værdighed som kvinde. Noget sådant bør aldrig være en officiel politik, uanset om kvinderne siger, at de frit har valgt det.

Desuden er det faktisk forkert at antage, at prostitution altid tilbyder et valg: virkeligheden er en ganske anden for langt de fleste, hvoraf mange begynder som mindreårige, havner i prostitution mod deres vilje – typisk på grund af fattigdom eller sociale problemer. Og de fastholdes i prostitutionen, fordi alternativet enten er værre eller fordi der ikke er noget alternativ. Så med forslaget kan der højst være tale om en meget begrænset form for frihed (for nogle kvinder) og ikke den ægte menneskelige frihed, som Amnestys grundlæggere kæmpede for.

Ikke desto mindre rejser forslaget en vigtig debat for så vidt den får os til at rette opmærksomheden mod de reelle problemer, hvormed de fleste lande tackler problemet på, nemlig ved at lægge hele den kriminelle byrde over på den kvindelige side af sexhandlen – den mest sårbare og udnyttede del – og se bort fra kunderne, næsten altid mænd, der gennem deres økonomiske magt reducerer kvindens krop til et objekt, der kan købes og sælges. Og alle de andre, der også profiterer på denne fødekæde.

Undertegnede har svært ved at tro, at socialt ansvarlige mennesker kunne drømme om at ville kriminalisere prostituerede, da disse mennesker jo typisk allerede er tynget af massive sociale problemer. Men at Amnesty International nu ønsker at afkriminalisere køb og salg af seksuelle ydelser og til en vis grad holde kunder og bagmænd ansvarsfri for deres aktive bidrag til denne menneskefjendske og fornedrende praksis (selv om det er ganske veldokumenteret, at prostitution giver varige ar på kvindernes krop og sjæl), forbliver en gåde for mig.

Så længe vi ikke anerkender, at prostitution ikke alene strider mod menneskets iboende værdighed, men også er et socialt problem på linje med hjemløshed og narkomani, men i stedet pakker det ind i forestillingen om 'den lykkelige luder' og en naiv markedstænkning, vil vi hverken kunne nedbringe antallet af ofre for prostitution eller få afsat de nødvendige midler til at hjælpe disse kvinder med at komme videre i livet.

Niels Messerschmidt

Paven: "Fraskilte og gengifte er ikke ekskommunicerede"

Frans beder præsterne og menighederne om at vise større forståelse for gengifte fraskiltes situation.

Tekst: Niels Messerschmidt

FAMILIELIV Fraskilte og gengifte katolikker er "overhovedet ikke ekskommunicerede og må absolut ikke behandles, som om de var det", sagde Frans i sin første generalaudiens efter sommerferien. I forrige audiens den 24. juni havde han berørt skilsmisseproblematikken og navnlig de sår, børnene pådrager sig. I audiensen den 5. august berørte paven spørgsmålet om, hvordan "man viser omsorg for dem, der uigenkaldeligt har svigtet deres ægteskabelige bånd og er indgået i et nyt forhold".

"Kirken ved udmærket, at en sådan situation er i modstrid med det kristne sakramente". Men Kirken, sagde Frans, må have "en moders hjerte; et hjerte, der tilskyndet af Helligånden altid søger det gode og menneskets frelse. Vi bør derfor, tilføjede han og henviste til den hellige Johannes Paul II's apostoliske formaning *Familiaris Consortio* (Fællesskabet i familien), skelne mellem dem, der rammes af separationen og dem, der er skyld i den.

Hvis vi ydermere, fortsatte paven, ser de nye familierelationer gennem barnets øjne, "oplever vi et endnu mere akut behov for, at menighederne bliver et ægte hjem for dem, der lever i disse situationer [...] og altid være opmærksom på dem og især de små, der lider mest. Hvordan kan vi bede disse forældre om at gøre alt for at opdrage deres børn til det kristne liv, at være et eksempel på en stærk og levende tro, hvis vi distancerer dem fra menighedens liv som var de ekskommunicerede?" spurgte paven og tilføjede: "Det er vigtigt at de oplever, at Kirken er en omsorgsfuld moder for alle, at

den altid er parat til at lytte til dem og møde dem".

Pave Frans bemærkede videre, at i de seneste årtier har Kirken ikke været "ufølsom eller inaktiv" med hensyn til at yde pastoral omsorg for gengifte. Gennem præsternes store indsats og tidligere pavers tanker på området, er der i Kirken vokset en bevidsthed frem om, at den "i kærlighed og sandhed" må tilbyde et "broderligt og opmærksomt" hjem for gengifte

Alle kristne er kaldede til at ligne Den gode Hyrde og de kristne familier i særdeleshed til at tage sig af de sårede familier og ledsage dem i menighedens trosliv, siger pave Frans. Glasmaleri 'Der gute Hirte' af Max Merbt, 2010.

FN-resolution fremhæver traditionelle familieværdier

Flere vestlige lande stemte imod resolutionen.

Tekst: Niels Messerschmidt

FAMILIEPOLITIK FN's menneskerettighedsråd har vedtaget en omfattende resolution, der pålægger landene at beskytte familien som en af samfundets grundlæggende enheder og at anerkende forældrenes ret til at opdrage og undervise deres egne børn.

Resolutionen *Protection of the Family* blev vedtaget med 27 stemmer for og 14 imod. Imod stemte bl.a. USA, Storbritannien, Irland og andre vesteuropæiske lande, mens Rusland, Kina, Hviderusland og flere muslimske og afrikanske lande stemte for. Fire medlemslande (Brasilien, Mexico, Argentina og Makedonien) undlod fra at stemme, sandsynligvis efter pres fra de rige lande.

Austin Ruse fra det katolske *Center for Family and Human Rights* kalder resolutionen "en enorm sejr for profamiliebevægelsen" og et nederlag for de små, men magtfulde anti-familiegrupper, som støttes af de rige lande. Disse grupper har dels forsøgt at få resolutionen taget af bordet, dels at ændre resolutionens ordlyd

ved at få indføjet begrebet "reproduktive rettigheder" (en maskeret omskrivning af abort), ved at erstatte "familien" med "familier" og ved at benytte en ordlyd, der inkluderer seksuelle mindretal.

Sharon Slater, præsident for pro-life organisationen *Family Watch International*, kalder vedtagelsen af FN-familieresolutionen for "en milepæl". Foto: *Politicalresearch.org*.

personer. "Faktisk er disse personer ikke ekskommunicerede og må absolut ikke behandles, som om de var det. De er stadig en del af Kirken", fastslog pave Frans.

Der findes ingen nemme løsninger

Benedikt XVI berørte også spørgsmålet om gengifte fraskilte og han "opfordrede til en opmærksom dømmekraft og klog sjælesorg, vel vidende at der ikke findes 'nemme løsninger'".

Derfor er det vigtigt, fortsatte Frans i sin katekese, at præsten "åbent og konsekvent" viser, at menigheden er parat til at tage imod dem og opmuntre dem og deres familier til at deltage i Kirkens liv, så de kan "leve og stadig vokse i tilknytning til Kristus og Kirken gennem bøn, ved at lytte til Guds ord og deltage i liturgien, gennem deres børns kristne opdragelse, gennem barmhjertighed og tjeneste for de fattige og ved at forpligte sig til retfærdighed og fred".

Billedet på Den gode Hyrde (Joh 10,11-18) opsummerer den mission, Jesu modtog fra Faderen, nemlig at give sit liv for fårene. Det er også et forbillede for Kirken, som hilser sine børn som en moder, der giver sit liv for dem, mener pave Frans: "Det er Kirkens kald altid at være det åbne faderhus [...] – Luk ikke dørene! Luk ikke dørene! gentog han. "Alle kan i en eller anden udstrækning tage del i det kirkelige liv, alle kan være del af fællesskabet [...] Kirken [...] er faderhuset, hvor der er plads for alle med deres svære liv", sagde Frans og citerede fra sin apostoliske formaning *Evangelii gaudium* (Evangeliets glæde, 47).

"På samme måde er alle kristne kaldede til at ligne Den gode Hyrde og de kristne familier i særdeleshed til at tage sig af de sårede familier og ledsage dem i menighedens trosliv. Lad alle udfylde deres rolle inspireret af Den gode Hyrde, som kender hvert eneste af sine får og ikke udelukker nogen fra sin uendelige kærlighed".

Vedtagelsen af resolutionen er ikke uventet blevet skarpt kritiseret af feminister og seksuelle aktivister. Således kalder *Sexual Rights Initiative* resolutionen for "et tilbageskridt i individets menneskerettigheder, da den ophøjer familien til en institution med krav på beskyttelse uden at anerkende de krænkelse, man ved, finder sted i familierne eller ved ikke at anerkende, at der findes forskellige familieformer".

NGO-organisationen hævder videre, at resolutionen er med til at "fastholde en patriarkalsk undertrykkelse i familierne, traditioner og ødelæggende skikke, og [...] menneskerettighedskrænkelser i familierne (fx ægteskabelig voldtægt, børnemishandling, kvindelig omskæring, tidlige og tvungne ægteskaber, vold som følge af medgift, de såkaldte 'æresdrab' og andre former for vold i hjemmet)".

Omvendt mener Sharon Slater fra *Family Watch International*, at resolutionen er "en milepæl" ved at inkorporere tidligere FN-resolutioner, traktater og deklamationer, som alle anerkender "familien" som en af samfundets hjørnestejle, som en forsvarer af menneskerettigheder, som sæde for sociale, kulturelle og religiøse værdier og som den primære opdrager af børn og unge.

Det er også vigtigt, fremhæver Slater, at resolutionen anerkender familien som en "tværgående" værdi – "noget, som landenes lovgivere ikke må tilsidesætte af hensyn til andre politiske mål".

Abortorganisation afsløret i salg af fostre til forskning

Afsløringerne har vakt ramaskrig på tværs af USA.

Tekst: Niels Messerschmidt

ABORT USA's største paraplyorganisation for abortklinikker og den største lobbyist for abort, *Planned Parenthood* (PP), som årligt modtager store offentlige tilskud, er blevet afsløret i at sælge fosterdele til medicinsk forskning.

To aktivister fra organisationen *Center for Medical Progress* udgav sig for at repræsentere et medicinfirma og har med skjult kamera dokumenteret, hvordan ledende PP-medarbejdere er engageret i salg af organer og væv fra aborterede fostre. Aktivisterne har offentliggjort flere videoer fra et møde med organisationens ledere i maj.

I videoen diskuterer PP's medicinske direktør "donationen" af intakte kropsdele fra aborterede fostre mod en "rimelig" økonomisk kompensation, i størrelsesordenen 30-100 dollar pr. "eksemplar". Hun beskriver desuden, hvordan man i de enkelte abortklinikker anvender ultralydsscanning under indgrebet for at undgå at beskadige de organer, kunderne har bestilt.

Straffen for at sælge eller købe organer fra ufødte børn er i USA op til ti års fængsel eller en bøde på op til en halv million dollar. Men, som hun bemærker det, "kan love fortolkes".

I en anden lækket video forklarer bestyrelsesformanden for PP's medicinske råd vigtigheden af at vælge abortmetode, så væv og organer forbliver intakte, og at en

rimelig og håndgribelig kompensation kan få hende til at tale med kirurgen om at benytte "mindre hårdhændede" abortmetoder end de almindelige for at få "flere komplette eksemplarer".

Ophedet debat i USA

Afsløringerne har vakt stor bestyrtelse i USA og givet ny næring til en i forvejen ophedet debat. Flere politikere er gået skarpt i rette med PP's metoder og fx ønsker det republikanske kongresmedlem Steve Daines at stoppe for offentlige tilskud til abortklinikkerne.

"Vi ser her videoer, som viser, at der foregår en regulær handel med fosterdele. Vi rystes, når vi ser de frygtelige videoer fra

Optaget med skjult kamera fortæller *Planned Parenthoods* præsident, dr. Mary Glatter blandt andet om, hvor meget forskningsvirksomheder skal betale for væv og dele fra fostre. Mest værdifuldt er hjerner og hjerter fra aborterede fostre. Foto: *Center for Medical Progress*.

Mellemøsten, hvor folk dræbes uden nogen form for respekt for menneskeliv. Men disse videoer viser, at fostre lemlæstes lige for øjnene af os", siger han til tv-stationen *Fox News*.

Flere store virksomheder som fx Coca-Cola, Ford og Xerox, der har støttet PP økonomisk i forbindelse med projekter om at fremme kvinders sundhed, har nu bedt om at blive fjernet fra organisationens officielle liste over sponsorer.

Tirsdag den 28. juli nedlagte Højesteret i Los Angeles forbud mod, at *Center for Medical Progress* frigiver videoen fra det førnævnte møde i maj på en restaurant.

Den amerikanske biskop James Conley, en kendt forsvarer for "livets kultur", siger om de personer fra *Planned Parenthood*, hvis kynisme er blevet udstillet på videoen: "De mister fornemmelsen for, hvad der er rigtig og forkert, de regner på, hvor meget de kan tjene på moralsk fordærv. Og alligevel er disse mennesker skabt til evigt liv og til at blive forenet med Kristus. Bag hver fordærvet handling er der en sjæl, som står i fare for at gå tabt for evigt".

"Et menneske, som tror, at ondt er godt, vil ikke blive omvendt ved at få at vide, at det har overtrådt loven. En organisation, der ser det som sin opgave at slå ihjel, vil ikke dreje nøglen om, fordi den får et forklaringsproblem i forhold til offentligheden. Men disse afsløringer kan blive en katalysator for vores bønner. Kun nåden er i stand til at befri de hjerter, der er blevet indfanget af det ondes magt [...] Lad os bede for dem, som i ord og gerning støtter abortindustrien [...] Lad os bede for, at enhver af dem – gennem Jesus Kristus, som kom til verden som et lille barn – må genopdage menneskeslægtens værdighed, glæde og skønhed."

"Vore bispedømmer har været tålmodige og forstandige – vi har igen og igen udvist tolerance, har bedt, er gået i dialog og har iagttaget begivenhederne i håbet om, at tingene ville normalisere sig. Men indgrebene er ikke stoppet. I stedet er kampagnen eskaleret, og de angriber nu korset, som er symbolet på fred og kærlighed", står der blandt andet i brevet.

Korsfjernelserne har vakt international fordømmelse, og aktivister opfordrer præsident Obama til at rejse spørgsmålet over for præsident Xi Jinping, når den kinesiske regeringsleder besøger USA for første gang i september.

NM

Kristne i Kina udsat for fjendtlig kampagne

Myndighederne har fjernet hundredvis af kors fra kirkebygninger.

ASIEN De kinesiske myndigheder har de senere måneder fjernet korsene fra mere end 1.200 kirkebygninger, og ifølge embedsmænd sker det af sikkerhedshensyn. *The Guardian* skriver, at kampagnen har skabt stor vrede blandt katolske og protestantiske kristne i landet, og i slutningen af juli demonstrerede en gruppe præster anført af den 90-årige biskop Vincent Zhu Weifang i Wenzhou, en millionby i Kinas østlige Zhejiang-provins. Kystbyen, der huser en af Kinas største kristne grupperinger med omkring 300.000

katolikker og en million protestanter, er kendt som 'Østens Jerusalem'.

Demonstranterne kalder myndighedernes kampagne for 'ondsindet' og en undertrykkelse af deres religionsfrihed. De hævder, at mere end 1.200 kors er blevet fjernet fra kirkebygninger alene i Zhejiang-provinsen. Som en protest mod myndighedernes indgreb har de kristne i provinsen fremstillet kors, som de bærer og opstiller overalt.

I begyndelsen af august udsendte biskop Zhu et åbent brev, hvor kristne opfordres til at forsvare deres rettigheder.

En gruppe katolske præster demonstrerer i byen Wenzhou mod de kinesiske myndigheders 'anti-kors' kampagne. Foto: *Asianews*.

Kort nyt

Forlader anti-trafficking netværk

MENNESKEHANDEL Vatikanets repræsentant, msgr. Sánchez Sorondo, er trådt ud af *Global Freedom Networks* bestyrelse – et interreligiøst netværk til bekæmpelse af menneskehandel og slaveri, finansieret af den australske magnat Andrew Forrest.

Ifølge rygterne forlader Den hellige Stol samarbejdet efter uenighed med Forrest' måde at drive netværket på. Forrest er i sit hjemland blevet kritiseret for ikke at sammenkæde problematikken med spørgsmål som lønpolitik og fagforeningers rolle i udviklingslandene.

Færre katolikker i vort naboland

TYSKLAND Sidste år udmeldte rekordmange tyskere sig af Den katolske Kirke, nemlig 218.000 personer. Herom siger formanden for Den tyske Bispekonference, kardinal Reinhard Marx, til ugeavisen *Die Zeit*:

"Det er tale om en smertelig udvikling. Bagved står personlige beslutninger, som vi i hvert enkelt tilfælde beklager dybt, men også respekterer som udtryk for personers frie beslutning. Den katolske Kirke vil dog fortsat arbejde for, at mange finder eller genfinder et hjem i Kirkens fællesskab"

Første offentlige bispevielse i tre år

KINA Da p. Joseph Zhang Yinlin blev bispeviet den 4. august i Anyang, i Henan-provinsen, var det første (gang) i tre år, at en officiel bispevielse fandt sted i Kina. Den seneste officielle bispevielse var i juli 2012, da biskop Thaddeus Ma Daqin blev indsat i embedet som hjælpebiskop af Shanghai.

Fader Zhang bliver dermed den første kinesiske biskop, som indsættes offentligt, efter at pave Frans blev valgt i marts 2013. Vielsen, som paven har godkendt, skulle oprindeligt være sket den 29. juli, men bispedømmet valgte at udskyde den til den 4. august, til festdagen for den hellige Jean Marie de Vianney, præsternes skytshelgen.

VITAMINER TIL PARFORHOLDET

Tag på PREP-kursus og få redskaber til god kommunikation og nye perspektiver på jeres samliv.

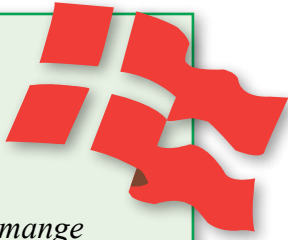
PREP er et undervisningstilbud – ikke parterapi. PREP er derfor for alle par, der gerne vil have mere glæde og færre konflikter i hverdagen. Kurset veksler mellem fælles undervisning og private parsamtaler – ingen par skal fortælle de andre om deres forhold, og der er ikke gruppearbejde. Kurset vil også være en gave til jeres børn!

Hvor: Bredgade 64, København K.
Hvornår: Fem mandage kl. 18.30-21.30, den 28/9, 5/10, 19/10, 2/11 og 9/11 2015
Pris: 1000 kr. inkl. materialer og forplejning (mulighed for halv pris mod forespørgsel)
Tilmelding: Senest den 13/9 2015
til prep@caritas.dk

Læs mere på www.caritas.dk

Tre præster i bispedømmet fejrer rund fødselsdag eller præstejubilæum

Deres historier fortæller om et bispedømme med mange forskellige traditioner og spiritualiteter. KO ønsker dem hjerteligt tillykke...

'Vi må ikke vende verden ryggen'

Kirken skal åbne sig mod alle mennesker uanset race, religion og kultur. For kun sammen kan vi løse verdens store udfordringer, siger pater Adolf Meister, der i dag kan fejre 50 års jubilæum som jesuiterpræst.

Tekst og foto: Malene Fenger-Grøndahl

INTERVIEW "Jeg har givet Gud besked om, at jeg først vil dø, når jeg har ryddet op. Og for mig er oprydning et evighedsprojekt," siger Adolf Meister med et smil. Han slår ud med armene mod de tæt besatte hylder i sin stue og kontor, hvor der er artikler, bøger og blade om en lang række emner – fra teologi over astronomi til moderne kunsthistorie. På gulvet ved siden af ham står et af hans hundredvis af malerier. Det er et nadverbillede i grønne og orange nuancer, som han netop har hentet på det loftslokale, hvor mange af malerierne står opmagasineret.

På væggen hænger andre af de mange kunstværker, han har skabt gennem de seneste 50 år, hvor han har fungeret som jesuiterpræst. Et af dem er et krucifiks med et billede af et barneansigt. Blikket er åbent og smertefuldt. Billedet er taget i Calcuttas slum og taget af en fotograf, som siden fandt billedet i sin afdøde mors arme. For pater Meister er det et billede på nødvendigheden af, at vi som katolikker, kristne og mennesker engagerer os i verden og hinanden. "Jesus møder vi i de fattige og sultne, og derfor nytter det ikke, at vi vender os væk fra verden. Se bare den aversion, der er opstået mod flygtninge i Danmark. Det er rystende," siger pater Meister, der er født i 1931 i Hannover.

"Jeg oplevede 2. Verdenskrigs rædsler, men også genopbygningen efter krigen og den fred, som blev skabt i Europa. Tænk, at det er lykkedes at samle Europa og holde fred mellem Tyskland og Frankrig i over et halvt århundrede. Det giver håb, og det må også minde os om, at freden er en mulighed. Alene af den grund må vi som kristne engagere os i verden og interessere os for politik," siger Adolf Meister.

Selv har han fulgt med i dansk politik, siden han kom til Danmark i 1966. "Som jesuit bliver man opdraget til at udføre det

arbejde, der er brug for," siger han. "Man bliver også opdraget til at integrere sig fuldt ud i det samfund, man bliver sendt til. Sådan har det været, siden de første jesuitter kom til Kina som missionærer." Så selv om Adolf Meister under sine teologistudier ikke var specielt sproginteresseret og ikke drømte om at komme til udlandet – og slet ikke Danmark – engagerede han sig med det samme i det danske. Han blev hurtigt dansk statsborger og har fra begyndelsen gjort en dyd ud af at læse danske aviser og bøger.

At han kom til København og siden Aarhus var noget af en tilfældighed. Efter sin præstevielse, der fandt sted i Bartholomæus-domkirken i Frankfurt i august 1965, fortsatte han sine teologiske studier i et år. Undervejs mødte han den danske præst Knud Aage Nielsen, som inviterede ham til at komme til København og være med til at åbne en sjælesorgstjeneste. Sjælesorg var et af de emner, den unge jesuit var meget optaget af, og han havde i flere år om sommeren arbejdet i et såkaldt åben dør-projekt i Berlin. "Hvorfor ikke?" tænkte Adolf Meister – et spørgsmål, som han har stillet mange gange siden i sine 50 år som præst, og som har ført ham til mange forskellige ting, han ikke havde forudset eller forestillet sig. I første omgang blev han hentet til Hannover, hvor han blev leder af en åben dør-rådgivning. Her havde han flere hundrede samtaler på et år og konstaterede det, han også siden har kunnet konstatere: at det største behov blandt sognebørnene typisk er at samtale om almenmenneskelige emner, ikke så meget teologiske eller religiøse. For trods vores bevidsthed om en større virkelighed bag hverdagens verden, skal og må vi leve i verden, understreger Meister.

Den grundtanke har præget hans 50 år som præst, hvoraf de 49 har været i Danmark.

I 1966 kom han nemlig til København og arbejdede først i Jesu Hjerter Kirke i Stenosgade og derefter tre år som præst for de tysktalende katolikker i København. Planerne om en åben dørtjeneste blev rykket til Aarhus, men tiden var ikke for alvor moden til det projekt, og i stedet fik Adolf Meister hurtigt rigeligt at se til, først som 2.præst og fra 1971-2006 som sognepræst for den dengang primært dansk-talende gruppe af katolikker i Aarhus. Især tiden lige efter Andet Vatikankoncil var, husker Meister, præget af "en nærmest euforisk begejstring for det nye". Der blev etableret menighedsråd og pastoralråd, og Meister var engageret i den gruppe, der arbejdede med at udvikle nye liturgiske former. Former, som ifølge Meister bør afspejle fællesskabet og engagementet i hinanden.

Den tanke lå også bag den nyindretning af Katolsk Vor Frue Kirke i Aarhus i 1999, som Meister var idemanden bag. De gamle kirkebænke blev taget ud og erstattet med rækker af stole, som alle vender ind mod amboen (læsepulten) og alteret. "Nogle protesterede og sagde, at de ikke kom i kirke for at se på andre, men for at være alene med Gud. Men det er en individualistisk tankegang, som afspejler et problematisk billede af Gud. For Gud møder vi i de andre, og det er vigtigt, at vi som menighed fejrer messe som et fællesskab," siger han. Menigheden i Aarhus har i Meisters tid udviklet sig fra en primært dansk menighed til et fællesskab bestående af over 80 forskellige nationaliteter, og det er i sig selv, mener Meister, en god påmindelse om, at vi alle er en del af en global menneskehed, som vi ikke må lukke os for."

Meisters karriere som maler har spillet tæt sammen med hans virke som præst og hans teologiske engagement. "Kunsten er ikke tidsfordriv for mig, men et sprog, som jeg bruger til at undersøge de spørgsmål, der brænder sig på for mig. Det handler om verdens problemer og om teologiske emner. Billedkunsten er et sprog, hvor jeg kan udtrykke noget af det, som ligger bag ordene," siger han.

I katolske kredse er han bl.a. kendt som kunstneren bag pavealteret i kirken på Øm og for sine mange værker i katolske kirker rundt omkring. Han har dog også udstillet mange andre steder og malet masser af billeder, som beskæftiger sig med flygtninge, naturkatastrofer, astronomi m.m.

En smilende Adolf Meister.

Hans engagement i verden giver sig også udtryk i en stærk interesse for videnskab, og han var idemanden bag åbningen af Peter Faber Læsesalen i sognegården i Aarhus sidste år. Læsesalen rummer værker om en lang række emner, ikke kun af teologisk karakter, og der afholdes jævnligt seminarer, bl.a. om andre religioner. "Der er meget i verden og Kirken, man kan blive mismodig over. Men jeg resignerer ikke. Jeg er begejstret for pave Frans, som netop taler for at åbne Kirken og for, at vi engagerer os i verden. Og kunsten giver mig begejstring, for den sætter ting på plads og i perspektiv. Så kunsten gør mig til et lykkeligt menneske," siger Adolf Meister.

Adolf Meisters 50 års præstejubilæum fejres søndag den 30. august med højmesse kl. 10 i Katolsk Vor Frue Kirke i Aarhus og reception i Skt. Knud Skoles sal. I stedet for gaver ønsker pater Meister at støtte Solidarity Project (omtalt her i bladet i nr. 9) for nyankomne flygtninge.

Bidrag kan overføres til projektets konto: reg.nr. 2251, kontonr. 6877595410.

Fra Meisters atelier.

Biskoppens kalender

September

Onsdag 2. 14.30 Møde i Liturgikommis-sionen.

Fredag 4. Nordisk Bispekonference på Magleås.

Lørdag 5. Nordisk Bispekonference på Magleås.

Søndag 6. 11.00- 16.30 Pontifikalmesse i Domkirken i anledningen af 250 års jubilæet Festvesper i Domkirken i anledning af 250 års jubilæet.

Mandag 7. 16.30 Nordisk Bispekonference på Magleås. Messe i Domkirken.

Tirsdag 8. Nordisk Bispekonference på Magleås.

Onsdag 9. Nordisk Bispekonference på Magleås.

Torsdag 10. 8.00 Messe Karmel.

Fredag 11. Skt. Ansgarsvalfart til Corbie og Amiens.

Lørdag 12. Skt. Ansgarsvalfart til Corbie og Amiens.

Søndag 13. Skt. Ansgarsvalfart til Corbie og Amiens.

Mandag 14. 16.00 Møde i Forretningsudvalget.

Onsdag 16. 14.00 Møde i Økonomisk Råd.

Torsdag 17. 10.00 Præsterådsmøde.

Fredag 18. 14.00 Møde i Liturgikommis-sionen.

Lørdag 19. DUKs De Største Dage 2015, Niels Steensens Gymnasium, København.

Mandag 21.-Fredag 25. Præstetrætte

Fredag 25. Justitia et Pax konference i København.

Lørdag 26. DUKs De Største Dage 2015, Sankt Ibs skole, Horsens Justitia et Pax konference i København

Søndag 27. Justitia et Pax konference i København

Vor mand i det Nordatlantiske

P. Paul Marx fejrer 50 års jubilæum.

Tekst og foto: Lisbeth Rütz

PRÆSTEJUBILÆUM ”Man skal nok have et særligt kald for at tage til Grønland. Man kan godt føle sig meget alene heroppe; men det bliver man ikke nødvendigvis ensom af. Man er kun ensom, når man ikke er i kontakt med sin egen sjæl”, fortalte p. Paul Marx i 2009 KO i et interview kort før han blev efterfulgt af Walter Gmelin som sognepræst i Nuuk.

Paul Marx, der i fire perioder på sammenlagt 22 år har arbejdet som præst i Grønland, fejrer i år hele tre mærkedage – 55-års dagen for aflæggelsen af sine første ordensløfter, sin 75-års dag og sit ”guldbryllup” som præst.

Søndag den 16. august blev han efter messen fejret ved en reception i Jesu Hjerter Kirkes menighedslokaler. Messen blev fejret som en levitmesse efter den ekstraordinære form med præst, diakon og subdiakon, og det er der en helt særlig grund til. Pater Paul har nemlig siden 2012 været ansvarlig for fejringen af den ekstraordinære messeform i Danmark. Han koordinerer den gruppe præster, som tager sig af messefejring efter denne ritus og besvarer spørgsmål om fejringen af sakramenter efter den ekstraordinære form.

Med denne seneste opgave har p. Marx været hele vejen rundt med arbejdsopgaver i bispedømmet; men uanset om han har lavet pastoralt rugbrødsarbejde ude i marken eller siddet begravet i papirarbejde på bispekontoret er det sket med den samme dedikation til opgaven.

Paul Marx er den førstefødte af 10 søskende og voksede op i en meget troende katolsk familie i Minnesota. Her levede 3. og 4. generation af indvandrede tyske katolikker fra Bayern i små landsbysamfund som landbrugere. Da han i 1960 aflagde sine første løfter hos oblatfædre fulgte han et mønster, der tidligere var meget udbredt. Familierne var store dengang, og det var almindeligt, at mindst en dreng ud af en stor søskendeflok blev præst. Tæt på den lille by, hvor han voksede op, lå St John's Abbey, hvor to af hans onkler, Paul og Michael Marx, var munke – Paul markerede sig i prolife-bevægelsen, mens Michael blev en kendt bibelteolog.

Vi kan takke biskop Suhr for, at p. Marx havnede i Danmark. Han overtalte nemlig i 1958 oblatfædrenes øverste ledelse til at sende præster til bispedømmet København for at tage sig af verdens

største sogn, Grønland. At oblatfædre kom til at varetage denne opgave er ingen tilfældighed, for deres opgave er netop at blive sendt ud i periferien.

Paul Marx har været i Herlev, Brønshøj og Aalborg og i flere perioder fungeret som generalvikar under biskop Martensen. På Grønland har han fulgt landets udvikling fra før hjemmestyret til i dag. Det var barske forhold. Engang tog det ham syv uger at vende tilbage til Nuuk fra en barnedåb på Østkysten. Som oblatfader er Paul Marx praksisorienteret og har fra starten engageret sig i det grønlandske samfund ved at være med til at arrangere sommerlejre for børn og undervise i engelsk.

”Grønland er et meget kontemplativt land med voldsomme kontraster mellem stilhed og storm. Jeg kan lide at tage

En glad p. Paul Marx på vej ind i Jesu Hjerter Kirke.

ud i fjeldene. Det er balsam for sjælen bare at sidde på en sten og kikke på solopgang og solnedgang”, siger natur- og friluftsmennesket Paul Marx, der her på den anden side af de 70 har været med på flere lange pilgrimsvandring til Czestochowa. Mange søger ham som åndelig vejleder og skriftefar. Han er en nærværende lytter, der er udstyret med en sikker psykologisk tæft og en næsten uopslidelig tålmodighed og har også markeret sig som leder af retræter med fokus på bøn og stilhed.

P.t. er Paul Marx konstitueret sognepræst på Færøerne. Her er han kommet gennem mange år til de store højtider og er aktiv i den lokale økumeni. 50-års dagen for præstevielsen fejres i Tórshavn.

Terry Murphy spiller mundharmonika for p. Paul Marx ved receptionen efter messen.

Vi drages

Tanker i anledning af Erling Brodersens 80-års dag.

Tekst: Lisbeth Rütz

MÆRKEDAG Trahimur – vi drages – sagde den hellige Augustin for at forklare, hvordan vi ledes ad slyngede veje mod mål, vi ikke selv kender. Erling Brodersen, der den 15. september runder de fire snese, er selv en levende illustration af dette. Det stod ikke skrevet over hans vugge, at han en dag ville blive katolsk præst. Baggrunden var kærnegrundtvigiansk. Men allerede som 19-årig blev han optaget i Den katolske Kirke af p. Richard Freitag, C.Ss.R. i Skt. Albani Kirke i Odense.

Efter konversionen smagte Brodersen en tid på det østrigske klosterliv hos redemptoristerne i Mautern Steiermark og hos benediktinerne i Admont. Han opgav klostret, men har bevaret en livslang tilknytning til Admont.

Han blev i Østrig og slap i Wien gennem nåleøjet ved optagelsesprøverne til den berømte dramaskole Max Reinhardt Seminar, hvor han efter et par års studier uden at have aflagt eksamen blev engageret som skuespiller hos Städtische Bühnen i Rostock. Her oplevede han livet i skyggen af Berlinmuren; men afsmagen for den stigende ensretning i det totalitære og konforme DDR styrede ham snart mod København.

Studier i filosofi og græsk ved Københavns Universitet blev fortsat med teologistudier ved universitetet i Wien, hvor han blev cand.theol. i 1968 og på den anden side af Atlanten ved Dumbarton Oaks i Georgetown Washington D.C. Ved Catholic University of America arbejdede han som graduate assistant under den berømte tyske patristiker og koncilsteolog Johannes Quasten. Her tog han sin doktorgrad i 1970.

Alt vendte, da Brodersen mødte den ka-

rismatisk bevægelse under et vikariat på jesuiternes Saint Ignatius College. På bagsædet af en bil i San Francisco oplevede han dåben i Helligånden. Han blev med egne ord gennemstrømmet som af levende vand og begyndte at bede på et sprog, han ikke kendte. Denne troserfaring er som et vandmærke synligt i alt hans senere arbejde.

Efter et par år på Efterslægtens gymnasium som adjunkt fulgte teologistudier ved Westfälische Wilhelmsuniversität i Münster, hvor han aflagde prøve i at prædike under den senere biskop af Limburg Franz Kamphaus. I 1980 fulgte præstevielsen ved biskop Hans Martensen og et år som sognepræst i Ringsted.

Året efter blev han udnævnt til sognepræst ved Skt. Marie Kirke i Haderslev, hvor han overtog en kirke og en præstegård i miserabel tilstand.

Med Brodersen fik menigheden en præst, der stillede krav og i kontante vendinger fortalte dem, hvad der forventedes kirkeskattemæssigt. Til gengæld viste han sig som en ildsjæl, der aldrig sparede på sig selv, når det drejede sig om kirken og sognebørnene. Som dygtig netværker lykkedes det ham at rejse penge i Tyskland til en fuldstændig renovering.

I sin tid i Haderslev profilerede Brodersen menigheden godt i lokalområdet, hvor han var aktiv i den lokale økumeni. Han var ved pavebesøget i 1989 en gennemgående figur i to udsendelser, hvor TV Syd lavede et portræt af Den katolske Kirke i Sønderjylland. Her klarede han med bravour den nysgerrige journalists mange nærgående spørgsmål om cølibatet.

Når turisterne strømmede til Sønderjyl-

land om sommeren, imponerede Brodersen mange gange ved at simultanprædike på op til fire forskellige sprog. Der blev knyttet mange og varige bånd med Tyskland, og man fik en partnermenighed i Hamburg – Langenhorn.

Som sognepræst holdt han en høj liturgisk standard og fik menigheden sunget sammen, så den var i stand til at synge flere forskellige latinske messer. Samtidig viste han med sit engagement i den karismatiske bevægelse stor liturgisk bredde og spændvidde.

I 1991 blev han tilknyttet den kirkelige domstol, som han passede samtidig med, at han var sognepræst for Skt. Hyacinthus Kirke i Rønne og Rosenkranskirken i Aakirkeby. Domstolsarbejdet så han som en forkyndelse af Ordet i handling, hvor han kunne hjælpe mennesker i nød. Han forsøgte at bryde stivheden med en lidt mere afslappet

holdning og så domstolens sagsbehandling som et bidrag til helbredelse af deres sår og til at hjælpe dem ind i en bedre fremtid. Brodersens arbejde som præst blev afbrudt af en meget lang sygdomsperiode fra 1998-2010; men han lever nu et stilfærdigt pensionistliv med teologiske sysler og en vennekreds, der går fra traditionalister til meget liberale katolikker. Brodersen er en lærd mand. Man kan ”slå op” i ham, og man går aldrig forgæves til ham med teologiske og kirkehistoriske spørgsmål.

80-års fødselsdagen markeres ved fejring af den hellige messe fredag den 18. september klokken 17 i Sankt Ansgars Kirke med efterfølgende reception. Messen læses for menighederne i Ringsted, Haderslev og på Bornholm.

Alle er hjerteligt velkomne.

Erling Brodersen sammen med biskop Martensen foran Sankt Ansgars kirke ved fejringen af brodersens 60 års dag i 1995. Foto: privat

Det nye katolske danmarkskort

Sådan kommer processen til at forløbe.

Tekst: Generalvikar Niels Engelbrecht

STRUKTURPLANEN Efter to høringsrunder hos alle menigheder plus en tredje hos menighederne i Nordjylland samt behandling i Pastoralrådets Forretningsudvalg, Præsterådet og Biskoppeligt Råd blev ”Det nye Katolske danmarkskort” med stort flertal – 32 stemte for, 1 imod og 2 afholdt sig fra at stemme – vedtaget på pastoralrådsmødet i slutningen af juni og dermed anbefalet biskoppen til gennemførelse.

Høringsrunderne førte til ændringer i planen, som måtte sendes ud til fornyet høring. Dette betød også, at denne fase i projektet blev længere end forudsagt; men idéen bag høringsrunderne var jo at få alle indvendinger og forslag fra de lokale menigheder med i beslutningsprocessen.

Samarbejdet mellem det lokale og det centrale i høringsrunderne førte til flere gennemgribende ændringer af landkortet.

Efterfølgende har biskoppen stillet sig bag

forslaget og meddelt, at det vil blive implementeret over en treårig periode, der begyndte 1. august i år, og som slutter 1. august 2018. Inden for denne periode skal planen være gennemført

Første trin i projektet er taget. Planen er på plads. Næste trin er så implementeringen af den. Nogle dele af planen kan sættes i gang umiddelbart, hvor det drejer sig om sambetjening af menigheder. Således begynder Køge og Roskilde samarbejdet pr. 1. september med pastor Marcos Romero Bernus som fælles sognepræst. Pater Alren Soosaipillai, den nuværende sognepræst i Roskilde, der også er præst for tamilerne på Sjælland, Fyn og i Sydjylland, og derfor ikke kunne påtage sig også at få Køge med, bytter derfor gårde med pastor Marcos og bliver sognepræst i Lyngby. Samarbejdet mellem menighederne i Ringsted, Næstved og Vordingborg begynder med, at de får

en fælles andenpræst, pastor Stefano Tarquini, der begynder arbejdet der, når han bliver afløst ved Jesu Hjerter Kirke den 3. oktober.

De menigheder, hvor der skal lægges sammen, eller hvor der skal nedlægges kirker, vil i efterårets løb få besøg fra bispekontoret, så man i fællesskab kan planlægge forløbet. Menighederne skal altså fortsætte arbejdet som hidtil, indtil der på et møde er aftalt en procedure for ændringerne.

En vigtig årsag til det nye danmarkskort var at øge samarbejdet i de nye enheder og at lægge kræfterne sammen. Vi opfordrer derfor menighedsrådene i enhederne til at mødes og finde ud af, hvordan man i fællesskab kan udnytte ressourcerne bedst. Hensigten med planen var at skabe en bedre ramme for vores kirkelige fællesskab i gudstjeneste, forkyndelse og diakoni. Efterhånden som rammen bliver færdig, må vi bede for, at Helligånden vil hjælpe os med at udfylde den, så processen kan bære frugt.

Dokumentation for processens forløb indtil nu findes på www.katolsk.dk.

Strukturplan – Endelig oversigt

Sted	Pastoralenhed	Medlem
Atlant.	Nuuk	41
Atlant.	Torshavn	158
Bor.	Åkirkeby	115
Køb.	Amager	1.894
Køb.	Ansgar-Sakraments	3.144
Køb.	Frederiksberg	1.390
Køb.	Hellerup-Ordrup	1.310
Køb.	Herlev-Brønshøj	1.936
Køb.	Jesu Hjerter - Hvidovre	2.201
Køb.	Lyngby	2.075
Køb.	Taastrup	1.888
Sjæl	Hillerød-Helsingør	2.398
Sjæl	Næstved-Ringsted-Vordingborg	1.046
Sjæl	Roskilde-Køge	1.487
Sjæl	Slagelse-Holbæk-Kalundborg	1.064
Lol-Fal	Nykøbing-Maribo-Nakskov	1.353
Fyn	Odense-Nyborg-Assens	2.603
Fyn	Svendborg	867
Jyl.	Esbjerg	1.421
Jyl.	Viborg-Silkeborg	768
Jyl.	Herning-Lemvig	930
Jyl.	Horsens	1.056
Jyl.	Kolding-Haderslev	982
Jyl.	Tønder-Åbenrå-Sønderborg	845
Jyl.	Vejle-Fredericia	1.302
Jyl.	Randers-Grenå	650
Jyl.	Aalborg-Frederikshavn-Hjørring-Thisted	2.940
Jyl.	Aarhus	3.376
Kal.	Kaldæerne	
I alt		41.240

Det nye Jesu-Hjerter-Center i Stenosgade

Stenosgadekomplekset er overgivet til bispeddømmet.

Tekst: Generalvikar Niels Engelbrecht

BYGGEPROJEKT Den 31. juli har jesuitterne efter 130 år på stedet overgivet deres store bygningskompleks i Stenosgade på Vesterbro til bispeddømmet København. Det er en stor og generøs gave, som kirken i Danmark kun kan være dybt taknemlig for. Komplekset består af præstehuset med den ældste del af skolebygningen, der blev bygget i 1887. I 1895 kom kirken til og i 1912-14 skolebygningen ud mod Gl. Kongevej. Det er nok – bortset fra jesuitternes kirke i Aarhus – det bedst beliggende kirkekompleks i landet. Der er fem minutter til Hovedbanegården og ti minutter til Rådhuspladsen. Selvom Vesterbro i de seneste årtier har ændret sin profil betydeligt, er der dog stadig også store sociale udfordringer i området. Beliggenheden giver derfor mulighed for en stærk, udadvendt virksomhed på flere områder.

De sidste år har man gjort sig mange tanker om, hvordan man ville bruge bygningerne, når jesuitterne flyttede ud. Kirken vil selvfølgelig forblive sognekirke for Jesu Hjerter Menighed. Jesuitternes Sankt Knuds Skole lukkede i 1973, og skolebygningen har derefter været lejet ud først til Copenhagen International School og derefter til Mariendals Friskole, hvad den fortsat vil være, hvilket også er med til at bære driften af bygningerne. De store ændringer vil komme i præstehuset i midten af komplekset. Denne del er bygget til at rumme et større antal jesuitter, så etagerne er indrettet med enkeltværelser på stribet – 4 på hver etage. Huset er som anført fra

1887, og selvom det er blevet holdt godt vedlige af jesuitterne, er der brug for en gennemgribende reovering, når det skal tjene andre formål end at være et ordenshus.

Menighedscenter, præstebolig, bispebolig og udadvendt diakoni.

Jesu Hjerter Menighed har for øjeblikket kontorfaciliteter i lokaler i en bagvedliggende bygning, der bygget sammen med præstehuset, men som fra 2016 vil overgå til Copenhagen City School, en anden friskole, der har til huse i bygningen. Derfor skal der i stueetagen i Stenosgade indrettes nye kontorer til menighedens præster og administration. Samtidig vil menigheden få bedre møde- og køkkenfaciliteter, ligesom der vil blive indrettet tidssvarende handicapfaciliteter i forbindelse med menighedssalen. En del af mødefaciliteterne vil blive delt med bispeddømmet, da bispekontoret kun har mødelokaler til mindre grupper.

I stuen og i kælderen, hvor jesuitterne har køkken og spisesal, håber bispeddømmet i samarbejde med Caritas i forbindelse med deres nationale arbejde at kunne begynde en udadvendt diakonal indsats med værested og rådgivning. Dette er afhængigt af, at der kan opbygges en frivilligruppe, som kan være fundament for projektet. De første har meldt sig.

Huset i Stenosgade har i en del år, takket være jesuitternes store gæstfrihed, fungeret som bispeddømmets gæstehus. Denne funktion bliver nu indskrænket. Men på 1. sal vil der blive indrettet to gæsteværelser. Her vil der også være boliger for de to præster, der i fremtiden vil få ansvaret for Jesu Hjerter og Sankt Nikolaj Menigheder. 2. salen vil blive indrettet til bolig for biskoppen med spisestue, dagligstue og et kombineret sove- og arbejdsværelse. Bethaniasøstrene, der passer biskoppens husholdning, vil få bolig på 3. sal, hvor der også vil være gæstefaciliteter.

Hvordan bliver økonomien?

Projektet i sig selv vil betyde en besparelse på bispeddømmets drift, da man i stedet for at leje et hus til biskoppen, hvor han har kunnet have de repræsentations- og mødefaciliteter, som er nødvendige i forbindelse med embedet, kan samle disse

funktioner i bispeddømmets egne bygninger og dermed spare husleje til andre.

Men reoveringen og nyindretningen af et 128 år gammelt hus vil selvfølgelig ikke være gratis. Det projekt, der ligger til godkendelse hos myndighederne er budgetteret til at koste 15 millioner kroner.

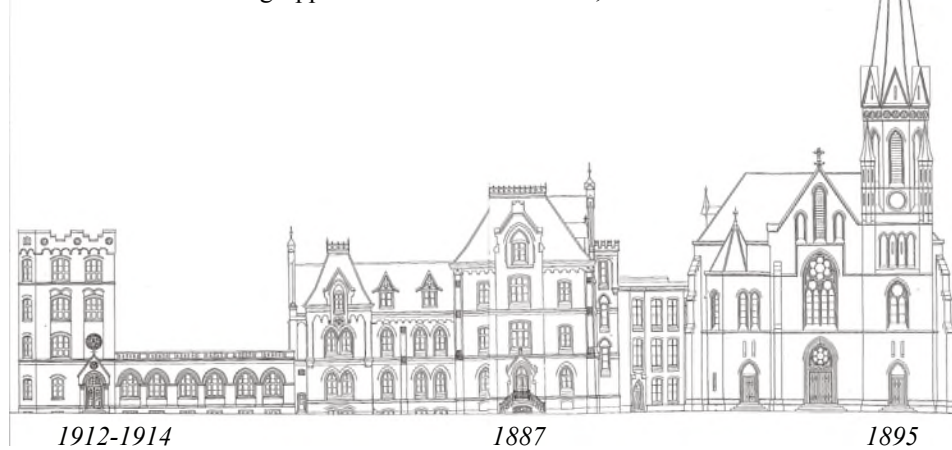
Et stort beløb i betragtning af Kirkens sparebestrebelse i al almindelighed. Hvordan finansierer man dette? Det er klart, at det ville være stik imod vores økonomiske genopretningspolitik at tage pengene op af bispeddømmets kasse. Derfor har man over en årrække lavet fundraising til formålet.

Det er på nuværende tidspunkt med stor gavmildhed fra forskellige velgørere – ikke mindst fra Bonifatiuswerk og Diaspora-Kommissariat i Tyskland – lykkedes at stable en stor del af summen på benene. Der arbejdes for øjeblikket ihærdigt med at få rejst de resterende midler. Vigtigt er, at der ikke går nogen penge fra bispeddømmets drift. Det er ikke kirkeskatteyderne, der kommer til at betale.

Hvorfor gør vi det?

Da jesuitterne havde mandskab nok, var Jesu Hjerter Kirke et kraftcenter i dansk katolicisme. Her blev drevet både indre og ydre mission, som betød en styrkelse af de eksisterende katolikkers trosliv og samtidig tiltrak mange konvertitter. Det var ikke en lukket enklave, for præsterne forholdt sig til samtidens ”bloggere og debattører” og gjorde Kirken synlig i samfundet.

Det nye Jesu-Hjerter-Center skal ikke slavisk efterligne jesuitternes metoder, men tage tråden op for at være udadvendt og evangeliserende på en central plads i hovedstaden. Derfor en god præstenormering for fremtiden og et tæt samarbejde med Caritas. Og ved at flytte biskoppen ind i bygningen sparer vi ikke bare på bispeddømmets drift, men får også samlet administration og ledelse på ét sted.

Kristi hænder og fødder

Caritas er en vigtig del af Den katolske Kirke og er med til at udføre det diakonale arbejde, vi som katolikker skal udføre til gavn for vore medmennesker. Det diakonale arbejde er en uundværlig side af Kirkens apostolat. Derfor er det også naturligt, at der hvert år afholdes en særlig kollekt til fordel for Caritas i vore kirker. Det er i år den 30. august, og det er nyt, at kollekten går til Caritas' arbejde i Danmark.

Jeg glæder mig over, at indsamlingen fra i år bliver målrettet det nationale arbejde. Selv om vi lever i et af verdens rigeste lande, er der mange mennesker herhjemme, som har brug for en hjælpende hånd for at igen vinde fodfæste i livet eller komme igennem forskellige problemer. Endvidere oplever vi en stigende fattigdom i Danmark, selvom den har andre ansigter end i de lande, Caritas arbejder i internationalt.

I vort bispedømme oplever vi på en særlig måde at være en del af Verdenskirken, fordi mange katolikker i Danmark kommer fra andre lande. Derfor er det naturligt og oplagt, at Caritas også gør en særlig indsats for udlændinge i Danmark. Det sker gennem arbejdet for de mange au pairs, og flere af de lokale sogneprojekter henvender sig til flygtninge. Familiens betydning er vigtig for Kirken, fordi den er grundstenen i samfundet: Hertil er PREP-kurserne et godt bidrag til at styrke parforholdet og dermed familielivet. Også andre initiativer er under overvejelse.

Det er opløftende, at stadig flere frivillige i Kirken lokalt arbejder sammen med Caritas. Frivillige er en vigtig ressource i det diakonale ar-

bejde i Kirken! Mennesker, der vil tjene andre. Kristne, der vil afspejle den kærlighed, vi selv erfarer fra Kristus.

Trods en stor frivillig indsats er penge også nødvendige. Bl.a. har Caritas' diakonipulje vist, at et økonomisk tilskud fra Caritas kan være med til at realisere initiativer lokalt. Jeg håber, netop sådanne lokale initiativer kan blomstre i fremtiden, for det er i det nære og i samspillet med mennesker og lokalsamfund, at Kirken ikke bare viser sit ansigt, men er Kristi hænder og fødder i tjeneste.

Jeg anbefaler derfor varmt kollekten til Caritas, for at de ovennævnte initiativer kan fortsætte og udvides!

Den nye venskabsfamilie har knyttet stærke bånd. Fra venstre Mogens Justesen, Constance Mudondo, Naveed Ahmed og parrets tre børn Neusheen, Isaac og Adrina (Jytte Skov Jensen er ikke til stede).

Vi har fået en ny familie

Flygtninge har som alle andre brug for venskaber og imødekommenhed, når de skal lære at begå sig i et nyt samfund, på et nyt sprog og i et nyt land. I Danmark støtter Caritas forskellige projekter, der har fokus på at bygge bro mellem danskere og flygtninge. Et af dem kan man finde i Kalundborg, og det har det passende navn "Venskabsprojektet".

Tekst & foto: Naja Mammen Nielsen, kommunikationskoordinator

Menigheden i Kalundborg hører ikke til de største. Men næstekærligheden er til gengæld stor, og størrelsen er ingen hindring for, at man sagtens kan stable et projekt på benene. Projektet er udelukkende båret af frivillige kræfter og ildsjæle, hvor særligt initiativtageren Beatrice Musomandera spiller en vigtig rolle. Hun er en karismatisk kvinde fra Rwanda, der selv har oplevet på krop og sjæl, hvad det vil sige at være flygtning, og hvor vigtigt det er at blive taget godt imod i det nye land. Beatrice har derfor længe haft et ønske om at gøre noget for flygtninge i lokalområdet.

Gennem møder med sprogskolen og Røde Kors' asylcenter blev Beatrice sat i forbindelse med forskellige migrant- og flygtningefamilier. Hun har selv fundet de danske familier, og sammen med menigheden og støtte fra Caritas' Diakonipulje blev fundamentet til venskabsprojektet lagt. Projektet har givet menigheden mulighed for at vise, hvad det vil sige at være kirke, at være noget for lokalsamfundet og visenæstekærlighed.

ALLE BURDE STIFTE VENSKABSFAMILIER

Indtil videre er ni venskabsfamilier opstået, som alle er bosiddende i Kalundborg, Jyderup og Dianalund på Vestsjælland. En af de familier er ægteparret Mogens

Justesen og Jytte Skov Jensen fra Jyderup, som har "dannet familie" med Naveed Ahmed fra Indien, hustruen Constance Mudondo fra Uganda og deres tre børn.

"Vi hørte første gang om venskabsprojektet i efteråret 2014 gennem nogle venner, som kendte Beatrice. Vi synes, at vi havde ressourcerne til at blive en del af projektet og trådte ind i projektet med åbne sind", fortæller Mogens Justesen og fortsætter: "Vi har fået en sød familie, som har taget pænt imod os, og vi føler os meget berigede med den nye familie." Derudover har det givet Mogens og Jytte et særligt indblik i, hvad det vil sige at være flygtning og hvilke udfordringer de står overfor. En viden, som Mogens finder meget aktuell i disse tider, hvor flygtninge er til debat. "Jeg synes, at alle danskere skulle melde sig som venskabsfamilie, da det giver en unik indsigt i disse mennesker, som er af kød og blod. Der bliver sat ansigter på dem, vi kun hører om i medierne, men det bedste er, at det giver mulighed for nye venskaber."

VENSKAB PÅ TVÆRS AF KULTURER

Glæden over kulturmødet deles af flygtninge- og migrantfamilierne. Flere giver udtryk for, at de er mindre ensomme end før, og de har fået hjælp til at falde til i Danmark. "Før vi mødte vores danske fami-

lie, gik vi ikke så meget ud, og det var en udfordring at bruge den danske transport. Nu besøger vi hinanden og hygger os sammen", fortæller Naveed Ahmed.

Venskabsprojektet lægger vægt på, at familierne kommer med det de har og kan overskue, og har tid til at mødes en gang om måneden. Men langt de fleste familier mødes oftere, og følelsen af at have fået en ny familie går begge veje. "Inden vi mødte Mogens og Jytte, håbede jeg, at vi ville få nye danske venner. Men det er gået over al forventning. Vores børn er rigtig glade for dem, og min kone og jeg spurgte derfor, om de ville være gudforældre til vores børn. Det ville de gerne, og det gør mig rigtig glad", fortæller Naveed Ahmed.

Begejstringen går begge veje. "Vi har været med til barnedåb hos Naveed og Constance, til fester hos hinanden, og i sommers inviterede vi familien i sommerhus til stor glæde for alle parter," fortæller Mogens Justesen, der føler, at han har fået en ny familie.

- at ophøre med at bruge den andens handling som
- umforkort
- en holdning om at ville hinanden
- både i ord og handling
- noget, der kan tage tid

Diakon Kaare Nielsen underviser på Caritas' PREP-kurser.

Øvelse gør mester

Tekst: Andreas Riis, au pair koordinator
Foto: Naja Mammen Nielsen, kommunikationskoordinator

Caritas' tilbud om PREP-kurser er et tiltag for at forbedre parforholdet og forebygge samlivsbrud. Sofia og Stefan deler deres oplevelse af kurset

"Ægteskabet og familien er samfundets grundsten", hedder det i Caritas' værdigrundlag, med et princip som kommer fra Den katolske Kirkes sociallære. Ser man på forholdene i Danmark, er realiteten, at mange familier går i stykker. Med en skilsmisserate på 54 % har nye ægteskaber faktisk statistikken imod sig med hensyn til at holde sammen i det lange løb.

Caritas har i en årrække tilbudt PREP-kurser for par som et forebyggende tiltag. Konceptet bruges over hele verden til alle slags par for at styrke kommunikationen i forholdet og hånd-

tere konflikter, inden de vokser sig for store.

BRUG FOR HJÆLP?

Stefan og Sofia er et ungt par, som deltog i Caritas' seneste PREP-kursus. Stefan fortæller, at han var lidt tilbageholdende over for idéen: "Jeg tænkte, at skal man ind og høre et kursus, så er det fordi man har problemer." Men efter en snak med Sofia om et vennepar, der havde gode erfaringer med PREP, syntes han også idéen var god. "Det er desværre tabuiseret at søge hjælp til sit parforhold. Men i min optik er det bare en mulighed for at blive bedre til det med at være kæresten eller mand og kone. Det handler om at styrke noget af det, man har i forvejen," siger Sofia.

ALLE HAR PROBLEMER

PREP er ikke parterapi, men et kursus i blandt andet kommunikation. Stefan fortæller, at han fik meget ud af det forebyggende i kurset: "Alle par

har jo nogle problemer en gang imellem, så er det jo bare fedt at man kan lære at tackle dem på en god måde. Det er godt at være på forkant, sådan at når de virkelig kæmpestore problemer opstår, så har man allerede nogle værktøjer til at finde ud af, hvordan man håndterer det," siger han.

Både Stefan og Sofia synes gerne, der måtte være endnu flere kursusgange, men arbejder også selv videre med at bruge teknikkerne fra kurset i hverdagen. Blandt andet har de sat tid af til en lille 'briefing' en gang om ugen. "Øvelse gør mester", pointerer Sofia. "Det er lige som med klaverspil: Hvis du ikke øver dig, bliver du også rusten."

Hvordan finansieres det nationale hjælpearbejde?

Hans Wilhelm Saxild og Inger Hedemarks Saxilds Fond, oprettet efter tidligere kontorchef i bispedømmet Inger Saxild, er det nationale arbejdes økonomiske fundament. Ved udgangen af 2016 er midlerne fra Saxilds Fond opbrugt, og det nationale hjælpearbejde skal derefter i højere grad finansieres af indsamlede midler.

Socialt arbejde for au pairs: Au Pair Network, som er et samarbejde mellem Caritas, Kirkernes Integrationstjeneste og Fagforeningen FOA, har fået bevilliget offentlig støtte fra satspuljen til arbejdet i 2015 og 2016.

PREP kurser: Finansieret af midler fra Saxilds Fond samt deltagerbetaling.

Lokale diakoniprojekter: Finansieret af midler fra Saxilds Fond og 10% egenfinansiering.

Ud af au pair-fælden

Billedet er fra et APN-arrangement.

Caritas arbejder gennem Au Pair Network (APN) for at forbedre forholdene for au pairs, forebygge misbrug og hjælpe i akutte situationer. Mary er en af dem, der fik hjælp gennem APN's rådgivning.

Tekst: Andreas Riis, au pair koordinator

Caritas har siden 2014 arbejdet sammen med Kirkernes Integrationstjeneste (KIT) og fagforeningen FOA for at forbedre vilkårene for au pairs i Danmark. Gennem APN kan au pairs få rådgivning, juridisk assistance og mulighed for at deltage i sociale tilbud i hele landet.

APN's rådgivere modtager dagligt henvendelser, som handler om alt fra spørgsmål om ferieregler til alvorlige brud på au pair-reglerne. I misbrugssagerne er der typisk flere overtrædelser på spil samtidig.

EN KOMPLICERET SAG

En af den slags henvendelser kom fra Mary, som hos sin første værtsfamilie i Jylland oplevede blandt andet krav om for lange arbejdstider og ingen gratis kost:

"Den første dag jeg kom, tilbød de mig ikke engang et glas vand, eller fortalte mig noget om lokalområdet. Da jeg var færdig med arbejdet omkring kl. 10 om aftenen, tænkte jeg 'Hvad er det her for noget?' Jeg havde forventet noget andet i Europa, men faktisk var det værre, end da jeg arbejdede som hushjælp i Hong Kong," fortæller Mary.

Omkring 80 procent af au pairs i Danmark kommer fra Filippinerne, hvor det er almindeligt at tage til udlandet og arbejde for at sende penge hjem - de såkaldte remitter. Mary fortæller, at hun har arbejdet som hushjælp i snart 12 år, både i Kina og Mellemøsten, og har sørget for, at to af hendes søstre kunne tage en uddannelse.

VIDEOOVERVÅGNING VAR DRÅBEN

Mary valgte først at acceptere forholdene hos værtsfamilien, da hun også havde betalt penge til en privat agent for kontakten i Danmark. Men en oplevelse fik hende til at sige fra:

"En aften var jeg på vej ud ret sent og gik forbi stuen, hvor værtsparret sad ved computeren", fortæller Mary. "Da jeg kiggede lidt nærmere, blev jeg chokeret - det var mig, der var på den video, de sad og så!" Parret havde installeret videokameraer i hele huset, også på det private værelse hvor Mary boede.

Efter episoden var hun i kontakt med APN's rådgiver, som også senere hjalp hende med at finde en ny værtsfamilie. Mary besluttede sig for at konfrontere familien og stoppe kontrakten, og indgav

også en officiel klage. "Jeg sagde til dem, at det ikke kun var for min skyld - jeg var stærk nok til at sige fra, men det ville den næste au pair måske ikke være."

NETVÆRK FOREBYGGER EN UDSAT POSITION

Som au pair har man potentielt en udsat position. Migrantforsker Helle Stenum kalder det i sin ph.d.-afhandling for 'au pair-fælden': "Kombinationen af bopælspligt, binding af opholdstilladelsen til en specifik arbejdsgiver og fraværet af en arbejdstilladelse gør au pairen til en marginaliseret midlertidig migrant med få muligheder for at anfægte eller påvirke utilfredsstillende forhold."

Ud over rådgivningen arbejder APN bredt med forebyggende aktiviteter, der skal gøre situationen nemmere som au pair i Danmark.

"Noget af det som Au Pair Network gør rigtig godt er at være der, når man har brug for det," fortæller Lexi fra USA, som er au pair og frivillig på Café Cadeau, APN's mødested på Frederiksberg. "For au pairs rundt omkring vil jeg helt klart anbefale at tage kontakt til APN. Jeg håber der kan komme mere synlighed - det er en stor omvæltning at blive au pair, og man kan let fare vild i processen."

Diakonipuljen

Caritas har etableret en pulje, hvorigennem sognene kan søge økonomisk støtte til lokalt hjælpearbejde i Danmark. Diakonipuljen støtter aktiviteter i Danmark, der har til formål at hjælpe mennesker, der lever på kanten af samfundet eller har brug for støtte i livet. Caritas lægger vægt på, at aktiviteter støttet af puljen er åben for alle.

Der kan være udfordringer ved at starte en hjælpeaktivitet. Caritas tilbyder derfor også sparring og rådgivning til sognene. Det gælder både hvis sognet har brug for ideer til aktiviteter, hjælp til at udvikle sognets egen idé til en konkret og realistisk aktivitet, eller hvis man støder på udfordringer undervejs i et projekt.

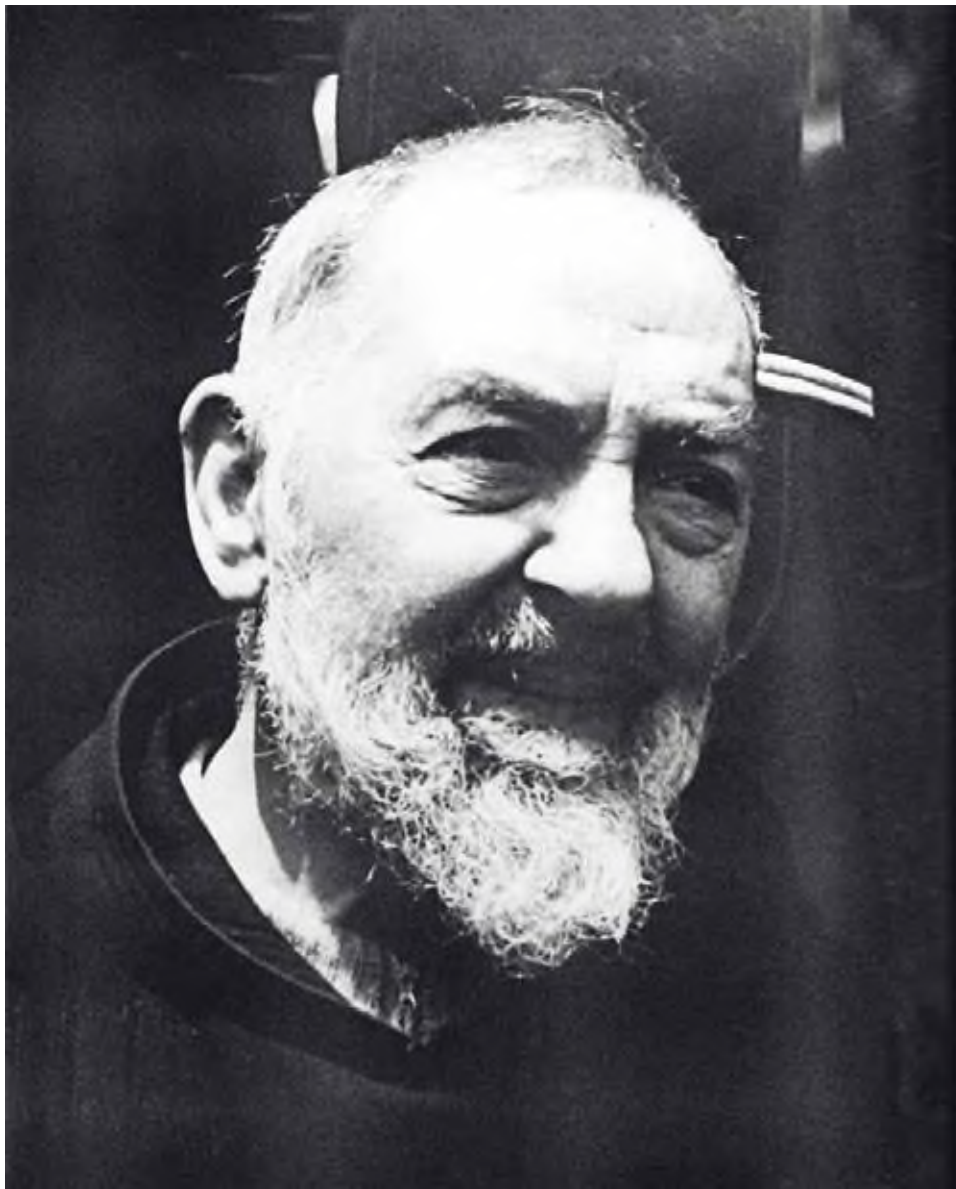
Kontakt generalsekretær Jann Sjursen på tlf. 38180024, hvis du er interesseret i at høre mere om, hvordan du søger støtte fra diakonipuljen eller har brug for sparring til din idé eller dit projekt.

TEOLOGI I fortsættelse af den foregående artikel vil jeg nu svare på det afgørende spørgsmål: Hvordan kan vi stole på, at åbenbaringer og profeter virkelig er inspireret af Helligånden? Dette problem blev allerede berørt i Det gamle Testamente, når der optrådte profeter. Jesus selv advarer mod falske profeter. Det nye Testamente taler om falske lærere. Er det så ikke meget lettere principielt at afvise alt sådant? Jo, det er lettere, men farligt! Vores tro går netop ud på, at Gud er vores far, og at han har sendt os sin Søns Ånd for at lede os hver især, men også som Guds folk ligesom Israel i ørkenen. En rigtig far er i stadig kontakt med sine børn. Helligåndens stadige og dynamiske virke i os og i Kirken er en trossandhed. Dette bekræftes som sagt også i 2. Vatikankoncilstekster.

Svaret på dette spørgsmål er, at det enkelte menneske må bruge den gave, Skriften kalder at bedømme ånderne, dvs. finde ud af, om de angiveligt overnaturlige ting kommer fra Gud, fra mennesket selv eller, hvad også er muligt, fra Forførelsen, fra djævelen. Enhver troende har som tillægsgave til troen fået den nådegave fra Helligånden at kunne bedømme åndelige ting. Uden den vil man før eller siden fare vild i det åndelige univers. Det har mange kristne gjort både i fortiden og i nutiden, fordi de ikke brugte denne nådegave. Uden denne nådegave – som ikke er identisk med den ”sunde fornuft”, men er en rent overnaturlig gave – vil man heller ikke personligt kunne modtage og forvalte de andre nådegaver, Gud måtte give en, uden risiko for at skade troen. Et almindeligt argument, katolikker fremfører, er, at det er Kirkens hyrdeembede, der skal bedømme åbenbaringer og profeter. Det er det så sandelig også, men det er faktisk i første omgang den enkelte troende, der har ansvaret for at foretage en åndelig bedømmelse, alene af den grund, at sådanne åbenbaringer jo er henvendt til den enkelte for at hjælpe vedkommende til tro eller til at vokse i troen. Hvis man skal vente på, at Kirkens hyrder skal komme til en konklusion, før man selv tager stilling, så vil det ofte være for sent. Dernæst kommer, at nok kan vi regne med, at Helligånden bistår vore hyrder i denne opgave, men de er ikke ufejlbare, hvilket historien til fulde beviser, f.eks. i pater Pios tilfælde. Han blev lukket inde i sit kloster med forbud mod at øve sjælesorg, fordi nogle romerske myndigheder ikke kunne lide ham. Heller ikke sr. Faustina var accepteret, før den senere pave Johannes Paul opdagede hende, da han var ærkebiskop af Krakov osv.

Kend træet på frugterne

Hvordan foretager man så i praksis en åndelig bedømmelse? Jesus siger, at man skal kende træet på frugterne, dvs. man skal undersøge, om der sker noget godt i forbindelse med angivelige åbenbaringer, om disse åbenbaringer fremmer troen og skaber omvendelse i evangeliets forstand. Man skal også observere, om ens eget hjerte bliver berørt på en god måde, bringer en nærmere til Gud. Man skal mærke frugterne med sit hjerte. Men de personer, der hævder at få åbenbaringer, skal være troværdige i deres livsførelse og tro, og disse må ikke være i modstrid med den officielle åbenbaring; men selvom de ikke er det, er det ikke beviset på, at de kommer fra Gud, det kan være fromme subjektive meditationer. Ægte åbenbaringer har en opbyggelig virkning i en. Det skal tilføjes, at netop i vor tid er der rigtig mange

Padre Pio.

Foto: www.thefaithfultraveler.com.

Kirken er både karismatisk og institutionel

Her følger anden del af artikel, der kommenterer forholdet mellem private åbenbaringer og Åbenbaringen.

Tekst: Pastor Lars Messerschmidt

angivelige åbenbaringer og profeter, der ikke er ægte, dvs. inspireret af Helligånden. Min erfaring som sjælesorger fortæller mig, at hvis mennesker bliver forvirrede og ængstelige i deres tros liv af at komme i berøring med dem, er de uægte. En ægte åbenbaring skaber afklaring og fordybelse i den rette tro og inspiration til at tage sin tro mere alvorligt, giver indre fred.

Hvorfor så aggressiv?

De to aktuelle eksempler fra vor tid, som vi her i Danmark skal forholde os til, er Medjugorje og Vassula. Det er påfaldende og foruroligende, hvor aggressive nogle katolikker er! Ofte har de hverken besøgt Medjugorje og oplevet stedet personligt eller læst Vassulas budskaber, men henviser

Det er deres frihed og ansvar! Men det er svært at være vidne til vrede og undertiden unfair behandling af f.eks. Vassula. Det kan ikke være troens ægte reaktion. I nogle tilfælde opfatter jeg det som afvisning af den levende Gud, der forsøger at række ud til os. For at blive ved Vassula, som i øjeblikket åbenbart ægger nogen til størst modstand: I stedet for at argumentere kirkeretligt på et tvivlsomt grundlag (jeg ved, hvad jeg taler om, da jeg har nærlæst de romerske udtalelser fra dag et), skulle hendes kritikere hellere læse blot nogle af hendes budskaber og ikke mindst den historiske, skriftlige dialog mellem Vassula og tros lækongregationen, som daværende kardinal Ratzinger opfordrede hende til at offentliggøre i forbindelse med sine

” Hvis man skal vente på, at Kirkens hyrder skal komme til en konklusion, før man selv tager stilling, så vil det ofte være for sent.

til andres meninger. Hvorfor være så aggressiv? Jeg tillader mig at forklare det med, at det ægte overnaturlige, som kommer fra Gud, i sit væsen udfordrer os og vores indre modstand. Det oplevede Jesus selv. Jeg accepterer fuldt og helt, at mennesker efter personligt at have undersøgt Medjugorje eller Vassula kommer til den konklusion, at de ikke kan godkende det som kommende fra Gud, eller at det ikke siger dem noget.

udgivelser til vejledning for katolikkerne. Denne opfordring fra kardinal Ratzinger udgør en slags uformel blåstempling. Dette meget væsentlige mellem spil forholder den sidste romerske udtalelse (Kardinal Levadas brev af 2007) sig imidlertid ambivalent og uklart til. Hvorfor? For mig at se afspejler denne ambivalens atter den komplekse dynamik mellem karisma og institution.

Jeg kan med god samvittighed anbefale

Vil du vide mere?

Pastor Lars Messerschmidt fungerer som teologisk rådgiver for bevægelsen Sandt liv i Gud i Danmark. Læs om bevægelsen på dens websted www.sandtlivigud.dk/

Vassula Rydens bøger findes på mange folkebiblioteker i Danmark. Har man dem ikke på dit lokale folkebibliotek, kan de bestilles gennem www.bibliotek.dk.

Inge Lise Provstgaard: Vassula Rydén – en Guds profet? (Den nye Dialog årgang 27 nr. 103 2006), som er en stærkt kritisk gennemgang af Vassulas skrifter, kan ligeledes bestilles via www.bibliotek.dk.

En kritisk gennemgang af Vassulabevægelsen kan ses på webstedet www.katidialog.dk/vr. Her kan man også høre Erling Tiedemanns kommentar på www.kapod.dk til Tros lækongregationens redegørelser og et interview med biskop Czeslaws kommentar til Vassula.

Dansk websted som fortæller om Medjugorje: www.medjugorje.dk/
Kritisk engelsk websted om Medjugorje.

Italieneren Marco Corvaglia har i mange år beskæftiget sig med Medjugorje. Her hans kritiske website: www.marcoconvaglia.com/medjugorje-en/

mine trosfæller at læse Sandt Liv i Gud budskaberne, som inspirerer mig selv. Det er ganske umuligt, at en kvinde uden oplæring i den kristne tro kan skrive så dybt og inspirerende om vanskelige teologiske emner, og teologien, som ofte er overraskende original, er helt igennem sund katolsk teologi, formidlet af en ortodoks kvinde! F.eks. insisterer Kristus i hendes tekster mange gange på, at paven er de kristnes øverste leder, ofte omtalt af Jesus som 'min Peter'.

Jeg er overbevist om, at en ny pinse vil sætte mange ting på plads i Kirken og vende den negative udvikling, den er inde i mange steder, bl.a. hos os.

Her er den hellige pave Johannes XXIII's opfordring til at bede om en fornyelse af Kirken ved Helligånden på sin plads:

*Guddommelige Ånd,
forny i vor tid dine undere
som i en ny pinse.
Giv, at din Kirke i udholdende
og indtrængende bøn
med ét hjerte og ét sind
sammen med Maria, Jesu mor,
og ledet af den hellige Peter
må få den guddommelige Frelses
herredømme til at vokse,
sandhedens og retfærdighedens
herredømme,
kærlighedens og fredens herredømme.*

Indbydelse til glæde

Hæfte til Verdensungdomsdagene foreligger nu på fem forskellige sprog.

KATEKESE En indbydelse er på vej til danske, spanske, polske, tyske og engelske unge, som vil være med til Verdensungdomsdagen 2016 i Krakow. Indbydelsen kommer som et lille hæfte med titlen "Guds frelse og barmhjertighed". Indbydelse til dig står der med røde bogstaver nederst på forsiden under citatet "Kom til mig, alle I, som er trætte og tyngede af byrder, og jeg vil give jer hvile". (Matt 11,28).

Forsidebilledet viser en Kristus, som stiger ned fra korset, men samtidig er på vej opad. Han rækker sine arme ud mod os som til en omfavelse. Kristi ansigt ser vi ikke – det er skjult. Ansigtet på billedet viser ansigtet på ethvert menneske som man møder på sin vej. Det er også vores eget ansigt, for det er igennem andre mennesker, vi kan møde Guds kærlighed, fortæller den lille bog. Idékvinden bag bogen er sr. Teresa Piekos fra

Maria Immaculata Søstrenes kommunitet i København. På bogens sider fortæller en række mosaikker i klare og stærke farver historien om Guds frelse og barmhjertighed, som vi finder den i Det gamle og Nye Testamente. Vi ser billeder af kundskabens træ, Noahs ark, den brændende tornebusk, påskelammet, vandringen gennem Det røde Hav og da Gud kalder på Jonas. Anden del af bogen fortæller, hvordan Kristus kommer til os i livets forskellige situationer gennem Kirkens syv sakramenter og viser, hvor i Det nye Testamente, man kan finde baggrunden for sakramenterne. Ved hver situation er der skriftsteder, så man selv kan slå op. En række citater fra pave Johannes Paul II, pave Benedikt XVI og pave Frans giver mere at tænke over.

Gennem hele bogen er der spørgsmål, der inviterer læseren til at standse op og tænke nærmere over, hvor han eller hun er på vej

hen i sit eget liv. Efter gennemgangen af de syv sakramenter er der en bøn til Helligånden om hjælp til at træffe de rette afgørelser i ens liv og på bagsiden en bøn til Kristus om at blive ledt på den rette vej mod frelsen. "Guds frelse og barmhjertighed" er et gedigent stykke katekese. På kun 50 sider formidles Kirkens tros- og sakramentslære i et enkelt sprog. Hæftet er rettet mod børn og unge, der skal vokse ind i Kirkens fællesskab; men her er også meget at hente for den voksne, der vil repetere Kirkens lære om sakramenterne eller den, der bare har brug for at mærke Guds nærvær i sit liv.

Bogen er i et brugervenligt pixiformat lige til at putte i lommen og tage med på campingturen eller på pilgrimsvandringen.

Kan købes i Katolsk Infobutik i Aarhus se www.katolskinfobutik.dk i Skt Albani DUK Odense – kontakt My Linh mylinh@live.dk eller i København – kontakt sr. Teresa på sr_teresa_piekos@hotmail.com.

Kontonummer hvis man ønsker at støtte projektet 7681 1341445, skriv venligst projekt 2016.

LR

Domkirken fejrer to jubilæer

September måned byder på et flot og alsidigt program.

JUBILÆER I år er det 250 år siden, at det første katolske kapel siden reformationen blev opført i Danmark. Det åbnede i 1765 på den adresse i Bredgade i København, hvor nu Sankt Ansgars Kirke fra 1842 står. Den nuværende kirke blev først konsekreret i 1865, og vi har således også et 150 års jubilæum at fejre.

I den anledning har domkirken offentliggjort et flot program til markering af de to jubilæer:

September 2015:

Lørdag den 5. kl. 11.00-13.00:

Procession i byen forbi de steder, der har huset gesandtskabskapper.

Søndag den 6. kl. 11.00:

Pontifikalmesse med besøg af de nordiske katolske biskopper. Kl. 16.30 festvesper med efterfølgende reception.

Tirsdag den 8. kl. 19.30:

Koncert med Det danske Hildegardensemble.

Torsdag den 10. kl. 19.30:

Input udefra – debataften i kirken. Et panel af ikke-katolikker debatterer hvad Den

katolske Kirke kan gøre bedre og hvilke værdier den bør holde fast på. Panelet består af Mette Bock, Erik Meier Carlsen, Sørine Gotfredsen og Ulla Terkelsen diskuterer. Nyhedschef Jeppe Duvå er ordstyrer

Fredag den 11. kl. 19.30:

Orgelkoncert med Philip Schmidt-Madsen, vinder af Carl Nielsen-konkurrencen 2011. Fransk orgelmusik Olivier Messiaen, Marcel Duprè, Cesar Franck samt Carl Nielsens Commotio .

Mandag den 14. kl. 19.30:

Taizé gudstjeneste (økumenisk)

Tirsdag den 15. kl. 19.30:

Foredrag. Musikforsker Ole Kongsted fortæller om de ældste koralbøger fra det katolske kapel i Bredgade.

Torsdag den 17. kl. 19.30:

Foredrag. Brian Patrick McGuire: "Sankt Ansgar som menneske og Danmarks kristning".

Lørdag den 19. kl. 15.00:

Koncert med Hørsholmkoret under ledelse af Klaus Munk-Nielsen. Katolsk kormusik samt en uropførelse af to salmer med tekst

af sognepræst Daniel Nørgaard og musik af Klaus Munk-Nielsen.

Mandag den 21. kl. 19.30:

Orgelkoncert med kirkens organist Rolf Tönshoff samt klarinettist Klaus Tönshoff. Værker af: Carl Nielsen, Alessandro Marcello, Frederik Gettel, Ilivier Messiaen, Bernhard Lewkovitch, Johannes Brahms, Sergei Rachmaninov og Niels La Cour.

Tirsdag den 22. kl. 19.30:

Foredrag. Sebastian Olden-Jørgensen: "1800-tallets katolske 'revival' og Den katolske Kirke i Danmark"

Lørdag den 26. kl. 15.00:

Sankt Knud Lavardliturgien synges af Sankt Ansgars Kirkes udvidede kor under ledelse af Rolf Tönshoff.

Desuden vil der være miniforedrag den 9., 10. og 11. september kl. 16-18. Hvert foredrag varer et kvarter.

9. september kl. 16.00 & 17.00:

"Katolsk humanistisk dannelse". Skoleleder på Institut Sankt Joseph Peter Franklin fortæller om Den katolske Kirkes optimistiske menneskesyn, og om arbejdet med at holde katolske skoler herpå.

9. september kl. 16.20 & 17.20:

"Min tid som messedreng". Fhv. formand for Etisk Råd Erling Tiedemann, der som spæd blev døbt i Sankt Ansgars Kirke, fortæller om, hvad en barndom og ungdom som såkaldt ministrant betød for ham, og om den udvikling, der siden dengang har været i Kirkens liturgi.

9. september kl. 16.40 & 17.40:

"Jomfru Maria". Læge Hanne Gregersen, der er barnedøbt i Marmorkirken og som ung optaget i Den katolske Kirke, fortæller om fejlopfattelser af jomfru Maria, og hvordan Maria kom til at følge med på konvertittens vej.

10. september kl. 16.00 & 17.00:

"Pilgrimsfærd". Domsakristan og rejsleder Ulla Elmquist fortæller om pilgrimsfærd i middelalderen og nu. Især om forskellen mellem protestantisk og katolsk pilgrimsfærd.

10. september kl. 16.20 & 17.20: "Den katolske Kirke og samfundet". Forfatter og lektor i historie Sebastian Olden-Jørgensen fortæller om forholdet mellem

kirke og stat, religion og politik fra kejser Konstantin til velfærdsstaten.

10. september kl. 16.40 & 17.40: "Den katolske Kirkes mangfoldighed". Ph.d. i teologi Jakob Egeris Thorsen giver eksempler fra hele verden på Den katolske Kirkes mangfoldighed og undersøger hvordan "rummelighed" forstås i en katolsk sammenhæng.

11. september kl. 16.00 & 17.00:

"Klosterliv i 2015 – kyskhed, lydighed og fattigdom". Søster Anna Mirijam fra ordenen Søstre af det Dyrebare Blod fortæller om, hvordan det i vor tid giver mening at indtræde i et kloster for at hengive sit liv til Gud.

11. september kl. 16.20 & 17.20: "Det frugtbare kulturmøde". Forfatter Andreas Rude fortæller om den katolske menighed i Bredgades fødsel som emigrantmenighed bestående af parfumehandlere, danse mestre, aristokrater og krigshelte, og om Den katolske Kirkes oversete rolle for integrationen i Danmark.

11. september kl. 16.40 & 17.40:

"Fordomme om katolikker". Sognepræst Daniel Nørgaard bringer nogle af de mest udbredte fordomme om Den katolske Kirke på banen og ser på hvad der er fup og hvad der er fakta. Temaer som heksebrændinger, pavens ufejlbarlighed og skærsilden bliver behandlet

Der vil være en udstilling på første sal i præstehuset om kirkens 250 årige tilstedeværelse i Bredgade, og denne udstilling vil være åben i forbindelse med miniforedragene og omvisninger i kirken. Der er rundvisning i kirken onsdage den 9., 16. og 23. september kl. 11.00.

Gratis adgang til alle koncerter, foredrag og omvisninger.

De største Dage Festival '15 – kom og styrk jeres tro!

DUK inviterer til to spændende dage i København og Aarhus.

Tekst: Kim Tai Nguyen

BØRN OG UNGE Så er tiden snart inde til årets største festival!

De Største Dage 2015 bliver afholdt af DUK, Danmarks Unge Katolikker, som et dags-arrangement på to forskellige dage i henholdsvis øst og vest, hvor DUK gerne vil invitere alle børn, unge og unge voksne

til at fejre en dag fyldt med inspiration med et kristent sammenhold og troen i centrum.

Hvad kan deltagerne forvente?

Som vi beskrev i en tidligere artikel i marts måned, så er konceptet på denne festival inspireret af Verdens Ungdomsdagene, hvor de unge deltagere har mulighed for at samles til en festlig katolsk begivenhed. Det bliver en festlig dag både i øst og vest, hvor deltagerne kan mødes på tværs af sognene og få nye venner og sammen kan vi fejre og styrke vores tro.

Selvom vi fokuserer på sammenholdet, så har vi også fokus på den enkelte deltager, at man

opnår en inspirerende og sjov dag, hvor man kan tage den gode oplevelse med hjem. Uanset hvilken alder du har, så vil der være masser af inspirerende aktiviteter, katekese og oplæg med forskellige indhold tilrettelagt til dig, som både vil være sjove, spændende og udfordre dig positivt på forskellige måder. Her ønsker DUK at skabe en trosmæssig oplevelse, der bringer glæde i troen til børn og unge. Under hele arrangementet vil kirken være åben for alle, hvor der er mulighed for at nyde stilhed og bøn i samvær og hvor man kan skrive. Denne dag vil også blive fejret med en festmesse, hvor vi alle i fællesskab med vores biskop Czeslaw vil bekende vores tro sammen.

Hvordan kan man tilmelde sig?

Da DUK netop ønsker at få så mange børn og unge voksne med til arrangementet, er det vigtigt med hjælp rundt omkring i sognene. Vi håber derved, at I vil støtte aktivt op omkring arrangementet og opmuntre børn og unge med tilmelding til sognene. Vi håber også, at folk vil hjælpe til med arrangere transporten, så mange deltagere kan komme med.

Deltagerne skal være medlem af DUK og kan tilmelde sig via deres sogn, hvor prisen er 50 kr.

Er der spørgsmål, er man velkommen til at skrive en mail til dsd@duk.dk eller kontakte DUK's sekretariat.

De to heldags-arrangementer vil finde sted:

Øst: Den 19. september i København på Niels Steensens Gymnasium

Vest: Den 26. september i Horsens på Sct. Ibs Skole.

Du kan følge med vores opdatering på DUK's hjemmeside og Facebook-side. Efterhånden vil programmet og de enkelte aktiviteter blive lagt ud.

Vi glæder os til at se dig!

DSD Festival '15 planlægningsgruppen.

Vær med som frivillig leder på DSD15!

Ønsker du selv at være leder på det spændende arrangement og ikke mindst et fedt sammenhold, er du velkommen til at skrive en mail til dsd@duk.dk.

Her kan du skrive dit fulde navn, fødselsdato, mobilnummer, samt om du gerne vil hjælpe i København eller Horsens og hvilke poster du ønsker at arbejde med (fx aktiviteter, praktisk, køkken osv.)

Du skal være minimum 18 år.

Meddelelser

Udnævnelser og konstitueringer.

August:

Pastor *Hans Esmark* har pr. 1. august fået forlænget sin embedsperiode som sognepræst ved Sankt Vilhelms Kirke i Hillerød for en periode af 2 år.

Pastor *Henri Kerkhofs* O.Præm. har pr. 1. august fået forlænget sin embedsperiode som sognepræst ved Sankt Michaels Kirke i Kolding for en periode af 1 år.

Pater *Julian Bodna* rC.Ss.R har pr. 1. august fået forlænget sin embedsperiode som sognepræst ved Vor Frue menighed i Næstved for en periode af 1 år.

Pater *Wladyslaw Zdunek* C.Ss.R har pr.

1. august fået forlænget sin embedsperiode som sognepræst ved Sankt Nikolaj Kirke i Hvidovre for en periode af 1 år.

Pater *Bernhard Kofod* C.Ss.R. er pr. 15. august konstitueret som sognepræst for Sankt Albani Menighed i Odense. Fra samme dato ophører pater *Wieslaw Podlach* C.Ss.R.'s konstituering som sognepræst samme sted.

September:

Pater *Alren Soosapillai* OMI er pr. 1. september udnævnt til sognepræst for Sankt Knud Lavards menighed i Lyngby og ophører som konstitueret sognepræst for Sankt Laurentii menighed i Roskilde.

Pastor *Marcos Romero Bernus* er pr. 1. september konstitueret som sognepræst

for Sankt Hans menighed i Køge og Sankt Laurentii menighed i Roskilde og ophører samtidig som konstitueret sognepræst for Sankt Knud Lavards menighed i Lyngby.

Generalvikar *Niels Engelbrecht* ophører pr. 1. september som konstitueret sognepræst for Sankt Hans menighed i Køge.

Kasper Baadsgaard Jensen vil efter sin diakonvielse den 28. august fortsat arbejde i Sankt Norberts menighed i Vejle og Sankt Knuds menighed i Fredericia.

Jan Hansen vil efter sin diakonvielse den 28. august fortsat arbejde i Vor Frue menighed i Aarhus.

Oktober:

Pastor *Stefano Tarquini* er pr. 3. oktober udnævnt til 2. præst for Sankt Knuds

menighed i Ringsted, Vor Frue menighed i Næstved og Helligåndskirkens menighed i Vordingborg og ophører samtidig som 2. præst ved Jesu Hjerter menighed i København.

Diakon *Davide de Nigris* er efter sin præstevielse den 3. oktober udnævnt til 2. præst ved Sankt Mariæ menighed i Aalborg.

Diakon *Mate Rada* er efter sin præstevielse den 3. oktober udnævnt til 2. præst ved Jesu Hjerter menighed i København.

Diakon *Gilberto Vinciguerra* er efter sin præstevielse den 3. oktober udnævnt til 2. præst ved Sankt Ansgars og Sakraments menigheder i København.

Læserbrev

Det irske referendum

Ægteskabet er i krise, hedder det i Niels Messerschmidts leder om den irske folkeafstemning den 22. maj (k.o. nr. 8). Det begrundes han med 1) indførelse af skilsmisse i 1995 (opgivelse af det livslange ægteskab), 2) antallet af par, der gifter sig igen, er steget med 550% siden 1996 (opgivelse af monogamiet), 3) antallet af børn er faldet fra fire i 1960'erne til to (opgivelse af forplantning) og 4) indførelsen af homoseksuelle ægteskaber (opgivelse af den seksuelle komplementaritet).

Som historiker med en vis teologisk viden og et vist kendskab til irske samfundsforhold mener jeg ikke, man kan drage den konklusion på basis af disse parametre. For det første drømmer langt de fleste unge irere stadig om et livslangt ægteskab, men når det viser sig ikke at kunne realiseres, har de siden 1997 (ej 1995) fået mulighed for at blive skilt. Men det er ikke helt nemt og tager tid, for lovgivningen kræver, at ægtefællerne har levet adskilt i mindst fire år, før en skilsmisseansøgning kan behandles. Behandlingen koster også penge, mindst 500 euro og ofte langt mere.

At antallet af gengifte er steget så enormt, bør ikke undre, for før 1997 var det ikke muligt at gifte sig på ny. Så det nuværende tal skal vel sættes i relation til tallet 0. Men hvor mange gengifte taler vi om? Da antallet af par, gift på

rådhus, i 2014 var 6.100, er dette tal det maximale antal gengifte.

Er fødselstallet faldende år for år, er der dog stadig det højeste i EU, 16,8 per 1.000 indbyggere. En aldrende befolkning af en af grundene hertil, en anden, at kvinder i højere grad end tidligere er ude på arbejdsmarkedet, og at flere af dem får en videregående uddannelse. Det er legaliseringen af prævention, der har gjort dette muligt. En sidegevinst heraf har været, at den udbredte fattigdom, man kunne iagttage for 50-60 år siden, i dag stort set forsvundet.

Endelig er der udsagnet om seksuel komplementaritet. Sammen med tesen om, at ægteskabet for at være frugtbar må føre til avling af børn, er det vist noget, Johannes Paul II har hittet på, for jeg mindes ikke at have stødt på sådanne udtalelser i ældre tids moralteologiske håndbøger. Men begge udsagn er selvfølgelig noget vads. Ægteskaber uden børn kan sagtens være frugtbare og berigende for ægtefællerne og deres nærmeste, og den gensidige kærlighed, seksuallivet er udtryk for, kan sagtens eksistere i homoseksuelle parforhold.

I dag er folk realistiske. De betragter ikke ægteskabet som en guddommeligt indstiftet institution, hvis regler og reguleringer er påduttet dem af mænd, for hvem ægteskabet ikke er noget selvoplevet. Er man irer, ser man snarere ægteskabet som en af Gud etableret kærlighedsforbindelse mellem to mennesker. Derfor er det egentlig kun naturligt,

at denne forbindelse afbrydes, når kærligheden er død (trods de lidelser, det kan medføre), og at mennesker af samme køn får mulighed for at opleve alle de glæder, kærlighedslivet kan give et menneske. At ægteskabet af den grund skulle være i krise eller under afvikling, er det vist kun de mest traditionelt tænkende katolikker, der kan se. Der bliver da også årligt indgået 23.000 ægteskaber i en katolsk kirke, hvilket er 3.000 flere end i 1990'erne. Så ægteskabet har det vist helt fint – også i Irland.

Kaare Rübner Jørgensen, 2000 Frederiksberg

August

28. *hvid*. Fredag i 21. alm. uge. (I Ps).
Augustin, biskop og kirkelærer (†430) (m)
☞ SI 97,1+2b.5-6.10.11-12.
☞ I retfærdige, glæd jer i Herren.
L.: 1 Thess 4,1-8. Ev.: Matt 25,1-13.

29. *rød*. Lørdag i 21. alm. uge. (I Ps).
Johannes Døberens Martyrium (m)
☞ SI 98,1.7-8.9.
☞ Herren kommer for at holde dom over folkene med retskaffenhed.
L.: 1 Thess 4,9-11. Ev.: Mark 6,17-29
Ad libitum læsninger til Johannes Døbers Martyrium:
☞ SI 71,1-2.3-4a.5-6ab.15ab+17.
☞ Min mund skal vidne om din retfærdighed.
L.: Jer 1,17-19.

30. *grøn*. 22. ALM. SØNDAG. (II Ps).
☞ Gl. Cr. Alm.S.pf.
1 L.: 5 Mos 4,1-2.6-8;
☞ SI 15,2-3a.3bc+4bc.5.
☞ Herre, hvem kan være gæst i dit telt?
2.L.: Jak 1,17-18.21b-22.27.
Ev.: Mark 7,1-8.14-15.21-23.
Kollekt for Caritas Danmark

31. *grøn*. Mandag i 22. alm. uge. (II Ps).
☞ SI 96,1+3.4-5.11-12.13.
☞ Herren kommer for at holde dom over jorden.
L.: 1 Thess 4,13-18. Ev.: Luk 4,16-30.

September

1. *grøn*. Tirsdag i 22. alm. uge. (II Ps).
☞ SI 27,1.4.13-14.
☞ Jeg stoler på, at jeg skal se Herrens godhed i de levendes land.
L.: 1 Thess 5,1-6.9-11. Ev.: Luk 4,31-37.

2. *grøn*. Onsdag i 22. alm. uge. (II Ps).
☞ SI 52,10.11.
☞ Jeg stoler på din trofasthed, Herre, for evigt og altid.
L.: Kol 1,1-8. Ev.: Luk 4,38-44.

3. *hvid*. Torsdag i 22. alm. uge. (II Ps).
Gregor den Store, pave og kirkelærer (†604) (m)
☞ SI 98,2-3ab.3cd.4.5-6.
☞ Herren har kundgjort sin frelse.
L.: Kol 1,9-14. Ev.: Luk 5,1-11.

4. *grøn*. Fredag i 22. alm. uge. (II Ps).
☞ SI 100,2.3.4.5.
☞ Træd frem for Herren under jubel!
L.: Kol 1,15-20. Ev.: Luk 5,33-39.

5. *grøn*. Lørdag i 22. alm. uge. (II Ps).
Eller *hvid*. Gudsmoders lørdagsmesse.
☞ SI 54,3-4.6+8.
☞ Se, Gud er min hjælper.
L.: Kol 1,21-23. Ev.: Luk 6,1-5.

I Domkirken
ÅRS DAGEN FOR DOMKIRKENS KONSEKRATION (h)
Bededag for præste- og ordenskald.
1. *vesper til Kirkevielse*

6. *hvid*. Søndag. (23.alm.søndag) (III PS)
I Domkirken:
ÅRS DAGEN FOR DOMKIRKENS KONSEKRATION (h)
☞ *Gl. Cr. Særl.pf.*
1.L.: 1 Kong 8,22-23.27-30;
☞ SI 84.3.4.5+10.11.
☞ Hvor er din bolig vidunderlig, Hærskarers Herre!
2.L.: 1 Kor 3,9b-11.16-17.
Ev.: Joh 2,13-22 eller Joh 4,19-24.
2. *vesper til Kirkevielse*

I andre kirker:
6. *grøn*. 23. ALM. SØNDAG. (III Ps).
☞ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: Es 35,4-7a;
☞ SI 146,6c-7.8-9a.9bc-10.
☞ Min sjæl, lovpris Herren!
eller ☞ Halleluja!
2.L.: Jak 2,1-5.
Ev.: Mark 7,31-37.

7. *grøn*. Mandag i 23. alm. uge. (III Ps).
I Domkirken:
☞ SI 62,6-7.9.
☞ Hos Gud er min hjælp og min ære.
L.: Kol 1,24-2,3. Ev.: Luk 6,6-11.

I andre kirker end i Domkirken:
ÅRS DAGEN FOR DOMKIRKENS KONSEKRATION (f)
Læsninger som i Domkirken fra søndag den 6. sept., der vælges enten 1. eller 2. Læsning
8. *hvid*. Tirsdag JOMFRU MARIAS FØDSEL (f)
Gl. Jomfru Marias pf.
L.: Mika 5,1-4a eller Rom 8,28-30;
☞ SI 13,6ab. 6cd.
☞ Jeg vil glæde mig højlig i Herren!
Ev.: Matt 1,1-16.18-23 eller 1,18-23.

9. *grøn*. Onsdag i 23. alm. uge. (III Ps).
Eller *hvid*. **Peter Claver**, præst (†1654)
☞ SI 145,2-3.10-11.12-13.
☞ Herren er god mod alle.
L.: Kol 3,1-11. Ev.: Luk 6,20-26.

10. *grøn*. Torsdag i 23. alm. uge. (III Ps).
☞ SI 150,1-2.3-4.5-6.
☞ Alt, hvad der ånder, skal lovprise Herren! eller ☞ Halleluja!
L.: Kol 3,12-17. Ev.: Luk 6,27-38.

11. *grøn*. Fredag i 23. alm. uge. (III Ps).
☞ SI 16,1-2a+5.7-8.11.
☞ Herre, du er min tilmålte del.
L.: 1 Tim 1,1-2.12-14. Ev.: Luk 6,39-42.

12. *grøn*. Lørdag i 23. alm. uge. (III Ps).
Eller *hvid*. Jomfru Marias hellige navn.
Eller *hvid*. Gudsmoders lørdagsmesse.
☞ SI 113,1-2.3-4.5a+6-7.
☞ Lovet være Herrens navn fra nu af og til evig tid! eller ☞ Halleluja!
L.: 1 Tim 1,15-17. Ev.: Luk 6,43-49.

13. *grøn*. 24. ALM. SØNDAG. (IV Ps).
☞ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: Es 50,5-9a;
☞ SI 116,1-2.3-4.5-6.8-9.

☞ Jeg kan vandre for Herrens ansigt i de levendes land eller ☞ Halleluja!
2.L.: Jak 2,14-18.
Ev.: Mark 8,27-35.

14. *rød*. Mandag DET HELLIGE KORS' OPHØJELSE (f)
Gl. Særl.pf. eller Pass.pf.
(Der vælges enten 1., eller 2. læsning)
1.L.: 4 Mos 21,4-9;
☞ SI 78,1-2.34-35.36-37.38.
☞ Glem ikke Guds gerninger, men hold hans befalinger.
2.L.: Fil 2,6-11. Ev.: Joh 3,3-17.

15. *hvid*. Tirsdag i 24. alm. uge. (IV Ps).
Jomfru Marias Smerter (m)
☞ SI 101,1-2ab.2cd-3ab.5.6.
☞ Med oprigtigt hjerte vil jeg færdes i mit hus.
L.: 1 Tim 3,1-13. Ev.: Joh 19,25-27 eller Luk 2,33-35.

Ad libitum læsninger:
L.: Hebr 5,7-9 .
☞ SI 31,2-3a.3bc-4.5-6.15-16.20.
☞ Frels mig, Herre, i din miskundhed!

16. *rød*. Onsdag i 24. alm. uge. (IV Ps).
Cornelius, pave, (†253), og **Cyprian**, biskop, (†258), martyrer (m)
☞ SI 111,1-2.3-4.5-6.
☞ Herrens gerninger er store
L.: 1 Tim 3,14-16. Ev.: Luk 7,31-35.

17. *grøn*. Torsdag i 24. alm. uge. (IV Ps).
Eller *hvid*. Robert Bellarmin, biskop og kirkelærer (†1621)
☞ SI 111,7-8.9.10.
☞ Herrens gerninger er store eller ☞ Halleluja!
L.: 1 Tim 4,12-16. Ev.: Luk 7,36-50.

18. *grøn*. Fredag i 24. alm. uge. (IV Ps).
☞ SI 49,6-7.8-10.17-18.19-20.
☞ Salige er de fattige i ånden, for Himmeriget er deres.
L.: 1 Tim 6,2c-12. Ev.: Luk 8,1-3.

En weekend på Amager

Skt. Annæ Dag for 3. gang

Tekst: Kirsten Szarafin

SOGNEDAG Lørdag den 12. og søndag den 13. september 2015 afholder de tre sproggrupper, der tilsammen udgør Skt. Annæ menighed, den danske, den engelske (filippinske) og den polske, Sankt Annæ Dag nummer 3. Formålet er at bringe menigheden sammen ved aktivt at deltage i forberedelsen og i afviklingen af selve arrangementet. Alt overskud går til kirkens vedligeholdelse. Arrangørerne håber, at rigtig mange vil lægge vejen forbi enten lørdag eller søndag, eller begge dage! (Linje 5A kører lige til kirken)!

Fra programmet lørdag kan nævnes: Begynder med familiemesse kl. 11 og herefter åbnings- og velkomsttale i Skt. Ligouri-salen under kirken. Der vil være salg af mad og drikke hele dagen indtil kl. 20. Et mindre loppemarked vil foregå fra butikken ved siden af kirken. Kool Kirke står for børneunderholdningen i den gamle skolegård.

Der vil være bingo for de voksne, og som noget nyt vil der være semifinale i en talentkonkurrence, hvor der skal stemmes på fem deltagere, der skal gå videre til finalen søndag!

Begge dage vil der være salg af amerikansk lotteri med pæne præmier, og på indgangsbilletterne (5 kr.) er der også mulighed for gevinst.

Søndag den 13. september: Åbning i Skt. Ligouri-salen, hvor der er brunch indtil kl. 13.00. Resten af dagen salg af mad og drikke. Butikken har åben fra kl. 12.00 til 18.00.

Der er bingospil og udendørs aktiviteter for børn, loppemarked, salg af mad, kager, kolde og varme drikke. Kl. 13.30 er der auktion og kl. 15 er der finale i talent konkurrencen. Kl. 18 bekendtgøres vinderne og præmierne uddeles. Afslutning kl. 21.00.

Liv og glade dage fra Sankt Annæ Dag i 2014. Foto: Sankt Annæ menighed.

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer. • Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet. • Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde). • Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer. • Læserbreve kan indsendes som e-mail til: redaktion@katolskoriering.dk - eller som brev til: Katolsk Orientering, Redaktionen, Gl. Kongevej 15, 1610 København V. Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)

Redaktør: Lisbeth Rütz

Layout: Carsten Meyer-Jensen

Annoncer og abonnement:
redaktion@katolskoriering.dk

Medarbejdere i dette nr.: Malene Fenger-Grøndahl, Niels Engelbrecht, Naja Mammen Nielsen, Andreas Riis, Lars Messerschmidt, Kim Tai Nguyen, Grethe Livbjerg.

Redaktion og annoncer:

Katolsk Orientering,
Gammel Kongevej 15,
1610 København V, tlf.: 3355 6040
kl. 9-13 mandag-torsdag,
Fax 3355 6041.

E-mail: redaktion@katolskoriering.dk, Giro 205-7042

Abonnementspris 510 kr. helårligt. Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Greentech Rotaprint - Distribueret oplag 11.022
ISSN 0902-297X

Bønnens Apostolat

September

- At alle unge får større mulighed for uddannelse og beskæftigelse.

- At kateketerne må vidne ved at leve deres eget liv i overensstemmelse med den tro de forkynder.

Hjælp med at sikre Kirkens beståen - også når du er borte

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente.

Arv til Kirken er fritaget for alle afgifter og går derfor ubeskåret til Kirkens arbejde.

Læs mere på www.katolsk.dk eller ring til

Katolsk Bispekontor

Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 80

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Tirsdag og torsdag 10.00-12.00 og 13.00-16.45
Onsdag og fredag 10.00-12.00 og 13.00-16.00
Mandag lukket.

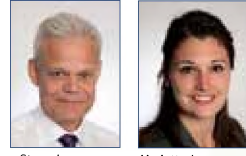
Biblioteket har lukket i juli.

bibliotek@katolsk.dk
Tlf: 33 55 60 90

Vanløse Begravelsesforretning

Jyllingevej 8 · 2720 Vanløse

Deres lokale bedemand siden 1940...

Steen Jørgensen Mariette Jørgensen

38 71 75 01

Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os. Vi træffes også aften, weekend og helligdage.

www.v-lm.dk

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

VI VII VIII IX X XI XII I II

KØBENHAVNS
URMAGER VÆRKSTED

MARTIN ELSIG LAURSEN

tilbyder reparation af alle slags ure:
Standure, vægure, lommeure eller armbåndsure på vores eget værksted

Ved større ure henter og bringer vi.
Skift af batteri og rem, mens De venter

Lange-Müllers Gade 15. kld. 2100 København Ø
Tlf. 22 83 01 08
www.urmagerværkstedet.dk

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 13, som udkommer **den 9. oktober** skal være redaktionen i hænde senest **den 21. september.**

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 14, som udkommer **den 30. oktober** skal være redaktionen i hænde senest **den 12. oktober**

Det sker i bispedømmet

August:

Søndag 30. Kl. 10-15. Loppe/sommermarked ved Skt. Antoni kirke, Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj. Overskuddet går delvis til Caritas og til p. Tantholdt Hansens arbejde i Peru. Salg af glas, bøger, tøj, legetøj, mad m.m. Der er også boder til børnene. MobilePay modtages.

September:

Torsdag 10. Kl. 20-23. Natkirke i Sakramentskirken, Nørrebrogade 27 C, Kbh. N. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn m.m.

Fredag 11. Kl. 18-19.30. Åben Dør. Personlig forbøn og samtale v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Sted: Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, Kbh. V.

Første og sidste onsdag i måneden kl. 17.30-19.30. Hjælp til misbrugere og pårørende ved den katolske organisation Cenacolo. Rådgivningen finder sted i Bredgade 69 A, Kbh. K. Tlf. 51 53 41 60.

Lørdag 12.-søndag 13. Skt. Annæ Dag – festen for og med alle tre sproggrupper, der er i Skt. Annæ Kirkes sogn på Amager.

Lørdag 19. Den største Dag – øst. Børne- og ungdomsarrangement med Danmarks Unge Katolikker. Sted: Niels Steensens Gymnasium, Kbh. Ø.

Mandag 21. Kvindernes Dalumretræte, retræte hos Sct. Hedvigsøstrene på Dalum Kloster, Dalumvej 105, 5250 Odense.

Mandag 21. kl. 19-20. Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø.

Skt. Thomas Fællesskabet inviterer til eukaristi, lovprisning og katekese. Hver onsdag kl. 19-21, undtagen den 1. onsdag i måneden. Messe med forbøn for de syge afholdes 1. onsdag i måneden kl. 19-21. Sted: Oratoriet, Vor Frue kirke, Ryesgade 26, Aarhus C. Info: p. Herbert SJ, tlf. 87 30 70 42 eller 24 27 86 89, Jan Zieleskiewicz, tlf. 50 29 13 57, e-mail johny.zet@gmail.com.

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Støtter mindre projekter

www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom

- en katolsk bedemand

T 39 29 60 08

Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

Stiftelsen MariaHjemmet yder støtte til katolikker, der har afsluttet folkeskolen og er under uddannelse

År 2015-skemaet downloades fra stiftelsens hjemmeside www.mariahjemmet.dk. Den udfyldte ansøgning skal indeholde en påtegning fra sognepræst eller anden gejstlig myndighed og sendes med posten til stiftelsens formand, Jens Pors, Pernillevej 7, 2400 NV, senest d. 1. oktober 2015.

Alle der har sendt et korrekt udfyldt ansøgnings-skema vil modtage svar ved udgangen af november måned.

Lensbaron og lensbaronesse

STAMPE CHARISIUS LEGAT

yder legatstøtte til katolske kvinder og børnerige katolske familier i meget svære økonomiske kår.

Legatportion kan søges ved skriftlig henvendelse senest torsdag den 1. oktober 2015 med fyldige oplysninger og påtegning af sognepræst eller anden gejstlig myndighed. Angiv venligst bankoplysninger: Reg. og kontonummer til overførsel af evt. legatportion.

Ansøgning sendes til bestyrelsens formand Jens Pors, Pernillevej 7, 2400 NV.

Alle ansøgere får skriftligt svar ved udgangen af november måned.

Fang læserens opmærksomhed

Med en annonce i Katolsk Orientering når dit budskab ud til mere end 10.000 katolske læsere.

Ring på tlf. 33 55 60 40 og hør nærmere om dine muligheder for at blive set i et medie med mening.

Camille – en moderne mystiker

Mystik er ikke bare for klosterfolk, men er alle kristnes kald.

Tekst: Grethe Livbjerg

SPIRITUALITET ”Min mor var ateist, min far agnostiker, i mit hjem hørte jeg aldrig ordet Gud. Unødvendigt at sige at jeg ikke var døbt. Man gjorde alt for at beskytte mig mod enhver religiøs bacille”.

Men Gud kan man ikke lukke ude. Så langt tilbage Camille (1900-1971) kunne huske, havde hun altid haft en følelse af et nærvær, som gjorde hende lykkelig. ”Jeg beskæftigede mig med indre bøn fra fem- eller seksårsalderen, og jeg henvendte mig udelukkende til ’en ukendt Gud’, da man ikke havde lært mig noget som helst om ham. Jeg lukkede mig inde på toilettet for dér at kunne ”gå ind i mig selv”. Jeg gjorde det så stille, jeg kunne, for jeg anede at dette

var forbudt. Jeg knælede på stengulvet og sagde med største inderlighed: ”Jeg elsker dig!” Dette Nærvær genfandt hun i naturen, hvor alt talte til hende om det usynlige. ”Jeg har altid vidst, at der bag den skabte skønhed fandtes en evig skønhed”.

At vi kender Camille skyldes den franske præst og retræteleder Henri Caffarel (1903-1996), der i 1958 havde startet et lille tidsskrift ”Cahiers sur l’oraison” (Hæfter om indre bøn). I februarnumret 1969 havde han stillet læserne et spørgsmål: ”Hvilken indflydelse har den indre bøn på det daglige, konkrete liv?” Et af svarene vakte hans nysgerrighed. Han anede, at en brevveksling med denne kvinde kunne

få interesse for mange mennesker, at den kunne gøre det helt klart for alle, at mystikken ikke er forbeholdt mennesker i klostre, men er alle kristnes kald.

Efter Camilles død udgav Henri Caffarel hele det samlede materiale i bogen: ”Camille ou l’emprise de Dieu”.

I litteraturen mødte Camille ordet GUD og forstod, at Gud var netop dette Nærvær, hun var så fortrolig med.

Camille følte ikke den mindste bitterhed over, at man så længe havde forsøgt at skjule Gud for hende, tværtimod! ”En af de største nådegaver, som Gud har givet mig, er, at jeg har lært ham at kende af ham selv, så ingen har kunnet fordrejet hans billede i mig.”

Det var naturligt for Camille at indskrive sig på det ateistisk prægede universitet i Bruxelles. Hendes evner og interesse gik i naturvidenskabelig retning, men også på et dybere niveau drog naturvidenskaben. Hun havde erfaret, at ikke bare skabningens

skønhed førte hende til Gud, men også den intelligente organisation i materien, som kun videnskaben lidt efter lidt kan afsløre for os, åbenbarer Guds skønhed. En tidligt opnået doktorgrad fik stor anerkendelse og åbnede en videnskabelig løbebane for hende.

Men en forelskelse ændrede alt. Han var troende katolik og ønskede kirkebryllup. Hun svarede at så måtte hun vide hvad hun gjorde. Altså undervisning i troen! Efter tre timer erklærede hun: ”Nu tror jeg”. Her fandt hun alt det hun havde haft i sig fra hun var lille barn.

Dagen efter dåben modtog hun sin første hellige kommunion:

”Jeg fik lige fra det øjeblik, hostien rørte mine læber, en pludselig åbenbaring af den totale kærlighed... Jesus havde indtaget mig så fuldstændigt, at jeg følte mig ligesom tømt for mig selv... Drevet af ham følte jeg mig som værende i Faderens skød. Hvilken oplevelse var det ikke pludseligt og

Fortsættes nedenunder ▶

Adresselabel, flytning	Til Post Danmarks strekcode
------------------------	-----------------------------

MASKINEL MAGASINPOST
 42512
 Afsender: Katolsk Orientering
 Katolsk Orientering · nr. 11
 28. august 2015 · 41. årgang

PP
 DANMARK

på én gang at opdage, at jeg levede i denne dobbelte strøm af kærlighed, at erfare, at Den hellige Treenighed ikke længere var et mysterium, men den virkeligste af alle virkeligheder.”

Camille vil ikke dermed sige at Treenigheden ikke længere var et mysterium for forstanden, men at den hellige Treenighed ikke længere var nogen abstrakt, teologisk lærdom, men en levende realitet, som hun oplevede sig totalt delagtig i. Helt i overensstemmelse med den klassiske opfattelse af bøn: At blive delagtig i Treenighedens liv.

Camilles mystik fulgte den klassiske tradition i Kirken, der ser eukaristien som den mystiske erfarings kilde, lige fra dennes begyndelse til dens højeste tinder. Først senere – under platonisk indflydelse – har mange åndelige mestre set meditationen som vejen til mystik.

Hun skriver, at efter dette kunne hun have brudt med alt, men Gud ville, at hun skulle gifte sig. Gud førte de to sammen. ”Dagens højdepunkt var for os Messen... Det er umuligt at udtrykke den enhed, vi da følte.” ”Trods vore fejl og særheder, som synes at cementeres med årene, er vi et dybt forenet par, vort forhold er forblevet ungt, fordi vi er forenet i ægteskabets sakramente”.

Alt i Camilles trosliv har sakramental grund. Al kærlighed må have sin grund i Treenighedens liv: ”For mig kan den menneskelige ømhed, selv den allerdybeste, den mest totale og eksklusive kun have sin virkelighed i Gud, den er kun en refleks af Guds kærlighed. Kun refleks, fordi der aldrig i det menneskelige forhold kan være den tilbedelse som kun Gud kan modtage. På dybet befinder de to kærlighedsforhold sig ikke på samme niveau”.

Bege kunne som ældre erklære at

deres ægteskab havde været helt igennem lykkeligt på trods af to store prøvelser: Barnløshed og Camilles tiltagende døvhed.

Tilbedelsen af det hellige Sakramente i tabernaklet var helt centralt i Camilles mystiske liv: ”Der føler jeg mig ligesom tiltrukket af og optaget i den kærlighedens strøm, som udgår fra hostien.” Og hun tilføjer med en vis indignation: ”Nu om dage mener mange, at dette kun er noget for gamle damer!”

Camilles mystik var eukaristisk og derfor kirkelig. ”Eukaristien skaber Kirken, og Kirken eukaristien”, sagde Irenæus. Som det gennemrealistiske og nøgterne menneske Camille var, forholdt hun sig kritisk til en hel del af det fromhedsliv hun så i Kirken. Hendes deltagelse i en from gruppe varede kort. Hun kunne ikke ånde i det, der var snævert. Men Kirken som Kristi Legeme elskede og ærede hun, og med hele sin energi engagerede hun sig i den lokale menighed.

Guds pædagogik består ofte i at lade os leve i en vekselvirkning mellem lys og mørke. Camilles dagbogsnotater vidner om dage, prægede af tørke, for hende så meget mere smertelige, fordi hun havde oplevet Guds virkelighed så dybt og klart.

Hun led under sin egoisme og bad: ”Jesus, lad der ikke findes noget andet i mig end Dig!” Hun blev bønøret i, at Gud kastede hende ind i en rensende troens nat, mere skræmmende end de nat-erfaringer, hun hidtil havde haft.

Hun følte sig ”totalt forladt og dette for al evighed”. Hun forstod intet. Netop da havde hun ingen åndelig vejleder som kunne hjælpe hende. Hun læste Johannes af Korsets ”Sjælens mørke Nat”, hvor hendes tilstand var forklaret, men hun kunne slet ikke henføre dette til sig selv. Det er jo typisk

for Åndens nat, at man er uimodtagelig for trøst eller forklaring. Natten er uoplyst. Hun levede tæt på en elsket ægtefælle, men heller ikke ham kunne hun betro sig til.”Det var særligt smertefuldt fordi vi ellers var så forenede”. Ofte findes dybere ensomhed i ægteskabet end i et kloster!

Camille har gode råd til dem i natten: ”Hold ud i bønner, selv om du intet føler eller oplever. Man må beskæftige sin ånd, så den centrerer om Gud med alle andre evner end ”hjertets”, som ikke kan. Risikoen er at man adspredt sig med overfladiske fornøjelser, som man i grunden havde lagt bag sig”.

For Camille var det en hjælp at læse bøger af troende naturvidenskabsfolk. Og så teologi! Hun tilegnede sig i disse år megen teologisk lærdom. ”For alt i verden: Henfald ikke til selvmedlidenhed eller overdreven beskæftigelse med dig selv – gå ud af dig selv, mod andre”. Hun selv bestræbte sig på over for andre at være samme smilende, glade kvinde som hidtil. Og hun erfarede, at den, der er i nattens mørke, udmærket kan formidle troens lys til andre og ledsage dem på deres vej mod Gud.

Denne nat varede i 19 år!

Dagslyset brød gennem i et lille kapel: ”Jeg forsøgte at holde en times tilbedelse foran det Hellige Sakramente, da jeg ligesom blev kastet ud af mig selv, og på et eneste øjeblik genfandt jeg hele min kærlighed. Men det var en kærlighed, som var helt ren, en kærlighed fuld af ømhed, en sådan kærlighed, som ses hos gamle og dybt forenede ægtepar, som forstår hinanden uden ord, og som med et eneste blik forenes i en stadig, ny opdagelse af den anden.”

Det blev optakten til den sidste fase i Camilles liv. Hun var nået til den fulde forening med Gud. Det var ved sin første

kommunion, at Camille bogstavelig talt blev kastet ind i Guds treenige liv. Det var under tilbedelsen af det Hellige Sakramente, at hun for altid blev bekræftet i dette liv.

”Et livs værdi kan måles i dets holdning til tilbedelse”, var en mening hun elskede at gentage. Vi kan forfalde til at tro, at vort livs værdi består i at søge efter så megen magt, medbestemmelsesret og indflydelse som mulig. Det, Faderen søger, er tilbedere, som tilbeder ham i ånd og sandhed (Joh 4,23).

Camille fik leverkræft og den 18. august 1971 døde hun stille og roligt. Camilles sidste bevidste ord var: ”Jeg vender tilbage til Faderen i den totale tilbedelses fred, hvor sjælen ’sover’ af lykke, og ikke formår at sige noget mere”.

Katolsk Orientering

”Jeg var fremmed, og I tog imod mig”

De nordiske biskopper udtaler sig om den aktuelle flygtningesituation.

HYRDEBREV Den nordiske Bispekonference udsendte den 8. september 2015 nedenstående hyrdebrev om den nuværende flygtningesituation. Hyrdebrevet blev oplæst under søndagsmessen den 13. september i samtlige katolske kirker i de nordiske lande.

”Jeg var fremmed, og I tog imod mig” (Matt 25,35) – disse Jesu ord er i dag mere relevante end nogensinde. Ikke siden 2. Verdenskrig har så mange mennesker været på flugt fra forfølgelse, krig og terror. Mennesker fra fremmede lande – fra Syrien, Irak, Eritrea og Somalia – strømmer til vore lande for at søge beskyttelse, fred og et sted, hvor de kan leve i sikkerhed. Mange af vore politikere forsøger at hjælpe disse mennesker og strømmen af flygtninge på en retfærdig måde, hvor alle lande yder deres bidrag.

Vi oplever på den ene side en stor hjælpssomhed blandt folk i vore lande. Tusindvis af frivillige hjælper de nyankomne ikke kun materielt, men hjælper dem også med de administrative formaliteter, at lære dem sproget, at organisere fritidsaktiviteter og at integrere dem i vore samfund. Mange gør dette helt bevidst ud fra en kristen holdning.

Samtidig må man konstatere, at racistiske og fremmedfjendske holdninger vinder

frem i vore samfund – især på de sociale medier. Her er vi kristne på en særlig måde udfordret til at fremme og styrke tolerance og respekt for menneskeværd og næstekærlighed, der rækker udover religiøse, sproglige og racemæssige grænser.

Vi – biskopperne i de nordiske lande – vil derfor minde vore troende om at vi er forpligtede til bevidst at leve de kristne værdier om næstekærlighed og barmhjertighed og at modsætte os enhver form for racisme, fremmedhad og diskrimination, ikke mindst fordi mange af vore søgne børn er kommet

Foto: Ibrahim Malla/CCM.

hertil som migranter og flygtninge.

Af den grund må vi på nuværende tidspunkt og i den aktuelle situation give et stærkt vidnesbyrd om vores tro på den Gud, som gennem Jesus Kristus er blevet af os og som har sagt: ’Alt, hvad I har gjort mod en af disse mine mindste brødre, det har I gjort mod mig’ (Matt 25,40)”.

Ny formand for bispekonferencen

På biskoppernes plenarmøde på Magleås den 4.-8. september blev biskop Czeslaw Kozon valgt til ny formand for bispekonferencen. Han blev valgt for en 4-årig periode og afløser biskop Anders Arborelius OCD, der har været formand de sidste ti år. Arborelius fortsætter som næstformand.

På mødet blev biskop af Helsinki, Teemu Sippo SCJ, valgt ind i bispekonferencens permanente råd. Konferencens generalsekretær, sr. Anna Mirijam Kaschner CPS, blev genvalgt for en 4-årig periode.

NM

En halv million har underskrevet appel til paven

– heriblandt fem kardinaler, der opfordrer Frans til at holde fast ved Kirkens lære.

Tekst: Niels Messerschmidt

APPEL Mere end 500.000 personer har skrevet under på en appel til paven om at holde fast ved Kirkens lære om ægteskabet og familien, når bispesynoden afholdes i Rom i næste måned.

Appellen, der er lanceret af den amerikanske katolske studenterbevægelse TFP Student Action og bakkes op af 25 pro-familiegrupper verden over, blev lagt ud foreningens hjemmeside i slutningen af januar. Siden er den blevet underskrevet af fem kardinaler, 117 biskopper og hundredvis af civile ledere ud over de tusindvis af universitetsstuderende, som appellen oprindeligt rettede sig imod.

Blandt underskriverne er prominente personer som kardinalerne Raymond Burke, Jorge Medina, Ricardo Vidal, Alexandre

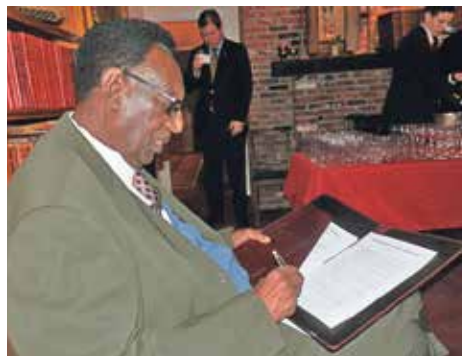
José Maria dos Santos, Jānis Pujats og den amerikanske senator Rick Santorum.

Studenterbevægelsens leder John Ritchie siger: ”Appellen opfordrer i stærke vendinger pave Frans til at udrede den moralske forvirring, som har bredt sig vedrørende naturretten og den guddommelige lov”. Ritchie, der beskriver Kirken som et ”moralsk fyrtårn og stabilitet i vor gudløse kultur”, siger at visse gejstliges udtalelser om homoseksuelle ægteskaber har skabt forvirring om Kirkens standpunkt.

Han opfordrer derfor Kirken til ikke at ”give efter et liberalt pres om at slække på Kirkens morallære”. Står Kirken ved sit syn på det traditionelle ægteskab og familien ”vil Guds plan for ægteskabet modstå alle angreb”, mener han.

”Efter Irland og USA’s Højesteret har legaliseret homoseksuelle ægteskaber vil en utvetydig bekræftelse af Kirkens lære kunne redde ægteskabets sakramentale institution. Den katolske Kirke er historiens centrum og verdens moralske kompas. Den vej, Kirken går, følger verden”, tilføjer John Ritchie.

Appellen ’Filial Appeal to His Holiness Pope Francis on the Future of the Family’ bliver afleveret til Vatikanet den 29. september.

En række fremtrædende personligheder har underskrevet appellen, blandt dem Rwandas tidligere konge Kigeli V. Foto: Twitter.

Familiesynoden

Status forud for mødet.

Læs mere side 4 og 5

Katolsk skole i dag

Vi kikker indenfor hos Institut Sankt Joseph. FAKS holder jubilæum.

Læs mere side 8 og 9

Kirken i Danmark

Katekese, ordensjubilæum, Caritasdag, pilgrims møde.

Læs mere side 9-10

Præste- og ordenskald

Diakonvielse, møde i Osnabrück.

Læs mere side 11

KO mener

Et år med en ny begyndelse

I et brev har pave Frans bemyndiget alle præster til i Barmhjertighedens år at give absolution til kvinder, der har fået foretaget en abort ”og som med et sønderknust hjerte beder om tilgivelse”.

Ifølge Kirkens lære er abort en så alvorlig synd, at den medfører ekskommunikation *latae sententiae* (automatisk) og normalt kan kun en biskop give absolution og dermed ophæve sanktionen. I den forbindelse er det vigtigt at erindre, at for at en ekskommunikation kan effektueres på det foreliggende grundlag må personen, som har begået handlingen, være fuldt bevidst om dens juridiske konsekvenser. Men, som Frans skriver, er det ofte ikke tilfældet: ”Abortens tragedie opleves af nogle med en overfladisk bevidsthed, som ikke synes at være opmærksom på den meget alvorlige skade, en sådan handling medfører. På den anden side oplever mange andre dette øjeblik som et nederlag, fordi de tror de ikke har andre muligheder”.

Hvad der i dag er gængs praksis i store dele af USA og Canada, at biskopperne har givet deres præster denne bemyndigelse, er med Frans’ nye retningslinjer en universalisering af denne praksis i jubelåret. Og det er egentlig ikke overraskende, for fra begyndelsen af sit pontifikat har Frans vægtet barmhjertigheden højt. Første søndag efter sit valg sagde han: ”Gud bliver aldrig træt af at tilgive os... men vi bliver til tider trætte af at bede om tilgivelse”, og som sit pavelige valgsprog har han valgt *Miserando atque eligendo* (Valgt af barmhjertighed).

Særlig interessant er hvordan Frans i sit brev beskriver ”abortens tragedie”: ”Jeg er udmærket klar over det pres som har fået dem til at tage denne beslutning. Jeg ved at det er en eksistentiel og moralsk prøvelse. Jeg har mødt mange kvinder, som i deres hjerte bærer et ar efter dette vanskelige og smertelige valg. Hvad der er sket er dybt uretfærdigt; men kun det at forstå sandheden i hvad man har gjort, gør én i stand til ikke at miste håbet. Man kan ikke nægte Guds tilgivelse til én angrende, især ikke når denne nærmer sig bodens sakramente med et oprigtigt hjerte om at forson sig med Faderen”.

Abort er og forbliver en alvorlig synd og pavens beslutning om at give alle præster denne bemyndigelse under jubelåret hverken rokker ved eller svækker Kirkens gældende lære om syndens alvor. Men brevet må forstås som en klar opfordring til at Kirken – også på dette område – må være en mere medfølelse pastoral ledsager til folk, som er havnet i vanskelige livssituationer og ofte føler sig i Kirkens periferi. Med sit brev ønsker Frans at signalere at intet i verden er så brudt, at der ikke kan findes tilgivelse og en ny begyndelse.

Ikke alene rækker Frans nu hånden ud mod en gruppe nedbrudte kvinder: anviser han med en sådan pastoral praksis også en mulig vej for de vanskelige drøftelser, der venter forude under næste måneds synode om familien?

Niels Messerschmidt

En historisk begivenhed i domkirken

Investiturmesse med kardinal Edwin F. O'Brien.

Tekst: Niels Messerschmidt.

RIDDERE Sct. Ansgars kirke dannede mandag den 7. september ramme for en historisk begivenhed, da biskop Czeslaw Kozon, generalvikar Niels Engelbrecht og to riddere (Jan Kyrre Berg Friis fra Sct. Ansgar menighed og Per Lausen fra Sakramentskirken) blev optaget i ridderordenen af Den hellige grav af Jerusalem. Investituren – eller iklædningen – i København var nemlig første gang, at riddere af ordenen blev iklædt på dansk grund. Det var desuden starten på at opbygge ordenens fremtidige nationale organisation i Danmark.

Ordenens stormester, kardinal Edwin F. O'Brien, forestod investitur-messen sammen med de nordiske biskopper, der var i landet i forbindelse med bispekonferencens plenarmøde på Magleås, og på kirkebænke sad medlemmer af ordenen fra Sverige, Finland, Tyskland, England og Belgien.

Samtidig med at bispedømmet København fejrede 250-året for at vi fik katolsk kirke i Bredgade og 150-året for at den nuværende kirke blev indviet, fejrede det svenske statholderskab af ordenen sit tiende investitur af nye riddere. I november sidste år blev Jørgen Boesen og Martin Ryom fra domkirkens menighed optaget i ordenen – optagelsen fandt sted i domkirken i Stockholm med den svenske biskop Anders Arborelius, som er storprior i det svenske statholderskab.

Sværdslag og ordenskappe

Investiturceremonierne begyndte fredag den 4. september med en vigiliégudstjeneste, hvor man bad forbønner for ordenen og de kandidater, som skal være riddere af Den hellige Grav. Kandidaterne underskrev personlige, skriftlige løfteerklæringer og de kommende ridders insignier (ordenstegn) og kapper blev velsignet. Under vigiliégudstjenesten deltog hovedsagligt ordensmedlemmer og kandidater.

Under investiturmessen afgav de kom-

mende riddere mundtligt deres løfter og blev herefter døbt gennem de traditionelle sværdslag inden de blev iklædt ordenskappen og modtog ordenens halskort, Jerusalemkorset – et rødt krykkekors med fire græske kors i vinklerne.

Støtter Det latinske Patriarkat

Ridderordenen af Den hellige grav af Jerusalem, hvis latinske navn er *Ordo Equestris Sancti Sepulcri Hierosolymitani* (OESSH), er repræsenteret i omkring tredive lande og har omkring 23 000 medlemmer.

Ordenen blev oprettet i middelalderen og blev moderniseret af pave Pius IX i 1847 i forbindelse med reetableringen af Det latinske Patriarkat i Jerusalem. Dens hovedopgave har siden været at være en verdensomspændende åndelig og økonomisk støtte

for Det latinske Patriarkat, så kirkerne i Det hellige Land kan betjene såvel fastboende kristne som pilgrimme. Desuden driver patriarkatet en omfattende skolevirksomhed og sundhedsinstitutioner i Det hellige Land; noget som ridderordenen støtter økonomisk.

Ordenen har sit hovedsæde i Vatikanstaten. Ordenen er Den hellige Stols egen ridderorden og indgår som en del af Den hellige Stol og Kurien. Derfor skal udnævnelser inden for ordenen godkendes af Den hellige Stols statssekretariat.

Ordenens stormester stiller op til fotografering i Bredgade. Foto: Ulla Elmquist.

Kardinal O'Brian lykønsker biskop Kozon. Foto: Lisbeth Rütz.

Vatikanets økonomi er i myndighedernes søgelys

Kirken kan blive anklaget for ”økonomiske uregelmæssigheder”, advarer Vatikanets finanschef.

VATIKANET Kardinal George Pell opfordrer til større ærlighed og gennemsigtighed i måden Den katolske Kirke forvalter sine økonomiske aktiver på, og han advarer om, at Kirken i nær fremtid kan blive anklaget for ”økonomiske uregelmæssigheder”.

Vatikanets finanschef siger, at moderne regnskabsmetoder, som Vatikanstaten er i færd med at implementere, ”nok er den bedste måde at sikre ærlighed og effektivitet”.

George Pell, der er præfekt for det økonomiske sekretariat, siger videre, at reformerne for at skabe større gennemsigtighed i Vatikanets finanser ”ville have været umulige” uden pave Frans.

”Nu er tiden kommet til at vi får orden i vores sager og arrangerer det således,

at vi kan præsentere det for omverdenen”, siger Pell. ”De næste angreb mod Kirken kan meget vel dreje sig om økonomiske uregelmæssigheder”.

Pell citerer en unavngiven europæisk prinsesse, som engang fortalte ham ”at nogle sammenligner Vatikanet med en gammel adelsslægt, der er gået konkurs og har mistet alle sine penge. De anser den for at være inkompetent, ekstravagant og et let offer for tyve. Alle arbejder hårdt i Vatikanstaten, under pave Frans’ ledelse, for at ændre dette billede”.

Den australske kardinal

gentog, at det økonomiske sekretariat har fundet 1,3 milliarder euro gemt væk på særlige konti, som ikke figurerede på Den hellige Stols regnskab.

Efter pres fra italienske anti-hvidvaskningsekspertter har en gennemgang af Istituto per le Opere di Religione (IOR), kendt som Vatikanbanken, resulteret i at mere end 2.000 konti er blevet spærrede.

NM

Vatikanet set fra Tiberen floden. Foto: Sxc.hu.

”Vis barmhjertighed mod flygtningene og migranterne”

Paven opfordrer os til at gøre noget konkret for folk på flugt.

VERDENS DAG Vatikanet har offentliggjort temaet for den 102. Verdensdag for Migranter og Flygtninge, som markeres den 17. januar 2016. Da markeringen falder sammen med Barmhjertighedens år, har pave Frans valgt temaet ’Migranterne og flygtningene udfordrer os. Svaret findes i Barmhjertighedens evangelium’.

Med dette tema ønsker paven at understrege, at vi ikke må forholde os ligegyldige til den krise som udspringer sig for øjnene af os, siger Det pavelige råd for Migranter.

”Må vi gøres deres [flygtningenes, red.] skrig til vores og sammen med dem nedbryde ligegyldighedens barriere, der ofte råder og dækker over vort hykleri og egoisme”, hedder det i bullen *Misericordiae Vultus* (Barmhjertighedens ansigt) om proklamationen af det ekstraordinære Barmhjertighedens år (nr. 15).

Paven opfordrer derfor de troende til at føle sig forpligtede og at reflektere over barmhjertige gerninger. Her giver evangelierne os svaret om såvel de legemlige som de åndelige barmhjertighedsgerninger,

der også omfatter at vise gæstfrihed mod de fremmede. ”Jeg var fremmed, og I tog imod mig” (Matt 25,35).

I bullen skriver paven også, at ”vi lever i en tid, hvor vi har brug for at uddybe relationen mellem retfærdighed og barmhjertighed, der er to dimensioner af samme virkelighed” (nr. 20).

Det pavelige råd for Migranter opfordrer bispedømmerne i verden til at markere dagen den 17. januar 2016, men opfordrer samtidig til, at Kirken ikke kun diskuterer flygtningespørgsmålet denne dag.

Verdensdagen for Migranter og Flygtninge blev indstiftet i 1914, da konsistoriekongregationen udsendte rundskrivelsen ’Smerte og uro’ for at skabe større bevidsthed om flygtningesituationen og for at udvikle en pastoral omsorg på området.

NM

”De vigtige moralske spørgsmåls tyranni”

Afrikanske biskopper efterlyser en mindre ’vestlig’ debat på synoden.

Tekst: Niels Messerschmidt

FAMILIEN På et møde med afrikanske moralteologer efterlyste flere deltagere og biskopper en bredere diskussion på oktober måneds synode om familien. Ifølge dem så familiesynoden sidste år bort fra mange afrikanske problemstillinger og fokuserede i stedet kun på problemstillinger af interesse for vestlige lande, fx spørgsmålet om kommunion til civilt gengifte og Kirkens holdning til homoseksuelle forhold.

Konferencen fandt sted på jesuitternes universitet i Nairobi, Kenya, og på mødet drøftede deltagerne blandt andet de omsiggribende miljødødelæggelser, den religiøse fundamentalisme og hvordan pave Frans påvirker Kirken i Afrika. Det vigtigste samtalemåne drejede sig dog om den kommende familiesynode. Biskop Kevin Dowling, der repræsenterer den katolske fredsgruppe Pax Christi, håbede at synoden i år ikke alene vil fokusere på teologiske spørgsmål af relevans for Europa og Nordamerika. Man bør fokusere på ”alt hvad der truer de menneskelige relationer i samfundet og som gør det svært for forældrene at opbygge relationer til deres børn og opdrage dem på en sund og livsbekræftende måde”.

Biskop Emanuel Barbara mente, at afrikanerne står over for andre udfordringer end de vestlige lande. I Afrika er det stadig et vigtigt spørgsmål, hvordan konvertitter kan leve deres tro og samtidig respektere den traditionelle kultur, de kommer fra.

Han efterlyste også en ny ægteskabsteologi i en afrikansk kontekst. ”Hvis vi ønsker at vore afrikanske kristne familier skal respekteres, må vi arbejde med en kristen afrikansk ægteskabsteologi”, sagde han. ”Det er ikke nok at tilpasse os andre landes modeller – modeller, som for nogles vedkommende er flere hundrede år gamle”.

De vigtige moralske spørgsmåls tyranni

Teologen pater Emmanuel Katongle kritiserede hvad han kaldte ”de vigtige moralske spørgsmåls tyranni”, der umiddelbart reducerer alle Kirkens problemer til at handle om seksualitet eller autoritet.

”Man kan undre sig over, hvorfor seksualiteten er et presserende moralsk spørgsmål, når den kendsgerning, at millioner af afrikanere mangler grundlæggende fornødenheder som vand, mad og et tag over hovedet, ikke er det. Hvorfor er seksuel orientering en grundlæggende menneskeret, mens retten til vand ikke er det?”

Biskop Barbara bemærkede også, at de afrikanske katolikker kæmper med både at leve i en kristen og i en traditionel afrikansk kultur. Han fortalte på mødet, at han igen og igen hører katolikker i sit bispedømme føle, at ”de ikke lever fuldt ud som afrikanere, fordi de er kristne”. Selv om biskop Barbara ikke selv deltager på synoden fremsatte han to forslag, han gerne så at synodefædrene overvejede; at etablere en mere gradvis form for samtykke til ægteskabet og at udarbejde mere omfattende ægteskabsforberedelseskurser.

Barbara forklarede, at et traditionelt afrikansk ægteskab indebærer mere end blot at give sit ’ja’ til ægteskabet. Tidligere gav man også sit samtykke efter flere års ægteskab i takt med at familien voksede sammen til en enhed, fortæller biskoppen.

”Kan vi stadig i dag tale om en universel form for ægteskab, hvor den eneste formel for samtykke, et ’ja’ – et udtryk hentet fra

den latinske-tyske kultur – er tilstrækkeligt?” spurgte han. På konferencen diskuteredes også, hvordan man kan hjælpe synodefædrene til at fokusere mere på spørgsmål af relevans for de afrikanske lande, og man nåede frem til, at de afrikanske biskopper selv må blive bedre til at koordinere deres synspunkter.

Mange af deltagerne tvivlede dog på, om det ville lykkedes.

Tak for dit bidrag!

FRIVILLIGT BIDRAG I disse uger modtager katolske husstande og KO’s læsere en opfordring til via indbetalingskort eller betalingservice at yde et frivilligt bidrag til udgivelsen af *Katolsk Orientering*. Dit frivillige bidrag er helt afgørende for avisen økonomi, som i disse år døjer med stigende udgifter til trykning og distribution af avisen.

Så tag godt imod opfordringen til at yde et frivilligt bidrag til KO – der er hårdt brug for din hjælp!

Du kan også støtte KO ved at indbetale et beløb på Danske Bank reg. 4183 konto 1685163. Husk at skrive dit navn på meddelelsen! Husk at beløbet er fradragsberettiget hvis vi har dit CPR-nummer.

KO’s redaktion takker for alle bidrag, store såvel som små.

Kort nyt

Verdens højeste

JAVA Mere end 30.000 samlede den 16. august foran Mariagrotten i Ambarawa til indvielsen af verdens højeste Mariastatue. Man fejrede samtidig 61-års jubilæet for Mariahelligdommen, som er et af de vigtigste i det centrale Java.

Syv biskopper celebrerede messen sammen med 15 præster fra bispedømmet Samarang, og efter messen stænkede ærkebiskop Pujasmarta vievand over Mariastatuen fra en lift.

I pavens fodspor

KLIMAET Efter offentliggørelsen af miljøencykliken *Laudato Si’* opfordrer 60 islamiske ledere fra tyve lande verdens muslimer også til at engagere sig i kampen for at redde klodens klima.

Erklæringen opfordrer specifikt ”de rige lande og de olieproducerende lande” til at gå foran med at udfase deres udledninger af drivhusgasser og ”anerkende deres moralske forpligtelse til at reducere deres forbrug, så de fattige kan nyde godt af det, der er tilbage af Jordens ikkefornybare ressourcer”.

Ny patriark

ARMENIEN Den 80-årige biskop Gregorius Ghabroyan er valgt til den 20. armenske katolske patriark af Kilikien.

Gregorius Petrus XX er født i 1934 i Aleppo, Syrien, og studerede i Libanon og på det gregorianske universitet i Rom inden han blev præsteviet i 1959. I 1977 blev han bispeviet og betjente herefter de armenske katolikker i Frankrig frem til sin pensionering i 2013.

Vor Frue til Syrien

DAMASKUS Statuen Vor Frue af Fatima besøger Damaskus i Syrien i løbet af denne måned. Det meddeler rektoren for Fatima-helligdommen, p. Carlos Cabecinhas. Formålet med statuens pilgrimsfærd er ”at påkalde den salige Jomfru Marias moderlige forbøn for fred og velsignelse for landets kristne samfund, der lider under krigens ødelæggelse”. På en pressekonference sagde Cabecinhas, at besøget af statuen sker efter anmodning fra Gregorius III Laham, patriark af Antiokia.

Lektor i teologi og fredsstudier ved Kroc Institute for Peace Studies at University of Notre Dame, Indiana i USA, dr. phil. pater Emmanuel Katongle, kalder det ”de vigtige moralske spørgsmåls tyranni” umiddelbart at ville reducere alle Kirkens problemer til at handle om seksualitet eller autoritet. Foto: blogs.messiah.edu.

KOM TIL CARITAS-DAG

SØNDAG D. 4. OKTOBER I SANKT ANNÆ KIRKE!

Læs mere om arrangementet på www.caritas.dk

Pave Frans hilser på synodefædrene inden familiesynodens start i begyndelsen af oktober 2014.

Mange ender skal mødes

Umuligt at forudsige resultatet af efterårets bispesynode.

Tekst: Niels Messerschmidt

SYNODE Her mindre end en måned før starten på den ordinære bispesynode er 'positionskrigen' for og imod forslagene fra sidste års familiesynode, især den tyske kardinal Walter Kaspers forslag om at lempe fraskilte og gengiftes adgang til sakramenterne, gået ind i sin slutfase.

Siden familiesynoden har katolske gejstlige og grupper over hele verden udtalt sig til medierne, skrevet åbne breve, lavet underskriftsindsamlinger og på anden vis givet deres holdning til (især kontroversielle) familierelaterede emner til kende for offentligheden.

Pave Frans sagde på generalaudiensen den 25. marts i år, at Kirken op til synoden "har brug for bønner og ikke sladder" og han opfordrede alle til at bede for synodefædrene. Han mente, at offentligheden har "urealistisk høje forventninger" til synodens resultat i lyset af de vanskelige emner, der skal drøftes. Under sit besøg i Ecuador i juli udtrykte han ønsket om, at Kristus ville "tage det, vi finder urent, kontroversielt eller truende, og forvandle det ved et mirakel".

Paven udråbte tidligere i år et ekstra helligt Barmhjertighedens år, som begynder kort tid efter synodens åbning. Det blev af tidsskriftet *The Tablet* udlagt som om, at Frans ønsker af synodefædrene, at de skal vægte en "barmhjertig løsning på problemet med fraskilte og gengifte katolikker".

Forskellige positioner

Efter offentliggørelsen af slutdokumentet for sidste års synode har flere konservative prælater, bl.a. kardinal Raymond Burke og kardinal Jorge Arturo Medina, foranlediget en underskriftsindsamling, som beder pave Frans i utvetydige vendinger at genbekræfte den katolske doktrin om forbuddet mod fraskilte og gengiftes adgang til kommunionen, og at homoseksuelle forhold er i strid med åbenbaringen og naturen.

Andre har opfordret synoden til at komme

med "mere end fromme råd" og adressere (behandle) forhold, som er en realitet i vestlige samfund, fx at stadig flere lever i papirløse parforhold, brugen af prævention og en stigende accept af homoseksuelle forhold. Liberale katolske organisationer har derfor efterlyst en bredere sammensat gruppe af lægfolk på synoden med deltagelse af fraskilte og gengifte, samlevende par, interreligiøse familier, enlige forældre, familie (familier) med homoseksuelle medlemmer og homoseksuelle par.

Den franske ærkebiskop Georges Pontier har sagt, at paven ikke ønsker, at synoden blot skal gentage Kirkens lære om familien som svar på de problemer, den skal drøfte. Synodens generalsekretær Lorenzo Baldisseri har udtalt, at "man ønsker at drøfte ting, ikke for at betvivle dem, men for at se dem i en ny sammenhæng og give dem ny opmærksomhed", og han anser det for "meningsløst" at holde en synode, hvis den blot gentager Kirkens doktrin. Dette synspunkt deles af kardinal Donald Wuerl, der har sagt: "Hvis udgangspunktet er: 'Vi kender allerede svarene', bliver processen vanskelig at håndtere".

Under og efter familiesynoden i 2014 fortalte flere kardinaler, at "der fandt en kamp sted" blandt synodefædrene. Det bestred den engelske kardinal Vincent Nichols, der mente, det var forkert at anskue det "som en kamp mellem stridende fløje": For "der er ingen vindere og tabere", og derfor henstillede han til, at tiden op til synoden i år bruges som en "tid med bønnes dømmekraft". Pave Frans' personlige ven, den argentinske kardinal Luis Villalba, sagde om sidste års familiesynode, at "der blev anlagt forskellige vægtninger og perspektiver og at dette var godt. Disse kan ændre sig, men doktrinen forbliver uændret".

I et tilbageblik mente den amerikanske kardinal Daniel DiNardo, at skilsmisse, prævention og homoseksualitet ikke havde

været "de vigtigste emner" på synoden, selv om medierne gengav det således. Den sydafrikanske kardinal Wilfrid F. Napier forklarede, at de afrikanske biskopper havde ønsket, at man havde fokuseret på de positive elementer, at der findes velfungerende (katolske) ægteskaber og familier, inden man gik over til at drøfte andre og vanskeligere emner.

Gejstlige protester

The Catholic Herald offentliggjorde i foråret et åbent brev underskrevet af 461 præster i England og Wales, der opfordrer synoden til ikke at ændre forbuddet mod fraskilte og gengiftes adgang til kommunionen. Kort efter underskrev over 500 lægfolk et brev, også offentliggjort i den engelske katolske avis, til støtte for præsterne. I en kommentar sagde deres primas, kardinal Nichols, at nok var præsternes synspunkt vigtigt og relevant, men de burde afholde sig fra at kommunikere med deres biskopper gennem medierne. Mere end tusind præster i USA, heriblandt syv biskopper, har siden tilsluttet sig appellen.

I netmediet *Crux* kalder ærkebiskop Paul Bùi Văn Đọc af Ho Chi Minh City problemet med gengiftes adgang til kommunionen for "indviklet" fordi emnet kræver en balancegang mellem "sandhed og barmhjertighed". I samme artikel advarer biskop Charles Drennan fra New Zealand mod forslag, der alene bygger på barmhjertighed, hvis det sker på bekostning af "anerkendelsen af, hvad der er sandt".

Journalisten John L. Allen Jr. citerer i samme artikel den argentinske ærkebiskop José María Arancedo for at sige, at "der måske er en åbning i spørgsmålet om fraskilte gengifte". Nichols har offentligt udtrykt sin støtte til, at gengifte katolikker kan modtage kommunionen efter at have udstået en "længere bodesproces", men det kalder kardinal Robert Sarah "en form for kætteri, en farlig skizofren sygdom".

Den ghanesiske ærkebiskop Charles Palmer-Buckle argumenterer for, at de stedlige biskopper bør træffe afgørelser om fraskilte gengifte katolikker fra sag til sag. "Kirken i Afrika", siger han, "betjener mange, der har levet i polygami, inden de

blev katolikker". Kardinal Luis Antonio Tagle af Manilla støtter synspunktet og har udtalt, at "enhver fraskilt og gengiftes situation er unik" og at Kirken derfor ikke kan "lave en formel, der gælder for alle".

I deres opsummering af familiesynoden sagde de canadiske biskopper, at den "plæderede tydeligt for en pastoral tilgang, der betoner positive aspekter som pastoral ledsagelse, barmhjertighed og godheden i det glade budskab". "Kirkens lære forstås alt for ofte som et sæt regler, som pålægges én udefra eller en adfærdskodeks, som mange ser som ude af trit med den moderne virkelighed", tilføjede de. Dette synspunkt bliver dog stærkt imødegået af polske ærkebiskop Henryk Hoser, som siger, at disse forslag "forråder" den vision, pave Johannes Paul II fremsatte i encyklikaen *Familiaris consortio* (1981).

Forventningerne

Med ovennævnte synspunkter in mente fra personer, der deltager på efterårets synode (4.-25. oktober), vurderer journalisten John L. Allen Jr., at denne synode bliver lige som ombrust som familiesynoden i 2014, og han mener ikke, at pave Frans har tænkt sig at 'blande kortene' med henblik på at favorisere et synspunkt fremfor et andet. Delegerede fra Afrika, USA og Polen synes i overvejende grad at gå imod en lempelse af forbuddet mod fraskilte og gengiftes adgang til sakramenterne, mens de tyske delegerede sikkert vil støtte kardinal Kaspers forslag.

På grund af synodefædrenes forskellige holdninger konkluderer John Allen, at "en splittet forsamling næppe vil kunne komme med en klar anbefaling til paven" i spørgsmålene om homoseksualitet og fraskilte og gengiftes adgang til kommunionen. Journalisten Michael Sean Winters forudser i en kronik i *National Catholic Reporter*, at synoden "måske bliver den mest eksplosive begivenhed i Frans' tredje år som pave", og tilføjer, at mens tidligere synoder har været kendt for at være "notorisk søvndyssende", når det gjaldt emner, der på forhånd var bestemt til ikke at skulle drøftes, har Frans derimod opfordret til en åben debat – og har dermed skabt en ny dynamik i de synodale drøftelser, hvilket kunne aflæses under og efter familiesynoden sidste år.

Efter at oktobers synode er kommet med sine anbefalinger, forventes Frans at skrive en eftersynodal apostolisk formaning, der berører synodens temaer og uddyber dem yderligere. Indtil det sker, har vi sikkert været vidne til mange højroastede debatter og meningsudvekslinger.

Kilder: *Crux*, *The Tablet* & *Wikipedia*.

11 kardinaler skriver partsindlæg i synodedebatten

Ny bog anlægger et pastoralt perspektiv på Kirkens traditionelle lære om familien og ægteskabet.

Tekst: Niels Messerschmidt

SYNODEN Nogle få dage før synoden om familien begynder i næste måned, udkommer en bog hvori 11 kardinaler giver et pastoralt perspektiv på emner, som bliver debatteret på synoden, og bogens udgangspunkt er et forsvar for den traditionelle katolske lære om familien og ægteskabet.

Bogen har titlen 'Eleven cardinals speak on marriage and family' og udkommer på engelsk på Ignatius Press.

Mens de fleste af debatterne på sidste års familiesynoden handlede om Kirkens holdning til homoseksuelle parforhold og om fraskilte og gengifte katolikkers adgang til kommunionen, ønsker bidragsyderne i stedet at vise, at der faktisk foreligger et mere dybtgående problem som først og fremmest skyldes den manglende undervisning i katolsk lære og principper navnlig i de vestlige lande.

Forlaget Ignatius Press skriver bl.a. om bogen: som optakt til synoden har "11 kardinaler fra hele verden skrevet betydningsfulde indlæg om nogle af de problemer, som vil blive debatteret – udfordringen med at tilbyde en passende

ægteskabsforberedelse i en sekulariseret verden; behovet for evangelisering og omvendelse: forholdet mellem barmhjertighed og sandhed; situationen for fraskilte og gengifte katolikker, og behovet for ægte pastoral omsorg".

Tidligere i år mødtes tyske, franske og schweiziske biskopper med teologer og udvalgte journalister på et ikke-annonceret møde på det pavelige Gregoriana-universitet i Rom, hvor de bl.a. andet drøftede, hvordan man fremfører samme (vestlige) agenda på synoden i oktober. Kritikere kaldte mødet for "et skygge-koncil", fordi flere af talerne på mødet argumenterede for at ændre den katolske lære om prævention, homoseksualitet og kommunion for fraskilte og gengifte katolikker.

I modsætning hertil "har bogens forfattere den opfattelse, at den katolske doktrin og den pastorale indsats ikke står i modsætning til hinanden", skriver Ignatius Press i en pressemeddelelse.

Den kommende bog kan ses som en opfølgning på bogen 'Remaining in the Truth of Christ. Marriage and communion in the Catholic Church'. Bogen rummer

bidrag fra fem kardinaler og er et svar på kardinal Walter Kaspers åbningstale på konsistoriet i 2014, hvor han opfordrede Kirken til at åbne sine døre for at fraskilte og gengifte katolikker kunne modtage kommunionen.

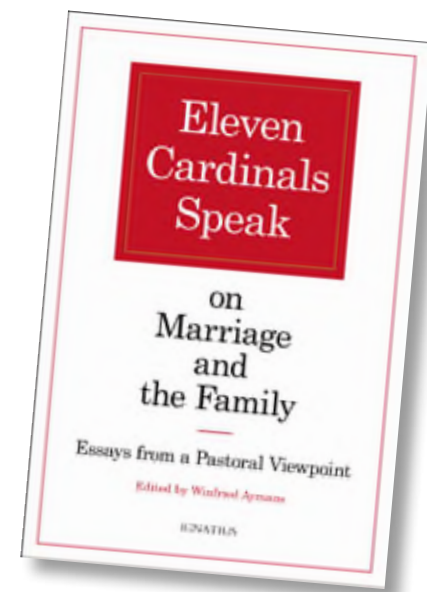
Kirken må være tydeligere i sin forkyndelse

Den nye bog vil anlægge et pastoralt perspektiv på disse spørgsmål – med udgangspunkt i katolsk teologi, og kardinalerne vil bl.a. besvare spørgsmålene: Hvordan kan Kirken blive bedre til at ledsage dem, som er blevet forladt af deres ægtefælle, men er forblevet tro mod ægteskabet? Hvordan bliver ægteskabsforberedelsen bedre i stand til at adressere de unges situation, der er præget af manglende katolsk formation og i stedet er stærkt præget af den sekulære kultur?

Tonen i debatten antydes i en artikel, som p. Aymans skrev den 9. juni i Vatikanets dagblad *L'Osservatore Romano*. Her rejste Aymans spørgsmålet om "den teologiske forståelse af ægteskabet" og "troens vigtighed for at kunne afgøre om et ægteskab er ugyldigt eller ej".

P. Aymans skrev, at "i en tid, hvor den civile lovgivning altid vil overlade den ægteskabelige kontrakt til en omsiggribende fri vilje, må Kirken være endnu tydeligere i sin forkyndelse af ægteskabets evangelium".

'Eleven cardinals speak on marriage and family', der har bidrag af kardinal Carlo Caffarra af Bologna, kardinal Basielios Cleemis (formand for Den indiske

Læs mere om bogen på www.ignatius.com

Bispekonference), kardinal Paul Joseph Cordes (tidl. præsident for Det pavelige råd Cor Unum), kardinal Dominik Duka af Prag, kardinal Willem Jacobus Eijk af Utrecht, kardinal Joachim Meisner (tidl. ærkebiskop af Köln), kardinal John Onaiyekan af Abuja, kardinal Antonio Maria Rouco Varela (tidl. ærkebiskop af Madrid), kardinal Camillo Ruini (pavens tidligere generalvikar for bispedømmet Rom), kardinal Robert Sarah (præfekt for Kongregationen for gudstjenesten og sakramentsordningen), og kardinal Jorge Urosa Savino af Caracas, er redigeret af den tyske professor og ekspert i kanonisk ret, p. Winfried Aymans.

Hjælper klimastafetten på vej mod topmødet i Paris

En lille skare fra Sct. Vincent menighed i Helsingør tog 29. august imod den nordiske klimastafet.

Tekst og foto: Ulla Pinborg

KLIMAVANDRING Stafetten er beskeden, bare en flaske vand. Den og mange andre små bække fra andre verdenshjørner bliver i disse måneder langsomt bragt til FNs store klimatopmøde COP21, som afholdes i Paris i slutningen af året. Der skal de samles og være et tegn og en bøn fra almindelige mennesker til politikerne fra alle verdens lande om i år endelig at have mod og styrke – efter så mange års tøven – til virkelig at gøre en indsats for verdens klima.

Vi, som har været med som klimapilgrimme, gjorde det fordi vi kan se hvor nødvendigt det er og for at støtte politikerne med forbøn og gerning, i Kirken og i vores almindelige daglige liv.

Klimastafetten fyldtes med vand fra Svalbard i august og blev bragt ned gennem Nordnorge og Sverige i mange etaper, på mange måder og af mange forskellige mennesker. I Göteborg blev den hentet af tre danske klimapilgrimme. De kom med færgen til Helsingør søndag den 30 august og blev modtaget af en lille skare klimapilgrimme fra Sct. Vincent menighed sammen med sognepræsten. Fra Mikkelborg bragte Sct. Joseph Søstre vand fra Øresund, og sammen gik vi stille op gennem byen til kirken.

Vandet fra Svalbard og fra Øresund stod på alteret under den polske messe. Vore præster understregede i prædiken og bøn vigtigheden af at takke Gud for

Skaberværket og af at vi forstår vores ansvar for at forvalte det og gøre en indsats. Forbønnerne var pave Frans' forbønner for Skaberværket, som han netop har rundsendt.

Efter messen hældte vi vandet fra Øresund sammen med klimastafettens vand. Som de øvrige steder på stafettens vej tog vi også lidt vand fra, som symbolsk blev sprinklet ud over vores lille have bag kirken.

Lørdag den 5. september bragte nogle få fra Sct. Vincent stafetten videre til Esrums Kloster. Der fylder vi lidt vand fra Esrums Sø i og overdrog stafetten til pilgrimme fra Hillerød. De gik så den lange vej til Slotskirken i Hillerød. Stafetten blev bragt videre med cykel og skib til Roskilde, hvor den passerede Sct. Laurentii kirke på vej videre syd over Sjælland til Flensburg og videre til Paris. I Sct. Laurentii var der klimamesse tirsdag den 8. september.

En lille klimapilgrimme er på vej ind i Sct. Vincent Kirke for menighed i Helsingør for at fejre messe.

Justitia & Pax: drøfter immigration og voksende nationalisme

Europæisk generalforsamling holdes i København og Malmø.

Tekst: Maria Hammershøj

JUSTITIA & PAX Den europæiske afdeling af Justitia et Pax holder i weekenden 25.-28. september generalforsamling i København og Malmø, idet den danske og den svenske afdeling deles om værtskabet. Mødets tema er immigration og den voksende nationalisme i de europæiske lande, og i Danmark skal de ca. 50 deltagere møde mennesker fra alle dele af det danske samfund, herunder politikere, presse, og repræsentanter for folkekirken og for minoritetssamfund.

Når deltagerne ankommer fredag, vil de blive budt velkommen med pandekager på Københavns Rådhus af Børne- og ungdomsborgmester Pia Allerslev, og herefter byder biskoppen på middag. Lørdag formiddag afholdes tre interne møder, ét med direktør Jonas Christoffersen fra Institut for Menneskerettigheder, ét med Folketingets formand Pia Kjærsgaard og ét med Ekstra Bladets chefredaktør, Poul Madsen.

Lørdag kl. 15 afholdes en paneldebat med deltagelse af sognepræst Mikkel Wold fra Marmorkirken, imam Naveed Beig,

lektor og theol. dr. Niels Christian Hvidt og PhD og postdoc Jakob E. Thorsen om Folkekirken og forholdet til udlændinge. Arrangementet finder sted på Institut Sankt Josef. Her er alle interesserede velkomne!

Søndag afholdes den egentlige generalforsamling inden deltagerne rejser videre til sidste del af arrangementet som foregår i Sverige under ledelse af den svenske Justitia et Pax.

Se mere om katolsk sociallære og Justitia et Pax på www.Justitiaetpax.dk.

Foto: crsfairtrade.org

Når troen ikke længere er en selvfølge

Katolikken Hans Joas, en af Tysklands mest fremtrædende sociologer, har skrevet bogen "Tro som option – kristendommens fremtidsmuligheder", der nu er udkommet også på dansk. I den moderne vestlige, sekulariserede verden er troen og det religiøse tilhørsforhold ikke længere en selvfølge. Den er derimod et muligt og frivilligt valg, en option. Vi kender kristendommens fortid, men hvilken fremtid har den? Dette giver Hans Joas et sociologisk begrundet bud på.

Tekst: Ivar A. L. Hoel

ANMELDELSE Da den ny videnskabsminister Esben Lunde Pedersen sagde at han troede på en skabende og opretholdende Gud, blev kritikken af ham voldsom: Det kunne en videnskabsminister ikke tillade sig! "Det er som at sætte en vegetar til at bestyre en slagterbutik", lød en af de mere afdæmpede kommentarer på de sociale medier. Forrest i kritikken gik to af Danmarks mest markante og religionskritiske religionsvidenskabsmænd, to mænd der studerer religiøse mennesker med samme interesse som en insektforsker studerer svirrefluer.

"En troende i dag er intellektuelt uredelig"

Hans Joas tager i sin bog udgangspunkt i en tilsvarende episode fra Tyskland. Af en velanset filosof fik han under en debat at vide at "den, som i vore dage stadig er troende, er intellektuelt uredelig." For denne filosof og mange andre virker den religiøse tro i dag helt forældet – modbevist af naturvidenskaber, erstattet af psykologi og neurovidenskaber, gennemskuet i sin sociale betydning.

Hvorfor er fornuftige mennesker villige til at tro og dermed give et sådant intellektuelt offer, hvis de ikke har særinteresser eller psykiske problemer eller mangel på tanke-mæssig konsistens – altså mangler intellektuel redelighed? Hvordan kan man i den moderne verden være troende, dvs. satse på umoden og usikker viden, leve et liv hvor tvivl ikke forekommer, fordi en ydre autoritet, dvs. Gud, overtager og begrænser evnen til kritisk, selvstændig tænkning? I vor tidsalder, moderniteten, er religion gammel-

dags, unødvendig og overflødig.

Sådan lyder religionskritikernes forståelse af sagen. Denne holdning vil Joas vil gøre op med. Når han taler om "tro" menes der i øvrigt ikke troslivet, det indre liv, det private forhold til Gud, men et tilhørsforhold til en religion, altså hvad der kan studeres sociologisk.

Fører modernisering til sekularisering?

Fører modernisering nødvendigvis til sekularisering, her forstået som religionens aftagende betydning? Det har siden 1800-tallet været set på som en selvfølgelighed at dette var tilfældet. Det betød, at de ikke-troende kunne se på sig selv som de der stod i spidsen for verdenshistoriske fremskridt. Og troende kunne få følelsen af at tilhøre en uddøende race, som bedst beskyttede troen ved at bekæmpe al modernitet, sådan som Pius IX og Pius X gjorde det.

Men moderniteten er den verden vi lever i, og den kan lige så lidt som troen fornægtes. Hvis troen ikke er en traditionsbundet selvfølgelighed eller en kulturbundet forudsætning, men et frit tilvalg, en option, kan troen og moderniteten trives fint sammen. Dette er Joas' hovedpointe. Troende og ikke-troende skal (på sigt) leve med hinanden og acceptere hinanden.

Sekularitet er også en option

Hans bog følger sig fint sammen med den (ligeledes katolske) canadiske filosof Charles Taylors monumentale og epokeskabende værk *A Secular Age* fra 2007, hvor han ligefrem beskriver en ny

forståelse af sekularitet: det fænomen at tro og ikke-tro kan eksistere side om side i samfundet og begge være kilder til moralsk liv. Sekularitet er også en option. Fremkomsten af denne op gennem 1800- og 1900-tallet har fremtvunget en fundamental forandring i betingelserne for troen. For nu skal man ikke begrunde hvad man specifikt tror på, fx hvorfor man er katolik og ikke protestant. Man skal derimod begrunde, at man i det hele taget tror på noget.

Hans Joas tager i sin bog – som Taylor – klart afstand fra den tese at modernitet medfører at religion er overflødig og vil forsvinde. Han påpeger, at tesen bygger på en forkert og utilstrækkelig fortolkning af den religiøse tro. Han siger, at troen burde begribes ud fra et fænomen som fortrolighedsdannelse, og ikke ud fra at der er tale om viden i videnskabelig forstand; den burde begribes ud fra lidelsens og glædens vishedserfaringer; den burde begribes som indsigt i betingelserne for individuel autonomi, og ikke kun ses som begrænsninger i denne autonomi. Og han giver en historisk og sociologisk analyse, der punkt for punkt viser hvorfor tesen er yderst tvivlsom. Derfor har forudsigelser om det religiøses forsvinden et yderst vakkelvorent fundament. Tesen har mistet styrken til at blive en selvopfyldende profeti, skriver han, og deri findes kimen til en epokegørende forandring, navnlig i kristendommens fremtidige stilling. Og den vil i Europa blive præget af kristendommens fremmarch i andre verdensdele. Kristendommen bliver globaliseret, ikke regional. Æraen med en politisk støttet kristen enhedskultur er endegyldig forbi, siger han.

To myter skal afkræftes

Hans første formål med bogen har været at angribe myten om, at denne sekulariseringstese er sand. Men som den forsker han er, stiller han også spørgsmål ved den modsatte holdning. Er der noget i religionen, og særligt i kristendommen, der gør den uundværlig? Fører sekularisering til moralsk forfald, som mange kristne vil hævde – at hvis Gud ikke fandtes, ville alt være tilladt? Han siger at også dette er en myte, og at det kan vises at forfaldet hidtil ikke er indtruffet i de mest sekulære lande som Østtyskland, Tjekkiet, Estland, Sverige, Storbritannien.

Konsekvensen af de to myters fald vil være at ingen part har noget at lade den anden høre, og der åbnes op et rum for dialog og øgende forståelse. Joas mener at striden ikke så

Hans Joas: *Tro som option*. (originaltitel *Glaube als Option*). Forlaget THP. 2015. 244 sider. 275 kr.

meget vil stå mellem troende og ikketroende som mellem universalister og anti-universalister (som fx nationalister og racister). Kristendommen er universalistisk, den hævder alle menneskers lige værd. Han er bekymret for at en svækkelse af kristendommen svækker den moralske og retfærdige universalismes søjler.

Kristendommens moralske langtidsvirkning

Med hensyn til at det skulle være en myte, at kristendommen har et moralsk fortrin kan jeg dog ikke helt følge hans argumentation. Den indlysende mulighed er nemlig, at kristendommens virkninger langt fra er ophørt, at sekulære samfund som de nævnte lever videre på en religiøs arv, som de med deres "uvidende, hverdagslige, vanepregede ateisme" blot ikke vil anerkende. Joas er naturligvis klar over dette, og beskriver selv hvordan mennesker har en "social forestillingsverden" som kun meget langsomt, i løbet af generationer, forandrer sig.

Med en anekdote beskriver han hvad der menes med dette begreb: en fodgænger i en nordirsk by overtræder en skillelinje mellem katolikker og protestanter, bliver truet med et våben, og spurgt til sin konfession. Han svarer, at han er ateist, og han får straks det næste spørgsmål: Katolsk eller protestantisk ateist? I den irske sociale forestillingsverden var der ikke plads til ikke-konfessionelle personer.

Men fordi kristendommen har denne moralske langtidsvirkning, kan han ikke vise med konkrete eksempler, at det er en myte at sekularisering fører til moralsk forfald.

Uanset denne indvending har bogen en stor værdi, og det er velkomment, at den nu også findes på dansk. Fordi han ikke bruger teologiske, men sociologiske argumenter, får de en helt anden vægt overfor anderledetænkende religionssociologer. De kan ikke afvise hans argumenter (hvoraf kun nogle få er omtalt her) som uvidenskabelige. Dette er bogens styrke og store værdi. Det gør den til gengæld svær at læse for andre end hans egne fagfæller. Men hans formål er da også at ændre disse fagfællers betingelser for at diskutere religion. Her taler nemlig en moderne sociolog der forholder sig positivt til kristendom og tro og transcendens, og anerkender religionens værdi.

Hans Joas (f. 1948) er professor i religionssociologi ved Humboldt-universitetet i Berlin og i sociologi ved University of Chicago, og forsker for tiden ved Universitetet i Freiburg. I 2012 blev han æresdoktor i katolsk teologi ved universitetet i Tübingen. Foto: www.snipview.com

ÅRSSKRIFT Bump siger det, da årbogen SEGL 2014 havner på mit bord. 2014-udgaven er den tredje af slagsen. Den udgives i Norge af St. Olavs katolske forlag og er en stor, tyk og lærd sag på 325 sider. På forsiden af SEGL 2014 under et gråt kors (et askekors?) signalerer undertitlen ”Katolsk årsskrift for religion og samfund”, hvad der er i spil.

SEGL trækker ikke rebstigen op i et katolsk elfenbenstårn for at kikke medlidende ned på resten af verden. Den vil i clinch med tidsånden, beskæftige sig med alle aspekter af samfundslivet, vise at Kirken er forankret i traditionen, men også er klar til at gå i dialog med dem, der er langt væk fra den. En hurtig gennembladning viser stor bredde både i valg af emner og genrer. Her er artikler om kunst og kultur, historiske emner, svære etiske dilemmaer i sundhedsvæsenet og om verdens brændpunkter. De fleste bidragydere er norske, enkelte er svenske og danske.

Er det 2. Vatikanconcils dannelsesprojekt det, eleverne møder i de katolske skoler, spørger Jesper Fich OP og skoleinspektør Peter Franklin i en artikel om katolsk-humanistisk dannelse i Danmark anno 2014. I erkendelse af manglen på en fælles akademisk/filosofisk basisviden hos ledere og lærere i de katolske skoler nedsatte FAKS (foreningen af katolske skoler) i 2013 et udvalg, der over to år udviklede et minifilosofikum for de katolske skolers ledelsesteams. Meningen er, at der med tiden skal komme et mere omfattende filosofikum for alle lærere og pædagoger på de katolske skoler, så den katolske forankring sikres.

Venskab

Årbogen indeholder altid en temadel. I 2014-udgaven handler temadelen om venskab. Forskellige artikler dokumenterer, hvordan middelalderens kristne venskabskultur bygger videre på forbilleder fra antikken. Joël Regnard OCSO fra Munkeby-klostret i Norge viser, hvordan den engelske cisterciensermunk Aelred af Rievaulx og hans traktat om åndeligt venskab er en kristen overbygning på Cicero og beskriver venskabet som kongevejen i det åndelige liv. Klostret bliver derved en slags skole, der kultiverer det åndelige venskab, som fører til Kristus. Set fra et moderne perspektiv er den kristne venskabskultur et stærkt evangeliseringsredskab, mener Joël Regnard.

Det er faktisk først i det kristne venskab, at vi lever et rigtigt menneskeliv skriver Augustin, der som den første kristne tænker udvikler en teori om venskab. Det fortæller Ståle Johannes Kristiansen om i en artikel om venskaber fra Augustin til C.S. Lewis. Også Augustin bygger videre på den antikke venskabstradition og udvikler Ciceros tanke om, at venskab er samstemthed i alle ting. Venskabet har gavekarakter – den anden modtages som en ufortjent gave, og man bliver mere sig selv ved at give af sig selv. Ja, venskabet har rødder i Gud selv. Som Augustin skriver i en traktat om Treenigheden, er Helligånden et udtryk for det venskab, der er mellem Faderen og Sønnen i Treenigheden.

Tanken om, at vi også er kaldede til venskab med dyrene afspejles i den hellige Birgittas åbenbaringer, i Fioretti og hos mange store helgener. Tag ud på vestkysten af øen.

Årsskrift til tiden

SEGL vil i clinch med tidsånden.

Tekst: Lisbeth Rütz

Der skal du møde en trane, der skal være din gæst i tre dage og tre nætter, før du sender den videre, siger Sankt Columba til en af sine medbrødre på Iona. Som hellig mand forstår han, at også dyrene er en del af Guds plan, viser redaktionens indlæg om venskab mellem mennesker og dyr.

Det kan koste livet at være kristen

Her i Vesten er det relativt omkostningsfrit at bekende sig til kristendommen; men rigtig mange steder i verden lever du livet farligt, hvis du er kristen. Hver eneste time døgnnet rundt er der gennem de sidste ti år blevet dræbt 11 kristne, konstaterer den amerikanske vaticanist John Allen i et af bogens kapitler, der er oversat fra hans bog ”The Global War on Christians”.

Mange steder i verden foregår der en regulær religiøs udrensning med det ene formål at fjerne de kristne fra landkortet. Et af de hårdest ramte steder er Nordkorea, hvor omkring 300.000 kristne er døde eller simpelthen forsvundne siden våbenhvilen i 1953.

Lige nu tømmes Mellemøsten for kristne. Alligevel rammer kristenforfølgelserne sjældent overskrifterne i Vesten. Hvorfor? Har den interreligiøse dialog gjort os så politisk korrekte, at vi overser det?

Som kristne bør vi se væk fra, hvad der skiller os og se kristenforfølgelserne i et større, teologisk perspektiv. Vi indpodes ved dåben i Kristi legeme. Hvis et lem lider, føles smerten i hele kroppen. Hele kroppen lider. Men hvis vi engagerer os i vore forfulgte kristne søskende, vil det styrke fællesskabet over konfessionsgrænserne,

lige som kristenforfølgelserne i nazitiden og under gulag styrkede den spirende økumeniske bevægelse, skriver Allen.

Et andet kapitel beskæftiger sig med kirkerne i Tyskland før Hitlers magtovertagelse. Den katolske modkultur i Weimarrepublikken var antimodernistisk rent teologisk ved sin anerkendelse af den apostolske autoritet, men politisk set var den modernistisk, fordi den lagde vægt på frihed og menneskerettigheder, fastslår Ingvar Kolden, der har skrevet disputats om konfessionsbetingede faktorer i tilslutningen til og resistensen mod højreradikalisme og nationalsocialisme i Tyskland.

Kolden ser skiftet fra en socioøkonomisk til en mentalitetshistorisk synsvinkel i historieforskningen som frugtbar og sonderer mellem sækulariserede og kirkelige katolikker i sin analyse af katolicismen i Weimarrepublikken. Godt nok var en stor del af inderkredsen i nazipartiet katolikker, men af den sækulariserede slags, så myten om, at katolikker og nazister fandt sammen i et interessefællesskab i deres fælles aversion mod kommunismen holder simpelthen ikke. Der er sammenfald mellem konfessionsområderne og graden af tilslutning til nazipartiet. I kærnekatoiske områder som Bayern var tilslutningen til nazipartiet langt ringere end i protestantisk dominerede områder, viser stemmetallene fra det sidste frie tyske valg i januar 1933. Rigskonkordatet fra sommeren 1933 ses ofte som kulminationen på forbrødringen mellem Kirken og nazisterne, men var et forsøg på feberredning af de katolske

ungdomsforeninger og konfessionsskolerne, skriver Ingvar Kolden.

Pilgrimsvandring

Flere kapitler beskæftiger sig med spiritualitet. Hellige steder, tider og mennesker er som knudepunkter i det fiskenet, som Vorherre har kastet ud over verden for at fange den ind med sin kærlighed, skriver Henrik v. Achen i sit essay om pilgrimsfærd. Knudepunkterne i nettet er hellige steder, hellige tider og hellige mennesker. Jo flere knudepunkter der er i nettet, jo lettere er det at blive indfanget af Vorherre.

Alle pilgrimsvandrere i dag. Pilgrimsvandring dækker over alt fra et moderigtigt, men i grunden areligiøst wellness- og selvudviklingsfænomen til et genuint religiøst engagement.

Men Salme 23 og Lukas 24 (vandringen mod Emmaus) viser ifølge Henrik von Achen, hvad der er i spil på den kristne pilgrimsvandring. Den er kristocentriske – for det er jo målet Kristus, der strækker sig ind over vejen og får hjerterne til at brænde i os. Megen moderne pilgrimsvandring er derimod antropocentriske – det er vandringen og vores egen selvudvikling, som er målet; men alligevel kan alt ske, når et menneske bryder op og træder ind i en gammel kristen tradition, skriver Henrik v. Achen.

Under pilgrimsvandringen møder vi i den hellige persons relikvier møder et tegn, som viser hen på Gud selv. Helligstedet har en fortættet atmosfære af tro akkumuleret gennem århundrederne. Det repræsenterer mødet mellem det menneskelige og det guddommelige, og dermed bliver spørgsmålet om relikviernes ægthed mindre vigtigt. Emmaus-beretningens ”Bliv hos os” udtrykkes materielt i de souvenirs man køber på helligstedet. Kitsch eller ej – de holder erindringen om stedet levende, skriver Achen.

Pladsen her tillader ikke en udtømmende beskrivelse af Årbogen SEGL, så jeg vil nøjes med at konstatere, at spændvidden er stor fra kunst, litteratur, forskningsresultater, kirke, samfund og politik. Faktisk er SEGL et lille husapotek, hvorfra man kan tage sin daglige dosis katolsk kultur. Læs SEGL.

Det er stærkt vanedannende. Nu glæder vi os bare til SEGL 2015, der kommer inden for et par måneder.

SEGL – katolsk årsskrift for religion og samfund 2014. Ståle J. Kristiansen & Peder K. Solberg (red.).

Pris: 329 nok.

Kan lånes direkte på Sankt Andreas Bibliotek – eller gennem dit lokale folkebibliotek.

Aelred af Rievaulx, der levede i 1100-tallet, gjorde det åndelige venskab til kongevejen i det åndelige liv.

”Vi er ikke en halvsnerpet udgave af Folkeskolen”

Siger skoleleder Peter Franklin, der kalder Institut Sankt Joseph for katolsk ind til benet.

Tekst: Lisbeth Rütz. Foto: Institut Sankt Joseph.

SKOLER Hvor katolske er de katolske skoler og hvad gør dem egentlig katolske? Er de katolske nok, og hvis ikke, hvordan kan de så blive mere katolske? Spørgsmål der hele tiden dukker op til overfladen, når man snakker katolsk skole i Danmark. Tallene taler for sig selv. På de 22 katolske skoler i Danmark undervises omkring 10.000 elever; men kun 15 % af dem er katolikker.

Men om en skole er katolsk, har ikke noget at gøre med antallet af katolikker på skolen. ”Som svar på dette spørgsmål plejer jeg at sige, at vores skole er katolsk ind til benet. Men ikke nødvendigvis i den forståelse der ligger bag spørgsmålet” siger Peter Franklin, skoleleder på Institut Sankt Joseph (ISJ) på Østerbro i København og medlem af bestyrelsen for FAKS (foreningen af katolske skoler i Danmark).

”I Danmark kan mange være lidt skeptiske overfor ordet ”katolsk” hvorimod forældre fra vores internationale afdeling med fx australsk eller amerikansk baggrund ofte forbinder katolsk skole med høj faglighed, udsyn og omsorg over for den enkelte elev.”

”I Danmark forbindes det katolske sommetider med noget, der er konservativt, ensrettende og moraliserende. Men den katolske skole må aldrig blot være en halvsnerpet udgave af Folkeskolen, og det er absolut ikke blot vores primære opgave at gøre børnene velfriserede og høflige”, siger Peter Franklin.

Han ser ISJ som en bredt funderet humanistisk dannelsesinstitution, der med et stærkt fagligt miljø vil gøre eleverne dygtige. Men den vil også præge dem som mennesker – udvikle ”humanitas”. Skolens motto er således hentet hos Cicero (106-43 f.kr.): ”Det er menneskets opgave at blive menneske”. Elevernes faglige, menneskelige/socialt og åndelige udvikling skal således gerne gå hånd i hånd. Det betyder blandt andet, at det religiøse liv er en naturlig del af skolens dagligdag.

Der er et aktivt gudstjenesteliv på skolen, og hver morgen er der morgensang og morgenbøn. Hver anden uge bedes ”Fader vor” og hver anden uge Frans af Assisis bøn: ”Herre, gør mig til et redskab for din fred”. Sidstnævnte bøn er blandt andet valgt, fordi den er tværreligiøs. Uanset hvilket religiøst tilhørsforhold eleverne har, kan de bede med. For alle elever på skolen er der retræter i 4., 9. og 10. klasse, hvor man arbejder med meditation, refleksion og stilhed.

Ønsket om at kvalificere elevernes refleksioner over eget liv og verden får for øvrigt i disse uger endnu et løft, idet ISJ som noget nyt har indført faget filosofi i 4. 5. og 6. klasse.

”Vi er i høj grad bevidste om hvilke skuldre vi står på, og er meget glade for og stolte af at kunne videreføre Sankt Joseph Søstrenes skolevision. Det handler grundlæggende om det børne-/menneskesyn og dannelsesideal, som kommer til udtryk i vores værdigrundlag; og som i den grad er inspirerende at holde skole på i København anno 2015. Samtidig ønsker vi selvsagt også at være en moderne skole hvad angår

både pædagogik, fysiske rammer og IT”, fortæller skoleleder Peter Franklin.

Sankt Joseph Søstrene grundlagde skolen i 1858 og prægede den de første mange år. I dag er der ingen søstre på skolen men forbindelsen imellem Institut Sankt Joseph og søstre er stadig stærk. Søster Susanne Hoyos sidder i skolens bestyrelse og i forbindelse med fx 70-årsdagen for bombardementerne af den franske skole, besøgte fire søstre ISJ for at fortælle eleverne om, hvad der skete dengang i maj 1945.

Religion er en del af pakken

En stærk faglighed i religion er en vigtig del af skolens profil og en del af pakken, når man vælger ISJ. Derfor kan man ikke vælge religionsundervisningen fra, hvis man fx kommer fra et ikke-kristent hjem. Religionsundervisningen er opdelt i katolske og ikke-katolske hold fra 2. til 8. klasse; men en del af undervisningen er fælles.

FAKS har i et treårigt udviklingsarbejde netop arbejdet med at formulere fagformål og slutmål for religionsfaget på de katolske skoler. Udover en generel forståelse og respekt for den religiøse dimensions betydning for menneskers livsopfattelser, tales der i fagformålet blandt andet om, at ”elevernes indsigt i kristendommen skal vokse; historisk, nutidigt og eksistentielt” og at ”elevernes tro skal modnes”.

Samtidig understreges vigtigheden af, at ”undervisningen foregår i respekt for den enkelte elevs baggrund, stillingtagen og tro/livsanskuelse”.

ISJ vil også gerne vise eleverne, at der er i høj grad brug for dem i verden. Man arbejder derfor aktivt med menneskeværd – og med den sociale profil. Det sker nu engang bedst i den rå virkelighed uden for klasseværelset. Derfor kommer eleverne i 8. klasse i socialpraktik for at opleve på egen krop, hvordan de kan være med til at gøre en forskel for andre. I to timer om ugen i ti uger hjælper de til for eksempel på et plejehjem eller i et suppekøkken. Eleverne skaffer som regel selv praktikpladserne.

Når tre piger i 8. klasse hver søndag laver gymnastik med en gruppe ældre kvinder på plejehjemmet Sølund, er det socialpraktik. Når en gruppe elever serverer mad for 200 hjemløse og rydder op bagefter i et suppekøkken i Rom er det også socialpraktik, hvor eleverne omsætter skolens menneskesyn til praksis. ”I skal vide, at det vigtigste for de hjemløse er ikke nødvendigvis maden, men derimod at opleve, at I synes, at de er lige så meget værd som jer!”, sagde lederen af suppekøkkenet i Rom til eleverne.

Man skal lære eleverne om verden, sådan som den ser ud. Og så skal man gerne lære dem at forholde sig kritisk/konstruktivt hertil og at foretage fornuftige og etisk funderede valg.

Og at styre uden om fundamentalisme. Sommerens agurketidsdebat gik i selvsving over en videnskabsminister, der er troende kristen. ”Eleverne skal lære, at tro og viden supplerer hinanden. Videnskaben forklarer,

Ørerne slås ud i biblioteket.

og troen fortolker” siger Franklin og nævner Niels Stensen som eksempel. I sit bispetegn plantede Stensen som bekendt et kors i hjertet – ikke som symbol på følelser – men som en muskel.

Et fælles projekt

Lærere og pædagoger på de katolske skoler har et fælles projekt. De skal drive katolsk skole for mere end 10.000 børn. Hvis det projekt skal lykkes, kræver det viden om, hvad katolsk humanistisk dannelse egentlig er for en størrelse. Men hvad er det for teologiske og filosofiske traditioner, man trækker på, når man taler om katolsk uddannelse? De spørgsmål har ca. 50 ledere fra katolske skoler i Danmark arbejdet med på mødedage i 2013-2015. Mødedagene fungerer som en slags minifilosofikum med emner fra filosofi, pædagogik og idéhistorie. Der arbejdes blandt andet med relativisme, tro, viden og erkendelse og personalisme.

Sideløbende hermed arbejder lærere og pædagoger på ISJ med skolens værdigrundlag på pædagogiske dage. Det er til tider ”langhåret stof”; men åbenheden og interessen fra medarbejderne er stor, siger Franklin. I en artikel til tidskriftet SEGL forklarer pastor Jesper Fich og Peter Franklin: ”Til udvikling af fælles sprog og forståelse i forhold til katolsk humanistisk dannelse har vi valgt filosofikum-

formen. For her kan alle uanset religiøst tilhørsforhold være med. Afsættet er nemlig det, der angår os alle: At blive mennesker!” Artikel kan læses på skolens hjemmeside. Senere kommer der krop på teorien. Alle ansatte på Institut Sankt Joseph skal til april 2016 på studietur til Firenze for at arbejde med renæssancekunstens menneskesyn. Eksempelvis ufuldendte værker af Michelangelo, hvor personer er ved at tage form ud gennem de rå marmorblokke. Herved afspejles tanken om, at hvert menneske er elsket og villet af Gud, og at potentialitet til

Fra den årlige sommerfest for alle elever, forældre og ansatte.

hvert eneste menneske er inden i os i kraft af vores ”skabthed”. Dette skal gerne i en skolemæssig sammenhæng inspirere til lærernes og pædagogernes arbejde med udefra – billedligtalt – at løse og befri eleverne, så de kan blive gode til at være sig selv; til at blive og være; det hver enkelt er skabt til.

Læs mere om Institut Sankt Joseph på <http://sanktjoseph.dk/>.

Koncentreret gruppearbejde i 9. klasse.

Det handler om at skabe flair for evigheden

FAKS fejrer 50 års jubilæum.

Tekst: Lisbeth Rütz

SKOLER ”Det er en glad og stolt Dan Jensen, der står her, men også en ydmyg Dan Jensen. Glad og stolt fordi foreningen er blevet 50 år – glad og stolt fordi vi er fuldtallige i dag – alle 22, glad og stolt fordi der er så meget potentiale og udvikling i de 22 skoler, deres ledelser, bestyrelser, forældre og elever.

Hver eneste dag er vi en medvirkende faktor i mange børns udvikling, og i mange børns liv er vi den faktor, der får afgørende betydning for, at de udvikler sig i lige netop den retning, som deres drømme indikerer.

Vi får lov til at være medspiller i udviklingen af det dyrebareste et samfund har, nemlig børnene,” sagde formand for FAKS (foreningen af katolske skoler) og skoleleder på Sct. Ibs Skole i Horsens – Dan Jensen, da foreningen FAKS den 29. august fejrede sin 50 års dag med messe i Sankt Ansgars Kirke, reception i kirkens menighedslokaler og festmiddag på Magleås.

I sin prædiken talte biskop Czeslaw om, at de katolske skoler ikke må blive øer eller ghettoer, der isolerer sig, men tværtimod er kaldede til at tjene og præge samfundet.

Snakken gik livligt om fælles minder fra gamle dage, men også om, hvordan det er at drive katolsk skole i dag, da nuværende og tidligere skoleledere, bestyrelsesmedlemmer, lærere og mange venner af de katolske skoler i Danmark samledes til reception i Sankt Ansgar Kirkes menighedslokaler efter messen.

At drive katolsk skole i dag er ikke en sag, der er henvist til skåltaler i højtidelige øjeblikke, det er faktisk noget man skal prøve at huske hvert eneste sekund i de tusinder af dage et barn tilbringer i sin skole. Dan Jensen lagde i sin tale ved receptionen vægt på at de katolske skoler hverken er et humanistisk eller økumenisk, men tværtimod et katolsk projekt.

Det kræver rigtig meget af skolernes medarbejdere. Personalet kommer alle steder fra og har ikke alle sammen et meget dybt kendskab til det fælles værdigrundlag. – Derfor er det så vigtigt at holde fokus og bevare bevidstheden om, hvad der kendetegner den katolske skole.

De katolske skoler er en broget flok. Nogle af dem er startet som sogneskoler, mens andre er oprettet af ordenssamfund

som store dannelsesinstitutioner. En af skolerne – Skt Knuds Skole i Fredericia – er en af landets ældste private skoler. Den blev boprettet ved kongeligt dekret allerede i 1689, 163 år før trosfriheden i 1849.

Om dagligdag og stjernestunder på Danmarks katolske skoler kan man læse mere i foreningens jubilæumsskrift, som blev uddelt ved receptionen. Hver skole har fået sit eget kapitel. Her kan man for eksempel læse om, hvordan 1. – 3. klasse på Sankt Nikolaj Skole i Esbjerg fik far op af stolen, elever fra Rygårds Skole arbejdede på et suppekøkken i New York City, elever på Sankt Norberts skole i Vejle tog på klostertur til Averbode, om Paulusdag på Sankt Pauls Skole i Høje Taastrup og om kunst og kreativitet på Sankt Maria skole i Ålborg.

De katolske skoler er Danmarks mest ambitiøse skoler. Selvfølgelig handler det om at gøre eleverne fagligt dygtige; men der er meget mere på spil. Som Jesper Fich OP sagde i sin festtale på Magleås, handler det om intet mindre end at give eleverne flair for evig-

Dan Jensen, nuværende formand for FAKS.

Fra venstre mod højre: Søren Vilstrup, skoleleder Vor Frue Skole i Næstved, René Engell, viceskoleleder ved Sankt Joseph Søstrenes Skole i Ordrup, Tony Lundby, skoleleder ved Sankt Pauls Skole i Høje Taastrup, skoleleder Steen Dissing Sankt Joseph Søstrenes Skole Nykøbing Falster.

heden og gøre dem lydhøre for ærkeenglen Gabriels budskab – vær ikke bange.

At arbejde med undren

Til katekesekursus i Vejle.

Tekst og foto: Lisbeth Rütz

KATEKESE Hvordan får vi skabt de bedste rammer for at formidle katolsk tro til børn og unge? Hvad skal vi være særlig opmærksomme på? Og hvordan gør vi det på dagens betingelser? Kateketer fra hele Danmark samledes den 29. august i Vejle for at få svar på disse spørgsmål ved et endagskursus arrangeret af Pastoral Centret. Efter biskop Czeslaws indledende pepord på en videohilsen sørgede Louise Nabe-Nielsen fra tænketanken Sophia og Finn Ansbjerg Larsen fra Folkekirken Konfirmandcenter for at fyre godt op under de 22 veloplagte kursister. Louise Nabe-Nielsen er læreruddannet og arbejder med pædagogisk filosofi. Hun er medlem af tænketanken Sophia, der ser børns og unges uddannelse ikke bare som en investering i at skabe økonomisk vækst, men som noget, der skal udvikle deres fantasi og kreativitet. Tidligere har hun kørt et projekt i to pædagogiske institutioner i Aarhus om at styrke børns evne til at undre sig og lære pædagogerne at stille spørgsmål uden at forvente bestemte svar.

Det første menneske på jorden må have været en kvinde, for kvinder føder jo børn. Men hvor kom kvinden så fra? Når en undrende Sofie på syv år spørger om det, gælder det om at gribe spørgsmålene, være åben over for det hun siger og turde gå åbent ind i en samtale med hende, sagde Louise Nabe-Nielsen. Undren er en grundlæggende ting hos børn – og derfor skal god undervisning i høj grad også have børnenes undren som udgangspunkt. Har man først fået fat i den undren børn har og fået dem motiverede, ja så har man også de optimale betingelser for at aflevere sit budskab.

Det er godt at have venner. Man kan være venner med alle. Man er en tyv, når man stjæler. Man kan godt være venner med en tyv, var nogle af udsagnene i en påstandsværelse, hvor man ikke måtte kommentere, kun markere enighed eller uenighed i påstanden. Hermed blev der lagt op til en filosofisk samtale om, hvad det vil sige at stjæle, hvad venskab er, hvad der er rigtigt og forkert - en samtale, der oplagt kan inddrage de bibelske fortællinger.

I har en god tradition for frivillighed. I Folkekirken bliver børnene undervist af kristne, der er betalt for at være kristne sagde Finn Ansbjerg fra Folkekirken Konfirmandcenter. Finn Ansbjerg, der har mere end 20 års erfaring som underviser på kristne efterskoler, kom med input om klasserumsledelse og undervisning af større børn.

Unge kommer til firmandundervisningen med det naturvidenskabelige logosprog. Men religionens sprog er et mytisk sprog. Forskellen mellem de to slags sprog kan man vise ved at bede børnene om at beskrive hinanden først med lægens sprog – så med mormors, sagde Finn Ansbjerg. Og så fik han ellers deltagerne op af stolene med en identitetsøvelse, hvor et par stykker lagde sig ned på en bane papir, mens deres medkursister tegnede deres profil og skrev stikord om deres yndlingsange og -serier i TV. Pointen var, at underviseren skal kende sine elever, kunne reducere og forenkle sin faglighed, så den matcher eleverne.

Små filmstumper viste glimt fra konfirmandundervisningen i Folkekirken. Salme 23 blev blæst op på en skærm, og konfirmanderne hashtaggede emneord i teksten – en oplagt måde at komme ned i tekstens

Hvordan griber man barnets undren? Der lyttes koncentreret.

dybere lag på. Lars Buch Viftrup, der er sognepræst i Folkekirken i Skanderborg fortalte om, hvordan han arbejder med stilheds- og opmærksomhedstræning for at skabe rum for bøn i konfirmandundervisningen.

Der blev fyldt godt på i Vejle; men der var livlig respons fra kursisterne, som var fagligt sultne og efterlyste mere tid til erfaringsdeling på kurset.

Kurset er en del af bispedømmets nye kateketuddannelse. Uddannelsen består af 14 moduler med 8 obligatoriske og 4 valgfrie moduler. Man får kursusbevis efter at have fulgt 12 moduler (8 obligatoriske og 4 valgfrie). Kurserne arrangeres af Pastoral Centret.

Næste kursus bliver i Roskilde den 14.11.2015. Emnet bliver etik. Diakon Kaare Nielsen vil undervise i, hvordan vi bedømmer en etisk handling, og Gabriella Ohnemus fra www.dyder.dk vil vise, hvordan man konkret over sig i værdier i hverdagen. Find inspiration til katekesen på <http://www.konfirmandcenter.dk/>. Her er der mere end 500 forskellige øvelser til konfirmandundervisningen.

Hvor mange søskende har du? Hvad er din yndlingsTVserie? Hvad for en sport kan du bedst lide? En klar profil af deltagerne hjælper budskabet til at nå frem.

465 år i Herrens vingård blev fejret i Neuenbeken, Tyskland

To af jubilarerne har arbejdet i Danmark.

Tekst og foto: sr. Anna Mirijam Kaschner CPS

ORDENSJUBILÆUM Den 15. august fejrede Søstrene af det dyrebare Blod i Neuenbeken en stor festdag. Alt i alt 465 år i Herrens tjeneste var grund nok til at afbryde hverdagen og feste sammen med pårørende, venner, bekendte og medsøstre. Det høje antal år "deltes" mellem sr. Benita Goller, sr. Aleidis Schreiber, sr. Myrona Starker, sr. Hildburg Rücker – som alle

fejrede deres 60års jubilæum og sr. Renée Keuter såvel som sr. Maria Keplinger og sr. Dominica Maria Wieser, som fejrede deres 50års fest. De sidste to kendes også i Danmark. Sr. Maria bor på Nordvanggaard i Birkerød og har været i Danmark nu i over 30 år. Sr. Dominica Maria boede i Danmark i 4 år inden hun flyttede til Portugal.

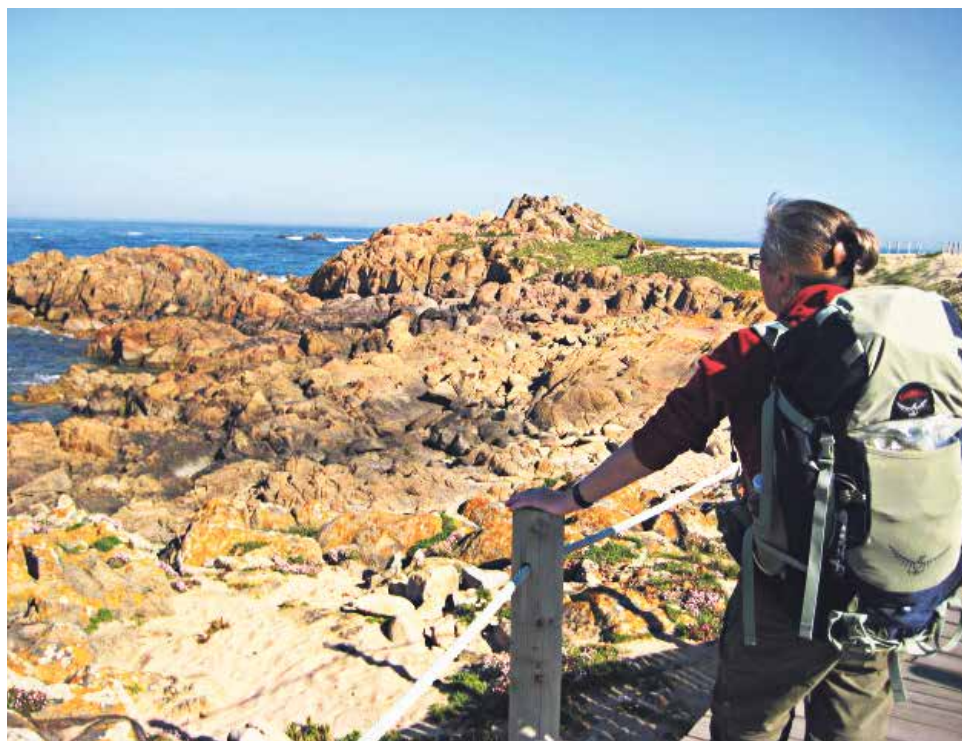
En meget bemærkelsesværdigt jubilæum

havde sr. Virginatis Stiens, som i en alder af 99 år meget klart og bevidst fornyede sine ordensløfter "som for 75 år siden" og dermed kunne fejre det sjældne "kronjuvel-jubilæum".

Under den meget festlige eukaristi som franciskanernes guardian fra Paderborn forestod, gav jubilarerne udtryk for deres store taknemmelighed for deres kald. Men også alle medfejrende kunne være vidner til, at et liv med Gud er et rigt og meningsfyldt liv, og alle som var tilstede var grebet da jubilarerne efter 50, 60 og 75 år endnu engang offentligt sagde "JA" til denne Gud og denne kongregation, de for lang tid siden viede deres liv til.

Søster Dominica Maria (tv) og søster Maria har begge arbejdet i Danmark.

Camino Portugues er blevet en af de helt store ruter til Santiago. Her et vue fra kystruten lidt uden for Porto.

Santiago er fortsat det helt store pilgrimsmål

Den 8. oktober er der pilgrimstræf med pilgrimsmesse i Sankt Vilhelms kirke i Hillerød og fokus på information til kommende pilgrimme.

Tekst og foto: Poul Erik Magnussen.

PILGRIMSVANDRING Alle forudsigelser om, at "nu må den store interesse for at gå pilgrimsgang til Sankt Jakobs grav i Santiago snart have toppet", ser ikke ud til at blive til noget foreløbig. Igen i år vil omkring 250.000 pilgrimme fra over 100 forskellige nationer have gået til Santiago. Alene i juli og august ankom omkring 2.000 pilgrimme til fods om dagen til katedralen. Og hen over de to sommermåneder har der været et kæmpe pres på alle overnatningsstederne på den ca. 800 km lange strækning mellem Saint Jean Pied de Port på den franske side af Pyrenæerne og Santiago. Nordspanske nyhedsmedier har meldt, at pilgrimme i visse tilfælde har måttet sove under åben himmel i sommernatten, fordi der ikke var plads til de tusindvis af pilgrimme, der dagligt har været på næsten hver etape på ruten i år. Hvis du vil vide noget om, hvornår det er bedst at gå til Santiago, hvordan man pakker rygsækken, hvilke ruter man kan gå af, og hvordan det praktiske pilgrimsliv former sig, kan du komme til pilgrimstræf i Sankt Vilhelms kirke i Hillerød.

I april i år mødtes 12 katolske Santiago-

pilgrimme til et pilgrimstræf i Sankt Mariæ på Frederiksberg, hvor der blev udvekslet erfaringer og historier om pilgrimslivet. Selvom tilslutningen ikke var overvældende, forsøger nogle katolske pilgrimme sig med endnu et pilgrimstræf, denne gang i Sankt Vilhelms Kirke i Hillerød, torsdag den 8. oktober, med pilgrimsmesse kl. 17.00 og efterfølgende samvær i menighedssalen. Ikke-katolikker er selvfølgelig også velkomne.

Har du gået på en af jakobsvejene/pilgrimsvejene eller har du lyst til at prøve eller høre mere om den praktiske side af pilgrimslivet, vil arrangørerne meget gerne se dig til pilgrimstræffet. Af hensyn til det praktiske arrangement, må du meget gerne melde dig til via denne e-mailadresse: jakobsvejen@gmail.com ligesom du op til mødet, vil kunne læse mere om arrangementet, når tiden nærmer sig, på hjemmesiden www.jakobsvejen.dk.

Caritas slår dørene op

Caritas gentager succesen fra sidste år og holder igen Caritas Dagen sammen med Sankt Annæ Kirke på Amager. Dagen igennem vil alle interesserede have mulighed for at høre om Caritas' arbejde. Ligeledes kan man møde bestyrelsen, ansatte og frivillige fra hele landet og få en hyggelig dag i samvær med andre.

Tekst: Naja Mammen Nielsen, kommunikationskoordinator, Caritas

ARRANGEMENT Caritas' generalsekretær Jann Sjursen glæder sig over, at menighederne fra Sankt Annæ Kirke har lyst til at være med til arrangementet. "Formålet med Caritas Dagen er at vise Caritas som en del af Kirken, og det er dejligt at se, at folk fra menigheden bakker op om arrangementet og er med i planlægningen," fortæller han og fortsætter: "Sidste år fandt Caritas Dagen sted i Vor Frue Kirke og Sankt Knuds Skole i Århus. Det var en stor succes, og der var god opbakning til arrangementet. Det vil vi gerne gentage."

Sankt Annæ kirke huser tre forskellige sproggrupper (en dansk, en polsk og en engelsk) og op mod 1.000 mennesker deltager i søndagsmessen. Det internationale islæt kommer også til at have betydning for Caritas Dagen, som vil foregå på de tre sprog, og i løbet af dagen vil der være indslag fra de forskellige menigheder.

Caritas' arbejde til debat

"På denne dag samles familien og har det festligt og fornøjeligt. Samtidig skal de have mulighed for at udfordre Caritas, deltage i debatten og stille spørgsmål," siger Jann Sjursen.

Der er derfor lagt op til et spændende program, som byder på oplæg om

Caritas' nødhjælpsindsats i Filippinerne, arbejdet i Danmark og verden samt en paneldiskussion om Den katolske Kirkes ansvar for samfundets udsatte, og hvad det vil sige at være en fattig kirke for de fattige, sådan som pave Frans har formuleret det. Undervejs vil Caritas' plads i det lokale være oppe til diskussion. "Vi gør noget for vores medmennesker og omsætter evangeliet i praksis, og det vil vi gerne fortælle mere om ved Caritas Dagen," fortæller Jann Sjursen.

Dagen indledes med en messe i Sankt Annæ Kirke med biskop Czeslaw.

Undervejs vil Caritas' bestyrelsesformand Christa Bonde holde tale og der vil blive sunget sange af det filippinske kor Himig Choir. Desuden er der et særligt program for børn. De skal også have mulighed for at lære om Caritas, og der vil være aktiviteter for dem hele dagen.

Dagen igennem vil der være forplejning i form af frokost, kaffe og kage, som Caritas giver. Caritas Dagen holdes dagen efter årsmødet, som er for Caritas' sognerepræsentanter.

Arrangementet finder sted søndag d. 4. oktober i Sankt Annæ Kirke fra kl. 10 -16. Alle er velkomne, og tilmelding er ikke nødvendig.

KOM TIL CARITAS-DAGEN SØNDAG D. 4. OKTOBER I SANKT ANNÆ KIRKE

PROGRAM FOR CARITAS-DAGEN		BØRNEPROGRAM FOR CARITAS-DAGEN	
10.00 -11.30	Messe i Sankt Annæ Kirke med biskop Czeslaw. Tale ved Caritas' formand Christa Bonde. Sang ved Himig Choir	10.00 -11.30	Messe
11.45 -13.00	Frokost i salen ved kirken. Mad og drikke er gratis	11.45-13.00	Frokost i salen ved kirken
12.00 - 13.00	Polsk messe i Sankt Annæ Kirke. Kort tale ved Caritas' formand Christa Bonde	13.00 -13.10	Børneoplæg om Caritas ved au pair koordinator Andreas Riis
13.00 -13.10	Velkomst ved Caritas' generalsekretær Jann Sjursen	13.10-14.00	Leg og hoppeborg ved Josefine Soshacka-Ebbesen m.fl.
13.10-14.00	Vælg mellem: 1. Filippinerne: To år efter Haiyan ved specialkonsulent ved Dolores Halpin Bachmann (på engelsk) 2. Caritas i Danmark. Caritas i verden ved Caritas' generalsekretær Jann Sjursen (på dansk med oversættelse til polsk). Med spisning for de der har deltaget i den polske messe	14.00-15.00	Børnekor ved Josefine Soshacka-Ebbesen m.fl.
14.00-15.00	En fattig kirke for de fattige: Paneldiskussion om Kirkens og den enkeltes ansvar for samfundets udsatte ved Caritas' næstformand Andreas Rude og sognepræst i Sankt Ansgar Kirke Daniel Nørgaard m.fl.	15.00	Afslutning med optræden
15.00	Afslutning, børnekor og kaffe & kage. Afsluttende ord fra biskop Czeslaw og Caritas' formand Christa Bonde		

Stor glæde i Jesu Hjerter Kirke

Jan Hansen og Kasper Baadsgaard diakonviede.

Tekst: Lisbeth Rütz. Foto: Natasha Mautone.

DIAKONVIELSE Glæden var stor, da Jan Hansen og Kasper Baadsgaard blev diakonviet i Jesu Hjerter Kirke i Stenosgade den 28. august på festen for den hellige Augustin. Mange fra Aarhus og Vejle menigheder, hvor Kasper og Jan har været i praktik, havde taget den lange vej til København for at dele den store dag med dem, og sammen med familie, venner og præster fra Norge og England fyldte de kirken til sidste plads.

Biskop Czeslaw tog i sin prædiken udgangspunkt i, at Den hellige Augustin var et menneske med mange anfægtelser og citerede de kendte ord ”Du har skabt os til dig, o Herre, og vort hjerte er uroligt, indtil det finder hvile i dig” som en påmindelse om, at vi først finder ro, når vi har fundet den opgave, Gud har bestemt os til.

”I må være forberedte på, at det kristne

budskab skal forkyndes i en kontekst med mange meninger. Kirken er ikke længere den eneste meningsdanner”, sagde biskoppen, der beskrev det som en del af deres kommende rolle som præster at vejlede de vildfarne og besvare søgendes spørgsmål. Biskop Czeslaw talte også om, hvordan tjenerånden bør følge en præst i hele hans liv og om guds frygt som en egenskab der må præge en præst.

Både Jan og Kasper har studeret ved Gregorianauniversitetet indtil september sidste år. Kasper er født 4. juni 1988. Han er student fra handelsskolen i Høje Taastrup i 2007 og har været i praktik i Vejle og Fredericia fra september 2014 til september 2015. Han fortsætter indtil videre begge steder. Under sin praktik har han blandt andet undervist børnene, afholdt andagter på de katolske skoler i Vejle og Fredericia og fulgt sognepræsten i hans arbejde.

Jan er født 18. november 1983. Han blev matematisk student fra Gladsaxe Gymnasium i 2002 og konverterede i påsken 2007. I 2008 blev han færdiguddannet som civilingeniør fra Danmarks Tekniske Universitet. Det sidste års tid har han været i praktik i Aarhus, hvor han indtil videre fortsætter her efter diakonvielsen. I Aarhus har han hjulpet sognepræsten med første kommuniundervisning, konvertitkursus, oplæg og seminarer om forskellige teologiske emner, samt andre pastorale opgaver som at bringe sygekommunion ud.

Kasper Baadsgaard.

Jan Hansen.

”Middelalderlige” rollemodeller

Præste- og ordenskandidater mødtes i Osnabrück.

Tekst: Jan Hansen og Kasper Baadsgaard-Jensen

KALDSARBEJDE Traditionen tro mødes de nordiske præste- og ordenskandidater i PSP, *Pro Scandiae Populis*, hvert år i august for at lære hinanden bedre at kende, og derved styrke båndene på tværs af Kirken i den nordiske diaspora. Hvis ikke det var for Ansgarwerks meget generøse støtte til PSP ville det være meget svært for os at mødes årligt. For at vise vores taknemmelighed overfor tyskerne, som jo ofte kommer os til hjælp her i Norden, blev det allerede sidste år besluttet at lægge dette års PSP-møde i Osnabrück, hvorfra ét af de adskillige Ansgarwerke styres fra.

Dette års forsamling af 14 præste- og ordenskandidater var desværre noget mindre end tidligere år. Danmark var dog fint repræsenteret i form af denne artikels to forfattere, sr. Lioba fra Liobasøstrene på Frederiksberg og Premo Gwadera, der pt. er novice hos Jesuitterne på Niels Steensens Gymnasium. Som kommende præstestuderende for vores bispedømme deltog også Daniel Ebert, som rejser til England for at begynde på præsteseminarium 1. september. Til sidst men ikke mindst var også biskop Czeslaw Kozon med som repræsentant for de nordiske biskopper.

Selvom PSP naturligvis danner rammerne for at vi på en ganske uformel måde kan lære kandidaterne fra de øvrige nordiske lande at kende, så indeholder programmet dog også mere formelle indslag. Dette

år bød på et oplæg af p. Magnus Nyman, der er vicerector og underviser på Newmaninstituttet i Uppsala, hvor de svenske seminarister til dagligt slår deres folder. Oplægget fokuserede på nordiske helgener som jo alle, med ganske få undtagelser, stort set er fra middelalderen, hvor kristendommen blomstrede kraftigt – selv i disse nordiske lande.

I dag hvor vi jo på mange måder står over

for en udfordring, ift. påny at bringe det kristne budskab ud til de nordiske folkeslag, kan helgenerne være en slags rollemodeller for os i det 21. århundrede. Måske det som mange af middelalderens helgener kan lære os er, at man godt kan være en aktivt troende skandinav, som formår at integrere dagligdagen med dens mange forpligtelser og den kristne tro på en sådan måde, at det religiøse aspekt af vores liv ikke blot er begrænset til søndag formiddag.

Det stærke bånd mellem Tyskland og Kirken i Norden blev endnu en gang tydeliggjort, idet vores ophold også bød på et besøg hos Bonifatiuswerk i Paderborn. Som bekendt er Bonifatiuswerk, foruden Ansgarwerk, en stor støtte for katolikkerne

i Norden. Særligt samler Bonifatiuswerk penge ind til en række større projekter, såsom at bygge nye kirker samt renovering af allerede eksisterende kirker og præstegårde. I de senere år har de tyske præster, gennem Bonifatiuswerk, endvidere sikret at det fortsat har været muligt at have råd til præster i Norden, hvilket vi særligt i Danmark har kunnet nyde godt af i denne tid, hvor vi kæmper med økonomien. For en flok kommende præster og ordensfolk er det derfor dejligt at se, hvordan der er folk i udlandet, som faktisk bekymrer sig meget om vores relativt lille nordiske Kirke.

At også vores lettere hedenske forfædre, vikingerne, endte med at blive omvendt til kristendommen kan vi jo særligt takke den Hellige Ansgar for. Som ung munk flyttede han med en gruppe andre munke fra sit kloster i Corbie i Frankrig for at danne et nyt benediktinerkloster i Tyskland, som fik navnet Corvey. Det var fra dette sted, at Ansgar blev biskop i Hamburg, og derfra senere tog nordpå for at evangelisere Danmark og Sverige. Dette kloster i Corvey, som dog ophørte med at være kloster for lidt over 200 år siden, var derfor en del af PSPs program. Klosteret, der i dag er omdannet til en menighed, er en påmindelse om, at vi som kristne modtager troen på Gud gennem andres vidnesbyrd om Kristus. I denne kontekst kan Skt. Ansgar og de øvrige nordiske helgener forhåbentlig blive en kilde til inspiration for hvordan vi i dag kan bringe troen på Kristus ud til de nordiske folk endnu en gang.

De 14 nordiske deltagere i årets PSP-møde. Foto: privat.

Vassula er ingen sand profet

I to artikler i KO nr. 10 og 11 redegør pastor Lars Messerschmidt for fænomenet privatåbenbaringer under titlen ”Kirken er både karismatisk og institutionel”. Her kommer han med et forsvar for Vassula Rydén og dennes såkaldte åbenbaringer. Ved at skelne mellem institution og karisma vil pastor Messerschmidt således underkende de officielle katolske udtalelser om Vassula. Men netop forholdet mellem institution og karisma sætter Vassulas troværdighed over styr.

Jeg selv anser Vassula for at være en falsk profet; men jeg er da åben for, at jeg kan tage fejl. Jeg har læst i hendes skrifter, set hende tre gange og sat mig ind i den dialog, hun har haft med Troslærekongregationen.

Det er min baggrund for at vurdere, at hendes budskaber ikke kommer fra Kristus. Men jeg kan tage fejl. Det er nemlig svært at vurdere hendes skrifter, fordi de også indeholder sand kristendom, og fordi min modvilje også skyldes, at jeg ikke bryder mig om den sødladne stil, som skrifterne indeholder.

Derfor har jeg måttet benytte to andre veje, for at kunne tage stilling til Vassula: 1) Hvad Kirkens læreemбеde har udtalt, 2) Hvilke frugter jeg har set blandt tilhængerne.

Kirken om Vassula

Troslærekongregationen har på deres hjemmeside offentliggjort tre udtalelser om Vassula, og de vurderer alle, at Vassulas budskaber ikke er sande åbenbaringer. A) I en notifikation fra 1995 underskrevet af kardinal Joseph Ratzinger, står der, at hendes skrifter indeholder elementer, ”som skal betragtes som negative i forhold til katolsk doktrin”, og det konkluderes, at biskopperne ”ikke må give plads til, at hendes ideer udbredes i bispedømmerne”, og at ”de troende ikke må betragte fru Vassula Rydén’s skrifter som overnaturlige”. B) I en pressemeddelelse fra 1996 fastslår Troslærekongregationen, at notifikationen fra 1995 står ved magt, og at kardinal Ratzinger ønsker at fastslå, at ”de troende ikke må betragte Vassula Rydén’s budskaber som guddommelige åbenbaringer, men kun som hendes personlige meditationer”. C) I 2007 skriver Troslærekongregationens nye formand, kardinal Levada, et brev til verdens bispekonferencer og præciserer, at ”Notifikationen fra 1995 står ved magt, hvad angår den læremæssige dom over de undersøgte skrifter”, og at ”det ikke er tilrådeligt, at katolikker deltager i bønnegrupper organiseret af Vassula Rydén”.

Vassula er græsk-ortodoks, og også hendes kirke har taget afstand fra hende. I 2011 udtalte patriarken af Konstantinopels synode, at ”Moderkirken tager afstand fra Vasiliki Paraskevis Pentaki-Rydén, kendt som Vassula”, og synoden forbød hende og hendes støtter at gå til kommunion.

Det er ønsketænkning, der får pastor Messerschmidt til at påstå, at kardinal Ratzinger har givet en ”uformel blåstempling” af Vassulas budskaber, for det er på ingen måde sket. Imidlertid underkender pastor Messerschmidt kardinal Levadas stadfæstelse af Ratzingers dom ved at henvise til ”den komplekse dynamik mellem karisma og institution”. Kort sagt: pastor Messerschmidt mener, at kardinal Levada ikke er åben nok for Helligånden. Pastor Messerschmidt skal være velkommen til at mene, at vores institutionelle kirke tager fejl; men han må ikke sige, at den har blåstemplet Vassula Rydén. I sin artikel opfordrer han de troende til selv at tage stilling, fordi man ikke kan vente på, at Kirkens hyrder kommer til en konklusion. Sandheden er, at Kirkens hyrder er kommet til en konklusion for 20 år siden; men at der er katolikker, der ikke vil acceptere konklusionen.

Frugterne

Nu har Troslærekongregationen tidligere taget fejl, og flere fremtrædende helgener er blevet mødt med mistanke og sanktioner fra den institutionelle del af Kirken. Pastor Messerschmidt bruger selv Pater Pio som et godt eksempel på en helgen, som først har mødt modstand fra Kirkens hierarki, men som siden hen er blevet anerkendt som autentisk og hellig.

Men forskellen på Pater Pios og Vassulas reaktion på den kirkelige kritik er slående. For hvor Pater Pio accepterede Kirkens påbud og derfor i 10 år ikke kunne fejre messe offentligt, har Vassula og hendes tilhængere konstant

været ulydige mod de formaninger, der har lydt fra Kirken. Når man så også ser udlægningerne af Kirkens holdning til Vassula på hjemmesiden for hendes bevægelse (True Life in God: www.tlig.org), så er træets frugter tydelige: manipulation og bedrag.

Pastor Messerschmidt skriver i sin anden artikel ”Min erfaring som sjælesørger fortæller mig, at hvis mennesker bliver forvirrede og ængstelige i deres trosliv af at komme i berøring med dem, er de uægte”. Det er slående, hvor meget forvirring Vassulas budskaber har bragt til Kirken, når de kan få præster og andre troende i Kirken til at fordreje de kirkelige afgørelser. Endvidere har jeg mødt flere tidligere ”følgere” af Vassula Rydén, som beretter om, at læsningen af hendes budskaber har været skadelig for deres åndelige liv.

I pastor Messerschmidts artikler kan det lyde som om, Helligånden helt har forladt den institutionelle del af Kirken, og at vi må søge andre steder efter den nye pinse. Men hvorfor ikke se sanktionerne mod pater Pio og Vassula som indskydelser fra Helligånden? Gud har altid sat sine hellige på prøve, og ved at afprøve deres agtelse for Kirken kan vi bedst vurdere dem. På lydighed og ydmyghed over for Kirken dumper Vassula, mens Pater Pio bestod.

Brug for Helligånden

Vi skal i høj grad, som pastor Messerschmidt er inde på, bede til at Helligånden må forny sine undere i sin Kirke. Men det gør Helligånden konstant – også i sin institutionelle kirke. Jeg tror ikke, at alle i Kirken har brug for sensationelle mirakler som dem, Vassula påstår, hun oplever, for Gud virker oftest på diskrete måder. Helligånden er med og i vores kirke, både i form af folk med særlige karismer og i form af Kirkens læreemбеde, og også når den døbt i det daglige beder Gud om vejledning. Nogle gange er den institutionelle kirke langsom til at anerkende disse folk med særlige karismer, men de helgener, der tidligere har mødt modstand i Kirken, og som vi i dag værdsætter, har altid underlagt sig Kirkens kendelser.

Det virker bare ikke, som om Vassula gør det. I hvert fald bruger hendes støtter mange kræfter på at fordreje den institutionelle kirkes holdning til hende. Dette gør det umuligt for mig og mange andre at betragte hende som en sand profet.

Pastor Daniel Nørgaard

Om at bedømme ånderne

Lars Messerschmidts artikel over de sidste to numre af KO er til dels en replik på mine indlæg i K.O. nr. 1 og 3/2015 om Kirkens syn på Vassula Rydén. Jeg skal til dette alene fremhæve et enkelt forhold. Derudover en kommentar til Messerschmidts udsagn om den enkelte troendes autoritet til selv at bedømme ægtheden af profetier. Udsagn, der leder frem til, at Messerschmidt anbefaler os at læse Vassulas budskaber på trods af Troslærekongregationens klare afvisning af disse skrifers profetiske karakter og anmodning om, at der ikke i bispedømmerne gives mulighed for, at hendes idéer udbredes.

Der er intet i den skrevne dialog med Troslærekongregationen eller de udtalelser fra kardinal Ratzinger, der henviser til, der tyder på, at Ratzingers relativt optimistiske udtalelser omkring 2004 ikke også grundede sig på samme misforståelse, som den, der senere var grundlag for Troslærekongregationens delvise opløsning i 2007. Nemlig, at Vassula havde medgivet, at hendes udsagn ikke var profetiske, men alene udtryk for personlige meditationer. En misforståelse, hun i 2007 dog hurtigt fik ryddet af vejen.

Der er heller ikke synderligt belæg for en evt. antagelse om, at Ratzinger, nu som pave, ikke var bekendt med – og godkendte – indholdet af 2007-udtalelsen, før den blev offentliggjort af Troslærekongregationen. Men fandt en sådan forelæggelse ikke sted, havde pave Benedikt herefter mere end fem år til at få korrigeret udtalelsen fra Troslærekongregationen, såfremt han var uenig. Dette skete ikke.

I forhold til prøvelsen af åbenbaringer anfører Messerschmidt bl.a.: ”Et almindeligt argument, katolikker fremfører, er, at det er Kirkens hyrdeemбеde, der skal bedømme åbenbaringer og profeter. Det er det så sandelig

også, men det er faktisk i første omgang den enkelte troende, der har ansvaret for at foretage en åndelig bedømmelse, alene af den grund, at sådanne åbenbaringer jo er henvendt til den enkelte for at hjælpe vedkommende til tro eller til at vokse i troen. Hvis man skal vente på, at Kirkens hyrder skal komme til en konklusion, før man selv tager stilling, så vil det ofte være for sent. Dernæst kommer, at nok kan vi regne med, at Helligånden bistår vore hyrder i denne opgave, men de er ikke ufejlbare, hvilket historien til fulde beviser...”

Ja, måske, når det drejer sig om profetier, der alene er af relevans for den enkelte i dennes konkrete trosliv. Men Vassulas påståede privatåbenbaringer er (også) af en helt anden universel og radikal karakter. Og ja, jeg er enig i, at Kirkens hyrder er ikke ufejlbarlige. Men det er vi, de andre troende, heller ikke. Heller ikke, når vi anvender de særlige gaver, vi har fået. Til gengæld har de og Troslærekongregationen en relevant teologisk ballast, et kendskab til grundlæggende trossandheder og en indsigt og erfaring fra 2000 års kirkehistorie og bedømmelse af ånderne, som den enkelte troende eller præst ikke har.

Såvel Lars Messerschmidt som jeg er rundet af Den karismatiske Fornyelse, der kom til Danmark i 1970erne, jeg dog helt på sidelinjen. Vi oplevede begge, hvorledes Helligånden vitterligt blev sat fri, og hvordan de karismatiske gaver fik lov til at blomstre. Men vi var også vidne til – jeg på ganske nært hold – hvordan en falsk profet på snigende vis, og hele vejen igennem garneret med de ”rigtige” bibelsteder og den rette retorik, vandt indpas i en levende menighed i Københavnsområdet med store menneskelige omkostninger og trosvanskeligheder til følge. Her var tale om gode mennesker, præster som lægfolk, der ønskede at følge Gud og udbrede Hans rige. Alligevel gik det galt, fordi de stolede for meget på egne kompetencer til at bedømme ånderne – kompetencer, der imidlertid var skadet, fordi de som følgere af denne profet også lidt efter lidt blev underlagt et skræmmende stærkt og dæmonisk blændværk, der gjorde dem blinde for advarselstegn, som andre, herunder kirkelige autoriteter, kunne se og længe forgæves forsøgte at gøre opmærksom på. Denne oplevelse vaccinerede mig ikke mod de karismatiske gaver. Men for altid mod en individuel og dermed begrænset prøvelse af ånderne, som den Messerschmidt foreslår.

Med sine referencer til pave Johannes XXIII og Andet Vatikanerkoncil lader Messerschmidt os næsten forstå, at de deler hans opfattelse. Hvad Messerschmidt dog ikke fremhæver, er, at samme pave hverken nedtonede Troslærekongregationens betydning eller fratog Kirkens hyrder autoriteten til at prøve spørgsmål som disse. Messerschmidt nævner heller ikke, at koncildokumentet, *Lumen Gentium*, samtidigt med, at det fremhæver behovet for anerkendelse af og åbenhed over for også Helligåndens frie gaver, klart giver udtryk for, at prøvelsen heraf ikke er overladt til de enkelte troende: ”...men at bedømme, om de er ægte og anvendes korrekt, er en opgave for de kirkelige ledere, og dem især tilkommer det ikke at udslukke Ånden, men at prøve alt og holde fast ved det gode” (pkt. 12).

Nina Marie Lassen 2020 Charlottenlund

Vassula Ryden

Pastor Lars Messerschmidts to lange indlæg i KO, der blindt anpriser Vassula Rydén, er i klar modstrid med Vatikanets henstilling, om ikke at udbrede Vassula Rydén’s idéer inden for kirkens rammer.

Dog er Lars Messerschmidts blindhed heldigvis et isoleret tilfælde, blandt præster i Danmark.

Frans Josef Meyer, 2100 Kbh. Ø

Redaktionen anser hermed debatten om Vassula Rydén for afsluttet. Interesserede henvises til at orientere sig på flg. dansksprogede sider:
www.sandtlivigud.dk eller www.katidialog.dk/tema/vassula-ryden.

Pastoral-centrets kateketuddannelse

Idnetid, hvor vi i bispedømmet oplever store forandringer grundet økonomi m.m., var det rigtig opløftende og i ordets bogstaveligste betydning opbyggeligt at deltage i Pastoral-centrets nye kateketuddannelse lørdag 29. 8.

Dette modul af i alt 12 fandt sted i Sct. Norberts Hus i Vejle og havde som emne kommunikation og klasseledelse.

De to meget kompetente undervisere gav os mange gode tips til undervisningen af børn og unge. Mange af disse tips blev afprøvet på os selv, hvorved vi lærte endnu mere. Foruden at høre underviserne var det også en stor berigelse at træffe kateketer fra mange andre menigheder i hele landet og høre om deres erfaringer.

Ved katekesen ude i sognene håber vi alle at kunne lægge et lille troens frø i børnene og de unge. Via dette kursus får vi inspiration og en viden om, hvordan det bedst kan gøres. Katekesen er med til at bygge vores kirke op, da børnene og de unge er kirkens fremtid!

Derfor en stor tak til Pastoral-centrets team, Eva Maria Nielsen, Marcelino Gauguin og Joke Bos, for dette initiativ og det store forarbejde med at få det stablet på benene samt den praktiske gennemførelse.

Jeg glæder mig allerede til næste modul!

Sr. Anna-Maria Kjellegaard, kateket i Jesu Hjerte Kirke, København

Venner, ser på Danmarks kort

Venner, ser på Danmarks kort; ser så I det aldrig glemmer, til hver plet har fået stemmer, thi det fædreland er vort. Målt med verden er det lille, derfor ingen plet at spille! Målt med hjertet er det stort, – dér er Danmarks saga gjort. Sådan lyder 1'ste vers af Chr. Richards sang; men når man ser på det, der med en eufemisme kaldes "det nye danmarkskort", ser det noget anderledes ud, thi her er tale om et reduceret danmarkskort, der i et katolsk perspektiv gør Danmark mindre. Målt med verden har bispedømmet altid været lille, nu skrumper det yderligere ind – også målt med hjertet!

Bispedømmet er i alvorlige økonomiske vanskeligheder; men spørgsmålet er, om det nye, reducerede danmarkskort ikke er at save den gren over, man sidder på?

Det drejer sig nemlig ikke blot om økonomi, det drejer sig også om geografi! Det nye danmarkskort reducerer ikke i København, hvor det ellers er relativt nemt at komme med offentlige transportmidler til et nabosogn, nej, det rammer med djævelsk præcision os, der bor i mindre byer og tyndt befolkede egne, thi nu bliver det svært at komme regelmæssigt til messe. Det vil medføre, at den katolske tro bliver et privilegium for københavnere og mennesker i de større byer, mens den risikerer helt at uddø i resten af landet. "Derfor ingen plet at spille", hvad behager! Indbetalinger af kirkeskat vil også falde, thi hvorfor betale til de privilegerede kirker i de store byer, medens ens egen kirke lukkes, og det der tidligere var en kær pligt, nu både transportmæssigt og økonomisk bliver en belastning! Mange pletter berøves deres stemme! På Fyn, hvor jeg selv bor, bliver der kun to kirker tilbage, resten reduceres til en katolsk ødemark!

Økonomi og geografi er to sider af sagen. En tredje er den almindelige sækularisering, som rammer alle kirkesamfund; men her føjer det nye, reducerede danmarkskort blot spot til skade, thi når kirker lukkes, lukkes også vejen til Kirken for de mange mennesker, der i vor tids åndelige forvirring søger en fast grund. Tænk, hvis vi her i bispedømmet havde en ledelse, der i stedet for at tælle hoveder og fedte med tal tog missionsbefalingen på sig og gik ud i offentligheden og fortalte, hvad Kirken har at byde på! Og som lyttede til menighederne og opmuntrede lokale initiativer!

Man hører også, at der er mange katolikker, specielt blandt indvandrere, vi ikke kender. Hvad med at få fat på dem, inden man lukker kirker? Bagefter er det for sent! Har man oplyst dem om, at den kirkeskat, der er angivet på selvangivelsen ikke går til Den katolske Kirke, men til Folkekirken?

Det har taget mig mange års (ikke neokatekumenal)

vandring at blive katolik. Nu sidder jeg med indtryk af, at der er slagtere, hvor der burde være hyrder, og jeg skal ofte minde mig selv om, både at Kirken er Corpus Christi og ikke en kristelig forening for særligt interesserede, og at den er universel og rækker ud over det kummerlige danske bispedømme.

Lad mig slutte med par linjer fra sidste vers af Chr. Richards sang: Venner, ser på Danmarks kort, ser så I det aldrig glemmer! Til I ender med at bede: skærme Gud vor gamle rede!

Leif Kongshøj, 5610 Assens

Refleksioner efter Pastoralrådsmødet 20. juni 2015: Hvordan kommer vi videre – hvem vil lytte?

Efter PR-mødet er jeg – som deltager i mødet og medunderskriver af et brev sendt til biskoppen og tre af bispedømmets rådgivende organer 24.04.2015 – fuldt bevidst om, at tingene nødvendigvis må siges langt tydeligere, end det kom til at ske på PR-mødet. Brevet udtrykker bekymring for, at den massive tilstedeværelse af organisationen, Den Neokatekumenale Vandring (NKV) i bispedømmet vil medføre radikal ændring af det danske katolske kirkeliv.

Hen over vinteren/foråret arbejdede en gruppe engagerede katolikker med brevet, der var ment som et *wake-up-call* til bispedømmets ledelse.

Gruppens medlemmer har det tilfælles, at de nærer en dybtfølt bekymring for Kirkens udvikling og fremtid i Danmark i lyset af den stadigt større indflydelse, NKV får i bispedømmet. Her tænkes ikke mindst på skævvridningen af præste-rekrutteringen, hvor NKV – med organisationens særlige spiritualitet og evangelisering – nu snart udgør godt 25% af de aktive sogne- og andenpræster.

Gruppens diskussions- og rapportarbejde er foreløbig udmundet i omtalte bispebrev underskrevet af femogtyve katolikker i alderen fra 22 til 88 år. Fordelt på ialt ni menigheder over hele landet og repræsenterende et bredt spektrum af Den Katolske Kirke mht. kirkesyn.

Brevets bekymring bygger på erfaringer fra danske sogne og tillige fra talrige - ofte dybtgående og uløselige – konflikter med NKV i bispedømmer i samtlige verdensdele. Den går især på følgende forhold:

Den lære, der udspringer af NKV's skematiske og fundamentalistisk farvede teologi og trosoplæringsproces/katekesen: Den kommer til udtryk i sogne med NKV-tilstedeværelse, fx gennem en stærkt forenklet og ofte moraliserende forkyndelse;

En snæver – nærmest sekterisk – spiritualitet med mangel på respekt for den kristne samvittighedsfrihed og for eksisterende tro og katolicitet hos kirkefolket;

Hemmeligholdelse af den særlige NK-katekesens indhold, hvor også deltagerne pålægges tavshedspligt;

NK-præsters og -tilhængeres faktiske afvisning af menighedsmedlemmer, der har forladt organisationen eller blot er skeptiske overfor NKV. Forhold, der skaber splittelse i sognene mellem dem, der ikke kan eller vil se problemer, og dem, der har erfaret dem – et modsætningsforhold, der også viste sit ansigt på PR-mødet;

NKV's særlige messefejring lørdag som en gudstjeneste parallelt med sognets søndagsgudstjeneste;

Manglende inkulturation (som handler om langt mere end sprog) hos NK-præster;

Lukkethed omkring indholdet af Redemptoris Mater præsteuddannelsen i Vedbæk;

NK-præsternes loyalitetskonflikt mellem sogne- og NK-aktiviteter, herunder opbygning af særlige NK-celler;

NKV's særlige (og efter en udbredt vurdering uigennemsigtige) økonomi, hvor organisationen får fodfæste.

Biskoppen blev fra første færd bedt om at forelægge brevet og dets anliggende for de rådgivende organer.

Det blev så besluttet at drøfte de 25's *wake-up-call* på PR's juni-møde. Dette skete også på baggrund af, at et flertal i PR's forretningsudvalg parallelt havde rettet en

henvendelse til biskopen om, at NKV-spørgsmålet skulle drøftes i rådet på grundlag af et oplæg, udarbejdet af en PR-tremandsgruppe (Maria Truelsen, Hanne Roj og Eva Vinther), iøvrigt ganske uafhængigt af de 25's brev. Oplægget fik titlen: "Spørgsmål og overvejelser vedr. Neokatekumenatet til PR-mødet 2015." Men det kom aldrig til at foreligge officielt for PR-medlemmerne, idet biskoppen ændrede sit oprindelige tilsagn om at stille op til besvarelse af spørgsmål. I stedet meddelte han, at han selv ville fortælle rådet, hvad NKV står for, og hvordan organisationens virksomhed er forløbet i Danmark til dato.

Hermed landede man i en situation, hvor deltagerne på PR-mødet først modtog halvanden times bispe-reddegørelse. Herefter var der i det tæt pakkede program levnet plads til tre kvarters spørgsmål og lidt meningsudveksling blandt medlemmerne. Spørgsmålene valgte biskoppen selv at besvare. Forretningsudvalget havde på forhånd besluttet, at de tre tilstedeværende underskrivere af de 25's henvendelse ikke skulle kunne besvare/belyse spørgsmål fra salen til det udsendte bilag.

Grundoplevelsen af mødet var, at både PR-tremandsarbejdsgruppen og medlemmer i salen, blev mødt med en "vi-alene-vide attitude", som et ekko fra en tid før Andet Vatikankoncil. Kritiske spørgsmål – der var ellers nok af dem både i de nævnte dokumenter og fra salen - blev bagatelliseret/fejret under gulvtæppet. I adskillige tilfælde med et: "Hvis der skulle opstå uoverensstemmelser over NKV's metoder i sognene, så skal de løses lokalt... Jeg skal nok sammen med generalvikaren bidrage til at bilægge konflikter, der måtte opstå." Når man ved, hvor ofte bispedømmets ledelse gennem de senere år er blevet gjort bekendt med disse problemer, er det nærliggende at frygte, at der også i fremtiden vil blive lagt låg på de opståede konflikter – ikke virkelig lyttet og søgt løsninger på dem.

Men anliggendet er altfor vigtigt til at blive affærdiget på denne måde! Det bør behandles til bunds i en egentlig arbejdsgruppe og med deltagelse af personer, som virkelig har sat sig ind i problemstillingerne. Herunder menighedsmedlemmer med førstehåndsbekendtskab fra egne sogne. Denne arbejdsgruppe bør omfatte repræsentanter for PR-tremandsarbejdsgruppen, for bispedømmets topledelse, og gerne bistået af repræsentanter for de 25's henvendelse. Det er afgørende vigtigt, at en sådan arbejdsgruppe også i overvejelserne inddrager spørgsmål vedrørende en ægte flerstrengt rekrutterings- og uddannelsesmodel for vore vordende præster, således at den fornødne bredde og balance i bispedømmets spiritualitet og katolicitet opretholdes, også når de nu ældre præster ikke længere kan tjene menighederne. Vel at mærke med den tilføjelse, at det bør ske med inddragelse af de ordninger for præsteuddannelse, der allerede er etableret og fungerer i Norge og Sverige. Som der blev slået til lyd for på PR-mødet. - Hvem lytter til kirkefolket i denne sag?

(På www.katidialog.dk's tema om NKV findes dels lydfil fra dette punkt på PR-mødet, dels omtalte henvendelse af 24.04. 2015 med bilag til biskoppen).

Niels-Henrik Assing, 2930 Klampenborg

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer. • Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet. • Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde). • Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer. • Læserbreve kan indsendes som e-mail til: redaktion@katolskoriering.dk - eller som brev til: Katolsk Orientering, Redaktion, Gl. Kongevej 15, 1610 København V. Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

September

18. grøn. Fredag i 24. alm. uge. (IV Ps).

☞ Sl 49,6-7.8-10.17-18.19-20.

☞ Salige er de fattige i ånden, for Himmeriget er deres.

L.: 1 Tim 6,2c-12. Ev.: Luk 8,1-3.

19. grøn. Lørdag i 24. alm. uge. (IV Ps).

Eller rød. **Januaris**, biskop og martyr (†305)

Eller hvid. **Gudsmoders lørdagsmesse.**

☞ Sl 100,1b-2.3.4.5.

☞ Træd frem for Herren under jubel!

L.: 1 Tim 6,13-16. Ev.: Luk 8,4-15.

20. grøn. 25. ALM. SØNDAG. (I Ps).

☞ Gl. Cr. Alm.S.pf.

1.L.: Visd 2,12.17-20;

☞ Sl 54,3-4.5.6+8.

☞ Gud er min hjælper, Herren styrker mig.

2.L.: Jak 3,16-4,3.

Ev.: Mark 9,30-37.

Kollekt for Katolsk Menighedspleje.

21. rød. Mandag MATTÆUS, apostel og evangelist (f)

Gl.Ap.pf.

L.: Ef 4,1-7.11-13;

☞ Sl 19,2-3.4-5ab.

☞ Deres tale er nået til jorderigs ende.

Ev.: Matt 9,9-13.

22. grøn. Tirsdag i 25. alm. uge. (I Ps).

☞ Sl 122, 1-2.3-4a.4b-5.

☞ Lad os drage til Herrens hus!

L.: Ezra 6,7-8.12b.14-20. Ev.: Luk 8,19-21.

23. hvid. Onsdag i 25. alm. uge. (I Ps).

Pius de Pietrelcina, præst, (Padre Pio) (†1968) (m)

☞ Tob 13,1b-2.3-4a.4bcde.5.6.

☞ Lovet være Gud, som lever i evighed.

L.: Ezra 9,5-9. Ev.: Luk 9,1-6.

24. grøn. Torsdag i 25. alm. uge. (I Ps).

☞ Sl 149,1-2.3-4.5-6a+9b.

☞ Herren glæder sig over sit folk *eller* ☞ Halleluja!

L.: Hagg 1,1-8. Ev.: Luk 9,7-9.

25. grøn. Fredag i 25. alm. uge. (I Ps).

☞ Sl 43,1.2.3.4.

☞ Vent på Gud, for jeg skal takke ham på ny.

L.: Hagg 1,15b-2,9. Ev.: Luk 9,18-22.

I konsekrede kirker undtagen Domkirken

1.vesper til Kirkevielsesfest

26. hvid. Lørdag **KIRKEVIELSESFEST** (h)

Alt som 1.søndag i september i Domkirken

I andre kirker – også i Domkirken

grøn. Lørdag i 25. alm. uge. (I Ps).

Eller rød. **Cosmas og Damian**, martyrer (†3.årh.)

Eller hvid. **Gudsmoders lørdagsmesse.**

☞ Jer 31,10.11-12b.13.

☞ Herren vogter os som hyrden sin hjord.

L.: Zak 2,5-9.14-15a. Ev.: Luk 9,43b-45.

27. grøn. 26. ALM. SØNDAG. (II Ps).

☞ Gl. Cr. Alm.S.pf.

1.L.: 4 Mos 11,25-29;

☞ Sl 19,8.10.12-13.14.

☞ Herrens forordninger er retskafne, de glæder hjertet.

2.L.: Jak 5,1-6.

Ev.: Mark 9,38-43.45.47-48.

28. grøn. Mandag i 26. alm. uge. (II Ps).

Eller rød. **Wenceslaus**, martyr (†929)

Eller rød. **Laurentius Ruiz og lidelsesfæller**,

martyrer (†omkr.1635)

☞ Sl 102,16-18.19-21.29+22-23.

☞ Herren genopbygger Zion, han viser sig i sin herlighed.

L.: Zak 8,1-8. Ev.: Luk 9,46-50.

Lioba, abbedisse (†780), kan fejres.

29. hvid. Tirsdag DE HELLIGE ÆRKEENGLE,

MICHAEL, GABRIEL OG RAFAEL (f)

Gl.Englenes.pf.

L.: Dan 7,9-10.13-14 eller Åb 12,7-12a;

☞ Sl 138,1-2a.2bc-3.4-5.

☞ Herre, jeg vil lovsynge dig for englene.

Ev.: Joh 1,47-51.

30. hvid. Onsdag i 26. alm. uge. (II Ps).

Hieronymus, præst og kirkelærer (†420) (m)

☞ Sl 137,1-2.3.4-5.6.

☞ Gid min tunge må klæbe til ganen, hvis ikke jeg husker på dig.

L.: Neh 2,1-8. Ev.: Luk 9,57-62.

Ad libitum læsninger til Hieronymus:

L.: 2 Tim 3,14-17.

Oktober

1. hvid. Torsdag i 26. alm. uge. (II Ps).

Therese af Jesusbarnet (af Lisieux), jomfru og

kirkelærer (†1897) (m)

☞ Sl 19,8.9.10.11.

☞ Herrens forordninger er retskafne, de glæder hjertet.

L.: Neh 8,1-4a.5-6.7b-12. Ev.: Luk 10,1-12.

2. hvid. Fredag i 26. alm. uge. (II Ps).

De hellige værneengle (m)

☞ Sl 79,1-2.3-4.5+8.9.

☞ For dit navns ære, befri os, Herre.

L.: Bar 1,15-22. Ev.: Matt 18,1-5.10.

Ad libitum læsninger til de hellige værneengle:

L.: 2 Mos 23,20-23 ;

☞ Sl 91,1-2.3-4.5-6.10-11.

☞ Han byder sine engle at vogte på dig på alle dine veje.

3. grøn. Lørdag i 26. alm. uge. (II Ps).

Eller hvid. **Gudsmoders lørdagsmesse.**

☞ Sl 69,33-34.35-36b.36c-37.

☞ Herren hører på de fattige.

L.: Bar 4,5-12.27-29. Ev.: Luk 10,17-24.

Bededag for præste- og ordenskald.

4. grøn. 27. ALM. SØNDAG. (III Ps).

☞ Gl. Cr. Alm.S.pf.

1.L.: 1 Mos 2,18-24;

☞ Sl 128,1-2.3.4-5.6.

☞ Herren velsigne os, så længe vi lever.

2.L.: Hebr 2,9-11.

Ev.: Mark 10,2-16 *eller* 10,2-12.

5. grøn. Mandag i 27. alm. uge. (III Ps).

☞ Jon 2,3.4.5.8.

☞ Du løftede mig op af graven.

L.: Jon 1,1-2,1.11. Ev.: Luk 10,25-37.

6. grøn. Tirsdag i 27. alm. uge. (III Ps).

Eller hvid. **Bruno**, præst (†1101)

☞ Sl 130,1-2.3-4.7-8.

☞ Hvis du vogtede på skyld, Herre, hvem kunne da bestå?

L.: Jon 3,1-10. Ev.: Luk 10,38-42.

7. hvid. Onsdag i 27. alm. uge. (III Ps).

Vor Frue af Rosenkransen (m)

☞ Sl 86,3-4.5-6.9-10.

☞ Herre, du er barmhjertig og rig på nåde.

L.: Jon 4,1-11. Ev.: Luk 11,1-4.

8. grøn. Torsdag i 27. alm. uge. (III Ps).

☞ Sl 1,1-2.3.4+6.

☞ Lykkelig den mand, der tager sin tilflugt til Herren.

L.: Mal 3,13-20a. Ev.: Luk 11,5-13.

9. grøn. Fredag i 27. alm. uge. (III Ps).

Eller rød. **Dionysius**, biskop, og lidelsesfæller,

martyrer (†268)

Eller hvid. **Johannes Leonardi**, præst (†1609)

☞ Sl 9,2-3.6+16.8-9.

☞ Herren dømmer verden med retfærdighed.

L.: Joel 1,13-15; 2,1-2. Ev.: Luk 11,15-26.

Det sker i bispedømmet

September:

Lørdag 19. Den største Dag – øst. Børne- og ungdomsarangement med Danmarks Unge Katolikker. Sted: Niels Steensens Gymnasium, Kbh. Ø.

Mandag 21. Kvindernes Dalumretræte, retræte hos Sct. Hedvigstrestene på Dalum Kloster, Dalumvej 105, 5250 Odense.

Mandag 21. kl. 19-20: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø.

Fredag 25. kl. 19-ca. kl. 21: Forsonings- og helbredelsesmesse v/pastor Lars Messerschmidt. Sted: Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, Kbh. V.

Lørdag 26.: Den største Dag – børne- & ungdomsarangement med Danmarks Unge Katolikker. Sted: Sct. Ibs Skole, Horsens.

Oktober:

Lørdag 3. kl. 12-21: Caritas' årsmøde. Sted: Danhostel på Amager. Caritas' årsmøde er for ansatte, bestyrelsen og sognerepræsentanter.

Lørdag den 3. oktober 2015 kl. 14.00 - ca. 16: Medlemsmøde i Ælnoth, Katolsk historisk forening for Danmark. Foredrag af Helge Clausen: "Hvad skal vi bruge vore katolske arkiver til?" – Alle er velkomne.

Søndag 4. kl. 10-15.30: Caritas-dagen. Sted: Sct. Annæ Kirke, Amager. Dagen starter med messe med biskoppen.

Derefter vil der være oplæg om Caritas' arbejde, sideløbende aktiviteter for børn og unge, og der vil blive budt på kaffe og kage undervejs. Arrangementet er gratis.

Torsdag 8. kl. 20-ca. 23: Natkirke i Sakramentskirken, Nørrebrogade 27 C, Kbh. N. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at med en af medarbejderne eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkerummet. Aftenen slutter med en sakramental velsignelse ca. kl. 22.45.

Lørdag 10. kl. 14.30-17: Lørdagskatekese i Domkirken. Sted: Menighedssalen Bredgade 69 A, Kbh. C. Emne: Pave Frans' nye rundskrivelse om Skaberværket v/pastor Daniel Nørgaard. Kaffe /te og brød. Pris 40 kr.

Fredag 16. kl. 18.30-20.00: 'Åben Dør'. Personlig forbøn og samtale v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Sted: Sted: Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, Kbh. V.

Første og sidste onsdag i måneden kl. 17.30-19.30: Hjælp til misbrugere og pårørende ved den katolske organisation Cenacolo. Rådgivningen finder sted i Bredgade 69 A, Kbh. K. Tlf. 51 53 41 60.

Skt. Thomas Fællesskabet inviterer til eukaristi, lovprisning og katekese. Hver onsdag kl. 19-21, undtagen den 1. onsdag i måneden. Messe med forbøn for de syge afholdes 1. onsdag i måneden kl. 19-21. Sted: Oratoriet, Vor Frue kirke, Rymsgade 26, Aarhus C. Info: p. Herbert SJ, tlf. 87 30 70 42 eller 24 27 86 89, Jan Zieleskiewicz, tlf. 50 29 13 57, e-mail johnny.zet@gmail.com.

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)

Redaktør: Lisbeth Rütz

Layout: Carsten Meyer-Jensen

Annoncer og abonnement: redaktion@katolskorientering.dk

Medarbejdere i dette nr.: Ulla Elmquist, Ulla Pinborg, Maria Hammershøj, Ivar A. L. Hoel, Anna Miriam Kaschner CPS, Poul Erik Magnussen, Jan Hansen, Kasper Baadsgaard-Jensen, Kirsten Krog.

Redaktion og annoncer:

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.

E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042

Abonnementspris 510 kr. helårligt. Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Greentech Rotaprint - Distribueret oplag 11.022 ISSN 0902-297X

Bønnens Apostolat

September

- At alle unge får større mulighed for uddannelse og beskæftigelse.
- At kateketerne må vidne ved at leve deres eget liv i overensstemmelse med den tro de forkynder.

Hjælp med at sikre Kirkens beståen - også når du er borte

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente.

Arv til Kirken er fritaget for alle afgifter og går derfor ubeskåret til Kirkens arbejde.

Læs mere på www.katolsk.dk eller ring til

Katolsk Bispekontor

Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 80

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

NB: nye åbningstider:
Mandag og Onsdag: 10-12 og 13-16
Tirsdag og Torsdag: 10-12 og 13-16.45
Fredag lukket.

bibliotek@katolsk.dk
Tlf: 33 55 60 90

En pilgrimsfærd

"Breve fra Medjugorje" blev skrevet som dagbog under Elisabeth Tasarek Dahlerups første pilgrimstur til byen, hvor den Hellige Gudsmoder også her, er nærværende for alle, der søger Hende og beder om Hendes forbøn. Disse breve er skrevet til alle pilgrimme, der er på "vejen" gennem livet både i det fysiske og i det åndelige.

Med digte fra: "Vandringen i Ørkenen".

Bogen kan bestilles på www.historia.dk og på nettet hos andre forlag. Kan købes hos Arnold Busck i Helsingør. Email: tasarek@gmail.com

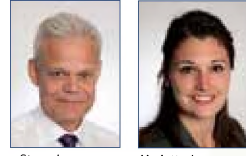
Start med at gøre det nødvendige, gør derpå det mulige - og pludselig gør du det umulige.

Frans af Assisi

Vanløse Begravelsesforretning

Jyllingevej 8 · 2720 Vanløse

Deres lokale bedemand siden 1940...

Steen Jørgensen Mariette Jørgensen

38 71 75 01

Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os. Vi træffes også aften, weekend og helligdage.

www.v-lm.dk

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

VI VII VIII IX X XI XII I II

KØBENHAVNS
URMAGER VÆRKSTED

MARTIN ELSIG LAURSEN

tilbyder reparation af alle slags ure:
Standure, vægure, lommeure eller armbåndsure på vores eget værksted

Ved større ure henter og bringer vi.
Skift af batteri og rem, mens De venter

Lange-Müllers Gade 15. kld. 2100 København Ø
Tlf. 22 83 01 08
www.urmagerværkstedet.dk

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 13, som udkommer **den 9. oktober** skal være redaktionen i hænde senest **den 21. september**
Indlæg til Katolsk Orientering nr. 14, som udkommer **den 30. oktober** skal være redaktionen i hænde senest **den 12. oktober**.

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29

Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hjælp der gavner

www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom

- en katolsk bedemand

T 39 29 60 08

Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

- Arv og Testamenter
- Ægtepagter
- Familiesager
- Dødsboer
- Køb af ejendom i Danmark og udlandet.

Advokat Sandra Moll

Telefon: 31 35 35 60
Fax: 31 73 25 84

E-mail: sandra@moll.dk

Fang læserens opmærksomhed

Med en annonce i Katolsk Orientering når dit budskab ud til mere end 10.000 katolske læsere.

Ring på tlf. **33 55 60 40** og hør nærmere om dine muligheder for at blive set i et medie med mening.

Katolsk Orientering kan også læses på nettet

www.katolskorientering.dk

FRIVILLIG HOS CARITAS DANMARK?

Har du lyst til at hjælpe vores sekretariat, der har travlt med at hjælpe andre?

Vi er ca. 20 mennesker der til hverdag bruger det meste af vores energi på hver vores opgaver.

Vi søger en omsorgsfuld frivillig med ordenssans, der kan give en hånd med til det praktiske. Vi er ikke altid gode til at vande blomsterne og at pakke varerne ud.

Vi får måske ikke lige tørret bordet, sat kaffen over eller givet køleskabet en omgang og i skyndingen maser vi ting ind i køkkenskabene og på arkiv-

et, så vi mister overblikket over, hvad vi har.

Har du mulighed for at komme forbi et par gange om ugen og har du lyst til at blive en del af sekretariatet, deltage i vores personalemøder- og arrangementer, så send en ansøgning til Hannah Kragelund til hhk@caritas.dk senest fredag den 9. oktober.

Vi vil sætte stor pris på din hjælp og din tid.

Martin A. Hansen – en kristen efterkrigsmodernist

Kættersk tale i en rationalistisk tid.

Tekst: Kirsten Krog

LITTERATUR I 1950'erne havde man i svensk litteratur, hvad der er blevet kaldt en "kristen renæssance", med forfatternavne som Sven Stolpe, Birgitta Trotzig, Ingmar Leckius, Bo Setterlind, Östen Sjöstrand, Majken Johansson, Gunnar Edman og Olov Hartman, de fleste af dem for øvrigt katolikker. På dansk grund var der ikke noget, der kunne måle sig med dette svenske fænomen, men med hereticagenerationen, som var samlet omkring tidsskriftet *Heretica* (1948-1953), sås dog en lignende åndelig opblomstring i mindre målestok, men uden den samme katolske farvning. Brugen af begrebet "heretica" henviste til

det "kætteri" mod rationalismen, som denne generation stod for. Blandt forfattere med et kristent islæt fra perioden kan nævnes: Martin A. Hansen, Ole Wivel, Ole Sarvig og Jørgen Gustava Brandt. Den første er den ypperste repræsentant for Danmarks lille "kristne renæssance".

Kristen forfatter

Martin A. Hansen kom fra et bekendende kristent hjem. Her fik han også lagt grunden for sit forfatterskab forstået på den måde, at begge forældre var fortræffelige fortællere, og han fik dermed fortællingen ind med moder-mælken.

Men Martin A. Hansen arvede ikke kun sine forældres fortællertrang- og begavelse, han overtog også deres bevidste kristentro, hvilket ses gennem hele hans forfatterskab. I en artikel i *Politiken* skriver Bo Tao Michaëlis lidt ironisk, at Martin A. Hansen er "det nærmeste, vi kommer en protestantisk helgen" og gør endvidere opmærksom på, at den protestantiske Martin A. Hansen ikke er så entydig let at putte i en konfessionel kasse: "I "Lykkelige Kristoffer" synes hans kristendom at være (skabs)katolsk. I "Løgneren" får indre mission en stærk stemme, ja er slutningen ikke mere Jean Calvin end Luther og Løgstrup?"

Kort men righoldigt forfatterskab

Selvom Martin A. Hansen døde i en ung alder af kronisk nyrebetændelse, nåede han at skrive fem romaner og otte novellesamlinger foruden essays og artikler.

Blandt romanerne er "Lykkelige Kristoffer" (1945); men den nok mest kendte roman er "Løgneren" (1950), der

netop tematiserer løgneren og svigtet: "Mit Navn er Johannes Vig. Sig ikke det Navn for hurtigt, Natanael. Johannes Vig", skriver jeg-fortælleren henvendt til en fiktiv person i sin dagbog, som han giver navnet Natanael efter disciplen af samme navn, hvorom Jesus siger, at "Han er et menneske uden Svig". Før romanen skriver Martin A. Hansen et novelleforlæg til romanen med titlen "Isen brydes". "Løgneren" har haft betydning også for andre forfattere og har bl.a. inspireret Per Højholt til hans dagbogsroman.

Samtidig med, at Martin A. Hansen kan benævnes som en kristen forfatter, skriver han sig også ind i en modernistisk periode. Kristendom og modernisme er i nogle tilfælde modsætninger, men Martin A. Hansen ser alligevel kristendommen som en naturlig udgang af modernismen. Han skriver således i sin dagbog: "det modernistiske Konsekvens er Kristendommen". Den modernisme, som man kan se hos ham, skurrer da heller ikke *Fortsættes nedenunder* ▶

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks strejkode

MASKINEL MAGASINPOST
42512
Afsender: Katolsk Orientering
Katolsk Orientering · nr. 12
18. september 2015 · 41. årgang

POST
PP
DANMARK

mod kristentroen, men er først og fremmest en skriveteknisk ting. Han arbejder således bl.a. med en eksperimenterende fortællerform og indfører også metalitterære elementer, hvilket bl.a. ses i "Midsommerfesten" fra novellesamlingen "Tornebusken" (1946). Denne novellesamling er samtidig et eksempel på hans efterkrigstematik, hvor han med udgangspunkt i kristentroen forsøger at finde en mening med eller snarere komme ud af og videre fra den stemning, som krigen havde sat mennesker i.

Udover novellesamlingen "Tornebusken" skrev Martin A. Hansen bl.a. novellesamlingerne "Agerhønen" (1947), "Paradisæblerne og andre Historier" (1953) og "Høstgildet og andre fortællinger" (1960), hvorfra de følgende tre novellepræsentationer- og analyser er taget.

Høstgildet

Novellen "Høstgildet" findes både i "Agerhønen" og i "Høstgildet og andre fortællinger". Her fortælles der om, hvordan en ung dreng under pres drikker sig ihjel under et høstgilde. Synsvinklen i det meste af novellen er en ung præst, som er til stede. I hans tanker tages centrale og aktuelle åndelige temaer op til overvejelse med til tider meget præcise formuleringer. Under høstgildet skal den unge præst holde en kort tale, og man følger, hvordan han veksler mellem at ville behage de forsamlede – "De ville være mest taknemmelige for hans tale, hvis den var nem at glemme, en ret mellem andre retter. [...] Til et så stort og godt høstgilde hørte sødmen af let kristelig poesi" – eller benytte anledningen til at forsøge at vække dem af deres åndelige søvn. Senere, da han står ansigt til ansigt med den døde dreng og dennes forældre, drages man ind i en ny kamp i hans sind;

først og fremmest den kamp et menneske står i, når det får øjnene op for sit hykleri og sin synd, men også den kamp som opstår, når man som troende ikke forstår Guds handling i mødet med meningsløs lidelse og død. Den første kamp fører præsten til en ydmyg erkendelse af, at han ikke har noget at give: "Jeg er den slags elskværdige forkyndere, som beder tidens mennesker undskylde, at Vorherre er til. [...] Det er ikke kendetegnet på en forkynder, at folk kan lide ham. [...] Hvad er en forkynder, som alle kan lide, men som ingen hører? En kirkens konditor." Samtidig indser han, at han ikke skal give et svar på lidelsens problem. Han skal noget dybere – noget, som han blot ikke ved, hvordan hans skal formidle. Alligevel er det netop dette han gør, da han ved sit nærvær, sin svaghed og sin deltagelse i forældrenes lidelse hjælper faderen til at græde.

Paradisæblerne

I novellen "Paradisæblerne" fra "Paradisæblerne og andre Historier" beretter en jeg-fortæller om et barndomsminde. Han er blevet sendt med noget mad til sin mormor, som også under en gammel skytte, som bor i den anden ende af huset, noget af den gode mad. Denne skytte er en dyster og dæmonisk skikkelse som tilsyneladende på en underfundig måde forhekser jeg-fortælleren og drager ham mod vildfarelse og undergang, hvilket dog ikke er eksplicit i fortællingen. På hjemvejen drages fortælleren mod en våge i en ellers tiliset å og falder i. Bedst, som han har reddet sig kold og våd op af åen, tilsyneladende ikke kun ved egen hjælp: "Da fik jeg et puf i ryggen", går han vild i tågen. At der ikke kun er tale om en dreng, der er så uheldig at gå vild, men at novellen taler om noget dybere, nemlig vor

syndighed og frelsen fra denne tilbøjelighed i os, kan læses ud af måden, jeg-fortælleren går vild. Han taler om, at han pludselig ønskede at gå vild, ja han tænker "Gid jeg kunne gå vild" og råber til sidst "Nu går jeg vild!" som en fast beslutning om at gå vild. Når han senere skriver: "Jeg kunne ikke mærke, om det var rigtigt eller forkert", taler han konkret om den retning han går; men det er ikke svært også at læse det som, at han i sit "syndefald", hvor han vælger at gå vild, mister evnen til mere overordnet at skelne mellem rigtigt og forkert. Da han til sidst står ved mergelgraven, er han nået til afgrunden. Da letter tågen, og han tænker: "Der er nok nogen, som har passet på". Med disse ord og hans oplevelse af, at nogen havde puffet ham op af åen, indskrives en højere magt, som frelser ham. Man kan altså læse "Paradisæblerne" som en personlig frelsesberetning eller omvendelseshistorie, som beskriver, hvordan det enkelte menneske kan fristes af sin egen syndighed til at vælge fortabelsen, men reddes af Gud.

Synden

Første novelle i "Høstgildet og andre fortællinger", "Synden" tematiserer, som titlen siger, endnu tydeligere menneskets synd. På handlingsplanet er det fortællingen om en dreng og hans familie, der flytter fra fattige til lidt bedre kår, men netop gennem denne flytning kan man i drengens natur se synden stikke frem. I begyndelsen sættes to Gudsforhold op mod hinanden, den indre og den ydre – den ene er god, den anden er dårlig: "Jeg vandrede med Gud, som det hedder om Enok, han var indvendig og gjorde mig god; men der var også en Gud udvendig, oppe i Rummet, og vé mig, hvis jeg glemte at rense Træskoene [...]". Novellen er en beskrivelse af den ydre

Gudsdyrkelse, der bygger på fortjeneste og straf, og som kun er der så længe, den kan betale sig; derefter eksploderer synden i sin tøjlesløse fryd. Som det ironisk formuleres: "Jeg gik i min Fromhed og ventede mig store Udskejelser af den Dag [...]. Naturligvis gemte jeg denne forfærdelige Fryd under en under en laaset Kælderlem. [...] jeg vovede kun sjældent at aabne Lemmen paa Klem og kikke ned i det djævelske Dyb. Jeg gjorde det kun, naar vi bad Aftenbøn, og det var jo det forfærdelige. Naar vor Fadergud var optaget af at høre paa vor Aftenbøn, og jeg saa ham sidde med Øret til os, med et Smil i Skægget som Jonatan Smeds, med de milde, tankefulde Øjne skuende frem for sig uden at bemærke noget, da aabnede jeg i et Nu Lemmen og kikkede ned i Djævelsfryden". Jeg-fortælleren er det artigste barn af frygt for, at Gud ellers vil tage det landsted fra familien, som de skal flytte hen til, men han venter kun på flyttedagen, hvor han endelig kan give synden frit løb. Selvom novellen har sit fokus på den udvendige fromhed, som kun er et skalkeskjul for synden, peger beskrivelsen også hen på den indvendige fromhed, som kort beskrives i indledningen: Den gode fromhed, der består i at vandre med Gud, som hans fortrolige.

Katolsk Orientering

Paven besøgte Cubas tidligere præsident Fidel Castro i Havanna. I baggrunden ses Castros kone Dalia Soto del Valle. Foto: Twitter.

Familien – 'et mirakel i vor tid'

Paven i pastoral og politisk balancegang på Cuba og i USA.

Tekst: Niels Messerschmidt

RUNDREJSE Efter at have besøgt seks byer og to lande på ni dage vendte pave Frans søndag den 27. september tilbage til Vatikanet. Turen til Cuba og USA, hans 10. og hidtil længste rejse, var i udgangspunktet tænkt som en pastoral rejse med hans deltagelse på Verdensmødet for familien i Philadelphia som højdepunktet.

Men turen, der førte ham fra en af kommunismens højborge til demokratiets haller på Capitol Hill, havde også politiske undertoner. Frans spillede en afgørende rolle i de drøftelser, der har ført til et diplomatisk tøbrud mellem de to lande. I flere af sine taler og prædikener berørte han politiske emner som indvandringspolitik, miljøet, religionsfrihed og menneskerettigheder – i lyset af den katolske sociallære og pavens omsorg for de fattige og marginaliserede.

Familien – et mirakel

I Philadelphia tilskyndede paven præster og ordensfolk til at få flere kald til Kirken, mens han på familiemødet fremhævede, at de vestlige samfund må støtte og opmuntre unge i at gifte sig og danne familie, fordi den verdslige kultur på mange områder forsøger at benægte ægteskabets betydning. I samtaler og møder, ligesom i sin tale ved ankomsten til USA, opmuntrede og forsvarede Frans arbejdet for religionsfrihed, dvs. kirkelige institutioners ret til at følge Kirkens morallære trods landets nye sundhedslov, der pålægger dem som arbejdsgivere at tilbyde deres ansatte forsikringsordninger med bl.a. tilskud til prævention og fortrydelsespiller.

Frans advarede flere gange om, at familien forstået som et ægteskab mellem mand og kvinde er under stigende pres i de vestlige lande på grund af omdefineringen af væsentlige – og tidligere almindeligt aner-

kendte – begreber og den manglende vilje til at ville binde sig i livslange relationer. I sin tale til FN's generalforsamling kritiserede han den vestlige verdens "ideologisk kolonisering" af familiebegrebet med ny definition af ægteskabet, af værdirelativisme, af tilfældige modeluner og en manglende åbenhed over for livet.

På Verdensmødet for familien kaldte han i sin prædiken familien for "et profetisk tegn, et mirakel i vor verden".

"En søn af immigranter"

Mens pavens besøg på Cuba primært var af pastoral karakter med besøg i tre bispedømmer og især skulle opmuntre landets katolikker i en tid, hvor regeringen synes mere positiv over for Den katolske Kirke, spillede Frans på flere strenger under sit besøg i USA. Han mødtes ikke kun med landets 351 katolske biskopper og troende i Washington, New York og Philadelphia, men holdt også møder med politikere og embedsmænd, overgrebsofre, immigranter, fanger, hjemløse og fattige.

På plænen foran Det hvide Hus berørte paven temaerne immigration og

Paven taler til FN's generalforsamling under overværelse af næsten hundrede stats- og regeringsledere. Foto: Hasse Ferrold.

religionsfrihed ved at omtale sig selv som "søn af immigranter" og ved at kalde religionsfrihed for "USA's mest værdifulde skat". Dagen efter talte Frans til den amerikanske kongres inden han rejste videre til New York til et pastoralt møde i San Patricks domkirke, hvor han også mødte fattige og hjemløse, og om aftenen vesper i domkirken med deltagelse af gudviede personer, seminarister og præster.

Frans talte til FN's generalforsamling under overværelse af næsten hundrede stats- og regeringsledere, og han tog herefter til Ground Zero for at deltage i et interreligiøst arrangement, inden han afsluttede sit besøg i New York med en friluftsmesse i Madison Square Garden.

Lørdagen og søndagen gik med Verdensmødet for familien, rejsens oprindelige formål og højdepunkt. Forinden har han besøgt et højrisiko-fængsel og mødt 120 indsatte.

En integreret økologi

Der var bred enighed blandt kommentatorerne i USA om, at pavens besøg havde været en stor succes. Fx modtog han stor ros for sin tale i kongressen, hvor det lykkedes ham at overskride forskellene mellem de demokratiske og republikanske mærkesager og opfordre lovgiverne til at efterstræbe endnu højere standarder i deres arbejde. I talen fremhævede Frans amerikanske kerneværdier gennem fire historiske personers eksempel og sammenkæde dem med Jesu gyldne regel.

I FN's generalforsamling fremhævede Frans, at et ægte miljøengagement må indeholde omsorgen for menneskets samlede livsbetingelser: retten til liv i alle dets faser; retten til at få opfyldt grundlæggende materielle og sociale behov; retten til tros- og samvittighedsfrihed. Han fremhævede også retten til uddannelse – ikke mindst for piger: "Uddannelse er afgørende for implementeringen af de nye udviklingsmål og for miljøet", sagde han og understregede, at stats- og regeringslederne har ansvaret for at give deres borgere åndelig og materiel frihed.

"De fattige har ret til uddannelse, bolig, arbejde og jord"

Frans sammenfattede sit besøg i USA ved at takke arrangørerne og de mange frivillige ved at sige, at han rejste hjem til Rom fuld af påskønnelse og håb. "Jeres omsorg for mig og den generøse velkomst er tegn på jeres kærlighed og tillid til Jesus. Det samme gælder jeres arbejde for de fattige og de syge, de hjemløse og immigranterne, jeres forsvar for livet i alle dets faser og jeres omsorg for familien. I viser hermed, at Jesus er i jeres midte og at jeres omsorg for hinanden er en omsorg for Jesus selv", sagde pave Frans.

Blandt ulve?

Kirken og ægteskabet.

Læs mere side 4

Missionssøndag

Hjælp Kirken i Mongoliet.

Læs mere side 6

250 og 150 år

Domkirken fejrer to jubilæer med procession, debatarrangement, koncerter og foredrag.

Læs mere side 9-10

Sankt Annæ Kirke

Korfestival, Sankt Annæ Dag.

Læs mere side 11

KO mener

De unge skal på banen!

Pave Frans beder unge katolikker om at udføre åndelige og legemlige barmhjertighedsgerninger i tiden op til Verdensungdomsdagene næste sommer.

"I skal ikke være bange for at erfare Guds uendelige barmhjertighed", skriver han. "Gennem jeres gerninger, ord og bønner bliver I til gengæld barmhjertighedens missionærer i vor verden, såret af egoisme, had og så meget fortvivlelse".

Pavens anmodning er en del af hans budskab til Verdensungdomsdagene 2016, som afholdes i Krakow, Polen, den 26.-31. juli. Temaet er "Salige er de barmhjertige, for de skal møde barmhjertighed".

Jesus og hans saligprisninger viser os, at det er bedre at give end at modtage og at "vi i sandhed bliver velsignede og lykkelige, når vi indtræder i den guddommelige 'logik' af giv og gavmild kærlighed", skriver paven i sit budskab.

Når folk opdager, at "Gud har elsket os uendeligt for at gøre os i stand til at elske som Ham uden forbehold", bliver vi selv redskaber for Guds barmhjertighed og kan bringe håb og lindring til de trængende.

"Lad os genopdage de legemlige barmhjertighedsgerninger: at mætte de sultne og give de tørstende at drikke, at klæde de nøgne og tage imod de fremmede, at hjælpe de syge, besøge fangerne og begrave de døde", skriver paven: "Og glem ikke de åndelige barmhjertighedsgerninger: at vejlede de tvivlende, at undervise de uvidende, at formane syndere, trøste de nødlidende, tilgive fornærmelser, at være overbærende med dem som vil os det ondt, og at bede for de levende og de døde".

For at verdens unge katolikker kan blive mere autentiske og troværdige i deres tro, foreslår paven, at de i tiden op til Verdensungdomsdagene vælger både en legemlig og en åndelig barmhjertighedsgerning, som de udfører hver måned.

I kølvandet på den økonomiske krise føler mange unge, navnlig i den vestlige verden, sig desillusionerede og har brug for et nyt håb. Kirken – og her giver paven de unge en vigtig opgave – er at være budbringer af håb om, at verden også har brug for de unge, og at de med deres energi og evner med bidrage til at opbygge en bedre verden i en ånd af solidaritet og åbenhed over for næsten.

At være "barmhjertighedens missionærer" er på ingen måde en let opgave, heller ikke for de unge. At leve i saligprisningernes ånd er en særlig livsopgave fordi den involverer handling. En af de mest indlysende barmhjertighedsgerninger, og måske den vanskeligste at praktisere, er at tilgive dem, som har fornærmet os, dem, som har gjort os ondt eller dem, som vi betragter som vore fjender. At give slip på vrede, forbitelse, vold og hævn er nødvendige betingelser for at kunne leve et liv i glæde.

Danmarks Unge Katolikker har tradition for at sende grupper til Verdensungdomsdagene. Det gør de også til Krakow. Må tiden op til verdensmødet blive en berigende tid både for dem, vort bispedømme og alle de trængende!

Niels Messerschmidt

"Det er en kristen pligt at hjælpe flygtningene"

De katolske biskopper opfordrer til en europæisk fælles immigrations- og asylpolitik.

COMECE Plenarforsamlingen for bispekonferencerne i EU (COMECE) har udsendt en pressemeddelelse om den nuværende flygtningekrise og debatten om en fælles europæisk migrations- og asylpolitik.

"Flygtningestrømmen mod Europa stiller landene på vort kontinent overfor enorme udfordringer. Disse udfordringer kan dog overvindes, hvis vi europæere betragter dem som vort fælles ansvar og samarbejder om at løse dem. Ser vi på situationen

i de sydeuropæiske lande, hvortil flygtningene ankommer, er det tydeligt at Dublin-konventionen ikke virker. Situationen i de eftertragtede destinationslande viser imidlertid også, at man umuligt kan fortsætte uden en regulering på europæisk plan. Den kendsgerning, at visse lande forsøger at løbe fra deres ansvar, er uacceptabelt. Den europæiske Union er i sidste ende grundlagt på solidaritet mellem europæerne. Flygtningeproblemet er en fælles udfordring og kræver derfor en fælles europæisk løsning.

Derfor glæder vi os over Europakommissionens nylige forslag om en mere ligelig fordeling af flygtningene og fælles asylstandarder i Europa. Her bliver der sikkert brug for yderligere tiltag.

Vi kan ikke acceptere, at folk drukner og kvæles udfør Europas grænser. At opføre pigtrådshegn og mure for at forhindre flygtningene i at komme ind i

Foto: Wikipedia.

"Der er kun 50.000 kristne tilbage i Aleppo"

Situationen er kritisk for de kristne i Syrien, advarer to biskopper.

SYRIEN Biskopper fra to kristne kirkesamfund i Syrien advarer om den desperate situation i landet efter godt 5 års borgerkrig. Begge har hjemme i Aleppo, Syriens største by, hvor nogle af de voldsomste kampe har fundet sted. Byen har haft et stort kristent mindretal, men nu er der kun 50.000 kristne tilbage, siger den kaldæiske ærkebiskop af Aleppo, msgr. Antoine Audo. Før krigen var der ca. 150.000 kristne i Aleppo, og han frygter, at "vort samfund forsvinder helt".

Msgr. Audo har været vidne til en "massiv udvandring" fra Aleppo især efter at Tyskland og andre EU-lande har erklæret sig villige til at modtage syriske flygtninge. "De, som har været i stand til at rejse, har allerede forladt landet. Andre forsøger at forlade landet, især vore unge mænd, fordi de frygter at blive indkaldt til militærtjeneste og ikke ønsker at deltage i en meningsløs krig, der kun bringer ødelæggelse".

Om den humanitære situation i Aleppo siger Audo, at efter fire og et halvt års krig er forholdene "ubærlige" for befolkningen. "De rige har allerede forladt byen, middelklassen er blevet fattige, og de fattige bor nu i stor elendighed [...] Mere end 80 % af byens befolkning er nu arbejdsløse, byen har været uden vand og elektricitet i over to måneder [...] Vor kirke har en brønd, og vi forsøger at fordele vand til befolkningen så godt, vi kan", forklarede han: "I hver gade ser man små børn og teenagere med tomme flasker på udkig efter vand".

Msgr. Audo beklagede den manglende politiske vilje til at afslutte krigen. Efter

Europa er ikke løsningen. Det er desuden en kristen pligt at hjælpe flygtninge uanset oprindelsesland eller religion.

Pave Frans har opfordret Kirken i Europa til at byde flygtningene velkommen: "Jeg opfordrer mine brødre, biskopperne i Europa, til i deres bispedømme at tilslutte sig min appel, idet de husker på at barmhjertighed er et andet navn for kærlighed". Pavens appel forpligter Kirken i Europa til at handle. Flygtningenes skæbne eller dem, der søger asyl, må berøre os alle.

I de seneste uger har vi alle været meget berørt over den ånd af solidaritet og hjælp-somhed, som mange europæere har udvist i at hilse flygtningene velkomne. Vi takker alle, som har været med til at sikre, at flygtningene modtages med menneskelig varme i en ånd af medfølelse og kristen næstekærlighed – uanset om deres krav om asyl godkendes eller ej. Det er chokerende, at denne situation også skaber chikane og fjendtlighed mod flygtningene, hvilket vi kraftigt modsætter os.

Europa er nødt til omgående træffe en fælles immigrations- og asylpolitik. Når vi kan løse en økonomisk krise på et ekstraordinært EU-topmøde hen over natten, burde det være lige så let med denne krise, især når så mange menneskers skæbne står på spil. I sidste ende er spørgsmålet om en fælles løsning på flygtningekrisen også et emne, som direkte påvirker Europas værdier og fremtid", skriver de katolske EU-biskoppers plenarforsamling.

NM

uddø; vore angribere har gjort alt, hvad de kunne – de har terroriseret befolkningen i byen, derefter har de ødelagt fabrikkerne, al handel, institutioner og private hjem, og har tvunget folk på flygt. Til sidst har de muliggjort denne deportation ved at lade smuglere organisere massive konvojer på vej mod Vesten. "Hvilken tragedie!", siger ærkebiskop Jeanbart og slutter med ordene:

"På denne årsdag for mit bispeembede ønsker jeg brændende, at I sammen med mig må bede Herren om at beskytte de troende. Han har overdraget i min varetægt, at denne 2.000 år gamle Kirke, som jeg har ansvar for, må fortsætte sit profetiske virke i dette vort elskede land. Man forsøger at føre krig mod os, men vi ønsker at skabe fred. Man forsøger at ødelægge, vi forsøger at bygge op. Man forsøger at sende os i eksil, men vi kæmper for at blive her. Det eneste, vi ønsker, er fred og at genopbygge landet".

NM

Foto: Huffington Post.

Ny biskop for verdens nordligste bispedømme

Slovensk kapuciner skal lede bispedømmet Reykjavík.

sidste år, vil som biskop emeritus, efter aftale med Det latinske Patriarkat i Jerusalem, fremover bo halvdelen af året hos dominikanerne i Schwyz, Schweiz, og ellers opholde sig i Det hellige Land, hvor han skal lede retræter og pilgrimsrejser – noget han tidligere har erfaring med.

Kapucinerpræst

Pater Dávid Bartimej Tencer er født den 18. maj 1963 i Nová Baňa i Slovakiet. Han blev præsteviet den 15. juli 1986 i Banská Bystrica, i bispedømmet af samme navn, og virkede herefter som sognepræst i Hriňova og kapelan i Zvolen. I 1989 blev han administrator for bispedømmet Sklenné Teplice og året efter bispedømmet Podkonice. Samme år bad han biskoppen om lov til at indtræde i kapucinerordenen og begyndte samme år sit noviciat. Efter at have aflagt sine første løfter i 1991 begyndte han studier i franciskansk spiritualitet på Antonianum-universitet i Rom og tog en licentiatgrad i 1994. Han aflagde de evige løfter i Johannes Døberens Fødselskirken i Kremnické Bane-Johanesberg.

Hjemvendt fra Rom blev Tencer administrator for bispedømmet Holíč, novicemester og medlem af provincialets ledelse. I 1996-2003 var han superior for konventet Raticovvrch Hriňova og novicemester frem til 2000. Fra 2001-2004 underviste han i homiletik og spirituel

teologi ved seminaret i Badin, og 2003-4 i spirituel teologi på Skt. Thomas Aquinas instituttet i Žilina.

Tencer kom til Island i 2004, hvor han blev udnævnt til sognepræst for Stella Maris i Reykjavík-Breiðholt. I 2007 blev han sognepræst for Skt. Thorlac-menigheden i Reyðarfjörður. Han er medlem af præsterådet og det biskoppelige råd.

Et ungt bispedømme

Bispedømmet Reykjavík, der i 2008 kunne fejre sit 40-års jubilæum, er verdens nordligste bispedømme. Det dækker 103.000 km², og mere end 13.000 af øens 320.000 indbyggere er katolikker.

De første missionærer kom til øen i slutningen af det 10. århundrede. I dag er Island det nordeuropæiske land med forholdsmæssigt flest katolikker med 3,5 % af den samlede befolkning.

Den katolske Kirke i landet er ung, dynamisk og voksende – der er fx ti gange så mange dåb som begravelser. En vigtig begivenhed i bispedømmets historie indtraf, da pave Johannes Paul II besøgte øen i 1989. Til markering af 25-året for pavens besøg har biskop Bürcher oprettet en ny kirke og sogn i den store Keflavík-region. I 2013 udkom den første islandske oversættelse af den romerske missale, som nu er i brug i alle sogne i Island.

NM

Den 52-årige kapucinerpater Dávid Bartimej Tencer overtager i slutningen af måneden embedet som biskop af Reykjavík efter msgr. Peter Bürcher.

Foto: Bispedømmet Reykjavík.

NORDEN Pave Frans accepterede den 18. september msgr. Peter Bürchers afskedsansøgning som biskop af Reykjavík på grund af helbredsproblemer. Til hans efterfølger er udnævnt pater Dávid Bartimej Tencer OFMCap, nuværende sognepræst i Skt. Thorlak kirke i Reyðarfjörður.

Biskop Bürcher vil lede bispedømmet frem til indsættelsesceremonien i Kristi Konges domkirke i Reykjavík lørdag den 31. oktober, hvor hans efterfølger bliver indsat i embedet.

Efter 21 år som biskop i Schweiz og på Island træder Bürcher tilbage på grund af luftvejsproblemer forårsaget af det kolde og fugtige klima på den nordatlantiske ø. Biskop Bürcher, der fyldte 70 år i december

Honduransk jesuit modtager menneskerettighedspris

Forsvarer ytringsfriheden i et af verdens mest voldelige lande.

LATINAMERIKA Den honduranske præst, radioaktivist og menneskerettighedsforkæmper Ismael Moreno Coto – bedre kendt som Padre Melo – er dette års modtager af Raftoprisen. Han modtager prisen for sin brug af medierne i forsvaret af ytringsfriheden og andre grundlæggende rettigheder i Honduras.

I det lille latinamerikanske land er journalister, menneskerettighedsaktivister og andre kritiske stemmer ofte udsat for grov chikane og dødstrusler, og de sidste ti år har drabstallene været foruroligende høje. I denne sammenhæng er Padre Melo en frygtløs stemme, der arbejder målrettet med at undersøge og formidle årsagerne til volden og overgrebene mod samfundets sårbare grupper.

Den 57-årige Padre Melo er i dag direktør for ERIC – et center for samfundsanalyse, forskning og kommunikation om sociale og politiske spørgsmål i Honduras, og i 2002 etablerede han sin egen menneskerettighedsorganisation under ERIC.

Padre Melo SJ er gennem sin brug af medierne og sit arbejde som præst blevet en stærk fortaler for demokrati, ytringsfrihed og menneskerettigheder i Honduras. Foto: Jeremy Zipple.

Organisationen arbejder tæt sammen med den lokale, uafhængige radiostation *Radio Progreso*, som er en del af det katolske radionetværk i landet, og som når ud til 1,5 mio. lyttere. Radioen blev lukket af militæret under kuppet i 2009 og har siden været okkuperet flere gange. To af radioens medarbejdere blev myrdet i hhv. 2004 og 2011, og 16 af stationens medarbejdere – herunder Melo – har siden 2009 modtaget dødstrusler.

Raftostiftelsen, der er en politisk uafhængig menneskerettighedsorganisation, har siden 1987 årligt uddelt Raftoprisen til personer og organisationer, der arbejder i frontlinjen i kampen for menneskerettigheder

der og demokrati. Tidligere prismodtagere er bl.a. oppositionspolitikeren Aung San Suu Kyi, Burma (1990), Østtimors tidl. præsident og modtager af Nobels Fredspris José Ramos Horta (1993), Sydkoreas tidl. præsident Kim Dae-jung (2000), og den iranske advokat og menneskerettighedsaktivist Shirin Ebadi, Iran (2001), der modtog Nobels Fredspris i 2003 som den første iraner og den første muslimske kvinde.

NM

Kort nyt

Forbyder paveforside

SAUDI-ARABIEN Augustnummeret af den arabiske udgave af magasinet National Geographic er blevet bortcensureret "af kulturelle årsager".

En forside, der viser pave Frans fotograferet fra ryggen i det Sixtinske kapel med henvisning til en historie inde i bladet om hans "stille revolution" af Den katolske Kirke, mødte læserne, da augustnummeret af magasinet udkom over hele verden. Men ikke i Saudi-Arabien. Her blev bladet nemlig forbudt "af kulturelle årsager", skriver den arabiske chefredaktør Alsaad Omar al-Menhaly i en beklagelse på Twitter med henvisning til en besked fra de saudiarabiske udgivere.

Det er ikke første gang, at den arabiske udgave af National Geographic bliver ramt af en diskussion om religiøst betinget censur. I martsnummeret med titlen "Krigen mod videnskaben" bragte bladet på forsiden en liste over en de mest almindelige angreb på den ellers udbredte videnskabelige konsensus, fx benægtelsen af klimaforandringer og evolutionslæren. I den arabiske udgave var hele eksemplet med evolutionen således blevet fjernet fra forsiden.

Slipper for erstatning

TYSKLAND Den tidligere biskop af Limburg, Franz-Peter Tebartz-van Elst, slipper for at skulle tilbagebetale ca. 28,5 mio. kroner, som det tyske bispedømme havde planer om at sagsøge ham for ved en domstol i Vatikanet. Det oplyser præfekten for bispekongregationen, kardinal Marc Ouellet, der personligt har informeret biskop Manfred Grothe, den apostoliske administrator af bispedømmet Limburg.

På nuværende tidspunkt er det ikke klart, hvornår en ny biskop bliver udpeget, siger Grothe, men han forventer at det tidligst bliver til næste sommer.

Biskop Franz-Peter Tebartz-van Elst blev i 2013 kendt i medierne som "luksusbiskoppen" for sin lemfældige omgang med bispedømmets midler, blandt andet på grund af en ekstravagant renovering af bispeboligen og de omkringliggende fællesfaciliteter.

HUSLY SØGES

Desværre sker det, at au pairs bliver sat på gaden af værtsfamilien, eller selv forlader hjemmet på grund af noget, de bliver udsat for.

Kan du hjælpe ved at tilbyde husly i mindst et døgn? Så kan Au Pair Network lettere give retshjælp og rådgivning i disse risikable situationer.

Skriv uforpligtende til koordinator Andreas Riis for at høre mere: ari@caritas.dk

Er pave Frans "blandt ulve" i Vatikanet?

Embedsmænd i Vatikanet kritiserer pavens annullationsreform.

Tekst: Niels Messerschmidt

VATIKANET En gruppe ledende embedsmænd i Vatikanet har kritiseret den plan for reform af annullation af et ægteskab, som pave Frans offentliggjorde i september. I tillægget *Christ & Welt* til det tyske dagblad *Die Zeit* beklager kuriemedarbejderne sig over, at paven igen har truffet en vigtig beslutning uden først at have rådført sig med de ansvarlige i kurien – noget, som ellers er den normale procedure. Selv om Frans gentagne gang har talt om nødvendigheden af en større kollegialitet i Kirken, handler han i praksis egenrådigt, hævder kritikerne. De fremhæver især, at Frans ikke tillod Troslærekongregationen at gennemlæse forslaget, inden det blev offentliggjort.

Sproget i de to motu proprio'er, der beskriver de nye procedurer i hhv. den latinske og den østlige Kirke, er "ekstremt vagt", hævder kritikerne og advarer om at

reformerne, der vil gøre det nemmere og især hurtigere at få et ægteskab annulleret, i sidste ende kan ende med et stigende antal katolske skilsmisser.

Pave Frans har selv været klar over, at princippet om ægteskabets uopløselighed kunne komme i fare, og har derfor ønsket at reservere sådanne afgørelser til de lokale biskopper, der er "de bedste garanter for Kirkens enhed". Kritikerne derimod er bekymrede over udsigten til at en biskop, som i sine studier fx har specialiseret sig i religionspædagogik eller kirkehistorie, ikke har indsigt nok på området til at kunne træffe de rette afgørelser i overensstemmelse med kirkeretslige grundprincipper.

Murren i krogene

Den igangværende bispesynode om ægteskabet og familien giver denne misytring yderligere styrke, skriver Per Einar

Processen omkring udarbejdelsen og offentliggørelsen af pavens nye annullationsreformer møder kritik i kurien. Foto: aliancaprofamilia.com.

Odden på bispedømmet Oslos hjemmeside, "især faglige indvendinger, som knytter sig til den aktuelle kirkepolitiske debat om morallæren". Mange kritikere af reformer af den kirkelige lære om ægteskabet og familien ser nemlig i pavens reform blot optakten til yderligere beskærende reformer fra pavens side, fx i omgangen med gengifte fraskilte, påpeger han. Det, at Frans ikke har lagt reformen frem til drøftelse på

bispesynoden, regnes af kritikere som tegn på, at paven uanset hvad vil gennemtrumfe sin vilje til sidst.

Er pave Frans altså faktisk "blandt ulve" i Vatikanet, sådan som en nylig bogudgivelse antyder. Nu kan det være svært at afgøre, hvor stor modstand den argentinske pave møder i Vatikanet, for selv hvis man kun medregner de højeste positioner, er der stadig flere hundrede medarbejdere i ledelsen af verdenskirken. Og det er uvist hvad flertallet af dem mener, påpeger Per Einar Odden. Det er ingen hemmelighed, at der helt fra starten af Frans' pontifikat har været en konstant murren i Vatikanets kroge. Men selv under Benedikt XVI blev der til tider artikulert en tydelig kritik i kurien, fx i Benedikts håndtering af biskop Williams' benægtelse af Holocaust eller efter hans omformulering af langfredagsbønnerne.

En ting må slås fast, slutter Per Einar Odden: "Den, som i Vatikanet ønsker mere end blot at skabe en storm i et glas vand, skriver kritiske "dossierer" på italiensk – ikke på tysk". Og kritikerne har åbenbart ikke kunnet forhindre offentliggørelsen af annullationsreformen, selv om mange allerede i et stykke tid har kendt til den. Pave Frans har endnu engang gennemtrumfet sin vilje.

Udsigt til kortere annullationsprocedurer

Paven forenkler processen for ægteskabsannullationer.

KIRKERET Pave Frans indført den 8. september en betydelig forenkling af procedurerne for afprøvning af et ægteskabs gyldighed ved offentliggørelsen af to apostoliske breve (Motu proprio'er) – dokumenter, paven selv har forberedt uden hjælp fra den pavelige administration.

Paven indfører reformer i de af Kirkens retslige strukturer, der behandler spørgsmålet om annullationen af et ægteskab. Det ene brev *Mitis Iudex Dominus Iesus* (Herren Jesus, en mild dommer) reformerer kirkeretten i Den latinske Kirke, mens *Mitis et misericors Iesus* (Milde og nådige Jesus) reformerer kirkeretten for Østkirkerne. Ændringerne træder i kraft den 8. december i år samtidig som Barmhjertighedens år begynder.

Ifølge forordet i brevene er reformerne resultatet af en ekspertgruppes arbejde – der blev oprettet for at studere gældende lov og praksis i Kirken vedr. ægteskabsretten. Paven forklarer, at reformerne styres af syv specifikke kriterier (uddrag og uofficiel oversættelse af Vatikanradioen):

1. At det kun skal være én dom i favør for en aktiv annullation. Det forekommer hensigtsmæssigt, at det ikke længere er nødvendigt med en dobbelt afgørelse i favør for en ægteskabsannullation for at parterne har mulighed for at indgå i nye, kanonisk gyldige ægteskaber. Den moralske vished, den første dommeren er nået frem til i henhold til loven, burde være tilstrækkelig.

2. En enkelt dommer under biskoppens ansvar. Udnævnelsen af en enkelt dommer i første instans, altid en gejstlig, er placeret

under biskoppens ansvar. I den pastorale udøvelse af sin egen tilbørlige juridiske magt er biskoppen garant for at der ikke sker lemfældighed i dette spørgsmål.

3. Biskoppen er dommer. For at Det 2. Vatikankoncilslære kan omsættes i praksis på et område af stor betydning, er det besluttet at præcisere at biskoppen – udover at være hyrde og hoved for sin Kirke – samtidig er dommer blandt de troende, han har fået betroet. Det er ønskeligt, at biskoppen i både store og små bispedømmer selv giver et tegn på ændringer i Kirkens strukturer og ikke helt overlader den juridiske funktion til de afdelinger i bispedømmets kurie, der har med spørgsmål om ægteskabet at gøre.

4. En afkortning af den juridiske proces. Udover at gøre processen med annullation af ægteskab hurtigere, er der blevet skabt en kortere form for afprøvning af annullationer – ud over den dokumentationsproces, som allerede er godkendt og i brug – og som anvendes i sager, hvor anklagen om ægteskabelig ugyldighed understøttes af særligt indlysende argumenter. Hvorvidt en sådan forkortet domsproces vil sætte

princippet om ægteskabets uopløselighed over styr, ønsker paven at overlade til biskopperne, som i disse tilfælde selv skal konstitueres som dommer, da han i kraft af sit hyrdeembede, sammen med apostlen Peters efterfølger, er den største garant for katolsk enhed i tro og disciplin.

5. Appel til ærkebispesædet. Det er passende, at appellmuligheden til ærkebispesædet genindføres, fordi embedet som leder af en kirkelig provins, der har været uforandret gennem århundreder, er et synligt tegn på Kirkens synodalitet.

6. Bispekonferencens behørlige rolle. Bispekonferencerne, som fremfor alt må drives af en nidkær apostolisk længsel efter at nå ud til de fjerne troende, bør formelt anerkende pligten til at dele den fornævnte ændring og helt respektere biskoppernes ret til at organisere den juridiske magt inden for deres egen lokalkirke.

Reetableringen af nærhed mellem dommer og de troende vil ikke lykkes hvis ikke bispekonferencen stimulerer de enkelte biskopper, sammen med at tilbyde den fornødne bistand, for i omsætte reformen af den ægteskabelige annullationsproces i praksis.

7. Appel til Den hellige Stol. Det er hensigtsmæssigt, at man bevarer muligheden for at appellere til Den apostoliske Stols ordinære tribunal, dvs. Den romerske Rota, af respekt for et meget gammelt retsprincip, således at båndet mellem Petersstolen og lokalkirkerne styrkes. I alle sager må der tages hensyn til, at disciplinen i brugen af denne appellmulighed må omfatte enhver form for retsmisbrug, således at sjælenes frelse ikke lider skade af nogen grund.

Pavens bemærkninger i forordet gør det helt fra begyndelsen klart, at det vigtigste princip som har styret pavens handling og arbejdet med reformen, er sjælenes frelse, som er Kirkens højeste lov.

NM

Kort nyt

20 % af de lokale kristne er emigreret

IRAK Den kaldæiske ærkebiskop af Basra oplyser på bispedømmets hjemmeside, at 20 % af de kristne familier forlod den irakiske millionby alene sidste år.

Basra, der er den næststørste by under de irakiske regeringsstyrkers kontrol næstefter hovedstaden Baghdad, ligger langt væk fra de IS-kontrollerede områder. Byen "regnes for at være et sikkert sted med gode beskæftigelsesmuligheder og et højt lønniveau", forklarer ærkebiskop Habib Hormuz Jajou Al-Naufali.

Ikke desto mindre søgte mange kristne familier sidste år "politisk asyl på grund af forfølgelser" og forlod området af "økonomiske grunde som følge af kidnapning, plyndringer og tyveri" samt "af sociale grunde og for at frigøre sig fra det irakiske samfunds snærende bånd", skriver ærkebiskoppen i en artikel, som er lagt ud på det kaldæiske patriarkats hjemmeside.

Basra har ca. 2,6 million indbyggere.

To uger med frivilligt arbejde

Rapport fra græsrodsarbejde i Cambodias jungle.

Tekst & foto: Dat Tran, deltager. Fotos: Vietnamesisk team.

HJÆLPEARBEJDE Mennesker verden over vælger at lave frivilligt arbejde af forskellige årsager. Nogle gør det for at udvikle færdigheder og lære nyt, som kan gavne deres karriere; andre gør det for at få et indblik i en helt anden kultur med anderledes normer. Jeg gjorde det på grund af min (unge) alder – som 18-årig er det begrænset, hvor meget jeg har oplevet ud over de årlige charterferier med familien.

Jeg har tit tænkt over, hvordan verden mon så ud på den anden side af jordkloden, hvor mennesker dagligt kæmper med fattigdom og sult. Så da Thanh Nien fra vietnamesisk team under DUK sidste vinter lancerede

arrangementet 'Cambodia 2015', vidste jeg, at dette var en oplagt mulighed for at kunne opleve den anden side af verden, som er så forskellig fra vores; og muligheden for at opleve kulturen, værdierne og normerne på tæt hold.

Set i bakspejlet overgik turen mine forventninger og har givet mig mere, end jeg troede. Faktisk blev 'Cambodia 2015' den mest oplevelsesrige og tankevækkende oplevelse. Taknemligheden i de lokales øjne, når du uddelte mad, var med til at opføre huse, yde lægehjælp og følelsen af at vide, at du som underviser var med til at forme børnenes fremtid, var alt sammen en

Børnene er meget glade i timerne i skolen.

ubestriktelig følelse.

Vores gruppe arbejdede med forskellige aktiviteter. Nogle fungerede primært som et lægehold, der ydede lægehjælp til de lokale fra landsbyen. Andre arbejdede i byggeholdet, der stod for opførelsen af tre huse sammen med de lokale tømrere, mens et undervisningshold stod for børnenes undervisning. Endelig stod nogle for uddelingen af hjælpepakker til fattige familier.

Kunne ikke klares på 2 minutter!

Selv valgte jeg undervisningsholdet, og jeg bemærkede, at i modsætning til det danske skolesystem var skolen her opdelt i en morgen- og en eftermiddagsskole med forskellige klasser. Undervisningsholdet måtte tilpasse sig dette system ved at opdele sig i to hold. Jeg var på eftermiddagsholdet og fandt hurtigt ud af, at rollen som lærer rent faktisk er hårdere, end man skulle tro. Det kræves, at man som lærer møder velforberedt, har struktureret og tilpasset sin undervisning til den pågældende klasse – og denne forberedelse kan ikke klares på to minutter! Derfor fyldte forberedelsen til undervisningen meget i mit daglige program som lærer.

At jeg tilmeldte mig undervisningsholdet har jeg absolut ikke fortrudt.

Undervisningsholdet gav mig rig lejlighed til at tilbringe megen tid med børnene og få en overraskende tæt tilknytning til hvert enkelt barn. Derudover gav det mig også muligheden for at lære skolekulturen, men rent faktisk også sproget, at kende, så jeg blev bedre i stand til at kommunikere med børnene. Alle de ting, jeg har oplevet under denne tur, er uforglemmelige og jeg kan ikke takke Gud nok for at have fået

Hai Dang tjekker efter grå stær.

muligheden for at være med til at gøre en forskel.

Jeg vil også gerne takke arrangørholdet for et utroligt velstruktureret arrangement, som jeg tvivler på kunne gøres bedre. Hvert eneste lille detalje af programmet var med til at gøre denne tur til noget helt fantastisk. Og jeg vil også gerne takke alle, som har doneret til 'Cambodia 2015'; uden jeres opbakning havde projektet ikke været muligt.

Donationerne gik til:

- * Opførelsen af 3 nye huse
- * Reparation af 7 huse
- * Hjælp til bygning af kirke i lokalsamfundet
- * Briller til 50 personer
- * Medicinudgifter
- * Sygehusbesøg til de patienter, vi ikke kunne klare i klinikken
- * Uddeling af hjælpepakker til 530 familier (som hver bestod af 20 kg ris, 1 kasse nudler, 2 kg sukker, 2 flasker soya).

Læs mere om turen til Cambodia på <https://thanhniendkcambodia.wordpress.com/>

"Som at blive nyfødt igen"

Temaet for årets nordiske valfart til Lourdes var 'Glæden ved mission'

Tekst: Elisabeth Tasarek Dahlerup

VALFART Vi var 69 glade mennesker, der drog afsted den 3. august. Vi fløj til Montpellier og kørte herefter i busser til Lourdes anført af biskop Berislav Grgic, valfartspræst pater Herbert Krawczyk, pater Björn Göransson og pastor Wladyslaw Zdunek.

Valfarten var velforberedt og planlagt af vores dygtige leder Georg Høhling og valfartsgruppen.

Deltagerne fik udleveret fine hæfter om de religiøse begivenheder med smukke salmer og bønner samt et lektionar med dagens tekster på fire forskellige sprog.

Når jeg ser tilbage på programmet, fatter jeg ikke at vi nåede det hele. Hver anden dag var helliget lysprocessioner, sakramentale processioner og velsignelser, og til sidst pontifikalmessen i basilikaen. En ung deltager, der ikke var katolik, syntes at basilikaen lignede et bryst indefra med ribben, og altret i midten var Jesu hjerte.

Når jeg så lysene ved processionen om aftenen og alle de mennesker, der hyldede vor Frue af Lourdes og den Hellige Bernadette ved grotten, var det svært at fatte, hvor stort og vidunderligt det var. Her lever troen!

Biskop Berislav ledede en af de sakramentale velsignelser, og også her sørgede Martin Ryom for at liturgien foregik

på smukkeste vis. Det var en meget stor ære for os skandinaver, når der konstant ankom andre grupper til Lourdes fra hele verden.

Vi så også den hellige Bernadettes museum, hvor alle åbenbaringerne blev vist. Veronika, der har været i Lourdes fire gange og kørte med en dame i kørestolen, fortalte, at Bernadettes legeme stadig var intakt, da hun blev gravet op.

Vi blev stort set altid informeret, hvis der var ændringer i programmet. Det foregik på Solitude Hotels restaurant med den dejlige morgenmad, treretters frokost og middag. Og sultne blev vi, når vi stod linet op foran hotellet med 18-19 kørestole. Mange af deltagerne kunne dog godt gå, men da vi skulle vente, før vi gik i procession, var det bedst med en kørestol.

Et godt fællesskab

Valfartsgruppen havde i år samlet hele gruppen på et hotel i stedet for, at nogle var indkvarteret på Accueil Hospital og andre på hotel. Jeg syntes, det var rart at være sammen i et fællesskab, og det var min fornemmelse, at vi havde et godt fællesskab.

I valfarten indgik en udflugt, der gik til landsbyen Bartres, hvor Bernadette vogtede får, med messe i kirken. Nogle tog bussen; jeg gik i Bernadettes fodspor med en gruppe, hvor Philippe Hanus fik os

sikkert ned til Lourdes. Når jeg fik for ondt i fødderne, bad jeg rosenkransen ligesom Bernadette sikkert har gjort!

Vi blev virkelig rensset og styrket sjæleligt og fysisk med kildevand hver dag, ved skriftemålet, bodsandagten, korsvejen og de syges salvelse i Chapelle de St. Joseph på grotteområdet. Ikke mindst badene, hvor vi tre piger, Hanne, Marie og jeg, allerede havde været. Vi sad der i tre timer; men der skete noget hele tiden. I badet tvættede vi os og drak af kildevandet, som vor Frue af Lourdes havde sagt det til Bernadette.

Da jeg stod i badet med to hjælpere, pegede de op på Vor Frue af Lourdes, og jeg bad. Det var som at blive nyfødt igen. Hvilket stort under at blive badet i kildevandet!

Den lyserøde kuffert der blev væk!

Det er første gang, at jeg ikke fik min kuffert med i flyet. Da vi ankom til Lourdes sent om aftenen, havde jeg kun, hvad jeg gik og stod i plus en ekstra trøje og en læbestift, og følte mig som en af Jesu disciple, der blev sendt ud – uden kjortel. Først om lørdagen ankom

min kuffert, som dårligt nok blev åbnet. Der kan være prøvelser, men det er ofte dem, vi lærer noget af. I min kuffert lå der nu seks Maria-plastikflasker og en stor dunk med kildevand til at give væk.

Afslutningen var meget festlig og der skal lyde en tak til biskop Grgic og præsterne, alle medhjælperne og de unge, der kørte kørestolene, de mange søstre og valfartsgruppen, og til alle os, der deltog på denne opløftende valfart. Allervigtigst er dog en tak til vor Frue af Lourdes ved grotten, hjertet i Lourdes, og den hellige Bernadette for de stille passager ved kilden. Der var rig lejlighed til indre bøn og stilhed, til forberedelse af 'glæden ved mission'.

69 glade deltagere på årets nordiske valfart til Lourdes anført af biskop Berislav Grgic, valfartspræst pater Herbert Krawczyk, pater Björn Göransson og pastor Wladyslaw Zdunek.

Missions søndagen 2015: Med dig vil jeg bygge min Kirke

Katolikker opfordres til at hjælpe den unge Kirke i Mongoliet.

Tekst: Niels Messerschmidt

MISSION Denne måned står i missionens tegn, og i de katolske kirker verden over går en af søndagens kollekter – den såkaldte missions søndagskollekt – til at styrke Kirkens omfattende missionsvirksomhed. I vort bispedømme sker det sidste søndag i oktober.

Missionsopgaven må altid komme i første række, fordi vor egen tro vokser, når vi deler den med andre. Og som pave Frans skriver i dette års budskab til missions søndagen, er "Kirken [...] et samfund og et folk, formet af Helligånden, der har levet og lever med oplevelsen af Jesus Kristus, og som ønsker at dele denne oplevelse af dyb glæde, frelsens budskab, som Herren gav os. Det er Helligånden, der leder Kirken på denne vej". Missio Danmark opfordrer bispedømmets katolikker til økonomisk at hjælpe befolkningen i Mongoliet med at opbygge deres kirke, som er verdens yngste katolske kirke. Efter at landets befolkning i mange årtier har været underlagt et ateistisk, kommunistisk styre uden nogen form for religionsfrihed, er det først fornyligt blevet muligt for dem – takket være Kirken i landet – at høre evangeliets glade budskab.

En ung Kirke

Den filippinske missionspræst Wenceslao Badilla ankom sammen med to andre præster til det centralasiatiske land for lidt over tyve år siden for at opbygge Kirken og missionere i det store land, som grænser op til Rusland og Kina, og i dag har lidt under tre mio. indbyggere.

Msgr. Badilla, i dag biskop af Ulaanbaatar, fortæller til Vatikanradioen, at Kirken i Mongoliet blev født på de centralasiatiske stepper den 10. juli 1992; dengang fandtes der ikke længere lokale katolikker. I dag har Kirken lidt over tusind lokale medlemmer udover hundredvis af katolske immigranter fra andre lande.

Katolicisme blev først introduceret i denne region i det 13. århundrede men uddøde med Yuan dynastiets fald i 1368. Med demokratiets indførelse i 1991 vendte katolske missionærer tilbage og begyndte at genopbygge Kirken. Efter etableringen af et apostolisk præfektur blev en biskop indsat, og tre kirker opført, og landet oprettede diplomatiske relationer med Vatikanet i 1992.

Wenceslao Badilla blev udnævnt til den første biskop af Mongoliet i august 2013.

Brug for økonomisk støtte

Der er stadig mange mennesker i Mongoliet og andre steder i verden, som endnu ikke har hørt det glade budskab. Derfor opfordrer diakon Kaare Nielsen fra Missio Danmarks til at støtte Kirkens missionsarbejde.

"Hvert år vokser Kirkens behov i missionsområderne – i takt med at nye bispedømmer dannes, og nye seminarer åbner, fordi stadig flere unge mænd hører Kristi kald om at følge ham som præster, i takt med at områder, som har været ødelagt af krig eller naturkatastrofer, bliver genopbygget, ligesom andre områder, som længe har været undertrykt, åbner sig for Kristi og

Fra fejringen af 20-året for fødslen af Kirken i Mongoliet med biskop Badilla som hovedcelebrant under friluftsmessen. Foto: catholicchurch-mongolia.mn.

Kirkens budskab".

Missio Danmark, som er en del af de pavelige missionsværker, har udsendt et hæfte med fokus på Kirkens situation i Mongoliet. I hæftet findes pave Frans' budskab til denne dag og en beskrivelse af den unge Kirke i Mongoliet. På www.missio.dk findes en film om Kirken i Mongoliet,

hvor flere personer fortæller om deres liv, og hvad troen har betydet for dem.

Udover at give Kirke i Mongoliet en økonomisk håndsrækning i kollekten søndag den 25. oktober kan man altid støtte Missios arbejde ved at indbetale et beløb på konto 4183 16863564.

Mongoliet

Trosliv: 53 % af den voksne befolkning er buddhister, fortrinsvis tibetanske buddhister, men også shamanisme har været udøvet meget og udøves fortsat i den religiøse praksis (ca. 3 %). Knap 39 % er ikke-religiøse, mens 3 % er muslimer.

Under det kommunistiske styre blev det buddhistiske præsteskab stærkt forfulgt, og i 1930'erne lukkede styret over 700 buddhistklostre og dræbte ca. 30.000

personer, heraf 18.000 lamaer. I 1990 var der kun 110 buddhistiske munke tilbage i landet.

Efter kommunismens fald og religionsfrihedens indførelse blev bl.a. kristendommen introduceret. Der er endnu kun 2,1 % af landets befolkning, der bekender sig til kristendommen, at disse er en stor del katolikker.

Bispedømmets ældste præst fylder 90 år

Michael Bradley OMI i Herlev fylder rundt.

Tekst: Erik Elnebo. Foto: Naja M. Nielsen, Caritas

FØDSELS DAG Den 13. september deltog Caritas i den årlige uddeling af "Verdens bedste nyheder" på Københavns hovedbanegård. Blandt de 25 deltagere var også fader Michael Bradley, som på billedet ses sammen med kampagnens yngste deltager. Fader Michael fylder 90 år, men er fortsat

ung af sind.

Deres udsendte er i anledning af den snarlige runde dag taget til den smukke præstebanegård i Herlev for at høre om, hvordan de 90 år er gået. Fødselsdagen er den 13. oktober.

Fader Michael er født i en landmandsfamilie i Donegal i det vestlige Irland med

udsigt til naturen og det voldsomme Atlanterhav. Han siger, at han elsker den store natur og det uendelige Atlanterhav, som fra Donegal Bay kyst strækker sig ubrudt helt til Canada. Hans mor var født på egnen, men rejste som ung nogle år til USA, hvorfra hun vendte tilbage til Donegal efter første verdenskrig. Hans mor giftede sig i 1920 med Michaels far, som var landmand. Michael var det tredje barn i en børneflokk på ni, hvoraf et par tvillinger til forældrenes store sorg døde. I dag har Michael ingen af sine søskende tilbage. Efter grundskolen kom Michael i gymnasiet i 1939 og tog efter afsluttende eksamen til England og USA. Her havde han forskellige stillinger på kontor samt arbejde på fabrikker. Fader Michael siger, at han ikke ville undvære disse år inden sin uddannelse til præst.

I Birmingham i England kom han tit forbi den lokale kirke, hvor oblatfædre havde til huse. Her kom han ofte, og her fik han inspiration til at forsøge sig som aspirant. Senere i USA var han et år i Belleville, Illinois. Nogle efterfølgende år i Sct. Antonius i Texas med teologi var meget givende. Fader Michael blev præsteviet i 1966 i Belleville, Illinois og har 50 års præstestjubilæum til næste år.

Efter præstevielsen blev han sendt til Wisconsin, hvor der var en meget stor og dejlig menighed; senere var han præst ligeledes i en stor sognemenighed, Sct. Patricks sognkirke i Nebraska McCook. Efter 14 år i USA spurgte hans provincial ham, om han kunne tænke sig at tage til en ny menighed

i Norge. Det sagde Michael ja til. Efter seks dejlige år i Stavanger flyttede fader Michael til Danmark – til Vor Frue Menighed i Herlev, hvor han har været fastboende siden.

Om fremtiden for Kirken siger fader Michael: "Lægfolket skal forstå deres kald. De har i Kirken netop nu en altafgørende betydning. Det er mit håb, at vi gennem Helligåndens ledelse, fromhed, fejring af den hellige messe og inspirerende indføring i troen og bønslivet må bevare og udbygge menighederne. Jeg opfordrer også til en gensidig og kærlig forståelse mellem gejstlige og lægfolk. I en tid, hvor så mange mennesker fra andre dele af verden kommer til Europa og til vores land, er det en stor opgave at tage vare på disse mennesker. Pave Frans siger, at vi skal have en moderlig kærlighed for vor næste, og at vi aldrig skal nære frygt, men have tillid til Gud. Det kan jeg helt tilslutte mig. Vejen til vor næste er, at vi først skal vise kærlighed og derefter belære om troen. Jeg ser også frem til, at den kommende bispesynode i Rom under pave Frans ledelse vil komme til at stå som et tegn på kærlighed".

Alt dette vil jeg sammenfatte som en ny åndelig udvikling fokuseret på Guds Hellige Moder som vor skytsengel i hele kirken og ikke mindst i Vor Frue Menighed i Herlev.

Vor tids verden har et stort behov for Marias moderlige kærlighed." Fader Michael Bradley fejredes ved den hellige messe og med efterfølgende stor fest i menigheden lørdag den 23. september.

FAKS (Foreningen af katolske skoler) fejrer i år 50 års jubilæum. I den anledning har foreningen udgivet et jubilæumsskrift. Her har hver af de 22 katolske skoler i Danmark fået et kapitel til at præsentere sig selv i. Her kan man læse om alt fra indskolingslejr og fodboldturnering til skatten i søen, åben skole og venskabsklasser. KO bringer her med tilladelse fra FAKS en artikel fra Sct. Norberts Skole i Vejle, der fortæller om skolens tradition med klostertur til Belgien.

Klostertur

Sct. Norberts Skole i Vejle.

Tur til Averbode i Belgien

Vi har nu gennem 40 år arrangeret og gennemført ture til abbediet for vores elever i 9. klasse, disse ture står i dag, som en unik hjørnesten i det 9'ende skoleår på vores skole og er af klasserne altid efterfølgende blevet beskrevet som "den bedste lejrskole".

Hvis vi iagttager elevernes oplevelse, er det mest iøjnefaldende kontrasten mellem den usikkerhed og mystik, der er forbundet med klosterlivet inden afrejsen, og så den oplevelse de kommer hjem med efterfølgende.

Under opholdet i Belgien besøger vi også forskellige byer, historiske mindesmærker, kulturelle seværdigheder og oplevelsen af, at kontrasten mellem alt "det gamle" i de nye metropoler er tydelig. Inden afrejsen fylder det, at vi skal bo i celler på et kloster! Et scenarie, der for mange elever, har noget middelalderligt og dystert over sig. Efter rejsen er det mødet med præsterne, atmosfæren på klosteret, morgen- og aftensangen, udflugterne og naturligvis samværet med klassen, som fylder. Når der her tales om præster, hænger det

sammen med, at præmonstratenserordenen ikke betragtes som munke, men som kanikker. Præster der virker ud fra et broderfællesskab. Et typisk program for en 9. klasse vil indeholde liturgiske/kristne, historiske/kulturelle, sproglige og sociale elementer. Vi starter lejrskolen hjemmefra med en grundig gennemgang af den katolske messes liturgi. Det hænger sammen med, at vi under opholdet altid tilbringer hele den første dag på klosteret (søndag) og deltager i morgenandagten, messen og aftenandagten.

I mellem de kirkelige elementer har vi rundvisning på klosteret ved vores præst. Elevernes forståelse af, at dette er præstens "hjem" begynder at manifestere sig og deres forståelse af det fællesskab og broderskab, der ligger bag klosteret lejres. Vi spiser med præsterne efter messen, og et hold af elever deltager i afrydning og opvask.

En tjans, der kan forekomme udfordrende inden, men som altid giver smil på læben hos eleverne, når de fortæller om den gode stemning i køkkenet og dialogen med præsterne. Dialogen med præster bliver der sat et særligt fokus på én aften under opholdet. Denne aften serverer eleverne kaffe og dansk hjemmebag for en håndfuld præster.

Formålet med aftenkaffen er at samle små grupper bestående af 4-5 elever og en præst, for i disse grupper at opnå en samtale om hverdagslivet på klosteret og om de valg, som præsterne har foretaget i deres

liv. De er altid gode til at få elevernes egne valg reflekteret, og det er som oftest en udfordring at få stoppet dialogen ved bordene inden sengetid!

Ro og fællesskab

Hver elev har sit eget værelse eller celle. Følelsen af at være noget specielt, en velkommen gæst, samtidigt med, at man er en del af et fællesskab bliver mærkbar. Eleverne bliver mærket af den ro og den stemning, der er på klosteret og efterfølgende har adskillige elever bedt deres forældre om at slå et smut forbi Averbode på sommerens bilture syd på. Det er et sted, som kommer under huden på eleverne, et sted mange gerne vil vende tilbage til.

Hver morgen og aften samles klassen i en lille sal. En sal der er meget stemningsfyldt og ikke mindst indbyder til stilhed og eftertanke. Her samles op på dagens begivenheder, her gennemgås morgendagens program, her beder vi sammen, synger sammen og er stille sammen.

Alt i alt...den bedste lejrskole! Og en lejrskole der er og vil være en stor del af fortællingen om skolelivet på Sct. Norberts Skole.

Det store kloster i Averbode i Belgien.

Tre dejlige dage i Picardiet

Med den hellige Ansgar i Amiens og Corbie.

Tekst: Birte Mandrup Christensen. Foto: Privat.

VALFART Kan man tage på pilgrimsfærd i 3 dage, og vil det ikke blive for forhastet? Det var de betænkeligheder, jeg mødtes med af venner og familie, da jeg i foråret i forbindelse med fejringen af 250-året for det første katolske kapel i København efter reformationen, sammen med 16 andre og vores biskop, meldte mig til denne valfart.

Følgende maner betænkelighederne i jorden. For vi 17 deltagere havde en meget fin tur.

Efter ankomsten til Amiens, på et rigtig godt hotel, og efter et dejligt fransk måltid, spadserede vi en aften tur til byens flotte gotiske Notre Dame, som ifølge vores program skulle være belyst! Den var ikke blot belyst. Der var et kunstværk i farver på den imponerende kirkes facade!

Historien viser, at de fantastiske figurer på facaden i tidernes morgen har været bemalt. Man har skrabet i figurerne og fundet hvilke farver, f.eks. apostlene, havde haft. Derefter har en kunstner, gennem laserbelysning, fundet frem til en teknik, der gengiver

figurerne i de originale og skønneste farver. Sammen med dæmpet musik, der lød i den lune septembraften (jeg genkendte bl.a. Allegris: Miserere mei, Deus og anden smuk musik), blev aftenen nærmest en slags meditativ oplevelse.

Næste dag skulle vi se samme smukke katedral indvendig. Med en meget vidende guide (og engelsketalende!), fik vi en to timers detaljeret gennemgang. Jeg hæftede mig især ved en nærmest teaterfremstillet, skulpturel gengivelse af Johannes Døbers Liv i otte scener, hvor kunstneren i 3. scene har fremstillet Jesus en smule "backstage", som vores guide udtrykte det, og med Johannes i forgrunden, der peger mod ham: "efter mig kommer der én...". Jesus, genkendelig med den karakteristiske løftede hånds fingre til velsignelse!

Vi nåede desuden en dejlig sejltur i gondoler i kanalerne, der snor sig gennem Amiens, med hyggelige små "kolonihaver" langs ruten.

Om aftenen fejrede biskoppen messen i

Den danske gruppe foran katedralen i Amiens.

Sankt Annæ kirke i nærheden af hotellet, hvor vi senere havde et oplysende foredrag om Frankrigs historie ned til den tid, hvor Ansgar blev født.

Søndagen var turens højdepunkt, og vel også rejsens (for-)mål, at være i den hellige Ansgars hjemegn.

Vi kørte mod Corbie, hvor søndagens

messe skulle fejres. I byen Fouillois, hvor Ansgar er født, standsede vi ved den lille Sct. Matthæus Kirke, bygget over det sted, hvor den kirke lå, Ansgar har færdedes i som barn. Her står også skrinet med hans jordiske rester. Og her knælede vi ved relikviet sammen med biskoppen, der bad om Ansgars *Fortsættes side 8* ►

► *Fortsat fra side 7* forbøn for alle kristne i verden, for troens fremgang i verden, i Frankrig og i Danmark. Den lokale avis kom og fik et foto af os alle udenfor kirken.

I Corbies smukke kirke, som fremstår som en rest af det engang så store kloster, fejrede biskoppen messen sammen med stedets sognepræst. Som barn flyttede Ansgars familie til Corbie, og Ansgar fik sin skolegang i klostertskolen, der af revolutionen blev ødelagt og fjernet. Vi så efter messen rester af det kollegium, hvor Ansgar senere som munk, var lærer.

I silende regn bevægede vi os til sognets menighedssal. Her ventede et overdådigt måltid os. Vi blev på det hjerteligste modtaget, og trods sprogbarriere (en del af os kan ikke fransk, og de talte overhovedet ikke andet end fransk!), fik vi en hyggelig eftermiddag. Efter vesper i det lille kapel ved siden af, var bussen klar til afgang til De Gaulle-lufthavnen; vores valfart var ved at være til ende.

Den forsinkede afgang i lufthavnen, og besværet med at finde tog/bus-afgange i Kastrup over midnat, der kunne bringe os hjem (nogle helt til Svendborg og Skive), mindede os om vore livs pilgrimsfærd. Det går ikke altid jævnt og glat! Heller ikke for Ansgar, uden hvis ihærdige indsats, vi måske ikke havde været en del af den universelle kirke, og at vi som katolikker så mange år senere kunne deltage i denne dejlige tur.

Stor tak til Robert Culat.

Lysshow på facaden af katedralen i Amiens.

Det sker i bispedømmet i oktober

Lørdag 10. kl. 14.30-17: Lørdagskatekese i domkirken. Sted: Menighedssalen Bredgade 69 A, Kbh. C K. Emne: Pave Frans' nye rundskrivelse om Skaberværket v/pastor Daniel Nørgaard. Kaffe /te og brød. Pris 40 kr.

Fredag 16. kl. 18.30-20.00: 'Åben Dør'. Personlig forbøn og samtale v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Sted: Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, Kbh. V.

Søndag 18. kl. 16: Afslutningen på jubilæumsåret for Teresa af Avila. Sted: Skt. Josefs Karmel, Brødeskovvej 46, 3400 Hillerød. Højtidelig messe celebreret af biskop Anders Arborelius OCD af Stockholm.

Mandag 19. kl. 19-21: Foredrag: Den kristne initiation – dåb, firmelse og første kommunion v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Sted: Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, København V.

Mandag 19. kl. 19-20: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø.

Fred. d. 20. nov. – Søn. d. 22. nov. 2015 Menighedsretræte for Skt. Nikolaj Menighed Esbjerg med Geoff og Gina Poulter. Interesserede fra andre menigheder er velkomne. Sted: Skt. Nikolaj Kirke, Kirkegade 58, Esbjerg. Pris: Vi vil bede deltagerne bidrage til udgifterne ved indsamlinger. Medbring madpakke. Vi laver kaffe/the i menighedssalen.

Overnatning: Evt. overnatning for udenbys deltagere, henvendelse til Turistkontoret i Esbjerg: www.visitesbjerg.dk tlf. 75125599

Indhold: Oplæg om spiritualitetens syv søjler: forsoning, regelmæssig bøn, messe, biblen, faste, åndelig læsning, rosenkransen. Samt helbredelsesmesse m. forbøn, tilbedelse, skriftemål og rosenkrans. Sprog: undervisningen er på

engelsk, men alt oversættes til dansk. Kontakt og tilmelding: Maria Truelsen e. mail: mariatruelsen@mail.tele.dk el. tel. 24602308 el. p. Benny Blumensaat 21131 693

Fredag 30. kl. 19-ca. kl. 21: Forsonings- og helbredelsesmesse, inkl. de syges salvelse v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Sted: Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, København V.

Lørdag 31. kl. 10-15.30: To seminarer – tema: Ansgar og Nazareth v/Helge Clausen. Sted: Sct. Michaels Kirke, Kastrupvej 1, Pindstrup, 8550 Ryomgård. Dagen slutter med vesper. Frokost: Medbring noget til at sætte på vores buffet.

Pris: 50 kr., som dækker formiddagskaffe/the og kaffe/the om eftermiddagen. Yderligere oplysninger hos Birgit Clausen, tlf. 86 99 63 54, e-mail clausen.birgit@gmail.com. Tilmelding senest mandag den 26. oktober og kun på e-mail.

Første og sidste onsdag i måneden kl. 17.30-19.30: Hjælp til misbrugere og pårørende ved den katolske organisation Cenacolo. Rådgivningen finder sted i Bredgade 69 A, Kbh. K. Tlf. 51 53 41 60.

Skt. Thomas Fællesskabet inviterer til eukaristi, lovprisning og katekese. Hver onsdag kl. 19-21, undtagen den 1. onsdag i måneden. Messe med forbøn for de syge afholdes 1. onsdag i måneden kl. 19-21. Sted: Oratoriet, Vor Frue kirke, Ryesgade 26, Aarhus C. Info: p. Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42 eller 24 27 86 89, Jan Zieleskiewicz, tlf. 50 29 13 57, e-mail johny.zet@gmail.com.

Stjernestunderne stod i kø i Bredgade

Domkirken fejret med stort musikalsk program.

Tekst og foto: Lisbeth Rütz

KONCERTER Domkirkens jubilæer blev markeret med et meget stort og varieret koncertprogram med repertoire lige fra middelalderen til det 20. århundrede.

Det danske Hildegardensemble sang middelaldermusik den 8. september under ledelse af Jette Thomsen. Den 12. september var der koncert med organisterne Bjørn Rasmussen og Philip Schmidt-Madsen, vinder af Carl Nielsen konkurrencen 2011.

De spillede et meget varieret program, der spændte over Carl Nielsen, Peter Møller, Niels La Cour, Messiaen, Dupré og Cesar Franck.

Ved en koncert den 19. september sang Hørsholmkoret under ledelse af Lise Hanskov. Repertoiret var præget af katolske klassikere. Kirkens organist Rolf Tönshoff

spillede til Mozarts og Elgars *Ave verum*, Stanfords *Magnificat* i C-dur og *Nunc Dimittis*. Der blev sunget tre Mariasange med tekst af Thor Lange. Hvordan kan en protestant dog skrive så smuk musik til Jomfru Maria, var Thor Langes spontane reaktion, da han første gang hørte Lange-Müllers melodier til sine sange. Og så blev der sunget værker af Carl Nielsen.

Ved samme lejlighed ville Rolf Tönshoff gerne have ihukommet salig kejserinde Maria Theresia, der så generøst støttede det første kejserlige og kongelige kapel i Bredgade. Tönshoff havde glædet sig til at spille "*Gott erhalte Franz, den Kaiser*" med musik af Haydn. Vi kender alle sammen værket som den tyske nationalmelodi.

Desværre for ► *Fortsættes næste side.*

Salige er DE BARMHJERTIGE for de skal møde barmhjertighed (Matt. 5,7)

DANMARKS UNGE KATOLIKKERS PILGRIMSTUR TIL WYD 2016, KRAKOW

18. juli - 3. august

Kom med til Polen, hvor pave Frans har inviteret verdens **UNGDOM** til at møde **KRISTUS** i **FÆLLESSKABET**, i bønner og messen

ALDERSGRUPPER	Pris
18 - 30 år	5000,-
16 - 17 år (30 pladser)	5000,-
30+ år (få pladser)	6000,-

TILMELDINGSFRIST D. 31. MARTS 2016 PÅ DUK.DK

DUK til Polen, WYD'16, Krakow

#DUKtilPolen

Tre intense jubilæumsuger

Domkirken fejrede to jubilæer med procession, foredrag, festgudstjenester og en perlerække af koncerter.

Tekst og foto: Lisbeth Rütz

DOMKIRKEN ”Her lå der et kapel fra 1666-76 i Karel van Manders Gård. Der var lige ved at blive bygget en rigtig katolsk kirke og kirkegård her; men det blev alligevel ikke til noget, for de danske gejstlige var imod.”

Vi står på Østergade over for Ny Østergades udløb. En velopløst Ulla Elmquist fortæller og der lyttes koncentreret, mens det styrtregner og vi kryber sammen under paraplyerne.

Tre grupper på godt 70 mennesker er på vej gennem middelalderbyen forbi de steder, hvor der var katolske kapeller i ambassadørboliger fra 1649 til 1765. Vi vandrer, fordi det i år er 250 år siden, det første kapel blev indrettet i Bredgade og 150 år siden den nuværende kirke blev konsekret af Paulus Melchers, biskop af Osnabrück og apostolsk provikar for de nordiske missioner. På hjørnet af Købmagergade og Klareboderne synger vi Renate Krügers salme ”Følger vi en ukendt vej”. Her lå den kejserlige ambassades huskapel fra 1682 til 1728 og her meddelte Niels Stensen som apostolsk vikar i 1685 firmelsens sakramente.

Bedende går vi med korbæreren forrest gennem Kongens Have, før vi standser ved udgangen for at synges ”Hil dig havets stjerne”.

Vandringen var indledningen til tre ugers fejring af domkirkejubilæet, som blev markeret med en perlerække af begivenheder fra pontifikalmesse og festvesper med de nordiske katolske biskopper til Taizégudstjeneste, foredrag, koncerter og debataften i kirken. Kirken var blevet mere synlig i gadebilledet med flotte flag i Vatikanets farver og i hundredvis af

programmer var blevet delt ud i nabolaget. Mange opdagede for første gang, at her lå der faktisk en kirke.

Tid til katolsk fordybelse

Det var tre intensive uger med plads til fordybelse og tid til at samle skønhedsindtryk ved store koncerter. Og så var der mulighed for at opdatere sin katolske dannelse ved en række miniforedrag. Hvad er for eksempel fup og hvad er fakta i fordommene om os katolikker? I lyntempo afmonterede sognepræst Daniel Nørgård en række myter om heksebrændinger i Den katolske Kirke, pavens ufejlbarhed, hvad skærsilden er og hvad aflad egentlig betyder.

Andreas Rude fortalte om sin tip-tip-tip oldefar Francois Louis d'Auchamp, der flygtede fra den franske revolution og endte i København som direktør for Tugtrasp- og Forbedringshuset. Han var en af de mange kongetro franskmænd, der fandt til Danmark, hvor de slog sig igennem som postejbagere, sproglærere, dansemestre og parfumehandlere. For dem blev Sankt Ansgars Kirke en tryk helle, hvor de mødtes med trosfæller, plejede deres netværk og fandt ind i det danske samfund.

Er det rigtigt, du ikke må have sex?

Det spurgte en ung fyr engang sr. Anna Mirijam CPS om i bussen. I miniforedraget ”Klosterliv i 2015 – i kyskhed, lydighed og fattigdom” fik vi at vide, hvad hun svarede. Skoleleder Peter Franklin fortalte om hvad det betyder at være katolsk skole i dag, Hanne Gregersen fortalte om jomfru Marias rolle for konvertitten og Ulla Elmquist om forskellene mellem protestantisk og katolsk pilgrimsfærd.

Ulla Elmquist, sakristan ved Sankt Ansgars Kirke, fortæller om ambassadepellet i Karel van Manders gård.

Sankt Ansgar musikalsk og historisk

Hvad var det egentlig for musik, vores forgængere på kirkebænken lyttede til og hvordan lød den? Det gav musikforskeren Ole Kongsted os et bud på den 15. september, hvor han præsenterede de tre ældste koralbøger fra gesandtskabkapellet og Sankt Ansgars Kirke. Kirkens koralbøger er aldrig blevet videnskabeligt undersøgt; men Kongsted har kunnet datere den ældste til omkring 1790 blandt andet ved at se på vandmærker og indbinding.

Ole Kongsted gennemgik et par melodier og Rolf Tönshoff spillede dem, mens vi agerede 1700-tals menighed og sang med på Imorgensalmen Ich fühle mich erquicket – en af de salmer der har lydt mest i kirkens historie og wir werfen uns danieder. De stammer fra Josef Gettels koralbog fra 1847. Melodierne er umiskendeligt wienerisch.

Middelalderhistorikeren Brian McGuire fortalte den 17. september om sit Ansgarbillede ud fra sit opgør med den materialistiske historieforskning. McGuire prøver i sin forskning at forstå middelalderens

mennesker ud fra deres drømme og forestillingsverden. Harald Blåtand har fået æren for at have kristnet Danmark; men det er nu mest rimeligt give den ære til Sankt Ansgar, danernes apostel, fastslog McGuire. Harald blev kristen ikke fordi han ville styrke sin magt, men fordi en åndelig magt ændrede hans liv, sagde McGuire, der kaldte danernes kristning for en frivillig proces, som begyndte i aristokratiet og efterhånden sivede ned gennem samfundets lag.

Andreas Rude.

Daniel Nørgård.

Sr. Anna Mirijam Kaschner CPS.

Ole Kongsted.

► Fortsat fra forrige side. os havde han glemt noderne derhjemme. I stedet måtte vi så ”nøjes” med et variationsværk over det store påske-halleluja og et par prælude af Roskilde-organisten Matthison-Hansen i stedet. Samme dag oplevede vi noget helt unikt i Sankt Ansgar Kirkes historie. Der blev uropført to salmer – ”Livets fødselsveer” og ”I dette hus, på dette sted” af sognepræst Daniel Nørgaard. Hørsholmkorets faste dirigent, Klaus Munk-Nielsen, havde sat musik til.

Mandag den 21. spillede Rolf Tönshoff sammen med sønnen Klaus Carl Nielsens Romance for klarinet og orgel, 2. og 3. sats af Marcellis obokonzert – her for klarinet og orgel, Rachmaninovs Vocalise, Gettels Julepastorale, fire prælude af Bernhard Lewkovitch og Niels La Cours ”Notturmo”.

Niels La Cour var selv til stede i kirken og fik helt fortjent stort bifald for sit værk.

Som afslutning på festivalen sang koret med udvidet besætning Knud Lavard-liturgien fra 1160. Man sang propriumsleddene *introitus*, *graduale*, *sekvens*, *offertorium* og *communio* fra messen til passionssdagen 7. januar 1131. Undervejs kommenterede Tönshoff. Knud Lavard har som dansk lokalhelgen haft helt central betydning for den efterreformatoriske katolske Kirke i Danmark, og valfarten til kapelruinen i Haraldsted er bispeddømmets ældste. Tönshoff satte Knud Lavard ind i en historisk sammenhæng og præsenterede ham som en kristen fyrste, der i følge sin samtid levede et forbilledligt kristent liv i næstekærlighed og godhed.

Han gennemgik liturgien, som den fandt sted i middelalderen, og man sluttede med Halfdan Kejsers salme til Knud Hertug – ”Hvor herlig er en helgens død”.

Lise Hanskov dirigerer Hørsholmkoret.

Sørine Gotfredsen ville gerne lave pave Frans og pave Benedikt til én person.

Mennesker har brug for kropslighed i religionen, sagde Sørine Gotfredsen og nævnte den moderne pilgrimsvandring som et eksempel.

Mette Bock fandt, at Kirken stødte det moderne menneske væk og lavede benspænd for sig selv ved sin holdning til gengifte, cølibatet og ved at udelukke ikke-katolikker fra nadveren.

”Det handler ikke om at få så mange præster som muligt og så stor en menighed som muligt. Kirken må ikke satse på at ændre sig for at tiltrække flere, for så svigter den sin historiske opgave”, sagde Erik Meier Carlsen og udløste dermed aftenens største bifald. Han så det som et stort problem, at mange mennesker fuldstændig har mistet sansen for, hvad religion egentlig er for en størrelse.

Katolsk revival i Danmark

Sebastian Olden-Jørgensen havde taget de tænksomme historikerbriller på, da han den 22. september fortalte om 1800-tallets katolske 'revival' og Den katolske Kirke i Danmark. Han så Den katolske kirke, der efterhånden voksede op herhjemme efter trosfrihedens indførelse i 1849, som et barn af ultramontanismen. Ultramontanismen er et stikord til meget af den katolske revival fra 1800-tallets slutning. I dag er vores syn på denne strømning bestemt af en postkonciliær, liberalkatolsk synsvinkel. Men den kan ikke helt hjælpe os til at forstå, hvad der egentlig skete dengang.

Da Pius VI døde i 1799 i fransk fangenskab, var Kirken helt i knæ. Men i 1800-tallet kommer der med Pius IX (pave 1846-1878) en katolsk revival. De katolske bispedømmer i England og Skotland genoprettes, ordensvæsenet blomstrer, Lacordaire genrejser dominikanerordenen i Frankrig og dom Gueranger står i spidsen for den liturgiske bevægelse. Kirken missionerer energisk.

Ultramontanismen er en kirkelighed, der er meget italiensk og pavelig præget. Ideologisk ser den Den katolske Kirke som en international størrelse. Det punkt, man vender sig mod, er Rom. Det var en dynamisk, varmbloedet, missionerende katolicisme, hvor noget af det allervigtigste, der sker for Kirken, er de mange nye store karitative, kvindelige ordener. De nye kvindelige ordener tilfører Kirken en masse ny energi, for efter den tridentinske reform havde der været et meget snævert ideal

” Hvordan ser vores kirke ud set gennem de andres briller? Og hvordan ser vi selv på den?

for kvindeligt ordensliv. Da Sankt Joseph Søstrene kommer hertil i 1856, kommer Kirken i Danmark til at nyde godt af denne nye ånd.

Ultramontanismen giver Kirken ny selvsikkerhed og vilje til at gå ud i det offentlige rum. Det katolske lægfolk bliver mobiliseret. Navne i Tyskland der virkelig bliver vigtige for Danmark er Münster og Köln. I dette område dannes i samme periode Bonifatiuswerk, en katolsk solidaritetsforening, hvis formål var at organisere kirkebyggeri og skaffe penge til lønninger til præster.

Herman Grüder var en typisk ultramontanist og blev en nøgleperson i denne udvikling i Danmark. Grüder var ivrig fortaler for jesuitterne og overtalte Polly Berling til at bygge drengeskole og præstekollegium i Ordrup. Udertil markerede den unge katolske kirke i Danmark sig med stigende selvbevidsthed i det offentlige rum – blandt andet ved store Kristi legemsfestprocessioner i Ordrup.

Set i lyset af den dynamik og missionsiver, som karakteriserer ultramontanismen, kan man undre sig over, at ikke flere danskere blev katolikker. En af grundene var ifølge Sebastian Olden-Jørgensen, at Danmark kulturelt set er meget homogent. Den periode, Den katolske Kirke installerer sig i, er historisk set den allermest nationale periode i Danmarkshistorien.

Og hvornår blev Kirken i Danmark så dansk? Med von Euch? Suhr? Martensen? ”At diskutere om Den katolske Kirke herhjemme blev dansk nok svarer til at løse cirkelens kvadratur. Vi har ikke helt fundet svaret på det med udlændinge i kirken”, sagde Olden-Jørgensen, der fandt to ting nødvendige i dag i forholdet mellem udenlandske og danske katolikker. Vi behøver nogle tolke, der kan formidle fx vietnamesiske, polske, tamilske traditioner til gammeldanskerne. Og vi behøver en langsigtet, bevidst indsats fra den kirkelige øvrigheds side, fordi de nationale menigheder naturligt nok er optaget af at holde sammen. Lad os håbe, de får tegnet et ordentligt DK-kort på Gammel Kongevej – det kort vi har nu passer ikke til i dag”, sluttede han.

Kirke af tiden?

Os og de andre – i dag og dengang.

Tekst og foto: Lisbeth Rütz

JUBILÆUM Hvordan ser vores kirke ud set gennem de andres briller? Og hvordan ser vi selv på den? Det gjorde to debatarrangementer i Sankt Ansgars Kirke os lidt klogere på. Det er sundt med nogen, der kan få os ned på jorden med input udefra, så vi ikke bliver alt for selvfede, sagde sognepræst Daniel Nørgaard den 10. september, hvor menigheden havde indbudt et panel af skarpe debattører. Panelet havde fået den opgave at give os gode råd om, hvad vi kan gøre bedre og hvilke værdier vi skal holde på. I panelet sad Sørine Gotfredsen, uddannet journalist og sognepræst ved Jesuskirken i Valby, Mette Bock, kandidat i filosofi, kirkeordfører for LA og formand for Grundtvigcentret og Erik Meier Carlsen, journalist, forfatter, tidligere redaktør af flere danske aviser og praktiserende buddhist i den tibetanske tradition gennem mere end 40 år. Nyhedschef fra Kristeligt Dagblad Jeppe Duvå var ordstyrer i den stuvende fyldte Sankt Ansgars Kirke.

Sørine Gotfredsen udtrykte stor bekymring for kristendommens fremtid i den vestlige verden. Hun så en slags devaluerende udvikling i Folkekirken i forhold til det religiøse, en bevægelse i retning af den nye Gud – en Gud der får frataget sin almagt, fordi vi lever i moderne

samfund, hvor vi har svært ved at anerkende almagten.

Både Erik Meier Carlsen og Sørine Gotfredsen udtrykte beundring for Benedikt XVI. Benedikt XVI havde gjort indtryk på Erik Meier Carlsen med sit åndelige format og evne til at gå i dialog med tidens store intellektuelle som Habermas. Sørine Gotfredsen havde med stor glæde læst Benedikt XVI's udgivelser og fandt, at han sagde centrale ting om teologien i vestlige verden. ”Gud må ikke blive til det, vi kan forstå”, sagde Sørine Gotfredsen, der fandt det farligt at udgrænse og nedprioritere det religiøse og trække Gud nærmere på mennesket. Benedikt peger på betydningen af at fastholde Gud som almagt – Gud som den kraft, der har skabt alt ud af sin frihed.

”Jeg er først tryk ved pave Frans, når jeg mærker den intellektuelle bund i det han siger”, kom det fra Sørine Gotfredsen., der godt kunne tænke sig at lave Benedikt og Frans til én person.

Både Erik Meier Carlsen og Sørine Gotfredsen var inde på, at Kirken også skal tale til alle menneskets sanser. ”Værn om ritualerne, bliv ikke en kirke af tiden”, sagde Erik Meier Carlsen. Han så evnen til at lave symboler som noget helt unikt og advarede mod at ændre og modernisere ritualer.

Sebastian Olden-Jørgensen håbede på et nyt katolsk danmarkskort der passer til i dag.

Korraften med fest og farver

Katolikker fra hele verden fyldte Sankt Annæ Kirke med glæde og lovsang.

KONCERT Frodighed, bredde og mangfoldighed karakteriserer det musikalske miljø i Den katolske Kirke i Danmark. Her synges der på mange forskellige sprog af mennesker, der kommer fra hele verden, men er sammen om glæden ved at synge. Der synges i en mangfoldighed

Sr. Tarsylla dirigerer det polske kor ved Sankt Annæ Kirke Gaude mater Poloniae.

af traditioner fra klassisk til rytmisk musik – og der spilles til på alle slags instrumenter, lige fra afrikanske slaginstrumenter til fløjte, violin og kontrabas.

Det både så og hørte man, da katolske kor fra hele Danmark den 11. september fyldte Sankt Annæ Kirke med glæde og lovsang. For tre år siden blev den første koncert arrangeret af *Danish Catholic Int'l Community Music Ministry*, og nu er det

Szwiek duszy – lyden af sjælen hedder en ny musikgruppe ved Vår Frue Kirke i Aarhus. Yngste deltager er 8 år.

blevet en tradition, at korene mødes i Sankt Annæ Kirke hvert år til samvær og fælles inspiration. Nogle af korene har mere end 30 år på bagen, andre er helt nye. Mennesker i alle aldre er med. Yngste deltager i år var 8 år.

I år blev der sunget på dansk, engelsk, tagalog, fransk, forskellige afrikanske sprog og latin og der blev spillet på en mangfoldighed af instrumenter lige fra afrikanske trommer og slagtøj til violin, cello og fløjte.

Det fransk-afrikanske kor fra Sakramentskirken brugte slagtøj og tromme til deres sang på fransk og afrikanske sprog. Sacchoir fra Sakramentskirken gav rytmi-

ske numre på engelsk, tagalog og dansk. Koret Gaude mater Polonia fra Sankt Annæ Kirke sang et klassisk præget repertoire på polsk og dansk, og det italienske kor fra Jesu Hjerter Kirke var ledsaget af violin og fløjte. Himig Choir fra den engelske menighed i Sankt Annæ Kirke sang, mens en gruppe unge filippinske piger dansede til.

Årets nyhed var et helt nyt kor ”Dzwiek duszy” (lyden af sjælen). Koret kommer fra Sankt Knuds Kirke i Aarhus og skal synge til næste år ved Verdensungdomsdagen i Krakow. Koret har et anderledes, utraditionelt klangbillede og ledsages af blæsere og strygere.

Et publikum i topform kvitterede med jubel og klapsalver, da der blev sagt vi ses næste år.

LR

Violin- og fløjtespil i det italienske kor.

Talenternes dag i Sankt Annæ Kirke

Et brag af en fest.

AMAGER Jeg er både træt og glad, siger Rosalinda Jimenez. Sammen med mange andre flittige ildsjæle kan hun se tilbage på et brag af en fest i Sankt Annæ Kirke på Amager.

Flid, knofedt og møder i massevis måtte der til, før den tredje udgave af menighedens årlige Sankt Annæ Dag kunne løbe af stablen den 12. og 13. september. Til gengæld var resultatet så også både festligt, flot og farverigt. Konceptet var i år lidt anderledes. Takket være dygtigt netarbejde af sr.

Dorota fra Maria Immaculata Søstre var det lykkedes at engagere folk fra både den engelske, polske og danske menighed til at tage ansvar for arrangementet. To fra hver af menighedens tre sproggrupper sad med i festudvalget og fungerede som tovholdere for arrangementet.

De mange, der lagde vejen om ad Sankt Annæ Kirke, blev udsat for et forrygende sansebombardement. Smagsløgene blev udfordret med filippinske specialiteter, og ikke et øje var tørt, da to små piger fra

den engelsksprogede menighed til taktfaste klapsalver sang *When Jesus says yes you can't say no*. Filippinske dansegrupper optrådte i cowboyantræk med line dance og der var yndefuld slørdans til Himig Choirs sang. Og så var der lotteri for spillefluglene og loppefund i genbrugsbutikken.

En nyhed i år var Saint Anne's got talent – en talentkonkurrence for børn og unge. Og talent var der nok af. Hele 16 havde meldt sig til en audition, hvor ti deltog i semifinalen om lørdagen og fem dystede videre søndag om førstepladsen. Der var uhyggelig tæt løb om førstepladsen i finalen, så der skal nok være blevet knebet en enkelt skuffelsens tåre i kampens hede. Idéen bag konkurrencen er at bruge musikken som brobygger mellem Kirken og nye generationer.

Ved arrangementets slutning stod man

tilbage med en følelse af, at sammenholdet i Sankt Annæ Kirke var blevet styrket. Dagen lokkede mange skjulte talenter frem i menighederne og viste den dynamik og mangfoldighed, der ligger i at være en multikulturel kirke, hvor man er sammen på tværs af sprog og kulturgrænser. Sr. Teresa udvidede fællesskabsperspektivet ved at fortælle om sit katekeseprojekt Guds frelse der udgiver små hæfter på dansk, polsk, spansk og engelsk til uddeling på næste års Verdensungdomsdag i Krakow.

Det pæne overskud går til helt nødvendige reparationsarbejder i kirken, så sognets slunkne kasse ikke skal holde for endnu en gang.

LR

Vicky danser afrikansk dans.

Fra venstre sognepræst fr. Wieslaw Podlach, Nera, Megan, Natasha, Kristel Santhea og Vicky. Bagved: Rosalinda Jimenez, Daniela Cigniti - donor af pokal - og fr. Andrzej (Andrew) Szorcr.

Natasha synger.

KIRKEHISTORIE Der gik et historisk sus gennem Sankt Ansgars Kirke, da menigheden den 25. september før sin jubilæumsfest fejrede messen sammen med sognepræst Daniel Nørgård, generalvikar Niels Engelbrecht og diakon Gilberto Vinciguerra. I dagens anledning bar deres sognepræst nemlig en messehagel, der blev skænket til det østrigske gesandtskabskapel, der blev indviet på grunden i 1765. Den siges at være broderet af selveste kejserinde Maria Theresia. Generalvikar og diakon bar messehageler der blev skænket til Sankt Andreas Kirke af kammerherreinde Polly Berling ved indvielsen i 1873.

Foto: Lisbeth Rütz

Jesu-Hjerte-Center i Stenosgade

Der ventes på byggetilladelse.

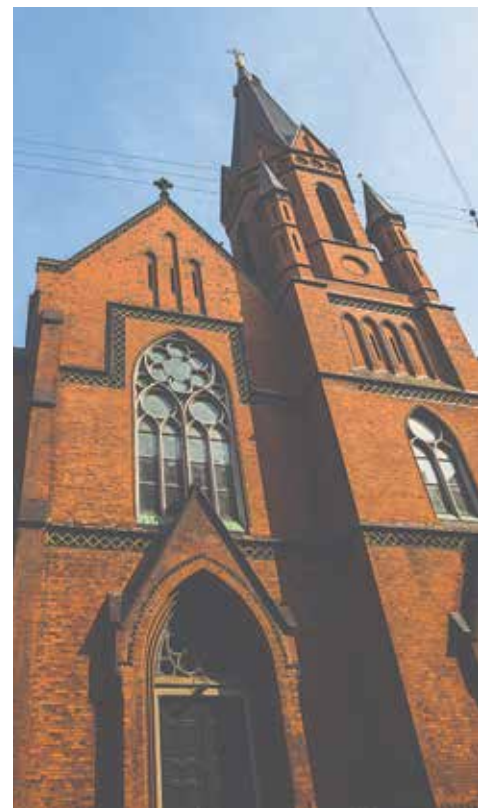
OMBYGNING Det nye Jesu-Hjerte-Center ligger klar på tegnebrættet. Nu venter man bare på byggetilladelsen fra Københavns Kommune, fortalte sognepræst Niels Engelbrecht ved kirkekaffen i Jesu Hjerte Kirkes menighedslokaler den 20. september. Når byggetilladelsen ikke er klar endnu, skyldes det, at bispedømmets ledelse længe havde håbet på at få et ordenssamfund ind i bygningerne. Disse planer brast imidlertid definitivt i maj måned. P.t. fungerer generalvikar Niels Engelbrecht som sognepræst; men det er planen, at menigheden på sigt skal have en fuldtids sognepræst. Lejemålet til Mariendal Friskole fortsætter i jesuiternes tidligere Sankt Knuds Skole, der lukkede i 1973. Møder og undervisning flyttes til baghuset Gammel Kongevej 15. Niels Engelbrecht skønnede, at ombygningen vil vare syv til

otte måneder.

Jesuiternes store bibliotek er nu tomt. En del bind er flyttet til jesuiternes læreanstalt Sankt Georgen i Tyskland, til Niels Steensens Gymnasium, Sankt Andreas Bibliotek eller de er blevet givet til biskoppen og Niels Engelbrecht.

Præstehuset blev sammen med den ældste del af skolebygningen bygget i 1887. Det har været holdt rimeligt ved lige; men meget trænger til at blive renoveret. Bygningen er bygget til et stort kommunitet på mindst 20 mennesker og er derfor forældet i sin nuværende indretning. Der er sat 15 millioner kr. af til projektet, der udover indretning af nye møde- og repræsentationsfaciliteter indbefatter udskiftning af elektriske installationer og varmeanlæg samt et elevatortårn.

LR

Jesuiternes bygningskompleks i Stenosgade.

Hvad sker der nu?

Ny forening skal arbejde for at få Sankt Birgitta Kirke i Maribo genåbnet.

MARIBO Maribos 600 års byjubilæum næste år skal ikke markeres med nedrivningen af byens katolske kirke, Sankt Birgitta Kirke. Det mener en gruppe energiske mennesker på Lolland-Falster. Derfor har de stiftet bevaringsforeningen Sankt Birgitta Kirke i Maribo. Foreningen holdt den 29. september stiftende generalforsamling. Mange katolikker fra Lolland-Falster både af dansk og polsk afstamning deltog i mødet sammen med præster fra Folkekirken og historisk interesserede. Følgende blev valgt til bestyrelsen, som ved redaktionens slutning endnu ikke havde konstitueret sig.

Overlæge Mogens Hilden, som har erfaringer med fundraising fra en støttegruppe for Sognets Hus ved domkirken. Margit Dåwil er læreruddannet og vil fungere som foreningens sekretær. Jørgen Hansen Jaszczak er uddannet som merkonom i regnskab og er landmand. Jørgen startede i år en støtteforening

til renovering af Rødby svømmehal. Svømmehallen er nu genåbnet.

Jørgen E. Petersen er forsikringsassurandør og har lige fra kirkens lukning engageret sig i kirkens bevarelse. Jan Tvangsø er rejseleder og handelsuddannet med et senere lærerseminarstudie. Han er tidligere menighedsrådsformand og kasserer ved Sankt Birgitta Kirke.

Som suppleanter blev valgt Erik Bohn-Jespersen, ingeniør, der også har været

Sankt Birgitta Kirke. Foto: Lisbeth Rütz.

stærkt engageret i tekniske forhold omkring kirken og social- og sundhedshjælper Ewelina Rumik fra Polen.

Menighedsrådsformanden ved Sankt Birgitta Kirke har fast plads i bestyrelsen, men ingen stemmeret.

Den nye bevaringsforening vil ifølge indkaldelsen samarbejde med kirkens ejer, bispedømmet København, og finde penge, så en uvildig ingeniør kan lave en tredje undersøgelse af kirken. Foreningen vil også samarbejde med det nye pilgrimshus, som ligger ved Maribo Domkirke.

Et stormøde på Sankt Birgitta Skole den 24. februar i år viste, at der er stor uenighed om kirkens tilstand. Den lokale avis Folketidende betegnede i en reportage mødet som "En mellemting mellem et vælgermøde, en boksekamp og en dramatisering af Davids kamp mod Goliath."

Bispedømmets rådgivende ingeniørfirma Promana mener, at bygningen er nedstyrtningstruet, mens det lokale, rådgivende ingeniørfirma L.F. Jensen Consult mener, bygningen kan stå i mange år endnu. Begge firmaer har undersøgt kirkens tilstand, men er altså kommet til stik modsatte konklusioner.

Derfor har bispedømmet stillet krav om en tredje uvildig undersøgelse, som menigheden selv skal finansiere. Endvidere skal de tre menigheder på Lolland og Falster være enige om bevarelsen af Sankt Birgitta Kirke og der skal være en garanti mod sætningsskader de næste fem år.

Kirken blev som bekendt på baggrund af en rapport fra bispedømmets rådgivende ingeniørfirma Promana sidste år taget ud af funktion. Det blev vedtaget på et møde den 28. august sidste år.

Sankt Birgitta Kirke står som et minde over de første polske indvandrere på Lolland og er en vigtig del af lokalmiljøet. LR

Oplysninger om den nye forening kan fås hos Jan Tvangsø på mail: jan.tvangsø@gmail.com

Medlemskontingentet er 300 kr. per person. Firmakontingent er 500 kr. Kontingent kan indbetales til foreningens bankkonto i Lollands Bank 6520-0002670150

Vi kan forandre verden, hvis vi vil

Rundskrivelsen *Laudato si'* foreligger nu på dansk.

RUNDSKRIVELSE Rigtig mange mennesker er opgivende og lader stå til; men vi kan rent faktisk gøre noget. Vi har alle mulighed for indflydelse, og det er opmuntrende. Det siger Mikkel Wold, sognepræst ved Marmorkirken og kendt debattør.

"Den efterlader ikke læseren nedtrykt, men oplyst og med livsmod til at se, hvorledes vi kan forandre verden, hvis vi vil". Det skriver Mikkel Wold i forordet til den nye rundskrivelse *Laudato si'*, der nu foreligger på dansk.

Rundskrivelsen indeholder ifølge Mikkel Wold en fornem argumentation for den kristne synsvinkel på miljøet og et angreb på vores tilbøjelighed af mammon. Han

finder den er til stor inspiration for enhver luthersk teolog. Selv om de lutherske kirker ikke har udviklet en sociallære lige som Den katolske Kirke, er der også her en del teologer, der interesserer sig for at sætte teologien i relation til samfundsmæssige ting. Herhjemme arbejder blandt andet teologen Ole Jensen med dette problemfelt.

Siden 2007 har Mikkel Wold været observatør ved det pavelige akademi for sociale videnskaber. Her og i akademiet for naturvidenskaber mødes mange sværvægtede fra den politiske og videnskabelige verden til drøftelser. En del af dem er nobelprismodtagere.

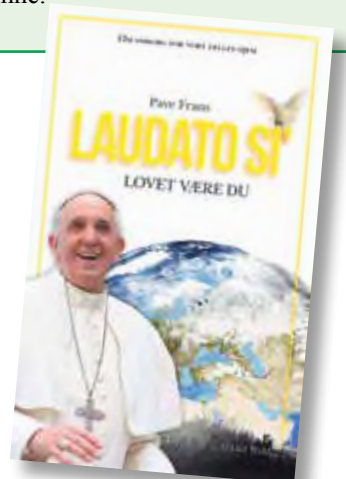
De to akademier er også det sted, hvor paverne ofte henter inspiration til

rundskrivelser. Akademiet for sociale videnskaber blev grundlagt af pave Johannes Paul II i 1994, mens akademiet for naturvidenskaber blev grundlagt helt tilbage i 1600-tallet. Ved møderne i akademierne arbejder nogle af verdens skarpeste hjerner med at sætte teologien i forhold til samfundsmæssige ting. Der er fokus på, hvad det kristne menneskesyn har af konsekvenser for det økonomiske og sociale.

Den 28. april deltog Mikkel Wold sammen med diplomater, udviklingsekspert, videnskabsmænd og religiøse ledere i *Protect the earth, dignify humanity – the moral dimensions of climate change and sustainable development*. Det var en workshop som beskæftigede sig med klimaforandringer. Her deltog blandt andet den verdensberømte økonom Jeffrey Sachs der i 2004 og 2005 blev kaldt en af de 100 mest indflydelsesrige personer i verden. Sachs er en af verdens ledende eksperter i økonomisk udvikling og kampen mod fattigdom. LR

Lær *laudato si'* at kende

Sognepræst Daniel Nørgaard præsenterer pave Frans' nye rundskrivelse om skaberværket ved voksenkatekesen i Sankt Ansgars Kirkes menighedssal, Bredgade 69A, lørdag den 10. oktober kl. 14.30. Pris for forplejning og materialer: 40 kr. Alle interesserede er velkomne.

Vedr. Vassula Rydén

I de sidste numre har der været en række indlæg for og imod Vassula Rydén's budskaber og hendes skrifter "Sandt liv i Gud." Troslærekongregationen har ved forskellige lejligheder udtalt sig forbeholdent om disse budskaber samt om deltagelse i bedegrupper afholdt med udgangspunkt i Vassula Rydén's budskaber, dog uden at nævne konkrete punkter, som kunne give anledning til trosmæssige betænkeligheder. Trods

denne manglende stillingtagen, kan Vassula Rydén's budskaber på ingen måde betragtes som godkendte, hvilket alle troende må være opmærksomme på, når de beskæftiger sig med dem. På denne baggrund er offentlig fremme af budskaberne ikke tilrådelig som en del af Kirkens forkyndelse og spiritualitet. Også ved privat beskæftigelse med budskaberne må man holde sig dette for øje.

København den 30. september 2015

+Czeslaw Kozon, Biskop af København

En replik til Vassula debatten

Jeg ønsker ikke at begynde en debat i KO om mine artikler, men i al stilfærdighed pege på to ting:

1. Intentionen med disse artikler var alene at give et teologisk fundament for diskussionen om såkaldte "privatåbenbaringer" og den profetiske dimension i Kirken, da jeg synes, at mange indlæg savnede en teologisk forståelse for Kirkens mysterium på dette område.

2. Når jeg specielt, men ikke eksklusivt, nævner Vassula, var det, fordi hun er aktuell i Kirken. Som jeg skrev, har jeg siden den første skrivelse fra Troslærekongregationen fulgt dennes forhold til Vassula for at forstå Kirkens holdning til hende. I anledning af kritikken af mine artikler har jeg på ny gennemlæst de tre dokumenter, der er relevante i denne forbindelse: Notifikationen af 1995, kardinal Ratzingers skrivelse af 2004 og Troslærekongregationens skrivelse til nogle bispekonferencer af 2007. Jeg refererer her substansen i dem:

Hvad den sidste skrivelse angår, står der: 1. Den første notifikation står ved magt,

hvad den dogmatiske bedømmelse angår. 2. Dialogen med Vassula er nævnt, og der siges, at den har bragt "clarifications" (afklaring) vedr. nogle problematiske punkter i hendes skrivelser, men skrivelsen nævner ikke direkte kardinal Ratzingers offentliggjorte meddelelse om afslutning på denne dialog, som jeg har kaldt en lakonisk godkendelse af Vassulas rettroenhed. 3. Skrivelsen af 2007 fortsætter med at slå fast, at "det stadig er upassende (inappropriate) for katolikker at være med i Vassula-bedegrupper". Men det er ikke en formel fordømmelse af Vassula!

Det er ikke uvigtigt at understrege, hvilket mine kritikere ikke er opmærksomme på. Og når skrivelsen siger, at "det stadig" er upassende, henviser den naturligvis til Notifikationen af 1995; men her siges der imidlertid intet om, at det er upassende, men "at der ikke (af biskopperne) bør gives nogen plads for udbredelse af hendes ideer i deres bispedømme". Der tales ikke om bedegrupper. 'Upassende' er ikke et forbud! Ordet "stadig" i den sidste skrivelse er formelt forkert, da kongregationen

ikke før har udtalt sig på denne måde. Til slut står der i Notifikationen af 1995: "Kongregationen indbyder alle troende til ikke at betragte Vassula Rydén's skrifter og taler som overnaturlige". Her kommer kongregationens holdning klarest til udtryk, men det er ikke en stillingtagen til, om der er falsk lære i hendes skrifter, men til ikke at betragte dem som overnaturlige. Det er to forskellige ting! Det er kun en "opfordring", ikke noget påbud, og i øvrigt typisk for udtalelser om endnu ikke sanktionerede budskaber. De to her omtalte skrivelser harmonerer formelt set ikke med hinanden.

Summa summarum: Kirken har ikke definitivt udtalt sig, om Vassulas skrifter indeholder alvorlige dogmatiske fejl eller ikke er overnaturlige. Hvad det sidste angår, er en katolik derfor (stadig) fri til at mene, at Kristus taler gennem Vassula. Skrivelsen af 2007 påstår, at Vassula selv har indrømmet, at der ikke er tale om overnaturlig inspiration men om meditation. Det har Vassula udtrykkeligt afvist at skulle have sagt, tværtimod i dialogen med Troslærekongregation i 2002, hvor dette spørgsmål udtrykkeligt bliver stillet fra kongregationens side, forklarer hun, så godt man nu kan, hvordan hun modtager budskaberne, herunder hvordan Jesus bruger hendes hånd til at skrive dem.

Det virker derfor ikke helt troværdigt, når skrivelsen af 2007 tillægger Vassula en sådan udtalelse. Vassula har naturligvis reageret på denne skrivelse og sendt et brev til kongregationen for at rette på de faktuelle fejl, den indeholder, og har igen tilbudt at indgå i en dialog for at afklare evt. nye spørgsmål fra denne side. Hun har fået et kort svar fra kongregationen, som ikke løser problemet. Der står sagen i øjeblikket. Vassula har hele tiden været

åben, samarbejdsvillig, og loyal, hvilket der er sikker dokumentation for. Påstand om det modsatte beror på uvidenhed.

Skrivelsen af 2007 har på ingen måde afklaret Kirkens holdning til Vassula, den har kun skabt forvirring, idet den ikke tager hensyn til den vigtige dialog mellem Troslærekongregationen og Vassula. Men man er på sikker grund i spørgsmålet om Kirkens holdning til Vassula, når man holder sig til denne lange, åbne, ja hjertelige dialog mellem kongregationen og Vassula i 2002, som daværende kardinal Ratzinger har sagt god for, og som enhver kan downloade på SLIGs eller TLIGs hjemmeside eller læse i de trykte udgaver af budskaberne.

Jeg ønsker ikke at indgå i nogen åben diskussion kun at fremstille de nøgne fakta, så kan enhver selv drage sine konklusioner.

21. september 2015

Lars Messerschmidt

Dette indlæg af pastor Lars Messerschmidt kommenterer tidligere debatter om emnet i KO – blandt andet tre indlæg side 12 i nummer 12. Redaktionen modtager ikke flere indlæg til debatten omkring Vassula Rydén og Sandt Liv i Gud. Læserne henvises til at orientere sig om debatten på for eksempel bevægelsens egen hjemmeside: www.sandtlivigud.dk/ og en kritisk side under websitet Katolikker i dialog www.katidialog.dk/tema/vassula-ryden/ På Kristeligt Dagblads website religion.dk findes en række indlæg for og mod Vassula Rydén: www.religion.dk/vassuleryden. Endvidere henvises der til Sankt Andreas Bibliotek www.sanktandreasbibliotek.dk/ (tlf. 33556090), som kan hjælpe med litteratursøgning. Venlig hilsen fra redaktionen.

Integration, dialog og mission

Justitia et Pax holdt paneldiskussion i København.

DEBAT Er vi religiøst tonedøve i Danmark? Hvilken rolle spiller religionen i de nordiske lande? Hvordan håndterer vi globaliseringen og det faktum, at vi efterhånden lever i et multikulturelt og multireligiøst samfund?

Disse emner var på tapetet, da Justitia et Pax-kommissionen for fred og retfærdighed den 26. september holdt møde med paneldiskussion om integration, dialog og mission. Mødet var en del af programmet under årsmødet for Justitia et Pax Europas årsmøde i København og Malmø fra den 25.-28. september med deltagelse af kommissioner fra mere end 15 lande.

Med debatarrangementet ønskede man både at give et specifikt dansk perspektiv og at se tingene i en europæisk sammenhæng.

Mikkel Wold, sognepræst ved Marmor kirken og lektor i sjælesorg ved teologisk-pædagogisk center i Løgumkloster, Jeppe Hedaa, der har baggrund i frikirkebevægelsen og ejer virksomheden 7N, Naveed Baig, imam og næstformand i Islamisk-kristent Studiecenter og katolikken Christian Hvidt, theolog. Dr. og ansat ved Syddansk Universitet, sad i panelet. På grund af sabatten kunne man desværre ikke få en repræsentant med fra mosaik trossamfund. Jakob Egeris Thorsen theolog. PhD. ved Aarhus Universitet var ordstyrer.

Som ordstyreren påpegede, lever vi i Vesten i multireligiøse og multikulturelle samfund. I USA ses religion som en ressource,

mens det i Europa ses som en hindring. Og nok er vi troende på vores egen måde her i Danmark og vi anerkender Kirken som institution, men ikke som autoritet, fastslog Mikkel Wold. De nordiske lande er nogle af de mest sekulariserede i verden. Kirkerne skulle gå forrest i en approach, mente Jeppe Hedaa. Niels Christian Hvidt, der forsker i forholdet mellem tro og sundhed ved Syddansk Universitet, fortalte, at kun 5 % her i Norden er overbeviste ateister og sådan har det været i mange år. Anonymiserede

En veloplagt Jakob Thorsen styrede paneldebatten på årsmødet i København for Justitia et Pax. Foto: Lisbeth Rütz

undersøgelser viser at over 70 % af danskerne siger de tror på noget. Kun Polen har en højere procentdel, som er medlemmer af Kirken. Til gengæld har Danmark en af verdens laveste procenter for gudstjenstedeltagelse. Ifølge Christian Hvidt ville danskerne nemlig hellere løbe nøgne gennem gaderne end tale om Gud, for religion er mere tabuiseret i Danmark end seksualitet. På grund af denne danske blufærdighed over for tro er vi generelt ikke ret gode til at tackle det faktum, at Danmark er ved at blive et multireligiøst samfund, mente flere i panelet. Globaliseringen medfører, at du tænker mere over hvor du kommer fra, og den bliver mere og mere en realitet, som også danskerne må forholde sig til. Også i

Den katolske Kirke har vi de seneste år oplevet, at mange kommer til os fra hele verden. I Aarhus kommer der folk fra 58 forskellige nationer til søndagsmesse, bemærkede Jakob Thorsen. Jeppe Hedaa bemærkede meget frygt for muslimer i frikirkemiljøet. Frykten skyldtes efter hans opfattelse, at mange frikirkemedlemmer ikke er tilstrækkeligt skoled i at møde andre religioner. Flere i panelet mente også, at mange danskere gik rundt med stereotype forestillinger om Islam; men der sker faktisk en åbning nogle steder. Naveed Baig henviste til, at Islamisk Råd Norge og Mellemkirkeligt Råd for Den norske Kirke har udformet en fælles erklæring for trosfrihed og konvertering. Det er første gang, at en repræsentativ muslimsk organisation anerkender retten til at konvertere. "Folkekirken må blive bedre til at håndtere det faktum, at vi er blevet et mere multikulturelt samfund. Mange mener, at vores sammenhængskraft som samfund er udfordret; men hvis du kender dine rødder, er du bedre i stand til at nå andre mennesker," påpegede Mikkel Wold.

"De problemer vi ser nu er ikke af ny dato. De er affødt af et politisk kaos, der er skabt over mange år.

Muslimerne har været i Vesten i mange århundreder. Når vi taler indvandrere og flygtninge, drejer det sig om, hvordan vi skal hjælpe – ikke om vi skal hjælpe eller ej, og der skal være en systematisk strategi, når vi modtager dem", mente Naveed Baig.

Deltagerne var på flere væsentlige punkter i det hele taget så enige, at debatten aldrig rigtig lattede fra det forudsigelige plan.

LR

Hvor er tilgivelsen og nåden?

Kære katolske Kirke,

Jeg har for kort tid siden modtaget en opfordring til betaling af kirkeskat, noget jeg med glæde tidligere har gjort gennem 10 år, for det går til Kirken i al dens visdom og nåde.

I mit læserbrev i KO 15/2014 skrev jeg, at jeg ikke forstår Kirkens ubøjeelige indstilling, når det kommer til uprovokerede skilsmisser, hvor en ægtefælle af anden trosretning forlader sin katolske ægtefælle, baseret på verdslig lov.

Jeg kunne sidste år ikke gøre noget, jeg står tilbage som gift i vor katolske Kirke, uagtet at jeg ikke længere kan kalde mig gift eller lever sammen med min tidligere protestantiske kone.

Hvor er nåden? Hvor er tilgivelsen? Hvor er hjælpen til at leve et nyt, ordentligt liv? Hvor er Jesus og Gud i denne sammenhæng? Hvor er Kirken i denne sammenhæng?

Der er rængende tomt, der er ingenting, jeg står uden mulighed for at leve et nyt liv i et nyt ægteskab MED MINDRE jeg skifter trosretning!

Det er da en infam måde at behandle mennesker på.

Jeg forstår stadig godt, at jeg ikke selv, som katolik, kan blive skilt, men jeg hænger som en amputeret blindtarm, fordi Jesu lære tilsyneladende ikke når ned til og ud til Kirkens øverste.

Jeg ser det som et hårdt slag i ansigtet, at Kirken så ydermere, efter på ny-dansk at have sagt "Fuck dig" sender mig et forslag til en 10-års kontrakt på betaling af kirkeskat. Betal for at blive ydmyget af Kirken. Vi synes du skal bøde fordi din kone forlod dig.

Jesus sagde på korset, efter at have lidt for menneskeheden: "Tilgiv dem, for de ved ikke hvad de gør". Jeg kan godt tilgive dem, men de får ikke en øre af mig.

Michael von Rauschenberger, 3200 Helsingør

Hvem er racister?

Den nordiske bispekonference har udsendt et hyrdebrev om asylstrømmen.

Formålet med hyrdebrevet er tilsyneladende at minde os om at være næstekærlige og barmhjertige og modsætte os racisme, fremmedhad og diskrimination.

Det lyder så politisk korrekt, som det overhovedet kan, og dermed desværre også overfladisk og letkøbt.

Er man racist, når man er bekymret over en endeløs strøm af mennesker, der søger bedre muligheder, men kun i lande, hvor man bliver forsørget?

Er det fremmedhad, at man gør opmærksom på det faktum, at kun en brøkdel af asylstrømmen er flygtninge?

Er det diskrimination, når nogen påpeger, at her reelt er tale om folkevandring?

Er det ubarmhjertigt at gøre opmærksom på, at mange, der er modtaget som gæster i Skandinavien, forfølger bl.a. jøder og grønlandere, og at mange ønsker at indføre det politiske system, som de siger, de er flygtet fra?

De politiske korrekte i Skandinavien har haft held til gennem de sidste 30 år at lukke munden på enhver, der ikke delte deres integrations-synspunkter. Her var aldrig tale om ytringsfrihed eller demokrati. Der var kun én rigtig mening, den politiske korrekte. Alle med et andet synspunkt blev ganske enkelt kaldt racister og fremmedfjendtlige og hængt ud i medierne, nutidens gabestok.

Det er meget smukt af biskopperne med deres forsikring om, at de ikke er hverken racister eller fremmedfjendtlige, og at de er fyldt af næstekærlighed og barmhjertighed. Jeg ser ingen grund til at tro, at det skulle forholde sig anderledes med menighederne. Men kristne kan godt have forskellige politiske synspunkter angående migranter/folkevandring/flygtninge uden at være ukærlige og ubarmhjertige, og uden at være fremmedfjendtlige og racister.

Jesus sagde ganske rigtigt: "Jeg var fremmed og I tog imod mig." Men han sagde ikke: "Jeg var 60 millioner fremmede og I tog imod mig." Jesus taler om det enkelte menneske, ansigt til ansigt.

Nu nævner de skandinaviske biskopper selv ordet diskrimination i hyrdebrevet, så jeg vil spørge dem, hvorfor deres hyrdebrev ikke med et eneste ord omtaler vor tids største gruppe forfulgte og undertrykte i verden: de kristne? Disse Jesu mindste brødre føler sig i den grad svigtet af deres storebrødre. De vestlige regeringer og EU interesserer sig ikke for dem, for det er hverken prestigefyldt eller

interessant i olie-sammenhæng, tværtimod kunne man sige.

Så kære kristne biskopper: Vær ikke så urolige over asylstrømmene. Alle regeringer i den rige verden (undtagen de rige oliestater) er stærkt optaget af at finde en løsning.

Tag hånd om jeres kristne brødre og søstres store lidelser i verden, for dem er der ingen andre, der interesserer sig for.

Lene Larsen, 4100 Ringsted

Et forkert opgivet antal katolikker

I KO nr. 8 er der i artiklen 'Det nye katolske danmarkskort' (s. 6) en oversigt over antal medlemmer i de nye pastorale enheder i bispedømmet. Dette tal er opgjort til 41.240 medlemmer.

Sammenholder man bispedømmets arkiver over antal dåb i perioden 1939-2014 og her indregner en middellevealder på 75 år – med oplysninger fra Danmarks Statistik over antallet af polske, vietnamesiske og srilankanske migranter, burde der være mindst 86.070 katolikker, idet alle døbt jf. kanonisk lov (CIC 849) er medlem af Kirken.

Jeg beder derfor om at antallet i de nye pastorale enheder fremover opgøres til mindst 86.070 medlemmer.

Diakon Baudouin Willocx, 7100 Vejle
(forkortet af redaktionen)

Svar fra Niels Engelbrecht

Antallet af katolikker i Danmark kan vi ikke sige noget præcist om, da der helt sikkert er mange flere katolikker end dem, der er registrerede i vores kartotek. Måske er der i virkeligheden over 100.000 personer i Danmark, der er døbt katolsk. Når de ikke tæller med i vores opgørelse, er det fordi, vi ikke kender deres navne og deres data. I Danmark registrerer staten ikke folks religiøse tilhørsforhold, så vi er som kirke helt afhængige af, at folk lader sig registrere hos os.

Jomfru Maria skal med på synoden

En halv million katolikker har skrevet under på en appel til paven om at holde fast i Kirkens lære om ægteskabet og familien. Det meddeles, at fem kardinaler, 117 biskopper og hundredevis af civile ledere er blandt underskriverne.

Men det giver jeg ikke meget for. Hvor meget kender de til virkeligheden ude i familierne? Kardinaler og biskopper har aldrig levet i et ægteskab med en dominerende og måske også voldelig mand/ægtefælle. Vi må bede Jomfru Maria gå med på bispesynoden om familie og ægteskab i oktober og støtte den halvdel af menneskeheden, der ikke har meget at sige, når Kirken sætter reglerne for familie og ægteskab.

Britta Lund Nielsen, 54591 Töreboda Sverige

Tak-tak-tak

Hvorfor al den kritik af Neokatekumenatet? I referatet fra Pastoralrådet i KO nr. 10 er det påfaldende at læse, at de, der udtaler sig positivt om Neokatekumenatet, har haft gode erfaringer med præster og diakoner herfra, så hvorfor alt det brok-brok-brok fra os forkælede danske katolikker?

I Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade i København, har vi det sidste år haft to udmærkede repræsentanter for Neokatekumenatet, pastor Stefano Tarquini og diakon Mate Rada. Vi har været yderst tilfredse med dem. De har været flittige, altid passet deres arbejde og gjort det, de er sendt for at gøre! – forkynde Kristi evangelium uden moraliserende eller forenklede prædikener, og desuden har pastor Stefano altid siddet i skriftestolen en halv time før alle messerne.

Betänk at disse unge mænd forlader deres fædreland, lærer sig dansk (vort gebrækkelige svære sprog) for at vie deres liv her i dette sekulariserede land!

Jeg har i alle tilfælde ikke hørt nogen beklage sig over dem i menigheden.

I stedet for ak-ak-ak, så lad os dog hellere sige tak-tak-tak.

Lise Bjørn, 1631 København V

Biskoppens kalender

Oktober

Fredag 9.-Tirsdag 13. Færøerne.

Fredag 16. - Tirsdag 27. Grønland

Onsdag 28. - Fredag 30. Møde i COMECE

Lørdag 31. 10:00 Møde i Danske Kirkers Råd

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer. • Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.

• Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde). • Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.

• Læserbreve kan indsendes som e-mail til: redaktion@katolskorientering.dk - eller som brev til: Katolsk Orientering, Redaktionen, Gl. Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 14, som udkommer **den 30. oktober** skal være redaktionen i hænde senest **den 12. oktober**

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 15, som udkommer **den 13. november** skal være redaktionen i hænde senest **den 26. oktober**.

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)

Redaktør: Lisbeth Rütz

Layout: Carsten Meyer-Jensen

Annoncer og abonnement: redaktion@katolskorientering.dk

Medarbejdere i dette nr.: Dat Tran, Elisabeth Tasarek Dahlerup, Erik Elnebo, Naja M. Nilsen Caritas, Birte Mandrup Chrisstensen, Kirsten Krog.

Redaktion og annoncer:

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.

E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042

Abonnementspris 510 kr. helårligt. Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Greentech Rotaprint - Distribueret oplag 11.022 ISSN 0902-297X

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

NB: nye åbningstider:

Mandag og Onsdag: 10-12 og 13-16

Tirsdag og Torsdag: 10-12 og 13-16.45

Fredag lukket.

bibliotek@katolsk.dk
Tlf: 33 55 60 90

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 15, som udkommer
den 13. november skal være redaktionen

i hænde senest **den 26. oktober**

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 16, som udkommer

den 27. november skal være redaktionen

i hænde senest **den 9. november.**

En pilgrimsfærd

"Breve fra Medjugorje" blev skrevet som dagbog under Elisabeth Tasarek Dahlerups første pilgrimstur til byen, hvor den Hellige Gudsmoder også her, er nærværende for alle, der søger Hende og beder om Hendes forbøn. Disse breve er skrevet til alle pilgrimme, der er på "vejen" gennem livet både i det fysiske og i det åndelige.

Med digte fra: "Vandringen i Ørkenen".

Bogen kan bestilles på www.historia.dk og på nettet hos andre forlag. Kan købes hos Arnold Busck i Helsingør. Email: tasarek@gmail.com

VI VII VIII IX X XI XII I II

KØBENHAVNS
URMAGER VÆRKSTED

MARTIN ELSIG LAURSEN

tilbyder reparation af alle slags ure:
Standure, vægure, lommeure eller armbåndsure
på vores eget værksted

Ved større ure henter og bringer vi.
Skift af batteri og rem, mens De venter

Lange-Müllers Gade 15, kld. 2100 København Ø
Tlf. 22 83 01 08
www.urmagerværkstedet.dk

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre,
et ord fra Jesus og en velsignelse
så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

Vanløse Begravelsesforretning

Jyllingevej 8 · 2720 Vanløse

Deres lokale bedemand siden 1940...

Steen Jørgensen Mariette Jørgensen

38 71 75 01

Ring og aftal et møde enten
i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften,
weekend og helligdage.

www.v-lm.dk

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29

Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Støtter nødlidende

www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom

- en katolsk bedemand

T 39 29 60 08

Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

Fang læserens opmærksomhed

Med en annonce i Katolsk Orientering
når dit budskab ud til mere end 10.000
katolske læsere.

Ring på tlf. **33 55 60 40**

og hør nærmere om dine muligheder
for at blive set i et medie med mening.

Katolsk Orientering kan også læses på nettet

www.katolskorientering.dk

Ulla Ryum

– den groteske modernisme

Centrale katolske elementer i hendes værker.

Tekst: Kirsten Krog

LITTERATUR I 1960'erne opstod der indenfor dansk litteratur, hvad man kan kalde en grotesk modernisme. Her finder man navne som Villy Sørensen, Peter Seeberg og Svend Åge Madsen, men også en enkelt katolsk forfatter, nemlig Ulla Ryum.

Den oprørske katolik

Nu er det måske ikke så indlysende at kalde den Ulla Ryum, som skrev i 1960'erne, for en katolsk forfatter. Man kan således læse, at én af hendes katolske forfatterkollegaer, Lis Thorbjørnsen, taler om Ryums forhold til Den katolske Kirke, som den kommer frem

i hendes forfatterskab, som "en blasfemi", der er "ætsende kold" og "virker som ægte afstandtagen". Trods dette og trods det, at Ulla Ryum selv dengang nægtede, at der fandtes mystiske elementer i bøgerne, er det ikke svært at finde centrale katolske træk i hendes værker. Siden har hun da også bidraget med mere åbenlyse katolske ting, som bl.a. to dramaer om Hildegard af Bingen fra henholdsvis 1996 og 1998.

Forfatterskabet

Ulla Ryum debuterede i 1962 med romanen "Spejl" og har, så vidt jeg er orienteret, sidst været aktuel med "Tegnet på skind"

(2012), en samling af digte og illustrationer fra forfatterens rejser til Antarktis og det nordlige Sibirien og Canada.

Størstedelen af Ryums skønlitterære forfatterskab og den, hun nok er mest kendt for, ligger imidlertid tilbage i 1960'erne og først i 1970'erne. Den begynder med "Spejl" og afsluttes med "Noter om i dag og i går" (1971). Denne del af forfatterskabet kan deles op i romaner, sluttende med "Jakelnatten" (1967) og noveller eller korttekster, begyndende med "Byen K" (1967) og sluttende med "Noter om i dag og i går". Derefter lægges hovedvægten på dramaet, indtil hun i 1999 udgiver prosabogen "Mod begyndelsen" og dermed, netop som bogens titel siger, vender tilbage til udgangspunktet i forfatterskabet.

Det er imidlertid karakteristisk for Ulla Ryums forfatterskab, at der eksperimenteres med genrerne. Dette ses allerede i debutromanen "Spejl", der er opdelt i en prosadel og en dramadel, således at prosadelens tema genspilles i dramadelen i en

underlig surrealistisk version.

Natsangersken

I 1963 udkom romanen "Natsangersken", som er Ryums første længere værk holdt i prosaformen. "Natsangersken" er foruden titel også navnet på hovedpersonen i bogen, en midaldrende, fortrukket og tragisk figur, som trods sin noget groteske og ynkelige fremtoning alligevel bliver symbol på den selvopofrende kærlighed – hun bliver "offerdyret", som det allerede siges i bogens indledende afsnit. Med denne betegnelse, er bogens "katolske" tematik allerede slået an. Det er dog ikke dens katolske præg, der i første omgang falder læseren mest i øjnene, og når man derudover kan læse så at sige af hendes egen hånd, at "der er ikke passionshistorie i den bog, ikke en disse", kan det synes som lidt ovovet at påstå noget andet. Kender man imidlertid lidt til katolsk offertænkning, og prøver man at læse mere i dybden af "Natsangersken", synes jeg faktisk, *Fortsættes nedenunder* ▶

Adresselabel, flytning	Til Post Danmarks strekcode
------------------------	-----------------------------

MASKINEL MAGASINPOST
42512
Afsender: Katolsk Orientering
Katolsk Orientering · nr. 13
9. oktober 2015 · 41. årgang

POST
PP
DANMARK

det er svært at overse denne sammenhæng. Andre fortolkere har da også set det samme. Karen Syberg taler således om hovedpersonen i "Natsangersken" som en "kvindelig Kristus". Mere præcist er det måske at se hende som en form for metafor for det Kristus er. Hun er en, som afspejler en Kristuslighed uden selv at være Kristus, men i en noget forvrænget udgave, hvilket netop kendetegner Ulla Ryums kristne og katolske inspirerede elementer i bøgerne.

Natsangerskens offerrolle har to facetter. For det første er hun blevet sat i offerrollen af andre. Til at beskrive dette bruges ironisk nok en prædikant. Om denne prædikant, som burde være repræsentant for det kristne budskab, siges det, at "Han indtog rummet uden respekt for mennesker og inventar" – og han overtræder også Natsangerskens grænser i en sådan grad, at hun i ham ser "alle de øjne, hun havde opsøgt for at finde genklang, et svar, [...] alle de øjne og hænder, som havde lukket sig over hendes barndoms ensomhed. [...] Han var alle de mennesker, som ikke havde tålt hendes nøgenhed og skræk. Men som i selvforsvar i stedet havde berørt hende med urene hænder, havde plukket hende for skam og blufærdighed og ladet hende hylle sin blottede dødelighed i deres efterladte afsky".

Denne af andre påførte offerrolle er dog ikke nok til at gøre romanen til en kristen lidelseshistorie. I stedet stiller denne offerrolle Natsangersken overfor et valg – og det er i valget, hun bliver Kristuslig. I romanen udkrystalliseres valget som enten "altid at give uden forbehold" eller at "tage vare på hvert gram af livet for sig selv". Natsangersken vælger det første. Hun bliver et offer for de andre og hele beretningen bliver dermed en forvrænget passionshistorie.

Den forvrængede passionshistorie

"Natsangersken" er ikke ene om at have denne karakter af passionshistorie. I "Spejl" bliver dette motiv tydeligt i hovedpersonen Emanuel, hvis navn henviser til Kristus – "Gud med os". Han bliver gennem sin død til forløsning og redning for andre. Også novellesamlingen "Tusindeskove" (1969) indeholder flere beretninger med klare henvisninger og paralleller til Jesu lidelseshistorie og den katolske aktualisering af denne i eukaristien. Blandt de noveller fra samlingen, hvor dette kommer klarest frem, er "Middagspause" og "Fløjtespilleren". I den sidste frelser hovedpersonen således en hel by fra dens fjender gennem sit fløjtespil og ofrer sit liv for byens indbyggere, for "Det havde taget alle hans kræfter at spille så fuglene også kunne høre det".

Latterfuglen

Handlingen i romanen "Latterfuglen", som udkom i 1965 er centreret om æggegrosserereren Ludvig Mandolin og linedanseren Hortenzia Rose. Hortenzia, som har opgivet sit linedanseri, styrter ironisk nok efter således at have fravalgt højderne ned fra gesimsen udenfor sit vindue og dør tilsyneladende. Alligevel følger hun Mandelin gennem hele beretningen.

Bogen giver læseren en grotesk oplevelse af en virkelighed, der ikke eksisterer. Virkeligheden som begreb synes således at opløses i løbet af beretningen, og hele handlingen bliver en iscenesættelse af en pseudovirkelighed for marionetdukke. Mandolin forsvinder også til sidst under fire badekabinedamers børster. Han viser sig ligesom beretningen at være uden substans.

Men under denne pseudoberetning gennemtrænges romanen af en hel anden form for beretning, beretningen om den hellige

Nicholaus. Nicholaus knyttes via en parallel badescene sammen med Mandolin. De synes dog kun at have badekaret tilfælles. Den hellige Nicholaus er om nogen helgen berømt for sine barmhjertigheds gerninger og sin uselviskhed. Mandolin synes til gengæld bedst at kunne karakteriseres ved sit eget udsagn: "Det er bedst når man er nok i sig selv". Fremstillingen af ham er da også billedet af en mand, som tilsyneladende kun er interesseret i at tale om sig selv og lade andre høre på sine historier. Samtidig fremstår han som et menneske, der ikke ønsker at ofre sig for andre. Sammenstillingen af ham og Nicholaus er altså ikke blot en nedskrivning af helgenberetningen, men en omvendt parafrasering over legenden, som, når det kommer til stykket, understreger dens sigte.

I romanens titel og i Hortenzias andet navn Rose kan man derudover med lidt kreativitet se en indbygget henvisning til Højsangen. Rose er her en allusion til bruden i Højsangen, som kaldes "Sarons rose" og latterfuglen et ordspil på latterfuglen, som er et andet navn for turtelduen, og som kan genfindes i Højsangen. Også her fremstår forholdet mellem Hortenzia Rose og Ludvig Mandolin som et skærende modbillede til Højsangens elskende.

Om sangenes sang eller Om i dag, kærlighedens fravær og genkomst

Også i novellen med den besværlige titel "Om sangenes sang eller Om i dag, kærlighedens fravær og genkomst" fra "Noter om i dag og i går", som udkom første gang i "Bibelen læst i dag", ser man en parafrasering over Højsangen. Novellen er bygget op af otte kapitler, ligesom Højsangen, og følger i hovedtræk temaerne i Højsangen. Men man oplever ikke umiddelbart en kob-

ling til den allegoriske tolkning af Højsangen som en beskrivelse af Kristi forhold til Kirken. Der synes blot at være tale om en gendigtning af den bogstavelige betydning af Højsangen.

En forvrænget katolicisme.

Alle de ovenstående tekster er eksempler på, hvordan Ulla Ryum hele tiden tager afsæt i en kristen forestillingsverden og forskellige kristne tematikker. Både i "Natsangersken" og i "Latterfuglen" er offeret i centrum. Mens Natsangersken er billedet på den, som ved sit offer forenes med Kristus, bliver Mandolin ved at flygte fra et hvert offer et modbillede på denne frivillige offerkikkelse. Men selvom det er med forskellige fortegn, at de to får sagt noget om det kristne offer, som vi møder det i Kristus på korset, så er de begge nogle ynkelige og forvrængede skikkelser. Netop denne forvrængning af de kristne symboler er som sagt karakteristisk for Ulla Ryum.

Man kan vælge at se dette, som noget der nærmer sig en blasfemisk parafrasering over kristne beretninger, men man kan også vælge at læse det som en beskrivelse af, at Gud – som en har sagt – kan skrive lige på vore skæve linjer. Ud af disse groteske og forvrængede skikkelser får Ulla Ryum i virkeligheden sagt noget væsentligt om det mest centrale i vores tro.

Det er på tide, at vi som danske katolikker opdager, at vi foruden den mere oplagte katolske forfatter Johannes Jørgensen, faktisk har endnu en katolsk forfatter, som vi burde kende til, og hvis forfatterskab vi med fordel kan dykke ned i.

Katolsk Orientering

Kirken skal lære at lytte på alle niveauer

Bispesynoden som udtryk for Kirkens egen natur og mission.

SYNODALITET 50-årsdagen for etableringen af bispesynoden som et permanent kirkeligt organ blev markeret af pave Frans lørdag morgen den 17. oktober, hvor han talte til synodefædrene om bispesynoden som et udtryk for Kirkens egen natur og mission.

En synode betyder "at rejse sammen" som lægfolk, præster og biskopper, sagde paven og tilføjede, at "det er enkelt nok at sætte ord på det, men ikke så let at omsætte i praksis".

"Alle er uundværlige for Kirken og nøglen til en vellykket rejse er at lytte til hinanden", pointerede Frans: "En synodal Kirke er en lyttende Kirke [...] Det er en gensidig lytten, hvor alle kan lære noget; de troende, bispekollegiet og biskoppen af Rom. Alle lytter til hinanden og alle lytter til Helligånden, 'Sandhedens Ånd' (Joh 14,17), for at forstå hvad Han siger til Kirkerne (Åb 2,7)".

"Bispesynoden er konvergenspunktet for denne dynamik – denne lytten foregår på alle niveauer i Kirkens liv", begyndende med folket som "også deltager i Kristi profetiske embede" og som har ret og pligt til at blive hørt om forhold, der berører Kirkens fælles liv. Siden kommer synodefædrene igennem hvilke "biskopperne virker som troens sande forvaltere, fortolkere og vidner for hele Kirken, som de skal være i stand til skelne fra ofte skiftende offentlige holdninger".

I alt dette er Peters efterfølger helt afgørende forklarede paven; for "til sidst", "kulminerer den synodale proces i at lytte

til biskoppen af Rom, der er kaldet til at tale autoritativt som 'alle kristnes Hyrde og Lærer': ikke ud fra sine personlige overbevisninger, men som det fremmeste vidne for hele Kirkens tro, garant for at Kirken er i overensstemmelse med og adlyder Guds vilje, Kristi evangelium og Kirkens tradition".

Tage udgangspunkt i hverdagsproblemer

"Den første måde at udøve denne synodalitet sker i de partikulære (lokale) kirker. Efter at have mindet om bispesynodens ærværdige institution, hvor præster og lægfolk er kaldede til at samarbejde med biskopper til gavn for hele Kirkens fællesskab, levner kirkeretten rigeligt med plads til dem, man normalt kalder "fællesskabets organer" i den lokale kirke: præsterådet, det biskoppelige råd, den kirkelige domstol og pastoralrådet. Kun i det omfang at disse organer knyttes til Kirkens muld, gudsfolket, tager udgangspunkt i dem og deres hverdagsproblemer, kan en synodal kirke tage form: selv når de trætte bevæger

Foto: L'Osservatore Romano.

sig fremad, må de forstås som en anledning til at lytte og at dele".

Bispesynoden blev etableret af pave Paul VI i 1965 på initiativ af Det andet Vatikankoncil. Den har ingen besluttende myndighed, men er et rådgivende organ for paven, som sammenkalder det og almindeligvis også deltager i dens sessioner.

Bispesynoden er sammensat af formændene for de nationale eller regionale bispekonferencer, mandlige ordensledere, kurie kardinaler og personer udpeget af paven selv. På synoden deltager normalt også delegerede fra andre trossamfund samt lægfolk. På dette års synoden deltog således 17 ægtepar.

Synoden mødes hvert tredje år – ekstraordinære synoder afholdes efter behov – for at drøfte spørgsmål på pavens foranledning. Nogle synoder har drøftet familierelaterede spørgsmål, andre lægfolkets rolle, skriftemålets sakramente og forsoning samt ordenslivet.

NM

Trossamfund høres nu af udvalg

Udvalget skal forberede lovgivning om trossamfund uden for folkekirken.

LOVGIVNING Regeringen fortsætter arbejdet i trossamfundsudvalget, der blev nedsat i september 2014 af Manu Sareen, daværende minister for børn, ligestilling, integration og sociale forhold. Udvalget skal forberede lovgivning om trossamfund uden for folkekirken. Nedsættelsen af udvalget skete med baggrund i grundlovens paragraf 69 om, at de "fra folkekirken afvigende trossamfunds forhold ordnes nærmere ved lov".

Der sker dog nu ændringer i udvalgets arbejdsform. Trossamfund uden for folkekirken skal høres, og deres synspunkter vedr. for eksempel vielsesmyndighed og åbenhed om deres økonomiske forhold skal inddrages, skriver

Kirkeministeriet i en pressemeddelelse den 19.10. I forbindelse med nedsættelsen af udvalget sidste år udtrykte Manu Sareen sin frygt for, at trossamfund, der kører som lukkede, private og isolerede foreninger, på længere sigt ville kunne føre til religiøse parallelsamfund. Samtidigt skulle der så også åbnes mulighed for at trække en godkendelse tilbage, hvis trossamfundene ikke længere levede op til kravene. I trossamfundsudvalgets arbejde skal blandt andet indgå overvejelser om retsvirkningerne af en godkendelse, hvilke rettigheder og pligter et trossamfund opnår ved en godkendelse i relation til skatte- og momsfratagelse, vielsesbemyndigelse m.v.

Udvalget består af repræsentanter

for ministerierne og personer, der ikke repræsenterer en speciel trosretning, men er sagkyndige inden for statsret, retshistorie, retsfilosofi, religionsvidenskab/historie og teologi. Udvalgets arbejde skal afsluttes før udgangen af 2016.

Trossamfund uden for folkekirken har siden Birthe Rønn Hornbech i 2007 ønskede kun at blive folkekirkens minister hørt under forskellige styrelser i Justits- og Socialministeriet. Med den nye regering er de kommet tilbage til Kirkeministeriet. Det sker efter at blandt andet Danske kirkers Råd gentagne gange har udtrykt utilfredshed med udflytningen.

11 trossamfund er anerkendt ved kongelig resolution før 1. januar 1970. Mere end 100 trossamfund og menigheder er godkendt efter samme dato ved ministeriel beslutning. Derudover findes der et ukendt antal trossamfund som hverken er anerkendt eller godkendt.

Familiesynoden

Foreløbig status.

Læs mere side 4

Barmhjertighedens år

Jubilærsvalfart til Odense.

Læs mere side 6-7

Caritas

Årsmøde og Caritasdag på Amager.

Læs mere side 8-9

Kirken i Danmark

Præstevielser i Lyngby, de største dage, pilgrimsvandring, pastoralrådsmøde.

Læs mere side 11-12

KO mener

At forstå den synodale proces

Den nye synodale proces med dens 'decentralisering' af vigtige drøftelser til mindre grupper er blevet kritiseret for "manglende åbenhed og ægte kollegialitet". Den amerikanske jesuitpater James Martin peger på, at pave Frans' vægtning af gruppedrøftelserne skal findes i hans baggrund som jesuit og er netop det, jesuitterne forstår ved kollegialitet.

Metodikken bygger på 'gruppeskelnen' – en metodik, der til tider kan virke som en rodet, forvirrende og kaotisk proces, men som har til formål at frigøre deltagerne fra uønskede tilbøjeligheder og formodninger, så de bliver bedre i stand til at lære Guds vilje at kende.

'Gruppeskelnen' stiller fem krav til deltagerne:

Frihed. Helt central er idéen om, at man må være helt fri til at følge Guds vilje og altså ikke (på nær at være tro mod sine forpligtelser og Kirkens lære) "knytter" sig til bestemte idéer og forestillinger, som forhindrer Guds ånd i at virke frit under drøftelserne. Martin skriver, at det kan virke udfordrende for de synodefædre, som betragter enhver ny tanke som en trussel mod Kirkens lære eller mener, at forandring i sig selv blot skaber forvirring.

Fuld åbenhed. I sin tale til den forberedende bispesynode i 2014 opfordrede paven biskopperne til at udvise frimodighed og til at turde tale åbent: "Lad ingen sige: 'Det her kan du ikke sige'", sagde han. Målet er ikke at begrænse Helligåndens virke i, hvad der kan synes at være forvirrede og kaotiske diskussioner. Deltagerne må være i stand til at se ud over egne synspunkter og fornemmelser og åbent lytte til andres, uanset hvor fremmede de end måtte virke.

Tålmodighed. Helligånden blæser hvorhen den vil. Det tager tid for mennesker at dele tanker, stille spørgsmål, diskutere, præcisere, bede og skelne. Man kan ikke fremskynde Helligåndens virke. Så det kan tage dage at nå frem til en afgørelse, som forventedes at tage timer, eller uger at nå frem til en beslutning, som forventedes at kunne klares på én dag.

Bøn. Et væsentligt element er at afsætte tid til fællesbøn, men også til privat bøn. Og at få deltagerne til at føle sig trygge ved at dele de indsigter, de har modtaget i bøn, med resten af gruppen.

Bekræftelse. Når gruppen har truffet en beslutning, opstår der i gruppen en fælles følelse af "bekræftelse" – en ro over at man har truffet den rette beslutning – ikke en lettelse over at processen nu er overstået, og endnu mindre en opstemthed over, at ens side "har vundet". Efter at alle er blevet hørt og visheden har indfundet sig, er det snarere en bekræftende fred, en gave fra Gud, om at gruppen er på rette vej.

En sådan kollektiv og for mange uvant åben proces vil naturligvis skabe ængstelse hos nogle synodefædre om manglende styring og samordning. Men det ligger helt i tråd med pave Frans' ønske om at den synodale Kirke er en mere kollegial og lyttende Kirke.

Niels Messerschmidt

Bispedømme fjerner præst efter kommentar om pædofili

Nogle børn er selv ude om det, mener italiensk præst.

FYRING En præst er blevet afsat fra sit embede i Norditalien efter at have udtalt, at han "forstår", hvorfor pædofili forekommer i Kirken og at det sker fordi nogle børn længes efter kærlighed. Homoseksualitet kalder han en sygdom.

"Pædofili kan jeg forstå, men ikke homoseksualitet", sagde den 75-årige Gino Flaim, præst i ærkebispedømmet Trento, til den italienske tv-kanal La7. "Desværre længes nogle børn efter en kærlighed, som de ikke får derhjemme. Og hvis de finder en præst, giver han måske efter [for fristelsen]".

Adspurgt om anklagerne mod pædofile præster er berettigede svarede Gino Flaim ifølge nyhedsmediet *CruX*: "Det er en synd

og som med alle synder kan man også tilgive dette".

Præsten tilføjede, at han betragtede homoseksualitet som en sygdom og at både pædofile og homoseksuelle lider indvendigt, fordi de ser, at de er anderledes end andre.

Ærkebispedømmet Trento reagerede hurtigt på Flaims udtalelser og udsendte kort efter en erklæring, hvori de "helt og aldeles tager afstand" fra hans udtalelser.

Flaim giver udtryk for holdninger, skriver de, "som på ingen måde udtrykker ærkebispedømmet Trentos holdning og det kirkelige samfunds følelser". Præsten er nu fjernet fra sit sognearbejde og har fået forbud mod at prædike.

Pater Gino Flaims udtalelser om homoseksuelle og pædofili i Kirken faldt ikke i god jord hos lederne af ærkebispedømmet Trento. Han er nu fjernet fra sit sognearbejde og har fået forbud mod at prædike. Foto: LA7.

Præstens udtalelser kommer efter pavebesøget i USA i sidste måned, hvor pave Frans mødtes med fem overgrebs ofre. På mødet udtrykte Frans sine "dybe beklagelse" over, at nogle biskopper har dækket over præsters overgreb, og han lovede at holde præster ansvarlige for deres overgreb på mindreårige eller for at holde hånden over pædofile medbrødre.

NM

I en næsten to år lang kampagne rettet mod kristne trossamfund i Zhejiang-provinsen er der blevet fjernet over 1.200 kors fra kirkebygninger. Foto: christianitytoday.com.

ASIEN Det kommunistiske parti mener det "alvorligt" når det vil fortsætte sin kontrol af religionerne i landet. Det skriver Kinas officielle avis om religiøse anliggender. Avisen *Zhongguo Mingzu Bao* kunne den 8. oktober berette, at præsident Xi Jinping vil fremsætte et forslag om at øge kontrollen

Kina intensiverer sine angreb på kristendommen

Skal forhindre udenlandsk indblanding i landets religiøse institutioner.

med landets katolske kirke og andre kristne trossamfund på kommunistpartiets kommende topmøde om religion. "Men det er ikke noget som visse grupper eller enkeltpersoner uden for Kina behøver at bekymre sig om", hedder det i artiklen.

De kinesiske myndigheder ønsker at minimere udlandets indflydelse på de religioner, som praktiseres i landet. Selv om avisartiklen ikke nævner nogle bestemte religioner ved navn, hentydes der dog til kirker, præster og bispedømmer – en skjult henvisning til Den katolske Kirke og andre kristne kirker, skriver det asiatiske katolske nyhedsbureau *UCANews*.

"Det er indlysende at kontrollen med religionerne vil blive skærpet", siger en præst, som kalder sig fader Peter, til nyhedsbureauet. "Før var der mest tale om signalpolitik og slogans. Nu er der tale om en reel politik".

Artiklen blev offentliggjort på *Zhongguo Mingzu Baos* sociale netside med en overskrift, der refererede til præsident Xi ved at anvende hans øgenavn "Xi Dada". Avisen citerer fra præsidentens tale i

maj til kommunistpartiets Afdeling for en Forenet Front med ansvaret for den overordnede kontrol af religionspolitikken. Her tilkendegav Xi, at alle religioner skal tilpasse sig landets officielle socialistiske politik.

Den kinesiske regering har i længere tid haft statskontrollerede, patriotiske foreninger for alle de fem statsanerkendte religioner: Buddhisme, katolicisme, daoisme, islam og protestantisme.

I sidste måned offentliggjorde Afdelingen for en Forenet Front retningslinjer, som har til hensigt at forhindre udenlandsk indblanding i Kinas religiøse institutioner. Desuden bliver det nu forbudt for partimedlemmer at tilhøre et trossamfund.

De nye regulativer kommer midt i en næsten to år lang kampagne i Zhejiang-provinsen, hvor der er blevet fjernet over 1.200 kors fra kirkebygninger. Kampagnen, der har mødt international fordømmelse fra især religiøse rettighedsgrupper, viser dog ingen tegn på at stille af, oplyser kilder til nyhedsbureauet *UCANews*.

NM

'Barmhjertighedens gave' til hjemløse mænd

Pavelig sovesal for hjemløse indviet i Rom.

Tekst: Niels Messerschmidt

HJEMLØSE I begyndelsen af oktober blev en ny pavelig sovesal for hjemløse indviet i al ubemærket. Nyheden om sovesalen, der kan huse op til 34 personer ad gangen, blev meddelt i et kommuniké fra Det pavelige Almissekantor, som har finansieret ombygningen og indretningen af lokalerne. Sovesalen ligger på Via dei Penitenzieri i nærheden af Roms Santo Spirito-hospital.

Bygningen, der ligger uden for Vatikanet, husede indtil for få måneder siden et rejsebureau, inden jesuiterordenens hovedkon-

tor stillede bygningerne til pave Frans' disposition. Det var ordenens svar på pavens appel i oktober 2013 om at stille bygninger til rådighed for trængende og folk i vanskelige situationer.

Sovesalen har navnet *Dono di Misericordia* (Barmhjertighedens gave) – "Gave, fordi det er en ægte gave fra det religiøse ordenssamfund; Barmhjertighed fordi det er et andet navn for kærlighed som den kommer til udtryk gennem konkrete og gavmilde handlinger mod andre", hedder det i kommunikéet, som også oplyser at

"stedet kan huse op til 34 overnattende gæster og at det drives af Kærlighedens Missionærer ligesom de andre steder i Rom, på Via Ratazzi, Termini-banegården og San Gregorio al Celio".

Hjemløse mænd, der ønsker at overnatte dér, skal henvende sig i Vatikanets herberg *Dono di Maria* (Marias Gave), hvor søstrene godkender og registrerer overnattende gæster. Hjemløse kan benytte den nye sovesal i højst 30 dage ad gangen.

Roms hjemløse har allerede i nogen tid haft mulighed for at få et gratis måltid i *Dono di Maria* og benytte de badefaciliteterne, som Vatikanet har stillet til rådighed i søjlegangen ved Peterskirken.

Dette arbejde styres og finansieres af Det pavelige Almissekantor gennem midler fra salg af pavelige pergamenter, håndskrevne certifikater med et foto af paven samt gavmilde personlige donationer. Det pavelige almissekantor står sammen ►

Fundet på Mars kan lære os mere om hvem Gud er

Vatikanets chefastronom kalder det et "virkeligt skridt i den rigtige retning".

ASTRONOMI Den amerikanske rumforskningsorganisation NASA's astronomer bekræftede i slutningen af september, at de har fundet flydende vand på planeten Mars' overflade, i hvert fald i sommermånederne. En af Vatikanets astronomer, jesuiten Guy Consolmagno, kalder det en spændende opdagelse.

"Man kan se, hvordan sporene efter floder ændrer sig i løbet af et marsiansk år. Så vi

taler ikke om vand, som har været længe der i lang tid [på overfladen] eller vand, som ligger frosset lige under overfladen, men at der virkelig er tale om flydende vand på planetens overflade", siger broder Consolmagno til Vatikanradioen.

NASA's opdagelse har blæst nyt liv i debatten om der findes eller ikke findes liv på andre planeter i universet.

"Vi ved ikke, om liv er så usædvanligt, at

Vatikanets chefastronom br. Guy Consolmagno, som her ses i Vatikanets observatorium i Castel Gandolfo, mener at opdagelsen af vand på Mars er en spændende opdagelse. Foto: Paul Haring, CNS.

det ikke findes andre steder [end på jorden], eller om det er så almindeligt, at det findes overalt. Derfor er vi nødt til at undersøge de steder, hvor der kan eksistere liv for at fastslå, hvor almindeligt eller ualmindeligt det er", fortsætter Consolmagno, der er chef for Vatikanets observatorium beliggende i den pavelige sommerresidens Castel Gandolfo.

Consolmagno mener, at vi kan lære mere om, hvem Gud er, uanset om vi finder eller ikke finder liv på andre planeter. "Hvis Gud valgte at skabe et univers, hvor vi og livet på jorden er unikt, vil det være interessant. Det vil sige noget om Gud og os", siger han.

"Men hvis Gud skabte et univers, hvor der er liv overalt, vil det give os et andet billede af Gud. Men uanset hvad vil vi lære mere om, hvem Gud er".

Guy Consolmagno forklarer, at vandet på Mars kan bestå af saltholdig våd jord, hvilket betyder, at "der findes den slags kemi og kemiske reaktioner, som er nødvendig for at lave saltvand, og at dette ikke er uforenligt med en form for mikrobielt liv under overfladen".

Selv om opdagelsen ikke er et konkret bevis for liv på Mars, mener broder Consolmagno, at opdagelsen er et "virkeligt skridt i den rigtige retning".

NM

VATIKANET Pave Frans begyndte onsdagens generalaudiens 14. oktober med at undskyldte de skandaler, som har fundet sted i Kirken og i Vatikanet: "Inden jeg begynder min katekese vil jeg på Kirkens vegne undskyldte de skandaler, som senest er sket i Rom og Vatikanet. Jeg beder om jeres tilgivelse!"

Paven kom med sin undskyldning inden sin katekese om familie, denne gang med fokus på de løfter, man giver sine børn i dåben. Frans advarede forældrene mod at ødelægge børns gudsforhold. "Den intime og uudgrundelige relation mellem Gud og børns sjæle må aldrig nogensinde krænkes", sagde paven. "Gud ønsker og kærer om denne ægte relation. Allerede fra fødslen er barnet klar til at føle sig elsket af Gud".

Undskylder "skandaler" i Kirken

Det er dog uvist hvilke episoder Frans hentyder til.

Vatikanisten John Thavis skrev på sin blog, at det var uklart hvilke skandaler paven hentydede til, da der er flere skandaler at vælge imellem. Han nævner flere skandaler som paven måske hentyder til: "Den homoseksuelle præst fra Troslærekongregationen, der fornylig sprang ud med sin partner og som kaldte klimaet på sin arbejdsplads for homofobisk? De præster og den karmelit i Rom, som en gruppe katolikker anklager for upassende seksuel opførelse? Afskedigelsen af Roms venstreorienterede borgmester, Ignazio

Marino, efter forlydender i pressen om pavens utilfredshed med borgmesterens ageren i flere situationer?"

"De anklager om seksuelle overgreb begået af en af Vatikanets diplomater, der blev fundet død i sin lejlighed i Vatikanet i slutningen af august inden han skulle i retten? Eller denne uges læk af 'De 13 kardinalers brev', som kritiserer den igangværende familiesynodes kurs og metoder, og som blev efterfulgt af flere forvirrende benægtelser og præciseringer?"

Thavis skrev videre, at pavens

Kort nyt

Nej til dødshjælp

STORBRITANNIEN 330 medlemmer af det britiske underhus har nedstemt et lovforslag, der ville tillade uheldbredeligt syge at modtage assisteret dødshjælp. 202 undlod at stemme mens 118 stemte for lovforslaget. Peter Smith, ærkebiskop af Southwark, sagde efterfølgende: "Jeg er glad for parlamentets anerkendelse af den alvorlige risiko, som dette lovforslag ville udgøre for vort samfunds mest udsatte borgere".

"Det er megen god praksis i den palliative pleje, som vi har tradition for at bruge og fremme, og jeg håber at vi nu har lagt debatten om assisteret dødshjælp bag os".

Vært for familiemøde

IRLAND Formanden for det pavelige familieråd, msgr. Vincenzo Paglia, meddelte ved afslutningsmessen for Verdensmødet for Familien i Philadelphia, USA, at det næste verdensmøde holdes i Dublin i 2018. Verdensmødet afholdes hvert 3. år og startede på foranledning af Johannes Paul II i 1994 for at fremme Kirkens rolle i opbygningen af familien.

"For tre år siden afholdtes den 50. internationale eukaristiske kongres i Irland, og det var en stor begivenhed for vor Kirke og med deltagelse af pilgrimme fra hele verden. Jeg er overbevist om at Verdensmødet for familien 2018 også bliver en glædelig begivenhed for os alle", siger Eamon Martin, ærkebiskop og Irlands primat.

henvisning, i den efterfølgende katekese, til børns omsorg kunne indikere, at han måske refererede til præsters seksuelle overgreb. Men Thavis tilføjede: "Ved siden af de seksuelle overgreb er der en voksende bekymring i Vatikanet over de mange skandaler og en tilbagevenden til 'Vatileaks'-syndromet – dvs. et klima af afsløringer, mistænksomhed og rygter om en 'homoseksuel lobby', der skulle have styrket pave Benedikt XVI i beslutningen om at abdicere i 2013. Det værste kapitel udspillede sig i 2012, da Benedikts butler systematisk lakkede fortrolige dokumenter til en italiensk journalist".

NM

Vatikanets tilbyder nu næsten 40 hjemløse mænd overnatningsfaciliteter i Rom. Foto: One-europe.info.

► med Kærlighedens Missionærer for finansieringen af driften af sovesalen.

Det er også værd at bemærke, at Dono di Maria-herberget siden 1988 har tilbudt overnatningsfaciliteter til 50 kvinder,

hvoraf 30 er fastboende. Med tilføjelsen af den nye sovesal kan Vatikanet nu tilbyde overnatningsfaciliteter til i alt 84 hjemløse personer i Rom.

Hvem i dit lokalområde har brug for hjælp eller fællesskab? Caritas' Diakonipulje er til aktiviteter for mennesker i Danmark, der har brug for støtte i livet. Se hvordan du søger på www.caritas.dk

Foto: L'Osservatore Romano.

Manges øjne er rettet mod Rom

Ny synodal proces forsøger at brede diskussionerne ud, men kritiseres af nogle for "manglende åbenhed og ægte kollegialitet".

Tekst: Niels Messerschmidt

ANALYSE Pga. den redaktionelle deadline for KO 14 skrives dette, mens synoden fortsat er i gang. En mere fyldestgørende analyse af synoden kan derfor først bringes i KO 15.

Et kendetegn ved bispesynoden i år har været, at synodefædrenes drøftelser ikke udelukkende er foregået bag lukkede døre i plenum. En væsentlig tilføjelse til den synodale proces, drøftelserne i de tretten *circuli minores* (diskussionsgrupper på godt 30 deltagere, opdelt efter sprogråde), har haft til hensigt at engagere samtlige delegerede og lytte til deres synspunkter om afsnittene i arbejdsdokumentet *Instrumentum Laboris*. Målet var ikke kun at klæde prælaterne bedre på til de vanskelige drøftelser i plenum, men som et synligt tegn på Kirkens universalitet og kollegialiteten mellem bispekonferencerne at lytte til de lokale kirkers erfaringer og pastorale dispositioner.

Der var afsat væsentligt mere tid til gruppedrøftelserne end på den ekstraordinære synode i 2014, hvor oplæggene i plenum optog hele første uge og en del af den efterfølgende. I år var den synodale proces i princippet opdelt i tre 'mini-synoder', hvor flere dage af hver uge var afsat til gruppedrøftelser om en del af *Instrumentum Laboris* og med efterfølgende afrapportering i plenum.

Navnlig drøftelserne af tredje del af *Instrumentum* (om "familiens mission") forventes at blive særligt intense, idet de indeholder en del 'konfliktstof' set med katolske øjne, og navnlig fordi der i medierne og i offentligheden er blevet skabt store forventninger til, at synoden når frem til et 'bestemt' resultat.

Når *relatorerne* i de tre uger har afrapporteret om gruppernes arbejde i plenum, indsendes deres rapporter til den ti mand store redaktionskomité, som skriver udkastet til det synodale slutdokument. Synodefædrene stemmer siden om ordlyden af de enkelte afsnit, og redaktionskomitéen vil herefter skrive den endelige tekst på baggrund af disse input, og overdrage det færdige dokument til pave Frans.

Ny synodal proces møder kritik

På synodens første dag fik offentligheden kendskab til et brev, en gruppe kardinaler havde skrevet til pave Frans. De mente, at den nye synodale proces var et udtryk for "en manglende åbenhed og ægte kollegialitet i strid med den ånd og det formål, der traditionelt forbindes med en synode", og at "et antal synodefædre føler, at den nye procedure ser ud til at være udtænkt med henblik på at bane vejen for forud besluttede konklusioner på debatter om vigtige spørgsmål".

Kardinalerne kritiserede også, "at de manglende input fra synodefædrene i forbindelse med sammensætningen af den komité, som skriver udkastet til slutdokumentet, har affødt betydelig uro", og de peger på det forhold, at komitéens medlemmer "er blevet udpegede – ikke valgt – og uden en forudgående høring".

Brevet, som pave Frans skulle have fået overrakt på synodens første arbejdsdag, blev siden 'lækket' af Vatikanisten Sandro Magister (der også lækkede den næsten færdige udgave af Frans' encyklika *Laudato Si'*) og dagen herefter kommenteret af synodens generalsekretær kardinal Lorenzo Baldisseri og paven selv i plenum. Baldisseri forklarede, at underskriverne var på vildspor i deres kommentar om "procedurermæssige ændringer" i forbindelse med udpegningen af medlemmer til redaktionskomitéen og arbejdsgruppernes *relatorer*. "Medlemmerne til denne komité har aldrig været valgt af synodefædrene", forklarede generalsekretæren. Tidligere havde 3-4 personer fra generalsekretariatet haft til opgave at skrive udkastet til slutdokumentet, men pave Frans' ønskede at knytte yderligere synodefædre fra hvert kontinent til opgaven, sådan som det var tilfældet ved denne synode.

Pave Frans kommenterede også kardinalernes anliggende, dog kun indirekte ved på synodens første arbejdsdag at advare mod en "sammensværgelsens hermeneutik", og hans appel om at sætte en stopper for alle rygter om konspirationer under synoden blev mødt med klapsalver i plenum. I samme forbindelse understregede paven, at "den katolske ægteskabsdoktrin ikke vil blive ændret og at ingen har sat spørgsmål ved den hverken i denne plenarforsamling eller på den ekstraordinære synode [i 2014]. Den er bevaret i sin fulde integritet". I sin spontane intervention bad paven også synodefædrene om ikke at lade sig "farve eller begrænse af" spørgsmålet om fraskilte og gengifte katolikkens adgang til eukaristien "som om det var det eneste problem".

Uanset om brevskrivernes kritik var berettiget eller ej, giver den nye synodale proces med de 13 *circuli minores* ugentlige rapporter det hidtil mest omfattende øjebliksbillede af, hvor der hersker enighed mellem verdens biskopper – og navnlig hvor der ikke gør det.

Enderne skal mødes

Sidste års synodale slutdokument blev af flere synodefædre kritiseret for sine ('liberale') formuleringer af visse passager, som efterlod det indtryk, at Kirken ville ændre sin lære på visse områder, og flere tilskrev det redaktionskomitéens sammensætning. For at imødegå en lignende kritik i forbindelse med udarbejdelsen af dette års slutdokument har pave Frans som nævnt suppleret komitéen med synodefædre fra alle kontinenter. Redaktionskomitéen, hvis medlemmer blev valgt af synodens generalsekretariat med pavens godkendelse, rummede flere prominente personligheder; plenarforsamlingens generalreferent (*relator generalis*), den ungarske kardinal Peter Erdö, hvis åbningstale den 5. oktober af mange blev set som en kortslutning af mulige diskussioner om fx ændringer i den pastorale praksis mod fraskilte og gengifte; Erdös *de facto* modstykke, ærkebiskop Bruno Forte, sekretær for denne plenarforsamling, som siges at have skrevet de omstridte afsnit om homoseksualitet og samlivsformer i sidste års 'midtvejsrapport'; kardinal Donald Wuerl af Washington, kendt som en meget grundig og minutøs teolog, som sikkert får en hovedrolle i at konkretisere pave Frans' vægtning af barmhjertigheden i en læremæssig gangbar form; pavens betroede 'ghostwriter' fra hans eget hjemland, den argentinske ærkebiskop Victor Fernandez; og synodens generalsekretær Lorenzo Baldisseri, som en gruppe kardinaler i førnævnte brev blev beskyldt for at manipulere den synodale proces.

Nok dækker den 10-mand store redaktionskomitéen over indbyrdes pastorale uenigheder. Disse uenigheder bliver de dog til en vis grad nødt til at lægge låg på, fordi der venter dem en kæmpe logistisk opgave: blot 24 timer efter at komitéen har modtaget de 13 gruppers rapporter fra drøftelserne af tredje del af *Instrumentum*, skal de have udarbejdet det første udkast til slutteksten til diskussion i plenum. Og senest 48 timer efter skal det færdige udkast – hvor forskellige indvendinger og kommentarer fra plenumdrøftelserne er indarbejdet – til afstemning i plenum. Om slutdokumentet så denne gang bliver bedre i stand til at afspejle synodefædrenes holdninger end det var tilfældet med familiesynoden i 2014, vil de kommende uger og måneder vise.

Thérèse af Lisieux' forældre helgenkårede

"Eksemplariske i ét og alt", udtaler sagens postulant.

KANONISERING Et af synodens højdepunkter var helgenkåring af fire personer, heriblandt forældrene til en af Kirkens mest elskede skikkelser.

Søndag den 18. oktober var mere end 50.000 personer mødt frem på Peterspladsen, blandt dem den franske statsminister Manuel Valls, for at deltage i helgenkåringen af de fire nye helgener – Vincent Grossi (1845-1917), Maria Isabel Salvat Romero HCC (1926-98) og ægteparret Louis Martin og Zélie Guérin Martin (1823-94/1831-77). Ved ceremonien sås ordenssøstre fra den kongregation, Vincent Grossi grundlagde, og fra Maria Isabel Salvat Romeros orden. Men størst opmærksomhed tiltrak ægteparret Martin.

Louis Martin og Zélie Guérin Martin, begge fra Normandiet, var forældre til en af Kirkens mest populære helgener, den hellige Thérèse af Lisieux (1873-97), også kendt under sit ordensnavn Thérèse af Jesusbarnet – hun kaldes også "lille Thérèse" for at skelne hende fra "store Teresa", den hellige Teresa af Ávila (1515-82). Begge karmeliterinder er udråbt til Kirkelærere. Thérèse af Lisieux blev helgenkåret allerede i 1925.

Louis og Zélie er ikke blevet helgenkårede for at være forældre til en stor helgen, men for begge at have levet "eksemplarisk i ét og alt", sagde sagens postulant Romano Gambalunga OCD, generalpostulator for de uskoede karmelitere. Med deres

eksempel viser de samtidig, at familien er "et kommunikationssted", hvor man lærer om "skønheden i forholdet mellem mand og kvinde og mellem forældre og børn".

Et forbilledligt ægteskabeligt liv

Oprindeligt ønskede både Louis og Zélie at indtræde i en orden, men begge blev afvist. De mødtes herefter i 1858 og giftede sig.

Foto: Alessandra Tarantino, AP Photo.

Efter i en periode at have levet i kyskhed besluttede de sig for at få børn, men kun fem af deres i alt ni børn nåede voksenalderen.

Alle fem blev ordenssøstre, fire uskoede karmelitere (*Ordo Sororum Discalceatarum Beatae Mariae Virginis de Monte Carmelo – OCD*) og én visitationssøster (*Ordo de Visitazione Beatae Mariae Virginis – OVM*). Zélie Martin døde i 1877 af brystkræft. Familien flyttede derefter til Lisieux. Louis Martin blev i 1889 ramt af to slagtilfælde og døde i 1894. Begge blev saligkåret i 2008 på grund af deres forbilledlige moralske livsførelse og ægteskabelige liv.

Der tilskrives ægteparret Martin to mirakler på deres forbøn – ét, der førte til saligkåringen og ét, der førte til helgenkåringen, begge drejer sig om medicinsk uforklarlige helbredelser af nyfødte børn.

NM

En gribende bog er i luften

"Flyver i natten" er en værdig efterfølger til novellesamlingen SMAK.

Tekst: Kirsten Krog

ANMELDELSE I Max Ulrich Klinkers roman "Flyver i natten" følger vi den unge pilot Gustav Nerben på en kort fragtflyvning Kastrup-Rønne tur-retur. Bogens handling strækker sig over et døgn, men veksler mellem her-og-nu-handlingen, flash backs og passager fra "Lærebog i Flyve-meteorologi". Lærebogspassagerne er så at sige et forvarsel om handlingen og bogens afslutning. Kapitlerne med flash backs nærmer sig tidsmæssigt her-og-nu-kapitlerne i løbet af romanen, så sidste flash-back-kapitel udspilles samme dag, som første her-og-nu-kapitel – og i romanens sidste kapitel smelter sammen i hovedpersonens bevidsthed under landingen på hjemvejen. Disse tre linjer eller niveauer i romanen er rigtig godt skruet sammen og virker på ingen måder tænkt eller påklippet.

Tværtimod højner det romanen betydeligt i forhold til, hvis bogens handling havde været lineær, kronologisk, begyndende med Max' barndom. Som bogen er sat op kommer man på en fin måde tættere og tættere ind på hovedpersonen, som fremstår levende og vedkommende.

Max er en tidstypisk ung mand oplært til udholdenhed og mod, en ubekymret, pigeglåd fyr, der lever i nuet uden dybere tanker om livet og fremtiden. Lige inden fragtflyvningen har han imidlertid mødt en ung kvinde, som tilsyneladende har vakt nogle lidt dybere

følelser i ham. Også mødet med en sorgende mor, som han tager med til Bornholm – hvor hendes søn ligger i koma på hospitalet, efter en motorcykelulykke – stiller ham overfor livets alvor og giver ham en anden vinkel på livet end den, som ellers præger ham. En ordveksling mellem de to personer, cirka midt i bogen, giver romanen et dybere plan, end bogens handling ellers har lagt op til. Til Max' kommentar om, at "Vi skal gøre

det, vi har lyst til og det, vi kan stå inde for over for os selv. Så længe man ikke genererer nogen direkte med gøremål og holdninger, kan andre være ligeglade. De kan leve deres eget liv", svarer den tyngede mor: "Hvis du mener, at det kun handler om dine behov og alle andre også kun skal gøre, som de vil, så opløses fællesskab og vores fælles identitet. Så er vi ikke længere sammen om noget. Så er vi bare individer, der

krydser hinanden på samme måde, som vi krydser et dådyr i Dyrehaven. Uden fælles normer er vi fremmede og har ikke noget med hinanden at gøre. Så lever vi inde bag hver vores ligusterhæk i vores egne små kasser. Uden kontakt med hinanden. Og vores horisont bliver ikke større end de små kasser, vi lever i. [...] Det hedder værdirelativisme. Det atomiserer ethvert samfund".

Til Max' ubekymrede og uforpligtende liv hører også mange uforpligtende og fuldbyrdede forhold til forskellige kvinder. Personligt kunne jeg godt have ønsket en mindre eksplicit beskrivelse af netop denne side ved hans liv. På den anden side er det med til at tegne det helhedsbillede, man får af hans person og liv. Romanen er velskrevet og gribende, holdt i korte sætninger – en rigtig "mandebog". Bogen kunne imidlertid godt have brugt en sidste korrektur, da der er små formelle skønhedsfejl jævnt spredt over hele bogen. Dette er dog blot en lille detalje i en værdig efterfølger af hans novellesamling SMAK fra 2011. *Max Ulrich Klinker: "Flyver i natten". 232 sider. Kr. 229. Forlaget Hovedland.*

Dansk munk og italiensk partisanhelt

Forfatteren Thomas Harder var med til at minde Arnt Lauritzen i Lesignano.

Tekst: Lisbeth Rütz. Foto: Thomas Harder.

MINDEDAG Han kæmpede som en dansker lød det i 1940 i en amerikansk avis, da en boksekamp blev afgjort ved en knock-out i første runde. Bokserens navn er for længst glemt; men den lidet ærefulde avisoverskrift huskes.

I den lille bjergby Lesignano de' Bagni i regionen Emilia Romagna i Italien mindedes man i år en dansker der kæmpede hårdt og ikke er glemt. Danskeren hed Arnt Lauritzen og kendes i Lesignano som partisanen Paolo il Danese. Efter krigen giftede han sig i august 1945 med Rosita.

Med hornorkester fra alpejægerens veteranforening i spidsen samledes mange lokale borgere den 19. september for at gå gennem byen til byens monument for de faldne. Her velsignede sognepræsten monumentet. Der blev nedlagt krans og blæst retræte på trompet. Man sluttede i byrådssalen, hvor Arnts og Rositas datter afslørede en mindeplade for Paolo il Danese. Her var der en stor fotoudstilling om partisanekampen i Emilia Romagna

I rådhuset talte historikeren Fiorenzo Sicuri om Lauritzens rolle i modstandskampen. Sicuri har skrevet

en række bøger om Parma-egnens historie fra 1800-tallet til og med Anden Verdenskrig. Han har blandt andet skrevet om jøderne på egnen og har skrevet forord til den nye italienske udgave af Lauritzens erindringsbog *Cammina fratello. Cammina*. Bogen kom på forlaget Mattioli i maj i år i anledning af 100-året for Lauritzens fødsel.

Forfatteren Thomas Harder talte om Lauritzens liv før han blev partisanfører. 70 år efter nazismens sammenbrud er der i Italien stadig en stærk erindringskultur omkring befrielseskampen. Mange af partisanernes efterkommere er organiserede i foreninger, der jævnligt holder møder om partisanekampene i Italien.

I Danmark har Thomas Harder gjort Lauritzen kendt gennem bogen *Paolo il Danese*, der herhjemme er kommet i to udgaver. Nu er bogen ved at blive oversat til italiensk.

Historien bag navnet

"Den unge mand har altid været et godt eksempel, og hans ønske om et kontemplativt liv, hans fromhed og hans studier forekommer at være en glimrende forberedelse til livet i et ordenssamfund". Sådan skrev kapellan ved Sankt Ansgars Kirke, Knud Ballin, til abbeden for benediktinerklostret i Clervaux den 10. november 1933. "Den unge mand" var Arnt Lauritzen, der var blevet katolik dagen efter sin 18-års fødselsdag samme år. Et stille klosterliv i Luxemburg kunne begynde.

Men det skulle komme til at gå helt anderledes. Under sin teologiske uddannelse til katolsk præst opholdt Lauritzen sig i Trier i Tyskland, hvor han blev direkte konfronteret med, hvordan naziregimet behandlede jøder og i klostret i Clervaux mødte han mennesker, der var flygtet fra Tyskland. Disse personlige møder overbeviste ham om, at han måtte gå

Arnt Lauritzens datter Rosita afslører en mindeplade om sin far Paolo il Danese på rådhuset i Lesignano.

ind i kampen mod nazismen. I oktober 1941 rejste Lauritzen til Rom for at gøre sine studier færdige. I 1942 blev han præsteviet. I Vigatto syd for Parma blev han huslærer hos familien Soragna og hjælpepræst ved den lokale kirke. På samme tid gik han sammen med nogle kammerater ind i den socialliberale brigade *Giustizia e Libertà*. Da brigaden senere splittedes i to fraktioner, blev han chef for den katolske brigade 3. Julia og fik omkring 500 mand under sig. Efter krigen modtog han som en af meget få udlændinge den italienske militære fortjenstmedalje i sølv for sin indsats ved Lesignanos befrielse.

Partisanekampen i Emilia Romagna var blodig og ekstremt brutal. Lauritzen måtte tage nogle svære valg, der gjorde, at han følte sig nødt til at opgive sin præstegerning. Men overbevist katolik var han livet igennem.

Lauritzen eller Paolo il Danese var chef for den partisanbrigade, der om morgenen den 26. april 1945 rykkede ind i Parma. Sammen med Rosita, der under dækningsnavnet Teresa fungerede som kurer for partisanerne, fik han tre børn. Familien boede efter krigen først i Danmark og senere i Italien.

I løbet af sit 63-årige liv nåede Lauritzen at være munk, præst, hemmelig agent, partisan, familiefar og forretningsmand. Historien om hans liv er fyldt med mange gåder og pludselige rolleskift. Da biskop Suhr på grund af præstemangel under krigen kaldte syv danske præster hjem fra

udlandet var Lauritzen som han jo ellers satte pris på ikke en af dem. Hvorfor? Vidste Suhr, at Lauritzen var engageret i partisanekampen i Italien? Efter krigen boede Lauritzen sammen med familien nogle år i Berlin. Her solgte han fødevarer. Men var han også agent for en dansk efterretningstjeneste? Det er nogle af de spørgsmål, Thomas Harder ikke har kunnet finde svar på i sin bog, der er baseret på meget grundige arkivstudier i Danmark og Italien og samtaler med Lauritzens familie og partisanvenner i Italien.

Nye bøger på vej

Thomas Harder er kendt fra TV som kommentator på Italien og har en lang række bøger om Italiens historie, kultur og gastronomi bag sig. P.t. er han sammen med Hans Scheving i gang med en bog om pladser og paladser i Rom. Bogen skal udkomme på Aarhus Universitetsforlag. Til samme forlag forbereder Andreas Rude en bog om Roms kirker.

Læs mere om Arnt Lauritzen på www.thomasharder.dk.

Paolo il Danese udkom i 2005. I 2011 kom en ny, bearbejdet udgave under titlen *Den danske partisan*. Her er en række afsnit med metodiske overvejelser omkring bogen udeladt.

I Lesignanos byrådssal diskuterede et panel Paolo il danese og hans rolle i partisanekampen mod tyskerne. Fra venstre mod højre: Viceborgmester Luigi Gandolfi, historikeren Fiorenzo Sicuri, borgmester Giorgio Cavatorta og Thomas Harder.

Den 6. december starter barmhjertighedens år. Pave Frans har udråbt det. Han opfordrer os til at bruge året til besindelse og til at møde Guds barmhjertighed i skriftemålet.

På disse sider kan du læse om, hvordan året markeres i Danmark, hvad et jubelår er og hvordan man kan forberede sig til skriftemålet.

Tag med på jubelårsvalfart til Odense

En enestående mulighed for at møde Guds barmhjertighed.

Tekst: Pastor Gregers Mærsk-Kristensen

JUBELÅR Pave Frans har et ønske om, at det forestående ekstraordinære jubelår, Barmhjertighedens år, som begynder den 8. december, må blive en anledning for alle troende til at erfare Guds barmhjertighed på en ægte måde. Jubelåret er således en enestående mulighed for – og anledning til – personlig omvendelse, til at gå til skrifte og til at møde Guds barmhjertighed på en hel særlig og livsforandrende måde.

Jubelåret kan naturligvis ikke begrænses til enkeltbegivenheder. Men enkeltbegivenheder kan for den enkelte troende og for Kirkens fællesskab være hjælp til at gøre jubelåret konkret og nærværende.

Pave Frans forklarer ifølge bullen *Misericordiae Vultus*, hvormed han proklamerer jubelåret, at alle – ude i bispedømmerne eller som pilgrimme i Rom – må erfare og opnå aflad ved at foretage en kort pilgrimsfærd til Den hellige Dør, som er åben i alle domkirker eller kirker udpeget til formålet af den stedlige biskop, og i de fire pavelige basilikaer i Rom. Bullen samt pave Frans' brev til ærkebiskop Fisichella med øvrige retningslinjer kan læses på www.katolsk.dk under menupunktet 'Katolsk tro', underpunktet 'Barmhjertighedens år'.

I vort bispedømme er Sct. Albani kirke i Odense på grund af dens centrale beliggenhed blevet udvalgt til pilgrimskirke i anledning af jubelåret. Dens store indgangsdør vil være indviet til at tjene dette formål.

Fastetiden er på en særlig måde omvendelsens tid. Og umiddelbart efter påske fejrer vi Guds Barmhjertigheds søndag. Derfor er det højst passende at lægge jubelårsvalfarterne i fastetiden.

Hermed inviteres alle sogne til at drage på valfart til Odense fire lørdage i fastetiden. Disse jubelårsvalfartsdage finder sted den 13/2, den 20/2, den 27/2 og den 5/3.

Plan for de enkelte jubelårsvalfartsdage

De enkelte sogne kan selvfølgelig indrette programmet, som det passer sig bedst for sognet. Men det mere officielle program de enkelte lørdage vil være opbygget, som nedenfor skitseret:

Tidspunkt og aktivitet:

Kl. 10-11: Ankomst til stationen ved Fruens Bøge. De gangbesværede, forslår vi, bliver kørt direkte ind til Sct. Albani kirke med sognenes transport.

Særlige pilgrimsfoldere med korsvejsandagt, anvisning til skriftemål, sange og bønner vil blive uddelt ved ankomsten.

Kl. 10-13: Fra Fruens Bøge går man sognevis de 3,3 kilometer ind til Sct. Albani kirke.

Man vil gå langs med den smukke Odense å på gangstier, der er i god stand, så man

kan gå i fred for motortrafik det meste af vejen.

På vejen derind vil der være opstillet korsvejsstationer, så man kan bede korsvejsandagten.

Lige før man ankommer til Sankt Albani Kirke, kan man passende besøge den hellige Knuds grav i Odenses lutherske domkirke og holde en andagt der. Forslag til andagt vil være at finde i pilgrimsfolderen.

Kl. 10-16: Mulighed for skriftemål.

Der vil være minimum to præster til stede indtil kl. 12. Herefter vil der være et større antal præster til stede, efterhånden som de enkelte sogne kommer ind med deres præster. Alle kan således komme til skrifte. Menigheden må selv arrangere frokost. Man kan evt. blot tage mad med hjemmefra.

Kl. 14-15: Jubelårsvalfartsmesse med biskoppen og/eller generalvikaren som hovedcelebranter.

Kl. 15-16: Afgang.

Andre praktiske oplysninger

Diakon Kasper Baadsgaard vil være den samlende tovholder for alle de fire lørdage. Han vil være til stede, være ansvarlig for alt det praktiske og koordinere de frivilliges indsats.

Kl. 10-15 vil frivillige gøre klar til de enkelte valfartslørdage. De vil desuden tage hånd om det praktiske i løbet af dagen samt stå for oprydning. Det vil være ønskeligt,

Sct. Albani kirke i Odense er på grund af dens centrale beliggenhed blevet udvalgt til bispedømmets pilgrimskirke i anledning af jubelåret. Dens store indgangsdør vil være indviet til at tjene dette formål. Foto: Wikipedia.

hvis en del af disse frivillige kommer fra de sogne, der den pågældende lørdag er i Odense. Vi vil forsøge at arrangere overnatning for de frivillige fra fredag til

lørdag.

Der vil på forhånd være lavet mobile korsvejsstationer, som frivillige står med på passende steder på pilgrimsruten fra Fruens Bøge til Sct. Albani kirke. Sognene indbydes dog også til at medbringe deres egne mobile korsvejsstationer (fx. plastikcoatede A3-billeder), som sognets egne kunstnere, firmander eller skoleklasser har lavet. Disse vil så på de enkelte stationer blive brugt i stedet for de korsvejsstationer, der er lavet på forhånd.

Særlige pilgrimsfoldere med korsvejsandagt, anvisning til skriftemål, med en Sct. Knuds andagt, sange og bønner vil blive fremstillet til jubelårsvalfarterne til Odense og uddelt, når folk ankommer til Fruens Bøge station.

Der vil være salg af vand, kaffe/te og småkager. Der ud over vil der også være salg af religiøse ting.

Datoer for de enkelte sogne		så vi kan tage hånd om alle, og så der er plads til alle. Desuden har vi ønsket at bringe menigheder sammen på tværs af Storebælt.	
Nedenstående foreslåede datoer for de enkelte sognes jubelårsvalfart er kun vejledende. Men vi har ønsket at lave en jævn fordeling af pilgrimme og pilgrimsgrupper over de enkelte lørdage,		Sognene er velkomne til at bytte datoer med hinanden.	
Dato:	Øst for Storebælt:	Vest for Storebælt:	
13/2	Sct. Annæ Frederiksberg Roskilde-Køge Taastrup	Aarhus Tønder Aabenraa Sønderborg Haderslev	
20/2	Sct. Andreas-Sct. Therese Jesu Hjerte Kirke Lyngby Nakskov-Maribo-Nykøbing	Aalborg-Frederikshavn-Thisted- Hjørring Herning Viborg Esbjerg	
27/2	Hvidovre Herlev Slagelse-Kalundborg-Holbæk Hillerød Helsingør	Odense Svendborg Nyborg Assens Silkeborg Randers	
5/3	Næstved-Ringsted-Vordingborg Sct. Ansgar-Sakramentskirken Bornholm Færøerne Grønland	Horsens Veje Fredericia Kolding	

Vil du vide mere?

På www.sanktandreasbibliotek.dk (tlf. 33 55 60 90) kan du finde mange titler om skriftemålet. Lån dem direkte på biblioteket på Gammel Kongevej 15 i København eller gennem dit lokale folkebibliotek.

”Min søn her var død, men han er blevet levende igen”

Refleksion over skriftemålet og det at vende hjem til sin himmelske Far.

Tekst: Pater Henri Kerkhofs

SKRIFTEMÅLET Mange vil sikkert kunne huske denne sætning. Det var jo faderens glæde over sønnens hjemkomst i lignelsen om den ”fortabte søn”. En overgang så det ud som om sønnen var ”fortabt”; men det var han ikke fordi han havde en far. Med denne lignelse tydeliggør Jesus situationen for mennesker ”der er kommet på afveje” fra Gud, deres himmelske Far. Det afgørende vendepunkt i lignelsen er dette: ”Da gik han ind i sig selv og tænkte: jeg vil bryde op og gå til min far”. Denne lignelse er evig aktuel og er Jesu opfordring til os i dag. ”Vær ikke bange for at vende hjem igen til din himmelske Far”.

Den første vanskelighed kan være: ”At gå ind i selv og at turde indrømme: ’Far, jeg har syndet mod himmelen og mod dig. Jeg fortjener ikke længere at kaldes din søn; lad mig gå som en af dine daglejere’. Denne selverkendelse af at man er et menneske, der svigter og derved ofte gør andre fortræd, er ofte svært for det moderne menneske. Det plejer at være ”de andres eller samfundets skyld”. Denne holdning risikerer at lukke vejen for at vende tilbage til vor himmelske Far, som allerede – mens vi endnu er langt bort – ser os og får medynk med os. ”Faderen løb hen og faldt ham om halsen og kyssede ham”.

En glædesfest

Et bedre billede på skriftemålet kan jeg ikke finde: Gud kysser det menneske, som har været på afveje men nu kommer hjem og indrømmer: ”Jeg har syndet mod himmelen og mod dig. Jeg fortjener ikke længere at kaldes din søn”. Faderen sagde: ”Skynd jer at komme med den fineste festdragt og giv ham den på, og sæt en ring på hans hånd ... for min søn var død, men er blevet levende

igen, han var fortabt, men er blevet fundet”. Så gav de sig til at feste. Skriftemålet er en glædesfest.

Jesu ord er altid ”nutid”. Han fortæller denne lignelse i dag for os. Han gør det ud fra sine egne erfaringer. Han elsker alle mennesker, både de raske og de syge, både de små og de store, men han ved også hvad der ”bor i menneskenes hjerte”. Nogle gange havde folket tiljuble ham og ønsket at krone ham til deres konge. Men senere råbte de: ”Korsfæst ham!” Endda blandt de disciple, han selv havde valgt, oplevede han svigt og utroskab. Jesus var klar over, at vi i vor svaghed har brug for tilgivelse og for at få nye chancer på vor vej til vor himmelske Fader.

Simon Peter blev spurgt: ”Simon, Johannes søn, elsker du mig mere end de andre?” Efter tre gange at have fornægtet at kende Jesus, var Simons svar: ”Herre, du ved, at jeg har dig kær”. Dette svar var ikke særligt indlysende. Mange ville have tvivlet på om man kunne stole på disse ord. Jesu reaktion var: ”Vogt mine lam”. Jesus turde stole på et menneske, der havde svigtet og ydermere overdrage ham et ansvar. Jesus var ikke naiv og godtroende. Ud fra de erfaringer, han havde gjort med folket og sine disciple, skulle der findes en løsning. Menneskenes ondskab og svigt måtte ikke definitivt lukke vejen til Gud. Den ”fortabte søn” gik vejen tilbage og blev med stor glæde hilst velkommen hjem af sin far.

Gør os levende igen

Den opstandne Jesus viste sig den første dag i ugen for disciplene, der holdt sig inde bag lukkede døre af frygt for jøderne. Disciplene blev glade da de så Herren. Hvorfor var Jesus kommet? Han kom med en sendelse. Jesus sagde til dem: ”Fred være

Rembrandt: ”Den fortabte søns hjemkomst” Eremitagemuseet Sankt Petersborg.

med jer! Som Faderen har udsendt mig, sender jeg også jer”. Da han havde sagt det, blæste han ånde i dem og sagde: ”Modtag Helligånden! Forlader I nogen deres synder, er de ikke forladt”.

Min slutning er at vi præster, i lighed med alle troende, må ”gå ind i os selv og bryde op og gå til vor Far”. Men samtidig har Jesus pålagt os denne tjeneste for vi har

modtaget Helligånden: ”Forlader I nogen deres synder, er det dem forladt”.

Skriftemålet er én af de største gaver Jesus har givet sin Kirke. Hvor skulle vi ellers gå hen med vor syndighed og afmagt? At gå til skrifte skulle gerne opleves som en ”befrielse”, hvad det også i virkeligheden er: Min søn var død, men er blevet levende igen.

Hvilke synder skal man skrifte?

SKRIFTEMÅLET Alle alvorlige synder, som man efter en nøje samvittighedsransagelse kan huske og endnu ikke har skriftet, kan under normale omstændigheder kun tilgives gennem det individuelle sakramentale skriftemål. (1457) Der findes helt sikkert mange hæmninger i forbindelse med skriftemålet. At overvinde dem er allerede det første skridt til at genvinde den indre sundhed. Tit hjælper det at tænke på, at selv PAVEN må have mod til at tilstå sine fejl og svagheder overfor en anden PRÆST – og dermed overfor Gud. Kun i ekstreme nødstilfælde (f.eks. i krig, ved et flyangreb eller i andre tilfælde, hvor en gruppe mennesker befinder sig i livsfare) kan en præst også give en hel gruppe mennesker syndsforladelse (såkaldt generalabsolution), uden at der først har fundet en individuel syndsbeholdelse sted. I den slags tilfælde skal man ved nærmeste lejlighed sørge for personligt at få skriftet sine alvorlige synder. 315-320 *Fra Youcat - katolsk ungdomskatekismus. Ansgarstiftelsens Forlag. Katolsk Forlag 2011.*

” Det er forkert at mene, at vi burde leve sådan, at vi aldrig havde brug for tilgivelse. Det modner os, at vi accepterer vores svaghed, men bliver på sporet og ikke giver op, men går videre og gennem forsoningens sakramente igen og igen omvender os til en ny begyndelse og på den måde vokser for Herren og vort fællesskab med ham.

Benedikt XVI, 17.02.2007

” Gud ved alt. Han ved i forvejen, at efter I har skriftet, så vil I synde igen. Alligevel tilgiver han. Han går så vidt som bevidst at glemme fremtiden for at tilgive os.

Sognepræsten fra Ars.

”Jeg gik næsten i sort”

Caritas Danmarks generalsekretær, Jann Sjursen, kommenterer finanslovsforslaget.

NEDSKÆRINGER Vi ønsker et Danmark, som verdens fattigste kan regne med, sagde Caritas Danmarks generalsekretær Jann Sjursen i sin tale på Caritas' Danmarks årsmøde den 3. oktober.

På vej hjem fra Tchad hørte Jann Sjursen om de besparelser, finanslovsforslaget udmelder på udviklingsbistand, og han gik med egne ord ”næsten i sort”. Nedsættelserne kommer til at ramme en række organisationer, der arbejder for udvikling og nødhjælp. Hvis besparelserne vedtages, vil de komme til at få mærkbare konsekvenser i forhold til Caritas Danmarks programvirksomhed. Konsekvenserne for Caritas Danmark kommer i to hug – nedsættelserne vil ramme udviklingsarbejdet og sekretariatet. Der overføres op til 6,5 millioner kroner mindre til partnerne og Caritas mister mindst 1,1 million kroner til drift.

Besparelserne slår igennem allerede fra den 1. januar næste år, så Caritas arbejder lige nu på højtryk med at se hvor der kan spares, hvis finanslovsforslaget vedtages. Der findes ikke rigtig nogen nemme løsninger på problemet; men nedsættelserne kommer til at betyde, at man må stoppe nogle aktiviteter og at mennesker ude i verden ikke får den hjælp, de havde regnet med, sagde Jann Sjursen.

LR

Caritas i nøgletal

Omsætning i 2014:

68,2 millioner

Indtægter:

UM-udvikling 29 millioner

UM-nødhjælp 28 millioner

Bidrag fra private, fonde, arv m.v.

5,8 millioner

Godkendt budget 2015 - partnerskabsaftale:

Langvarige kriser:

Syrien (Jordan) (kr. 4,0 mio.)

Mali (Niger) (kr. 1,2 mio.)

Burma/Thailand (kr. 5,2 mio./under udfasning)

Sudan/Dafur (Tchad) (kr. 3,3 mio.)

Godkendt budget 2015, rammeaftale:

Uganda (kr. 3,1 mio.)

Myanmar (kr. 2,7 mio.)

Nordøstindien (kr. 3,8 mio./under udfasning)

Bolivia (kr. 1,2 mio./under udfasning)

Nationalt arbejde

Det nationale arbejde finansieres i 2015 gennem:

Au Pair Network, satspuljen (kr. 280.000)

Kollekt (kr. 214.000)

Saxilds Fond (kr. 240.514)

Caritas Danmarks generalsekretær, Jann Sjursen, i et koncentreret øjeblik på Caritasdagen den 4. oktober i Sankt Annæ Kirke. Foto: Naja Mammen Nielsen.

Tid til at netværke

Græsrodderne mødtes på årsmødet.

BRAINSTORM Mere tid til at netværke og udveksle erfaringer var et stort ønske i år fra Caritas' sognerepræsentanter.

Derfor var der på årsmødet i år sat mere tid af til gruppediskussioner ind mellem oplæggene fra Caritas' medarbejdere. Bekymringen var stor blandt græsrodderne over de nedsættelser, regeringen agter at foretage i udviklingsbistanden.

Skal man lave Caritas-genbrugsbutikker? Skal Caritas tage et honorar, når de tager ud til skoler og menigheder for at fortælle om deres arbejde? Var det en idé at lave et lotteri som flere andre organisationer gør? Skal man evt. søge om EU-midler?

Skal vi overveje flere og anderledes

samarbejdspartnere – for eksempel mere samarbejde med erhvervslivet? Det var nogle af spørgsmålene fra de bekymrede græsroddere.

Flere ville også gerne vide, hvordan Caritas finder frem til hvilke lande organisationen vil arbejde i. Nogle lande har været med i mange år – først med nødhjælp, senere med udviklingsbistand.

Lande som Zimbabwe og Niger er kommet ind på grund af fødevarekriser. Andre lande som for eksempel Bolivia er under udfasning, svarede Jann Sjursen, der konstaterede, at fundraising og alternative former for finansiering kan være et sejt og tungt arbejde. I år er det dog efter mange år pres lykkedes at komme med i Danmarksindsamlingen.

LR

Caritas Danmarks formand, Christa Bonde, aflægger beretning. Foto: Naja Mammen Nielsen.

Det handler om at prioritere

Vi er et af verdens rigeste lande, og vi har råd til at hjælpe både herhjemme og uden for Danmarks grænser, sagde formand Christa Bonde ved Caritas' årsmøde.

STATUS Caritas er et af verdens største netværk med 165 organisationer og med et bagland på 1,2 milliarder katolikker. Det sagde Caritas Danmarks formand Christa Bonde i sin formandsberetning ved organisationens årsmøde den 3. oktober.

Verdens ledere fra USA's præsident Barack Obama til FN's generalsekretær Ban Ki-moon bakkede op om pave Frans, der blev breaking news med *Laudato Si'*. Pavens rundskrivelse opfordrer til at tænke langsigtet – til at forebygge og gøre noget ved de underliggende problemer, der gør, at der opstår krige, konflikter og menneskeskabte klimaforandringer.

Men i Danmark går det desværre den gale vej med udviklingsbistanden. Med regeringens finanslovsforslag for 2016 bliver der skåret dramatisk på bistanden til verdens fattigste.

Caritas rammebevilling går ned fra 29 millioner til 21,4 millioner kr. Det er en nedgang på 7,6 millioner kr., hvilket vil få konsekvenser både for organisationens udadrettede arbejde og for dens ansatte. Caritas er med i en samlet protest mod besparelserne gennem Globalt Fokus, en fælles paraplyorganisation for udviklings- og nødhjælpsorganisationer i Danmark.

Krigen i Syrien har gennem de sidste fem år drevet 12 millioner på flugt og kostet en kvart million mennesker livet. Christa Bonde slog fast, at Danmark skal leve op til sit konventionsmæssige ansvar og behandle de asylansøgnere, der måtte komme til Danmark fra Syrien og fra andre af verdens brændpunkter.

Sammen med Caritas Jordan hjælper Caritas Danmark de syriske flygtninge i nærområdet. Hjælpen finansieres med midler fra Udenrigsministeriet og fra HJÆLPNU-indsamlingen på DR/TV2, som Caritas var med i. Over de sidste par år har Caritas selv indsamlet omkring 2 millioner kr. til de syriske flygtninge i Jordan.

En forudsætning for rammebevillingen fra Udenrigsministeriet er, at Caritas selv bidrager med 5 % i egenfinansiering. Derfor samler Caritas også selv ind til udviklingsbistand. Juleindsamlingen, cykler til Uganda, blev en succes, og der kom cirka

en halv million kr. ind. Det er det bedste indsamlingsresultat nogensinde. Indsamlingen af briller til Niger har været en kæmpesucces, og mange mennesker møder stadig op på Caritas' sekretariat med deres aflagte briller.

Den 11. september havde Caritas flere end 350 frivillige på gaden. De frivillige var ansvarlige for 17 udleveringssteder, hvor materialer blev delt ud. Det skete i forbindelse med kampagnen Verdens Bedste Nyheder. Kampagnen blev gennemført i et samarbejde mellem UNDP (FN's udviklingsorganisation), Udenrigsministeriet og de danske udviklingsorganisationer.

Styrkelse af det nationale arbejde

Christa Bonde kunne se tilbage på et år, hvor samarbejdet mellem lokale DUK-afdelinger, de katolske skoler og Caritas er blevet udbygget. Flere tusinde børn og unge mødte Caritas' unge brobyggere Christa Kranich og Peter-Andreas Munk. Christa og Peter-Andreas var først i Zimbabwe en måneds tid for at lære landet at kende og rejste derefter rundt i hele Danmark for at fortælle om landet.

Men Caritas engagerer sig også i marginaliserede og fattige i Danmark. Christa Bonde kaldte det beskæmmende, at den danske regering i år opgav at måle på fattigdommen i Danmark og afskaffede fattigdomsgrænsen. Med støtte fra diakonipuljen knytter flygtningefamilier i Kalundborg venskab med danske familier. En gruppe i Vor Frue Kirke i Aarhus er meget aktive med at arrangere udflugter og andet for flygtninge på et asylcenter i Langå. Næsten halvdelen af alle ægteskaber i Danmark går i stykker – de menneskelige og økonomiske omkostninger ved det er enorme. Derfor vil Caritas fortsat tilbyde PREP-kurser for alle, der gerne vil styrke deres parforhold.

Caritaskollekten til nationalt arbejde gav i år 160.000 mod 120.000 kr. sidste år. I det kommende Jesu-Hjerte-Center i Stenosgade vil Caritas om et lille års tid forsøge at få et diakonalt arbejde op at stå. Flere har allerede meldt sig som frivillige.

LR

Kamilla Golubowski fortæller om au pair projektet. Foto: Naja Mammen Nielsen.

Sådan hjælper Caritas Mary

Om Au Pair Network.

NETVÆRKSARBEJDE Mary kommer fra Filippinerne og arbejder i Danmark som au pair. En dag ser hun sig selv på en video, som familien sidder og kikker på i dagligstuen. Familien har uden at Mary vidste det installeret kameraer på hendes værelse og der, hvor hun arbejder.

Hvad ville du råde Mary til? Hvilke muligheder har hun?

Ovenstående case diskuterede deltagerne på Caritas' årsmøde i et gruppearbejde. Casen blev præsenteret i et oplæg fra Andreas Riis og Kamilla Golubowski, som begge arbejder på Caritas med et au pair pigeprojekt. Andreas, der tidligere har arbejdet som frivillig i Caritas og undervist au pairs i dansk, er ansat som Caritas' koordinator på projektet og Kamilla der læser til en kandidatgrad i socialt arbejde på Aalborg Universitet, er praktikant på Caritas frem til 2016.

Caritas' engagement i au pair pigerne går tilbage til 2011. Dengang startede p. Joe Toms en rådgivning for au pair piger i Sankt Annæ Kirkes lokaler på Amager. Caritas støttede projektet ved at ansætte en koordinator på deltid til at tage sig af et rejsehold, der tog ud og informerede pigerne om deres rettigheder. Siden er indsatsen for au pair pigerne blevet styrket.

Caritas arbejder nu sammen med fagforeningen FOA (Foreningen af offentligt ansatte) og KIT (Kirkernes integrationstjeneste) i Au Pair Network. Takket være dette samarbejde kan man nu tilbyde pigerne personlig og juridisk rådgivning og sociale aktiviteter, der giver mulighed for at danne netværk med andre au pairs.

Pigerne har nu mulighed for at mødes på Café Cadeau som KIT driver på Frederiksberg, og i Sankt Annæ Kirkes lokaler på Amager. KIT har ansat projektlederen Karin Kjærgaard og Rozvi Hansson og Jean Gocotano, der selv er tidligere au pair piger. De tager sig af at informere og rådgive pigerne og driver hotline og facebook-profil. FOA varetager den juridiske side af samarbejdet. De kan for eksempel hjælpe, hvis pigerne ikke får de lomme penge de har krav på eller hvis de

skal arbejde mere end 30 timer om ugen.

Au pairs arbejder i lidt af en gråzone. Nogle gange accepterer de urimelige arbejdsforhold, fordi deres opholdstilladelse i Danmark er knyttet til den familie, de bor hos. Au Pair Network kan hjælpe i den meget komplekse situation der kan opstå, når man er langt væk hjemmefra. Typiske problemer som opstår under au pairs ophold i Danmark kan for eksempel være bristede kæresteforhold eller graviditet, problemer med arbejdstiden eller gæld til det bureau, der har formidlet kontakten til værtsfamilien. Måske savner de deres familie og venner i hjemlandet, måske føler de sig ensomme i Danmark. Her hjælper Caritas med at danne netværk med andre au pairs i samme situation. LR

Den 24.-25. oktober mødtes au pair piger fra hele Danmark på Sankt Knud Lavards Skole i Lyngby. Mere om det i KO nummer 15.

Der er ca. 4.000 au pairs i Danmark.

Langt de fleste er piger. Op til 80 % af au pairs kommer fra Filippinerne.

Mange au pairs har en mellemlang uddannelse.

De ansættes i Danmark efter en standardkontrakt fra SIRI - Styrelsen for international Rekruttering og Integration.

Ændringer fra 1. juli i år:

Alle au pairs tilbydes danskundervisning betalt af værtsfamilien.

Lomme pengebeløbet er sat op til min. 4.000 kr.

Der betales skat og arbejdsmarkedsbidrag af beløbet.

Au pairs har halvanden ugentlig fridag. De har en måneds opsigelse.

Værtsfamilien betaler billetten til og fra Danmark.

Værtsfamilien kan komme i karensregister i to år, hvis kontrakten misligholdes.

En fattig kirke for de fattige

Rude og Nørgaard trak linjerne op på Caritasdagen.

PAVEN Hvordan placerer man egentlig pave Frans i forhold til hans forgængere? En lille anekdote giver et fingerpeg om det. En from katolsk dame sad og snakkede med sin sognepræst om de tre sidste paver. Hvis jeg mødte Johannes Paul II, ville jeg spørge, om han vil bede for mig, for han var så from. Hvis jeg mødte Benedikt XVI ville jeg bede ham om at undervise mig, for han er så lærd. Hvis jeg mødte pave Frans, ville jeg bede ham om at give mig en krammer, sagde hun. Den opsummering samler meget af det vi er kommet til at kende pave Frans for, mente Andreas Rude.

Pave Frans smed de røde sko, valgte de fornemme pavegemakker fra og kører rundt i en lille beskeden bil. Ligesom sin navnebror i middelalderen valgte han fattigdommen til. Det gjorde han, fordi han ser en positiv værdi i fattigdommen – i at de materielle ting ikke dominerer vores liv. Frans prøver på at fortælle os, hvad der er væsentligt. Men fattigdom er også ydmyghed og enkelhed. Han viser det for eksempel også ved at bede andre bede for sig, uanset hvem de er. I ydmygheden ligger

der en frihed for overdreven protokol, som kan få folks opmærksomhed væk fra det, han siger.

Der er en intimitet i pavens ord, som går lige til hjertet. Afstanden er meget kort hos Frans og derfor får hans handlinger så stor en intensitet. Han taler lige ud af posen og hans ord går lige til hjertet. Biskopperne skal lugte mere af færene. De skal ikke være bange for at gå forrest. Måske appellerer pavens forestilling om en fattig kirke til os på grund af optimismen i det. Det skal vi lade os inspirere af, sagde Andreas Rude.

Daniel Nørgaard kikkede på Frans med sognepræstens øjne. Frans står på skuldrene af giganterne. Han siger ikke noget nyt og gentager i virkeligheden ofte noget fra de tidligere paver. Johannes Paul II siger de fattige står i første række, når Gud skænker sin barmhjertighed. Benedikt siger, at evangeliet i første række henvender sig til de fattige. Kirken har en forpligtelse til at være kirke for de fattige. Gud ønsker at frelse alle; men hvis vi skal kunne tage imod Gud så bliver vi nødt til at være fattige. Kun ved at være fattig forstår man Gud. Benedikt siger de fattiges storhed består i at de er fattige for Gud, fordi de mangler noget. Derfor skal vi være fattige som kirke; men vi skal skelne mellem fattigdom og armod. Vi har pligt til at hjælpe ud af armod. Der er en fattigdom vi skal bekæmpe og så er der den fattigdom vi selv skal opnå, sagde Daniel Nørgaard der mente, at det pave Frans kommer med er klassisk katolsk sociallære.

LR

Hjælp til kvinder der rykker

I år gik fasteindsamlingen til sårbare kvinder i Niger.

FASTEINDSAMLING Caritas fasteindsamling gik i år til at støtte kvinderne i Niger, et af verdens fattigste lande, som er hårdt ramt af klimaforandringer. Befolkningsstilvæksten er den højeste i verden, for kvinderne føder 7,1 barn i gennemsnit. Analfabetismen er oppe på 71,3% af befolkningen, og gennemsnitsalderen er med 15 år den laveste i verden.

Her i dette land midt i Sahel-regionen bruges en meget stor del af statsbudgettet på militæret for at opretholde en rimelig stabilitet i området.

Men på trods af disse hårde odds er Niger faktisk et fredeligt land med fredelig sameksistens mellem etniske og religiøse grupper. Og det er et af de få lande i regionen, der har en demokratisk valgt regering.

Det er hårdt at være kvinde i Niger. Hvis kvinderne skal have en skilsmisse, skal de have tilladelse fra mandens familie og landsbyens ældste. Kvinderne har ikke adgang til at arve jord. Det er dem, der får den ringeste mad og kommer sidst i bad. Derfor er det også dem, der har de største problemer med sundheden.

Men der hvor der er fremdrift og vilje til at rykke der vil Caritas støtte. Kvinderne får gennem Caritas hjælp til at organisere sig og i hver landsby bliver der valgt en tillidskvinde.

De mikrolån Caritas giver for at hjælpe kvinderne i gang for eksempel med at starte små virksomheder har vist sig at være en stor succes. Hele 99 % bliver tilbagebetalt.

Det fortalte Caritas' programkoordinator Susanne Mølle Andersen om på årsmødet. Man kan synes at vilkårene i dette land er så fortvivlende, at udviklingsprojekter synes håbløse. Men sådan oplevede Caritasmedarbejderne det slet ikke. De mærkede en mental sult efter forandring hos kvinderne og en vilje til at rykke.

Den katolske Kirke er meget respekteret i dette land, hvor 80 % af befolkningen er muslimer. Caritas åbnede i 2004 et uddannelsescenter for kvinder i Nigers hovedstad Niamey. Pengene fra dette års fasteindsamling går til at købe køkkenudstyr til uddannelsesbrug på centret samt til genopfyldning af Caritas katastrofefond.

LR

DIALOGARBEJDE Justitia et Pax europæiske kommissioner samledes i København i weekenden den 25. til 28. september 2015 til deres årlige generalforsamling og møde.

Emnet i år var: "Europæiske måder at leve sammen på – København og Malmø. Trossamfundenes rolle i integrationen." Da man for et år siden formulerede dette emne, vidste man ikke, hvor aktuelt emnet nu er blevet.

Der var deltagere fra Albanien, Belgien, England, Frankrig, Holland, Irland, Italien, Luxembourg, Malta, Portugal, Skotland, Slovenien, Spanien, Schweiz, Sverige, Tjekkiet, Tyskland og Danmark.

Kommissionerne er meget forskellige i størrelse, i opgaveløsning og i sammensætning af lønnede og ulønnede medlemmer.

Hele flokken blev officielt modtaget på Københavns Rådhus af Børne- og ungeborgmester Pia Allerslev, der påskønnede Justitia et Pax' indsats i Europa. Ærkebiskop i Luxembourg Jean-Claude Hollerich holdt en varm takketales, og vi forsynede os af rådhuspandekagerne.

Fredag aften havde biskop Czeslaw gæstfrit inviteret til reception i sit hjem på Ehlersvej.

Trossamfundene og integrationen

Rapport fra Justitia et Pax' årsmøde i København og Malmø.

Tekst: Stine Riegels

Lørdag fejrede vi messe i Skt. Ansgar, og deltes derefter i tre grupper. Gruppen, der mødtes med Folketingets formand Pia Kjærsgård, fik anskuelsesundervisning i, hvad det vil sige at føre dialog med mennesker, hvis holdninger man er stærkt uenige i.

En anden gruppe tog til Danmarks største avis, Ekstra Bladet og fik af chefredaktør Poul Madsen belyst pressens rolle i forhold til integration og fremmedfrygt.

En sidste gruppe var inviteret på Institut for Menneskerettigheder, hvor instituttets leder Jonas Christoffersen gav os en briefing om flygtningesituationen og menneskerettighederne og gjorde det klart, at menneskerettighederne giver en ramme for håndteringen af flygtningekrisen, men ikke kan give en mere præcis "køreplan" for, hvordan situationen skal håndteres.

Forskellige af de europæiske deltagere fortalte stilfærdigt om, hvordan man i deres respektive bispedømmer havde forberedt sig på at tage imod flytningene.

Lørdag eftermiddag afholdt Justitia et Pax Danmark en paneldebat om trossamfundenes rolle i integrationen, som refereret i sidste nr. af KO.

Søndag morgen messe i Skt. Ansgar. Derefter generalforsamling hele dagen i Skt. Ansgars menighedssal. Her fortalte hver kommission kort om deres indsats i det forløbne år. Her fra Danmark kunne vi fortælle, at vores hjemmeside med et aktuelt indlæg hver 14. dag nu er i funktion, vi kunne fortælle, at vi gør hvad vi kan, for at udbrede kendskabet til Kirkens Sociallære i enhver interesseret sammenhæng – og at vi havde arrangeret tre af de fire dages program for dette europæiske Justitia et Pax

møde her i København.

Mandag var vi inviteret af den svenske kommission til Rosengården i Malmø for der at få indtryk af, hvordan svenskerne arbejder med integration. Vi blev delt i grupper, der enten besøgte moskeen, den muslimske skole, den lutherske kirke i området, et dialogforum inde i Malmø eller den katolske folkehøjskole i området. I flere af grupperne blev emnet hate-speech kontra hate-crimes belyst.

Danmark og Sveriges tilgange til dette spørgsmål er meget forskellige og dette gav ny inspiration til overvejelser om, i hvor stor udstrækning det er sundt eller destruktivt for et samfund frit at lade mennesker udtrykke deres had, hån og frygt for andre befolkningsgrupper. Et frygtelig aktuelt spørgsmål her på 10 års dagen for de satiriske tegninger af profeten.

For en dansk konvertit som mig, hvis katolske venner ikke er særlig politisk interesserede og hvis politisk interesserede venner ikke er særlig katolske, var det en stor oplevelse at møde 50 samfundsengagerede katolikker fra hele Europa!

Du skal blande dig

Katolsk sociallære giver realistiske bud på, hvordan vi kan gå i den rigtige retning.

SOCIALLÆRE Skal kirkekaffen være fair trade? Hvordan har arbejderne det på fabrikken i Indonesien, hvor mine lækre nye cowboybukser blev syet? Må jeg købe en nyre i Pakistan, hvis min egen sætter ud? Kan jeg leje en livmoder i Ukraine, når jeg nu ikke selv kan få børn?

Disse situationer kunne godt være cases i katolsk sociallære. Katolsk sociallære – det lyder tørt og kedeligt, men er det faktisk slet ikke. Det handler nemlig om de små og store valg, vi alle sammen må træffe alene eller sammen med vores nærmeste hele livet igennem.

Som katolikker kan vi ikke bare sige, at vi ikke vil blande os. At vores tro kun er til brug i privaten. Vi kan ikke nøjes med bare at have de rigtige meninger, men må med baggrund i vores tro handle selv og overveje vores muligheder for at påvirke samfundet omkring os i den rigtige retning.

Vi er kaldede til at blande os i samfundets anliggender. Men hvordan? Kirken har en lang tradition for sociallære, som bygger på evangelierne og kirkens tradition. Den handler om, hvordan vi kan bruge Kirken og dens tradition at støtte os til i de vanskelige valg

Katolsk sociallære reflekterer over, hvordan vi som mennesker agerer i samfundet. Den har udspring i Bibelen og Kirkens tradition, men støtter sig også til de sociale videnskaber og naturvidenskaben.

Den har ikke en facitliste med færdige svar på hvordan vi bør agere i enkelt-situationer; men kan give nogle anvisninger til handling. Vi skal se på den konkrete situation, vurdere den efter den katolske sociallæres principper og handle, når vi omsætter den til praksis.

Katolsk sociallære er ikke en ideologi eller en fast doktrin. Den er heller ikke en

tredje vej mellem liberal kapitalisme og marxistisk kollektivism, skriver sognepræst i Nykøbing Falster Gregers Mærsk Kristensen på www.justitiaetpax.dk – hjemmeside for Justitia et Pax kommissionen i Danmark.

Justitia et Pax er en katolsk biskoppelig kommission for retfærdighed og fred. I de fleste af verdens lande findes der efterhånden en Justitia et Pax kommission. Kommissionernes opgave er at rådgive de lokale biskopper i sociale spørgsmål. De skal være med til at fremme retfærdighed og fred og være med til at udbrede kendskabet til Kirkens sociallære.

I den danske Justitia et Pax kommission sidder programchef i Danmission Nik Bredholt, dommer Bertil Frosell, forlægger Maria Hammershøj, sognepræst på Lolland-Falster Gregers Mærsk-Kristensen, Rosa Maria Ørtved Knudsen, sygeplejerske Stine Riegels, juridisk konsulent ved TDC

Michael Høg Riis, cand. jur. Steffen Ryom og Jakob Egeris Thorsen, Ph. d. i teologi. Alle medlemmer er udnævnt af biskop Czeslaw for en tidsbegrænset periode.

Katolsk sociallære blev for alvor sat i system i 1891 med Leo XIII's rundskrivelse *Rerum Novarum*. Siden har en række rundskrivelser bygget videre på *Rerum Novarum*, og sociallæren er under stadig udvikling, fremgår det af Justitia et Pax' danske hjemmeside. LR

En gruppe fra Justitia et Pax-mødet er her på besøg i Rosengården i Malmø for at studere et integrationsprojekt. Foto: Justitia et Pax.

HJEMMESIDE Hvad er Justitia et Pax egentlig? Masser af danske katolikker ville ikke kunne svare på det; men med hjemmesiden www.justitiaetpax.dk har de fået en nyttig guide.

Manden bag den danske hjemmeside er Frans Josef Meyer, kendt som chefnørde på www.katpod.dk og idémand bag www.katdialog.dk, der bringer nyt om det katolske-både i Danmark og i udlandet.

Hjemmesiden fremtræder som meget læsevenlig og overskuelig med stramt layout på hvid baggrund. På forsiden er der nyheder – blandt andet de nordiske biskoppers hyrdebrev om den nuværende flygtningesituation. En menu yderst til venstre giver mulighed for at klikke sig ind på undersiderne.

Arrangementsiden er bygget på en aktiv kalendermotor, der selv laver kortnåle på et googlekort, hvor arrangementet afholdes. Siden er lavet i såkaldt "responsive design". Det betyder, at den også virker på mobile

Kirkens bedst bevarede hemmelighed

Flot hjemmeside om katolsk sociallære giver vitaminer til hovedet.

enheder, det vil sige en smartphone og en tablet.

Siden har egen twitterprofil og facebookside. Man kan desuden tilmelde sig et nyhedsbrev.

På blogsiden er der indlæg af kommissionens formand, Nik Bredholt, Stine Riegels, Maria Krabbe Hammershøj og Gregers Mærsk Kristensen. Præcis og kortfattet, velskrevne tekster sætter spot på brandvarme emner.

Fællesnævneren for indlæggene på hjemmesiden er en kritisk, eftertænksom synsvinkel på den endimensionale økonomiske tænkning

i vores samfund. Mennesket reduceres til et enkelt af sine behov, nemlig at forbruge. Men der er

andre muligheder. Vi kan tage etikken tilbage gennem en åbning mod det guddommelige, skriver Nik Bredholt, der har redigeret bogen *Tag etikken tilbage - en ny bog om etik og markedsøkonomi*, som også præsenteres på siden.

Maria Krabbe Hammershøj skriver om katolsk sociallære – Kirkens bedst bevarede hemmelighed, Nik Bredholt rejser i et indlæg spørgsmålet, om Danmarks regering læser tidens tegn og Stine Riegels sætter vores materielle forkælelse og tryghed i forhold til flygtningenes søgen efter den mest basale tryghed i et indlæg om komfortzoner.

Siden er også et vindue ud til den store, katolske omverden. Under Justitia et Pax organisation og grundlag kan man klikke sig frem til det svenske Justitia et Pax, Justitia et Pax Europa (på engelsk) og kommissionen for bispekonferencerne i EU – COMECE.

LR

300 børn og unge fordelt på to lørdage...

Den Største Dag Festival '15

Tekst: Kasper Baadsgaard. Foto: DUK

DUK Det var hovedingrediensen under afholdelsen af DSD Festival '15 først i Østdanmark på Niels Steensens Gymnasium og derefter i Vestdanmark på Sct. Ibs skole i Horsens.

Til dette skal tilføjes cirka 75 frivillige fordelt på begge dage, som stod for at arrangere de forskellige aktiviteter, lave mad og alt det praktiske i løbet af dagene.

Til sidst skal tilføjes temaet for begge dage: "Hvor to eller tre er forsamlet i mit navn, der er jeg midt blandt dem" (Matt. 18,20).

Dette tema har været DUKs årstema gennem det forgangne år. Håbet for begge dage var netop, at dette løfte, fra Jesus til os, måtte skinne igennem overfor deltagerne og de frivillige.

Både i Øst og Vest var der høj sol dagen igennem, og humøret var højt, da alle samledes til begyndelsen på DSD Festival med fællesbøn og sang.

Begge dage var intense, selvom tidsrummet, hvor vi var sammen, kun var fra kl. 10 til kl. 17. Ønsket var at tilbyde deltagerne en bred vifte af aktiviteter. Deltagerne blev ikke tildelt nogle bestemte aktiviteter, de skulle deltage i, men kunne frit vælge mellem de forskellige tilbud alt efter, hvad de havde interesse for.

Konceptet var 4 runder med aktiviteter, hver runde á 45 minutters varighed. Deltagerne kunne på den måde komme rundt og opleve 4 forskellige ting i løbet af dagen.

I hver runde af aktiviteter var der tilbud til de forskellige aldersgrupper, både af seriøs karakter med oplæg om bøn, messens fællesskab og Caritas, samt mere fysiske indslag hvor deltagerne kunne bevæge sig.

Et af de helt store trækplastre var sr.

Teresa Piekos' præsentation af hendes projekt om Guds barmhjertighed.

Hvad er bøn? var et af de store temaer, som blev behandlet gennem foredrag til forskellige aldersgrupper, både med teoretisk forklaring, samt praktiske råd og fif til, hvordan man gør.

Ved begge dage var der præster til stede, som kunne tilbyde deltagerne og de frivillige at modtage skriftemålets sakramente.

Grunden til at lave konceptet om fra de tidligere år, hvor der var overnatning, til kun at have en enkelt dag, var for at gøre arrangementet lettere at planlægge og mindre krævende for de frivillige. Dette lykkedes, og deltagerne fik stadig en masse oplevelser!

Aldersgruppen til sådan en dag spænder bredt, fra cirka 6 år til 19-20 år. Men der var noget for alle aldersgrupper. Et stort hit begge dage var 'Live fra Bibelen', hvor deltagerne skulle rundt til forskellige poster og møde personer fra Bibelen, der fortalte deres historie og havde en opgave, deltagerne skulle løse. Der hørte de om babelstårnet, brylluppet i Kana, Adam og Eva og lignelsen om sædemanden.

Imellem de forskellige aktiviteter var der fællespauser, som blev brugt på at danse Supermand-dansen (se en video på facebook.com/danmarksungekatolikker) og til at tage en selfie med alle deltagerne.

Begge dage blev afsluttet med festmesse celebreret af biskop Czeslaw. I begge prædikener nævnte biskoppen, at netop messen var dagens højdepunkt, med udgangspunktet i temaet for dagene. Efter biskoppens prædiken skulle en deltager forsøge at løfte et meget, meget langt reb.

Dette kunne næsten ikke lade sig gøre, men efter rebet blev sendt fra person til

Selfie af festivaldeltagere på DSD Festival '15 øst i skolegården, Niels Steensens Gymnasium, København.

Sr. Teresa Piekos' workshop om barmhjertighed.

person, indtil alle i kirken holdt fast i det samme reb, kunne det lade sig gøre at løfte hele rebet.

Og netop dette var ønsket for dagen – at vise deltagerne forskellige aspekter af vores fælles tro, som vi sammen deler. Vores tro er ikke noget, vi har for os selv eller skal holde for os selv, den skal deles og leves sammen. DUK glæder sig til i organisationens fortsatte arbejde at give

børn og unge mulighed for at dele troen sammen. Det bliver ikke sidste gang DUK arrangerer "Den Største Dag".

Endelig skal der lyde en stor tak til alle frivillige og deltagere, samt ikke mindst Niels Steensens Gymnasium, Niels Steensens Kollegium, Sct. Ibs Skole og Sct. Josef Menighed.

Foreløbig dagsorden med tidsplan til pastoralrådsmødet på Magleås 14. og 15. november 2015.

Lørdag d. 14. november

Kl. 7.30 Messe på Vor Frue Kloster v. generalvikar Niels Engelbrecht
Kl. 8.15 Morgenmad
Kl. 9.30 Velkomst og indledning
 Valg af dirigent. Navneopråb
Kl. 9.50 Formandsberetning v. pastoralrådets formand Maria Truelsen
Kl. 10.10 Det nye katolske danmarkskort v. generalvikar Niels Engelbrecht
Kl. 11.00 Kaffepause
Kl. 11.15 Reformationsmarkering v. Erling Tiedemann
Kl. 12.00 Frokost
Kl. 13.30 Motivering og ledelse af frivillige v. formand Maria Truelsen og Eva Vinther
Kl. 15.00 Kaffepause 15.30 Flygtninge i Danmark v. generalvikar Niels Engelbrecht
Kl. 16.00 Laudato Sí v. Ulla Pindborg
Kl. 17.00 Biskoppens orientering og spørgsmål til biskoppen v. biskop Czeslaw Kozon

Søndag d. 15. november

Kl. 8.00 Messe på Vor Frue Kloster v. biskop Czeslaw Kozon
Kl. 9.15 Morgenmad
Kl. 10.15 Budget 2016 v. administrationschef Thomas Larsen
Kl. 10.45 kaffe.
Kl. 11.00 Debat vedr. budget
Kl. 11.30 Forslag til vedtægtsændring i forhold til "det nye danmarkskort" v. generalvikar Niels Engelbrecht
Kl. 12.00 Evt.
 Afslutning
Kl. 12.30 Frokost

Magleås Kursuscenter ligger i skønne omgivelser midt i naturen.

Strukturreformen, neokatekumenatet, ægteskabskurser, kirkedage og kurser for kateketer var på tapetet ved pastoralrådets i juni. Foto: Anton Dorph-Petersen.

Den endelige dagsorden lægges op på www.katolsk.dk/bispedmmet/rdogkommissioner/pastoralraadet/ 14 dage før mødets afholdelse.

For gæster vil bilag til mødet blive fremlagt på Magleås umiddelbart før mødets afholdelse. Af praktiske grunde lægges bilagene først ud på hjemmesiden efter mødet.

Her findes også referater og andet materiale fra tidligere PR-møder sammen med pastoralrådets vedtægter.

I 2016 afholdes pastoralrådsmøder den 11.-12. juni og den 4.-5. november.

Der er offentlig adgang til pastoralrådsmødet. Interesserede kan deltage i spisningen.

Tilmelding og betaling direkte til Magleås Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød. Tlf.: 45 81 07 15

Præstevielser

To nye præster den 19. marts.

MÆRKEDAG En glædelig begivenhed venter os i det nye år i bispedømmet. Kasper Baadsgaard og Jan Hansen præstevies den 19. marts på festen for Sankt Josef. Tid og sted for præstevielsen er endnu ikke fastlagt.

Fra Jan Hansens og Kasper Baadsgaards diakonvielse i Jesu Hjerter Kirke i Stenosgade den 28. august i år. Jan Hansen tv og Kasper Baadsgaard th. Foto: Lisbeth Rütz.

Jan og Kasper studerede teologi ved Gregorianauniversitetet indtil september sidste år. Derefter har de været i praktik i bispedømmet. Kasper er født 4. juni 1988. Han har været i praktik i Vejle og Fredericia fra september 2014. Jan er født 18. november 1983. Han er uddannet civilingeniør og har det sidste års tid været i praktik i Aarhus.

Efter præstevielsen fortsætter begge indtil videre på deres praktiksteder.

Biskop Czeslaw sammen med de tre nye præster. Fra venstre mod højre Mate Rada, biskop Czeslaw, Davide De Nigris og Gilberto Vinciguerra. Foto: Ulla Elmquist.

Sankt Ansgar og Caminoen

Katolsk pilgrimsforum savner pilgrimspas med Sankt Ansgar som afsender.

Tekst: Poul Erik Magnussen, www.jakobsvejen.dk. Foto: Jan Tvangsøe

PILGRIMSVANDRING Samtidig med at Sankt Ansgar i 820'erne begyndte de første spæde forsøg på at kristne danskere og svenskere, startede en anden form for mission i det sydlige Europa. I kanten af det muslimsk styrede Spanien begyndte nogle få pilgrimme at gå over Pyrenæerne til apostlen Sankt Jakobs grav. De seneste 1.200 år har der gået pilgrimme til Santiago. I 1300- og 1400-tallet før reformationen var der også mange danskere, der gik ned gennem Europa til Santiago de Compostela. De danske pilgrimme i middelalderen har gået med Sankt Ansgar som en del af deres åndelige bagage. I dag over 400 år efter, at enhver form for pilgrimsvandring blev forbudt i Danmark, er der igen mange danskere, der går til Santiago, og en lille del af de mellem 1.500 og 2.000 danskere, der årligt drager til Santiago til fods, har et kristent/katolsk motiv for pilgrimsfærden.

Et uformelt dansk pilgrimsforum med katolsk baggrund har nu fået en positiv tilbagemelding fra biskop Czeslaw Kozon på deres ønske om at få et dansk pilgrimspas/Credential med bispedømmet København og Sankt Ansgar som "afsender".

I middelalderen medbragte pilgrimmene ofte anbefalingsbreve fra biskopper, klostre eller sognepræster, der bevidnede pilgrimsfærd og bad ukendte undervejs tage sig godt af pilgrimmen. I dag er det nødvendigt med et pilgrimspas/et Credential, som giver pilgrimmen mulighed

for overnatning på klostre eller i kirkelige og -non-profit herberger undervejs, ligesom pilgrimspasset bruges som dokumentation for vel gennemført pilgrimsfærd, når pilgrimmene ankommer til Katedralen i Santiago og får sit Compostela-bevis for pilgrimsfærden. Pilgrimspasset stemples nemlig dagligt undervejs på overnatningssteder, i kirker og katedraler.

Ønsket om et dansk katolsk pilgrimspas kommer fra et uformelt katolsk pilgrimsforum, der nu er mødtes nogle gange for at inspirere hinanden og udveksle erfaringer om pilgrimsfærd. Det katolske pilgrimsforum mødtes her i oktober til pilgrimstræf i Hillerød under overskriften: "Min første Camino". Sognepræst Hans Esmark var vært og stod for en inspirerende pilgrimsmesse, før kommende og garvede pilgrimme talte om pilgrimsfærd til Santiago.

Det var på dette møde, at det blev besluttet at tage kontakt til biskop Czeslaw Kozon med ønsket om et særligt dansk pilgrimspas med domkirken Sankt Ansgar som afsender. Det er i dag muligt at få pilgrimspas mange steder. I Frankrig udsteder der ofte pas i de store katedraler på Jakobsvejene til Santiago bl.a. i Le Puy og Arles. En del danske pilgrimme får deres pas i Saint Jean Pied de Port i Sydfrankrig, hvor mange starter deres pilgrimsfærd, eller de har købt dem hjemmefra via nettet hos den Danske Santiago Pilgrimsforening eller andre steder. Men naturligt nok har ingen af disse pas udgangspunkt eller motiv, der illustrerer bispedømmet København. Derfor ideen til et særligt dansk pilgrimspas.

Det uformelle katolske pilgrimsforum har besluttet at mødes igen den 1. april, og hvis nogen - både garvede eller eventuelt kommende pilgrimme har ideer til, hvad temaet skal være næste gang, er de mere end velkomne til at skrive tiljakobsvejen@gmail.com, som er mailadressen bag pilgrimshjemmesiden www.jakobsvejen.dk.

Pilgrimsmesse i Hillerød med sognepræst Hans Esmark bag alteret.

Tre præster viet i Lyngby

Et stort tillykke til Davide, Gilberto og Mate.

Tekst: John-Erik Stig Hansen

BISPEDØMMET Lørdag den 3. oktober bød på en enestående oplevelse for 450 kirkegængere i Sankt Knud Lavard kirke i Lyngby. Diakonerne Davide De Nigris, Gilberto Vinciguerra og Mate Rada blev viet til præst af biskop Czeslaw Kozon under en festlig gudstjeneste i Lyngbys katolske kirke, der er opført i 1957 og er den største katolske kirke i Østdanmark. De mere end tredive præster, mange ministranter og et veloplagt kor, der sang neokatekumenalt til spanske melodier, gav begivenheden et særpræg, der vil huskes af mange.

Biskoppen prædikede over temaet Venner (Joh 15,9-16), som enhver kristen vil kende fra sit eget forhold til Jesus Kristus – dén side af den almægtige Gud, som er blevet én af os. I præstevielsen udfoldes dét ordinationens sakramente, som Davide, Gilberto og Mate allerede modtog ved deres diakonvielse, yderligere, idet deres ansvar som præster i den kristne menighed skærpes. Præstekandidaterne svarede 'Ja' til at være lydige overfor biskoppen og hans efterfølgere, 'Ja' til at forkynde evangeliet,

'Ja' til at fejre Eukaristien og de andre sakramenter. Og dette skete i tillæg til deres grundlæggende diakonløfter om lydighed og afståelse fra materiel velstand og seksuel praksis.

Løfter af en så grundlæggende karakter går man ikke let ind til. For præstekandidaterne har det været op til 17 års forberedelse for at være sikker på, om dette var kaldet til dem fra Gud, at dette skal være meningen med resten af deres voksne liv. Derfor var ceremonierne, som de udspillede sig i Sankt Knud Lavard kirke ved denne enestående lejlighed, også præget af stor højtidelighed og Helligåndens mærkbare nærvær. Biskoppens og efterfølgende de øvrige præsters håndspåleggelse, præstekandidaternes salvelse og messens velkendte men altid evigt nye ritual satte en tankevækkende ramme om dette vigtige skridt i ikke alene tre unge mænds personlige liv men også i den katolske menigheds og derved i Kirkens liv.

Det var en god dag i Lyngby.

450 kirkegængere og næsten 40 af bispedømmets præster med biskop Czeslaw Kozon i spidsen kunne lørdag den 4. oktober byde velkommen til tre nye præster. Foto: Pater Alren Soosaipilla.

DKKF fortsætter med nyt lederteam

Den Danske Katolske Kvindeforening – DKKF – har endnu engang overlevet en krise, hvor en gruppe ønskede at lukke foreningen ned.

På en ekstraordinære generalforsamling, afholdt i Odense den 13. juni 2015, besluttede den daværende bestyrelse for DKKF -samlet at fratæde, med henblik på at nedlægge foreningen DKKF -med følgende begrundelse:

Arbejdsbyrden var for stor for bestyrelsen i forhold til den deltagelse og opbakning, der var til de forskellige arrangementer – arrangementer, som i øvrigt alle var ret gode og udmærkede.

Denne udfordring tog en mindre gruppe på generalforsamlingen op, fast besluttet på at føre Tove Rasmussens idé om nødvendigheden af katolske kvinders røst - såvel i kirken, som i samfundet - videre.

Denne gruppe dannede efterfølgende et helt nyt lederteam for DKKF.

Et markant skifte, der derfor medførte en hel del opstartsvanskeligheder, uregelmæssigheder og forsinkelser i arbejdsrytmen for den nye gruppe pga.:

- manglende oplysninger fra den fratrådte bestyrelse
- manglende materialer
- etc. etc. - hvilket vi beklager meget!

Dertil kom så lige, at lederskiftet skete midt i ferietiden...

Fremadrettet ønsker vi, som nævnt ovenfor at samarbejde i et lederteam for DKKF og ikke i en 'bestyrelse' med titler – et lederteam, der fra gang til gang fordeler opgaverne.

Vi er fast besluttet på at gøre vort bedst for at finde de mulige veje fremover; men dertil har vi brug for jeres forbøn og støtte. På forhånd TAK!

Hjertelig hilsen fra Lederteamet i DKKF,

Ruth Christophersen, Lisbeth Poulsen, Else Dupont, Hanne Wegner, Helle Østergård-Johansen og Brigitta Daugbjerg, samt Marlene som økonomisk bisidder.

Ægteskabet annulleres ikke!

Det var et par meget nyttige artikler om ægteskabets juridiske aspekter, bladet bragte i nr. 13. Derfor var det ærgerligt, at en uheldig formulering blev anvendt hele 13 gange. Der står annulation, men man kan ikke annullere noget, som ikke eksisterer. Man kan kun konstatere, at det ikke eksisterer.

Det spørgsmål, den kirkelige domstol for ægteskabssager beskæftiger sig med, er om et konkret ægteskab lever op til kriterierne: At være frivilligt, at være livsvarigt og at være åbent for afkom. Hvis blot et af kriterierne ikke er opfyldt, drejer det sig ikke om et ægteskab efter katolsk opfattelse. Og derfor kan det ikke annulleres. Man kan bare konstatere, at det ikke er til.

"Hvad Gud har sammenføjet, må et menneske ikke adskille." (Matt. 19,6) Men menneskene må ikke lade, som om Gud sammenføjede dem, når de tager afstand fra et af de før omtalte kriterier. I dette tilfælde vil den rigtige formulering være: konstatering af ægteskabets fravær. Det er lidt længere at skrive end annullering, men til gengæld er det rigtigt.

Jean-Pierre Duclos, 3600 Frederikssund

En muslim er også min næste

"Overfladisk og letkøbt" kalder Lene Larsen de nordiske biskoppers hyrdebrev (KO nr. 13, 9. oktober 2015). Jeg kan kun være enig heri og forbavset over, at biskopperne ikke følger pave Frans og beder os hver især tage os af de flygtninge, der i denne tid kommer til Europa. Men hermed holder enigheden også op, for jeg kan ikke tilslutte mig hendes forenklede og urigtige synspunkter. Det var som at høre et medlem af Dansk Folkeparti tale, noget vi som katolikker burde holde os for gode til, når man tænker på, at uden indvandring havde vi ikke en katolsk kirke i Danmark.

Om mennesker flygter fra krig, undertrykkelse, sult eller fattigdom er for mig uden betydning, for som kristne er vi forpligtet til at hjælpe dem, der kommer til vort og de øvrige europæiske lande. At det er for at blive forsøgt,

som Lene Larsen hævder, er noget vrøvl, for langt de fleste kommer hertil for at arbejde eller få en uddannelse. I den konkrete situation er også hovedparten søgt til lande, der ikke kan betragtes som velfærdsstater. Af de lidt over 4 mill. syriske flygtninge, der findes i dag, opholder 1.9 mill. sig i Tyrkiet, 1 mill. sig i Libanon og 627.000 sig i Jordan. At der er kommet over 100.000 - og sikkert vil komme flere i fremtiden – til Europa bør ikke undre, for det er her mulighederne for arbejde og uddannelse er størst. Det burde heller ikke være noget økonomisk problem, hvis vi er indstillet på at dele vor rigdom og velstand med dem. Men at det kan skabe sociale problemer skal ikke fornægtes, for det er ikke nemt at blive omplantet fra en kultur til en anden. Det ved enhver immigrant. Man slipper sjældent det, man har forladt. Min afdøde onkel, der var emigreret til Argentina, sagde engang: "Når jeg er på ferie i Danmark, tænker jeg på Argentina, når jeg er i Argentina tænker jeg på Danmark." Sådan har de fleste ind- og udvandrere det, ved jeg af erfaring.

I sine erindringer skriver Herbert Pundik, at arabere er stolte mennesker. Har han ret heri, hvad jeg ikke ser nogen grund til at betvivle, besværliggør vi så ikke den nødvendige integration, når vi håner, nedgør, mistænkeliggør indvandrere fra muslimske lande? At "mange (af dem) ønsker at indføre det politiske system, de siger, de er flygtet fra" er en påstand uden hold i virkeligheden. Ønsker de netop ikke at få gavn af den frihed, der er i vore lande – en frihed der også omfatter retten til at bevare ens religiøse skikke og sædvaner. Og det uanset hvor forældede de måtte være – set med vore øjne. At Lene Larsen kan mene, at "de politisk korrekte i Skandinavien har haft held til gennem de sidste tredive år at lukke munden på enhver, der ikke delte deres integrationssynspunkter", vidner om en himmelråbende politisk uvidenhed. Siden Anders Fog-Rasmussen tog Dansk Folkeparti ind i varmen og gjorde partiet stuerent i 2001, har det været dette parti, der har sat den politiske dagsorden, når det drejer sig om indvandring, flygtninge og ulandshjælp. Venstre, de konservative og socialdemokraterne har logrende fulgt efter, så i dag fremstår Danmark som et af de mest fremmedfjendske lande i EU. Jeg er glad for at være dansker, jeg er glad for vort sociale velfærdssystem, skønt det er fordømt af flere paver, for det har givet mig muligheder her i livet, jeg ikke ville have fået i ret mange lande, men jeg skammer mig over, at vi er så snæversynede og fremmedangste, at vi ikke er indstillet på dele vor rigdom og velstand med dem, der i deres nød søger til vort land. Det er uanstændigt, inhumant, for ikke at sige ukristeligt. En muslim er også min næste (jf. Luk 10,25-37).

Kaare Rübner Jørgensen, Frederiksberg

Svar til Lene Larsen

Kære Lene Larsen,

I dit læserbrev i Katolsk Orientering nr. 13 kommenterer du under overskriften "Hvem er racister?" på de nordiske biskoppers hyrdebrev om flytningerne.

Du hævder at hyrdebrevets formål bl.a. er at være politisk korrekt og dømmer det som "overfladisk" og "letkøbt". Du spørger videre: "Er man racist, når man er bekymret over en endeløs strøm af mennesker, der søger bedre muligheder, men kun i lande, hvor man bliver forsøgt? Er det fremmedhad, at man gør opmærksom på det faktum, at kun en brøkdelen af asylstrømmen er flygtninge?"

Nej, man er ikke racist, når man er bekymret, det er ikke fremmedhad, når man gør opmærksom på noget. Og det er slet ikke det, som biskopperne taler om i deres hyrdebrev. Når biskopperne taler om racisme, fremmedhad og diskrimination som man møder i stigende grad på de sociale medier, så mener de ytringer som disse:

Dit indtryk at flygtningene kun søger til landene hvor de bliver forsøgt, er ikke helt rigtigt. Som statistikken fra UNHCR viser så er det Pakistan, Iran, Libanon og Jordan som tager imod langt de fleste flygtninge – og ikke de europæiske lande.

Kilde: UNHCR 2013 (© Grafik: Mie Hvidkjær- DR)

Du spørger endvidere, hvorfor biskopperne ikke med et eneste ord omtaler vor tids største gruppe forfulgte og undertrykte i verden: de kristne?

Dertil kan jeg sige, at biskopperne netop sammen med hyrdebrevet har udsendt en pressemeddelelse med bl.a. følgende indhold: "Den nuværende situation i Israel og Palæstina giver grund til stor bekymring på grund af diskriminationen mod kristne skoler og det meget store antal flygtninge i Jordan og Libanon. Biskopperne finder opførelsen af muren i Cremisan-dalen, der har en overvejende kristen befolkning, for uacceptabel. De katolske biskopper i Norden beder deres regeringer om formelt at protestere mod disse diskriminerende handlinger".

Du opfordrer biskopperne til at overlade flygtningekrisen til "regeringerne i den rige verden" og i stedet for at tage hånd "om jeres kristne brødre og søstres store lidelser i verden". Dertil vil jeg gerne spørge dig: Hvorfor ikke gøre det ene uden at undlade at gøre det andet – som biskopperne netop gør?

Sr. Anna Mirijam Kaschner, cps, generalsekretær og pressetalsmand for Den nordiske Bispekonference

Afsked med endnu en elsket og velsignet præst

Kære Pastor Quang!

For nogen tid siden, den 22. september 2015, forlod du vor katolske menighed her i Silkeborg, som du har været sognepræst og åndelig vejleder for i 5 år

Du skulle til Rom for at studere.

Du holdt din afskedsmesse den 20. september, og der var en højtidelighed bagefter, hvor menigheden fik lejlighed til at ære dig. Der blev holdt flere hyldende taler, bl.a. af menighedsrådsformanden.

Du har ved siden af Silkeborg katolske menighed haft Viborg katolske menighed, og du boede ved Den katolske Kirke i Viborg, men kom til Silkeborg 2 dage hver uge, hvor du boede i vores præstegaard. Hver søndag holdt du messe for os. Du holdt ligeledes messe hver onsdag og hver torsdag, forudgået af en halv times tilbedelse af det hellige sakramente. Du læste messen på gribende vis, og du sang dele af liturgien på en sådan måde, at vi alle følte os ophøjede deraf.

Du tog min hustru og jeg til skrifte ved jul og ved påske. I vort hjem besøgte du os flere gange.

Du har været en ualmindelig kærlig og velsignet præst og du er et varmt og udadvendt menneske, der behandlede alle ens, og det elsker vi dig også for.

I august 2013 blev der ringet til dig sidst på aftenen, fordi min hustru lå for døden på Viborg sygehus. Du forlod straks vores kirke her, hvor du lige havde haft menighedsrådsmøde, og

Fortsættes side 14 ►

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer. • Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.

• Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde). • Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.

• Læserbreve kan indsendes som e-mail til: redaktion@katolskorientering.dk - eller som brev til: Katolsk Orientering, Redaktionen, Gl. Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

► *Fortsat fra side 13* kørte til Viborg sygehus. Du gav min hustru Den sidste Olie og sagde, at nu var vejen banet. Jeg takkede dig meget, men du takkede også mig, fordi jeg havde sendt bud efter dig.

Dagen efter besøgte du igen Johanne og velsignede hende og bad for hende.

Du holdt en smuk og meget værdig begravelseshøjtidelighed for hende i kirken og deltog i mindesammenkomsten efterfølgende.

Det har alt sammen gjort et meget stærkt indtryk på mig og på min søn og svigerdatter. Vi takker dig hjerteligt derfor og glemmer det aldrig.

Tak for de velsignede stunder, vi har haft med dig som præst og som menneske, også i vort hjem.

At undvære dig bliver svært for os.

Vi glemmer dig aldrig og takker Gud for den tid, du var hos os.

Biskoppen skylder vi megen tak, fordi han i sin tid gav dig til os.

Du ønskes en velsignet og givende tid i Rom.

Johannes Jepsen, OFS 8600 Silkeborg

Rettelse til artikel i KO nummer 13 side 12 (Sankt Birgitta Kirke i Maribo)

• Der var kun en præst fra Folkekirken til stede ved den stiftende generalforsamling for bevaringsforeningen.

Artiklen skriver, der var præster fra Folkekirken til stede

• Der var tre katolske præster til stede. I artiklen står, at der var mange katolikker til stede

• En evt. tredje undersøgelse af kirken skal finansieres af den nystiftede støtteforening og ikke af menigheden, som artiklen skriver.

• De tre menigheder på Lolland Falster har endnu ikke taget stilling til bevarelsen af Sankt Birgitta Kirke. Beslutninger om sognesammenlægning, bevaring af kirken m.v. vil først ske, når bygningsituationen i Maribo er afklaret, også rent økonomisk. Artiklen skriver, at de tre menigheder på Lolland og Falster skal være enige om bevarelsen af Sankt Birgitta Kirke

Med venlig hilsen redaktionen

Liturgisk kalender

Oktober

30. *grøn*. Fredag i 30. alm. uge. (II Ps).

Eller *hvid*. Thøger, præst (†ca. 1050)

☞ Sl 147,12-13.14-15.19-20.

☞ Jerusalem, lovsyng Herren!

L.: Rom 9,1-5. Ev.: Luk 14,1-6.

31. *grøn*. Lørdag i 30. alm. uge. (II Ps).

Eller *hvid*. Gudsmoders lørdagsmesse.

☞ Sl 94,12-13a.14-15.17-18.

☞ Herren forkaster ikke sit folk.

L.: Rom 11,1-2a.11-12.25-29. Ev.: Luk 14,1.7-11.

November

1. *hvid*. ALLE HELGEN (h) (31.alm.søndag)

☞ Gl.Cr.Særl.pf.

1.L.: Åb 7,2-4.9-14;

☞ Sl 24,1-2.3-4ab.5-6.

☞ Sådan er den slægt, som søger dit ansigt, Herre.

2.L.: ☞ Joh 3,1-3.

Ev.: Matt 5,1-12a.

Kirketælling

2. *violet*. Mandag ALLE SJÆLE

De afdødes pf.

L.: 2 Makk 12,43-46 eller Rom 8,31b-35.37-39;

☞ Sl 23,1-2a.2b-3.5-6.

☞ Herren er min hyrde, mig skal intet fattes.

Ev.: Joh 14,1-6.

Der kan også vælges andre tekster fra begravelsesliturgien.

3. *grøn*. Tirsdag i 31. alm. uge. (III Ps).

Eller *hvid*. Martin af Porres, ordensmand (†1639)

☞ Sl 131,1.2.3.

☞ Herre, bevar min sjæl i fred hos dig.

L.: Rom 12,5-16a. Ev.: Luk 14,15-24.

4. *hvid*. Onsdag i 31. alm. uge. (III Ps).

Karl Borromæus, biskop (†1589) (m)

☞ Sl 112,1-2.4-5.9.

☞ Lykkelig den, der låner gavmildt ud eller ☞ Halleluja!

L.: Rom 13,8-10. Ev.: Luk 14,25-33.

5. *grøn*. Torsdag i 31. alm. uge. (III Ps).

☞ Sl 27,1.4.13-14.

☞ Jeg stoler på, at jeg skal se Herrens godhed i de levendes land.

L.: Rom 14,7-12. Ev.: Luk 15,1-10.

6. *grøn*. Fredag i 31. alm. uge. (III Ps).

☞ Sl 98,1.2-3b.3c-4.

☞ Herren har åbenbaret sin retfærdighed for folkenes øjne.

L.: Rom 15,14-21. Ev.: Luk 16,1-8.

7. *hvid*. Lørdag i 31. alm. uge. (III Ps).

Willibrord, biskop (†739) (m)

☞ Sl 145,2-3.4-5.10-11.

☞ Jeg vil altid prise dit navn, min Gud og min Konge.

L.: Rom 16,3-9.16.22-27. Ev.: Luk 16,9-15.

Bededag for præste- og ordenskald.

8. *grøn*. 32. ALM. SØNDAG. (IV Ps).

☞ Gl. Cr. Alm.S.pf.

1.L.: ☞ Kong 17,10-16;

☞ Sl 146,6c-7.8-9a.9bc-10.

☞ Min sjæl, lovpris Herren! eller ☞ Halleluja!

2.L.: Hebr 9,24-28.

Ev.: Mark 12,38-44 eller 12,41-44.

9. *grøn*. Mandag i 32. alm. uge. (IV Ps).

☞ Sl 139,1-3.4-6.7-8.9-10.

☞ Led mig, Herre, ad evigheds vej!

L.: Visd 1,1-7. Ev.: Luk 17,1-6.

10. *hvid*. Tirsdag i 32. alm. uge. (IV Ps).

Leo den Store, pave og kirkelærer (†1280) (m)

☞ Sl 34,2-3.16-17.18-19.

☞ Jeg vil prise Herren til alle tider.

L.: Visd 2,23-3,9. Ev.: Luk 17,7-10.

11. *hvid*. Onsdag i 32. alm. uge. (IV Ps).

Martin af Tours, biskop (†397) (m)

☞ Sl 82,3-4.6-7.

☞ Rejs dig, Gud, hold dom over jorden.

L.: Visd 6,1-11. Ev.: Luk 17,11-19.

12. *rod*. Torsdag i 32. alm. uge. (IV Ps).

Josaphat, biskop og martyr (†1623) (m)

☞ Sl 119,89.90.91.130.135.175.

☞ I evighed, Herre, står dit ord fast.

L.: Visd 7,22b-8,1. Ev.: Luk 17,20-25.

13. *grøn*. Fredag i 32. alm. uge. (IV Ps).

☞ Sl 19,2-3.4-5b.

☞ Himlen fortæller om Guds herlighed.

L.: Visd 13,1-9. Ev.: Luk 17,26-37.

Det sker i bispedømmet

Oktober:

Fredag 30. kl. 19-ca. kl. 21: Forsonings- og helbredelsesmesse, inkl. de syges salvelse v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Sted: Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, København V.

Lørdag 31. kl. 10-15.30: To seminarer – tema: Ansgar og Nazareth v/Helge Clausen. Sted: Sct. Michaels Kirke, Kastrupvej 1, Pindstrup, 8550 Ryomgård.

Dagen slutter med vesper. Frokost: Medbring noget til at sætte på vores buffet.

Pris: 50 kr., som dækker formiddagskaffe/the og kaffe/the om eftermiddagen. Yderligere oplysninger hos Birgit Clausen, tlf. 86 99 63 54, e-mail clausen.birgit@gmail.com.

Tilmelding senest mandag den 26. oktober og kun på e-mail.

November:

Torsdag 12. kl. 20-23: Natkirke i Sakramentskirken, Nørrebrogade 27 C, Kbh. M Der er mulighed for tilbudelse, personlig forbøn m.m.

Fredag 13. kl. 18.30-20: 'Åben Dør'. Personlig forbøn og samtale v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Sted: Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, Kbh. V.

Mandag 16. kl. 19-20: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø.

Fredag 27. kl. 19-ca. kl. 21: Forsonings- og helbredelsesmesse, inkl. de syges salvelse v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Sted: Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, København V.

Første og sidste onsdag i måneden kl. 17.30-19.30: Hjælp til misbrugere og pårørende ved den katolske organisation Cenacolo. Rådgivningen finder sted i Bredgade 69 A, Kbh. K. Tlf. 51 53 41 60.

Skt. Thomas Fællesskabet inviterer til eukaristi, lovprisning og katekese. Hver onsdag kl. 19-21, undtagen den 1. onsdag i måneden. Messe med forbøn for de syge afholdes 1. onsdag i måneden kl. 19-21. Sted: Oratoriet, Vor Frue kirke, Ryesgade 26, Aarhus C. Info: p. Herbert SJ, tlf. 87 30 70 42 eller 24 27 86 89, Jan Zieleskiewicz, tlf. 50 29 13 57, e-mail johny.zet@gmail.com.

www.katolskorientering.dk

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)

Redaktør: Lisbeth Rütz

Layout: Carsten Meyer-Jensen

annoncer og abonnement: redaktion@katolskorientering.dk

Medarbejdere i dette nr.: Kirsten Krog, Thomas Harder, Gregers Mærsk-Kristensen, Henri Kerkhofs, Naja Mammen Nielsen, Kasper Baadsgaard, Stine Riegels, Ulla Elmquist, Alren Soosaipillaa, Poul Erik Magnussen, Anton Dorph Petersen.

Redaktion og annoncer:

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.

E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042

Abonnementspris 510 kr. helårligt. Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Greentech Rotaprint - Distribueret oplag 11.500 ISSN 0902-297X

Bønnens Apostolat

November

• At vi må være åbne for det personlige møde og for dialogen med alle - også dem med en anden overbevisning end vores.

• At Kirkens præster, med stor kærlighed til deres lille flok, må kunne ledsage dem på deres vej og holde liv i deres håb.

Vanløse Begravelsesforretning

Jyllingevej 8 · 2720 Vanløse

Deres lokale bedemand siden 1940...

Steen Jørgensen

Mariette Jørgensen

38 71 75 01

Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os. Vi træffes også aften, weekend og helligdage.

www.v-lm.dk

Organiseret bedemand, tilknyttet garantiordning, v/ Steen Jørgensen

Ubeskåret støtte

www.vincentgrupperne.dk

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hjælp med at sikre Kirkens beståen - også når du er borte

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente.

Arv til Kirken er fritaget for alle afgifter og går derfor ubeskåret til Kirkens arbejde.

Læs mere på www.katolsk.dk eller ring til

Katolsk Bispekontor

Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 80

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

NB: nye åbningstider:
Mandag og Onsdag: 10-12 og 13-16
Tirsdag og Torsdag: 10-12 og 13-16.45
Fredag lukket.

bibliotek@katolsk.dk
Tlf: 33 55 60 90

Biskoppens kalender

November

1.-2 Deltage i bispevielse i bispedømmet Reykjavik

7. kl. 9.30 Deltage i konference for kristne og muslimske ledere i Danmark

11. kl. 09.00 Messe for medarbejderne på Gl. Kongevej
kl. 14.30 Møde i liturgikommissionen

13. kl. 16.00 Møde i Forretningsudvalget

14.-15. Pastoralrådsmøde på Magleås

15. kl. 13.00 Messe i Sct. Annæ kirke med fejring af Sct. Ursula Ledochowska

kl. 17.00 Festvesper i Domkirken og efterfølgende reception i anledning af Pavens Dag

19. kl. 08.00 Messe Karmel

20.-22. Retræte for nordiske malteserriddere i Mariavall

25. kl. 15.30 Møde i Danske Kirkers Råd

26. kl. 10.00 Møde i Biskoppeligt råd

28. kl. 16.00 Sct. Andreas fest Ordrup

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

VI VII VIII IX X XI XII I II

KØBENHAVNS
URMAGER VÆRKSTED

MARTIN ELSIG LAURSEN

tilbyder reparation af alle slags ure:
Standure, vægure, lommeure eller armbåndsure på vores eget værksted

Ved større ure henter og bringer vi.
Skift af batteri og rem, mens De venter

Lange-Müllers Gade 15. kld. 2100 København Ø
Tlf. 22 83 01 08
www.urmagerværkstedet.dk

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 15, som udkommer **den 13. november** skal være redaktionen i hænde senest **den 21. september**

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 16, som udkommer **den 27. november** skal være redaktionen i hænde senest **den 9. november**.

Fang læserens opmærksomhed

Med en annonce i Katolsk Orientering når dit budskab ud til mere end 10.000 katolske læsere.

Ring på **tlf. 33 55 60 40** og hør nærmere om dine muligheder for at blive set i et medie med mening.

Katolsk Orientering kan også læses på nettet

www.katolskorientering.dk

Udgivelsesplan for Katolsk Orientering 2016

Stof til:	Som udkommer fredag den	Skal være fremme senest mandag den	Liturgisk kalender
KO nr. 1	15. januar	21. december 2015	Februar
KO nr. 2	5. februar	18. januar	
KO nr. 3	26. februar	8. februar	Marts
KO nr. 4	18. marts	29. februar	April
KO nr. 5	8. april	21. marts	
KO nr. 6	29. april	11. april	Maj
KO nr. 7	13. maj	25. april	Juni
KO nr. 8	3. juni	17. maj (tirsdag)	
KO nr. 9	24. juni	6. juni	Juli
KO nr. 10	10. juli	20. juni	August
KO nr. 11	12. august	25. juli	September
KO nr. 12	2. september	15. august	
KO nr. 13	23. september	5. september	Oktober
KO nr. 14	14. oktober	26. september	November
KO nr. 15	4. november	17. oktober	
KO nr. 16	25. november	7. november	December
KO nr. 17	17. december	28. november	Januar, 2017
KO nr. 1-2017	20. januar 2017	2. januar 2017	

Kirken kan kun gå fornyelsens vej

Kardinal Reinhard Marx giver et bud på fremtidens kirke i "Kirche überlebt".

Tekst: Lisbeth Rütz

DEBAT "Kirche überlebt" hedder en ny bog, som er lille af omfang, men vægtig i indhold. Überlebt er et ordspil – der kan betyde både at Kirken har overlevet sig selv og at Kirken overlever.

Forfatteren bag bogen er en mand, der lyttes til – ingen ringere end ærkebiskoppen af München og Freising, kardinal Reinhard Marx, der er leder af den tyske bispekonference, præsident for de europæiske bispekonferencers fællesråd COMECE og kardinal siden 2010. Bogen er – skriver Marx – inspireret af aktuelle diskussioner og udkom med præcis timing

en lille måned før familiesynodens start i Rom.

Bogen forholder sig hele vejen igennem til den tvetydige titel – har Kirken overlevet sig selv? Eller overlever den – og hvordan?

Den gamle tese om at verden ville blive sekulariseret i takt med den stigende oplysning har vist sig ikke at holde stik. Enten bliver det 21. århundrede religiøst eller også bliver det slet ikke, sagde André Malraux engang i midten af forrige århundrede. Og han fik ret. Diskussioner om homoægteskaber i Kirken, tørklæder og kors i offentlige bygninger dementerer forestillingen om, at

religion er en form for overtro, der forsvinder med stigende oplysning og velstand, skriver Marx.

I sit lille skrift opridser Marx konturerne til fremtidens kirke. Hvordan kommer det 21. århundredes kirke til at se ud – skal den "følge med tiden" og tilpasse sig tidsånden, eller står den over tiden som vogter af evigtgyldige sandheder?

Kirkens vej kan hverken være restaurationens eller den blinde tilpasnings vej – den kan kun være fornyelsens vej (114). At henvise til alder og traditioner er derfor ikke nok:

"En institutions alder og autoritet beskytter ikke mod nedgang og den slår heller ikke til som kilde til fornyelse. Den der bygger på dette, skulle hellere udnævne Kirken til verdenskulturarv" (14), skriver Marx.

Kirken og verden

Et kirkesyn, der ser Kirken som en urokkelig borg højt hævet over tidens tumult og vogter af de evige sandheder, har

overlevet sig selv. Sådan opfattede Kirken sig selv i antimodernismens tid, hvor Pius IX i *Syllabus errorum* (1864) fordømte ideen om, at paven skulle forsones sig med liberalismen, fremskridtet og den moderne kultur (23).

Men hvordan kan Kirken komme ud af sin nuværende handlingslammelse, genvinde sin prægende kraft og sin missionariske energi?

Svarene på de spørgsmål henter Marx både hos Johannes XXIII og i dokumenterne fra Det andet Vatikankoncil. Han advarer mod en indadvendt kirke, der begræder nutiden og søger tilbage til fordums storhed. Verden er ikke Kirkens modstander – men Kirken har en pligt til at bære evangeliet ud i verden

Vi skal tage det alvorligt, at Kirken er kaldet til fornyelse af alle mennesker og af hele samfundet. Med en formulering fra Det andet Vatikankoncil kalder Marx Kirken et sakramente, et instrument for forvandling af hver enkelt og *Fortsættes nedenunder* ▶

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

MASKINEL MAGASINPOST
42512
Afsender: Katolsk Orientering
Katolsk Orientering · nr. 14
30. oktober 2015 · 41. årgang

POST
PP
DANMARK

af hele samfundet. Kirken er forpligtet til at tyde tidens tegn i evangeliets lys, siges der med henvisning til *Gaudium et Spes* 4. Kirken skal være "en kritisk, men kærlig ledsager i menneskehedens historie" (47). Den skal ikke bare belære samfundet, men også tage ved lære af det. Den skal være i øjenhøjde med sin omverden (51); men samtidig må den ikke give køb på sandheden: "Kirken må fordømme en relativisme, der forveksler flertallets mening med sandheden. Den må kritisere en kapitalisme hvor de fattige går til grunde. Den vil kæmpe for livet, ægteskabet og familien." (120)

Fornyelse – men hvordan?

Kirken er dobbelt i sit væsen. Den er Kristi mystiske legeme; men den er også en organisation med forvaltning. Derfor må dens fornyelse ske gennem på flere planer gennem et teologisk, spirituelt og strukturelt program.

Teologisk fornyelse skal der til. Det drejer sig ikke blot om at vogte på den rette tro, men også om at understøtte niveauet og kvaliteten i den teologiske forskning. Den katolske Kirkes internationale teologiske netværk skal styrkes, og der skal være en vedvarende kommunikation mellem læreembedet og teologien – mellem teologien og hele Guds folk.

En åndelig fornyelse er nødvendig. Marx er enig med Karl Rahner, der sagde, at fremtidens kristne vil være mystikere eller slet ikke. En ny epoke for Kirken må derfor begynde med genopdagelsen af bøn, inderlighed og mystik. Den store interesse for Teresa af Avila i hendes jubilæumsår skal ses i det lys. (84)

En nødvendig del af denne åndelige fornyelse er også genopdagelsen af liturgiens helt centrale placering i katolsk kristendom, siger Marx og citerer Benedikt XVI, der al-

lerede som professor og kardinal sagde, at Kirkens fremtid afgøres i liturgien. Kirken må have et stærkt og autentisk bønsliv. Den måde vi fejrer messen sammen på gør det tydeligt, hvordan vi tror og hvad vi tror på. Vi skal genfinde den kraft og energi, der ligger i påskeerfaringen om befrielsen gennem Kristus. Heri ligger, at synd og død har mistet deres magt.

Overvejelser om strukturreformer i Kirken fylder en del i bogen. Umiddelbart virker det som et stærkt argument, at Kirken er hierarkisk organiseret og ikke kan sammenlignes med andre menneskelige organismer. Men det er et skinargument, mener Marx.

Kirken er Kristi mystiske legeme; men den er også en højst jordisk indretning, der forvalter penge og bygninger, driver store institutioner og har ansvaret for et stort personale. Og her er der plads til forbedringer. Kardinal Marx' bemærkninger om den nødvendige strukturelle fornyelse i Kirken er særlig interessante, da han jo er med i den gruppe, der skal rådgive paven om de kommende reformer af kurien. "Wir sind keine Filialen von Rom", sagde kardinal Marx, da de tyske biskopper i marts i år samledes i Hildesheim. Dermed mente han blandt andet, at de tyske biskopper ikke kunne vente på, hvad familiesynoden i Rom ville give af retningslinjer i ægteskabs- og familiepastorale anliggender,

Han blev sat på plads af Troslærekongregationens chef Gerhard Müller, som kaldte det for "absolut antikatolsk" at give afgørende myndighed til de lokale kirker i spørgsmål om familie og ægteskab.

Der skal findes en ny balance mellem lokalkirkerne og Rom. Peterseembedet skal ses som en tjeneste for fællesskabet og ikke bare en billede på centralisering af magten. Vi skal væk fra det traditionelle syn af kir-

ken som en pyramidestruktur. De lokale kirker er ikke "filialkirker", men dele af en levende organisme siger Marx og citerer her *Lumen Gentium* 23, hvor biskoppen af Rom ses som det synlige tegn på enheden og biskopperne er synligt tegn på enheden i deres lokalkirker.

Men hvad skal en biskop eller en bispekonference bestemme? Hvad skal fastlægges i Rom? Hvad kan sognene og ordenssamfundene selv bestemme? (94-95) Hvis kirken vil være mere verdenskirke, må den blive decentral og subsidiært opbygget og indtænke subsidiaritetsprincippet i sin organisation, skriver Marx. Subsidiaritetsprincippet eller nærhedsprincippet er en del af katolsk sociallære som det forklares i rundskrivelsen *Quadragesimus annus* 1931.

I tråd med dette princip skal det genovervejes, hvordan beslutningsmyndigheden fordeles mellem de forskellige enheder og hvilket beslutningsprincip, der er det bedste i den givne situation. Kirkens liv skal ikke bare organiseres oppefra og nedefter som i en pyramide siger Marx og citerer pave Frans, der i sin apostolske skrivelse *Evangelii Gaudium* siger: "En for stor centralisering komplicerer Kirkens liv og dens missionale dynamik i stedet for at være en hjælp" (EG 32).

Kardinalen slår fast, at kirkens forvaltning per tradition har været en lukket, klerikal verden og ønsker en transparens, der lever op til samme standarder som i den offentlige forvaltning. Han taler om en nødvendig afklerikalisering af magten i Kirken og foreslår inddragelse af flere kvalificerede lægfolk og især flere kvinder ind på ledende poster i Kirken.

Globaliseringen, den digitale revolution, spændinger mellem kulturerne, den vilde kapitalisme og den voksende ulighed sætter Kirken over for nye udfordringer. Kirken

har fantastiske muligheder i dag i kraft af sit menneskebillede, sit universelle budskab og sin evne til at forene mange nationer og kulturer i den ene kirke.

Overlever Kirken? Ja, siger Marx med eftertryk. Men den må ikke kredse narcissistisk om sig selv ved at flygte ind i en forestilling om en ideel kirke i fortiden eller i fremtiden. Kristi kirke er virkeliggjort her og nu i Kirken som den ser ud med alle sine gebrækkigheder, og vi skal elske den i denne konkrete skikkelse, siger Marx med en henvisning til *Lumen Gentium* 8. Som pave Frans sagde det i sin tale til Europa-parlamentet i Strassburg – Europa skal modigt vedkende sig sin fortid og se tillidsfuldt ind i fremtiden. Kirkens fremtid hænger sammen med Europas fremtid.

"Kirche überlebt" er en bog, der går i clinch med mange aktuelle problemstillinger. Det er komplicerede ting, der tages fat på; men bogen er opdelt i læsevenlige små afsnit og skrevet på et smukt flydende tysk med mange prægnante formuleringer, som man har lyst til at citere fra igen og igen.

"Kirche überlebt" kan lånes på Sankt Andreas Bibliotek, tlf. 33 55 60 90. www.sanktandreasbibliotek.dk.

Gaudium et Spes (glæde og håb): Det andet Vatikankoncils pastorale konstitution (1965). Handler om Kirkens forhold til den moderne verden.

Lumen Gentium (folkenes lys): Det andet Vatikankoncils dogmatiske konstitution (1964). Handler blandt andet om biskoppernes autoritet i forhold til paven og lægfolkets forhold til gejstligheden og Kirkens hierarki.

Evangelii Gaudium: Apostolisk skrivelse af pave Frans (2013)

Vatileaks 2

To nye italienske bøger sætter fokus på Vatikanets økonomi.

Tekst: Lisbeth Rütz

VATIKANET Det er et klima, hvor de lange knive er fremme forstår De - også på grund af de to manglende udnævnelser.

Først håbede monsignoren på at blive sekretær for økonomisekretariatet, så på at blive udnævnt til hovedrevisor for Den hellige Stol.

Det udtaler Francesca Chaouqui til dagbladet *Corriere della Sera* den 3. november. Den omtalte monsignore er Lucio Angel Vallejo Balda.

Sammen med Balda, der også er økonom, sad Chaouqui i COSEA, en kommission der blev nedsat af pave Frans i juli 2013.

Kommissionen skulle analysere Vatikanets økonomi og administration og komme med rationaliseringsforslag. COSEA's arbejde blev formelt afsluttet den 22. maj 2014 med en opstilling af ti punkter til reform af Vatikanets økonomi.

Chaouqui og Balda blev begge arresterede i slutningen af oktober og er under mistanke for at have smuglet materiale ud til to bøger af Gianluigi Nuzzi og Emiliano Fittipaldi.

De to bøger udkom den 5. november og handler om nepotisme, dårlig administration og svindel i Vatikanet. Chaouqui blev dog løsladt efter en nat i Vatikanets arrest, fordi hun var villig til at samarbejde med Vatikanets myndigheder. Ved redaktionens afslutning sad monsignor Balda endnu varetægtsfængslet i Vatikanet. Mens

Francesca Chaouqui har bedyret sin uskyld i de italienske medier, har Lucio Balda valgt at indhulle sig i tavshed. Italienske medier gisner om, at Baldas motiv er skuffelse over manglende forfremmelse og bitterhed

Forfatteren Gianluigi Nuzzis bog *Via Crucis* om Vatileaks 2 udkom den 5. november. Foto: Wikipedia

over, at man ikke er kommet til bunds med oprydningen i Vatikanets økonomi.

Gianluigi Nuzzis bog *Via Crucis* fortæller ifølge foromtale af bogen fra udgiveren Chiaralettere skandalehistorier om korrupsion på de højeste niveauer inden for Kirken. Den udkom i 23 lande samtidigt. Nuzzis bog er dels baseret på udsmyglede dokumenter, dels på hemmelige optagelser af møder mellem kardinaler og paven. Gianluigi Nuzzi udgav i 2012 bogen *"Sua Santità - le carte segrete di Benedetto XVI"* (Hans Hellighed Benedikt XVI's hemmelige papirer), hvor han offentliggjorde en række fortroligt stemplede breve fra den tidligere leder af den pavelige kommission for Vatikanstaten, monsignor Carlo Maria Viganò.

Fem dage efter offentliggørelsen af Nuzzis bog blev pavens personlige butler, Paolo Gabriele, arresteret og varetægtsfængslet i Vatikanet for udsmygning af dokumenter. Han fik i den italienske presse øgenavnet "il corvo" - skaden - efter en fugl, som er kendt for sine tyvagtige tilbøjeligheder.

Emiliano Fittipaldi, som er journalist ved det italienske tidsskrift *Espresso*, skriver i sin bog *"Avarizia"* (gerrighed) blandt andet om kardinaler, der efter sigende bor i luksuslejligheder på 300, 400 og 500 kvadratmeter, at Vatikanet har investeret i multinationale selskaber, som er miljøsyndere, og at højtstående gejstlige i Vatikanet på seks måneder brugte en halv million euro på skræddersyet tøj.

Bogen vil fortælle om en kirke, der synes langt væk fra det den prædiker og det pave Frans vil, siger Fittipaldi til dagbladet *la Repubblica*.

Maribo

Pilgrimshuset, 600-års jubilæum, Birgittaklostret efter reformationen.

Læs mere side 4

Familiesynoden

Hvordan fortolkes slutresultatet?

Læs mere side 6-7

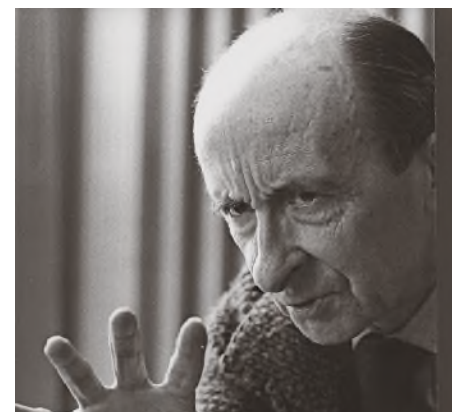
Kirken i Danmark

Au pair træf, nedskæringer i Caritas, nyt katolsk danmarkskort og meget mere.

Læs mere side 8-9

Henri Caffarel

Ægteskabet som en vej til hellighed.

Læs mere side 12

Katolik får Nordisk Råds litteraturpris

Prisen går til den norske forfatter Jon Fosse.

LITTERATUR Nordisk Råds litteraturpris går i år til den norske forfatter Jon Fosse. Prisen blev overrakt i Reykavik den 27. oktober. Fosse modtager prisen for trilogien *Andvaka*, *Olavs drømme* og *Kveldsvævd*.

De gennemgående figurer i trilogien er et fattigt ungt par, Asle og Alida. De har forladt bygden og går nu fra hus til hus i storbyen Bjørgvin (en ældre betegnelse for Bergen) for at finde et sted, hvor Alida kan føde; men alle steder bliver døren smækket i. Tiden ligger ikke fast. Snart er vi i 1800-tallets Bergen - snart tilbage i middelalderen. På lidt under 300 sider følger man Asle, Alida og deres efterkommere. Hentydningen til juleevangeliet er ikke tilfældig, for Fosses forfatterskab er fuldt af bibelske referencer. *Andvake* er et norrønt ord, der både kan betyde nattevågen og søvnløshed.

Jes Stein Pedersen skriver i anledning af prisen i *Politiken* om trilogien og kalder den: "Et enestående værk som vil kunne

læses om fem hundrede år - og som ikke er et samfunds-drama."

"Med sit formale raffinement og udforskende forhold til historien udgør trilogien samlet set et højdepunkt i nyere norsk romanlitteratur", skriver Nordisk Råd i sin begrundelse for tildelingen af litteraturprisen. Videre skriver Nordisk

Råd: "Alt hvad Fosse skriver er kendetegnet ved en særegen kombination af enkelhed og kompleksitet. Det ses ikke mindst i hans meget omtalte brug af gentagelser. At personer gentager de samme mantraer i forskellige situationer kan ses som et udtryk for, hvor få ord man kan klare sig med, hvor begrænsede udtryk man har til rådighed eller som et tegn på, hvordan historien altid gentager sig."

I sit hjemland er Jon Fosse meget værdsat som romanforfatter; men det er som dramatiker, han er blevet internationalt kendt. Fosse er den mest kendte norske dramatiker siden Ibsen og opføres i disse år overalt i Europa. Dele af forfatterskabet er oversat til 30 sprog. Han er en uhyre produktiv forfatter, der udover at have skrevet dramaer som opføres over alt i Europa har skrevet digte, romaner og børnebøger.

Fosse blev katolik for to år siden. Han er vokset op i en stærkt troende lutheransk familie. Bedstefaderen var kvæker og pacifist. Fosse har haft svært ved at finde sig til rette i en kirke og stod i tyve år uden for den norske kirke, før han blev kvæker og så endelig tilsluttede sig Den katolske Kirke.

LR

KO mener

Kollegialitet: Paven har tiden imod sig

Bispesynoden har udstillet dét, vatikani- sten John Thavis kalder ”kollegialitetens paradoks” for pave Frans.

Paven ønsker tydeligvis at udelere noget af sin ledelsesmyndighed til biskopperne og give dem en større røst i beslutningsprocessen – i Rom og bispedømmerne. Frans ser gerne, at biskopperne bakker ham op i ønsket om at give Kirken et mere ”barmhjertigt” og imødekommende ansigt med mindre fokus på doktrinerne regler.

Men Frans har med et bispekollegium at gøre, som i store træk er skabt af hans to forgængere, hvis vægning af en ”doktrinær identitetsopbygning” i høj grad afspejlede deres valg af biskopper. Under Johannes Paul II's pontifikat blev bispesynoderne rutinemæssigt tjekket for deres holdning til pastorale og doktrinerne emner som fx prævention, præsters cølibat, kvinders ordination og lægfolkets rolle.

Denne ’lakmusprøve’ skulle sikre ortodoksien på Kirkens højeste niveauer. Selv om biskopperne naturligvis er lige så forskelligartede som den universelle kirke, har denne praksis over en 35-årig periode skabt et mere konservativt hierarki.

Familiesynoden har vist, hvad der sker, når et sådant forsigtigt og doktrinært-fokuseret bispekollegium støder sammen med en pavelig dagsorden om forandring, mener Thavis. Mange biskopper frygter i dag, at ”barmhjertighed” uden en doktrinær ryggrad let bliver en glidebane i spørgsmålene om skilsmisse, samliv, homoseksuelle forhold og prævention.

Thavis mener, at de seneste to synoder har udstillet, hvordan mange biskopper har luftet deres forbehold for dele af Frans’ pastorale forslag, især hans ”Hvem er jeg til at dømme”-tilgang.

Frans har udnævnt biskopper, siden han blev pave i 2013, og hans valg synes at afspejle hans pastorale prioriteter. Men hvor lang tid vil der gå, før Frans virkelig sætter sit aftryk på bispekollegiet? Lang tid.

Frans har pt. udnævnt 456 biskopper – ca. 9 % af verdens biskopper (ca. 13 % af alle aktive biskopper). Fremskrives disse tal, vil det tage ham yderligere 7-8 år, før han har udnævnt halvdelen af alle de aktive biskopper i verden. Frans har derfor sikkert indset, at han er nødt til at samarbejde med et kollegium, som nogle gange bremser hans innovative pastorale forslag.

Pavens udnævnelser af kardinaler er også vigtige bl.a. på grund af det fremtidige konklave, der enten vil bevare hans arv og videreføre det eller afstikke en helt ny kurs. Frans har udnævnt 31 af de nuværende 118 stemmeberettigede medlemmer i kardinalkollegiet. Aldersfordelingen i kollegiet betyder, at der sandsynligvis vil gå yderligere 4-5 år inden Frans har udnævnt flertallet af de stemmeberettigede kardinaler, dvs. mere end 60 af de 120 stemmeberettigede kardinaler. Alene af ovennævnte grunde kan et relativt langt pontifikat synes vigtigt for Frans. Ikke kun for at opnå konsensus i flere umiddelbare spørgsmål, men også på den længere bane. Han skal mestre den svære balancegang mellem at gå forrest og samtidig vandre side-om-side med biskopperne i kollegialitetens ånd. Men Frans har tiden imod sig, for om godt et år runder han de 80. *Niels Messerschmidt*

Paven centrum for vild konspiration

Er pave Frans syg eller vil nogen ham til livs?

Tekst: Niels Messerschmidt

VATIKANET Et konspirationplot – som hentet fra en Dan Brown-roman – fik megen omtale i de italienske medier under sidste synodeuge og det føg med beskyldninger om, at pavens fjender forsøgte at svække hans position efter at dagbladet *Quotidiano Nazionale* den 21. oktober skrev, at pave Frans har haft en (godartet) hjernetumor.

Vatikanet dementerede flere gange historien og kaldte påstandene for ”uansvarlige og utilstedelige”, men det manede dog ikke historien i jorden. ”Hvem mon ønsker paven død?” var således hovedoverskriften i avisen *Il Giornale*, og de to velansete dagblade *La Repubblica*, og *La Stampa* omtalte på deres forsider rygten som ”et skyggeplot”.

Efterfølgende affejede de fleste italienske aviser historien om pavens hjernetumor som falsk. Men i stedet for bare at afskrive den som en journalistisk fejl, forsøgte kommentatorer og kirkefolk at lede efter skjulte intriger. Her var fællesnævneren, at pave Frans’ fjender i Vatikanet og Kirken skulle have forsøgt at underminere hans autoritet op til afslutningen på det vigtige møde om familiespørgsmål.

La Repubblica citerede den argentinske biskop Victor Manuel Fernandez for at frygte en velplanlagt ”apokalyptisk strategi” mod Frans fra konservative kræfter, der ønsker at destabilisere Kirken og modsætte

sig ethvert forsøg på at ændre Kirkens lære på familieområdet. I dagbladet *Corriere della Sera* skrev den kendte politiske kommentator Massimo Franco, at historien formentlig var ”udklækket i Vatikanets mest mørke afkroge med det formål at aflegitimere paven”.

La Stampa kaldte historien for ”en bagvaskelse for at modsætte sig forandringer”.

Timing er mistænkelig

Historien om pave Frans’ hjernetumor stammer fra en notits i *Quotidiano Nazionale*, hvor en japansk læge i al hemmelighed i januar skulle have besøgt Vatikanet for at undersøge paven. Denne skulle ifølge avisen havde konkluderet, at der var tale om en godartet tumor som kunne behandles uden et kirurgisk indgreb.

I kølvandet på rygten kom Vatikanet med tre detaljerede dementier og den nævnte læge, Takanori Fukushima, udsendte siden en erklæring via sit kontor i North Carolina, hvori han sagde: ”Jeg har aldrig foretaget en medicinsk undersøgelse af paven. Disse historier er helt usande”. Fukushimas kontor sagde, at lægen havde hilst på paven i forbindelse med en generalaudiens, og det var også det hele.

Quotidiano Nazionale skrev den efterfølgende dag, den 22. oktober, at den fastholder sin historie.

Det italienske dagblad *Quotidiano Nazionale* skrev på forsiden den 21. oktober at pave Frans er syg. Rygterne er siden blevet afvist af Vatikanet og flere italienske medier. Foto: www.dn.pt.

Vatikanets eget dagblad, *L'Osservatore Romano*, skrev samme dag, at timingen af ”falske nyheder” var mistænkelig.

”Nogen både i og uden for Kirken er nervøse for udfaldet af synoden”, sagde den tyske kardinal Walter Kasper, hvis forslag om at tillade fraskilte og gengifte adgang til eukaristien har trukket fronterne op blandt synodefædrene. ”Det er tydeligt at nogen ikke kan lide denne pave ... men paven er ved godt helbred og forsøget [på at svække ham, red.] vil være forgæves”, udtalte han til *Corriere della Sera*.

Pave Frans har på denne og familiesynoden sidste år talt for at Kirken bør udvise større barmhjertighed og være mindre fordømmende overfor fraskilte gengifte og homoseksuelle. Paven har dog samtidig sagt, at han ikke har til hensigt at ændre Kirkens lære på området.

Også under Benedikt XVI's pontifikat fremkom der flere gange udokumenterede rygter om pavens skrantende helbred – også med det formål at svække hans autoritet.

Grundstenen lagt til ny katolsk domkirke

Domkirken i Trondheim forventes færdigopført i efteråret 2016.

Tekst: Niels Messerschmidt

NORGE Grundstenen til Trondheims nye katolske domkirke, som indvies til Skt. Olav, blev nedlagt den 29. oktober. Under ceremonien velsignede Bernt Eidsvig, biskop af Oslo og apostolisk administrator for bispedømmet Trondheim grundstenen og bestændede byggegrunden med vievand. Grundstenen, der har indgraveret *Lapis Angularis MCMXV* (Hovedhjørnesten 2015), vil blive indmuret i ydervæggen i et af domkirkens nordlige hjørner og vil være synlig for forbipasserende. Grundstenen

Skt. Olavs katolske menighed i Trondheim skal bygge en ny domkirke. En delegation fra menigheden var i februar i Rom for at præsentere byggeprojektet for pave Frans. Lige til højre for paven ses mons. Georg Austen, generalsekretær for de tyske katolikkers Bonifatiuswerk, der støtter projektet med et tocifret millionbeløb.

indeholder en plan over kirken, en kopi af en mønt dedikeret til Sankt Olav og et dekret underskrevet af biskoppen selv.

På den efterfølgende reception sagde monsignore Georg Austen, generalsekretær for de tyske katolikkers Bonifatiuswerk, som støtter projektet med et tocifret millionbeløb:

”Sidste år gik tre unge fra Berlin pilgrimsruten fra Oslo til Trondheim for at nå frem til Olsok, fejringen af den hellige Olav i Trondheim [den 29. juli]. Inden de drog afsted, havde de indsamlet penge til den nye Skt. Olav domkirke. Lad disse unge stå som et symbol på den støtte, I har modtaget fra os katolikker i Tyskland”, sagde Austen og tilføjede:

”Som verdenskirke er det vor bestemmelse at se menneskeheden som en helhed. I Skt. Olav menighed i Trondheim viser dette sig tydeligt ved at det store flertal af menigheden er mennesker fra andre lande, der har fundet deres åndelige hjem her”.

Monsignore Austen afsluttede med at give en symbolsk gave i form af et relief, som fremstiller Den hellige Familie, Jesus, Maria og Josef under flugten til Egypten.

Et bispedømme i vækst

Den nye Skt. Olav domkirke vil blive bygget som en typisk basilika og forventes

færdigopført i efteråret 2016. Den nye 1.200 kvadratmeter store bygning vil få ”et moderne arkitektonisk udtryk, men med klare referencer til middelalderen og ærkebispegården i byen”, som bispedømmet selv udtrykker det. Den opføres som en treskibet basilika – dvs. med et højere midterskib og to lavere sideskibe, adskilt med to gange seks søjler, som symboliserer der tolv apostle. Domkirken vil få op til 500 siddepladser.

Siden opførelsen af den gamle domkirke i 1973 er bispedømmet vokset fra ca. 6.000 katolikker til i dag at have omkring ti tusinde katolikker fra over 70 nationaliteter. Kirken var ikke blot blevet for lille til den voksende menighed; dens ringe bygningsmæssige forfatning (fx var stålkonstruktionen gennemtæret af rust) og dårlige isolering var årsag til, at man besluttede sig for at nedrive kirken i slutningen af maj 2014.

I begyndelsen af februar i år fik en delegation fra bispedømmet foretræde for pave Frans i forbindelse med en generalaudiens i Vatikanet. Ifølge bispedømmets hjemmeside viste pave Frans stor interesse for byggeprojektet og nærstuderede tegningerne, inden han med et smil vendte tomten op for projektet.

Byggeriet forventes at løbe op i ca. 80 millioner norske kroner og er delvist finansieret af de tyske katolikkers Bonifatiuswerk og Diasporakommisariatet, ærkebispedømmerne Köln og Paderborn og bispedømmet Münster.

Trondheim har siden middelalderen været et vigtigt pilgrimssted, og Sankt Olav ligger begravet i byens lutheranske domkirke.

NM

Religionsundervisning på vej ud af de spanske skoler?

– i hvert fald hvis det står til landets socialistiske arbejderparti.

SPANIEN I det socialistiske arbejderpartis valgprogram op til parlamentsvalget den 20. december indgår afskaffelsen af religionsundervisning i både offentlige og private skoler. Det socialistiske

arbejderparti (PSOE) er i dag Spaniens største oppositionsparti.

I PSOE's valgprogram hedder det blandt andet, at partiet – hvis det vinder regeringsmagten – vil arbejde for ”at

Farvel til religionsundervisning i skolerne. Ja, hvis det spanske socialistparti får magt som det har agt. Foto: Slidebean.com.

fremme en sekulær offentlig skole, hvor religionsundervisning ikke indgår i pensummet eller på skoleskemaet”. Privatskoler, som ikke modtager støtte fra det offentlige, vil også blive ramt af forslaget.

Den spanske Bispekonferences talsmand p. José María Gil Tamayo udtaler i et interview til landets største radionetværk (COPE), at selv om ingen elever har pligt til at deltage i religionsundervisningen, har skolerne i dag pligt til at tilbyde undervisning i faget.

Gil Tamayo fremhæver, ”at forældrene – i henhold til landets forfatning – kan kræve, at deres børn bliver undervist i henhold til deres egne religiøse og moralske overbevisninger”.

Bispekonferences talsmand minder desuden om, at mange af socialistpartiets moderate vælgere er katolikker og at de med deres forslag ”skaber et problem (for dem selv)”.

PSOE er et af seks partier, som kæmper om regeringsmagten i næste måneds parlamentsvalg. Det nuværende regeringsparti er det kristendemokratiske Folkets Parti.

NM

Når Kina og Vatikanet til enighed?

Delegation fra Vatikanet har besøgt Beijing.

DIPLOMATI En delegation af repræsentanter fra Statssekretariatet og Kongregationen for folkenes evangelisering har ført drøftelser med de kinesiske myndigheder i forbindelse med en 11-dages rejse til landet, bekræfter Vatikanet. Ifølge rapporter har den seks mand store delegation også besøgt Beijings katedral, hvor de mødtes med biskop Giuseppe Li Shan – der anerkendes både af Den hellige Stol og de kinesiske myndigheder – og det nationale præsteseminar.

Delegationen mødtes med embedsmænd fra Beijing den 11.-16. oktober for at drøfte forskellige emner.

”Det er ikke første gang, at en pavelegation rejser til Beijing. Det sker

som led i en proces for at normalisere forbindelserne. Alene den kendsgerning, at vi er i stand til at tale sammen, er væsentlig”, udtaler Vatikanets statssekretær kardinal Pietro Parolin. Genoptagelsen af dialogen sker efter flere års diplomatisk krise mellem Den hellige Stol og Kina, men også efter at pave Frans flere gange i år har ytret, at han gerne rejser til Kina og gerne ”allerede i morgen”.

Stridens hovedkerne handler om retten til at udnævne biskopper. Den statskontrollerede Patriotiske forening af katolikker i Kina repræsenterer officielt Den katolske Kirke i landet, men der findes også en stor ’Undergrundskirke’ af katolikker, som ønsker at opretholde den fulde enhed

med paven. Trods stærke indbyrdes modsætninger og interessekonflikter er begge dog underlagt de samme vilkår, som gælder for Kirkens virke i landet.

I et bemærkelsesværdigt brev til Kinas katolikker opfordrede Benedikt XVI tilbage i 2007 til et øget samarbejde mellem de to grupper. Efter offentliggørelsen af brevet begyndte Vatikanet og Kina at etablere et fælles system til udnævnelse af biskopper, hvor de kinesiske myndigheder sender navnene på nye biskopper til Rom inden udnævnelsen. Systemet blev sat på standby i 2010, da landet viede en biskop uden pavelegation og tvang de biskopper, der opretholder den fulde enhed med paven, til at deltage i ceremonien.

Kort nyt

Paven besøger Afrika

RUNDREJSE Pave Frans besøger Kenya, Uganda og Den centralafrikanske Republik på sin apostoliske rejse til det afrikanske kontinent den 25.-30. november.

Af rejseplanen fremgår, at paven besøger Den centralafrikanske Republik den 29-30. november. Han vil besøge en flygtningelejr, holde et møde med evangeliske kristne og besøge en moské i Bangui, landets hovedstad. Paven indleder sit besøg i Kenya, hvor han skal mødes med økumeniske og interreligiøse ledere, men også besøge Kiangemi-slumkvarteret i udkanten af Nairobi.

Frans rejser til Uganda den 27. november, hvor han vil ære de 23 anglikanske og 22 katolske martyrer, som blev dræbt af kong Mwanga II mellem 1885 og 1887.

Anklaget for at stjæle fra kirker

TYSKLAND Otte personer er ved retten i Köln anklaget for at have stjålet fra kirker og skoler. Pengene er sendt til IS-krigere i Syrien. Ifølge anklageskriftet skal gruppen have stjålet op imod 19.000 euro (ca. 142.000 kr.) i Köln og Siegen i 2011-2014.

Ifølge anklageskriftet har de bl.a. stjålet indsamlingsbøsser, krucifikser, kalke og andre genstande ”til gudstjenestebrug og religiøs tilbedelse”. De er også tiltalt for at have stjålet penge, bærbare computere og kreditkort fra skoler. Udbyttet af disse tyverier skulle angiveligt have finansieret terrorgrupper i Syrien.

Gruppens hovedmand, en 26-årig marokkaner, har ifølge anklageren modtaget militærtræning i en IS-lejr i Syrien.

Tre af de otte personer skal også for retten i den nærliggende by Düsseldorf anklaget for at støtte en udenlandsk terrororganisation.

Den patriotiske forening af katolikker, der regulerer Kirkens liv i Kina, blev grundlagt i 1950'erne efter at Kina afbrød de diplomatiske forbindelser med Den hellige Stol.

NM

Biskop Georg Müller er død

Virkede som biskop-prælat for Trondheim fra 1997 til 2009.

NORGE Den tidligere biskop af Trondheim, Georg Müller, døde søndag den 25. oktober i Münster efter længere tids sygdom, 64 år gammel.

Georg Müller blev født den 7. juni 1951 i Volkesfeld, Tyskland. Den 28. juli 1972 aflagde han sine første ordensløfter hos Picpusfædrenes kongregation, og efter endt teologistudium blev han præsteviet 18. marts i 1978 af biskop Gerhard Schwenzer af Oslo. Han afsluttede sin licentiatgrad i teologi i 1981 ved universitetet i Münster og tog til Trondheim samme år.

Han blev udnævnt til apostolisk administrator fra 9. februar 1988 og biskop-prælat af Trondheim bispedømme den 20. juni 1997, og blev bispeviet i Skt. Olav i Trondheim den 28. juli. Georg Müller fik bevilget sin afsked den 8. juni 2009 efter anklage

ger om et sexovergreb og forlod Norge den 15. juni samme år. NM

Foto: Katolsk.no.

DEL DIN ARV MED VERDENS FATTIGSTE!

Når du skriver testamente, kan du vælge at lade hele eller en del af din arv gå til Caritas' arbejde for verdens fattigste.

Hvis du beslutter dig for at betænke Caritas, dækker vi omkostningerne ved oprettelsen af testamentet. Caritas kan henvise dig til en advokat.

Kontakt kampagnekoordinator Sidse Helene Surel Mogensen på ssm@caritas.dk eller 38180028, hvis du har spørgsmål angående arv og oprettelse af testamente.

Hvidkalket pragt

Maribo Domkirke er jubilæumsklar.

RESTAURERING Det hele skal ligge så tæt på Birgittas tanker som muligt. Hendes tanker om en nøgen kirke med lyssætning fra vinduerne har været vigtige for os i hele processen, fortæller Finn Hansen

Løj, næstformand i menighedsrådet ved Maribo Domkirke. Som kirkeværgede ved domkirken i Maribo har han været med hele vejen i det langvarige restaureringsprojekt, der startede med taget og sluttede med

Domkirken efter kalkningen. Foto: Nils Roland.

kalkning af kirkerummet og istandsætning af inventaret.

Birgittinernes smukke kirkerum står nu klar i hele sin hvidkalkede pragt til byens 600-års jubilæum næste år. Allerede den 26. april kunne byens borgere lidt hurtigere end planlagt beundre resultatet af den toårige restaureringsproces. Processen skulle blive både besværligere og dyrere end planlagt. I slutningen af januar sidste år måtte man sende håndværkerne hjem. Man havde troet, at man bare kunne kalke oven på sidste lag kalk fra 1954; men en prøvekalkning på et mindre område viste, at kalken faldt af efter et par måneder. Teknologisk Instituts undersøgelser på stedet dokumenterede, at kalklaget fra 50'erne nok var tørret, men aldrig hærdet tilstrækkeligt.

Der var for meget snavs i kalklaget fra 1893 til at det kunne bruges som underlag, følgelig måtte alle de gamle kalklag renses af helt ind til de røde munkesten. Sandblæsning ville være en effektiv, men hårdhændet måde at fjerne de gamle kalklag på, så derfor valgte man at gå nye veje. Nationalmuseet gav lov til at bruge rensning med lavastøv – en metode, der er

langt mere skånsom for stenene og bruges til afrensning af graffiti.

Under restaureringen er vinduerne blevet sat i stand, altertavlen renses, prædikestolen renoveret, og der er kommet nyt højttaleranlæg.

Birgittinernes kloster var det første, som blev bygget der, hvor Maribo nu ligger. Derfor kommer domkirken til at spille en væsentlig rolle i jubilæet næste år. To konsekrationkors fra domkirken bliver motivet på årets første frimærke næste år. Fra 4. januar kan frimærket og kuverter med førstedagskuvert købes på posthusene. 24 internationalt kendte birgittaforskere besøger byen den 11 maj. 2. pinsedag den 16. maj afsløres syv tavler med navnene på kirkens præster siden 1551.

Den 24. maj bliver hver eneste af kirkens 850 pladser taget i brug ved den festgudstjeneste, der skal markere 600-året for de første birgittinernes ankomst til stedet. Dronningen er inviteret som æresgæst.

I maj markeres jubilæet også med tre koncerter i domkirken, ligesom der vil udkomme en lille bog om kirkens historie. Stianlægget ved søen vil blive renoveret, fortæller Finn Hansen Løj.

LR

Pilgrimshuset undervejs

Skal stå færdigt til byjubilæet næste år.

PILGRIMSHUS Der er travlt i Klostergade 16-20 i Maribo. Gamle mure er væltet, nye er bygget op, huset er blevet gennemgribende renoveret for skimmelsvamp og al indmad er pillet ud af huset.

I den smukke gamle rødstensbygning, hvor der før lå en stiftelse for enker, rykker Maribo pilgrimscenter nu ind. Huset skulle gerne stå klart til maj næste år, hvor byen skal fejre sit 600 års jubilæum. Her – lige over for domkirken – kommer pilgrimme og andre interesserede til at nyde kaffen i husets lille bogcafé med udsigt over Maribo Sø. I bogcaféen vil de kunne finde materialer om pilgrimsvandringer på Lolland-Falster og om byens historie.

Der vil blive indrettet et lille kapel, hvor pilgrimmene kan have stilletid, og hvor der kan holdes andagter. Huset vil få kursus- og conferencefaciliteter og 12 enkle sovepladser, fortæller pilgrimspræst Elizabeth Knox-Seith, der den 1. august sidste år blev ansat som pilgrimspræst ved Roskilde og Lolland-Falsters Stift.

Byggeprocessen er blevet lidt forsinket, for på et tidspunkt sagde Kulturarvstyrelsen stop og gik ind og undersøgte byggepladsen. Huset ligger nemlig oven på et sted, der er vitalt for Maribos historie. Her lå klostergården med den centrale del af birgittinerindernes kloster, og muligvis ligger der også grave her. Længere ned mod

søen lå avls- og produktionsbygningerne, som er udgravet og hvert år besøges af tusinder af turister.

Samtidig med at der bygges i Klostergade, er aktiviteterne omkring pilgrimshuset i fuld gang. Huset har fået en hjemmeside, hvor man kan følge med i byggeprocessen, læse om pilgrimsvandring og finde fordybelsesstof i form af bønner og andagter.

En pilgrimsdag i maj med deltagelse af biskop, domprovst og repræsentanter for kommunen belyste, hvordan fremtiden for huset tager sig ud set med kirkelige og kommunale øjne. Bestyrelsen for huset blev i september udvidet fra fem til syv medlemmer med to suppleanter.

I den anledning er Anne Marie Raft fra menigheden i Maribo kommet med som repræsentant for Den katolske Kirke.

Der er stor lokal opbakning til projektet også fra kredse, der ikke er kirkeligt engagerede, fortæller Elizabeth Knox-Seith

Et nyt bind om Lolland-Falster i serien Klosteruten ventes klar næste år samtidig med åbningen af Pilgrimshuset. Lige nu arbejder Elizabeth Knox-Seith, Thomas W. Lassen og Peter Wood sammen om bogen. Klosteruten kommer også med på Lolland kommunes app "det naturlige Lolland".

LR
Læs mere om pilgrimshuset på www.pilgrimshusetmaribo.dk

Pilgrimshusets facade mod Klostergade. Foto: Nils Roland.

Husets stueetage venter på ny "indmad". Foto: Nils Roland.

Kontinuitet eller brud?

Ordensliv i Maribo efter reformationen.

KLOSTRE Birgittinsk klosterliv og birgittinske traditioner fortsatte i Maribo længe efter reformationen i 1536. Det konkluderer historikeren Kaare Rübner Jørgensen i sin artikel "Ny vin på gamle flasker – livet i Maribo Kloster efter reformationen".

I artiklen analyserer Rübner Jørgensen de ændringer, der efter reformationen i 1536 blev indført i klostret og sammenligner dem med den hellige Birgittas anvisninger i ordensreglen.

De forordninger, fundatser og breve, som abbedissen på Maribo Kloster fik fra det kongelige kancelli var præget af en vis snusfornuft, for nok var kong Christian II en from og gudhengiven mand; men han ville undgå reformationsmartyrer for enhver pris. Derfor så både kongen og hans embedsmænd på klostrenes forhold med praktiske øjne. Klostrene tilfaldt kronen efter reformationen. De blev ofte bortforlenet til adelsmænd, der så skulle sørge for munkenes eller nonnernes underhold, indtil de var uddøde.

Klostrene i Maribo og Mariager var dog en undtagelse. De fortsatte nemlig med at modtage adelens døtre som nonner efter reformationen, ja i 1562 modtog kong Frederik II sågar en anmodning om tilladelse til at oprette to nye nonneklostre i Jylland.

Det skete nu ikke fordi adelen hægede om den katolske tro, men fordi klostrene var et sted, hvor den kunne anbringe sine ugifte døtre på passende vis. Ret hyppigt greb kongen ind i klostrenes selvstyre og gav abbedissen ordre til at optage ugifte adelskvinder efter familiens ønske, og sådan fortsatte det lige indtil de to Birgittaklostre lukkede – i Mariager i 1588 og i Maribo i 1620.

Efter reformationen blev der ikke længere aflagt ordensløfter; men det ser ud til at nonnerne indtil 1557 gik i ordensdragt

efter Birgittas forskrifter. Klausuren blev til en vis grad stadig overholdt.

Det var ikke så let at gøre nonnerne til lutheranere. I 1543 eller 1544 blev Niels Palladius, en bror til den berømte Peder Palladius, ansat som luthersk præst ved klostret i Maribo, men opgav efter bare et år. Superintendent Niels Jespersen indsendte i 1563 en lang klagerapport på latin til kongen. Han var blandt andet meget utilfreds med, at nonnerne stadig brugte rosenkransen og påkaldte helgener.

Med fundatsen fra 1572 blev de mest fundamentale klosterprincipper ændret. Fælles sovesal og fælles bord blev opgivet, og nonnerne boede nu parvis i små lejligheder hvor de havde deres egne tjenestefolk.

Superintendentens klage 1563 og fundatsen 1572 viser ifølge Rübner Jørgensen, at slægtsstolthed og misundelse over andres privilegier ofte var en kilde til ufred bag klostermurene.

"Ny vin på gamle flasker – livet i Maribo Kloster efter reformationen" findes i Kirkehistoriske Samlinger årgang 2015, som kan lånes på Sankt Andreas bibliotek, telefon: 33 55 60 90 www.sanktandreasbibliotek.dk

LR

Klosterruinerne i Maribo. Foto: Nils Roland.

Dyster diagnose med stærke glimt af håb

Svenske Magnus Malm beskriver i sin nye bog, hvordan kirken selv har sekulariseret verden – ikke omvendt. Det er en dyster diagnose af kirke og kristendom i Skandinavien, men også en bog, som giver håb for fremtiden. For tænk, hvad der kan ske, hvis kirken tør insistere på, at kristendommen har noget at sige og gøre i alle aspekter af (samfunds) livet?

Tekst: Malene Fenger-Grøndahl

ANMELDELSE Netop da jeg havde afsluttet læsningen af den svenske forfatter Magnus Malms seneste bog ”Som om Gud ikke findes. Hvad sker der, når livet sekulariseres”, lancerede Danmarks Radio en række programmer på både radio og tv, der skulle sætte debat i gang om, hvorvidt vi i Danmark i praksis tilsyneladende ikke længere vil eller kan rumme mennesker med handicap som Downs Syndrom. Efter at have set og hørt flere af udsendelserne, slog det mig, at jeg ikke noget sted havde hørt nogen inddrage deres tro i debatten. Ingen havde argumenteret for eller imod muligheden for abort af børn med Downs Syndrom med henvisning til kristendommen. Ingen havde nævnt, at de havde bedt Gud om hjælp til at tage en svær beslutning, eller at de havde spurgt deres præst eller andre ressourcepersoner i Kirken til råds. Det er næppe overraskende for de fleste, at Kirkens og kristendommens stemme var tavs i denne debat, som den er i så mange andre debatter. Det er vel først og fremmest, når medierne kræver et svar af kirkens folk – fx i debatter om homoseksualitet, cølibat eller overgreb – at Kirken får en stemme i debatten. Som regel i en forsvarsposition. Jeg hører selv til dem, der ofte har tænkt, at det er svært for troen at få en stemme i et sekulariseret samfund. De troende har svært ved at trænge igennem, fordi debatten domineres af en rent sekulariseret logik, og det er svært at se, at det kan blive meget anderledes.

Men efter at have læst Magnus Malms bog har mit blik på forholdet mellem kirke og sekularisering ændret sig. Jeg deler ganske vist ikke til fulde Magnus Malms

vurderinger, og en del af dem gælder – vist – heldigvis også i betydelig mindre grad for Den katolske Kirke end for de store evangelisk-lutherske kirker i Skandinavien. Malm er svensker og skriver ud fra sine erfaringer fra en række forskellige svenske kirkelige sammenhænge, både fra frikirker og fra Svenska Kyrkan, hvor han arbejder med retræter og åndelig vejledning. Men selv om man på nogle områder kan ånde lettet op ved tanken om, at Malms diagnose ikke (helt) gælder for Den katolske Kirke, måtte jeg som læser også mange gange føle mig ramt både på egne og min kirkes vegne.

Kirken sekulariserer samfundet

Den gennemgående tese og pointe i Malms bog er, at det ikke er samfundet, der sekulariserer Kirken, men Kirken, der har været med til og stadig bidrager til at sekularisere samfundet – ved simpelthen at trække sig tilbage fra verden og undlade at vise sig relevant for det liv, mennesker lever nu. Hvis mennesker erfarer, at deres billede af Gud ikke er dækkende for deres livserfaringer, vil de ofte forlade Kirken, argumenterer Malm. Eller de vil muligvis forsøge sig i en snæver åndelighed, hvor de lægger afstand til de dele af livet, de opfatter som alt for ’menneskelige’ til at kunne rummes i deres snævre gudsbillede. Det er, hvad Malm ser ske i en del lukkede åndelige miljøer, fx frikirker. Ofte bliver rummet for snævert, og mange medlemmer forlader efterhånden fællesskabet og også troen på en Gud, som de kasserer, fordi de oplever, at han ikke kan rumme deres menneskelighed. En anden risiko er, at folk, som er vokset op med en stærk kristen tro

og identitet, opdager, at de ingen konkrete redskaber har fået med til at omsætte de kristne idealer til praksis. Hvordan tackler man fx det dilemma at være ansat på en virksomhed, hvis etiske værdier man gerne vil højne, men man bliver med tiden socialiseret til at acceptere praksisser og principper, man ikke på forhånd kunne leve med? Eller hvad gør man, når idealet om at leve et enkelt liv uden for højt forbrug, smuldrer, og man finder sig selv i et alt for dyrt hus og et stigende forbrug? Skal man gå i kloster, eller kan Kirken vise andre veje?

Det handler ikke – understreger Malm – om, at Kirken skal gøre sig til på markedets vilkår og tilbyde underholdning og forbrug på linje med stort set alle andre aktører. Men Kirken skal turde tale åbent og direkte om de vanskeligheder og udfordringer, mennesker møder i deres liv, og kirken skal insistere på, at troen må have konsekvenser for livet – også for samfundslivet og det politiske liv. Desuden bør kirken ikke være bange for at give folk ’for meget Gud’, argumenterer Malm. Men det er den ofte, mener han. Han nævner eksemplet med en fængselspræst, der samler de indsatte til en stille stund, hvor de kan tænde et lys, men uden bibellæsning og bøn – for at undgå at skræmme nogen væk. Et andet eksempel er begravelsestalen, hvor den afdødes liv er i centrum (hvilket tidligere var henlagt til mindestuen i menighedssalen), men hvor Kristi sejr over døden ikke nævnes, og hvor salmerne er skiftet ud med populære musiknumre valgt af de pårørende.

Brug det skabte til at komme Gud nærmere. Det afgørende er, mener Malm, at kirken insisterer på, at Gud er både sand Gud og sandt menneske og dermed kan møde os, som vi er – ligesom vi kan møde Gud og lære ham at kende i alle livets facetter. Her nævner han Ignatius af Loyolas tanke om, at mennesket ikke skal opdele verden i sekulært og helligt og trække sig tilbage, men i stedet ”brugte det skabte, i den grad det hjælper os til at nå vores mål, og frigøre os fra det, i den grad det hindrer os i det.” Med andre ord: Hvis Gud er sandhed, kommer vi nærmere Gud, hver gang vi forsøger at nærme os det sande – også når det gør ondt og får vores selvbillede til at ramle. Malm nævner flere steder helgenernes potentiale som modeller for, hvordan vi forstår os selv som syndige og med mulighed for at handle efter vores tro. Han kritiserer den lutherske tradition, ”der gennem de seneste 500 år har udøvet en magt over kirker og enkeltpersoner, som ingen pave nogensinde vil komme i nærheden af” for at lægge op til en selektiv læsning af Bibelen og reducere mennesket til en uduelig synder, som bør nærmest gøre en dyd ud af gøre så lidt som muligt, for ”Jo mindre jeg kan og gør, desto større bliver nåden.”

Så jo, Malms bog kan (mis)bruges til at stive sig selv af i katolsk selvgothed. Men den kan også læses som en ganske dyster diagnose af de skandinaviske samfund og alle de kirkesamfund, der eksisterer her og tror sig selv belejret af sekulariseringen, men måske selv er den største producent af den? I den forstand er Malms bog anfægtende. Men den rummer også sprækker af håb, ikke mindst i hans konkrete eksempler på mennesker, der oplever en krise, når deres guds- og verdensbillede ikke stemmer overens. Her er der sprækker, som kirken – og os alle hver og én – kan tale ind i. I den offentlige debat om Downs Syndrom. I samtaler med familie og venner. I menigheden. På arbejdspladsen. Det handler – med en omskrivning af titlen på Malms bog – om at tale og tænke med udgangspunkt i, at Gud findes – og at det er den vigtigste præmis for vores liv.

Magnus Malm: Som om Gud ikke findes. Hvad sker der, når livet sekulariseres? Boedal, 2015. 240 s. Pris 299,95 kr.

Etikken som modvægt til markedssamfundet?

Syv essays med markant kirkelig og teologisk vinkel.

Tekst: Ivar A. L. Hoel

ANMELDELSE ”Det er ikke værdier, etik eller visioner, der inspirerer og regulerer samfundet, men derimod i stigende omfang en markedsgørelse og et vækst-dogme, der ... hylder en grådighed og et natursyn, som udviser så mange selvdestruktive træk, at det grænser til en vanvidskultur.”

Disse ord er ikke sagt af pave Frans, som man let kunne tro. De er derimod hovedbudskabet i en ny lille bog, ”Tag etikken tilbage. Markedstænkningen og dens konsekvenser”. Men pave Frans er helt klart en af inspirationskilderne, og hans kritik af kapitalismen og markedet citeres med glæde og tilslutning. Hvis bogen var skrevet efter at ”Laudato Si” udkom, ville glæden over paven sikkert være endnu større.

Bogen består af syv samfundsdebatte-

rende essays, og er udsprunget af en høring for et års tid siden arrangeret af Marmor-kirken og dens sognepræst Mikkel Wold. Derfor er den kirkelige og teologiske vinkel mere markant end i samfundsdebatten i øvrigt, hvilket er en glæde at se. Han skriver selv om ”markedstænkning uden etik”, og kritiserer den danske debat for ikke at forholde sig til den kritik heraf, som kommer både fra højre og venstre side af det politiske landskab. Dr. theol. Ole Jensen er fortaler for et ændret natursyn, hvor bæredygtighed ikke fremmes for menneskets fremtids skyld, men ud fra agtelse for naturen. For ægte glæde og håb får vi kun fra det skænkede, ikke fra det pro-

ducerede. Og den dybeste kilde til glæde og håb er en poetisk-religiøs livsfølelse. Øvrige bidragsydere er professorerne Jesper Jespersen, Steen Hildebrandt og Peter Kemp og psykolog Nadja Prætorius.

Samt Justitia et Pax-formand Nik Bredholt, der skriver om den katolske sociallære, gennemgår den kort og klart, og stiller – og besvarer – det vigtige spørgsmål: Hvilke elementer kunne indgå i en reform af det økonomiske system, hvis udgangspunktet er den katolske sociallære?

Bogens hovedtanke er, at der mangler etiske overvejelser, der kan modvirke samfundets grådighed, materialisme, egoisme og snæversyn. Tag den fjernede etik tilbage! lyder det. Men der findes mange slags etik. Det hjælper ikke at kræve mere etik, hvis der ikke er enighed om hvad dens mål er. Etikens forfald begyndte med David Hume midt på 1700-tallet. Han sagde, at moral var et udtryk for følelser, og ikke kunne begrundes i fornuft. Efter Hume fulgte

nytteetikken. Både følelsetetik og nytteetik har fortsat tilhængere. En meget kendt etik-professor, Peter Singer, tillægger således voksne aber større værdi end små børn, og går ind for abort og eutanasi ud fra sit etiske synspunkt. Så hvad betyder det i et sekulariseret samfund at tage etikken tilbage?

Siden oplysningstiden og Hume er etisk handling blevet funderet i det enkelte menneske, og ikke i noget alment. Et stort opgør med denne tankegang kom med den katolske filosof Alasdair Macintyre i 1981. I bogen *After Virtue* hudfletter han samtidens etik og viser hvordan den kommer til kort over for Aristoteles’ og Thomas’ dydsetik. Dydsetikken tager udgangspunkt i menneskets mål, ikke i den enkelte person, og spørger ud fra dette om, hvad det gode liv er. *After Virtue* skabte epoke og er to gange kommet i reviderede udgaver. Hvis bogen skal have nogen virkning, må den følges op, og det kunne passende gøres med at tage Macintyre alvorligt. Eller følge pave Frans og hans katolske menneskesyn. Samt opgiver det ”lutherske” dogme at politik er helt adskilt fra religion. *Tag etikken tilbage, Jensen og Dalgaard, 97 sider, 159,95 kr.*

RELATIO SYNODI Næppe var blækket på synodens slutdokument tørt, før en række fremtrædende synodefædre luftede deres uenighed om hvordan slutrapporten især besvarer ét af de mest debatterede spørgsmål på denne og sidste års synode, nemlig om fraskilte og civilt gengifte katolikker skal have adgang til kommunionen. Dette spørgsmål er – set med vestlige øjne – et af de mest presserende spørgsmål i relation til familien i dag.

En af de synodefædre, der har talt højt imod at ændre Kirkens nuværende praksis på området, den australske kardinal Georg Pell, sagde kort efter offentliggørelsen af slutrapporten, at formuleringerne i dokumentet ”ikke skaber en sådan åbning”. Andre delegerede er dog af en anden opfattelse og siger, at den relevante paragraf (§ 85) kan læses og tolkes på flere måder.

”Teksten er helt sikkert i al væsentlighed blevet misforstået”, siger kardinal Pell, præfekt for Vatikanets økonomiske sekretariat til nyhedsbureauet *Catholic News Service*, der har samlet en række synodefædres reaktioner på offentliggørelsen af slutdokumentet, *relatio synodi*.

”Hverken i paragraf 85 eller i andre steder i dokumentet henvises der til kommunion til fraskilte og civilt gengifte. Det er helt afgørende”, siger kardinal Pell.

Hverken et klart ’ja eller nej’

Andre synodefædre mener derimod, at formuleringerne åbner for at man kan vurdere sådanne tilfælde fra sag-til-sag med mulighed for eventuelt at give absolution og tillade visse fraskilte og civilt-gengifte katolikker at gå til kommunion. Kardinal Reinhard Marx, formand for Den tyske Bispekonference og en af de stærkeste fortalere for at ændre den nuværende kirkelige praksis, siger til journalister, at *relatio synodi* repræsenterede ”et reelt skridt fremad” med hensyn til den pastorale omsorg for fraskilte og civilt gengifte.

Den franske kardinal Andre Vingt-Trois mener, at slutdokumentet er klart, når det siger, ”at der ikke findes nogen generel regel, som kan anvendes ens” på alle fraskilte og gengifte, men at man også er nødt til at inddrage deres personlige situation.

Den østrigske kardinal Christoph Schönborn af Wien, der også har talt for at nuancere Kirkens nuværende praksis, mener

Synoden bekræfter Kirkens lære om familien

– men der er uenighed om hvordan visse passager i slutdokumentet skal fortolkes.

Tekst: Niels Messerschmidt

ikke at slutrapporten kommer med et klart ”ja eller nej” for kommunion til fraskilte og civilt gengifte. Derimod opfordrer den, siger han, til at man i sin vurdering af det enkelte tilfælde også nøje bør inddrage den grad af skyld, de respektive personer bærer rundt på efter det forliste ægteskab og at de omstændigheder, som har medført at han eller hun har giftet sig igen, kan variere meget. Derfor kan konsekvenserne i form af absolution og adgangen til kommunionen også variere, mener kardinal Schönborn ifølge *Catholic News Service*.

Eksplicit eller implicit?

Som svar på de ovennævnte fortolkninger siger kardinal Pell, at ”den dømmekraft [*discernment*, red.] som paragraf 85 anbefaler at anvende i sådanne særlige tilfælde, må bygge på pave Johannes Paul II’s fulde undervisning” og på Kirkens lære generelt. Den australske kardinal tilføjer, at slutdokumentets omtale af det såkaldte ’indre forum’, som indebærer, at man også medtager

en persons samvittighed over for Gud i sin vurdering af vedkommendes mulige adgang til sakramenterne, ”ikke kan anvendes til at benægte objektive kendsgerninger”.

Adspurgt om hvorfor slutdokumentet så ikke tydeligt siger at døren er lukket for kommunion til fraskilte og civilt gengifte, svarer kardinal Pell: ”Det er et godt spørgsmål; men jeg tror at dokumentet udtrykker det, dog ikke eksplicit”.

Forbuddet mod kommunion til fraskilte og civilt gengifte katolikker, fortsætter han, ”er implicit og virkeligt til stede i dokumentet, men sikkert ikke udspecificeret så meget som nogle synodefædre kunne have ønsket det”.

Selv om *relatio*’s paragraffer om den pastorale omsorg for civilt gengifte katolikker var de afsnit i teksten, der fik de fleste ’nej’-stemmer ved afstemningen i plenarforsamlingen, opnåede disse afsnit dog det nødvendige to tredjedels flertal af stemmerne for at komme med i den endelige tekst.

Kardinal Pell mener at synodefædrene

havde opnået en ”endnu dybere konsensus ved en større klarhed [i formuleringerne]”.

Kan ’ikke foregribes eller afgøres på forhånd’

Synodefædrene erkender selv at *relatio synodi* kan læses forskelligt, siger den franske ærkebiskop Laurent Ulrich af Lille. Men selv om ingen af paragrafferne i udkastet blev forkastet i den endelige afstemning, ”er der fortsat øer af modstand”, forklarer Ulrich.

Kardinal Vincent Nichols af Westminster, primas for Den katolske Kirke i Storbritannien, siger om de afsnit i *relatio*, der skitserer ”en dømmekraftens vej”, at de skal sikre at en gejstlig ikke falder for ”fristelsen til hurtigt at sætte et plaster på såret” mens smerte og vrede ”fortsat ulmer”, ifølge *Catholic Voices* hjemmeside.

”Denne dømmekraftens vej hjælper dem til at se alle disse ting gennem troens og Guds barmhjertigheds øjne”, siger kardinal Nichols. Og en sådan dømmekraft, som kræves for at kunne vurdere de enkelte tilfælde, kan ikke ”foregribes eller afgøres på forhånd”.

Nu er det op til paven

Bispesynoden er ikke et besluttende organ, og dens overvejelser og indholdet af denne slutrapport er tænkt som at give pave Frans nogle refleksioner og råd om familiens situation i Kirken og samfundet i dag. Vatikanets statssekretær, kardinal Pietro Parolin, har oplyst at pave Frans vil skrive en postsynodal apostolisk formaning, men ikke hvornår det vil ske.

Da kardinal George Pell bliver spurgt, om paven vil afgøre spørgsmålet om fraskilte og gengiftes adgang til kommunikation og give endelig fortolkning af slutdokumentet, svarer den australske kardinal ifølge *Catholic News Service*: ”Om han gør det eller ej, tror jeg, afhænger af hvordan han ser på dokumentet, om det er tydeligt nok og om det på en fyldestgørende måde udtrykker Kirkens ånd”.

”Vi ønsker ikke at havne i samme situation som visse andre kristne kirkesamfund, hvor diskussioner om ét eller to emner er blevet udkæmpet i offentligheden år efter år”, tilføjer kardinal George Pell.

Kardinal George Pell mener ikke, at synodens slutdokument ”skaber en åbning” for at fraskilte og civilt gengifte katolikker kan modtage kommunionen. Foto: Salt & Light TV.

”Vi har ikke været modige nok i vores drøftelser”

Den nordiske Bispekonferences delegerede ser tilbage på synoden.

Tekst: Ingrid Joys, katolsk.no

NORDISK VINKEL Biskop Teemu Sippo af Helsinki repræsenterede Den nordiske Bispekonference under den tre uger lange familiesynode i Vatikanet, der sluttede lørdag den 24. oktober.

”Vi har ikke været modige nok i vores drøftelser af alle emner”, udtalte han til *katolsk.no*, bispedømmet Oslos hjemmeside.

Katolsk.no talte med biskop Teemu Sippo i pausen under synodens sidste arbejdsdag, hvor han – og de øvrige delegerede på synoden – netop havde fået forelagt tekstudkastet til det endelige slutdokument.

”Det er et langt dokument med omkring 90 paragraffer”, fortalte han, men ville ikke fortælle nærmere om dets indhold. Doku-

mentet var nemlig klausuleret, indtil synodens delegerede havde stemt om dokumentets tekst paragraf for paragraf.

”Slutdokumentet er synodens anbefalinger til pave Frans. Så må vi se hvad han vil bruge det til”, sagde biskop Sippo.

Biskoppen sagde videre, at der herskede en god stemning under synoden.

”Det har været spændende at høre om de forskellige udfordringer som Kirken møder i Afrika, Latinamerika, Asien, Oceanien og Europa. Kirken lever i sin lokale og regionale kontekst. Det må vi tage hensyn til”.

”Udfordringerne har været forskellige og har åbnet vore øjne for de nødvendige forandringer. Noget kan ændres, mens andre ting som Kirkens læren består. Men vores

Biskop Teemu Sippo af Helsinki, der repræsenterede Den nordiske Bispekonference på synoden, ses her under en pause i synodehallen. Foto: Ingrid Joys.

pastorale ansvar for mennesker må have et andet sprog. Hvordan kan vi som Kirken vidne om sandheden, om vore værdier og samtidig møde hint menneske, der ikke le-

ver i overensstemmelse med Kirkens lære?” spurgte han.

I sit tre minutter lange indlæg til synode-deltagerne talte biskop Sippo om udfordringerne i de nordiske lande.

”Jeg delte mine erfaringer fra et samfund, hvor familieværdierne bliver stadig mere liberaliserede, som har mange skilsmisser, forskellige samlivsformer og homoseksuelle parforhold”. Biskop Sippo understregede, at menighederne og bispedømmerne er nødt til at lægge større vægt på ægteskabsforberedelse, men også på at følge ægteparrene efter brylluppets indgåelse.

”Selv om Kirken anser familien og det heterofile ægteskab for at udgøre den bedste ramme for børnene og for samfundet i øvrigt, er vi nødt til at finde nye veje for at tage imod dem, som falder ved siden af. Fraskilte, gengifte og homoseksuelle må inkluderes og ikke holdes udenfor”, forklarede han.

Synoden ”manglede modet til at tage de grundige antropologiske drøftelser om homoseksualitet”, sluttede biskop Teemu Sippo.

AFSLUTNINGSTALE Først og fremmest vil jeg takke Herren, som har vejledt vor synodale proces i disse år ved sin Helligånd, hvis støtte Kirkens aldrig mangler.

Min hjertelige tak går til synodens generalsekretær, kardinal Lorenzo Baldisseri, og dens undersekretær biskop Fabio Fabene, og sammen med dem til dens relator, kardinal Peter Erdö og ærkebiskop Bruno Forte som særlig sekretær, mødelederne, tekstforfatterne, rådgiverne og oversætterne og alle dem, som har arbejdet utrætteligt og helhjertet for Kirken. En stor og dyb tak! Jeg vil også gerne takke kommissionen, som har skrevet rapporten; mange af dens medlemmer har været oppe hele natten!

Tak til jer alle, kære synodefædre, delegater fra andre trossamfund, tilhørere og bisiddere, sognepræster og familier, for jeres aktive og frugtbare deltagelse.

Og tak til alle de navnløse mænd og kvinder, som har bidraget så meget til synodens anstrengelser ved deres stilfærdige arbejde bag scenen.

I kan være sikre på min bøn om, at Herren vil lønne enhver af jer med sine rige nådegaver.

Mens jeg fulgte synodens arbejde, spurgte jeg mig selv: Hvad vil det betyde for Kirken at føre denne synode, der har været viet familien, til sin konklusion?

Det er klart, at det ikke betyder afklaring af alle de spørgsmål, der har med familien at gøre, men at vi har forsøgt at se dem i lyset af Evangeliet og Kirkens tradition og dens totusindårige historie og at bringe håbets glæde ind i dem uden at falde ned i en letkøbt gentagelse af det indlysende eller af det, som allerede er sagt.

Det er også sikkert og vist, at det ikke betyder at have fundet udtømmende løsninger på alle de vanskeligheder og al den usikkerhed, der udfordrer og truer familien, men snarere at have set disse vanskeligheder og denne usikkerhed i troens lys, at have undersøgt dem omhyggeligt og at have konfronteret dem uden frygt og uden [som strudsen] at begrave hovedet i sandet.

Det betyder at have tilskyndet alle indtrængende til at værdsætte vigtigheden af familien som institution og af ægteskabet mellem en mand og en kvinde, baseret på enhed og uopløselighed, og til at holde familien i hævd som den grundlæggende basis for samfundet og menneskelivet.

Det betyder at have lyttet til familiernes og kirkens hyrderes stemmer og have skabt ørenlyd for dem, som kom til Rom bærende hele verdens familiers byrder og håb, deres rigdomme og udfordringer på deres skuldre.

Det betyder at have givet bevis for Den katolske Kirkes vitalitet – Kirken, som ikke er bange for at vække sløvede samvittigheder eller for at få beskidte hænder i levende og åbenhjertige diskussioner om familien.

Det betyder at have prøvet at se på og at tolke virkeligheden, realiteterne af i dag, som Gud ser dem, sådan, at troens flamme kan blusse op og oplyse menneskers hjerte i en tid, præget af modløshed, af social, økonomisk og moralsk krise, og en voksende pessimisme.

Det betyder at have vidnet for alle om, at for Kirken er Evangeliet stadig en levende kilde til det bestandigt nye – overfor alle dem, som gerne ville 'læreformulere' det til døde sten til at kaste mod andre.

Det betyder også at have blotlagt de tillukkede hjerter, som ofte skjuler sig endda bag Kirkens lære eller dens gode

Ønsker en mere barmhjertig Kirke

Pave Frans afsluttende bemærkninger ved synodens afslutning.

intentioner – for at kunne sidde på Moses' lærestol og dømme svære og tunge tilfælde og sårede familier med overlegenhed og overfladiskhed.

Det betyder at have gjort det klart, at Kirken er en Kirke af dem, der er fattige i ånden, en Kirke af syndere, der søger tilgivelse – og ikke bare af de retfærdige og hellige, men snarere af dem, som er retfærdige og hellige, præcis når de ser sig selv som fattige syndere.

Det betyder at have prøvet at åbne videre horisonter, at have løftet sig op over alle konspirationstolkninger eller perspektiver, der lukker sig til, for at forsvare Guds børns frihed og for at formidle det smukke i det Nye, som det kristne er – det, som til tider er dækket af rust i et sprog, der er arkaisk eller slet og ret uforståeligt.

I løbet af denne synode førte de forskellige meninger, som kom til frit udtryk – og til tider uheldigvist ikke på ganske velmenende måder – visselig til en rig og livlig dialog, der gav et levende billede af en Kirke, der ikke bare 'gummistempler', men øser levende vand fra sin tros kilder til at læske udtørrede hjerter.

Og – ud over de dogmatiske spørgsmål, der er veldefinerede af Kirkens læreembede – så har vi også set, at det, der synes normalt for en biskop fra ét kontinent, betragtes som mærkeligt og nærmest forargeligt

”Synodeerfaringen har også gjort det klarere, at de, der virkelig forsvare Læren, ikke er de, som hævder dens bogstav, men dens ånd”

– nærmest! – for en biskop fra en anden verdensdel; det, som betragtes som en krænkelse af en rettighed i ét samfund, er en indlysende og ukrænkelig regel i et andet; det, som betyder samvittighedsfrihed for nogle, kan for andre blot være forvirring. Thi kulturer er i virkelighedens verden ganske forskellige, og hvert eneste almene princip – det vil, som jeg har sagt, sige de dogmatiske spørgsmål, der er veldefinerede af Kirkens læreembede – har brug for at blive inkultureret, hvis det skal respekteres og anvendes. Synoden i 1985, som fejrede 20-året for afslutningen af Det andet Vatikankoncil, talte om inkulturation som ”den dybtgående omdannelse af autentiske kulturelle værdier, (der sker), når de integreres i kristendommen, og kristendommens rodfæstelse i de forskellige menneskelige kulturer”. Inkulturation svækker ikke sande værdier, men beviser deres sande styrke og ægthed, eftersom de kan tilpasse sig uden at ændre sig: ja, de omdanner stilfærdigt og gradvist de forskellige kulturer.

Det er også gennem denne rigdom i vor forskellighed, at vi har set, at den samme udfordring altid står foran os: at forkynde evangeliet for mennesker af i dag, og at forsvare familien mod alle ideologiske og individualistiske angreb.

Og uden nogensinde at falde ned i relativismens fare eller den fare at

dæmonisere andre, har vi søgt at favne – modigt og i fuldt omfang – Guds godhed og barmhjertighed, som overgår al menneskelig beregning og kun vil ’at alle må blive frelst (jf. 1 Tim 2,4). Således ønskede vi at sætte denne synode ind i den sammenhæng, som det ekstraordinære Barmhjertighedens år giver – det år, som Kirken er kaldet til at fejre, og at leve den inden for denne sammenhæng.

Kære medbrødre! Synodeerfaringen har også gjort det klarere, at de, der virkelig forsvare Læren, ikke er de, som hævder dens bogstav, men dens ånd; ikke idéer, men mennesker; ikke formler, men Guds ufortjente kærlighed og tilgivelse. Dette skal på ingen måde forringe betydningen af formler – de er nødvendige – eller vigtigheden af love og Guds bud, men skal snarere ophøje den sande Guds storhed, som ikke handler med os efter vore fortjenester og endda ikke efter vores gerninger, men udelukkende efter sin barmhjertigheds grænseløse rigdom (jf. Rom 3,21-30; Sl 129; Luk 11,37-54). Det har noget at gøre med at overvinde den tilbagevendende fristelse hos den ældre bror (jf. Luk 15,25-32) eller hos de misundelige arbejdere i vingården (jf. Matt 20,1-16). Betydningen er faktisk, at holde de love og bud endnu mere i hævd, som er til for mennesket og ikke omvendt (jf. Mark 2,27).

Forstået på denne måde får den nødvendige anger og bodfærdighed fra menneskets side, dets gerninger og anstrengelser en dybere mening, ikke som prisen for den frelse, som frit blev vundet for os af Kristus på korset, men som svaret til Ham, der elskede os først og frelste os på bekostning af sit uskyldige blod, da vi endnu var syndere (jf. Rom. 5,6).

Kirkens første pligt er ikke at udstede fordømmelser eller anathema'er, men at forkynde Guds barmhjertighed, at kalde til omvendelse og at lede alle mennesker til frelse i Herren (jf. Joh 12,44-50).

Salige Paul VI udtrykte dette rammende: ”Vi kan da forestille os det sådan, at hver enkelt af vores synder, vore forsøg på at vende Gud ryggen, vækker i ham en stærkere kærlighedens flamme, et ønske om at bringe os tilbage til ham selv og til hans frelsesplan [...] Gud viser sig i Kristus at være uendeligt god [...] Gud er god. Ikke alene i sig selv; Gud er – og lad os sige dette med tårer – god for os. Han elsker os, Han opsøger os, Han tænker på os, Han kender os, Han rører vore hjerter, og Han venter på os. Han vil – kan man sige – blive glad den dag, vi vender tilbage og siger; ’Herre, i din godhed, tilgiv mig’. Således bliver vores anger Guds glæde”.

Og den hellige Johannes Paul II sagde også, at ”Kirken lever et autentisk liv, når Hun bekender og forkynder barmhjertighed [...] og når Hun bringer mennesker nær til Frelserens barmhjertigheds kilder, som hun tager vare på og formidler”.

Også Benedikt XVI sagde: ”Thi Barmhjertighed er den centrale kerne i evangeliets budskab; den er selve Guds Navn [...] Måtte alt, hvad Kirken siger og gør, manifestere den barmhjertighed, som Gud har over for menneskeheden. Når Kirken må minde om en sandhed, der ikke er erkendt – eller om noget godt, der forrådes, gør hun det altid, fordi hun er drevet af en barmhjertig kærlighed, for at mennesker ’må have liv og det i overflod’ (Joh 10,10).

I lyset af alt dette og takket være denne nådens tid, som Kirken har oplevet, mens den drøftede familien, føler vi os gensidigt beriget. Mange af os har mærket Helligåndens virke – den ånd, som er synodens egentlige hovedperson og vejleder. For os alle har ordet ’familie’ fået en ny klang i forhold til før synoden – og dét i den grad, at ordet i sig selv allerede resumerer hele rigdommen i familiens kald og betydningen af hele den synodale vej.

Det er jo sådan, at for Kirken betyder dét at afslutte synoden at vende tilbage til vor egentlige ’vandring sammen’ for at bære Evangeliets lys og hjælpen fra Guds barmhjertighed ud til hver eneste del af verden, hvert bispedømme, hvert fællesskab og enhver situation – og at Kirken vil favne dem alle.

Tak! *Oversættelse: Hanne Gregersen*

Danske netressourcer om synoden

Hvad skriver Katolsk Magasin og Katolikker i Dialog?

HJEMMESIDER ”Lære og pastoral praksis er forbundne kar, og den pastorale praksis bør altid tage udgangspunkt i læren. Dette synspunkt har haft størst tilslutning hos synodefædrene og gjort det vanskeligt for den liberale fløj at skabe forståelse for blandt andet kardinal Walter Kaspers forslag”.

Det skriver Torben Riis i webmagasinet *Katolsk Magasin*, som redigeres af Torben Riis, Sebastian Olden-Jørgensen og Kirsten Kjærulff.

Her er der analyser af synodens forløb og af slutdokumentet.

På webstedet *Katolikker i dialog*, som redigeres af Frans Josef Meyer, er der

genveje til temaer om synoden i fire udvalgte magasiner, *National Catholic Reporter*, *Commonweal Magazine*, *America Magazine* og *Crux*.

Her kan man blandt andet også læse to danske indlæg fra www.religion.dk. Journalist, teolog og debattør Iben Thranholm skriver, at synoden efterlader katolikker i forvirring, mens sognepræst Daniel Nørsgaard ved Sankt Ansgars Kirke i København er stærkt uenig i dette synspunkt.

Se mere på www.katdialog.dk/tema-familiesynoden-2015/ og www.katolskmagasin.dk.

Caritas stopper stort set sit program i Niger fra den 1. januar næste år.

Caritas Danmark: Vi svigter de fattige

Regeringens finanslovsforslag for 2016 lægger op til store besparelser på udviklingsbistanden på i alt 2,9 mia. kroner i 2016. 17 organisationer, der har en rammeaftale med Udenrigsministeriet vedrørende deres udviklingsprogrammer, bliver beskåret med ca. 26 %.

Tekst: Caritas

NEDSKÆRINGER For Caritas Danmark betyder besparelserne en reduktion på 7,6 mio. kroner i forhold til bevillingen i år, hvilket vil sige en nedgang fra 29 til 21,4 mio. kroner i 2016.

”Det er en meget voldsom opbremsning fra et år til et andet. En så stor besparelse kan ikke gennemføres uden at spille en masse menneskelige og økonomiske ressourcer, der er investeret i udviklingsprogrammer. Og det efterlader partnerorganisationer og fattige mennesker i de berørte udviklingslande i en helt urimelig situation”, siger generalsekretær Jann Sjursen og fortsætter:

”Der er kort og godt tale om, at vi svigter. Det er bestemt ikke noget vi er stolte over; men vi er tvunget til det som følge af regeringens finanslovsforslag”.

To programmer lukkes ned

Som følge af de foreslåede besparelser, har Caritas Danmark følt sig nødsaget til udmønte besparelser allerede nu.

Organisationens program i Niger afvikles stort set. Det vil kun være de aktiviteter, der gennemføres med støtte fra Danmarks

Indsamling 2015 og indsamlede midler fra fasteindsamlingen 2015, der vil blive gennemført fra 1. januar 2016.

Desuden fremrykkes afviklingen af programmet i Bolivia til 31. december 2015 – et år før den planlagte udfasning.

Caritas’ programmer i Uganda, Zimbabwe og Nordøstindien videreføres som planlagt og berøres ikke. Programmet i Myanmar må i 2016 bremse lidt op i forhold til planlagte nye aktiviteter.

Konsekvenser for sekretariatet

Endelig bliver staben på sekretariatet i København reduceret med 2 1/2 årsværk. Således er én medarbejder blevet afskediget, og et barselsvikariat bliver ikke besat.

”Klart nok må opgaverne på vort sekretariat i København tilpasses som følge af reduktionen i arbejdet ude. Alligevel er det trist at skulle sige farvel til en dygtig medarbejder og se arbejdet på sekretariatet forringet”, siger Jann Sjursen.

Caritas Danmarks finanslovsbevilling på 18 mio. kroner (partnerskabsaftale) til nødhjælp er ikke berørt af regeringens finanslovsforslag for 2016.

Første au pair træf i Danmark

Over 100 au pairs mødtes i Lyngby.

Tekst og foto: Lisbeth Rütz.

ARRANGEMENT Er det kulturel udveksling eller slet og ret underbetaling, når man arbejder op til 30 timer om ugen og får max 4.000 kroner om måneden for det? Hvordan tackler man det, når man er langt væk fra familie og venner i et fremmed land, og hvordan lærer man andre i den samme situation at kende? Hvor kan man få hjælp i en akut situation?

Det var der fokus på, da over 100 au pairs fra hele landet mødtes den 24.-25. oktober i Lyngby. Sankt Knud Lavard Skole lagde hus- og hjerterum til en intensiv weekend, der startede lørdag aften med diskomusik og kulørte lamper til et brag af en fest, hvor der blev netværket på kryds og tværs både om arbejds erfaringer og private ting. Før festen var der tre timers kursus for frivillige ledere arrangeret af center for frivilligt arbejde. Her blev de interesserede kvalificeret til at være kontakt- og resourcepersoner, så au pair-netværket i Danmark kan blive endnu mere styrket.

Au pair træffet blev arrangeret i et samarbejde mellem Caritas, KIT (Kirkernes Integrationstjeneste) og fagforeningen FOA (Fag og Arbejde) med Andreas Riis og Kamilla Golubowski fra Caritas som tovholdere. De tre organisationer arbejder sammen for at hjælpe au pairs i Danmark med etablering af netværk, juridisk og personlig rådgivning.

Om søndagen var der paneldebat med deltagelse af generalsekretær for Caritas Jann Sjursen, Jakob Bang fra FOA, forfatteren og journalisten Nina Trige Andersen, der i flere år har beskæftiget sig med au pairs i Danmark samt Lexi Clark fra USA og Cydi Taclob fra Filippinerne, der p.t. er au pairs i Danmark.

Au pair-modellen omdefinert

Den oprindelige au pair model er lige så stille blevet omdefinert. Det der oprindeligt var tænkt som en kulturel udveksling og en måde at lære sprog på er endt som en måde, mange familier sikrer sig billig hushjælp på. P.t. bruges ordningen stort set kun på unge piger fra lande uden for Europa, sagde Jakob Bang, der understregede, at han intet havde imod den oprindelige au pair pige model. Men i dag er man som regel ikke au pair for at se fremmede lande og lære lidt sprog; nej man er det af nød og ofte sparer man op af lommepengene, så der kan sendes penge hjem. Som Jann Sjursen påpegede, er au pairs i udgangspunktet ofte stillet svagt, når deres opholdstilladelse er knyttet til værtsfamilien.

Hans Henrik Lund fra KIT talte om forpligtelsen til at kæmpe mod uretfærdighed. Fire tusind filippinere forlader hver eneste dag landet for at tage arbejde i udlandet. 11 millioner filippinere arbejder i udlandet – mange af dem i Mellemøsten under kummerlige forhold.

Au pairs spiller en vital rolle i de familier, de arbejder for. De hjælper pressede familier med at matche de høje krav om effektivitet og omstillingsparathed, som arbejdsmarkedet stiller i Danmark, sagde Lexi Clark. Hun fandt det meget vigtigt, at au pairs får rådgivning inden de rejser ud, så de undgår skuffelser og opfordrede deltagerne til at fortælle om, hvordan de selv ser på au pair-livet i Danmark. Efter hendes indlæg var der kø ved mikrofonen for at dele erfaringer med salen. Flere ville gerne kunne vælge mellem at være au pair på lommepenge eller husarbejder efter overenskomstmæssige vilkår.

De har vist sig, at mange au pairs er overkvalificerede til deres jobs. Mange kommer fra hjemlandet med en uddannelse som lærer eller sygeplejerske, og nogle er graduates fra universitetet. Derfor har mange også et ønske om at kunne bruge deres uddannelse i Danmark. Mødet kom derfor også til at handle om, hvilke muligheder, man har for at bruge sin uddannelse i Danmark og hvordan man kommer videre efter en periode som au pair.

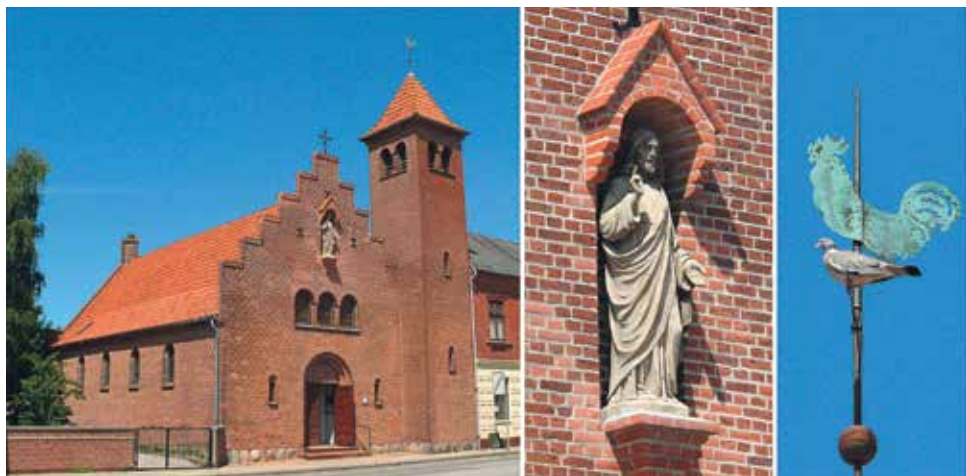
For undertegnede blev au pair træffet lidt af en bevidsthedsudvidelse og et spændende møde med en flok velformulerede, målrettede unge kvinder med mange forventninger til au pair-livet i Danmark.

Lexi Clark fortæller om au pair-erfaringer i Danmark.

Jean Cocotano, der selv er tidligere au pair pige, rådgiver i dag au pair piger om deres rettigheder i Danmark på projektets hotline 24 94 59 01.

Bygning, statue og vejrhane på Vor Frelsers kirke i Assens. Foto: Wikipedia.

Det nye katolske danmarkskort

Grenå, Assens, Vordingborg og Nyborg til salg fra den 1. januar. Tønder får udsættelse til efteråret 2017.

Tekst: Generalvikar Niels Engelbrecht

KIRKELUKNINGER Den 1. august begyndte implementeringen af det nye katolske danmarkskort. Implementeringen er sat til at være gennemført i løbet af en

treårig periode. Det første skridt har været besøg af generalvikaren hos følgende menigheder, hvor kirkerne skal nedlægges og sælges: Grenå, der vil blive lagt sammen med menigheden i Randers; Assens, der allerede er en del af Odense menighed, men med en vis selvstændighed; Vordingborg, der vil blive lagt sammen med Næstved, og Nyborg, der vil blive lagt sammen med Odense. Der er tale om sammenlægninger af menigheder. Det betyder, at de midler, som de pågældende menigheder råder over, vil blive overført til den fælleskasse for den nye menighed, der opstår af de to oprindelige.

I forbindelse med sammenlægningen af menighederne skal der også findes en form for et samlet menighedsråd, hvilket der ikke er taget højde for i de nuværende vedtægter for menighedsråd. Det kommende pastoralrådsmøde vil tage denne sag op til behandling, så der kan skabes enighed om en formålstjenlig fremgangsmåde.

De pågældende kirker vil blive sat til salg den 1. januar. Indtil de er solgt, vil man stadig kunne holde de to månedlige messer, som vil blive fejret på stedet, i kirkerne. Provenuet fra salget vil blive fordelt således, at den nye sammenlagte menighed får 10% af salgsprisen, 10% går til gældssanering af gældsramte menigheder, og 80% går til fællesskassen til oparbejdelse af en kapital, der er en del af bispedømmets økonomiske genopretningsplan.

Tønder menighed har siden 1. januar øget antallet af medlemmer med 117% – fra 201 til 436 medlemmer, hvoraf 364 bor inden for menighedens geografiske grænser. Tønder menighed har derfor fået en udvidet frist til efteråret 2017 til også at få antallet af kirkeskatteydere til at stige i forhold til det store antal af nye menighedsmedlemmer.

Efter årsskiftet vil bispedømmet gå videre med implementeringen af den nye strukturplan og kontakte de involverede menigheder.

Carl Nielsen i den hellige Frans' by

Det fynske kammerkor sang i Assisi.

MUSIK Det fynske Kammerkors tredje koncertrejse til Italien gik i efterårsferien til Assisi. Søndag den 11. oktober medvirkede koret under ledelse af dirigenten Alice Granum ved højmesse i *Basilica di San Francesco* – i den såkaldte "Underkirken".

To dage senere gav Det Fynske Kammerkor en velbesøgt koncert i selve den store kirke "Overkirken". På programmet var der værker af G.P. da Palestrina, Maurice Duruflé, Edvard Grieg, Ola Gjeilo, m. fl. – samt selvfølgelig Carl Nielsen, bl.a. hans smukke motet *Dominus regit me*.

Korets tur til Assisi førte også til et besøg i Santa Chiara-klostret i Montefalco,

hvor koret sang udvalgte satser fra koncertprogrammet for søstrene.

Disse tre enestående arrangementer er kommet i stand med stor hjælp fra broder Theodor (tidl. Roskilde), der har sit daglige virke i Assisi.

Det Fynske Kammerkor kan høres ved de traditionelle to julekoncerter i Sct Albani Kirke i Odense den 19. december, kl. 17.00 og 19.30 (se www.detfynsekammerkor.dk)
Erik Lewandowski

Det fynske kammerkor i Basilica di San Francesco. Yderst til højre broder Theodor. Foto: Anders Balle.

ORDENSJUBILÆUM Niels Steensens Gymnasium på Østerbro i København fik spændende besøg af Lioba-søstrene fra Frederiksberg til Alle Helgenmessen for de katolske elever den 30. oktober. Ordenen boede på klostret i Skt. Kjelds Gade fra 1942 til 1954, førend det store bygningskompleks blev overtaget af gymnaset, og før søstrene selv flyttede ud til deres nuværende hjem

ved Sankt Mariæ Kirke på Frederiksberg. For den 94-årige søster Agnes Loetzell var besøget og messen særligt bevægende, for det var i skolens kirke og foran dens berømte gyldne alter, at hun i 1942 aflagde sine evige løfter som Liobasøster. Efter messen bød gymnasiets rektor Lise Baadsgaard Jepsen på frokost med efterfølgende omvisning på skolen. *Andreas Rude.*

Sr. Agnes Loetzell aflagde sine evige løfter foran Christen Skikhilds berømte gyldne alter i Sankt Augustin Kirke i 1942. Her er hun flankeret af priorinde sr. Benedikte Nielsen og rektor for Niels Steensens Gymnasium Lise Baadsgaard Jepsen. Foto: Fredda Galea.

Hærværk i Vordingborg

Helligåndskirken raseret.

INDBRUD Det var et grimt syn, der mødte Judith, da hun låste sig ind i kirken i Vordingborg for at pynte med blomster til messen.

Det første hun så var tabernaklet, der var flået ud af væggen og hostierne, der lå strøet ud over gulvet. Samtlige skabe var raserede, og indholdet lå på gulvet.

Alterbordet var skubbet til side og samtlige skabe raserede. Døren ind

til præstens lejlighed var brudt op. Gerningsmændene er tilsyneladende kun gået efter kontanter, for altersølvet var ikke rørt. Natten til fredag den 9. oktober havde ukendte med et koben brudt et vindue op.

Heldigvis er ingen af vores billeder eller figurer ødelagt, og paramenterne er heller ikke blevet rørt. Det er første gang, der har været indbrud i de 80 år der har været katolsk kirke her, siger menighedsrådsformand Bodil Kjær.

Kirken i Vordingborg er en af de kirker der er sat til salg fra den 1. januar. Indtil kirken er solgt, vil den blive brugt til messefejring. Der er p.t. 386 medlemmer af menigheden i Vordingborg. *LR*

Den raserede kirke i Vordingborg. Foto: Menigheden i Vordingborg

November

14. grøn. Lørdag i 32. alm. uge. (IV Ps).

Eller hvid. **Gudsmoders lørdagsmesse.**

☞ Sl 105,2-3.36-37.42-43.

☞ Husk de undere, Herren gjorde eller ☞ Halleluja!

L.: Visd 18,14-16; 19,6-9. Ev.: Luk 18,1-8.

15. hvid. **LATERANKIRKENS INDVIELSE** (f)

(33. ALM.SØNDAG)

☞ *Gl. Cr., Særl.pf.*

1.L.: Ez 47,1-2.8-9.12.

☞ Sl 46,2-3.5-6.8-9

☞ Flodløb glæder Guds by, den Højstes hellige bolig.

2.L.: 1 Kor 3,9b-11.16-17.

Ev.: Joh 2,13-22.

Pavens dag

Kollekt af Peterspenge

16. grøn. Mandag i 33. alm. uge. (I Ps).

Eller hvid. **Margrethe af Skotland** (†1093)

Eller hvid. **Gertrud**, jomfru (†1302)

☞ Sl 119,53.61.134.150.155.158.

☞ Hold mig i live, Herre,

så skal jeg overholde dine formaninger.

L.: 1 Makk 1,10-15.41-43.54-57.62-64. Ev.: Luk 18,35-43.

17. hvid. Tirsdag i 33. alm. uge. (I Ps).

Elisabeth af Ungarn (†1231) (m)

☞ Sl 3,2-3.4-5.6-7.

☞ Herren støtter mig.

L.: 2 Makk 6,18-31. Ev.: Luk 19,1-10.

18. grøn. Onsdag i 33. alm. uge. (I Ps).

Eller hvid. **Peters- og Pauls basilikaernes indvielse**

☞ Sl 17,1.5-6.8b+15.

☞ Herre, jeg møttes ved synet af dig, når jeg vågner.

L.: 2 Makk 7,1.20-31. Ev.: Luk 19,11-28.

Hvis Peter og Pauls basilikaernes indvielse fejres:

☞ Sl 98,1.2-3ab.3c-4.5-6.

☞ Herren har åbenbaret sin retfærd for folkenes øjne.

L.: ApG 28,11-16.30-31. Ev.: Matt 14, 22-33.

19. grøn. Tirsdag i 33. alm. uge. (I Ps).

☞ Sl 50,1-2.5-6.14-15.

☞ Den, der følger vejen, lader jeg se Guds frelse.

L.: 1 Makk 2,15-29. Ev.: Luk 19,41-44.

20. grøn. Fredag i 33. alm. uge. (I Ps).

☞ 1 Krøn 29,10b.11abc.11d-12a.12bcd.

☞ Herre, vi lovpriser dit herlige navn.

L.: 1 Makk 4,36-37.52-59. Ev.: Luk 19,45-48.

21. hvid. Lørdag i 33. alm. uge. (I Ps).

Jomfru Marias fremstilling i templet (m)

☞ Sl 9,2-3.4+6.16+19.

☞ Jeg vil juble over din frelse, Herre!

L.: 1 Makk 6,1-13. Ev.: Luk 20,27-40.

22. hvid. Søndag. **JESUS KRISTUS, UNIVERSETS**

KONGE (h). (34. ALM.SØNDAG)

☞ *Gl. Cr. Særl.pf.*

1.L.: Dan 7,13-14;

☞ Sl 93,1ab.1c-2.5.

☞ Herren er konge! Han har klædt sig i højhed.

2.L.: Åb 1,5-8.

Ev.: Joh 18,33b-37.

23. grøn. Mandag i 34. alm. uge. (II Ps).

Eller rød. **Clemens I**, pave og martyr (†97)

Eller hvid. **Columban**, abbed (†615)

☞ TilfDan B 29ab.29cd.30.31.32.33.

☞ Lovsyng og ophøj ham til evig tid.

L.: Dan 1,1-6.8-20. Ev.: Luk 21,1-4.

24. rød. Tirsdag i 34. alm. uge. (II Ps).

Andreas Dung-Lac, præst, og **lidelsesfæller**,

martyrer (†1615) (m)

☞ TilfDan B 34a.35a.36a.37a.38a.

☞ Lovsyng og ophøj ham til evig tid.

L.: Dan 2,31-45. Ev.: Luk 21,5-11.

25. hvid. Onsdag i 34. alm. uge. (II Ps).

Niels Steensen, biskop (†1686) (m)

L.: Sir 17,5-15 eller 2 Tim 4,1-8 eller Kol 1,12-16a.16c-20;

☞ Sl 139,1+6.13-14.15-16.17-18.

☞ Jeg vil takke dig, fordi jeg er underfuldt skabt.

Ev.: Matt 6,24-33.

26. grøn. Tirsdag i 34. alm. uge. (II Ps).

☞ TilfDan B 45a.46a.47a.48a.49a.50a.51a.

☞ Lovsyng og ophøj ham til evig tid.

L.: Dan 6,12-28. Ev.: Luk 21,20-28.

27. grøn. Fredag i 34. alm. uge. (II Ps).

☞ TilfDan B 52a.53a.54a.55a.56a.57a.58a.

☞ Lovsyng og ophøj ham til evig tid.

L.: Dan 7,2-14. Ev.: Luk 21,29-33.

28. grøn. Lørdag i 34. alm. uge. (II Ps).

Eller hvid. **Gudsmoders lørdagsmesse.**

☞ TilfDan B 59a.60a.61a.62a.63a.64a.

☞ Lovsyng og ophøj ham til evig tid.

L.: Dan 7,15-27. Ev.: Luk 21,34-36.

Adventstiden I

29. viol. **1. SØNDAG I ADVENT** (I Ps)

☞ *Cr. Adv. pf. I.*

1.L.: Jer 33,14-16;

☞ Sl 25,4bc-5ab.8-9.10+14.

☞ Jeg længes efter dig, Herre.

2.L.: 1 Thess 3,12 - 4,2.

Ev.: Luk 21,25-28.34-36.

1. søndag i advent indleder tekstrække C.

30. rød. Mandag. **ANDREAS**, apostel (f)

Gl.Ap.pf.

L.: Rom 10,9-18;

☞ Sl 19,2-3.4-5ab.

☞ Deres tale er nået til jorderigs ende.

Ev.: Matt 4,18-22.

Læserne skriver

En tro der flytter bjerge eller en ener?

Lige som flere katolske kirker rundt omkring i landet skal Sankt Mariæ Kirke i Kalundborg snart nedlægges. Vor Frue Kirke i Slagelse tager over. Efter min mening lyder det som historien om de betroede midler i Matt. 25, 14-30. Sankt Mariæ menighed har gjort/gør det supergodt. Mange rejser på grund af arbejde eller uddannelse; men der kommer altid nye, som vi tager meget godt imod. Vi betaler kirkeskat, vi har indtægter, vi skylder ingen penge væk, tværtimod sponsorerer vi et barn i Afrika gennem Børnefonden. Vi har lige startet et familievenkabsprojekt sammen med Caritas, som hjælper flygtninge/indvandrere med at blive integrerede så hurtigt som muligt ved at være medmennesker sammen med dem. Vi har penge stående på kontoen. Vi har trofast forvaltet den lille sum, vi fik, og fortjener at blive reddet fra lukning og at få et større ansvar. Derfor ligger vi på knæ og beder om, at der ikke viser sig en køber til kirken i Kalundborg. Jesus, vis danskerne hvor stor du er. Tiden er inde nu, grib ind Herre og vis, hvor meget du holder af dit folk.

Sådan nogle situationer kræver en tro, der flytter bjerge; den har kun enere. Jeg bor i Dianalund, en by i Sorø Kommune ca. 16 kilometer fra Slagelse. Jeg tilhører Sankt Mariæ Kirke i Kalundborg, som ligger 32 km fra Dianalund, fordi der er messen kl. 15:30 om eftermiddagen. Det betyder meget for min mand og mig, at vi kommer til messen hver søndag, og når jeg har været på arbejde hver anden weekend. Messen giver sjælen en glæde, man ikke kan hente andre steder. Vi var til messe hver søndag fra kl. 6-7, inden vi tog på arbejde, før vi kom til Danmark for ti år siden. Jeg kan mærke min sjæl sulter, fordi det er dyrt at være katolik herhjemme.

Sankt Mariæ Kirke er en menighed med mange talenter. Selvom vi er i Danmark, kommer der ikke flere danskere til. Lige nu kommer der tre danske familier og mange fra Filippinerne, Irak, Congo, mange fra Rwanda og turister – især om sommeren. Mirjam Ploug Sarp har været me-

nighedsrådsformand i mange år og har påtaget sig de fleste opgaver for at få menigheden til at fungere hver eneste søndag. Hun er blevet ældre og fortjener at kunne komme i kirken i Kalundborg, hvor hun også har brugt sin ungdoms kræfter på at få tingene til at hænge sammen. Hun er en ener. Jeg tror også, at der sidder flere enere derhjemme i Kalundborg og omegn. Husk Josef fra Arimatæa, der begravede min Herre. Han var ikke åbenlyst en af Jesu disciple. Jeg tror, grunden til at der ikke møder flere danskere op i kirken er, at Jesu undervisning er blevet en del af kulturen i Danmark på en måde, der gør det svært at se forskellen mellem de to. Forskellen ligger jo i hjerterne. Her tænker jeg på dåben, som de fleste har fået og velfærdssamfundet, som passer godt på alle. Kristne kærlighedsgerninger er blevet kommunens opgave. Det betyder, at dronning Margrethes rige ikke ligger så langt fra Guds; men efter min mening mangler nogle danskere at synge, lovprise og anerkende Guds plads i deres liv. Der findes ingen danskere som har valgt at blive født i Danmark. Jeg har heller ikke valgt at blive født i Rwanda. Danskerne er mange gange blevet kåret som det lykkeligste folk i verden. Jeg har kun prøvet at blive født i Rwanda. Jeg stoler på min Gud. Han ved, hvad der er bedst for mig hvor og hvornår. Rwanda er for mig det bedste sted at blive født og Danmark det bedste sted at bo, så længe det er Guds vilje.

Det er ikke lige meget, at Sankt Mariæ Kirke nedlægges. Vi bliver ved med at ligge på knæ og bede om, at der ikke findes en køber til kirken i Kalundborg. Vor Gud ser på os, som vi er. Han kender os ved navn, Han ser ikke på os som en flok mennesker, der går rundt som små myrer. Han ser på hvert enkelt menneske og Han har det gode, vi længes efter. Han ved, hvad menigheden betyder for os. Da Enok (1 Mos 5) og Moses (1 Mos 6, Salme 106) levede, var der mange mennesker på jorden; men fordi de to levede til Guds velbehag i tro og ærefrygt, blev de årsag til Guds frelse af menneskeheden.

Elias, et menneske under samme vilkår som os, bad en bøn om, at det ikke måtte regne i tre en halv måned. Så bad han igen om, at der ville komme regn. Han fik bønesvar.

Han var en ener. Sådan en tro flytter bjerge. Lad os bede om den tro, der flytter bjerge. Kom alle jer, der møder i kirken om søndagen, og alle jer, der ikke kommer, men holder med os. Fald på knæ og bed om, at der ikke viser sig en køber. Det er den eneste vej udenom.

Beatrice Musomandera, 4293 Dianalund-

Søndagsmessen på TV

For alle der pga. sygdom, kirkelukning eller manglende transportmulighed ikke kan komme til søndagsmessen er den, der bliver sendt fra domkirken via www.katolsk.dk, en god hjælp. Og stor tak til Niels Messerschmidt, der organiserer den!

Der er brug for at gøre det muligt at sende messen alle søn- og helligdage uden at den skal være afhængig af et menneskes indsats; der må skaffes afløsning ved sygdom og andre forhindringer.

Og udgifterne må dækkes af bispedømmets fælles kasse og ikke af Sankt Ansgars menighed, der er i underskud.

Gunhild Lindstrøm, 3600 Frederikssund

Svar:

Det er altid godt med en tilbagemelding fra personer, der gør brug af – og er glade for – transmissionerne fra Domkirken. Tak for det! Som du selv fremfører vil undertegnede være mere end glad, hvis andre vil være med til at løfte denne vigtige opgave, så det også fremover bliver muligt at sende messen alle søn- og helligdage. Interesserede vil kunne henvende sig direkte til mig.

En lille korrektion: Udgifterne dækkes af bispedømmets fælleskasse.

Mvh Niels Messerschmidt

Mistænkeliggørelse

Vi kender det allesammen fra fjernsynet; der findes ikke noget, der i den grad fanger øjet som en overskrift med mistænkeliggørelse *Fortsættes næste side ►*

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

NB: nye åbningstider:
Mandag og Onsdag: 10-12 og 13-16
Tirsdag og Torsdag: 10-12 og 13-16.45
Fredag lukket.

bibliotek@katolsk.dk
Tlf: 33 55 60 90

Katolsk Menighedspleje

Katolsk Menighedspleje afholder bogmarked i Skt. Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69A København, den første søndag i advent, d. 29. November fra kl. 12 - 17.

Der er fri entré.

Caféen vil tilbyde lidt at spise og drikke.
Velkommen til!

Informationschef: Niels Messerschmidt
(ansvarshavende)

Redaktør: Lisbeth Rütz

Layout: Carsten Meyer-Jensen

Annoncer og abonnement:

redaktion@katolskoriering.dk

Medarbejdere i dette nr.: Nils Roland, Malene Fenger-Grøndahl, Ivar Hoel, Ingrid Joys, Erik Lewandowski, Andreas Rude, Fredda Galea, Erik Lewandowski, Anders Balle.

Redaktion og annoncer:

Katolsk Orientering,
Gammel Kongevej 15,
1610 København V, tlf.: 3355 6040
kl. 9-13 mandag-torsdag,
Fax 3355 6041.

E-mail: redaktion@katolskoriering.dk, Giro 205-7042

Abonnementspris 510 kr. helårligt. Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Greentech Rotaprint - Distribueret oplag 11.500
ISSN 0902-297X

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 16, som udkommer **den 27. november** skal være redaktionen i hænde senest **den 9. november**

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 17, som udkommer **den 11. december** skal være redaktionen i hænde senest **den 23. november**.

af en politiker. Selv om der i mange tilfælde ikke er kød på sagen, så virker den godt. Der er penge i det. Det samme kan vi i disse dage opleve i flere katolske publikationer; det være sig det meget kendte engelske tidsskrift "The Tablet" og vores ellers nydelige hjemlige internettidsskrift "Katolsk Magasin". *Katolsk Orientering* er en beundringsværdig undtagelse. Mistænkeliggørelse tjener i udpræget grad til igangsættelse af sladder. Som for eksempel: Synoden er aftalt på forhånd eller synodebiskopperne er slet ikke kompetende til opgaven. "Jamen, det tjener jo netop til oplysning af de troende, som slet ikke forstår, hvad der foregår på den igangværende synode, som berører mange katolske familier", siger artiklerne. Der er mange, der vil smide grus i maskineriet.

Var det ikke bedre at vente på pavens konklusion, og herefter tage personligt stilling.

Ole Dam, 2100 København Ø.

Vanløse Begravelsesforretning

Jyllingevej 8 · 2720 Vanløse

Deres lokale bedemand siden 1940...

Steen Jørgensen

Mariette Jørgensen

38 71 75 01

Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os. Vi træffes også aften, weekend og helligdage.

www.v-lm.dk

Organiseret bedemand, tilknyttet garantiordning, v/ Steen Jørgensen

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

VI VII VIII IX X XI XII I II
KØBENHAVNS
URMAGER VÆRKSTED
MARTIN ELSIG LAURSEN

tilbyder reparation af alle slags ure:
Standure, vægure, lommeure eller armbåndsure på vores eget værksted

Ved større ure henter og bringer vi.
Skift af batteri og rem, mens De venter

Lange-Müllers Gade 15. kld. 2100 København Ø
Tlf. 22 83 01 08
www.urmagerværkstedet.dk

www.katolskoriering.dk

Støtter mindre projekter

www.vincentgrupperne.dk

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Martin Ryom

- en katolsk bedemand

T 39 29 60 08

Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

Fang læserens opmærksomhed

Med en annonce i Katolsk Orientering når dit budskab ud til mere end 10.000 katolske læsere.

Ring på tlf. **33 55 60 40** og hør nærmere om dine muligheder for at blive set i et medie med mening.

Udgivelsesplan for Katolsk Orientering 2016

Stof til:	Udkommer fredag	Skal være fremme senest mandag	Liturgisk kalender
KO nr. 1	15. januar	21. december 2015	Februar
KO nr. 2	5. februar.....	18. januar	
KO nr. 3	26. februar.....	8. februar	Marts
KO nr. 4	18. marts	29. februar	April
KO nr. 5	8. april.....	21. marts	
KO nr. 6	29. april.....	11. april	Maj
KO nr. 7	13. maj	25. april	Juni
KO nr. 8	3. juni.....	17. maj (tirsdag)	
KO nr. 9	24. juni.....	6. juni	Juli
KO nr. 10	10. juli.....	20. juni	August
KO nr. 11	12. august.....	25. juli	September
KO nr. 12	2. september.....	15. august	
KO nr. 13	23. september.....	5. september	Oktober
KO nr. 14	14. oktober	26. september	November
KO nr. 15	4. november	17. oktober	
KO nr. 16	25. november	7. november	December
KO nr. 17	17. december.....	28. november	Januar, 2017
KO nr. 1-2017	20. januar 2017	2. januar 2017	

Ægteskabet – en vej til hellighed

Henri Caffarel og équipes de Notre Dame.

Tekst: Grethe Livbjerg

RETRÆTEN i Troussures var slut. De franske jernbaner strejkede, så hjemrejsen måtte udskydes. Men på den første etape til Paris tilbød retrætelederen p. Henri Caffarel mig et lift. Hvilken tur! Fartgrænser var så åbenbart et ukendt begreb.

Père Henri Caffarel svarede til forestillingen om den typiske franskmand: Lynhurtig i bevægelse og i tanker. Det hurtige tempo følger ham ind i evigheden: Kun syv år efter hans død indledtes hans saligkæringsproces, som nu skrider hurtigt frem.

”Kom og følg mig!”, står der på den enkle sten, der er rejst på hans grav i Troussures.

De ord havde orienteret hele hans liv. ”Da jeg var 20 år, blev Jesus Kristus på ét øjeblik Nogen for mig. Intet spektakulært. Jeg vidste bare, at jeg var elsket og at jeg elskede, og fra det øjeblik var denne kærlighed alt i mit liv”.

For ham var kaldet til præst identisk med kald til hellighed. Og en hellig præst bliver en magnet. Især unge ægtepar flokkedes omkring p. Caffarel med spørgsmålet: Hvordan kan vi som familie leve et helligt liv? På den tid et godt spørgsmål! Jeg mindes min første tid som katolik, hvor man fik prædiken, at ordensliv var højere end ægteskab. Jeg kom i et indre oprør, da en

nonne sagde til mig, at en colibatær kunne elske Gud højere end en gift kvinde. For at berolige den temperamentsfulde konvertit gav min skriftefar mig en bog, skrevet for lægfolk: Frans af Sales: *Philothea*. Jeg sluttede læsningen ved en side, hvor der stod, at en gift kvinde kunne ”indhente fortjenester”, hvis hun, ”mens hun endnu levede i dette sanselige” aflagde løfte om, at hun i tilfælde af mandens død ville leve colibatært! Hvilket syn på ægteskabet!

Caffarels svar til de unge ægtepar var: ”Jamen I har fået et sakramente, som for jer er vejen til hellighed – lad os vandre sammen”. En gruppe ægtepar samledes omkring ham. Han opgav alt andet arbejde for at hjælpe disse ægtepar at finde til dybet i ægteskabets sakramentale liv. Flere grupper kom til, og sådan opstod: ”*Équipes de Notre Dame*” (Vor Frues grupper). Caffarel arrangerede retræter for ægtepar – en revolution på den tid. Her i landet spirede også en gruppe frem, støttet af p. Willem Wuytz; men den efterkoncilære

splittelse druknede den. Eller er det åndelige klima her i landet hæmmende for sunde bevægelser? *Équipes de Notre Dame* er nu spredt ud over verden.

To udgivelser kom til at præge denne ægteskabsbevægelse: ”*Lettres à des jeunes foyers*” (breve til unge hjem) 1942 og tidsskriftet ”*L'Anneau d'or*” (Den gyldne ring) 1945. I samme periode dannede p. Caffarel fællesskaber for enker og enlige fraskilte.

Der eksisterede ikke nogen spiritualitet på ægteskabets område, så Caffarels arbejde var en revolution. De artikler, han før koncilet skrev om familien, kunne være aktuelle på den nys afsluttede synode

Kardinal, ærkebiskop af Paris, André Vingt-Trois kalder Henri Caffarel en profet for åndelig fornyelse af Kirken. Med hele sin person vidnede han om den dybe enhed mellem et kontemplativt og et aktivt liv, et liv helt fokuseret på Gud og et frugtbart apostolat.

Fortsættes nedenunder ►

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks strekcode

MASKINEL MAGASINPOST
42512
Afsender: Katolsk Orientering
Katolsk Orientering · nr. 15
13. november 2015 · 41. årgang

POST
PP
DANMARK

Bønsaftener for fulde huse i Paris

Under deltagelse i en retræte i Troussures, ca. 60 km. nordvest for Paris følte han sig kaldet til at trække sig tilbage i stilhed og bøn. Han indså, at så megen kristen aktivitet, udført med god vilje, dog var overfladisk, at så få kristne havde opdaget den indre bøn. Retrætehuset ”*Maison de Prière*” i Troussures blev hans hjem og arbejdsplads i resten af hans liv.

Dér indledte han i 1966 ”*Semaines de prière*”, ugelange retræter i total stilhed, hele menneskets indøvelse i kontemplativ bøn. Som bønstillings anbefalede han den såkaldte karmeliterstilling: at knælende sidde tilbage på hælene. For mange er denne stilling for vanskelig, så han skabte den nu så almindeligt brugte meditationsskammel, som man knælende sidder på. Fra en retræte tog jeg en med hjem og fik en snedker til at fremstille den til brug og salg på mine egne retræter.

Retræterne fulgte et bestemt mønster: På den tredje aften blev det meddelt, at vi dagen efter ville blive vækket kl. 5:30, og at der efterfølgende ville være indre bøn i kapellet kl. 6-9. Der mærkedes ingen begejstring: tre timer!

Men alle mødte søvnige op i kapellet. Efter en kort indledning fik vi ”besked” om at sidde helt stille en halv time, hvorefter vi kunne bevæge os lidt. Efter hver hele time var der en kort pause, hvor vi kunne styrke os med væske og lidt sødt. Den sidste time blev indledt med, at p. Caffarel og enkelte andre bad med håndspålgelse for hver enkelt. Der var intet sentimentalt i dette, det var ikke en karismatisk bøn – men en dyb åndelig erfaring. Også nu – hvor jeg mindes dette – bliver jeg dybt berørt.

De tre timer var for mange et gennembrud til bønnens verden, og efter den morgen var der dagen gennem flere end tidligere i

kapellet. For mange blev der et ”før og efter Troussures”.

For at retræten ikke skulle blive en blot isoleret bønserfaring udgav Caffarel ”*Cahiers de l'oraion*” (hæfter om bøn) som blev inspirerende bindeled mellem retrætedeltagerne.

Også fra Paris kaldtes der på ham. En konferencosal, der rummede 1500, fyldtes gennem fem aftener – *Cinq soirées de prière* (Fem bønsaftener). Der skiftedes mellem undervisning og ti minutters perioder af indre bøn. Denne undervisning blev siden til en bog, udgivet på dansk med titlen: Indføring i kristen meditation. Den er for længst udsolgt.

Emmanuel-bevægelsen fødes

Père Caffarel fik besøg af et ungt par, der i USA havde mødt den karismatiske bevægelse og i dette møde havde fået en fornyelse i deres åndelige liv. Inspireret af dem indbød Caffarel ca. 40 personer til en weekend i Troussures. Søndag bad de fleste om forbøn for det, man her i landet med et uheldigt udtryk kaldte ”dåb i Helligånden” – i Frankrig ”*Renouveau*”, fornyelse. For to deltagere blev denne forbøn start på et nyt liv. Da den 56-årige filmkritiker Pierre Goursat rejste sig op, så han Martine, en ung kvinde, som han ikke kendte, og han fik en stærk følelse af samhørighed med hende – og hun med ham. Intet erotisk, men begge vidste, at de skulle bede sammen hver dag. Uden nogen annoncering havde de to efter fem måneder samlet 50, efter et år 500 – og nu delt op i mange grupper, men med en fælles spiritualitet. De følte, at enheden måtte udtrykkes i et fælles navn. ”Emmanuel”, ”Gud med os”, var det navn Helligånden gav dem. Nu er Emmanuel et af de største og mest udbredte af de nye kommuniter. Kernen i

Emmanuels spiritualitet er den indre bøn foran det hellige sakramente i Tabernaklet. En dansker, Antonia Holstein Ledreborg, er Emmanuel-søster. Efterhånden tjener mange af Emmanuels præster i forskellige bispedømmer. Hvorfor har vi ikke nogen her?

Henri Caffarel var i begyndelsen begejstret for Den karismatiske Bevægelse. Men han bevarede den kontemplative dimension, så også en retræte i Troussures, annonceret som karismatisk, var helt præget af indre bøn. Han startede et tidsskrift ”*La Chambre Haute*” (Øvresalen), der tjente som bindeled mellem de mange grupper i fransktalende områder.

Men ikke alt i Den karismatiske Bevægelse var han tryk ved. Sammen med en dominikaner udgav han det lille skrift: ”*Le Renouveau Charismatique Interpellé*” (Spørgsmål til Den karismatiske Fornyelse) der beskrev væsentlige betænkeligheder ved bevægelsen. Især var Caffarel kritisk over for det, man kaldte ”udfrielsens tjeneste”, hvor han indså, at demoni og exorcisme fik en alt for stor plads og førte fornyelsen ind i en fejltagtig udvikling. Han tog offentligt afstand fra, at han skulle være en karismatisk leder.

Efter så mange år med pastoral omsorg kunne p. Caffarel sige: ”Hvis ikke kristne dagligt vier mindst 10-15 minutter – 1/96 del af deres dag – til indre bøn, vil de opleve sig desintegrerede, de vil ikke modnes ... ja, når kristenheden er så dybt splittet, er det fordi den dybe bøn er så lidt kendt. ... Nogle vil sige, at eukaristien er lægemidlet. Ja, utvivlsomt, men eukaristien i en sjæl der ikke er forberedt gennem bøn er som et frø der er kastet ud på en ubearbejdet mark. Det bærer ikke frugt”.

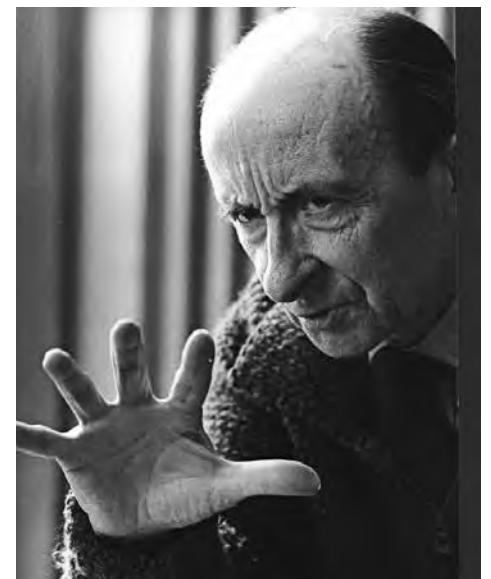
Især to bøger af Caffarel har haft afgørende betydning for mange: ”*Présence*

à Dieu, cent lettres sur la prière” (Hundrede breve om bøn) og efterfølgeren ”*Nouvelles lettres sur la prière*”. De er oversat til mange sprog, og til tysk af teologen Hans Urs von Balthasar!

Caffarel – der var så aktiv, som satte så meget i gang – advarer mod en kristen aktivisme – han sætter ”væren” forud for ”gøren”. Han giver os en vigtig undervisning i bøn:

”Lad dig elske, vov at være lykkelig, uden begrænsninger, det er dette, jeg ønsker at din indre bøn skal være. Og jeg tager ikke fejl: Det er ikke mig, men Herren selv der ønsker det, og med hvilken utålmodighed! ... Balancen i vort indre liv kan kun sikres i samme grad som der er ligevægt mellem at handle og at modtage”.

I august 1994 overgav Henri Caffarel sit livsværk ”*La Maison de Prière*” til det nye kommunitet ”*Les Frères du Saint Jean*”, og tre uger senere døde han, 94 år gammel.

Henri Caffarel. Foto: Equipes de Notre Dame

Katolsk Orientering

VISION Pave Frans opridsede sin vision for Kirken på et nationalt kirkemøde i Firenze den 10. november med deltagelse af 2.200 repræsentanter for 220 bispedømmer, dvs. næsten samtlige bispedømmer i Italien. I sin 49 minutter lange tale sagde Frans til deltagerne, at Kirken må være åben for forandring, og han afviste samtidig en "kontrollerende, hård og præskriptiv stil".

"Det er nyttesløst at søge svar på problemer i Kirken i konservatisme eller fundamentalisme", forklarede paven. "Vi lever ikke i en æra af forandring, men en forandring af æra."

Pavens tale kom i kølvandet på de seneste lækager af fortrolige dokumenter fra Vatikanet, der i to netop udgivne bøger udstiller pavens kamp som op ad bakke for at reformere det italienskdominerede bureaukrati i Vatikanet. Mens han ikke udtrykkeligt omtalte hvilke forandringer, han gerne så Kirken omfavne, kom han dog med en programklæring over nogle af hovedidéerne i hans pontifikat.

Frans opfordrede katolikkerne til at være "en fri Kirke, åben for nutidens udfordringer og aldrig i defensiven af frygt for at miste noget".

To aktuelle fristelser i Kirken

I sin tale berørte Frans temaet for kirkemødet, "I Jesus Kristus, en ny humanisme", ved at advare mod to aktuelle fristelser i Kirken, som "modarbejder" en ægte kristen humanisme – *pelagianismen* (en vranglære som fornægter arvesynden) og *gnosticismen* (som forkaster Kristi guddommelige natur).

"*Pelagianismen* beder Kirken om ikke at være ydmyg, uselvsk og velsignet, og gør det under dække af at være god. Men en sådan holdning", påpegede Frans, "får os i stedet til at stole på strukturer, organisationer og god planlægning – alt sammen perfekt, fordi det er abstrakt". Love og reg-

Paven opfordrede på et møde i Firenze de italienske katolikker til at være "en fri Kirke, åben for nutidens udfordringer og aldrig i defensiven af frygt for at miste noget".

"Katolikker må være åbne for forandring"

Advarer mod regelstyre og subjektive følelser i Kirken.

Tekst: Niels Messerschmidt. Foto: Antoine Mckary / Aleteia

ler giver "en følelse af overlegenhed og af at have en præcis orientering. Det er deres styrke, ikke lethed i Åndens pust".

Paven fortsatte: "Det er nyttesløst at søge svar på problemer i Kirken i konservatisme eller fundamentalisme, i genopretningen af forældet adfærd og former, som kulturelt set ikke formår at være meningsfulde. Den kristne lære er ikke et lukket system ude af stand til at frembringe spørgsmål, tvivl eller kritik, men den er levende, i stand til at forurolige og i stand til at opmuntre. Dens

ansigt er ikke strenghed; dens legeme bevæger sig og udvikles; den har et ømt kød. Den kristne lære hedder Jesus Kristus".

Paven sagde, at "reformeret af Kirken – og Kirken er *semper reformanda*, altid i forandring – er fremmed for pelagianismen". Frans fastslog, at en ægte reform ikke primært handler om at ændre strukturer, men at "være rodfæstet i Kristus og lade sig lede af Ånden. Derved bliver alt muligt med opfindsomhed og kreativitet".

Den anden fristelse, *Fortsættes side 2* ▶

Kursændring undervejs?

Pave Frans sætter tydelige accenter med nye udnævnelser.

UDNÆVNELSER Pave Frans vil reformere kurien og Vatikanets finanser. Han gør det af pligtfølelse og ulidenskabeligt. Han er derimod lidenskabelig, når han vil revolutionere det amerikanske og det italienske bispekollegium. Og han gør det systematisk gennem nye udnævnelser, skriver den italienske vaticanist Sandro Magister på websiden www.chiesa.espressonline.it.

Magister analyserer i sin artikel to taler, som paven i dette efterår har holdt for de amerikanske og de italienske biskopper. Disse taler adskiller i følge Magister pave Frans' pontifikat betydeligt fra forgængernes. I begge talerne kræver paven en ændring af sprog, stil og pastoral handle måde af biskopperne.

Som en bispeudnævnelse, paven har sat tydeligt fingeraftryk på, nævner Magister udnævnelsen for et år siden af Blase Cupich til ærkebiskop af Chicago. Cupich er blandt de 45 synodefædre, pave Frans selv udnævnte.

Cupich nød ikke stor støtte i bispekollegiet; men udnævnelsen blev i følge Magister støttet af Donald Wuerl, ærkebiskop af Washington. Wuerl er udnævnt af paven til den kommission, der skal skrive slutdokumentet.

Han markerede sig under familiesynoden i oktober ved sit angreb på de 13 kardinaler, der før synodens begyndelse udtrykte kritik af dens arbejdsform i et brev til paven.

I Italien har paven ved de seneste kardinaludnævnelser undgået ærkebispedøm-

merne Torino og Venezia for i stedet at vælge biskopper fra Perugia, Agrigento og Ancona.

Den nyvalgte kardinal Edoardo Menichelli af Ancona er meget knyttet til kardinal Silvestrini. Silvestrini nævnes som medlem af Sankt Gallen mafiaen, en gruppe kardinaler der periodisk samledes i Schweiz for at diskutere Kirkens fremtid. Til Sankt Gallen mafiaen regnes blandt andet Walter Kasper, Karl Lehmann, Cormac Murphy O'Connor, Godfried Danneels og nu afdøde Carlo Maria Martini og Basil Hume.

I Italien er der fulgt to nye bispeudnævnelser af kandidater tæt på den såkaldte Bolognaskole, en strømning der læser det andet Vatikankoncil som et brud og en ny begyndelse i Kirkens historie.

Det drejer sig om Corrado Lorefice udnævnt til ærkebiskop af Palermo og Matteo Zuppi, udnævnt til ærkebiskop og metropolit af Bologna.

LR

Kirkearkitektur

Katolske og ortodokse verdener i Baltikum.

Læs mere side 4

Kald

På klosterretræte i Luxembourg.

Læs mere side 5

Pastoralrådsmøde

De frivilliges arbejde, grøn kirke, budget 2016, det katolske danmarkskort.

Læs mere side 6-7

Synd, nåde og frelse

Flannery O'Connors forfatterskab.

Læs mere side 12

KO mener

Et barmhjertighedens år mod frygt

På tærsklen til jubilæet, der begynder den 8. december, har verden – bl.a. i lyset af terrorangrebene i Paris tidligere på måneden – mere end nogensinde brug for et barmhjertighedens år. Et år der ikke kun er forbeholdt kristne, men som henvender sig til alle mennesker af god vilje.

Efter terrorangrebene har det ikke skortet med opfordringer til pave Frans om at udskyde jubilæet. Islamisk Stat har nemlig udsendt flere trusler mod Den katolske Kirkes hovedsæde og de ”ikke-troendes” by, som de kalder Rom, og mange i byen frygter et terrorangreb i løbet af de næste tolv måneder, dvs. i barmhjertighedens år. Mere end 20 mio. pilgrimme forventes under dette år at strømme til Rom.

Men det er ikke tidspunktet til at være bange. For selv om det er forståeligt, at der efter de seneste terrorangreb i Frankrig, Libanon og i Afrika hersker frygt og ængstelse, men også et ønske om hævn, accentuerer volden i verden blot nødvendigheden af en barmhjertighedens offensiv. Et år, hvor folk på tværs af kulturer og religioner kan mødes for at forstå hinanden og sammen hæve sig op over hadets horisont.

Ethvert samfund har ret og pligt til at forsvare sig mod indre og ydre trusler, og derfor er det også naturligt, at der (tidsbegrænset) er behov for et øget sikkerhedsniveau ikke kun i Frankrig, men i Europa og hele verden. Og behov for at styrke politiets og efterretningstjenesternes beføjelser for at kunne afværge fremtidige terrorangreb.

Men det, vi først og fremmest har brug for, er at mobilisere alle vore åndelige ressourcer som et positivt modsvar på terrorismens mørke kræfter.

I bullen til barmhjertighedens år skriver pave Frans: ”Jeg er fuld af tillid til, at det hellige års fejring af Guds barmhjertighed vil fremme mødet mellem disse religioner og andre ærværdige religiøse traditioner. Må den gøre os mere åbne for en dialog for at forstå og lære hinanden bedre at kende; må den fjerne enhver form for lukkethed og manglende respekt, og afvise alle former for vold og diskrimination”.

Jubilæet er af Kirken tænkt som noget positivt for alle mennesker af god vilje, fordi barmhjertighed og tilgivelse – de to centrale temaer for barmhjertighedens år – er synonyme for fred. Og det er netop, hvad verden sukker efter.

I en stadig mere globaliseret verden er vi nødt til at skabe en fælles diskurs på tværs af kulturelle og religiøse forskelle, og se forskelligheden som kilde til overvejelse, eftertanke og forundring. Vi er alle kaldede til betræde samme vej – næstekærlighedens og medmenneskelighedens vej. Der er ikke tale om en snæver, men en bred vej med rigelig plads til alle mennesker af god vilje. At betræde denne vej er et effektivt værn mod enhver form for ekstremisme og terrorisme. Kun sammen kan vi løse opgaven, og den involverer også vore muslimske brødre og søstre. De er en del af løsningen.

Niels Messerschmidt

► *Fortsat fra side 1.* der truer en kristen humanisme, er gnosticisismen, sagde Frans: ”Den får os til at stole på logisk og klar ræsonnering, men får os til at miste sansen for ens næstes kvaler”. *Gnosticisismen*, fortsatte Frans og citerede fra sin apostoliske formaning *Evangelii Gaudium*, er ”en tro lukket inde i subjektivismen, hvor kun en bestemt erfaring har interesse eller en række årsager og en viden, som man tror kan trøste og oplyse én, men hvor subjektet i sidste ende forbliver fanget i hans eller hendes egne tanker og følelser”.

Forskellen mellem det kristne syn og gnosticisismen om tilværelsen egentlige mål er ”inkarnationens mysterium”. Idet sidstnævnte ”ikke omsætter troen i praksis og ikke virkeliggør Ordet, bygger den på sand og forbliver en ren idé og degenererer til intimitet, som ikke bærer frugt og gør dens dynamik steril”.

Jesu Kristi sindelag

I kontrast hertil fremhævede Frans tre slags sindelag, som er nødvendige for en kristen humanisme og som er ”Jesu Kristi sindelag”;

ydmyghed, selviskhed og lyksalighed. ”Et tæt forhold til mennesker og et bønsliv er nøglerne til at leve en folkelig, ydmyg, generøs og lykkelig kristen humanisme”.

”Vi kan kun tale om en humanisme, der har Jesus i centrum og i ham opdage menneskets autentiske ansigtstræk. Det er gennem kontemplationen over Jesu døde og opstandne ansigt, at vi kan genopbygge vor menneskelighed og den menneskelighed, som er fragmenteret af livets snarer og mærket af synden”.

Pave Frans bemærkede, at Saligprisningerne ”hjælper os med at leve det kristne liv som hellighed. De er korte og enkle, men praktiske. Må Herren give os nåden til at forstå hans budskaber!”.

Frans opfordrede derfor de italienske katolikker til at være ”en fri Kirke, åben for nutidens udfordringer og aldrig i defensiven af frygt for at miste noget – og når de møder folk på gaden, bringer apostlen Paulus’ løfte i erindring; ”At blive alt for alle for i det mindste at frelse nogen!” (1 Kor 9,22).

I talen understregede paven også vigtigheden af altid at huske, at der ikke findes

”nogen ægte humanisme, som ikke ser kærlighed som et bånd mellem mennesker ”uanset om de er ”interpersonelle, intime, sociale, politiske eller intellektuelle. Dette opbygger nødvendigheden af dialog og møde for at opbygge civilsamfundet sammen med andre”.

Paven sluttede sin tale med at sige, at han var tilfreds med ”en rastløs italiensk kirke, som altid er nær den forladte, den glemte og den ufuldkomne. Jeg ønsker en glad kirke med en moders ansigt, som forstår, ledsager og kærtegner. I drømmer også om denne kirke: tro på hende; forny Jer med frihed. Den kristne humanisme, I er kaldede til at leve, bekræfter på radikal vis ethvert menneskes værdighed som Guds søn; den opbygger et grundlæggende broderskab mellem alle mennesker, den underviser for at forstå arbejdet, bebor Skaberværket som et fælles hjem, det angiver grunde til glæde og humor, også når livet er vanskeligt”.

’Blasfemi at bruge Guds navn til at retfærdiggøre terror’

Terrorangrebene i Paris er en ubeskrivelig krænkelse af menneskets værdighed.

PARIS Paven var ”rystet og forpint” over terrorangrebene i Paris den 13. november. Det sagde han dagen efter i et interview til *TV2000*, den italienske bispekonferences tv-kanal, og han tilføjede at angrebene er led i ”en 3. Verdenskrig”.

”Jeg har vanskeligt ved at forstå, hvordan mennesker kan gøre noget sådant”.

Under interviewet henviste direktøren for tv-stationen *TV2000* til, at paven ved flere lejligheder har talt om ”en 3. Verdenskrig der bliver udkæmpet stykke for stykke”.

”Dette er et sådant stykke”, svarede paven, ”men det retfærdiggør det ikke”.

Blasfemisk

Terrorangrebet i Paris – som den franske regering siger var udført af grupper af IS-terrorister – resulterede i 129 døde og over 350 sårede, heraf mange kritisk. To selvmordsbombere sprængte sig selv i luften uden for Stade de France-fodboldstadiet, andre angreb tilfældige

caféer og restauranter og en gruppe dræbte næsten 90 personer under en rockkoncert.

Efter søndagens Angelus på Peterspladsen sagde paven, at ”et sådan barbari er chokerende og vi må spørge os selv, hvordan menneskehjerner er i stand til at udtænke og gennemføre sådanne grusomme handlinger”.

Angrebene, sagde pave Frans, er ”en ubeskrivelig krænkelse mod den menneskelige værdighed”.

”Vold og had løser ikke menneskers problemer, og at bruge Guds navn til at retfærdiggøre denne vold er blasfemi”.

Pave Frans bad de tusinder af fremmødte på Peterspladsen om et øjeblik stilhed og herefter om sammen med ham at bede et Hil dig Maria.

Ingen undskyldning

På de sociale medier påtog IS sig skylden for angrebet, men paven insisterede på, at der hverken findes nogen ”religiøs eller

menneskelig” undskyldning for at dræbe uskyldige mennesker og udøve terror.

I en erklæring opfordrede kardinal Andre Vingt-Trois af Paris til besindelse og bøn, ikke kun for ofrene i Paris, men også for ofrene for de seneste terrorangreb i Libanon og i Afrika. Ærkebiskoppen stod i spidsen for en sørgemesse den 15. november i Notre Dame-kirken i Paris med deltagelse af bl.a. familierne til ofrene og franske politikere.

”Måtte ingen lade sig overmande af panik og had”, sagde kardinalen. ”Lad os bede om nåden til at være fredsmagere. Vi må aldrig miste håbet om fred, når vi arbejder for retfærdighed”.

I timerne efter terrorangrebene udsendte Vatikanet en pressemeddelelse, hvori der stod, at man var ”chokerede over denne nye manifestation af vanvittig, terroristisk vold og had, som vi fordømmer på den mest bestemte måde sammen med paven og alle dem, der elsker fred. Vi beder for ofrene og de sårede, og for hele det franske folk. Det er et angreb på hele menneskeheden fred, og det kræver en beslutsom og støttende respons fra os alle, så vi kan forhindre spredningen af det morderiske had i alle dets former”.

NM

Kirken i USA: Har udbetalt 4 mia. dollar i kompensation

Overgrebssagerne har kostet amerikanske bispedømmer dyrt.

KOMPENSATION Den katolske Kirke i USA har udbetalt over 4 mia. dollar (ca. 27,5 mia. kroner) i kompensation til overgrebsofre. Det viser en opgørelse foretaget af den amerikanske avis *National Catholic Reporter* (NCR). Tallet er det samlede beløb, som er blevet udbetalt til overgrebsofre og påståede overgrebsofre fra 1950 og frem til august i år. Tidligere opgørelser anslø beløbet til at være næsten 3 mia. dollar.

NCA siger, at deres opgørelse i store træk bygger på rapporter i medierne, der

har tendens til kun at omtale retssager eller større indgåede forlig. Områder med ringere mediedækning er derfor underrepræsenterede i disse resultater, og derfor kan det samlede udbetalte beløb sagtens være endnu større.

Det faktum, at der ikke findes ensartede standarder for offentliggørelse af regnskaber for katolske bispedømmer i USA, har været med til at vanskeliggøre undersøgelsen, siger NCR.

De endelige tal bygger på en tre måneder lang gennemgang af data, inklusive en

gennemgang af mere end 7.800 artikler i LexisNexis Academic-forskningsdatabase, NCR’s egne arkiver samt oplysninger fra hjemmesiden *BishopAccountability.org* og rapporter fra Den amerikanske Bispekonference.

Nyheden kommer efter en artikel i *Journal of Public Economics*, hvor to chilenske økonomer, Nicolas L. Botton og Ricardo Perez-Truglia, har beregnet, at overgrebsskandalerne desuden har betydet, at Den katolske Kirke i USA årligt i gennemsnit har mistet 2,36 mia. i gaver og donationer.

NM

Kirken vil hjælpe økonomisk trængte familier

En barmhjertig håndsrækning fra de italienske biskopper.

JUBELÅR Den italienske Bispekonference vil i Barmhjertighedens År søsætte et initiativ som skal hjælpe økonomisk trængte familier, der har udsigt til at få lukket for

adgangen til elektricitet, vand og varme.

”Vi introducerer et projekt under jubelåret, der skal anskueliggøre barmhjertighed som eftergivelse af gæld”, forklarer pater Paolo

Et initiativ fra Den italienske Bispekonferencer sigter på at hjælpe økonomisk trængte familier under Barmhjertighedens år. Foto: eurcom.org.

Gentili, leder af bispekonferencens kontor for pastoral omsorg for familien. Han annoncerede initiativet på den italienske tv-kanal *TV2000* og forklarede, at hans kontor er bekymret over det voksende antal italienske familier, som på grund af de senere års økonomiske krise har svært ved at få enderne til at mødes.

Pater Gentili sagde, at selv om familierne gør alt, hvad de kan for at betale deres udgifter, er det for mange blevet en daglig kamp at kunne betale alle regningerne.

”Den sidste regning gør ondt – som en tåre, der bliver til en flod”, forklarede han og tilføjede, at han ønsker at gå i dialog med de nationale og regionale forsyningsvirksomheder om problematikken.

Kirken har ”altid har ydet hjælp, men nu er den også kaldet til at yde på en ganske konkret måde, nemlig til at eftergive gæld for at give økonomisk trængte familier ny luft.

På grund af det forestående jubelår vil initiativet i første omgang blive introduceret i Rom, forklarede pater Paolo Gentili på *TV2000*, mens bispekonferencen også vil kigge på andre store byer for at se, om en lignende ordning kan indføres dér. *NM*

Dramadokumentar om den hellige Birgitta af Vadstena

Italiensk tv-program om Europas skytshelgen.

TV-FILM Hvad ved katolikker – ja, om verdenen i øvrigt – om den hellige Birgitta af Vadstena? Der er skrevet mange bøger om den svenske middelalderkvinde og ordensgrundlægger. Derimod findes der fx ikke så mange tv-programmer om hendes liv. Det vil det italienske producerpar Fabio Carini og Daniela Gurrieri nu gøre noget ved. De har tidligere produceret en række tv-programmer om kristne emner og helgener, senest om den salige Julian af Norwich. Der er tale om 52 minutter lange, såkaldte dramadokumentarer, som veksler mellem faktuel information og scener dramatiseret ved hjælp af skuespillere.

Nu er turen altså kommet til den hellige Birgitta af Vadstena og ifølge oplysningerne skulle der allerede foreligge en synopsis li-

gesom filmholdet har haft indledende interviews med en række specialister i Sverige, blandt dem biskop Anders Arborelius.

Efter planen vil dramadokumentaren om den hellige Birgitta af Vadstena blive vist på det italienske *TV 2000*, den statslige kanal *RAI 1* og den franske, katolske tv-station *KTO*. Det er også planen, at filmen vises på den katolske tv-station *EWTN*, som sender til 250 millioner hjem i 150 lande.

Politisk og åndelig indflydelse

Den hellige Birgitta af Vadstena (1303-1373) var en af sin tids mægtigste kvinder med stor politisk og åndelig indflydelse på Europas udvikling. Hun blev i 1316 gift med Ulf Gudmarsson, der døde som lagmand i 1344 umiddelbart efter deres pilgrimsrejse til Det Hellige Land. Sammen fik de otte børn. For Birgitta, der allerede som barn modtog religiøse åbenbaringer, blev ægtemandens død begyndelsen til en ny fase i hendes liv.

Birgitta helligede sig herefter to opgaver, som hun modtog i en række åbenbaringer og som kom til at bestemme resten af hendes liv: At samle Kirken og få eksil-paven i Avignon til at vende tilbage til Rom, og at få pavens godkendelse til af det kloster, hun ønskede at grundlægge i Vadstena, og hvis regel *Regula Sancti Salvatoris* var åbenbart for hende af Kristus selv. Med det formål rejste hun i 1349 til Rom, hvor hun – afbrudt af pilgrimsrejser – boede til sin død. Birgittas klosterorden blev godkendt i 1370 som en gren af Augustinerordenen, og Vadstenaklosterets første priorinde blev Birgittas datter, Katarina. Ikke mindst ved hendes mellemkomst blev Birgitta helgenkåret i 1391.

Den hellige Birgitta af Vadstena havde stor indflydelse på Europas politiske og åndelige udvikling i middelalderen.

Kort nyt

Første bog fra pave Frans' hånd

UDGIVELSE Ifølge den italienske vatikanist Andrea Torielli vil pave Frans udgive sin første bog i sit pontifikat. Bogen skulle udkomme den 12. januar 2016, altså i barmhjertighedens år.

I bogen *The Name of God is Mercy: A Conversation with Andrea Torielli* vil paven ”diskutere barmhjertighed – et emne af central betydning for hans undervisning og vidnesbyrd, og hertil opsummere andre idéer – forsoning, Guds nærhed – som udgør hjertet i hans pontifikat”. Det skriver forlaget Random House, der har købt rettighederne til bogen på det nordamerikanske marked af det italienske forlag Piemme.

Daglige Angelus stopper efter 53 år

IRLAND Den nationale tv-station *RTE* meddeler, at man stopper med at sende de to daglige Angelus'er man har sendt kl. 12 og kl. 18 i godt 53 år. Under Angelus vises et lydøst billede af Jomfru Maria, hvor seerne har mulighed for at bede en kort stund, efterfulgt af ringende klokker.

Angelus har været sendt siden 1962; men mange anser den i dag for at være ude af trit med tiden i et land, hvor religionen ikke længere har samme fremtrædende rolle som tidligere. En række nye, korte film, som vil virke ”befordrende for bøn eller refleksion for folk af alle trosretninger og ikke-troende”, vil afløse Angelus.

Nye ærkebiskopper af Bruxelles og Barcelona

UDNÆVNELSER Paven har 6. november udnævnt Jozef De Kesel (68 år), siden 2010 biskop af Bruxelles, til ny primas for Belgien. Han efterfølger Andre-Joseph Léonard (75 år) som ærkebiskop af Malines-Bruxelles. Samtidig har paven accepteret kardinal Lluís Martínez Sistachs (77 år) – ærkebiskop af Barcelona – afskedsansøgning på grund af alder. Som hans efterfølger har paven udnævnt Juan José Omella y Omella (69 år), nuværende biskop af Calahorra-La Calzada-Logroño.

Juleindsamling 2015

HJÆLP BØNDER I UGANDA
MED AT FÅ HØSTEN I HUS

Giv et bidrag i din kirke søndag d. 29. november eller støt via girokort vedlagt dette nummer af *Katolsk Orientering*

Rundkirken i Hagby nær Kalmar består af skib og apsis. Foto: Jan Eskildsen.

og apsis, hvorimod man i en byzantinsk eller østlig kirke havde apsis direkte på skibet og altså manglede koret.

I de romanske kirker er koret ofte smallere end skibet, mens det er bredere i de gotiske. Koret er også en del af den byzantinske liturgis møblement, uanset kirkens form og begrebet "kor" kommer af *corona*, den kreds af klerke og sangere, som kunne stå rundt om alteret og synge.

Når der ikke er et egentligt kor i en del af de skandinaviske rundkirker, kunne man spørge, om nogle af kirkerne blev planlagt og bygget af nogle, der kom fra en anden religiøs tradition. Ingen har endnu kunnet svare på, hvad der foregik før og i 12. århundredets første tredjedel, hvor Kalmarledingen fandt sted, en begivenhed, som er blevet aktualiseret i de seneste 15 år af historikerne John Lind, Kurt Villads Jensen, Tore Nyberg og Nils Blomqvist.

Ledingen drog ifølge sagaen af sted, fordi nogle i Kalmar-området var faldet fra troen. Det kunne betyde, at de var gået tilbage til hedenskabet, eller at de var ortodokse (forkert kristne). I sit værk, *'Livonia, Rus and the Baltic Crusades'*, nævner historikeren Anti Selart, som andre har gjort, hvordan 'rigtige kristne', altså katolske skribenter, kunne finde på at omtale de ortodokse i nedsættende vendinger.

Baltikum og Rus

I grænseområder mellem Livonia og Rusland havde man kirker af begge slags, katolske og ortodokse. I Estland var den ortodokse kristendom kendt for snart tusind år siden. I det 11. århundrede var der russere i det område, der tidligere hed Livland (Livonia), og som nu er fordelt mellem Estland og Letland. Russerne besejrede i 1030 byen Tartu (Jurjev) og byggede kirker i området. Flere biskopper i Jurjev er nævnt i russiske dokumenter fra dengang og i begyndelsen af 1200-tallet var russiske missionærer i det sydlige Estland for at døbe lokalbefolkningen.

Der blev bygget ortodokse kirker i Estland til brug for købmænd fra Pskov og Novgorod, og ved at se på landkortet finder man hurtigt ud af, at floden Dvina (Daugava, Düna), der munder ud ved byen Riga, løber langs den sydlige 'grænse' af området Latgalia, hvor der var ortodoks indflydelse.

En del teologiske ord i det estiske sprog er udledt af russisk og kan indikere, at esternes kendskab til ortodoks kristendom kom til dem med russisk-ortodokse missionærer. Det estiske ord *rist* (kors) kommer for eksempel fra det russiske *krest*; ordet *ristina* (at døbe) er udledt af *krestit*, mens *raamat* (bog, bibel) kommer af *gramota* og *papp* (præst) fra *pop*. Letland blev i det 11. århundrede missionsområde for det ortodokse stift i Polotsk. En del adelsfamilier og en del af befolkningen i Latgalia konverterede frivilligt til den ortodokse tro, og på den tid kom en del ord fra kirkelivet ind i det pre-lettiske sprog.

Der var ortodokse kirker i Jersika, som det er omtalt i Henrik af Livlands krønike, og i byen Cesis blev opført de ortodokse kirker St. Johannes og Kristi Åbenbaring.

Forbindelser til Østersøen

Cesis ligger et halvt hundrede kilometer fra Riga bugten, som den har forbindelse med via floden Gauja, der munder ud cirka femten kilometer øst for Daugavas

udmunding. Nær Daugavas udmunding løber floden Lielupe ud. Den er forlængelsen af floderne Memele og Musa, der begge løber fra det nordlige Litauen, Memele langs grænsen til Letland, inden den løber sammen med Musa og de bliver til Lielupe. Ifølge traditionel litteratur forblev en stor del af landet hedensk, til det i 1200-tallet blev erobret af tyske korsfarere.

I det 11. århundrede begyndte østlig ortodoks kristendom at sprede sig i Latgalia fra Polotsk and Pskov, og i 12. århundrede betalte Latgalia og deres herskere tribut til fyrster i Polotsk.

Efter den teutoniske invasion i andet fjerdedel af 13. århundrede var ortodoksien stadig repræsenteret i form af kirker for russiske købmænd og andre. Da Henrik af Livland skrev sin krønike om de baltiske korstog, var der i visse egne kristne i forvejen, idet russere styrede noget af det, der foregik. I Gerzike og måske også i Kokenhusen var der ortodokse kirker, og arkæologiske fund fra 11. og 12. århundrede, væsentligst fra Daugava regionen, men også fra området omkring Gauja, tyder på, at der var kristne.

Dansk kontakt

I andre områder end de dengang danske blev der bygget rundkirker på arealer, som var ejet af den danske konge i Swecia, som Sverige kaldtes i dokumentet Valdemars Jordebog. Nogle af kirkernes arkitektur afviger fra flertallets, hvilket kan være et tegn på, at de blev bygget af nogle, der var tilknyttet den ortodokse kirke – de mangler nemlig koret som tilsvarende kirker i Polen og Tjekkiet gør.

Meget tyder på, at den integrerede skandinaviske og russiske verden var ved at blive brudt op i slutningen af det 12. århundrede; men det er ikke ensbetydende med, at der opstod kulturelle eller politiske barrierer. Derimod ville det være mere præcist at tale om mangel på en klar skelnen mellem de katolske og ortodokse verdener i den baltiske region i slutningen af 12. århundrede.

Vi kender til væringerne (varangerne), der var den byzantinske kejsers livgarde i vikingetiden. I flere gotlandske kirker ses byzantinsk inspirerede kalkmalerier. Kong Sven Estridsen formidlede ægteskabet mellem sakserkongen Harald Godvinssons datter Gyda og russernes hersker Vladimir Monomakh fra Kiev. Knud Lavard og hans halvbror Erik Emune var gift med to russiske fyrstedøtre fra Novgorod. Kong Niels var i alliance med Boleslaw III af Polen.

Ville det være underligt, om nogen af dem tog religiøs arkitektur eller skik med til Danmark?

Den tidlige middelalders kirkearkitektur

Kan forskelle på arkitekturen i nogle af de østskandinaviske rundkirker skyldes, at flere kristne identiteter var repræsenteret i området i det 12. århundrede?

Tekst: Jan Eskildsen

KIRKEHISTORIE

Indledningens spørgsmål var emnet for mit indlæg på en konference, som blev afholdt af Gdansk Universitet i begyndelsen af september i den nyopførte middelalderby Faktoria i den polske by Pruszcz Gdanski, syd for Gdansk. Hvis vi ser på de rundkirker, der blev bygget i middelalderens Danmark, herunder i en del af det nuværende Sverige, er nogle bygget med kor, mens andre er bygget uden kor. Den længst forsvundne Allehelgens Kirke i Roskilde havde ikke noget kor. Rundkirkerne i Munsö, Vårdsberg,

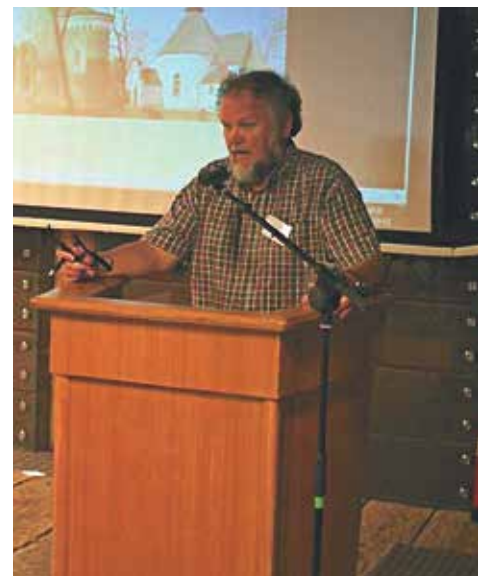
Klosterstad, Hagby og Helsingborg blev bygget uden kor, og i Voxtorp er der et meget lille kor; hvis det er et kor, som den lille udvidelse inde i apsis er blevet kaldt. En del polske og tjekkiske rundkirker har også to bygningsdele, skib og apsis, idet apsis er bygget direkte på skibet, som det også ses på en del byzantinske kirker.

Skib, kor og apsis

I Vestens romanske periode, som arkitektonisk regnes fra 1050-1250, bestod mange kirkebygninger af delene skib, kor

Den nyopførte romerby Faktoria i Pruszcz Gdanski. Foto: Jan Eskildsen.

Artiklens forfatter på talerstolen. Foto: Uniwersytet Gdanski.

Klosterdage i Clervaux

Otte unge tog på kaldsretræte i Luxembourg.

Tekst: Zilas Bastrup Schmidt-Christensen. Foto: Gregers Mærsk-Kristensen

RETRÆTE Den 11.-17. oktober var vi en gruppe på otte, der drog til Luxembourg på en kaldsretræte. Målet var det benediktinske kloster, "Saint-Maurice de Clervaux", hvor vi skulle bruge en lille uge i stilhed og samtale med Gud. Vi drog afsted fra Nykøbing efter søndagshøjmessens, og nåede til klosteret kl. 1 om natten, efter en god lang køretur.

Vel ankommet blev vi modtaget af broder Michael, klosterets danske munk, og indlogeret på vore værelser. Den følgende dag begyndte retræten så for alvor, dog i et godt tempo! Pastor Gregers, der ledede retræten, og som havde arrangeret den, havde sammen med broder Michael lavet en plan for ugen.

Det var et tætpakket program, vi skulle opleve en masse. Først og fremmest var det planen, at vi skulle deltage i munkenes tidebønner, messer, måltider og arbejde. Imellem disse faste punkter var der både tid til selvrefleksion, afslapning og samtale med broder Michael eller pastor Gregers. Derudover havde vi hver dag en læsning, refleksion og samtale over kendte kaldshistorier fra både det Gamle og Nye Testamente. Her skal det også tilføjes, at klosters tilhørsforhold spillede ind, da vi snakkede om benediktinerordenens to store helgener, Sankt Benedikt og Sankt Antonius. Det var rigtig spændende og lærerigt, mange af teksterne blev set i et nyt lys. Det var inspirerende at læse, at Gud kaldte hver enkelt af de hellige på en speciel måde og med et specielt arbejde foran sig.

Ud over disse lærerige samtaler, spiste vi også sammen med munkene. Dette var en særlig oplevelse, da vi fik serveret tre retter – på 25 minutter! Man skulle spise hurtigt, selvom det var svært, da det var rigtig god mad! Ud over de gode retter fulgte både åndelig læsning under måltidet, og sunge bordbøn – en oplivende og skøn oplevelse!

Mandag, onsdag og fredag var der

ligeledes arrangeret arbejde for os – to tog også en "ekstra vagt" om torsdagen. Her fik vi lov til både at arbejde med tømmer, produktion af klosters cider-kasser og rydning af krat. Ofte blev vi ledsaget af broder Eric, der den ene af dagene fortalte os om klosters hjælp til fattige samfund i Vestafrika. Broder Eric fortalte os livligt, at munkene "bad med hænderne", hvilket passede fint i overensstemmelse med hvad der er benediktinerordenens valgsprog: "Ora et labora", bed og arbejd. Munkene søgte at efterleve idealet om at bede "uden ophør", derfor var det en inspirerende oplevelse at prøve at bede med ens hænder, og forherlige Gud ved frugten af ens hænder arbejde!

Hele målet med retræten var, at vi hver især skulle arbejde med og bede over vort kald. Benediktinerne i klosteret, specielt broder Michael, er meget glade for liturgi, og bidrog derfor til at gøre hver eneste messe og tidebøn speciel og vidunderlig.

Hver tidebøn var sunget, både på latin og fransk. Broder Michael havde dertil været så venlig at oversætte mange af bønnerne og printe dem ud, så vi kunne følge med. Det hele var derfor en meget dejlig oplevelse, specielt når det blev fulgt af tiden i stilhed. Dette gav hver af os en mulighed for at lytte og opnå en bedre forståelse af vort kald.

Da vi drog hjemad den 17. oktober, var vi alle blevet rigere åndeligt og havde for en stund levet i klostertraditionens søgen efter hellighed. Omend vi ikke alle bliver præster eller munke, er der allerede to fra gruppen der ønsker at tage til klosteret igen, og de fleste af deltagerne overvejer stadig både præste- og ordenskald. Hvad fremtiden bringer kan vi ikke vide, men et kald, det har vi alle!

Til sidst kunne vi syv unge mænd godt tænke os at takke bror Michael og pastor Gregers for alt, de har gjort i forbindelse med turen. Også en tak til munkene i

Daniel Emdal Niro, Joachim Thorsen og Peter Moritzen deltager i munkenes arbejde og slæber stammer, der skal saves op og bruges til trækasser.

Broder Eric fra Clervaux samt Zilas Bastrup Schmidt-Christensen og Jonathan Ebert står i lugen og tager i mod stammerne, der skal saves op.

Alle syv deltagere Zilas Bastrup Schmidt-Christensen, Rasmus Munchow, Jonathan Ebert, Joachim Thorsen, Rasmus Arbirk, Daniel Emdal Niro og Peter Moritzen samlet omkring kaffebordet, hvor der gerne måtte tales sammen.

klosteret og til bispedømmet for dets støtte. Et stort tak også til Nykøbing menighed for deres formanende ord og forbøn, inden vi

drog afsted, og et tak til alle, der har bedt for turen – sandelig en velsignelse. Sidst, men ikke mindst, tak til Gud.

Fra kaldskrise til kald

Bed for kald i bispedømmet.

Tekst: Gregers Mærsk-Kristensen

KALDSARBEJDE Gud er god! I årtier har vi talt om kaldskrise. I årtier har vi bedt Gud om kald. Gud har lyttet til vore bekymringer og hørt vore bønner! I august drog Daniel Ebert til England for læse til præst på Oscott College. Samme måned blev Jan Hansen og Kasper Baadgaard viet til diakoner. Og i oktober blev Davide De Nigris, Gilberto Vinciguerra og Mata Rada præsteviet. Alt sammen er det sket i løbet af to måneder. Det kan man da kalde bønnehørelse! Derudover er David Noval og Michael Münchow under uddannelse til at blive permanente diakoner for vort bispedømme.

I efterårsferien havde jeg arrangeret en kaldsretræte for unge mænd, der overvejer kaldet til præste- og ordensliv. Jeg regnede ikke med flere tilmeldinger end der komfortabelt kunne være i min lille Suzuki Swift. Men det endte med, at ikke mindre færre end syv unge herrer tilmeldte sig, og en minibus måtte lejes. Som det fremgår af Zilas Bastrups artikel, så var det en god

retræte. Flere kom hjem med en styrket fornemmelse af, at de var kaldet til at blive præster eller ordensfolk, mens en enkelt blev tilsvarende overbevist om, at han var kaldet til at få sig en kone og fem larmende børn!

Også hvad angår kvindelige kald, sker der noget i disse år. Søster T. Ignatia er på vej til at blive ordenssøster i Tyskland. For godt et års tid siden lavede sr. Anna Mirijam og pastor Daniel Nørgaard tilsvarende kaldsretræte for syv unge kvinder der overvejer kald til ordenslivet og det gudviede liv. Der er blevet udtrykt et stort ønske om en ny kaldsretræte for kvinder. Dette ønske vil vi søge at imødekomme med et tilbud i løbet af foråret.

Men kære søstre og brødre, bed fortsat for kald. Vi har brug for kald. Støt også gerne økonomisk op om bispedømmets kaldsarbejde ved at sende et indsætte et beløb på 4180 10530105, som er bispedømmets særlige konto til dette formål.

Går du og overvejer præste- og/eller ordenskald eller kald til det gudviede liv, så kontakt gerne pastor Gregers Mærsk-Kristensen på tlf. 2982 7257 eller via e-mail katolskkald@yahoo.dk eller tjek www.kald.dk

I skal være mine vidner!

Bispedømmets kaldsarbejde.

HJEMMESIDE "Kom og følg mig!" sagde Jesus til fiskerne Peter og Andreas (Matt. 4,19). Også i dag kalder Gud mennesker, og du er måske ét af dem. Denne hjemmeside er for dig, der går og overvejer,

hvad Gud vil med dig og kalder dig til. Du vil her finde generel information om, hvad kald er, og der vil være en præsentation af forskellige kald og ordenssamfund."

Sådan skriver biskop Czeslaw på www.kald.dk. Siden præsenterer de mange forskellige kald i Kirken. Bispedømmets kaldskoordinator, pastor Gregers Mærsk-Kristensen, skriver om kald i Bibelen, og man kan se små videoer. Her fortæller pastor Daniel Nørgård, bror Michael der er benediktiner munk i klosteret i Clervaux i Luxembourg, sr. Susanne Hoyos der er Sankt Joseph Søster og sr. Susanne der bor i Karmelklosteret ved Hillerød.

LR

Pastoralrådets formand Maria Truelsen aflægger beretning. Foto: Lisbeth Rütz.

Neokatekumenatet og det nye katolske danmarkskort

Forretningsudvalgets fokuspunkter siden sidste pastoralrådsmøde.

FORMANDSBERETNING Pastoralrådets formand, Maria Truelsen, betegnede i sin formandsberetning lørdag den 14. november på Magleås pastoralrådsmødet i juni som et godt møde overordnet set. Dog udtrykte hun på forretningsudvalgets (FU) vegne stor beklagelse over, at biskoppen havde ændret den oprindelige form af punktet om Neokatekumenatet uden forudgående accept fra FU og kommunikation om dette punkt. Dialogen med biskoppen omkring Neokatekumenatets arbejde i Danmark fortsætter. FU havde henstillet til biskoppen om at opfordre Neokatekumenatets præster og medlemmer til større åbenhed og dialog med folk, der har spørgsmål eller er kritiske.

Når en præst fra Neokatekumenatet kommer for at arbejde i en menighed, følger der altid en seminarist med. Det har menighederne manglet information om, sagde Maria Truelsen, der også savnede klarhed om, hvem der betaler de omkostninger, som er forbundet med

denne ekstra person.

FU havde bedt biskoppen om en orientering om de overvejelser, der ligger til grund for præsterokeringerne. Selv om præsterne har aflagt lydighedslofte til biskoppen, tvinges ingen til opgaver, han ikke ønsker. Hvis han har gode grunde til at afslå opgaven, genstarter proceduren i biskoppeligt råd.

Det nye katolske danmarkskort har været løbende drøftet på FU's møder. Da vedtægterne for menighedsråd ikke tager højde for, hvordan man forholder sig ved sammenlægninger af menigheder, er et forslag til vedtægtsændringer blevet udarbejdet. Efter gentagen kritik er det nu vedtaget, at bilag til pastoralrådsmøder offentliggøres inden mødets afholdelse. Forretningsudvalget har endvidere arbejdet med spørgsmålet om frivilliges indsats i Kirken. Frivillighedskulturen inden for Kirken vil blive et fokuspunkt på kommende møder.

LR

Tænk grønt!

Økologisk ansvarlighed på guldplanet.

ØKOLOGI Hvordan tager vi ansvar for vores klode i hverdagen? Tænk vi grønt og bæredygtigt, eller griber vi bare til de letteste og på kort sigt billigste løsninger? De spørgsmål kom der fokus på, da pastoralrådsmedlem Ulla Pinborg om lørdagen holdt oplæg om grøn kirke. Gennem snart mange år har Ulla været grøn pioner i kirkesammenhæng først i den nu nedlagte Den hellige Families Kirke i Birkerød, siden i Sankt Vincents Kirke i Helsingør.

Alle FN's 17 globale bæredygtighedsmål er med i pave Frans apostoliske skrivelse, *Laudato si*, der er rettet mod beslutningstagerne i verden. Man kan bruge den som et spirituelt skrift, der kan hjælpe os til at besinde os på vores egen livsstil. *Laudato si'* bruger begrebet "økologisk omvendelse". *Laudato si'* er en væsentlig del af Kirkens sociallære og et godt udtryk for det større fokus, der er på social retfærdighed i dag.

Deltagerne på PR-mødet fik efter Ulla

Pinborgs oplæg en liste med 48 punkter at overveje og arbejde hen imod. Det grønne bør afspejles i det teologiske fokus, hvor temaer om skaberværket, klima, natur og retfærdighed kan tages op i messens bønner, salmer og prædikener.

På hverdagsplan bør det grønne fokus afspejle sig i kirkens indkøb og energiforbrug, i den måde kirken håndterer sit affald på, den måde den klarer sin transport på og den måde den plejer sine udearealer på. Kan man sige ja til mindst 25 punkter på skemaet er man grøn kirke.

I øjeblikket er der 157 grønne kirker i Danmark, og hver uge kommer der en ny til. P.t. er Sankt Vincents Kirke i Helsingør grøn kirke. Sankt Ansgars Kirke i Bredgade, Sankt Knuds Kirke i Ringsted og Mobilkirken arbejder på at blive det.

At blive en grøn kirke kræver, at man bryder med de vante tankemønstre. Ulla Pinborg anbefalede, at man lokalt vedtager en grøn målsætning for sin kirke og at man realiserer et par af punkterne fra listen hvert år.

Vores ansvar som kirke er at gå foran. Som biskop Czeslaw påpegede – det handler om hvordan vi besinder os på vores egen hverdag. LR

Tordenskjolds soldater bliver ældre

Frivilligt arbejde til debat i Pastoralrådet.

LÆGFOLK Vi har heldigvis fået en pave, der sætter fokus på lægfolket. Paven kalder på en udvikling af lægfolkets rolle, for "Lægfolket er ikke bare bestemt til at udføre ordrer fra det høje," sagde pastoralrådets formand Maria Truelsen med et citat fra pave Frans. Citatet blev brugt som opvarmning, før pastoralrådets medlemmer blev sendt i gruppearbejde for at tage stilling til en række spørgsmål, som Maria Truelsen havde forberedt sammen med Eva Vinther.

Spørgsmålene var baserede på de erfaringer, Maria Truelsen og Eva Vinther har høstet gennem mere end 20 års arbejde som frivillige i Den katolske Kirke. De pegede i et bilag til rådet på to ting, der kunne medvirke til at give vanskeligheder. De havde begge af og til mødt en holdning om, at præstens kald er på et niveau højere end andres. Og de havde gjort sig overvejelser om, hvordan man organiserer og motiverer frivillig arbejdskraft. Formålet med gruppearbejdet var i høj grad at høste erfaringer fra pastoralrådets medlemmer og afdække, hvordan man fremadrettet kunne afsøge mulighederne for at arbejde med

frivillige på en bæredygtig måde, så man ikke hele tiden slider på de samme.

Ikke uventet viste der sig, at det frivillige arbejde mange steder hænger på Tordenskjolds soldater, som bliver ældre og ældre. Det var meget forskelligt, hvordan man organiserer den frivillige arbejdskraft. Nogle steder organiseres alt frivilligt arbejde gennem faste udvalg, andre steder fungerer det mere ad hoc. Der var generelt en oplevelse af, at det kan være svært at få folk til at forpligte sig til en stabil, længerevarende indsats, mens projekter af mere foreløbig karakter havde lettere ved at tiltrække arbejdskraft.

Der var enighed om, at anerkendelse er nøglen i arbejdet med frivillige. Derfor kan det opleves som demotiverende, hvis man ikke får synlig anerkendelse af sin arbejdsindsats. De frivillige skal føle sig set og anerkendt for det, de gør. For kateketer er bispedømmets nye kateketuddannelse en oplagt mulighed for at dygtiggøre sig og danne netværk med ligesindede.

Sognepræsterne er generelt gode til at give anerkendelse, men man skal passe på ikke at glemme nogen. Det handler i høj grad om at spotte folk til det, de er gode til. Fra en af grupperne kom der forslag om at projektansætte en person på bispekontoret til frivillighedsarbejde. Muligheden for fundraising gennem *Catholic funding Guide* blev nævnt. Gruppernes skriftlige tilbagemeldinger vil nu blive nærlæst i Pastoralrådets forretningsudvalg, som vil komme med tilbagemeldinger ved næste møde i juni næste år. LR

Fire kirker til salg

Status for strukturplanen.

KIRKELUKNINGER På pastoralrådsmødet den 20.-21. juni blev den endelige plan for det nye katolske danmarkskort vedtaget. Planen gennemføres fra den 1.8. i år til den 1.8. 2018. Generalvikar Niels Engelbrecht har derfor besøgt fire af de ramte menigheder for at aftale det nærmere forløb. På dette pastoralrådsmøde redegjorde han for, hvad der er sket indtil nu.

I Assens har det ikke vist sig muligt at skaffe penge til opretholdelse af kirken på stedet, og kirken sættes derfor til salg fra 1.1. næste år. Samme procedure er aftalt med Nyborg menighed, der lægges sammen med den i Odense, fortalte generalvikaren. Også i Vordingborg nedlægges kirken, hvorefter menigheden sammenlægges med menigheden i Næstved. Kirken sættes til salg fra den 1.1. Samme er tilfældet i Grenå, der sammenlægges med menigheden i Randers.

I nogle tilfælde har de små menigheder ganske store beløb på bankkontoen. Disse beløb overføres til den nye menighed, som de nedlagte menigheder sammenlægges med.

Indtægterne fra salget af kirkerne fordeles således: 10% overføres til de nye menigheder, der opstår efter sammenlægningen, andre 10% bruges til gældssanerung af menigheder i økonomiske problemer og de sidste 80% går i Ansgarstiftelsens fælleskasse.

Beslutningen vedr. kirken i Tønder er udskudt til efter-

året 2017. Det skyldes en stærk stigning i antallet af registrerede medlemmer. Tønder har nu 450 registrerede medlemmer. De 346 er geografiske medlemmer.

Det vækker til eftertanke. Holder det? Er det bare en stemning? Eller er det en reel vækst, sagde generalvikaren. Foreløbig afventer man nu, at væksten i registrerede medlemmer også medfører en stigning i kirkeskatten, fortalte generalvikaren.

I løbet af næste år vil kirkerne i Lemvig, Thisted og Kalundborg blive sat til salg. I Lemvig er der gennem flere år arbejdet på at finde et messested i nærheden af Holstebro og Struer, mens det for menigheden i Thisted vil være hensigtsmæssigt med et messested i for eksempel Fjerritslev.

For Maribos vedkommende er Aalborgmodellen med en menighed, to kirker og et messested en del af pastoralplanen. Det

er dog endnu ikke afklaret, hvad fremtiden bliver for Sankt Birgitta Kirke. Afgørelsen er udskudt til juli næste år. Bispekontoret samarbejder med EDC-mæglerne og Nybolig vedr. salg af de kirker, der er indstillet til lukning. P.t. har man ikke lagt sig fast på, hvad eventuelle kommende købere må bruge kirkerne til.

Kirkerne i Thisted og Grenå er i sin tid overtaget fra den katolsk-apostolske kirke og må kun sælges til andre kristne trossamfund.

Er dette ikke muligt, skal de rives ned.

LR

Generalvikar Niels Engelbrecht gør status over kirkelukningerne. Foto: Anton Dorph-Petersen.

Det lysner

Der budgetteres med overskud - men fortsat stram budgetstyring næste år.

ØKONOMI For første gang i mange år budgetteres bispedømmet med et overskud for 2016 på lidt under en million kroner, fortalte administrationschef Thomas Larsen under fremlæggelsen af budgettet for 2016. Budgettet er udarbejdet på baggrund af den økonomiske politik, som blev vedtaget på Pastoralrådets møde sidste år. En del af den økonomiske politik er også et øget fokus på arv og gaver. Der er derfor lavet en ny brochure, som forklarer, hvordan man kan testamentere til Kirken. Kirken er fritaget for at betale arveafgift.

Betydelige besparelser på budgettet var

en del af den vedtagne økonomiske politik. Som følge heraf er tre en halv stilling på bispekontoret blevet nedlagt, bispedømmets driftstilskud til institutionerne er voldsomt barberet og en stilling der skulle have været besat ved den kirkelige domstol er nedlagt. Fælleskassen giver ikke længere driftstilskud til Sankt Andreas Bibliotek. Dog betaler bispedømmet fortsat bibliotekets husleje på Gammel Kongevej.

Budgettet opererer også med betydelige besparelser på bispedømmets ungdomsarbejde. Tilskuddet til Ømborgen og DUK er reduceret. Det har været

overvejet at sætte Magleås til salg. P.t. forsøges driften optimeret, og der er en strategi om at der kan komme overskud på stedet inden for de næste to - tre år.

Siden 2010 har vi brugt 20 millioner af bispedømmets formue. Når/hvis kirkerne bliver solgt, vil 80 % af provenuet fra salget blive brugt til at lukke det hul, der er kommet i bispedømmets kasse.

I år har der været ekstraordinære udgifter blandt andet til medlemssystem og ny kirkebog.

Som både biskoppen og administrationschefen påpegede, er det nødvendigt med flere indtægter fra kirkeskat for at dække bispedømmets udgifter. Efter Anton Dorph-Petersens opfattelse er der sket en vis afmatning ude i sognene. Mange steder orker

man ikke blive ved med at spørge om penge. Administrationschefen opmuntrede til at holde ud. Det er nødvendigt med lokalt initiativ, hvis bispedømmets økonomi skal styrkes. Aalborg har vist vejen. Her har man som det første sogn i landet fået over en million ind i kirkeskat. Også i domkirken er der arbejdet meget med at øge kirkeskatten blandt andet med telefonkampagner.

Flere steder har det givet bonus, når forældre til første kommunikanter og firmander bliver bedt om at melde sig til kirkeskat.

Den bispebolig der skal indrettes i Stenosgade forventes indflytningsklar i slutningen af 2016. P.t. afventes byggetilladelse fra Københavns kommune og man afventer de sidste tilbud på ombygningen.

LR

Opfølgning på spareplan

Budget 2016 i forhold til regnskab 2014

Område	Forventet besparelse/ Merindtægt	Besparelse/ merindtægt 2016	Bemærkninger
Kirkebygninger/ menighedslokaler	500.000	168.000	Hørsholm (4.800.000)/ Forrentet med 3,5% Friheden (1.830.000) og myretuen (930.000) forrentet med 3,5%
Kursus-/lejrcentre	350.000	95.550	
Skoler	0	0	Afventer
Bispeboligen	400.000	0	Afventer
Skt Andreas Bibliotek	500.000 - 800.000	715.000	SAB driftstilskud bort- faldet. Alene husleje
Bispekontoret/ institutioner	800.000 - 1.000.000	1.100.000	3½ stilling sparet væk
Magleås	250.000 - 800.000	0	Afventer ny strategi
DUK/ØM Borgen	200.000 - 300.000	200.000	Mindre tilskud til DUK og ØM Borgen
Udgifter til præsterne	0	0	Ingen besparelser
Besparelse i alt	3.000.000-4.150.000	2.278.550	

Koncentration ved administrationschef Thomas Larsens fremlægning af regnskabet.
Foto: Anton Dorph-Petersen.

Fra konflikt til fællesskab

Erling Tiedemann præsenterede ny økumenisk udgivelse om reformationen.

JUBILÆUM "Der er fortsat ting, vi ser forskelligt på. For katolikkerne ligger accenten på bruddet. For protestanterne ligger accenten på frisættelsen". Det sagde Erling Tiedemann under sin præsentation af den nye udgivelse "Fra konflikt til fællesskab". Sammen med biskop Czeslaw og Hanne Gregersen har han oversat et dokument fra den luthersk/romersk-katolske kommission for kirkens enhed. Bogen udgives i anledning af 500 års jubilæet for, at Luthers 95 teser mod afladslæren blev slået op på kirkedøren i Wittenberg.

Tiedemann så bogen som en folkebog, der henvender sig til alle med interesse for emnet - for eksempel vores mange katolske skoler, hvor man lever med hverdagsøku-
menien.

Han præsenterede dokumentet som en frugt af fælles eftertænksomhed. Som efterkommere af aktørerne ser katolikker og protestanter stadig tingene ud fra forskelli-

ge perspektiver. Mange protestanter beklager udviklingen hen mod statskirken, lige som mange katolikker er glade for Luthers opgør med afladslæren.

Det der forener os er dog meget større end det der adskiller os, sagde Tiedemann med et citat fra den hellige Johannes XXIII. Han nævnte de fem økumeniske imperativer, som katolikker og protestanter skal lade sig inspirere af. De handler blandt andet om, at katolikker og protestanter altid skal gå ud fra enhedens perspektiv, at de skal være villige til at lade sig ændre ved mødet med hinanden, at de skal arbejde sig frem til at se på hvad enhed er, at de i fællesskab skal opdage kraften i Jesu Kristi evangelium og at de sammen skal aflægge vidnesbyrd om Guds nåde.

Det kræver meget omtanke og eftertænksomhed at markere reformationen; men vi skal huske, at det vi fejrer, er de 95 teser - ikke kirkesplittelsen, sagde Tiedemann.

Erling Tiedemann lægger op til debat om, hvordan vi som katolikker kan være med til at markere reformationsjubilæet. Foto: Lisbeth Rütz.

Hvor meget længere kan vi egentlig komme med økumenien, var spørgsmålet fra pastor Benny Blumensaat, der selv var aktiv i økumenisk arbejde i Esbjerg, men mente, at bestræbelserne på enhed var gået i stå. Biskop Czeslaw pegede på, at han gerne deltog i indbydelser til markering af reformationen. "For os katolikker er der sket en udvikling. Vi burde have lært noget af vores erfaringer; men ellers er vi den kirke vi altid har været", sagde han. Han påpegede, at reformationen har meget forskellig be-

tydning for katolikker og protestanter. For protestanterne er den en identitetsskabende begivenhed, mens den for os først og fremmest er tragisk.

Der er meget der skiller os endnu, fx spørgsmålet om kvindelige præster og moralske spørgsmål som homoægteskaber.

Det er også et spørgsmål, hvor meget enhed vi skal have og hvor synlig den skal være. Disse ting er ikke afklarede, mente biskop Czeslaw.

LR

Fra biskoppens beretning

PERSONALIA Fire nye præstestuderende er begyndt på Redemptoris Mater kollegiet i Vedbæk. Daniel Ebert er begyndt på præstestudiet i England på Saint Mary's Seminary i Oscott.

To nye præster er flyttet til Danmark. Det

drejer sig om Pawel Ben SJ, der er flyttet til Niels Steensens Kollegium og Christy Joy Fernando Santhiyogu OMI, der er blevet ny præst for de engelsktalende. Han afløser Frederick Thevaraj OMI, der rejser tilbage til Sri Lanka til december.

Richard Sprengers SJ er rejst tilbage til den hollandske provins. Marcus Bernus er forflyttet fra Lyngby til Roskilde-Køge. Alren Soosaipillai er forflyttet fra Roskilde

til Lyngby. Stefano Tarquini er blevet andenpræst i Ringsted og Næstved. Quang Minh Nguyen i Viborg er flyttet til Rom på studieorlov. Bernhard Kofod er udnævnt til sognepræst i Odense

Ambroziu Anghelus er konstitueret som sognepræst i Viborg. Wienczyslaw Ryszard Barwinski er konstitueret i Silkeborg

Lars Messerschmidt er udnævnt til official for den kirkelige domstol og er

ophørt som konstitueret sognepræst i Vordingborg og Ringsted. Han afløser Gerhard Sanders S.J., der er flyttet til Niels Steensens Kollegium. Michael Riis er blevet ny formand for Justitia et Pax, efter at Nik Bredholt er rejst til Zanzibar, hvor han arbejder for Danmission.

Der kommer flere og flere katolikker fra Eritrea til Danmark. De betjenes lejlighedsvis af en præst fra Eritrea. LR

En god solid begyndelse på adventstiden og det nye kirkeår

1. søndag i advent – Luk 21,25-28, 34-36

Tekst: Diakon Kasper Baadsgaard

BIBELN En god bog eller en fantastisk film bliver vi aldrig trætte af. Selvom vi kender slutningen og ovenikøbet kan flere af dialogerne udenad, ser vi alligevel vores yndlingsfilm igen og igen.

Dels er der gensynets glæde med noget, vi holder af og sætter pris på; men hvis det virkelig er godt, så lægger vi også mærke til nye ting hver gang, vi opdager nye facetter af den historie, vi kender så godt.

Det er situationen i dag. Vi står på tærsklen til det nye kirkeår. Adventstiden begynder igen, og det velkendte starter endnu engang forfra. Her har vi to muligheder. Vi kan lukke i og sige ”det kender jeg, så nu kan jeg lukke lidt af og tage en pause”. Men vi kan også tage imod invitationen og gå ind i det nye kirkeår med al vores viden og lægge mærke til detaljen, dér hvor Gud åbenbarer det nye og griber fat i mig og drager mig længere ind i kærlighedens mysterium.

For uanset hvor mange gange vi har hørt eller læst evangeliet, så vil det altid være nyt. Evangeliet taler til os på nye måder, hver gang vi læser eller hører det. Derfor opfordrer pave Frans os til at læse i det dagligt, fordi det altid har noget at sige til lige netop den situation, som jeg står i her og nu.

1. søndag i advent er evangelieteksten taget fra Jesus store afslutningstale, inden disciplene og Jesus begynder deres rejse mod Jerusalem. Det er de sidste ord, disciplene skal have med inden korsets mysterium udspilles. Og talen, den handler om, hvad der skal ske på den anden side af Jerusalem, når de er kommet helt i mål, når Jesus kommer igen med herlighed. De ord, Jesus her siger til de lyttende disciple, er et udtryk for det levende håb, vi har som kristne. Og derfor lægger Jesus også vægt på, vi ikke skal frygte; men vi skal rette os op, løfte vores hoveder, for vores forløsning nærmer sig (Luk 21,28).

Og her er det den store afslutningsscene, der er i fokus. Der bliver ikke lagt skjul på noget, vi kan lige så godt få kortene på bordet med det samme, så vi ved, hvad det her drejer sig om.

For det er ikke nogen hemmelighed. Vi har ikke brug for at holde igen. Faktisk er det en privilegeret situation, fordi det giver plads til detaljen. De grove træk i historien kender vi, og derfor bliver der plads til detaljerne, hvor vi kan opdage de nye ting, vi ikke har lagt mærke til før. Det er her, vi skal hen, der hvor det ikke bare er de store linjer, vi holder os til, men detaljen. Når vi går ned og ser på detaljerne i evangeliet, bliver det for alvor nærværende. Der taler det virkelig til os, der kan vi finde kilden til den overstrømmende kærlighed, som adventstiden og julen handler om. Det er, hvad Paulus fortæller menigheden i Thessalonika, hvordan vi vokser og bliver overstrømmende rige i kærlighed (1 Thess 3,12). Det er frugterne af adventstiden og julens fejring, effekten af at lægge mærke til de nye detaljer, vi ikke har set før.

Og den første læsning fra Jeremias bog fortæller os, at nu sker det altså ”retfærdigheden der spirer af Davids slægt” (Jer 33,15). Det er nu Jesus bliver født, det er nu Gud bliver menneske!

To tekster, den ene fortæller, hvad der skal ske, og den anden hvad effekten bliver. Sammen giver de os en god solid begyndelse på adventstiden og det nye kirkeår. Hvad der skal ske her og nu, som vi forbereder os til, og hvad frugten af det hele bliver, hvad vores tro udtrykker. Alt dette er jo netop hvad det lille barn i krybben repræsenterer – overstrømmende kærlighed og håb.

Når vi ser den tomme krybbe og adventskransen med de 4 slukkede lys, så ser vi ikke kun begyndelsen på den begivenhed, som vi kender så godt. Vi kender allerede slutningen og ved, hvad

EVANGELIUM

Luk 21,25-28.34-36

Jeres forløsning nærmer sig.

✠ Dette hellige Evangelium skriver evangelisten Lukas.

På den tid sagde Jesus til sine disciple: »Der skal ske tegn i sol og måne og stjerner, og på jorden skal folkene gribes af angst, rådvilde over havets og brændingens brusen. Mennesker skal gå til af skræk og af frygt for det, der kommer over verden, for himlens kræfter skal rystes. Og da skal de se Menneskesønnen komme i en sky med magt og megen herlighed.

Men når disse ting begynder at ske, så ret jer op og løft jeres hoved, for jeres forløsning nærmer sig.

Tag jer i agt, så jeres hjerte ikke sløves af svir og drukken-skab og dagliglivets bekymringer, så den dag pludselig kommer over jer som en snare; for den skal komme over alle dem, der bor ud over hele jorden. Våg altid, og bed om, at I må få styrken til at undslippe alt det, som skal ske, og til at stå foran Menneskesønnen.«

Dette er vor Herre Jesu Kristi Evangelium.

de symboler repræsenterer. Det skal alt sammen hjælpe os til at huske det mest fantastiske, der er sket i menneskeheds historie – at Gud blev menneske. Ved at kigge mod målet, vende blikket mod håbet i vores tro, så ser vi ikke bare endnu en jul, der står for døren med alt, hvad dertil hører. Vi ser Gud selv, der er blevet menneske.

Det er nu, filmen begynder, det er nu, vi skal spidse øjne og ører og opdage alt det nye, som evangeliet kommer med. Tænk at Gud, som er almægtig og uden begrænsning, gør sig selv håndgribelig for min skyld ved at blive menneske, og blive født som et lille barn. Det er sandelig en kilde til glæde og overstrømmende kærlighed! Det er en historie, der sagtens kan klare at blive hørt igen.

Diakon Kasper Baadsgaard.
Foto: Lisbeth Rütz.

Mathilde og julen

Børnebog til eftertanke - også for de voksne.

JUL Mathilde synes, alle stresser lige her op til jul. Hun forstår ikke, at der aldrig er tid nok, hvorfor er klokken altid for mange, hvorfor er klokken aldrig ikke for mange?

Hun hører juleevangeliet i børnehaven, og da far henter hende dagen før jul og

siger, de skal skynde sig, siger Mathilde: ”Skynde, skynde, skynde. Hvis det skal være sådan, kan det være lige meget med jul. Så gider jeg ikke holde jul, og jeg ønsker mig ikke noget.”

Køb bogen og se hvad det ender med.

Måske ender det med at tiden går i stå den 24. december.

En sød lille bog, der er skrevet i et sprog som børn kan forholde sig til. Og som også er til eftertanke, for de voksne.

Bogen henvender sig til de ca. 4- til 7 årige. Eva Vinther

Ole Bjerglund Thomsen: ”Da tiden gik i stå”. Tegnet af Lea Letén. Unitas Forlag. Hæfte på 15 x 15 cm. 16 sider. Pris: 35 kr.

Katolske Læger i Danmark

Stiftende generalforsamling 24. januar 2016 i Lyngby.

FORENING At være læge og katolik samtidigt giver en særlig righoldighed i både professionelt virke og i trosforståelse. Men det er også nogle gange konfliktfyldt.

For alle læger vil der af og til være situationer, hvor man kan blive udfordret på ens egne holdninger, og hvor man skal afbalancere patientens eller samfundets forventninger med ens egen opfattelse af, hvad der er rigtigt. Det gælder ikke mindst i

Danmark, hvor religiøs identitet og kristne værdier i nogen grad er trængt i baggrunden af den offentlige værdisætning.

Katolske Læger i Danmark er et forsøg på at skabe et fortroligt rum for læger, der har behov for at bevare og udvikle deres egen identitet som katolik og som læge. Det er både stedet, hvor praktiske råd kan udveksles, eller konkrete dilemmaer kan vendes med kolleger. Det er også

stedet, hvor katolsk forståelse af nye faglige emner, videnskabelige udviklinger eller lovgivningsmæssige regler kan undersøges. Vi vil gerne bidrage til hinandens udvikling, og vi vil også stå til rådighed med faglige råd og vejledning for andre.

Er du læge og katolik, så deltag i foreningen Katolske Læger i Danmarks stiftende generalforsamling søndag 24. januar 2016!

Dagsorden:

- Velkomst og præsentation
- Drøftelse af formål

- Gennemgang af udkast til vedtægter (tilsendes ved henvendelse til jesh@dadlnet.dk)
- Revision og vedtagelse af vedtægter
- Valg af bestyrelse
- Skitse til program for 2016
- Eventuelt

Mødet finder sted i Sankt Knud Lavard kirkes menighedssal (mellem kirken og skolen), Lyngbygårdsvej 1A, 2800 Lyngby. Tilmeld dig til John-Erik Stig Hansen på 25 13 69 81 eller jesh@dadlnet.dk.

December

1 *viol.* Tirsdag i 1. uge i advent. (I Ps).

Adv.pf. I.

☞ Sl 72,2.7-8.12-13.17.

☞ Retfærdighed skal blomstre i hans dage, og freden være stor.

L.: Es 11,1-10. **Ev.:** Luk 10,21-24.

2 *viol.* Onsdag i 1. uge i advent. (I Ps).

Adv.pf. I.

☞ Sl 23,1-3a.3b-4.5.6.

☞ Jeg skal bo i Herrens hus alle mine dage.

L.: Es 25,6-10a. **Ev.:** Matt 15, 29-37.

3. *hvid.* Torsdag i 1. uge i advent. (I Ps).

Frans Xaver, præst (†1552) (m)

Adv.pf. I.

☞ Sl 118,1+8-9.19-21.25-27a.

☞ Velsignet være han, som kommer i Herrens navn.

L.: Es 26,1-6. **Ev.:** Matt 7,21.24-27.

4. *viol.* Fredag i 1. uge i advent. (I Ps).

Eller *hvid.* **Johannes af Damaskus**, præst og kirkelærer (†749)

Adv.pf. I.

☞ Sl 27,1.4.13-14.

☞ Herren er mit lys og min frelse.

L.: Es 29,17-24. **Ev.:** Matt 9,27-31.

5. *viol.* Lørdag i 1. uge i advent. (I Ps).

Adv.pf. I.

☞ Sl 147,1-2.3-4.5-6.

☞ Lykkelig hver den, der venter på Herren.

L.: Es 30,19-21.23-26. **Ev.:** Matt 9,35–10,1.6-8.

Bededag for præste- og ordenskald.

6. *viol.* **2. SØNDAG I ADVENT** (II Ps)

☞ *Cr. Adv. pf. I.*

1.L.: Bar 5,1-9;

☞ Sl 126,1-2ab.2cd-3.4-5.6.

☞ Herren har gjort store ting mod os, og vi blev glade.

2.L.: Fil 1,4-6.8-11.

Ev.: Luk 3,1-6.

7. *hvid.* Mandag i 2. uge i advent. (II Ps).

Ambrosius, biskop og kirkelærer (†397) (m)

Adv.pf. I.

☞ Sl 85,9ab-10.11-12.13-14

☞ Se, vor Gud kommer og frelser os.

L.: Es 35,1-10. **Ev.:** Luk 5,17-26.

8. *hvid.* Tirsdag. **JOMFRU MARIAS UPLETTEDE UNDFANGELSE** (h)

Gl.Cr. Særl.pf.

1.L.: 1 Mos 3,9-15.20;

☞ Sl 98,1.2-3ab.3cd-4.

☞ Syng Herren en ny sang, thi vidunderlige ting har han gjort.

2.L.: Ef 1,3-6.11-12.

Ev.: Luk 1,26-38.

9. *viol.* Onsdag i 2. uge i advent. (II Ps).

Eller *hvid.* **Juan Diego Cuauhtlatotzin** (†1548)

Adv.pf. I.

☞ Sl 103,1-2.3-4.8+10.

☞ Min sjæl pris Herren!

L.: Es 40,25-31. **Ev.:** Matt 11,28-30.

10. *viol.* Torsdag i 2. uge i advent. (II Ps).

Adv.pf. I.

☞ Sl 145,1+9.10-11.12-13ab.

☞ Herren er nådig og barmhjertig, sen til vrede og rig på troskab.

L.: Es 41,13-20. **Ev.:** Matt 11,11-15.

11. *viol.* Fredag i 2. uge i advent. (II Ps).

Eller *hvid.* **Damasus I**, pave (†384)

Adv.pf. I.

☞ Sl 1,1-2.3.4+6.

☞ Den, der følger dig, Herre, skal have livets lys.

L.: Es 48,17-19. **Ev.:** Matt 11,16-19.

12. *viol.* Lørdag i 2. uge i advent. (II Ps).

Eller *hvid.* **Vor Frue af Guadalupe**

Adv.pf. I.

☞ Sl 80,2ac+3b.15-16.18-19.

☞ Gud, rejs os igen,

lad dit ansigt lyse, så vi bliver frelst.

L.: Sir 48,1-4.9-11. **Ev.:** Matt 17,10-13.

13. *viol.* eller *rosa.* **3. SØNDAG I ADVENT** (III Ps)

☞ *Cr. Adv. pf. I.*

1.L.: Sef 3,14-18a;

☞ Es 12,2-3.4bcd.5-6.

☞ I skal juble og råbe af fryd, for Israels Hellige er stor iblandt jer.

2.L.: Fil 4,4-7.

Ev.: Luk 3,10-18.

Livets dag.

14. *hvid.* Mandag i 3. uge i advent. (III Ps).

Johannes af Korset, præst og kirkelærer (†1591) (m)

Adv.pf. I.

☞ Sl 25,4-5ab.6-7bc.8-9.

☞ Vis mig dine veje, Herre.

L.: 4 Mos 24,2-7.15-17a. **Ev.:** Matt 21,23-27.

15. *viol.* Tirsdag i 3. uge i advent. (III Ps).

Adv.pf. I.

☞ Sl 34,2-3.6-7.17-18.19+23.

☞ Den hjælpeløse råbte, og Herren hørte ham.

L.: Zef 3,1-2.9-13. **Ev.:** Matt 21,28-32.

16. *viol.* Onsdag i 3. uge i advent. (III Ps).

Adv.pf. I.

☞ Sl 85,9ab-10.11-12.13-14.

☞ Lad det dryppe fra oven, himmel,

lad retfærd strømme ned fra skyerne.

L.: Es 45,6b-8.18.21b-25. **Ev.:** Luk 7,18b-23.

Adventstiden II

17. *viol.* Torsdag i 3. uge i advent. (III Ps).

Adv.pf. II.

☞ Sl 72,1-2.3-4ab.7-8.17.

☞ I hans dage skal retfærdighed blomstre og freden skal være stor.

L.: 1 Mos 49,2.8-10. **Ev.:** Matt 1,1-17.

NB: Tidebønnen følger et særligt skema de sidste 7 dage før jul. Særlige antifoner til Zakarias' og jomfru Marias lovsange.

18. *viol.* Fredag i 3. uge i advent. (III Ps).

Adv.pf. II.

☞ Sl 72,1-2.12-13.18-19.

☞ I hans dage skal retfærdighed blomstre og freden skal være stor.

L.: Jer 23,5-8. **Ev.:** Matt 1,18-24.

19. *viol.* Lørdag i 3. uge i advent. (III Ps).

Adv.pf. II.

☞ Sl 71,3-4a.5-6b.16-17.

☞ Min mund er fuld af lovsang til dig, jeg priser din herlighed dagen lang.

L.: Døm 13,2-7.24-25a. **Ev.:** Luk 1,5-25.

20. *viol.* **4. SØNDAG I ADVENT** (IV Ps)

☞ *Cr. Adv. pf. II.*

1.L.: Mika 5,1-4a;

☞ Sl 80,2ac+3b.15-16.18-19.

☞ Gud, rejs os igen, lad dit ansigt lyse, så vi bliver frelst.

2.L.: Hebr 10,5-10.

Ev.: Luk 1,39-45.

21. *viol.* Mandag i 4. uge i advent. (IV Ps).

Adv.pf. II.

☞ Sl 33,2-3.11-12.20-21.

☞ Bryd ud i jubel for Herren, I retfærdige, syng en ny sang for ham.

Pris Herren med citer,

L.: Højs 2,8-14 eller Sef 3,14-18a **Ev.:** Luk 1,39-45.

Petrus Canisius, præst og kirkelærer kan ihukømmes.

22. *viol.* Tirsdag i 4. uge i advent. (IV Ps).

Adv.pf. II.

☞ 1 Sam 2,1.4-5.6-7.8abcd.

☞ Mit hjerte fryder sig over Herren, min frelser.

L.: 1 Sam 1,24-28. **Ev.:** Luk 1,46-56.

23. *viol.* Onsdag i 4. uge i advent. (IV Ps).

Adv.pf. II.

☞ Sl 25,4-5b.8-9.10+14.

☞ Ret jer op og løft jeres hoved, for jeres forløsning nærmer sig.

L.: Mal 3,1-4.23-24. **Ev.:** Luk 1,57-66.

Johannes af Kenty kan ihukømmes.

24. *viol.* Torsdag i 4. uge i advent. (IV Ps).

Adv.pf. II.

☞ Sl 89,2-3.4-5.27+29.

☞ Om Herrens store godhed vil jeg synge for evigt.

L.: 2 Sam 7,1-5.8b-12.14a.16. **Ev.:** Luk 1,67-79.

Adventstiden afsluttes efter non.

Juletiden

☞ *hvid.* **HERRENS FØDSEL** (h)

24. *hvid.* Torsdag aften. **Vigiliemesse**

Gl. Cr. Jul. pf.

1.L.: Es 62,1-5;

☞ Sl 89,4-5.16-17.27+29.

☞ Om Herrens store godhed vil jeg synge for evigt.

2.L.: ApG 13,16-17.22-25.

Ev.: Matt 1,1-25 eller 1,18-25.

25. *Hvid.* Fredag. **Højtidens messe**

Gl. Cr. Jul. pf.

Julenat. 1.L.: Es 9,1-6;

☞ Sl 96,1-2a.2b-3.11-12.13.

☞ I dag er der født os en frelser; han er Kristus, Herren.

2.L.: Tit 2,11-14.

Ev.: Luk 2,1-14.

Julemorgen. 1.L.: Es 62,11-12;

☞ Sl 97,1+6.11-12.

☞ Lyset skal stråle over os i dag; for Herren er os født.

2.L.: Tit 3,4-7.

Ev.: Luk 2,15-20.

Juledag. 1.L.: Es 52,7-10;

☞ Sl 98,1.2-3ab.3cd-4.5-6.

☞ Hele den vide jord har set vor Guds frelse.

2.L.: Hebr 1,1-6.

Ev.: Joh 1,1-18 eller 1,1-5.9-14.

26. *rød.* Lørdag. **STEFAN**, den første martyr (f)

Gl. Jul. pf.

L.: ApG 6,8.10; 7,54-60;

☞ Sl 31,3cd-4.6+8ab.16bc-17.

☞ I dine hænder, Herre, befaler jeg min ånd.

Ev.: Matt 10,17-22.

Bededag for de forfulgte kristne

27. *hvid.* Søndag. **DEN HELLIGE FAMILIE, JESUS, MARIA OG JOSEF** (f)

☞ *Gl. Cr. Jul.pf.*

1.L.: Sir 3,2-6.12-14;

☞ Sl 128,1-2.3.4-5.

☞ Lykkelig hver den, der frygter Herren, og vandrer ad hans veje.

2.L.: Kol 3,12-21.

Ev.: Luk 2,41-52.

Eller (ad libitum):

1.L.: 1 Sam 1,20-22.24-28;

☞ Sl 84,2-3.5-6.9-10.

☞ Herre, lykkelig de, der bor i dit hus.

2.L.: 1 Joh 3,1-2.21-24.

28. *rød.* Mandag. **DE USKYLDIGE BØRN**, martyrer (f)

Gl. Jul.pf.

L.: 1 Joh 1,5– 2,2;

☞ Sl 124,2-3.4-5.7b-8.

☞ Vor sjæl slap fri som en fugl af fuglefængerens snare.

Ev.: Matt 2,13-18.

29. *hvid.* Tirsdag. **5. DAG I JULEUGEN**

Gl. Jul.pf.

☞ Sl 96,1-2a.2b-3.5b-6.

☞ Himlen skal glæde sig, jorden juble.

L.: 1 Joh 2,3-11. **Ev.:** Luk 2,22-35

Thomas Becket, biskop og martyr (†1170), kan ihukømmes.

30. *hvid.* Onsdag. **6. DAG I JULEUGEN**

Gl. Jul.pf.

☞ Sl 96,7-8a.8b-9.10.

☞ Himlen skal glæde sig, jorden juble.

L.: 1 Joh 2,12-17. **Ev.:** Luk 2,36-40.

31. *hvid.* Torsdag. **7. DAG I JULEUGEN**

Gl. Jul.pf.

☞ Sl 96,1-2.11-12.13.

☞ Himlen skal glæde sig, jorden juble.

L.: 1 Joh 2,18-21. **Ev.:** Joh 1,1-18.

Silvester I, pave (†335), kan ihukømmes.

Svar til læserbreve i KO 14 Kaare Rübner-Jørgensen og sr. Anna Mirijam Kaschner

Svar til Kaare Rübner Jørgensen: KRJ har svaret på min kommentar til biskoppernes hyrdebrev om flygtningestrømmen i Europa. Og han bekræfter med sin nedladede og selvros mit synspunkt om den udemokratiske flygtningedebat, vi har her i landet. Bedre kan det ikke illustreres.

Svar til sr. Anna Mirijam: Næsten alt her i verden drejer sig om penge og politik. Det gælder desværre også flygtningehjælp, nødhjælp og menneskerettigheder. Man kalkulerer ikke så lidt med, hvad der giver international goodwill og gode forbindelser. Og menneskerettigheder taler man højest om der, hvor det ikke kan skade handelsforbindelserne.

I dag handler det mest om olie. Hvis man kan vise de rige oliestater, at man hjælper muslimer, giver det plus i karakterbogen. Men at hjælpe forfulgte jøder og kristne giver i bedste fald ingenting, i værste fald minus. Det er nok grunden til, at de europæiske politikere i den grad er tavse om den forfærdelige antisemitisme i f.eks. Frankrig, Tyskland og Sverige.

Så her er ikke tale om, at man ikke skal hjælpe muslimer, de bliver hjulpet allerede, og godt for det. Men vi skal vise vore kristne brødre og søstre, som undertrykkes, mishandles, slås ihjel og fratages de mest elementære rettigheder, at vi lider med dem og gør alt, hvad vi kan, for at komme dem til hjælp. "Når et lem lider, lider hele legemet".

"Åbne Døre" er en fælleskirkelige organisation, der ved, hvad der foregår i verden. Gå ind på deres hjemmeside (www.forfulgt.dk) og se, hvad kristne udsættes for i et utal af lande. Her er rigelig stof til mange hyrdebrev.

Lene Larsen, 4100 Ringsted

Næstekærligheden har trange kår

En stor TAK til Michael von Rauschenberger for hans fine indlæg i KO nr. 13. Man rører jo ved to ømme punkter i Kirken. Hvad sker der når folk skilles? Er Kirken der så som en hjælp/støtte? Nej, tværtimod. Næstekærligheden har jo trange kår. Man kan håbe, at der sker fremskridt, så medlemmer ikke behøver at søge et andet kristent fællesskab – en måde, som man jo mister medlemmer på.

Kirken vil gerne have penge, men som medlem er man ellers ikke så interessant. Kirkebidragsordningen kontaktede jeg i starten, da jeg fandt det godt og ønskede blot lige svar på et par spørgsmål. Selvsagt intet svar, men fra min daværende menighedsrådsformand kom et brev om, at jeg ikke ville betale. Altså en direkte løgn fra Ansgarstiftelsen – bagtalelse, som spredtes. Nu har der så været tre bisper siden; har én beklaget noget selv om de blev informeret? Nej. Men ligesom i læserbrevet fortsatte der at komme girokort og lign.

Fint at KO bragte læserbrevet. Men det flytter – desværre – næppe noget.

Den enkelte sognepræst har jo ofte en mere nærværende holdning til medlemmerne og deres problemer end Kirken som sådan. Det er jo et gode.

Knud Rohde, Flensborg

Udkantsbedegrupper...

Ja, hvorfor ikke? Rundt om i vores land ligger der adskillige mindre katolske kirker, indviede til Guds ære! Vi har præstemangel! Paven kalder lægfolket til omvendelse og bøn! Hvorfor gør han det? Er vi ved at falde i søvn? Er vi blevet fanget i verdslig tryghed? Vi er så gode til at se andres fejl; men hvad med vore egne? Hvor er vores mod til at træde ud på vandet til Jesus?

Gud, vis os din vej og gør os villige til at vandre den!

Denne sætning rummer bønnens indre væsen: Overgivelsen til Gud, villigheden til at lade os forvandle og modet til at gøre Guds Vilje.

Den første del, overgivelsen til Gud, udspringer af Guds kalden, der kan betegnes som et kærlighedsmøde – heraf fødes villigheden til at lade sig forvandle – gennem skriftemålet – og helbredelsen som følge heraf, som således fører videre til aktivt helligåndsinspireret liv.

Men vi er nødt til at starte med os selv!

I Rudkøbing på Langeland er vi fem kvinder, som har bedt sammen i to år. Hver tirsdag mødes vi i Skt. Bendts Kapel til bøn, som vi skiftes til at lede. Efter bønner spiser vi sammen og deler glæder og sorger, kort sagt – lærer hinanden nærmere at kende. Det er en stor glæde at have dette fællesskab på denne forholdsvis lille ø – en lokal bedegruppe, som Gud har etableret.

Vi bliver hver især udfordret til vækst i tro og tillid til Gud igennem dette bønsmøde; kanter bliver slebet af, så kærligheden i den enkelte og i gruppen kan vokse – og vores familier og venner bliver velsignet gennem denne trosvækst og vore forbønner. Tak gode Gud!

Pater Bernhard fra Odense kommer ca. hver tredje måned og fejrer messe for vores bedegruppe – derefter tilbedelse, hvor vi har lejlighed til vejledning og skriftemål. Det har været, og er, en god hjælp for os; bestyrker os i, at vi er kirke! Giver os nyt mod og besegler os i vores kaldelse!

Den første søndag i måneden kommer pastor Tuyen fra Svendborg, som vi hører under, og fejrer messe for hele menigheden på Langeland.

Vi har haft et par åben-kirke dage, hvor en fra menigheden har fortalt kirkens historie. Mange af de lokale besøgende udtrykte glæde ved at komme ind i kirken, som de havde gået forbi i flere år. Gæster fra menigheden i Svendborg udtaler, at de kan mærke forskel, når de kommer i kirken efter at bedegruppen er startet – større intensitet af kærlig stemning!

Har vi ikke nogle stykker af disse små kirker, som der ikke er præstebetjening til hver søndag, som kunne blive fyrtårne i Danmark? Er det et pengespørgsmål at bevare disse hellige rum, så lad os bede om Guds ledelse! Find sammen i bøn derude – og lad Helligånden tage roret. Der er eksempler rundt omkring i landet – husker især Esbjerg,

hvor vedholdende bøn banede vej for deres smukke tilbedelseskapel i haven!

Jeg tror på, at der vil komme flere frugter af vores vedholdende bøn – Gud er Herre over dette, vi kan blot sige: "Fiat voluntas tua – Din Vilje ske!"

I taknemmelighed *Pia Borgels, 5900 Rudkøbing.*

Det er så nemt...

at bringe os mere sammen med danskerne, for hvem vor katolske tro er lidt fremmed.

På den lille korte hverdagsagtige bane, som vi udenfor København lever i. Min er erfaring efter 56 år som praktiserende katolik: Fjern dog nogle ligeegyldige sten fra vejen: Vi – ihvertfald i min høje alder (78) må af og til til begravelse. Lav dog ordlyden i Fadervor om, så den passer til og derved kan bedes sammen med de fremmødte! Og "Konfirmation" Det var lettere i biskop Martensens tid. Da havde man i vor kirke trosbekræftelse, som bl.a. vore børn gik til med stor iver ligesom deres klassekammerater. Men næ, det er ikke mere "nødvendigt", og hvad får man så ud af det?

Skal man virkelige sige det? Nej, tænk blot på klassekammerater, blandede ægteskaber osv.

Der kan nemt gøres noget!

Erik Fich 5900 Rudkøbing

Rettelse til artikel i KO 15 om ordensjubilæum (s. 9)

Sr. Agnes Noetzell (ikke Loetzell) aflagde sit 1. ordensløfte (altså ikke de evige løfter) den 1. maj 1945 og fejrede sit 70-års ordensjubilæum her i 2015.

Søstrene flyttede i juni måned 1954 til Hoffmanns Minde i Valby indtil den 28. september 1963, hvor de tog det nybyggede kloster ved Sct. Mariæ Kirke på Jens Jessens Vej på Frederiksberg i besiddelse.

Kilde: Bogen '75 års grundlæggelsesjubilæum 1935-2010'.

Per Markussen, 1307 København K

Biskoppens kalender

December 2015

- Tirsdag 8. kl. 17.00** Åbning af Barmhjertighedens år i Domkirken
- Onsdag 9. kl. 9:00** Messe for medarbejderne på Gl. Kongevej
- Torsdag 10. kl. 10.00** Møde i Økonomisk Råd
- Lørdag 12. kl. 16:00** 80 års Jubilæumsmesse i Sct. Therese Kirke
- Søndag 13. kl. 11:00** Messe i Domkirken
- kl. 17:30** Messe i Sakramentskirken, København N
- Torsdag 17. kl. 10.00** Møde i Biskoppeligt Råd
- Torsdag 24. kl. 24:00** Midnatsmesse i Domkirken
- Fredag 25. kl. 11:00** Messe i Domkirken
- Lørdag 26. kl. 11:00** Messe i Domkirken
- Søndag 27. kl. 11:00** Messe i Domkirken

Bønnens Apostolat

December

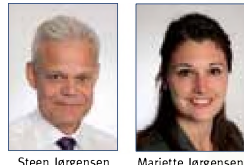
- At alle må erfare barmhjertigheden fra en Gud, som altid er rede til at tilgive.
- At familierne – især de der lider – i Jesu fødsel må finde et tegn på sikkert håb.

Vanløse Begravelsesforretning

Jyllingevej 8 · 2720 Vanløse

Deres lokale bedemand siden 1940...

Steen Jørgensen

Mariette Jørgensen

38 71 75 01

Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os. Vi træffes også aften, weekend og helligdage.

www.v-lm.dk

Hjælp der gavner

www.vincentgrupperne.dk

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hjælp med at sikre Kirkens beståen - også når du er borte

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente.

Arv til Kirken er fritaget for alle afgifter og går derfor ubeskåret til Kirkens arbejde.

Læs mere på www.katolsk.dk eller ring til

Katolsk Bispekontor

Gl. Kongevej 15

1610 København V

Telefon 33 55 60 80

- Arv og Testamenter
- Ægtepagter
- Familiesager
- Dødsboer
- Køb af ejendom i Danmark og udlandet.

Advokat Sandra Moll

Telefon: 31 35 35 60

Fax: 31 73 25 84

E-mail: sandra@moll.dk

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)

Redaktør: Lisbeth Rütz

Layout: Carsten Meyer-Jensen

Annoncer og abonnement:

redaktion@katolskorientering.dk

Medarbejdere i dette nr.: Jan Eskildsen, Zilas Bastrup Schmidt-Christensen, Gregers Mærsk-Kristensen, Anton Dorph-Petersen, Kasper Baadsgaard, Eva Vinther og Kirsten Krog.

Redaktion og annoncer:

Katolsk Orientering,

Gammel Kongevej 15,

1610 København V, tlf.: 3355 6040

kl. 9-13 mandag-torsdag,

Fax 3355 6041.

E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042

Abonnementspris 510 kr. helårligt. Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Greentech Rotaprint - Distribueret oplag 11.500
ISSN 0902-297X

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 1, 2016 som udkommer **den 15. januar** skal være redaktionen i hænde senest **den 21. december**.

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 2, 2016, som udkommer **den 5. februar** skal være redaktionen i hænde senest **den 18. januar**.

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

VI VII VIII IX X XI XII I II

KØBENHAVNS
URMAGER VÆRKSTED

MARTIN ELSIG LAURSEN

tilbyder reparation af alle slags ure:
Standure, vægure, lommeure eller armbåndsure på vores eget værksted

Ved større ure henter og bringer vi.
Skift af batteri og rem, mens De venter

Lange-Müllers Gade 15. kld. 2100 København Ø
Tlf. 22 83 01 08
www.urmagerværkstedet.dk

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

NB: nye åbningstider:
Mandag og Onsdag: 10-12 og 13-16
Tirsdag og Torsdag: 10-12 og 13-16.45
Fredag lukket.

bibliotek@katolsk.dk
Tlf: 33 55 60 90

Det sker i bispedømmet

November:

Fredag 27. kl. 19.-ca. kl. 21: Forsonings- og helbredelsesmesse v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Skriftemål fra kl. 18. Sted: Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, København V.

December:

Torsdag 3.-mandag 7.: Jesuitisk retræte i den Hellige Ignatius' ånd hvor deltagerne vil blive introduceret i den ignatianske metode at bede med Bibelen på. Retræten forgår i stilhed, og jesuitterne står til rådighed for samtale og vejledning. Arrangementet finder sted i Hellig Kors Kloster i Vestjylland.

Lørdag 5. kl. 14:30-17: Lørdagskatekese i domkirken. Menighedssalen Bredgade 69. A, Kbh C. Den katolske Kirke og det europæiske projekt v/associeret professor Bjørn Thomassen. Kaffe /te og brød. Pris 40 kr.

Torsdag 10. kl. 20-23: Natkirke i Sakramentskirken, Nørrebrogade 27 C, Kbh. Mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne eller

blot for at nyde stilheden og roen i kirkerummet. Aftenen slutter med en sakramental velsignelse ca. kl. 22.45.

Fredag 11. kl. 18.30-20. 'Åben Dør'. Personlig forbøn og samtale v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Sted: Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, København V.

Lørdag 12. kl. 16.00: Pontifikalmesse i Skt Therese Kirke i anledning af kirkens 80-års jubilæum. Efter messen er der reception i gymnastiksalen.

Første og sidste onsdag i måneden kl. 17.30-19.30: Hjælp til misbrugere og pårørende ved den katolske organisation Cenacolo. Rådgivningen finder sted i Bredgade 69 A, Kbh. K. Tlf. 51 53 41 60.

Skt. Thomas Fællesskabet inviterer til eukaristi, lovprisning og katekese. Hver onsdag kl. 19-21, undtagen den 1. onsdag i måneden. Messe med forbøn for de syge afholdes 1. onsdag i måneden kl. 19-21. Sted: Oratoriet, Vor Frue kirke, Ryesgade 26, Aarhus C. Info: p. Herbert SJ, tlf. 87 30 70 42 eller 24 27 86 89, Jan Zieleskiewicz, tlf. 50 29 13 57, e-mail johny.zet@gmail.com.

Katolsk Orientering kan også læses på nettet www.katolskorientering.dk

KATOLSK INFOBUTIK

Katolske Bøger og Brugskunst

Litteratur om spiritualitet, bøn, teologi m.m.
Samt kunstbøger, børnebøger, figurer, ikoner, rosenkranse, smykker, gaveartikler, vægkors, julekrybber, kristen julepynt, lys og meget mere...

Ryesgade 28 · 8000 Aarhus C

Tlf. 87307055

www.katolskinfobutik.dk

Et kort men betydningsfuldt katolsk forfatterskab

Introduktion til Flannery O'Connor .

Tekst: Kirsten Krog

LITTERATUR Den amerikanske forfatter Flannery O'Connor nåede kun at blive 39 år, før hun døde af lupus, men hun nåede alligevel at slå sit navn fast som en bemærkelsesværdig forfatter, ja nogle regner hende endda for at tilhøre den absolutte elite blandt amerikanske forfattere i det 20. århundrede. Hendes bibliografi er imidlertid af gode grunde kort, ligesom hendes biografi ikke byder på de helt store begivenheder og oplevelser. Pga. sygdommen var hendes liv først og fremmest et indre liv; men, som hun udtrykte det, kan en sygdom være langt mere lærerig end lange rejser.

Baggrund

Flannery O'Connor blev født den 25. marts 1925 og voksede op i Savannah i Georgia, hvor hun levede det meste af sit liv. Som ung studerede hun journalistik, men blev hurtigt klar over, at det ikke var hendes vej. I stedet søgte hun ind på en masteruddannelse i kreativ skrivning på State University of Iowa, som vel kan sammenlignes med forfatterskolen her i Danmark. Paul Engle, som stod for fakultetet, hvor hun gik sammen med en række berømte forfattere, sagde flere år senere, at Flannery havde været en af de mest talentfulde forfattere, han nogensinde havde undervist. Hendes

beretninger er originale og fyldt med en humor og ironi, som giver deres ellers dystre og barske præg en lettere og lysere tone.

Da Flannery fik konstateret, at hun havde en bindevævssygdom – en sygdom hun for resten havde arvet fra sin far – flyttede hun hjem på sine forældres gård. Hun kom fra en troende, katolsk familie; men de levede i et meget protestantisk om råd, noget som påvirkede vinklen i Flannerys bøger, der som oftest udspiller sig netop i sydstaterne og med stærkt protestantiske personer i persongalleriet.

Flannery O'Connor var selv dybt troende og var en stærk forsvarer for den katolske tro, som hun anså for grundlaget både for sit liv og sit forfatterskab. Der er blandt andet skrevet om hende, at hun altid skrev ”en utvetydig og chokerende prædiken om synd, nåde og frelse. Med den humoristiske beskrivelse af groteske, jordnære og monomane Georgia-eksistenser i en ugudelig, men ”Kristus-plaget” hverdag

vandt Flannery O'Connor mange læsere, også blandt ikke-kristne”.

Forfatterskabet

I sin korte forfatterkarriere skrev Flannery O'Connor to romaner og 32 noveller, som er samlet i to novellesamlinger. Endvidere skrev hun flere end hundrede boganmeldelser for to katolske aviser: ”The Bulletin” og ”The Southern Cross” og derudover en række essays.

Blandt hendes essays skal her fremhæves essayet ”The Church and the Fiction Writer” fra den 30. marts 1957, hvor hun gør rede for sin forståelse af forholdet mellem det at være katolik og det at være forfatter, en diskussion som flere katolske forfattere har forholdt sig til. Den norske forfatter Knud Ødegård siger således med henvisning til en anden katolsk forfatter, nemlig Graham Greene: ”Han [var] ikke en katolsk forfatter, men en forfatter, som også var katolsk. *Fortsættes nedenunder* ▶

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks strekcode

MÅSKINEL MAGASINPOST
42512
Afsender: Katolsk Orientering
Katolsk Orientering · nr. 16
27. november 2015 · 41. årgang

POST
PP
DANMARK

Det er også vigtigt for mig at fastslå, at mit ærinde er poetens, jeg er ikke propagandist, heller ikke apologet, men poet”. Samme splittelse synes ikke at findes hos Flannery O'Connor, i hvert fald skriver hun: ”Når folk har fortalt mig, at jeg ikke kan være kunstner, fordi jeg er katolik, har jeg sørgmodigt svaret, at jeg – fordi jeg er katolik – ikke kan tillade mig at være mindre end en kunstner”. Hun kommer dog Knut Ødegård og Graham Greene i møde i et af sine breve, som er udkommet under titlen ”The Habit of Being” (1979). Her understreger hun, at skønlitterær virksomhed ikke handler om at bringe et budskab og ikke kan gøre det. Men selve livet, som danner grundlaget for digtningen, bringer et moralsk budskab. Det samme udtrykker Knut Ødegård for øvrigt ved at kalde sine digte for erfaringsdigte, hvor trosperspektivet opstår som ”ubevidste beskeder”. Troen er imidlertid så integreret og funderet i Flannery O'Connors forfatterskab, at en påstået splittelse mellem tro og digtning ikke forekommer i hendes

bøger. Om sit forhold til troen i sine tekster, skriver hun bl.a.: ”Jeg skriver ud fra en tro på alle kristne dogmer”.

Endnu en mulighed for at stifte bekendtskab med Flannery O'Connor på dansk er Klaus Rothsteins bog ”Ord og handling. – Essays om litteratur”, hvor der blandt andet er et essay om en dansk forlagsrepræsentants venskab med denne katolske forfatter. Her kan man også få et indblik i nogle af hendes breve i en dansk oversættelse.

Skønlitteraturen

Den første af novellesamlingerne, ”A Good Man is hard to find and other Stories” (1955), findes i en dansk oversættelse med titlen ”En god mand er svær at finde” (1965). Den anden novellesamling ”Everything that rises must converge” blev udgivet posthum i 1965. Den er udgivet under titlen ”Skæringspunkt og andre noveller” på Katolsk Forlag i 1984, oversat af Ingegerd og Torben Riis. Torben Riis skrev for øvrigt en anbefalelsesværdig artikel om Flannery O'Connor i ”Katolsk Magasin” for et år siden på 50-året for hendes død i 1964.

Den ene af Flannerys romaner er ”Wise blood” fra 1952. Dette er den eneste af hendes fire bøger, som ikke findes på dansk. Hendes hovedværk er imidlertid romanen ”The violent bear it away”, som udkom i 1960 og som så sent som i 2011 udkom på dansk på forlaget Arena under titlen ”Voldsmænd river det til sig”.

”En god mand er svær at finde”

I novellen ”En god mand er svær at finde” møder vi en familie med to børn, der sammen med deres noget dominerende og egoistiske bedstemor tager på en udflugt.

Her møder de deres skæbne i skikkelse af en mand kaldet ”outsideren”, der dræber hele familien, først børnene, derefter forældrene og til sidst bedstemoderen. Bedstemoderen trygler imidlertid om at blive skånet og begynder at fortælle om Jesus. Inden hun bliver dræbt rækker hun ud imod outsideren med ordene: ”Du er jo et af mine egne børn”. Denne sætning sammen med outsiderens bemærkning om, at den ældre kvinde ville have været en god kvinde, hvis der hvert minut af hendes liv havde været nogen, der ville dræbe hende, antyder, at der sker noget væsentlig med hende i hendes dødsøjeblik. I mødet med sin banemand indser hun, at hun har brug for den samme nåde, som han, da hun i sit væsens grund er ligesom ham. Dermed bliver novellen, trods sin grusomhed, en beretning om den guddommelige nåde. Flannery O'Connor udtrykker selv denne underlige ”bagvendte” måde at formidle budskabet om Guds nåde på med ordene: ”Der findes en teologi, som beskriver Gud ved at sige, hvad han ikke er, og der findes også en fiktion, som taler om nåden ved at beskrive dens fravær”.

”Voldsmænd river det til sig”

Den 14-årige forældreløse Francis Tarwater er hovedpersonen i romanen ”Voldsmænd river det til sig”. Han vokser efter sine forældres død i en trafikulykke op hos sin ekstremt fanatiske grandonkel, Mason Tarwater, der på Guds vegne har udvalgt drengen til profet. Efter grandonkelens død opsøger Francis en anden og yngre onkel, den humanistiske og antireligiøse skolelæreren Rayber, hvis udviklingshæmmede søn Bishop, Francis er blevet ”udvalgt” til at døbe. I skiftet fra en snæver, ekstremistisk opvækst til et liv i friere irreligiøse rammer sættes Francis overfor kampen og valget

mellem et ekstremistisk religiøst livssyn og en ansvarsforflygtiget humanisme.

Har man imidlertid ikke læst Flannery O'Connor før, er det nok ikke her, man skal begynde, da romanen er noget kompliceret. I stedet bør man begynde med en af novellesamlingerne, og når man så har vænnet sig til hendes særegne stil, kan man vende sig til denne roman, som bestemt er værd at læse.

En stor skikkelse i det katolske landskab

Jeg er ikke sikker på, at Flannery O'Connor er særlig kendt i Danmark, hverken i litterære eller katolske kredse. Går man for eksempel til Gyldendals Verdenslitteraturhistorie fra midten af 1990'erne glimrer hun ved sit totale fravær. Hun er imidlertid blandt de forfattere, som det er svært at komme udenom, og med så stor en del af hendes forfatterskab i en dansk udgave, er hun lige at gå til, selvom hendes forfatterskab måske ikke er blandt de letteste. Her møder man en helstøbt katolsk forfatter, der trænger igennem med troens lys i et århundrede, der ellers er karakteriseret ved en litteratur, hvor Gud mere og mere bliver trængt ud i kulden.

Forfatterindens selvportræt 1953.

Pater Rainero Cantalamessa, der har været husprædikant for tre paver, mener at det forestående 500-år for reformationen er en gunstig anledning til at kirkesamfundene rykker endnu nærmere hinanden. Foto: Christiantoday.com.

synode, at den bør foranledige kirkerne til at "tage et kvalitativt spring fremad, ligesom en flods eller kanals sluseporte gør det muligt for et skib at forsætte med at navigere på et højere vandstands niveau".

Cantalamessa sagde, at "vi har brug for at begynde forfra med Jesu person og ydmygt hjælpe vore medmennesker i dag med at opleve et personligt møde med ham". Og han tilføjede: "Kristus er verdens lys; den, som giver ethvert menneskes liv mening og håb – og så lever og dør de fleste mennesker omkring os, som om Han aldrig havde eksisteret! Hvordan kan vi være så ubekymrede og hver især forblive i vore egne komfortzoner? Vi bør aldrig tillade, at et moralemn som seksualitet kan splitte os mere end kærligheden til Jesus Kristus forener os".

Pavens husprædikant henviste til en af Martin Luthers mærkesager – retfærdiggørelse ved tro alene – og mente, at det bør forkyndes "mere energisk end nogensinde".

"Men ikke i opposition til gode gerninger – emnet er allerede uddebatteret – men snarere i opposition til den gængse påstand i dag om, at folk kan frelse sig selv ved hjælp af videnskaben, teknologien eller en menneskeskabt spiritualitet uden behovet for en forløser uden for menneskeheden".

"Enhed er ikke en enkelt ting", tilføjede pater Cantalamessa. "Intet er vigtigere end at opfylde Kristi hjertes længsel efter enhed", sagde han og fortsatte: "Mange steder i verden bliver mennesker dræbt og kirker nedbrændt, fordi de er kristne, ikke fordi de er katolikker eller anglikanere eller pinsefolk. I deres øjne er vi allerede ét! Så lad os også være ét i vore egne og i Guds øjne".
NM

"I deres øjne er vi allerede ét"

Pavens husprædikant talte på anglikansk generalsynode.

ØKUMENI Den pavelige husholdnings prædikant, pater Rainero Cantalamessa OFM Cap, siger om forberedelserne til 500-året for reformationen i 2017, at det er "vitalt for hele Kirken at denne mulighed ikke forspildes af folk, der er fanget i fortiden, og som forsøger at fastholde hinandens ret og uret". Begivenheden er en anledning til "at tage et kvalitativt spring fremad", mener pavens husprædikant.

Cantalamessa prædikede i Westminster Abbey den 24. november i forbindelse med åbningen af Den anglikanske Kirkes tiende generalsynode, og han roste den protestantiske reformations "teologiske og åndelige berigelse".

"Vi må gå tilbage til apostlenes dage: de mødte en før-kristen verden. Da Paulus ville sammenfatte kernen i det kristne budskab i én sætning, sagde han ikke: 'Jeg forkynder denne eller hin doktrin for jer'. Han sagde derimod: 'Vi prædiker Kristus som

korsfæstet' (1 Kor 1,23) og 'Vi prædiker ... Jesus Kristus som Herre' (2 Kor 4,5). Det er den sande 'articulus stantis et cadentis Ecclesiae', den trosartikel hvormed Kirken står og falder", sagde p. Cantalamessa, som har været pavens husprædikant siden 1980 og har tjent under Benedikt XVI og den hellige Johannes Paul II.

"Det betyder ikke at ignorere den store teologiske og åndelige berigelse, som fulgte med reformationen, eller ønsket om at vende tilbage til tiden før. Det betyder i stedet at lade hele kristendommen nyde godt af dens resultater, når de er rensed fra visse forvrængninger, som skyldes tidens ophedede atmosfære og senere kontroverser".

Et kvalitativt spring fremad

I sine betragtninger over det forestående jubilæum sagde Cantalamessa henvendt til dronning Elizabeth II og den anglikanske

Barmhjertighedens dør er åbnet

JUBELÅR Under sin apostoliske rejse til tre afrikanske lande åbnede pave Frans søndag den 29. november Den hellige Dør i domkirken i Bangui, hovedstaden i Den Centralafrikanske Republik, for at markere åbningen af Barmhjertighedens år. Det er først gang i historien at en pave åbner en hellig dør uden for Rom og Vatikanet.

Pave Frans skriver i sin proklamation om Barmhjertighedens år, at året er "tilegnet den barmhjertighed" som Gud "evindeligt viser os alle" og som vi skal vidne om i vor hverdag. Det ekstraordinære jubilæum åbnede officielt med en ceremoni på Peterspladsen den 8. december og slutter den 20. november 2016 på Kristi Konges fest.

Foto: NBC News.

Jubelåret

Jul i Barmhjertighedens år.

Læs mere side 5

Hellerup

Sankt Therese Kirke fejrer 80 års jubilæum.

Læs mere side 6

Kirken i Danmark

Udviklingsarbejde, Niels Steensens Gymnasium, katekese.

Læs mere side 8-9

Barmhjertighedens år

Det vil paven med barmhjertighedens år.

Læs mere side 12

KO mener

I tolvte time

Rigtig mange mener ligesom pave Frans, at FN's klimatopmøde i Paris er sidste ud kald for at opnå en bindende og bæredygtig global klimaaf tale. Men hånden på hjertet; hvor meget bekymrer vi os her i Vesten om temperaturstigninger? Vi lægger sandsynligvis ikke mærke til temperaturstigningen på samme måde som de ændrede vejrforhold; vi ser ikke, at isbjergene smelter, at vandstanden stiger eller at ozonlaget bliver tyndere.

Men effekterne er mærkbare. Klimaforandringerne har stor indflydelse på adgangen til mad og rent vand for en stor del af verdens befolkning. Samtidig øges risikoen for naturkatastrofer i form af orkaner, oversvømmelser og tørke. Klimaforandringerne udgør også en af de største globale sundhedstrusler. Mange rammes af dehydrering pga. hedeølger og luftforurening og brugen af fossile brændsler giver hjerte- og lungesygdomme.

Langvarig tørke i forskellige egne af verden får i disse år millioner til at flytte fra landdistrikterne til byernes slumkvarterer – og et liv i fattigdom. Disse folkevandringer er en medvirkende årsager til terrorisme og krig, og kampen om mad, rent drikkevand og frugtbar jord vil resultere i stadig flere konflikter og flygtninge fremover.

Derfor påvirker – og angår – klimaforandringerne os alle.

I *Laudato Si'* efterlyser pave Frans et universelt initiativ, der rækker ud over landegrænser og nationale særinteresser, og hvor beskyttelsen af vort "fælles hjem" har topprioritet. Den foruroligende takt hvor med dyre- og plantearter forsvinder, og den stigende fattigdom pga. den globale opvarmning, kalder på ambitiøse politiske forpligtelser efterfulgt af handling på lokalt og globalt plan.

Laudato Si' kan ses som et bidrag til dialogen mellem videnskab og politik, idet en sådan dialog også må inddrage de etiske aspekter. Pave Frans' encyklika udstikker en kurs og et fokus for den videnskabelige forskning og de politiske beslutninger. I den forbindelse kan Kirken medvirke til at fremme en fordomsfri debat mellem videnskabsfolk på den ene side og eksperter og borgere på den anden.

Selv om videnskab og religion ikke bevæger sig ad samme spor, kan en etisk og moralsk refleksion over menneskets påvirkning af naturen og samfundet bidrage til en mere nøgtern videnskabelig vurdering til gavn for dialogen mellem videnskabsfolk og almindelige bekymrede borgere. På hvilken måde kan kirkerne og trossamfundene være med til at fremme en ny verdensorden? Som solidariske fællesskaber og centre for pastorale aktiviteter kan de skitsere konturerne til en mere bæredygtig livsstil ved at opmuntre folk til at ændre vaner til gavn for menneskeheden og miljøet. Med *Laudato Si'* har troende af god vilje argumenterne til i den offentlige debat at sætte den menneskelige dimension i centrum for de beslutninger, som angår os alle og den jord, vi bebor.

En sådan etik, med dens fornyede fokus på evangeliets budskab om godhed og barmhjertighed, bør være den målestok hvormed både nationale og globale politiske beslutninger måles og vejes.

Det vil være et væsentligt bidrag til en ny verdensorden her i 12. time. NM

Helgenkåres Moder Teresa i 2016?

Ifølge rygterne sker det den 4. eller 5. september 2016.

KANONISERING Ifølge det italienske nyhedsbureau *Agi* vil salige Moder Teresa af Kolkata blive helgenkåret den 5. september. Den italienske bispekonferences avis *L'Avvenire* gætter derimod på, at det sker søndag den 4. september. Vatikanet har meddelt, at der endnu ikke foreligger en officiel dato for hendes helgenkåring.

Den 5. september er den officielle festdag for Moder Teresa som "salig" og årsdagen for hendes død i 1997.

Ifølge *Catholic News Service* er en grup-

pe læger tilknyttet helgenkåringkongregationen nået frem til, at der ikke gives nogen medicinsk forklaring på det mirakel, som tilskrives Moder Teresas forbøn. Hendes sag er nu ved at blive undersøgt og vurderet af en gruppe teologer, inden sagen overdrages til et panel af kardinaler, som skal komme med sine anbefalinger til paven.

Tilbage i maj i år sagde en talsmand fra Vatikanet, trods forlydender i italiensk presse om at den salige Teresa af Kolkatas kanonisering ville ske den 4. september

Moder Teresa, en af de kendteste katolske skikkelser i nyere tid, bliver ifølge rygter helgenkåret næste år. Foto: Corriere della Sera.

2016, at datoen var hypotetisk og ikke kunne bekræftes.

Helbredt for ondartet hjernetumor

Det var den brasilianske pater Elmiran Ferreira Santos, der bad Vatikanet om at indlede Moder Teresas kanoniseringsproces efter et af hans sognebørn havde bedt Moder Teresa om at gå i forbøn for sin mand, som var diagnosticeret med en ondartet hjernetumor og stod foran at skulle dø. Pater Santos fortalte, at patienten efterfølgende kom sig, blev fjernet fra intensivafdelingen og blev erklæret rask efter to dage og udskrevet.

"Efter at lægerne havde undersøgt ham og ikke kunne forklare hans fuldkomne helbredelse, forstod jeg at Moder Teresa måtte have hjulpet", sagde pater Santos.

Præsten rapporterede sagen til de lokale ordenssøstre, der siden gik videre med oplysningerne til deres superior. Nyheden om helbredelsen bredte sig og midt i juni modtog p. Santos et telefonopkald fra en ven i Rom, der fortalte ham, at Vatikanet ville undersøge det mulige mirakel, og at to embedsmænd fra Vatikanet ville flyve til Brasilien for at undersøge omstændighederne.

Moder Teresa, der modtog Nobels Fredspris i 1979 for sit store og mangeårige arbejde blandt verdens fattige, grundlagde i 1950 Kærlighedens Missionærer. Ordenen virker i dag i 133 lande, herunder i Danmark, og driver hospices og hjem for personer med hiv/aids, spedalskhed, tuberkulose, såvel som suppekøkkener, mobile klinikker, børnehjem og skoler.

NM

IS kan ikke bekæmpes fra luften, siger syrisk patriark

Anklager Vesten for at svigte de kristne i Mellemøsten.

MELLEMØSTEN Den syrisk-katolske Kirkes overhoved anklager Vesten for at svigte de kristne i Mellemøsten og kalder det er "en stor løgn" når man påstår, at Islamisk Stat kan nedkæmpes med luftangreb.

Til det egyptiske katolske onlinemagasin *Le Messenger* siger den syriske patriark Ignace Joseph III Younan, at alle de østlige patriarker, inklusive ham selv, lige fra starten advarede de vestlige lande: træd varsomt, for situationen i Syrien er ikke den samme som i Egypten, Tunesien eller Libyen – den er langt mere kompliceret og en konflikt hér vil kun medføre kaos og borgerkrig.

"De lyttede og sagde: Nej, Assads styre falder i løbet af få måneder. Men som jeg forudsagde skete det ikke og her fem år efter finder uskyldige mennesker, navnlig de kristne, ingen støtte. Vesten har svigtet os", siger patriarken.

Efter terrorangrebene i Paris og Beirut har amerikanske, franske og russiske krigs-fly optrappet luftangrebene på IS-stillinger i Syrien og Irak. Alligevel hævder patriarken at luftangrebene ikke er en effektiv måde at ramme IS-lederne på fordi deres tilhængere er velfinansierede, bevæbnede og har infiltreret lokalbefolkningen.

Younan siger videre i interviewet at katolikker har levet i det østlige Syrien i århund-

rede og at de "frygtede for konsekvenserne" efter at de vestlige koalitionsstyrker invaderede Irak i 2003. De vestlige lande ønskede at fremme demokratiet i regionen; men "da der ikke eksisterer nogen reel adskillelse mellem religion og staten, har vore lande haft svært ved at indføre det".

I interviewet anklager Younan Vesten for at have ødelagt Syriens "infrastruktur, huse, byer og landsbyer, monomenter og arkæologiske udgravninger". Han siger, at politikere fra især USA, Storbritannien og

Frankrig synes at foretrække "en vedvarende konflikt i Irak og Syrien" og anklager vestlige medier for "tavshed, fejhed og medskyldighed" ved ikke at "forsvare sandhed og retfærdighed".

"Det er trist at se, at Vesten har ladet de kristne i stikken", siger patriarken, der i interviewet til gengæld roser pave Frans for at "forsvare retfærdigheden" og hans appel om at vise solidaritet med de kristne i Mellemøsten. Men det er ikke nok med ord; der skal handling til, påpeger Younan.

Patriark Younan, der er født i den syriske Hassake-provins, virkede i 14 år som biskop i New Jersey for de syriske katolikker i USA og Canada. I 2009 blev han valgt til Den syrisk-katolske Kirkes overhoved og han er i dag bosiddende i Beirut.

NM

De vestlige landes bombninger af IS-stillinger i Syrien har ikke den ønskede effekt, siger Den syrisk-katolske Kirkes overhoved, som anklager Vesten for at ødelægge landets infrastruktur. Foto: AsiaNews.

Frans til Bartholomæus: Fuld enhed er mulig

De nødvendige betingelser er tilstede, mener paven.

ØKUMENI "Katolikker og ortodokse må i dag bede Gud og hinanden om tilgivelse for de splittelser, som de kristne har bragt ind i Kristi legeme". Denne opfordring kom pave Frans med den 30. november i sit budskab til den økumeniske patriark Bartholomæus I af Konstantinopel. Frans påpeger, idet han citerer fra *Misericordiae Vultus* (Barmhjertighedens ansigt – bullen om proklamationen af Barmhjertighedens år), at "det påhviler mennesken at genopdage barmhjertighedens mysterium – den bro, som forbinder Gud og mennesket og som åbner vore hjerter for håbet om at være elskede trods vor synd".

Paven nævner det kommende jubelår

og beskriver det som "en gunstig anledning til at kontemplere over Faderens barmhjertighed, som til fulde er åbenbart i Hans Søn, Jesus Kristus, og til at vi selv må blive virksomme tegn på Guds kærlighed gennem vor gensidige tilgivelse og barmhjertighedsgerninger".

Frans skriver, at "det er bestemt af Forsynet, at årsdagen for den historiske katolsk-ortodokse fælleserklæring om ophævelsen af de gensidige ekskommunikationer fra 1054 falder på tærsklen til Barmhjertighedens år". Han opfordrer til, at man gentager pave Paul VI's og patriark Athenagoras I's gestus om "at se bort fra enhver form for antagonisme, mistillid og fjendtlighed" og i

stedet gøre plads til "kærlighedens og broderskabets logik".

"Selv om ikke alle forskelle mellem de katolske og ortodokse kirker er bragt til ophør, eksisterer der i dag de nødvendige betingelser for at kunne rejse mod genetableringen af fuldt trosfællesskab, broderlig enighed og sakramentalt liv, således som det eksisterede mellem dem i de første tusind år af Kirkens liv", mener paven.

"Efter at have genoprettet et forhold af kærlighed og broderskab, i en ånd af gensidig tillid, respekt og næstekærlighed, findes der i dag ikke længere nogle forhindringer for det eukaristiske fællesskab som ikke kan overvindes gennem bøn, hjerternes renselse, dialog og bekræftelse af sandheden".

NM

Forskningsbibliotek dedikeret til Ratzingers værker

Biblioteket indviet på Det tyske Kollegium.

VATIKANET Den 18. november indviedes et forskningsbibliotek i Vatikanet dedikeret til pave emeritus Benedikt XVI. Indvielsesceremonien blev holdt af formanden for det pavelige kulturråd, kardinal Gianfranco Ravasi, der holdt en tale med titlen "Fra Bibelen til bibliotek: Benedikt XVI og ordets kultur".

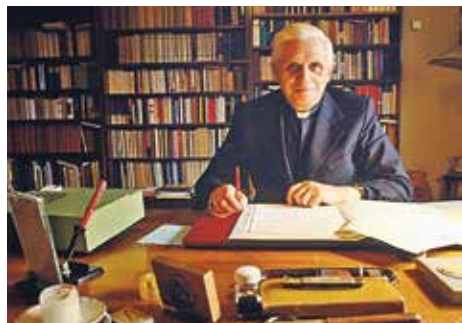
Bogsamlingen indeholder mere end tusind værker på 36 sprog skænket af pave emeritus Benedikt XVI gennem *Fondazione Vaticana Joseph Ratzinger – Benedetto XVI* og *Libreria Editrice Vaticana*. Det nye bibliotek vil supplere det tyske kollegiums historiske bibliotek.

Formanden for *Fondazione Vaticana*, monsignor Giuseppe Antonio Scotti, oply-

ser at biblioteket er tænkt som en hjælp til studerende og forskere, der ønsker at fordybe sig i pave emeritus' tanker inden for så forskellige områder som teologi, filosofi, politik og samfundskultur. Blandt de mest værdifulde bøger er det missale, som pave Benedikt anvendte under en af sine mange apostoliske rejser.

Kardinal Gianfranco Ravasi sagde ved indvielsen, at det nye forskningsbibliotek tjener tre formål: studiet af Guds ord, læsningen af akademiske værker og en belysning af pave Benedikts alsidige forfatter-skab.

"Den nuværende samling med værker af ham selv og om ham afspejler hans omfattende virke som akademiker, teolog

Joseph Ratzinger er blandt andet kendt som en alsidig skribent og bogelsker.

Et nyt forskningsbibliotek i Vatikanet er dedikeret hans store forfatterskab. Foto: L'Osservatore Romano.

og bibliofil", sagde kardinal Ravasi og bemærkede spændvidden i Joseph Ratzingers viden, som ikke begrænser sig til de klassiske teologiske værker, men også omfatter moderne forfattere som Bernanos, Buber, Camus, Hölderlin, Nietzsche, Sartre med flere.

NM

Etablering af europæisk netværk mod seksuelle overgreb i Kirken

Initiativet skal styrke erfaringsudveksling på tværs af bispedømmerne.

OVERGREB Etableringen af et paneuropæisk netværk til forebyggelse af seksuelle overgreb i Kirken er et af de konkrete resultater af et møde, der sluttede i Trier den 20. november mellem repræsentanter fra 14 bispekonferencer. Mødet var kommet i stand på initiativ af ærkebiskoppen af Luxembourg, msgr. Jean-Claude Hollerich, og biskoppen af Trier, msgr. Stephan Ackermann.

Med henvisning til "Den katolske Kirkes overnationale karakter", sådan som det blev formuleret i en note i slutdokumentet, ønskede mødet at komme med en række praktiske anvisninger til deltagerne i lyset af de mange præventive tiltag, som "allerede er blevet indført", og at reflektere over disse praktikker "med en tværfaglig tilgang, dvs. ud fra et teologisk, psykologisk, juridisk og socialpædagogisk perspektiv".

På mødet blev 15 eksempler på god praksis sammenlignet for at vise mangfoldigheden og den forskellige

timing af de foranstaltninger, som er blevet indført i hvert enkelt europæisk land. Den angelsaksiske Kirke har arbejdet på at forebygge seksuelle overgreb så tidligt som i 2002 gennem dens Towards Healing-program i Irland eller Catholic Safeguarding Service-programmet i Skotland.

I Holland er der etableret et samarbejde mellem de enkelte bispedømmer og ordenssamfundene, mens der i Tyskland og Østrig er indført skrappe "forordninger" til forebyggelse af overgreb, mens en række andre lande har tyet til de anbefalinger om børnebeskyttelses-politikker, som Vatikanet har krævet indført som et minimum. I de nordiske lande har man i efterhånden en del år haft detaljerede beredskabs- og forebyggelsesplaner på området.

Mødedeltagerne var enige om, at der fortsat er "behov for en opsynskultur på alle områder".

NM

Kort nyt

Dokument om pornografi

USA Landets bispekonference har på deres plenarmøde i Baltimore godkendt et nyt dokument om pornografi udarbejdet af dens kommission for lægfolk, ægteskabet, familien og ungdommen. *Create in Me a Clean Heart: A Pastoral Response to Pornography* er det første pastorale dokument fra bispekonferencens hånd om det, der kaldes 'syndens industri'.

Biskopperne er bekymrede for den store spredning af pornografi, som nu har nået et hidtil uset omfang i USA. Det skaber et overseksualiseret samfund, skriver de, hvor kommercialiseringen af kroppen er blevet normen. Det skader navnlig familien, som udgør samfundets kerne.

Hensigten med dokumentet er at gøre de enkelte menigheder mere bevidste om pornografiens udbredelse for bedre at kunne beskytte især børn og kvinder.

"Besvar terrortruslen ved at gå til messe"

FRANKRIG Den slags udtalelser forventer man ikke at høre fra premiereministeren for en nation, som bryster sig af sin sekulære historie. Men efter at have forpurret terrorangreb på kirker i Frankrig sagde premierminister Manuel Valls: at gå til messe er "det smukkeste og stærkeste" svar på terrorismen.

Terrorplanerne blev afsløret, da en 24-årig algerier ved et uheld sårede sig selv og måtte tilkalde en ambulance. Ifølge Valls har de franske myndigheder forhindret fem terrorangreb siden angrebet på satirebladet Charlie Hebdo i januar.

"Det havde været et chok for os alle, hvis planerne var blevet virkelighed", sagde Valls og nævnte, at 178 katolske kirker nu er "under skærpet bevogtning".

At angribe en kirke er at angribe "et af Frankrigs symboler", sagde han. "Katolikker må fortsat kunne udøve deres tro og gå til messe [...] Det er desuden det smukkeste og stærkeste modsvar til terrorismen [...] Frankrig har en stor kristen arv. Katedraler, kirker og kapeller tiltrækker turister, pilgrimme og tusindvis af troende fra hele verden. Vi må beskytte denne arv og sikre, at den fortsat er åben og tilgængelig".

Caritas vil gerne sige en stor tak til alle, der i 2015 har bidraget til organisationens arbejde!

Jann Sjursen
Jann Sjursen

Christa Bonda
Christa Bonda

 Caritas
Danmark

En sag om magt og penge

Fem mennesker risikerer mellem fire og otte års fængsel. Retssagen mod dem er begyndt i Vatikanet.

Tekst: Lisbeth Rütz

VATIKANET ”Uden at overdrive kan vi sige, at udgifterne er ude af kontrol. Det er en kendsgerning.”

Pave Frans hæver stemmen og taler i 16 minutter videre om total mangel på transparens i Den hellige Stols regnskaber.

Ikke mindre end syv gange siger han ”vi betaler ikke”, mens han taler om kontrakter med indbyggede fælder, en katastrofal mangel på budgetstyring og om vildtvoksende bureaukrati i Vatikanet.

Paven holder sin tale den 3. juli 2013 i Sala Bologna i Vatikanet. Til stede er alle kardinaler, der har med penge og forvaltning i Vatikanet at gøre. Hvad paven ikke ved er, at nogen optager ham. Optagelsen bliver sammen med flere tusind hemmelige dokumenter smuglet ud af Vatikanet og brugt som kildemateriale i bogen *Via Crucis* (korsvejen), der udkom i november i år i 23 lande samtidigt. Bogens forfatter er den italienske journalist Gianluigi Nuzzi. Da bogen udkom, begyndte de italienske medier omgående at tale om Vatileaks 2. Den første Vatileaks-affære i 2012 startede som bekendt med, at fortrolige dokumenter fra pave Benedikt XVI kom ud i offentligheden. Nuzzi brugte dokumenterne i sin bog *Sua Santità - le carte segrete di Benedetto XVI* (Hans Hellighed – Benedikt XVI's hemmelige papirer). Pavens personlige butler Paolo Gabriele tilstod tyveriet og blev idømt 18 måneders fængsel, men efterfølgende benådet. Motiverne til tyveriet er fortsat uklare.

Men hvem er det Nuzzi bruger som kilder i sin nye bog? I første omgang blev efterforskningerne i Vatikanets gendarmeri rettet mod monsignor Lucio Angel Vallejo Balda og Francesca Chaouqui. Balda var sekretær og Chaouqui PR-medarbejder i kommissionen COSEA, der skulle komme med en stribe forslag til gennemgribende reformer af Vatikanets forvaltning og

økonomistyring. Som medlemmer af kommissionen havde de ubegrænset adgang til fortroligt materiale om Vatikanets økonomi. Kommissionen blev nedsat den 18. juli 2013 og afleverede en rapport til paven den 18. februar sidste år.

Rod og mangel på transparens

Kun fire dage efter at COSEA bliver nedsat, trækker den i arbejdstøjet. Den første, der kommer i COSEA's søgelys, er kongregationen for salig- og helgenkåringer. Kommissionen går i gang med at undersøge de konti, der er knyttet til igangværende salig- og helgenkåringer. Gennemsnitlig kommer omkostningerne ved en saligkåring op på omkring 500.000 euro. Men det viser sig under undersøgelserne, at kongregationen gennem de seneste fem år ikke har indhentet regnskaber fra de postulater, som forbereder processerne og indsamler materiale.

Et andet kritisk punkt er administrationen af de såkaldte peterspenge, der hvert år den 29. juni indsamles fra troende i hele verden. Det viser sig, at kun omkring 20 % af hver euro, der samles ind går til konkrete projekter for fattige. Over halvdelen af pengene – ca 58 % ender i kuriens kasse til at dække massive underskud og resten ender på forskellige konti i Vatikanet.

Godt 800 mennesker bor i Vatikanet og godt 5.000 arbejder der. Alle ansatte og borgere i Vatikanstaten har mod forevisning af dokumentation ret til at købe varer som er fritaget for italiensk moms i Vatikanets forretninger. Billige cigaretter og benzin bliver solgt til mennesker uden tilknytning til Vatikanet, og en revision afslører, at der er udstedt dokumentation til godt 40.000 mennesker altså til godt syv gange så mange som har lov til at handle i butikkerne.

Nuzzi anslår, at Vatikanets ejendomme har en værdi på cirka fire milliarder euro. Kæmpelejligheder i historiske ejendomme på Roms bedste adresser lejes ud til kardinaler eller til vennernes venner til langt under markedspriserne.

Undersøgelsen afslører også, at Vatikanets pensionsfond har ondt i økonomien. Der mangler 800 millioner euro hvis fonden skal give medlemmerne fuld dækning.

Ved en gennemgang af konti i Vatikanets bank venter der kommissionen en overraskelse. Man finder konti, der tilhører for længst afdøde personer. Hvorfor er de ikke lukkede? Hvem bruger dem?

Monsignor 500

Ligesom Vatileaks 1 er Vatileaks 2 en sag om penge og magt, men også om forholdet mellem Vatikanstaten og Italien. De italienske myndigheder begærer i 2013 monsignor Nunzio Scarano udleveret til retsforfølgelse i Italien. Monsignor 500 kaldes han på grund af sin forkærlighed for 500 euro-sedler. Nu står pave Frans

som Vatikanets overhoved i samme situation som pave Johannes Paul II i 1987. Dengang udstedte den italienske stat arrestordre på præsidenten for IOR, ærkebiskop Paul Marcinkus. Marcinkus var ansvarlig for IOR's støtte til bankmanden Roberto Calvi, der i 1982 blev fundet død, sandsynligvis myrdet under Blackfriars Bridge i London. Calvi ledede Banco Ambrosiano der krakkede i 1982. Han var Vatikanets økonomiske rådgiver og pot og pande med italienske og amerikanske mafiefamilier.

Dengang nægtede pave Johannes Paul II at udlevere Marcinkus til retsforfølgelse i Italien. I 2013 accepterer pave Frans at udlevere Scarano, der anklages for at have brugt sin konto i IOR til hvidvask af penge. Senere bliver anklagen udvidet til åger og misbrug af betroede midler. Der er endnu ikke faldet dom i sagen.

En træg proces

Langtfra alle medarbejdere i Vatikanet er begejstrede for de nye krav om transparens. Det går trægt og tungt med COSEA's arbejde, og kommissionen møder stærk modstand i kurien. Der skulle indgriben til fra pave Frans for at kommissionen kunne få de oplysninger, den skulle bruge for at få overblik over Vatikanets finanser, dokumenterer Nuzzi.

Nogle uden for Vatikanet er fjendtligt indstillede over for kommissionens forsøg på at skabe klarhed - og de er parate til at bruge drastiske midler for at vise det.

COSEA's kontor ligger i kolonnaden ved Peterskirken, i et af de bedst overvågede områder i verden. Natten til søndag den 30 marts 2014 er der indbrud i kontoret. Tyvene vidste præcist, hvad de skulle gå efter. En række skabe er åbnet med en skærebrenner, og vigtige dokumenter er forsvundet. Ti dage senere kommer der et kort brev på 11 linjer fra London. ”Vi tilgiver ikke. Vi glemmer ikke. Vent på vi kommer tilbage”, står der. Få dage efter bliver en kuvert med stjalne dokumenter fra 70'erne og 80'erne afleveret anonymt på COSEA's kontor. Dokumenterne har tilknytning til Calvi og Sindona.

Michele Sindona døde 1986 i fængslet i Voghera af cyanidforgiftning. Han blev idømt livsvarigt fængsel for i 1979 at have bestilt mordet på advokaten Ambrosoli, der skulle afvikle hans krakkede bankimperium. Sindona arbejdede sammen med Roberto Calvi for IOR og brugte formentlig konti i banken til hvidvask af penge.

Men hvem står bag indbruddet og hvad vil man opnå med det? Ja, svaret blæser i vinden.

Retssagen går i gang

Nuzzi hævder, at han med sin bog vil hjælpe pave Frans med at skaffe større transparens i Vatikanets økonomi. Men ved angelusbønnen den 8. november betegner paven i usædvanlig direkte vendinger tyveriet af de fortrolige dokumenter som en forbrydelse. Han forsikrer, at Vatikanet støt og roligt arbejder videre med de nye reformer og allerede kan se de første frugter af arbejdet.

Retssagen er nu gået i gang i Vatikanet. Fem mennesker er under anklage for en forbrydelse, der kan straffes med mellem fire og otte års fængsel i Vatikanstaten. Valda, der er statsborger i Vatikanstaten, sidder p.t. fængslet der. De øvrige fire anklagede er Chaouqui, der blev løsladt på grund af samarbejdsvilje, journalisterne Nuzzi og Fittipaldi og Nicola Maio - en af Baldas tidligere medarbejdere. De er alle italienske

statsborgere. Vatikanets statsadvokat udtaler, at de to journalister strafforfølges for den måde, de er kommet i besiddelse af dokumenterne på. ”Det er en proces mod pressefriheden”, udtaler Fittipaldi, der er journalist ved magasinet *l'Espresso*. Samtidig med Nuzzi udgav han bogen ”*Avarizia*” (kan oversættes med nærighed eller grådighed) der også handler om Vatileaks. 103 italienske parlamentarikere har underskrevet en petition for Nuzzi og Fittipaldi.

De tilstande, som Nuzzi beskriver i sin bog, ligger mindst to år tilbage. Det spørgsmål, der står tilbage efter at Vatileaks 2 ramte overskrifterne er nu – har noget forandret sig i de sidste to år? Bliver Vatikanet nu forvaltet på en mere effektiv og transparent måde?

Hvad vi ved, er at kommissionens anbefalinger om mere indflydelse til lægfolk i Vatikanets administration og økonomi bliver fulgt. Et nyt råd for økonomi bestående af otte kardinaler og syv lægfolk har erstattet det gamle råd bestående af 15 kardinaler. Det skal fungere som kontrolinstans for det nye økonomisekretariat, der i februar 2014 blev oprettet i Vatikanet.

Kardinal Pell sidder i spidsen for det nye sekretariat, der skal overtage det meste af administrationen fra Apsa.

Administrationen af alle Vatikanets ejendomme og værdipapirer kommer nu ind under det nye sekretariat Vam (*Vatican Asset Management*). Der vil dog nok gå flere år, inden ændringerne slår fuldt igennem.

Nuzzis bog kan lånes i engelsk oversættelse på Sankt Andreas Bibliotek www.sanktandreasbibliotek.dk, tlf.: 33 55 60 90.

Du kan låne bogen direkte på Sankt Andreas Bibliotek eller gennem dit lokale folkebibliotek.

Gianluigi Nuzzi. Foto: Wikipedia.

Apsa: er en forkortelse for Amministrazione del Patrimonio della Sede Apostolica. Apsa lønner Vatikanets ansatte og forvalter Vatikanets værdipapirer og fast ejendom.

IOR: er grundlagt i 1942 af Pius XII. Den er bank for alle Vatikanets institutioner. Religiøse ordener, bispekonferencer, bispedømmer, klostre og andre kirkelige institutioner kan få en konto i IOR, som forvalter og investerer for kunderne, men ikke tilbyder typiske bankydelser som at give kreditter.

JULEREFLEKSION Vi er begyndt på et jubelår, Barmhjertighedens år, og for bare nogle få måneder siden afsluttedes bispesynoden om familien. I denne kontekst nærmer de årlige julefester sig, som vi glæder os til at fejre. Jeg vil derfor stille spørgsmålet: Betyder julens budskab noget for familien set i barmhjertighedens lys? For at kunne besvare dette spørgsmål vil jeg reflektere over to af skriftens tekster, som fortæller om den befaling, som Jomfru Maria og Josef fik af en engel, før de var blevet gift og mens de endnu var forlovede. Det er interessant at spekulere over dette, fordi, når man læser teksterne, lægger man mærke til, at de begge, hver for sig og i en bestemt situation, fik samme budskab: ”Du skal give ham navnet Jesus” (Matt 1,23. Luk 1,31).

Dette bud fik både Maria og Josef fra en engel. Det betyder, at budskabet i sidste ende kom direkte fra Gud. Maria modtog det under bebudelse, det vil sige da englen Gabriel forkyndte hende, at hun skulle blive moder til Guds Søn. Josef fik i stedet befalingen i en drøm, lige præcis da han stod foran en uforståelig situation, og måske trods Marias forklaringer, var ved at give op og havde besluttet at afslutte sit forhold til Maria. Men det var netop den samme befaling, som ændrede deres liv, fordi de adlød den nøje, da barnet senere fik givet sit navn otte dage efter sin fødsel ved omskærelsen. En befaling, som reddede deres forlovelse og deres fremtidige familieliv, som på det tidspunkt netop risikerede at gå i stykker.

Josef, trods det at han, som teksten siger, var retsindig, ville jo i begyndelsen skilles fra hende, for så ufatteligt lød det for ham, det, at hans forlovede ”var blevet med barn ved Helligånden” (Matt 1,18). ”Du skal give ham navnet Jesus for han skal frelse sit folk fra deres synder” (Matt 1,21), hørte han i drømmen. Englen fortalte Josef både om selve navnet og dets betydning: Jesus, dvs. Gud frelser. Og dette navn var specielt.

Tilbedelse af Barnet, Gerrit van Honthorst, 1620. Galleria degli Uffizi, Firenze.

”Du skal give ham navnet Jesus”

Tanker om julen i Barmhjertighedens år.

Tekst: Pastor Stefano Tarquini

Navnet var virksomt, det vil sige at, ligesom det er i dag med kirkens sakramenter, gav det effektivt den nåde, navnet betød (jf. Den Katolske Kirkes Katekismus 1127-1128; 430,452.) Englens befaling om Jesu navn reddede først og fremmest Josef og hans fremtidige familie. Jesus frelste Josef fra hans frygt for at blive Marias brudgom og barnets ”far”. Jesu navn frelste en familie, som var i alvorlig fare, fordi Josef adlød: ”Og han gav ham navnet Jesus” (Matt 1,25).

Styrken ved Jesu navn

Vi kan med lidt dristighed sige, at påkaldelsen af Jesu navn reddede selve Jesu familie.

Påkaldelsen af Jesu navn er nemlig noget stærkt og virksomt. Det var det samme som de første kristne opdagede efter Jesu opstandelse, og som apostlen Peter forkyndte for allerførste gang efter Pinse. For ham personligt tog det lang tid at tro på det. Det var efter tre års liv som Jesu discipel, efter hans fornægtelse og efter at han så sin mester give sit liv på korset og opstå fra døden, at han kunne sige: ”I alle, ja, hele Israels folk [skal] vide, at det er i Jesu Kristi, nazarærens navn, ham som I korsfæstede, men som Gud oprejste fra de døde, at denne mand står rask foran jer. Og der er ikke frelse i nogen anden, ja, der er ikke givet

mennesker noget andet navn under himlen, som vi kan blive frelst ved” (ApG 4,10-12).

Maria fik også samme bud af en engel, denne gang var det ærkeenglen Gabriel selv. Men her var det en anden sag; for hende var det ikke svært at adlyde englens befaling. I hvert fald tog det ikke tre års forløb ligesom med Peter. Herrens tjenerinde, som svarede englen ”lad det ske efter dit ord” (Luk 1,38), adlød også englens bud otte dage efter fødslen ved sit barns omskærelse, da han ”fik navnet Jesus, som han var blevet kaldt af englen” (Luk 2,21).

Vi kan konkludere på denne meditation ved at sige, at det navn som Jesusbarnet fik, frelste Jesu familie fra adskillelse og ødelæggelse, og kan jo frelse alle familier i samme situation, og alle mennesker, som tror på ham: dette er nemlig Guds barmhjertighed: ”han skal frelse sit folk fra deres synder” (Matt 1,21).

Pastor Stefano Tarquini. Foto: Keld Dahlwad.

3. søndag i advent (Gaudete)

Indgangsvers

Glæd jer altid i Herren; jeg siger atter: Glæd jer!

Herren er nær!

Jf. Filipperbrevet 4,4.5

Skriftlæsning

Rejs dig, bliv lys, for dit lys er kommet Herrens herlighed er brudt frem over dig.

For se, mørket dækker jorden, mulmet dækker folkene; men over dig bryder Herren frem, hans herlighed viser sig over dig. Folkeslag skal komme til dit lys og konger til din stråleglans.

Løft blikket, og se dig omkring: De samles alle og kommer til dig, dine sønner kommer fra det fjerne, dine døtre bæres ved hoften. Da stråler du af glæde, når du ser det, dit hjerte banker og svulmer, når havets skatte bringes til dig og folkenes rigdom kommer til dig. Kameler i mængde flokkes hos dig, dromedarer fra Midjan og Efa, fra Saba kommer de alle sammen, de bærer guld og røgelse; de forkynder Herrens pris. Solen er ikke længere dit lys om dagen,

Albrecht Altdorfer ca. 1530.

det er ikke månen, der lyser for dig om natten; men Herren skal være dit evige lys, og din Gud er din herlighed. Din sol går ikke ned, og din måne tager ikke af, for Herren er dit evige lys, og dine sørgedage er forbi. Alle i dit folk er retfærdige, og evigt skal de eje landet – et skud, som Herren har plantet, hans hænders værk til hans ære.

Esajas' Bog 60,1-6.19-21

Fra Bønnebog for Den katolske Kirke. Ansgarstiftelsens Forlag 2013

Dagens bøn

Herre, du ser dit folk, der i tro forventer Herrens fødselsfest.

Hør vor bøn:

lad os nå frem til frelsens overstrømmende glæde og altid fejre den med iver og jubel.

Ved vor Herre Jesus Kristus, din Søn, som lever og råder med dig i Helligåndens enhed, Gud, fra evighed

Amen

Fra Bønnebog for Den katolske Kirke. Ansgarstiftelsens Forlag 2013.

Niels Steensens Gymnasium

... dit valg, dit liv

GYMNASIEVALG 2016

Se mere på
www.nsg.dk

- Stærk international profil
- Studierejser og kinalinje
- Høj faglighed og refleksion

- Gymnasiet hvor alle bliver set
- Skole med stærkt fællesskab
- Jesuitergymnasium

Kom til orienteringsaften

Niels Steensens Gymnasium onsdag den 13. januar kl. 19.30

Sankt Kjelds Gade 3, 2100 København Ø, tlf. 39 16 23 40

Stalden blev til kirke for 80 års siden

Ikke stalden i Betlehem, men stalden i Hellerup...

Tekst: Annelise Bruus, medlem af Assumptionens 3. orden, og Frode Lundsten, formand for menighedsrådet i Sankt Andreas og Sankt Therese menighed.

JUBILÆUM Sankt Therese Kirke kan den 14. december 2015 fejre sit 80 års jubilæum, som markeres med en pontifikalmesse og efterfølgende reception lørdag den 12. december kl. 16. Historien om Sankt Therese Kirke, dens tilknytning til Assumptionssøstrene, Rygaards Skole og lokalområdet er en fascinerende beretning, som beskrives i en netop udgivet bog af samme forfattere af denne artikel. De følgende afsnit er uddrag fra denne bog.

Assumptionssøstrenes ankomst til Danmark

Det hele begyndte den 13. oktober 1908, hvor seks Assumptionssøstre ankom til København for at oprette en skole og yde mission i Danmark.

De seks modige søstre, som i 1908 kom til et fremmed land med et for dem umuligt sprog, fik i løbet af oktober-november samme år hjælp fra endnu fem søstre, og i al ydmyghed begyndte de deres virke på Amalievej, Kastanievej og Jagtvej, inden de i 1919, da Jesuitterne flyttede fra Ordrup, indgik en kontrakt fra 1920 for leje af hus og kirke i fem år. Assumptionssøstrenes første messe i Ordrup blev afholdt 3. august 1920. Men da lejemålet efter fem år er problematisk at forlænge, begynder man at se sig om efter andre muligheder for et blivende sted.

For første gang i 1929 nævnes Rygaard. I begyndelsen af juni besøger to af søstrene den smukke ejendom, Rygaard, der beskrives i begejstrede toner. Rygaarden med dens jorde var flankeret af Bernstorffsvej, opkaldt efter statsminister Johan Hartvig Ernst Bernstorff, C.V.E. Knuths Vej, opkaldt efter baron Carl Vilhelm Emil Knuth, Torkel Badens Vej, opkaldt efter godsforvalter Torkel Baden, og Niels Andersens Vej.

På Assumptionsdagen den 15. august 1930 afholdes en stor procession i parken, og ved skoleårets begyndelse den 1. september fryder eleverne sig over de nye omgivelser.

Sankt Therese Kirke

I løbet af 1931 lægges planer for det nye kapel. Tanken er at ombygge gårdens stald og lade til en klosterkirke. I slutningen af 1934 er priorinden, mère Madeleine Eugénie, fuldt optaget af sammen med arkitekt Cock-Clausen at påbegynde arbejdet, og lidt over et år senere, den

3. januar 1935, kunne arbejdet på Sankt Therese Kirke påbegyndes. Biskop Josef Brems lagde grundstenen på 40-årsdagen for sin præstevieelse, den 9. marts. Den franske gesandt underskrev et pergament, der blev anbragt i et metalrør, som biskoppen anbragte under stenen i muren.

Den 14. december 1935 oprinder den store dag: Indvielse af kapellet, som indvies af biskop Brems. Dagen efter beskrives begivenheden meget smukt i Nationaltidende, men slutningen af artiklen kalder mere end ét stort smil frem: Kirken er viet til "Sct. Thérèse af Les Yeux" (...af øjnene)!

Kirkens klokke

Næsten to år efter, fik kirken sin klokke med sin egen historie. Faddere var Agnes Petersen, der havde bidraget til virkeliggørelsen af klokken, og Erik Bache, gift med Madeleine d'Auchamp, en gammel elev fra skolen. Deres navne er indgraveret i klokken lige som også navnene

Indvielsesmesse ved biskop Brems.

på generalpriorinden Marie Johanna og priorinden, Madeleine Eugénie.

Men endnu et navn er indgraveret i bronzen: Andreas Kuhn. En lille dreng på 4-5 år fra børnehaven, der havde været meget alvorligt syg. Hans forældre, der var protestanter, havde tryglet Madeleine Eugénie om bøn og et relikvie af stifterinden, Marie Eugénie Milleret. Priorinden havde opfyldt deres ønske, og drengen blev helbredt! Nok et af de første undere sket ved den nu Hellige Sankt Marie Eugénie af Jesus.

Kirkens indretning

Kirkens tabernakel har to forsider. Den oprindelige, som i dag er bagside, er en gave fra familien til en belgisk søster og udført af billedhugger og sølvsmed Jørgen Dahlerup. Denne faldt dog ikke i menighedens smag, hvorfor billedhuggeren Ejgil Vedel Schmidt blev bestilt til at udføre et nyt tabernakel, som forestiller den brændende busk fra Det gamle Testamente.

Døbefonten i bornholmsk

granit er antagelig fra 1100-tallet. Den er kommet til kirken ad omveje, idet biskop Suhr senere har fortalt, at døbefonten blev fundet af Lili Howitz, Danmarks første kvindelige politibetjent, som havde opdaget den i en sommerhushave i Hornbæk og fået den skænket til søstrene.

I 1952 skænkede en velgører sognet en ny statue af Sankt Thérèse, skåret i valnøddetræ af Ejgil Vedel Schmidt. Det siges, at velgøreren netop havde mistet sin datter, som på skøjter var gået igennem isen på Gentoft Sø og druknet. Sankt Therese-statuen blev indviet den 28. september 1953.

Kirkens skytsengel

Den hellige Thérèse af Lisieux er Kirkens skytsengel. Thérèse Martin blev født den 2. januar 1873 i Alençon, Frankrig af forældrene, den salige Louis Martin og den salige Marie-Zélie Guérin. Begge forældre havde uden held forsøgt optagelse som henholdsvis munk og nonne, hvorefter de bad Gud om at skænke dem mange børn og lade dem blive viet til Gud. De fik ni børn, hvoraf kun fem døtre overlevede. Sankt Thérèse var den yngste i børneflokkene. Alle blev nonner!

Sankt Thérèse blev helgenkåret i 1925. Hun viste ved sit eksempel, at store individuelle præstationer ikke nødvendigvis er vejen til hellighed – den kan nås af enhver, som ved at lade sig lede, ved at gøre små ting og varetage daglige pligter i fuldendt kærlighed til Gud.

Sankt Thérèses forældre blev saligkåret af pave Frans den 18. oktober 2015, hvilket var bemærkelsesværdigt, da det var første gang, at et ægtepar er blevet saliggjort sammen og på samme dag. Begrundelsen lå i deres dedikation til at tjene Gud inden for familien og i at opfostre en familie i en så stor kærlighed og tro, at det resulterede i, at fem af deres børn senere i livet valgte at tjene Herren som nonner.

Sankt Therese menighed

Sankt Therese Kirke indgår i dag i Sankt Andreas og Sankt Therese Pastorat, som er en sammensmeltning af de to tidligere nabosogne.

Menigheden omkring Sankt Therese Kirke blev etableret på utraditionel vis, som biskop Czeslaw skriver i forbindelse med menighedens 60-års jubilæum: en menighed dannes oftest ved at "antallet af katolikker i et område vokser: de samles i nærheden af, hvor de bor, i midlertidige lokaler; når den nye gruppe af katolikker viser en vis stabilitet, oprettes menigheden, og det fornemste ønske er nu en rigtig sognekirke. Men det kan også gå som i Sankt Therese menigheds tilfælde. Et ordenssamfund opretter et kloster med egen kirke, kirken søges af de omkringboende katolikker, som snart føler et tilhørsforhold til stedet, og efter nogen tid er der talmæssigt og af praktiske årsager grundlag for at oprette en menighed".

En levende og engageret menighed

Et træk, som er blevet overført fra søstrene, er aktivitetsniveauet og det engagement, hvormed menigheden deltager i sognets aktiviteter og pastoralt arbejde.

Der er blevet etableret en række traditio-

Biskop Brems velsigner grundstenen for den mures inde.

ner, som frivillige varetager nidkært og med omhu hen over det liturgiske år. Nogle er blevet startet af enten søstrene eller af sognepræsten, andre spontant af et eller flere medlemmer af menigheden.

Nogle af de mest traditionsrige er markeringen af De hellige tre Konger, Kristi Legems og Blods Fest messe og procession, den velbesøgte kirkekaffe og brunch efter søndagsmessen samt en månedlig familiemesse, hvor den første fandt sted søndag den 8. november 1970. på initiativ af p. Jørgen Hviid P. S. S., præst ved Assumptionsklostret, og sr. Emilia.

Fra forvaltningsraad til menighedsråd

Det første menighedsråd blev valgt af menigheden søndag den 19. april 1970, men før denne dato blev Sankt Therese menighed ledet af et forvaltningsråd, som bestod af tre medlemmer, hvoraf to var lægfolk udpeget af biskoppen. Af forhandlingsprotokollen fremgår det, at "Aaret 1943 d. 11. Januar afholdes efter Indkaldelse fra Formanden paa Vekselerer Aage v. Benzons Bopæl, Heslegaardsvej Nr. 1, Forvaltningsraadets første Møde. Alle Medlemmer var tilstede. I.h.t. Regulativets §11 er Sognepræsten født Formand og Raadet konstituerede sig derfor som følger: Sognepræst Stephen Wevers: Formand, Vekselerer Aage v. Benzon: Kasserer, Fuldmægtig Enoch Hjort: Sekretær".

Forvaltningsrådet mødtes ud fra forhandlingsprotokollen kun få gange om året omkring praktiske temaer. Det 2. Vatikankoncil medførte blandt andet, at forvaltningsrådet blev erstattet af et menighedsråd. Det første menighedsråd bestod af 9 medlemmer og 8 suppleanter. Referaterne viser deres tydelige billede af et menighedsråd, som aktivt og nidkært varetog menighedens pleje og udvikling. Der blev diskuteret stort som småt, og det må for sognepræsten have været en markant ændring fra enerådigt at have ansvar for menigheden til nu at skulle forholde sig til holdninger og meninger fra menighedsrådet og lægfolk generelt.

Menigheden overtog i 1985 ansvaret for en stor del af de aktiviteter og lokaler, som Assumptionssøstrene hidtil havde stået for. I 2015, tredive år senere, overtager menigheden det fulde ansvar, idet Sankt Michaels Stiftelsen (Assumptionssøstrene i Danmark) i forbindelse med kirkens 80-års jubilæum overdrager hele komplekset til henholdsvis Rygaards Skole og Ansgarstiftelsen (bispedømmet) med Sankt Therese menighed som bruger.

Bogen "Stalden blev til kirke 80 års siden: Ikke stalden i Betlehem men i Hellerup" udgives den 5. december og kan købes ved at rette henvendelse til Frode Lundsten på tlf. 29 89 79 89.

Bygningsarbejderne på stilladserne ved grundstensnedlæggelsen.

En bundsolid bog om sjælesorg

Velskrevet lærebog sammensmelteteologi, psykologi, kunst og litteratur.

Tekst: Kirsten Krog

TEOLOGI Leif Andersen har med ”Kroppen og Ånden. Sjælesorgens basis” – som er første bind af et digert tobindsværk om sjælesorg (andet bind udkommer i efteråret 2016) – skrevet en bog, som bare må anmeldes i KO.

For det første fordi emnet er vigtigt og her behandles med usædvanlig indfølelse, stor faglig dygtighed og dyb åndelig indsigt og rummelighed. For det andet fordi Leif Andersen skriver overrumplende godt og har en særlig evne til med sproglig saft og kraft at ramme lige ind i sagens kerne. For det tredje fordi bogen er en smuk sammensmeltning af teologi, psykologi, kunst og litteratur, hvor de inddragne kunstværker og litterære citater ikke blot underbygger, men fyldestgør de psykologiske og teologiske pointer.

Bogen er delt op i tre hoveddele: Gudsbylder, menneskesyn og selv billeder. Selvom den primært er tænkt som en lærebog i sjælesorg og derfor først og fremmest er beregnet til ”professionelle” indenfor sjælesorg og psykologi, har den også rigtig meget at give til almindelige kristne ind i deres eget liv og i deres samliv med andre.

Set i katolsk perspektiv skal særlig to temaer fremhæves: Leif Andersens tale om mørket og paradokset og hans beskrivelse af den stedfortrædende lidelse og ligedannelsen med Kristus i hans lidelse. Og disse temaer præsenteres bedst ved at lade forfatteren selv komme til orde med citater fra bogen, som forhåbentlig vil give lyst til efterfølgende at læse hele bogen.

Om mørket og paradokset eller bagvendtheden skriver Leif Andersen bl.a.: ”Du vandrer i håb, også når du ikke ser andet end mørke. Også om du så resten af livet ikke skulle se andet end mørke” (s. 61). Det er ikke svært i et sådant citat at høre genklagen af århundreders kristne mystikers erfaringer. På samme måde, når han skriver: ”Vi forestiller os, at vores længsel efter Gud, vores frustration over hans tavshed, må være tegn på, at han har forladt os. Og vi er ofte ikke klar over, at den er et tegn på, at han er hos os!” (s. 424), eller ”Folk ved fx simpelthen ofte ikke, at oplevelsen af Guds nærvær er noget andet end Guds nærvær. At Gud altså godt kan være os nær, selv om de oplever ham som fjern. Og at dét kan blive til frihed”

(s. 67). Til at beskrive dette skjulte møde i mørket benytter Leif Andersen sig af et af sine mange litterære citater, her fra Ingmar Bergmans film ”Det syvende segl”: ”Tro er en alvorlig lidelse, forstår du. Det er at elske nogen i mørket, der aldrig viser sig, uanset hvor meget du råber” (s. 62).

I sin beskrivelse af Kristus-trængsler ud fra Kol 1,24 bliver Leif Andersen endog særdeles frimodig, når han skriver: ”Paulus ser sin egen lidelse som ”Kristustrængsler” – som en slags stedfortrædende lidelse i ligedannelse med Kristus selv! Der er trængsler, Kristus ikke selv nåede at gennemlive for kirkens skyld: så nu tager jeg over ...” (s. 252). Men trods frimodigheden i disse ord er Leif Andersen på ingen måde overfladisk eller letkøbt: ”Skal sådan en grundholdning tages for bogstaveligt pålydende, må den enten udspringe af et sygt sind og en syg tro – eller også udspringe af en genuin, livslang kæmpende Kristus-fokuseret tro, opfyldt af kærlighed til Kristus og til hans kirke. Hvis en sådan grundholdning virkelig skal være sund, er den i hvert fald ikke noget, man bare lige beslutter sig for eller imiterer. Den koster dyrt. Meget dyrt!” (s. 253). Når NT til tider næsten ”lovpriser” lidelsen, forstår Leif Andersen ikke denne lidelse blot som refererende til martyriet, men som noget, der kan komme til at gælde al lidelse. Med henvisning til Rom 8,28 skriver han: ”I dette ubegribelige, at alt virker sammen til gode for dem, der elsker Gud, ligger altså også en mystisk forening med Kristus. En

ligedannelse med ham, hvor vi formes efter hans billede”. (s. 254).

Med disse fyldige citater, der dog langt fra giver et fyldestgørende og udtømmende billede af bogens næsten 500 siders indhold, står det vist klart, at man med denne bog ikke har fået endnu en kristen populærpsykologisk ”håndbog”, men at der her er fast føde til dem, der ikke lader sig spise af med letkøbte svar på de lidelser, der kun kan finde deres svar i den lidende Kristus selv.

Leif Andersen: Kroppen & Ånden. 496 sider. 349,95 kr. Lohses Forlag 2015.

Søndagstanker i Niger

Om Jesus Kristus som universets konge.

Tekst & foto: Jann Sjursen, generalsekretær for Caritas Danmark

STRØTANKER At være til messe i Afrika er som regel en oplevelse. Der bliver ofte sunget og danset. Trommer af forskellige slags får lov til at lyde tillige med det elektroniske orgel. Selvom jeg hører til de kirkegængere i Danmark, der sidder relativt stille på kirkebænken om søndagen, så må jeg bare indrømme, at jeg er ’solgt’ når jeg er i kirke i Afrika.

Jesus er konge

Også denne søndag hvor proklamationen af Jesus som universets konge er temaet for messen i Den katolske Kirke – ikke kun i domkirken i Niamey, hovedstaden i Niger, men i hele verden. Prædiketeksten er hentet fra Johannesevangeliet, dér hvor Pilatus spørger Jesus, om han er jødernes konge (kapitel 18).

At Jesus er konge, kommer fra hjertet blandt de cirka 500, der er mødt frem til messen i Niamey. Og det kommer til udtryk med hele kroppen. Jesus bliver bogstaveligt talt taget på ordet denne søndag og lovprist som den konge, han er.

Sikke et vidnesbyrd tænker jeg, der egentlig ikke forstår så voldsomt meget, fordi mit gymnasiefransk er lidt rustent, og fordi nogle af sangene er på haussa og djerma. Alligevel mærker jeg det, for jeg er sammen med brødre og søstre i Herren, og kongen er selv tilstede.

Afbrænding af kirker

Det er ikke nemt at være kristen i Niger, der helt overvejende er et muslimsk land. Selv om der traditionelt har været et godt forhold mellem kristne og muslimer, så har det på det seneste været anspændt.

I januar i år blev alle katolske kirker i Niamey på nær domkirken sat i brand, og de fleste kirker blev ødelagte. Gerningsmændene er aldrig blevet pågrebet af politiet. Var det Boko Haram, yderligtgående muslimer eller var det måske alene en reaktion mod Charlie Hebdo-tegningerne?

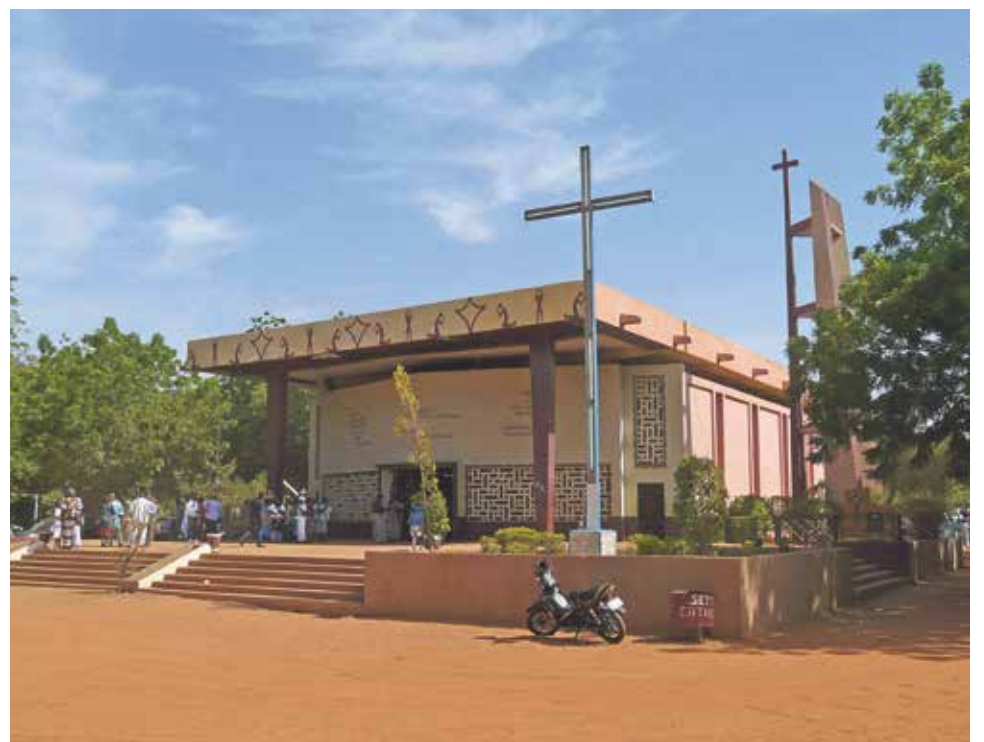
Mod slutningen af messen i domkirken bliver vi mindet om begivenhederne tidligere på året. Menighedsrådsformanden tager ordet under meddelelser. Efter præsentationen af et nyt medlem af rengøringsgruppen i domkirken, meddelelser om afdøde medlemmer samt om unge, der skal giftes, så kommer menighedsrådsformanden med en alvorlig advarsel.

Han fraråder menigheden at tage del i politiske møder i Niamey. Til februar skal der efter planen være valg i Niger, og menighedsrådsformanden frygter det værste. Uroligheder og vold. Han minder menigheden om, hvad der skete i januar. Mere behøver han ikke sige.

Da jeg efter messen i domkirken besøger en anden katolsk kirke i Niamey, kan jeg ved selvsyn forvisse mig om, hvad det var der skete i januar. Et af de lokale sognebørn – min kollega fra Caritas – viser mig nogle af de tegn, der fortsat er fra branden. Selve kirkerummet er dog heldigvis ved at være i orden igen.

Dialog i Barmhertighedens år

En anden meddelelse i domkirken denne søndag peger imidlertid på, at religiøse ledere i Niamey trods alt fortsat arbejder sammen for at fremme den fredelige sameksistens, som har været kendetegnet

Den katolske domkirke i Niamey, hovedstaden i Niger.

for forholdet mellem kristne og muslimer i Niger.

Pave Frans har udråbt et barmhertighedens år, der begynder den 8. december. Det blev meddelt, at en af de lokale imamer i den forbindelse er blevet inviteret til at komme i domkirken i Niamey for at være med i en dialog om barmhertighed, og hvordan den bør komme til udtryk. Frygten har altså ikke fået lov til at sejre over dialogen om dette vigtige tema.

Historisk har religion mange steder givet anledning til strid – og gør det i dag. Desværre har stridigheder ofte været på mere end ord. Den har handlet om magt, og midlet til at nå den har været vold. Men der findes heldigvis mange eksempler på, at religion og religiøse ledere kan skabe gensidig respekt og bygge bro. I Niger arbejder religiøse ledere på at bygge bro

trods vanskelige forhold. Caritas arbejder målrettet på også at inddrage religiøse ledere både for fredens og udviklingens skyld i lokalsamfund.

Claus Hjort og ekstreme kristne

Tilbage på mit hotel denne søndag kommer jeg efter en mindre kamp på internettet. Får tjekket mine e-mails og får læst lidt nyheder. Venstre holder landsmøde, ser jeg. Claus Hjort Frederiksen har åbenbart tordnet imod lovreligioner generelt og såmænd også mod meget ekstreme kristne, hvem det så end er. Mig? Er jeg ekstrem, fordi Jesus er min konge?

Guds frelse og Guds barmhjertighed

Mosaik og symbolik

Tekst: Karl-Heinz Westarp

KATEKESE Strålende farver, et velvalgt væld af detaljer og meget rammende tekstvalg er det, der rammer øjet og hjertet, når man træder ind i dette bibelske frelsens univers. Teilhard de Chardin inspirerede billeder af begyndelsen og enden, Alfa og Omega, danner rammen om centrale symboler fra Det gamle Testamente og Det nye Testamente med et billede af den altfavnende korsfæstede Jesus som sekvensernes midtpunkt.

Billedserien, som pt. er udstillet i Vor Frue Kirke i Aarhus, er lavet i 2003 af elever af Sct. Albani Skole i samarbejde med DUK i Odense som stofmosaikker. Selvom børnekunstnerne fik lov til rig udfoldelse, er

de enkelte mosaikkens tema/symbol holdt i strenge rammer med et harmonisk farve og formsprog.

Med udstillingen følger der et meget velredigeret hæfte – ikke et udstillingskatalog – redigeret af sr. Teresa Piekos og trykt på glittet papir i 2015. Hæftet byder på små tekstbidder, til dels fra Biblen, og kommentarer, som inviterer til eftertanke og troshandling. Netop hæftets sobert valgte tekster i forbindelse med billederne gør det til en guldgrube, som også taler til unge brugeres forestillings- og tankeverden. Det ville være alletiders, om vi alle kunne få et sådant hæfte i løbet af ”Barmhjertighedens år”, ikke mindst de unge, der næste år dra-

ger til Verdensungdomsdagene i Krakow, hvor udstillingen også vil blive vist.

Udstillingen taler nærmest som middelalderens vægmalerier til vor tids billedhunger. Fokus er også i de medfølgende tekster på Guds ufattelige kærlighed til os, der inviterer til barmhjertighed som vejen til frelse. Som der står mod slutningen af hæftet (s.

47): ”Giv Gud lov til at røre ved dig med sit lys og med sin kærlige varme.”

Måtte mange flere få lov til at opleve Guds frelse og Guds barmhjertighed!

Nærmere oplysninger om projekt Guds frelse fås på denne mail: sr_teresa_piekos@hotmail.com.

Nyheder fra Sankt Vincent Grupperne

Projekt i Uganda forlænges.

Tekst: Poul Skallerup

UDVIKLINGSARBEJDE Sankt Vincent Grupperne har siden 2007 støttet et projekt på St. Francis Nkokonjeru Hospital i Uganda. Projektet afvikles i ti landsbyer og vedrører ernæringsvejledning for unge mødre. Der undervises i, hvordan man tilbereder næringsrig mad til børn, og der er speciel fokus på HIV-smittede mødre og børn og mødre under 18 år.

Foreningen har netop indgået en ny toårig kontrakt med søster Harriet, som er ansvarlig for projektet. De næste to år

støtter Sankt Vincent Grupperne projektet med 27.000 kroner årligt.

Engangsprojekter

Bestyrelsen har for nylig afsat en pulje, der skal anvendes til ekstraordinære engangsprojekter. Vi har her i efteråret støttet to projekter:

Sankt Joseph Søstrene i Tanzania driver et hostel med plads til 60 unge kvinder.

Søstrene har ansøgt om hjælp til, at tre unge kvinder kan gennemføre en toårig

’high school’ uddannelse.

Vi har bevilget 2.410 euro til formålet og glæder os over at kunne støtte disse kvinder.

St. Joseph’s Catholic Youth Organization, Voinjama City, Liberia, har søgt om penge til indkøb af en motorcykel. Motorcyklen skal anvendes af læger, som hver uge tager

ud i fire landsbyer for at yde lægehjælp til ældre mennesker, som ikke er i stand til at forlade landsbyerne for at komme til læge.

Vi har støttet projektet med 1.500 dollars.

Medlemskampagnen

Vi har i løbet af 2015 kørt en kampagne for at skaffe medlemmer. For at vore gavegivere fremadrettet har mulighed for skattefradrag for gaver til SVG, skal vi have 300 kontingentbetalende medlemmer. Ved udgangen af oktober måned var vi oppe på 314 medlemmer. En meget stor tak til alle, der har meldt sig ind.

Læs mere om vores arbejde og vore projekter på www.vincentgrupperne.dk og følg og os på Facebook www.facebook.com/SanktVincentGrupperne.

Du kan støtte vores arbejde ved at indbetale et bidrag på reg. nr. 3347, konto nr. 1097164 eller MobilePay 21 51 90 57.

Spot på kateketuddannelsen

Kursus i etiske spørgsmål og værdier i Roskilde.

Tekst: Eva Maria Nielsen

KATEKESE Kongernes by, Roskilde, dannede rammen omkring et nyt modul i bispedømmets kateketuddannelse. Lørdag, den 14. november samledes 26 kateketer fra hele landet i Sct. Laurentii Kirkes meget smukke menighedssal for at fordybe sig i etiske spørgsmål og værdier.

Modulet om etik er et af de i alt 12 moduler i den nye kateketuddannelse, som efter biskoppens ønske skal sikre en grundig og bred videreuddannelse af både nuværende og kommende kateketer.

Diakon Kaare Nielsen forklarede de to argumentationsformer inden for moralteologien. Den deontologiske etik, der kort kan kaldes for den normative etik, siger, at ikke alle handlinger kan bedømmes ud fra deres følger. Der findes absolutte normer, mennesket bør handle efter. Den teleologiske etik kikker derimod på handlingens mål og bedømmer dermed en handling ud fra følgerne af denne handling og den handlendes holdning.

Efter selve oplægget var det klart, at det ikke altid er nemt at bedømme en etisk handling – for hvad skal en mor gøre, som

skal behandles for kræft under graviditeten? Hvordan skal vi forholde os, hvis en politiker bebuder, at vi skal udlevere alle mænd, som hedder Kasper, fordi alle mænd med dette navn skal skydes kl. 18.00 på Rådhuspladsen, og vi lige nu har besøg af én, der hedder Kasper? Hvad skal vi gøre, hvis svenskerne invaderer Danmark? Hvad skal vi stille op med en diktator, som myrder hundredvis af mennesker? Skal vi bare få ham slået ihjel, eller er det ikke etisk forsvarligt?

Der findes ikke enkle svar på disse udviklede etiske spørgsmål, som den livlige diskussion blandt deltagerne viste. Derimod fik de retningslinjer i hånden som hjælp til at bedømme en handling ud fra etiske kriterier.

Efter frokosten var Gabriella Ohnemus fra www.dyder.dk på som underviser. Hun fortalte begejstret om denne græsrodsbevægelses arbejde, som støtter mennesker fra alle kulturer, religioner og konfessioner i deres etiske og åndelige udvikling.

For dyder, som vi også taler om i Den katolske Kirke, er en almenmenneskelig

Kaare Nielsen underviser i katolsk sociallære.

størrelse, som – hvis vi giver dem plads i vor hverdag – kan gøre en forskel i vor verden. Gabriella viste sprogets magt til at gøre os modløse eller til at inspirere os. Det handler om at sætte ord på dyderne, genkende indlæringsøjeblikke og som medvandrere at opmuntre og værdsætte de unge.

Det næste modul i kateketuddannelsen

står allerede på programmet. Den 9. januar er alle interesserede inviteret til at høre diakon Bjørn Håkonsson tale om kroppens teologi på Magleås.

Tilmelding til kurset sker gennem Pastoral-Centrets hjemmeside eller på tlf. 33 55 60 58.

Niels Steensens Gymnasium inspireres af pave Frans' klimarundskrivelse

Det katolske gymnasium på Østerbro i København tog en uge ud af kalenderen og satte spot på klimaet i anledning af FN's klimakonference COP21.

Tekst: Andreas Rude

UNDERVISNING Regn og grå himmel kunne ikke dæmpe entusiasmen hos eleverne på Niels Steensens Gymnasium under skolens emneuge om klima og miljø 16.-20. november. Foredrag om klimakrisen for grundskolen og om pave Frans' klimarundskrivelse "Laudato Si'" for gymnasiet leverede afsættet for fem hektiske dage med undersøgelser, eksperimenter, udflugter og konkrete projekter, der samlede elever i grupper på tværs af klasser og årgange.

"Vi har bygget et fedt bed til en køkkenhave i skolens anlæg," fortæller gymnasiasterne Aldus fra 2b og Martin fra 1b. "Det er et frisk bidrag til miljøet og viser, at alle kan gøre en forskel," understreger de to, der selv har været ude i Dyrehaven for at hente økologisk gødning. "Ideen er, at vores projekt skal være længerevarende, også udover emneugen, og at alle kan tage del i pasningen," tilføjer Aldus.

For eleverne bliver klimakrisen meget håndgribelig undervejs i forløbet. "Vi har

et sommerhus på Vestkysten – er det truet af stigende vandmængder, når Arktis smelter?", spørger en pige fra 7. klasse bekymret foredragsholder Signe Mathiessen fra paraplyorganisationen Act Alliance. En anden elev vil vide, hvorfor man ikke blot løser energiproblemerne ved at opstille masser af solceller i Sahara. Forestillingen om det ubegrænsede forbrug bliver også udfordret, og mange i forsamlingen nikker til, at man måske ikke behøver at udskifte mobiltelefonen hvert halve år.

Pave Frans' nylige rundskrivelse om klima og miljø, "Laudato Si'" går som en rød tråd gennem hele emneugen med hans opfordring til verdens lande om at indgå bindende aftaler med bæredygtighed og en retfærdig fordeling af jordens ressourcer i centrum. Paven kæder menneskeskabte klimaforandringer sammen med et økonomisk system, der fremmer grådighed og ulighed. Derfor er for eksempel børnearbejde et oplagt emne at dykke ned i.

"Miljø er jo ikke bare klima," siger Maria

Foto: Henrik Delfer.

fra 8b. "Det er også, hvordan vi opfører os over for hinanden," fortsætter hun. "Med børnearbejde kommer vi tæt på vores eget liv. Det kunne jo være os, det handlede om," supplerer klassekammeraten Cecilie.

Genbrug og madspild er andre temaer, ligesom et skarpt blik på København også er på dagsordenen. Med inspiration fra byvandring er hele seksten grupper gået sammen om at konstruere en model af fremtidens klimavenlige by, hvor blandt andet cykelstier prioriteres højt.

"Vi kalder det Klimabyen København" forklarer Thomas Emil Nøddelund, der underviser i dansk og matematik. "Byen er sammensat af 14 forskellige

byggningskonstruktioner, som alle rummer forskellige funktioner og klimaløsninger. Alle bygninger modelleres i arkitektpap og suppleres af en virtuel forklarende video."

Fredag var fornemmelse af succes også tydelig på rektors kontor. "Jeg er rigtig glad for at se, hvordan vores elever har taget budskabet i pavens rundskrivelse til sig", siger rektor Lise Baadsgaard Jepsen med et stort smil. "Hele skolen summer af aktivitet, og eleverne arbejder engageret med løsninger på, hvad vi kan gøre for at ændre vores adfærd, så vi kan efterlade en smuk jord til vores børn og børnebørn."

Festen for de Hellige Tre Konger

Støt Missions arbejde med handicappede børn i Kina.

MISSIO Mens den verdslige 'jul' nærmest er forbi inden den egentlige juletid begynder, nemlig den 25. december, så fejrer Kirken julens mysterier helt frem til Kyndelmisse (2. februar) med to store fester i starten af januar: Festen for de Hellige Tre Konger (6. januar) og Festen for Den Hellige Familie (søndagen efter 6. januar).

Den første af de to fester markerer afslutningen på den egentlige 'juletid', og det er en smuk tradition at tænde tre lys og lade dem brænde ned, som tegn på denne hellige festtids afslutning.

En anden katolsk tradition, som stammer fra Tyskland, består i at indvie hjemmet til Kristus ved over indgangsdøren(e) at skrive: +20CMB11+ (antallet af år efter Kristi fødsel, og forkortelsen CMB for det latinske "Christus Mansionem Benedicat" – (Må) Kristus velsigne huset. CMB kan i øvrigt også læses som forbogstaverne for de tre vise: Casper, Melchior og Baltazar.

Med en CMB-label over (hoved)døren bliver vi mindet om, at vi lever under Guds beskyttelse og mindet om, at Gud ikke handler hen over hovedet på os, men i høj grad ønsker vor medvirken og partnerskab – ikke blot i ord, men i vort daglige liv.

Selvklæbende CMB-labels kan købes gennem Mission Danmark, der beder om et bidrag på 20 kr. for disse labels. Beløbet går ubeskåret til arbejdet med handicappede børn i Kina. Henvendelse til Missio Danmark, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. E-mail: missio@missio.dk eller tlf. 60 94 94 10 – beløbet kan indbetales via MobilePay på samme telefonnummer.

NM

De hellige tre konger. Foto: Thomas Lazar, Pfarrbriefservice.

Giv Katolsk Menighedspleje en hånds-rækning

Mange familier har brug for julehjælp.

JULEHJÆLP Nok lever vi i et velfærds-samfund; men hullerne i sikkerhedsnettet er alligevel store nok til, at mange mennesker falder igennem dem.

Hvert eneste år til jul kæmper mange familier med at få enderne til at mødes. Katolske Menighedsplejer har gennem flere år modtaget et stigende antal ansøgninger om julehjælp fra hele landet.

Ansøgningerne kommer fra enlige forsørgere, familier på kontanthjælp eller førtidspensionister med store medicinudgifter.

Også familier der er ramt af arbejdsløshed eller sygdom og familier, hvor enten far

eller mor sidder i fængsel, beder om hjælp.

Katolske Menighedsplejer har mulighed for at hjælpe med gavekort til dagligvarebutikker eller kontantbeløb indsat på kontoen. Katolsk Orientering opfordrer derfor katolikker i Danmark til at støtte Menighedsplejerne med en julegave.

Flere oplysninger kan fås ved Menighedsplejernes formand Steen Johansen, telefon: 39 29 08 11. Mail: katolskmenighedspleje@mail.dk.

Eventuelle støttebeløb kan indsættes på Danske Bank 1551 4140527483.

LR

20*C+M+B+16

Januar

1. *hvid*. Fredag. Juledags oktav. **FESTEN FOR JOMFRU MARIA, GUDSMODER** (h).

✠ *Gl. Cr. Jomfru Marias pf.*

1.L.: 4 Mos 6,22-27

☞ Sl 67,2-3.5.6+8

☞ Gud være os nådig og velsigne os.

2.L.: Gal 4,4-7

Ev.: Luk 2,16-21

Kollekt for det Danske Bibelselskab.

2. *hvid*. Lørdag i 2. uge i juletiden. (I Ps).

Basilus den Store (†379) og **Gregor af Nazianz** (†390), biskopper og kirkelærere (m)

Jul.pf.

☞ Sl 98,1.2-3b.3c-4

☞ Hele den vide jord har set vor Guds frelse.

L.: 1 Joh 2,22-28 **Ev.:** Joh 1,19-28

Bededag for præste- og ordenskalder

3. *hvid*. Søndag. **HERRENS ÅBENBARELSE** (h).

✠ *Gl. Cr. H.åb.pf.*

1.L.: Es 60,1-6

☞ Sl 72,1-2.7-8.10-11.12-13

☞ Alle jordens folk skal tilbede dig, Herre.

2.L.: Ef 3,2-3a.5-6

Ev.: Matt 2,1-12

4. *hvid*. Mandag efter Herrens Åbenbarelse. (II Ps).

Jul. eller H.åb.pf.

☞ Sl 2,7-8.10-11

☞ Jeg giver dig folkene som ejendom

L.: 1 Joh 3,22-4,6 **Ev.:** Matt 4,12-17.23-25

5. *hvid*. Tirsdag efter Herrens Åbenbarelse. (II Ps).

Jul. eller H.åb.pf.

☞ Sl 72,1-2.3-4b.7-8

☞ Alle folkeslag skal tilbede dig, Herre.

L.: 1 Joh 4,7-10 **Ev.:** Mark 6,34-44

6. *hvid*. Onsdag efter Herrens Åbenbarelse. (II Ps).

Jul. eller H.åb.pf.

☞ Sl 72,1-2.10-11.12-13

☞ Alle folkeslag skal tilbede dig, Herre.

L.: 1 Joh 4,11-18 **Ev.:** Mark 6,45-52

7. *rød*. Torsdag efter Herrens Åbenbarelse (II Ps).

Knud Hertug, martyr, (†1131) (m)

Jul. eller H.åb.pf.

☞ Sl 72,1-2.14+15bc.17

☞ Alle folkeslag skal tilbede dig, Herre.

L.: 1 Joh 4,19-5,4 **Ev.:** Luk 4,14-22a

8. *hvid*. Fredag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps)

Eller *hvid*. **Raymund af Penyafort**, præst, (†1275).

Jul eller H.åb.pf.

☞ Sl 147,12-13.14-15.19-20

☞ Jerusalem, lovsyng Herren

eller: ☞ Halleluja

L.: 1 Joh 5,5-13 **Ev.:** Luk 5,12-16

9. *hvid*. Lørdag efter Herren Åbenbarelse (II Ps).

Jul. eller H.åb.pf.

☞ Sl 149,1-2.3-4.5+6a+9b

☞ Herren glæder sig over sit folk

L.: 1 Joh 5,14-21 **Ev.:** Joh 3,22-30

10. *hvid*. Søndag. **HERRENS DÅB** (f).

✠ *Gl. Cr. Sær.l.pf.*

1.L.: Es 42,1-4.6-7

☞ Sl 29,1a+2.3ac-4.3b+9b-10

☞ Herren velsigner sit folk med fred.

2.L.: ApG 10,34-38

Ev.: Luk 3,15-16.21-22

Eller (ad libitum):

1.L.: Es 40,1-5.9-11

☞ Sl 104,1b-2.3-4.24-25.27-28.29-30

☞ Min sjæl, pris Herren! Herre, min Gud, du er stor!

2.L.: Tit 2,11-14. 3,4-7

Ev.: Luk 3,15-16.21-22

Hermed afsluttes juletiden.

DET ALMINDELIGE KIRKEÅR

11. *grøn*. Mandag i 1. alm.uge. (I Ps)

☞ Sl 116,12-13.14-15.16-17.18-19

☞ Herre, jeg bringer dig slagtoffer til tak.

Eller: ☞ Halleluja.

L.: 1 Sam 1,1-8 **Ev.:** Mark 1,14-20

12. *grøn*. Tirsdag i 1. alm.uge. (I Ps).

☞ 1 Sam 2,1.4-5.6-7.8abcd

☞ Mit hjerte fryder sig over Herren, min frelser.

L.: 1 Sam 1,9-20 **Ev.:** Mark 1,21-28

13. *grøn*. Onsdag i 1. alm.uge. (I Ps)

Eller *hvid*. **Hilarius**, biskop og kirkelærer (†367)

☞ Sl 40,2+5.7-8a.8b-9.10

☞ Se, jeg er kommet, Herre, for at gøre din vilje.

L.: 1 Sam 3,1-10.19-20 **Ev.:** Mark 1,29-39

14. *grøn*. Torsdag i 1. alm.uge. (I Ps)

☞ Sl 44,10-11.14-15.24-25

☞ Udfri os, Herre, for din miskundheds skyld!

L.: 1 Sam 4,1-11 **Ev.:** Mark 1,40-45

15. *grøn*. Fredag i 1. alm.uge. (I Ps)

☞ Sl 89,16-17.18-19

☞ Om Herrens store godhed vil jeg synge for evigt.

L.: 1 Sam 8,4-7.10-22a **Ev.:** Mark 2,1-12

16. *grøn*. Lørdag i 1. alm.uge. (I Ps)

Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse.**

☞ Sl 21,2-3.4-5.6-7

☞ Herre, over din styrke glæder kongen sig.

L.: 1 Sam 9,1-4.17-19; 10,1a **Ev.:** Mark 2,13-17

17. *grøn*. **2.ALM.SØNDAG.** (II Ps)

✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*

1.L.: Es 62,1-5

☞ Sl 96,1-2a.2b-3.7-8a.9-10a+c

☞ Fortæl om Herrens undere blandt alle folkeslag!

2.L.: 1 Kor 12,4-11

Ev.: Joh 2,1-11

18. *grøn*. Mandag i 2. alm.uge. (II Ps)

☞ Sl 50,8-9.16b-17.21+23

☞ Den, der vandrer retsindigt, skal se Guds frelse.

L.: 1 Sam 15,16-23 **Ev.:** Mark 2,18-22

Den økumeniske bedeuge begynder

19. *rød*. Tirsdag i 2. alm.uge. (II Ps)

Henrik, biskop og martyr (†1158)(m)

☞ Sl 89,20.21-22.27-28

☞ Jeg har fundet min tjener David.

L.: 1 Sam 16,1-13 **Ev.:** Mark 2,23-28

20. *grøn*. Onsdag i 2. alm.uge. (II Ps)

Eller *rød*. **Fabian**, pave og martyr (†250)

Eller *rød*. **Sebastian**, martyr (†288)

☞ Sl 144,1.2.9-10

☞ Lovet være Herren, min klippe.

L.: 1 Sam 17,32-33.37.40-51 **Ev.:** Mark 3,1-6

21. *rød*. Torsdag i 2. alm.uge. (II Ps)

Agnes, jomfru og martyr (†ca.250)(m)

☞ Sl 56,2-3.9-10ab.10c-11.12-13

☞ Jeg stoler på Gud og frygter ikke!

L.: 1 Sam 18,6-9; 19,1-7 **Ev.:** Mark 3,7-12

22. *grøn*. Fredag i 2. alm.uge. (II Ps)

Eller *rød*. **Vincent**, diakon og martyr (†304)

☞ Sl 57,2.3-4.6+11

☞ Vær mig nådig, Gud, vær mig nådig.

L.: 1 Sam 24,3-21 **Ev.:** Mark 3,13-19

23. *grøn*. Lørdag i 2. alm.uge. (II Ps)

Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse.**

☞ Sl 80,2-3.5-7

☞ Herre, lad dit ansigt lyse, så vi bliver frelst.

L.: 2 Sam 1,1-4.11-12.19.23-27 **Ev.:** Mark 3,20-21

24. *grøn*. **3.ALM.SØNDAG.** (III Ps)

✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*

1.L.: Neh 8,2-4a.5-6.8-10

☞ Sl 19,8.9.10.15

☞ Dine ord, Herre, er ånd og liv.

2.L.: 1 Kor 12,12-30 *eller* 12,12-14.27

Ev.: Luk 1,1-4; 4,14-21

25. *hvid*. Mandag. **DEN HELLIGE APOSTEL PAULUS' OMVENDELSE** (f)

Gl.Ap.pf.

L.: ApG 22,3-16 *eller* ApG 9,1-22

☞ Sl 117,1.2

☞ Gå ud i alverden og forkynd Evangeliet!

Eller: Halleluja!

Ev.: Mark 16,15-18

26. *hvid*. Tirsdag i 3. alm.uge. (III Ps)

Timoteus og Titus, biskopper (m)

☞ Sl 96,1-2a.2b-3.7-8a.10

☞ Kundgør Herrens undere blandt alle folkeslag!

L.: 2 Tim 1,1-8 *eller* Tit 1,1-5 **Ev.:** Luk 10,1-9

27. *grøn*. Onsdag i 3. alm.uge. (III Ps)

eller *hvid*. **Angela Merici**, jomfru (†1540)

☞ Sl 89,4-5.27-28.29-30

☞ Jeg bevarer min troskab mod ham til evig tid.

L.: 2 Sam 7,4-17 **Ev.:** Mark 4,1-20

28. *hvid*. Torsdag i 3. alm.uge. (III Ps)

Thomas af Aquino, præst og kirkelærer (†1274) (m)

☞ Sl 132,1-2.3-5.11.12.13-14

☞ Gud Herren skal give ham hans fader Davids trone.

L.: 2 Sam 7,18-19.24-29 **Ev.:** Mark 4,21-25

29. *grøn*. Fredag i 3. alm.uge. (III Ps)

☞ Sl 51, 3-4.5-6a.6b-7.10-11

☞ Gud, vær os nådig, mod dig har vi syndet.

L.: 2 Sam 11,1-4a.4c-10a.13-17 **Ev.:** Mark 4,26-34

30. *grøn*. Lørdag i 3. alm.uge. (III Ps)

Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse.**

☞ Sl 51,12-13.14-15.16-17

☞ Skab et rent hjerte i mig, Gud.

L.: 2 Sam 12,1-7a.10-17 **Ev.:** Mark 4,35-41

31. *hvid*. Søndag. **ANSGAR**,

bispedømmet Københavns første værnehelgen. (h)

✠ *Gl.Cr.Sankt Ansgars pf.*

1.L.: Es 52,7-10

☞ Sl 96,1-2a-2b-3.7-8a.10

☞ Fortæl om Herrens undere blandt alle folkeslag!

Eller: Halleluja!

2.L.: 1 Kor 1,18-25

Ev.: Mark 1,14-20

Kirketælling

Vigtig meddelelse til modtagere af Katolsk Orientering

Ny retningslinjer omkring uddelingen af distributionsstøtte betyder, at modtagere af Katolsk Orientering som ikke er medlem af Den katolske Kirke, skriftligt skal tilkendegive **senest den 30. december 2015** om de fortsat ønsker at modtage bladet.

Det kan ske på følgende måder:

Send en mail til lg@katolsk.dk eller udfyld kuponen på bagsiden, klip den ud og send den i en konvolut til Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V.

Bemærk venligst: Redaktionen modtager ikke gen- eller afbestilling per telefon.

Bønnens Apostolat

December

- At alle må erfare barmhjertigheden fra en Gud, som altid er rede til at tilgive.
- At familierne – især de der lider – i Jesu fødsel må finde et tegn på sikkert håb.

Direktør Frederik Wilhelm Krafts Legat

Direktør Frederik Wilhelm Krafts Legat yder støtte til Den katolske Kirkes arbejde i Danmark, blandt andet:

- Skoler
- Karitative foreninger
- Andre initiativer til styrkelse af katolske tro og identitet

Ansøgninger til Krafts Legat til uddeling i 2015/16 skal være bestyrelsen i hænde **senest den 15. januar 2016**. Ansøgningerne skal indeholde projektbeskrivelse, budget samt CVR-nr eller CPR-nr. Da alle tildelinger overføres elektronisk, skal ansøgningen også indeholde bankoplysninger.

Fondens adresse er:
Krafts Legat
Formand Andreas Rude
Rosenvængets Sideallé 3, 3. th.
2100 København Ø.

Ansøgningerne vil blive samlet behandlet på bestyrelsens møde i februar 2016, hvorefter ansøgerne får direkte besked.

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)

Redaktør: Lisbeth Rütz

Layout: Carsten Meyer-Jensen

Annoncer og abonnement:

redaktion@katolskorientering.dk

Medarbejdere i dette nr.: Annelise Bruus, Frode Lundsten, pastor Stefano Tarquini, Kirsten Krog, Jann Sjursen, Karl-Heinz Westarp, Poul Skallerup, Eva Maria Nielsen, Andreas Rude, Henrik Delfer.

Redaktion og annoncer:

Katolsk Orientering,
Gammel Kongevej 15,
1610 København V, tlf.: 3355 6040
kl. 9-13 mandag-torsdag,
Fax 3355 6041.

E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042

Abonnementspris 510 kr. helårligt. Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V

Tryk Greentech Rotaprint - Distribueret oplag 11.500
ISSN 0902-297X

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 1, 2016 som udkommer **den 15. januar** skal være redaktionen i hænde **senest den 21. december**.

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 2, 2016, som udkommer **den 5. februar** skal være redaktionen i hænde **senest den 18. januar**.

Vanløse Begravelsesforretning

Jyllingevej 8 · 2720 Vanløse

Deres lokale bedemand siden 1940...

Steen Jørgensen

Mariette Jørgensen

38 71 75 01

Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os. Vi træffes også aften, weekend og helligdage.

www.v-lm.dk

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

VI VII VIII IX X XI XII I II

KØBENHAVNS
URMAGER VÆRKSTED

MARTIN ELSIG LAURSEN

tilbyder reparation af alle slags ure:
Standure, vægure, lommeure eller armbåndsure på vores eget værksted

Ved større ure henter og bringer vi.
Skift af batteri og rem, mens De venter

Lange-Müllers Gade 15. kld. 2100 København Ø
Tlf. 22 83 01 08
www.urmagerværkstedet.dk

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

NB: nye åbningstider:
Mandag og Onsdag: 10-12 og 13-16
Tirsdag og Torsdag: 10-12 og 13-16.45
Fredag lukket.

bibliotek@katolsk.dk
Tlf: 33 55 60 90

Det sker i bispedømmet

December:

Fredag 11. kl. 18.30-20. 'Åben Dør'. Personlig forbøn og samtale v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Sted: Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, København V.

Lørdag 12. kl. 16.00: Pontifikalmesse i anledning af Sct. Therese Kirkes 80-års jubilæum.

Mandag 21. kl. 19-20: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, København Ø.

Januar:

Fredag 8. kl. 18.30-20: "Åben Dør". Personlig forbøn og samtale. Ved pastor Lars Messerschmidt m.fl. Jesu Hjerte Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4, København V.

Lørdag 9. kl. 14.30-17: Lørdagskatekese i Domkirken. Menighedssalen Bredgade 69. A, Kbh C. Ordinationens sakramente v/biskop Czeslaw Kozon. Kaffe /te og brød. Pris 40 kr.

Støtter nødlidende

www.vincentgrupperne.dk

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Martin Ryom

- en katolsk bedemand

T 39 29 60 08

Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

KATOLSK INFOBUTIK

Katolske Bøger og Brugskunst

Litteratur om spiritualitet, bøn, teologi m.m.
Samt kunstbøger, børnebøger, figurer, ikoner,
rosenkranse, smykker, gaveartikler, vægkors,
julekrybber, kristen julepynt, lys og meget mere...

Ryesgade 28 · 8000 Aarhus C
Tlf. 87307055
www.katolskinfobutik.dk

Katolsk Orientering kan også læses på
nettet www.katolskorientering.dk

Første og sidste onsdag i måneden kl. 17.30-19.30: Hjælp til misbrugere og pårørende ved den katolske organisation Cenacolo. Rådgivningen finder sted i Bredgade 69 A, Kbh. K. Tlf. 51 53 41 60.

Skt. Thomas Fællesskabet inviterer til eukaristi, lovprisning og katekese. Hver onsdag kl. 19-21, undtagen den 1. onsdag i måneden. Messe med forbøn for de syge afholdes 1. onsdag i måneden kl. 19-21. Sted: Oratoriet, Vor Frue kirke, Ryesgade 26, Aarhus C. Info: p. Herbert SJ, tlf. 87 30 70 42 eller 24 27 86 89, Jan Zieleskiewicz, tlf. 50 29 13 57, e-mail johny.zet@gmail.com.

Et virkeligt møde med Guds barmhjertighed

Pave Frans har proklameret et ekstraordinært jubilår i barmhjertighedens tegn. Barmhjertighedens år begynder den 8. december 2015, højtiden for Marias uplettede undfangelse og slutter den 20. november 2016, Kristi Konges fest. I et brev til biskop Rino Fisichella, præsident for rådet for nyevangelisering, forklarer paven sine hensigter med jubilåret. Katolsk Orientering bringer her brevet i dets helhed.

JUBELÅR Det ekstraordinære barmhjertighedsjubilæum står for døren, og det giver mig anledning til at fokusere på nogle punkter, hvor jeg mener, det er vigtigt at intervenere for at fejringen af det hellige år kan blive et virkeligt møde med Guds barmhjertighed for alle troende. For det er mit ønske, at jubilåret må være en levende oplevelse af Faderens nærhed, hvis ømhed

næsten er til at tage og føle på, således at enhver kristens tro må blive styrket, og deres vidnesbyrd dermed må blive endnu mere virksomt.

Pilgrimme til Barmhjertighedens dør

Mine tanker går først og fremmest til alle de troende, som skal erfare jubilårets

nåde i de enkelte bispedømmer eller som pilgrimme på vej til Rom. Jeg ønsker, at jubilårsafladen må nå enhver som en ægte erfaring af Guds barmhjertighed, som kommer enhver i møde som Faderen, der tager imod og tilgiver og fuldstændigt glemmer den synd, der er blevet begået. For at erfare og vinde aflad er de troende kaldede til at foretage en kort valfart til Den hellige Dør, som er åbnet i alle domkirker eller i de kirker, som bispedømmets biskop har udpeget til formålet, og i Roms fire pavelige basilikaer. Valfarten skal være et tegn på et dybtliggende ønske om ægte omvendelse. Ligeledes fastsætter jeg, at man kan vinde aflad i de helligdomme, hvor Barmhjertighedens dør er åbnet, og i de kirker som traditionelt regnes som jubilårkirker. Det er vigtigt, at dette øjeblik først og fremmest sammenkædes med bodens sakramente og fejringen af Den hellige Eukaristi med en refleksion over barmhjertigheden. Det vil være

nødvendigt at ledsage disse fejringer med trosbekendelsen og med bøn for mig og de intentioner, jeg bærer i mit hjerte til gavn for Kirken og hele verden.

De syge og dem i fængsel

Desuden tænker jeg på dem, der af den ene eller anden grund ikke har mulighed til at træde ind ad Den hellige Dør, især de syge, de ældre og ensomme, som ofte er bundet til hjemmet. For dem vil det være en stor hjælp at leve deres sygdom og lidelse som en erfaring af at være nær Herren, der i sin lidelses, døds og opstandelses mysterium viser den kongelige vej, som giver smerten og ensomheden mening. Deres måde at vinde jubilårsafladen på vil være at leve denne prøvelsens stund med tro og glædesfyldt håb, modtage kommunionen eller deltage i Den hellige Messe og den fælles bøn – eventuelt via de forskellige kommunikationsmedier.

Fortsættes nedenunder ►

Adresselabel, flytning	Til Post Danmarks strekcode
------------------------	-----------------------------

MASKINEL MAGASINPOST
 42512
 Afsender: Katolsk Orientering
 Katolsk Orientering · nr. 17
 11. december 2015 · 41. årgang

POST
PP
 DANMARK

Mine tanker går også til dem, der sidder i fængsel og oplever, at deres frihed er stækket.

Et jubilår har altid været en anledning til at give stor amnesti, som har til hensigt at inkludere de mange personer, der – selv om de fortjener straf – er nået til erkendelse om den uret, de har begået og som oprigtigt ønsker atter at blive en del af samfundet og yde deres ærlige bidrag til det. Må de alle på en konkret måde blive berørt af Faderens barmhjertighed; Han, som ønsker at være nær alle dem, der har mest brug for Hans tilgivelse. De kan vinde afladen i fængselskapellerne. Må de rette deres tanker og bønner til Faderen, hver gang de træder ind i deres fængselscelle – som deres måde at træde ind ad Den hellige Dør på – som et udtryk for Guds barmhjertighed, der er i stand til at forvandle hjerterne, og også er i stand til at forvandle tremmer til en erfaring af frihed.

Barmhjertighedsgerninger

Jeg har bedt om, at Kirken i dette jubilæumsår må genopdage rigdommen ved de fysiske og åndelige barmhjertighedsgerninger. Erfaringen af barmhjertighed bliver nemlig synlig i de konkrete tegns vidnesbyrd, sådan som Jesus selv har lært os. Hver gang en troende personligt udfører en eller flere af disse barmhjertighedsgerninger, vil han eller hun utvivlsomt vinde jubilæumsafladen. Heraf følger forpligtelsen til at leve af barmhjertigheden for at opnå den fulde og udtømmende tilgivelse i kraft af Faderens kærlighed, som ikke udelukker nogen. Jubilårsafladen er derfor fuldkommen, frugten af selve begivenheden som skal fejres og erfares i tro, håb og kærlighed.

De afdøde

De afdøde kan også opnå en jubilårsaflad. Vi er knyttet til dem gennem det troens og kærlighedens vidnesbyrd, som de har efterladt os. På samme måde som vi mindes dem i den eukaristiske fejring, kan vi i de helliges samfunds store mysterium bede for, at Faderens barmhjertige ansigt må rense dem for enhver rest af skyld og drage dem til sig i den salighed, der er uden ende.

Skriftemålet

Et af vor tids alvorlige problemer er utvivlsomt den ændrede holdning til respekten for livet. En udbredt og lige gyldig mentalitet har resulteret i, at den nødvendige sociale og personlige sensibilitet, når det gælder at hilse nyt liv velkommen, er gået tabt. Abortens tragedie opleves af nogle med en overfladisk bevidsthed, som om de ikke er klar over den meget alvorlige skade en sådan handling medfører. På den anden side tror mange andre, selv om de oplever dette øjeblik som et nederlag, at de ikke har nogen anden udvej. Jeg tænker især på alle de kvinder, som har tyet til abort. Jeg er udmærket klar over det pres, som har ledt dem til denne beslutning. Jeg ved det er en eksistentiel og moralsk prøve. Jeg har mødt mange kvinder, som i deres hjerter bærer arret efter denne pinefulde og smertelige beslutning. Det skete er dybt uretfærdigt; alligevel er det kun, når man forstår sandheden af det, man har gjort, at man bliver i stand til ikke at miste håbet. Guds tilgivelse kan ikke nægtes den, der angret, især når denne person nærmer sig bodens sakramente med et oprigtigt hjerte for at forsones sig med Faderen. Også af denne grund har jeg besluttet, uanset hvad som måtte stå i vejen, under jubilåret at give

alle præster fuldmagt til at give absolution til dem, som har foretaget abort og med et angrende hjerte beder om tilgivelse for det. Må præsterne udføre denne store opgave gennem at udtrykke ord af ægte velkomst kombineret med en refleksion, der forklarer alvoren af den synd, som er blevet begået, og anviser en sand omvendelsesvej for at kunne modtage en ægte og rig tilgivelse fra Faderen, som fornyer alt med sit nærvær.

Logo og motto for jubilåret

Jubilårets motto er hentet fra Luk 6,36 og viser vort kald til at efterligne vor himmelske Fader i hans barmhjertighed (se Luk 6,37-38). Logoet, der er udarbejdet af jesuitpater Marko I. Rupnik, viser Sønnen, den gode Hyrde, der på sine skuldre bærer mennesket, som har forvildet sig væk. Når Sønnen berører mennesket, forvandler han det med sin kærlighed.

En sidste betragtning retter sig mod de troende, der af den ene eller anden grund opsøger kirker, der betjenes af præster fra Skt. Pius X's præstebroderskab. Dette ekstraordinære barmhjertighedens jubilår udelukker ingen. Flere medbrødre i bispeembedet, har 5 fra forskellige sider, fortalt mig om disse troendes gode vilje og deres sakramentale praksis, dog blandet med ubehaget ved at leve i en pastoralt set vanskelig situation. Jeg sætter min lid til, at man i en nær fremtid kan finde de nødvendige løsninger til at genvinde fuldt fællesskab med præsterne og de overordnede i præstebroderskabet. I mellemtiden, motiveret af behovet for at hjælpe disse troende, fastsætter jeg, at de der i løbet af barmhjertighedens hellige år opsøger præsterne fra Skt. Pius X's præstebroderskab for at fejre forsoningens sakramente, vil modtage en gyldig og lovlige tilgivelse for deres synder.

Jeg sætter min lid til Barmhjertighedens Moders forbøn og betror forberedelserne til dette ekstraordinære jubilår til hendes beskyttelse.

*Fra Vatikanet, 1. september 2015
Frans*